

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09276

FIR TRAGEDYES

David Pinski

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דוד פינסקי

פֵיר טראגעדייעם

- ♦ דער בעל שם טוב און דער נלהן
- ♦ דער צדיק און דער שטן
- ♦ אלה תולדות נח
- ♦ אלעקסאנדר און דיינגעums

אַרוֹיְסָגְעַגְבָּן פֿוֹוֶס

פֿאַרְלָאָג מֶלֶךְ גְּרָאָפְּשָׁטִין
קָאנְגָּדָע לְאַנְדָּאָן

David Pinski
FOUR TRAGEDIES
Published by
Farlag Meilech Grafstein
London, Ontario

PRINTED IN CANADA

© 1970 DANETTA PRESS LTD.

Printed by
DANETTA PRESS
551-3 Queen St. West — Toronto, Ont.

דאָנק אַגונָג

איוּ מײַן לֵיד צוּ מײַן 75-סְטוּן גַּעֲבָרֶטְסְּטָאָג בָּאָרוּם אִיךְ וַיַּד מִוּת
דָּעַם טִיטֶל „קְלָאַסְּיק“, וּוֹאָסְ מַעַן הָאָט מִיר שָׁוִין לְאָנֶג צָוְגָעְטִילְט, אֲבָעָר
אִיךְ בָּאָרוּם זַךְ נִישְׁתָּמָט, אָז בַּיּוֹם קְלָאַסְּיקְעָר לְוָגָן גַּאֲרָא אַסְּקָר, וּוֹאָסְ
קָאנָעָן נִשְׁתָּמָט נְעִפְנֶעָן קִיּוֹן תִּקְוָן צָוְגָעְשָׂן טָאוֹלָעָן, וַיַּוְילְעַס אָז
קִיּוֹן פָּאָרְלָאָגְעָן פָּאָר בַּיְכָעָר אִין יִדְיָיש. דִּי יִדְיָישׁ שְׁרִיפְטְּשְׁטָאָלָעָר, אָז
אִיךְ דַּי קְלָאַסְּיקְעָר צָוְגָעָן זַיִי, דָּאָרְפָּן וּוֹאָרְטָן אַוְיףְּ אַפְּרִינְטְּלָעָכְן
צָוְפָאָל . . .

מִיר הָאָט צָוְגָעְשִׁפְּלַיט דָּעַר פְּרִינְטְּלָעָכְרָעָר צָוְפָאָל מִוּת מִיּוֹן בָּוֹךְ
„עָרְלָעְבָּטָה“. צָוְיָי צָוְגָעָן פָּוּן דָּעַם „יִדְיָישָׁן נְאַצְּיָאנְגָּל-אַרְבָּעָטָר פָּאָרָּ
בָּגָנָּדָר“, דָּעַר יְהָאָשְׁ צָוְיָוִיגְ אִין עַסְּבָּרְיָי פָּאָרָל, נָ. דָזְשָׁ, אֲוֹנְטָעָר דָּעַר
פִּירְעָרְשָׁאָפָט פָּוּן זַוְּמָלָ רֻעְנָהָק, אִין דָּעַר פִּינְסְּקִי-צָוְיָוִיגְ אִין מַאֲנְטָרְעָאָל
אֲוֹנְטָעָר דָּעַר פִּירְעָרְשָׁאָפָט פָּוּן אַכְרָהָם שְׁוּזִיכָּמָן הָאָבָּן בְּשׁוּתָהָוָת
אֲרוֹוִיס-גַּעֲבָרָאָכָט דָּאָס בָּוֹךְ. אִיךְ גַּזְיָ אַיְצָטָעָר אָנוֹס דַּי גַּעַלְעָנָהָיוֹת אִין
דָּרִיךְ. זַיִד דָּא אָוּסְ מִיּוֹן וּוֹאָרְעָמְסָטָן דָּאָנָּק, דָּעַר עִיקָּר דַּי חָבְרִים רֻעְנָהָק
אִין שְׁוּזִיכָּמָן, וּוֹעַלְכָּעָ זַיְנָעָן גַּעַוְוָעָן דַּי טְרִיבְּקְרָאָפָט אִין דָּעַר אַרְבָּעָט.

אִין אַיְצָטָעָר וּוֹידָעָר אַז זַיְעָר פְּרִינְטְּלָעָכְרָעָר צָוְפָאָל אִין דָּעַר בָּרָה
זַיִן פָּוּן דָּעַם גּוֹטָן יִידְ מַלְךְ גַּוְאָפְשִׁיטְיָן, דָּעַם אַרְוִיסְגַּעְבָּרָעָר פָּוּן דָּעַם
„אַבְּצָוְרוּעָר“ אִין לְאַנְדָּאָן, אֲנְטָרְיָא, אָזָן גַּלְעָנְצָעָנְדָן „פְּרִיזְ
בָּוֹךְ“ אִין גַּוְאָנְדִּיעָזָעָר „שְׁלָוָם עַלְכָּם פָּאָנָאָרָאָטָמָא“ אַוְוֹפְ עַגְלָנִישׁ. נִשְׁתָּמָט
קִיּוֹן פָּאָרְלָאָגְעָר פָּוּן בַּיְכָעָר אַוְוֹפְ יִדְיָישָׁ, וּזְיַוְּבָּעָר וּוֹיְנָעָן בְּכָלְלָנִישׁ.
זַיִן גַּעַשְׁעָפָט אִין פְּרָנָסָה. אֲבָעָר עַר לְוָבָט דַּי יִדְיָישׁ לִיטְעָרָאָטָר אִין
אַיְרָע שָׁאָפָעָר, אִין עַר הָאָט זַיךְ עַס אֲוֹנְטָעְגָּעָנוֹמָעָן אַרְוִיסְצָוְגָּעָבָן דָּעַם
פָּאָרְלִיְינְדָּקָן בָּאָנְדָּ פָּוּן פִּירְמִיְינָעָ טְוָאָגְעָדָיָה. דָּאָנָּק אִיךְ אָוּסְ פָּוּן
נְאַנְצָן חָאָרְצָן אִין חָאָף, אִזְעַד וּוֹעַט נִיטְ זַיִן קִיּוֹן פָּאָרְלִיְרָעָר.

פָּוּן דַּי פִּירְטָרָאָגְעָדָיָעָס אִין דָּעַם פָּאָרְלִיְינְדָּקָן בָּאָנְדָּ פְּזָוְנִישׁ צָוְיָוִי
— „אַלְהָה תְּוִלְדוֹת נָחָ“ אִין „דָּעַר בָּעֵל שֵׁם טָב אִין דָּעַר נְלָזָן“ — גַּעַ-
וּזְיַוְּבָּעָר גַּעַדְרוּקָטָ: דַּי עַרְשָׁטָע אִין דָּעַר „צָוקְוָנְפָטָ“, 1937, אֲוֹנְטָעָר דָּעַר
רַעַדְקְצִיעָר פָּוּן אָ. לְיַעַסְיָן עַה, אִין דַּי צָוְיָוִיטָע אִין „יִדְיָישָׁן קַעְמְפָעָר“,

1946. די דרייטע „דער צדיק און דער שטן“, די עלטערע פון די ביידע איי געלעגן ביי איצטער אין מאנוסקריפט. אליאן די פערטער — „אלעקסאנדר און דיאגענעס“ — איי דערשינען אין בוק-פֿאַרְטָּם אין ב. קלעצקיינִס פֿאַרְלָאָג, ווילנע 1930. אַ שטראָך פֿאַרְגְּרִיזֶטָּעָ דָּרוֹפִּי אַרבָּעָמִים, אַפְּטָמִיט וּזְנִין פֿאַרְהָדִיעָנְדִּיקָּעָ גְּרִיאָזָן. אַבעָר אַוְךְ מִיט אַלְעָזָרִין אַיְזָן דָּאָס בּוֹךְ שְׁנֵעַל צְעַנְאַנְגָּעָן זִיךְ אַוְן גְּעוּווֹאָרָן אַ יְקָרָהָמְצִיאָות. מִינּוֹ מַלְךְ בָּעֵל הַנֵּס אַיְזָן בָּאַשְׁטָאָגָן דָּעָרוֹתָה, אַזְדָּאָס אַוְיסְפָּאַרְקִוְפְּטָעָ בּוֹךְ זָאָל אַרְיוּנִינִין אַיְזָן דָּעֵם פֿאַרְלִינְגְּרִיךְן בָּאָנָה. פֿאָר דָּעֵם דָּאנָק אַזְדָּאָס פֿוֹן טִיפְּסָטָן האָרָצָן.

דער בעל שם טוב און דער גולן

טראגעדיינט און פֿונְס אַזְטּוֹן

1940

פָּרְזָאַנְעֵן (נָאָךְ זִיְעָר אֲוִיפְטְּרָעֶטְ).

פְּיוֹוָוָה	בְּאַגְלִיּוּטָעָה	מְאוֹר	חֲנָה	חֲנָה, אֶבְרָהָם קֹטוּעוּרָם טָאַכְטָעָר.
פְּיוֹוָוָה	בְּעַרְטֵשִׁיק	בְּעַרְטֵשִׁיק	רְבָבָה	פְּיוֹוָוָה מְעַנְטָשָׁן.
פְּיוֹוָוָה	רְבָבָה	רְבָבָה	קְבָלָת	פְּנוּיִים גְּרוּפָע.
פְּיוֹוָוָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	צְוֹוִיּוּטָעָה	רְבִיבִי גְּרָשָׂוֹן, קֹטוּעוּוּרָה, זְיוּן זְיוּן.
פְּיוֹוָוָה	עַדְשְׁטָעָה	עַדְשְׁטָעָה	זְיוּן	זְיוּן בְּאַגְלִיּוּטָעָה.
פְּיוֹוָוָה	צְוֹוִיּוּטָעָה	צְוֹוִיּוּטָעָה	צְוֹוִוָוָה	רְבִיבִי גְּרָשָׂוֹן, קֹטוּעוּוּרָה, זְיוּן זְיוּן.
פְּיוֹוָוָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	רְבִיבִי גְּרָשָׂוֹן, קֹטוּעוּוּרָה, זְיוּן זְיוּן.
פְּיוֹוָוָה	צְוֹוִוָוָה	צְוֹוִוָוָה	צְוֹוִוָוָה	צְוֹוִוָוָה שְׁקָצִים.
פְּיוֹוָוָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה אָוֶרֶת.
פְּיוֹוָוָה	זְיוּן	זְיוּן	זְיוּן	זְיוּן בְּאַגְלִיּוּטָעָה.
פְּיוֹוָוָה	רְבִיבִי	רְבִיבִי	רְבִיבִי	רְבִיבִי, אֶבְרָהָם בְּיַיְדָעָה יְוָנָגָלָעָה.
פְּיוֹוָוָה	מְאוֹר	מְאוֹר	מְאוֹר	מְאוֹר, דְּאַזְוָעָם וְוִוִילְעָם.
פְּיוֹוָוָה	צְוֹוִוָוָה	צְוֹוִוָוָה	צְוֹוִוָוָה	צְוֹוִוָוָה, אַיְטָשָׁע לְיַטְעָם אַיְנוֹנִיקָל.
פְּיוֹוָוָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה	דְּרִיטָעָה, יְשָׁרָאֵל (בְּעַשׂ ט).
פְּיוֹוָוָה	זְיוּן	זְיוּן	זְיוּן	זְיוּן, יְשָׁרָאֵל, אַיְטָשָׁע לְיַטְעָם אַיְנוֹנִיקָל.

דער בעל שט טוב און דער גולן

קְרָעָמָעַר	עֲרַשְׁתָּעַר צְוֹוִוִוִיטָעַר דְּרֵיְטָעַר פְּעַרְטָעַר פְּינְגְּפָטָעַר זְעַקְסְטָעַר זְיַבְעַטָּעַר עֲרַשְׁתָּעַר צְוֹוִוִוִיטָעַר
	טְרָעָנָעַר
	יְשָׁרָאֵלָם בְּיוֹידָע שְׁרֵיְיְבָעָה. אַלְעַקְסִים, דָעַם בְּעַשְׁתָם פָּעַרְדְּשָׁמְיוֹסָעַר.
חַסְיָיד	עֲרַשְׁתָּעַר צְוֹוִוִוִיטָעַר דְּרֵיְטָעַר פְּעַרְטָעַר
	הַאַדְלָה, דָעַם בְּעַל שְׁמוֹ טָוְבָס טָאַכְטָעָר.

ער'שטער אַכט.

איו קרטשאמע בי דאושע דעם אַרְעָנְדָּאָר. דאס גרויסע צימער אייז גאנץ פֿאָרְדוּיכְּעָרֶט, וויל דער אויזוֹן אייז אָנוֹ אַ קְוִיטְּעָן. די דאָזָּן עפָּנוֹג, פָּוּ ווּלְכָעָר דער דווּזָּג גִּיט אָרוֹסִיס, ווּלְן דער אויזוֹן ווּלְט גַּהֲרִיכְּצַּט, אייז אַוְצְּטָעָר אָפָּן, אָנוֹ דאס צִמְּטָר אייז בְּאַלְיְיךְּטָן פָּוּן דער הַעַלְעָר זְמַרְזָוּן, ווּאָס שִׁינְטוֹן דְּרוֹוֹסָן. די צּוּיִינְטָר פֿעַנְסְּטָעָר, אַיִינְס אָנוֹ דער הַיְּנְטָעָרְוָאָגָּנָּט, דאס צּוּיִיטָעָן אָין דער ווּאָגָּט לִינְקָס, זַיְינְעָן אָנוֹ גַּאֲזַשְׂוּבָן וְאָרְ בְּאַשְׂוִיבָט מִיט שְׁטַעַקְעָלָעָז-נוֹעָצָן. דער אויזוֹן אייז נִישְׁט ווּיִיט פָּוּן דער אַרְיְינְגָּנְגְּטָר, ווּאָס גַּעֲפִינְט זִיךְּ אָין זְעָר רַעֲכְּטָר ווּאָגָּט. צּוּיְשָׁן אויזוֹן אָון דער רַעֲכְּטָר ווּאָגָּט — אַ גַּעֲלַעַגְּטָר פָּוּן בְּרַעְטָר. צּוּיְשָׁן אויזוֹן אָון דער הַיְּנְטָעָרְוָאָגָּנָּט — אַ בָּעֵט, אַיְבָּעוּ ווּלְכָן עַס הַעַנְגָּעָן מְלָבְשִׁים. זִי לִינְקָע ווּאָגָּט הַאָט אִיר גַּאֲגְּנָעָט לִינְגְּ פָּאַלְיִיטָס, בְּאַשְׁטְעָלְטָעָן מִיט שִׁינְקָ-זָאָכָן. די דער הַיְּנְטָעָרְוָאָגָּנָּט נָאָד אַ בָּעֵט. אַיְנְמִיטָן צִמְּטָר אַ לְאָגָּגָה טִישָׁ, אַרְסָס ווּלְכָן עַס שְׁטִיעָן לְאָגָּגָה בִּינְק. פָּוּן אַיִינְ זִיט פָּוּן דער אַרְיְינְגָּנְגְּטָר אַ וּסְעַרְפָּעָל פָּוּן דער צּוּיִיטָר אַיִיט די פָּאַמְוִינְיִיצָן. הַוּזָּא אַוְנְטָעָרָן בְּאַלְקָן פָּוּן אַיִינְ עַק צִמְּטָר צָום צּוּיִיט צִיט זִיךְּ אַ שְׁטְרָקִין, פָּוּן ווּלְכָן עַס הַעַנְגָּעָן אַרְאָפְּ לְאָגָּגָה קָאַלְבָּאָסָעָט, — עַט אַיְזָה שְׁבָת בִּיטָּאָג. דאס צִמְּטָר אַיְזָה יְאַוְיְפָגְעָלִיבָן: אַוְפָּן טִיש אַ טִּישְׁטוֹן אָנוֹ לַיְיכְּטָעָר, די פָּאַזְלָאָגָּן בְּאַשְׁאָטָן חִיטָּ פְּרִישָׁן זָאָמָד. אַוְפָּן טִיש שְׁטִיעָתִיס כִּיבָּוד: גַּעַקְאַכְּטָע בְּאָב אָנוֹ אַרְבָּעָס. דאָשָׁע דער אַרְעָנְדָּאָר אָנוֹ מִיכְלִילָע זִין ווּבָבָהָבָן גַּעַס — שְׁכוֹנָס אַרְעָנְדָּאָרָן: אַיְשָׁעָן לִיעָּפָע מִיט זִין. אַיְנְיקָל פִּירְאָול זִין לִיְוָקָס בַּיִם טִיש, נְחָמָן ווּלְיִיעָּ אָנוֹ שְׁחָנוֹן זָאָגָּל רַעֲכְּטָס בַּיִם טִיש. שְׁבַחְזִיקָּע יְזָן: די פְּנִימָה גַּעַזְעָשָׁן, די בָּעָרְד גַּעַקְעָחָת, רִינְעָן ווּיסְעָן העמודער באַשְׁיַׁינְעָן די אַפְּגַעַטְרָאָגָּעָן שְׁבַחְזִיקָּע קָאַפְּאָטָעָס.

ד א ז ש ע (בַּיִם קָאָפְּ פָּוּן טִיש, פְּאַרְעָנְדִּיקָּט ווּאָס עַד הַאָט דָּעָר צִילָּט). אַט אַזְוִי הַאָט מְעַן צְרוֹת!

דער בעל שטוב אונ דער גזען

נְחַמֵּן וְוּעַלְיָעַ. מִין פְּרִיאַן נִשְׁתַּת בְּעַמֶּרֶת, מִינְעַגְּנוּם נִשְׁתַּת בְּעַמֶּרֶת.

שְׂמַעְנוּ זָאַוְוָלָן. אֹן וּעֲמָעַם גּוֹיִם בְּעַמֶּרֶת?

אִיטְשָׁע לְיִפְעָ. מְנָא!

פְּיוֹוֹוָלָן. גּוֹיַן אַלְעַ אַרְוּם מִיטְמַעַרְתָּן.

מִיכְלַיְעָ (אוֹפָן בְּרָגָע בְּאָנָךְ לְעָבָן שְׁמַעוֹן זְקוֹלָעָן). וּאָם דָּאָרְפָּט אַיר עַס רִידְן אָסְ שְׁבַתָּן?

נְחַמֵּן וְוּעַלְיָעַ. וּעֲן דָעַן? וּעֲן זְעַן מִיר זִיךְרָן?

שְׂמַעְנוּ זָאַוְוָלָן. אֹן וּאָסְ אַיְן דָעַר חִילָקָן — שְׁבַת אַדְעָר נִשְׁתַּת שְׁבַת?

דָאַזְשָׁעָן. דָאָס רָעַדְתָּן זַי נַאֲךְ מִיְּן מַלְמָדָן.

מִיכְלַיְעָן. אֹן אַזְ אִים טָאַקָּעָן?

דָאַזְשָׁעָן. עַר זָאנְטָן, אַיְיךְ דָאָרָף בְּכָלְלָן נִשְׁתַּת טְרוּעָרָן.

נְחַמֵּן וְוּעַלְיָעַ. אָזְוַי אֲפִילָוָן! וּאָסְ דָעַן? טָאנְצָן זָאַל אַיְיךְ — אָזְוַי גּוֹט אַיְיךְ אִיסְ!

דָאַזְשָׁעָן. אַיְיךְ, זָאנְטָן עַר, דָאָרָף נַאֲרָד דָעַקְעָן אַזְ נַאֲטָן, וּעַט אִים שְׁוִין זַיְן פְּרִיאַלְעָךְ!

אִיטְשָׁע לְיִפְעָן. פְּרִיאַלְעָךְ! וּאָסְ אַוְנוֹ קָאָן שְׁוִין זַיְן פְּרִיאַלְעָךְ!

שְׂמַעְנוּ זָאַוְוָלָן. נִשְׁתַּת הָאָבָן צַו טָאָן מִיטְפְּרִיאַן אֹן גּוֹיִם, וּעַט שְׁוִין זַיְן פְּרִיאַלְעָךְ.

פְּיוֹוֹוָלָן. פָּאָרוֹאָס בָּאָזְוִיָּה עַר זַיְיךְ נִשְׁתַּת?

דָאַזְשָׁעָן. עַר/טְצָעָךְ דָוְרָכְנוּן אַ בִּימְלָדִי יְוָנְגָלְעָךְ, וּעַט עַר קוּמָעָן.

נְחַמֵּן וְוּעַלְיָעַ. אֹן דָוְרָהָט אִים גַּעֲדָרָפָט אָוִיסְבּוּעָן אַ בָּאָזְוִנְדָעָר בּוֹדְקָעָ?

דָאַזְשָׁעָן. דָאָהָט עַר בְּשִׁוּם אָפָּן נִשְׁתַּת גּוּוֹאַלְטָן זַיְן.

אִיטְשָׁע לְיִפְעָן. אַיְחָמָן בַּיְזָר! שְׁמִינִית אִים נִשְׁתַּת אֹן!

שְׂמַעְנוּ זָאַוְוָלָן. דָעַרְפָּאָר אַיְיךְ אִים פְּרִיאַלְעָךְ.

דָאַזְשָׁעָן. עַר אַיְיךְ נַאֲרָד קִיְּן יְהָמָן בַּיְזָר.

מ י ב ה י א. א צונען א זונען מ עננטש!

ב-א-ז-ש-ע. איר קאזו מוט אום רידון, וו איר RIDOT MIT AIOD. כהיאווצ נישט פון זיך, האלט נישט דעם קאע פאראטס...

ב ח מ נ ו ו ע ל י ע. מباحثא קאן ער נישט לערננען.

ד א ז ש. האיסטו דיר! ואלסט געהערט, וו ער האט זיך
דורכגעראדעט מיטן אורמה...

אורחה, א רב' וויזומט אוום, ווועט איר זען א חילוק.

ד א ז ש ע. העהה... דער גויט אום א גאנצן שבת א בייעזער,
וואו איך וואלט געווען שלדייך, וואס ער האט דא נעמוץ שבת
האלטן. האט אונז דאכט זיך נאך נישט אונגעוקטן, קווים א זוארט
אארדייזגעערעדט... און אז ער זאנט ארויס א זוארט, איזעעס דוקא
לישון פודש, ווי אין חומש... ני פארשטיין איט! און וויל מיר פאריד
שנטמיען אום נישט, וווערט ער איז בעט... אבער אונזער מלמד
שמיכטלט...
...שמיכטלט...

מ' י. ב' ל' י. ע. אֵין הָאַת עָרָא זִיסְן שְׁמִיבֶלְוּ!

ה א ז ש ע. אונז זאנט עם אונז אוות מאמע-לשוון, אונז א מאל אפלו אוות פוליש.

אֵין טשע נוֹפָע וְזֹא אַיִן דָעַר אֲוֹרָח? אָוּוּק מִיטָן מַלְמָד?

ד א ז ש ע. שלאלפת אין גארטן. מיטן מלמוד וועט ער גיון! איז ביזן אויפן מלמד, ווי איזוֹת אונז.

ח מ נ ו ו ע ל י ע (פָּסֶט). דיוון מלמד קאן נישט לערנען.

ד א ז ש ע (בגלאדייקט). וועט זיין גענונג פאר מיר און פאר
ליד און פאר אונז אלעמען.

ג. י. ו. ו. 5. זואו האסטו אים אועבקגעשטעלט די בודקע?

ד א ז ש ע. אין ווּלְדָך דָעֲרַבְיִי. עַד הַאֲתָזֵיך אֶלְיָהוּן אַוְסִים נַעֲקְלִיבָן דָעַם אַרְטָמָן. פָאַרְקָט צֹוִישָׁן בְוּמָה. דָאַרְטָן דָאוּנָט עַר.

הארטן ערד מיט די קינדרער. דארטן שלאלפט ער. אהער קומט ער גאנר עסן.

וְיַדְוָה אֲוֹן הַאֲטָקִין מִורָא נִישְׁתָּ — אַלְיוֹן?

דער געל שט טוב אוו דער גולן

מ י ב ל י. ע. ער — מורה!

ד א ז ש. ע. איך האט עס ביי אים געפערנט... איך האט זיך געד וואונדרט. האט ער נעלאכט. אוּ מע האט גאט מיט זיך, האט ער בעזאנט, האט מען נישט וואס מורה צו האבן. וארט, ווי האט ער עס ארויסגעבראקט?

מ י ב ל י. ע. ער האט דערציילט א גאנצע מעשה.

ד א ז ש. ע. ער איז א יתומ...

מ י ב ל י. ע. (מיט א זיפץ). א קיילעבדיקער יתומ און א טאטן און און א מאמען...

ד א ז ש. ע. איז פאר זיין טויט האט ער טאטטע אים צונגערופן צו זיך, און ער איז נאך געווען נאך א פיעעלע, און האט אים געד זאנגט: "דו זאלסט שטענדייך געדענקען, אוּ גאט איז מיט דיר, און זאלסט זיך פאר קיין זאך נישט שרעקן". געדענקט ער עס פון יעמאלט און און האט פאר גאנישט קיין מורה.

פ י ו ו ו. ה. האט ער טאקע נאך קיין מורה נישט?

ד א ז ש. ע. זעסט'אך. אליזין אין וועלד, ביידערנאקטן... און פאראן דא אין דארף נוים, פאר וועמען א ייד דארף מורה האבן אפיילו בייטאגן.

פ י ו ו ו. ה. איז ער ער עפעס א גבר?

ד א ז ש. ע. א גבר?! פונגוואנען זאל צו אים קומען גבורה? פון די תעניתם, וואס ער פאסט? און אפשר, ווער וויס? איך האט זיך מיט אים נישט געבארטע... איזו נישט מורה האבן פאר שיינעם און פאר גאנישט, מוּז ער אפשר טאקע זיין א גבר.

מ י ב ל י. ע. דארף ער זיין א גבר, איז ער האט דעם רבונו של עולם שטענדייך מיט זיך.

ש מ ע ר ז א ז ו ו. גענומען אים אין אַרעדע!

מ י ב ל י. ע. (גיט-איס א שטוויס מיטן עלבוגן). ווי דאס דערטן!

י ש ר א ה. (זרויסן). שפילט זיך איז הויף, נאך וועקט נישט אויף דעם אורת.

ד א ז ש ע (אוֹפְגָלַעַבֶּט). דא קומט ער! (אַלְעָ אִין צִימָעָר וְעוֹזָוּי אַוְתְּרוֹאֵיק, הַיְבָנוּ זִיךְרָן אַרְמָתְזָשָׁאָרוּ אַוְיָךְ זִיעָרָעָ זִיכְרָן. מִיכְלִיעָ פָּאָרְוִינְסְטָן אַיר טִיכְלָ אַוְיָךְ קָאָפְטָן.)
 י ש ר א ל (קָוָמְטָ אַרְיוֹן). אָ גַעַסְטָן! אַירְהָאָבָן גַּאֲרָ נִישְׁטָן גַּעַד
 וְאוֹסְטָן, אָן אַירְהָרִיכְטָן זִיךְרָן גַּעַסְטָן.
 ד א ז ש ע. טָאַקָּעָ זִיךְרָן גַּעַסְטָן גַּעַלְיכְּטָן.
 מ י כ ל י ע. אַוְמָגְעַרְיכְּטָן גַּעַסְטָן, אַבְעָרָ אַנְגָּלְיִינְטָן.
 י ש ר א ל (חַיְתָ פְּרִיְוָנְטָלָעָן שְׁמִינְיכְּ). גַּוטָּ שְׁבָתָן, יַדְןָן וְעוֹרָן
 זִיְינְעָן יַדְןָן? אַירְהָאָבָן יִשְׂרָאֵל, שְׁטָאָסָן פָּוּן אַקְפָּ...
 ד א ז ש ע. זַיְיָ וּוֹיְסָן, זַיְיָ וּוֹיְסָן... הַאָבָן זַיְיָ שְׁוֹן אַלְזָן דֻּעָרְצִיּוֹלְטָן.
 י ש ר א ל. קַעַנְטָן אַירְהָרָן מִיכְרָן, מָאָן אַירְהָרָן דָּאָרָן אַוְאָרָעָן גַּאֲכָן
 פְּרָעָן. (קָוָמְטָן צָוּן זַחְוֹן וּוּלְעִילָּן), וְויַהֲיֵת אַיְדָן?
 נ חְמָן וּוּעָלִיָּן. נַחְמָן וּוּלְעִילָּן.
 י ש ר א ל. פָּוּן וּוּאָגָעָן?
 נ חְמָן וּוּעָלִיָּן. פָּוּן גַּאֲרִילְאָוּקָעָן.
 י ש ר א ל. וּוֹאָוְלִיגְטָן דִּי גַּאֲרִילְאָוּקָעָן? בֵּין דָא אָ נִיעָרָ מְעַנְשָׁתָן,
 נַאָרָ נִישְׁטָן דָוְרְכָנְגָאָגָנְגָעָן דָעַם גַּאנְגָּן אָרוֹם.
 ד א ז ש ע. דָא נִישְׁטָן וּוּוּיטָן. נַאָרָ אָ פָאָרָן וּוּיאָרָסָטָן פָּוּן וּלְיִדְשָׁעָן.
 י ש ר א ל (צָוּן זַחְוֹן וּוּלְעִילָּן). אַיְן וּוּלְכָבָרָן זַיְיָתָן? אַיְן מַוְרָתָן
 וּוֹאָרָן שְׁטָאָלָטָן זִיךְרָן פְּנִים שְׁמוֹנָה-דְּשָׁרָה?
 נ חְמָן וּוּעָלִיָּן. נַיְינָן, אַטָּה... (אַרְיעַנְטִירָטָן זִיךְרָן מִישְׁטָן
 הַעֲטָה). אַיְן פָּאָצְנְדוּזִיטָן.
 י ש ר א ל. אַיְהָא, אַיְן צְפָוּן-זַיְיָתָן... אַיְן צְפָוּן...
 נ חְמָן וּוּעָלִיָּן. זָאָל זַיְיָן אַיְן צְפָוּן.
 י ש ר א ל. (אַרְיבָּעָרְרִידְנוֹדִיקָן צָוּן אַיְטָשָׁע לִיפָּעָן). אָן אַירְהָן, זַיְיָ
 דְּעָנָיו? גַּעַדְאָרָפָטָן גַּאֲרָן-הַיְבָנָן מִיטָּאָיָן.
 א י ט ש ע ל י פ ע. אַיְטָשָׁע לִפְעָעָן, פָּוּן פָּעַטְשָׁעָרָסָקָן.
 י ש ר א ל. פָּעַטְשָׁעָרָסָק וּוּוּסָן אַירְהָרָן שְׁוֹן, וּוֹאָוְסָן לִיגְטָן. (וּוּוּקָעָן
 דִּיקָן פִּיוּוֹלָעָן) נָנוֹ, אָנוֹ...
 פ י י ו ו א ל. וּוֹסְטָן סִיְוּוֹי נִישְׁטָן גַּעַדְעַנְקָעָן אַלְעָן גַּעַמְעָן.

דער בעל שם טוב אוו דער גולן

יש ר א ג. איך האב זיינער א גוטן זכרון.

אי ט ש ע ל י פ ע. מײַן אַיִינֿיקָל. פּוֹוֹל.

פּוֹיַוּג. וואָסְטָו גַּעֲדָרְפָּט זָאנְגָן? אָפּשֶׁר האָבָּאיךְ גַּאֲרָ נִישְׁטָ גַּעוֹאַטָּם, ער זאָל וויסָן מֵיַּן נָאָמָעָן?

מי כ ל י ע. בְּיוֹתְמַשְׁוְגָעַ גַּעֲוָאָרָן?

יש ר א ג. פָּאָרְגָּעָסְטָו דִּין נָאָמָעָן קָאָן איך שְׂוִין נִשְׁטָ מַעָּרָ, אָבָּאיךְ זוּל אַיִם קַיְוָנָמָל נִשְׁטָ אַרְוִיפְּבָּרְיָנָגָעָן אַוְהָ מֵיַּנְעָ לִיפָּן. אַיז גּוֹטָ? (וּוְעַדְתָּ זִיּוּן בְּלִיקְ צָו שְׁמַעַנוּ זָאוֹלָשָׁו.)

ש מ ע ו נ ז א ו ו ל (וּנְפָאָרְטִּיטָּשָׁן). שְׁמַעַנוּ זָאוֹל פּוֹזָן. נַיְוִיצָע צְוֹוִישָׁן פָּעַטְשָׁעֶרֶסְק אָוָן גַּאֲרָלְאָוָשָׁע אַיִן שְׁמוֹנָה-עֲשָׂרָה זִוְּתָן.

יש ר א ג. אַגְּטוּרָאָרָד. פָּאָרְשָׁפָּאָרָט אַטְרָחָה צָו פְּרָעָן אָוָן גַּלְיוּךְ פָּאָרְעָנְטָפָּעָרטָ אלְעָ קְשִׁוָּתָה.

ש מ ע ו נ ז א ו ו ל. בִּין נִשְׁטָ קִיּוּן גַּוְטָעָרָה.

יש ר א ג. ווֹאָס דָּאָרְפָּסְטָו רַיְדָן שְׁלַעַכְתָּס אַוְוָזִיךְ?

ש מ ע ו נ ז א ו ו ל. אַגְּטוּרָאָרָד קְוֹעַטְשָׁטָ אַטְבָּאָנָק, לְעָרָנָט תּוֹרָה אָוָן אַיז נִשְׁטָ וּוּרָטָם, ווֹאָס דִּי עָרְדָטְרָאָגָט אַיִם, אָוָן איך האָב אַיִם פְּיוֹינָטָם.

זְדָאַזְשָׁע אָוָן מִיכְלִי ע. שְׁמַעַנוּ זָאוֹל!

מי כ ל י ע (שְׁטוֹוּסָט אִיטָּה). שִׁיכָּר, מֵיַּנְעָ שְׁוָאָנִים!

ש מ ע ו נ ז א ו ו ל. בִּין נִשְׁטָ קִיּוּן צְוֹוִירְפְּנִימְדִיקָעָר. איך זָאָג גַּלְיוּךְ אָוָן דִּי אָוִינָן יְעָרָן גַּוְטָעָרָה.

יש ר א ג. אַט אַזְוִי דָּאָרָה זִוְּן. גַּעֲפָעַלְטָ מִיר. „וּוְעָן אַיִינָעָר רַעַדְתָ אַיִינָס מִיטָן מוֹילָן אָוָן טְרָאָגָט עַפְעָם אַנְדָעָרָש אַיִן הַאֲרָצָן, האַט אַיִם קַהְיִישָׁ בְּרוֹךְ הוּא פִּינְנָטָה“, זָאנָט דִּי גַּמְראָ.

ד א ז ש ע (מִיט אַשְׁיְוָנְדִיקָן פְּנִים ווּוִינְקָט צָו דִּי אַנְדָעָרָע אַיִן הַתְּפָעָלוֹת אַיְבָּעוֹן מַלְמָד).

ש מ ע ו נ ז א ו ו ל (מִיט פָּאָרְאָכְטוֹגָ). דִּי גַּמְראָ!

יש ר א ג. דִּי גַּמְראָ, שְׁמַעַנוּ זָאוֹל, אַיז, ווֹ דִּי גַּאנְצָע תּוֹרָה, אַט בְּרָעָנְנָדִיקָן לִיכְטָם, ווֹאָס באַוְוִוָּזָט אַט וּוֹעָן אַיז דָעָרָ פִּינְסְטָעָר. אַוְיכְ אַיִר מִיצָּעָר באַנְצָט זִיךְ מִיטָן בְּרָעָנְנָדִיקָן לִיכְטָם. אַוְוָזָ אַוְיסְצּוּבָּרָעָנָן

וואונגן אויף אַ לײַב אָזֶן פֿאָרְשָׁאָפֶן נְרוֹוּסָע וּוּיְתִיקָן, אָזֶן דָּאָם לֵיכֶט נִישְׁט שְׂוֹלְדִיךְ. (גִּיטִּיט צָו צָו בְּרָגְגְּשִׁיךְ אָזֶן זַעַצְט זַיְךְ בֵּי דָעַ בְּרִיאַת).
דָּאָזֶן שְׁעָ (אוֹפְּהַיְבָנְדִיךְ זַיְךְ פָּוּ זַיְךְ אָרטַ). זָאָל דָעַ רְבִי זַיְךְ
זַעַצְט דָאָ.

יש ר א. 5. אָזֶן וּוּאָם פְּעַלְתַּם דָעַמְתָּ אָרטַ, וּוּאָם אַיךְ זַיְךְ?

דָאָזֶן שְׁעָ. אַיךְ וּוּוּסָ... לְעַבְּן אַ יְדֻעָנָעַ...

יש ר א. 5. וּוּאָו שְׁטִימָט דָאָם גַּעֲשִׁרְבִּין, אָזֶן מַי טָאָר נִשְׁטַזְתַּ זַיְצָן.
לְעַבְּן אַ יְדֻעָנָעַ? אַיְן דָעַר תּוֹרָה שְׁטִימָט עַם נִשְׁטַזְתַּ.
מַי בָּ6 שְׁעָ. אַיזְנָאָפָּרוֹוּאָם אַלְעַפְּרוּמָא יְדַרְנָ...

יש ר א. 5. עַם אַיזְנָאָפָּרָאָן אַ פְּרוֹמְקִיּוֹת, וּוּאָם הָאָטַמְתַּ מַוְרָא פָּאָר
אַלְגַּי, אַבָּעָדַי אַמְתָעַ פְּרוֹמְקִיּוֹת הָאָטַמְתַּ נִשְׁטַזְתַּ מַוְרָא פָּאָר
פְּיוֹוּוֹ. 5. וּוּאָם אַיזְנָאָמְתָעַ פְּרוֹמְקִיּוֹת?

יש ר א. 5. אי, דָו הָאָטַמְתַּ גַּעֲרָעָנָט אַ גַּטְעָנָה! אַיזְנָאָפָּרָאָן
וּשְׁעָ. אַמְתָעַ פְּרוֹמְקִיּוֹת אַ צָו וּוּסָן אָזֶן צָו גַּעֲדָעָנָקָעַן, אָזֶן עַם אַיזְנָאָפָּרָאָן
אַגָּטַ אַוְיָף דָעַר וּוּלְטַ, אָזֶן צָו לִיבְנָן אִים מִיטַן גַּגְנָעָצָן הָאָרָאָן.
פְּיוֹוּוֹ. 5. וּוּדְרַטְוּטַע עַם נִשְׁטַזְתַּ?

יש ר א. 5. אַיךְ אַ גַּטְעָנָה אָזֶן פֿאָרְדִּינְטַט אַ גַּטְעָנָה תִּירְזַעַן,
אַיזְנָאָפָּרָאָן הָעַרְזָעַשׁ. אָטַמְתַּ זַיְטַ אַיךְ זַיְךְ דָאָ צְנוּוֹפְּגַעְכּוּמָן, יְדַרְנָן אָום שְׁבַת
קוֹדֶשׁ, אָזֶן גַּעֲפִירָט אַ גַּעֲשְׁפָרָעַן. וּוּנְעַן אַסְרָאָרְבָּן, וּוּאָם הָאָטַמְתַּ אַיךְ דָאַ גַּעֲרָעַדְתַּ?
אַיר הָאָטַמְתַּ גַּעֲרָעַדְתַּ מִסְתְּמָאָה וּוּנְעַן אַסְרָאָרְבָּן, וּוּאָם זַיְעַנְזַן זַיְךְ בֵּי אַיךְ
פֿאָרְשָׁאָפֶן דָוְרַדְתַּ דָעַר וּאַדְרַעַדְתַּ דָי וּוּאָבָן, אַבָּעָדַי אַיךְ וּוּלְטָרָעָפֶן, אָזֶן
אַיר הָאָטַמְתַּ אַוְיָף גַּעֲרָעַדְתַּ פָוּן אַיְיעַרְעַדְתַּ פְּרִיצִים.

דָאָזֶן שְׁעָ. טָאָקָעַ גַּעֲטָרָאָפֶן!

יש ר א. 5. פֿאָרוּאָס הָאָטַמְתַּ אַיר גַּעֲרָעַדְתַּ פָוּן דִי פְּרִיצִים? וּוּלְ
אַיר וּוּוּסָט זַיְךְ אָזֶן גַּעֲדָעָנָקָעַן זַיְךְ.

דָאָזֶן שְׁעָ. אי, לִיגְנָן זַיְךְ אָנוֹנוֹ גַּטְעָנָה אַיְן דִי בִּינְעָרָן!

יש ר א. 5. אַבָּעָדַי וּוּנְעַן הָשָׁם יְתִבְרַךְ הָאָטַמְתַּ אַיר דָאָ גַּעֲשַׁט גַּעַד
רָעַדְתַּ. עַר לִיגְנָטַ אַיךְ נִשְׁטַח אָזֶן דִי בִּינְעָרָן. אִים גַּעֲדָעָנָקָט אַיר וּוּיַּדְעַת
נִשְׁטַח וּוּיַּהֲבִזְוּלְאָסְטַ הָבְדָלוֹת דָעַמְתַּ פְּרִיאָן.

פְּיוֹוּוֹ. 5. וּוּאָם הָאָבָן מִיר וּוּנְעַן אִים צָו רְיַדְנָ?

דער בעל שם טוב אוו דער גולן

יש ר א. 5. וואס'ט איר געהאט להבדיל אלך הבדלות וועגן פרייז צו רידן?

ש מעון זא זא. או, או, שווין נאר א סלאן!

יש ר א. 5. וואס'ט דיו פרייצים ווילן פון אייך, טווען זוי אלין אדרער דורך שלוחים? ענטפערט מיר.

דא זשע. דיו פרייצים וועגן מיר גאנץ אפט אין דיאוונן נישט.

זוי האבן שוין זיערעד מענטשן... זיערעד קנעכט...

יש ר א. 5. אייז פון זיערעד קנעכט רעדט איר נישט.

נחמן זוועליע. מי רעדט, אבער זוי טווען דאך נאר, וואס'ט דיו פרייצים הייסן.

יש ר א. 5. רעדט איר דערפֿאָר דער עיקר פון דיא, וואס'ט זיינען איבער זוי, פון דיא, וואס'ט שיקן זוי, פון דיו פרייצים. אייז זיינען נישט דיו פרייצים דיו קנעכט פון הקדוש ברוך הוּא, זיינע שלוחים? טווען זוי נישט, וואס'ט וויל, זוי זאלן טאָן? אייז וועמען דאָרָף מען בעסער געדענקען? פון וועמען דאָרָף מען רידן?

ש מעון זא זא. זאלן מיר רידן פון גאנט, איזו זוי מיר רידן פון דיו פרייצים?

מיכל י. (גייט איט א גוטן שטוויס). בײַס זיך אָפֶּן דעם צוונגען!

יש ר א. 5. ער פרענט עס דאך בלויז. דאָרָף מען אַים געבען אַת תיזויז, און דער תיזויז אַז פשוטער. פֿאָרְוֹוָס רעדטסנו נישט פון דעם אויבערשטן, זוי דו רעדט להבדיל אלך הבדלות פון דעם פֿרִיז? זוייל דו האסט מורה. וואראם ווען דו וואָלְסְטָן געוואָסְטָן, אַז דיאַן פֿרִיז חערט, וואס'ט דו רעדט, וואָלְסְטָן זיך געהיט צו רידן שלעכטס אוות אַים.

דאָזשע. טאָקע אמרת.

יש ר א. 5. און גאנט ברוך הוּא, וויסטָן, הערט אלְזָן, וויסט אלְזָן, פון אַים אייז גאנרניישט באַהָאַלְטָן. ער וויסט אַפְּלָו אָונְזְעָרָע פֿאָרְבָּאָרְגָּן סטע מחשבות, און דערפֿאָר וועסטו זיך היינן נישט נאר צו רידן שלעכט אויף הקירוש ברוך הוּא נאר אֲפִילָו צו טראָכְטָן שְׂלָעַכְתָּן.

מִכְלֵי עַ (קָרְשָׁנְדִּיךְ זֶה אֵין חֹרָא). עַם צִוְּעָרֶת אֲוִוֶּךְ
מִיר דִּי הוֹיטֶן!

יְשָׁרָאֵל. אָזֶן אָזֶן דִּיר דַּעַר עַנְטֶפֶלֶן אֲבָעֶר זָעָן דַּעַם
בּוֹרָא עַולְםַ דָּאָרָךְ מִעַן נִישְׁתַּת טְרָאָכְטַן שְׁלָעָכְטַן נִישְׁתַּת אֲוִוֶּסֶס מָוָרָא, נָאָר
אֲוִוֶּס אַחֲבָה, אֲוִוֶּס לִיבָּשָׂאָפֶט.
שְׁמַעַן זֶה וְזֶה. מָוָרָא פָּאָרְשָׁטְיִי אָוֹר, אֲבָעֶר לִיבָּשָׂאָפֶט
— פָּאָרְוּאָסֶס?

מִכְלֵי עַ. אֲוִוֶּאָיָן!

יְשָׁרָאֵל. פָּאָרְגָּאָרְנוּשֶׁט, רַב שְׁמַעוֹן זָאוֹל, פָּאָרְגָּאָרְנוּשֶׁט! מַי
דָּאָרָךְ לִיבְּ הָאָבָּן גָּאָט נִישְׁתַּת פָּאָרְדִּי טְוּבָות, וּוֹאָסֶס עַר קָאָן אָוֹנוֹ טָאָן
אָזֶן נִישְׁתַּת פָּאָרְדִּעְמָשֶׁר, וּוֹאָסֶס מִיר קָאָנָעָן פָּוֹן אִים קָרְיָוָן. אָזֶן קִיּוֹן
שְׁוֹם פָּאָרְוּאָסֶס, נָאָר וּוֹיָל עַר אִין גָּאָט, וּוֹיָל עַר אִין דַּעַר בָּאָשָׁפָעָר
פָּוֹן הִימָּל אָוֹן עַרְדָּה, וּוֹיָל עַר אִין אָסְוָה, וּוֹיָל עַר אִין גָּעוּוֹן אָוֹן
וּוֹעַט זַיִן, וּוֹיָל עַר הָאָט אָוֹנוֹ גָּעָנָבָן דָּאָסֶס לְעָבָן, וּוֹיָל עַר אִין דַּעַר
פָּאָמָעָר אָזֶן מִיר זַיְנָעָן זַיְנָעָן קִינְדָּעָר. אָזֶן אָט אָזֶן לִיבְּ הָאָבָּן גָּאָט
קִיּוֹן שְׁוֹם פָּאָרְוּאָס אִין אַמְתָּע פְּרוּמָקִיּוֹת. (זוֹ פִּיוּגָלָעָן). אִין אָט
הָאָסְטָוָן דִּין עַנְטֶפֶר אָוֹזֶן. (זוֹ אִיטְשָׁע לִיפָּעָן). אִיר וּוֹילָט עַפְעָם
זַוְּגָן, זַיְדָעָנוֹי?

אִיטְשָׁע לִיפֶעָן. מַנָּאָן!

יְשָׁרָאֵל. וּוֹאָסֶס מַנָּאָן?

אִיטְשָׁע לִיפֶעָן. אִיךְ וּוֹיָל טָאָקָע עַפְעָם זַוְּגָן אֲבָעֶר... שְׁוּעוֹר
צַוְּ רִידָּן... אִטְשָׁוִין וּוֹבָעַצְּקִים יָאָר אָלָט, שְׁוִין אִיבָּעֶר וּוֹבָעַצְּקִים... אָזֶן...
אָזֶן קָאָן אָפְּלִיכְוָן נִישְׁתַּת אָוִיסְרִיךְדִּן זֶה, וּוֹיָסֶס בָּאָדָרָךְ צַוְּ זַיִן... אָ
שְׁוּעוֹר לְעָבָן... אָמוֹטְשָׁעְנִינְעָ... וּוֹיָיְנָעָר וּוֹאָלָט מִיר גָּעָנָבָן מִיטָּ
אָדוֹבָיְנָעָ אִיבָּעָרָן קָאָפֶט... עַס שְׁוּוֹוִינְדָּלָט אִין קָאָפֶט, אָט, וּוֹיָאָר וּוֹאָלָט
זִיךְ גַּעֲדָרִיּוֹת אָזֶן גַּעֲדָרִיּוֹת... אִט אָדָרָבָא זַוְּגָן מִיר... הָאָסְטָוָן גַּעֲלָעָנָט...
בִּיזְטָ אָקְלָגָעָר... אִיךְ וְעַ דָּאָךְ... אִין אָט זַוְּגָן מִירָה: צַוְּ וּוֹאָסֶס הָאָבָּן
אִיךְ גַּעֲלָעָט אָזֶן לְאָנָגָן? קָאָנְסָטוֹסֶס מִיר זַוְּגָן? מוֹטְשָׁעְנִינְעָ... צְרוֹת
אִיבָּעָר צְרוֹת... גַּעֲדָרָפָט דָּעָרְלָעָבָן צַוְּ זַעַן, וּוֹיָ זַיִן הָאָבָּן מִיר אָוּוּקָד
גַּעֲהָרָגָעָט מִין זַעַן, זַיִן טָאָטָן... אִט מִיטָּס אָהָלָקָ יָאָר צְרוֹיקָ... גַּעֲוָעָן
אָגָבָר, שְׁטָאָרָס וּוֹיָ אִין אִיזָּן... (אָנוֹוִיזָּנְדִּיךְ אָוֹרִיךְ פִּיוּגָלָעָן). וּוֹיָ דָוָ
קוּקָסָט אִים אָזֶן... אָגָבָר אִין עַר... אָזֶן זַיִן טָאָטָע, מִין זַעַן... אָ

דער בעל שם טוב אוו דער גולן

העטב געווען... זיין, די כלאפעט, זייןען אבער געווען א סך... זייןען אים באפאן אין וועג, און פון הינטן ארום, און דערהרגעט... נאך איזדייעקוועט זיך איבערן דערהרגעטן...
ד א ז ש. דער רבוי וויל עס אפשר נישט הערן אום שבת קודש.

יש ר א. ל. לאומות אים רידן.

אי ט ש ע ל י פ ע. איך האב שווין אַפְּגָנֶרְעַדְטָם... נאך צרות און נאך צרות... געטאנצעט אונטער אַנְגָּזִיקָעָן... געשמייטן געווארען... וואס מאכט עס אוייס?... איך וויל נאך זיבצעיך, איבער זיבצעיך?... אדרבא, זאגן...

יש ר א. ל. איז אט. לאמיך איך דערצ'ילן א מעשה. א מלך האט איבערגענערבן זיין ווין דעם בן מלך א מתנה א פונטערן רינגע און האט אים אַנְגָּזִיקָעָן: "זע, איך טו דיר אַן דעם דינגע אַוֹה אַבָּא" שטימטער צאל יארן. ער ווועט דיר זיינער טיינער זיין און דו ווועט זיך נישט וועלן מיט אים צושידן. דערפארר וועל איך דיר נישט זאגן, אויף וויפל יאך גיב אים דיה, קרי דו זאלסטע מיר דאנקען, אויך נעם אים בי דיר צו, און יעדן טאג זאלסטע מיר דאנקען, פארוואס איך האב אים בי דיר נישט צוגענומען". האט דער בן מלך אַנְגָּזִיקָעָן דעם דינגע און האט נאך נישט געפאנט אַפְּוּנְדָּן די אויגן פון אים, און יעדן טאג האט ער געדאנקט זיין טאטן דעם קעניג פאר דער מתנה, וואס ער האט אים געגעבן. דער מול פון דעם בן מלך האט זיך דוקא נישט אַיְנָגָעָן. צוערטש האט ער פארלאָרְן זיין גאנץ געלט און איז געווארן אַן אַרְעֵמָן, דערנאך זייןען געקומען אויף אים פארשיידענע חולאתן מיט שרעלקלעכע וויטיקן און יסורים...

מי ב. ל. י. ע (זופצת שווער אוויכ).

יש ר א. ל. אַהֲנָטָה אַיִם אַפְּגָנֶנְוּמָעָן, אַוְן אַ פּוֹסְטָן, אַוְן די אַרְעֵמָקִיּוֹת אַיִן אַנְגָּזִיקָעָן, מְמַשׁ בְּזַהֲנָגָר. האט אַיִם אַ פְּרִוְינְט גַּזְאָגָט, אַז אויב ער ווועט אַוְיסְטָאָן דעם דינגע, ווועט ער פְּטוֹר וווען פון אלע צירות. אבער דער אַוְמְגַלְּיָקָעָכָר בְּזַן מלך האט נישט געווארעט הערן און זען, און מיט די לְעַצְטָע בְּחוֹתָה האט ער אלְזִי גַּעֲדָאָנְקָט זיין פְּאַטְמָעָר דעם מלך, פְּאַרְוָאָס ער געפט נאך נישט אַפְּ בְּיִ אַיִם דעם רינגע.

פִּיְיָוָן. דער רינגע איז דאס ליעבן.

יש ר א. ביזטו דאך מאקע א קלונגער! יא, דער רינגע איז דאס ליעבן, פון בורא אונז געגעבן, און מיר זאנן 'ברוך השם יום יומ', געבענטשט איז נאט פאָר יעדן טאג, וואס מיר ליעבן איבער, עס מאכט נישט אויס, ווי מיר האבן אים איבערגעלבט. רב איטשע ליעפַע פון פֿעַמְשֶׁרְסֶק, זיידענוו, זאנט מיר איזן טאג און אייער לאָנגן שווועגן ליעבן, ווען איר וואָלט זיך נישט דערשראָקן, ווען איר וואָלט דערזען דעם מלֿאָך המות! נו? ...

אי ט ש ע ל י פ. ע. איך ווים נישט... האָב נישט געטראָכט פון איַם... אָפְּשָׂר וואָלט איך זיך דערשראָקן און אָפְּשָׂר נישט... ווען איך בין געוווען אַינְגָּר, וואָלט איך זיך מסתמא דערשראָקן.

יש ר א. האָט זיך אַיך יַעֲמֹדְלָט בעסער געלעבט? און איך זאג אַיך, זיידענוו, אָז ווען עס ווועט קומען אייער שעה צו שטארָבָן, וועט איר וועלאָן, אָז מי זאל אַיך אָפְּשָׂרְיוּן און רاطעווען פון דעם מלֿאָך המות.

אי ט ש ע ל י פ. ע. זועל איך זיין אַנְאָר, ווי דיאָן בו מלֿאָך.

יש ר א. אי, וועט מען דארטן שמײַסן די אלֿע, וואס האָבן פון אַיך נאָט פֿאָרְשְׁטָלְט, וואס האָבן אַיך נישט מקרְבָּה געוווען צו חַשְׁמַת יַתְבָּרְקָן!

אי ט ש ע ל י פ. ע. בין אַנְרָאָבָּר קָאָפְּ... פֿאָרְשְׁטָיִי דֵּיך נישט.

שְׁמַעְנוּ זָאָוָן. מיר זיינען אלֿע דא גראָבע קעֶפֶן.

יש ר א. נישטאָ קַיְוָן נְרָאָבָּע קעֶפֶן, נִישְׁטָאָ קַיְוָן פֿאָרְשְׁטָאָפְּטָעָה הערצער. אלֿע קעֶפֶן זיינען אָפָן אָז אלֿע הערצער זיינען אָפָן פֿאָר גאָטָס ווּאָרטָן.

נְחַמְּן זָוָעָל יְעַ. הערצער אָפְּשָׂר, אַבָּעָר דער קָאָפְּ? אָפְּלוּ דעם רבִיס קָאָנְטְשִׁיק האָט מיר דעם קָאָפֶן נִישְׁט אָוִיפְּגָעָבָן. מיין רבִי האָט גַּעֲקָאנְט גּוֹט שְׁלָאָגָן, גַּעֲוֹוֹן, זָאָל עַר מִיר מוֹחֵל זַיְן, אָן אַיזְוָעָדָן.

נְעַר יְהָדָה, אַבָּעָר עַר האָט מיר נַאֲרְנִישְׁט גַּעֲקָאנְט אַרְיִינְקָלְאָפָן אָז קָאָפֶן יְהָר אָלֿאָך. אָמוֹזִיסְטָעָה קָלְעָפֶן, וּוּילְדָעָגָנְצָעָר לִימֹוד באַשְׁטִיטָה נְאָר אָין אַיזְוָעָדָן ווּאָרטָן: נָאָט. פֿאָר דעם ווּאָרטָן זיינען אָפָן אלֿע קעֶפֶן

און אלע הערצעה. און נעמט מען זיך אים אריין אין קאָפַ און און האָרֶצְן, קומט שווין אָן גִּרְיְינְגּ דֵּי גָּאנְצְעַ תּוֹרָה. וויל ווֹסָט ווֹיל דֵּי תּוֹרָה? מַעַן זָאָל זַיְן גַּוְתַּן אָונַן פֿרוּם. אָזִין ווֹיְקָאן אַיְנְעָרַ זַיְן נִישְׁטַן גַּוְתַּן אָונַן נִישְׁטַן פֿרוּם, ווֹעֲזַן עַר האָטַן גַּאֲטַן אָזִין קָאָפַ אָונַן אַיְן האָרֶצְן? שְׁמַע וְזַיְן זָאָל זָאָל. אַבְּעָר אָזִין מִיר ווֹיְסָטּן נַאֲרַ נִישְׁטַן, זַיְן גַּוְתַּן אָונַן פֿרוּם? אָזִין מִיר קָאָנְעַן נִשְׁטַן לְעַרְנָעַן! מִיר ווֹיְסָטּן נַאֲרַ נִישְׁטַן, ווֹסָט דָּאָרְטַן טּוֹטַן זַיְך.

יש ר אל. מִיטּ גַּאֲטַן אַיְן קָאָפַ אָונַן האָרֶצְן ווּעַט אַיְרַ שַׁוִּין אלעַז ווֹיסְטַן. מִיטּ גַּאֲטַן אַיְן קָאָפַ אָונַן האָרֶצְן זִוְיטּ אַיְרַ שַׁוִּין גַּוְתַּן אָונַן פֿרוּם. אָזִין זָאָלַט תּוֹרָה לְעַרְנָעַן, אָזִין — זָאָלַט אַיְרַ ווֹיסְטַן זַיְן, אָזִין תּוֹרָה לְעַרְנָעַן אִיזְוַן גַּאֲטַן דִּינְעַן, אָזִין גַּאֲטַן דִּינְעַן מַעַן אוֹיְפּ פֿאָרְדּ שְׂיִידְעָנָעַן אָוֹפְנִים. דָּעַר, ווֹסָט קָאן לְעַרְנָעַן, דִּינְטּ גַּאֲטַן מִיטּ תּוֹרָה לְעַדְדּ נִעְן, אָזִין דָּעַר, ווֹסָט קָאן נִשְׁטַן לְעַדְעַן, דִּינְטּ גַּאֲטַן מִיטּ מַעְשִׁים אָזִין אָפְּלוּ מִיטּ אַזְוָארַט, אָכְבִּי עַר דָּעַנטְקַטּ דָּעַרְבִּי פּוֹן דָּעַט בּוֹרָךְ הוֹא. מַעַן קָאן זַיְן אַז שְׁבָרְעַר פֿרוּמְעַר יְהִי, אָפְּלוּ ווֹעֲזַן מַעַן קָאן נִשְׁטַן לְעַרְנָעַן. אָטּ אָז אַיְרַ אלעַז האָטַן זַיְךְ צְוּנוֹפְּגָעְלְבִּין, אָנְגָעַטָּאָז אַיְרַ עַרְבַּע בְּעַסְטָעַ קְלִיְידָעַר אַיְן אַז שְׁבָרְטִיקַן טָאגְן צַו עַסְטַן באָבּ אָז אָרְבָּעַם עַרְבַּע עַרְבַּפְּוֹן אַז עַוְגַּנְשַׁבְּתַן, זִוְיטּ אַיְרַ אלעַז פֿרוּמְעַר בְּשַׁרְעַ יְהִי אָזִין האָטַן בְּיִזְרַעְלָה זַיְךְ אָרְאָפְּצָוּפְּאָלְן פְּאָרְוּן גְּרָעַסְטָן לְמָדָן.

נְחַמְּן זָאָל זָאָל. דָּעַר גְּרָעַסְטָעַר לְמָדָן קָאן אַיְרַ עַסְטַן באָבּ אָז אָרְבָּעַם, אַבְּעָר דָּעַרְבִּי קָאן עַר נַאֲרַ לְעַרְנָעַן.

יש ר אל. קָאנְטּ אַיְרַ דָּעַרְבִּי זִוְנָעַן אַז נִיגְנָן, ווּלְכָן עַר קָאן אָפְּשַׁר נִשְׁטַן זִוְנָעַן.

פּוֹיְוּזְוּזְלָ. אַיְךְ קָאן נַאֲרַ גּוֹיְאִישׁעַ לְיִדְעַר.

יש ר אל. אַיְן ווֹסָט? נִגְנָה אַיְן נִגְנָה, אָכְבִּי דֵּי כּוֹנָה אַיְזָה יְדִישְׁעַ, אָכְבִּי דֵּי כּוֹנָה אַיְזָה גְּעוּונְדַטּ צַו הַשְּׁמַן יְתִבְרָךְ.

פּוֹיְוּזְלָ. אַבְּעָר אַיְן פּוֹסְנִיאַ בְּלִי דִּיוֹוָקָא.

יש ר אל. אָזִין אַיְךְ זָאָג דֵּיר ווּיְדָעָה: דֵּי כּוֹנָה אַיְזָה דָּעַר עַיקָּר.

פּוֹיְוּזְלָ. דֵּי כּוֹנָה... אַז יְדִישְׁעַ...

יש ר אל. אָזִין גְּעוּנְדַטּ צַוְם בּוֹרָא עַולְמָן.

פּוֹיְוּזְלָ. ווֹסָט אַיְךְ זָאָל נִשְׁטַן טָאָז... (הַיְבָטּ פּוֹלְצְלוֹגּ אַז צַו זִוְגָעַן אַז גּוֹיְאִישׁ לְיִדְךְ. דֵּי אַנְדָּרָעַ נַאֲפַן בָּאַלְגּ אַוְנְטָעַר).

ישר אל (קוקט אַ ווילען אויף פיוולען מיט דורךדרינגענדיקן בליך, מאכט צו די אויגן און צושאקלט זיך, ווי ער וואLAST אין זיך מיטגענדזונגטען).

דער אורח (אנגעהטאן קליע קודשדיין, קומט אריין, ווי אריין געריסון זיך, בליבט שטיין אין טיר און קוקט אַן די זינגר מיט וויט פארנאנדערגעריסענען, פאָר כעט פלאַמונדייקן אויגן). וואָס אין דאס פאָר אַ געזאג אָס שְׁבַתְהִ? (דער געזאג הערט אויף. זויט אַיר יידן אַדרער אויף די אויגן. דער אַרְוח שְׂרִיט שְׂטָרְקָוּר.) זויט אַיר יידן אַדרער גוּטְמֵן? האָבן זיך צוֹנוּגְנָעַן צוֹזָמָעַן מיט דער נְקַבָּה, אין זוּס פאָר אַ נְגָנוֹן! גוּאַישׁ, אַינְגָעַצְעַן גוּאַישׁ! עַם הָאָרֶץִים! פּוּעָרִים! גוּסִים! מִדְאָרָף דָּאָךְ אַיְיךְ צוֹרִיסָן ווי די הָעֲרִינָן! אָון דער אויך, דער מלמאָ, זוּס אָון זוּנְגַּטְמַן מיט זַי מִיטַּן!

ישר אל אין מה דעש?

אוֹרְתָּה. דער פרענט נאָךְ מה דעש!

ישר אל. זוי האָבן געזאגְנָעַן זmirות לְכֻבּוֹד שְׁבַתְהִ.
אוֹרְתָּה. אַ נְגָ�ַישׁ לְיִד — זmirות! אָון לְכֻבּוֹד שְׁבַתְהִ אַיךְ וּוּלְדָר בָּאָלְדָ צְוֹפָטָשָׁן דִּינָעַ בָּאָקָן!

פיוילען (שטיט אויף, גרייט צו פֿאַרטְּיִידִיקָן ישראָלְקָן).
ישר אל. אין דער תורה שטייט: „תְּהַתְּ אֲשֶׁר לֹא עָבְדָת אֱלֹהִים בְּשָׁמָחָה וּבְטָבָבְ לְכָבָבְ“ — ווֹוֹלְדוֹ האָסְטָט נִישְׁתָּגַדְלָן גַּמְתָּמָיט פְּרִיד אָון מִיט אַוּפְגָעַלְיוֹגָן הָאָרִיָּן, וּוּסְטוּ דִינָעַ פִּינָּמָט, וּוּסְטוּ גַּאֲטָמָט וּוּסְטוּ אַוּוֹף דִיר אַנְשִׁיקָן. פרענט דִי וּמְדָא: וּוּסְטוּ אָין די עַבְדָוָת בְּשָׁמָחָה וּבְטָבָבְ לְכָבָבְ? אָון זַי עַנְטָפָעָתָה: דָאס אַיז גַּעַזְעַנְגָּן.

אוֹרְתָּה. דָשָׁע, גַּעַזְעַנְגָּן! וּוּסְטוּ פָאָר אַ גַּעַזְעַנְגָּן?

ישר אל. יעדער גַּעַזְעַנְגָּן, וּוּסְטוּ דָאס הָאָרֶץ אַיז נָאָר גַּעַזְעַנְדָט צו גַּאֲטָמָט.

אוֹרְתָּה. גַּעַזְעַנְגָּן אַיז שְׁוִין לְאַנְגָּג גַּעַזְעַטְמָט גַּעַזְעַרְן. „אָל תְּשַׁמְּה יִשְׂרָאֵל אַל נִיל כְּעַמִּים“ — יִדְוָן טָאָרָן זיך נִישְׁתָּפְרִיעָן, ווי גוּים פְּרִיעָן זיך.

ישר אל. דָאס זָאָג אַיךְ אויך. אַ יִד דָאָרָף זיך נִישְׁתָּפְרִעה מִשְׁמָה זַיְן, ווי אַ גּוֹי, נָאָר טָאָקָע ווי אַ יְהָדָה, מִיט דָעַט אַוְיבְּעָרְשָׁטָן פָּאָר זַיְעָן אַוְיגָן, מִיט נָאָט אַיז קָאָפְ אָון חָאָרִין.

דער בעל שם טוב און דער גולן

א ו ר ח. און מיט די פאמקורדע ווערטער אין מוייל!
 י ש ר א ג. די ווערטער קריין יעמאַלט אָ באזונדרען מיטיש.
 א ו ר ח (אי גויסטע אויפרגענו). ווען דו וואַלטסַט געלעבעט
 איין דער ציינט, ווען דער בית המקדש אייז געשטאנען, וואַלטסַט
 מקריב געוען אָ חוויר אויפֶן מובחן!

י ש ר א ג. וואַסְטַר עֲבִירָה וַיְמַת אֵיךְ אִצְטָעַר בְּאַגְּנָנָנָעָן? אֵיךְ
 האַט זַי דַעַם שַׁבַּת פָּאַרְשָׁתְּרָטָם.

א ו ר ח. רבונו דעלמאָ כוֹלָא, וואַהוָין האַסְטָו מַיְךְ אַרְיִינְגָּעָן
 בראָכָט, אֵיךְ זָאָל הַאַלְטָן שַׁבַּת?!
 י ש ר א ג. דער בָּרוּאַ יְתִבְרָךְ האַט אֵיךְ שְׂוִין רַיכְמִיךְ גַּעֲפִירָט.
 אַפְּשָׁר וּוּטָם אֵיךְ עַפְּעַם אַפְּלַעֲרָנָעָן.

א ו ר ח. יְרַבָּעַם בֶּן נְכָטָן (וְאַרְפָּט זִיד צוֹ יְשָׁאָלָן מִיְּתָאָפְּגָעָן
 הוּבְּעָנוּ קָוְלָאָקָעָט).

פִּיוֹוּוּל (גִּיט זִיד אָ לאָז, פָּאַרְשָׁתְּעַלְט אִים דַעַם וּנְגָג).
 א ו ר ח (קוֹקָט אַרְוּס זִיד גָּאנְצָ מַטוֹּשָׁטָשׁ).

פִּיוֹוּוּל (עַגְבָּוּרָץ זִיד איין אִים אַרְיוֹן מִיטָּהָרוֹתָן בְּלִיאָק).

י ש ר א ג (צַו פִּיוּוּלָעָן). גַּיְיָ זַעַזְעָה. הַעֲרָא אַפְּעַשָּׁה.

פִּיוֹוּוּל (נִישְׁטָעָן דַעֲנָרָנְדִיךְ זִיְן שְׁטָעָגָעָן). פָּוּן אָ מלְךָ אָון אָ
 בָּן מלְךָ — וּוֹילְן נִישְׁטָם וּוֹיסָמָן.

י ש ר א ג. טָאַקָּעַ פָּוּן אָ מלְךָ, אַבְעָרַ נִישְׁטָם פָּוּן אָ בָּן מלְךָ. (צָוָם
 אָוֹרָה). אֵיךְ מַאֲגַטְּעַמְּתָם עַמְּאַזְעַקְעָה הָעָרָן.

א ו ר ח. רַיְדָא צַו מִיר נִישְׁטָן (דְּרִיְתָא זִיד אַזְוָעָה צָוָם אָוִוָּוָן חַיָּט
 דִּי הָעָט אָוִיפָּן קָאָפָּה).

פִּיוֹוּוּל (גִּיט צְוָוִיָּה צַו זִיְן אַרְטָחָט).

י ש ר א ג. אַפְּעַשָּׁה פָּוּן אָ שָׁר, וּוּאָסָם האַט גַּעֲדִוִּינְטָם בְּיָ אָ מלְךָ
 אָון גַּעֲמִינְט, אָזֶן צָוָם קָעְנִיגָּה דַאֲרָפָן צָוְגָעָלָאָזָן וּוּרָאָן נָאָרָ דִּי, וּוּאָסָם
 קָאָנָעָן רִיְדָן מִיטָּן קָעְנִיגָּה אָזָיִי, וּוּיְהָרָאָלִיְהָרָעָטָם, אָון הַאַט נִישְׁטָט
 גַּעֲוָאָסְטָם, אָזֶן דַעַר מַלְךָ וּוֹילְן, אָזֶן צַו אִים זָאָלָן הַאַבָּן אָ צּוֹטְרִיךְ אָפְּיָלָה
 דִּי, וּוּאָסָם קָאָנָעָן גַּאֲרָנִישָׁטָם רִיְדָן, אָון אַפְּיָלוֹ דִּי, וּוּאָסָם קָאָנָעָן נָאָרָ
 רִיְדָן שְׁפָלָעָן וּוּרְטָעָרָפָן מַאֲרָק אָון פָּוּן שִׁיְינִיק, אַבְּיָה עֲרָא זָאָלָן קָאָנָעָן

ארויסזען פון זיערעד אוניגן זיער געטראיקיות אין זיערעד הערצער. דער שרד האט געמיינט, איז איזוי וויל ער דינט דעם קענינג, איז דער אוניגן ציקער ריבטיקער וועג, בויז דער מלך האט אומפֿגעשטעלט אין אנדער שר, וואס האט בעסער געוואוסט, וואס דער מלך וויל...
או ר. ח. שבתי צביבניק! שעבס!

פ. וו. ל. (היביט איז צו זינגען אַ פרילעך קאָכְלִישׁ ליז).
יש ר. אל. (צומ אורה). אט ער האט ריבטיק פֿאַרְשְׁטָאָנָעָן, און איד...

או ר. ח. (לויפֿט אַרְוִיס).

ד. א. ז. ש. ע. (שטייט אַוּווֹ, וויל אַיס נאָכְגִּיָּה).
ש. מ. ע. ו. ז. א. ו. ו. ל. (פֿאַרְהָאָלֶט אַיס). וועסט נישט נאָכְגִּין,
זין און מיר'ן זינגען.
ד. א. ז. ש. ע. (קְוִיּוֹנְקָלֶט זַיְדָּאַ וּוּילָּע, זַעֲצָט זַיְדָּ זְרוּק אָוּ בְּאַלְדָּ
פֿאַלְטָ עַר אָרֵין אַין דָּעַם נִיגּוּן, מִיכְלִיעָ זִינְגָּט מִיטָּ).
יש ר. אל. (ווען זַיְדָּ עַנְדִּיקָּה). דער ניגּוּן אַיז גַּוְיִשׁ. אַ בִּסְעַלְעָ
אנדערש געזונגען, ווערט ער יידיש, דאס חַיּוֹסֶט, ער ווערט אַ נִיגּוּן,
וואס אַ יִיד זִינְגָּט אָוּן דַּעֲקָט דַּעֲרָבִי אַן גָּאט, אַזְוִי אַיז דער ניגּוּן
ווערט אַ גַּזְעָאָנָה פֶּאָר גָּאט. אַט חַרְטָמָת, וויל זִינְגָּעַן דָּעַם אַיִּישׁ
גענְעָם נִיגּוּן. (זִינְגָּט דָּעַם נִיגּוּן פֿאַרְדְּבָהָט, פֿוֹלְ פֿרְוּמְקִיט. זִינְגָּט אַיס
איינְמָאָל אַוּ צְוִיְמָאָל, בִּים דְּרִיטָן מַאֲלָ שְׂטִיעָן שְׂוִוָּן אַלְעָ צָוָּ).
ד. א. ז. ש. ע. (או מִיכְלִיעָן) דָו שְׂוִוָּיָן!

יש ר. אל. פֿאַרְוּאָס?

ד. א. ז. ש. ע. אַיך ווּוּסֶט? אַ נְקַבָּה...
יש ר. אל. ווען מע דענקט אַן גָּאט, מאָגָן אַלְעָ זִינְגָּעַן. זִינְגָּט,
בָּאַלְעַבְּאָסְטָע, זִינְגָּט! (היבין וויל ער אַוּן זִינְגָּט נִיעָם נוֹסָח).
פ. וו. ו. ז. (ווען זַיְדָּ עַנְדִּיקָּה). אָוּן וואס אַיז מִיטָּ די ווערטער?
גַּוְיִישׁ ווערטער. זַיְדָּאַט מַעַן אַרְזִיסְוּאָרְפָּן?
יש ר. אל. ווער זַגְּטָן? פֿרְיַלְעַכָּע ווערטער פָּוּן אַ שִּׁיכְוָן גַּוְיִן.
אַבְּעָדָ די ווערטער פָּאָגָען דַּאֲךָ זַיְן פֿרְיַלְעַךָ, נִישְׁט וויל אַיְנָעָרָה האט
זַיְדָּ אַנְגְּשִׁיכְוָרָט, נָאָר וויל ער פֿילְט שְׁטָאָרָק גָּאט אַין זַיְדָ. אָוּן ווען
איינְעָרָ פֿילְט שְׁטָאָרָק גָּאט אַין זַיְדָ, קְרִיאָן אַלְעָ ווערטער נָאָר אַ באָזָוָן

דער טויטש און א באזונדרער מײַן. (איין דראיסן אַ וויַיָּאוּפְּגַּנְּשֶׁרִי פֿוֹן דעם אָרוֹהָה. נס וווערט שטיל אַין צִימָעָר. אַלְעַ הָעָרָן זֵיז צַו. דער וויַיָּאוּפְּגַּנְּשֶׁרִי וווערט אַיבָּעָרְגָּהָזָרֶט. אַלְעַ לְאָזֶן זֵיז נָאָז דְּרָוִיסֶן. דְּאָס גַּעַגְעַכָּץ פֿוֹן דעם אָרוֹהָה וווערט נָעַנְטָעָר אָזֶן ווּנְטָעָר. דְּאָזְשָׁעָס בִּיזְעָזָעָז פֿרִינוּ אַרְיָינוּ דעם אָרוֹהָה. זַיְן גַּזְוִיכְט אַיז באָגָאַסְטָן מִיט בְּלוֹט.)
ד אַ זְשָׁעָז. וויַיָּאוּפְּגַּנְּשֶׁרִי (אָרוֹהָה וווערט צַוְּגַעֲפִירֶט צַו אַ בָּגָאנְק.)

ו ש ר אַ. נִישְׁתַּוְוִיכְטִיק, וויַיָּאוּפְּגַּנְּשֶׁרִי גַּעַשְׁעָן. ווּיכְטִיק אַין אַרְמוֹוָאַשָּׁן דְּאָס בְּלוֹט אָזֶן פָּאָרְבִּינְדָן דַּי ווּאוֹנָה. (צַו חִיכְלִיעָז) אַ רִין טֹיך אָזֶן ווּאַסְעָה, באַלְעָבָאַסְטָע!

מִיכְלִיעָז (גִּיטַּעַס גַּעַבָּן).

עַל טֻרְעָר יַיְן גַּעַז. עַר אַיז פְּרִיעָר...

ו ש ר אַ. וּוּעָר — עַר?

דַּעַר יַיְן גַּעַז. דַּעַר רָב יְהָדָה... דַּעַר אָרוֹהָה.

ו ש ר אַ. טִיק זָאג אָזָזָזָז.

דַּעַר יַיְן גַּעַז. דַּעַר רָב אָרוֹהָה אַיז פְּרִיעָר אַרְוִיסְגַּעַלְאָפָן פֿוֹן שְׁטוּב אָזֶן אַמְּגַעְחוֹבָן אַרְמוֹצְלִוְיָפָן אַיְבָּעָרְגָּהָזָרֶט, חִינְכָּאַוְנְצְרוּיק, אָזֶן מִיטְיָאָז אָזֶן אַנְטָאָז זַיְןָעָן פָּאָרְבִּיְגָעָנָגָנָגָעָן אָזֶן אַפְּנָעָז שְׁטַעַלְטָז זָזָקָן אָזֶן הָאָבָן גַּעַלְאָכָטָן אָזֶן נָאָבָגְעָרִיםְטָז...

ד אַ זְשָׁעָז. הָאָט אַיְנָעָר פֿוֹן זֵיז — אַ שְׁטִינְזִין?

דַּעַר יַיְן גַּעַז. בְּיוֹידָע.

דַּעַר אַיְנָעָר דַּעַר. אַ שְׁטִינְזִין נָאָז אַ שְׁטִינְזִין.

מִיכְלִיעָז (אַוְנְטָעָרְגָּהָזָרֶט יְשָׁאָז אַ וְרִין טֵז אָזֶן אַ שְׁיָל וּוּאַסְעָר). צָזָז אַיז עַס אָוָנוּ. מַי אַיז קִינְמָאָל נִישְׁתַּוְוִיכְטִיק פֿוֹן אַ שְׁטִינְזִין, פֿוֹן אַ קּוֹלָאָק אָזֶן אַפְּיָלוּ פֿוֹן אַ מַעְטָעָר.

ד אַ זְשָׁעָז. דַּעַם סְטָאָרָאַסְטָעָס בִּיְדָע זְנָדְרָעָם.

ו ש ר אַל (נוּזְזָט אַיְזָן דְּאָס טֹיך אָזֶן ווּנְדָט זֵיז צַו אָרוֹהָה). אַוְרָח (מִיט פָּאָרְשְׁטָאָרְקָטָן גַּעֲרָעָכָץ, הַיְבָשָׁא אַוְיָחָב בִּיְדָע הָעָט וּאַפְּצָזָזָעָרָוּ זֵיז).

פִּי יַיְן גַּעַז (וּוֹנְקָט צַו דַּי יְיָגָלָעָז אָזֶן גִּיטַּעַס זַיְן אַרוֹוִיס).

יש ר א. בלוט מוֹ אַפְגָנּוּוֹאַשֵּׁן וְעוֹרְן... מוֹ אַפְגָנּוּשְׁתְּעֵלֶת וְעוֹרְן... (כו מיכלון). גרייט אָזִן, באַלְעַבָּסְטָעַן, נָאָךְ אַ טָּוָךְ אַוְוָף אַרְמָצָוָר בְּינְדָן... (צומ אַרוֹהַ). בלוט מוֹ אַפְגָנּוּשְׁתְּעֵלֶת וְעוֹרְן, ווֹיָל אַפְגָנִין מִיט בְּלָוט מִינְט אַוּוּקְנִין פָּוֹן לְעַבְּן... אָזִן דַּי גַּמְרָא זָגָט, עֲבוֹרָה זָרָה דָּפָכָה: „אמֶר שְׁמוֹאֵל, הַפְצָע סְכָנָה הָוָה וְמַחְלָלָן עַלְיוֹ אַתְּ חַשְׁבָת.”

או ר ח (לאזט אַרְמָפָף דַּי הַעֲנוּט, לאזט יְשָׁרָאלָן טָאָן).

יש ר א. לוֹאַשְׁט אַרוֹסָה דַּי וְאוֹנוֹ. האט שְׁמוֹאֵל גַּזְוָאנְטָה אַ וְאוֹנְדָה אַיְזָה אַסְכָּנָה אָזִן מַעַן אַיְזָה מַחְלָל שְׁבַת צְוִילָבָה אַוְרָה... אָזִן שְׁמוֹאֵל האט גַּעַקָּאנְטָה דַּי חַכְמָת הַרְפָּאָה, זָגָט עַד דָּאָרְטָן וְוַיְיָטָה: „מָה רְפָאָתָה? לְחַפְסִיךְ אַתְּ הָדָם — שְׁחָלִים בְּחוּמִי...” וְאָזִם אַיְזָה רַפָּאָה קְוָאָתָה? אַוְנְדָה אַוְיָף אַפְגָנּוּשְׁתְּעֵלֶתָן דָּאָס בְּלָוט נַעַמְתָּן שְׁחָלִים אַיְזָה עַסְפָּק... שְׁחָלִים אַיְזָה אַזָּאָז מִין גַּרְאָז, וְאָזִם מִיר וְוַיְיָסָן נִישָׁט אָזִן מִיר הַאָבָן נִישָׁט... אַבְעָר עַסְפָּק הַאָבָן מִיר מַסְתָּמָא... הַאָבָן מִיר עַסְפָּק, באָזְלָבָאַסְטָעַן?

מי כ ל ו. עַסְפָּק? פָּאָרָאָן. ווי דען? (גִּיְיִת נָאָך עַסְפִּיק).

יש ר א. אַיְזָה נִיט אַ בְּסָלָעַסְפָּק... אַ גַּרְוִיסָעַ וְאוֹנְדָה... אַ גַּרְוִיזָעַ סָע וְאוֹנְדָה... דַּעַר שְׁטִינָן האט גַּעַטָּאָן זָיוִינָן שְׁלִיחָות בָּאָמָנוֹה. (חִיכְלִיעַ קְוָמָט צָו חִיתָּן עַסְפָּק, יְשָׁרָאֵל נַעֲצָט אַיְזָה דָּאָס טָזָה אָזִן מִיר צָו צָו דַּעַר וְאוֹנוֹ).

או ר ח (אוֹרְפָּהִיבְּנְדִּיךְ דַּי הַעֲנוּט, מִיט שְׁרָעָק). אִיאִיאִיאִ!... שְׁחָלִים! שְׁחָלִים! אִיאִיאִיאִ!

יש ר א. שְׁחָלִים! וְאוֹו קְרִינְטָמָן שְׁחָלִים? (כָּגָפָט אַרְמָפָם דָּעַם אַוְרָהָס קָאָפ אָזִן דָּרִיקָט אַרְמָפָם דָּאָס טָזָה מִיר צָוָה אַוְרָהָס וְאוֹנוֹ).

או ר ח (צּוֹשְׁרִיטָזָה). אִיאִ-אִיאִ, אִיאִ-אִיאִ!

יש ר א. (הַאַלְט אִים פָּעֵט אָזִן רַעַזְט וְוַיְיָטָר דַּוְאִיק, צָו דַּעַר גַּרְוִיסָעַ הַתְּפֻנְלָות פָּוֹן דַּי אַיְבָּוּרִיקָעַ). דַּי גַּמְרָא זָגָט, שְׁבַת דָּפָכָה: „שְׁבַת הִיא מַלְזָעָק וְרַפָּאָה קְרוּבָה לְבָוָא” — שְׁבַת טָאָר מַעַן נִשְׁתָּה שְׁרִיּוּן, אָזִן דַּי רַפָּאָה וְוּטָה בָּאָלְדָה קְוּמָעָן... אַזְוִיְּאָ... דָּאָס בְּלָוט וְוּלָן מִיר בְּעוֹרָת הַשֵּׁם אַפְשְׁטָעָלָן, אַבְעָר וְוַיְיָסָן מִיר צָו דַּי וְאוֹנְדָה? זָגָט מִטְאָקָע דָּאָרְטָן שְׁמוֹאֵל, „לְהַעֲלוֹת בָּשָׂר — קְלִיפָה שְׁלִיבָה וְקְלִיפָה שְׁלָסָנה” — אָזִן דַּי וְאוֹנְדָה זָאָל וְרַק פָּאָרְדוּזָקָסָן, אָזִן גּוֹט דַּי שָׁאָז.

דער בעל שם טוב און דער גזען

לעכטס פון יבל — אוז מון פלאנץ — און די קאראע פון סנה —
פון דעם דארנבוים, אין וועלכן דער רבענו של עולם האט זיך באווויז
צ'ו משה רבינו... איזו די בידיע ואבן האבן מיר נישט. אבער שמאן
ויאגט וויטער: „או תוליעים מאשפה“ — וווערים פון מיסט. זוינען
דאס וווערים און מיסט פון בבל איזו פון ארץ ישראל, וועלן מיר מוזען
געברויכן הייג שפינועבם. (קוקט זיך איז איז). איז טאקע איזן יען
נעט ווונקל אונטערן באלאן א גרויס שטיק שפינועבם. נעט עס
אראף, זויט מוחל, רב דאושע, וועלן מיר די וואנד פאראדען און דעם
באלאן אפרוייניסן...

ד א ז ש ע (האט אראפנשארט פון אונטערן באלאן א גרויס
שטיק שפינועבם און טראנט עס צו, צו ישראלן).
י ש ר א 5. ליינט עס ארכויף אט' אַדָּא... מאכט עס פאמעליבקען...
טוט עס מיט א גוטן הארי, וועלן די הענט זיין וויך.

א ו ר ח (קרענצעט שטארק).

י ש ר א 5 (פארבינודזיך איז דעת קאף). אמר רב הונא: כל
שהקדוש ברוך הוא חפץ בו מדכאו ביסורים — האט רב הונא געד
ואנטו: וועמען גאנט האט ליב, דריש ער אים מיט יסורים...

א ו ר ח (קרענצעט שוואכער).

י ש ר א 5. אמר רב הונא, און נאך האט רב הונא געזאנט: אם
דואה אדם שישורים באים עליו — איז א מענטש עצט, איז ישורים
קומען אויף אים איז, יפשבש במעשיו, זאל ער בודק זיין זיין מעשיים,
אפשר האט ער איזו געזינדריקט, איז...

א ו ר ח (שטויפט איז אפ מיט בעס). צבוקע!

י ש ר א 5. צבוקע גאר?

א ו ר ח. דו שיטסט מיט נמרא-ווערטלער נאך אום אפצעולאכן.
מי טאר איזן דינען דלד אמות נישט שטיין!

י ש ר א 5. אשרוי השומע ושותק — וואזיל דעם, וואס הערט, ווי
מי באליידיקט אים, און ער שוויינט.

א ו ר ח. דו טויפט עס דאך נאך אום אופיצוריין זיין אקען
מיר און אקען אלע תורה-לערנער און אקען דער תורה.

ו ש ר א. 5. ניין. זיו וויסן שווין, או רי תורה או עפעם אנדריש און די תורה-לענער זייןען ווידער עפעם אנדריש, אבער פאר איזיך אויז גלייבער, אויז זאלט זיך בעסער אועטליגן.

או ר. ח. אועטליגן זיך! און מנהה דאונגנען? דערפונ טראכטנו נישט! און שלש שעודות עסן? מי דארף דאך שווין באלאד שלש שעודות עסן! (זרויטן גערויש. זוי שטעלט או זי אויערן. אורוז, גאנז דערשאָקָה, רוגט זיך צום בעט אוין ווינקל).

פ י י זו ל (קומט אַרְיָן), האַלְטּוֹדִיך צויזי יונגע קלֶאָפָעַס פֿאָרָן קאָרְשָׁעֵל. בִּיאַדְעַ זָאָשָׁעַס יְיָגָעַן הַיְנָטָעַר אַתְּ, גַּאנְצַ דַּעֲרָשָׁאָקָעָן. ער שטופט צו זי קלֶאָפָעַס צום אורוז, וועלכער שטערקט אויס בִּיאַדְעַ הענט וַיְיָאָפְּצָזָאָוּעוּן זַיְן). בעט כי אַים פֿרָאַשְׁטָשָׁעַנְיָע, או נישט זעל אַיך אַיך בִּיאַדְעַן די קָעַפְּ צּוּבָּרָעָן.

ד א ז ש ע (מיט שרעע). פֿיְיָוָל, ווֹאָס טוֹסְטוֹן? ווֹאָס'טוֹ גַּעַטָּאָן?
לאו זוי אָפְּ! דעם סְטָאַרָּאַסְטָעַס!
מ י ב ל י ע. אוּן אוּן!

פ י י זו ל (אַפְּשָׁטוּזִיך פֿוֹן זיך זאָשָׁעַן). דעם סְטָאַרָּאַסְטָעַס אָדָר אָפְּלָוָן דעם ווֹאָיְוָוָאָדָרָעַן! זוי ווֹלָעַן בעטן פֿרָאַשְׁטָשָׁעַנְיָע אָדָר אַיך צּוּבָּרָעַד זוי די קָעַפְּ!

ד א ז ש ע. לאו זוי אָפְּ, זאג אַיך דִּיר!
מ י ב ל י ע. גַּוְלָן, לאו זוי אָפְּ!
פ י י זו ל (ווֹיְהָר אַפְּשָׁטוּזִינְדִּיך דַּאָזָשָׁעַ). בעט פֿרָאַשְׁטָשָׁעַנְיָע אָדָר...
ד י ב ל א פ ע מ. פֿרָאַסְטִי אָוּוּרְיָי!

פ י י זו ל. רָאוּוִין, זָאָגָט.
ד י כ ל א פ ע מ. פֿרָאַסְטִי, רָאוּוִין!
פ י י זו ל. אַיצְטָעַר צו אַלְדִּי רָוחֹות (זרויט זוי אוּס צו דער טיר אוֹנוֹ גִּיט זוי אַשְׁטוּס אַרוֹס). די קלֶאָפָעַס אַנְטָלוֹפָן, גּוֹכוֹ זיך אָפְּלוֹ וַיְשַׁטְּ אָוָס. פֿיְיָוָל, זוי ער ווֹאָלָט זיך אַפְּגָעָוָוָישָׁט די הענט, טְרִיאָוָמָרָיָשָׁן). אַט אָזוּוִין!

ד א ז ש ע. ווֹאָס'טוֹ גַּעַטָּאָן? אַיך זעל באָלָד האָבָן אוּיפְּ מִיר
די גַּאנְצָע דַּאָרָף!

פִּיְוָוָלֶ. נָנוֹ אַיִן וּוָאַסְ?

דָּאַזְ שָׁעַ. וּוֹ הַיּוֹסֵט „אַיִן וּוָאַסְ?“

מִיכְלִיעַ. „נָנוֹ אַיִן וּוָאַסְ?“ פְּרָעָנֵט עַד נַאֲרָ!

שְׂרָאָלֶ. דָוַחְאַסְטַ טַאַקְעַ עַפְעַם אַפְגַּעַטָּן.

פִּיְוָוָלֶ. אַיִךְ וּוֹיִסְ, אָנוֹ אַיִיךְ חַאַב עַפְעַם אַפְגַּעַטָּן. אַיִךְ הַאַב
עַם גַּעַוָּאַלְטַ אַפְגַּעַטָּן.

דָּאַזְ שָׁעַ. הַאַסְטַ גַּעַזְאַלְטַ עַם אַפְגַּעַטָּן בֵּין זַיִד אַיִן פֻּטְשַׁעַטַּט.

נְחַמְּןָןְוָלְעַלְעַ. אָוֹן וּוָאַסְ אַיִן דַּעַר שְׁכָלָ?

פִּיְוָוָלֶ. דַּעַר שְׁכָל אַיִן — אָנוֹ גַּעַנְגַּנוֹן זַיִד צַפְיָל
מִיטַּ אַונְגַּן. אַיִן דָּאַסְ דַּעַר שְׁכָל. זַיִד אַונְגַּן — מִיר זַיִד (גַּעַקְלָאָפְ פָּוּ
גַּעַוָּאַרְפַּעַנְעַ שְׁטִיוֹנָעַ אַרְיָף וּוָעַטְ אָנוֹ דָּאַזְ).

מִיכְלִיעַ. אַיִ, דָאַחְתָּ אַיִר שְׁוִין! מַיִ וּוּאַרְפַּט שְׁטוֹינְגָּרָ!

פִּיְוָוָלֶ. (לָאַזְטַ זַיִד צַו דַּעַר טִיר, לוֹפְטַ אַרְיוֹיסְ).

אוֹרְהָ (וּוּאַרְפַּט זַיִד אַרְיוֹן אַיִן בַּעַט מִיטַּ דַּי הַעֲנָט אַוְיָפְןָ
(קָאָפְ)).

מִיכְלִיעַ. אַיִ, עַד וּוּטַ זַיִד נַאֲךְ צַוְּבָעָן דַּי קַעַפְ! עַרְטַ אַונְגַּן
אוֹמְנְלִיקְלְעַדְ מַאֲכָןְ!

שְׂרָאָלֶ (אַיִילָט צַו דַּעַר טִיר, דָאַזְשָׁעַ וְאַזְ אַיִםְ).

פִּיְוָוָלֶ (קָוָחַט אַרְיוֹן). אַנְטָלָאָפְןָ זַיִינְעָן זַיִד.

מִיכְלִיעַ. אַיִ, אַיִךְ וּוּלְ אַיִצְטָעַרְ מַוְרָאַהָבָןְ צַו בָּאוּוֹיָזְן זַיִד
דָּרוֹיְסָן אַונְגַּן וּוּלְ מַוְרָאַהָבָןְ אַרְיוֹסְצָלוֹזָןְ דַּי קַינְדָּעַרְ פָּוּ שְׁטוֹכָ!

פִּיְוָוָלֶ. מַוְרָאַ... מַוְרָאַ... בַּעַט אַיִם (וּוִיּוֹט אָנוֹ אַוִּישָׁ
יְשָׁרָאָלָןְ) וּוּטַ עַד דִּיךְ אַוִּיסְלָעָרְנָעָן נִישְׁתַּ מַוְרָאַ צַו הַאָבָןְ. (צַו יְשָׁ
רָאָלָןְ). אַדְעַרְ וּוּסְטָוְ אַיִצְטָעַר אַוִּיךְ מַוְרָאַהָבָןְ?

דָּאַזְ שָׁעַ. אַיִךְ וּוּלְ אַיִם נַאֲךְ אַיִצְטָעַר נִישְׁתַּ לְאָנוֹ נַיִן אַיִן
זַיִן בּוֹדְקָעַ!

מִיכְלִיעַ. דַּי קַינְדָּעַר אַוְיָאַדְעַ נִישְׁתַּ.

דִּיְיַנְגָּלְעַדְ. מִיר הַאָבָןְ נִישְׁתַּ מַוְרָאַ!

שְׂרָאָלֶ (צַו דָאַזְשָׁעַ אָנוֹ מִיכְלִיעַ). אָנוֹ אַיִר דָּאַרְפַּט אַוִּיךְ
נִישְׁתַּ מַוְרָאַהָבָןְ. אַיִךְ וּוּלְ נַיִן אָנוֹ בּוֹדְקָעַ אַונְגַּן וּוּלְ נִישְׁתַּ מַוְרָאַ

האבן, וועל דארטן נעכטיקן אליאן און וועל נישט מורה האבן. און מען האט פאר אליעז און שטענדיט מורה און מען אייז פול מיט פחד, פאָרַד נעסטט מען די איניצייקע מורה, ווּאַס אַ מענטש דאָראָפֿ האָבָן — די מורה פאָר נאָם.

ד א ז ש. ווּאַס רעדט אַיר, ווּאַס, רבּי! אַיר פֿאָרְשְׁטִיטִים נישט, ווּאַס ער האט אַפְּגַעַטְאָן! דעם סטַּטְאָסְטָעָם בענאנקעס! ער ווּט זיך דאָך אַין מיר נוקם זיין....

פֿיַּוּוּל. וועל אַיך זיך אַין אַימָּן!

ד א ז ש. אַ גְּלִיך ווּט מִיך טְרַבְּפֿן! — אָוֹן ווּי ווּסְטוּ זיך אַין אַיס נוקם זיין? אַ סְּךָ האָסְטָו זיך נוקם געוועז אַין די, ווּאַס האָבָן דערהרגעט דיין טאָטָן?

פֿיַּוּל. אַיְז אַט פֿוּן הַיְנֶט אָז.... אַיך האָב זיך אליעז נעישובט, געטראָכט אליעז... אָוֹן אַט דערטראָכט זיך... ווי האָט זיך פריער אַנגערפּוּן גוֹלְן... נו, אַיְז ווּדר אַיך אַ גוֹלְן. (משׁוֹ קָוְט אַיס אַן דער שְׂטוּוֹן, שְׁמֻחוֹן זָאוֹל דְּטוּרָאָגֵט קוֹס דַּי אַרְבָּעָס צָוּס מָוֵיל. אַיְז אַיטְשָׁע לִיפּעַ ווּוִיזָט נוּשָׂט אַרוֹיסָקְיָוּן אַיבְּעַרְאָשָׁנוּג נָאָר אַ בְּיַל פֿאָרְלַעֲגָנָהִיט. פֿיַּוּל, אַ בְּיַל פֿאָרְלַאָרוֹן פֿוּן דעם אַיְנָדוֹק, ווּאַס עַז הַאָט געמאָכָט, גִּיט צָו ווּינְקָעָר הַעֲזָדוֹק.) ער אַט.... דער רבּי.... האָט בַּיְר אַרוּסְגַּעַתְאָלְפֿן.

ו ש ד א ל. אַיך דִּיר? אַרוּסְגַּעַתְאָלְפֿן?

פֿיַּוּוּל נו, יָא... די כוֹנָה... אַכְּבִּי די כוֹנָה אַ יְדִישָׁע. ו ש ד א ל. דָאָס, ווּאַס דו האָסְטָפֿאָרְטָרָאָכָט, פֿוּרְט קִינְמָאָל נישט צו נאָט. גוֹלְנוֹת אָוֹן בְּלוֹטְפֿאָרְגָּאָס זַיְנָעָן נישט די ווּעָן פֿוּן נאָט.

פֿיַּוּוּל. האָסְטָט נישט פֿאָרְשְׁטָאָנָעָן. נישט גְּלָאָט אַזְוִי אַ גוֹלְן. נָאָר גַּעֲמָעָן נְקָמָה, באַשְׁטוֹאָפֿן... נישט גוֹלְעָנָעָן גְּלָאָט אַזְוִי. נָאָר אַנְכָּנָעָן זיך פֿאָר יְיָזָן... שְׁוִין לאָגָג געטראָכָט, דער זַיְדָע אַיְז אַן דְּרוֹת... (אוּיגָן ווּנְדוֹן זיך צָו אַיטְשָׁע לִיפּוֹן)

אַיְטְשָׁע דַּי פֿעַ (איַז פֿאָרְלַעְגָּנָהִיט). נו, יָא, גַּעֲרַעַטָּן.

פֿיַּוּוּל. אַ סְּךָ מְאָל אַפְּיָלוֹן.

ויש ד א ל. אָוֹן אַיך, זַיְדָעָנוּ, האָט אַיס נישט אַפְּגַעַטְעַדְטָן?

פִּיְוָוָה. אֲפִילוֹ מַסְכִּים גָּעוּוּן!

אֵת שֶׁעָלֵי פָּעַן, יָאָ... עָרָאָן גָּרְעָכֶט, נַקְמָה אַיִן רַיבָּךְ
שְׂיךָ. שְׂוִין לְאָנָג בָּאָדָרָפֶט. אַיְדָמִין, אַיְדָאַלְיוֹן שְׂוִין לְאָנָג בָּאָדָרָפֶט.

פִּיְוָוָה. גָּלוּיךְ וְדָרָטָטָם אַיִן דָּרְהָרְגָּעָט גָּעוּוֹאָרָן, הָאָב
אַיְדָ זִיךְ נְעֹזָאנָטָה; אַיְדָ וּוּלְזִיךְ מִיטָּ זַיְ אָפְרָעְכָּעָנָעָן!

ישָׁרָאָה. דָּאָס אַיִן נִישְׁתָּדָר וּוּגָן פָּוֹן נָאָטָה, אָוֹן יַידָּן וּוּלְזָן פָּוֹן
אִים נִישְׁתָּדָר גַּהְאָלָפָן וּוּרָעָן!

פִּיְוָוָה. וּוּגָן פָּוֹן נָאָטָה!... דָּו וּוּסְטָטָמִיר זָאָנָן אַיִן וּוּגָן, דָּרָרָ
דָּאָרָט וּוּסְטָטָמִיר זָאָנָן אָן אָנְדָרָוָן, אָוֹן אַיְדָ פִּילָּ, אָזָן מִין וּוּגָן אַיִן אָ
וּגָן, אָוֹן יַידָּן וּוּלְזָן גַּהְאָלָפָן וּוּרָעָן. נַקְמָה אַיִן רַיבָּטָקָה, זַיְ וּוּלְזָן
דָּרְהָרְגָּעָטָן אַיִדָּן, וּוּלְזָן מִיר דָּרְהָרְגָּעָטָן אַזְיָן...

ישָׁרָאָה. וּוּרָעָן מִיר?

פִּיְוָוָה. יַידָּן. יַידָּן אָזָן זַיְ אַיְדָיָנָעָר. מִין טָאָטָע אַיִן נִישְׁתָּ
דָּרָר אַיְונְצִיקָּעָר, וּוּסְמָעָן זַיְ אַהֲבָן דָּרְהָרְגָּעָט. זַיְ אַהֲבָן אָוְמָנְגָּבָרָכָט
אָסְךָ טָאָטָעָם, אָוֹן אָסְךָ זַיְן פִּילָּן אָזָן זַיְ אַיְדָ... אָוֹן אָסְךָ אָנְדָרָעָ
יַידָּן. פָּאָרָאָן גָּעָנוֹג. בִּיטָּעָרָעָה הָעָרָצָעָר, עַלְנָטָעָמָעָ, אָוְנְטָעָגָעָזָנוֹדָעָעָן, אַפְּ
גַּבְרָעָנָטָעָ, אָרוּסָגָעָטָרְבָּעָן פָּוֹן דִּי דָּרְפָּעָר... זַיְ וּוּלְזָן צּוֹשָׁטִין!

שְׁמָעוֹן זָאָדוֹה. זַיְ וּוּלְזָן.

פִּיְוָוָה. אָטָה!... אָטָה!... זַעַטָּה!... אַיְדָהָבָמָט שְׁמָעוֹן וּוּלְזָלָעָן
נִישְׁתָּדָרָטָט. שְׁמָעוֹן זָאָלוֹל, דָּו שְׁטִוִּיסָטָט זַיְ זַיְ דָּרְגָּיָעָן דָּרָ גָּטָ
דִּי יַאֲרָן, אַיְדָ וּוּיסָט...

שְׁמָעוֹן זָאָדוֹה. וּוּלְזָן אַיִן עַס נַקְמָה נְעָמָן!

פִּיְוָוָה. אָוֹן דָּו, נַחְמָן וּוּלְזָלִיעָ?

נַחְמָן זָוָעָלִיאָה. וּוּרָעָן אַגְּוָלָן?

שְׁמָעוֹן זָאָדוֹה (חוּט שְׁפָאָט). בָּאתָה!

פִּיְוָוָה. אָבָאָשְׁטָרָאָפָּעָר! זַיְ וּוּלְזָן אָוְנְטָעָצָיָנָדָן אַיִדָּן, וּוּלְזָן
מִיר אָוְנְטָעָצָיָנָדָן אַגְּוָי... זַיְ מַאֲכָן דָּי וּוּגָן סְכָנָתָנְפָשָׁות פָּאָר יַידָּן,
וּוּלְזָן מִיר זַיְ מַאֲכָן סְכָנָתָנְפָשָׁות פָּאָר גָּנוּם... אָזָן זַיְ זַיְ אָוֹנָה, אָזָן
מִיר זַיְ... דָּאָרָפֶט זַיְ נַאֲךְ סְוִוִּינְקָלְעָן?... דִּי אָרְעָנָדָעָ פָּאָרְלִירְסָטוֹ
דָּאָךְ סִינְגָּוָן... שְׁטִיָּן...
...
...

מ י ב ג י. איך מיין דאך אלע, און ער לאכט, און ער מאכט
שפאמ.

פ י י וו ג. זיינען די יודישע צדות שפאס?

נחמן ווועלי. איזoid מיט ווייב און קינדרער...

פ י י וו ג. קאנסטו זי פארזאָרגן? האָסטו ברויט פֿאָר זי?

שמעו ניאו ג. האהאָן?

פ י י וו ג. וואו וועסטו זיך מיט זי אַהֲינטָאן, ווען מי וועט דיך
אַרְוִיסְטְּרִיבֶּן פֿוֹן דָּרָה?

נחמן ווועלי. דאך — ווערן אַ נְוָלָן!

ישראאל. אַזְוֵי רעדט אַ יְהָד.

פ י י וו ג. נְוָלָנִים זיינען זי, די רוחחים אַונְזְעָרָעָן!

נחמן ווועלי. און די מלוכה וואס וועט טאן?

ישראאל. פרעג, וואס נאָט וועט טאן!

פ י י וו ג. וואס נאָט וועט טאן, וויס איך נישט, נעם זיך נישט
אונטער צו ענטפעָרָן, און דו וויסט אויך נישט. אַבער וואס די מלוכה
וועט טאן, קאן איך ענטפעָרָן. אויב זי וועט זיך דערוויסן פֿוֹן אַונָן,
וועט זי זען אַונָן כָּפָן אַונָן אַראָפְּדְּרִיעָן אַונָן די קָעָפָן. דָּאָרְפָּן מִיר
זען, אָז זי זיך פֿוֹן אַונָן נישט דערוויסן, אָז זי וועט זיך פֿוֹן
אוּני דערוויסן, זאל זי אַונָן נישט קָאנָנָעָן כָּאָפָן. די וועלדער זיינען
גדוּס אַונָן גָּדְּרוּכָּת, אָז דָּוּלְּדָעָר זיינען פֿאָרָאָן אַסְּדָּר. אַבער איך האָבָּ
נָאָך אַ פָּלָאָן. דָּוּשְׁטִי נָאָך אַונָן קָאנָסָט זיך זיַּין, וואו דָו וועסט
זַיַּין, נָאָך אָז מִ וועט זיך דָּאָרְפָּן, וועטן דיך דָּוּפָן. וועסט אַפְּטָאָן
די אַרְבָּעָת אַונָן גַּיְינָן צְוָרָה אַחִים, ווי גַּאֲרְנִישָׁת אַיְזָן גַּעַשְׁעָן. אָ, מַי
קָאן שְׂוִין אַוְיסְפְּלָאָנָעָוָן!

נחמן ווועלי. הרגענען... אַונְטְּרָצִינְדָּן... עַפְּעַם נִישְׁטָן
פֿאָר מִיר...

ד א ז ש. משוגע, מײַנע שׂוֹנָאִים!

פ י י וו ג. אָז אַזְוֵי נישט פֿאָר מִיר, אַבער זיַּי טְרִיבֶּן אַונָן
דעָצָו. אַט וואס אַיז ווי זיַּי אַונָן...

א ו ר ח (אַרְוִיסְטְּרִיבֶּן גַּוְדִּיך פֿוֹ בָּעַט, חַוְּתָּן כָּעֵס צוֹ יִשְׂרָאֵל).
אָז דָו הַעֲרָבָת אַונָן → גַּאֲרְנִישָׁת! מִיד חַאָסָטוֹ פֿאָרְשָׁאָטָן מִיט גַּמְרוֹת,

דער בעל שם טוב אוו דער גזען

און פאר אום האסטע שווין נאָר קיון גمراָ נישט! פארוועם זאנסטע אום נישט, אָז עם שטוטט גשריבּן: "ירחיך אָדָם אַת עַצְמָוּ מִן הַגּוֹל מִוּשָׁרָאֵל וּמִן הַגּוֹי" — אָ יִדְּ דָאָרָה זַיְדָּ דָעֲרוֹויְיטָעָרָן פָּוּן גּוֹלָה פָּוּן אָ יִדְּ אָוּן פָּוּן אָ גּוֹי, וּוַיְלָ דָעָרָ וּוְאָסָם בָּגָאנְזָלָט אָ גּוֹי, וּוְעַטְּ לְסֻפָּה בָּאָז גּוֹלְעָנְגָן אָ יִדְּן, אָוּן וּוְעַטְּ עַסְּ וּוְעַטְּ פָּאָרְגִּינְסָן גּוֹיִשְׁ בְּלָוּטָם, וּוְעַטְּ לְסֻפָּה בָּאָז פָּאָרְגִּיסָּן יִדְּיִשְׁ בְּלָוּטָם....

פִּיְוּוֹל (שטרינוֹג). אַיךְ וּוְילְ נִשְׁתְּפָה וּוּן קִיּוֹן גּוֹלָן... מִיר וּוְעַלְןְ נִשְׁתְּפָה גּוֹלְעָנְגָן גּוֹלְאָט אָזּוּלָן...

אַוְרָה. אַיךְ האָבָּעָס גַּעַהְעָרָטָן אָ בָּאַשְׁטָרָאָפָּעָרָ וּוְעַסְּטוּ זַיְן!

פָּאָרְגִּיסָּן וּוְעַסְּטוּ זַיְדָּ אָגְנְעָמָעָן! אָ נִיְּעָרָ שְׁוֹפָטָ בִּישְׂרָאֵל!

פִּיְוּוֹל. אַיךְ פָּאָרְשָׁטִיְּ נִשְׁתְּ, וּוְאָסָם מִיְּנָמָטָם. אַבְּעָרָ מִיךְ אָרָטָ נִשְׁתְּ, וּוְאָסָם אִירָּ זָאָנָטָם. האָבָּעָס אַיךְ דָאָרָ גַּעַמָּכָטָם, אָזְ דִּי בִּיְדָעָ שְׁקָצִים זָאָלָן בַּיְ אִיךְ בָּעַטְּן פְּרָאָשְׁטָשְׁעָנָעָ. אָוּן וּוּן זַיְדָּ וּוְאלָטָן אִיךְ פְּרָאָרָ אָוּעָמָגְעָלִיְּגָטָם אָ טְוִיטָן, זָוָאָלָטָן זַיְדָּ אָ מִיתָּה מִשְׁוָנָה אַיְינְגָעָנוּמָעָן אָוּנְטָעָרָ מִיְּנָעָהָעָטָן. נָוָן, וּוְאלָטָן אִיךְ גַּעַטְּאָן שְׁלָעָכְטָ?

וּוְאלָטָן אִיךְ גַּעַוְעָן אָ שְׁלָעָכְטָרָ יִדְּ?

אַוְרָה (צָוִ יִשְׂרָאֵל). זַאְגָ אִים שְׁוֹן דָוִ!

יִשְׁרָאֵל. עַרְהָאָטָ דָאָרָ אִיךְ גַּעַפְּרָעָטָן. אַדְרָבָּא עַנְטָפָעָרָט אִירָ, אָרְבָּבָ אָוּן מָוֶרֶה דָרָרָ. אִיךְ וּוּסָם, אָזְ אִין מִיר צִימָעָרָן אַלְעָ אַבְּרָיִםָ, וּוְיִלְּ וּוְאָסָם עַרְהָאָטָ פָּאָרְקָלָעָרָט אִין נִשְׁתְּ פָּוּן גָּאָטָם, נָאָרָ פָּוּן שְׁטוֹן, רַחְמָנָא? צָלָן.

אַוְרָה. אָטָ דָאָסָלָ אָטָ דָאָסָ!

פִּיְוּוֹל. אַיךְ אַלְיוֹןְ האָבָּעָס זַיְדָּ דָעֲרוֹצָוּ דָעֲרוֹקָלָעָרָט.

יִשְׁרָאֵל. נָאָרָ דָעָרָ שְׁטָןְ הָאָטָ גַּעַקָּאָנָטָ אַרְיִינָטָאָן אִין דִּירָ אָזָא גַּעַדְאָנָקָם, וּוְאָסָם קָאָן אָנְבָּרוֹיְנָגָעָן גַּרְוּסָעָ צְרוֹתָ אָוֹף יִדְּן.

אַוְרָה. גַּעַוְוִיסְ!

פִּיְוּוֹל. אָוּן אִיךְ זַאְגָ אִים פָּאָרְפָּעָרָטָן.

אַוְרָה. פָּאָרְגִּיסָּן דָעֲרָהָגָטָן גּוֹיָ, וּוְעַלְןְ זַיְדָּ אָוּמְבָּרוֹיְנָגָעָן צְעָנָרָ. לְיִקְעָרָ יִדְּן, אָוּסְהָגָעָנָעָן גַּעַנְצָעָ קְהִלָּותָ.

פִּיְוּוֹל. זַיְדָּ טְוֹעָן עַסְּ סִיוּוֹסִיָּן.

יִשְׁרָאֵל. אִיךְ מִיןְ נָאָרָ אַנְדָּרָעָ גּוֹתָהָן.

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד וּוּלְן פֶּאֲרָהִיטֵּן פָּוֹן אַלְעַ צְרוֹת.

יְשָׁרָאֵל דָו וּוּסְטָם אַנְכְּרִינְגְּנָעָן דֵי גַּרְעַסְטָעָן צְרָה אַוְיָף דָעָר
יִדְעַשְׂרָאֵל נְשָׁמָה.

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד וּוּסְטָם אַזְוִוִּים?

יְשָׁרָאֵל דֵי יִדְיְשָׁעָן נְשָׁמָה דָאָרָה זַיִן רַיִין פָוֹן שְׁפִיכָות דָמִים.

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד וּוּסְטָם אַזְוִוִּים שְׁפִיכָות דָמִים? וּוּסְטָם נְשָׁמָה גַּעַנְיוּ דָעַם
טִוִּיטְשָׁן.

יְשָׁרָאֵל בְּלֹוְטְפֶאֲרָגִיסְן...

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד נָגָן אַוְיָב דָאָם שְׁרַעַטְטָה דִּיחָה אַזְוִוִּים מִיד קִיּוֹן
בְּלֹוְטָם פֶּאֲרָגִיסְן וּוּלְן מִיד דָעַרְוּעָרָגָן דָעַרְשְׁטִיקָן חִינְגְּנָעָן דָעַרְ
טְרִינְקָעָן פֶּאֲרָבְּדָעָנָעָן...

אַוְרָחָן וּוּיַן וּוּיַן

יְשָׁרָאֵל דָאָם אַזְוִוִּים אַוְמְבְּרִינְגְּנָעָן רַצְיחָה אַזְוִוִּים אַזְוִוִּים
אַיְינָעָן פָוֹן דֵי גַּרְעַסְטָעָן עֲבִירָה — אַזְוִוִּים וּוּסְטָם אַזְוִוִּים גַּרְוִוִּים
וּוּיְעַבְּדָה זַהָּה אַזְוִוִּים אַזְוִוִּים וּדְיִדְיְשָׁעָן דֵי יִדְיְשָׁעָן נְשָׁמָה אַזְוִוִּים
אַפְּנִינְגָּטָם.

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד וּוּסְטָם מִיד דָאָרְטָן אַקְאָפְטָמִיט דָעַר יִדְיְרָה
שְׁעָרָ נְשָׁמָה! וּוּלְסָטָם מִיד נָאָר פֶּאֲרְפּוֹטָעָוָעָן אַזְוִוִּים וּוּיַן וּוּסְטָם אַיְךְ
וּוּילָן אַיְךְ וּוּיַן אַזְוִוִּים אַזְוִוִּים בֵּין גַּעַרְכָּתָן אַזְוִוִּים דָו דָרְיָי מִיד מַעַר
קִיּוֹן אַקְאָפְטָמִיט אַזְוִוִּים דָאָרְטָן וּוּטָמָעָן זַיִן מִיד... (צִיְגָט צָוָס הַיּוֹמָל).

יְשָׁרָאֵל נִיּוֹן.

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד אַיְךְ טָוּס פֶּאֲרָהִיטֵּן אַזְוִוִּים זַיִן אַזְוִוִּים
בֵּין גַּעַרְכָּתָן אַזְוִוִּים וּוּלְן זַיִן אַפְּרוֹמָעָר יִידָה דָאָוְגָעָן יְעָדָן טָאָגָן...
אַיְךְ אַזְוִוִּים דָעַר זַיְדָעָן...

אַיְטָשָׁע לְיִפְעָע נָגָן וּוּיְדָעָן אַנְדָעָרְשָׁן?

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד אַזְוִוִּים וּוּסְטָם מִיד...

אַוְרָחָן וּוּסְטָם פָּאָר אַחִילָוּל הַשֵּׁם! וּוּסְטָם פָּאָר אַחִילָוּל הַשֵּׁם!

פִּי יְיָ וְלַיְמִיד אַפְּהִיטָן שְׁבָתָה... שְׁבָתָ קָדוֹשָׁ, וּוּיְעַבְּדָה סִידּוֹר... אַיְן
וּוּסְטָם נָאָר?

יש ר א. איך וויל בעטן דיך רחמיים, איך וויל ווינגען פאר דיר; טו עס נישט! ווי נאט איז דיר ליב, טו עס נישט! ווועסט פאר-שפילן די וועלט און יונגע וועלט!

ש מ ע ו ז ז א ו ו ג. עה!

פ י י ו ו ג. מיט וואס וויל איך פארשפילן די וועלט? מיט וואס האב איך זיך? איך וועל זיך ערשת געווינגען, וווען איך וועל טאן, וואס מיין הארי זאנט מיר, איך זאל טאן. און יונגע וועלט... וואס וויס איך פון יונגער וועלט? ווער האט זיך זיך אין קעשגענע?

ש מ ע ו ז ז א ו ו ג. אט דאס איז גערעדט! (צז' גוחן ווערטע.) און דיר שמיט נישט און...

נ ח מ נ ו ו ע ל י ע. איך וועל שווין אפקומען מיין וועלט, ווי איך האב אングעהויבן.

יש ר א. אט איזו רעדט איז.

פ י י ו ו ג. אט איזו רעדט א... א... א... וואדים! זעם, ווי עס פלאקערן די אויגעלער בי דינע הלידרים! וווען זיך וואלטן געווען על טער, וואלטן זיך איזטער אוזעך מיט מיר. נישט איזו, יאטלעך?

מ י ב ל י ע. איי, זיך האבן עס נאָר נישט געדארפֿט הערדן!

יש ר א. איזו הערידושע, זאלטס וויסן זוין! אונזער כהה לונגט נאָר איז נאָט, נישט איז אונזערע הענט. וועלן מיר זיך פאר-לאָזן אויפֿ נאָט, וועלן מיר זיך דערגענטערען צו אים איז געראטטעוועט ווערן; וועלן מיר זיך פאר-לאָזן אויפֿ אונזערע הענט, וועלן מיר זיך דער-וויטען פון נאָט איז אומקומען...

פ י י ו ו ג. האסטו שווין אַפְגַּעֲזָאָנֶט אַלְזִי? איז איזטער קאָז איז נעמען אַבְסֵל באָב און ארבעם, און אַנוֹטֶן שבת!

או ר. ת. מי טאר אים נישט לאָזן אוועקניאַן? מײַט געדארפֿט רופֿ...

פ י י ו ו ג. זומען? זאג עס ארוויס, און איך פארענדֿה, וואס די שפֿצִים האבן אングעהויבן.

או ר. ת. אט, אט! עס חיבט זיך איז! ער וועט פֿאַרגִּינִין זידיש בלוט איז.

פִּיְוָוָלָא. אֹוֵב עַם וּוּעַט זַיְדָגֶפִּינְגָּן אַיְדִּישְׂעָרָ מַסְּרָ,

וּוּעַט עַרְתָּהָבָן אַגְּוַיְשָׁן טַוִּיטָן!

שְׁמַעַן זַאֲוָן. מִימֵי אַיְיךְ, מִימֵי אַזְּעַלְכָּעָן וְאַירָה, הָבָן
מִיר גַּעֲמָנָט אַנְחַיְבָן. אַיר זַיְמָת אָנוֹן נִישְׁתָּבָעָר וְזַיְגַּוְיִם. אַיר
דָּרְגָּנִיט אָנוֹן אַזְּיַדְקָה גַּטְמָת דִּיְאָרָן. אַיר טָרָעָט אָנוֹן גַּעַנְגָּמִיט דִּיְפִּים,
לְאַזְּמָת אָנוֹן דָּעַם קָאָפֶן נִישְׁתָּמָט אַזְּהַבָּיְבָן. שָׁוֹן לְאַגְּנִיגְצִיְּמָת גַּעֲוָעָן, מִיר
זַאֲלָן זַיְדָגֶפִּינְגָּן צַוְאַיְיךְ!...

אַוְרָה. חָרְטָמָן נַאֲרָ דִּיבָּרוֹתִין!

אִיְטָשָׁעָלָיְפָעָה. הָאָטָמָנִיט קִיְּונָ פַּאֲרִיבָּלָן, אַבְּעָדָר עַרְתָּט
דִּיכְטִיק גַּעֲזָאָטָם. אַרְתָּט אָנוֹן דָּאָסָלְעָבָן גַּעֲמָאָכָטָם.

פִּיְוָוָלָא (צֹו יְשָׁאוֹן). דִּיךְמִוְיָנָט מַעַן נִישְׁתָּמָט.

יְשָׁרָאָל. (וְזַיְרָה וְזַלְעָט אַיְתָס זַיְשָׁט גַּעַזְוָעָן אַוְ גַּעַהְעָרָט, פָּאָרָ
וּבְזָהָט). דָּעַם יְדָנָם לְעָבָן קָאָן לְיְכָטָט וּזְעָרָן, וּוּעַן עַר וּוּעַט נָאָט בָּאָרָ
גַּרְיָפָן. יְדָעָ בִּיטָּעָרְנִישָׁ אָנוֹן יְדָעָ טְרוּיְעָרְקִיטָם וּוּעַט זַיְדָקְפָּטָאָן פָּוָן
אַיְם, וּוּעַן עַר וּוּעַט נָאָט דָּעְרוֹעָן, מִימֵי נָאָט פַּאֲרָאוְיָינְקָן זַיְדָ...

פִּיְוָוָלָא. נָנוֹ נִשְׁתָּמָט מַעַר בָּאָב אָנוֹן אַרְבָּעָם... גַּעַנְגָּנָעָן! אַ
גַּוְתָּן שְׁבָתָם!

דָּאָזְשָׁעָה. וְזַיְרָה וְזַלְעָט אַיְצָטָעָר דָּוְרְכָנִיָּן דִּי דָּאָרָה?

פִּיְוָוָלָא. אַהָאָ!... אַיךְ מְרָאָגָע עַפְעָם אֵין בָּאָלְעוּוּ...

שְׁמַעַן זַאֲוָן. אָנוֹן אַזְּיַדְקָה.

פִּיְוָוָלָא (צֹו נְזָהָן וּגְלִישָׁה). אָנוֹן דָו מְסַתְּכָאָה נִשְׁתָּמָט, מִיְּנָ
כִּשְׁרָעָרָיְה. נָנוֹ אַיְזָקָם, פַּאֲרָלוָן זַיְדָשָׁוִן אַזְּיַדְקָה אָנוֹן.

דָּאָזְשָׁעָה. וְזַיְרָה וְזַלְעָט דָאָזְשָׁוִן מִימֵי אַוְנוֹזָה!

מִיְּבָלָעָה. רְבָוָנוֹ שְׁלַוְלָמָן!

פִּיְוָוָלָא. זַאֲלָר אַזְּיַדְקָה דָא בָּאַשְׁיָצָן, אַזְּיַעַר מַלְמָה. עַר הָאָט
קִיְּיָן מוֹרָא נִשְׁתָּמָט, אָנוֹן אֹזָא מְחוֹתָן מִימֵי נָאָט.

יְשָׁרָאָל (וְזַיְרָה). אַל אַלְהָיו יְשָׁרָאָל, דָו בִּזְוּת חָסָר, דָו
בִּזְוּת רְחָמִים, גַּס אַוְיָס דִּיְנָעָן מִידָּות אַזְּיָה דִּיְוָן פָּאָלָק יְשָׁרָאָל! דִּי יְסָרָ
רִים, וְזַאֲס דָו שִׁקְסָט אַזְּיָה אַיְם אָנוֹן, מִימֵי זַיְדָקָה וְזַיְלָסָטָו אַיְם דָאָךְ בְּלִוּזָ
לִיְּטָעָרָן, כְּדִי עַר זַאֲלָקָאנְגָן אַגְּלִילִיטְעָרְטָעָר דָרְגָּנְעָנְטָעָר זַיְדָקָה צַוְאָרָ
פַּאֲרָאוְיָינְקָטָעָר וּזְעָרָן מִימֵי דָוָר, מַעַר צְוָגָעְטָוְלִיעָט וּזְעָרָן צַוְאָרָ...

דער בעל שם טוב אוו דער גולן

זויי דען יסורים, וווען זוי זיינען מקרב צו דיר? זיינען צרות צרות, אויב
זויי דערהייכן צו דיר?
פִּיְוִוִוֶּה עַר גַּעֲפָלֶט מִיר... אַנוֹתָן שְׁבָתָן אַוְן גַּעֲדָנָקָט,
קַיְוָנָעָם קַיְוָן וּוְאַרְטָן נִשְׁתָמָט, קַיְוָן נַעֲמָעָן נִשְׁתָמָט אַנְרוֹפָן... פַּאֲרָגָעָסָן! (גייט
אַרְוִיס).

שְׁמַעְוֵן זְאַוְלָה (היווטער אַיט). נַאֲרָא אַפִּיפָם, אַוְן
מִיר!... (קְלָאָפֶט זַיְד אַוּוֹף דָּעָר כָּלִיעָוָע, גַּיְתָ אַרְוִיס).
אַוְטְשַׁעַלְיַע (נוֹאַכְגִּיעַנְדִּיק). אַיבָעָר זִיבָעִיךְ יַאֲרָה,
אַוְן אַטָּמ... מַנְאָה... אַנוֹתָן שְׁבָתָן!
נַחַטָּן וּוּעַלְיָע. עַטָּה אַנוֹתָן שְׁבָתָן אַיךְ אַלְעַמְעָן! (גייט
אַרְוִיס).

שְׁדַר אַלְיָהָן, גַּאֲטָעָנוּוֹ, חַעֲנִיתִים זַוְעַל אַיךְ פַּאֲסָטָן, מַיְוִין לִיבָּם
זַוְעַל אַיךְ פִּינְיָיקָן... תָּוּעַס פָּוּן דִּינְטוּעָן, אוּבָן נִשְׁתָמָט פָּוּן דִּינְ פָּאַלְקָם
זַוְעָגָן, וּוּנְדָר אַפְ זַיְוָן גַּעֲדָנָקָט, בְּרִיְינָג אִים אוּהָ אַנְדָעָרָע וּוּעָגָן!...

צְוּוֹיִיטָעֵר אַקְטָן.

עֲדָשָׁת עַמְּכָא.

ישראלס חדער אין טלאוט. אין זעד רעכטער ווואנט די אריינט גאנטגייד, אין דער היינטערוונגענט פֿעַנְסְטָעָר, אין דער לינקער וואנט די היינטערוונגענט פֿוּ אַ גְּרוּזִיסָן אָווּוֹן, פֿוּ בְּיַדְעַן זַיְתָן פֿוּ דער אוּזַן ווּנוֹאַונַט פֿאַלְיִצְעָס, אוּזַן ווּלְכָעַס גַּעֲפִינְגָּן זַיְתָן סְפָּרִים אָנוּ אָנֶ דַעַעַן זַאֲכוּן. אַ לאָגָנָעָר טַש מִתְבִּין אַרְוֹס אִיס פֿאַרְנָעָמָט דַעַעַן מִתְנָעָמָט.

ישראל זיצט בַּיִם עַק טִישׁ צָוּסָ פֿעַנְסְטָעָר צָו אָנוּ זַאֲגַט תָּוָהָה פֿאָר אָנוּ נְדָה יַדְעָן, ווּאָס זַעַן אוּזַן דַי בְּיַנְקָה אַרְוֹס טִישׁ. אַבְּזָהָט קוּטוּעָר אָנוּ זַיְן בָּאָגְלִיטָעָר זַיְצָן בַּיִם אָנְדָעָר עַק טִישׁ.

יְשָׁרָאֵל (מִיט אַלְעָרְנוּגָן). אָינוּ ווּאָס בָּאוּוֹיזָט עַס? דַאַט בָּאוּוֹיזָט, אָנוּ דער רַמְבָּס אָינוּ גַּעֲזָעָן אַ פֿשְׂטָן אָזַן הָאָט פֿינְט גַּעֲהָאָט פֿלְפּוֹלָה. דַעַרְפָּאָר אָינוּ נַאֲךָ אִים נַאֲךָ דָאַשִּׁית דַעַת, דַעַר עִירָה ווּוִיסָן, וַיְדַעַת אַת וַיְיַדְעַת, זַאֲלַכְתָּ ווּוִיסָן נַאֲמָן. דַעַת אַת אֱלֹהִי אָבִיךָ, זַוִּים נַאֲמָן דִיְוָן פֿאַטָּעָר, אָנוּ ווּאָס קָאָן זַיְן פֿשְׂוֹטָר, ווּוּוִיסָן אַ פֿאַטָּעָר, זַוִּים ווּוִיסָן נַאֲמָן ווּוִיל יַעֲדָר מַעֲנָשָׁן אַיְזָן אַ חַלְקָא לְאָלוֹהָה מַעְלָה... (אָין טַר בָּאָזַן זַיְן פֿיוֹגָל. ישראל דַעַרְפָּאָר אַיְזָן ווּעָרָת אַיְזָן פֿאַטָּעָר, בְּלִיבְּבָט שְׁטִיאָן אָינוּ זַיְן חַוְּהַזְּקָגָן, עַולְמָן קָוָקָט זַיְן אָס אָזַן דַעַר טַר).

פֿיְיַוְוָל (וּוְינְקָט אַיְמָצָן היַנְטָעָר זַיְן. בָּאַלְד בָּאוּוֹיזָט זַיְן היַנְטָעָר אִיס אִיטְשָׁע לִיפָּעָן).

יְשָׁרָאֵל (פֿרְיוֹנְטָלָעָן, קָוְמָעָנְדִּיק צָו זַיְן פֿוּ זַעַר אַבְּעָרָה רַאֲשָׁוֹן). קָוְמָט אָרְיִין! קָוְמָט אָרְיִין! שְׁלָוָם עַלְכָּמָן (פֿיוֹגָל אָנוּ אִיטְשָׁע לִיפָּעָן בָּאוּוֹעָן זַיְן אָרְיִין אָינוּ זַעַר, שְׁטָלָן קְוִים פֿיס).

דַעַר בָּאָגָל יְיַטְעָר. רַב אַבְּרָהָם, אַיר דַאֲרָפְטָן שְׁוִין פֿאָרָן אַחְוָיָם.

א ב ר ה. מ. ווער זאנט, איך דארף? איך קאן פאָרָן מאָרגָן אַינְדרָפֶרִי. איך וויל נאָךְ העָרָן. (שטייגער) דער יונגעַרטָן אַיּוֹ...

(דערעדט נישט, נאָר באַצְיַיכָּנָז זַיְן החפֿעלות חַיֵּת אַ גַּרְמַחְסָעַ.)

ב א ג ל י י ט ע ר (מייט צופֿרְידְּגָנִיקִיט). ווֹאָסְ האָבָן איך גַּעֲזָאנְטָן?

ו ש ר א ל (צַו פִּיוֹלָעָן אָוֹן אַירְטְּשָׁע לִיפָּעָן). קומָט צַו, זַעַט ווֹרָה. איך קומָט אַךְ מַסְתָּמָא פָּוּן ווֹוִיט. דערווַיְלָע ווֹעַט איך העָרָן אַ בִּיטְלָה תּוֹרָה.

פ י י ו ו ג. מִיר זַיְנָעָן נַיְשָׁט צַוְּלִיב דֻּעַם גַּעֲקָומָעָן.

ו ש ר א ג. נַיְזָן? נַו... אַוְאָדָע ווֹאָלָט גַּעֲוָעָן בְּעַסְטָר, ווֹעַן איך ווֹאָלָט גַּעֲקָומָעָן צַוְּלִיב דֻּעַם, אַבְּעָר...

פ י י ו ו ג. מִיר האָבָן ווֹוִינִיךְ צִיְּט. מִיר האָבָן נאָךְ אַ ווֹוִיטָן ווֹעַג צַו גַּיְין.

ו ש ר א ג. אָוֹן פָּוּן דֻּעַם ווֹוִיטָן ווֹעַג זַיְט אַיר גַּעֲקָומָעָן. דָּאָרְפָּט אַיר זַיְד דָּאָךְ טָאָקָע פְּאָרוּוּן.

פ י י ו ו ג. מִיר קַאנָעָן זַיְךְ צַוְּעָצָן, אַבְּעָר מָוֵר ווֹעַלְן נַיְשָׁט העָרָן. נַיְשָׁט פָּאָר אָוּנוֹעָרָע קָעָפָע.

ו ש ר א ג (צַוְּטָעָט). איך ווֹעַט מַוחְלָזִין, רְבָּחוֹת. איך ווֹעַל אַיְצָטָעָר מַעְרָנַי נַיְשָׁט זַאנָן. איך בֵּין אַיְצָטָעָר גַּעֲלָנְכָן צַו אַ פִּידָּה, אַער, ווֹאָסְ האָט לִיב גַּעֲהָטָן צַו שְׁפִילָן זַיְן פִּידָּל פָּאָר אַלְעָמָעָן, ווֹאָסְ האָבָן גַּעֲהָטָן אַפְּעָנָע אַוְיעָרָן אָוֹן גַּעֲוָאָלָט אִים הָעָרָן, אָוֹן האָט שְׁטָאָרָק הָנָהָה גַּעֲהָטָן פָּוּן זַיְעָרָה הָנָהָה. אַבְּעָר אַיְמָנָאָלָה האָט עַר בָּאָר מַעְרָקָט אִין זַיְן עַולְמָן צַוְּוִי טְוִיבָע, האָט עַר גַּעֲזָאנְטָן אַיְצָטָעָר קָאָן אַיךְ נָוֵט שְׁפִילָן, ווֹוִיל דַּי צַוְּוִי ווֹעַלְן קַיְן הָנָהָה גַּעֲהָטָן האָבָן, אָוֹן איך ווֹעַג זַעַן זַיְעָר צָעָר אָוֹן אַוְמָנָעָדוֹד, אָוֹן ווֹעַל נַיְשָׁט קַאנָעָן נָוֵט שְׁפִילָן, (די צַוְּהָעָרָעָן שְׁטִיְּעָן אַוְיָף, קַוְוָעָנוּ אָוֹן פָּוּן דֻּעַם מַשְׂלָ, אַבְּרָהָם קוֹטָעָן) ווֹעַר אַיז פָּוּל החַפְּעָלוֹת. יְשָׁרָאֵל שְׁטִיְּעָן אַוְיָף, אַרְוִיסְצְּזָבָאָגִילִיט, אָוֹן רַעַדְת ווִיז אָוֹן פְּרִיאַוְטָלָעָן.) אַבְּעָר אַיךְ ווֹעַל נאָךְ שְׁפִילָן פָּאָר אַיךְ. מִיר זַיְנָעָן דָּאָךְ אַלְעָה הַיְגָע. דָּאָךְ אַיר, רְבָּהָרָהָם, אַיר פָּאָרָט אַפְּ מַאָרָגָן אַינְדרָפֶרִי צְרוּקָאָהָיִם אַיִּין בָּרָאָד...

א ב ד ה. מ. אַיךְ ווֹעַל זַיְךְ נאָךְ אַוְיָט מִיט אַיךְ פָּאָרָן אַפְּפָאָר.

יש ר א. ג. ווען?

א ב ר ה. מ. נאך היינט.

יש ר א. ג. נאך נישט שפער בעידערנאכט.

א ב ר ה. מ. איר נויט פרי שלאָפַן?

יש ר א. ג. כדיא אופֿאַצּוֹשְׁטִין צוֹ חַזּוֹת.

א ב ר ה. מ. אָה!... איז גוט, מיר וועלן זיך שווין זען אַסְרֶה פְּרִיעָר. (גיט אַזְעָק מיט זיינ בָּגָלִיטָעָר).

יש ר א. ג. (ווענדז'יך צוֹ פְּרִיעָר, איז אַיטְשָׁע לְפָטָן). וואָס שטײַט איר נאך אלְזַי? קומט, מיר וועלן זיך זען. (זיינ זען זיך). פָּנָּאָס וְאָנָּעָן קומט אַיר?

פִּיְוָוָה. אַט דָּא, פָּוּן אַרְוּם טְלוּסָט.

יש ר א. ג. אָן וואָס האָט אַיך גַּעֲבָרָאַכְטַּץ צוֹ מֵיר?

פִּיְוָוָה. אַ בְּקָשָׁה... אָט... דָעַם זַיְדָנָם אַ בְּקָשָׁה.

יש ר א. ג. (זו אַיטְשָׁע לְפָטָן). וואָס, דְּהַיָּנוּ?

אי ט ש ע. לְיִפְעָר. חַמְּפָ... וְוִוִּיס נִישְׁטָמָ, וְוִי אַרְוִוְסְׁצּוּבְּרִינְגְּעָן.

פִּיְוָוָה. זַאְלַסְטַּץ זַיְן מִיט אָוָן... בִּי אָוָן...

אי ט ש ע. לְיִפְעָר. אַט!

יש ר א. ג. וְוָאוּ מִיט אַיך?

פִּיְוָוָה. אַט וְוָאוּ מִיר זַיְנָעָן. היינט דָא, מַאְרָגָן דָאָרטָן...

יש ר א. ג. אַיך זַאְל וְוָרָעָן אַ...

אי ט ש ע. לְיִפְעָר. נִיְּזָן... נִיְּזָן... חַס וְשַׁלְוּם!

פִּיְוָוָה. אָן מִיר זַיְנָעָן אַיך נִישְׁטָן!

יש ר א. ג. פָּאָרְשְׁטִין אַיך נִישְׁטָמָ, וְוָאס אַיך וְוְילָטָט.

אי ט ש ע. לְיִפְעָר. (חַיְּט אַקְוָק אַוְיָפְּרִיעָלָן אָן נִישְׁט גַּעֲפִיוּנְדִּיך בִּי אַיט קִיְּזָן גַּרְיְּטִיקִיט צוֹ וְיִזְׁדָּא, קְרַעְכָּצְט אַפְּ). מַנָּא...

אַט... נָו... מִיר זַיְנָעָן אַיצְטָעָר אַמְּנִין אָן מַעַר...

יש ר א. ג. נָאָט אַין הִימְלָ!

אי ט ש ע. לְיִפְעָר. אַלְעָ פְּרוּמָע יִדְּן. דָאָוָגָעָן אַלְעָ טְאָגָן...

וְאָשָׁן זיך צוֹם עַמְּן... בְּעַנְטְּשָׁן... הַאֲלָטָן שְׁבָתָן... פְּרוּמָע יִדְּן... דָעָה...

פָּאָר בֵּין אַיך גַּעֲקוּמָעָן צוֹ דָוִחָ, רְבִי.

פִּיּוֹנוֹ. עַר אָיוֹ גָּנָגְזָ פָּאֶרְלִיאָפְּעֵט אַיִן דִּירַ!

אִיְטְשָׁעַ לִפְעַל. טַאֲקָעַ אַמְתָה. בִּזְמַטְמַת אַהֲוִילְקָעַרְ יִהְ. אָיוֹ וּוֹאָס דַּעַר תְּכִלִית צֹו זַיְן אַמְלַמְדָה? דַו קָומְטַבְעַר צֹו אָוָנוֹ... מִירַ דָּאָרְפָּן הָאָבָן אָזָא, וּוֹאָס זַאֲלַפְּאָנָעַן דָּאָוָונָעַן פָּאָרָן עַמוֹד... לַיְעַנְעַן דַי תּוֹרָה... אַקְאָפִיטָל תְּחִלִים פָּאֶרְטִימִישָׁן... טַאֲקָעַ מָוָרַ זַאֲגָן... אַ שָּׁאַלְהַ פְּסָקָעָנָעַן...

יְשַׁרְאָל. אַיְרַמְאָכְטַ חֹזֶק, אִימְשָׁעַ לִפְעַל!

אִיְטְשָׁעַ לִפְעַל. חַלְיָה! זַאֲלַמְיךָ נָאָט שְׁטָרָאָפְןַ!

יְשַׁרְאָל. אָיוֹ וּוֹ קוּמְטַ אַיְרַמְאָטַ דַעַם צֹו מִירַ אַיְךְ אָיוֹ אַ הַיּוֹלְפָוּן גַּזְלָנוּמַ!

אִיְטְשָׁעַ לִפְעַל. נִישְׁתְּ קִיּוֹן גַּזְלָנוּמַ, רַבִּי...

פִּיּוֹנוֹ. גַּזְלָנוּמַ! אָוּוּקָגְעַטְמָעַרְטַ דַי רַוְצָחִים, וּוֹאָס הָאָבָן גַּעֲהָרְגַעַט מִיּוֹן טָاطָן — נֹוּ? אָן עֲבִירָה? אָוּוּקָגְעַלְאָזְן מִיטַּן פְּיוּדַה דִיּוֹן זַלְדָקָא, וּוֹיְלַ זַיְהָאָבָן אָוּנְטָרְגַעְצָוְדָן דִיּוֹן דָּאָוְשָׁעַן, נֹוּ? אָיוֹ שְׁלַעַכְתָּ? בָּאָגָרָאָבָן אַ לְעַבְדִּיְקָן דַעַם גַּאֲלַצְעַר סְטָאָרָאָסְטַע, וּוֹיְלַ עַרְהָאָט אָפְּנָעְמָטָן אַ מִיאָוָסָעָמָה מִיטַּמְאָט יְוִידִישָׁעַר וּוֹיְבָלַ, אָזְן זַיְ אָיוֹ גַּעַשְׁטָאָרָבָן אָוּנְטָעַר זַיְנָעַ העַנְטָמָן, נָוּ, וּוֹאָס, גַּעַשְׁטָאָרָפְט אִים לְאָזְן לְיְוִיפָּן? אָפְּגַּעַשְׁמָיְמָן דַעַם גַּאֲרָאָלְאָוּקָעַר פְּרִיעַי — אָבָעַר אָזְיַי גַּוְטַן גַּעַקְאָטָעוּוּת אָזְן אָנְגַּעַזְוָאָגָט: „דָאָס הָאָסְטָוַוְוַרְ דִּירַ, פָּאֶרְרוֹוָאָס דַו הָאָסְטָוַוְרַ דִיּוֹן מַאֲשָׁקָא גַּעַשְׁמִיסָן!“ נֹוּ, אָיוֹ דָאָס גַּאֲלָאָוֹאָיְעַ... גַּזְלָנוּמַ!... נִקְמָה גַּעַנוּמָעַן! אָפְּנַעַרְכָּנָט זַיְקַ פָּאֶרְ יִדְעַ!

יְשַׁרְאָל. פָוּן דִיר רַעַדְטַ אָרוּוִים רַצְיחָה, אָזְן דַו וּוֹיְלָסְטַ זַיְהַיְלִיקָן! וּוֹיְלָסְטַ דִיּוֹנִינְקָן דַיּוֹמָאָתָה.

פִּיּוֹנוֹ. וּוֹאָס רַצְיחָה! וּוֹאָס טַוְמָאָה! וּוֹאָס בַּעֲבָעַטְוַוְוַתְוַ דָּאָרָטָן! בַּעֲבָעַטְוַוְוַתְוַ פָּוּם, זַיְדָעַ!

אִיְטְשָׁעַ לִפְעַל. דַי שָׁאַלְהַ!

פִּיּוֹנוֹ. אָ, יְאָ, דַי שָׁאַלְהַ.

יְשַׁרְאָל. דַי שָׁאַלְהַ?

פִּיּוֹנוֹ. אַ קְלִינוּקְיִוְתַם. אָפְשָׁר גַּאֲרַ נִישְׁתְּ נְוִיטִיתַה. אָבָעַר עַמְּלִיעַט.

דער בעל שם טוב און דער גזען

יש ר א. ג. א שאלה... בין נישט קיון רב, פסקן נישט קיון שאלוות...
און וועלכע שאלוות האט איר נאך צו פרעגן?

פ י י ו ו. ג. איך שעם זיך צו רידין דאס מיט דיר, און ווען
עה, דער זידען, איז גאנך דערביין. אבער ער איז אויך באשטיינען, איז
מי זאל זיך מיט דיר דורךירידן...

יש ר א. ג. ריד שיעזען ריד שיעזען!

פ י י ו ו. ג. אויך דו ווערטט און בעס?

יש ר א. ג. בין איך איז בעס? איך וויל שיען אויסהערן —
און א סוף.

פ י י ו ו. ג. איך האב שיען אלען פארטוייך געהאט איז קאפֿ
און אט ווים איך נישט, וויל איך זאג עס גאנר א羅וים. דו בייזט עפֿעט
זאג... דו בייזט עפֿעט איז אנדערער... איך ווים, דו ווערטט אפֿשר
רויט ווערן, ווען איך קומֿ דערמיט אָרוּוּם.

יש ר א. ג. שביבות דמיים ברייניגט צו עבדה זורה, ברייניגט
אויך צו עריות.

פ י י ו ו. ג. וואס איז דאס אַזוּנֶס? — אַדער אַפְּשָׁר איז עס
טאַקָּע, וואס איך מײַן.

יש ר א. ג. איך האט שיען אַפְּגַעַטָּן וואס מיט נקבות?
פ י י ו ו. ג. אַטְּצָאָן געטראָפֿן! מיר האבן עטלעכע שיקסעט...
נו, וויסט אַך!

יש ר א. ג. טיף אונן טיפער איז די מ"ט שערי טומאה!
אי ט ש ע. ג. פ. ע. נישט איך... די אַנְגָּרָעָע... איך חאָב
זוי געואנט, מי דארפאָ נישט... מי טאר נישט...

פ י י ו ו. ג. פֿאַרְשְׁטִוּסְטִי? מיר ווילן באַשְׁטָרָאָפֿן. וויל זוי אונן,
איזו מיר זוי. און זוי האבן שיען געונג יידישע מײַרְלָעָך... וויסט אַך...
וואו וואָלְסְטּוּ עס אַנְגָּרָעָע? קאן זיך דאס וואָרט נישט דערמאָנָען...

אי ט ש ע. ג. פ. ע. מאָנָס געוווען... נו...
פ י י ו ו. ג. אט דאס איז עס... דארפאָן מיר אויך. וויל זוי, איזו
מיר... נקמה! אַבעָר איך ווים נישט אַקוֹרָאָט, צו איז עס נקמה
אדער יציר הרע...

אי ט ש ע. ג. פ. ע. איך זאג: יציר הרע...

דער בעל שט טוב אוֹן דער גזען

פִּיְוָוָה. אָנוֹ אֹיךְ וּוֹאֶלְטַ נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ יִצְרָרְהָרָע... אֹוֵיב
יִצְרָרְהָרָע, טְוִוְינְגְ נִישְׁטַט... אַיזְ וּוֹאַסְ דָּעַנְקְסְטוֹ?

יִשְׂרָאֵל, עַם שְׂוִירָעָרָט אֹוֵיף מִיר דָּעַר לִיבָּן!

פִּיְוָוָה. אֹוֵיב יִצְרָרְהָרָע, וּוּעַט עַמְּדָעַר נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ גַּעֲטָאָן וּוּרָעָן.

יִשְׂרָאֵל. דָּאַסְ גַּאנְצָע טָאָרְרַע נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ גַּעֲטָאָן וּוּרָעָן! אַלְזַן, וּוֹאַס
אֹיךְ טּוּמָן, טָאָרְרַע נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ גַּעֲטָאָן וּוּרָעָן!

פִּיְוָוָה. דָּאַסְ אַיְבָּרְקִיעָן אַיזְ נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ יִצְרָרְהָרָע! דָּאַס אַיְבָּרְקִיעָן
רִיקְעָן נִקְמָה!

יִשְׂרָאֵל. וּוֹאַסְ וּוֹאַסְ אַירְרַע גַּעֲקְוּמָעַן צָוּ מַרְ? אַירְרַע מַאֲכָתְ מִידְ
פָּאָרְרַע אַשְׁוֹתָה אַיןְ אַיְוָרְעָן מַעֲשִׁים!

פִּיְוָוָה. שְׁטִיטָה דִּירְרַע נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ אַיזְ? אַיךְ שָׁעַם זִיךְרַע נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ
אָנוֹנְעָרָע מַעֲשִׁים. זַיְיַיְנָעַן שְׁוֹן אַיְנְמָאַלְלַעַן מַעֲשִׁים!... אַכְבָּרְרַע נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ
יִצְרָרְהָרָע. נַאֲכַנְעַבְןְ דָעַם יִצְרָרְהָרָע קָאָן מַעַן נַאֲרַע אַנְהָהִיבְןְ גַּלְאָט
רַאֲכָבְעוּעָן אָנוֹן שְׂיכָרְוָן... וּעַטְטַ, דָּאַסְ טְוִוְינְגְ נִישְׁטַט... אַיזְ דַּו זַאנְ אָנוֹן
קַלְאָרְרַע אָנוֹן דִּוְיטְלָעָרְ.

יִשְׂרָאֵל. אָזְ נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ נַאֲרַע דָּאַסְ, נַאֲרַע אַלְזַן, וּוֹאַסְ אַירְרַע טּוּמָן,
קוּמָטְ דַאֲרַע פָּוּן דָעַם שְׁטָמָן!

פִּיְוָוָה. דַו עַנְטְּפָעָרְרַע מִיר אֹוֵיף דָעַם אַיְיןְ פּוֹנְקָטְ.

יִשְׂרָאֵל. רְבּוֹנוֹ שֶׁל עַולְמָן, וּוּיְזַיְיַעְנָע אַוְוִוָןָן?
פִּיְוָוָה. נִישְׁקָשָׁה, זַיְיַיְנָעַן שְׁוֹן אַפְּנָן. נַאֲרַע אַיְיןְ דָעַם
אַיְיןְ פּוֹנְקָטְ...

יִשְׂרָאֵל. רְבּוֹנוֹ שֶׁל עַולְמָן!

פִּיְוָוָה. אַיזְ וּוֹלְסָטְוַן מִיר נִישְׁתַּגְּוֹאַלְטַ זַאנְ... אַיזְ גּוּטָן. אַיזְ
פְּסָקָן אַיךְ אַלְיוֹן... זָאָלְ מִינְסָ אַרְבָּעָנִין... עַס אַיזְ פָּוּן יִצְרָרְהָרָע, וּוּי
דָעַרְרַע זַיְדָעְרַע זַאנְ...

אַיְטָשָׁעַ לִי פְּעַ. נַו אַטְטַ נְגֻווּוֹסָן!

פִּיְוָוָה. אָנוֹן מַעַרְ רִירָן מִיר זִיךְרַע צָוּ קִיּוּן שִׁיקְסָעְ נִישְׁטַט צָוּ.

אַיְטָשָׁעַ לִי פְּעַ. אַטְטַ אַזְוֹוִין!

פִּיְוָוָה. בְּעַמְּדָעְרַע דִי קָעָפְ זַיְיַיְרָאַפְּדָרְרִיעָן, אַכְבָּרְרַע נִישְׁטַט דָּאַסְ...

הַאֲבָ אַיךְ רִיבְטִיקְ גַּעֲפְסָקָנְטָן?

יש ר א 5 (אלג'פט זיך אויף זער ברוסט). וויו מיר! וויו מיר!
פִּיְיָוָן (דערשטוינט). דאס פֿאַרְשְׁטֵי איך עפָעַס נישט.
(קוקט אונ איטשע לייפָע.)
אַיטְשָׁע 5 יְפָעַ. הע!
פִּיְיָוָן. וואס וויו איים? וואס האט ער זיך צו קלַפְטָן אַן
הארצן?

יש ר א 5. קערט זיך אומן!
פִּיְיָוָן. מיר זיינען נאָר נישט אַוועַקְנָעַנְגָּנָעַן.
יש ר א 5. קערט זיך אַים צו גאנַט אָנוֹ יְדוּשְׁקִיטִין!
פִּיְיָוָן. איך קאנַן שווין ווערַן אַין כָּעֵם, ווי איך בין אַ
ייד!... בין אַ ייַּד, דאָרָף זיך נישט אַוְמְקָעָרָן... הָאָבָּדָע פָּעַלְעַן נישט
אַיבְּעָרָגְעָרָם, אָונָן וועלְנִישְׁטָן... בין אַ בעְסָרָעָרָה יַיְה, ווי... ווי...
אַפְּילָו ווי... טְפָןְ פָּום, זְוִידְעָן!

יש ר א 5. רב איטשע לְיִפְעָן זְוִידְעָנוּן! הערט זיך צו!...
פִּיְיָוָן. נוֹשְׁטָא מָעָר וואס צו הָעָרָן! נַי, זְוִידְעָן (שְׁטוֹפָט
זַיְסָן צו דער טִיר).

איַטְשָׁע 5 יְפָעַ. מְנָא... הָעָה... (גִּיעָן אַרוֹיסָה).
יש ר א 5 (ברענט אַוִיס אַיז טְרָעוֹן). רְבוּנוּ שֶׁל עַולְמָן אֲדוֹן
הַעוֹלְמִים! האָסְטָטְמִין צוֹינָעַ תְּעִנִּיתִים נִישְׁטָן אַנְגָּנוּמוּן, פָּוֹן מְיַעַן פִּינְיָוִקָּן-
געַן האָסְטָטְמִין פֿאַרְמָאָכְטָן דְּיוֹנָעָ אַוְגָּן, אָונָן האָסְטָטְמִין צוֹינָעַ גַּעֲדָאָנָעָן נִישְׁטָן
אַפְּיָעוּנְדָתָם. ער אַיז גַּעַוְאָרָן רְצָחָן אָונָן גַּוְלָן אָונָן וואס נִישְׁטָן, אַבעָרָה
דוֹ ווּילְסָטָט עַס דָּאָךְ נִישְׁטָן, דוֹ קָאנַטָט עַס דָּאָךְ נִישְׁטָן וְעַלְקָרָן, אַפְּילָו וועַן
ער טְוָטָט עַס פֿאָרָדִין פָּאָלָקָן נִישְׁטָן ווי אַלְעָעָ פֿעְלָקָר אַיז דִּין פָּאָלָק,
אוֹן זְיַעַן ווּעַן זְיַעַן נִישְׁטָן דִּי ווּעַן פָּוֹן דָעַס אַמְּרוֹרִי... פֿאָטָעָר מִידָּיָן
נְעַר, מְלָךְ מְיַעַן, איך ווֹיִס, אָז לְגַדְלוֹתָן נְצָרָתִין, איך בין גַּעַבָּאָרָן
גַּעַוְאָרָן גַּרְוִוָּעָ זָכָן צו טָאן פֿאָרָדִין פָּאָלָק, אָונָן מִין נְשָׁמָה אַיז
נִאנַט צו דִּיר... איך בין גַּעַבָּאָרָן גַּעַוְאָרָן אַ לִיכְטָן צו זְוִיָּן אַיז דָעַס
פֿינְסְטָעָרָן לְעַכְן פָּוֹן דִּין פָּאָלָק... אַבעָרָה דוֹ שִׁיקְסָטָן מִיר אַים ווי אַ
וּאַרְנוֹנָגָן, אָז מִין צִיְּטָן אַיז נָאָר נִישְׁטָן גַּעֲקוּמָעָן, אָז איך טָאָר נָאָר
נִישְׁטָן נְתָנָלה ווּעָרָן. איך דָאָרָף נָאָר נִישְׁטָן אַרְוִיסָן צו דִּין פָּאָלָק, איך
דָאָרָף נָאָר נִישְׁטָן קְוּמוּן צו אַים מִיטָּדִין ווּאָרָטָן, וואס אַיז נָאָר שְׂוֹאָר
איַן מִיר אָונָן האָט דָעַס גַּוְלָן נִישְׁטָן גַּעֲקָאָנָט אַפְּשָׁטָעָלָן אַיז זְוִילְנָות.

דער בעל שם טוב און דער גולן

וועל א יך וויטער לעבן א נס תר, א פארבארגענער און באחאלטער, און וויטער קלעטערן צו דיר, דערגענטערן זיך מערד צו דיר, פאראייניקטער ווערטן מיט דיר. (גיט צו דער פאלאצע, זעהט אוזאפ א טפר.) אידער איך ווער אנטפלעקטן, דארף איך וואס מערד אנטפלעפן פון דיר, דו איביך אנטפלעקטער און שטענדיך פארבאָרד בענער היה הוה ויהה! (זעצעט זיך ביס טיש און עפונט אויף זעם טפר.).

א ב ר ה מ קוּטְעוּוֹעַר (קוחט אוריין). איינער אליאן? דאס איז גוט.

ישר א. און איך האב ערשות אויפגעמושט דעם „זוחה“, און מיין אויג איז געפאלן אויפון פסוק „וְאֶבְרָהָם וְקָנָה בְּיִמּוֹם“. א ב ר ה מ. עצבע אלחוי!

ישר א. און וואס ווילט איך מיד אונן גוטס, רב אברהאם? א ב ר ה. טאָקע גוטס, רב ישראָל. איך האב אָוֹסְגָּעָפָּעָן, און דו ביזט און אָמָן, און אָלָמָן שווין אַ הַכְּבָשׁ בֵּיסְלִיָּר, איז ווי זיצט עפָעַס אַ וַיְדֵ אָן אַ וַיְוִיכָּבָּדְתָּן אַ בְּנֵי תּוֹרָה, וויסט דאָךְ. כל אדם שאין לו אשה אינו אדם — אַ מענטש אָן אַ וַיְוִיכָּבָּדְתָּן. קיון מענטש נישט.

ישר א. האט אויר פֿאָר מַוְרָא שִׂידּוֹר?

א ב ר ה. צו דעם פֿוַר איך דאָך. איך אליאן וויל זיך מיט דיר משדר זיין.

ישר א. אַ נְרוּסָעָר כְּבוֹד! א ב ר ה. איך האב אַ טָּאָכְטָעָר אַ נְרוּשָׁה — טְרָאָכְטָמָן קיון שלעכטס.

ישר א. איך טְרָאָכְטָמָן קיינמאָל נישט לְרֻעה. א ב ר ה. איך האב זיך עס געריכט פון דיר. איז ווים טאָקען; זי איז אַ גְּרוּשָׁה, אַכְבָּעָר נישט זי איז אַפְּגָעָנָט גְּעוּאוֹרָן, וויל דער מאָן האט איז אויר געפּונען ערות דבר, נאָר זי האט אַפְּגָעָנָט אויר מאָזָן, וויל זי האט אַים גַּעֲדָרְפָּט אַפְּגָנָט על פַּי דִּין. מאָדוֹרְשָׁם היה הרבד — דער אַוְיבָּרְשָׁטָר האט אַזְוִי גְּעוּאוֹלָט. און אַיצְטָעָר אויר אָן צו זען, פֿאָרוֹאָס דו האטס גַּעֲדָרְפָּט ווערטן אָן אלָמָן זי אַ גְּרוּשָׁה. ווילסטע זיך משדר זיין מיט מיר?

יש ר א. ג. אויר זויט ריזד און אויר אָרְעָם, ווועט עס נישט זוּן, אָז אָךְ נָעֵם אַ ווֹיִיב צוֹלִיב אויר גָּלְטָן?
א ב ר ה. מ. גָּשַׂט זָאָל מִיךְ שְׁטוּרָאָפָּן, אוֹיְבָּאַיךְ ווּעַל דִּיר ווּעַן חַוִּשֶּׁד זַוִּין אִין דָּעַם.

יש ר א. ג. אָזָן אַיְעָרְזָן זַוִּן, דָּעַרְנָאָזָן רְבִי גַּרְשָׂוֹן? אָזָן זַי, אַיְעָרְטָאָכְטָעָר?

א ב ר ה. זַי ווּעַלְנָן גָּאָרְנִישָׁט פָּאָרְקָלָעָרָן. פָּאָרְזַי ווּעַט זַוִּן גָּעָנוֹג, אָז אַיךְ הָאָב גָּעַשְׁלָאָסָן דָּעַם שִׁידּוֹן.

יש ר א. ג. ווָאָסָם ווּעַלְנָן לִיְמַת זָאָגָן?
א ב ר ה. מ. ווּעַן לִיְמַת ווּעַלְנָן דִּיר דָּעַרְקָעָנָן, זַוִּין אַיךְ הָאָב דִּיר דָּעַרְקָאָנָט, ווּעַלְנָן זַי דִּיר נִישְׁתָּחָוֶד זַוִּין.

יש ר א. ג. זַוִּיט אַיךְ זַיְבָּעָר, אָז אַיךְ קָעַטְמַיְּקָן? ווַיְוִיסְטָא אַיךְ
וּוְעַר אַיךְ בִּין?

א ב. ר. ה. מ. אַיךְ ווִוִּים, ווּעַר דָו בִּיזְטָם, אַבְּעָר אַיךְ ווִוִּים נָאָה,
אוֹ לְחָבָאָ ווּעַסְטָוְוָן זַוִּין מָעָר, ווּדָו בִּיזְטָם. מִיְּזָן זַוִּן, אַיךְ זָעָן דִּיר אָ
גָּדוֹלָם לִיכְטָם.

יש ר א. ג (פִּיעָרָלָעָן). אַיְצָטָעָר קָאָזָן אַיךְ ווּרְעָן אַיְעָרְאַיְדָּוּס!

א ב ר ה. מ (אָוִוְשְׁטָרְקָנוֹרִיךְ צָו אַיט זַיְן הַקָּנוֹט). מַזְלָטְבוֹן!
אַיךְ ווּעַל צְנוּנוֹפְרוֹפָן מִינְיָן פְּרִינְגָט אָזָן דָו דִּינְעָן, אָזָן מִיר ווּעַל
שְׁרִיבָן תְּנָאִים.

יש ר א. ג. מִיר ווּעַלְנָן שְׁרִיבָן תְּנָאִים, אַבְּעָר נִישְׁטָט פָּאָר אָז
עוֹלָם. צְוִוְשָׁן אָנוֹן אַלְיוֹן זָאָל עַם בְּלִיבָן. אַיךְ ווּיל דִי זָאָךְ בְּסָוָה.

א ב ד ה. מ. פָּאָרוּוֹאָס בְּסָדוֹד? פָּאָרוּוֹאָס בְּאַהֲאָלָטָן?
יש ר א. ג. ווּיְל אַיךְ ווּיל נָאָךְ בְּלִיבָן בְּאַהֲאָלָטָן. דָאָס לִיכְטָם,
ווָאָס אַיךְ הָאָט דְּעַרְזָעָן אִין מִיר, ווּעַט נָאָךְ לְאָנָגָן פָּאָרְבָּאָרָן בְּלִיבָן.
אַיךְ דָאָרָהָךְ זַיְד נָאָךְ מְכִין זַיְן, נָאָךְ לְאָנָגָן זַיְד צְוָנוֹרִיטָן. מִיר ווּעַל
שְׁרִיבָן תְּנָאִים, מִיר בִּידְעָדָא, אַונְטָעָר פִּיר אַוְינָגָן. דָאָרָפָן מִיר דָעַן
עדות?

א ב ד ה. מ. אַבְּעָר, זַוִּין מִינְגָּרָע!...

דער בעל שם טוב אוו דער גולן

יש ר א. מיר וועלן אַרְיָנְשְׁרִיבֶן אֵין דַי תְּנָאִים נִשְׁתְּמַעְתִּים
וואַיְמַיְן נְאָמָעַן אָזָן מַיְן טָاطָטָם זְכָרָנוּ לְבָרָכה נְאָמָעַן, אָזָן מַהֲרוֹרְסָט
אוֹן אָזָן שְׁבָחִים. יִשְׂרָאֵל בֶּן אַלְיוֹזָר, אָזָן נִשְׁתְּמַעְתִּים.

א ב ר ה. צו וואָס דַּאס אַלְיעָזָר?

יש ר א. ווַיְיַלְּ אִיךְ ווַיְלַךְ לְאָגָג בְּלִיבֵן פָּאָר דָּעָר ווּלְעָלָט
נִשְׁתְּמַעְתִּים ווַיְיִשְׂרָאֵל בֶּן אַלְיוֹזָר. דַּאס לְיכָטָם, ווָס אִיךְ הָאָט דָּעָרָעָן,
הָאָט אִיךְ אַלְיאַין גַּעַזְעָן. נִשְׁתְּמַעְתִּים אִיךְ טָאָרָן עַט נָאָךְ נִשְׁתְּמַעְתִּים
אַנְטְּפָלָעָן.

א ב ר ה. (מיט. צִיטָעָר). מַיְן זָוָן... רְבִיבִי... בּוֹצִינָאָה...

יש ר א. נִיְין, נָאָךְ נִשְׁתְּמַעְתִּים... יִשְׂרָאֵל פְּשָׁוֹטָם. בְּלוֹזָן יִשְׂרָאֵל...
אִיךְ נִיְאָרוּס אָזָן קְרִיגָאָה תְּנָאִים.

א ב ר ה. אִיךְ הָאָב ווְדָא מִיטָּמָר. (נוּמָט אַרְוִיס פָּוָן בָּר
זִימְקָעָשָׁעָנוּ צָוַי חֲנַאיָּמָס אָזָן לִיגָּט זַי אַזְוָעָק אַוְיָפָן טִישָׁ). אַט,
שְׁרִיבָּט אַרְיוֹן.

יש ר א. נִיְין, אִיךְ מִיט אַיְיָדָר אַיְיָגָעָנָר הָאָנָט. (נוּמָט פָּוָן
אַפְּלִיצָעָט שְׁוִינָט אָזָן פְּעָדָרָעָט). אַט אָזָן דַּאס שְׁרִיבָּנָעָצָיָג. שְׁרִיבָּט. אָזָן
פָּאַרְגָּנָעָט נִשְׁתְּמַטָּה: יִשְׂרָאֵל בֶּן אַלְיוֹזָר.

א ב ר ה. (נוּמָטָן דַי פְּעָדָרָעָט). יִשְׂרָאֵל בֶּן אַלְיוֹזָר... עַט
צִיטָעָרט מִיר דַי הָאָנָט... יִשְׂרָאֵל... אִיךְ זָעָן ווַיְיַדְיָן נְאָמָעַן ווּעַט
לְיכָטָן... בֶּן אַלְיוֹזָר... אָזָן נִשְׁתְּמַעְתִּים מָעָר... אִיךְ פְּרָעָג נִשְׁתְּמַט,
טוֹאָטָע אָזָן גַּעַזְעָן...

יש ר א. אַזְדִּיקָה.

א ב ר ה. אַזְדִּיק... גַּעַוּוֹס אַזְדִּיק!... אָזָן אִיךְ טָאָר עַט
נִשְׁתְּמַט אַרְיָנְשְׁרִיבֶן... אָזָן טָאָר נִשְׁתְּמַט צְוָשְׁרִיבֶן צוֹ נְאָמָעַן, ווָס
אִיךְ ווּסָס ווּעָנָן דִּיר... ווָס ווּל אִיךְ זְאָנָן מַיְן זָוָן? ווָס ווּל אִיךְ
זְאָנָן מַיְן טָאַכְטָעָרָעָט? חָנָה הַיּוֹסֶט זַי... זְעָסָט, אִיךְ שְׁרִיבָּט אַרְיוֹן חָנָה
בָּת... נָז, ווַיְיַאֲזָן אִיךְ אַיְצָטָעָר זַיְד צְוָשְׁטָעָלָן שְׁבָחִים? דִּיר נִשְׁתְּמַט,
מִיר יָא...
יש ר א. שְׁרִיבָּט, שְׁרִיבָּט — דַי שְׁבָחִים, צו ווּלְכָבָע אִיךְ

זִיְן גַּעַוְוִינָט, דַי שְׁבָחִים, ווָס בָּאַצְרָן שְׁטָעַנְדִּיק אַיְיָר נְאָמָעַן.

א ב ר ה. אָזָן אָזָן מַיְן זָוָן, דָּעָר גַּאוֹן רְבִיבִי גַּרְשָׁוָן ווּעַט מִיר

פרענץ? און איז מיין טאכטער וועט מיך פרענץ? וואס עפעם ישראל
בן אניעזר? ווער איז ער? וואס איז ער?
יש ר אל. זאלן זי אלין אויסגעפינען און דערוויל אמונה
האבן אין זיער טאטן.

אב ר ח. מ. נו, נו... א שוערער עסַק... דיך באחאָלטן און
זיך אלין פֿאָרְשְׁטֶעָלְן... זוי וועלן דאָך מִיר קָוֵן אָן די אָוּגָן, וועלן
אויסְלְיְעָנְעָן פֿוֹן זַיְ... אַיז ווי וועל אַיך... נו, נו..., אַט האָסְטָו א
תְּנָאִים אָן אַיך אַת תְּנָאִים, שְׂרִיב זיך אַונְטָעָר אַוְיף בַּיַּדְע.
יש ר אל (שריבט זיך אַונְטָעָר).

אב ר ח. מ. ישראל בן אליעזר... נו, נו... (נעומט זיין תְּנוּאִים,
לייגט צוּנוֹגָה, באחאָלט אַין בויזט-קָעְשָׁעָנוּ, שְׂטִיטַה אָזָה). זוּיסְטָן,
עס אַיז מִיר, זוי אַיך ווֹאלְט אַ פֿעַל ווֹין אויסְגָּעְטְּרוֹנְעָן, אָזָוי דְּרִיכָּת
זיך מִיר אַין קָאָפָּה... אַיך בֵּין עֲפָם זוי בְּגַלְוָפָּין... אַיך אָן דְּאָכְטָזְקָה
נָאָר קִין שְׂרִימָט נִישְׁטָמָכָן).

יש ר אל. אַיך ווּל אַיך באָנְגְּלִיטָן צוֹ אַיעָר אַכְּסְנִיא. (פֿירַט
איַסְטָן).

אב ר ח. מ. ישראל בן אליעזר... ישראל פֿשְׁוֹט... הַהְעָ...
נו, נו...

צְוֹוִיִּתְעַסְּצָעַן.

אַ צִימָהָר בֵּי רְבִי גַּרְשָׁוֹן קוֹטְעוֹנָר. רַעַכְתָּס אַ טִיר, לִינְקָס אַ
טִיר, אַין דָעַר הַינְטְּרָוָאנְט צַוְיָה פֿעַנְסְטָעָר. צוּוִישָׁן בַּיַּדְעַ פֿעַנְסְטָעַ
אַ פֿאָטְעָרְשָׁטוֹל, פֿאָטְעָרְשָׁטוֹל, בֵּי דָעַר לִינְקָר בְּרִיכָת פֿוֹן טִישׁ רַעַכְתָּס
אַ פֿאָטְעָרְשָׁטוֹל, בֵּי דָעַר לִינְקָר בְּרִיכָת אָן פֿאָרְנָט שְׁטוֹלוֹ. —
רְבִי גַּרְשָׁוֹן זִיצָה אַוְיפָּן פֿאָטְעָרְשָׁטוֹל, זִיְעַ זְרִיכָה דִינְיָס בֵּי דִי אָן
דָעַר זְרִיכָה זִיְעַן טִישׁ.

רבינו גַּדְשָׁוֹן (אייבָּרְקוֹנְדִּיך פֿאָפְּרוֹן), וְאָס לִיגַּז פֿאָר אִים
אוֹיפָּן טִישׁ). אַ גְּרוֹזְסָעָר יִיד גַּעֲוָעָן מיִן טָאָטָע, אָן ווּפְלָעָן הַאָט
אִים נַאֲכָנְזָאנְט בֵּי זַיְהָ מִיטָּה, אַיז אַלְזָ וּוּינְיָס. אַלְזָ, וְאָס מַעַן
הַאָט גַּזְוָאנְט, זַיְנָעָן גַּעֲוָעָן דְּבָרִים שִׁישָׁ בּוֹ, זַאֲכָן, וְאָס עַד הַאָט
טַאָקָע בְּיָם לְעַבְנָן נַעֲטָאָן, אַבְעָר מִיְּטָמְעָן נִישְׁטָמָכָן, וְאָס עַד

האט געטָן. ער האט געווואַלט שטָאַרְבָּן אָז אַרְעַמְּאַן אָזֶן האט עַם דער גְּרִיכְתָּה. צוֹתְעַבְּן, צוֹשִׁינְקָט, גַּעֲבְּלִיבְּן קְוִים אָוֹף צַו בָּאַצְּאָלְן חֻבּוֹת... וּוּעַן מֵי וּוּאַלְטָן דַּי אַלְעַ כְּתָבִים אָוּפְגַּעַפְנָטָן, וּוּעַן דַּעַר הַיְּדָה לְקוּקָר נְפָטָר אַיְזָן נַאֲךְ גַּעֲלָעָגְן פָּאָר אָוֹן, וּוּאַלְטָן זַיְיָ גַּעֲוָעָן דַּעַר רַעַץ דָּעַוְוִידְקַסְטָעָר הַסְּפָר... כְּתָבָן נַאֲךְ כְּתָבָן, כְּתָבָן נַאֲךְ כְּתָבָן... וּוּאָס אַיְזָן פָּאָר אַכְתָּבָן... אַתְּנָאִים! אַתְּנָאִים צַוְּיָשָׂן זַיְיָ טָאַכְטָעָר, מִין שְׁוּעַסְטָעָר חָנָה אָזֶן אַיְינָעָם... אַיְינָעָם יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר... טְשִׁקְאָוּעָן... זַיְיָ חַתִּימָה... אָזֶן... יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר... הַאָבָ קִינְמָאָל נִישְׁתַּחַתְּרָתָן גַּעַהְעָרָטָן פָּוּן אַיְם דַּעַם נַאֲמָעָן... האט וּוּרְפָּוּן אַיְיךְ אַיְם וּוּעַן גַּעַהְעָרָטָן? יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר...

דַּי יַיְנִים (חוֹרוֹ אַיְבָּעָר אַיְנוּרָן נַאֲךְ דַּעַם אַנְדָּרָעָן).
יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר... (שָׁאַלְעָוָן מִיטָּה דַּי קַעַפְּן קוֹרוֹ זַיְיָ אַיְנוּרָן דַּעַם אַנְדָּרָעָן אָזֶן) יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר... וּוּרְפָּאָן עַם זַיְיָן?
גַּרְשָׁוֹן. דַּי תְּנָאִים זַיְנָעָן גַּעַשְׁרָבָן גַּעַוְאָרָן אַיְן דַּעַם טָאָמָן
זַיְעַן ער אַיְזָן קְרָאנָק גַּעַוְאָרָן, דְּרוּיָן טָעַג פָּאָר זַיְיָ פְּטָרָה... גַּעַשְׁרָבָן
גַּעַוְאָרָן אַיְן טְלוֹסְטָן... וּוּטָן מַעַן זַיְקָרָפָן אַנְפָרָעָן אַיְן טְלוֹסְטָן.
עַדְשָׁעַר דַּי יַיְן. מַיְיָ וּוּטָן זַיְקָרָפָן אַנְפָרָעָן.
דַּעַר יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר וּוּטָן זַיְקָרָפָן אַלְיוֹן בָּאַזְוַיְוָן.
צַוְּיָיָן טָעַר דַּי יַיְן. דַּעַר חַתָּן וּוּטָן דַּאֲךְ מַזְוָן קְוֹמָעָן.
דַּרְיָטָעָר. אָפָשָׁר זַוְוִיסָּט דַּי בְּלָהָה? אָפָשָׁר האט דָבָר אַבְרָהָם
וּבְרוֹנוֹ לְכָרְכָה אַירָּפְרִיעָר דָעַרְצִיאַלְטָן?

גַּרְשָׁוֹן. רֹופֶט זַיְטָאָקָע אַרְיָין. (דַּעַר דִּין גִּישְׁ אַרְוִוִּיס טִיר
לִינוֹקָט). בְּלָתָה נְפָשִׁי — מִין הַאֲרִיזָן גִּיטָּס מִיר אָוָס, אַזְוִי וּוּיל אַיךְ וּוּסָסָן.
יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיוֹוָר... מִין טְאַטָּע זְכָרָנוֹ לְכָרְכָה האט גַּעַטָּן אַשְׁרָוָה,
אוֹן דַּעַר חַתָּן זַאֲלָא אַרְיָינְגַּעַשְׁרָבָן וּוּרְעָן אַיְן דַּי תְּנָאִים אַזְוִי סְתָמָן...
דָּאָס אַיְזָן דַּאֲךְ זְכָרָעָר אַבְנָה תְּוָרָה. אַיְזָן וּוּסָס עַפְעָם גַּלְאָט אַזְוִי יִשְׂרָאֵל
בָּן אַלְיוֹוָר? (דַּעַר דְּרוּטָעָר דִּין קְוֹמָט אַרְיָין, הַיְוָתָעָר אַיס חָנָה, גַּרְשָׁוֹן
וּבְרוֹנוֹ זַיְיָ צַוְּיָא אַירָּ, נִשְׁתַּחַתְּרָתָן אַוְיָא אַירָּ). אַיְדָהָבָן גַּעַפְנָעָן
צַוְּיָשָׂן דַּי כְּתָבִים פָּוּן דַּעַם טְאַטָּן זְכָרָנוֹ לְכָרְכָה דִּינָעָן תְּנָאִים.

חַגְּהָ (אַיְבָּעָרָאַשְׁטָן). מִינְגָּעָן תְּנָאִים?!...

גַּרְשָׁוֹן. ער האט זַיְיָ גַּעַשְׁרָבָן אַיְן טְלוֹסְטָן אַיְן דַּעַם טָאָגָן, וּוּאָס

עד איז קראנק געוווארן, תנאים צוישן דיר און איינעם ישראל בן אליעזר. האסטו געוואוסט, איז ער גיט שרייבן די תנאים?

ח נ. ה. איך הער עס איזט צום ערשותן מאָל.
ג ר ש ו. נ. האסטו געהרט פון אים וועגן איינעם א' ישראל בן אליעזר?

ח נ. ת. ער האט מיר דעם נאמען קיינמאָל נישט דערמאָנט.
ג ר ש ו. נ. האט ער בכל דעם נאמען דערמאָנט?
ח נ. ה. איך האב אים קיינמאָל נישט געהרט.
ג ר ש ו. נ. ישראל בן אליעזר... איזו שטייט איז די תנאים,
געשריבן מיטן טאטנס האנט... סתם ישראל בן אליעזר... ווער איז ער?
וואָס איז ער? פון וועמען טאטטס ער אָפֿ?

ח נ. ת. פֿאַרְוּאָס פֿרְעָגְסְטוּ אֶזְוִיפֿוּלְוּ
ג ר ש ו. נ. ווי הייסט? און דיר איז ער גאר נישט קשה?
ח נ. ה. ניין.

ג ר ש ו. נ. וואָס טויטש נוין?
ח נ. ה. דער טאטע זכְרוֹנוֹ לברכה האט עס געמאָן, און ער
האט געוואָסט, וואָס ער טומ.
ג ר ש ו. נ. מיט דיוינע ווערטער באַשעטסטוּ מיך, שוועטער,
איך האב עס אויך געדאָרט ואָן. אַבער מיר איז דאָך פֿאַרְט קשת,
וויס איך דען, ווי און אונטער וועלכּע אומשטענָן דער טאטע האט
געשריבן די תנאים? ער איז אין דעם איינעם טאג קראנק געוווארן
— אפשר איז ער שוין געוווען קראנק, ווען ער האט זוי געשריבן?

ח נ. ה. פֿאַן איך זען די תנאים?
ג ר ש ו. נ. געוויס. זוי זיינען דיוינע תנאים. האלט ווי בי זיך.
ח נ. ה. (גיט צו איט צו, געמת די תנאים, באַטראָכּ זיך).
די תנאים זיינען גוט.
ג ר ש ו. נ. געוויס זיינען זוי גוט. זוי טראָגן דעם טאטנס חתומה,
אַבער ווער וויס...
ח נ. ה. ער האט זוי געשריבן זיצנדייקערהייט, וויל ליינדיוקער...

דער בעל שם שוב און דער גולן

היית וואלטן די אותיות אַרוֹוִינְגָעָקְומָעַן בי אַים קְרוּמְלָעַך — אַיְזָע
געוועז געוזנט, ווען ער האט געשערבן די תנאים.

גֶּרְשֶׁן. לאו מיך זען.

חַנְחָה (גבנדייך אַיס די חַנְאַיס). אָוֹן אַיך לְיוֹעֵן נָאָך עַפְעָם
אַרוֹוִים.

גֶּרְשֶׁן (הוֹגְנֹזֶיך אַיז די חַנְאַיס). פָּאַרְוּאָס קָאָן אַיך נָאָרָה
ニישט אַרוֹוִיסְלְיוֹעֵן?

חַנְחָה. דוּ פְּוַסְטַּנְתַּן נִישְׁטַמַּט מִיט די אַוְונָן, מִיט וּוּלְכָע אַיך קוֹך.
אוֹן פְּוַסְטַּנְתַּן נִישְׁטַמַּט מִיטָן הָאָרֶץ, מִיט וּוּלְכָע אַיך פִּיל.

גֶּרְשֶׁן (אוֹטְקָנוֹזְרִיך אַיך די חַנְאַיס). אָוֹן וּוּאָסַטַּה אַסְטָמוֹ
אַרוֹוִיסְלְיוֹעֵנטָן? אַיך זען גָּאָרְנוֹישָׂט אַרוֹוִים.

חַנְחָה. אָוֹ דָּעַר יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיָזָר אַיז נִישְׁטַמַּט אַבִּי וּוּרָה.
גֶּרְשֶׁן. וְאֵזְוִי הָאָסְטָמוֹ עַמְּ אַרוֹוִיסְלְיוֹעֵנטָן? וְאֵזְוִי
זָעַסְטוּ עַמְּ?

חַנְחָה. דָּעַר טָאָטָע זְכוּרָנוּ לְבָרְכָה הָאָט אַרְיִינְגְּשָׂרְבִּין דָּעַם
נָאָמָעַן מִיט זְוִיעָר גְּרוּסָע אָוֹתִיות, אוֹן זְיוֹן הָאָנְטָה אַים גָּעָצָר
טָעָרָט, וּוּעַן ער האָט דָּעַם נָאָמָעַן גַּעֲשָׂרְבִּין. קוֹך זַיְקָן נָאָר גּוֹט אַיִּינְ
(גִּיט אַיס די חַנְאַיס).

גֶּרְשֶׁן. אַיך קוֹך אָוֹן זען אָוֹן קָאָן עַמְּ אַנְדָּרָעָשָׂ פָּאָרְטִּישָׂן.
אַדְרָבָא זַעַט אַיך. (גִּט אַיבָּעָר די חַנְאַיס צַו די דִּינִינְ). אָפְשָׂר הָאָט
ער זַיְקָן גָּדוֹרָאָטָן אַנְשָׁרִינְגְּעָן... (די רְדִי קוֹקוֹן אַרְיוֹן, אַיְנוּרָן זַיְקָן
דָּעַם אָזְדוֹרָוּן, זְעַעַן גָּאָרְנוֹישָׂט, דְּרִיכָן מִיט די פְּלִיצְעָס אָוֹן קוֹעָדוֹן אָוֹן
די חַנְאַיס צְוִירָקָן צַו רְבִי גַּרְשּׁוֹן).

חַנְחָה. אָוֹן אַיך הָאָב נָאָך עַפְעָם גַּעֲזָעָן.

גֶּרְשֶׁן. נָוָה?

חַנְחָה. די חַמְּמָה פָּוָן דָּעַם יִשְׂרָאֵל בָּן אַלְיָזָר.

גֶּרְשֶׁן. זָוָסַטָּה אָוֹן אַיך גַּעֲזָעָן?

חַנְחָה. אַיך הָאָב אִין אַיך גַּעֲזָעָן, אָוֹן ער אַיז נִישְׁטַמַּט קִין יוּנְגָעָר
יוּנְגָעָר, וְאֵין עַרְשְׁטָעָר אַיז גַּעֲזָעָן. אַבְעָר אַיך הָאָב אַיך אַרוֹוִיסְלְ
לְיוֹעֵנטָן פָּוָן אַיך פְּשָׂטוֹת אָוֹן, עַנְיוֹוֹת, אָוֹן, אוֹיבָן דוּ וּוּלְסָטָן, אָפְלוֹן אָ
לְבָן טָוָב.

ג ר ש ו נ. דו קרייבסט שווין אווּה גלייבע ווענט, מיין שעופר טער. אונ איך זאג, אונ די גלייבסטע זאך און אנטזופרען איזן טLOSENSTein. ח ג ה. ניינ, מיר וועלן דאס נישט טאנ. מיר וועלן נישט שבעלן אין ספקות דאס, וואס דער טאטען זברונו לברכה האט געד טאנ. די תנאים זוינען מניינ, אונ איך האלט זיך און זוי. דעם טאטן זברונו לברכה אונ דער שידוך געפעלן געווארן, דארפַּן מיר נישט חוקר ודורך זיין.

ג ר ש ו נ. זאל זיין איזו. נא דיר די תנאים.

ח ג ה (געמץ די תנאים אונ גיט איזויס חיט איזונגשטיינט געיציכט).

ע ר ש ט ער ד י י נ. עט איז פאראן עפער איז דעם, וואס זי האט אראויסנעליענט.

צ וו י י ט ע ר. אונ אוביי "אין מזונון לו לאדם אשה אלא לאפי מעשו" — איז דער זווג פון א מענטש איז נאך זוינע מעשים, מז ער זיין א מענטש פון נאך גרויסט מעשים, וויל ער קרידט איז זויב, וויל אייער שועטער.

ד ר י ט ע ר. וואלאט מען דערפַּן געקאנט דרינגען, איז בוי אים איזק איז עס זיוג שני, אונ ער מז זיין א גרווש אדרער איז... י ש ר א ל (קומט אריין), אונגעטאן איז א פויערישן פעלצל, איזומגעבונדו מיט א שטריך, משעה פראָטאָטָה אונ רעדט גראָב איזויס). א גוטן טאנן.

ג ר ש ו נ (אנקונדריך אים). איר ווילט א נרביה?

י ש ר א ג. ניינ, איך בין נישט געקומען נאך א נרביה, איך וויל זען רב גרשונען.

ג ר ש ו נ. וועגן וואס?

י ש ר א ג. דאס וועל איך זאגן רב גרשונען אליאן.

ג ר ש ו נ. ווער בייזטו?

י ש ר א ג. איז מיר וועל זיין אליאן, וועל איך זאגן.

ג ר ש ו נ. וואס פאָרְאָא סודות האסטע מיט מיר?

י ש ר א ל. טאָקָעַ אַסּוֹד. איז דארפַּן מיר זיין אליאן.

דער בעל שם טוב אונ דער גולן

ג ר ש ו נ (צו די דיניות). לאוט מיר אליאן מיט אים. (די דיניות גיעגע אָרוֹיסַט). נו, וואם איז דיין סוד? יש ר א ג (נעומת אָרוֹיסַט פון בוויתס די תנאים אונ גש זי איט איבער).

ג ר ש ו נ (איבערואשט), קוצט פון די תנאים אויַך יְשָׁרָאֵל אונ פון יְשָׁרָאֵל אויַך די תנאים). לאט ביזטו אפשר יְשָׁרָאֵל בן אליעזר? יש ר א ג. אונ איך בין געפומען, איך זאלט מיר געבן מײַן וויב.

ג ר ש ו נ. וואם פאָר אַ לשׂוּן רעדסטו? יש ר א ג. וואם איז שלעכט אין מײַן לשׂוּן? תנאים געשריבן, איז נוט מיר מײַן וויב.

ג ר ש ו נ (איַן גִּרְוִיסְטֶר אַוְפְּרָעָנָגָן). ביזטו לאט יְשָׁרָאֵל בן אליעזר?!?

יש ר א ג. ווי דען קומ איך צו די תנאים?

ג ר ש ו נ. האסטו זיך נישט אפשר...

יש ר א ג. זיך טראָאנן מײַן חתימתה. איך האב זיך אויַך זיך געהתמעט.

ג ר ש ו נ. דו קאנטט איזו שיין שריבבן?

יש ר א ג. האב זיך אויַס געלערנט.

ג ר ש ו נ. האסטו נאָך וואָם געלערנט?

יש ר א ג. אַט.

ג ר ש ו נ. האלטסטו ווען אַ ספר?

יש ר א ג. דעם טויטש-חומש.

ג ר ש ו נ. אונ מײַן טאטע רב אברהָם קומעוווער זיך צדיק לאַברָהָם האט די תנאים געשריבן, געוואָלט דיך פאָר אַן אַירידִין!

יש ר א ג. ער האט אליאן געשריבן די תנאים.

ג ר ש ו נ. דו האסט אַים געזוּוַנְגָּעָן דערצָן! מיט אַ האק געשטאָגעָן אַיבָּעָר אַים!

יש ר א ג. רב גרשָׂן, אַן טויטש-חומש שטייט געשריבן...

גֶּרְשׁוֹן. אֵין טַיְתְּשִׁיחָוּמֶשׁ! דָו בִּזְעַט גַּעֲוָעַן דַּי סִבְּה פָּונְזִין טַוִּיטָן!

יְשֶׁרֶד אַלְגָּר. עַר אַיְזָנָן אַיבָּעָר וְעַכְּצִיק יָאָר אַיְזָנָן אַיְזָנָן
שְׂטָאַרְבָּן מִוּט אַשְׁמַוְיכָל.

גֶּרְשׁוֹן. דָו בִּזְעַט גַּעֲשְׁטָאָגָן בַּי זַיְן פְּטוּרָה?

יְשֶׁרֶד אַלְגָּר. אַיךְ חַקְבָּה קְרִיעָה נְעִירִיםָן.

גֶּרְשׁוֹן. וְוִי קְוָמְסְטוּ... דָאָס אַיְזָנָן אַלְגָּר אַיְזָנָן אַיְזָנָן
הַיְיָן טַיְתְּשִׁיחָוּמֶשׁ?

יְשֶׁרֶד אַלְגָּר. אַיךְ וּוֹלְדָעַן מִיְּזַנְּבָה.

גֶּרְשׁוֹן (אייזַט צוֹ דַעַר טַיְזָר לְיוֹקָט אַיְזָנָן וּרְוֶפֶט). חַנְחָה! חַנְחָה!

יְשֶׁרֶד אַלְגָּר (רוֹקָט אַרְיוֹן דַי הַעֲטָש אַיְזָנָן אַרְבָּגָן. קָרְעַטְשָׁעָט זַיְן צַוְּרָה,
נוֹפָה, וּרְעַטְשָׁרְטָעָר אַיְזָנָן פְּאַרְגָּנוּבְּטָעָר).

גֶּרְשׁוֹן (קוֹקָט אַיְזָנָן אַיְזָנָן וּרְעַטְשָׁרְטָעָר אַיְזָנָן פְּאַרְגָּנוּבְּטָעָר).
נִישְׁטָן גַּעֲוָעַן בִּיְמָן זַיְנָעָן? מִיטָּא אַיְם אַיְזָנָן עַפְעָם גַּעֲוָעַן! דָאָס קָאָן
דָאָק גַּאֲרָאָנְדָעָרָשׁ נִישְׁטָן זַיְנָן!

חַנְחָה (קוֹחָט אַרְיוֹן).

גֶּרְשׁוֹן (חַיְתָא אַחֲזָד חַיְתָא דַעַר הַאֲזָט אַוְרָה יִשְׂרָאֵל
בָּן אַלְיוֹן!).

חַנְחָה (רוֹאַיָּק). דַעַר, וּוֹעֲמָעָן דַעַר טַאָטָע וּכְרָצִיךְ לְכַרְבָּחָה
הַאֲטָא אַוְיסְגַּעְקָלִיבָן פָּאָר מִוָּה.

גֶּרְשׁוֹן. קוֹק אַז אַמְעַנְטָשִׁי! זַע אַחַילְוָן!

חַנְחָה. אֵין דָרְוִיסָן אַיְזָנָן אַפְּרָאַסְט, אַז אַז נִישְׁטָא קַיְוָן פּוֹטָעָר,
מוֹזָו וּזְאַרְעָמָעָן אַפְּוּעָרְזָשׁ בְּעַלְצָה.

גֶּרְשׁוֹן. אַיךְ פְּרָעָג בַּיְ אַיְם, צַי הַאֲלָט עַר וּוֹעָן אַסְפָּר, עַנְטָר!
פְּעָרָט עַר: דָעַם טַיְתְּשִׁיחָוּמֶשׁ!

חַנְחָה. אַוְרָה אֵין טַיְתְּשִׁיחָוּמֶשׁ זַיְנָעָן לְעַבְעַדְיוֹקָע גַּטָּס וּוּרְטָעָה.

גֶּרְשׁוֹן. שְׁוּעַטְשָׁעָר, אַיךְ וּוֹלְדָעַן דָעַם שִׁירְוֹד נִישְׁטָן!

חַנְחָה. דַעַר טַאָטָע וּכְרָנוֹנוֹ לְכַרְבָּחָה הַאֲטָא אַיְם גַּעֲוָעָה.

גֶּרְשׁוֹן. מִירְזָן מְבָטָל זַיְן דַי תְּנָאִים!

חַנְחָה. נִישְׁטָן אַיךְ.

דער בעל שט טוב אונ דער גולן

גֶּרְשָׁוֹן. דו ווַיִּשְׂטַח נִשְׁתָּם, וּוְאַסְׁטָה דו נַעֲמַסְט אֹוֵף זַיְך!
חַנְחָה. אַיְךְ נָעַם אֹוֵף זַיְךְ דַעַם רְצָוָן פָּוָן אָנוֹנוּרָ פָּאַטָּעָר זְרוֹנוּ
בְּרָכָה.

גֶּרְשָׁוֹן. גָּוָטָן, נָעַם אֹוֵף זַיְךְ דַעַם רְצָוָן פָּוָן דַעַם נַפְטָר, אַבְעָר
פָּאַרְשָׁפָרָעָךְ מִיר, אָזְ נָאָךְ דַעַר חַתּוֹנָה וּוּסְטָמוּ זַיְךְ מִיטָּ אִים גַּטָּן.

חַנְחָה. דוּ, רְבָיו נְרִישָׁוֹן, זְאַלְסָטָן זְאַנְןָ אֹזָא זַאָךְ!
גֶּרְשָׁוֹן. אַיְךְ וּוּעָלָ פָּאַרְשָׁרָפָה אָוָן בּוּשָׁה דִי אָוִינָן נִשְׁתָּקָאָד
גַּעַן אֹוִיפָהִיכְבָּן! אָזְ דַעַר דָא, דַעַר בּעַל הַטִּיטָּשִׁיחָוּשָׁן, זָאָל זַיְין מִין
שְׁוָאָגָנָעָר!!

חַנְחָה. אַיְוָן וּוְיָילָ דַרְוָ שְׁטִיטָ נִשְׁתָּם אָזְן, זָאָל אַיְךְ זַיְךְ גַּטָּן? רְבָיו
גְּרָשָׁוֹן!

גֶּרְשָׁוֹן. רְבָיו גְּרָשָׁוֹן! רְבָיו גְּרָשָׁוֹן! נִיְיָ, הַאָבָּ חַתּוֹנָה, אַבְעָר
זְוִיטָ נִשְׁתָּם אֹוֵף מִוּנָעָ אָוִינָן. אַיְךְ וּוּעָלָ דִיר קְוִיפָן אַפְּעָד אָזְן וּוּאָנָן
אָוָן פָּאַרְשָׁטָאָים אָוּעָךְ, וּוּאָהָן אַיְרָעָ אָוִינָן וּוּעָלָן טְרָאָגָן. נָאָר
אָוּעָךְ פָּוָן בְּרָאָדָן! נָאָר וּוּאָסָן וּוּיְטָעָרָ פָּוָן מִירָן! אַיְךְ קָאָן אָיְסָם נִשְׁתָּם
אַנְקָוָקָן! אַיְיךְ קָאָן אַפְּלָוָן אַזְנָעָן זְלָאָט אָמָותָ נִשְׁתָּם שְׁטִיאָן! (איַזְטָטָ
אַרְוּסָ פָּוָן צִימָטָר).

ישָׁרָאָל (נוֹעַטָּ אַרְוּסָ דִי הַעַנְטָ פָּוָן דִי אַרְבָּגָן, גְּלִיכִיכָּתָ זַיְן
אוֹסָם, בִּינְוֹטָ אֹוֵיפָ דַעַם שְׁטוּרִיקָן, וּוּאַרְפָּטָ אַרְאָפָן פָּוָן זַיְן דָּאָסָ פְּעַלְצָלָ
אוֹן בְּלִיבָּטָ שְׁטִיאָן פָּאַרְשָׁאָרָה, שְׁבָחָדִיךְ אַנְגָּנָטָאָן, אַיְן זַיְן גְּאָנְצָעָר
שְׁיִינְקִיָּטָן, אַיְידָלְקִיָּטָן, דּוּרְכְּגִיסְטִיָּטָן).

חַנְחָה. (רִיְסָטָ פָּאַרְגָּזָעָדוּן דִי אָוִינָן, פּוֹלָ הַתְּפָעָלוֹת, מַאֲכָתָ מִיטָּ
דַעַר-הַאָוּטָן אַבְּאוּנָגָוָן צָוָ דַעַר שִׁירָן, וּוּיְ וּוּאָלָט גַּעַוּוֹאָלָט אַזְרִיקָן
רוּפָן דַעַם אַנְטָלָאָפָעָנוּסָן אוֹן אַטְעָמָטָ אַרְוּסָטָן). בְּרוּדָעָר!

ישָׁרָאָל. נִיְיָ, עַרְדָּאָרָפָ מִידָּ נִשְׁתָּם זַעַן אַטָּ אָזָוָן.
חַנְחָה הָאָטָן דִיר טָאָטָעָ אֹזָוִי נְעוּזָן?

ישָׁרָאָל. אַיְיךְ בֵּין אִים נַתְגָּלָה גַּעַוּוֹאָרָן, וּוְיָילָ עַרְהָאָט נָאָר
פְּרִיעָרָ מִירָ דְעַרְקָאָגָטָן.

חַנְחָה. אָוָן אַיְצָעָרָ בִּיזְטוּ מִירָ נַתְגָּלָה גַּעַוּוֹאָרָן.
ישָׁרָאָל וּוְיָילָ אַיְיךְ דוּ הַאָסָטָ מִירָ דְעַרְפִּילָטָן.
חַנְחָה. יְשָׁרָאָל בְּן אַלְיָוָה!

יש ר א. ג. אונ איך וועל נאך לאנג בליךן פשוט ישראל בן אליעזר. ווילסטו זיין מײַן וויב?

ח נ. ח. וויסטו שווין נישט דעם ענטפער?

יש ר א. ג. דיין ברודער האט דיר געאנט, און דו וויסטו נישט, וויאס דו געמאט איזיף זיך. איך וועל עס דיר איך זאגן: מײַן פאר באָרגנהייט וועט לאָנג געדויערין, אונ פאָר אַלעֲדִי אַרְן ווועסטו לֵוֶין כוּיגט אונ דחקות אונן בזוננות...

ח נ. ח. ווועסט פון מיר קיין ביטער וואָרט נישט הען.

יש ר א. ג. מיר וועלן זיין אַסְט צוּשִׁידֶת, וויל איך וועל דאָרְפֶּן התכודdot.

ח נ. ח. ווען דו ווועסט נישט זיין מיט מיר, ווועסטו נישט זען, זוי איך פיל; אונ און דו ווועסט קומען, ווועסטו מיר טראָפֶן מיט אַ גְּלִיכְלָעָן שְׂמִיכְלָאָוֹף מִינְעָן לִיפְּן.

יש ר א. ג. אונ אַחֲרָתָם ווועסטו אַרוּפְּטָאָן אַוְּפָּהָן דִּינָעָן לִיפְּן, קיינעם נישט אוּפְּדָעָן, אָז איך בין אַנְסָתָר.

ח נ. ח. דאס האָסטו מיר נישט געדאָרְפֶּט זאגן, אַוְּבָּד דו האָסט מיך באָטְשָׁאָן בִּיסְלָה דערקָאנְט.

יש ר א. ג. נֵי זָגְדִּין בָּרוּדָרָר, מִיר ווילן שְׁטָעָלָן חֻפָּה.

דרימער אקט.

אי אַ בָּאָרְגִּינְקָעֶר גַּנְגָּט. רַעֲכָטָס וְאַלְזָד, לִינְקָס וְאַלְזָד, אַיְן הַיְּנוֹ
פְּעֻנוֹגֶט אַ פְּעַלְזָוָאָקָט, אַיְן וְעַלְכָעֶר עַס גַּעֲפִינְט זִיך אַ שְׁמָאָלָע
עַפְּעַנוֹגֶג — דָּעַר אַרְיִינְגָּאנְג אַיְן אַ הַיְּל. — פָּוֹן דָּעַר הַיְּל הַעֲשָׂת, זִיך
אַ מְעַנְעַרְשִׁיטִיס: אַיְן לְעַרְזָעָן, אַדְעַר דְּזָאָנוֹעָן, אַדְעַר זְיַגְעָן. דְּרוֹיזָט
אַיְן הַעֲלָעָר טָאָג. פָּוֹן פָּאָרָונְט לִינְקָס קְומָט אַרְוִיס פִּיוֹג, הַיְּנָטָעָר אַיְסָט
שְׁחַנְעָן זָאוֹל, בְּעַרְטָשִׁיק, מָהֵיר אָנוֹ נָאָזָן דְּנָדָרָעָם.

פִּי יְ�וֹלָה. שְׁשָׁש... אַיְך הַעֲרָדָא אַ קְוָל. (זְיַינָּע בָּאָגְלִיטָעָר
חַאָכוֹ אַ בָּאָוְעָגָגֶג צֹ אַנְטְּלִיוֹפָן... פִּיוֹל שְׁטָעָלֶט זִיך אַפְּ מִיטָּבָאָגְלִיטָעָר
רִישָׁוֹ גַּעֲפִילִיסְטָעָר). נִישְׁטָט אַנְטְּלִיוֹפָן... בּוֹדֶק זְיַין! (הַעֲרָט זִיך צֹ, קְוָט
זִיך אַרְוָס, דָּעַרְזָעָט דִּי הַיְּל, גַּנְבָּעָט זִיך צֹ אַיר, קְוָמָט צֹ צֹ דָעַר
עַפְּעַנוֹגֶג, שְׁטָעָלֶט זִיך מִיטָּן רָוְקוֹ צֹ דָעַר פְּעַלְזָוָאָקָט אָנוֹ שְׁעַפְּשָׁעָט
אַרְיִיבָּעָר צֹ דִי בָּאָגְלִיטָעָר, וְעַלְכָעָ זְיַינָּע גַּעֲבָצְבָּו שְׁטִינוֹ בַּיְּ זִיך
חַעָּר). אַ הַיְּיָ! (כָּאָפָט אַ קְוָק אַיְן הַיְּל אַרְיִין). אַ בְּרַעְנָנְדִּיק לִיכְטָמָע
אַגְּנָעְקָלְעָפָט הוֹיְק אַוְיָה אַ שְׁטָמִין. (קְוָט וּוֹידָעָר אַרְיִין), קְוָט זִיך
שְׁטָאָרָק צֹ אָנוֹ רַופָּט אַוְיָס פָּאָרוֹזְדוֹשָׁט). וּוֹאָס וְאָנְטָ אַיר צֹ דָעַם
(צְוָאָכָט זִיך). אַ יִיד אַיְן טְלִית אַוְן תְּפִילִין! אָנוֹ אַוְיָה אַיְדָי אַיְן אַנְ-
נְעַפְּאָלָן אַ בְּהַלְתָּן גַּעֲוָאָלָט אַנְטְּלִיוֹפָן. (מִיטָּן קָאָפְּ-בָּאָוְעָגָגֶג צֹ
מַיְּאוֹרָה). קוּקָט נָאָר אַיְן יְעַנְעָט דָאָרטָן, דָעַם תְּלִמְדִיד חַבְּכָה! שְׁטִיטָת דָאָרטָן,
דָעַר וּוֹאָלְדִּזְוָן, אָנוֹ עַס וְאָרְפָּט אִים אַ צָּאָן אַיְן אַ צָּאָן. קוּם נָאָר צֹ
אַהֲעָר, תְּלִמְדִיד חַבְּכָה! אָפְּשָׁר אַיְן דָּאָס אַיְנָעָר פָּוֹן דִּינְעָ לְיִיט. (וּוֹנְדָט
זִיך צֹ דָעַר הַיְּל אָנוֹ שְׁרוֹיִט אַרְיִין). הָעֵי, דָו דָאָרטָן, קוּם נָאָר אַרְוִיס
אַהֲעָר! קוּקָט נָאָר אַיְן, וּוֹי דָאָס וְאָרְפָּט מִיטָּן דִּי העֲנָט! זַעַט נָאָר, וּוֹי
עַס וְאָרְפָּט אִים דָאָרטָן דִּי נְכָפָה!... דָו, הַאָסְטָ דָאָרטָן קִינְנָעָם נִישְׁטָט
זִיך? בְּיוֹט דָאָרטָן אַיְנָעָר אַלְיִוָּן? (טְרוּעָט אַרְיִין אַיְן דָעַר עַפְּעַנוֹגֶג)
מַיְּ זַעַט קִינְנָעָם נִישְׁטָט מַעְרָה... אַיְן קָוָם אַרְוִיס, דָו? לֹאֹ זִיך אַנְקָוּקָן!
נוֹ, וּוֹעַט זִיך בָּאָוְעָגֶן? וּוֹעַט אַרְיוֹיסְטוּמָעָן? שְׁטִיטָת שְׁמוֹנָה-עָשָׂרָה?

ווע דאס שרייט אונ ווארפט זיך... שאקלט זיך ווע לאַלב... (קוקט
אָרוּס אָנוֹ ווּפֿט מאַירָו). קומ נאָר אָהָרָן, מאַירָן זיך, ווּאָס טוּט ער
דאָרטָן. האָב דאָך סיִין מָרָא נִישְׁתָּן אַיך שְׂטִי דָאָך דָא.

מְאֵיר (אַרְיִינְקָוְנְדָּק, פּוֹלְשְׁרָעָק). אֵיר.

פִּי וְלִ. תַּלְמִיד חֲכָם, דָּאָס האָב אַיך שְׂיִין גַּעֲזָגָט.

מְאֵיר. ער דָאָוּנְטָן.

פִּי וְלִ. ווּאָס וואָרְפַּט ער זיך אָזוּוּ?

מְאֵיר. טָאָקָע עַפְּעָם מַאְדָּגָע... בְּעַסְּעָרָן נִישְׁתָּן שְׂטִיָּן דָא...
בְּעַסְּעָרָן נִישְׁתָּן צָוְקוּן... (וּוְלְ אַנְטְּלוּפִּין...).

פִּי וְלִ. (הָאָלֶט אִים צָו). האָסְטָן שְׂוִין אָוִוָּה אַלְעָמָעָן אַנְגָּעָן
יאָגָּט אָמָרָן. ווּאָס אַיז דָעַר שְׂרָעָק? אַיז עַם אָמְכַשְּׁת? אַיז עַם
אָנְשְׁטָמָנְטָעָר?

מְאֵיר. וועָר ווּיסְּטָן בְּעַסְּעָרָן אַפְּטָרָאָן זיך.

פִּי וְלִ. אַיך וועל דִיר באָוּוִין אָן אַפְּטָרָאָן זְוִינְן אָז אִיר
וועט זיך אָנְהִיבָּן צָו שְׂרָעָק, וועט אִיר זיך שְׂרָעָק אָון שְׂרָעָק. בִּזְמַעַד
אָתְלָמִיד חֲכָם, האָסְטָן נִישְׁתָּן עַפְּעָם אָוְרָט אָזָא? עַפְּעָם אָפְּסָק אָזָא?

מְאֵיר. וועָן אַיך ווּאלְטָן גַּעֲזָגָט, וועָר דָאָס אָוּן.

פִּי וְלִ. שאָ, ער טוּט אִים דָעַם טְלִיתָה... הָעֵי, דָו, קומ נאָר
אָרוּסִים!

מְאֵיר. רֹוֶף אִים נִישְׁתָּן!... דָאָס קָאָן נאָד חָס וְשְׁלָוָם זַיְּן...

פִּי וְלִ. אַיך וועל דִיר באָלְדָּפָּרָאָרָן אִין דִין פְּרָעָשָׂעָה,
וועסְטוּ אַוְיפָּהָעָרָן צָו שְׂרָעָק! (רוּפְטָן ווּידָעָר אַרְיָן אַיז דָעַר הַיִּיל). ווּאָס
געַדוּעָרט עַס דָאָרטָן בַּי דִין? הָעֵי, דָו, זָאָל אַיך אַרְיִינְקָוְנְדָּק אָון דִין
אָרוּסְשָׁלְעָפָן? — אָחָאָ, ער באָוּנְגָט זיך... ער גַּיְתָה... הָעֵי, דָאָס אַיז
דאָך... דָאָס אַיז דָאָך...

יְשַׁרְאָל. ווּאָס בְּרָעָנְטָן עַס דָאָרטָן בַּי אַירָט? האָט אִיר נִישְׁתָּן
גַּעֲזָגָט, אַיז דָאָוּן? (קְוּמָת אָרוּסִים). גַּוְטָמָאָרָגָן, יִידָן! (איַינְגָּרָה
קְוּמָק זִיך). אָחָאָ, אַיך זַעַשְׁוִין... דָו...

שְׁמַעְנוּ זָאָוּן. ער מלְמָד!

יְשַׁרְאָל. (קְוקָט זִיך אַיז אִים אַיז). שְׁמַעְנוּ זָאוּל פּוֹן גַּיְתָה

לְיִצְעָן.

ש מעון זאלו. ער געדענקטן!

ישראאל (אַרְוָמֶקְוָקְדוּזָה זֵיַז). און דער זיידע?

פִּיוֹוָוָל. נישטא מער. אַוּוּקְגַּעַשְׁתָּאַרְבָּן.

ישראאל. ברוד דיין האמת! מיט זיין אַיְגָעַנְעָם טוֹיטָה?
פִּיוֹוָוָל. געוווען צו אלט. אַוּוּקְגַּעַלְיִינְטָזִיךְ אָונָן נִישְׁתָּאַגְּנָעָן מַעַר. נִשְׁתָּאַגְּנָעָן צו אַלְטָן, דָו בִּיזְׁטָגְּנָעָן גַּעֲרָבָט.
גַּעֲרָבָט זָעָן, וּוֹאָס וּוֹעָט נָאָךְ זֵיַז.

ישראאל. גַּעֲקְומָעָן צו קָבָר יִשְׁרָאֵל?

פִּיוֹוָוָל. וּוֹאָס הַיִסְטָט עַס? — אָ, יָא!... בְּאַנְגָּרָבָן אַוְיפָּן
בֵּית עַולְם אַין רַאֲדָרוֹיֵל, גַּעֲזָאנְטָה תְּחִילָה, מִשְׁנִיָּה גַּעֲלָדָנְטָה... דָעַ דָא,
אַיְנוֹעָר תְּלִמְיָיד חַכְּמָה... רָב מַאֲרִיר... גַּעֲדָעָנְקָטָן, אַיךְ אָונָן דָעַ זַיְדָע
זַיְנִינְעָן גַּעֲוָעָן בַּיְדָרָה? אָ, שְׁוֹן אַיְבָּעָר זַיְבָּן יָאָר אַמְּעָשָׂה... דָעַ זַיְדָע
הָאָט זַיְדָע גַּעֲהָאָט אַרְיִינְגָּעָנוּמוּנָן אַין קָאָפָה, אָז עַס כָּוֹן מִיט אָוֹנוֹ זֵיַז
אַיְינְעָר, וּוֹאָס וּוֹיִס אַ דִּין. נָו, דָו הָאָטָט נִישְׁתָּאַגְּנָעָן גַּעֲוָאָלָט, הָאָבָן מִיר
דָעַם גַּעֲוָנָעָן... אַרְיוֹסְנַעַשְׁלָעַפְט פָּוֹן אַ קלְוָוָן... גַּעֲוָסְנַעַשְׁלָעַפְט אַיִּם... אַבְּעָר דָו...
וּוֹ דָו זַעַטָּט אַוִּיס... וּוֹ בִּיזְׁטָגְּנָעָן עַס אַנְגָּעָטָן... אָונָן אַין אַ הַיִּיל... בָּאָר
הָאָלָטָט זַיְדָע וּוֹעָמָעָן? דָו... דָו הָאָטָט עַפְטָס אַפְּנָטָאָן?

ישראאל. חַלְיוָה וְחַמָּה! נָאָר עַס אַיְזָאָרָן אַזָּאָז וּוֹי
הַתְּבוֹדָרוֹת.

פִּיוֹוָוָל. חַיִּים... חַיִּים... וּוֹאָס?

ישראאל. הַתְּבוֹדָרוֹת... אַפְּשִׁידָן זַיְדָע, אַפְּוּנְדָרָן זַיְדָע,
אַוּוּקְגַּעַלְיִינְטָן פָּוֹן מַעֲנְטָשָׁן אָונָן אַלְעָזָיְעָר וּוֹאַכְּבָּדְיָע זַאָכָן, אָונָן לְעָבָן
בִּיחִידָה, אַלְיָוָן פָּאָר זַיְדָע...

ש מעון זאלו. בְּרוֹנוֹן אַוְיָה דָעַ וּוֹעַלְטָן

ישראאל. נִיְזָן, נִשְׁתָּאַמְּתָה בְּרוֹנוֹן אַוְיָה דָעַ וּוֹעַלְטָן, נָאָר אָס
צַו קָאָנָעָן אַרְיִינְטָאָן זַיְדָע מִיט אַלְעָזָיְעָר מַחְשָׁבָות אָונָן מִיטָן גַּעֲנָצָן לִיבָּן אָונָן
לְעָבָן אָונָן דָעַרְתָּאָכָטָן זַיְדָע זָוָם מַהְוָתָן כְּבִיבָּלָן דָעַם בּוֹרָא יְתָבָרָךְ
אָונָן צַו קָאָנָעָן בְּעַסְטָר פָּאַרְשָׁתִיָּין אִים דָעַם בְּאַשְׁעָפָר אָונָן זֵיַז בְּאַשְׁאָפָה.
פִּיוֹוָל. אַיְזָאָר אַיְזָאָר...

ישראאל. אַיְזָאָר טַאָפָע דָא אַיְן הַיִּיל, טִיף אָונָן וּוֹאָלָד, צְוִוִּישָׁן

הויכע בערג... טאכע דא האב איך משיג געועען אונגער בורא. טאכע דא און דער שטילקיות פון דער הייל, און דרישן אין דעם זשורטשען פון די וואסערלעך, און דעם שורשען פון די בוימער, אין דעם געדי זאגן פון די פויינעל, און דעם זושומען פון פלייג און בין, אין דעם געטו פון די פארשיידענע חווות...

פ י ו ג. שוין ואָרָן, אויך און זי לעבן אין וועלדר און הערן וואסערלעך און בוימער און פויינעל...

יש ר א. און האט גאנרטשט אַרוֹיְסָגָעָהָרֶטָן דאס איז דער פאר, וויל איר האט זיך דורך צוועהערט בלוייז צו קומען נישט און כאפערם, וואס ווילן איך כאנן, אַדְרֶר כאפֿיקָע, וואס איר ווילט באָפּן... איר האט נישט געוזכט נאָט, האט איר גאנרטשט אַרוֹיְסָגָעָהָרֶט.

פ י ו ו ג. וואס האסטו אַרוֹיְסָגָעָהָרֶט?

יש ר א. און דער בורא יתברך איז אַלְעַץ, און אַלְעַץ, וואס מיר זען און באָגָנָעָמָעָן, איז עס ער אַלְעַץ. ער איז אַלְעַץ און אַומְעַטָּם — מלָא כל הארץ כבּוֹדֵה, און נישטָא קיּוֹן עַפְּעַם, וואס זאל זיּוֹן פרִיא פון אַיִּם. אַומְעַטָּם, וואַהֲוֵין דו קָוְסָטָם, און איז אַלְעַץ, אוֹיְוָק וואס דו קוֹסָטָם, זעטְנוּ נאָט, און נאָט זעט דִּיךְ, קוֹסָט אַוְיָחָד.

פ י ו ו ל (קוקט זיך אַרוֹט זוֹבְּצָהָרָה). וואס רעדסטען!

מ א י. ר. הער נאָר דו, בייזטו נישט צוֹמָאַל אַ שבתי צבְּנִיקָה?

יש ר א. זיּוֹנָעָן דאס געועען די רײַיך פון אַ שבתי צבְּנִיקָה?

מ א י. ר. דו האסט בַּי זיך סְפָרִים?

יש ר א. איך האב.

מ א י. ר. בין איך אַ בעלְוִין אַ קָּוָט טָאָן.(לאָזַט זיך צו דער הייל.)

יש ר א. (פארשטייטל אַיט דעם זועג). דאַראָפְּטָמַט זיך נישט מטריה זיּוֹן, איך קאָן דיר זאגן. קבּלה ספרִים, דער זוחר הקְדוּש...

מ א י. ר. איך וויס שווין! (וואָל אַרְיוֹן אַיז הייל).

פ י ו ג. וואָרט, זאג מיר קָלָאָר, וואס איז עס, וואס דו האסט אַנגָעָרְדוֹפּן.

מ א י. וויסט נישט, וואס א שבתי צביבניך אייז? וויסט נישט
א שעבס? ערגער ווי א גוי, טויזנט מאָל ערגער ווי א משומד. מי'ט זיין
שווין צוויי מאָל אַידיגענעליגט איין חרטם. (פּּֿרְּשָׁוּנוֹדֶט אָן הִילְּ).
פּּּֿיְּיָוָן (צְוֵי שָׂרָאַלְן). ביזטן, וואס ער האט געזאנט?
ביזטן א שעבס?
יש ר א. האב איך דא פּּֿרְּגָעָר גּֿרְּעָדָת ווי א ייד אַדְּרָעָר ווי
איינער, וואס אייז טויזנט מאָל ערגער ווי א משומד?
פּּּֿיְּיָוָן. איך וויל וויסן לא צי ניין. ביזטן אַדְּרָעָר ביזטן
ニישט?
ש מ עוּן זאָוָן. דער אורה ייטמָלְט בּוּ דָּזְשָׁעָן האט
אַים אוּיך אַזְוֵי אַנְגְּרוּפּוֹן.
יש ר א. און בּוּידָעָהָבּן פּּֿאַלְשׁ עֲדוֹת גַּעַזְאַנְט. גַּאַט האט
מַיך אַוְיסְגַּעַתְּ דָּרְפּוֹן, אַוְן איך האב זיך דָּרְמִיט נִישְׁט מַטְמָא
געמאָט.
מ א י. ר (קּוֹמֶט אַרְוִיס מִיט אַפְּלָג טְּפָרִים אָן מָזְנוּסְקָוִיפּּטָן).
ער אייז! ער אייז! ער האט סְפָּרִים, וואס מע טאָר נִישְׁט לְיִיעְנְעָן!
סְפָּרִים, וואס לִינְן איין חרטם! כתְּבֵי יִדְן, וואס זִיְּנָן...
יש ר א. (גִּיאַט אַיס אַנְטְּקָעָגָן מִיט אַוְיסְגַּעַתְּ רָעָקָטָעָה הַעֲוָתָה,
קּוֹנְדִּיך אַסְטְּשָׁרָאָפּ אַיְזָן דִּי אַוְונָן). דו ווּסְטָט מִיר נְלִיְּיך אַוְעַקְעַבָּן
די סְפָּרִים, אַדְּרָעָר די הענט ווּלְן דִּיר אַפְּנָעָמָן.
מ א י. ר (דָּרְשָׁרָקָט זיך אַוְן גִּיט אַיס די סְפָּרִים, שְׁעַפְּשָׁעָנִי
דִּיק). שבתי צביבניך! עוכְרִישְׁרָאָל!
יש ר א. זאג עס נאָך אַ מאָל, אַוְן די צוֹנָג ווּעַט דיּר
אַפְּדָאָרָן.
מ א י. ר (וּוְיל עַפְּעַט זָאגָן, דָּרְשָׁרָקָט זיך נאָך מָעָר, וּאַרְפָּט
זיך אַזְוֵיך דָּעָר עַז אָן צְוָרָאָזְוָעָט זִיך).
יש ר א. (טְּרָאָגָט אַזְוָעָקָט די סְפָּרִים צְוָרִיך אַיְזָן הַיְּלָן, די אַיְזָן
בּוּרְקָעָקָוּן אַיס נאָך מִיט שְׁוָעָק אָן דָּרָז אַרְצָן. קּוֹקָן אַזְוֵי אַיבָּעָר
ראָשָׁטָע, בִּזְיַיְשָׁרָאָל קּוֹמֶט אַרְוִיס צְוָרִיך, אָן די סְפָּרִים).
פּּּֿיְּיָוָן. אַזְוֵא אַיְינָעָר בִּזְטוֹן?
יש ר א. וואס פּּֿאַר אַיְינָעָר?

פִּי וְלַיְלָה מֵדָרֶף נָאָר וּוֹסָן, וְוַיַּאֲמַצְוְנִי מִיטְ דָּרָ.

יְשַׁרְאֵלַיְלָה דָּאָם דָּרֶף מַעַן וּוֹסָן מִיטְ אַלְעָלָעָלָעָן.

פִּי וְלַיְלָה אָנוֹ עָרָ וּוֹאָלָט טָאָקָעָ נָעוֹאָרָן אַ קָּלְיקָעָ?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה וּוּעָרָ עַס אַיְזָחָשָׂד אָוְשָׂוְלְדִּיקָעָ, וּוּעָרָט בָּאַשְׁטְרָאָפָט
אַיְזָין גָּוָהָן.

שְׁמַעְנוּ זָאָרוּלָה (קָגָאָפָט מָאוּרָן מִיטָּן פָּוֶט). הָעֵי, דָו,
תַּלְמִיד חָבָב, קָאנְסָטָן נָאָר וּוִידָן?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה עָרָ קָאָן, עָרָ וּוּעָטְ דִּיְדָן.

פִּי וְלַיְלָה קוֹם, לְאָמָר זִיךְרָ צָוּעָצָן. (שֶׁר אָנוֹ יִשְׂרָאֵל זַעַזְנוּ זַיְךְ
אַיְנוּשָׂר קָעָט דָעַט אַנְדָעָרָן. דַי אַנְדָעָרָן צָוִילִינָן זַיְךְ אַיְזָן גָּאָזָן.) בִּזְעַט
שְׁוִין לְגָנָגָן דָא אַיְן וּוֹאָלָדָ?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה זַיְבָּן וְאָהָרָן.

פִּי וְלַיְלָה זַיְבָּן יִאָהָרָן! זַוְמָעָר אָונָן וּוּינְטָעָרָן?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה זַוְמָעָר אַיְזָן מִין הַוְּלָיְלָה קִיל אָונָן וּוּינְטָעָרָן
וּוּאָרָעָם.

פִּי וְלַיְלָה זַיְבָּן יִאָהָרָן, זַוְמָעָר אָונָן וּוּינְטָעָרָן...

יְשַׁרְאֵלַיְלָה דָו וּוֹאָסָט זִיךְרָ דָאָךְ נִישְׁתָּוּ וּוּאַנְדָעָרָן!

פִּי וְלַיְלָה פָוָן וּוֹאָסָט לְעַבְסָטוֹ?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה פָוָן תְּעַנְּתִיְתִים.

פִּי וְלַיְלָה דָו וּסְטָט עַסְטָסָט. אַבְעָרָ דָו פָאָסָט זִיךְרָ דָאָךְ
אַפְּאָסָט, וּוֹאָסָט עַסְטָסָט, וּוֹעַזְנָעָן דָו פָאָסָט נִישְׁטָט?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה דָו וּסְטָט דָאָם גְּרִיבָל בִּיּוּם אַרְיוֹנָגָגָג אַיְן הַיְלָה?
אַיְן אַיר שִׁיט אַיךְ אַרְיוֹן אַ בִּיסְלָמָעָל, נִימָ צָוָא אַ בִּיסְלָ וּוּאָסָטָר, אָונָן
דַי זָוָן בָּאָקָט, אָונָן עַס וּוּעָרָט אַ קוּכָּל. גַּעַנְגָן אַוִּיפָּה צָוָא דָעָרָהָלָטָן דַי
נִשְׁמָתָה.

פִּי וְלַיְלָה אָונָן וּוֹעָן דַי זָוָן אַיְזָנָהָלָטָה? אָונָן וּוּינְטָעָרָן?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה גַּטְמָעָן זִיךְרָ אָנוֹ עַזְהָ מִיטְ אַ בִּיסְלָ פִּיעָרָ. הַאָלָזָן אַיְן
פָאָרָאָגָן.

פִּי וְלַיְלָה פָוָנוֹאָנָעָן נִעְמָסָטוֹ דַי מַעַלְלָ?

יְשַׁרְאֵלַיְלָה מִין וּוּיְבָ שְׁטָעָלָט מִידָאָן.

פִּיְוָוָאַגְּ. דֵּין ווֹיְבָ ? הַאֲסָט אַ ווֹיְבָ ? אָוָן קִינְדָּעָר ?

יְשָׁרָאַגְּ. הַאֲבָא אַ ווֹיְבָ . אָוָן קִינְדָּעָר .

פִּיְוָוָאַגְּ. פָּוָן ווֹאָסְ לְעַבְּן זֶה ?

יְשָׁרָאַגְּ. אַיְן זְוּמָעָר קְוֹמָט זֶה אַחֲרָר מִוּת פָּעָרְד אָוָן ווֹאָגָן דְּרוּיִי מַאֲלָא אַ ווֹאָךְ . אַיְדִּים גְּרָאָב אָז אַ ווֹאָגָן לְיִם , זֶה פִּירְט אַזְוּעָק אָיִן שְׂטָאָט , פָּאָרְקוּיֶּפֶט אָוָן הַאֲט אָוֹפְךְ זֶה לְעַבְּן .

פִּיְוָוָאַגְּ. אָוָן ווֹיְנְטָעָר ?

יְשָׁרָאַגְּ. נַיְ אַיְד אַיְן שְׂטָאָט פָּוָן צִוְּיט זֶה צִוְּיט , אָוָן אַמְּ... נָאָט פָּאָרְלוֹאָזֶט נִישְׁטָט .

פִּיְוָוָאַגְּ. זֶה ווֹאָסְ טּוֹסְטּוֹ דָּאָס אַלְזָן ?

יְשָׁרָאַגְּ. דָּאָס אַיְזָא ווֹעֵג זֶה נָאָט .

בְּעֵרְטְּשִׁיְקָה . עַר מַוּן ווּעַלְן אַרְאָפְּבָרְוִינְגָּעָן מַשְׁיחָן .

שְׁמָעוֹן זֶה אַוְנוֹגְגָה . עַר מַוּן ווּעַלְן אַזְוֹא אַיְנָעָר , ווֹאָס עַר אַלְיָין זַעַט אַלְעַמְעָן אָוָן קִינְנָעָר קָאָן אִים נִישְׁטָט זֶעָן .

פִּיְוָוָאַגְּ (לְאַכְטָה) . נָו , אַיְזָא עַר עַס נָאָךְ נִישְׁטָט גַּעֲוֹאָרָן , אַבְּעָר מִיר זַיְנְעָן עַס יְאָגְעָוָרָן . אָז מִיר הַאֲבָן אָז אַוְגָאָז אַיְמִיצָן , זַעַט עַר אַוְנוֹגְגָה נִישְׁטָט אַוְנָה נִישְׁטָט , אָזְנָה פְּלֹאָצִים מִיר זַיְנְעָן דָּאָז . פְּלֹאָצִים שְׁטִוִּיט עַר אַרְמְגָנְעָרְנָגָלָט אָזְנָה אַוְנוֹגְגָה נִישְׁטָט זֶעָן , ווֹיְלָא אַזְוֹעָרָע פְּנִימָעָר זַיְנְעָן פָּאָרְדָּעָטָה , אָזְנָה אַיְדִּים גִּיבָּא אַזְוֹא אַזְוֹעָרָע פְּרִיעִיָּה , דָּו בְּאַנְעָמָט זַיְךְ זַיְעָר שְׁלַעַכְתָּ מִיטָּ דְּיִונָּע יְיִדָּן , אָזְנָה זַיְרְזָעָשָׁ מַוחָל אָזְנָה אַפְּ ווֹיְדוֹ אַדְעָר שְׁוֹעָר אַוְנוֹגְגָה , אָזְנָה דָּו ווּסְטָט עַס מַעַר נִישְׁטָט אָזְנָה . דָּאָס הַאֲבָן מִיר . עַרְשָׁת אַפְּגָעָטָאָן אָזְנָה קוּטָעָוָ מִיטָּ דְּעָם קָאָזָה . מִיסָּאָר , אָזְנָה אַיְצָעָר גַּיְעָן מִיר אָיִן קָאָסָעָוָ . דָּאָרְטָהָן ווּעַלְן מִיר פִּירְזָה אַזְוֹא גַּעַשְׁפָּרָעָךְ מִיטָּ דְּעָם דָּאָשָׁהָקָהָל , ווֹאָס בְּאַנְעָמָט זֶה מִיטָּ זַיְנָע יְיִדָּן עַרְגָּעָר זֶה דָּעָר קוּטָעָוָר קָאָמִיסָּאָה .

יְשָׁרָאַגְּ. רַצְחָנְסָטוֹ יְיִדָּן אַזְוֹעָר ?

פִּיְוָוָאַגְּ. אַוְבָּא דָּאָס זַיְנְעָן אַזְוָלְכָע יְיִדָּן , ווֹאָס זַיְנְעָן עַרְגָּעָר זֶה יְיִדָּן זֶה דִּי גְּיֻם — יְיִדָּן , ווֹאָס הַאֲבָן זַיְךְ אַרְיוֹפְּנַעְזָעָט דִּיְתְּנַהְיָה אַיְוָפָן עַלְמָן אָזְנָה דָּרְיוֹקָן פָּוָן אִים אַרְיוֹסָהָן דִּי נְשָׁמָה . זֶה מַוּן מַעַן אַזְוָן אַגְּנָה : אַרְאָפְּ אַדְעָר אַיר ווּסְטָט לִיְגָן צַוְּקוֹאַשְׁעָטָה . ווֹאָס אַזְוָן ? פָּאָר

אוזעלכע יידן ווילסטו זיך אונגעמען? יידן זיינען עס? וואם איין, זיין דאוונען דרי מאָל אַ טאגן?

ש ר א. אויף דאָרוֹוֶה שטייט געשרבּוּן, זאל קומען דער באָלעבאָס פון ווייננְגָּרטָן און פֿאָרְנוּכְּטָן זיינע דערגען.

פֿ יִיְוּן. וואם איין דאס פֿאָר אַ מעשה?

ש ר א. דער באָלעבאָס פון ווייננְגָּרטָן איז דער רבּונו של עולְם, און די דערגען זיינען די שלעכטּוּ יידן....

פֿ יִיְוּן. אַ, איך פֿאָרְשְׁטָן! איז דאָרוֹת דער באָלעבאָס אלְּיאֵין אויסעטּן די דערגען אַדר עס טאָן דורך אַיְמִיצָן אַנדערש?

איין פון וואָנְעָן וויסטו, אַז אַיך אָן זיין זיינען נישט זיינע שלוחה?

ש ר א. געווים, נאָט אַז אַז אלְּעָן אָנוּנְעָרָעָן מעשיים. קיינען רירט נישט מײַט אַ פֿינְגָּרָט, אַז אַז דעם רִיד זאל נישט זיַּוְן נאָט. אַבעָר פֿאָרָאָן מעשיים, וואָס נאָט ווּיל, זיין זאלְּן געטָאָן וועָרָן, אַז פֿאָרָאָן מעשיים, וואָס נאָט ווּיל נישט, זיין זאלְּן געטָאָן וועָרָן אַז זיין זיינען געטָאָן זיינען זונְדָן.

פֿ יִיְוּן. דאס אַז אַיבָּעָר מײַן שְׁבָּל. (טּוֹזִיטּוֹנִיךְ מַאיַּוּ.) תְּלִמְדִיד חַכְּמָה, שְׂטוּי אוֹוָה אָן זָאנְג אַ ווּאָרטָן, אַוְיב דִּין צוֹנְג הַאֲטָה דַּיר נישט אַפְּגָּנְדָּאָרטָן. דוֹ דַּאָּרְפָּסְטָן עַס בְּעַסְעָר פֿאָרְשְׁטָן.

מְאִידָּר (ברומַת עַפְּסָס אַרְוּסָטָן).

פֿ יִיְוּן. נו, ער האָט אַיך גָּרְנוּנְשָׁטָן פֿאָרְשְׁטָן. (צְוִישָׁרָאָלוּ.) חֹור אַיבָּעָר נָאָך אַמְּאָךְ הַעֲרָן.

ש ר א. נאָט אַז אַז אלְּעָן אָנוּנְעָרָעָן מעשיים.

פֿ יִיְוּן. חָאָב אַיך גַּעַהָרָטָן.

ש ר א. אַז די גוּטָאָן אַז די שלעכטּוּ.

מְאִידָּר (קְרֻעְכְּצָטָן אַרְוּסָטָן). אַי זוּוּ!

פֿ יִיְוּן. ער שְׂטִימָטָן נישט אַיְן.

ש ר א. דער בּוֹרָא יְתִבְּרָךְ הַאָט באַשְׁאָפָּן אלְּיאֵין, אָן ער האָט באַשְׁאָפָּן טּוֹב וּוּיל, גוּטָאָן שְׁלַעַכְּטָמָן, אַבעָר ער ווּיל, אַז דער מענטש זאל אַוְיכְּלִיבָּן דָּאָס גוּטָאָן. ער ווּיל, אַז דער מענטש זאל טאָן דָּאָס, וואָס אַז גוּט אַז זיינָעָן, נאָט בְּרוּךְ הוּאָס, אַוְינָן. טוֹט דער מענטש

גוטס, ווערט גאט דערהייבן. טוט דער מענש שלעכטס, פאלט דער בביבול בי זיך אראפ. דיינע מעשים זייןען שלעכט.

פִּיְוָוָה. איז ער שלעכט אויסצ'זעטען דערגערט? איז ער שלעכט צו נעמען נקמה פאָר יידֶן? וויסט, ווי דער דאָ, דער תלמיד חכם, רופט מיך? שומר ישראל רופט ער מיך, ווי איז חהלים שטייט. און ער זאנט, איז איך בין נישט קיין גלוּן נאָר אַתְּלוּן. איך באָ שטראָפֶ שולדיקע, אָוּ ווי איך האָב שטענדיק געטענעט. איז וואָס שלעכט?

יש ר אַה. גאט וויל, איז יידֶן זאלַן זיָוַן רֵין פָּוֹן בְּלֹוֹט. הייליך דארפָּן יידֶן זיָוַן, באַחֲעַפְּטָן זיך מיט גאט מיט דער גאנצ'ער נשמה, לְעֵבֶן מיט אַים, איז אַים...

פִּיְוָוָה (צְוָאָכֶת זֶה, קוֹקֶט זֶה אָרוּם אָוִיָּף זַיְנָעַבָּא גְּלִיטָעָר). זיָוַן זיָוַן אַיְוָנָגָשָׁלָאָפָּן, איז נוּשָׂטָא ווער ער זאלַן לאָכָּן. בְּיוֹתָם זִיכְּן יָאָרֶלְיָהָן אַיְן וְאַלְּהָלָ, בְּיוֹתָמוֹ נִשְׁתָּחָתְּ קְלִינְגָּר גְּעוּוֹאָרָן. זיָוַן דָּאַ נָאָר אַ וְיִלְעָלָ, וְעַסְפָּטוֹ אַרְוִוְסָקָמָעָן אַיְנָגָעָנָצָן אַ דָּוְלָעָר. נֵי, פָּאָרָה קְרִיךְ אַיְן דֵּיָוָן לְאָךְ. אָיך וְעוֹלָז זיך צְוָלִינָאָן, אַ כָּאָפֶטֶן אַ דָּרְעָמָל. אַ גְּאַנְצָעָטָן נִשְׁתָּחָתְּ גְּשָׁלָאָפָּן. (צִיטַּזְדַּקָּה אַזְּסָטָן.)

יש ר אַה. אָוִיך אָיך האָב דִי גְּאַנְצָעָטָן נִשְׁתָּחָתְּ גְּשָׁלָאָפָּן.

פִּיְוָוָה. וְאַסְפָּטוֹ גַּעַטְאָן דִי גְּאַנְצָעָטָן נִשְׁתָּחָתְּ?

יש ר אַה. גְּעַלְעַרְנָטָן.

פִּיְוָוָה. אָוּן וְאַסְפָּטוֹ בְּיִתְאָגָן?

יש ר אַה. אַ בְּוּסָלְשָׁלָאָפָּה אַיְך, אָוּן דָּעַרְנָאָר לְעָרָן אָיך וְוִידָּעָר.

פִּיְוָוָה. בְּאַרְיָמָסְטָן זַיְכָּה?

יש ר אַה. חַס וְשַׁלְוָם! אָיך עַנְטָפָעָר אָוִיָּף דֵּיָוָן פְּרָעָמָן.

פִּיְוָוָה. אַיְזָה לְעַרְנָסְטוֹ גְּאַנְצָעָנָעָן נִעְכָּט אָוּן גְּאַנְצָעָנָעָן טָעָן אָוּן האָסְטָן אַלְזָה נִשְׁתָּחָתְּ אַוְיסְנָעַלְעַרְנָטָן.

יש ר אַה. אָזְוִי אַיְזָה שְׁוִין דִי תּוֹרָה. זי האָט קַיְוָן סּוֹף נִשְׁתָּחָתְּ.

פִּיְוָוָה. אַיְזָה בְּעַסְעָר שְׁוִין נִשְׁתָּחָתְּ אַנְהַיְוָן.

יש ר אַה. וְעוֹן דַו שְׁמִינִיסְטָן בַּיִּה קְרָעַנִּיצָעָן בְּוֹן פְּרִישָׁן קִילָן וְאַסְפָּרָה, וְעַסְפָּטוֹ זַיְכָּה אַפְזָאָגָן בְּוֹן צְוָוָתְּרִינְקָעָן, וְוַיְוָל דַו קָאַנְסָטָן נִשְׁתָּחָתְּ אַוְיסְטְּרִינְקָעָן דִי גְּאַנְצָעָטָן קְרָעַנִּיצָעָן?

פֿוּ וְוּ לְ בָיּוֹת מִיר צַו קָלוֹגַן. נֵי שְׁלָאָפֶן (גּוּווִיצֶט). בֵּין מֵיד
אוֹן שְׁלָעָפֶרְיךָ. בֵּין אֲגַנְצָע נַאֲכָט גַּעֲגָנְגָנְעָן. גַּעֲגָנְגָנְעָן אוֹן גַּעֲגָנְגָנְעָן
אוֹן פּוֹנְקָט אַנְגָּעָטְרָאָפֶן אוֹיֶף דִּיר.

וְשֵׁר אַלְמַיְנָסְטוּ, אָז דָּאָס אַיְזַׂ צְׂפָעָלִיקְ?

פֿוּ וְוּ לְ (גּוּווִיצֶט). בְּעַסְעָרָה, וּוּ אַיךְ וּוּאַלְטָה דָּא אַנְגָּעָטְרָאָפֶן
אוֹיֶף וּוּאַלְדָּחִיטָּעָר מִיטַּבְּקָסְן אוֹן בְּעַסְעָרָה.

וְשֵׁר אַלְמַיְנָסְטוּ. מִיר האָבָן זַיךְ גַּעֲמָזָט טְרָעָפָן.

פֿוּ וְוּ לְ אַיךְ האָב אַפְּטָה גַּעֲטָרָאָכֶט פָּוּן דִּירָה. וּוּיְסָטָה,
וּוּאָס אַיךְ האָב גַּעֲטָרָאָכֶט? אַ-קָּלוֹנָהָרָה, אַ-קָּלוֹנָהָרָה, האָב אַיךְ גַּעֲטָרָאָכֶט,
אוֹן דָּאָךְ אַיְלָהָה.

וְשֵׁר אַלְמַיְנָסְטוּ. אוֹן אַיךְ האָב גַּעֲטָרָאָכֶט פָּוּן דִּירָה; אַיְדָה מִיטַּא
וַיְדָשֵׁן הַאָרְזִין אוֹן מִינְטָגָט, אַבְּעָרָה וּוּוּסָט נִישְׁתָּה דָעַם רִיכְטִיקָן זַוְּגָן,
איְנָעָר צְׂוָמָאָל וּוּוּסָט דָעַם בְּרִיטָן שְׁלִיאָה, קָעָן אַבְּעָרָה נִישְׁתָּה דִי זַוְּנָנָי
וּוּאַלְלָעָךְ אוֹן מָוָה בְּלָאַנְדוֹשָׁעָן.

פֿוּ וְוּ לְ אַלְמַיְנָסְטוּ וּוּאָס זַאנְסָטוּ עַסְ?

וְשֵׁר אַלְמַיְנָסְטוּ. דָעַר בְּרִיטָעָר שְׁלִיאָךְ אַיךְ דָעַר גַּעֲטָעָר דְּצָוָן צַו וּוּלְעָן
הַעַלְפָן יְזָרָן, אַבְּעָרָה דִי הַיְלָה לִינְגָט אַיְזָן דִי זַוְּטָנוּעָלְעָךְ, אוֹן זַוְּיָּה מָוָן
מַעַן קָעָנָעָן, אָז נִישְׁתָּה טְדָעַט מַעַן אַדְוָה אַוְּפָה אַז זַוְּטָנוּעָלָה אוֹן מַעַן
בְּלָאַנְדוֹשָׁעָט אוֹן מַעַן בְּלָאַנְדוֹשָׁעָט, אוֹן לְסָוָה לְאָזָט זַיךְ אָוָס, אָז אַנְ
שְׁטָאמָט צַו הַעַלְפָן חָאָט מַעַן נָאָר פְּאַרְפִּירָט גַּעֲטָס פָּאָלָק אַיְזָן נִיעָ אָוָס
גְּלִיקָן.

פֿוּ וְוּ לְ (שְׁגָעַל אַוּפְּעָצְדִּיק זַיךְ). הַעָרָה, דָוְ אַיךְ האָב קִיְּן
אַוְמָגְלִיקָן נִישְׁתָּה גַּעֲרָאָכֶט! דָוְ דְּרוּיְסָט מִיר צְׂפִילָה אַסְפָּאְדִּיקָ!

וְשֵׁר אַלְמַיְנָסְטוּ. האָסָט נָאָר קִיְּן אַוְמָגְלִיקָן נִישְׁתָּה גַּעֲרָאָכֶט, אַבְּעָרָה
דִּין זַוְּטָנוּעָלָה פִּירָט דָאָךְ צַו אַן אַפְּנָרָוָט. מַעַן מָוָה זַוְּיָּה בְּאַהֲעָפָט
מִיטַּנְאָט ...

פֿוּ וְוּ לְ. אוֹן לִינְגָן בְּאַחַאַלְטָן אַיְזָן אַ-חִילָּגָעָן זַוְּבָן וְאָהָר,
אוֹן אַוְיסְטָאָט זַיךְ פָּוּן דָעַר וּוּלְעָטָה, אוֹן אַוְיָה דָעַם בְּרִיטָן שְׁלִיאָךְ פָּוּן
וּוּלְעָן הַעַלְפָן יְזָרָן זַאלְוָאָקָסָן נְגָזָן! וּוּיְסָטָה כָּאָטָש, וּוּאָס יְזָרָן האָבָן
אַיְבָּרָגָעָלָעָכֶט פָּאָר דִי זַוְּבָן יָאָרָה? גֵּי שְׁלָאָפֶן, נֵי! (צִישָׁ זַיךְ אַוְיסָט אַוְ
דְּרוּיָט זַיךְ אַיְבָּרָגָעָן וּקְוָן צַו יְשָׁרָגָלוּ.)

דער בענ' שם טוב און דער גזען

יש ר א 5. דו האסט עפֿעַם איזטער א זאג געטאן...

פִּיּוֹנוֹ 5. איך הער נישט מערא!

יש ר א 5 (גיט צו דער היינ. בית אוריינטונג הייבט ער אויך די הענט צום הרימל ווי אין געבעט און גיט אריין).

מ א י ר (היבט אויך דעם קאָפַט, קוקט נאָךְ ישראָלָן, קוקט זיך אָרוֹס אויך די שלאָפָעָר, באָטוֹאָכָט פִּיוֹלוּעָן, פִּיוֹזָעָט צו צו שמעו אָזָולָעָן, וואָס ליגט נישט ווֹיט פּוֹן אִים, נומְטַבֵּי אִים אָרוֹס אַחֲעָסָעָר פּוֹן קלְיאָאוּעָן, שְׂטִיעַת אויך גִּיט פָּאָרוֹזִיכְּטָק צו דער היינ).

פִּיּוֹנוֹ 5 (זריט אָוִיס דעם קאָפַט, קוקט אִים נאָךְ, שְׁפְּרִינְגָּט אָוִיךְ, גָּאָזֶט זיך נאָךְ אִים און כָּפָט פָּאָר דער האָנט מִיטָּן חַעַסְתָּו). וואָס'טו גָּעוֹאָלָט טָאנְזָן?

מ א י ר (קְרִימָט זיך פָּאָר ווַיְתִיכָּן אָוּן גָּאָזֶט אָרוֹס זָאָס אָזְבִּירִינְגְּנָעָן!). ער אַיְזָן אַשְׁעָבָס! ער אַיְזָן חַרְמָן? אָזָן אַיְזָן אַמְּדָרָן?

פִּיּוֹנוֹ 5 (זריקט אִים אָרוֹס אויך די קְנִי אָוּן היְבָט אִים אָזְבִּירִינְגְּנָעָן צו באָרוּבָעָטן מִיט דער פּוֹיסְטָט). האסְטָט בֵּין מִיר גַּעֲדָרָפְּט פְּרָעָנִי! ווי אָונְטְּרִישְׁטִיכְּסָטו זִיךְּ?... ער האָט דיך גָּעוֹאָלָט פָּאָרְשִׁילְטָן, אָזְן די הענט זָאָלָן דֵּיר אָפְּנָעָמָן אָזְן די צָוְנָגָן וְאָלָן דֵּיר אָפְּדָאָרָן, אָזְן אָט ווּעַט עַמְּקָוִים ווּעָרָן!...

מ א י ר (היבט אָזְן צו שְׂרִיעָן אָוּן יַאֲחָדוּן. די שלאָפָעָר וואָס אָוִיךְ, שְׁפְּרִינְגָּט אָוִיךְ).

ש מ ע ו נ ז א ווֹ 5. וואָס אַיְזָן גַּעַשְׁעָן?

פִּיּוֹנוֹ 5 (גיט אָזְן מִיט זִיכְּן קְלָעָפָט). ער אַשְׁעָבָס אָזְן דו נִישְׁטָן נִישְׁטָן, ווּעַט ער טָאָקָעָ לְעָבָן אָזְן דו נִישְׁטָן!

יש ר א 5 (אייגַט אָרוֹס אָוּן כָּפָט אָזְן פִּיוֹלוּעָן פָּאָר דער האָנט). גַּעַנְגָּן!

פִּיּוֹנוֹ 5 (וַיְיַל זִיךְּ בָּאָפְּרִיעָן פּוֹן יְשָׁרָאֵלָהָן).

יש ר א 5. נִין, זָאג אִיךְ, נִישְׁטָן. האסְטָט דָּאָס אָוִיךְ נִישְׁטָן גַּעֲדָרָפְּט. זָעָם, ווי דו האָסְטָט אִים צָוְקָאַלְיְעַטְשָׁעָט.

פִּיּוֹנוֹ 5 (אָפְּשָׁלִיְּדָעָרָעָדָק מַאְרוֹן). גַּי אַיְזָן אַלְדִּי דַּוחֲוָן!

מ א י ר (פֿאַלְט אָרְיִין צוֹוישׁן בוּוּמָעָר אָוּ בְּלִיבֶּשׁ גַּיְגָן).
פֿיַּוּוּל (צֹו יְשָׂרָאֵל). ווּיסְטוּן, ווּאַס עַד הָאָט גַּעֲוָאָלֶט
טאָן?

יְשַׁרְאָל. עַד הָאָט גַּעֲמִינֶט, אָז אַיךְ פֿאַרְדִּין זַיִן מעַסְעָר!
שְׁמַעַן זָאַלְוָל (כָּאָפְט זַיִד). דָּאַס אַיְזָנ גַּאֲרָמִין מעַסְעָר!
(הַיְבָּשָׁת אַזְּבָּזָחָטָה) ווּגַעֲפְּלַעַט אַיְזָנ? מִיטָּמִין מעַסְעָר! בַּיִּזְרָעֵל!

יְשַׁרְאָל. נָו אַיְזָנ ווּאַס? אַזְלַסְטָט דָּאַךְ זַיִן צְוָרִידָן. עַד הָאָט
הַיִּזְרָעֵל גַּעֲוָאָלֶט מַזְבָּחָה זַיִן מִיטָּדָעָה, מִירָ צַוְּיָה קְוִילָעָנָעָן.
מַעַסְעָר-אַרְבָּעָט אַיְזָנ דָּאַךְ בַּיִּזְרָעֵל אַמְּצָוָה.
פֿיַּוּוּל (הַאֲרוֹת). אַיךְ חָאַב אַיִם גַּעֲרָאָפְט לְאָזְן דִּיךְ דָּעָרִי
שְׁטַעַכְנָן!

יְשַׁרְאָל. עַס דְּרַעְמָלֶט אָזְן שְׁלַאָפְט נִישְׁתָּהָר דָּעָר שְׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.
פֿיַּוּוּל. אַחָהָן!

יְשַׁרְאָל. אַיךְ מִין גַּאֲטָט בְּרוּד הָוּא.
פֿיַּוּוּל. אַבְעָר גַּעֲרָאָטָעוּט הָאָב אַיְזָנ דִּיךְ!
יְשַׁרְאָל. בַּיּוֹת גַּעֲוָוָן גַּאֲטָט בְּרוּד הָוָאָס שְׁלָוָת.
פֿיַּוּוּל. אַזְוָן! אַצְטָעָר בֵּין אַיךְ יָאַגְעָוָן זַיִן שְׁלָוָת,
אַבְעָר ווּיְטָעָר נִישְׁטָמָן הַאֲחָאָהָא!...
יְשַׁרְאָל. פֿאַרְאָן אַבְיּוֹעָץ שְׁטַעַכְיָקָע פְּלִיגָּן, ווּאַס טָוָט נָאָר
שְׁלַעַכְתָּם, אַבְעָר אַיְנָמָלָה הָאָט וַיְגַעַר גַּעֲרָאָטָעוּט דָּוד הַמֶּלֶךְ עַלְיוֹן הַשְּׁלוּם
פּוֹן אַ סְכָנָה.

פֿיַּוּוּל. בֵּין אַיךְ אַבְיּוֹעָץ שְׁטַעַכְיָקָע פְּלִיגָּן! פֿאַרְדְּרוּסְט מִיךְ
בָּאַמָּת, ווּאַס אַיךְ חָאַב דִּיךְ גַּעֲרָאָטָעוּט.
יְשַׁרְאָל. הָאָסְטָט גַּעֲמוֹזָט.

פֿיַּוּוּל. קְוּמָט, חֶבְרָה, מִירְן' נִיּוֹן! יְעַנְעַם דָּאָרָט ווּעַלְן מִירָ
דָּעָם אַיְבָּרָלָאָזָן. זָאָלָן ווּזְיךְ אַיְנָעָר דָּעָם אַנְדָרָעָן אַרְאָפְרִיסְן דִּי
גַּעֲוָה. אָנוֹן טָוִיג דָעָר תְּלִמְיוֹד חַכְםָ נִישְׁתָּהָר. עַד קָאָן נָאָךְ ווּעַרְן אַ
כְּסָוָה. קְוּמָט! מִיטָּדָעָם קָאָסְעָוָעָר רַאֲשָׁה הַקְּהָל ווּעַלְן מִירָ זְיךְ שְׁוֹן
אוּסְרִיְידָן אָז אַיִם. ווּיְנִיקָעָר תּוֹרָה, מַעַר קְוּלָּאָקָעָם. קְוּמָט! דִּי בַּיּוֹעָץ

דער בעל שט טוב און דער גוּז

שטעכיהם פְּלוֹג וועט וווײַטער טאָן שלעכטס און — רַאֲטָעוּן!

(חָרְשִׁירֶת אַוּגֶךְ רַעֲכֶטֶס, זֵי אַנְדָּרֶעֶן נַאֲךְ אִים.)

יש ד אַל (גִּיטְשִׁיט צָוְמָאַרְדָּו). ער איז שוֹן אַוּגֶךְ! קָאנְסֶט אַוְיפְּשִׁיטְיִין, אַרְוִיסְקְּפָמְעַן... (הָעַלְפֶּט אִים אַוְיפְּשִׁיטְיִין). לְאָזְוִיךְ אַנְקוֹן... עַדְתְּ דִיךְ גָּוֹט צָוּמְוִיקְטָן. בְּלֹוט פָּוּן מַוְיל. דֵי אַוְיגָן אַוְנְטָעָרְגָּהָאָקְטָן... וְעַל אַרְוִיסְבָּרוּיְנְגָּעָן וְאַסְטָרָעָר, אַרְמוֹאַשְׁן אַ בִּיסְלָן... אַוְמְקָעְרָן דָּרָ דָּעַם צָלָם אַלְקִים... (גִּיטְשִׁיט אַרְיוֹן אַיְלָה).

מֵאַיְר (קוֹטֶט זִיךְרָוּם, הַיְבָט אַוִּיךְ אַ צְוִוִּיגֶה פָּוּן דָּרָ ערְדָן, וְאַרְפֶּט אִים אַוּגֶךְ, קוֹטֶט זִיךְרָוּם אַרְוּם, דָּרְוָעָט אַ שְׂוּעָרָן צְוִוִּיגֶה הַיְבָט אִים אַוִּיךְ).

יש ד אַל (קוֹחֶט אַרְוִיסְמִיט אַ קָּעְזָל וְאַסְטָרָעָר, אַ הַאֲנְטוֹז אָז אַ בִּינְטָל גָּרָאָז. דָּרְוָעָט דָּעַם צְוִוִּיגֶה אַיְן מַחְאָרָס הַאֲנְטוֹז אָז צְוָשְׁמִיכְלָט זִיךְרָה). נָוָן, נָוָן... וְאַרְחָה אַוּגֶלְעָן נִישְׁטָפָאָר דִּינְיעָ כּוֹחוֹת... אָז אַיְךְ קָוָם דָּאָךְ דִּיר הַעַלְפָּן, אַיְזָן וְיַי אַיְזָן עַם עַפְּעָם?...

מֵאַיְר (וְאַרְפֶּט אַוּגֶךְ דָּעַם צְוִוִּיגֶה אָז כָּפְטָזִיךְ פָּאָרָן מַוְיל צְוִוִּיגֶה שְׂוּעָרָן גַּעֲרָעָצֶץ).

יש ד אַל. לְאָזְוִעָן... עַפְּנָאָר אַוִּיפְּ דָּעַם מַוְיל... נָוָן, אַ צָּאָן אַרְוִיסְמַעְזָעָצָט... אַזְאָאָ אַכְזָרְוִיתָן!... דָּאָרָאָרָעָן אַפְּשָׁטְעָלָן דָּאָס בְּלֹוטָן... אַט דָּאָס לְיִגְּאָרָאָר, עַם וְעַט אַ בִּיסְלָעָלָא אַ בְּרָעָן טָאָן, אַבְּעָרָעָם מַאְכָטָן נִישְׁטָמָן... לְאָזְוִיךְ נָאָר אַרְדָּיְן מִיטָּמִין הַאֲנָטָן... בִּיסְמָיְרָן נָאָר נָאָר נִישְׁטָאָפְּ קְוִין פִּינְגָּרָן...

מֵאַיְר (שְׁוִירֶת אַוִּיךְ).

יש ד אַל. נָוָן, יָאָן... נָוָן יָאָן אַיְיךְ הַאֲבָדָאָךְ גַּעֲזָאָגָט. אַ בִּיסְלָעָלָא אַ בְּרָעָן. גַּעֲטָאָן... דָּאָס בְּלֹוט וְעַט וְיַרְנְלִיךְ אַפְּשָׁטְעָלָן... אַיְצָטָר וְעוֹלָא אַיְךְ זָעָן, וְאָסָס אַיְךְ קָאָן טָאָן מִיטָּה אַוְנְטָעָרְגָּהָאָגָעָן אַוְיָגָן... אַ שְׁטִיקָל רְוִי פְּלִוִּישָׁן וְאַלְמָט גָּאָר גָּוֹט גַּעֲוָעָן... אַיְזָן וְיַיְזָן נִעְמָט מַעַן עַבְּדָעָן דָּאָס נָאָזְוָן דָּאָ וְעַט אַוִּיךְ אַ בִּיסְלָעָלָא הַעַלְפָּן... אָזְוִיךְ אַפְּרָדוֹיקָן. אַט אַזְוִיךְ אַ... אַיְן אַ פְּאָרָט טָעָג וְעַט עַם פָּאַרְשְׁוּוֹינְדָּן. יָאָן, אַזְאָאָרָעָן, וְאָסָס הַאֲבָדָאָךְ גָּאָר גַּעֲוָאָלָט זָאָגָן? יַיְיַי נִישְׁטָאָפְּ אַוּגֶךְ. נָאָ, וְאָסָס הַאֲבָדָאָךְ גָּאָר גַּעֲוָאָלָט זָאָגָן? עַר הַאֲטָט נִישְׁטָמָט צָוְאִים. דָו קָעָר וְיַרְנְלִיךְ אַוְמָטָזָרָק, פָּוּנוֹאָגָעָן עַר הַאֲטָט דִיךְ אַרְוִיסְמַעְזָעָצָט, אָזְוִיךְ פָּאַרְגָּעָס אִים אָזְוִיךְ זַיְנָעָ מַעַשְׁיָסָן... פָּאַרְגָּעָס נָאָר אַיְנָאָגָן... מְרָאָכָט גָּאָר אַפְּיָלוּ נִישְׁטָמָט זַיְנָעָ אִים... נָעַם וְיַרְנְלִיךְ צְרוֹס.

זו דער תורה און טראכט נאָר וועגן גאנט ברוך הואּ, וועסטו נישט
ווערטן פִּין מוסר... דערפָּן ואַלסטו זיך זיינְר אָן זיינְר היטן... ווי
איַן פְּסֹק שְׂטִיטִים: אַשְׁמָרָה לְפִי מַחְסּוּם... נֵג, נֵג גַּעֲוָונֶט. דָּקָס אַיּוֹ
דיַין זַעַלְלָה? נֵעַם אַיִּם אָן נֵיִינְ... אָן האָב קִין מַוְרָא נִישְׁטָן, וועסט אַנְר
טְּרַעְפָּן מַעֲנְטָש אַדְרָעָה חִיה, אַיּוֹ נַאֲר נִישְׁטָן דַּרְשָׁעָן זיך.
דאָס אַיּוֹ דָּאָך אַ מעֲנְטָש אָזְוִי ווי אַיך, אָן דִּי חִיה אַיּוֹ נַאֲר נַיְדָרָיִיד
קָעָר פָּאָר מִיר, הַיִּסְטָעָם, אָן נִישְׁטָן זַיִּיר שְׁרָעָן מִיר, נַאֲר גַּאנְטָס כּוֹת,
וְאָס אַיּוֹ אָן זַיִּיר פָּאָרְבָּאָרְגָּן — דַּאְרָפָ אַיּוֹ נִישְׁטָן מַוְרָא האָבָן-פָּאָר
זַיִּיר נַאֲר בָּאָר גַּאטָּלְיוֹן.

מְאִיר. זַוְעָד בִּזְוָטוֹ?

יש ר אַל. נִישְׁטָן, וְאָס דַּו הַאָסְטָן מִיר אַנְגָּרוּפָן.

מְאִיר. בִּזְוָטָן אַ נְסָתָרָן!

יש ר אַל. אָן בֵּין אַיך עַמְּ, דַּאְרָפָ אַיך עַמְּ זַיִּין. דָּרְצִיּוֹל
גַּאנְרִינְשְׁטָן, הַאלְּטָט בְּסָדוֹ. פָּאָרְגָּעָס... אַהֲסָטָן פָּאָר דִּיר דָּרְיִי וּוְאַלְדָּרִיד
שְׁטָעָנָן. אַיְנָעָה, אַוְיָה וּוּלְכָן דַּו בִּזְוָטָן גַּעֲוָונָן. אַיְנָעָר, אַוְיָף וּוּלְכָן
עַר אָן זַיִּינָעָ לְיִיטָּזְיִינָעָ אַוּוּקָעָנָגָנָגָנָן. דָּעַם דַּרְיָטָן האָב אַיך אַלְיוֹן
בְּלָיוֹן אַוִּיסְגָּעָטָרָאָטָן, אָן אַיִּם זַאֲלָסָטוֹ נַעֲמָעָן.

מְאִיר (בַּיִת שְׁטָעָג). מַעַם זַעַט אַיִּם קוֹיִם, אָן דָּרָר וּוְאַלְדָּר —
אַזְוֹי גַּעֲרִיכָּתָן. אַ מַוְרָא!

יש ר אַל. דַּו טְּרַאְכָּט נִישְׁטָן פָּוֹן דָּרָר מַוְרָא, טְּרַאְכָּט פָּוֹן גַּאנְטָן,
אוֹן וועסט בְּשָׁלוֹם דָּא דָוְרְכָּנִין. נַאֲר אַיְדָרְדָּר דִּי זַוְן וועט זַיך זַעַצְן,
וועסטו שְׁוִין זַיִּין צְוּוִישָׁן יִדְיָן.

מְאִיר. הַלְוָאָי, רְבוּנוֹ שֶׁל עַולְמָן הַלְוָאָי!

יש ר אַל. גַּיִּים בְּשָׁלוֹם!

מְאִיר. דַּו שְׂטִיִּין נַאֲר דָּא! דַּו שְׂטִיִּין!

יש ר אַל. אַיך וּוּלְ שְׂטִיִּין... אַיך וּוּלְ שְׂטִיִּין... אַבְעָר דַּו פָּאָרְד
גַּעַס מִיר, וְאָס וועט שְׂטִיִּין הַינְטָרְדָּרְדָּר. גַּעַדְעָנָס גַּאנְטָן, וְאָס אַיּוֹ אַרְ
מַעֲטָוֹמָ מִיטָּדָר. אַך, זַיִּיר זַיִּינְיק דַּו טְּרַאְכָּט פָּוֹן גַּאנְטָן!

מְאִיר. אַיך וּוּלְ טְּרַאְכָּטָן... אַיך וּוּלְ טְּרַאְכָּטָן... (גִּיטִּישָׁתָן.)

יש ר אַל (קָוָט אַיִּם וְאַזְזָן). עַר גַּוְיִט אָן צִיטָעָרטָן... וּוּלְלָט גַּעַס.

וואלט אומדרויען זיך און אַ קוֹק טָאָן, צִי אַיך שְׁטֵי דָא... וּווַיְינִיכ
עד טראכט פֿוֹן גָּאָטֶן!... וּואָס דְּרָצִיְילַט אַיר מִיר, מִיְנַע בְּוּמְעָרָה?
אַיְיר קְלָעַנְסְטָעַר גַּעֲרוֹשַׂת דְּרָשְׂרָעַט אִים... אַיר זִינְגַּט שָׂוָה צַו גָּאָט,
אוֹן זַיְן אַוְיַעַר פְּאַרְנָעַט נָאָר סְכָנָה... עַס שְׁרָעַט אַים דַּעַר אַפְּקָלָאנְג
פֿוֹן זַיְנַע אַוְיַגְעַנְע טְרִיטַט. יַאֲגַט אַיְם גָּאָט אַרְיוֹן, אַיר בְּוּמְעָר
פֿוֹן וּוְאָלְדַן דְּרָעַנְטָעַט אַים צָוּ בְּוֹרָא! (קוֹקַט זַיְד שְׁטָאַרְקָעַר אַיְזַן)
עד וּוְרַטְט רְוַיְקָעַר... עַר הַיְבַּט אַן צַו פְּאַרְלִוְן זַיְן מְוֹרָא... עַר הַאלְט
זַיְן קָאָפְט גְּלִיְיךְ, נִיְימַט פְּעַטְטָע טְרִיטַט... עַר הַאַט אַוְיַגְעַהַיְוִין דֻּעַט
קָאָפְט צָוּ חִימָלְל... נָו, אַיְזַן גָּוָטְל... יַאֲגַט אַיְם גָּאָט גָּוָט... (קוֹקַט זַיְד
וּוְיַילְעַ). קְוָמַט אַיְצָטַעַר דַּעַר פְּאַרְקָעַר... נָו, נִיְיַהְלָוָן! (זְרוֹיַש זַיְד
אוֹס, מַאֲכַט אַפְּאָרְשַׁיט צַו דָּעַר הַיְיַן). דַּי צִיְיט פֿוֹן שְׁלָאָפְט אַיְזַן
שַׁוְּיַן פְּאַרְבָּעַר... אַדְעַר זַאֲל אַיךְ זַאֲךְ? דַּי זַוְּזַן... (הַיְבַּט אַוְיַד דַּעַט
קָאָפְט). דַּי זַוְּזַן אַיְזַן נָאָר פְּאַרְדָּעַט גַּעַוְאָדָר, אַיְזַן דַּי בְּוּמְעָר שְׁטִיעַן וּוְיַי
אַנְגַּעַבְמַוְרַעַטַע. וּוַיְיסַט אַיר דָעַן, בְּוּמְעָר, וּוְאָס אַיךְ טְרָאַכְט? מִיר
וּוְעַלְן זַיְן צְוִישַׂידָן. נָאָר אַ זַּוְּד טָאָן אַיְן „זַוְּהָר“, וּוְאָס דַּי הַיְנְטִיקָע
בְּאַנְגַּעַנְיִישָׁ קָאָן בְּאַרְיוֹן. אַחָא, מִיְיַן הַעֲזָלָעַ קְוָמַט! שִׁיר נִישְׁתַּחַתְּ פְּאַרְדַּ
גַּעַסְן... יָא, קָוָם, קָוָם. אַיךְ הַאָב וּוְאָס פְּאָרְדַּהְר. (גִּיטַּט צַוְּדַי בְּרוּמְעוֹר
לִיְוָקָס). אַ נְוָסְכִּים הַאַט מִיר פְּרִינְטָלָעַ אַוְנְטָעַגְעַתְרָאָגָן פְּאָרְדַּ
פֿוֹן זַיְן פְּרִיבְטַה. (נוֹחַט פֿוֹן קְעַשְׁעַנוּ וִיסְט אַוְן וּוְאַרְפַּט צְוִישַׁן דַּי
בְּוּמְעָר). בְּיוֹט שַׁוְּיַן מִסְתָּמָא פְּרִיעָר דָא גַּעַוְעַן, הַאַסְטַּו דְּרָעַהָעַטַּ פְּרַעְמָ
דַּע שְׁטִימַעַן אַיְזַן בְּיוֹט צְוָרָק אַנְטָלָאָפְטַן. מְוֹרָא, אַלְאַזְמָרָא, אַיְזַן
דוֹ זַאֲלַסְטַאֲר נָאָר פְּאָרְדַּהְר אַמְּרָא הַאָבָן. הַאַסְטַּאֲר אַיךְ אַוְיַגְעַהַעַרְתָּמָן פְּאָרְדַּ
צַו הַאָבָן פְּאָרְדַּהְר. הַאַסְטַּאֲר אַפְּיַילְוַיְלַהְיַה דַּם שְׁוֹנָא דַעַם וּוְיַזְלָטַר
אַוְיַגְעַהַעַרְתָּמָן מְוֹרָא צַו הַאָבָן... נָו, וּוְאָס הַאַסְטַּו שַׁוְּיַן אַנְגַּעַטְעַלְט
דִּינְגַּעַ לְאַנְגַּעַ אַוְיַעַרְן? שַׁוְּיַן וּוְיַדְעַרְן מְוֹרָא? נְאַטְרְלָעַרְקָוְמַט עַס דְּקָס
וּוְיַזְלָעַ, אַוְנוֹזָעַרְ פְּרִוְיַנְט. קָוָם, קָוָם, וּוְיַזְלָעַ, אַיךְ פְּאָרְדַּהְר הַאָב אַיךְ
וּוְאָס אַנְגַּנְגַּרְיִיטַם... נָו, וּוְאָס עַפְעַס? וּוְאָס עַפְעַס?... בְּיַדְעַנְאָר אַנְטַ
לְאַפְּט... דְּרָעַהָעַטַּ טְרִיטַט... פְּרַעְמָדָעַ טְרִיטַט... אַיְמִיצָעַר קְוָמַט טְאַקָּעַ...
וּוְרַ זַאֲלַעַס זַיְן? (זַוְּהָה קְוָמַט אַרְיוֹסַט פֿוֹן רַעַכְטַה). חַנָּה! דַו גָּאָר!
חַנָּה. גָּוָט מְאָרְגַּן דִּיר, יְשָׁרָאָל! נָאָט זַיְיַ דָּאנְגַּן, דַו בְּיוֹט גַּעַ-
זַוְּנַט! גַּאֲרַנִּישַׁט אַיְזַן מִיטַּ דִּיר גַּעַשְׁעַן.

וְשַׁדְּ אַל. גָּוָט מְאָרְגַּן דִּיר, מִיְיַן וּוְיַבְּ! וּוְאָס עַפְעַס הַיְוִינְט
עַקְוּמַעַן? אַיְזַן דָעַן הַיְוִינְט אַטְגַּן, וּוְאָס אַיךְ דָרָאָפְט אַנְגַּרְאָבָן אַ וְאָנָן

ליום? האב איד עם נישט נעכטן ערשות? האסט פארקוייט די ליום?
האסטנו נישט גענונג נאך אויף דער הוועטה?
ח. נ. ה. איך לאו דיך רידין, עם איזו געמאך צו הערן דיך.
אבל ווי פרענסטו דאס? בין איך פלאזלונג און אויסברידינגעערן גע-
וואראן? איך האב די ליום נעכטן פארקוייט און קומ אוייס ווי גע-
ווינגלען.

יש ר. א. ג. איזו עפעס וואס געשען?

ח. נ. ה. אונזער טעכטערל, אונזער הארעלע איזו עפעס נישט
מייט אלעמען... עפעס איזו מיט איר... אַ גאנצע נאכט האט זי אַפְּגָעָן
וועינט, און אויך נאך היינט אינדרפרן. זי זויל דעם טאטען... טאטע
און טאטע און הערט נישט אויף צו מאגען און צו ווינגען. הייב נישט
און צו פארשטיין, וואס מייט איר איז. געשען. וואס עפעס מיט אמאלו?
וואס איך האב אין איר נישט אריינגעערטר!... מיט גוטן גערעדט און
מייט בייזן... אפלו אַגְּנֶעָפְּטָשֶׁת איר אויפֿן היינטערן... אַבער גָּרָרָה
ニישט האט געהאלפֿן. זי הערט נישט אוייה: טאטע און טאטען האב
איך באשלאָסן, אַ זְרָה מזותט עם וויסן. עפעס איזו עם דאסך נישט גלאָס.
איך האב שוויי מורה געהאט, איזו עפעס האט דאס מיט דיר געטראָפֿן,
און דאס קינדעלאָה האט דאס שוויי דערפֿילט.

יש ר. א. ג. זי האט דערפֿילט.

ח. נ. ה. איזו עפעס דאס מיט דיר געשען?

יש ר. א. ג. געשען. געווים. איך דאָרָף נאך מער איז "זוחר"
ニישט ארייניקון. הארעלע האט עם שוויי אַרְיוֹנִיכְעָזָן.

ח. נ. ה. וואס פארט, ישראל?

יש ר. א. ג. איך גי אַהֲרִים, איזו שטעטל. איך פָּאָרְלָאָן
מיין חיל, דעם וואָלֵד, דיבערגן, מיין חתבורדורות. איך קער זיך אום
איין יישוב צוישן יידן.

ח. נ. ה. (דערפֿרייט). ישראל!

יש ר. א. ג. זיבּן יאָרְלִיאָן, מיט די אויערַן פָּאָרְשְׂטָאָפֿט פָּאָר
אלְאָז, וואס קומט פָּאָר איז לְעָבָן צוישן מענטשן, צוושן זידן... אָזְוִי
האָט אָוֹך דער אַרְיִי הקדוּש. דאס האָט געמוֹת זיינ. דאס איז אָ
צַוְּטוּמָאָס, גענונג פָּאָר אַרְיוֹנִיקָן איזו זיך אָלִיאָן, פָּאָר באָהעָפְּטָן זיך
מייט דער נאָטוֹר, פָּאָר דערנָעָנְטָעָרַן זיך צוּם בָּרוּם אָזְן צוּ דער-

קענען אים אין זיינע מעשים. אַפְּנָעוּעַן אין התבודדות זיבן יאָר,
אַפְּגָעָדִינֶט ווי יעקב אַבְּינוֹ פֿאָר דְּהָלָעָן... אַיצְטָעָר קָוָם אַיךְ אַדְּרוֹים
פֿוֹן דָּעָר התבודדות....

ח נ. ה. אַוְן צוֹ התְּגִילּוֹת!

יש ר א. 5. האָב אַיךְ דְּזַעַס גַּעֲזָאנְטָן? נֵיִן, דָאָם האָב אַיךְ נִישְׁתַּחַזְׁקָעָן. האָב אַיךְ נִשְׁתַּחַזְׁקָעָן? ווי יעקב אַבְּינוֹ פֿאָר דָעָר מַוְתָּעָר
רְחָלָן? נַאֲךְ זִיבָן יַאֲרֵ בֵּין מִין הַתְּגִילּוֹת, בֵּין אַיךְ וּוֹלְךָ אַנְטְּפָעָמָן
פֿאָר גַּאֲטָס פֿאָלָק אַוְן זַיְן פֿירָעָר וּוּרָעָן.

ח נ. ה. ווֹאָס אַיוֹ גַּעַשְׁעָן, יְשָׁרָאֵל?

יש ר א. 5. אַיךְ דָאָם דָאָם גַּעַהְעָט אַוְרָחִים. דָוּגְלָנִים מִיטָּזָעָר
אַטְּמָאָמָן. האָבָן אַהֲרָן פֿאָרְבָּלְאַנְדָּעָט, גַּעַדְאָרְפָּט אַהֲרָן פֿאָרְבָּלְאַנְדָּעָט
וּשְׁעָן. דָעָר אַטְּמָאָמָן אַיוֹ גַּעַשְׁקָט גַּעַוְאָרָן צוֹ דָעַרְמָאָנָעָן מִיךְ אַוְן
צַוְּ דָעַרְוְיוֹן מִירְ עַפְעָם. צוֹ דָעַרְמָאָנָעָן מִיךְ, אַוְן אַיךְ דָאָרָף אַדְּרוֹס פֿוֹן
מִין הַתְּבֻודָּות אַוְן זַיְן צַוְּשָׁן מִינְעָן יְהָדָן, אַוְן לְעָבָן זַיְעָר לְעָבָן,
אַוְן וּוֹיסְן אַלְעָן, ווֹאָס דָעָר תָּאָגְן בְּרוּיָנָט זַיְן. אַבְּעָר אַוְךְ צוֹ דָעַרְוְיוֹן
מִירְ, אַוְן מִין כּוֹחַ רִוְיכָט נַאֲךְ נִשְׁתַּחַזְׁקָעָן, אַוְן אַיךְ דָאָרָף נַאֲךְ אַפְּוּוֹאָרָן
מִיטָּזָעָן הַתְּגִילּוֹת.

ח נ. ה. ווי אַזְוִי אַיוֹ דָאָם דָוּרְ דָעַרְוְיוֹן גַּעַוְאָרָן?

יש ר א. 5. מִינְעָן רַיְדָן האָבָן קִיּוֹן פֿעוֹלָה נִשְׁתַּחַזְׁקָעָן, אַלְעָן
מִינְעָן וּוּרְטָעָר זַיְינָעָן גַּעַוְעָן אַרוּסָגַעְוָאָרָפָן, ווי מִיטָּזָעָן יַאֲרֵ צְוָרָהָן.

ח נ. ה. ווֹעַסְטוֹ נַאֲךְ נִשְׁתַּחַזְׁקָה וּוּרָעָן?

יש ר א. 5. ווי קָאָן אַיךְ, ווֹעַן פֿוֹן אַוְיבָּן וּוֹיְזָטָן מִירְ קָלָאָר,
אַיךְ בֵּין נַאֲךְ נִשְׁתַּחַזְׁקָה רָאוּי.

ח נ. ה. נַאֲךְ גַּעַנְצָעָן זִיבָן יַאֲרָן.

יש ר א. 5. בֵּין אַיךְ וּוֹלְךָ אַעֲמָדָנוֹנְדָּרִיסִיק יַאֲרָן. דָעָר אַרְוִי
הַקְּדוּשָׁ אַיוֹ גַּעַוְעָן זַעֲמָדָנוֹנְדָּרִיסִיק יַאֲרָן, ווֹעַן עַר אַיוֹ נַפְתָּר גַּעַוְאָרָן.
אַיךְ דָאָרָף אַנְהִיָּבָן אַין דָעָם עַלְטָעָר, ווֹעַן עַר הַאָט אַוְיְפָנְגָעָה עַרְתָּם.

ח נ. ה. אַיוֹ נַאֲךְ זִיבָן יַאֲרָן אוּמְנִיְין, ווי דָי וּוֹיְבָן פֿוֹן אַן עַם
הָאָרֶץ, בָּאַדְּרוּעָת וּוּרָעָן, ווֹאָס אַיךְ האָב אַגְּרָאָבָן יַוְנָגָפָר אַמְּאוֹן,
פֿאָרְלָאָכָט וּוּרָעָן, ווֹיְלָן מִין מַאֲן נִיטָּאָרָם אַין אַגְּרָאָבָן פֿעַלְאָלָן
אַרְוּמָנְעַבְּוָנְדָן מִיטָּא שְׁטָרִיתָן.

יש ר א. ג. ווער איך דען נישט פארלאכט? ווער איך דען נישט נראב באהאנדרט?

ח נ. ה. נאך זיבן יאר אַרומַנְיִי מיט אַסּוֹד... צו וויסן, ווער מיין מאן איזן, און שוויינגן, אויף די ליפֿן עס נישט אַרוייסברוינגען... נאך נאנצע זובן יאָר...

יש ר א. ג. דערמיט בויסטו זיך אַגעצלט צוישן די צדקנות פון פֿאַלְקֿ וּשְׁרָאֵל.

ח נ. ה. און נאך זיבן יאר לְעַבָּן פֿוֹן דָּעַם, וואָס דו וועסט אַנְגַּרְאָבָּן אַ וְאָנְגָּן לְיִם אַזְּנָן אַיך וְעַל אַיִם פֿאַרְקוּפֿן...

יש ר א. ג. נִין, אַיך וְעַל זִיך וְוַידְעַר נַעֲמָעַן פֿאַר מַלְמָדָות... אַיך וְעַל זִיך אַוְיסְלָעָרְנָעַן שְׁחִיטה אַזְּנָן וְוַעֲדָן אַשְׁוֹחָט, אַזְּנָן אַזְּשָׁם יַתְבְּרָך וְוַעַט וְוַעַלְן, וְוַעַלְן מִיר זִיך אַרְוִיְשָׁלָאָן אַוְיכָט קַרְעַטְשָׁמָע. דו וועסט זִין די קַרְעַטְשָׁמָעָקָע, אַזְּנָן אַיך וְעַל זִיך וְוַיְעַטְרָמָר מַכְּיָּן זִין, לְיִד טַרְעָן גּוֹפָאָן נְשָׁמָה, בֵּין דָּעַר טָאג וְוַעַט קַומְעָן...

ח נ. ה. די זיבן יאר וְוַעַלְן מִיר אַחְלוֹם זִין.

יש ר א. ג. דערוילַיל האָבָּן מִיר זִיך פֿאַרְרוּדָט, אַזְּנָן האַדְרָעָה הערט נישט אוֹף צו ווַיְיַעַנְעַן.

ח נ. ה. דָּאָס קִינְדָּה האָט גַּעֲוִיס שְׂוִין דְּרֶפְּיוֹלָט, אַזְּנָן דו קַומְסָט אַהיָם.

יש ר א. ג. קָוָם, וועסט מִיר הַעַלְפָּן צוֹנוֹפְּנַעַמְעָן צַיְנָעַ סְפָרִים.

ח נ. ה. אַזְּנָן דְּרַעְנָאָד באַהְאָלְטָן זִיִּי, קִינְנָעָר זָאָל זִיִּי אַזְּנָן נִישְׁט זִיִּן. חַוְּלַיְקָע סְפָרִים, אַזְּנָן אַיך שְׁטִוִיט אַזְּנָן צו לְיִגְּנָן באַהְאָלְטָן, מָאָן מִיר אַוְאָדָע אַנְשְׁטִינוֹ!

פערטער אקט.

עד שטעה צען.

א גראטשאכע-צימער, וואס איז כמעט ווי דאֶזשען גראטשאכע-
צימער, נאָר האָט די הינטערוונט צוּי טירן, וואָס פִּירן אַין אַנדערע
צימערן, אָנוֹ די לִינְקָעַן וְאָנוֹת האָט צוּי פָּעָנְסְטָעָר. עַס אַין שְׁפָעַט אֵין
אַוּוֹנָט, אוּפָן טִישׁ בְּרָנוֹת אַ לִיכְטָן. — רַב יַעֲקֹב זִיכְטָן פָּאָרָן לִיכְטָן
אָנוֹ לְעָרוֹנָט. חָנוֹה זִיכְטָן אוּפָן בְּעַט הַינְטָעָרָן אָוֹוֹן שְׁטוּרִיקָט אַ
זָּקָן.

יש ר א ๕ (קומט אַרְוֹיס פָּוּן דָּעַר הַינְטָעָרָן-טִיר לִינְקָס).
איַךְ האָב אַוִּיסְטָאנְטָעָט פָּאָר אַיְיךְ דָּס בְּעַט, רַב יַעֲקֹב.
רַב יַעֲקֹב (לְעָרוֹנָט נָאָד אַ וּוּילְעַד, גִּיט אַ קּוֹשׁ דָּעַם-סְפָּרָה,
חָאָכְטָן אִים צָו, נַעֲמָת אִים, שְׁטִוִּיט אַוִּיךְ אָנוֹ גִּיט צָו דָּעַר טִיר).
גַּעֲדָעָנְקָ-זִישָׁע, יְשָׁרָאֵל, די פָּעָרָן זָאָל זַיְן אַנְגָּעָנְרִיטָן. קּוֹם, וּעְסָט מִיר
אוּסְטָאנְטָן די שְׁטִוִּילָן. (גִּיט אַרְיָינוֹ אַין צִימָעָר, יְשָׁרָאֵל נָאָד אִיס.)

חָנוֹה (קוֹטָן נָאָד אָנוֹ שְׁאָקְלָט מִיטָּן קָאָפָּה).
יש ר א ๕ (קומט אַרְוֹיס, מָאָכְטָן צָו די טִיר הַינְטָעָרָן זִיךְ, גַּלְיָבָט
שְׁטִוִּין צְוִוָּיָּן. די פּוֹרְטִילְקָעָס, חַיְבָט אַוִּיךְ דָּעַם קָאָפָּה אָוֹנוֹ צָו
בָּאָלְקָן, אַטְעָמָט אַוִּיךְ, וְוּ בָּאָפְּרִיטָט, אָנוֹ וְעַדְתָּ פָּרוּם אַרְוֹיס). אָפָּה
גַּעֲטָאָן אַלְעָ שְׁוֹאָרְצָע אַרְבָּעָטָן. (טְרָעָט אַרְיָינוֹ אַין צִימָעָר) קָאָנְסָט
זַיְן שְׁלָאָפָּן, חָנוֹה.
חָנוֹה (אַוּוּקְלִילִינְגְּדִיךְ אַיר אַרְבָּעָט). אָנוֹ אוּךְ האָב גַּעֲוָאָרטָן,
בֵּין מִיר וּוּלְעַן זַיְן אַלְיָין.

יש ר א ๕. האָסְטָן מָוֶר וּאָסָן צָו זָאָנָן? מָאָר עַם בְּקִיצָּה.
חָנוֹה. יְשָׁרָאֵל, בְּיוֹט הַיְנָט גַּעֲוָאָרָן וּעְקָסָאָונְדָרִיסִיךְ יָאָר.
יש ר א ๕. וְוּ וּוּוּסְטָוּ?

ח נ ה. איך האב די לאצטע זיבן יאר יען טאג געציילט נישט פון ראש השנה נאָר פון דעם טאג פון דין געבעארן.

יש ר א 5. האב איך דורך ווען געואנט דעם טאג פון מײַן געבעארן?

ח נ ה. האסט מיר געואנט דעם טאג, ווען דז ביוט געוווארן ברידמיזוּה. אוּן עס נישט דער טאג פון דין געבעארן?

יש ר א 5. יאָ, מײַן וויב. אוּן איך בין היינט געוווארן זעקס אונדרויסיך יאָר.

ח נ ה. נו, אָזֶן?...

יש ר א 5. אוּן עס אָזֶן געקומען דער טאג פון מײַן התגלוּת.

ח נ ה (אטטעט שטיל אַרוּס). אָט דאס האב איך געוואלט חערן. אַנטשווילדיך, מיר האָט אַ בִּסְלָן דער קאָפּ פֿאַרְשְׁוּוֹנְדְּלָט... (לאָזֶן זיך אַרוּס אָזֶן דער באָז בַּיִס טִישׁ.) דָּאָנָּקָן גָּאָט!... דָּאָנָּקָן גָּאָט!...

יש ר א 5. יאָ, אַ דָּאָנָּקָן חַם יתברך. אַיצְטָעָר הַיְבָּט זיך אָזֶן לעבען. בֵּין אַיצְטָעָר אָזֶן גַּעוּזָן צָוְרִיטָןְגָּן. די זעקס אַונְדְּרוּיסָיך יאָר זוּינָעָן פָּאָר מִיר גַּעוּזָן אַ גָּאָנָּג צָוּם בָּרוּאָה עֲוֹלָם, דער נְעַנְדְּטָרָוּנָג צו קּוֹדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא.

ח נ ה (זיפצט אַרוּס). שׂוּעָרָע יַעֲרָן גַּעוּזָן.

יש ר א 5. פֿאַרְרוֹאָס רַופְּסָטוֹ זַיִן שׂוּעָרָע?

ח נ ה. אָזֶן אַנְגָּעָלִיטָן זיך.

יש ר א 5. איך — גָּעָלִיטָן?

ח נ ה. די זיבן יאָר אָזֶן ווֹאָלֶד, אָזֶן ווֹילְדָע בָּעָרָג אָזֶן טָאָלָן...

יש ר א 5. ערשות דָּאָרטָן האָט זיך מִיר גָּאָט אַנטְפְּלָעָט אָזֶן גָּאָנְצָעָר גַּוּיסְקִיטָן! ערשות דָּאָרטָן האָב איך גָּאָט דָּרְקָעָנְטָן!

ח נ ה. נאָר גַּעַדְאָרְפְּטָן גַּרְאָכְנוּ לִים, איך זיך קָאָנָּעָן דָּרְעָ...

נְעָרָן זיך אָזֶן די קוֹנְדָּעָר...

יש ר א 5. דָּאָךְ נִישְׁטָּפְּטָן פֿאַרְחוֹנוֹנְגָּרָט חַס וְשָׁלוֹם.

ח נ ה. אוּן די לאצטע זיבן יאָר — זֹאָס נִישְׁטָּפְּטָן אַיבְּרָגְנָעָן! אוּן אַרְמוֹגָעָנָגָעָן אַפְּגָעָרִיסָן, אַפְּגָעָלִיסָן, די פֿוֹסְפִּינְגָּעָר אַרוּסָר...

וְעַיְשָׁפָעָטָן פָּוּן די צְוֹפְּאָלָעָנָע שְׂוִיךְ...

זער בעל שט טוב און דען גאלן

יש ר א. ג. האט עם מיר חס ושלום פארשאַדט? גאט איז
שטענדיך געווען בוי מײַן זויט.
ח נ. ה. געמאָז זיַּן אַ מְשִׁרְתָּה בֵּין מײַן ברוזעה, אַ שמייסעד
בוי זיַּנְעַל פערד...

יש ר א. ג. עט האט זיך געלזונט דער שפֿאָס מיט דעם
פארבלענדטן, וואָס האט מיך אַזּוֹפִיל געווען אָון קִינְמָאָל נִישְׁתָּה דער-
קָאנְטָן. אַיך מוֹזְנוֹ נַאֲךְ אַיצְטָרְטָל לְאָכְן, ווּעָן אַיך טְרָאָכְטָן ווּעָן דֵּי
פֻּעָּרְד אָזְן ווּאָגְן אַיְן דָּרְר בְּלָאָטָע. אַ לְוָסְטִיקָע גַּעַשְׁכְּטָע, וואָס אַיך
וּוְלָדְרָצְיָילָן אָון דְּרָצְיָילָן. אַיך הָאָפְּ נַאֲךְ, אָז אַינְנִיכָּנוּ ווּלְאַיךְ
זַיְּ קָאנְעַן דְּרָצְיָילָן אִים אַיְן גָּטוֹן מֶטוֹן. עַר מִינְטָן נַאֲךְ עַד הַיּוֹם, אָז
די פֻּעָּרְד זיַּנְעַן פַּאֲרָקְרָאָכְן אַיְן דָּרְר בְּלָאָטָע, ווּוְלָי אַיךְ בֵּין גַּעַוְעַן
אַ שְׁלָעַכְטָעָר טְרִיבָּעָר. עַר ווּוִיס נִישְׁטָן, אָז אַיךְ הָאָבָּב בְּכִוּזְן אַרְיִינְגָּעָר
פִּוְּרָט זַיְּ אַהֲןָן, צַו שְׁפִּילָן זַיְּ מִיט אִים אַ בִּיסְלָן, מִיט דָעַם גְּרוּזָן
נָאָן. אַיךְ ווּלְ קִינְמָאָל נִישְׁטָן פַּאֲרָגָעָסְן זַיְּ פְּנִים. ווּאוֹ גַּעַמְט זַיְּ
גַּאֲר אַיְן אַ פְּרוֹמָן יִיד אַזּוֹפִיל בְּעֵס? ווּיְיָ האָט עַר מִיךְ גַּזְוִידְלָט! אָז
אַיךְ הָאָבָּב גַּעַשְׁפִּילָט דָאָס נַעֲכָעָלָן, גַּעַרְדָּט מִיט הַכְּנָעָה, מִיט דָעַם נִינְגָּן
פָּוֹן אַשְׁמָנוֹ, מִיט דָעַם לְשׂוֹן פָּוֹן טִוְּתִישְׁ-חָמוֹש. אַבעָר עַר האָט נַאֲרָד
נִישְׁטָן אַרוּסְגָּהָעָרטָן, גַּאֲרָנִישְׁטָן דְּרָעְשִׁיפְּרָט, גַּעַרְדָּיָן אָזְן גַּעַשְׁאָלָטָן.
אָז אָז אַיךְ הָאָבָּב עַפְּעָס אַ שְׁמוֹעָעָר גַּעַטָּאָן די פֻּעָּרְד, אָז זַיְּ הַאֲבָן
זַיְּ אַ דִּים גַּעַטָּאָן ווּיְיָוְלָד אָזְן אַרוּסְגָּהָעָרטָן דָעַם ווּאָגְן פָּוֹן דָעַם
בְּלָאָטָע, פַּאֲרָשְׁטָיָט עַר גַּאֲרָנִישְׁטָן, בְּאַגְּרִיףְּפָט עַר גַּאֲרָנִישְׁטָן, אָז אַיךְ
מִשְׁלָח — עַר ווּוְלָי מִיךְ נִישְׁטָן פָּאָר אַ שְׁמִינְעָר...

ח נ. ה. גַּעַמְאָכְטָן דִּיךְ פָּאָר אַ קְרָעְטְּשָׁמָעָר.

יש ר א. ג. דִּיךְ, נִישְׁטָן מִיךְ. אַיךְ בֵּין גַּאֲרָנִישְׁטָן אַז אַוְרָה
אַיְן קְרָעְטְּשָׁמָע, אַז אַוְרָה אַוְיָף שְׁבַּת. ווּיְיָ דָעַר אַרְיָה הַקְּדוּשָׁ אַיְן זַיְּן
קְלוּינְעָם שְׁטִיבָּל בְּיַם טִיךְ נִילָּוּס אַיְן מְצָרִים, אַזְוִי הָאָבָּב אַיךְ פָּאָר
ברָאָכְטָן די גַּאֲנָצָע ווּאָד אָזְן קְלוּינְעָם שְׁטִיבָּל אַיְן ווּאָלָד בְּיַם טִיךְ
פְּרוּטָן, אָז אַיְן דָעַר הַיּוֹם, אָז דִּין קְרָעְטְּשָׁמָע, שְׁבַּת אָז אַיְן יּוֹם טִוב...

ח נ. ה. אָז אָז אַיךְ פְּלָעָג דִּיךְ רָופָן, ווּעָן מִיר הַאֲבָן גַּעַרְדָּט
וּוְכְטִישָׁ אַוְרָחִים.

יש ר א. ג. אַ מָּאָל אַיְן אַ שְׁמִיתָה.
ח נ. ה. אָז אַיְן יְעַמְּלָט בִּזְוּטוֹ גַּעַוְעַן אַ מְשִׁרְתָּה, אַ פְּרָאָסְטָעָר

משרתת... די בעטן געמאכט, די שטיווֹל אויַסְגֶּעַטָּן, גערײַנִיקְט... שוווער נבעעך געטראנַן...

יש ר א. ג. דאס האט געהרט צו מײַן וועג צו גאט... געדזאָד געלערטנט... געלערטנט צו האָלְטָן זיך קליין און נישט צו יאנַן זיך נאָך כבָּה, צו געדענְקָעָן, אָז דער מענטש אַיז אוּיך נישט מער ווי אַ וואָך הָיָם אָון האט נאָר אַזְוִיפֵּל וּכְלָת, ווּפְלָל דער בָּרוּאָה יתְּבָרָךְ האט אַים געַעֲבָן... געלויַבְט השם יתְּבָרָךְ, בין ביַונְעַשְׁטָאַנְגָּן אלְעָלָן נְסִינוֹת אָון דעם וועג דורך געַנְגָּן געַנְגָּן אָז פָּאַרְבָּלְאַנדְזְוּשְׁנִישָׁן... דורך געַנְגָּן דעם וועגן!

ח נ. ח. ווי קלְאָפְט מֵיר מֵיָּן חָרְצָן! גָּטְעָנוּ, אַ, גָּטָטָן!
יש ר א. ג. אַיצְטָעָר טְרִיבְטָמָן מֵיר שְׂוִין פָּוָן אָוִיבָן: אַנְטָר פְּלָעָם זיך פָּאָר דִּיְוָעָ ברִידָעָר אָון וַיְיָזָה זַיְדָע וּוְעָגָה, ווּאָס פִּירָט זַיְהָ צו גָּטָטָן יָאָ, חָנָה... הָיִינְתָּה וּשְׁרָאִיךְ וּעְקָסָאָנְדְּרִיסְטָה יָאָ, אָון אַיךְ טְרָעָט אַרְזָוִים פָּוָן מֵיָּן פָּאַרְבָּלְאַרְגְּנָהִיט. דָּרְפָּאָר אַיז מֵיר גַּשְׁקִיט גַּעֲוָאָרָן דָּבָר יַעֲקָבָר. עָרָה וּוּסְטָמָר מֵיר מֵיָּן הָעַלְפָּעָר וּוּרָעָן. דָּרָר עַרְשְׁטָעָר טָאגָן פָּוָן מֵיָּן זִיבָּנָאָנְדְּרִיסְטָה יָאָרָה וּוּסְטָמָר מֵיד שְׂוִין זַעַן אָן דָּרָר מַאֲסָקָעָ פָּוָן דָּעָם פָּרָאַסְטָאָק, וּוּסְטָמָר מֵיד זַעַן אַיז מֵיָּן אַמְתָּחָה גַּעַשְׁטָאָלָט.
ח נ. ח. אַיךְ האָב דָּרָר פָּאָר דָּעָם טָאגָן וּוּיְיסָעָ קְלִיְּדָעָ אַנְגָּעָ-גָּדוּת, אַלְיָין זַיְהָ אַוְפְּגָּעָנִיט, מָאָס גַּעַנוּמָעָן פָּוָן דִּיְוָעָ אַלְטָעָ שְׁבָתָה-בְּגָדִים.

יש ר א. ג. ווּאָס דָּוָהָאָסְטָט זיך דָּוָהָאָסְטָט דָּעָם גַּעַקְוִיפָּט אַוְוָהָ-יעַנְעָר וּוּלְטָמָן!

ח נ. ח. אָון וּוּיְיסָעָ זַאְקָן האָב אַיךְ דָּרָר אַוְסְגֶּעַטְרִיקָט, אָון פָּאַנְטָאָפְּלָן וּוּיְיסָעָ צַו זַיְהָ גַּעַקְוִיפָּט... לִיגְטָאַלְיָי אַין גְּרוּיָסָן קָאַסְטָן. וּוּיְלָטָט זַיְהָ זַעַן?

יש ר א. ג. דָּוָהָאָסְטָט מֵיר אַלְיָי אַרְוִיְּגָעָבָן. פָּוָן הָיִינְתָּה אָן וּוּסְטָמָן מֵיד נִישְׁטָה זַעַן אַין אַנְדָּרְקָלְיָודָןָן. אַיךְ נִיְּיָ זיך טָוּבָל זַיְהָ אַין טִיךְ.

ח נ. ח. אַט אַיצְטָעָר בַּיְּ דָּרָר נַאֲכָטָן אַיז אַיצְטָעָר נִשְׁטָה צַו קוֹלָ?

יש ר א. ג. דָּאָר נִשְׁטָה קְלִיְּדָעָ וּיְ אַין וּוּינְטָעָר, וּזַעַן אַיךְ בַּיְּ זיך טָוּבָל אַין בְּרַעְנָאָנְדִּיקָּסְטָן פָּרָאַסְטָט.

ח נ ה. א שוואכע יידענע! (גייט אין דער היונטערואנט-טייך רעכטס).

יש ד א 5 (היבט אויף די הענט און שאקלט זיך פֿאָרְדְּבָּהָט).

ח נ ה (קומט אrosis מיט די וויטע קליזער אויסגעשפֿרײַט אויף אירע אַרְמָס).

יש ד א 5 (וּי אויפֿגֶּעָכֶפּ, גייט אויף אונטקעגן, ענט און אויף איבער זיך קליזער אויף זיינע אויסגעשפֿרײַט אַרְמָס). זייד!

זוייסטר זייד!

ח נ ה. וּי דען אנדערש, מײַן געטלעכער מאָן?

יש ד א 5 (חאָכְטֵץ צו די אויגן אויף אַן אויגנְבִּיך). דו האָסט מיך אַנגָעָרְפָּן מיט דעם נָאָמָעָן, וואָס אַיְזָן מיר באַשְׁעָרְטָן... אַיְזָן אלְקִים!... אַיְזָן זיך טּוּבָּל זיַּן. אַוְן אַיבָּרְטָאָן זיך. אַרְיָינו אַיְזָן מײַן אַמְתָּעָר הוֹיט... (גייט צו דער אַרְזְגָּאנְטוּר).

ח נ ה (היונטער אַיס). אַיְזָן אַיְזָן וועל אַיְצָטָעָר אַן אַנדְרְיעָז וועָרָן.

יש ד א 5 (וּעָנוּדְטֵץ זיך אָסָט צו אַיר). אַן אַנדְרְיעָז... וועָר אַיְזָן אַן אַנדְרְיעָר? אַיְזָן וועָר נָאָר, וואָס אַיְזָן בֵּין, אָפָּן פֿאָר דער וועָלְטָן... (פֿאָלְטֵץ צו מיט די לִיפְּוּן צו דער מְזוֹזהָ, קָוְשָׁט זיך אָנוּ רָעָטָט, פֿרוֹסָם, וּי גַּעֲזָזְגָּעָן). פֿאָטָעָר מִינְיָעָר אַין הִימְלָאָ, מֶלֶךְ פּוֹן דער וועָלְטָן, אַיְזָן נָעָם אַיבָּרְפּוֹן דַּיר דעם רְשׁוֹת צו פִּירָן דַּיר קִינְדְּרָפּוֹן דַּין פֿאָלְקִישָׁאָל אַיְזָן אוֹיְפָּט דעם וועָגָן, וואָס פֿירְטֵץ צו דַּיר. צו לְעָרְנָעָן זַיְּן, וּי צו זַיְּן יִשְׂרָאֵל אוֹיְפָּט דעם וועָגָן, וואָס דַּיר וּוְילְטָטָן פּוֹן זַיְּן אַוְן וואָס זַיְּן זַיְּן נָעָנָט צו דַּיר. זַיְּעָרָעָה הַרְעָצָר זַיְּלָן אַנְגָּעָפְּלָט זַיְּן מִיט לִיבְשָׁאָפְּט צו דַּין צו דַּיר, מִיט לִיבְשָׁאָפְּט צו דַּין פֿאָלְקִישָׁאָל יִשְׂרָאֵל אַוְן מִיט לִיבְשָׁאָפְּט צו דַּין תּוֹרָה. באַשְׁאָפְּעָר פּוֹן דער וועָלְטָן, דו האָסט מיך אַרְזְיָעָנְטִילְט פּוֹן זַיְּה, אַיְזָן זַיְּלָן אוֹיְפְּדָעָקָן פֿאָר דַּין פֿאָלְקִישָׁאָל דַּין רְצָוָן אַוְן וּי דַּין רְצָוָן דַּארָה גַּעֲטָאָן וועָרָן, שְׁרֵי אַיְזָן צו דַּיר, אַיְזָן אַרְעָמָעָר מַעֲנָטָש אַוְן וּוְאָרָם, אַוְן מִין רְצָוָן זַיְּלָן דַּין רְצָוָן אַוְן זַיְּלָטָט אַיְזָן דַּין נָרוּסָעָר גּוֹטְסָקִיָּת טַאָן מִין רְצָוָן, וּי אַיְזָן טַו דִּינְעָם אַיְזָן מִין בטְּלִידְקִיָּת פֿאָר דַּיר! (קָוְשָׁט זיך מְזוֹזהָ וְאַזְּלָג).

ח נ ה (מיט טרערו אין די אויגנו, שענטשעט פרום). אמן!
(ענט פֿאָר אַיְסּ דִּי טִיר.)

פֿיוֹנוֹן 5. (גיט אַרוּסּ).

ח נ ה (קוקט אַיסּ נֶאָזֵן, מאכט צו די טִיר, הייבט אויף הענט
אוו אויגנו אוו שענטשעט אַרוּסּ באָגִיעַסְטּוּרטּ פֿרום). איך דאנק דִיר,
נאָטְעַנְדּוּ (שְׁפִיטּ אַזְוִילְעַן וּפְאַרְגְּלִיזְוּעַרטּ). אַ קלַּאַפּ אַין טִיר בְּרִינְגְּטּ
די צו זַיְדּ). ווער דָּאָרְטָן?

פֿיוֹנוֹן 5. (דָּוּסּ). אַ יִיד.

ח נ ה. איך קָאנְטּ אַרְיִינְקּוּמְעַן. די טִיר אַיְזּ אָפּן.

פֿיוֹנוֹן 5. (קָוּצּ אַרוּין). אַ גּוֹטְנְ-אָוּונְטּ.

ח נ ה. אַ גּוֹטְנְ-אָוּונְטּ, אַ גּוֹטְנְ. ווי קומט עפּעם אַ יִיד אַזְוּ
שְׁפִיטּ?

פֿיוֹנוֹן 5. אַזְוּ יִיד בֵּין אַיךְ. אַ נָּאָכְטִיְידּ.

ח נ ה. איך הָעָרְ צָוּם עֲרַשְׁתָּן מָאָל.

פֿיוֹנוֹן 5. איך הערטּ צָוּם עֲרַשְׁתָּן מָאָל, אַזְ פְּאַדְאַן יִידְן,
מייט וועמען מע זַאַל זַוְךּ בעסְעַר נִישְׁטּ באָגְעַנְעַן בִּינְאָכְטּ?
ח נ ה. גּוֹלְנִים?

פֿיוֹנוֹן 5. איך דָּאָרְפּטּ זַיְדּ נִישְׁטּ שְׂרֻעְקָן. איך בֵּין נִישְׁטּ
געַפּוּמָעַן אַיךְ שְׁלַעַכְתָּם טָאָן.

ח נ ה. זַוִּיטּ אַיךְ — דָּעַר אַמְּאָמָּאָן?

פֿיוֹנוֹן 5. ער אלְיַיְהּ.

ח נ ה. ווֹאָסּ... ווֹאָסּ זַוִּיטּ אַיךְ גּוֹקְמוּמָעַן?

פֿיוֹנוֹן 5. אַפְּרִיעַר וּוְעַל אַיךְ זַיְדּ צְוּזְעַן... אַיךְ קָוּם פּוֹן
ווֹיִיטּ... (זַעַטּ זַיְדּ).

ח נ ה (גִּיטּ צו דָּעַר הַינְּטוּרְוּזְאָנוֹטּ-טִיר רַעַכְתּ, עַנְטּוֹן זַי אַזְ
בלִיבְשּׁ דָּאָרְטּוֹן שְׁטִינוֹ).

פֿיוֹנוֹן 5. אַיךְ הָאָבּ אַיךְ גּוֹזְגּוֹטּ, אַיךְ דָּאָרְפּטּ נִישְׁטּ מָוָרָא
הָאָבּן.

ח נ ה. אַיךְ בֵּין אַלְיַיְהּ אַין חָדָה, אַוְן אַיךְ זַוִּיטּ אַ פְּרַעְמְדָעַר מָאָן.

פֿיוֹנוֹן 5. אַיְזּ דָּעַר מָאָן נִישְׁטָא אַיְזּ דָּעַר הַיּוֹם?

דער בעל שם טוב אוו דער גולן

ח נ.ה. נישטָא.

פ י י ו ו. 5. בין איך געגענגען אומזיסט. ווען וועט ער
קומוּן?

ח נ.ה. (ענטפערת נישטָא).

פ י י ו ו. 5. אירט מורה צו ענטפערן. אבער מיר איז נישט
וויכטיק, ווען ער וועט קומען. האב עם גאר נישט געדראפט פרעגן.
דער עיקר איז, ער איז איצטער נישטָא אין שטוב, און איך וועל אים
ニישט זען.

ח נ.ה. וואס' איר געוואַלט אים זען?

פ י י ו ו. 5. איצטער וועל איך נישט ענטפערן. (פאָוועַן.)

ח נ.ה. איר זוּיט נאָך אֶלְץ אַ גוֹלְדָן?

פ י י ו ו. 5. איך בין נאָך אֶלְץ, וואס איך האב געוואַלט זיָין,
אבער רב ישראל האט געוואַלט כאָפָן נאָט פֿאָלָעַס, און נאָך
יידַן און יידַן, און איז געוואַרְן אַ קְרֻעַטְשְׁמָעַר, אַ שִׁינְקָעַר, שִׁיבָּרוּט
און דֵי פּוּעָרִים, און זיָי שְׁלָאָגַן יידַן...

ח נ.ה. (שְׁטָרָק אַוְיְגַעֲבָרָאַכְט). איר זאָלָט וועגן רב ישראל
זַיְוִין נישט רַיְדַן! איר דָאָרָפְט זַיְדַן הענט ווֹאַשְׁן, ווען איר דָעַט
ווען איז! איר דָאָרָפְט זַיְדַן דָעַט מַוְיל כְּשָׂרָן, ווען איר דָעַט אַרְוָוִים
זַיְוִין נַאֲמָעַן!

פ י י ו ו. 5. אַיְאָדָאַי...

ח נ.ה. און ער איז אַ לְּגַן, וואס איך האט געוואַגְּטַן כּוֹב וּשְׁקָרְן
אַ בְּלָבוֹן! פָּנוּ אָנוּנָעַר קְרֻעַטְשְׁמָע זַיְנָעַן נאָך קוֹינְמָאָל נישט אָוּעָק
קְיַין שִׁיכְוָרָע נּוֹיָם צַוְּשְׁלָאָגַן יַיְדַן! אָנוּ מַיְן מַעַן האט זַיְד בְּכָלְך
ニישט גַּעֲמִישָׁט אַיְן דָעַל קְרֻעַטְשְׁמָע! ער איז גַּעֲזָעַן אַפְּגָעַזְנָדָעַרט
איַן אַ שְׁטִיבָּל בְּיָם טַיְיך...

פ י י ו ו. 5. הַת—בּוֹד—דוֹתְתָן... איך גַּעֲדָעַנָּךְ נאָך...

ח נ.ה. יְאָה! הַתְּבּוֹדְדָהּ! גַּעֲזָעַן אַפְּגָעַזְנָדָעַרט אָנוּ גַּעֲלָעַרְנָט
אוֹז...

פ י י ו ו. 5. זַאְל זַיְינְקָן!... אָבער גַּעֲהָאָלְפָן יַיְדַן האט ער נַיְשָׁטָן?
אָנוּ איך האב גַּעֲהָאָלְפָן! וואס מַיְינָט אַיר, טַו אַיך דָא הַיְינָט בַּיְודָעָר
נאָכָט אַיְן דָאָרָה? איך בין נַיְשָׁט גַּעֲקוּמָעַן צַוְּרָבִיְּשָׁאָלָן... איך בֵּין

אריין איזו זיך... וויל איך בין שווין דא אין דארף, האב איך מיר געאנט, וועל איך שווין ארײַן צו רב ישראָל און אַ רײַץ טאן זיך מיט אים. אבער איך בין אין דארף, וויל דער אַכּזֶר, דער טַלְסְטֶעֶר קַאַמִּיסָּאָר, גַּפְּנִינְט זיך נישט וויט פונדראנען. אין שטאט איז נישט געווען מעגלעך צו צוקעמען צו אים, אבער דא איז ער שווין אַ גַּעַד פַּאֲקְטֶעֶר... ער ווועט בוּי. אונַה בְּרַעְנָעַן ווֹי אַ לִיכְטָל, אָנוּ עַס ווועט נַאֲרַה הייסן, אָנוּ פּוּעָרִים האָבָן עַס געטאָן. אָיז גַּוְתַּם, זָאֵל עַס אַזְּוִי הייסן, אָכְבִּי יַדְןַן ווּעַלְנַן פְּטוּר ווּעַרְנַן פָּוּן אַ הַמְּן... (פָּוּן דָּרוּוּסָן אַ שָּׁאָרְפָּעָר פִּירָ). געהרט דעם פִּוּלָה? דָּסָם גִּיט מַעַן מִיר אַ סִּינְגָּל, אָיז בִּים קַאַמִּיסָּאָר אָיז פְּינְסְטֶעֶר גַּעַוָּאָר... ערְטַז זיך גַּעַלְיוּתָם פְּאָפָּן... נַו, דָּאָרָף אַיך נַיְן... אַ שָּׁאָר, ווָאָס אַיך האָב נישט געטראָפָּן ربּ יִשְׂרָאָלָן... האָב לִיב אַ רְעַד צו טָאָן מִיט אִים... שָׁוִין לְאָגָן, לְאָגָן נישט גַּעַזְוָן אָיז נישט גַּעַרְעַטָּה... אָנוּ דָּסָם, ווָאָס אַיך האָב גַּעַזְאָנט ווּעַגְן אַנְשִׁיכּוֹרָן גַּוִּים, אָיז גַּאֲרְנִישָׁתָה... פְּאַרְגְּוּסָטָה... אַ חֲוָנָתָה אַטְגְּוָלָן... אַיך ווּוִיס, אַ טִּירָה ערְעָרָה יַד אַיעָרָה מָאָן... זָאֵל ער תּוֹרָה לְרַעְנָעָן... זָאֵל ער התּוֹבָדָה... דָּסָם אַיבְּרָיְקָע ווּעַל אַיך טָאָן... אַ גַּוְתַּע נַאֲכָתָה! (גִּיט צו דָּרָ טִירָ). אַיד זַאֲגָנָט מִיר נישט קִין גַּוְתַּע נַאֲכָתָה? נַו, אָיז נַשְּׁטָה... דִי נַאֲכָת ווועט שְׁוִין זַיְן אַ גַּוְתַּע פָּאָר מִיר אָנוּ פָּאָר אַלְעַיְדָן... (גִּיט אַזְּוֹעַךְ).

ח נ ה (מַאֲכָת צו די טִיר, אָיז גַּעַלְכָּר זַי אַיז גַּעַשְׁטָאָגָן, גִּיט צו דָּרָ גַּסְטָטִיר, עַפְּנָט צַו, קַחְטַזְוּס, הַעֲרָט זַיך צַו, מַאֲכָת צו די טִיר, טַרְעַט אַרְיַין אָיז צִימָעָר, לְאַזְוַת זַיך גִּיְזָן צו דָּרָ צִימָעָרִיר, בְּלִיבְּט שְׁטִיְן, לְאַזְוַת זַיך צְרוּקָן צו דָּרָ גַּסְטִיר).

יש ר א 5 (קַומְט אַרְיַין אַגְּנָעָטָן אָיז נַוִּיסָּן, אַ לִיכְטִיקָּה, אַ לִיכְטָנוֹדִיקָּה).

ח נ ה (אַטְעַמְּט שְׁטָאָרָק אַוְיַף פָּאָר התּוֹפְּלוֹת, שְׁלָגָט צְוּנוֹרָךְ דִי העונָט). אַז אַנְדָּרָעָרָן אַיז נַגְּנָצָן אַז אַנְדָּרָעָרָן!

יש ר א 5. אַיְמִיצָּר אָיז דָּא גַּעַוְוָן.

ח נ ה (פְּאַרְגְּלָאָרָן). ווֹי אַזְוִי... פּוֹנוֹוֹאָנָעָן...

יש ר א 5. ווּרְ אָיז דָּא גַּעַוְוָן?

ח נ ה (פְּאַרְגְּרִיכְט אַיך טִיכְל אַוְפְּנָ קָאָפָּ, קַקְטַּ אַוְוָעָק אַז זַיְן).

דער בעל שם טוב איזו דער גזען

יש ר א. 5. איז דו לויינסטע נישט, איז אוימיצער איז דא געווען,
מווטו מיר זאגן, ווער איזו דא געווען.

ח נ ה (שפטאַחלענדייך). דער גזען... דער אַמאָן...

יש ר א. 5. איך האָב טאָקע דערפֿילט וואָילד... איז פֿאַרוֹאָס
האַסְטּוּ מיר נישט געוואָלט זאגן?

ח נ ה. ער איז נישט געקומען מיט תשובה-געראָנקען. ער
אייז נאָך גזען. וועט גזען בּלייבּן.

יש ר א. 5. איך ווים.

ח נ ה. און גראָד היינט געקומען!

יש ר א. 5. עט מאָכָט נישט.

ח נ ה. וועסְטוּ... וועסְטוּ נתגלה ווערדן?

יש ר א. 5. מײַן התגלוּת איז אַ באַשְׁאָלָטָן זאָךְ אַוְיבּן.

ח נ ה. און איך האָב מורה געהאטָן!...

יש ר א. 5. וואָסְטּוּ ער געוואָלט פּוֹן מִיר?

ח נ ה. נאָך צען דֵּיק... נאָך רײַדְן מיט דֵּיר. ער איז געקומען

איין דָּארָפּ, ווּוִיכּ...

יש ר א. 5. דָּאס דָּערצְיָיל מיר נישט. איך ווּיל נישט זיַּין שׂוֹתָהּ.

ניַּיְּשָׁלָאָפּן אַיְצָטָעָר. איך ווּלְדִיךְ זעַן לְעָרְנָעָן.

ח נ ה. איך בין אָזֶי ווּיטָפּוֹן שְׁלָאָפּ. (גיַיטּ צוֹ דָּער רָעְכָּטָעָר

הוֹנְטָעָרוֹאָנוֹטִיטִיר אָזֶן. גִּיטּ אַרְיוֹן אַזְּמָעָרָה)

יש ר א. 5 (זוכט אָוִיס נָאָךְ אַ לִיכְטָן, צִינְדָּט אָזֶן, שְׁטָעָקָט אַרְיוֹן

איַּן אַ צְוַיְּיָטָן לְיִיכְטָעָר, גַּעֲמַת אַ סְּפָר פּוֹן אַונְטָעָר בְּעֵטָאָרוֹיס, זְעַצְטָעָר

זְעַזְעַר בְּיִידָּע לִיכְטָן גַּעֲזִיכְטָן צוֹ דִּי פְּעָנְסְטָעָר אַזְּן הַיְּבָטָה אַזְּן
צָוּ לְעָרְנוֹעָן). אמר אלְיהָוָה: רְעֵיאָ מְהִימָּנָה הָא שְׁעַתָּה אַיִּהְיָה לְסָלָקָה

לְעַלְלָאָ...

ח נ ה (קְוֻמָּת אַרוֹיס פּוֹן צִימָעָר מִיט אַ קְלִיְּד אַזְּבָּחָדְן דִּי הַעֲנוֹת, גִּיטּ

אַרְיוֹבָּעָר צָוּ בְּעֵטָה יְוָתָעָרָן אַזְּוֹוָן, טָוָט אָוִיס פּוֹן זִיךְ דִּי קְרָעְטָשָׁמָעָרָעָן

אוֹן טָוָט אַזְּ אַזְּבָּחָדְן, וְאַרְפָּנְזָדְקָה אַפְּטָעָר פְּרוֹמָע בְּאַגְּיִיסְטָעָרָעָן

בְּלִיקָן אַזְּבָּחָדְן, וְעַלְכָּעָר לְעָרְנוֹת אַיְצָטָעָר הַזְּדָבָּחָת אַזְּ בְּנָעִימָהָזָה

דִּיקָּנוֹ נְגָבוֹן, שְׁטָאָרָה שְׁאַקְלָעָנְדִּיךְ זִיךְ).

ר ב י ע ק ב (איַּן דָּער לְיִוקָּעָר טִיר). וְעַד לְעָרְנָת דָּאס אָזֶן?

(סְרוּעַט אָרִיוֹן אֵין צִימָעָר). ווער איז דאס? (מַאֲכָת אֶפְאָר שְׁרִיט). ווער איז דאס? (קְוֹמֶת צַו צָו טִישׁ). אָוִי! יִשְׂרָאֵל... יִשְׂרָאֵל... אָוִי! (גָּאֹזֶת זֶה אַרְאָפֶף אָוִי! דָּעַר בָּאָנָק אַנְטְּקָעָגֶן יִשְׂרָאֵל, וְוי אֵין חַלְשָׁותָה). יְשַׁרְאָל (הַיְבָט אָוִי אַיִלְעָגָע אַוְגָע מִתְ וְוִיסָּתָן פְּרוּעָנוֹן בְּלִיכָּה). ווֹאָס אֵין אַיִלְעָג, רְבָּעַקְבָּה?

רְבָּעַקְבָּה (קְוֹרֵט וְאָס עַר רַעַצְתָּ). אַיְרָה... אַיְרָה... אֵן אַנְכִּי דְּעַרְעָרָה... אָוִי, אָזָא לְיִכְתָּב אָוִוָּה אַיִלְעָג!... אַנְסְּתָה... רְבָּעַקְבָּה!... חַאַב נִישְׁתָּמַע נְעוֹוָאָסְטָן... אַיְרָט מִיר מָוחָל זַיְן... אָוִי!... אָוִי!...

יְשַׁרְאָל אַזְיָת דָּעַר עַרְשָׁתָעָר אֵן דָּעַר אַיְנְצִיקָעָר לְעַת, אָוִן אַיְךְ בֵּין אָוִוָּה אַיִלְעָג גַּזְוָה, אָזָגְלִיךְ וְוי אַזְרָעָת קְוֹמֶעָן אָוִן שְׁמָטָאָט, וְאַלְטָט אַיְרָה נִיּוֹן אַיְן קְהַלְשְׁטִיבָל אֵן אַנְגָּזָגָן דָּאָרְטָן בּוּה הַלְשָׁוֹן: עַס אָוִן דָּא אַזְרָום אַיִלְעָג אֵן אַזְרָעָת, אַגְּרוּסִים לְיִכְתָּב, אָוִן עַס נִישְׁתָּמַע וְוי רַעַכְתָּ, אַזְרָעָט אַיְם בְּרִינְגְּעָן אַיְן שְׁמָטָט אַרְיָין.

חַנְחָה (אַגְּבָצְיָן אַיְצְטָעָר, הַיְבָט אָוִי דִּי הַעֲנָת, דְּרִיקְטָזִי צְוּנוֹרִי אַיְן גּוֹיְסְטָעָר בְּגַנִּיסְטָעָרָנוּן).

רְבָּעַקְבָּה (הַיְבָט אָוִי דִּי הַעֲנָת אַיְן חַלְשָׁותְשָׁוּוֹאָכְקִיָּט). אַיִלְעָג!

צְוּנוֹרִי טָעַם צְעַנְעָם.

אַגְּלַזְוֹוָג. — עַס קְוֹמֶת אָזָא גְּרוּפָע יִזְוָּן מִתְ וְרְבָּעַקְבָּה אַיְן פְּאַרְוִיסָּט. אַלְעַזְיָעָן יִזְוָּן טְוּבְדִּיק אַגְּגַעְתָּאָן.

אַיְיָזְנִיְזָה. אַיְדָה עַזְנָאָךְ דָּעַר זָוָן, אָזָגְלִיךְ חַאַבְנָה נָאָךְ צַו נִיּוֹן אַשְׁטִיק וְוָעָג בְּזַיְזָן דָּאָרָה. אָוִן לְאַמְרָזִיךְ אַגְּבָצְיָן בְּיִטְלָפָאָרְרוּן. רְבָּעַקְבָּה. ווֹאָס עַפְעָם פְּאָרְרוּן זַוְּרָה? פְּאָרְרוּן זַוְּרָה וְעַלְזָן מִיר אַיְן דָּאָרָה בַּיְ אַיְם אַיְן קְרֻעְטְּשָׁמָע.

צְוּנוֹרִי טָעַם יִזְרְעָה. טְאַקְעָא אַיְדָה וְוִילָאָס שְׁוֹיָן אַזְוָיְזָה עַזְנָה. אָוִן ווֹאָס שִׁילְד פְּאָרְרוּן זַוְּרָה? פְּאָרְלוֹרָן צִוְּתָה?

דְּרִיכְתָּעָה. אַבְעָר ווֹאָס טָוָט מַעַן, אָזָה דִּי פִּים זָאָגָן זַוְּרָה צַו גַּיְזָה?

רְבָּעַקְבָּה. אָוִן עַס אַסְיָמָן, אָזָה אַזְיָת זִוְּתָן זָוָה.

דער בעל שם טוב און דער גולן

ער שטער. איך וועל איך באוויזון, און איך וועל דוקא דער-
ניין און שנעלען נאך פאר איך.

פערטער. און איך האב נאך א פלאן.

פינפטער. א פלאן עפעם פון קפיצה הדרך?

זעם טער. דאס וואלט נאך נישט שלעכט געווען!

רב יעקב. און וואס עפעם מיט שכיר הליכה? וועט איר
האבן קפיצה הדרך, וועט איר האבן א מכיה שכיר הליכה.

פערטער. הערטאך בעסער אוייס מײַן פלאן!

פינפטער. אויב נישט קפיצה הדרך, און אויף וואס דארף
איך אויער פלאן?

פערטער. הערטאך אוייס! לאזטאך רידן!

עת לעבע. נו שוין! נו שוין!

פערטער. מײַן פלאן און, און אויז ווי מיר זייןען אין
וואלה, און מיר זייןען מיר, זאלן מיר דערוויל אויספלעטען פאר אים
א שטול פון צוועיגן פון בווער.

רב יעקב. דאס וועט אונז אבער איזוי פערהאָלטן!

פערטער. דערפהָר אבער וועלן מיר האבן א שטול, אויף
וועלכּן מיר וועלן אים אוועקזען און לאון אים זאנן פאר אונז
תורה. איך פאָרְשְׁטִיטִיט, וואס דאס מײַנט? א שטול פון פרישע
צוויגן... .

פינפטער. דאס איז טאָקע א גוטער געדענק.

פערטער. זעם איך, הא!

עת לעבע. א שיינער געדענק!

רב יעקב. זויט זיך מודה, און איך זויט אלע מיה.

פערטער. טאָקע מיה. וואס דען נישט מיה? די פיס זייןען
מיה. די הענט אבער זייןען נישט מיה. איז זאלן זיך די פיס פאָרְרוּעָן
אונז זאלן די הענט אָרכְּבָּטָן... .

פינפטער. איך רײַס שוין צוועיגן.

זעם טער. וויסט איזמייצער, ווי מי פֿלעכּט א שטול?

עת לעבע. וואס איז דא דער קונע?

פער טער. מירן אויספֿלעכטן אוז שטול! (צוויגן וווערו אַנגגעטראָג). מיר קאנען זיך שיין נעמען צו דער ארבעט. אבער לאמר עפֿעס זאנן אַ ניגון, זעם זיך בעפֿער פֿלעכטן. (זינגען אַ ניגון אָנוֹ פֿלעכטן דעם שטול).

פֿיַוּוּל (זאמט אַרוֹס פֿוֹן צוֹוישׁן בוּמֶר. די זינגען דער שערען זיך, האָקָן אָפּ אַינְמִיטָן, בלַיבָּנוּ שְׂמִינִין אֵין זִיעַד אַרְבָּעַת, הַבְּיָבוּן אָנוֹ אַוְיפֿצְהַבְּיָבוּן זיך פֿוֹן די פֿלְעַזְעָר. פֿיוּוּל צו די באָגְלִיטָעָר היַוְיטָעָר אַיסָּט). יידן!

עַלְמָן (וּוּ אַוְיפֿאָטְמָעָנְדִּיק). יידן!
פֿיַוּוּל. וואָס עפֿעס אַינְמִיטָן זועַג אַין וואָלְד אַוז זַינְגַּעַד נִישָׁאָוָף אַיְיךְ? גּוֹיִם זָאלְן זיך צֻנוֹפֿלוֹיָפּן אָנוֹ אַנְכְּרַעַכְן אַיְיךְ די בִּינְגָעָר?

פער טער. מי האָט זיך אַין דֶּרֶער, די גּוֹמוֹן! מיר וועלן דאָ נַאֲך זַיְנְגַּעַן אָנוֹ מִיר וועלן דאָ נַאֲך טַאנְצָן. אַ גְּרוֹזִים לִיכְטָן, אָנוֹ אָרוֹגְדוֹל אַיז אַוְיפֿגּעָנָגָנָגָן, אַ גְּרוֹסֶר אַדִּיק האָט זיך אַנְטְּדַעַכְטָן, אַ לְאַפְּעַד וּאוֹוָנִיק, אַ נְסָתָר, אָנוֹ מִיר נִיעַן אַרְאַפְּצְזָבְּרִיָּנָגָן אַים אָין שְׁטָמָטָן.

פֿיַוּוּל. אַיז עַס דָּרָר קְרֻעַטְשְׁמָעָר דָּא נִשְׁטָן וּוַיְיט אַין קְלִיסְטָאָוּקָעָן?

רְבָּיַעַקְבָּן. ער טַאַקְעָן ער!
פֿיַוּוּל. דָעַם קָעַן אַיךְ שיין פֿוֹן לְאָנְגָן. אַיךְ קָאַן אַיךְ וּעְגָן אַים וּוָסָס דָעַרְצִילָן. אַיךְ קָעַן אַים נַאֲך, וּעְגָן ער אַיז גּוּוֹעַן אַ מלְמָד בַּיִּדְאָוּשָׁע דָעַם אַרְעַנְדָּאָר אַין זְלִידָאָר. דָאָס אַיז שְׁוִין אַ פֿיעַשָּׁה פֿוֹן בָּאַלְד פֿוֹפֿצָן יָאָר. אַ שְׁבַּת אַיז דָאָס גּוּוֹעַן, אַיז אַיךְ האָבָבִיִּים גּוּפְרָעָגָט: "וּוָסָס אַיז אַמְתָע פְּרוּמִיקִיט?" אַיז ער האָט מִיר גּוּנְטְּפָעָרטָן: "לִיבָּהָבָן נָאָט אַיז אַ פְּאַרְוּאָס אַיז אַמְתָע פְּרוּמִיקִיט".

עַלְמָן (טַשְׁחַקְעַט חִיט די לִיפּוֹ פָּאָר חַתְּפָעַלְוֹת, אָנוֹ אַיְינָעָר צּוֹס אַנְדָעָרָן חִיט בָּאָגְיִיסְטָעָרָוָג). האָטָט גּוּחָעָרטָט! האָטָט גּוּחָעָרטָט!

צַוּוּיִיַּטְעָר. שיין מִיטְפּוֹפּצָן יָאָר צּוֹרִיקָן! לְאָנְגָן אַיז ער גּוּוֹעַן אַ מלְמָד בַּיִּם אַדְעַנְדָּאָר?

פֿיַוּוּל. ער אַיז דָעַנְאָך גּוּוֹעַן אַ מלְמָד טַאַקְעָן בַּיִּדְאָ� אַיז טַלְסָטָן.

זעך בעג שט טוב און דער גזען

ד ר י ט ע. ר. א מלמד און טלומטַי (קוקט זיך איבער מיט
די אנדערען).

פ י ג פ ט ע. ר. אי, דאס מו זיין דער מלמד רב ישראלי!

ז ע ק ס ט ע. ר. דער איז פלויזיט נעלם געווארן...

פ י י וו. ג. זובן יאָר האָט ער אָפְּגָנְּעָלְבָּט אַלְיָין אֵין אַ וְאַלְד
צְוִישָׁן קָאָסְעָוָו אָוֹן קָטוּשָׁו... אַיְן אַ חִילָּל גַּנוּוֹאוּינָט אָוֹן הַיְלִיקָעַ סְפָרִים
גַּעֲלָעָרָנָט... (רוּדֶז וַיְכִתְיָה אַרוֹוִיס). הַתְּבוֹדָדָות!

עוֹלָמָּה (הַחַפְּגָלָגְדָּקָה). אַוְיאַוְיאַוְ!

פ ע ר ט ע. ר. אָוֹן דֻּרְגָּאָךְ? אָוֹן דֻּרְגָּאָךְ?

פ י י וו. ג. ווַיְסִט אַיר דָּאָךְ. אָפְּרָעָטְשָׁמָעַ גַּעֲוָאָרָן...

ר ב י ע ק ב. אָוֹן דַּו הַאָסְטָט אַלְעָאָזָרָן גַּעֲהָאָט דַּי זְבִּיהָ צָו
שְׁעָנָעָן אִים?

פ י י וו. ג. זְבִּיהָ אָדָעָר נִישְׁטָזְזִיבִּיהָ... גַּעֲקָעָנָט, אָבָעָר פָּוּן דָּעָרָה
וַיְוִיטָנָס.

ר ב י ע ק ב. וּזְעָר בִּזְטוֹוּ?

פ י י וו. ג. אַ נְסָתָהּ, אָבָעָר נִישְׁטָזְזִיבִּיהָ קִיוּן צְדִיקָה... נִישְׁטָזְזִיבִּיהָ
לְאַמְּדָר וְאַוְונָהָק... שְׁטָעָק אַוְיד אַיְן וְאַלְדָה, אָבָעָר לְעָרָן נִישְׁטָזְזִיבִּיהָ
תוֹרָה... הַאָב אַפְּיָלוּ פִּינְמָה דַּי...

ע ט ל ע ב ע (מִתְשַׁרְקָה). בִּזְטוֹ...

פ י י וו. ג. אַיר דַּאָרָפֶט נִישְׁטָאָנְרוֹפָן, וּוָסָזִוְתָּאָ אַיר אַלְעָאָזָזִי
דַּעֲרָשְׁרָאָקָן? הַאָב אַיד וְעוֹמֶן פָּוּן אַיְיךְ שְׁלָעָכְטָס גַּעֲטָאָן? אַיר
הָאָט זְיךָ נָאָר גַּעֲדָאָרָפֶט דַּעֲבָרְיוּעָן מִיטָּמָה. צְוָוָנָעָן זְיךָ הָאָט אַיר
גַּעֲדָאָרָפֶט. דַּעֲרָטְלָוְסְטָעָר קָאָמִיסָּאָר וְוַעֲטָאָר אַיְיךְ מַעְרָטָנָאָן קִיוּן
צְרוֹת — וְעוֹמֶן הָאָט אַיר דָּאָס צָו פַּאֲרָדָאָנָקָעָן? פַּאֲרָדָרָעָנָט אַיְזָעָר
גַּעֲוָאָרָן, אַהֲלָאָוּוּשָׁקָעָ — וְעוֹרָהָאָט עַס גַּעֲטָאָן? יִשְׂרָאָל דַּעְרָטָשָׁ
מַעְרָט מִיטָּזְוִינָעָ תְּפִילָהָ אַיד אָוֹן דַּי, וּוָסָזִוְנָעָן דָּאָמִיטָמִיר?
וְעוֹרָט אַיְינָגָעָשְׁטָעָלָט דָּאָס לְעָבָן? אָוֹן אָזָמָר בַּאֲשָׁטָרָאָפָן אַוְיד יִדְוָן,
זְוִינָעָן זְויָעָם אַלְעָאָזָר וְעוֹרָט... נָו, אַיְזָפָאָרָוָאָס פְּרִוְיטָאָר וְזָרָקָנָט
מִיר? וּוָסָזִוְנָעָן אַרְבָּאָס אַיר וְזָרָקָנָט מִיר?
אַיר, וְזָרָקָנָט אַרְבָּאָס אַיר אַיְיךְ אַנְגָּעָפָלָן? וּוָסָזִוְנָעָן
אַפְּשָׁר אַוְיד אַזְעָלָכָע יִדְוָן, וּוָסָזִוְנָעָן אַרְבָּאָס אַזְעָלָכָיְוָן?

איך צייטערט, הא? תורה-לעלגעער, תלמידי חכמים, כל-קדש און ווי
איך הייסט דארטן, האט איך מיר נארנישט וואס צו זאנט? וואס
טראכט איך דארטן פון מיר? שילט איך מיר אין טאטן אדריזן? מײַן
טאטן טארט איך נישט טשעבען. ער איז געשטארבן פון גויאישע
הענט... נו, זאגט איך אָזֶר אַזֶּר אַזֶּר!... איך בין אָזֶן עם הארץ, אַזְּבָּטְן
ווײַיסְט אַזְּרָאָר, וואס דער געוועזעגעער מלמד האט מיר יענעם שבת געד
זאנט? אָזֶק קָאָן טָאָן, וואס אַזְּקָוֵל, אַבְּיָה דִי בּוֹנוֹה אַיז גַּעֲוָנְדָט
צָו נָאָט... נו, בין איך אַגְּלָוֵן, אַבְּיָה דִי בּוֹנוֹה... בין אַבְּשָׁטָרָפָעָר,
אַשְׁוּמָר יְשָׁרָאֵל... נו, וואס זִינְגָּט אַזְּרָאָר נִישְׁטָה?... אַזְּקָוֵל, איך האט
אַוְסְגַּעְפְּלָאַכְּטָן אַשְׁטוֹל? פָּאָרָא אַים, הא? פָּאָרָא נְרוּוֹסְן לִיכְטָן... גִּטְּנָאָר
אַהֲרֹן דָּעַם שְׁטוֹל! נִיט, זָאנְג אַזְּקָאָה, אָזֶן נִשְׁטָה וּוּעָט אַזְּרָאָר
מְאָצָן. (אָז אַפְּאָר הַיּוֹטָעָר אַיסְט). בְּרִינְגְּטָמְרָד דָּעַם שְׁטוֹל! (צָוַיִ
גְּרַעְפְּטִיקָע בְּחוֹרִים לְאָזֶן זִיד צָו דִי יְיָדָן אַרְוָם דָּעַם שְׁטוֹל. דִי יְיָדָן
פָּאָרָשְׁטָעָלָן דָּעַם שְׁטוֹל, אַבְּעָר טְרָעָט אָפַ, וּוּשׁ דִי בְּחוֹרִים גּוֹמָעָן צָו.
דִי בְּחוֹרִים גּוֹמָעָן דָּעַם שְׁטוֹל אָזֶן טְרָאָגָן אַיסְט צָו פִּיוֹלוּעָן, וּוּעָלְכָעָר
קַאַמְּצָנוֹדִירָט). שְׁטָעָלָט אַיס אַוּעָקָמְטָמִיט פָּאָרָאָד! (אָז זִינוּעָן אַנְדָּרָע
בָּאַגְּלִיְּטוּרָה). שְׁטָעָלָט זִיךְרָאָרָם... אַלְיְבוֹזָאָךְ... אָז אַיְצְטָעָר וּוּלְלָ
אַזְּקָוֵל אַזְּוּקְזָעָן. (זָעַט זִיךְרָאָרָם מִיט גְּרוּסְטָר בָּרִיטְקִיטָּה). נו,
בֵּין איך אַיְצְטָעָר אַלְיְבוֹזָאָךְ! אַגְּרָוִיסְטָר יְהָוָה! אַגְּרָוִיסְטָר לִיכְטָן, אָז אַזְּקָוֵל
עַם נִשְׁטָה! וּוּרְדָה האט נָאָךְ מַעְלָה אַוְפְּנָעָטָן פָּאָר יְיָדָן, וּוּאַזְּקָאָה
דָּא? איך מְאָגָט אַזְּקָאָה פָּאָר זִיךְרָאָרָם... אַלְיְבוֹזָאָךְ בָּאַגְּלִיטָר
לְאָכוֹ). נו, וואס שְׁטִיטָם איך אַזְּוֵי, וּוּשְׁפָּעָן וּוּאַלְטָן אַזְּרָאָר אַונְטָרָעָנָעָר
גַּאנְגָּעָן? אַזְּקָאָב טְמָא גַּעֲמָאכָט דָּעַם הַיּוֹלִיקָן שְׁטוֹל? זָאנְט עַס נָאָר,
אָזֶן איך קְרוֹגָט אַיִן דִי פָּרָעָטָרָט... דָּרְחָהִיבָּן הַאָב אַז דָּעַם שְׁטוֹל!
זָאנְט אַים, אַיְעָר צִדְיק, אָז אַזְּקָאָב אַזְּבָּנָה וּוּעָסָעָן... דָּעַר גַּרְעָסְטָר
צִדְיק! זָאנְט, אָז נִינְזָן! נו, זָאנְט, אָז נִינְזָן! פּוֹפְּצָן יְאָר, אָז אַז גַּעַם
נִקְמָה פָּאָר יְדִישָׁע אַרוֹת, וּוּרְדָה אָזֶן זִיךְרָאָרָם גְּלִיכְבָּן? הַאָב אַז
נִשְׁטָה גַּעַונְגָּן גַּעֲשָׁטָרָאָפָט? נָאָר הַאָבָן מִיר קִין תּוֹרָה נִשְׁטָה גַּעַלְעָרָנָט...
זִינוּעָן מִיר נִשְׁטָה קִין פְּרוּמָע יְיָדָן... אַבְּעָר אַגְּגָעָנוּמָעָן פָּאָר יְיָדָן הַאָבָן
מִיר זִיךְרָאָר? פּוֹפְּצָן יְאָר!... פָּאָרָדִין אַז נִשְׁטָה דָּעַם שְׁטוֹל? יְיָדָן דָּרָפָן
הַאָבָן אָ — נו, אָ — וּוּיְהִיסְטָר עַר דָּרָטָן? — אַ מְנָהִינָּה! אַיז וּוּאוֹ
בֵּין איך? מוֹעֵז עַם דִּיקְעָז זִוְּן אַיְינָעָר, וּוּאָס לִינְט אַיז אַז הַיִּל אַיבָּעָר
סְפִּירָם? אָט זִיךְרָאָר אַזְּבָּנָה דָּעַם גַּעֲפָלָאַבְּטָעָנָעָם שְׁטוֹל אָז רָוָךְ אַוְסָּם:

יעדן, ווילט איר געהאלפֿן וווערַן, קומט צו מיר! איך וועל איך לער-
גען נסמה צו נעמָן איזן אייערע שונאָמוּ איך וועל איך אויסטמוּ
שטרוֹן, מי זאל האָבן פָּאָר אִיךְ דֶּרֶךְ אָרוּן נָאָ? וועל איך זיַּן אָ
שלעכטער מנהיגָן? (ער קוקט אָנוּ די יידַן מיט שטוריינגען בלאַג —
ער איז אִיצטער ווירקלעכער פִּירער.)

רְבָּה יְעָקָב (שריט אָוָס פְּלוֹצִים). ער קומט אָנוּ ער קומט
אָן! דָּאָרטַּן אָוִיפֵּן ווועָג — אַין ווַיְסִין! ער האָט גַּעֲזָעָן בָּרוּחַ הַחֲדָשָׁה,
אוּ מעַ קומט נָאָךְ אִים, אַין ער אָרוּסִים אַנטְקָעָן. (גָּאָזֶת זִיךְרַיְוָן אַיְטַּה.)

פְּרִיּוֹן וְלִי. זיַּנְעָן אַנטְלָאָפּן צו אִים, האָבן מִיר נִישְׁתַּגְעַנְתָּה
פָּעָרֶת. פָּאָרוּאָס האָבן זַיְהַ גַּעֲזָעָן? קָאנְטַ אִיךְ עַס פָּאָרְשְׁטִיְּן? האָבן
אָוָס. עַפְּלָאָכְטַן פָּאָר אִים אַ שְׁטוּל אָנוּ זיַּנְעָן פָּאָרְשְׁטִעָרְטָעַ גַּעֲזָעָן
וועָג אִיךְ האָבָּב זַיְהַ אַנְיְּדָרְגָּעָזְעָט אַוְיכְּ אִים. פָּאָרוּאָס אָזָוּ עַס? ווּאָס
הַאָט ער גַּעֲטָאָן פָּאָר זַיְהַ אִים זַיְהַ גַּעֲטָאָן פָּאָר זַיְהַ פָּוָן
דַּעֲסְטוּוּנָן — צו אִים לְוִיפֵּן זַיְהַ... וּאָס זַיְהַ האָבָּב זַיְהַ זַיְהַ
יַּידְן!... אַין אַוְיכְּרָעַ טַאָמָעַ אַרְיִין!... זַעַט, ווּי זַיְהַ האָבָּב זַיְהַ אַרְוָמָגָן
כַּאֲפָט מִיט אִים! ווּי זַיְהַ זיַּנְעָן אִים באַפְּאָלָן מִיט זַיְהַרְעָעַ שְׁלוּם
עַלְיכְּמָס! מִיר הַאָט קִיְּנָעָר פָּוָן זַיְהַ קִיְּנָעָר שְׁלוּם עַלְיכְּמָס נִישְׁתַּגְעַנְתָּה...
הַעַלְלָה!... הַעַלְלָה!... זַעַט, ווּי זַיְהַ קּוּעוּלָן דָּאָרטַּן!... זַיְהַרְעָעַ פָּנִימָעַר האָבָּב
זַיְהַ אַזְוִי צְוִינְיַט, אָנוּ מַי זַעַט אַפְּלָוּ פָּוָן דָּאָנעָן... ווּאָס וְאַגְּטַ ער זַיְהַ
דָּאָרטַּן אַזְוִינְסָן?... אַ שְׁטִיקָל תָּרָה מִסְתְּמָא... אָנוּ פָּאָרְטִיךְ, זַיְהַ זיַּנְעָן
זיַּנְעָן!... זַעַט נָאָר, ווּאָס דָּאָרטַּן טָוָט זַקְדָּן!... מַאֲכָן אַיְבָּעָר אִים אַ חְוֹבָה
פָּוָן צְוִינְיַן, אָנוּ עַד שְׂטִיטַת אָנוּ דְּרַשְׁנָתָן, אָנוּ דְּרַשְׁנָתָן... זַעַט נָאָר, מַעַט
וּוִישְׁתַּת זַיְהַ דִּי אַוְיכְּן!... ווּי גַּעֲפָעַלְטַ עַס אִיךְ!... וְאַלְטַ גַּעֲזָעָן אָ
בָּעלְן צו הַעֲרָן, ווּאָס ער וְאַגְּטַ דָּאָרטַּן אַזְוִינְיַס. וְאַלְטַ אִיךְ נִשְׁטַּחְ?

אַ בָּאַ גַּלְיָוָט עָרָה. ווּאָס מִיר וְאַלְטַן שְׁוִין פָּאָרְשְׁטָאָגָעָן!

בְּרִיּוֹן וְלִי. אַוְיכְּ אַמְתָּה. מִיר וְאַלְטַן מִסְתְּמָא גַּנְרָנִישְׁטַ פָּאָרְ
שְׁטָאָגָעָן, אָנוּ זַיְהַ לְּעָקָן דָּאָרטַּן דִּי פִּינְגָּרָה... אָנוּ אַפְּשָׁרָה? — ער דָּעָרָה
צַּיְלָט שְׁוִינְיַעַן מַעַשְׁתָּה. קַוְּקָט נָאָר, מַוְּיל אָנוּ אַוְיעָרַן אַוְיכְּנָעָרִיסָן!
אָנוּ וְאַלְטַ אַיְצְטָעַר אַונְטָעַרְקָוְמָעַן אַ פָּאָר שְׁוּכָּרָעַ גַּוִּים, נִישְׁקָּשָׁה, זַיְהַ
וְאַלְטַן זַיְהַ אַוְמָגָעָקָט אַחֲרָה... זַיְהַ וְאַלְטַן גַּעֲלָאָפּן צו אָנוּ... אַבְּעָר
זַיְהַ האָבָּב דָּאָרטַּן גַּאֲרָפָרְגָּסָן, אָנוּ עַס זיַּנְעָן פָּאָרָאָן גַּוִּים אַוְיכְּ

דער וועלט... זעם נאר, אינמייטן וואלדוועג, און ער דרשנט און דרשנט... איר וויסט, איך הייב און צו פאַרשיין. זיינט כוח ליגט אין דעם, וואָס זוי קאנען פֿאָרגעַסּן, אָז עַם זיינען פֿאָרגַעַן נוֹים אוֹיף דער וועלט. אוֹיף וואָס דֶּאָפָּן זוי האָבָּן אָונָן, אָז זוי קאנען פֿאָרגעַסּן?
א ב א ג ל י ט ע. ר. די גוּים אֲבעֵר האָלְטָן אִין אִין דער-מְאָגָנָעָן.

פ י ז וו. 5. דֶּאָס אִין אוֹיךְ אַמְתָּה. אֲבעֵר די יַידָּן ווּרְעָן דער-מְאָגָנָעָן ווּיסְטָן פֿאָרוּסּן, אָז זוי ווּלְּן פֿאָרגַעַסּן, אָז עַם אִין שְׂוִין ווּידְרָעָר גּוֹטָה... הַעַהַעַהַע... עַה, יַידָּן, אַרְחָה אַין אַיעִירָעָט טָמְאָטָעָט!... שָׁא, ער פֿאָרגַעַסּן זִיךְרָהּ (פֿרְיוֹלְעָכָר וְגַגְן שְׂטִיגַט אָוֹרָה, דָּעָרָנוּטָעָרט זִיךְרָהּ). פֿרְיוֹלְעָכָר אִין זוי מִיט אִים!... זָאָל אַיךְ אִים אֲפְטָרָעָט דָּעַם שְׁטוֹלָאָדָרָעָר בְּלִיְבָּן זִיכְרָהּ?

א ב א ג ל י ט ע. ר. זָאָל זוי אִים פֿרְאוֹוֹן אַפְּנָעָמָעָן!

פ י י וו. 5. שְׂוִתָּה, נִישְׁתָּצִי זוי ווּלְּן אַפְּנָעָמָעָן, נָאָר צִי זָאָל אַיךְ אָוּעָקָנָעָן, אַט ווּאָסָן!

י ש ר א 5 (קּוֹמֶת אָן אָונְטָעוֹ אַחֲוָה, ווּאָס דער זְוַגְעָנְדִּיקָעָר עַוְלָסּ האָלָט אַיבָּעָר אִים. ער טָרָעָט אַרוּסּ פָּוּן אָונְטָעוֹ דער חַוָּה אָן גִּישְׁ לְאָונְזָאָסּ צָום שְׁטוֹלָאָ, זִיְעָן אָוִיגָּן, פּוֹל גּוֹטְסְקִיטָה, אַנְגְּשָׁטְעָלָט אָוֹרָף פֿיּוֹלָעָן, אוֹרָף זִיְעָן לִיפָּן אַפְּרִינְטְּלָעָכָר שְׁמִיכָּלָה).

פ י י וו. 5 (זִיכְרָהּ, אֲבעֵר בְּאַלְּדָג הַיְבָּט ער אָן לְאָונְזָאָסּ אוֹפְּצָזָן-הַיְבָּן זִיךְרָהּ פָּוּן שְׁטוֹלָאָ. אַוְפְּשָׁטְעָלָזִיךְרָהּ זִיךְרָהּ, טָרָעָט ער אָפְּנָאָל הַיְנָטָן, באַפְּרִיטָה דָּעַם ווּנְגָן צָום שְׁטוֹלָאָ).

י ש ר א 5 (צְוָקוֹמָעָנְדִּיקָה, שְׁאָקְלָטָ פֿרְיוֹנְטָלְעָזָ מִיטָּן קָאָפָ אָנוֹ רָעַדְתָּ האָוְצִיךְ אַרוּסּ). יִשְׁרָאֵל כּוֹחָ! (דָּרְוִיטָ זִיךְרָהּ צָום עַוְלָסּ אָן לְאָזָוֹת זִיךְרָהּ אַרְאָפָּפָ אַרוּסּ פְּשָׁטוֹלָאָ. דער גּוֹאָנָגָן וְרִיסְטָ אַפְּ — דער עַוְלָסּ בְּלִיְבָּט שְׁטִינוֹ אִין מִיר אַיבְּרָגָעָבָן גּוֹוֹאָרָן, ווּוִילָ ער אִין באַשְׁטִימָטָן גּוֹוֹאָרָן פָּאָרָן מִיר פָּוּן גָּאָטָ ברְׂוָךְ הוֹאָ, ער, דער קְוִדְשָׁא בְּרוּךְ הוֹאָ, ווּלְּ, אָז אַיךְ זָאָל פְּרָן זִוְּן פְּאָלָקָ יְשָׁרָאֵל אוֹיף דָּעַם ווּנְגָן צָוָאִים. ווּאָוּ לִיגְטָ דער ווּנְגָן צָוָאִים? זָוְכְּתָ אִים נִישְׁתָּצִי אִין ווּוִיטְקִיטָן. נִישְׁתָּצִי אִין הַימָּל אִין דער ווּנְגָן צָוָאִים דֶּאָפָּן טִיפְּקִיטָן פָּוּן דער ערָה, נָאָר אִין אַיְוָגָעָנָם הַארְץ, נִישְׁתָּצִי מִיט קָאָפָ אָנוֹ שְׁכָלָ, נָאָר מִיט הַארְץ

און געפֿיל קאן מען צוקומען צו גאנט. וואס שטאָרְקָעֶר דאס געפֿיל, אלען נענטער קומט מען צו אים צו. ווי נויט מען אויף דעם וועג צו נאָט? דער ערשטער שריט איז טיפֿלה — די אמתה האָרכִישׁע טיפֿלה רוקט אַווועך דעם פֿאָראָהָאנְג, וואס טיילְט אונְנו אָפּ פֿון דעם בּוֹראָ יְחִיבָּךְ. דער צוּוּיְטָעֶר שריט איז תורה-לעֲרָנָען, ווען מען לערנְט מיטְן זעלכּוּן אַמְתָּן אָזְן מיטְן דער זעלכּוּן האָרכִינְגִּיט, ווי מען איז מְתֻפְּלֵל. אָזְן אָזְן שריט ביַיְשָׁרִיט, שריט ביַיְשָׁרִיט מְזָן גַּעֲמָאָכְט צו באָהעָפְּטוֹנָג מיטְן דעם באָשָׁאָפְּעָר. אַבְּדָעֶר יַעֲדָעֶר שריט מְזָן גַּעֲמָאָכְט ווען מיטְן שְׁמָחָה. אַיךְ בֵּין גַּעֲקָוּמָעָן אויף דער וועלט צו ווֹיְזָן דעם וועגן מיטְן קְרָבָּה. אַיךְ זָאָל אַבְּעָרָנָעָמָעָן אויךְ דָּרְיוּ לְבָבָּי וועג, ווי יַעֲדָעֶר יַודְּזָאָל אַבְּעָרָנָעָמָעָן אויךְ דָּרְיוּ אַהֲבָה, דָּרְיוּ לְבָבָּי שָׁאָפְּטָן: אַהֲבָת הַשָּׁם, אַהֲבָת יִשְׂרָאֵל אַהֲבָת הַתּוֹרָה, אָזְן עַד דָּרָאָר שָׁאָפְּטָן: אַהֲבָת קְיֻן סִינְגּוּפִּים, פִּין תְּעִנְתִּים אָזְן פִּינְיָקָנָגָן. הִיּוּט זַיְקָפּוֹן עַצְּבוֹת! צוּוּיְעָרְלִיְּ דְּאָקְטוּרִים זַיְעָנָן פְּאָרָאָן: אַיִּינָעָר חִילְּטָמִיט בִּיטְעָרָע גְּרָאָזָן, אַ צוּוּיְטָעֶר הַיּוֹלְט מְזָן זַסְעָרְפָּוֹת. אַידְן זַיְעָנָר דָּרְעָר צוּוּיְטָעֶר. קְומָט, אַיךְ נַיְזָן צוֹ דֵי, וואס ווֹאָרטָן אויף מִיר!

(שטִוִּיט אָוִיר.)

רְבָּבָּי עַקְבָּבָּי. זִיצְטָרָבָּי, מִיר וועלְן אַיךְ אַוְיָטָן שְׁטוֹלָ אַווּעָט-טְרָאָגָן אַיְזָן שְׁטָמָאָט.

וְשָׁרָאָסָן נַיְזָן. אַ מְנַהְגָּ דָּרָאָף גַּיְינָן פְּאָרוּוּיט, נִישְׁתָּרְיוּט אַוְיָפּ זַיְעָנָר עַוְלָם. (עַר גִּיסְטָן, דָּרְעָר עַולְטָה הַיּוֹטָע אַיט. דָּרְעָר גַּעֲזָגָה הַיּוֹטָע וְיַדְעָר אָוּ.)

פִּין זַיְעָנָר זַיְעָנָר (ווען יִשְׂרָאֵל אָזְן דָּרְעָר טַוְלָט פְּאָרָשָׁוּינְדוֹן, רַעֲזָט אַזְוִוִּיט צוֹ זַיְעָנָע בְּאֶגְלִיְּתָעָר, פּוֹל בְּיַטְעָרְקִיְּט). אלען גאנט, אלען תורה, אלען טיפֿלה!... אַבְּדָעֶר וואס ווען יַדְעָשָׁע צְרוֹתָה? וואס ווען די גוּוּם?!

פְּאָרָגָעָטָן!...

פינפתער אקט.

עד שטע מסצען.

אַ מָּזְרָקְפָּלָץ אֵין מְעוֹדָשִׁיבָּאֶזֶה. קְרוֹאַמְתָּנוּ אֵין אָלָעַ זַיְשָׂן. דָּאַ.
וְאָרְתוֹ פָּאָרְקוֹנִיךְ-שִׁילְעָן. נָסְ דְּרִיעִין זַיְדָ אָרוֹם פָּאָרְהָאָוּעָטָעָן פָּאָרְזָאָרגָּן.
שַׁעַגְשַׁטְאָלָטָן. — צַוְויַי קְרָעָמָעַ קְוָמָעַ אָרוֹיסָטָן, בָּאָגְגָעָנָעָן זַיְדָ, שְׁטָעָלָן
זַיְדָ אָפָּן.

עד שטע עד (חיש התפעלה). נו, הא?

צַוְויַי יְמָעָר. וּוְאָסְ דְּעָן!

עד שטע עד. אָפְנָעָרָאָטָעָוָעָט, הא!

צַוְויַי יְמָעָר. אָזְ וּוְיָרָהָט זַיְדָ אָרְיִינְגְּנוּעָעָט אֵין זַוְאָן.
צַוְאָרָן אֵין רָאָדוֹיָל, הָאָב אַיךְ גְּנוּאָסָט, אָזְ זַיְיָוָנָעָן גְּנָאָטָעָוָעָט.

עד שטע עד. אָפְנָעָרָאָטָעָוָעָט פָּוָן אַ זְיכָרָעָן טְוִוָּתָן!

צַוְויַי יְמָעָר. מִיְתָ שְׁוִין גְּהָאָט צְוָנָעָרִיט דַּי תְּלִוָּתָן!
עד שטע עד. אָפְנָעָרָאָטָעָוָעָט פָּוָן דַּי חָעָנָט פָּוָן אָזָא צְוָהָר,
וְוי דְּעָרָ רָאָדוֹיָלָעָרָ הרָאָבָּעָן!

צַוְויַי יְמָעָר. אָזְ וּוְאָסְ אֵין פָּוָן דֻּעָם קְוָשָׁעָוָעָרָם אָזָן דֻּעָם
וְאוֹוְילָאָוְוקָעָרָסָן?

דְּרִיטָעָרָ קְרָעָמָעָר (צְוָקָוָעָנָדָיגָן). עֲפָעָם גַּעֲכָאָפָט
אַ גַּעַשְׁעַפְטָלָן?

עד שטע עד. וּוְאָסְ גַּעַשְׁעַפְטָלָן!

צַוְויַי יְמָעָר. גַּעַשְׁעַפְטָלָן!

דְּרִיטָעָר. אָזְ דַּי פְּנִימָעָר אַיְיָרָעָ שְׁיִנְגָּעָן אָזָוִי!
עד שטע עד. מִירְ דִּידָן וּוּגָן מְעָשָׂה רָאָדוֹיָל.

דְּרִיטָעָר. רְבָיְשָׁרָאָל אֵין הַיִּנְטָאַינְדָּרָפָרָוָן גַּעַקְוָמָעָן צְוָרִיק.

צַוְויַי יְמָעָר. אַטְ וּוּגָן דֻּעָם דִּידָן מִירְ דָּאָרָן!

ד ר י ט ע. ר. און טאקוּ אַפְנָעָרָאַטְעָוָעָט?
 צ וו י י ט ע. ר. אַיְרָ דָאַרְפָּטָ נָאָרָ פֿרְעָוָן?
 פֿעָרָטָ עָרָ קְרָעָמָעָרָ (גִּיטָּ לְאָנוֹגָם פֿאָרָבִּי, הָעָרָטָ
 זֶיךְ צֹו, וְוֵילְ קָעָנְטִיךְ אַוְפְּכָאָפְּוָן, וְוָעָן וְזָאָסְ רְיִזְוָן דִּי זֶיךְ).
 ד ר י ט ע. ר. (וְוִינְקָטְ צֹו דַי עֲרַשְׁטָעָ צְוִיְיָ). הַטְּ! הַטְּ! (צָוָס
 פֿעָרָטָן) וְוָאָסְטָוּ בְּיַ אָוֹן אַרְוִיסָהָעָרטָ?
 פֿעָרָטָ ע. ר. וְוָאָסְ אַיְזָן? מֵי קָאָן בְּיַ אַיְיךְ וְוָאָסְ אַרְוִיסָהָעָרטָ?
 ד ר י ט ע. ר. אַיְזָן וְוָאָסְטָ'צְעָךְ צְוָנָהָעָרטָ?
 פֿעָרָטָ ע. ר. וְוָאָסְ צְוָנָהָעָרטָ זֶיךְ? וְוָעָן צְוָנָהָעָרטָ זֶיךְ? אַיְיךְ
 הָאָבָּ גָּעָמִינְטָ, אַיְרָ דָעָצְיָילָטָ עֲפָעָם וְוָעָן בָּעֵל שָׁם אַיְן רָאָדוּיָּ.
 עַרְשָׁטָ ע. ר. הָאָבָּן מִיר טָאָקוּ!
 פֿעָרָטָ ע. ר. טָאָקוּ אַפְנָעָרָאַטְעָוָעָט? וְוֵי אַזְוֵי הָאָטָ עָרָ?
 עַרְשָׁטָ ע. ר. וְוָאָסְ אַיְזָן פֿאָרָאָן צֹו פֿרְעָוָן וְוֵי אַזְוֵי פֿוַיְלִישָׁ
 דָעָרָטָ עָרָ וְוֵי אַיְנָעָרָ פֿוֹן זֶיךְ. אַלְעָ פֿרְזִיכְים וְוָעָרָן נָאָרָ זֶיךְ? כְּפָרָה, וְוֵיְלָ
 וְוֵיְפָלָ מָאָלָ הָאָטָ עָרָ זֶיךְ גָּעָהָיְלָטָ...
 צ וו י י ט ע. ר. אַוְן גָּאָטָ טָאָקוּ! אַוְןְ! עַרְשָׁטָ עָרָ אַוְןְ
 גָּאָטָ אַיְזָן מְקִיְיָ! (עַסְ קָוְמָעָן צֹו נָאָךְ עַטְלָעָכְ קָרְעָמָעָרָ).
 פֿיַּנְסָטָ ע. ר. אַיְרָ דָעָרָטָ וְוָעָן רָאָדוּיָּ אַוְן רְבָּ יִשְׂרָאֵלָ?
 עַרְשָׁטָ טָאָקוּ גָּעָהָלָפָן!
 זֶעָקָטָ ע. ר. וְוָאָלָטָ עָרָ זֶיךְ גָּעָהָלָפָן צֹו פֿרְנָסָה!
 זֶיְבָּעָטָ ע. ר. וְוָעָרָ עַסְ דָאָרָפָ גָּעָהָלָפָן וְוָעָרָן, וְוָעָרָטָ דָוָרָקָ אִים
 גָּעָהָלָפָן. (צֶוַיְיָ טְרוּגָעָרָ קָוְמָעָן צֹו).
 עַרְשָׁטָ ע. ר. טְרָעָגָע. רְזָוְעָפָלָ קָרְעָמָעָרָ צָוָאָמָעָן... וְוָעָטָ
 זֶוְיָן עֲפָעָם אַפְּצָוּטָרָאָן?
 דָרְיָטָ ע. ר. קְרָעָמָעָרָ. דָעָם דָלוֹתָ.
 צ וו י י ט ע. ר. טְרָעָגָעָרָ. וְוָעָמָעָן וְוָאָלָטָ אַיְרָ אִים צָוְשָׁטָעָן?
 דָרְיָטָ ע. ר. קְרָעָמָעָרָ. דָאָסָ מָאָכָטָ שְׁוִין נִישְׁטָ אָוָים,
 אַבְּיַ בְּיַ מִיר זֶאלָ עָרָ נִישְׁטָ זֶיךְ.
 פֿעָרָטָ ע. ר. קְרָעָמָעָרָ. נָא, פֿוֹן שְׁטִיְין אַוְן בָּאָלָאָמוֹטָשָׁעָן
 וְוָעָטָ קִיְין תְּכִלִּיתָ נִישְׁטָ אַרְוִיסָקָוּמָעָן.

דָּרִיטָרֶה. אֹנוֹ פָּוּנְיַן?

פָּעָרֶתֶרֶה. אַיךְ וּוֹוִיסְ? אָז מֵעַן גִּוִּיטֶן, קָאָן מֵעַן עַפְּעַם דָּעַרֶתֶשׁ מְשֻׁמְעָקָן, אַוּוֹפְּכָאָפְּן...

פָּיָנֶפֶתֶרֶה. דָּי אַיְינְצִיקָעֶזֶךְ, וּוֹאָסֶדֶן דָּוּקָאנְסְטֶטֶאַיצְטָעֶרֶתֶשׁ אַפְּגָן, אַיְזָן אַמְּנָחָה.

דָּרִיטָרֶה. אַגְּרוּסֶנְלִיךְ וּוּעַטֶּדֶיךְ טְרָעָפְּן! (לְאַנְכְּטֶן).
זִוְּבָעֶטֶרֶה. אַטְנִיטֶדֶר בָּעַל שְׂמֶן (עַרְשָׁטוּרֶר אַוְ צְוִוִּיטָעֶר
טִילְזִיזֶאָפֶן אָזֶן גִּיְעָזָן אַנְטְּקָעָגָן).

זָעֲקָסֶטֶר (צָוָס דְּרוֹטֶן). אֹנוֹ אַירֶה הָאָטֶן גָּעָלָאָכֶטֶן פָּוּנְיַן.
דָּרִיטָרֶה. גָּעָלָאָכֶטֶן וּוּרְעָטֶן גָּעָלָאָכֶטֶן אַיךְ הָאָבֶן נִישְׁתָּגַעַן
אַכְּטֶפֶן מְנָחָה!

יִשְׁרָאֵל (קָוָמֶת אָזֶן, אַגְּנָעָטָאָזֶן אַיְזָן וּוֹיִיסֶן, מִיטֶּדֶם לְיוֹקָעֶן-
צִיבּוּחַ אַיְזָן צּוֹלִיל. אַגְּנוּטֶר, פְּרִינוּטֶלְעָכָר שְׁמִיכָל בָּאַשְׁיַׁינְטֶן זִיְּוָן פְּנוּטֶן).
עַרְשָׁטֶטֶר אָזֶן צְוּוֹיִיטֶר (בָּאַגְּרוּטֶן אַיְם). שְׁלוּם
עַלְיכֶם, רְבָּנִים!

יִשְׁרָאֵל. עַלְיכֶם שְׁלוּם! עַלְיכֶם שְׁלוּם!... שְׁטִיעָנֶן אָסְדֶּיְדֶן
צְוּזָעָמָעָן... פָּוּנְיַן וּוֹאָסֶן רְיִזְעָן יְרִזְעָן? אַוְיָבֶן אַירֶה דָּעָרְמָאָנֶט דָּעָרְבָּי אָזֶן
לְוּבָטֶן זִיְּן נָאָמָעָן, אַיְזָן שְׁוִין גָּוָטֶן.

עַרְשָׁטֶטֶר. מִירֶיְידָן וּוּעַן דָּאַדוּוֹיֶן.
יִשְׁרָאֵל. וּוּעַן דָּאַדוּוֹיֶן... נָוָן, גָּעָלָוּבֶטֶן הַשְּׁמֶן יְתִכְרָהֶן, אַרְוִיסֶן
גָּעָרִיםֶן פִּינְהֶן יְדָן פָּוּנְיַן תְּלִוּנָסֶן הַאֲנָטֶן.

צְוּוֹיִיטֶר. אַיךְ הָאָבֶן גָּעָלָאָסֶטֶן, אָז אַוְיָבֶן אַירֶה הָאָטֶן זִיְּךְ
גָּעָנוּמָעָן פָּאָרֶדֶם, זִוְּנָעָן זִיְּשָׁוִין גָּעָרְאָטְעוּוּסֶטֶן.
יִשְׁרָאֵל. נִישְׁתָּמְטָשְׁטָעָנְדִיקֶן, לְיִבְעַרְ פְּרִינוּטֶן, נִישְׁתָּמְטָשְׁטָעָנְדִיקֶן.
וּוּעַן עַס וּוּאַלְטֶן גָּעוּזָעָן, וּוּדֶן זָאָגָסֶטֶן, וּוּאַלְטֶן גָּעוּזָעָן גָּאָרֶן גָּוָטֶן יְדָן
זִוְּנָעָן שְׁטָעָנְדִיקֶן אַיְזָן תְּלִיּוֹנָסֶן הַאֲנָטֶן, אָזֶן סְכָנָהֶן שְׁוּעָבֶן תְּמִידֶן אַיְבָעֶר
אָוּנְצָעָרֶעֶן קָעֶפֶן. הָאָטֶן אַירֶה דָּאָרֶן גָּעָלָאָרְפֶטֶן פְּרָעָנֶן, פָּאָרְוּאָסֶן גָּעֶם אַיךְ
נִישְׁתָּמְטָשְׁטָעָנְדִיקֶן אַיְינְמָאָלֶן פָּאָרֶן אַלְעָמָאָלֶן.

עַרְשָׁטֶטֶר. טְרָעָנֶגֶעֶן. נָוָן טְאָקָעֶן?
יִשְׁרָאֵל. אַיְזָן עַס אַסְמָן, אָזֶן עַס הַיְיִינְגָּטֶן נִישְׁתָּמְטָשְׁטָעָנְדִיקֶן אַפְּ פָּוּנְיַן
אַלְיַיְן, אָזֶן אַירֶה, אַירֶה אַלְעָן, יְעַדְעַר אַיְינְצִיקָעֶרֶתֶן אַיךְ אָזֶן אַלְעָן צְוָן

יאמען — דאס נאצע פאלק ישראל — דארף האבן אַהאנט אין דעם. ווילט איר דאך איזטער וויסן וואס און ווי איזו...

ש ט י מ ע ז. אָוּוֹאָדָעַ!

יש ר א 5. טיק הערט א מעשה.

ש ט י מ ע ז (פוג צופריזנט). אָאָאָא! (בגוטונג, צונזעפֿ רוקעניש, אַשְׁמִינְכֶּן אוֹזֵד גַּעֲזִיכְטָעָר).

יש ר א 5. אוֹזֵד, אָזֵן אַיר לִיבְטַן צוּ הָרָעָן מִינְעָן מעשָׂת. הָלוּוֹאַי זָאָלְטַ אַיר אַזְׁוִי אַוִּיסְפָּאָלְגָּן דַּי מִסְּרָהָשְׁכָּלָם. אַבְּעָר אַיר ווּעַט שְׁנִין... אַיר ווּעַט'אָה, יְדָןָן, אַין הָרְטִיזְוָשָׁע. אַין עָרְגָּעַץ מִדְּינָה אַין גָּעוּזָעַן אַגְּרוּסָעַר גְּבוּרָה, אַזְּן דַּי אַיְנוֹוָאַיְנָעַר פָּוּן דַּעַר מִדְּינָה זַיְהָאָן זַיְדָן גַּעֲפִילָט אַזְׁוִי זַיְכָּעַר הַינְּטָעָר אַיִם, אַזְּן זַיְהָאָן נִישְׁטָן גַּעַר אַלְמָת מִלְחָמָה, אַזְּן נִישְׁטָן פָּאָרְזָעַן זַיְדָן מִיטָּן בְּלִי זַיְן. עָרְכָּנָט, זַיְהָאָן זַיְדָן גַּעֲפִילָט אַזְׁוִי זַיְכָּעַר אַיִם. אַזְּן זַיְהָאָן זַיְדָן זַיְהָאָן זַיְדָן אַיְנוֹגָן צָאָרָלָאָן דַּי מִדְּינָה. דַּעַר גְּבוּר הָאָט זַיְדָן גַּעַר אַשְׁטָּאָרָעָר שְׁוֹנָא אַיְזָה בָּאָפָּלָאָן דַּי מִדְּינָה. דַּעַר גְּבוּר גְּבוּר הָאָט זַיְדָן גַּעַר זַיְנָעָן בְּלִי זַיְן, עָרְשָׁטָן נִישְׁטָטָא דַּי בְּלִי זַיְן; דַּעַר שְׁוֹנָא כָּאָפָּטָן פָּאָר זַיְנָעָן בְּלִי זַיְן, עָרְשָׁטָן נִישְׁטָטָא דַּי בְּלִי זַיְן; דַּעַר שְׁוֹנָא הָאָט זַיְדָן גַּעַלְיָנְטָן אַזְּן אַוּוּקְגַּעַנְגַּעַנְבָּעָט זַיְבִּי אַיִם. אַזְּן אַזְּן גְּבוּר גְּבוּר הָאָט נִישְׁטָן גַּעַהָאָט מִיטָּן זַיְדָן זַיְדָן, אַזְּן קִין חִיל הָאָט עַר אַוִּיךְ נִשְׁטָן גַּעַהָאָט, ווּיל דָסֶן פָּאָלָק הָאָט זַיְדָן פָּאָרְלָאָן אַיְנוֹגָן צָאָרָלָאָן אַיִם, הָאָט דַּי מִדְּינָה, כָּאָפָּט אַיר זַיְדָן דַּעַם מִסְּרָהָשְׁכָּל? (וּאָרְטָן אַגְּרָעָן, גַּוְעָן, גַּוְקָּט זַיְדָן אַגְּרָעָן, אַגְּרָעָן זַיְדָן זַיְגָּט ווּיְתָעָר). דַּעַר מִסְּרָהָשְׁכָּל אַיִם, אַזְּן גְּבוּר אַלְיָין אַיִם זַיְנִינִיק, אַזְּן מָאָגָּר זַיְן זַיְהָאָן זַיְהָאָן שְׁטָאָרָק. דָסֶן פָּאָלָק אַלְיָין דַּעַר אַיר זַיְדָן צָוּגְנָרִיָּט, יְעַדְעָר אַיְנָעָר פָּוּן פָּאָלָק ווּיסֶן, זַיְהָאָן זַיְדָן זַיְדָן. דַּעַר גְּבוּר דָארְפַּה האָבָן אַחַי. הָאָט אַיר פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן?

צַוְיִי יְטָרָה רַעֲגָעָר. ווּאַסְפָּאָר אַחַי קָאָנָעָן מִיר זַיְן, אַזְּן מִיר קָאָנָעָן קוּם דָאָוּנָעָן.

יש ר א 5. ער הָאָט טָאָקָע גּוֹט פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן. אַיִם חָאָב אַיךְ נָאָך א מעשה. ער לִיבָּה, ער מֶלֶךְ פָּוּן אַלְעָה חִוּוֹת, אַיִם אַיְנָמָל שְׁטָאָרָק אַיִם בְּעַם גְּעוּוֹאָרָן אַזְׁוִי זַיְנָעָן אַוְנְטָרְטָאָנָעָן. זַיְנָעָן דַּי חִוּוֹת צְוּנוֹפְגַּעַקְמָעָן זַיְדָן אַזְׁוִי זַיְהָאָן זַיְהָאָן, ווּרְעָזָל גִּינְזָר אַיר בְּעַרְכָּעָטָן דַּעַם מֶלֶךְ. הָאָט דַּעַר פּוֹקָם אַגְּנָעָרְפָּן זַיְדָן, אַזְּן גִּינְזָר אַיר זַיְן, ווּיל ער הָאָט דָרְיוּהָנְדָעָטָמְלָיִם — אַט אַזְׁוִי זַיְדָן אַיךְ... אַבְּעָר אַוְפָּן

וועג האט ער זיך געכאנט, או ער האט, נישט דא געדאכט, פאגאנטן
אלעל זיינע משלים אונן קאן נישט קומען פאָרֶן קענינג. אוֹזְבָּלְבָּן,
אוֹ יעדע איינע פון די חיים זאל זיך ווענדן צום מלך, יעדע איינע
מייט איר איינגענען לשון נאָך אַרְיָה כוחות אונן נאָך איר בּוּנָה. האט
זיך אַרְיִיסְגָּנוּזָן, אוֹ דָּסָם אַיְזָן גּוּוּזָן בַּיּוֹם מֵלֵךְ די אַנְגָּלוּגָסְטָע
זאָך. וויל ועמאָלט האט ער געוואָסְטָן, אוֹ יעדע איינע פון די חיים
איַיְם גַּעֲטָרְיִי, אַן דּוֹקָאָן וויל יעדע איינע האט גערעדט, וויל זי
האט געפֿאנַט אַן לְוִיט אַיְגָּעָנָם שְׁבָּל. נָאָט, דָּרֶר מְלָךְ מְלָכִים,
וויל, אוֹ מי זאָל אַיְם דִּינָּעָן אַוְּפָּהָלָע אַפְּנָיִם. אַוְּיָהָר פָּאַרְשִׂיּוֹדָעָן
אַפְּנָיִם קָאָן מְעָן צְוּקוּמָעָן צום בּוֹרָא עַולְם מִיטָּדָר הַיּוֹף פָּוּן וּוּאָרטָן.
מייט ווּרְטָעָר פָּוּן תּוֹרָה אַן תְּפִילָה, וויל אַוְּיךְ מִיטָּדָר, זאָס
מי רעדט מִיטָּדָר פְּרִיְנָט אַין מַאֲרָק, ווען נאָךְ דִּי בּוּנָה אַיְזָן גּוּוּזָן
צָוּ נָאָט.

דְּרִיְטָעָר קְרָעָמָעָר. נָאָר נִיעָדְכּוּרְיִם!

פָּעָרְטָעָר. נִישְׁטָעָר וויל דָּרֶר מְנִידָּפָּאָרְיךָן שְׁבָּת.

יְשָׁרָאָל. אַיךְ בֵּין טָאָקָעָן אַוְּפָּן מְנִידָּשָׁטָאָרָק בְּרוֹנוֹן גּוּוּזָן
אוֹן האָכָב עַס אַיְם אַוְּיךְ גּוּזָאנְטָן: דָּבָר מְנִידָּשָׁטָאָרָק, ווּאָס ווּיְלָאָסְטָו
פָּוּן יִדְּן? ווּאָס רָעְדָסְטוּ שְׁלָעְכָּטָס אַוְּיָה זַיְהָ? ווּאָס פָּאַרְסְּמָסְטוּ זַיְהָ?
טוֹ נָאָר אַ קוֹסָן: אַן אַרְמָעָר יִדְּ לְיוֹפָט אַרְוּם אַ גְּנָעָנָן טָאָגָן, שְׁמִיעָט
אוֹן האָוּעָט צָוּ פָּאָרְדִּינָן אַוְּיָה אַ שְׁמַיּוֹקָל בְּרוּוּט, אַבְּעָר ווּס ווּרְטָעָר
פָּאָרְדָּאָכָט, בְּלִיְבָט ער שְׁטִין אַ דְּעֶרֶשְׁרָאָקָעָנָה: גּוּוּאָלָט, מְנִחָה!
לְיוֹפָט ער אַן כָּפְטָט אַפְּ שְׁמַחָה אַוְּיךְ נִיךְ, אַוְּיךְ נִיךְ, ווּוּס אַפְּוּיָוּ
נִישְׁטָעָן, ווּאָס ער אַגְּמָט, אַבְּעָר זַיְן הָאָרֶץ אַיְזָן מִיטָּדָר בּוֹרָא, אַן אַוְּיָן
אוֹן הַיּוֹלְדָה ווּרְטָעָר פָּוּן דָּרֶר אַפְּגָּעָאָפְטָעָר תְּפִילָה פָּוּן דָּעָם פָּאָרָד
שְׁמִיעָטָן יִדְּ, אוֹן זַיְהָ זְוּנָעָן פָּאָרָד נָאָט: מַיְכָעָמָךְ יִשְׁרָאָל!

עַדְשְׁטָעָר קְרָעָמָעָר (הַחְפֻּעָוָה זְיִיכָּאָן).

צָוּזְוִיְיִטְעָר. אַיאָאָן!

עַוְּלָמָעָן. אַיְ גּוּטָן!

פְּיִוְוָן (קְוֹמַט אַרְוּסָפָן רָעְכָּט). אַיְאָזָאָן
אוֹן ווּפְנִימָעָר, ווּמַי ווּאָלָט זַיךְ בָּאָלָעָט, אוֹן אַן פָּאַוְוִילְיָטָשָׁה האָט
מעָן אַרְיִינְגְּזָעָטָן אַלְעָיְדָן פָּוּן שְׁטָאָט אַן מַי נְרִוְתָּסָפָר זַיךְ אַן אַ
שְׁרָעְקָלְעָכָן טְוִיטָן.

יש ר א 5 (אויגנערונגט). וו? וואם דערציזילסטע?

פִּיְוָוָוָה. צו דיר טאקט קומ איך מיט דעם.

יש ר א 6. וואם איז נעשה?

פִּיְוָוָה. אַ גַּאנְצָע גַּוְיאַישָׁ פָּאמְילְיעַ, וְוָאַם הַאַט גַּעֲוָאוֹנוֹן
איין אַ יְוִידְישָׁעַ נַאֲסַם, אַיז אַוִּיסְגַּעַרְגַּעַט גַּעֲוָאָרֶן. מַאֲטָקָא, בַּאֲטָקָא,
פֵּיר קִינְדָּעָה, דּוֹאָדָר אָזְן בַּאֲכָא.

יש ר א 5. ווער האט עם געטאנ?

פִּיְוָוָוָה. זַיְבָּעַר נִישְׁטָט דַּעַר רְבָּפָּוּן פָּאוּוִילִיטָשׁ אָזְן נִישְׁטָט
די דִּינְיָום. זַיְיָ אַלְעָזִין.

יש ר א 5. ווער האט עם געטאנ?

פִּיְוָוָוָה. וַיְיַוְּיַט אַיךְ וַיְיַוְּיַט פָּאוּוִילִיטָשָׁר יִידָּן, הַאַט עַמְּ
קִינְגָּעַר פָּוּן זַיְיָ נִישְׁטָט גַּעֲטָאָן, אָזְן זַיְיָ וּוּרָעָן אַיצְטָר גַּעֲפִוִּינִיקָט.

יש ר א 6 (שטרינג). ווער האט עם געטאנ?

פִּיְוָוָוָה. וואם קוּסְטָמוֹ מַיךְ אַזְוִי אָזְן? אַיךְ האָב עַמְּ נִישְׁטָט
געטאנ.

יש ר א 5. פָּאָר אַיךְ גַּלְיַיךְ אַיז פָּאוּוִילִיטָשׁ.

פִּיְוָוָוָה. אַוְמְוֹסְטָט דִּין טְרָחָה. זַיְיָ וּנְיַנְּעַן שָׂוִין פָּאַרְמְשָׁפְטָט.
זַיְיָ גַּעֲפִגְעָן זַיְיָ אַיז דַּי הַעַנְתָּפָן דַּעַם דְּצַחַן טְוּוִילִיאָה.

יש ר א 5. צו טְוּוִילְיאָן חָאָב אַיךְ נִישְׁטָט קִיּוֹן צּוּטְרִיטָט.

פִּיְוָוָוָה. אַיז דִּין טָעַג אַרְקָום וּוּלְעָן זַיְיָ אַוְמְגַעְבָּרָאָכָט וּוּרָעָן
אוֹוָה שְׁרַעְקָלְעַכָּע אַוְפְּנִים.

יש ר א 6 (וואָיְרִיטְשְׁמָעְנִיעַט). זַיְיָ אַזְוִי הָאָב אַיךְ עַמְּ נִישְׁטָט
געַוְאָסְטָט?

פִּיְוָוָוָה. אַיז פָּאוּוִילִיטָשׁ אַיז קִינְגָּעַר נִישְׁטָט גַּעֲלִיבָן, וְוָאַם
זַיְיָ קַאֲנָעָן קוּמָעָן אַנְזָאָן.

יש ר א 6 (מִיחְתָּחָן הַעַנְתָּפָן אַזְן אַוְיָגָן צּוֹם הַיְמָלָ). פָּאַרְוּאָסָם הַאַט
מַעַן עַמְּ מִיר נִישְׁטָט גַּעֲלָקָזָט וּוּסְקָזָן? רְבוּנוֹ שֶׁל עֲלֹלָם, צּוֹם רְשֻׁעָה טְוּוִילִיאָה
הָאָב אַיךְ נִישְׁטָט קִיּוֹן צּוּטְרִיטָט, אַבְעָרָעָן צוֹ דִּיר הָאָב אַיךְ דָּאָר יָאָן
(מִיטָּ טְרָעָן). קָאָן אַיךְ דִּין גַּדְרָעָן נִישְׁטָט אַוְרִיסְטָן? (גַּעֲוָיָין אַיז וּלְטָטָט.)
מַזְוָן זַיְיָ אַוְמְקוּמָעָן?

פִּיְיָוָןְךָ. זַיְ מֹזֵן נִשְׁתָּמָן, אֹוֵיבָךְ דָו אָן זַיְ דָא זָלָן נָאָר
וּוְעָלָן.

יְשָׁרָאֵל (זַיְ פֶּרֶעָר). אַפְּרִיעָר דָאָרָךְ מֵעָן אֹוֵיבָן וּוְעָלָן.

בִּיְיָוָןְךָ. נָוָן? וּוְלָם מֵעָן אֹוֵיבָן?

יְשָׁרָאֵל (פֶּאֲרָגָאָר). מֵעָן שְׂוִוִינְגְּטָן... מֵעָן זָאנְטָמִיר גָּרְנִישְׁטָן...
הַיְּהִי אֶפְשָׁר בַּיְּהָטוּ דָעַר שְׁלִיחָתָן, וּוְאָסְטָהָן דָאָרָהָן מִיר דָא וּוְעָלָן?

פִּיְיָוָןְךָ. אַרְוִוְסְבָּרָעָכָן זַיְ פָּוָן תְּפִיסָּה.

יְשָׁרָאֵל. וּוְאָסְטָהָן?

פִּיְיָוָןְךָ. אַיךְ דָאָרָהָן דָעַצְזָן אַהֲנְדָרָעָטָן קְרָעְפְּטִיקָעָן יִדְן אָן
מִיר וּוְעָלָן אַיְבָּרְפָּאָלָן דִי תְּפִיסָּה...

יְשָׁרָאֵל. אַיזְ דָאָס דָעַר אַיְנְצִיקָעָר דָאָטְוּנָעָקָעָ?

פִּיְיָוָןְךָ. דָעַר אַיְנְצִיקָעָה.

יְשָׁרָאֵל. וּוְיִסְטָא אַיךְ אַיְצָעָר, פָּאָרוּוָסָם מֵעָן חָאָטָמִיר פָּוָן
אֹוֵיבָן נִשְׁתָּמָן גָּעָלָאָטָן וּוְיִסְטָן. וּוְיִלְלָעָר קָאָן זַיְן אַדְאָטְוּנָעָקָעָ פָּאָרָה
פָּאַוְוִילְיְטִישָׁעָר יִדְן, אַכְבָּעָר אַגְּדוּסָם אַוְמְגָלִיקָם פָּאָרָן נָגָנָן בְּלָא
יִשְׁרָאָל.

פִּיְיָוָןְךָ. פָּאָרוּוָסָם?

יְשָׁרָאֵל. וּוְאָסְטָהָן, מִיְּנְסָטָה, וּוְעָטָה דִי מִמְּשָׁלָה טָאָן מִיטָּלָה
יִשְׁרָאָל, וּוְאָסְטָהָן גָּעָלָאָטָן וּוְיִסְטָן. זַיְן יִדְן וּוְעָלָן בָּאָפָּאָלָן
אַיר תְּפִיסָּה אָן גָּעוּסָם אַוְיךְ אַוְיְהָרְגָּעָעָן אַירָעָ שְׁוּמָרִים?

פִּיְיָוָןְךָ (פֶּאֲרָגָאָר). אַפְּשָׁר וּוְעָטָה טָאָן אָן אַפְּשָׁר
נִשְׁתָּמָן. זַיְ וּוְעָטָה נִשְׁתָּמָן, פָּוְנוּוָאָגָעָן דִי אַנְפָּאָלָעָר וּוְיִגְעָן גָּעָקוּמוּן.

יְשָׁרָאֵל. דָעַרְפָּאָר וּוְעָטָה זַיְ אַוְיְסָלָאָן אַיר כְּעָם אַוְיכָאָלָעָ
יִדְן אָן אַלְעָ שְׁטָעָם.

פִּיְיָוָןְךָ. זַיְ וּוְעָטָה... זַיְ וּוְעָטָה נִשְׁתָּמָן וּוְיִסְטָן, צִי יִדְן...

יְשָׁרָאֵל. וּוְאָסְטָהָן, זַיְ וּוְעָטָה דָעַקְעָן, אָוְגָוִים זַיְגָעָן גָּעוּסָם
אַזְוִי גָּוֹט אָן פָּרָומָן אָוְן הַאֲבָן אַרְוִוְסְגָּעָרָאָטְוּעָעָט דִי פָּאַוְוִילְיְטִישָׁעָר
יִדְן?

פִּיְיָוָןְךָ. נָוָן, זַיְ וּוְעָטָה דָאָרָךְ נִשְׁתָּמָן אַלְעָ יִדְן אַרְיוֹנָעָצָן אָן
דָעַר תְּפִיסָּה.

יְשָׁרָאֵל. אָן אָזְ וִישְׁטָהָן תְּפִיסָּה?

דער בעי שט טוב אוו דער גזע

פִּיְוָוָן. אַ, דֹּוּ הָאָסֶט מֵיךְ גָּנְגִי צֻבּוֹתְשָׁעַטְ! אֲבָעָר אַיךְ
וּוִים, אָז אָוִיב מֵיר וּוּלָן דָּאָס נִישְׁתְּ טָאָן, וּוּלָן אַלְעַ פָּאוּוּלִיטְשָׁעַר
יִידְן אָוְמְקָומָעַן מִיטַּ אַ שְׂרָעְלָעַכְּן טְוִיטַּ.
יִשְׁרָאֵל. וּוּלָן צֻקְומָעַן נִיעַ קְדוּשִׁים, אֲבָעָר דָּעַר דָּאָטוֹנָאָק
אָזַן אָוְמְמָעְלָעַךְ.

פִּיְוָוָן. פָּאָרוֹאָס בֵּין אַיךְ גָּעַלְאָפְּן צַו דִּירַ!
יִשְׁרָאֵל. דָּאָנְקָעַן נָאָט דָּעְרָפָאָר!
פִּיְוָוָן. דַּיְ פָּאוּוּלִיטְשָׁעַר יִידְן וּוּלָן נִישְׁתְּ דָּאָנְקָעַן נָאָט
דָּעְרָפָאָר.

יִשְׁרָאֵל. זַיְ וּוּלָן שְׁטָאָרְבָּן וּזַיְ פְּרוּמָעַ יִידְן.
פִּיְוָוָן. אַיךְ וּוּלָן נִישְׁתְּ דָּאָנְקָעַן נָאָט!
יִשְׁרָאֵל. דַּו זָאָלְסָטְ עַס נִיעַשׁ זָאָנָן! נָאָט הָאָט דִּיךְ רַוְכְּטִיק
נְעַפְּרָט.

גַּעַפְּ לִי סְטָעַר (איַן עֲוֹלָם). וּוּרְ אַיזְׁ עָרְ? וּוּרְ אַיזְׁ עָרְ?
פִּיְוָוָן (בִּינְ). דָּעַר גָּוָלָן בֵּין אַיךְ! דָּעַר גָּוָלָן!
וְאָסְ אַיזְׁ גָּעַקְוָמָעַן בְּעֵמָן זַיְדְּ בֵּין אַיךְ, אַיר זָאָלְסָטְ קְוָמָעַן הָעַלְמָן. מֵיר
אָזַן מִינְיָנָן גָּוָלָנִים צַו רַאֲטָעוּוֹן יִידְן פָּוּן זַיְכָעָרָן טְוִיטַּ! דָּעַר גָּוָלָן
בֵּין אַיךְ! דָּעַר אַטְאָמָאָן!

יִשְׁרָאֵל (איַן פְּרוּמָעַן גַּעַבְעָט). דְּבוּנוּ שֵׁל עֲוֹלָם, הָעָרָסָט
זַיְינָעַ וּוּרְטָעָרַעַ עָר, דָּעַר גָּוָלָן, הָאָט גָּעוֹאָלָט רַאֲטָעוּוֹן דִּיְנָעַ וִידְן,
אָזַן דַּוְּ דַּוְּ וּוּלְסָטְ נִישְׁתְּ... דֹוּ הָאָסֶט פָּאָרְשָׁלָאָסָן דַּיְ טַוְוִירָן פָּוּן
חַמְּיָים... מִינְיָנָן וּוּרְטָעָר דָּעְרָגְיָעָן נִישְׁתְּ צַו דִּירַ...

פִּיְוָוָן (וּאָרְפָּט זַיְדְּ אַזְׁיָּף דָּעַר עָרְ). זַיְ וּוּלָן אָוְמְקָומָעַן!
יִשְׁרָאֵל (בְּרָעָכְטַּ אָוִיס אַיזְׁ אַגְּוּוֹיִינְ). זַיְ וּוּלָן אָוְמָקָויַן!
מְעַן!

צְוָוְיָיְטָעַסְ צְעַנְעַן.

יִשְׁرָאָלָס הַיִּיל, פִּינְסְטָעַר, דָוֹדְ דָּעַר עַפְעָנוֹג דְּרִינְגַּט אָרְיוֹן כְּמוֹרַ
וּרְ טָאָג אָוּ בָּאָלִיכְטַּ אַ קלְיָוּטַּ שְׁטָחַ.
יִשְׁרָאֵל (בְּגָאוּיְזַט זַיְדְּ אַיזְׁ אַזְׁ דָּעַר עַפְעָנוֹג מִיטַּ זַיְינָעַ בִּינְ)

שרייבער הינטער איט). זיבן יאָר האָב אַיך דאָ פֿאָרְבּוֹאָכְט אַין
התבודדות, געגנען דעם וועג צו נאמט, דערגענטערט זיך צו אַים...
(האָקט אָפ, הערט זיך צו). דאָ זוינען פֿאָרְאָזֶן מענטשן... אַיך פֿיל דאָ
מענטשן... (זו די שרייבער). נאָר נישט דערשראָקֶן זוּן... דער אַלְּדָ
מענטיקער איז מיט אונז אוּפֶן אַלְּעָ אָונְזָעָרָע וועגן... אַיך וועל אַריַין
און אָרוּמְטָאָפֶן).

דַּו שְׂרִיְּבָעָר (מוֹטְשָׁרָע). רבִּין
וּשְׂרָאֵל. צי, זוּט אַיך דאָך נאָר פֿהָדָנִים! דאס טוֹג נישט.
אַיך לְעָרָן אַיך אָוּן לְעָרָן אַיך...
אַ שְׂרִיְּבָעָר. וּאָסְעָרָע מענטשן קָאנְעָן דָא זַיְן? דאָך
נאָר...

פִּיְּוִוְּל (פּוֹן דער פֿינְסְטָדְרָוִוִּיש אָרוּסִיס). גּוֹלְנִימִי! (בִּיְזָע
שרייבער דערשראָקֶן זיך אָוּן שְׁפִּינְגְּנוּן אָפֶן מיט שְׁמָעָה, פֿיוֹוָ
בָּאוּזִיזָט זיך). העעה... זוי האָבָן זיך דאָך דערשראָקֶן. אָוּן דוּ נאָרָ
ニישט!...

וּשְׂרָאֵל. נִמְכַּד בְּנֵי אַלְמֹתָה לְאָוְרָא דָע...
פִּיְּוִוְּל. נו, נו, דוּ רְיֵיד צו מִיר נישט מיט דִינְגָע פֿסְפּוּסִים.
אַיך האָב דערעהָרט דִיך וַיְדַין נאָד דְּרוּסִין, אָוּן האָב דִיך נְלִיכָּך דָעָ
עֲנָנָת.

וּשְׂרָאֵל (זו די בִּיְזָע שְׁרִיבָעָר). אַיר קָומְטָן נִשְׁטָמָט אָרוּסִין. אַיר
פֿאָרְדִּינְטָן נִשְׁטָמָט אָרוּנִיצְקָומְטָן. נִיְּטָ צְרוּרָק צוּ אַלְעָקְסִיסָן אָוּן צוּ פֿעָרָד
און ווֹאנָן...
דַּו שְׂרִיְּבָעָר. רבִּין

וּשְׂרָאֵל. גּוֹיְטָן גּוֹיְטָן טוֹטָן, וּאָס אַיך האָב אַיך גּוֹזָאנָטָן.
(זוי בִּיְזָע בָּאוּגָאנָזיך קְוִוִּיסָן, יְשָׁרָאֵל קָוְקָט אָפֶן צוּ זַיְן) נוֹוָ!
(די בִּיְזָע גּוֹיְטָן אָוּנָעָק, יְשָׁרָאֵל קָוְקָט זַיְן אָז וּוֹיְלָע נאָד אָוּן טְרָעָט אָרוּסִין
איָן חִילָּאָ, קָוְקָט זַיְן אָרוּסִין). מִיּוֹן חִילָּאָ.

פִּיְּוִוְּל. שְׁוִין לְאָגָג אַוְיך מִיְּנָעָן.
וּשְׂרָאֵל. יְהָדָע שְׁטָיִין אַין אַיר אַיז מַזְרָע אָז אַלְטָעָר פֿרְיִינְט.
פִּיְּוִוְּל. אָוּן דאָך אַיז פֿאָרְאָזֶן אָז עַנְדָעָרָוָן.
וּשְׂרָאֵל. סִידַּין אַיך זַעַן נִשְׁטָמָט.

פִּיְוָוָוָה. אֶזְוֵי אַוְיךְ גַּעֲמָכְתָּ, אָזְ מַיְ אַל נִשְׁתְּ צָעֵן אָזְ נִשְׁתְּ בָּאַמְּעָרָקָן. (גַּיְתָּ צָו דָעֵר רַעֲכָתָר וְזָעָטָ). וַעֲסָט אַט דָּא דִ שְׂטוּנָנָרָ?

יְשַׁרְאָה. וַיְיִפְלֹא מַלְאָךְ הַאֲבָן מִיְּנָעַ הַעֲנָט אַוְיךְ זַיְגָרָטָו!
פִּיְוָוָה. אָזְ אַיְצָטָעָר אַיְזָנָתָ גַּוְטָ אַנְצּוֹשָׁפָרָן זַיְקָ אַוְיךְ
זַיְיָ. זַיְיָ הַגְּעָנָן נַאֲדָר אַרוֹיְסָפָלָן.

יְשַׁרְאָה. וַיְיִאָסְטָו מִיט זַיְגָטָן?

פִּיְוָוָוָה. מִיר הַאֲבָן זַיְיָ בַּיְמָלְכָוִוִין אַרוֹיְסָגְנָרָיסָן אָזְ
הַיְנָטָעָר זַיְיָ גַּעֲמָכְתָּ אַלְאָנָגָן, לְאָנָגָן וּמָעָ, גַּוְטָ צָו בָּאַחָלָטָן זַיְקָ אָזְ
צָו אַנְטָלְיוֹפָן.

יְשַׁרְאָה. אָזְ אַנְטָלְיוֹפָן דָּא לְעַבְסָטָו שְׁטָעַנְדִּיקָ?

פִּיְוָוָוָה. נַיְינָ, נַאֲדָר וּעָן אַיְדָ דָאָרָתָ. בַּיְזָטוּ אַוְיךְ גַּעֲמָמָעָן
אַהֲעָרָ צָו בָּאַחָלָטָן זַיְקָ?

יְשַׁרְאָה. פָּוָן וּמָעָן בָּאַחָלָטָן זַיְקָ?

פִּיְוָוָוָה. שְׁטָעַט אָזְ דָעַרְפָּעָר זַיְיָגָן גַּעֲוָאָרָן אַוְמַיְכָעָרָ
פְּלָעַצְעָרָ פָּאָרָ יְהָדָן. אַיְזָנָתָ שְׁחוֹתָה נַאֲדָר דָעַרְפָּעָר.

יְשַׁרְאָה. פָּוָן נַאֲטָס אַיְזָנָתָ אַיְזָנָתָ קִיְּן בָּאַחָלְטָעָנִישָׁ.

פִּיְוָוָוָה. אַיְזָנָתָ בַּיְזָטוּ גַּעֲמָמָעָן אַהֲעָרָ?

יְשַׁרְאָה. אַיְזָנָתָ פָּאָרְבִּיְפָאָרָן. גַּעֲוָאָלָט מִיְּנָעַ שְׁרִיבָעָרָ בָּאָזָ
זַיְיָזָן מִין הַיְלָן אָזְ אַלְיָן גַּעֲבִינְקָטָ אַקְוָקָ צָו מָטָן.

פִּיְוָוָוָה. זַיְיָ אֶזְוֵי הַאֲסָטָו זַיְקָ גַּעֲלָאָזָן אַיְזָנָתָ וּמָעָן אַיְזָנָתָ
צִוְּיָתָ? דָי וּמָעָן זַיְיָגָן פּוֹלָ מִיטָּ צְוּוֹשָׁעָטָן גַּוְוִים.

יְשַׁרְאָה. דָעַרְפָּעָר עַולְםָ הַאֲטָמָיךְ גַּעֲבִירָט אָזְ בָּאַדָּחִיטָ
בָּיו אַיְצָטָעָר, אָזְ עַדְרָ וּוּעַטָּמָיךְ וּוּיְטָרָפָרָ פִּירָן אָזְ בָּאַחָיטָן. אַיְדָ קָאָן
רַיְשָׁטָ וּצְעָן דָוָאָיךְ, וּמָעָן יְהָדָן בְּרוּיָהָן הַיְלָהָ.

פִּיְוָוָוָה. פָּאָרְסָטָ וּוּאָהָהָן אַדְעָרָ קְוָמָסָטָו שְׁוִין צְוּרִיקָ?

יְשַׁרְאָה. שְׁוִין צְוּרִיקָ. גַּוְוּוּסָ. וּוּאָלָטָ אַיְדָ זַיְקָ אַפְּגָנָעַשְׁטָעָלָט
אָזְ פָּאָרְקָרָאָכָן אַחָעָר, וּמָעָן יְהָדָן וּוּאָרָטָן אַיְדָ חַזְלָהָ?

פִּיְוָוָוָה. אַפְּשָׁר גַּעֲדָאָרָפָט טַרְעָפָן זַיְקָ מִיטָּ מִירָ.

יְשַׁרְאָה. צָו זָעָן, זַיְיָ דָוָהָאָסָטָו זַיְקָ בָּאַחָלָטָן?

פִּיְוָוָה. איך לְעַב שְׁטוּנֶרֶיך אֵין בָּאַהֲלָטָעָנִישׁ. אֲבָעָר אֵין דָעַר לְעַצְטָעַר צִוְּתָ טְרָאַכְטָ אַיך עַפְעַם, אֹוָן גּוֹט וּוֹאָס דָו בִּיזְטָ אַנְכָן גַּעֲקֻמְעַן... .

יְשָׁרָאֵל. וּוֹעֵן וּוֹאָס טְרָאַכְטָו אֹוָן וּוֹאָס הָאַסְטָו פָּאָרְטָרָאַכְטָ ?

פִּיְוָוָה. אֹאַז נְרוּיְשָׁע כּוֹאַלְעַ פָּוָן שְׁחִיטָות, וּוֹיְסָ אַיך שְׁוֹן נִישְׁתָּו וּוֹאָס צָו מְאָן, וּוֹאַחַיָּן צָו וּאַרְפָּו זִיךְ, וּוֹעַמְעַן בָּאַשְׁטְרָאָפְּן... . טְרָאַכְטָ אַיך: נָא, וּוֹאָס טָוָט מְעַן? וּוֹאָס וּוֹעַט זַיְינָן דָעַר סּוֹפְּעַחְ, טְרָאַכְטָ אַיך, וּוֹאָס אַיך יִשְׂרָאֵל ?

יְשָׁרָאֵל. אָזוֹי נָאָרָן!

פִּיְוָוָה. דַי יְהִינָן צְרוּיק אֹוָן אַרְץ יִשְׂרָאֵל... אֹוָן וּוֹאָס, טְרָאַכְטָ אַיך, אֹוָן מִשְׁיחָה? טְרָאַכְטָ אַיך אַלְעַן, מִשְׁיחָה... מִשְׁיחָה... אֹוָן אַט אַיז מִיר אַיְצְטָעַר אַיְנוּגָעָפָאלָן: פָּאָרְוָאָס נִישְׁטָ דָו ?

יְשָׁרָאֵל. וּוֹאָס? אַיך—מִשְׁיחָה?

פִּיְוָוָה. נָא, נִשְׁטָמָשָׁה... אֲבָעָר דָו בִּיזְטָ גַּלְאַט אַ גַּרְוִיסְעַד יְחַטּוּ בַּיְיָוָן, אַ גַּאנְצָעָר, וּוֹי זָאַל אַיך עַס זָאָגָן... אַ בָּעַל שָׁם, אַ וְאַונְדָּה יְהִירְוִים-טוּרָר... וּוֹי פָּאַלְגָּן דִיךְ, חַעַרְן זִיךְ צָו אַלְעַן, וּוֹאָס דָו זָאַגְטָ זַיְיָוָן נָאָר דִיךְ נָאָר... אֹוָן גַּיְיָ נָאָר אַרְץ יִשְׂרָאֵל אֹוָן זַיְיָ וּוֹעַלְן נָאָר דִיךְ נָאַכְלָוָפָן.

יְשָׁרָאֵל. רַיְדָ נִשְׁטָמָן! רַיְדָ נִשְׁטָמָן!

פִּיְוָוָה. אֹוָן עַס אָזוֹי קְרוּם? דָאַכְטָ זִיךְ דַי גַּלְיוּיכְסְטָע זַאָךְ. אַרְץ יִשְׂרָאֵל, יְרוּשָׁלָם, רְחַלְמָן קְבָר — אַלְעַן אָנוֹזָעָרָם... אֹוָן אַוְסָם פּוֹלִישָׁע פְּרִזְצִים. אֹוָן אַוְסָם הַיְּידָאָמָאָקָעָס... .

יְשָׁרָאֵל. אַמְתָה, אַמְתָה... אֲבָעָר מִשְׁיחָה מוֹזָקָעָן.

פִּיְוָוָה. אֹוָן וּוֹעֵן וּוֹעַט עַד קְומָעָן?

יְשָׁרָאֵל. וּוֹעֵן מִיְנָעַ קּוֹאַלְן וּוֹעַלְן זִיךְ צְוָנִיסָן אֲבָעָר דָעַר וּוֹעַלְטָ.

פִּיְוָוָה. וּוֹאָס פָּאָר אַ קּוֹאַלְן דִיְנָעָן? אַיך פָּאָרְשָׁטִי דִיךְ נִשְׁטָמָן.

יְשָׁרָאֵל. וּוֹעֵן מִיְנָעַ לִימָה, דָאָט, וּוֹאָס אַיך לְעָרָן אֵין יִדְישָׁן פָּאַלְקָן, וּוֹעַט זִיךְ פָּאָרְשָׁפְּרִוְיטָן, וּוֹעַט אַנְגָּעָנוּמָעָן וּוֹעַרְן. צְוָרַעַת מוֹזָקָעָן

דער בעל שם טוב און דער גובלן

דער איינצ'יךער ייד אונסגעלייזט ווערטן פון דער טומאה פון דער
וועלט, פון די קיטען, אין וועלכע ער ליגט געשמדת בײם יצער הרע,
מוּזַ פְּרִיָּה מֵאַכְּן דָּעַם וּוֹגֶן צְוִישָׁן זֶד אָוֹן נָאָט, יַעֲמַלְתָּ וּוֹעַט פְּרִיָּה
ווערטן דער וועג פָּאָר מְשִׁיחָן אָוֹן דער גָּאָלָה. דָּאָס וּוֹעַט זֶיְן וּוֹעַן
יעדר אַיְינְצִיךְעָר יַד וּוֹעַט דָּרְקָעָנָעָן גָּאָט אָזְוִי וּוֹי אַיךְ.

פִּיְיָוָן. יעדר ייד, אלע יידן זיינ் ווי דָּאָ!

יְשָׁרָאֵל. וועלן דָּרְפָּן קָאָנָעָן אָזְוִי זֶיךְ באַהעָפָטן מִיטָּנָאָט.

פִּיְיָוָן. אָוֹן עַדְשָׁת יַעֲמַלְתָּ... מִיר וּוֹעַרט זָוִיעָר אַוְפָּן
הָאָרָצָן!

יְשָׁרָאֵל. אָיוֹן דָּאָס אָזְוִי שָׁוֹעֵר מִינְסְטוֹ?

פִּיְיָוָן. אַיךְ וּוֹלְבָּלְדָּאָס זֶיךְ דָּאָכְטָה זֶיךְ באַלְדָּצָאָוְוִינְעָן.

יְשָׁרָאֵל. הַלְּוֹאָי! דִּינָעַ טְרָעָן וּוֹעַלְן זֶיְן דִּי אַנְגָּלְיָוִינְסְטָעָן
בַּיְּנָאָט.

פִּיְיָוָן. אָיוֹן וּוֹאָוָן נָעַם אַיךְ טְרָעָן?

יְשָׁרָאֵל (איילע צו דער וואנט רעכטס, שפּרײַט אֹוִיס אָזְוִי
אַיךְ דִּי הָעָנוֹת אָוֹן שְׂרִיַּס אָרוּסָה). גָּוָאָל יִשְׂרָאֵל, חָעָר, וּוֹי זֶיְן הָאָרָץ
וּוַיְיָנְטָן! זֶעָן, וּוֹי עָר בִּינְקָטָן נָאָךְ אַוְיסְלִיּוֹזָנָן! (בלִיבְּטָ שְׁטִינָן, וּוֹי פָּגָר
גְּלִיוּעָטָן. עָר אָיוֹן פָּאָרְדְּבָּקָהָט. באַלְדָּפָּאָרְפָּט עָר דָּעַם קָאָפָּ אָזְוִי
הַיְּוֹתָן, דִּי יְיָפָּן שְׁעַפְּטָשָׁעָן, דִּי אָוָגָן פָּאָגְלִימָזָט, אָוֹן טְרָעָן קָאָפָּעָן).

פִּיְיָוָן. (קָעָנְטָה דָּעַרְשָׁאָקָה, פָּאָרְלָאָרָן, הַיְּבָט זֶיךְ אָנוֹ צָו
רוֹקָן צָוָם אַרוּיסְגָּאָגָן. בַּיְּמָם אַרוּיסְגָּאָגָן וּוֹעַרט עָר אַוְיסְמָעָרְקָאָזָם אָזְוִי
עַפְּעָס דָּזְוִיסָן, צִיט זֶיךְ אָ בִּיטָּל צְוִיקָה, קָוָקָט אַוְיסְמָעָרְקָאָזָם אָנוֹ
לוֹוִיפָּט אַרוּיסָה. באַלְדָּה הָעָרָת זֶיךְ דָּזְוִיסָן אַשְׁרָעָקְגָּשָׁרָיִי: רָאָבָּ�ן! וְאָ-
בִּין! פִּיוּול שְׁלָעָפָט אָרוּיסָן, דָּרְקָנְדִּיק אִים פָּאָרוּסָהָן!).

אַלְעָקָסִים. (רָאָגָעָנְדִּיק זֶיךְ, אַטְעָמָת קָוִים אַרוּיסָה).
רָאָבָּ�ן, רָאָטָ�!

יְשָׁרָאֵל (וּוֹעַרט אַרוּיסְגָּאָגָן פָּוֹן זֶיְן פָּאָגְלִימָוּעָרָוָג, קָוָחָת
צָו זֶיךְ, רָעָדָת אַרוּיסָה). וּוֹי! וּוֹי! (טְרִיסְטָל זֶיךְ פָּאָרְנָאָזָדָר אָנוֹ
שְׂרִיַּס אַרוּיסָה). לְאָוֹן אִים אָפָּה! דָּאָס אָיוֹן מִין פָּעָרְדְּשָׁמִיּוּסָעָר!

פִּיְיָוָן. (לְאָזָט לְאָנוֹגָאָזָם אָפָּ זֶיְן האָטָן). האָב נִישְׁטָה גַּעַ-
וּוֹאָסָט... נְעוֹזָעָן, אָוֹנָרְלָזְטָה דָּאָרוּסָה...

אַל עֲקָם יִסְמֵךְ (קיט ריזונדיק). די פער זיינער אומראיך...
דיגע שרייבער אויך... בין איך געקומען רופֿן... זייניך געשיקט...
פִּיווֹוָה. הע!... נאך אַ בִּיסְל אָוֹן ער וואָלט געווען אַ דער-
ווארגענער.

ישר אל (זיינער טרויערט). אַבער עפעס אַנדערש אין יאָ
דערוואָרגן געוואָרגן. (גיט אַרוּס, שטוףונדיק אַלעקטיסן פֿאָר זִיךְ).
פִּיווֹוָה (קוֹאַצְוּדִיך דעם קאָפֶן). וואָס האָט ער מיט דעם
עמײַינט?

דָּרִיטָעָסְצָעָנָע.

בי' ישראל. אַ גוֹיִס צימער. אַינְמִיתָן אַ טִּישׁ, בי' דִּי ווּעַנְתָּ
אָוּן בַּיִסְטִּישׁ בְּיִנְקָה. אַיְוֹן טִיר לִינוּסָן, אַ צוּוֹיְטָעָן זָהָר הַינְטָעָר-
וּאָנוֹת. רַעֲכַטָּס פָּעָנְסְטָעָר. — אַיְוֹן חַסְדִּיָּה שְׁטִיטָה בַּי' דָּעָר אַ בִּיטָּל
גַּעֲפָנְטָעָר הַינְטָעָר וּאָנוֹן קָוקְטָאַרוּן אַיְוֹן צְוִוְּתָן צִימָעָר.
פּוֹזְוָעָנוּנָעָס קָומָעָן אַרוּסָן יְשָׁרָאֵל פָּאַרְזְּבָהָהָעָגָנְשָׁרְיָעָן בַּיִסְטִּישׁ
דָּאָוּנָעָ. דָּרְיִי אַנְדָּעָר חַסְדִּים זִיכְרָן בַּיִסְטִּישׁ פָּאַרְצְּטָעָטָהָעָן פֿוּ
יְשָׁרָאֵל גַּעֲשָׁרְיָעָן, שָׁאַלְעָנוּ זִיךְרָן, שְׁעַפְּשָׁעָנוּ, הַיִּבְנָה הַעַנְתָּ אָוּן אַוְיָן
צָחָס הַיִּמְלָ. בַּי' דָּעָר לִינְקָעָר וּאָנוֹת פָּאַרְנָטָזִיךְ אַזְּנָקְ פִּיוּזָק,
אַונְגָּעַכְמָוּרָעָט, שְׁטָאָרָק גַּעֲלָטָעָרָט.

חַסְדִּיָּה (בַּי' דָּעָר טִיר שְׁעַפְּשָׁעָט). עַרְטָ פָּאַרְוּאָרְפָּן זִיכְרָן
קָאָפֶ אַוְיָף הַינְטָן... ער בּוֹינְגָט זִיךְרָן הַינְטָן... ער בּוֹינְגָט זִיךְרָן... ער
בּוֹינְגָט זִיךְרָן... ער דָּעָרְנוּרְיָכְט בְּאַלְדָּי ער מִינְטָן קָאָפֶן... זִיכְרָן פְּנִים!...
אי, זִיכְרָן פְּנִים!... (פְּגָלָט אַיְוֹן חַלְשָׁה). די דָּרְיִי אַנְדָּעָר לוֹפְּנָן צְוָאָם
צְוָאָם, הַיִּבְנָה אַיְוֹף, לִיְגַּו אַיְסָמָר אַרְוּפָט אַרְוּפָט טִישׁ).

צְוֹוַיְיָטָעָר חַסְדִּיָּה. וּוּאַסְעָרָל! אַ בִּיסְל וּוּאַסְעָרָל! (דָּרְיִי
טָעָר חַסְדִּיָּה לוֹיְפָט אַרוּסָט).

פָּעָרְטָעָר חַסְדִּיָּה. מע קָאָן אַיְסָמָר גַּאֲרָר נִישְׁתָּ אַפְּמִינְטָעָרָן.

צְוֹוַיְיָטָעָר. עַרְטָ נִישְׁתָּ גַּעֲטָאָרָט קוֹפָן.

פָּעָרְטָעָר. דָּאָס קָומָט, וואָס מַע שְׁטָעָלָט צְוּפִיל אַוְיָף
זִיךְרָן. איך האָב דָּעָן נִישְׁתָּ גַּעֲוָאָלָט קוֹפָן?

דער בעל שם טוב און דער גזען

צווויי טער. און איך? (דריטער חסיד קומט אריין מיט אַ
קענDEL וְאַסְעָר, הינטער אים האזל).

הָרִיטָר (ציקומענדיך מיט האזלען צום טיש און האזל-
טונדז פֿאַר אַיר דֶּקֶס קָעַנְדָּל). שפֿרְיעַז אַוְיף אַים, האדעלע, שפֿרְיעַז!
פֿוֹן דִּינְעַז הענט ווועט ער גַּלְיַיך קָוְמָעַן צו זיך.
הָאַדְלָה (שפֿרְיעַז אַיְנָמָל אַון צוֹווַיָּחָל, בֵּית דָרִיטָן מַאל
ערעכְצָט דָּרָר גַּעַלְשָׁטָר אַוְיךָ).

הָרִיטָר. נָאָט, אַיךְ הָאָב גַּעֲזָגָטָן!
הָאַדְלָה. טְרָאָגָט אַים אַרְוָוָם. טְרָאָגָט אַים אַרְיָין אַין נְרוּוֹטָן
צִימָעָר אַון בְּלִיבָּת דָּאָרָטָן מִיט אַים. קָוְמָט נִישְׁתָּחָאָר. אַין גַּעַוְיִטָּע
צִיטָּטָן אַיְזָן בְּעַסְעָד צו זִוְן פֿוֹן ווּוִיטָן. (דיּ דָרִיטָר טְרָאָגָן אַרְוָוָס דָעַט
געַלְשָׁטָן), האזל באַגְּנִיטָז זַי צו דָרָר טִיר פֿוֹן יְשָׂרָאֵלָס
צִימָטָר).

הָאַדְלָה (פֿאַרְכָּאָפְט אַים דָעַט וְעוֹג, מַאֲכָת צו פֿאַרְכִּיכְטִיךְ זַי
טִיר אַון פֿאַרְשָׁטָעַלְט זַי). ווִילְמָט אַוְיךְ חַלְשָׁוָן?
פֿוֹן וְאַדְלָה. אַיךְ הָאָב שְׁוִין אַיְנָמָל גַּעַזְעָן דָעַט טָאָטָן, דָעַט
קָאָפְ פֿאַרְבּוֹיגְן אַוְיךְ הִינְטָן, אַבְעָר נִשְׁתָּחָאָר בֵּין צו דָרָר עֶרֶד, אַון זִוְינָע
לִפְנֵן הָאָבָן גַּעַשְׁפְּטָשָׁעָט, אַון פֿוֹן זִוְינָע אַוְינָען הָאָבָן גַּעַנְאָסָן טְרָעָרָן,
אַבְעָר אַיךְ הָאָב נִשְׁתָּחָאָר גַּעַלְשָׁטָט.

הָאַדְלָה. ווּרְבָּרְבָּרְבָּר בְּזִוְטוֹ? אַיךְ זַעַדְךָ דָרָךְ דָא צּוֹם עַרְשָׁתָן מַאְלָה.
פֿוֹן וְאַדְלָה. אַיךְ זַעַדְךָ דָרָךְ אַוְיךְ צּוֹם עַרְשָׁתָן מַאְלָה, אַבְעָר אַיךְ
וּוּוִסְמָן, ווּרְדוּ בְזִוְטוֹ. בִּזְמַת דִּין מַאֲמָעָ אַוְיסְמָר אָוִיגָן.

הָאַדְלָה. זַאְגָן דָאָךְ זְכוֹרָה לְבָרְכָה.
פֿוֹן וְאַדְלָה. דָקָס אַיְזָן נִשְׁתָּחָאָר פֿאַר מִין צָוָגָן.

הָאַדְלָה (שְׁטָאָרְקָעָר). ווּרְבָּרְבָּר בְּזִוְטוֹ?

פֿוֹן וְאַדְלָה. דִין מַאֲמָעָ...

הָאַדְלָה. זְכוֹרָה לְבָרְכָה...

פֿוֹן וְאַדְלָה. הָאָט אַוְיךְ אַיְנָמָל אַנְגָּעָקָטָן מִיךְ מִיט. אַזְוִינָע
אוֹונָן.

ה א ד ג. וואס זיינען דאס פארידע ענטפערטס?

פ י י ו ו ג. איך רoid דאך ווען דיין מאמען.

ה א ד ג. זאג דאך...

פ י י ו ו ג. א, יא... עלון השלום.

ה א ד ג. עליה השלום.

פ י י ו ו ג. וואס האב איך געאנט?

ה א ד ג. דו ווילסט מיר נישט זאגן, ווער דו ביזט.

פ י י ו ו ג. דיין מאמע האט אליען געטראפֿן. (כאמפֿ זיך אונ

גיט צו) זכרונה לברכה.

ה א ד ג. דו ריזסט זיך מיט מיר.

פ י י ו ו ג. אוז מענטש בין איך.

ה א ד ג. וואס פארידע מענטש?

פ י י ו ו ג. א מענטש, וואס האט האלט צו ריזין זיך. כאמפֿ

איך איינעם, ריזיך איך זיך מיט אים, איזידער... העעהעה... אה, יא,

זאג איך אים, איך האב שניין לאנגן געוואלט באקאנט וועדען מיט

דיין, שניין אויסגעקופט די אונגן נאך דיר... דו ביזט עפֿעט אוז איך

נער, וואס האט זיך געבאדן אין יידישן בלוט... אין אונפֿירער א גאנַ

צער...

ה א ד ג. דו...

פ י י ו ו ג. נו! נו!

ה א ד ג. דו ביזט...

פ ו ו ג. האסט געטראפֿן. איך זיך עס אין דיינע אויגן...

ה א ד ג. דער אטמאמן!

פ י י ו ו ג. נו, אט.

ה א ד ג. דער גולן!

פ י י ו ו ג. דאס נישטן! דאס האב איך פון דיין מויל נישט

געוואלט הערן, דיין מאמע אויך, זכרונה לברכה... נוין! נוין! נישט

נוילן! אטמאמן, יא... אטמאמן, אבער נישט פון גולדנַ... באשטראָ...

בעה, אט... נקמה... קיינטאל נישט באפֿאלן אויף גלאט גולדענען...

דיין טאטע ווילט...

דער בעל שם טוב און דער גולן

יש ר א 5. (באווייזט זיך אין זיין טיר). דו דא מיט מיין האדלען. (זו האDSLען). דא האט דאקט זיך איימוייצער געהלשט.

ח א 5. רב ייחיאל.

יש ר א 5. געקוקט, ואיהין ער האט נישט געדארפט. (זו פריולען). פונגואנגען קומסטו און וואוהין ניסטמו? פ י י וו 5. איך קומ פון נישט וויט פונדאגען און גי אין זאסלאו.

יש ר א 5. אין זאסלאו! — איך בין דארט ערשת געווען. פ י י וו 5. דו — ערשת — אין זאסלאו?!

יש ר א 5. וועגן וואס א מענטש טראכט, דארטן אין ער. פ י י וו 5. אויב אוזו, מאג איך דיך פרענן, וואס הערט זיך דארטן.

יש ר א 5. מי האט געפונגען א הרוג אויפן וועג צוישן זאס-זאוו און בעלאנאראדקען. פ י י וו 5. איך ווים.

ישראל. דער גוף שוין אונגעאנצען צופוילט, דער הרוג אין מסתמא לאנג צוריך געהרגעט געווארן. מען קאן אפילו נישט וויסן, צי א ייד צי א גויא.

פ י י וו 5. א גויא?

יש ר א 5. אוזו זאגן די גוים. און זיין זאגן, און יידן האבן אים געהרגעט. האט מען שוין איריגגעזעצעט עטלעכע און דרייסיק יידן פון די שענסטע באלאכבראים מיט דעם רב און די דינינט, און מען טוט זיין אן יסורים מיט ענווים, זיין זאלן זיך מורה זיין. ווארטן, ניסטו אפשר נאך זאסלאו מיט דיין אלטען פלאן צו באפאלן די תפיסה און באפריען די ייד?

פ י י וו 5. ניין. אבער איך וויל וויסן, וואס האסטו געתאן און זאסלאו.

יש ר א 5. געוווכט דארטן דעם רוצח.

פ י י וו 5. וואס?

יש ר א 5. נאך פשוט. די אינגעוואצעטן יידן זוינען דאך געוויס

ニישט די רוצחים. נישט נאָר דער רב און די דינֿים אָזֶן די שענסטעָר באַלאַכָּטִים, אֲפִילוּ די שפֿלְדִּיקְסְּטוּ יידָן זיינְעָן עַס נִישְׁט, ווַיֵּלְכֹּר דָּעָר גַּבְּרוּיכָן נִישְׁט קִין בְּלֹט פָּאָר אָנוֹזְעָרָעּ מִצּוֹת, ווַיֵּלְכֹּר דָּאָם אַיזּ דָּעָר שְׁרַעְקָלְעַסְטָעָר בְּלֹכְל אַיזּפּ אַגְּטָס פְּאָלָק, ווָאָסֶם יַעֲדָר בְּלֹטְגַּבְּרוּיךְ אַיזּ אִים אָסֶור עַל פִּי דִין, אֲבָעָר אִימְיצָעָר הָאָט דָּאָךְ דָּעָט הַרְוגָּה דָּעָרָה חַרְגָּעָט, הָאָב אַיךְ מַחְפְּלָל גַּעֲוָעָן, אָזֶן דָּעָר רֹצֶחֶת זָאָל אַרְוִיסְקּוּמָעָן אָזֶן זָוָה זַיִוָּן, אָזֶן די אָוּשְׁוָלְדִּיקָעּ זָאָל אַבְּפּרִיטִיס וּוּרָן.

פִּיְוָוָוָה. דָּעָר רֹצֶחֶת הָאָט זָיךְ אַפְּגַּעַזְוָתָם.

יְשָׁרָאֵל (מִיט אַוְפְּגַּעַהוּבָעָן הַעֲוָת צָוָה הַיָּמָל). רְבָּנוֹן של עַלְמָן!

הָאָדָל. נְאַטְוָנוֹן!

פִּיְוָוָוָה. אָזֶן דָּעָר וּוּטָמָאָן, ווָאָסֶם דָּו הָאָסֶט גַּעֲוָאָלָט.

יְשָׁרָאֵל. זָוָה זַוְוִיסְטָוָה דָּאָס?

פִּיְוָוָוָה. אַיךְ בֵּין דָּעָר-רֹצֶחֶת.

הָאָדָל (טְרֻעָת אַפְּ מִיט שְׁרָמָתָה).

יְשָׁרָאֵל. דָּו — נִישְׁט קִין גַּוִּוִּי?

פִּיְוָוָוָה. אָזֶק. נִישְׁט קִין גַּוִּוִּי.

יְשָׁרָאֵל. פָּוּנוֹאָגָעָן זַוִּיסְטָוָה, אָזֶן אַיזּ דִין הַרְוגָּה?

פִּיְוָוָוָה. זַיִי הָאָבָן אִים גַּעֲפָנוּן, ווָאָסֶם אַיךְ הָאָב אִים גַּעֲנָהָן. דָּאָם אַיזּ גַּעֲוָעָן אָרוֹם חַנּוּכָה-צִיּוֹן. אַנְגָּעָטָרָפּ אַזְּדָר מִיט אִים אַוְגָּג אַוְפּ אָוְגָּג. אָן אַנְפְּדוּר גַּעֲוָעָן אַיזּ די לְעַצְטָעָ שְׁחִיטָות. נָגָּה הָאָב אַיךְ גַּעֲמָאָכָת אַסּוֹף מִיט אִים. קִינְעָרָעָט מִיר נִישְׁט גַּעֲוָעָן, נִישְׁט גַּעֲמָאָכָת אִים טִיף פָּאָרְשָׁאָרָן, נָאָר מִיט שְׁנִי פָּאָרְדָּעָט... נָגָּה דָּעָר שְׁנִי אַיזּ צְוָנָגָעָן, הָאָטָן אִים גַּעֲפָנוּן.

יְשָׁרָאֵל. אָזֶן דָּו נִישְׁט זָיךְ זָוָה זַיִוָּן.

פִּיְוָוָוָה. אַרְאָבָנָעָמָעָן די שְׁוֵלָד בָּוּן אָוּשְׁוָלְדִּיקָעּ יַיְדָן.

יְשָׁרָאֵל. עַס אַיזּ מִיר שְׁרַעְקָלְעָךְ צָוּ דָעַרְמָאָגָעָן דִּירָה, אָזֶן כּוֹחָט זָיךְ בָּאָיִיךְ.

פִּיְוָוָוָה. בַּיִּדְיָין טּוּיָּר וּוְאָרְטָ אַוְפּ מִיר אַ רְוִיטְפָּעָרָד, אָזֶן אַיךְ וּוּלְעַם דְּאָפְלָט שְׁנָעַל יַאֲגָן, נָאָר אַפְּרִיעָר...

דער בעל שטוב אוו דער גאנז

יש ר א. ג. דו ווילסט וואס פון מיר?

פ. י. ו. ו. ג. זאלסט מיט מיר זאגן ווידוי.

ח. א. ד. ג. (אטעומט שווער אוויז).

יש ר א. ג. גערדארט טובל זיין זיך... גערדארט זיך אנדערש צונגריטן... נאָר... זאל זיין... זאג מיר נאָר: "עס זאל זיין דיין דזונן..."

פ. י. ו. ו. ג. זאג מיט מיר ווי אַין סידור.

יש ר א. ג. איך וויל, דו זאלסט וויסן, וואס דו זאנסט. נאָט פארשטייט אלע לשונות, אונ ער וויל נאָר דאס האָרין. וואס דאָרטסטע דעם פידור? קאנסט צו אַים ריידן מיט דיינע אִיגענען ווערטער. וואס וואָלטסטע אַים אִיצטער געאָגנט?

פ. י. ו. ו. ג. (טראקט אַ ווילען) מאָקט אַוועך חיט דער האָנוֹט). בעסער נישט. וועל בעסער זאנן וויזן. אַ ייך ווי אלע יידן. דו זאג מיט מיר ווי אַין סידור.

יש ר א. ג. נו, זאָכָן יהי רצון מלפניך...

פ. י. ו. ו. ג. יהי רצון מלפניך...

יש ר א. ג. יי' אלהי ואָלהי אַבּותִי...

פ. י. ו. ו. ג. יי' אלהי ואָלהי אַבּותִי...

יש ר א. ג. שתהא מיתתי...

פ. י. ו. ו. ג. שתהא מיתתי...

יש ר א. ג. כפורה על כל עונותיכ...

פ. י. ו. ו. ג. כפורה על כל עונותיכ...

ח. א. ד. ג. (ברעכט אויס אַיז אַ געוויז).

יש ר א. ג. אַירע טרען ריידן אִיצטער פֿאָר דיך, דו דאָרטסטע נישט מעה.

פ. י. ו. ו. ג. טיעערע טאָכטער!

יש ר א. ג. קענסטו שמע ישראל אויף אויסוועיניק?

פ. י. ו. ו. ג. ווי אַ וואָסער.

יש ר א. ג. אַין דיין לעצטער מינוט פֿאָרגען נישט צו זאגן שפֿען ישראָל.

פִּיְוָוָה. האב'ס אליאן געוואוסט. וועל נישט פַּאֲרָגָעָסֶן.
יְשָׁרָאֵל. עם גרוילט מיר צו דענקען, וואס פָּאָר אַשְׁרַעַלְעָכְן
טויט דו וועסט שטארבן.

פִּיְוָוָה. און איזו שטארבט מען נישט אין שרעקלעכע
יסוראים און מיט ווילדע געשריען? אַיְדָה וועל נישט שריען.
יְשָׁרָאֵל. גאנט זאל דיך שטארבן.

הָאָדָה (וַיְיִנְתַּחֲרֹקְתָּר).

פִּיְוָוָה. טייערע טאכטער!... נו, אַיְדָה וועל זיך באילוּן!
וַיְזַעַּלְןָ זיך דאָרטָן דערפְּרִיעָרָן מיט מִיר... דער יְוִידָשָׁעָרָן, וועמען
זַיְהָבָן קִינְמָלָן נִשְׁתַּתְּגָעָנָטָן בָּאָפָּן, וועמעם נָאָמָעָן זַיְהָבָן
אָפָּילָוּ נִשְׁתַּתְּגָעָוָסָטָן... אָיְ! וועגן מִין נָאָמָעָן. פַּאֲרָשְׂוֹיִיגָּה, דָּרָ-
מָאָן אִים נִשְׁתַּתְּגָעָ... אַיְךְ ווֹלָן נִשְׁתַּתְּפִיוּוֹלָה עַרְגָּזָן... בֵּין נִשְׁתַּתְּגָעָן
אָזְוִי זַיְהָן גָּלוּן, אָבָעָרָסָהָט זַיְהָן צָוָעָלְעָפָט... דָּרָגָלוּן... נִין,
נִשְׁתַּתְּגָעָן מִין נָאָמָעָן... נִשְׁתַּתְּפִיוּוֹל... דָּרָמָאָן אִים נִשְׁתַּתְּגָעָן קִינְגָּרָדָן
וועט אִים נִשְׁתַּתְּגָעָן... דָּרָמָאָן מִיךְ אִינְגָּנָאָן נִשְׁתַּתְּגָעָן...

יְשָׁרָאֵל. דו גויסט שטארבן, און דִּין רְצֹן מוֹ גַּעֲטָן
ווערטן.

פִּיְוָוָה. אָיְן גּוֹטָם. אָט אָזְוִי... וַיְיִשְׁתַּתְּגָעָן... גַּעַוָּאָלָט
אָסְדָּר הַלְּבָנָן... נו, אָט אִיצְטָרָה, צָוָעָטָה, זָאָגָן מִיר...

יְשָׁרָאֵל. וועסט באָלָר ווֹיסָן דָּעַם אָמָתָה. דו גויסט זיך שטערן
פָּאָר דָּעַם דִּין הָאָמָתָה, פָּאָר דָּעַם מֶלֶךְ הַמְּלָכִים...

פִּיְוָוָה. צְוָרְשָׁטָם אָבָעָר פָּאָר דִּי חִינְטָפָּזְן דִּי פָּאָנְעָם...
הַהְעָ... נו, אַיְדָה נִיְּ... ווֹיסְטָה, ווער עַס וועט מִיךְ בָּאָנְגָּלוּיטָן אִיצְטָרָה
דָּעַם גַּאנְצָן וועגָ? דָּרָעָןְבָּלִים פָּזָן אַיְרָה, דִּין מִירְדָּלָה... טַיְיָעָרָעָ טָאָכָ-
טָעָרָ!... עַה, וועל אַיְךְ זַיְהָן! זַיְהָן גַּעַוָּנָטָה, רְבִיבָה! זַיְהָן גַּעַוָּנָטָה, טָאָכָ-

טָעָרָ! (גִּיטָּשׁוּנָלָ אַזְוּעָה).

יְשָׁרָאֵל. נָעַם אִים אוֹיָת אָונְטָעָר דִּיןָעָ פְּלִינְגָּעָן, אַל מֶלֶךְ
רְחָמִים.

דער צדיק אוון דער שטן

טראגדייע איז פיר אקטן

(1939 — 1933)

מייט אונערקענונג צו ש. אנדסקי ז"ל, וועמעס פראגמענטן
„טאג אוון נאכט” האבן מיר געדינט פאָר אַטראָפּ צו מײַן
טראגדייע.

פערזאנען פון ערשטיין, דרייטן און פערטן אקטן

דער רבוי רב בעשׂ.
די אלטער רבוי ציון, זיין טווער.
шибע, זיין פַּלְיוּמָנִיצָע.
צדוק, זיין גבאַי.
רב אי צעה זל אַטְקָאַוווער.
זאל, זיין גבאַי.
קָאַפְּלָה, חֲסִידִים.
ברודָה,
בִּינָה,
אַשְׁטֵילָעָר אַיִּה.
אַיְוָגָע וּוְיָוָבָּה.
כַּיּוֹקָל דָּעָר קָרוּמָה.
דָּעָר שְׁמָשׂ.
עד שְׁטָעָר בָּעָל הַבִּית.
צְוּוּיָּוֶתָּעָר " " "
דרײַטָּעָר, " "
חתן, כליה, יידענעָם, יידָן, קלענָמעָר, חסידָים.
די פרוילעכָע געסטָט.

אַבְּרָהָם בָּעָר,
מָאַטָּל שְׁוִיעָן,
מָעָכָה,
הַעֲנָדוֹת,
שְׁמוֹאַל יִקְּ.

די אלטע אסתרה.

עלום פון טאטעס און מאמעס

אַמְּאָן.

פֿוֹנוֹ צוֹווִיטֶן אַקְטֶן:

דער שעטן.

מעפֿיסט אַפְּלֵן

אנאטה עמא.

אלעפֿיטוֹן.

ערשטער שׂרעדן.

צוֹנוֹיִיטָעָר "

דרוֹטָעָר "

פֿערְטָעָר "

פֿינְפֿטָעָר "

שְׁדִיבָּרָם.

האנדולונג קומט פֿאָר אַין אַלטער צוֹיט אַין אַלטער שטאמט.

עדשטער אקט

א קלויין איין רב העהלט הויז. איין מיטן היינטערוואנט און אָרְוּן
קדש מיט און עמוד פאָר אַיס. פֿוֹן בִּידְעַ זִיְתֶן פֿוֹן אַרְוּן קְדַש —
פֿעַנְסְטָעַר. איין דער וָזָאנַטְפּֿאָרְוָעַט דִּי דָּרוּיסְטָנִיר. איין דער לִינְקָנוּר
וָזָאנַטְ צְוַיְיַ טִירַן: דִּי פָּאָרְנְסְטָעַפּֿוֹרְטַאָן דִּי צִימְעַרְ פֿוֹן רְבָּהָעַל,
דִּי היְנְטָעַרְשָׁטָעַ אַיְן דִּי צִימְעַרְ פֿוֹן דִּעְרָאַלְטָעַרְ רְבִיצְיַן. רְעַכְטָסְ אַיְן
לִינְקָסְ בִּיְיַ זִי וָעַונַּטְ לְאַגְּנָגְנָגְ טִישַׁן מִיטְ לְאַגְּנָגְנָגְ בִּיְנָקְ פֿוֹן בִּידְעַ זִיְתֶן,
בִּיְיַ זִעְרָה היְנְטָעַרְוָאַנטְ נְגַרְ בְּעֵקְ אַלְיַןְ פֿוֹן בִּידְעַ זִיְתֶן פֿוֹן דָעַטְ
עַמְוֹד.

צְדוֹגְ שְׂטִיְיטְ בִּים רְעַכְטָן פֿעַנְסְטָעַרְ אַוְן קְוַקְטְּ אַרְוִיסְ. זָאוּן
זִיכְטָ לְעַבְנָן אַיְיךְ דִּעְרָ בְּגַנְקָן: קְאָפְלָל שְׂטִיְיטְ מִיטֶן רְוּקוּן בִּים עַמְוֹד.
בְּרוֹדְ אַוְן בִּיְנְוִישְׁ זִיכְן בִּים רְעַכְטָן טִישַׁ אַיְינְרָ אַנְטְקָנוּן דָעַטְ אַנְדְעַרְן:
בְּרוֹדְ אַיְיךְ דִעְרָ הַיְנְטָעַרְבָּגָנָקְ, בִּיְנְוִשְׁ אַיְיךְ דִעְרָ פָּאָרְדָעַרְבָּגָנָקְ; בְּרוֹדְ
שָׁאַקְלָטְ זִיךְ אַיְן דִעְרָ בְּרִיטָהְ, מָעַרְ נָאַךְ רְעַכְטָסְ, בִּיְנְוִשְׁ פֿוֹן פָּאָרְנָטְ
וְאַדְ הַיְנְטוֹן אַוְן מָעוֹרְ נָאַךְ לְיִנְגָּסָס. בִּיְיַ בִּידְעַ טִישַׁן זִיכְן חַסְיִידִים, שָׁאַקְ
לְשַׁׂעַדְ זִיךְ, זָאוּן תְּהִילִים, הַעֲרוֹן זִיךְ צָום גַּעַשְׁפָרְעָן, פֿוֹן דָרוּיסְן דְּרִינוֹגְטָ
אַרְיַיןְ אַגְּנִיאַמְעַרְ.

צְדַקְתְּ. לְוִיהַ נָאַךְ לְוִיהַ... נִישְׁטָאַ דָּאַכְטָ זִיךְ אַהֲזִין, וּוֹאַוְעַם
וְאַלְ נִישְׁטָ וַיְיַזְרֵרְ קִיְינְ מַתְ... אַוְן אַלְעַזְןְ קִינְדְּרָלְעַדְ...
קְאַפְּלָן (מִיטְ אַשְׁוּעוּרְ זִיפְץְ). אַוְן נִישְׁטָאַ סִין אַפְּשְׁטָעַן.

זָאוּןְלָ. הַאַטְמָעַן אַלְעַזְןְ גַּעַטְאַןְ?

גַּעַטְרַעַבְעַזְ. גַּעַטְאַןְ... גַּעַטְאַןְ... גַּעַטְאַןְ...

צְדַקְתְּ. וּוֹאַסְ הַאַטְמָעַן שְׁוֹןְ נִישְׁטָ גַּעַטְאַןְ?

קְאַפְּלָן. דָרְיַי תְּעַנְתִּים הַאַטְמָעַן שְׁוֹןְ שְׂטָאַטְ גַּעַפְאַסְטָן!

בְּרוֹדְהַ. הַיְנְטָ שְׁטָעַלְטָמָעַן אַחְוֹפָה אַוְיַפְןְ בֵּיתְ עַוְלָםְ...

בְּיַינְוֹשְׁ. מַיְ אַמְכָטְ חַתְוָהְ צְוַיְיַ אַרְעַמְעַ וְחוּמִיםְ.

ב ר ו ד. סאלוקעט נעלבעך.

ב י י נ ו ש. ער א בלינדרער, זי א שטומע.

ז א ו ו ל. האט מען זונד געוזוכט?

צ ד ו ק. ווי דען?

ס א פ. זי ערשותע זאך.

ב ר ו ד. נאך ווי געועוכט!

ב י י נ ו ש. נאך ווי גענישטערטן!

ב ר ו ד. ווי די ליאוּן.

ב י י נ ו ש. ווי... (קראצט זיך). יאן!

ז א ו ו ל. און גארנישט געפונגען? היתכון? עפעס מון דאך...

צ ד ו ק (מיט א זיפץ). נישט אויפגעדעטען...

ב ר ו ד. איך האב שווין געהאט עפעס אונגעטאפעט... עפעס

א אישה... קומט שפערט פארטאגן א היים...

ב י י נ ו ש. האב איך זי גראד דערטאפעט... האט זיך אויסגעַ

לאוֹן — א זונחן! א באבע, וואם קומט פון יולדות.

ז א ו ו ל. וואם זאנט אייערער, זאל געזונט זיין?

צ ד ו ק (מיט א זיפץ). וואס ווערט איבערגעחוּרט פון זי אן

דערע). דער רבינוּ!

ב ר ו ד (אייז זיין שאקלענויש). דער רבינוּ... דער רבינוּ...

ב י י נ ו ש (אייז זיין שאקלענויש). דער רבינוּ... דער רבינוּ...

ס א פ. ג. געראנגלי!

ז א ו ו ל. איזו!

ס א פ. פארשפארט בי זיך און חדר...

ב ר ו ד. פאסט גאנצע טעג.

ב י י נ ו ש. נישט ער עסט, נישט ער טרינקט....

ב ר ו ד (צו ביאנווש). האב איך דאך געזנט, און ער פאסט.

ב י י נ ו ש. און וואם האב איך געזנט?

ז א ו ו ל. זי סיטרא אתרא מון זיין שטארק!

צ ד ו ק. א שווערע מליחמה!

ק א פ 5. א שוערעדן א שוערעדן... זונט די מגפה האט זיך
אנגעחויבן, לאוט ער קינעם צו זיך נישט צו.

ז א ו 5. האבן מיר אפשר נישט גדרארפטע אריינקומען.

צ ד ו 5. ניין, איד האט דאכט זיך גוט געטאן. ווען איד האט
אימ אַנְגָּזָעָןִט, אָז דער ולְאַטְאַקְאַפְּעָר אַיְזָעָקְוָמָעָן, האט ער נלייך
געזאגט: "בריגנד מיר אים אַרְיוֹן!" אָז אַיְזָעָקְוָמָעָן צו ניין
אַיְם אַנְטְּקָעָן.

ז א ו ו 5. א שאר, וואס איך וועל אים נישט קאנען זען.
וואלט וועלן אויף אים א קוֹפְּטָן. מי זונט עפֿעַם...

ק א פ 5. די שכינה רות אויף זיין פנים. זיין פאטער, דער
קדוש, אויסן אויגן.

ז א ו ו 5. ער איז דאך נעכארן געווארן נאך זיין טאטטנס
טריט?

ק א פ 5. פונקט צו ניין חדישים, נאכדעם ווי זיין טאטטער דער
קדוש איז געשטיידרבן אויה קידוש החט אין דער גרויסער מלחהה, איז
ער נעכארן געווארן.

ז א ו ו 5. דאס איז אויך עפֿעַם א גרויסער נס.

ק א פ 5. אלין הייסט א נס!

ב ד ו 5. נאך אידער ער איז נעכארן געווארן...

בי י נ ו 5. נאך אין זיין מאמעס בון...

ב ד ו 5. האט מען געוואסטען, אָז עס וועט נעכארן ווערן אָ
זון, א נאכען נאך דעת קידוש...

ב ז י נ ו 5. אָז מֵעַתְּ הָאַט אַיְם גַּעֲרָפֶן רְבִיבָן.

ב ד ו 5 (כאג'יסטערט אַרְוִיסְזִינְגְּנְדִּיך). אַיִ, רְבוֹנוֹ!

ב י י נ ו 5 (חוורת איבער אין אָז אונדעַר טאָן). רְבוֹנוֹ!
(די איבערוזרוג ווערט זיגוּן, וועלכוּ עס כָּפֹן אויף אַגְּעַע אַונְדָּרָע
חסידים, אויסער צדוק, קאָפָל אָז זָאוֹל — שטילעה, הארכיזער,
פֿרוֹטָעָר נִיגּוּן, פֿוֹל מִיט בִּינְקָשָׁאָפְּט נָאָז דעת רבּוּן. דער גּוֹזָג
ווערט אַיבְּעָגָעָרִיטֵן זָוָךְ דעת אַרְיִמְצָחָמָעָרִיךְן שְׁמַשָּׁ).

ש מ ש (צָו צְדוֹקָן). פּוֹן בֵּית עָולֵם אַיְזָעָקְוָמָעָן אַ שְׁלִיחָה.

מְווֹיל דעת דְּבִין צָו דער חָופֶחֶן אַזְחָפּוֹת.

צ ד וּ ק. זאג אום, דער רבוי ווועט נישט קומען....

ש מ. ש. עס ווועט זיך טאן חושך.

צ ד וּ ק. גיי ענטפער, זאָס אַיך האָב דיר געההימן!

ש מ. ש. נו, רבונו של עולם! (גייט אַזועַג מיט אַקרעכץ)

ק אַ פ. 5. דו וואָלסט פונדעטען אַרײַגענעגעגעגען צו אַים.

צ ד וּ ק. זיַין אַנוֹאָג אַין, ער ווועט צו קיינעם זיך נישט באַאוֹויזן.

ווען עס ווועט קומען די ציַים, ווועט ער אַרוֹוַס.

ו אַ וּ 5. אָפְּשָׁר אַיצְטָר, וווען מײַנְיָנֶר אַין מיט אַים....

צ ד וּ ק. ער ווועט ביַי זיַין אַנוֹאָג בְּלִיּוֹבַן.

אַ יַּיְד (דָּצָר אָוֹן מַחְגָּר, אַ צָּצָרָת אַיְזָל גַּעוֹיָכֶט, רַקְטָט

זֵד אַרְיוֹן דָּוָרְדָּעָר קָוָס גַּעֲפָנְטָעָר טִיר). גוֹטָן טָאג, רַבּוֹתִין!

צ ד וּ ק. גוֹטָן טָאג! ווּאָס ווּיל אַ יַּד?

דָּעָר יַּיְד. דָּעָם רְבִינָן זָעָן.

צ ד וּ ק. דָּאָס קָאנְסָטוּ נִישְׁטָט.

דָּעָר יַּיְד. אַיך מָוֹן.

צ ד וּ ק. דָּאָס מוֹזָן אַלְעָא, אַבְּעָר דָּעָם רְבִינָן זָעָן קָאָן מעָן נִישְׁטָט.

וּוִי בְּזִוְּטוּ אַחֲעָר אַרְיוֹן?

דָּעָר יַּיְד. מיט מַיְוָן שְׂטִילְקִיט. אַירָר זַעַט דָּאָה, רַב צְדוֹקָן,

אַיך בֵּין שְׂטִילָה, אַיך מַאֲכָד קַיְוָן קָלוֹתָה נִישְׁטָט. אַיך מוֹזָן דָּעָם רְבִינָן זָעָן.

לְאֹזֶטֶן מַיך צָו דָּעָם רְבִינָן צָו, רַב צְדוֹקָן.

צ ד וּ ק. זָאָל אַיך ווּרְעָן בְּיוֹזָן? זָאָל אַיך דִּיך אַרְוִוּסְוָאַרְפָּן מִיט

מִינְיָנָע אַיְגָעָנָע הָעָנָטָה? דָּוָקָאנְסָטוּ דָּעָם רְבִינָן נִישְׁט זָעָן, הָאָב אַיך דִּיך

גַּעֲזָאנְטָה.

דָּעָר יַּיְד. פָּוֹן אַלְעָא בְּרָאָכָן אַין מִינְיָנָע דָּעָר גַּרְעָסְטָרָה.

צ ד וּ ק. אַיך גַּלוֹבָד דִּיר, אַבְּעָר דָּוָקָאנְסָטוּ נִישְׁט זָעָן דָּעָם רְבִינָן.

דָּעָר יַּיְד. אַיך האָב לְאָנָגָע יָאָר גַּעוֹוָאָרָט אַוְיָאָה אַ קִינְדָּה,

בֵּין נָאָט הָאָט מַיך גַּעֲבָנְטָשָׁט מיט אַ קְדוּשָׁ... דָּעָם רְבִינָן בְּרָכָה... אַיְצְטָר אַין ער מַיהָר גַּעֲפָרְלָעָד קָהָאנְקָה... דָּעָר רבִי מוֹזָן אַים רַאֲטָעָה...

זָעָן... אַיך מוֹזָן זָעָן דָּעָם רְבִינָן.

צ ד וּ ק. בְּיוֹזָן נִישְׁט דָּעָר אַיְנָאַקְעָרָה.

דער י. י. ד. מײַן אָשָׁה חָאַס גַּעֲוָאַלְתַּן גַּיִּין אַחֲרֵי מִיט גַּעַשְׂרִיעַן, מִיט יְלָלוֹת, אַיךְ הָאָב וְיֵנֶשֶׁת גַּעַלְאָזָן. בַּיִּם רְבִינְןַן מַאֲכַלְתַּן נִישְׁתַּמְעַט קִיְּין גַּעֲוָאַלְתַּן, הָאָב אַיךְ אַיר גַּעֲזָאנְטַן. נַאֲרַ שְׁטִילְקִיַּתְן גַּעַמְעַן. אַיזְן וְיַגְּבַּלְיָבַּן בַּיִּם קִינְדַּה. דַּיְהַעַנְתַּן אַוִּיפַּן קָאָפַּן, מִיטְן קָרְעָבִיְּן גַּעַמְעַן. אַיזְן וְיַגְּבַּלְיָבַּן בַּיִּם קִינְדַּה. דַּיְהַעַנְתַּן אַוִּיפַּן קָאָפַּן, אַונְן אַיךְ בַּיִּן דָּא. מַוְן זָעַן דַּעַם רְבִינְן. מַיִּין קִינְדַּה וְוָאַלְתַּן גַּעֲפַנְעַן אַבָּאַזְן.

צְדָקָה. אַיךְ קָאַן דִּיךְ נִישְׁתַּמְעַט אַרְיִינְלְאָזָן צֻוְּמַן רְבִינְן. אַבְּעָר — דָּאַס אַיזְן דַּי טִוְּרַ צֹו וַיְיַעַן הַדָּרוּמִים, שְׁפָאָר וְזָהָן אַיר צֹו, עַר וְוָעַט דִּיךְ שְׁווֹן דָּרְעָפְּוִילַן. דָּאַס אַיזְן אַלְגַּי, וְאַס אַיךְ קָאַן טָאָן פָּאָר דִּיהְ. נַיְיַ דָּרְעַדְן נַאֲרַ אַחֲרִים אַונְן הַאָפַּה: דִּיןְן קִינְדַּה וְוָעַט שְׁווֹן גַּעֲזָאנְטַן וּוְעַרְן.

דָּעַר י. י. ד. דָּאַס אַיזְן שְׁווֹן אַיךְ גַּוְטַּה. (גַּיִּיט צֹו דָּעַר טִירַה, דָּרְקַט זָהָן צֹו אַיר צֹו מִיטְּפָאָרְוָאָן דָּעְרָגְעָשְׁפּוּרְיוּטַן אַרְמָס אַזְן וְיַפְּצַט אַרְוּסִים מִיטְן חַהְנוּוּתַה). רְבִינְן רְבִינְן (שְׁטִיטַה אַזְן וְיַיְלָע אַיזְן פָּאָרְגְּנִיּוּעַ וּוּגַג). אַיךְ וְיַיְלָע הַאָפְּבָן... עַר הַאָט פִּיךְ פָּאָרְגְּנוּמָעַן... דַּי טְוִיעַרְן פָּוּן רְחַמִּים וּוְעַלְן וְזָהָן אַוִּיפַּעַנְעַן פָּאָר מִיר.

צְדָוק אַוְן חַסְיָדִיָּס. חַלְאוֹן!

דָּעַר י. י. ד. אַגּוֹטָן טָאָן אַיךְ, רְבִיבְּצָוְקָה אַגּוֹטָן טָאָן טָאָן אַיךְ, יַדְעָן (גַּיִּיט צָוּוֹעַ).

זָאַוְוִיכְן. עַר הַאָט מַיִּין הָאָרֶץ צְוּבָּרָאָכְן.

קָאַפְּלָה. מַקְאָזָן שְׁווֹן נִישְׁתַּמְעַט אַרְיִיבְּעָרְטָאָכְן.

צְדָוק. אַוְן וְיַיְזָה אַיִּס שְׁווֹן!

בְּרַוְדָה. אַיךְ הָאָב עַפְּעַם גַּעֲוָאַרְטַּה, אַזְן דַּי טִיר וְוָעַט זָהָן אַוִּיפַּעַנְעַן...

בְּרַוְדָה. אַונְן דָּעַר רְבִינְן זָהָן גַּעֲזָאנְטַן זָיַן...

בְּרַוְדָה. וְוָעַט אַרְוִיסְפּוּמְעַן...

בְּרַוְדָה. יַא, אַזְוִוי הַאָט זָהָן פִּיךְ אַוִּיךְ גַּעֲדָאָכְטַן.

בְּרַוְדָה. אַוְן, וְוָאַלְתַּן דָּאַס עַפְּעַם גַּעֲוָוְעַן!

בְּרַוְדָה. אַיִּין, אַיִּין, וְוָאַלְתַּן דָּאַס עַפְּעַם גַּעֲוָוְעַן!

בְּרַוְדָה. אַיִּין, וְבַגְּנוּיָה!

דער צדיך אוֹן דער שטן

בִּיְנָוָשׁ. אֵי, רַבּוֹנוֹ! (זֶה אַיְבָּרְחוֹרְגָּג וְעוֹרָט וְוִידָעָרְגָּה, אֲמִת טְרוּוֹן אַיְבָּרְגָּפְלִיטָּרְגָּה נְגָגָן).
אָנוֹ וְיָבָל. (דָּעַם קָאָפְ פָּאָרְדָּקְטָּבִין אַיְבָּרְוָן שְׂטָעָרְן, קָוָמָט אַרְיָוָן שְׂטָילָן, מִתְּאַמְּתָרְגָּה בְּלִיקָּה, צִיטָעָרְטָּה אָוָרְפָּה, וְעַן זַי דַּעַרְהָעָרְט גְּזָעָנָגָג. עַר וְעוֹרָט גְּלִיזָא אַיְבָּרְגָּרְיסָן).

צְדָקָה. וְוָסָס וְוַיְלָא יַדְעַנְעָא?
דִּי וְוַיְיָבָל. דָּעַם טּוֹוִוּת.

צְדָקָה (שְׁטָרָעָגָג). וְוָסָס רַעַדְתָּא יַדְעַנְעָא!
דִּי וְוַיְיָבָל. אַיךְ וְוַיְלָא דָּעַם טּוֹוִוּת. אַיךְ וְוַיְלָא, דַּעַר צְדָקָה
וְאַל מַתְּפָלֵל זַיְן פָּאָרְמָה, אָנוֹן אַיךְ זַאָל שְׁטָרָבָּן, גָּאָט זַאָל מִיךְ
בְּרִיְינְגָעָן צַו מִינְיָנָע קִינְדָּרָה.

צְדָקָה. יַדְעַנְעָא!

דִּי וְוַיְיָבָל. צְוָוָיָא קִינְדָּרְלָעָדְהָאָבָא אַיךְ גַּעַחַתָּא, אֲיַנְגָּעָה
לְעַ אָנוֹן אֲמִידָעָלָע... זַי וְיַיְנְגָעָן בְּיַדְעָ אַיְן טָאָג בְּיַי גַּעַשְׁטָאָרָה
בְּעַז... אָנוֹן אַיךְ לְעַב נַאָך... עַרְשָׁת פָּוָן שְׁבָעָה, אַרְוִיסְבָּאָגְּלָיוֹת דַּי נְשָׁ
מוֹת... הָאָב אַלְעָ טְרָעָן אָוִינְגְּוִוִּינְטָן... אָנוֹן לְעַב נַאָך... דָּאָס הַאָרְיָי
הָאָט בְּיַי מִיר נִישְׁטָמָט גַּעַפְלָאָצָטָן... בְּיַי נִשְׁטָמָט גַּעַשְׁטָאָרָבָן... זַאָל דַּעַר רַבִּי
אוִיסְבָּעָטָן אָוִירָן מִיר דָּעַם טּוֹוִוּת.

צְדָקָה. וְוָסָס רַעַדְסָטוֹ, אַשְׁחָה!

דִּי וְוַיְיָבָל. אַיךְ וְוַיְלָא לְאַלְיָוָן נִשְׁטָמָט אַנְטָאָן זַי קִיְּן מִיתָּה...
נִשְׁטָמָט פָּאָרְזִינְדִּיקָן מִיּוֹן נְשָׁמָה, פָּאָרְשְׁפִּילָן יַעַנְעָ וְוּלְטָה... אַיךְ וְוַיְלָא זַו
מִינְיָנָע קִינְדָּרְלָעָד... זַיְן זַיְנְגָעָן אַיְן דָּעַם לְכַטְּפָהָן גַּן עַרְעָ... דַּעַר רַבִּי
מוֹן מִיּוֹן בְּעַטְעָרָזָן... גָּאָט זַאָל מִיר צְוָעָמָעָן צַו זַי...
צְדָקָה. דָו וְוַיְסָט נִשְׁטָמָט, וְוָסָס דָו רַעַדְסָטוֹ!

דִּי וְוַיְיָבָל. אַיךְ וְוַיְסָט... אַיךְ וְוַיְסָט! אַיךְ וְוַיְלָא דָעַם טּוֹוִוּת.
בְּיַי קָאָן נִשְׁטָמָט מַעַר לְעַבָּן. דַּעַר רַבִּי קָאָן מִיר הַעַלְפָן. מִיאָגָט, עַר הָאָט
מִיטָּבָּיָה אָוִיגָן, וְעַן עַר וְעוֹרָט אָיָן כְּעַסְסָן זַאָל עַר אַוְוָף מִיר אַסְקָה
וְעַרְעָן, וְעַל אַיךְ אָוְמְקָוְמָעָן, וְעַל וְיַי אַלְיָט אָיָן וְוָונָט, וְיַי מִוְּגָעָן בְּיַי
דַּעַר קִינְדָּרְלָעָד.

צְדָקָה. בְּיוֹצְטָ נִשְׁטָמָט בְּיַיְם זַיְנְגָעָן, מַוּוֹת. מַשְׁגָּעָן זַיְן!

ד י ו ו י ב ג. משוגע? איך? דאס וואלט אויך גוט גע-
וועז... ווען איך ווער משוגע, וואלט איך ווי א טויטש געוועז...
וואלט מאָר פון מײַן אומנֿאַיק נישט געוואָסְטָמָן... עס וואַלטן מיר
געעלְבֶּט בִּיְדָע קִינְדָּעָלְעָךְ... איך וואַלט זַי גַּהֲאָט לְעֵבֶן זַי... מִוּט
מִיד... בִּיְ מִיד... בִּיְם פָּאָרְטָוָר בִּיְדָע... מִין יִנְגָּלְעָע... מִין מִיד
דָּלְעָע... אַט זַיְנָעָן זַי... אַךְ זַי זַיְדָךְ... זַי רָפָן מִיד... אַךְ קּוֹמָט...
אַךְ קּוֹמָט... דַּי מַאְמָעַ קּוֹמָט... זַי קּוֹמָט... זַי קּוֹמָט... (לויפַּט
אַוּנָקְ).

ו א נ ו ג. טָאָקָע אָוּוֹיָּה אָן אַמְתָּה מְשׁׂוֹגָע גַּעֲוָאָרָן!

ס א פ ג. אַ שְׁרָעָקְ! אַ שְׁרָעָקְ!

ב ד ו ד (שְׁרִיּוֹת אָרוֹוִיס אַ פְּסֻוקְ חַילְיִיטָס). שִׁיר מָזְמוֹר לְבָנִי
קְרָחַ לְמַצְחָה עַל מְחַלְתַּ מְשִׁכְלַ לְהַיָּמָן הַאֲוֹהָהִין.
ב י י נ ו ש (שְׁרִיּוֹת אָרוֹוִיס דַּעַת צְוִוִּיתָן פְּסֻוקְ). יְחֻווָּה אֱלֹהִי
יְשֻׁוָּתִי, יוֹם צַעֲקָתִי בְּלִילָה נְגָדָךְ. (זַי זַגְן אָזָוִי פְּסֻוקְ וּוִיטָּעָוָה
פְּסֻוקְ, דַּי אַיְבָּוּרְקָע חַסְידִים הַאֲלָטָנוּ מַוְטָּה).

ח י י ק ל ד ע ר ק רוּ מ ע ר. (רִיִּיסְטָ זַי אָרִין מִיחַתְּ
קְלוֹגוֹתָ). זַאְל דָּעַר רְבִי זַגְנָן! זַאְל דָּעַר רְבִי אַלְיָין זַגְנָן! וּאַם אַיְזָ
דָּאָס פָּאָר אַ זְוָשָׁ?!

צ ד ו ק (שְׁטְרָעָנוֹגְ). שְׁשָׁשָׁשִׁ!

ב ר ו ד. ש ש ש!

ב י י נ ו ש. שָׁאָ!

ח י י ק ג. נִיּוֹן, זַאְל דָּעַר רְבִי זַגְנָן!

צ ד ו ק. שְׁרִיּוֹ נִישְׁטָן! וּאַם שְׁרִיּוֹסְטוֹ?

ח י י ק ג. וּאַם שְׁרִיּוֹ אַךְ! מִין בְּלֹוט שְׁרִיּוֹת אַיְן מִיד, שְׁרִיּוֹ
אַיךְ. דָּאָס אַיְזָ דָּאָר אַ רְצִיחָה! פָּאָרְוּאָס מַאְכָתָ מַעַן חַתּוֹנָה פִּישְׁקָע דַּעַם
בְּלִינְדָן אָוּן נִישְׁטָ מִיר?!

צ ד ו ק. וּוּסְטוֹ נִישְׁטָ שְׁטִילָעָר רִיְדָן, וּוּרְסְטוֹ אָרוֹוִיסְגָּעָ-
וּוּאַרְפָּן!

ח י י ק ג. איך וואַלט וועלְן זַעַן, ווי אַיךְ וואַלט שְׁטִילָעָר גַּעַ-
רְעָדָטָ! (אוֹזָוּוֹשׁ וִיזְ). איך ווֹילְ מַתּוֹנָה האַבָּן! איך ווֹילְ אַ וּוֹיבְ

דער צדיק און דער שטן

האבן! פארוואם קומט עפּ פישקען און נישט מיר? איך בין עלטער!
וזל זיך דער רבוי אונגעמען פאר מיר!

ו א וו ג. א ניעויללה!

ב ד ו ד (לאכט אויז). הא!

ב י י נ ו ש. הָע!

ח י י ק ג. פארוואם איז פישקע בילכער פאר מיר?

ק א פ ג. מסתמא האט דאך קהַן אוייסגעפונגען.

ח י י ק ג. גאנזישט האט קהַן אויסגעפונגען! האט קהַן גאר
נאכגעפרענט, ווער וויל חתונה האבן? ווער דארכֿ חתונה האבן?
האט קהַן אונגעפרענט בי מיר?

ו א וו ג. מסתמא איז אים באשערט.

ח י י ק ג. באשערט?! ווי קאן עם זיין באשערט? פון וועמען
קאן זי אים זיין באשערט? איז ער איז א בלינדרע און זי איז א שטודֿ
מע, וועט ער אפילו נישט קאנען זען, ווי זי רעדט!

צ ד ו ק. דו גויסט שווין ארין איז גאנטס דרכוֹם? דו —
קאנסטה הינקען אליאן, פישקע אבער איז א בלינדרע און מז א פֿידֿ
ערר האבן.

ח י י ק ג. דארכֿ ער א שטעken, פארוואם גיט מען אים א
ווייבֿ?

צ ד ו ק. נוי קלאג אן דעם רבונו של עולם און טראג זיך אַפּ
פונדאנען!

ח י י ק ג. וועט די מגפה נאך אנהאלטן לאנְג? וועט באָלְדֿ
קומען נאך אַמְגַּפְּה?

צ ד ו ק. ווארט אים אַרְוִיסֿ! (חטידיט הייבֿן זיך אויַף פון
זיערע עוטער).

ח י י ק ג. איך וועל רייזן שטייל, איך וועל איך בעטן רהַ
מיים... איך זויל חתונה האבן! איך זויל א זויב האבן!... (חטידיט
שטופֿן איז צו דער טיר). מאשקע מיט די אינגענדארטע פֿים —
איך וואָלט מיר איר חתונה געהאט... זאל דער רבוי זאגן! זאל דער
רבוי הייסן!... (ווערט אַרְוִיסֿ געשטוףֿט).

ברוד. נו, אי!

ביגונוש. א, נו! (היבנו. וויזער אן דעם תhalbיס פטוח
וויזטר פסוק).

ש מ ש (איילת אריין). פון בית עולם קומט מען אהער מיט דער
חויה!... דער גאנצער עולם!... זוי ווילען נישט קיין הקפות אן דעם
רבין!... קומט דער רבוי נישט צו זוי, קומען זוי צום רבין!...
ק א פ. לאפשר איז גוט איזו. וועט קהַל וועט קומען מיט
התניכלה, וועט ער אפשר לכבוד חתונבללה!...

צדוק. ער וועט נישט ארויסטומען. (צום שמש). דו לאו
אריין דעם עולם. דער עולם דארף נישט בליבין שטיין דרויסן. (شمם
גיט אראיס).

ק א פ. וועט אפילו נישט ארייניגין צו איז?

צדוק. ער ווים אלין. (ש mach קומט אריין, היוטער איז
בעל הבתים מיט דעם חתחו און באלאטבאסטטס מיט דער כליה. אלע
אנגנטאן אין זיער בעשטער בגדיין).

ער ש ט ער ב א ב א ס. מיר ניען נישט קיין חד-
פotta אן דעם רבין.

צדוק ייטער. וואס זיינען מיר אן איז? וואס פאר א בא-
טרעה האבן מיר?

דרoit ער. א סטאדע אן א פאסטוך!

שטי מעדן. האט מען אים אנגנטאן, אן מיר קומען?
ווים ער, אן מיר זיינען דא? — פאראוואס קומט ער נישט ארויס?
— וועט ער נישט ארויסקומען?

צדוק. שרויות נישטן! מאכט נישט קיין טומלי! שטעלט זיך
אויס צו הקפות! מאכט פלאז פאר דעם רבין. אויב ער קאן און
דארפ, וועט ער ארויסקומען. שפיטלט אווות, קלעזמער! (זוי גלעזמער
שפינן אוויס. אלע שטעלן זיך אויס צו די הקפות. חתונכליה ווערט
אונגנטגענטעליג אונטער דער. אוניגנטעלטער חזפה, און דער עולם
שטעלט זיך אויס, זוי א גראיס רץ. אלע אויגן זיינען געונונזט צו
דעם רבייס טיר איז גראיסער דערווארטונג. צזוק שטעלט אפ. די קלעז-
חוך חייט א האטבאונגונג). שאטן! (זוי גלעזמער הערן אויס).

דעך צדקה און דער שטן

עס וווערט זיינער שטיל. מיאווארט, מיט אָנגעשטעלטע אויגן און אויערט צום ורבינס טיר. צזוק ורייסט איבער דיז פאָפָּאנָוג). דער רבִּ קומט נישט אַרוֹים, ווועט נישט אַרוֹיסְקָומָען, וועלן מיר אלְּין. קומ, קאָפָּן קומט, רבִּ אַזְוֹלִי! ברוד, בײַינֶש, אלְּעַ — מיר וועלן פֿראָזָן די הַקְּפָּות....

ש ט י מ ע נ. זוֹאָס קָאָן עַס זַיְן? — זוֹאָס זָאָל עַס היַסְטָן? — זוֹאָס אַיְן מִיטָּן דְּבִּין? אַיְן עַר חַלְּילָה קְדָּמָנָק? — פֿאָרָדוֹאָס זָאָט מַעַן אָנוֹן?

צ ד ז ק. שאָטָן! פֿרָעָגָט נִישְׁתְּ קִין קְשִׁוּתָן! קְמַט הַקְּפָּות! קְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא ווועט זִיךְ מְרֻחָם זַיְן. קְלָעָזָמָעָר! (די קְלָעָזָמָעָר שָׂפִּי-לְעֵן ווּידָעָר אַזְוֹף. פָּוּן דָּעַר צְוִוִּיטָעָר שִׁיר לְיַוְּסָס קְוֹמָט אַרוֹיסְטָן דַּי רְבִּיצְיָמָוּשָׁעָר, הַיְנָטָעָר אַיר שָׁבָעָן. זַיְן ווּעָרָן אַוְּפָגָעָנוּמָעָן מִיטָּפָּרָה מַעַן גַּעֲפִילִיסְטָעָר). דַּי רְבִּיצְיָן! דַּי מָאָמָעָן! אָונָן שְׁבָעָלָעָן! (גַּעֲפִילִיסְטָעָר ווּעָרָט פֿרִיזְ-אוּסְטוֹף): דַּי רְבִּיצְיָן! דַּי מָאָמָעָן! אָונָן שְׁבָעָלָעָן! (קְלָעָזָמָעָר וְרִיסְטָן אַיבָּעָר זַיְעָר שְׁפִּילָן).

ד ב י צ י נ. אַוְּפָנָן בֵּית עַולְם אַיְן מִיר שְׁוֹעָר גַּעֲוָעָן אַרוֹיסְטָן-צָוּקָומָעָן, האָט אַיר פֿאָרְדִּינְטָן אַמְּצָוָה. אָונָן זַיְיט גַּקְּוָמָעָן אַהֲרָן.

ש ב ע (אַרוֹטָקְזָקְנְדִּיךְ זַיְדָן). דָּעַר ربִּי אַיְן נִישְׁתָּאָן נָאָר.

ש ט י מ ע נ. דָּעַר ربִּי אַיְן נִישְׁתָּאָן! — עַד האָט אָונָן נָאָר פֿאָרְגָּעָסָן! — אַפְּגָעָטָן זַיְן הַאֲנָטָן פָּוּן אָנוֹן!

ד ב י צ י נ (בְּאַרוֹאַינְדִּיךְ מִיטָּפָּרָה עַלְמָעָן הַאַונְטָבָאָוּנָגָן). רָעַדְתָּ נִישְׁתָּאָזְוִי... עַד האָט נִישְׁתָּאַפְּגָעָסָן... עַד הרָאָט נִישְׁתָּאַפְּגָעָסָן זַיְן הַאֲנָטָן... דָּעַר, זוֹאָס אַיבָּעָר אִים אָונָן, האָט אַפְּגָעָטָן זַיְן הַאֲנָטָן, אָונָן עַר, דָּעַר ربִּי, ווּלְּ. זַיְן טִיר נִישְׁתָּאַפְּגָעָסָן, בִּזְוּ עַר ווועט נִישְׁתָּאַפְּגָעָסָן דַּי שְׁעָרִי רְחָמִים... (אַ גַּעוּווִין בְּרָעָכָט אַוְּסָטָן) שָׁא, שָׁא... אַיר זַיְיט אַזְוֹיפָּה אַחֲתָוָה... אַ יְּךְ וּוּלְּ גַּיְין מִיטָּאַיר דַּי הַקְּפָּות... קִומָּה, שְׁבָעָלָעָן... (די קְלָעָזָמָעָר שְׁפִּילָן). דַּי הַקְּפָּות בָּאוּנָגָן זַיְדָן צְוָרָשָׁט פֿאָמָעָלָעָן, דָּעַרְוָאָץ ווּעָרָן זַיְיָתְלָה עַקְּסָטָאָן אָונָן גַּיְעָן צְוָרָיק אַירָאָן שְׁטִילָעָן בָּאוּנָגָן בֵּין פֿאָרָה גַּיְיוּנָרָוגָן. דַּי רְבִּיצְיָן וּאַכְּטָאָץ אַזְוֹף דַּי וּרְשָׁטָעָן). מַוְּלָּ טּוּבָּן! מַוְּלָּ טּוּבָּן!

צ ד ז ק. מַוְּלָּ טּוּבָּן! מַוְּלָּ טּוּבָּן!

א ג ע (אוֹפְּגַעַוָּקֶט אָוּן אוֹפְּגַעַלְעַבֶּט). מֻזָּל טּוּבָן מֻזָּל טּוּבָן!

ר ב י א ז. אַיִצְטָעַר, רָב צְדָקָה, וּוּתָא אַידָּן נַעֲמָעָן חַתְנַכְּלָה אָוּן אַלְעָם מְחֻותְנִים אָוּן אַפְּפִירְן אַיִן קַהְלִשְׁטִיבֵלְן. דַּי טִישָׂן זַיְינָעָן דָּאָרְטָן גַּעֲדַעְקָטָן. אַ חַוְּפָה יוּעַטְשָׁעַרְעָ, וּוּסְ דָּאָרָף צָו זַיְינָן. שְׁפִילָטָן, קַלְעַזְמָעָן, פִּירְטָן חַתְנַכְּלָה מִיטָּן אַ פְּרִילְעַכְטָן. (קַלְשָׁמָעָן שְׁפִילָן אַ פְּרִילְעַכְטָן, רְבִיצָן פָּאַטְשָׁפָט אַונְטָעָרְטָן מִיטָּן דַּי הַעֲנָטָן). טָאנְצָטָן, מְחֻותְנִים! טָאנְצָטָן, שְׁבָעָלְעָן! (עוֹלָם אָוּן שְׁבָעָ טָאנְצָן דַּעַס פְּרִילְעַכְטָן. עוֹלָם טָאנְצָטָן אַרְוִיסָן?)

ב ד ו ד (צָו דַּי אַנְדָּרְעָן חַסִּידִים). נָוָן?

ב י י נ ו ש. הָא?

ב ד ו ד. אַלְעָם זַיְינָעָן גַּעֲבָעָטָן.

ב י י נ ו ש. אַלְעָם.

ב ד ו ד. וּוּסְטוּ מִיךְ אַמְּקָל לְאָוּן אַלְיָין רִידְן?

ב י י נ ו ש. וּוּסְ אַרְטָן דִּיךְ, אָוּן אַיךְ רִידְ אַוְיךְ? דַּו אַלְיָין הַאַסְטָן נָאָר וּוּסְ צָו זַאֲגָן?

ב ד ו ד (צָו דַּי אַיְבָּעַרְקָעָן). קַומְטָן!

ב י י נ ו ש. קַומְטָן! (כְּרוֹז, בִּינּוֹשָׁן אָוּן דַּי אַיְבָּעַרְקָעָן חַסִּידִים טָאנְצָן אַרְוִיסָן נַאֲךְ דַּעַס עֲלוֹתָן.)

צ ד ו ק (צָו זַאֲוָלָטָן). קַומְטָ אַוְיךְ, רָב זַאֲוָלָן.

ק א פ ג. קַומְטָ טַאָקָעָן. אַ סְבּוּדָתָ מְצָוָה.

ז א ו ו ג. וּוּרְ קָאָן אַיךְ אַוְעָקָגִין? (וּוּיוֹסְ אַוְיכְ דַּעַס וּבֵית שָׂוָר.)

ר ב י א ז. וּוּרְ אַיזְ דַּעַרְ יְידָן?

צ ד ו ק. רָב זַאֲוָלָן, רָב אַיְצָעָלָן זַאֲמָקָאָוּרָטָן. רָב אַיְצָעָלָן זַיְצָטָן אַיְצָטָעָר בִּים רְבִין.

ר ב י א ז. הָאָטָט דַּעַרְ רָבִי בִּי וּיךְ אַ גַּאֲסָט גַּאֲרָה? מִיטָּן לִיבָּן זַאֲלָעָר זַיְינָן. גַּוְיִטָּן, רָב זַאֲוָלָן. וּוּעָן רָב אַיְצָעָלָן וּוּתָא וּיךְ בָּאָזְוִין, וּוּלְן מִירָן.

ז א ו ו ג. וּוּלְ נָאָר בְּרַכָּה מַאֲכָן. קָוָם גַּלְיוּיךְ צְוָרִיךְ. אַ גַּוְנוֹן תְּמִידָא אַיְיךְ, רְבִיצִין!

דער צדיך און דער שטן

ר ב י צ י נ. גיטמ, גויט. (באגנויות זי ארויס). האט ער נאך א גאטסט בוי זיך. א סימן טוב. וועט ארויספומען מסתמא באלהר. (גיט צום פונסטער רעכטס).

ש ב. ע. ווער? דער פעטער? (גיט נאך איר).

ר ב י צ י נ. פריסט זיך. ביינקסט שוין נאך דעם פעטער. (פונט א בישל זאָס פונסטער. קוקט ארויס. די מוזיק דריינט אריין איין חזרא).

ש ב. ע. וועט עס זיין א סנוֹלה, באבע?

ר ב י צ י נ. הא? די חתונה? או גאט וועט וועלן, וועט עס זיין א סנוֹלה.

ש ב. ע. מ'האט שוין אזויפיל איבערגעטאן.

ר ב י צ י נ. מוויל גאט דערגרויכן. טוט מען פארשיידנס. אזווי און אזווי.... (פונ דרויסן דריינט אריין א יאטעה) ווידער לאויה...

א פ ר ו ו (דרויסן יאמערנדיג). פארוואס איז ער געשטארד בענ?

ר ב י צ י נ (חאכט לאונזאָם צו דאָס פונסטער און רעדט פאנחלעך צו זיך אליין). אויך קען א פרוי, וואָס טענחת א לעבן- לאנגן: פארוואס איז ער געבערן געווארן?

ש ב. ע. אזווי אומנקלעך איז זי מיט איר קינד?

ר ב י צ י נ (זעט זיך זינקס אויך א באָנג). יא... אזווי אומנגליקלעך איז זיך.

ש ב. ע (זעט זיך צו איר צו). פארוואס שטאָרבן פינדרער פאר פרעמדער וינד?

ר ב י צ י נ. דעם ענטפער האט נאך קיינער נישט.

ש ב. ע. אויך דער פעטער נישט?

ר ב י צ י נ. חס! מיינסט, דער פעטער זוים שוין אליין?

ש ב. ע. אויך גלויב, פון אים אויך גארניישט נישט פארבאָרגן.

ר ב י צ י נ. וואָס עס דאָרכּ פון אים פארבאָרגן בלויין, ווערט פון אים פארבאָרגן.

ש ב. ע. ווען ער קוקט מיר און, דאקט זיך מיר, ער זעם מיר
דורך און דורך.

ר ב. י. צ. י. נ. הלוואי זאלסטו פון אים קיין סוד נישט דארפֿן
האָבן.

ש ב. ע. אוןעס וועט בליבּן פון אים אַסוד?

ר ב. י. צ. י. נ. ווען דו וועסט וועלן.

ש ב. ע. ער זעם נישט דערזען? נישט דערקענען?

ר ב. י. צ. י. נ. האָסטו וואָס צו באָחאָלטן פון אַים?

ש ב. ע. ניונ! ניונ! אוּר וואָונדער זיך בלויו... .

ר ב. י. צ. י. נ. חיט זיך אַסוד צו האָבן. עס אַיז שוער מיט אַ
סוד צו לְעֵבָן.

ש ב. ע. (נֶגֶד 8 קליינער פָּאָזָע). עס פָּאָלט שׂוֹין צו די. נאָכְטָן.

ר ב. י. צ. י. נ. נאָכְטָן....

ש ב. ע. אוּר לִיבּ די נאָכְטָן. אוּר לִיבּ אַין בעט צו לְיָנָן אַלְיאָן אָון
עטְילַן, אָון טראָכְטָן אַין פִּינְסְטָעָרְנִישׁ גַּעֲדָאָנְקָעָן, חַלְמָעָן אַזְוִי זִיסּ,
איידער אוּר שְׁלָאָה נָאָר אַיזָּן, אָון ווַיְנַשְּׁזָן זִיךְ, אָזּ דער חַלּוּם זָאָל
דער המשך פון די גַּעֲדָאָנְקָעָן זַוִּין. לִיבָּסְטוּ נישט נאָכְטָן?

ר ב. י. צ. י. נ. ניונ. אוּר האָבּ פָּאָר אוּר אָפְּילָוּ מָוָרָה. האָבּ מָוָרָה
אַלְיאָן אָון שְׁטַילַן צו זַוִּין, טראָכְטָן אַין דער פִּינְסְטָעָרְנִישׁ... מִיְנָעַ מְחַשֵּׁ
בּוֹת ווַיְנַעַן נישט קַיְן גַּלְיְּקָלְיכָבּ אָון נישט קַיְן פְּרִוְּלָעָבּ....

ש ב. ע. אוּךְ ווּלְ אַנְצִיגְדָּן די לִיבְטָן. (חוּבְטָן אָזּ אַנְצִופִּינְדָּן)
די לִיכְטָן, בְּגִירְבְּטָ פְּלַזְצָוָגּ שְׁטִיעָן אָזּ גַּרְוִיסְטָר אַיבְּטָעָשָׂוּגּ. די
טיַרְ פָּוּן דָעַס רְבִיס צִימָחוּ הַאָטּ זִיךְ גַּעֲפָנָט אָוּס קַומָעַ אַרוֹסִים
רב אַיצְעָלָעַ אָוּס רְבַּה הַעַשְׂלָל.)

ר ב. ה. ע. ש. ג. אוּךְ ווּלְ אַיְדָה באָגְלִוְיטָן בֵּין דער טִיר.
(קוֹעַט זִיךְ אַרוֹסִים). קַיְינָעָר גָּאָר נִישְׁטָא דָא!... דו דָא גָּאָר, מָאָמע, אָון
--- שְׁבָעַ... .

ר ב. י. צ. י. נ. מִיר זַיְינָעַן בְּיוֹדָעַ אַרְוִוִּים צו די. הקְפּוֹת.

ר ב. ה. ע. ש. ג. האָטּ מעַן דָא טַאָקָעָ גַּעֲפָרָאָזָעָט די הקְפּוֹת.

ר ב. י. צ. י. נ. פָּוּן בֵּית עַולְמָם זַיְינָעַן זַיְ אַחֲעָר גַּעֲקָומָעַן.

ר ב ה ע ש 5. געווואלט צוינגען מיך אַרוֹיסָצּוּקָמָעַן צו
ווען.

ר ב י צ י נ. פֿאַרְוּאָס טֿאַקָּע נִישְׁטָט?

ר ב א י צ ע ל ע. גֿעַדְאַרְפֶּט... גֿעַדְאַרְפֶּט...

ר ב ה ע ש 5. פֿאַרְוּאָס זַאנְט אַיר עַס וּוּידָעָר, רַב יְצָחָק?
ר ב א י צ ע ל ע. אַיךְ חַאלְטַזְיךְ בַּיּוּמִין. וּאָס אַיר זַוִּיט נִשְׁטָט
אַרוֹיסָצּוּקָמָעַן, וּוּעַט אַנְמָאָכָן מַעַר עַצְבּוֹת אַיִן-עוֹלָם, אַוְן דָּסָט דָּרָף
נִשְׁטָט זַיְוּן... וְוָאוֹ אַיִן עַפְעַם מֵיָּן זַוּוּלָה?

ר ב י צ י נ. אַוְעַק מִיט אַלְעַמָּעַן צו דָעַר חַופְּחַזְוּעַטְשָׁעַר. אַזְנַחְאַב אַיִם גַּעֲבָעַן. וּוּעַט בַּאֲלַד זַיְוּן צְוִירָק. וְוָאוֹ שְׂטִיטָט אַיר דָאָךְ
איַיְזָן? נִשְׁטָט גַּעֲהָעָרְטַן נַאֲר, אַזְנַחְאַב דָּרְפֶּט קָמָעַן. זַוִּיט אַיר נִשְׁטָט
אַוְן זַעַר אַוְרָחָה?

ר ב א י צ ע ל ע. אַיךְ בֵּין דָאָעַל פַּי סְוִבה. גַּעַוְאָלְט בְּלוּזָן
דוּוּכְפָּאָרְן, הַאֲטַמְּט מִיט מֵיָּן וּוּאָנָן וּוּאָס גַּעֲטָרָפָן. אַיךְ פֿאַר מִיט מֵיָּן
איַיְגָעַנָּעַם מַנְיָן. אַלְעַ אַיִן אַכְסָנִיה. וּוּאָרְטָן אַיְצָטָעָר אַוְוָה מִיר צו מַעַעַר
רַיב... וּוּרְ אַיִן דָאָס דִי בְּתוּלָה...?

ר ב ה ע ש 5. זַיְוּן פֿאַרְשָׁטָאַרְבָּעָנָעָר שְׂוּעָסְטָעָרָס טְאָכָב
טָעָר... אַ קְיֻוְלְעַכְדּוּקָע יְתָמָה...

ר ב א י צ ע ל ע. אַיךְ לְיִוְן הַאֲט קַיְוָן פַּינְדָּעָר נִשְׁטָט?
וּבְ הַעַשְׁׁ 5. נַיְיָן. זַוְיִי הַאֲכָנו זַוְיִדְבָּר נִשְׁטָט גַּעַהְלָטָן...
גַּאֲטַמְּט זַוְיִי בַּיּוּמִין צְוּנָעָנוּמָעַן... צְוּוּיִי זַוְיִן אַוְן אַטְאַבְטָה...
רַבְּ אַיִן צַעַל ע. זַוְיִי אַוְוָה דִי פֿאַרְלָאַרְעָנָעָה הַטוּב וּמוֹטוּב
וּוּעַט דְּחַמְנָהָת הַאֲבָן, אַנְדָּרָע וּוּלְעַן קָמָעַן...

ר ב ה ע ש 5. מֵיָּן אַוְשָׁה לִוְגָט פֿאַרְשָׁלָאַפְּט דִי עַצְטָע עַטְלִיבָע
יאָר.

ר ב א י צ ע ל ע. אַוְוָה פֿאַרְשָׁיְרָעָנָע וּוּגָן וּוּרְטָט דָעַר
מַעַנְטִיש גַּעַפְרָאוֹוֹת אַוְן גַּעַלְיוּטָעָרָט. דָעַר רַופָּא חַולִים וּוּעַט אַיר שִׁיקָן
אַרְפּוֹאָה שְׁלָמָה. (חוּט אַגְּלִיג אַוְיָר שְׁבָעִין). זַוְיִי אַלְט אַיִן דִי בְּתוּלָה?

ר ב י צ י נ. וּוּעַט וּוּרְהָן וּבְכָן בֵּין הַונְדָעָט אַונְצָוָאַנְצִיךְ.
רַבְּ אַיִן צַעַל ע. נַאֲךְ נִשְׁטָט קַיְוָן בְּלַהָ? נִשְׁטָט פֿאַרְקְנְטָט?
שְׂטִיטָט שַׁוְיִן אַיִן שִׁידּוּכִים?

ש בע. באכע, איך ני' צו דער מומען. (אייגלט אַרוויס).

ר ב י צ י נ. פֿאַרְשָׁעֵמֶט האָט זיך דאס קינד. ניין, איך באָר
שערטער האָט זיך נאָך נישט געפונגען.

ר ב א י צ י ל ע. עס ווערט מיר קלאר, פֿאַרְוּאַס איך בין דאָ
געבליבן. איך האָב געוואָסַט, עס איזו נישט אָזְמוּסַט. איך האָב אָ
וון איזן אַיִינָעַ יַאֲרֹן מיט אַיד. קאָן עס דאָך אָ שִׂידּוֹךְ וועָרָן.

ר ב ה ע ש 5. אָ שִׂידּוֹךְ? אַוְיסְגַּעַבְן? זַי?

ר ב א י צ ע ל ע. איזו וואָסַט? ווי דעָן?

ר ב ה ע ש 5. מײַן קְרָאַנְקָעַ פֿרְדוּ איזן צו אַיר שְׁטָאָרָק צוֹזָ
געבענדן... ווי אָ טַאַכְטָעָר אַיזן זי אַירָן...

ר ב א י צ ע ל ע. איזן דאָך אָודָאי גוֹט. עוּשָׁה צְדָקָה בְּכָל עַת
— דער טוֹט שְׁטָעָנְדִּיךְ גוֹטָס, וועָר עס דערצִיט אָ יְתּוֹם אַזְנוֹן אָ יְתּוֹמָה
אוֹן גִּיט זַי אַוְסַט.

ר ב ה ע ש 5. יַאֲ גַּעֲוָוִים, איך ווֹיסַט... אַבְּעָר... מַיְוִין ווַיְיַבְּ...

ר ב א י צ ע ל ע. צוֹלִיב איך טָאָר די מַיְוִיל נִישְׁטָפְּרָעָזָן
וועָרָן... וואָלָט אוֹר אַזְנוֹן אַיְגַּעַנְעַן טַאַכְטָעָר אַזְנוֹן דָּעַם עַלְטָעָר נִישְׁטָאָסַט
גַּעֲנָעַבָּן? זַי גַּעֲפָעַלְטָמַט מִיר פֿאַר מַיְוִין זַי... אָ יְתּוֹתָה אַזְנוֹן פָּוּן יְחֻסָּס...
מִיר וועָלִין מַחְוֹתָנִים וועָרָן — דָּאָס אַיזָּן נאָך אָ קְרָאַן חַלְוָאִי וואָלָט
זַי גַּעֲוָעָן אַזְנוֹן אַמְּתָן אַיְעָר טַאַכְטָעָר, בְּלוֹטָ פָּוּן אַיְעָר בְּלוֹטָ...

ר ב י צ י נ (זַיְפְּצַט שַׁוּעוֹר).

ר ב ה ע ש 5. הַלְּוָאִי!... הַלְּוָאִי!...

ר ב א י צ ע ל ע. איזו וואָס זַאנְט אַיר צו דָעַם שִׂידּוֹךְ?

ר ב ה ע ש 5. זַי אַזְנוֹמָה — זַי מַוּן גַּעֲפָרָעָנַט וועָרָן.

ר ב א י צ ע ל ע. דָּאָס אַיז עַפְּעַם אַנְדָּרְשָׁס. פֿרְעָגָט זַי, אַבְּעָר
זַאנְט אַיר: דָּאָס בְּחוֹרֶל אַיז אַן עַילְוִי, וועָט נִישְׁטָפְּרָעָזָן דָעַם
בְּיוּם, פָּוּן וועָלִין עַר שְׁטָאָמַט... אַזְנוֹן זַאנְט אַיר אַיזָּן, אַז עַר אַיזָּן
נִישְׁטָמְיאָסַר פֿאַר אַיר. אַזְנוֹן מַאֲרָגָן אַס יְרָצָה הַשְּׁמָן וועָט אַיר מִיר
גַּעֲכַן אַיר אַזְנוֹן אַיְעָר תְּשֻׁבָּה. (אַזְנוֹן קָוָמַט אַרְיוֹן). אַזְנוֹן אַיז
זַואָוָל. העַכְסְטָע צִימַט, הַאַסְטָט פֿאַרְגָּעָסַן, איך דָאָרָף צוֹ מַעֲרִיבָן.

ז א ו ו 5. האָב נִשְׁטָפְּרָעָזָן. אַיר וּטָמַן, איך בין גַּעֲלָאָפָּן.

ר ב א י צ ע ל ע. איז קומ. ואוֹל, אוֹ גָּמֶט וּוּעַט וּוּלְגַן, וּוּלְגַן
מיר ווערן מחותנים.

ז א וו ג. ווֹ אָזְזִין דָעֵן?

ר ב א י צ ע ל ע. דא איז פֿאַרְצָן אֲבָתְּלָה אַיְתָה תָּוָאָר
איַן שְׁטוּב, אַיְךְ הָאָב אֲבָתְּלָה אַיְן הוּוִין — וּוּסְטָנוֹ שְׂוִין פֿרְעָוָן, פֿאַרְצָן
וּוּאָסְטָנוֹ דָעֵר וּוּאָגָן אַיְן אָנוֹ. דָקָא דָא צְוָרָאָכָן גַּעַוָּאָרָן? אֲ גַּוְטָע
נאָכְטָ אַיְיךְ, רַב הַעֲשֵׂלָן אֲ גַּוְטָע נַאָכְטָ אַיְיךְ, רַבְּ אַיְזָין!

ר ב ח ע ש. אֲ גַּוְטָע נַאָכְטָ אַיְיךְ, רַב יַצְחָקְ!

ר ב י צ י נ. גַּיְיט גַּעַוְנְטֶעָרְהִיטְ! (רב אַיְצְעָלָע גַּוְזָאָל
גַּיְיעַ אַזְוּעָה. רב הַפְּשָׁלָג גַּיְיט צְוִין טִיר. זַיְ רַבְּיְצִין שְׁטָלָט אִים אַפְּ)
בְּלִיבָּ, מִין זָוֵן, גַּיְ נַאֲךְ נִישְׁטָ אַזְוּעָה.

ר ב ח ע ש. אַיְךְ זַוְיל צְרוּקָץ צְוָךְ.

ר ב י צ י נ. אַוְוָה אֲ וּוּיְעָשָׂה נָאָה. אַיְיךְ זַוְיל דִּיךְ אַוְוָה אֲ וּוּיְעָשָׂה
נַאֲךְ מִיטָּמָר. קֻם זָעִין זַוְיל צְוִין בְּיִ מִיר.

ר ב ח ע ש. אַיְיךְ וּוּלְגַן פֿאַר דִּיר, מַאֲכָעָ.

ר ב י צ י נ. מַוחְטָזְזָוָאָד זָיִן. דָו פֿאַסְטָן שְׂוִין אֲ לְאַגְּנָעָ
צִיטָּ. אָוָן בְּיוֹטָ אַזְזִי אַוְפְּגָעָרְעָטָם.

ר ב ח ע ש. דָו מַגְּפָה, מַאֲכָעָ.

ר ב י צ י נ. יָא, מִין זָוֵן. אֲ שְׁוּעָרְרָעָן.

ר ב ח ע ש. דָעֵר צְעָר פֿוֹן שְׁטָטָטָן גַּיְיט מִיר טִיה אַיְן דָעֵר
נִשְׁמָתָה, אָוָן נַאֲךְ מִעָר וּוּיְמִילָטָמָדְמָדָן הַאֲרָצָה, וּוּאָסְטָ אַיְךְ הַעֲלָף נִישְׁטָן, קָאָן
נִישְׁטָה הַעֲלָפָן. אַיְךְ הַיְבָב זַוְיל אָן צְוָעָךְ.

ר ב י צ י נ. פֿוֹן וּוּאָסְטָ? פֿאַר וּוּמְעָן?

ר ב ח ע ש. הַקְדָּשָׁן בְּרוּךְ הוּא אַיְן גַּוְדָר אֲ גַּוְרָה אָוָן
דָעֵר צְדִיק אַיְן זַיְ מַבְטָל. וּוּעַן עָר אַיְן זַיְ אַבְעָר נִשְׁטָ מַבְטָל, אַיְן עָר
אָפְשָׁר גַּאֲרָ קִין צְדִיק נִשְׁטָ.

ר ב י צ י נ. (מִיטָּשְׁרָעָק). נִיְינָן נִיְינָן!

ר ב ח ע ש. אָפְשָׁר בֵּין אַיְלָ נִשְׁטָ דָעֵר, פֿאַר וּוּמְעָן דָי
וּוּלְטָ אָוָן אַיְךְ אַלְיְוָן הַאֲלָטָמָדְמָדָן. אַיְךְ טְרָאָג אֲ מַאֲנָטָן, וּוּאָסְטָ אָוָן
נִשְׁטָ מִינְגָּר, אֲ נַאֲמָעָן, וּוּאָסְטָ גַּעַהָרָטָ נִשְׁטָ מִיר.

רְבִי צַיָּוֹן (קרענצעט אַרוֹיס אָן אוֹפֶגֶנְשָׁרִי).

רְבִי הַעֲשֵׂה. דערפֿאָר קָוָם אַיךְ אַיצְטָעָר נִישְׁתָּאָרוּסָים צָום עֲולָם. אַיךְ ווַיְלַיְלָה ווַיְסָן, ווַיְשִׁמְיוֹתָה עַט מִיטָּמָה. ווְאוֹ אָונָן ווּמָעָן לִינְגְּטָה דַי שְׁוֹלָה, ווְאָסָם מִינְגָּעָה חֲפִילָה דְּעָרְנוּיָה נִישְׁתָּאָרוּסָם גַּעַנְמָעָן. פָּאָרוּאָסָם אַנְטְּפָלָקָטָם מַעַן עַס מִיר נִישְׁתָּאָרוּסָם בֵּין אַיךְ עַם נִישְׁתָּאָרוּסָם רָאוֹו?!

רְבִי צַיָּוֹן (קרענצעט בִּיטָּעוֹ אָונָן באַהֲצָטָה דָאָס גַּעֲוִיכָט אַין דַי העונָט).

רְבִי הַעֲשֵׂה. אַוךְ לִיגָּאָוִיפָּה דָעַר עַרְדָּה, אַיךְ פִּינְיקָמִין לִיבָּה, אַיךְ ווַיְיַזְן, אַיךְ שְׁלָאָפָּה נִישְׁתָּאָרוּסָם נַעֲכָטָה, טַו חֲפִילָה, זָוד מִיר חַשְׁבָּה... האָב אַיךְ זִיךְרָוִן גַּעַוְעָנְדָטָם נַאֲךְ זָכוֹת אַבּוֹתָה... דָעַר זָכוֹת פָּוָן מִין פָּאַטָּעָר דַעַם קְדוּשָׁה וְאַלְמָרָה בִּישְׁטָיְזָן... עַד אַיזְדָּאָךְ גַּעַוְוָס גַּעַוְוָן אַצְדִּיק... הָאָט זָכוֹת גַּעַוְוָן צָו שְׁמָאָרְבָּן אַוְיָף קְרוּדָשָׁה השָׁם...).

רְבִי צַיָּוֹן (קרענצעט בַּי זִיְנָה ווּרְטָעָר וְאַוְנְטָעָר אָן אַנְפָגָל פָּוָן גְּרוּיסָן ווַיְוִיטָהָק. צָום סּוֹבְּהִיבָּט זִיךְרָאָן צָו שְׁלָאָגָן זִיךְרָאָן דָעַר בְּרוּסָט, רִיאָטוֹ אָונָן גְּנִיְפָּאָן אַוְיָף זִיךְרָאָן דָעַס לִיבָּה, אָונָן שְׁרִיטָה חַאוּמְדָה אַרוֹיסָט). אַיךְ קָאָן נִישְׁתָּאָרוּסָם!

רְבִי הַעֲשֵׂה. מַוְתָּעָר!

רְבִי צַיָּוֹן (קוֹטָשָׁ נִישְׁתָּאָרוֹף אַיסָּה, שְׁטִיטָה אַוְיָף). אַיךְ נִיְזָן...

רְבִי הַעֲשֵׂה. מַאְמָעָ, דָו באַהֲלָטָטָט עַפְעָם פָּוָן מִיר... דָו ווּיְסָט עַפְעָם... דָו האָסְטָט אַסְוָה... זָאגָן, מַאְמָעָ, האָב אַיךְ גַּעַטְרָאָפָן? עַפְעָם ווּרְטָרָט מִיר קְלָאָר. נִישְׁתָּאָם דַעַם טָאָמָנָם הַיְלִיקָעָר טָוִיט הָאָט דִין... לְאָבָן דִיר פָּאָרְבִּינְסְטָטָרָטָם...

רְבִי צַיָּוֹן (הַאֲלָטָנְדָּרִיךְ זִיךְרָאָן דָעַר ווָאנְטָט). נִיְזָן... נִיְזָן... הָעָר אַוְיָף!

רְבִי הַעֲשֵׂה. מַאְמָעָ, אָפְשָׁר האָסְטָוָה דַי דָעְרְקָלְעָרְוָנוּן!

רְבִי צַיָּוֹן (שְׁלָעָפָט זִיךְרָאָן צָו דָעַר טִירָה). נִיְזָן... נִיְזָן...

רְבִי הַעֲשֵׂה (מִיטָּגְבָּעָט). מַאְמָעָ!... מַאְמָעָ!... (וּוֹעֵן זִיךְרָאָן שְׁטָעָלָט זִיךְרָאָן נִישְׁתָּאָמָר אָפָן עַפְנָט אַיךְ טִירָה, שְׁרִיטָה עַר זִיךְרָאָן בִּיזְזָבָן אַוְיָף). מַאְמָעָ!

דער צדיך אונ דער שטן

ר ב י צ י נ (קוקט זיך אויר אים אום און שריט אוט). נישט דאס פנים!... נישט דאס פנים!... (איילט אונעך).
 ר ב ה ע ש ל. זי האט א סוד! זי האט א סוד, קיין ספק נישט!
 זי פארבארגט וואס פון מיר. זי איז אנטלאפּן... וואס האט זי זיך פאר
 מיין פנים דערשראָקן? וואס האט זי דערזען אויף מיין פנים? (קוקט
 זיך אָרום, וו ער וואָלט געוזט אַשפֿיגּ אלט אַידער אִיטֿמֿיזּן, בֵּי וועַ
 מעַן צו פרעגן). מיין פנים... כעס איז אויף אים געועזן... בעט
 אויף אָיר... אויף דער מאמען... די עבירה קעגן כיבוד אָם! אָ, רבונ
 ערלמיין!...

ש ב ע (קוחט אוריין), דושוּרְעַט זיך, שריט אויר און זיל
 זיך צוֹרִיקְצִיעַן).

ר ב ה ע ש ל (קוקט זיך אום אויר געשמי). שבע!...
 שבע!... וואס זוכסטו דאָ? וואס ווילסטו? נאָך וואס ביזטו אהער
 אַרְיוֹנֶנְגָּעָקְומָעַן? וואס קומסטו מיך אָזּוּ אָן? וואס שטיסטו אָזּוּ
 דערשראָקן? וואס זעסטו אויף מיין פנים?

ש ב ע. אָ, פָּעַטְעָר!

ר ב ה ע ש ל. וואס זעסטו, זאג!

ש ב ע. אָ שְׁרַעַךְ אַ גְּרוּסָן.

ר ב ה ע ש ל. אָ שְׁרַעַךְ... אָ שְׁרַעַךְ... אָ שְׁרַעַךְ פָּאָר זיך
 אַלְיַין!

ש ב ע. פָּעַטְעָר!

ר ב ה ע ש ל. נוּיְן גִּיאַן... נוּיְן דוּ האָסְטַ מִיר נאָך נישט
 געענטפֿערַטְ: נאָך וואס ביזטו אהער געסְמָעַן? וואס האט דיך אהער
 געבראָכְטָן?

ש ב ע. אויך וויסט נישט, פָּעַטְעָר.

ר ב ה ע ש ל. דוּ וויסט! זאג דעם אַמְתָה!
 ש ב ע. די באָבע אויז אַרְיוֹנֶנְגָּעָקְומָעַן גאנַץ אַ צוֹּבָרָאַכְעַנָּעַן,
 קוּיסְ האַלְטַנְדִּיךְ זיך אויף די פִּיסְ...
 ר ב ה ע ש ל. האָסְטַ מִיטְ אִיר גַּעֲזַלְטַ בְּלוּבְן! פָּאַרְוּאַסְ
 ביזטו פון אִיר אַווּעַסְ?
 ש ב ע. האָכְ גַּעֲזַלְטַ וויסטן...

רב ה ע ש 5. זי וואלט דיר געוזנט.

ש ב ע. האב געוואלט אויף איזיך א קווק מאן.

רב ה ע ש 5. וואס רעדסטו, שבען דארפנט נישט וועלן
זען מיך!

ש ב ע. יא, פטער!

רב ה ע ש 5. זי בי דער מומען, בי דער באבען זיין,
טרעט פון זיין נישט אט!

ש ב ע. יא, פטער! (ויל צומאכון די טיר אוו אוועך).

רב ה ע ש 5. ווארט... ווארט... וואס האב איזיך געוואלט?
א, יא, דער זלאטקאווער, וועמען דו האסט דא פריער געזען, ויל
זיך מיט דיר משיך זיין.

ש ב ע (אטעטען דערשאנקו אוויכ).

רב ה ע ש 5. ער האט א זון אן עילוי, אין אוינע יארן מיט
דער, אוון נישט מיאסער פאר דיר. דו ביזט א יתומה אוון
דארפנט זאגן, צו ווילסטו דעם שיידוך אדער נישט.

ש ב ע. שיידוך?... איך וויל סיין שיידוך נישט...

רב ה ע ש 5. דו ביזט אין יארן שווין, יינגערע פון דיר
האבן חתונה...

ש ב ע. א, פטער, מיר אין דא איזו גוט בי איזיך!

רב ה ע ש 5. א טאכטער אוון גוט בי טאטערמאמע, אבער
זי האט חתונה.

ש ב ע. איך וויל נאך נישט חתונה האבן... איך וויל נישט
אוועק...

רב ה ע ש 5. דו מזוט... דו מזוט!...

ש ב ע (מיט טראונ). איז אויר ווועט הייסן, פטער.

רב ה ע ש 5. דו ביזט א יתומה. דו דארפנט וועלן, ווילסטו
ニישט, וועל איך דיך נישט נויטן. אין דיר דער שיידוך נישט באשערט,
אין ער נישט מן השמיים. קאנסטו רואיך וויטער בלויבן...

ש ב ע. א דענק איזיך, פטער!

ר ב ה ע ש ๕. אבער גלייכער איז... א סך גלייכער איז,
וואלסט צוּשְׁטוּמָעַן צומ שידור.
ש ב ע. ניינ! איך וויל נישט אוווק פון אירק!... (צע
ווײַזְונַט זיך אוון אַונְטְּלוֹיפֶּט).

ר ב ה ע ש ๕ (מייט אַבְּאוּנְגָּנוֹג, ווי ער וואָלט זי געווַאלַט
פֿאַרְהָאַלְטָן, בלײַבַּט שְׂטִיעֵין, רַיבַּט זיך דעם שְׂטָעָרָן אָוָן רַעדַט מִיחַ
שְׂרָעָן). וואָס איז דאס? וואָס איז דאס געווֹעָן אַין מִיר? פֿאַרְ
וּאָס האָב אַיך זי דָא פֿאַרְהָאַלְטָן?! אַיך האָב מִינְיָן אַוְינַן אַוְיף אַיך
געַחַאַלְטָן, נישט אַפְּגַּנוּעַנְדָּט זוי פֿוֹן אַיר... געַוְאַלְטָהָאַלְטָן... נישט
געַוְאַלְטָה אַפְּגַּנוּנְדָּן... רב אַיצְעַלְעַל... ער אַין גַּעַרְעַכְתִּי! אַין אָפְּשָׁר האָט
די מאָמע וואָס באַמְּעַרְקָט? אַין מִיר אַיז עַס גַּעַלְעַנְדָּן באַחַאַלְטָן... פֿוֹ
מִיר אַלְיוֹן באַחַאַלְטָן... אַבער אַוְיבָּן האָט מעַן עַס שְׂוִין גַּעַוְאַסְטָן...
רב אַיצְעַלְעַל אַיז גַּעַקְוָעָן זוי אַשְׁלִיחָה... אַין די מאָמע אַיז דער וועָגַן מִיר קְלָאָרָן
חרטָאָה... אַיצְטָעָר ווִיס אַיך! אַיצְטָעָר אַיז דער וועָגַן מִיר קְלָאָרָן
תשׂוּבָה גַּלְיָיך!... תשׂוּבָה... (לאַזְטַזְטַז זיך צומ אַרוֹן קְדַשָּׁה).

צ ד ו ק (קומט אַזְיָין). דערזעט דעם רבִין, שְׂרִיטַת כְּמֻעַט אַזְיָין).
רבִין, אַיך דָא! אַירָט פֿאַרְלָאַזְט אַיְיָרְתַּהְתְּבָדְדָה! גַּעַלְיוֹבָט — וואָס
אַיז מִיט אַיך, רבִין!

ר ב ה ע ש ๕. אַדְוק, ווּסְטָמַט מִיר הַעַלְפָן תְּשׂוּבָה טָאָנוֹן!
וועָסְטָמַט מִיר הַעַלְפָן צוֹ פֿאַרְטְּרוֹבִּיבָן!...
צ ד ו ק. ווּיְסַטְט אַיך עַס שְׂוִין, רבִין!

ר ב ה ע ש ๕. אַיך ווִיס... אַיך ווִיס... אַיך האָב עַס שְׂוִין.
אַוְיסְגַּעְפָּנוּן.

צ ד ו ק. האָב אַיך קְיָין טָעוֹת נִישְׁטָם.

ר ב ה ע ש ๕. אַוְיך דָו ווִיסְט?

צ ד ו ק. אַיך האָב גַּלְיָיך דַּעֲרָקָעָט, דאס זַיְנָעָן זַי.

ר ב ה ע ש ๕. וועָר זַי?

צ ד ו ק. די לְיוֹטְלָעָך... סְמָאָל יְמָה שְׁמָה? אַונְ זַיְן חְבָרָה!

ר ב ה ע ש ๕. וואָס רַעדַסְטוֹ?

צ ד ו ק. אַיך ווִיסְט עַס דָאָך שְׂוִין, רבִין!

ר ב ה ע ש ๕. ווֹאָו? ווֹאָו האָסְטָו זַי גַּעַזְעָן, גַּעַהְעָרט?

צ ד ו ק. איז דער אלטער מיל-חרבה... אט איזטער איז פאַרבייגזון... א געלעכטער איז געטומל איז פער-געשטאנק...
ד ב ה ע ש ג. האסט נישט אָרִינְגּוֹקְטֶן?

צ ד ו ק. וואָס רעדט אַיר, רבּי! אַשְׁרַע איז מיך באָפָּאלָן,
בֵּין געלעפּן אַהֲרֹעֶר צו אַיְיךְ אַז אַנְשָׁמָה, קוּם דעם אַטְעָם אַפְּגַּעַעכָּאָפָּן
חוּזּוּקָן פֶּאָר דער טִיר...
ר ב ה ע ש ג. ווּעַטְטוּ זֹרְ אָמְקָעָרָן אַז אַרְיוֹנְקָוָן.

צ ד ו ק. רבּי!
ר ב ה ע ש ג. דאס מוֹזֵין. אַיךְ מוֹזֵין ווַיָּסָן. לאָז
מיַךְ אַיְבעָרְקָוָן דִּינְעָן צִיצִית... (טוטש עס). דִּינְעָן צִיצִית זִינְעָן
אלְעָכָר... חֹזֶר דָּאָרְטָן: "גִּנְעָר יְהֹוָה בָּה, הַשְּׁטָן!" זָאָג, "אֵל מלָךְ נָאָמָן".
אַיךְ ווּעָל דַּיר דָּאָהָלָפָן, מָוֵת ווָאָס אַיךְ קָאָז... ווּעַטְטוּ נִישְׁטָן נְפָגָע
וועָרָן. נַיְן לִישְׁוּתָךְ קָוִוָּתִי יְהֹוָה!

צ ד ו ק. כָּאָטָש נָאָךְ ווּעַמְּעָן מִיטְ מִיר...
ר ב ה ע ש ג. גַּוְיִבְשְׁטוּ נִישְׁטָן מָעָר אַז מִין כְּחָן?
צ ד ו ק. כָּאָטָש קָאָפְּלָעָן...
ר ב ה ע ש ג. זָאָל אַיךְ וועָרָן אַז בָּס? נַיְן דַּיר ווּעַט גָּאָרָה
ニישט זִוְּן!

צ ד ו ק. נָאָטָעָנוּ פָּאָטָעָר, שְׂטִי מִיר בֵּין (גִּיְתָּא אָוֹעָךְ).
ר ב ה ע ש ג (לְאָזֶט זִיךְ אַרְאָפְּ אַיז גַּוְיִסְתָּר שָׂוָאָכְקִיט
פָּאָרוֹ אַרוֹוֹ קָדוֹש). עַד אַיז שִׁוְּן דָאָ! דָאָס אַיז דָעָר בָּעַטְעָר סִימָן...
ינְעָר יְהֹוָה בָּה, הַשְּׁטָן! רְבוּן הַעוֹלָמִים, דַּיר אַיז אַנְטְּפָלָעָט אַזְן בָּאָ-
וּוּסָט, אָז מִין ווַיָּלֵן אַיז צוֹמָאָן דִּין ווַיָּלֵן... יְהֹוָה רְצֹן מַלְפָנִים, נָאָט מִין
נָאָט אַזְן פָּוֹן מִינְעָן אָבּוֹת, אָז דָו זָאָלָטָט פָּאָרְנִיכָּט אַזְן פָּאָרָה
טְרִיבָּן פָּוֹן מִיר דעם יָצַר הַרְעָ, דָעָרְוִוִיטָעָר אִים פָּוֹן אַלְעָ מִינְעָן
אָבּוֹרִים. שְׁרֵי אַז אַוְפָּן שְׁטָן, עַר זָאָל מִיךְ נִישְׁטָן בָּאָהָרָשָׁן, אַזְן
רִיְנִישָׁל מִינְעָן גַּעַדְאָנְקָעָן... (צְאוֹוְוִוְוָט זִיךְ אַהֲרָצִיגְן גַּעַוְוִוְוָן).

צוויטער אקט.

(איןטערמעצעא)

די מליחורבה. אָ גויסען וויס אָן פונטער, איבער וועלכּ
עס ליגט וויט אין דער הויז אָ משופעדיקער דאָך. ער איז אויסטען
פֿילט מיט אָ געדיכטן טונקלריטן שיין, אַין וועלכּ עס בָּגוועגן זיך
ארום פֿאָרשיזענע שְׂדֵסִיפֿיגּוֹר. צוישן זיין, שוער און אומבאָהאָלֶפּוֹ,
קוּרִים הייבנדייך די פִּיס, אָ גויסען דִּיקָע אָומְגָעַלְמָפּוּרטָע פֿירָקָאנְטִיּ
קע ברואה אָן אָ קענטיגּוֹן פְּנִים, באָגְלִיט פָּוּן וְשְׁטָדְעָמָכְתָּע, נִשְׁטָ
דָּעָרְפּוּרְמָטָע פֿאָרוּעָנִישׁוֹן. ביִי דער הינטערוואָנט אוּרִיךְ אָ דערְהִוְיכּוֹגּ
אָ טְּדָאָנְשָׁטוֹל, אוּרִיךְ וועלכּ עס זִיצְט דער שְׁטָן, מִיט צוּוִי קָלְעָנוּרָע
שְׁטוֹלָן פָּוּן בִּידְעַ זִיטָן, אוּרִיךְ וועלכּ עס זִיצְט מְעַפְּסָטָאָפָּל אָנוֹ
אָנָאָטָהָנָמָאָ. די דריי קוקן זיך צו צו דער באָוּוּנָגּוֹן, וְאָס אִיז לאָנוּגָּאָ-
מָעָר טָאנָץ, באָגְלִיט פָּוּן אָומְגָעַזְעָנָעָן אַינְסְטְּרוּמְעָנָטָן אָנוֹ אַלְגָּעָ-
מִינְעָם וְיִשְׁטָ צו הוּיכּוֹ גַּעֲזָגָן.

נְעַזְּאַנְגָּן.

קוּוָאָקָוָא, קוּוָאָקָוָא, קוּוָאָקָוָא-קוּוָאָ-
קוּוָאָקָן פְּרָעָשׂ פָּוּן אָנָהִיבּ נְאָכְטָמָ-
קוּוָאָקָוָא, קוּוָאָקָוָא, קוּוָאָקָוָא-קוּוָאָ...
שְׁלָאָפְטָ דָּעָר מְעַנְשָׁטָ אָנוֹ טִיוּוֹל וְוָאָכְטָ-

מיָאוֹ, מיָאוֹ, מיָאָרְמִיאָ,
מיָאָקָעָן קָעָץ אַין שְׁפָעָטָעָר שְׁעהָ.
מיָאוֹ, מיָאוֹ, מיָאָרְמִיאָ....
שְׁלָאָפְטָ נִישְׁטָ, מְעַנְשָׁטָ, דָּעָר שְׁדָ אַין דָּאָ!

הָאָגּוֹ, הָאָגּוֹ, הָאָוָרְהָאָgoּ,
בְּוּלָן הַיְנָטָ אַין נְאָכְטִיגְעָהִוָּת.

האָאוֹ, האָאוֹ, האָאוּהָאוֹת...
פֿאָר אַ שְׁדַּר קִין שְׁמִירָה נִיטֶן!

גָּלְאַקְּנָקְלְאָנָג אָוָן שּׁוֹפְּרֶבְּלָאָזְן —
מְעֻנְטִישׁ, פָּאָרְטְּרִיבְּסְט אָוָנוֹ נִישְׁטַט מִיטֶּ דָעֵם!
צּוֹלָם, קְרִיאָת שְׁמָע אָוָן מַזּוֹּה —
שְׂטָן הָאַלְטְּ דִיךְ דָּאָךְ אִין קָלְעָם!

מִיּוֹגְעָקוּוֹיטְש אָוָן מִיאָאוּדְמִיאָאוֹ,
קוֹוָאַ-קְוָאַ-קְוָא אָוָן הָאָוּהָאוּהָאוּ
פָּעַרְדְּ-גָּעַחְיָרּוֹש אָוָן צִינְגְּמָעְק —
אַלְעָז וּוֹאַרְפְּט אָן אָוִוָּה דִיר זַיְן שְׁרַעַך...
הָאָהָאָהָאָהָאָהָהָהָהָהָה...

(דער געוצונג הערט אויף אווע עס פָּאָרְשְׁפְּרִיט זִיךְ אַ שְׁטִילְעַר
געַלְעַטְעַר).

מֵעַ פֵּיָסְטַּא פֵּעַלְגָּןְגּוֹוְיִילָק, קְעַנְגִּיםְסָמָאָלִי אַיז דִיךְ
ニִשְׁטַט לְאַנְגְּנוּוֹיִילָק, אַנְאַטְהָעָמָא?
אַגְּאַטְהָעָמָא זַיְעַר לְאַנְגְּנוּוֹיִילָק, מַעֲפִיסְטָא.
מַעַפְּיִיסְטָא פֵּעַלְגָּןְגּוֹוְיִילָק מִיךְ וּאַסְטָא גָּעַחְאָט צְוּמִירָ, אַ, שְׂטָן, אָוָן
מִיךְ אַרְיוִיסְגְּעָרוּפָן אַהֲרֹר פָּוָן לְאַנְדְּ פָּוָן דִּי גַּעֲמָכְאָנְעָן...
אַגְּאַטְהָעָמָא אָוָן מִיךְ פָּוָן לְאַנְדְּ פָּוָן דִּי סַלְאָוּן...
מַעַפְּיִיסְטָא פֵּעַלְגָּןְגּוֹוְיִילָק אַחֲרָ אַיְן דָעֵם יַדְרְנַעַטְסָט? אַיךְ פָּאָרְקָעָר
מִיטֶּ יִידֶן נִשְׁטָן!

אַגְּאַטְהָעָמָא זַיְעַר מִיךְ אַיךְ מִיךְ זַיְעַר אַוְוָם.
מַעַפְּיִיסְטָא פֵּעַלְגָּןְגּוֹוְיִילָק מִיךְ, זַיְיַ אָוָן זַיְעַר
זַיְנָה, אַוְוָם וּוּלְכָעָר אַיךְ דָאָרָף וּוּאָרְטָן בֵּין שְׁפָעַט אַיְן נָאָכָט. זַיְנָה!
אַוְוָיךְ מִיר זַיְנָה! נִשְׁטָן אַיְן זַיְיַ קִין גַּרְוִיסְטָר פָּאָרְנָעָם. עַס פָּעַלְט
איַן זַיְיַ דִי וּוּלְדָעָהָה.

אַגְּאַטְהָעָמָא דָוִיב אָוָן מַאְרָד אָוָן לְסָטְטָ... שְׁטָעַט אָוָן
לְעַנְדָעָר חָרֹוב מַאְכָן... וּוּבָעָר אָוָן מַיְידָלָעָר פָּאָרְגְּנוּאַלְטִיקָן... קִינְדָעָר
אוּמְבָרְיִינְגָעָן... אַיְן בָּלוֹט זַיְדָ בָּאָרְדוֹן... אַט וּאַס!

דער צדיך אוֹן דער שטַּה

מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. בְּלוֹטְפָּאָרְגָּאָס אֲצִוְּטָפָּאָרְטָרְיוֹבָּ, אֲדָרְעָה
הַיְּבָעָנָה בְּאַשְׁעָפְטִיקָוָנָגָן; אַכְּזָרִוָּת — הַעַלְדוּשִׁקְיָיטָם, אַיְבָּעָרְמָעָנְטָשְׁלָעָבָּ
קִיְּיטָם; גַּעַנוּס בֵּי מַאְטָעָרָן אוֹן פִּינִּיקָן...
אֲנָא טָה עַמָּא. דָּאָס אַלְץָאָז דָּעַם יַדְנְפָאָלָקָ פְּרָעָמָה, אַיְנָה
נַּאֲנָצָן פְּרָעָמָה!

מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. אֲשְׁלָוּמִיְּפָאָלָקָ! טְרִיפְטָ פָּוָן מוֹסָר אוֹן מָאָ
רָאָקָ... פּוֹוַי... קָוָק נָאָר אָז דִּי בְּאַשְׁעָפְעָנִישָׂן, דִּי פְּרוּכָטָ פָּוָן זַיְעָרָע
זַיְנָדָה! דָּאָס וְאָלָן זַיְן טִיוּוֹאָלִים! זַע דָּעַם גְּרוּיסָן דָּאָרטָם, דָּעַם אָוּמָּ
נַּעֲלָמְפָעָרְטָן לְאַפְּיָיטּוּטָם...

שְׁטָן. אֲשְׁוּעָרָעָ קְלָאיָן, גַּעַבָּאָרָן פָּוָן אֲגַעְיִנְטָעָר זַיְנָה.
מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. זַע דִּי קְלִינוּנָעָ נִוְשְׁטְדָעָרְמָאָכְטָעָ, נִישְׁטָרָ
דָּעָרְפָּרְמָטָעָ שְׁרָעְטָלְעָךְ...

שְׁטָן. מְפִילְקִינְדָּעָרָ פָּוָן כְּלוּמְרָשָׂט זַיְנְדְּקָעָ גַּעַדְאָנְקָעָן.
מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. פּוֹי, וּוֹי לְאַנְגְּנוּוֹיָלִיק עַס זַיְנְעָן מִיר דִּי
זַיְדָן!.

אֲנָא טָה עַמָּא. אֲפִילְוָוָ טְרִינְקָעָן קָאנְעָן זַיְנְיָשָׂט וּוֹי גַּעַהְעָרִיקָן!
מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. קָאנְעָן אַוְיךָ נִישְׁטָ וּוֹיְבָרָן, וּוֹי עַס
דָּאָרָף צַוְּזָן. אָ, וּוֹאָס הַאָסְטוֹ מִידָּ אַרְאָפְגָעָרָאָכָט אַחֲרָאָן!
שְׁטָן. אֲקָמָה אַוְיסְצָוּקָעָמָפָן מִיטָּ אַלְטָן דָּאָרטָן אַוְיכָן.
מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. דָּאָס וּוֹרָטָ שְׁוִין אַוְיךָ לְאַנְגְּנוּוֹיָלִיק.
שְׁטָן. נִישְׁטָ מִיר.

מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. אַרָּ, וּוֹעֵן דָוָ וּוֹאָלָסָט יֻמְּאָלָט דָעַם אָדָם
נִישְׁטָ אַיְבָּעָגְעָדָעָט צַוְּעָסָן פָּוָן דָעַם עַזְּ הַרְוָעָתָה.
שְׁטָן. דָּאָס אַיְזָוּעָן דָעַם אַלְטָןָס עַרְשָׁתָעָר „מַיְ טָאָרְנִישְׁטָן!”
אוֹן אַוְיךָ הַאָבָּאִים גַּעַמּוֹת צַוְּבָרָעָן.

מָעַ פִּי סְטָאָפֶעָן מָעַן. גַּעַמוֹתָ צַוְּבָרָעָן! אֲוֹתָה וּוּסְפָּנְנָעָסָט צַוְּ
בְּרָאָקָן אוֹן טְוִיזְנְטָעָר „מַיְ טָאָרְנִישְׁטָן” אַוְוָה דָעַם מַעְנָטָשָׂ אַרְוִיְגָנָעָ
לְאָזָן.

שְׁטָן. אוֹן הַאָבָּאִים מִיר אוֹן אַוְיךָ בְּאַשְׁאָפָן דָעַם שְׁעָנָסָטָן צִוְּיָהָ
פָּאָרְטָרְיוֹבָּ. עַר דָּאָרטָ אַוְיכָן וּוֹיְלָ דָעַם מַעְנָטָשָׂ אַוְפָהִיבָּן צַוְּזָרָה, פָּאָרָ

במעט אַ נאָט אִים מאָכָן. מיט זוינע פֿאָרְשִׁיּוֹרְעֵנָע „מי טָאָר נִישְׁתָּ“
ויל ער אַרוֹפְּצָוְינְגָּעָן אוּוֹף אִים זוֹין גַּעֲטְלָעֶכָּע מַאֲרָאָל, אַרוֹסִיד
טיילן אִים אַינְגָּאנְצָן פָּונְ דָּעֶר אַיבְּרָוְקָעֶר חַיהְיוּעָלָט, אַפְּצָזְוִימָעָן אִים
פָּונְ אַיר מִיט צִוְּים נַאֲךְ צִוְּים אָוֹן צִוְּים אַרְומָצָום. אָוֹן אַיךְ צַוְּרָעָךְ
אִם זוֹינָע צַוְּמָעָן אָוֹן בַּאֲפְרִיְּ דִּי חַיהְ אַיְן דָּעַם מעַנְטָש. אָוֹן עַס נִישְׁתָּ
אַ שְׁיַׁן שְׁפּוֹל מִיט דָּעַם, וּוָאַס רַוְּפְּטָ זַיְךְ דָּעֶר אַלְמַעְכְּטִיקָּר? ער ווֵיל
אָוֹן קָאָן נִישְׁתָּ, ווֵיל אַיךְ בֵּין שְׁטָאָרְקָעָר פִּיל פָּאָר אִים.

מַעַפְּ יִסְתְּאָפְּעָל. מַאֲכָבָסְטוּ נִישְׁתָּ קִיּוֹן טֻוָּת? דָּעֶר מַעַנְטָש
איָן דִּיְנְגָּעָר גַּעֲוָעָן, אַ טְּיַיְּלָ פָּונְ דִּיְן חַיהְמָלוּבָּה, אַ חַיהְ מִיט אַלְעָל
חַיּוֹת צְוְנְגְּלִיָּה, אָזְ וּוּסָן פָּונְ גַּטְ אָוֹן בִּיזְן. אַבְּעָר אַיְצָטָעָר מַוּזָּטוּ פָּאָר
אִים קַעְפָּמוּ, מַזְוָּט אִים אַרוֹיסְטוּסָן פָּונְ דָּעַם אַלְטָמָנָס מאָכָט.

שְׁטָן. דָּאָס אִיזְן דָּאָס שְׁפּוֹל פָּונְ שְׁטְרוֹקְגָּעָץ. דָּעֶר מַעַנְטָש
איָן דִּי שְׁטְרוֹסָק, דָּעֶר אַלְטָעָר אָוֹן אַיךְ, מִיר שְׁלַעְפָּן אִים יַעֲדָעָר צַוְּ זַוְּ.
אַגְּנָטְהָעָטָה מַה אָ. מִיר דּוֹכְטָ, דָּעֶר הַאָט שְׁוֹן אַגְּנָעָן גַּרְוּסָן
טְיַיְּלָ צַוְּ זַיְךְ אַרוֹבְּרָגְּעָזָיָן.

שְׁטָן. וּוּעָן נַאֲר דִּי יַיְדָן וּוּאַלְטָן נִישְׁתָּ גַּעֲוָעָן זַיְ זְוִינָעָן
דָּעַם אַלְטָמָנָס בְּעַסְטָעָה הַלְּפָעָר, בְּאַרְשְׁפְּרִוְּטָעָר פָּונְ זְוִינָעָן אַרְמְצְזְוּמָעָן
דִּיקָע „מי טָאָר נִישְׁתָּ“. אַיךְ הַאָב גַּעֲזָוָת אָוֹן זַוְּ זַיְ צַוְּ פָּאָרְנִיכָּטָן,
אַפְּרָאָמָעָן זַיְ פָּונְ מַיְוָן עַרְדָּה. וּוָאַס הַאָב אַיךְ שְׁוֹן נִשְׁתָּ אַלְזָ אַיךְ
אַיךְ וּוּסָטָעָט עַם בִּיּוֹעָ דָּאָךְ, אַיר זַוְּ מִיר גַּוְעַט הַלְּפָעָר. פָּאַרְפָּלְגָּנוּ-
גָּעָן, אַרוֹיסְטוּרְיְבוֹגְּנָעָן, הַרְגָּותָה, שְׁחִיטָה... פָּאַרְבְּטָעָרָט זַיְ דָּאָס לְעָבָן
דוֹרָךְ בַּיְלְבּוֹלִים אָוֹן וַיְלְזָוְלִים, אַוּעָלְגָּנוּמוּעָן בַּיְיָ זַיְ דִּי לַוְּפָט צַוְּ
אַטְעָמָעָן....

אַגְּנָטְהָעָטָה מַה אָ. אַהֲרָטָעָט נָוָס דִּי יַיְדָן.

מַעַפְּ יִסְתְּאָפְּעָל. זְוִינָעָן מִיר אַיְצָטָעָר אִין דָּעַם יַדְנְגָּעָט,
וּוּיְלָ...

שְׁטָן. מִיר דּוֹכְטָ, עַם שְׁמִוִּיטָ מִיר פָּאָר אַגְּרוּסָט זַוְּ.

אַגְּנָטְהָעָטָה מַה אָ. דוֹרָךְ אַ פָּאַרְנוּסָט? (דָּאָס וּוּאָרט פָּאָר
רָאָס וּוּרָט אַוְיְגָּעָנָקָאָפָּט אָוֹן פָּאַרְשָׁפְּרִוְּטָזָה זַיְ מִיט גַּעֲלָעָטָעָר פָּונְ
אַוְטְּצִיקְּוָנָגָה)

שְׁטָן. דָּעַם הַאָבָן מִיר שְׁוֹן אַיְנָמָאל דָּא גַּעֲמָאָכָט. דָּו מַזְוָּט
עַם דָּאָךְ וּוּסָן

דער צדיך און דער שטן

א נ א ט ה ע מ. א. ווער קאן אלע יידנ-שיחיות גאר געדען!
קען!

שטן. דאר, דאר, פוק זיך ארכום, דערמאן זיך.

א נ א ט ה ע מ. א. ווי האב איך עם גאר געקבנט פארטגעסן!
א שיינע הרינה געווען מיט די פיניסטע גאר געקבנט איז
קאפ, אונסגעשטאכענע אוינזן, אויפגעשניטענע פרויעניביער, צוּ
שמעתערטע קינדרוקעפ און פאַרנוואָלטינונגגען לְרוּבּ!

מע פ יס ט א פ ע. ג. חיהשעד ווי אלע חיות — צוּי לֵיב
איך אים, דעם מענטשי!

שטן. דערמאנסטו זיך אויך די סיבה, אַנטהעמא?

א נ א ט ה ע מ. א. געוויס! געוויס! עם האט דא געלעבט א
ווײַד א צדיק. א דאָרין דיר אין די אוינזן, איז ער איזן דעם פאָרָאָם גאר
פִּינְלֶעֶךְ אומגעבראָכט געווארן.

שטן. און איצטער איז דא זיין, יוש.

א נ א ט ה ע מ. א. אהאַ, ווילסטו ווילדער אַ שחייה.

שטן. נײַן, איך וויל נאָך נישט זיין טויט.

ס ע פ יס ט א פ ע. ג. דו פְּלָגְנָעָוּסָט, זע איך, אַ פָּרָה
פִּידּוֹנָה, אַן אַראָפְּרִוּנָג פּוֹן ווּגַן.

שטן. ער איז זיינד פרום, דער אלטער אויבן האט איז אים
זיין געטראַיסטען דונער, און אלע זיין היילען זיך איז זיין צידקון.
ווען ער זאָל שטרזיכֿלען, פְּאַלְמַן מיט אַם נאנצע מאָסן, אַן דעם
אלטנס חיל ווועט שיטערעד ווערטן, פִּיל מער ווי נאָך דעם בְּלָטִיקְסָטָן
פָּאָנָּרָאָם.

א נ א ט ה ע מ. א. חאָסְטַּת זיין פָּאָטָעָד נעכווֹת אַפְּרָאָמָּעָן דָּוָרָךְ
טוויט, איז ער זוֹן שׂוֹאָכְעָד?

שטן. ער איז די פרוכט פּוֹן דער בָּאָנָּרָאָמָּעָן-נָאָכְטָן!

א נ א ט ה ע מ. א. אַ!

ס ע פ יס ט א פ ע. ג. אַ-אַ!

ש ד יס (צְוִינְגֶּן זיך). אַ-אַ-אַ-אַ-אַ!

ס ע פ י ס ט א פ ע ל. פאַרְפּוֹרָנֶג אַיז מַיִין גַּרְעַמְטָע **סְפָעֵצִיאַ** לִיטָּעַט, אַיךְ לִיב עַם פְּרוּמָעַנְס בְּלֹאַט מִיטָּפְרַעַנְדָּתָהּ אַיִינְ אַזְהַיִצְן. אֲבָעָר מִיטָּא יְהָדוֹן צֹו הַאֲבָן, אַפְּיָלוֹ מִיטָּא הַאֲלָבָן יְהָה, אַפְּיָלוֹ מִיטָּא בְּפָעַטְלָן...

ש ט נ. אַיךְ הַאֲבָן שָׁוֹן אַלְיוֹן, אַונְ אַם גַּוִּיט אַיךְ אַוִּיפָּא אֶדְךָ. אַיךְ וּעַט מִיר חַעַלְפָּן צֹו פְּאַרְעַנְדִּיקָּן דָּעַם גַּוְּטָן אַנְהַיִב. דו, אַנְאָטָה הַעֲכָא, וּעַטְזָר נַעֲמָעַן פָּאָר דָּעַר רַבְּצִין זַיְן מוֹתָעָה.

אַנְ אַט הַעַמָּא. זָאַל זַי וּוַיְידָעָר **פָּאַרְגּוֹוָאַלְטִיקָּט** וּוְעָרָן?

ש ט נ. זַי טָאָר אַיר סָוד נִישְׁתָּאָפְרַעְקָן. זַי קָאנְ מַיִין **גָּאנְצָן** פְּלָאָן **פָּאַרְנִיכְטָן**, וּוַעַן דָּעַר אַמְתָּה וּוַעֲרָט **בָּאַקָּאָטָן**. דו מַוּטָּעַס מִיר **פָּאַרְהִיטָן**.

אַנְ אַט הַעַמָּא. זָאַל אַיךְ זַי דָּעַרְוָעָרְגָּן?

ש ט נ. וּוַעַן זַי זָאַל אַיצְטָעָר **שְׂטָאָרְבָּן**, וּוַעֲרָטָעָר אֶן אַבָּל, אַונְ דָּאָס וּעַט גַּעֲוִוִּיס מִיר **שְׂטָעָרָן**. נַיְן, דו הַאֲלָט זַי אָפָּט פָּוָן רַיְדָן. אַונְדו, מַעֲפִיסְטָא, וּוַעֲנָד אֶן דִּין קָוָנְסָט אַוִּיפָּא דָעַר **קְלִינְעָר** שְׁבָעָה, וּוְאַסְכָּטָבָי אִים אַיִן הוּא.

מַעַ פִּי סְטָאַפְּעָל. אַוִּיפָּא **קְלִינְעָר** יְדָנְמִיְּרָלְעָד בֵּין אַיךְ גְּרָאָד אֶבְּעָלָן.

ש ט נ. זַי דָּאָרָף נִישְׁתָּוּ וּוְעַלְן דָּעַם רַבִּים הַוִּז **פָּאַרְלָאָזָן**, דָּאָרָף זַי אַפְּזָאָן פָּוָן דָּעַם שִׁידָּרָה, וּוְאָס וּוַעֲרָטָעָר אַיר גְּרָעָדָט. אַיךְ הַאֲבָן עַמְּאַיְן אַיר שְׁוֹן אַרְיִינְגְּעָטָאָן, דו **פָּאַרְשְׁטָאָרָק** עַמְּנָאָר אַיִן אַיר. זַי מַוְּאָסָאָטָעָר וּוְאָס מַעֲרָעָר זַיְן אִים אַוִּיפָּא דִי אָוָגָן.

מַעַ פִּי סְטָאַפְּעָל. אַיךְ וּוְעַל גַּעַבְרוֹיָכָן מַיִין **בְּלֹמְעַנְדִּיקְסְּטָעָה** שְׁפָרָאָח, וּוְעַל אַפְּיָלוֹ מַזְוִיצְרָן.

ש ט נ. מִיטָּא יִסְמָ וּוְעַל אַיךְ אַלְיוֹן זַיְן וּוַיְוָטָר **אַפְּגָנְבָּן**. עַר וִיצְטָאָן לְעַרְנָט אַונְ רַעַטָּה אַונְ רַעַטָּה מִיטָּפְרַעַנְדָּתָהּ אַונְעַמְּנָעָטָהּ. אַיךְ מַוְּזָּן זַיְן שְׂוֹרוֹת אַרְיִינְגְּבָעָנָעָן, אַונְ צְוִוְּיָשָׁן וּוַעֲרָטָעָר, אַדְרָעָר אַנוּזְרָפָן אַמְּדִיקְיָה אַוִּיפָּא זַיְן אַוְזָן. קָומָט, דו שָׁהָה הַאֲטָמָת גְּרָאָד גַּעַשְׁלָאָגָן. נַאָר אַפְּאָר אַטְאָקָעָם אַונְ דָעַר זַיְגָן אַיז מַיְנָעָר! (זַיְיִינְ) אַזְוּטָק. דו שָׁדָיָה זַיְגָן אַזְוּזָאָגָן.)

ג ע ז א נ ג.

לויבט דעם האָר, דעם אַיינצִיךְ גַּרְוִיסֶן,
דעם מיט פֿלענְעָר אַיבָּעֲרָרְיוֹיכֶן!
מיט סְמָאֵל אָונְזָעָר קָעְנָג
קָאָן זַיְדָן יְוִינְעָר נִישְׁתַּפְּאָרְגְּלִיּוֹיכֶן!

ער אַיְזָן אַיְנְצִיךְ, ער אַיְזָן אַיְנְעָר!
מענטש אָזָן חַיָּה אִים גַּעֲהָרְדִּין!
וְאָסָעָס עַזְּלָאָן נִישְׁטַטְּפָאָן, דָּעָר אַלְטָעָר,
וְעַטְּסָמָאֵל לְיִוְיכְּטָצְוְשְׁטָעָרְן!

וּוְעָר אַיְזָן קָעְנָג וּוְסְמָאֵל?
וּוְעָר אַיְזָן הַעֲרָשָׂעָר וּוְהָאָר שְׁטָן?
עַרְעַטְּ דָּעָם אַלְטָנָס צְוִים צְוְבָּרָעָכֶן,
מענטש בָּאָפְּרִיעָן פּוֹן פָּאָרְבָּאָטָן!

מענטש אָזָן חַיָּה... מענטש אַיְזָן חַיָּה!
אוַיְסָגָעָטָן פּוֹן גָּאָטָן אָזָן גַּעַצְּן,
מִיט אַיְנְסְטִינְקָטָן נָאָר זַיְדָן ער לְעָבָן,
דָּאָרָף נִישְׁטַטְּפָאָר גַּעַזְּעָן!

זַיְדָן זַיְן שְׁכָל ער פָּאָרוּעָנְדָן
זַיְנָעָתָהָוֹת נָאָכְזָוְנְעָבָן,
פּוֹלָן, אַיְנְגָאָצָן, אוַיְסָגָעָפָאָלָן
זַיְנְעָנְרוֹף פּוֹן חַיָּה-לְעָבָן!

איַן מְלֻוכָּה אָזָן אַיְן פִּירָעָה,
אוַיְסָגָעָלְיִיכֶט וּוְעָרָטְ מְעַנְטָשָׂ מִיט חַיָּה!
לוּבְּטָ דָּעָרְ האָר, דָּעָם אַיְנְצִיךְ גַּרְוִיסֶן!
לוּבְּטָ סְמָאֵל דָּעָם בָּאָפְּרִיעָר!

(גַּעַזְּעָג אָזָן טַעַנְצָ וּוְעָרָן אַיבָּעֲרָרְיוֹטָן פּוֹן דָּעָר אַלְטָעָר וּבְיצִינָס
וּוְיִ-גַּעַשְׂרִיעָן. זַי בָּעָזְוּזָט זַיְן, גַּעַשְׂטוֹפָט פּוֹן אָנוֹאָטָה-הַעֲמָחוֹן.)

ר ב י צ י נ. וואוּהין שטופסְטוֹ מיך? וואו בֵּין אַיךְ? לאָזֶן מיך אָפֶן
וועי מיר! ווּי מיר!

אָנָּא טַה עַמָּא (שטופסְטוֹ זַי צַו בֵּין צָוִים גְּרוּיסִין אָומְגְּלָזִים-
פֻעָּרָטָן לְאָפִיטּוֹט, לְוִיפְּשָׁט אֲרוּף אָרוּף דָּעָר דָּעָרָהוּיכּוֹגָן, וְאָרָפְּשָׁט זַיְן
אֲרוּף זַיְן שְׂטוּל אָנוֹ לְאַכְּתָּאָגָּז גְּרוּיסִין גַּלְעַכְּטָעָר. דָּעָרָאָז בְּלִיבָּט
עָר וּזְאָק זַצְוָן אָנוֹ קָקָט אַוְיְפָמָעָרְקָזָם אַרְאָפָּז צַו דָּעָר דְּבִיצִין מִישְׁתָּחָם
דָּעָם לְאָפִיטּוֹט).

לְאָפִיְּטָוָט (דָּעָרְפְּרִיאַרְטָן זַיְן, וּוּעָר דָּעָרְזָעָט דַּי אָלְטָע אָנוֹ
בְּרוּמָט פְּרִיאַרְקָאָרוֹסָט). מַאְמָעַן! מַאְמָעַן!

ר ב י צ י נ (מִיטָּשְׁרָעָק). וּוּעָר בֵּינְטוֹ? וּוּאָסָט רְוָפְּסָטָן מַוְּךָ
מַאְמָעַן?

לְאָפִיְּטָוָט. אַיר בֵּין דִּין זִינָה, דָו קָעַנְסָט מַיךְ גּוֹט. טְרָאַנְסָט
מִיטָּזָר אַרְוּם טָאָג אָנוֹ נָאַכְּתָּאָגָּז צִיְּמָת מִיטָּיָּאָרָן. צְוִישְׁיְוָסָט זַיְן
מִיטָּזָר קִינְנָמָל נִישְׁטָט.

ר ב י צ י נ. אַיר קָעָן דִּיךְ נִישְׁטָט.

לְאָפִיְּטָוָט. אַיר בֵּין דִּין סָוָה, דִּין זִינָה, וּוּאָסָט דָו בָּאָר
הַאֲלָלָטָט.

ר ב י צ י נ. אַהְהַחְחָה!

לְאָפִיְּטָוָט. דִּין זַיְן בֵּין אַיךְ, פָּוּן דִּין עֲבִירָה בֵּין אַיךְ
נַעֲכָרָן. מִוטָּזָרְעָן יָאָר וּוּאַקְּסָט אַיךְ אַין בְּרִיאָת אָנוֹ הַוִּיחָדָה. וּוּעָר גְּרָעָמָעָר...
אַלְזָן אָנוֹ נַרְעַמָּעָר...

ר ב י צ י נ. אַיר הַאָב נִישְׁטָט גַּעַזְנִידְקָטָט... מִין וּוּלְזָן אַיזָּעָס
נִישְׁטָט גַּעַזְעָזָן...

לְאָפִיְּטָוָט. דִּין סָוָה אַבְּעָר אָיזָן דִּין וּוּלְזָן. הַאָט דִּיר וּוּעָר
נַעֲהָוִיסָן אַסְוָר צַו מַאְכָן פָּוּן דָּעָם, וּוּאָסָט דִּיר אָיזָן גַּעַשְׁעָזָן?

ר ב י צ י נ. אַיךְ הַאָב גַּעַמוֹזָט, גַּעַמוֹזָט!

לְאָפִיְּטָוָט. גַּעַוּוֹאַלְטָט, גַּעַוּוֹאַלְטָט!

ר ב י צ י נ. אַיר וּוּיְסָט דָאָךְ בֵּין אַיְצָטָעָר נִישְׁטָט, וּוּעָר אַיזָּעָס...

לְאָפִיְּטָוָט. וּוּלְזָן זַיְן דָּאָס נִישְׁטָט אַלְיָין אַיְנָרְיוֹדָן.

דער צדיך און דער שטן

ר ב י צ י נ. איך ריין זיך נישט איזן... מײַנע צוּוִיפֿלעָן זוּי
געַן אַמְתָדִיקָע.

ל א פ י ט ו ט. דו זינדיקסט מיט יעָדָן וואָרטָן. זעַן דו וואָלְסָטָ
אוֹפֶנְהָוִיבָן אוֹיָף מֵיר דֵי אַוִינָן אָזָן מֵיר אַנְגָּקָעָטָן, וואָלְסָטָן גַּעַד
מעָרְקָטָן, ווי אַיך וואָפָס מיט דִין יעָדָן וואָרטָן. מיט יעָדָן וואָרטָן מאָכָסָ
טו גַּרְעָסָעָר דִין עֲבִירָה.

ר ב י צ י נ. א, ווי איז מֵיר! א ווי! א ווי!

ל א פ י ט ו ט. פָאַרְוָאַס הָאַסְטָן נִישְׁטָט דָעַם דָרְצִיּוֹלֶט דָעַם אַמְתָה
אוֹיָף מַאְרָגָן נָאָךְ דָעַר גַּעַשְׁעַנְיָשָׁן? חָאָט דִיךְ וועַד גַּעַזְוַיָּאָנָנָעָן דָעַן
צַו שְׂוִוִינְגָן? הָאַסְטָן גָּאָר גַּעַמָּגָט דָעַרְפָּן אַסְדָּסָמָן? דִין מָאָן אַיזָּן
גַּעַזְוַעַן אַגְּרוֹיסְטָרְדָעָר צְדִיקָן, ווי אַזְוִי הָאַסְטָן זִיךְ דָרְעוֹנָגָט דֵי פָרוֹכָט
פָוָן יְעַנְעַר נָאָכָט פָאָר זִיּוֹן פָרוֹכָט אַוִּיצְזָוְנָעָבָן? ווַיְלָדָעָר פָרוֹכָט טָאָר
נִישְׁטָט אַרְיָינְקוּמָעָן אַיזָּן גַּאָטָס קָהָל, אָזָן דַו הָאַסְטָן זָוָן גַּעַמָּאָכָט
נָאָךְ פָאָר אַרְבָּי!

ר ב י צ י נ. ער איז פָרוֹם! ער איז אַצְדִּיקָן! ער אַיז אַרְבָּי!
ער איז נִשְׁטָט קַיּוֹן ווַיְלָדָעָר פָרוֹכָטָן! ער איז דֵי פָרוֹכָטָן פָוָן מִין מָאָן דָעַם
צְדִיקָן.

ל א פ י ט ו ט. אַיך וואָקָס... אַיך וואָקָס... וואָקָס אָן אַלְזָ
מעָרְקָט... אַיז לִיְינָג אָזָן בְּרוּיטָן... ווי אַטְרָעָם הַיְבָ אַיך זִיךְ אוֹיָף אַיך
בעָרְ דִין... דַו גַּעַרְסָטָן מְרָקָט מִיטָן דֵי לִיְינָג פָוָן דִין מַוְילָן, וועַן דַו וואָלְסָטָן
דִין צְוַיְיפָל פָאָרְלִיּוֹקָעָן אַינְגָאנָןָץ.

ר ב י צ י נ. רַחֲמָיוֹן, אַ, דָרְבָּאָרְמוֹנוֹן אַ, פָאַטָּעָר פָוָן רַחֲמָנוֹתָן!
הָאַסְטָן מַוחָל גַּעַזְוַעַן אוֹיָף גַּרְעָסָדָרָעָן זִינְדָן...

ל א פ י ט ו ט. וואָס ווַיְסָטוּ פָוָן גַּרְעָסָדָרָעָן זִינְדָן? בֵין אַיך
נִישְׁטָט גַּרְוִיס גַּעַנוֹגָן? הָאַסְטָן מַוְרָא אַקְוָק צַו טָאָן אַוְוָלָן מֵיר. הַיְבָ אוֹיָף
דִיןְיָעָ אַוִינָן אָזָן קָוָק מִיד אָזָן. ווי גַּרְוִיס אַיך בֵין. אַיך בֵין דָעַר
מַעְרָדָעָר פָוָן דֵי קְלִיְינָעָן קִינְדָרָעָר, אַיך בֵין דֵי מַגְפָּה...

ר ב י צ י נ. (איַן הַעֲכָסְטָ� פָאָרְצְזָוְיִיפָּלָוגָן). ווַיְיִהְיָה! ווי
אָזָן ווַיְנָדָ אַיז מֵיר! ווי אָזָן ווַיְנָדָ רְבָנוֹ שֶׁל עַולְם, נָעַם מִיד אַוְעָלָן
אַיך ווַיְלָדָעָם טָוִיטָן, אַיך ווַיְלָדָעָם לְעַבְנָן מַעַלָּן!

ל א פ י ט ו ט. בעט נישט דעם טויט אויף זיך. דו בעטסט אויף זיך דעם אייביקן ניהנום.

ר ב י צ י נ. מיין זון, מיין העשַׁל, ער וועט מיין בעטער זיין. זיינע תפלות וועלן מיך אויסלייזן.

ל א פ י ט ו ט. ער איז נישט דאס, וואס ער איז. ער וועט בעטן פאר דיר אין וכות פון זיין פאטעה, איזה הויל אונ ניהנום וועלן לאכן. זיינע תפלות וועלן. דיך נאך טיפער אראפשלעפען.

ר ב י צ י נ. וואס זאליך טאנז? גאטעניזו, וואס זאליך טאנז?

ל א פ י ט ו ט. דו וויסט איזן פרענט איזן — פאָרְנוּעָסְעָרטָס מיך.

ר ב י צ י נ. תשובה טאנז?... רاطעווען מיין נשמה?... פאָרְנוּעָס איז?

ל א פ י ט ג ט. וואס פרענטstu אליעז?

ר ב י צ י נ. איז בין זיין מוטעד... איז ליב אים אומענד-לער... ער איז אומשולידק... ער איז א גרויסער צידק...

ל א פ י ט ו ט. איז וואקס, איז וואקס, ער שועערער אליעז. וועל דיך אראפשלעפען איזן דער טיפסטער טיפעניש... איזן אלע איז ביגקייזן....

ר ב י צ י נ. רבונו של עולם, רחמנות!

ל א פ י ט ו ט. וואס בעטסטו? דו וויסט, ער וויל נאך תשושה.

ר ב י צ י נ. תשובה... תשובה... איז וועל... איז וועל...

ל א פ י ט ו ט. דיוין הארץ איז נאך נישט אין דיאנע ווערטער.

ר ב י צ י נ. איז וועל תשובה טאנז... וועל צונופרוּפָן איז ערעה יידן... וועל זיך מתודה זיין פאר זיין...

ל א פ י ט ו ט. דו גלויבסט נישט, וואס דו זאנסט.

ר ב י צ י נ. איז וועל... איז וועל זיך מתודה זיין און שטאָרְזָען.

ל א פ י ט ו ט. דאס לרעדט דיוין שוואַבְּקִיּוֹט. וועסטו זיך מתודה זיין און בליבן לאבען?

ר ב י צ י נ. רחמנות, גאט, רחמנות! איך וויל דעם טויט!
איך בין איבערזאט מיט יארן!

ל א פ י ט ו ט. ווילסט אנטלויפן און רופטס עם תשובה טאן!
ר ב י צ י נ. א, גאטני! א, גאט! דו ווילסט נאך מידת הרין...
נאך מידת הרין... דו וויטט, וואס דו טויטט... רדאטעווע מיין נשמה!
ליינו מוך אויס פון מיין זינד... איך וועל תשובה טאן, מתודה זיין
זיך... אַרְוִישֶׁרְיָעֵן מיין זינד... (ווענדזט זיך צו גיזו).

א נ א ט ה ע מ א (שפרינגעט אַראָפּ פון זיין זיך אוו פֿאָרּ)
שפעלט איר דעם וועגן. וואס גויסטו טאן, צדיקת?

ר ב י צ י נ. תשובה טאן... תשובה...

א נ א ט ה ע מ א. אויף וואס וועסטו תשובה טאן?

ר ב י צ י נ. אויף מיין גרויסער עירעה.

א נ א ט ה ע מ א. וואס דו ביוזט נישט באגאנגען.

ר ב י צ י נ. איך בין... איך בין... איך בין באגאנגען... א
שווערע עבירה...

א נ א ט ה ע מ א. ביוזט אין איר נישט שלדייק. האסטו די
פארגנוואטלינגונג געוואלט, געזוכט? האט דער גרויסער געזונטער קאָדּ
זיך די פרוי אין דיר געוועקט, גערוייצט? ביוזט פאָר שרעך געווועז
גאנץ באטוויבט, פאָרחלשט און האַלבּֿיטויט אין דאנגלעניש מיט אים.

ר ב י צ י נ. איך האָבּ נישט געטאָרט באַהאלטן.

א נ א ט ע מ א. דו האָט נישט געטאָרט אַרְוִיפּוֹאָרְפּן קיין
ספֿק אַוִיפּ דיין זוֹן.

ר ב י צ י נ. מיין ספֿק אַיז מיין עבירה. איך האָבּ נאָר נישט
געטאָרט קיין ספֿק האָבּן.

א נ א ט ה ע מ א. דו זונדריקסט, ווען דו זאנגסט עס. ביוזטו נישט
איין יענער נאָכט געווועז אַ וויבּ דיין מאָן דעם צדיק?

ר ב י צ י נ. א, רעד נישט צו מיר אַזּוּ!

א נ א ט ה ע מ א. האָט ער נישט דיין בויך געבענטישט? האָט
ער נישט געזאנט, דו וועסט אַים אַ זוּ נעבאָרְן?

ר ב י צ י נ. דאס האט ער אפט געזאגט. דאס אוון געוווען זיין וואונטש אוון ברכה אלע יארן.

א נ א ט ה ע מ א. אוין יונגער נאכט אוין זי מקוים געוווארן.

ר ב י צ י נ. דורך דער פָּאַרְגּוֹאַלְטִינוֹגָן פָּוּן דעם קאוזיק.

א נ א ט ה ע מ א. דאס ווייסטו נישט. דאס קאנסטו נאָר נישט וויסן.

ר ב י צ י נ. איך האָב עס נישט געטָאַרטָמֶט מאָכָן פָּאָר אַסּוּד... געמוֹזֶט דערצְיוֹלָן... אַוְפְּרָעָקָן פָּאָר דער ווּלְטָן...

א נ א ט ה ע מ א. וואָלָט די ווּלְטָן גַּעֲשָׁפָן דֵּיר גַּעֲוּסָט הייט? דו וואָלְטָסֶט בְּלוּזָוּן דֵּין קִינְד פָּאַרְנִיכְט, אוון די ווּלְטָן וואָלָט נִישְׁט גַּעֲהָטָט דֻּעָם צְדִיק, זָע, ווּאָס פָּאָר אַ צְדִיק דו האָסֶט דֻּעָם ווּלְטָן גַּעֲגַבָּן! וואָלָט ער דאס גַּעֲוָאָרָן, ווּן זַיְן אַפְּשָׁתָאָס וואָלָט גַּעֲוּסָט אַ פָּאַרְגּוֹאַלְטִינוֹגָן, אוון זַיְן פָּאַטְעָר אַ שִּׁיבּוּרָעָר קָאֹזָיק? דו זַיְן דָּסֶט מִיט דֵּין סְפָּקָות, דֵּין סָוד האָט דֻּעָם אַוְיְבָשְׁטָעָר אַלְיָין גַּעֲוָאָלָט. ער אוון גַּעֲוּסָן מִיט דֵּיר — אָ, ווּרְאָרְךָ פָּרוּט! — פָּוּן אַים יוּנָעַן דִּינְגָּעָמָה, פָּוּן אַים אַלְעָזָר דִּינְגָּעָמָה...

ר ב י צ י נ. ווּאָס ווִילְסָטוּ מִיךְ נָאָרָן! מִיּוֹן עַבְרָה אוון גַּרְוִוִּים אוון ווּרְטָט נָאָר גַּרְעָסָעָר...

א נ א ט ה ע מ א. ווּאָס ווִילְסָטוּ פָּוּן גַּרְוִוִּים עַבְרָה אַדְעָר קְלִינְיָעָן? דו וואָלְטָסֶט גַּעֲזִינְדָּקָט, ווּן דו דערצְיוֹלָסֶט. דו וואָלְטָסֶט דֻּי פָּרָוכָט פָּוּן דֻּעָם צְדִיק אַין דֵּיר פָּאַרְשְׁוּעָכָט.

ר ב י צ י נ. איך מוֹן זַיךְ מִתְוֹדָה זַיְן... איך מוֹן מִיּוֹן האָרְאי באָפְּרִיעָן... אַרְאָפְּוּוֹאָרָפָן פָּוּן זַיךְ דֵּיר שְׁוּעָרָן לְאָסֶט.

א נ א ט ה ע מ א. דֵּיר שְׁוּעָרָן לְאָסֶט האָט עַד אַוְיָף דֵּיר אַרְאָפְּגָעָלִיָּינְט, אוון דו טָאָרָסֶט זַיְן נִישְׁט אַרְאָפְּוּוֹאָרָפָן פָּוּן זַיךְ. דו ווּסֶט באָגִינְיָן דֵּיר גַּרְעָסָעָר זַיְן, ווּי אַיְנָעָר, ווּאָס מַאָכָט חֲרוּב אַגְּנָ-ץ ווּלְטָן, אוון דו ווּסֶט חֲרוּב מַאָכָן אַ גַּרְוִוִּעָר ווּלְטָן. האָסֶט באָ-קְלָעָרָט, ווּאָס עַס ווּסֶט זַיְן מִיט דֵּין זַיְן, ווּן דו ווּסֶט אַים פָּאַרְמָסָרָן, אָז דו ווּסֶט נִישְׁט, ווּרְאָרְךָ פָּאַטְעָר אַיזָּעָן? האָסֶט אַ טְּרָאָכָט גַּעֲטָאָן, אַין ווּאָס פָּאָר אַ יַּם פָּוּן שְׁרָעָן אוון מִוְּנָסָטוּ, ווּסֶט זַיְן דֵּין אַרְיָ-�נְדָרָפָן דָּסֶט יַּדְנָפָאלָקָן? ווּן, מִוְּנָסָטוּ, ווּסֶט זַיְן דֵּין? ווּן דו ווּסֶט רְיוֹדָן אַדְעָר אַנְחָאַלְטָן דֵּין שְׁוּיְגָן?

דער צדיק און דער שטן

ר ב י צ י נ. איך וויס נישט, א, איך וויס נישט!

א נ א ט ה ע מ א. וויס איך דאך, וואס איך ריר.

ר ב י צ י נ. איך וויס נישט, ווער דז ביופט. רעדסטו מיך צום
נווּטן צו? רעדסטו מיך צו צום ביזן? ביזט פיליכט דער יצער הרע...
וויסט מײַן שוואכקיט צו מײַן זוֹן און טרייבסט מיך טיפער אין
דער זינֶר...

א נ א ט ה ע מ א. וואלט איך צו דיר אזו גערעדט? וואלט
איך דיר נישט געוזנט, און א גאט, וואס פאראהייט נישט זיינע געד
טריע פון שחיות און פָּאַרְנָוָאַלְטִינְגְּנָעָן, איז נישט ווערט, מײַאל
אַים לֵיבָן נַאֲד אָוֹן אַים גַּעֲטָרְדִּי זַיְן?

ר ב י צ י נ. הער אויף! דו גַּעֲטַעַרְתִּי! איך טאָר עס נישט
הערן!

א נ א ט ה ע מ א. איך זאג עס דיר דאך נישט. איך זאג נאר,
דו וויסט נישט, וואס ער וויל, און וויסט נישט, וואס ער טומ,
אבער דו וויסט, און אלע, וואס דו טראכסט און טומט, קומט פון
אַים. דו האסט נישט געונדייקט, ווען דו האסט געשוויגן און א נידיק
הדור אויפגעציזונג. דו וויסט אבער זינדייקן, ווען דו וויסט רידין
און דעם צדיק פָּאַרְנִיכְטָן. וואס מײַנסטו, וויל דער אויבערשטער, דו
וואלסט טאנ?

ר ב י צ י נ. איז עס דיין ווילן? א, נאטוינו... דיין ווילן איז
עס... וועל איך שוויגן... וועל איך וויטער שוויגן... (גייט) וועל
איך וויטער שוויגן. (גייט אַזּוּעַךְ)

א נ א ט ה ע מ א (לאקט א גרויסן געלעכטער, דערונט דעם
אנקוחענדיקן מאפעיסטאָפֿעל און ווונדזיך צו איט). מעפיסטאָ,
איך האָב עס גוט געמאכט מיט דער אלטער דרביצין. זי וועט איר סוד
שווין האָלטן.

מ ע פ י ס ט א פ ע ל. איצטער קוֹק אָוֹן שוויג אָוֹן לערן, ווי
מען באָגִינִיט זיך מיט פרומע יידנמיידלען. (אָרִיגָג פֿוֹן יִנְגָע שׂעִידִיכְעַס
קוֹחַט אָרִיְינְגָעַטָּאָנְצָט אָרוֹם שְׁבָעִיּוֹן, וועלכְעַ לְוִיפְטָא אָרוֹם פֿוֹן אַיְין זִיְתָא
צַו דָּעַר אָנְדָעַרְעַר גָּאנְץ פָּאַרְלָאָרוֹן אָוֹן דָּעַרְשָׂאָרוֹן אָוֹן זָכְטָא אָוֹן אַנְטָלוֹרִיךְ
פֿוֹן דעם רִינְג אָרוֹיס. מעפיסטאָפֿעל גַּעַמְט אָ גַּטְאָרָע, שְׁפִילָט אָוֹן
זִינְגַּט).

קליין שבע האט א פעטערל,
טראכט זי פון אים בוי טאגן אונ נאכט.
וי פושט אס אין אויר חלום זומ
אונ ביינקט נאך אים, א! ווען זי וואכט.

קליין שבע האט אויר פעטערל
אין הארץ בוי זיך טוף איזונגעפאסטן.
דעך פעטער, אָך, דאס פעטערל,
ווען ער וואלט בעסער אויפגעפאסט!

האט איזין צוויי אונ זעט זי נישט —
ווי טוט עס שביע'ן זוייר וויא!
האט איזערן אונ הערט נאך נישט
פון טיפן הארץ אויר ליבגענשטיין.

האט ליפן צוויי אונ קושט זי נישט —
אי נאך אוז באזון פראן?
א, פעטערל! א, פעטערל!
ביזטו א מלאך, נישט קיין מאן?

ש ב ע (צז די שעדיינעס). הערט אויה! הערט אויה! עם
דרויט זיך מיר אין קאפע!
ש ד י, ב ע. זעלן מיר אים דריינען דיר צוריין! (טאונץ פון
ליינקס נאך ועכטס אונ זונגען דאס לייד אויך צוריין)
ביזטו א מלאך, נישט קיין מאן?
א, פעטערל! א, פעטערל!
אי נאך אוז באזון פראן?
האט ליפן צוויי אונ קושט זי נישט!

פון טיפן הארץ אויר ליבגענשטיין,
א, הערט ער נישט! א, הערט ער נישט!
ווי טוט עס שביע'ן זוייר וויא!
ער זעט זי נישט! ער זעט זי נישט!

ש ב ע (מייט אירע פויסטן צו די שעדייכעס). לאזט מיך!
ארוייס! ווער וויט איר? איך קען איך נישט. אווועק! אווועק פון מיר!
מ ע פ יס ט א פ ע ל. שעמסט זיך נישט? וואס טרייבסטו
דינען חברטעס?

ש ב ע. זוי זיינגען נישט מיינע חברטעס. איך האב נאָר קיין-
מאָל קיין חברטעס נישט געהאטט.
מ ע פ יס ט א פ ע ל. איזו עס מענעלעך? ווי קאן מען זיין אָן
חברטעס? ווי קאן מען זיין אָן שפֿיל, געואנגע אָן טאנזיע?
ש ב ע. שפֿיל, געואנגע אָן טאנזיע, זוי זיינגען אויסגעלאַסנקייט.
אָ יידישע טאָכטער טאָר נישט.... (אלגעמיינער געלעכטער).
מ ע פ יס ט א פ ע ל. דו רעדסט'אָך ווי די אלטע רביצין!
ש ב ע. אָן ווי זי וועל איך זיך אויפֿרין אָן לעבן.

מ ע פ יס ט א פ ע ל. ווילסט אָנְהִיבֵּן פֿון סֿוֹף? זיינגען דינען
פֿים אָזוּי שׂוּעָר ווי אַירעָר? אָיז דִּין גּוֹפֶּן אָזוּי שׂטִיף ווי אַירעָר?
אייז דִּין בְּלוּט דַּעַן אָזוּי קָאָלְט אָן זיינגען אָיזוּ פֿון אָלְטָר
קִיטָּט פָּאָרְשְׁלִיעָרְטָה? דו בְּיוֹצֶט זַעֲכָן, זוי אָיז בְּעָרְעָז זַעֲכָן. דָּאָרטָן,
וּאוֹ זַו מָזָן אַרְנוֹנְטָעָרְטָבִּין, קָאָנְסָטָו אַרְבוּבְּרִירְנָגָעָן....

ש ב ע. איך שפֿרִינְגָּן נישט... איך שפֿרִינְגָּן קִינְמָאָל נישט...
אָ יידישע טאָכטער טאָר נישט שפֿרִינְגָּן. (אלגעמיינער געלעכטער).
מ ע פ יס ט א פ ע ל. אָזוּי זַאֲגָט די אלטע רביצין. זוי פֿאָרָ-
בָּטָן, וואָס זוי קאן נישט.
ש ב ע. זוי אָיז קִינְמָאָל נישט גַּעַפְּרוֹנְגָּעָן. זוי אָיז נישט גַּעַ-
שְׁפִּרְוּנְגָּעָן, אָפְּלִילוּ וּוּעָן זוי אָיז גַּעַעַוּזָן יוֹגָג, וּוּעָן זוי גַּעַעַוּזָן אִין
מיינע וְאָרָן.

מ ע פ יס ט א פ ע ל. דָּאָס ווּיסְטוּ נישט. בְּאָרוֹאָס זָאָנְסָטָן,
וּוּאָס דוּ ווּיסְטוּ נישט? הָאָט זוי דִּיר דַּעַן אָלְזִין פֿון אִיר לְעַבְּן דָּעָרְצִילְטָה?
אָפְּשָׁר בָּאָהָלָט זוי ווּאָס?

ש ב ע. נִיּוֹן! נִיּוֹן! זוי הָאָט נישט ווּאָס צוּ בָּאָהָלָטָן!
מ ע פ יס ט א פ ע ל. דו גְּלוֹבְּ מִיר: נישט פְּרוּמְקִיטָן נאָר
אלטקייט רעדט פֿון אִיר אַרְויִיס, אלטקייט, וואָס הָאָט די יונְגָע וְאָרָן

שווין לאנג פארגענסן. אדרער נאָר אלטקייט, ווּאַס ווּיל די יונגע יאָרָן
פאָרלְיאַקענען.

ש ב. ע. אַ, נִיְזַן נִיְזַן רֵיד נִישְׁת אָזֹן אַיך ווּלְדִיר דָּס נִישְׁת
גַּלוּבָן.

מַעַפְיַסְטָאָפַעַטְהַעַלְמָן גַּלוּבָן, יָוָנָטָן ווּיל חַבְּרַטָּעַס הַאָבָן
— בִּינְקֶסְטָן נִישְׁתָּאָר זַיְהָן וָוָנָטָן הַאָטָן בָּאוּנְגָלְעַבְּקָיָס אָזָן גַּלְעָן
גַּלְיְדָעָר אָזָן עַס צִיט זַי צַו שְׂפִיל אָזָן טָאנָן. דָעַם אַמְתָה זַאֲכָן ווּאַס
פּוֹלְסְטָן, וָוָעָן דָו זַעַטָן מִיְּדָלָעָר טָאנָן? אַטְקָוק צַו אָזָן זַאֲגָן
מִיר. (פָּאַטְשָׁט אִין דִי הָעָטָן. יוֹגָע שְׂדִים אָזָן שָׁעַדְיכָעָס הַיְּבוֹן אָז
אַטְאָנָן).

ש ב. ע. (קָוָקָט צַו דָעַם טָאנָן, וָוָעַט פָּרָאַרְנְטָעוּנְסִירָט, אַיר
קָעְרְפָּעָר וָעַטָּה אָז בִּיסְלְעָכוּזָן אָז אַומְבָּאַטְשָׁוָקָט פָּאָר אַיר אַלְיָין
אַטְאָנָן-פָּאַזְצִיעָן).

מַעַפְיַסְטָאָפַעַטְהַעַלְמָן אַיך הַאָב אַוִּיפָּה
עַלְמָעָרָע אַזְוִיפָּיל וָוָעַטָּרָע נִישְׁתָּאָרָלָרָן, וָוָיְהָאַיְףָה דָעַר דָאַזְיָקָעָר
יְהָדָמְיוּעָלָע. אַבָּעָר זַעַטָן, זַי נִמְתָּשָׁוָן נִאָרָן. בָּאָלְדָן וָוָעָט זַי בַּיְהָר
טָאנָן.

אַיְוָנָגָעָרָשָׁד (קָוָחָט צַו צַו שְׁבָעָן אָז לְאַדְתָּזִי
איְיָן צָוָט טָאוֹז חַיְתָגָעָזָעָר פָּרְבָּוּגָנוּגָן).

ש ב. ע. (דָעַרְשָׁרָעָט זַיְהָן, חַזְקָט אַוִּיפָּה אַיְתָגָחָט דִי הָעָטָן, צַו
שְׁרִישָׁת זַיְהָן). מְטָאָר נִישְׁתָּאָרָלָר נִישְׁתָּאָרָלָר נִישְׁתָּאָרָלָר (אַלְגָּעָן
חוּיָּוָן גַּעַכְתָּשָׁר).

אַגְּתָהָעָמָאָר. דָו בְּזָוָת מִיט אַיר נִאָרָן נִישְׁתָּאָרָלָר, מַעַן
פִּיסְטָאָר!

מַעַפְיַסְטָאָפַעַטְהַעַלְמָן אַיך פָּאַרְשָׁטָיָה אַיְצָטָעָר, פָּאַרְוָאָס דָו
לִיבָּסָטָבָעָר פָּאַרְאַמְעָן.

ש ב. ע. לְאַזְטָמִיךְ אַדוֹיְסָן אַיך ווּיל אַוּוָעָק פָּוָנְדָאַגְעָן!
מַעַפְיַסְטָאָפַעַטְהַעַלְמָן אַיך ווּוִיס, וָוָהָהִין דָו וָוָיְלָסְטָן!

ש ב. ע. אַיך ווּיל אַ-הִיְוָתָן! צַו דָעַר בָּאָבָעָן אָזָן צַו דָעַר מְוּמָעָן!
מַעַפְיַסְטָאָפַעַטְהַעַלְמָן אַיך זַיְהָן דָעַם פָּעַטָּר... וָוָאַס בְּזָוָתָרוּת
גַּעוֹואָרָן?

ש ב. ע. דאראפֿסְטַ מִין פָעֵטֶר נִישְׁתַ דָרְמָאנְעָן!
מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ האָסְטַ מֹרָא, אַיךְ זָאַל אַיְם דֵיר דָרָה
כָאָנְעָן, אָזָן טְרָאָכְסְטַ דָאָךְ פּוֹן אָום כָסְדָר.

ש ב. ע. ער אַיְזַ אַהיְלָקְעָר, אַ צְרִיקַ...
מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ אָזָן אַשְׁיְנָעַר, זְיַעַר אַשְׁיְנָעַר. האָסְטַ
לִיבְ אַוְיַף אַיְם צְוּ קָוּקָן,

ש ב. ע. ער אַיְזַ מִין בָעַטָּר.
מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ אָזָן וְאָלָטָסְטַ גַעֲוָאָלָטַ, ער זָאַל אַוְיַף דֵיר
קוּקָן. נִוְיסְטַ אַיְם נָאָךְ אַ בְּלִיךְ פּוֹן זַיְנָעַ שַׁיְנָעַ אָוִינָן.
ש ב. ע. (גַעַנְצַ פָאָרְגָעָרטַ). יָא, אַיךְ נִיְיַ אַיְם נָאָךְ אַ בְּלִיךְ
פּוֹן אַיְם... עַפְעַם וּוּרְטַ מִיר גַוְטַ אָזָן, וּוּעַן ער טָוַט אַוְיַף מִיר אַ קוֹקַ.
עַס אַיְזַ, וּוּעַן ער וּוּאָלַט מִיד גַעֲנָלָט אָזָן עַפְעַם מִיר גַעֲוָאָגָט... עַפְעַם
וּוּוּיכְם, עַפְעַם לִיבָסַ... אַיְזַ דָאָם אַן עַבְירָה, וּוּעַן אַיךְ וּוּילַ, ער זָאַל
אַוְיַף מִיר אַ קוֹקַ תָאָן?

מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ אָזָן עַבְירָה נָאָרַן! וְאָסְטַ פָאָלָט דֵיר אַיְזַן! אָזָן
עַבְירָה אַיְזַ, וְאָסְטַ דַו וּוּלְסְטַ נִשְׁתַ שְׁטָאָרָק גַעֲנוֹגַן. דָו דָאָרְפֿסְטַ נָאָךְ
שְׁטָאָרְקָעָר וּוּלְעַן, ער זָאַל אַוְיַף דֵיר קוּקָן. עַס טָוַט דֵיר גַוְטַ, זָאָגְסְטוֹ
אָזָן וּוּעַן דֵיר אַיְזַ גַוְטַ, דָאָנְקְסְטוֹ דָעַן נִשְׁתַ אַיְם דָאָרְטַן אַוְיַבְן?

ש ב. ע. אַיךְ דָאָנְקַ! אַיךְ דָאָנְקַ פּוֹן גַעֲנָצַן הָאָרָצָן!
מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ אָזָן טָסְטוֹ נָאָךְ אַ מַצְוָה. וּוּעַן דַו וּסְטַ
אַיְם נִשְׁתַ אָזָן ער וּטַ דֵיר נִשְׁתַ, בִּזְוּטוֹ טְרוּיְעִירַק — קָאָנְסְטוֹ דָאָנְקַ
קָעַן דָעַם אַוּבְעָרְשָׁטָן, וּוּעַן דַו בִּזְוּטַ טְרוּיְעִירַק? אַיְן מְרוּיעַר דָאָנְקַט
מְעַן דָאָךְ נִשְׁתַ...).

ש ב. ע. אַיךְ דָאָנְקַ נָאָט שְׁטָעַנְדִיקַ, שְׁטָעַנְדִיקַ...
מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ אָזָן (אָזָן אַנוֹאָטָה עָמָאן טִיטַ פָאָרְצְוּוּיְפָלוֹגָן).
אַהַהַה! (צְוּ שְׁבָעַיּוֹ). וּוּעַן לִיבָסְטוֹ בָעַסְעַר נָאָטַ... (גַלְאַצְטַ דַי אָוִוַיַּה
גַעַן טִיט אַוְמְגַעְדוֹלַדַּה).

אַגְאַטְהַ עַמְאַדְהַ אַנְשַׁהַ, אַיךְ אַיךְ הָאָב זִיךְ גַעֲנוֹג דָאָנְדַ
נִעְרָעַדַט אַיְן זַיְן נִאָמְעַן!
מֻעַפְ יִסְטַ אַפְ עַלְ אָזָן זָאָגַן, וּוּעַן לִיבָסְטוֹ אַיְם בָעַסְעַרְהַ: וּוּעַן דַו
בִּזְוּט פְּרִיאַלְעַד אַדְעַר טְרוּיְעִירַק?

ש ב. ע. דו פרענשטט א זינדריקע שאלה.

א ג א ט ה ע מ א (לאכט).

מ ע פ יס ט א פ ע. א, דו ווילסטע נישט ענטפערן!

ש ב. ע. אויך ווים נישט. אויך פארלשטי נאך נישט. אויך בין נאך זיער יונגע.

מ ע פ יס ט א פ ע. ביזט שוין באולד זעכץן. ביזט שוין א כלה-מידל.

ש ב. ע. ניין! ניין!

מ ע פ יס ט א פ ע. וואם מיניסטע מיט דעם ניון?

ש ב. ע. אויך וויל נישט חתונה האבן.

מ ע פ יס ט א פ ע. וואם זאנגט דערצו דער פערטער?

ש ב. ע. ער וויל מיך נישט צוינגען. ווען ער וואלט אבער געד וואוסט...

מ ע פ יס ט א פ ע. וואס?

ש ב. ע. ניין, ער טאר ער נישט וויסן!

מ ע פ יס ט א פ ע. וואם טאר ער נישט וויסן?

ש ב. ע. אויך וויל נישט חתונה האבן, וויל אויך וויל נישט

אוזעק פון זיין הוין, אויך וויל בליבן ליעבן אים.

מ ע פ יס ט א פ ע. ער ווים עס.

ש ב. ע. אהההה!

מ ע פ יס ט א פ ע. ער וואלט דאס נישט געווען ער גרויסער

רבוי, ווען ער וואלט געוואויסט.

ש ב. ע. א, זאנג עס נישט! אויך וויל נישט קאנען קובן אים גלייך אין די אויגן.

מ ע פ יס ט א פ ע. ער צוינגעט דיך נישט, וויל ער וויל

ニישט, דו זאלסטע אווועם. ער וויל, דו זאלסטע זיין ליעבן אים. אויך

ער נויט אוים נאך א בליך פון דיר.

ש ב. ע. ניין, ניין, ניין!... וואם זאנגסטע דארטן? דאס טאר

מען אפיילו נישט טראכטען.

מ ע פ י ס ט א פ ע ל. וואלטסטו נישט געוואָלט, דאס זאָל
אמת זיינ?

ש ב ע. איך וועל זיך באָלֵד צוואוינווען.

מ ע פ י ס ט א פ ע ל. דאַ וויינט מען נישט, קלײַנע שבע, דאַ
זייןען אַלְעַ פרײַלֶעֶך, און דו זאלסט אַוִיךְ פרײַלֶעֶך זיינ. דו גָּלוֹבֶ
דער פֿעַטְעַר ווֹילְ דִּיךְ נִישְׁט אַוּעַקְשִׁיקָּן; דו גָּלוֹבֶ, ער ווֹילְ דִּיךְ האָבָּן
לְעַבְּן זַיְךְ. פֿרְיַיְ זַיְךְ, קלײַנע שְׁבָעַ! (מייט שיר השירים ניגנו). דו בִּזְמַט
דעַם פֿעַטְעַרְסָם, און נָאָךְ דֵּיר אַיזְ זַיְין גָּלוֹסְטָם...

ש ב ע (מייט פרומען שרעק). וואָס האָסְטָו גַּעֲזָאנְטָן!

מ ע פ י ס ט א פ ע ל. ער ווֹילְ, דו זאלסט בלײַבן לְעַבְּן אִים. וועל נישט
ש ב ע. יָאָ... יָאָ... אַיךְ וועל בלײַבן לְעַבְּן אִים. וועל נישט
אוּעַקְ, בֵּין ער ווּט מִיךְ זַיְן!... (הַיְבָּש אַוִיךְ דִּי העַנְט אַיזְ אַנְטְּצִיקְוָגְן,
אַ, ווּעַן ער ווֹילְ מִיךְ זַיְן!... (הַיְבָּש אַוִיךְ דִּי העַנְט אַיזְ אַנְטְּצִיקְוָגְן
די טַעַנוֹצָעָר אַיזְ דַּעְרוֹוִיטָעָר זַיְךְ וְיִדְעָר אַרוֹסָם, זַיְגָעָן אַיזְ טַחְנוֹן
צָעַן אַרוֹסָם אַיזְ אַיזְ דַּעְרוֹוִיטָעָר זַיְךְ מִיכְ אַיר, בֵּין זַיְךְ פֿאַרְשָׂוִינְדוֹן).
מ ע פ י ס ט א פ ע ל. טו, הַאָבְּ שְׁוִין לְאַנְגָּזְזָוִי נִישְׁט גַּעֲרַבְּעַטָּן!
אַנְגָּעַפְּלַאֲצִיט אַ בִּיטָּל, מייט דעם צְדִיקָם הַיְלָךְ ווּעַט עַם אַינְגָּאַנְצָן פֿלְאָזְ
צָעַן).

אַנְגָּעַפְּלַאֲצִיט אַ בִּיטָּל, מייט דעם צְדִיקָם הַיְלָךְ ווּעַט עַם אַינְגָּאַנְצָן פֿלְאָזְ
צָעַן.

אַנְגָּעַפְּלַאֲצִיט אַ בִּיטָּל, נָאָךְ ווִיכְטִיקָּעָר, וואָס מִיכְ אַיר הַיְלָךְ ווּעַט
דָּעַר צְדִיקָ פֿלְאָצִין. (שְׁטָן קָומַת אַיזְ מִיטְ וְרַב הַעַשְׁלָעָן. עַט בְּרוּכָת
אוֹיסָט אַ פֿרְיַיְ-גַּעַשְׁרִי מִיטְ אַ גַּזְנָצָעָר וְאַקְכָּנוֹאַלְיעָ. אַלְעָ אַיזְ אַלְעָ
טַאֲנַצְּזָוָן זַיְגָעָן).

גַּעַז אַנְגָּעָן.

קוֹ�אַ-קוֹ�אַ-קוֹ�אַ אַיזְ האָוְהָהָהָהָאוּ
פֿישְׁטִישָׁ אַיזְ פֿיוֹחָ אַיזְ מִיאָוְדָ-מִיאָוְדָ...
זַיְגָעָן דָּעַשְׁטָ אַיזְ בְּרוּכָת אַיזְ שְׁרוּיטָ...
סְ-וּעָרָט דָּעַר מַעֲנְטִישָׁ פּוֹן זַיְךְ בְּאַפְּרִיטָ!

יאך און צוימען פאלן אַפֶּ!

מענטש הייבט ווידער אויפֿ זיין קאָפֶּ
און ווערט מיט שמחה פֿאָרגנֿעַסְטֿעַלְמַן:
בירגער פֿוֹן דער חיה-זועעלְטַן!

ר ב ה ע ש ל (שטייט ווי געבלענדעט, קוקט זיך אָרום
פֿאָרוֹאוֹנוֹדָרָט, פֿאָרְלָאָרוֹן, מַאֲכָת צו די אויגן, שַׁאֲקָלַט זיך ווי אָומֶ
צּוֹפָאָלוֹן). שטן פֿרֶט אִים ווַיְתָעֵר, פֿרֶט אִים דָּוָרֶךְ דָּעַט
טָאָנְצְׂדוֹרִיקָן טָוָלָס בֵּין צו די גְּלִיְינָעּ שְׁרָעְטָלָעּ-פֿאָרוֹזָעָנִישָׁן, ווּלְכָעּ
רִינְגָּלָטָן אִים אָרוֹם מִיטָּה הַעַנְטָרְגָּעָפָּעָשָׂן אָנוּ מִיטָּה שְׁמָחָה-גַּעֲקָוִיטָשָׂן).

ש ט נ (לְאַזְּטַ אִים שְׁטִינוֹ אָנוּ אַיְלָט צו צו מַעֲפִיסְטָאָפָּמָן אָנוּ
אנְאָטָה-עַמָּאָן). אָ שְׁוּעָרָעּ אַרְכָּבָעּ גַּעֲוָעָן!

מ ע פ י ס ט א פ ע ל. אַיְצַ פֿילְ דִיר מִיטָּ.

ש ט נ. עַר הַאֲטַ זִיךְ גַּעֲוָעָרָט, גַּעֲוָעָרָט. גַּעֲמוֹזָט אִים צּוּמָאָכָן
די אויגן, אָ דָרְעָמֵל אָרוֹזְפֿגָעָנוֹוָרָפָן אוֹיפֿ אִים. אַבְּעָר עַר ווּעַט זִיךְ
שְׁוִין נִישְׁטָט אָרוֹסְדָּרְיוּעָן. די מַיְידְלָזְצָט אִים טִיף שְׁוִין אַיְן זִיךְ בְּלָוָט.
מ ע פ י ס ט א פ ע ל. אָ העַלְרָאָן! מְלֻקוְּה-דָּרוֹתָה, אָוּסְגָּעָוּוּיְקָטִיכִים...
אָ נְאָטָה עַמָּאָן. תְּעַנְיִיתִים-בְּלִיְקִיִּים, אָפְגָּעָצְעָרְטִיכִים...

ש ט נ. אַבְּעָר אָ פֿיְעָר בְּרָעָנָט אַיְן אִים.

ד י ש ר ע ט ל ע ר (אָרוֹת הַעַלְגָּעָן). טָאָטָעָן! דָּעַר
קָעָנְסָטוֹ אָוּנוֹ? פֿוֹן דִּינְעָן מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת זִינְעָן מִיר גַּעֲבָאָרוֹן גַּעֲוָאָרוֹן,
פֿוֹן דִּינְעָן זִינְדִּיקָעּ חְלוֹמוֹת זִינְעָן מִיר די פֿרְוָכָט. דָּעַרְמָאָנָסָטוֹ זִיךְ
אוֹיפֿ אָוּנוֹ?

ר ב ה ע ש ל (קוֹקָט זִיךְ אָנוּ חַיְתַּ ווַיְיַט פֿאָרוֹאָזְנוֹדָעָגָנְרִיסְעָנוּ
אוֹיגָן אָנוּ שַׁאֲקָלַט שְׁוּעָר צו מִיטָּן קָאָפֶּ). דָּאָם זִינְעָן זִיךְ... דָּאָם זִיךְ
נָעַן זִיךְ....

אָ שְׁ רַ עַ טַּ ל. אַיְצַ בֵּין באַשָּׁאָפָּן גַּעֲוָאָרוֹן פֿוֹן דִּין עַרְשָׁטָן
זִינְדִּיקָעּ בְּלִיק, ווּאָסְ דַּו האָסְטַ אָוִיפֿ שְׁבָעָן גַּעֲוָאָרוֹפָן.

ר ב ה ע ש ל (ברוחט אָרוֹוּט). אָוּוּוּ!

אָ צְ וּ זְ יַיְ טַ עַ ר. אָנוּ אַיְצַ פֿוֹן דָּעַם פֿאָרְלָאָנָגָג אָ צְוּוִיטָן
בְּלִיק אָוִיפֿ אִיר צְ וּוּאָרוֹפָן.

ר ב ה ע ש ๖ (שאקלט מיטן קאָפַ). אָהוּהוּ!

אָ דְּרִיְתָּעֶר (רעדט פֿאָר אַ גְּרוֹפָעַ הַיְנָטוּר אַיסְטָס). דָו בִּזְוּט
אַיבָּעֶר אַ חַיְלִיקָן סְפָר גַּעֲזָעָסֶן, אַבָּעֶר בִּים וּוֹאָרטָן נְוָקְבָּאָהָאָסְטָה
שְׁבָעָן גַּעֲפִילְטָט. אָוּן גַּלְיָיךְ זַיְגָעָן מִיר גַּעֲבָאָרָן גַּעֲוָאָרָן, נִישְׂטָדְעָרָה
וּוְאָקְסָן, זַיְיָ דָו זַעַסְטָה.

ר ב ה ע ש ๗ (קָוָקְטָזְיָה אָנוּ מִיטָּהָמָנוֹת).

אָ פְּעָרָטָעֶר. הַאָסְטָה דִּין קְרָאָנְשָׁע וּוֹיְבָן אַנְגָּעָקָוּט אָוּן
פָּוּן שְׁבָעָן אַ טְּרָאָכָט גַּעֲטָאָן, אָוּן וּוֹאָסָטָן דָעַם אָיוֹן אָרוּסִים, זַעַסְטָה
דָא אַיְן מִיר.

שְׁטָזְיָמָעָן. אָוּן אַיְן מִיר! — אָוּן אַיְן מִיר! ...

ר ב ה ע ש ๘ (מִיטָּהָמָנוֹת בִּיְנָקוּנְזִיקָן אַוִּיסְדוּךְ אָוִיָּף
זַיְיָ פָּוּסִים). אָ, יָאָ!

אָ פְּיָנְפָטָעֶר. הַעַחָעָה! אָוּן אַיְיךְ בֵּין דָעַר גַּרְעָטָטָעָר אָוּן
שְׁטָאָרָקָסְטָעָר, כָּאָטָשָׁ דָעַר יִנְגָּסְטָעָר. אַיְיךְ בֵּין גַּעֲוָאָרָן, וּוּעָן דָו הַאָסְטָה
די אַוִּינָן צְוָנָעָמָאָכָט אָוּן שְׁבָעָן גַּעֲזָעָן אַיְן דִּינְעָן אָרָמָס.

ר ב ה ע ש ๙ (עַקְסְּטָאָזִישָׁן). שְׁבָעָן אַיְן מִינְעָן אָרָמָטָן!

מִעְפִּי סְטָאָפְעָל (הַיְנָטוּר אַיסְטָס, מִיטָּהָמָנוֹת בִּיְנָקוּנְזִיקָן אַוִּיסְדוּךְ
צְוָשְׁפִּילְעָזִיךְ אָוִיָּף דָעַר גַּטְאָרָן). „דִּין לִינְקָעָהָאָט אַוְנָטוּר מִין
קָאָפַ, זַיְיָ רַעֲכָטָע גַּעֲמָטָמָת מִיךְ אָרוּסִים.“

ר ב ה ע ש ๑๐ (אַונְטְּצִיקָט). וּוּי אַיְן שִׁיר הַשִּׁירִים!

אָנְאָט הָעָטָמָאָ (פָּוּן דָעַר זַיְיטָמִיט פִּינְסְטָעָרָעָר שְׁטִים). דָאָס
הַאָט זַיְדָר בְּלוּזָן גַּעֲהָלָוּמָן.

ר ב ה ע ש ๑๑. נִיְיָן. זַיְיָ גַּעֲוָעָן אַיְן מִינְעָן אָרָמָס (אוֹזָן
מִיטָּהָמָנוֹת נִיגָּוֹן) מִין לִינְקָעָהָאָט אַוְנָטוּר אַיְרָקָאָפַ אָוּן מִין
רַעֲכָטָע הַאָט זַיְ אָרוּמָגָעָנוּמָעָן.

שְׁטָן. אַיְן דָאָס נִישְׂטָמָת דָעַר גַּרְעָטָטָע פְּרִידָה? אַיְן דָאָס נִישְׂטָמָת דָאָס
הַעֲכָסְטָעָנְלִיקָן?

ר ב ה ע ש ๑๒ (מַאֲכָט עַטְלָעָכָע עַקְסְּטָאָזִישָׁן טָאנְצְבָּאוּעָן
גַּוְגָּעָן).

מִעְפִּי סְטָאָפְעָל (מִיטָּהָמָנוֹת נִיגָּוֹן). „זַיְיָ שִׁין
אָוּן וּוּ לִיבָן בִּזְוּטוֹן, לִיבָעָן גַּעֲנוֹסָן!“

ר ב ה ע ש ע ל (חוורט איבער מיט עקסטאָזישע טאָנץ-בָּאוּעַ גונגען). ווֹי שְׁיוֹן אָוָן ווֹי זִיס בִּיזְטוֹ, לִיבָּע אֵין גַּעֲנוֹס! אָנָּא ט הָעָמָה (וֹי פְּרִיעָר). ווֹעֵן דָו האָסְט זִיךְ אָוּפְגָעַ כָּאָפָט, האָסְטָו גַּעֲפָאָסְט אָוָן מְלֻכָּת זִיךְ גַּעֲשָׂלָאנְגָן.

ר ב ה ע ש ל (קָוָקָט זִיךְ אָרוּס גַּאנְצָ פָּגָרְגָּאָרָן). אִיךְ חָאָב... אִיךְ חָאָב... ווֹיְ פִּירָא!

ש ט ז. פָּאָר אַבִּיסְלָ פְּרִידְ אָוָן נַחַת אֶזְוִיפִּיל יְסָרוּם אַנְטָאָן זִיךְ!

ר ב ה ע ש ל. פָּאָר אַבִּיסְלָ פְּרִידְ... אִיךְ טָאָר קִיּוֹן אַנְדָּעָר פְּרִידְ נִישְׁטָה הָאָבָן, ווֹי נָאָר אֵין לְעַרְנָעָן, טִיּוֹן אַנְדָּעָר נַחַת נִישְׁטָה, ווֹי נָאָר אֵין עֲבוֹדָת הַבּוֹרָא... אָבָעָר אִיךְ בִּינְקָן... אִיךְ בִּינְקָן... מְעַפְּיִסְטָאָפְּעָט, ווֹעֲמָעָן מִיּוֹן נְשָׁמָה לְיַבְּטָה..."

ר ב ה ע ש ל (עַזְדִּיקָט מִיטָּטָּאָפְּ). "הָאָב אִים גַּעֲזָכְט אָוָן נִישְׁטָה גַּעֲפָוָנָעָן."

ש ט ז. זִיךְ גַּעֲזָכְט אָוָן נִישְׁטָה גַּעֲפָוָנָעָן!

ר ב ה ע ש ל. זִיךְ זִיךְ...

אָנָּא ט הָעָמָה. ווֹי רְוֹאָק בִּיזְטוֹ גַּעֲוָעָן, ווֹעֵן דָו האָסְט זִיךְ נִישְׁטָה גַּעֲהָאָט אֵין זִיךְ! פָּאָרוֹאָס שָׂוקָסְטוֹ זִיךְ נִישְׁטָה אָוּעָקָה? פָּאָרוֹאָס דָּעָרוּוִיטָעָרָסְטוֹ זִיךְ נִישְׁטָה פָּוֹן זִיךְ?

ר ב ה ע ש ל. אִיךְ קָאָן נִישְׁטָה... אִיךְ קָאָן נִישְׁטָה... אִיךְ גַּוִּי דָאָךְ אָוִיס נָאָךְ אִיר!

מְעַפְּיִסְטָאָפְּעָט אָפְּעָט (גְּרוּוֹסָט וּוּאַסְעָרָן וּוּעָלָן נִישְׁטָה קָאָנָעָן) פָּאָרְלָעָשָׂן דָו לִיבָּע אָוָן טִיכְן וּוּעָלָן זִיךְ נִישְׁטָה פָּאָרְפְּלִיאִיצְ..."

ר ב ה ע ש ע ל. וּוּאָם וּוּעָט הַעַלְפָן, אָז אִיךְ וּוּעָלָן זִיךְ אָוּעָקָה שִׁוְּקָן אִיבָּעָר בָּעָרְג אָוָן טִיכְבָּן?

ש ט ז. נָאָךְ גְּרָעָסְעָרָע בִּינְקָהָאָפָט, דָאָס פִּיעָר אֵין הָאָרָץ וּוּעָט וּוּרָעָן פָּלָאָקָעָר. צָוָם פָּאָרְלָאָגָג נָאָךְ אִיר וּוּעָט צָוּקָוּמָעָן קָנָהָה, וּוּיְלָאָן אַנְדָּעָרָעָר וּוּעָט זִיךְ הָאָבָן.

מְעַפְּיִסְטָאָפְּעָט אָפְּעָט (וּוֹיְלָשְׁטָאָרָק וּוֹיְדָעָר טָוִוִּיט אֵין לִיבָּעָן) שְׁוּעָר וּוֹי אַפְּרָד אֵינוֹ קָנָהָה; אִירָעָ פָּלָאָמָעָן זִוְּנָעָן פִּיעָרְפְּלִיאָמָעָן..."

ר ב ה ע ש ๕ (צושרייט זיין). עס ברענטן! עס ברענטן!
עס ברענטן! עס עסט מיך אויף אינגעאנצען און רוייבט מיין דו מיר! איך
בין נישט איך מער, איך בין אן אויסגעבעטמענער! מיין אויער הערט
זיך צו, צו קומט זיין, מיט אלע מיינע גלודער פיל איך זיין
שטוב, און מיינע אויגן זוכן זיך, זוכן זיין...

מ ע פ יס ט א פ ע ๕. "קומ צורייך, קומ צורייך, א, שולטהי!
קומ צורייך, קומ צורייך און מיר וועלן זיך אנקוקן!..."

ר ב ה ע ש ๕. שולטהי... שולטהי... (שריט אויף מיט
שרעה) שולטהי!... דוי תורה! דוי הייליקע תורה!... וויי מיר!!!... פון
זונגען האב איך געטראכט, זונען איך האב דעם הייליקן נאמען אוים-
געשפראכן!... רבון כל העולם!... על חטא שחטאת לפניך בהרהור
הלב! על חטא שחטאת לפניך בועידת זנות! (קלאפט זיך איז הארצן
און ווינט ביטערלעך.)

א ג א ט ה ע מ א. דיין געווין וועט דיר נישט העלפֿן, דיין
שלאנן זיך על חטא וועט דיך נישט ראממעוין. דו טוסט תשובה און
זונקסט טיפער נאך איז זינד. דוי תפלוות זיינען דיר אויף דער צונג,
אבער שבע איז אין דיינע געדאנקען!...

ר ב ה ע ש ๕ (שטארקער ואנד). על חטא שחטאת לפניך
ביוצר הרע!

ש ט ז. שבע — יונגע און צארט און הייתדריך...

מ ע פ יס ט א פ ע ๕. "דו ביוזט שיין, מיין ליבסטע, דו ביוזט
שיין, דיינען אויגן מוויבן זיך פון צווישן דיינע צעפֿ."

ר ב ה ע ש ๕ (הערט אויף צו ווינען און בליבט שטיין
אי פָּרְגַּלְעַטָּעֶר אַנְטְּצִיקְוֹגָן).

ש ט ז. שבע... שבע... אן אנדעער וועט זי אועטנעמען
פון הויז... דוי חדרים וועלן ווערטן וויסט און לירזט... דוי אויערן וועלן
הערן נאך דעם קרעכץ און יאטער פון דער קראנקער וויב...

ר ב ה ע ש ๕ (וועט און אַהֲרֹן בֵּין אַוְיסְדּוֹק). איך
וועל תפילה תאָן, מיין וויב זאל שטארבן. צו וואָס דאָראָף זיך לאָבען?
זיך איז קראנק און אַיְבָּעָרִיך און טרייבט מיך צו אַן עַבְּרָה. זיך מז

שטאָרבּן... נאָט מוז צוֹנוּמען זי צוֹ זיך... זי ווועט שטאָרבּן... שטאָרבּן...

אָנָּא טה עמאַ. אַט דָּאָס גַּזְוִיכְטַּה דִּינֶס לֵיב אַיךְ צוֹ זעַן.
רְבָּה עַשְׁלֵי. דָּאָס גַּזְוִיכְטַּה!... וְאָסָּז עַסְטָוּ אַוְיףּ מַיְּן גַּעַד
זַיְכְּטָן?

אָנָּא טה עמאַ. בִּזְמַת עֲרַשְׂתַּן גַּעַזְוּזַן אַ מעַרְדָּעָרָה, האָסָט
דִּין וְיַיְבָּסְטָוּ טַוִּיטַן גַּעַזְוָאלְטַן.

רְבָּה עַשְׁלֵי. יְאָ, אוֹיךְ וּוֹילֵךְ, זי זאל שטאָרבּן.
אָנָּא טה עמאַ. וְאָלְסָטוּ זי גַּעַקְאָנטַן מִיטַּ דִּינֶעָ אַיְגְּעַנְעָ
הַעַנְטַּם דַּעֲרָמָאָרְדוֹן?

רְבָּה עַשְׁלֵי. מִיטַּ מַיְּנָעָ אַיְגְּעַנְעָ הַעַנְטַּן?
אָנָּא טה עמאַ. אַרְוְמַעְמַעְן אַט אָזְוִי אַיר הַאַלְדוֹן אָזְן דְּרִיקָן,
דרִיקָן...

רְבָּה עַשְׁלֵי. וְאָסָּז רַעַדְסָטוּ דַּאָרְטָן?
אָנָּא טה עמאַ. קִינְגָּעָר ווועט עַס קִינְמָאָל נִישְׁטַן ווּוֹטָן.
רְבָּה עַשְׁלֵי. וְאָסָּז טַוִּיסְטוּ אַין מַיר אַרְיוֹן?
אָנָּא טה עמאַ. אָזְן דָּו בַּעַטְסָטָן אַוְיףּ אַיר דָּעַם טַוִּיטַן, מַאָרְדַּ
דַּעַמְנוּ זי נִישְׁטָן?

רְבָּה עַשְׁלֵי. נִיּוֹן. נִיּוֹן! נִשְׁטַן מִיטַּ מַיְּנָעָ הַעַנְטַּן!... אַיךְ
וּוְעַל נִאָט בְּעַטְן, אַיךְ וּוְעַל זי שְׁילְטַן, אַיךְ וּוְעַל זי אַנְקָוָן מִיטַּ
בְּיוּזָן אָזְן זי ווועט שטאָרבּן... זי ווועט שטאָרבּן...

אָנָּא טה עמאַ. דָּאָס אַיזְן מַאָרְדַּ... דָּאָס אַיזְן מַאָרְדַּ...
שְׁטַן. עַס ווועט דַּעְרָצָן נִשְׁטַן קְוּמָן. זי ווועט לְעַבָּן בְּלִיבָּן.
אוֹוְיָה צְרוֹלְחַכְּעִים ווועט זי לְעַבָּן בְּלִיבָּן. זי הַאָט אַין זיך אַסְךְ לְעַבָּן.

רְבָּה עַשְׁלֵי. יְאָ, זי הַאָט אַין זיך אַסְךְ לְעַבָּן.
שְׁטַן. אַבְּעָר דִּין טִיר ווועט זיך עַפְעַנְעָן, אָזְן שְׁבָעָ ווועט
אַרְיִינְקָוּמָן, אָזְן דָּו בִּזְמַת אַלְיָן.

מַעַפְיַסְטָאָפְעַל (זִיגְוַת אָזְן שִׁיר הַשִּׁירִיט). "וּוְעָר
איַזְעָם, וְאָסָזְקָטָן אַרְיָין וְויַעֲרָמָאָרְגָּנְשָׁטָעָן, שִׁין וְויַדְבָּנָה,
קְלָאָר וְויַדְזָוָן?...."

ר ב ה ע ש ל (גיט פון זיך אַרְוֹס קָוֶצָּע, אוּפְלָאַכְנְדִּיקָּע
שִׁירִישׁ-חַאוֹה-דִּיקָּע טָעוֹנָר).

א נ א ט ה ע מ א. דוֹ פְּרִיסְטַּזְיכְּ זִיךְ אָזְוֵי!

ר ב ה ע ש ל. מיין האָרֶץ גִּיטָּס אָוִס נָאָךְ אַירְ! אַיךְ בָּאָגָּעָר
זַי!

א נ א ט ה ע מ א. אָוָן דָּעָרָנָאָךְ וּוּסְטָו וּוּינְגָעָן, וּוּינְגָעָן...

ר ב ה ע ש ל. וּוּלְ אַיךְ וּוּינְגָעָן! וּוּלְ אַיךְ וּוּינְגָעָן!

א נ א ט ה ע מ א. אָוָן אָוִס צְדִיקָּ!

ר ב ה ע ש ל. אָוָן אָוִס צְדִיקָּ!

ש ט ז. בַּיְ דָּעָרָ נָאָכָט, וּוּן דָּאָם חַוִּוָּן אַיְן שְׁלָאָף פָּאָרָ
וּוּנְקָעָן, לִיגְמָשׁ שְׁבָעָ אַלְיוֹן בַּיְ זִיךְ אַין צִימָעָר, אָוָן אַירְ טִיר אַיְן נִישְׁטָ
פָּאָרְשְׁלָאָסָן...

מ ע פ יִסְטָאָפָעָ ל. „אַיךְ שְׁלָאָף אָוָן מיַן האָרֶץ אַיְן וּוּאָרָ,
מיַן פָּעַטָּרָס שְׁטִים קְלָאָפָטָן: עֲפָן מִיר...“

ר ב ה ע ש ל (ליידונאָפְטָלָע). מיַן גַּלְיבְּטָעָ! מיַן טִיְּדָ
בָּעָלָעָ!

ש ט ז. זִי וּוּטָ זִיךְ נִישְׁטָ דָּעָרָשְׁעָקָן, וּוּטָ זִיךְ נִישְׁטָ צָוָּרָ
שְׁרוּעָן. וּוּסָ דָּעָרָ פָּעַטָּרָ טָוָם, אַיְן דָּאָךְ גּוֹט גַּעַטָּאָן.

מ ע פ יִסְטָאָפָעָ ל. „אַיךְ וּוּלְ אַרְיוֹף אַוִּיפָּ דָּעָרָ פָּאָלָמָעָ,
וּוּלְ זִיךְ אַנְגָּעָמָעָן פָּאָרָ אַיְרָעָ צְוַיְגָן, דִּינָעָ בְּרִיסָטָ וּוּלְן זִין וּוּי
די טְרוּבְּזְבִּינְטָל...“

ר ב ה ע ש ל. וּוּי די טְרוּבְּזְבִּינְטָל!... (שְׁבָעָ וּוּרָט
אַרְיוֹגָעָטָאָגָן אַוִּיפָּ אַ בָּעַט. עָרָ שְׁרִיטָ וּוְילְד אַוִּיפָּ אָוָן גָּאָזָט זִיךְ צָוָּ
אַירְ, אַזְמָוֹאָרְפָּנְדִּיקָּ דִּי, וּאָס שְׁטִיעָן אִיס אַיְן וּוּגָן, כָּפָטָ זִיךְ אַרְיוֹן
אַיְן זִיּוּעָ אָרְמָס אָוָן גִּיסְט זִיךְ צְוּנוֹיָפָּ מִיטָּ אַירְ אַיְן אַ לְאָגָן קוֹשָׁ.
עַס הַיְבָט זִיךְ וּוּידָעָ אָן די וּאַקְכָּנָאָלִיעָ.)

ג ע ז א נ ג.

מַעֲנְטָשׁ זָאָל שְׁלַעַכְתָּ זִין! מַעֲנְטָשׁ מוֹז שְׁלַעַכְתָּ זִין!

וּוּידָעָרָ וּוּלְדָעָ חַיהָ וּוּרָן!

נִשְׁטָנְגָעָן, נִשְׁטָנְגָעָן,

נָאָר זִין לְוֹסְטָ זָאָל עַר גַּעַהָרָן!

זינדר איז אויסטראכטעניש בלזין,
 אן אומזיסטע בלאסע מורה!
 מענטש פארפירט געוואָרין איז
 פון א פאלשער יידנ-תורה!

ר ב ה ע ש ๕ (היבט אויף שביעי אויף זיין העט או
 הייבט אן מיט איר צו גיין. ער טוֹאַגט זי הוי זוי א קרבן, און גיט
 מיט הילחובותדיקע טאנצנדיקע טרייט. איז דער חורבה דרינגעט פלאָץ
 ווּג אַרְיִין אַ פרומעה יידישער געשרה: "רבבי" און אלץ פארזינקט
 און פֿוֹסְטֶעֱוִישׁ).

הדייטער אקט.

רב העשלאס חזדר. בי דער היונטערוואנט אַ טיש מיט שטולן; בי דער לינקער ווֹאנט אַ ברעכצט הילצערנו באָנק מיט אַ וועטיגן; אין דער רעכטער ווֹאנט צוּווִי טיר: היונטן די טיר צו די פֿאָרכֿיזֿמעּ, פֿאָרְדְּנְטּ די טיר צו די וואָרְיְנְצֿימּער. נאָכֶט. אוּפֶן טיש אַ לייכֶטער מיט אַ ברענונגנְיךָן לייכֶט.

רְבָּה עַשְׂלֵה זֶוּזֶט בַּיְמָם טִיש פָּאָר דָּעַם לִיכְתָּב אַיְבָּעָד אַסְפָּר, גַּעֲרָונְט אוּפֶן קָוֵל, קָרְעַכְּצָט, רַיְבְּטָזְדִּי דָּעַם שְׁטָעָרוֹן, וְאַרְפָּט אַסְמָפְּאָרְצְזְוּיְפָּלְטּ מִיטּ דיַי הַעַנְטָ, בַּיְסָטּ צְוֹאַחְטָן דיַי צִינְעָר אַיְן בִּיזְקִיְּיטּ אָוֹן צְוָשְׁרִיְּטּ וַיַּד עַנוּלְעָן). שְׁטָן, אַפְּגַּעַמְעָקָטּ זָאָל וּוּרָעָן דִּיְיָן נַאֲכָעָן — וְאַסְמָפְּאָרְשְׁטָעַלְסָטּוּ מִיר דיַי אַזְוִיתִוּת!... שְׁטָן, אַפְּגַּעַר מַעְקָטּ זָאָל וּוּרָעָן דִּיְיָן גַּעֲדַעְנִישָׁ! — וְאַסְמָפְּאָרְשְׁטָעַלְסָטּוּ מִיר דיַי וּוּרְטָעָרָן שְׁטָן, וְאַסְמָצְמִישָׁטוּ מִיר דיַי שְׁוֹרוֹתָן! גַּאֲטוֹנוֹן, שְׁרִי אַיְן אוּפֶן שְׁטָן! אָזְקָד וּוּלְדִיְיָן גַּעֲדַעְנִקְעָן האַבְּן! אַיךְ וּלְ נִישְׁטָה דיַי זַוְנְדִּיקָעָן גַּעֲפִילָן, וְאַסְמָעָר שִׁקְטָתּ אַוְוִיהָ מִיר אַן! נִיבּ מִיר קָרָאָפָטּ צָוָעָמְפָן מִיטּ אִים... וּוּיוֹן מִיר אַן, וּוּי צָוָעָמְפָן מִיטּ אִים.... (בָּאָזְקָטָלְדָעָן קָאָפָט אַיְן דָּעַם לִינְקָן אַרְמָה אָוֹן קָלְקָפָט זִיד אוּפֶן האָרְצָן מִיטּ דָּעַרְ רַעְכָּטָר פּוֹיסְטָן) אַבְּינוֹן מַלְכָּנוֹ!

אַדְוָקָט (רוּקָט זִיד אַרְיָין אַיְמָד פָּוּן דָּעַרְ היַונְטָעָרְשָׁטָעָן טִיר, וּוּי אַ בְּלִיּוֹדָעָר, וּוּי עָרְ וְאַלְטָז זִיד נִישְׁטָגָאנְטָה האָלְטָן אַוְיָזְדִּי פִּיס אַוְן מַחוֹן זִיד אַנְחָאָלְטָן אַוְן דָּעַרְ וְאַנְטָן. בַּיְמָם עַרְשָׁטָן שְׁרִיבָּט בְּלִיּוֹבָט עַד שְׁטָיְין וּוּי פָאָרְחָלְשָׁטָן, מִיטּ צְוָגָעָמָאָכְטָעָן אַוְיָן. בָּאָלְדָעָן עַפְּנָט עַד זִיד אַזְיָאָף אַוְן שְׁטָעָגָט זִיד אַן אוּפֶן דְּבִין — אַזְיָאָן, אַיְן וּוּלְכָעָעָס לִיגְטָא אַטְוּטָלְעָכָעָר שְׁרָעָק. דָּעַם רַבִּיבָּס בְּאַנְעָמָנוֹג טְרִיבָּט אַרוֹיָס פָּוּן זִידְיָן נַעַזְיָגָן דָּעַם שְׁרָעָק אַוְן טְרִיבָּט אַרְיָין אַיְן זִיד פָאָרְוָאוֹנְדָעָרָוֹג, אַוְמַבָּאָגְרִיָּה. עַד מַאֲכָט פָאָרְחָלְשָׁטָעָן בְּאַוְעָגָנוֹגָעָן צָוָם דְּבִין מִיטּ בְּיַדְעָן, הַעַנְטָן, רִוְּטָן זִיד, וּוּי עַזְוּ וְאַלְטָז זִיד גַּעַוְאָלְטָז אַפְּרִיאְטָן פָּוּן דָּעַרְ וְאַנְטָן, אַוְן קָרְעַכְּצָט שְׁוּעָד אַפְּ).

ר ב ה ע ש ๕ (ווערט אויפערקזעם, האלט איזן זיין קלאפען אויך דער ברוסט, הערט זיך א ווילע איזן אונ קוקט זיך אומ). צדוק!... ברוך מחייה המתים!... פאראואס האסטו קאפאלען מיטגענומען? איך האב נישט געהויסן!...

צ ד ו ק (גוייס וואס ער רעדט). איך האב אים נישט מיטר בענומען... ער האט מיך אויפן נאם אנטגענטראפען און איז צו מיר צער געשטאנגען!...

ר ב ה ע ש ๕. ניעט געדאפרט אים דערציילן... נישט געד טארט אים לאון גיין... איצטער ליגט ער א גנסט, אונ דז בייזט פון טויטע אויפגעשטאנגען. האב געמיינט, איך וועל שווין ניט וויסן, וואס דז האסט דארט געווען. ווּם, זיעז זיך. האלסט זיך קיומ אופֿר די פִֿס... זיעז זיך און דערצייל.

צ ד ו ק. רבִּי... רבִּי... אַי וְוֹי!... אַי וְוֹי!...

ר ב ה ע ש ๕. קומ בענטער צו, זיעז זיך, און דערצייל. דערצייל אלץ. לאו גאנרנישט דורך. ני דורך דורך דײַן זכוּן ווי מיט א בעומ, קעד אום אלץ, וואס דינע אונז און דינע אונז האבן אהין ארינגענטראנן. זוי מבער דעם חמץ.

צ ד ו ק. צו וואס? נאך וואס? איר וויסט אלזין... רבִּי!

ר ב ה ע ש ๕. איך וויס נישט, וואס דז האסט דארטן געד-זען. דערצייל מיר!

צ ד ו ק. איך קאן נישט, רבִּי!

ר ב ה ע ש ๕. איך הויס!

צ ד ו ק. אַי וְוֹי!... אַי וְוֹי!... וְוֹי דֵי אָוִיגָּן, וְוֹאָסֶה האבן אָזָוִינָס געווען!

ר ב ה ע ש ๕. צדוק!

צ ד ו ק. ביום ערשותן בליך שווין דורך א שפאלט אין וואנט איז קאפל אומגעפאלן מיט „שמע ישראל“ אוזת זינע ליפֿן. איך האב זיך אראפגעלאומות צו אים, אפזומיינטערן, ברינגען אים צו זיך, און אלזין נישט געקאנט מעד אויפשטיין. עס האבן הענט און פִֿס בִֿי מיר געצייטערט, און צאן און צאן האט מיר געקלאפעט. ווּ לְאָגָּג אַיך בין אָזָוִי געוועסן, וויס איך נישט. אבער פְֿלוֹצְלוֹנָג האט עפָעָס מיך

דער צדיק אוו דער שטן

א טראָן געטָן, אויפֿגעהויבּן און ווידער צונעשטעלט צום שפֿאַלט.
הלוואִ ווֹאַלט אַיךְ געבעַלְבּן לְגַנְבּן!

רְבָּה הַעַשְׁלֵי, וְאַסְטּוֹ גַּעֲזַעַן?

צְדָקָה, וְוַיְיָ אַיְזָה מִירָה!

רְבָּה הַעַשְׁלֵי, זָגֶן דָּאַךְ! רַיְדָה דָּאַךְ!

צְדָקָה, אַיר ווַיְסַט עַמְּדָאַךְ גַּעֲזַעַן.

רְבָּה הַעַשְׁלֵי, דָו הָרְקַטְאָה, אַיךְ וְוַיְיָ גַּעֲרַנְשַׁטְאָן!

צְדָקָה (מַאֲכַת צָו דַי אַוְיָנוּ אָנוּ רַעַדְתָּה וְוַיְיָ אַין אֶת טַרְאָנס).
אַרְוָמְגַעַרְיַנְגָּלָט פָּוּן זִינְגַּנְדְּרַיךְעַ אָנוּ טַאנְצְנְדְּרַיךְעַ שְׂדָם אָנוּ שַׁעְדִּיכְעַם...
אַיְן וְוַיְסַע צְדִיקְ-קְלִידָעַ אַגְּנַעַטָּאָן... אַיְן שְׁטָרְיִמְלָן, אַרְבָּעַ כְּנָפּוֹת...
רְבָּה הַעַשְׁלֵי, אַל אַלְהָיו יִשְׂרָאֵל (הַיְבָט אַו אַרוֹיסְצָוָן
גַּעֲבָן מַאוֹחַדְיקָע קָרְעַכְצָוָן).

צְדָקָה, מִיטָּה נְקַבָּה אַוְפָה דַי הַעַנְטָה...

רְבָּה הַעַשְׁלֵי (שְׁרִיטַה מַאוֹחַדְיקָה אַוְיָה).

צְדָקָה, חַתְּחַבּוֹתְדִקְה... טַאנְצְנְדִקְה... פָּוּן מִירְהָאַט עַמְּדָאַט
נְשִׁרְיוּעָן: רַבִּי!!!

רְבָּה הַעַשְׁלֵי, הַהַהַאָאָאָאָ!

צְדָקָה אָנוּ אַלְעַן אַיְזָה פָּאַרְשָׁוֹאָונְדָן, וְוַיְיָ אַינְהָרָעַ רַעַד פָּאַרְדָּה
זַוְנְקָעָן... אַדְעָר אַיְזָה דַי רַעַד פָּוּן אַוְנְטָרְמָרְפָּרְזָוֹן... אַיךְ הָאָבָב
זַוְךְ הָאַלְטָן נִישְׁטָה גַּעֲקָפָן... מִירְ אַיְזָה נַגְּנַעַן פַּוְנְסְטָרְפָּעָרְן פָּאַרְדָּה דַי
אַוְנְגָן... אַיךְ בֵּין אַוְוַעַקְעַנְפָּאַלְזָן... וְוַאֲסָ מִיטָּה אַיְזָה וְוַיְוַטָּרְנָה גַּעֲוָעוֹן,
קָאַנְטָה אַיךְ מִירְ אַפְּשָׁר דַעְדְּצִיּוֹלָן... מַהְאָטָט מִיד אָנוּ קָאַפְּלָעָן גַּעֲפָנוֹעָן
אָנוּ אַהֲרָעַ גַּעֲבָרָאַכְטָה... אַיךְ בֵּין עַרְשָׁתָן צָו זַיְדָה גַּעֲקּוּמָן... פָּאַרְוָאַס
בֵּין אַיךְ בַּעֲסָרְנָה נִשְׁטָה טְוִוִּיטָה... פָּאַרְוָאַס לִיגְ אַיךְ נִשְׁטָה וְוַיְיָקָפְּלָאַיְן
שְׁטוּמָעַ נְסִיסָה?...

רְבָּה הַעַשְׁלֵי (קָרְעַכְצָה דַי גַּעֲנָצָעַ צִיּוֹת, גַּוט אַרוֹיסָה שְׁמָאָרָץ
פּוֹלְגָעַ טְעֻנוּרָה, בְּרַעַכְתָּה דַי חָנוּט, רַיְבָטָה זַיְדָס גַּעֲזִיכְטָה אָנוּ מַוְרַמְלָטָה).
רַבּוֹן הַעוֹלָמִים!... מַלְךְ מַלְכִיָּה!... נַאֲתָנוֹיָה, גַּאֲתָה פָּוּן מִינְעָן אַבּוֹת!...
(צּוֹשְׁרִית זַיְדָס אַיְן פָּאַרְצְוּוֹפְלָוָגָן). אַיךְ הָאָבָב דַי נַגְּנַעַן נַאֲכָט אַיְן
תְּשֻׁוְבה צְוֹגַעַבְרָאַכְטָה... גַּעֲפִינְיוֹקָט זַוְךְ... גַּעֲיָאָגָט פָּוּן זַיְדָס מַחְשָׁבוֹת
זְדוֹת... גַּעֲטָרְבּוּן פָּוּן זַיְדָס דַעַם שְׁלָאָףָה, אָנוּ קַיְן חָלוּם וְאַל מִיד נִשְׁטָה

זונדיס מאָכַן... אָוֹן דָּאָרְךָ!... אָוֹן דָּאָרְךָ!... אָזֶן ווַיִּת אָזֶן עַל שׁוֹן
דעַנְגַּאנְגַּעַן!... אָזֶן ווַיִּת הַאלְּלָט עַם דָּאָרְט מֵיט מַירְךָ!... צְדוֹק, גַּי אָוֹן
רוֹף צְנוֹנְיוֹף אָוֹן בְּרִינְג אַהֲרָר אַמְּנִין יַידָּן!... דָּעַצְיָיל נָאָר קִינְעָם גַּאֲרָה
ニַשְׁטָמָן... אַיךְ אַלְיָין ווּעָלָה... אַדְרָעָר האָסְטו שְׁוֹן ווּאָסָטְרִיכְלָט?

צְדָקָה. קִיּוֹן ווֹאָרְט אָזֶן נָאָר אַבְּעָר מַיְינָע לִיפָּן נִישְׁט גַּעֲקוֹר
מעַן.... אַיךְ בְּנָוָן דָּאָר גַּעֲלָעָן!... אַיךְ ווַיִּסְטָאָה, רַבִּי!

רַב הַעַשְׂלֵה. גַּיְיָ... גַּיְיָ... בְּרִינְג דָּעָם עַולְמָה...

צְדָקָה. זָאָל אַיךְ דָּעָם וְלַאֲטְקָאָוּעָר?

רַב הַעַשְׂלֵה. אָזְוָאָדָעָן!

צְדָקָה (קִוִּים באָוָעָנְדָה זַיְד). נָאָט, גַּבְּ מַיר כָּה! (שְׁלַעַפְט
זַיְד אָנוּשָׁא אַיז מִזְדָּעָר שְׁוֹאָכְרִיכְטָה).

רַב הַעַשְׂלֵה (לייטש אַרְוִיךְ בִּיְזָע הַעֲטָה אַוְפָו קָאָפָ אָזֶן
צְוָאָגָלֶט זַיְד). פָּוָן דָּוְרְכְּלוּפְּנְדִּילָע מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת וּוּרְדָן מַחְכְּלִימָט
געַבָּאָרָה, פָּוָן דִּי פָּאָרְכָּאָרְגָּנְסָטָע זַיְנְדִּיקָע גַּעֲפִילָן וּוּרְעָטָט פָּאָר אָזֶן אָ
שְׁטוֹרִיךְ גַּעֲדָרִיםָט. דָּעָר הַיְהָוָה פָּוָן אַזְנִין אַזְנִין אַזְנִין אַזְנִין אַזְנִין אַזְנִין
קְלַעַנְסְּטָעָר אַוְיְפְּכָלִיאָן פָּוָן תָּאוֹוָה גִּיט אָזֶן אַוְעָשָׂא אַזְנִין דָּעָם
דָּעָם שְׁטָמָן... אַיךְ בֵּין שְׁיָוָן אַזְנִין זַיְד רְשָׁוֹת... מִין תְּשׁוֹבָה
נָאָר נִישְׁט גַּעֲהָלָפָן... אַיךְ בֵּין נָאָר נִישְׁט דַּיְוָן... אַיךְ קָאָן זַיְד
פָּוָן מַיר נִישְׁט פָּאָרְטְּרִיבָן, אַרוֹסִיסִיכָן... וּוּיְיָ מַיר! וּוּיְיָ מַיר! אַיךְ
וּוּלְלָה זַיְד מַתְּוֹדָה זַיְד פָּאָר אַזְנִין עַולְמָה יַידָּן... דָּעַצְיָיל זַיְד חַרְפָּה...
אַיךְ וּוּלְלָה זַיְד? אַזְנִין מַלְכָוָת שְׁלָאָגָן!... וְאַל דָּעָר זְלַאֲטָקָאָוּעָר זַיְד צְוָנָעָן
מַעַן... וְאַסְמָאָן גַּכְעָר צְוָנָעָמָן... וְאַסְמָאָן גַּכְעָר... (כָּאָפָט זַיְד). וּוּלְלָה
אַבְּעָר הַיְסָן גַּבְּרָן גַּעֲוּזָן דָּעָם יִצְרָאָר הַרְעָע?... זַיְד וּוּלְלָה
מַיְינָע אַוְגָן, אָוֹן אַיךְ וּוּלְלָה דָּאָר...

שְׁבָע (עַפְנֵט אַרְוִיךְ דִּי פָּאָרְנוּסָטָע טִיר אָוֹן בְּלִיבָּס שְׁטִיְין וּוּי
פָּאָרְגְּלִיוּוּעָרט).

רַב הַעַשְׂלֵה (קָוָקָט זַיְד אַזְנִין מִיט ווַיִּת פָּאָרְנוּסָטָע גַּעֲרִיטָעָן
אוּיגָן, מַאֲכָת אַטְרָאָט אַרְוִיךְ הַיְנָטָן).

שְׁבָע (שְׁוּוּר אַטְחָנוּדָה, מִיט אַשְׁרַעַגְגָּזִיכָט אַוְיְטָגְגָּרִיםָט
צָוָם אַוְיְגָנְשָׁרִי, הַיְבָט זַיְד אַזְנִין צְוָרִיקְצָוִיצָיָן).

רַב הַעַשְׂלֵה (אַטְעָמָט אַרוֹוִיס). שְׁבָע!

דעך צדיך און דער שטן

ש ב ע (כמעט שריינזיך אין איר שרעה). זויט מוחל, פע-
טער... איך האב... נישט געוואסטט... איר זויט אליאין... איך האב גע-
העטט איך ריזן...).

ר ב ה ע ש 5. וואס האט דיך געבראכט אהער?

ש ב ע. די באבע האט מיר געשיקט.

ר ב ה ע ש 5. די באבע!

ש ב ע. צו וואלט איר נישט געוואלט נעמען עפעם אין מויל?

ר ב ה ע ש 5. גראד איזטער!

ש ב ע. זו פילט, איר זויט שווין גאנץ פארחלשטט.

ר ב ה ע ש 5. גראד איזטער!

ש ב ע. וואס זאל מען איך ברוינגען, פעטער?

ר ב ה ע ש 5. וועמעס האנט אין אין דעם? ווער האט זו מיר
אונטערגעשיקט?

ש ב ע. א, פעטער! דאך די באבע! (ווערט ארויס מיט גוז-
חנות) איר זויט אך ווילקלע איזוי פארחלשטט.

ר ב ה ע ש 5. די מאמאע די צדיקת... וועמעס שליח קאן זי
זיין?

ש ב ע. איך פארשטי נישט, וואס איר פרעגט.

ר ב ה ע ש 5. וועמעס שליח?

ש ב ע. די באבע האט מיר געשיקט. ווילט איר א גלאז מילך?

ר ב ה ע ש 5. הו דזונ!

ש ב ע. וואס זאל איך זאנן דער באבען, פעטער?

ר ב ה ע ש 5. דער באבען?... דער באבען?...

ש ב ע. זו וויל וויסן, וואס איר ווילט.

ר ב ה ע ש 5. וואס איך זויל? איך מז וועלן, וואס גאט
דייט און, איך זאל וועלן.

ש ב ע. איך ווין וועט איר עס וויסן?

ר ב ה ע ש 5. זאג דער באטען: ווין איך וועל אין אלץ
סלאר ווערן, וועל איך איר זאנן.

ש ב ע. די באבע ווועט זיינט אומגלאילעך זיין. (גייט אווועש, לאזונדייך די שיר אפֿן).

ר ב ה ע ש 5. ווועמעס שליח איזו זי געוועז? וווער האט אונגעראגעאנט דער מאמען דער צדיקת, איזו זי זאל איצטער אריינֿ-שיקן צו מיר די בתולח? איזו עס געווען א פינגער פון אויבן אדרעד להבריל אלך הבדלות פון דער סיטרא אהרא? קאן עס זיין, איזו די סיטרא אהרא זאל זיך באנווץ מיט דער צדיקת לדבר עכירה? דאס איז אוממעלעך! איזו עס דאך פון אויבן?... וואס איזו מען מיט דעם דא אויסן געוועז? וואס איזוינס? טראכט שטארק וצץ, דרייט מיטו פינגער, זי ער וואלט זיך וואקס דערקלערט. אט-אט-אט... (דרייט זידער ציטס פינגער). איזו מען עס זיין, און קודשא בריך הוא האט מיך אויסגעפליבן... זיך יעקב אבינו איזן יענער נאכט, וווען דער שטן האט זיך אים געשטעלט איזן וועגן... דער לאיצטער געראנגל ווועט עס זיין!... שטארק מיך, גאטנווין! (ציט זיך, זיך ער וואלט זיך אונגעומען מיט קראפט. רב איזענעלע און זאול קומען אריין), קוקו אים און מיט פאָר-וואונדרונג. זאול קאָרטשעט זיך פרום איזן און בליבט שטיין בי דער שיר, רב איזעלע דערונעטנטז זיך צו רב העשלען).

ר ב א י צ ע 5. גוטנאזונט, רב העשלען!

ר ב ה ע ש 6 (דרייט זיך שנעל אויס צו איס, עקטאטאייש). גוטאזונט, רב יצחק!

ר ב א י צ ע 5. איעדר גבאי איזו בי מיר געווען. איך האב געוואסטע, איז איך וועל נאך היינט פון איך הערן.

ר ב ה ע ש 5. זויסט איך נאך וואס, רב יצחק?

ר ב א י צ ע 5. וווען איך וואלט געווען א באַרימער, וואלט איך געענטפערט, איז איך זויסט נאך נאך א סך. אבער איך בין נישט קיין באַרימער, פֿרְגִּין איך?: וואס נאך דאָרָה איך זויסט?

ר ב ה ע ש 5. זויסט איך, פֿאָרוֹאָס איך זויסט דאָ פֿאָרָה האלטן געווארן?

ר ב א י צ ע 5. אום איך אַרְוִיסְצְּוָהָעַלְמָן.

ר ב ה ע ש 5. זויסט איך, איז פון ווועמען אַרְוִיסְצְּוָהָעַלְמָן מיר?

ר ב א י צ ע ל ע. איך וואלט בעסער געוואלט שווינגן, אבער וויל איר פרעגט, ענטפער איך איזיך: פון סמאָל ימח שמו, וואָס האַט פאַרוֹוָאַרְפֵּן זיָן נָעֵץ אוֹיֶךְ אַיֶּךְ.

ר ב ה ע ש ל (חיט אָן אוֹפְּצִיטְעָר). האַט איך מײַן גְּבָאֵי וואָס גְּזָעָגְטָן?

ר ב א י צ ע ל ע. ער האַט מֵיר גָּרְנִישִׁט גְּזָעָגְטָן, אַבער איך ווֹיַם, ווֹיַר אַיְזָן שֵׂיר נִישְׁתְּ נִיוּזְקָן גְּזָעָגְטָן.

ר ב ה ע ש ל. ווֹיַסְטָה אַיר, הַוִּיסְטָה עַס... יָא. ער יַמְחַ שְׁמוֹ האַט דָא פאַרוֹוָאַרְפֵּן זיָן נָעֵץ, אַרְיִינְגְּנָאַקְּלִיבָן זִיךְ אַהֲרֹן אַין שְׁטָטָט מִיטָּ זָיָן גְּגָנְצָן בָּתָּ...

ז א ו ו ל. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל!...

ר ב ה ע ש ל. האַט גָּלְאָזֶט אַיְנוּעַם פָּוּן זִיְּנָעַ מַחְבָּלִים פָּאַרְשְׁטָעָלִין זִיךְ פָּאָרְ מִיר...

ר ב א י צ ע ל ע (שְׁטְרִיְּגָ). האַט אַיר נָכְנָעָוָבָט אַיְיעַ רַע מְעַשִּׁים?

ר ב ה ע ש ל. יַעֲדָן טָאגָ אַונְן יַעֲדָן טָאגָ.

ר ב א י צ ע ל ע. האַט אַיר נָכְנָעָוָבָט אַיְיעַרְעָ גַּדְאַנְקָעָן?

ר ב ה ע ש ל. יַעֲדָן מִינְגָּט אַונְן יַעֲדָן מִינְגָּט.

ר ב א י צ ע ל ע. דָאָס אַוְיָגָ אַונְן יַעֲדָן קָעְלָעָרטָם

פָּוּן עַבְּרוֹת, אַונְן דָּער יַצְרָר הַרְּשָׁתָה, וּוּן דִּי אַוְיָגָן קוֹסָן.

ר ב ה ע ש ל. אַונְן מְחַשְּׁבָות זָרוֹת זִיְּנָעַן מִיךְ בָּאַפְּאָלִין וּוּיְ

רוּבָּעָר אַונְן גְּבָיִם.

ז א ו ו ל (שְׁטִילָה). ווֹיַל... ווֹיַל...

ר ב א י צ ע ל ע. האַט אַיר גַּהְאַלְטָן פָּאָר אַיְיעַרְעָ אַוְיָגָן דִּי גַּעַשְׁטָאַלְטָן פָּוּן אַיְיעַרְטָאַטָּן דָעַם קָדוֹשׁ וּכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה? דָאָס אַיְזָן אַזְּן

אוֹיְסְנָעָפְּרוֹאַוְוָטָעָ סְגָּוָה צָו אַוְיָגָן, וְואָס פָּאַרְקָוָן זִיךְ.

ר ב ה ע ש ל. אַיךְ הַאָבָּן טָאַטָּן דָעַם קָדוֹשׁ וּכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה

גִּישְׁטָם גַּעַלְעָנָטָם, אַונְן ווֹיַל אַלְעַ זָאנָן, אַזְּן אַיךְ בֵּין זִיְּעָרָעָ צָו אַיְם,

זַע אַיךְ נָאָר זִיךְ.

ר ב א י צ ע ל ע. האַט אַיר גַּהְאַלְטָן פָּאָר אַיְיעַרְעָ אַוְיָגָן

גַּאַטָּס נָאָמָעָן, גַּעַשְׁרִיבָן אַוְיָפְּ פָּאַרְמָעָט מִיטָּ שְׁוֹוָאַרְצָעָר טִינְטָט.

ר ב ה ע ש 5. מײַנע אויגֶן זײַנען שטענדייך צו גאנט געַז
ווענדט... אונַן דאָך....

ר ב א י צ ע 5. אִיר ווועט מיר אָוועקגעבען אַיְיעַר פֿלִימּוּנִי
צע. אַיך בֵּין דָא צוֹלִיב דָעַם פֿאָרָהָלְטָן גַּעוֹאָרָן.

ר ב ה ע ש 5. אִיר ווועט זַי אָוועקגעבען, נַאֲכַדְעַם ווַיַּעַם
וועט גַּעַשְׁעַן, ווְאַסְמַנְאַט ווַיַּלְפּוֹן מִיר.

ר ב א י צ ע 5. ווְאַסְמַנְאַט אַזְוֹנוֹן?

ר ב ה ע ש 5. עַס קּוֹמֶט אַרְיַין אַגְּבַּבְּ צוֹ אַחֲלוֹש אַן אָ
בָּעֵל פְּחַח, ווועט זַיְן דָעַר בָּעֵל פְּחַח צּוֹשְׁרִיעַן, אַן דָעַר גַּנְבַּבְּ ווועט אַנְטַן-
לוּפְּן. קּוֹמֶט אַרְיַין דָעַר גַּנְבַּבְּ צוֹ אָ בָּעֵל כְּחַ אַן נִישְׁתְּקַיְּוּן בָּעֵל פְּחַח,
לְאַזְמַט עַר אַיִם אַרְיַינְגַּן אַין זַיְנַע חַדְרִים, לְאַזְמַט אַיִם אַפְּלִוּ נַעֲמַעַן אָ
חַפְּעַן, אַן דָעַרְנָאָךְ באָפְּלַטְמַט עַר אַיִם, בִּינְדַּט אַיִם העַנְטַמְּ אַן פִּסְמַן אָ
נִיט אַיִם אַיבְּעַר אָזָם גַּעַרְבַּט. דָוְרְכַּדְעַם ווּעַרְטַמְּ עַר פּוֹן אַיִם נַעֲצַל אַן אַיִם
אוֹרְקַמְּ צְאַילְמַעְדְּרַעְטַפְּן אַיִם. גַּאַט ווַיַּלְפּוֹן מִיר, אַיךְ וְאַל טָאָן ווַיַּדְעַר
בָּעֵל כְּחַ.

ר ב א י צ ע 5. אַן נַאֲדַמְּרַע אַרְיַינְלָאָן זַיְן מִיטַּן יַצְרַר
הַרְעָא!

ר ב ה ע ש 5. אַן אַיךְ ווּעַל אַיִם מַנְצָחַ זַיְן אַן דָעַרְדְּרִיךְן,
אַן פְּרִיְּוּן אַן פְּרִיְּ מַאֲכַן דִּי ווּלְעַטְמַט פּוֹן אַיִם.

צְדַוְקָה (קּוֹמֶט אַרְיַין זַיְן אַנְגְּלָאָפְּן).

ר ב ה ע ש 5 (וּוְנַדְטַזְמַן צוֹ אַיִס). נַוּוֹ? ווְאַוְאַזְמַט
עוֹלָמָם?

צְדַוְקָה. זַיְן קּוֹמֶטְן. אַיךְ בֵּין גַּעַלְפְּן פֿאָרָאָזִים. גַּעַוְאַלְטַמְּ זַעַן,
צוֹ אַלְעַז אַיִם כְּשֻׁוְרָה.

ר ב ה ע ש 5. ווְאַסְמַנְאַט זַיְן גַּעַדְעַנְקַט, צְדַוְקָה?
צְדַוְקָה. אַיךְ ווַיַּסְמַנְשַׁטְמַן, דָבַר. עַפְעַם אַנוּוֹיסְעַר פְּחַד לְעַבְטַמְּ
איַן מִיר.

ר ב ה ע ש 5. טְרִיבַּ אַיִם אַרְוֹסְפּוֹן זַוְּה. אַלְעַז אַיִם כְּשֻׁוְרָה,
צְדַוְקָה, אַן גַּוְוִיסְעַר זַאֲכַן ווּלְעַן גַּעַשְׁעַן. בִּיּוֹטְמִיר גַּעַטְרִוִּי, צְדַוְקָה?

צְדַוְקָה. אִיר פֿרְעָוָה עַס, רַבּוֹ?

ר ב ה ע ש 5. אַיךְ ווַיַּסְמַנְשַׁטְמַן... אַיךְ ווַיַּסְמַנְשַׁטְמַן... ווּעַטְמַט טָאָן. אַלְעַז,

וואס איך וועל דיר הייסן, וועסט מיר העלפֿן אין אלײַ... וועסטו,
צדוק?

צְדָקָה קָרְבָּה אֶיךְ וּמְלָאָכָה רְבִיבָה אֶיךְ וּמְלָאָכָה!

רְבָה הַעֲשֵׂה לְבָרִינְגָה אַרְיוֹן דָעַם עַוְלָם.

רְבָה אַיְצָעָלָה עַזְבָּה וְוָאַסְנִיתָה דָא פָאַרְקוּמָעָן?

רְבָה הַעֲשֵׂה לְוַיְלָתָה אַירְדָעְרָבִי נִישְׁתָּה זַיְנָה?

צְדָקָה (איַן טַירָה). דָעַרְדָּבָה האַטְמָעַטָּן, אַירְדָּלָטְ אַרְיִינְדָּן
קְוִינְעָן. (רַבְּ הַעַשְׂלֵה הַיְבָטָה אַזְרוֹמְצָגְוִין אַבְּעָרוֹן חַדְרָה, שַׁעַפְטָשָׁעָן
דִיחָ עַפְעָנָס פָאַרְדָּזָה אַיְזָה פְרָומָעָרְ פְרִידִיקָעָרְ התַּלְבָבָות. רַבְּ אַיְצָעָלָה
קוֹקָטָה זַיְדָה אַיבָּעָרְ מִיטָּזָוָלָעָן אַזְנוֹ צַוְשָׁאַקְלָטָה זַיְדָה מִיטָּזָה
דיַ פְּלִיאִיצָעָס. זָאוֹלְ צַוְשָׁאַקְלָטָה זַיְדָה אַזְנוֹ אַפְּקָרָעָכְנָדִיקָה. עַס קוֹמָעָן
אַרְיוֹן בָּרוֹזָה, בִּינְוָשָׁה אַזְנוֹ נַאֲזָה חַסִּידִים אַיְנוֹעָרְ נַאֲזָה דָעַם אַנְדָעָרְ מִיטָּ
פְרָומָעָן הַכְּנָהָדוֹרִין גַּוְתָּן אַגְוָוָטָן).

רְבָה הַעֲשֵׂה לְאַרְיִינְבָּרִינְגָּן שְׁנָאָפָס אַזְנוֹ וְוִוְוִוָן... קוֹקָמִיךְ אַזְנוֹ נִישְׁתָּה אַזְנוֹ, וְוָאַסְנִיתָה
אֶיךְ זַאֲגָרְ דָרְוָה... שְׁנָאָפָס אַזְנוֹ וְזַיְנָה אַזְנוֹ פָאַרְבּוֹיָהָן... מִירְ וְוַילְן פְּרִילְעָךְ
זַיְנָה. שְׁטִי נִשְׁתָּה, נִיְלָה וּוּסְטָה שְׁוֹן זַוִּיסָן, צַוְוָאַס דָאַס פִּירְטָן (גִּיטָּה
חַסִּידִיסָה).

רְבָה הַעֲשֵׂה לְמִירְ וְוַילְן פְּרִילְעָךְ זַיְנָה. זַאנְטָה אַגְּנוֹן, נִיְמָתָה
אַרְיקְוָדָלְ. בָּרוֹזָן! בִּינְוָשָׁה!

בְּדָוְךְ (הַוּסְטָאָפְּ, קוֹקָטָה זַיְדָה אַזְנוֹ בִּינְוָשָׁה). הַמָּ?

בְּיִנְוָשָׁה (הַוּסְטָאָפְּ). אַוְהָוָם! (בִּידְעָ צַעַשְׁאַקְלָעָן זַיְדָה אַזְנוֹ
הַיְבָה אַזְנוֹ — צַוְויִי פָאַרְשִׁיְדָעָן וְנִגְנוֹנוֹ. כָּאָפָן זַיְדָה גִּינְזָבָרְ אַזְנוֹ רַיְסָן
אַיבָּעָרְ).

בְּדָוְךְ. דָוְ רַעַדְסָטָה מִירְ שְׁטָעַנְדִּיקָה נַאֲזָה, מַעֲגָסָטָה מִירְ דָאַךְ
נַאֲבְזִינְגָּעָן! (הַיְבָה אַזְנוֹ בִּינְוָשָׁה וְנִגְנוֹנוֹ).

בְּיִנְוָשָׁה. וְעַסְטָה, אַזְנוֹ אַיךְ האָבָגָעָוָאַלְטָה אַנְהָוִיכָן דִּין נִגְנוֹן.

רְבָה הַעֲשֵׂה לְ(אַוְתְּגַעְדּוֹלְדִּיגָה). רַעַדְטָה זַיְדָה שְׁוֹן צַוְנוֹוָה
וְוָעָגָן דָעַם נִגְנוֹן אַזְנוֹ זַיְנָטָן!

ח ס י ד י מ (היבנו אָן אַ נִיגּוֹן).

ב ר ו ד (מייט פֿאַרְזָוָאוֹרָפּ צוֹ בִּינּוֹשָׁן). **הָאָן!**

ב י י נ ו ש (מייט פֿאַזְוָאוֹרָפּ צוֹ בְּרוֹזִין). **נוֹן!** (פֿאַלְן אַרְיוֹן אַיְנוֹן — אֵלֶּא נְגַזְּמָתָנוּ נִיגּוֹן, אֵלֶּא נְגַזְּמָתָר טָאנְץ, וּוּעְדָּלִיךְ וּבְהַעֲשֵׂל שְׁטִיטָת אַיְנוֹן אַיְנוֹן וּוּינְקָל פֿאַרְזָבָקָהָת, רָב אַיְצָעָלָן אַיְנוֹן צְוִוִּיטָן וּוּינְקָל, אַנוֹ זָאוֹל פֿוֹרְט זָאוֹל פֿאַרְזָאָרָגָט אַיְבָעָרָן בָּאָרְדָּע).

ר ב ה ע ש ל (רייטט אַיבָּעָר גַּזְאָנָג אַנוֹ טָאנְזָן). **נִיְיָן!** דָּאַס אַיְנוֹ נִישְׁטָט דַּי פֿרְיְוָלְעַכְּקִיטִים, וּוּעְלְכָעָ אַיְיךְ מִיּוֹן, וּוּעְלְכָעָ אַיְיךְ דָּאַרְפּ, אַכְּבָעָר מִיְּנָעָ לְיִיטָּקָעָנָן נִישְׁטָט בָּעָסָר. מִיְּנָעָ נִיגּוֹנִים זַיְיָן נְעַנְדִּיקָט טְרוּוּרְיָקָעָ גַּעַוּזָעָן. רָב אַיְצָעָלָעָן, קָעָנָט אַיר אָפְשָׁר אֵלֶּא פֿרְיְוָלְעַכְּבָּס — אַיר, וּוּאַס אַיר דִּינָט נָאָט פֿוֹן שְׁמָחָה!

ר ב א י צ ע ל ע. **זָאוֹל, נָנוֹן!**

ז א ו ו ל (וּוּי אַוְפְּגַעַוְאָכְט, טְרוּיְטָלָט זָאוֹל אַנוֹן הַיְבָט אַנוֹן זְיַנְגָעָן).

ב ר ו ד. **פֿשָׁש, מִיר קָעָנָן דָּעַם נִיגּוֹן!**

ב י י נ ו ש. **פֿהָו,** אַוְוָאָדָעָ קָעָנָן מִיר אַיִטְמָ! (די חַסְדִּים זַיְן גַּסְוָא אַיְסָ שַׁוְּוִי מִיטָּ. אֵלֶּא פֿרְיְוָלְעַכְּרָא נִיגּוֹן, אֵלֶּא פֿרְיְוָלְעַכְּרָא טָאנְץ. רָב הַפְּשָׁל אַנוֹן רָב אַיְצָעָלָעָן שְׁטִיטָן אַיְנוֹן זַיְעָרָעָן וּוּינְקָלָעָן פֿאַרְזָבָקָהָת מִיטָּ לְעַבְנָדִיקָעָרָעָ בְּצָוּעָנָגָעָן, צְדוֹק אַנוֹן זַיְעָנָהָלָפָעָר בְּרִיְיָגָעָן וּוּיָן אַנוֹן שְׁנָאָפָס, דָעָקָן דָעַם טִישָׁ, גִּיטָן אָנוֹן דַי גַּלְעָזָר).

ר ב ה ע ש ל. **קוֹמֶט,** **לְאַמְּרָר מַאֲכָן לְחַיּוֹת!** (גַּעַחַת אֵלֶּא גַּלְעָל בְּרוֹאָנְפָן, מַאֲכָט דַי שָׁהָכְלָבָרָה מִיטָּ גַּרְוָעָסָר כּוֹוֹנָה אַנוֹן פֿרְמָה קִיְיט. אַלְעָן עַנְטָפָעָרָן אֵלֶּא אַרְצִיקָקָרְעַפְטִיקָן פֿרְוּמָעָן אַטָּנוֹ. רָב הַעֲשָׂל טְרִינְקָט אָפּ אֵלָיָן בִּיסָּל).

ר ב א י צ ע ל ע. (מַאֲכָט אֵלָיָן אַירָבָעָר אֵלָיָן וּוּיָן. **דָעָרָעָז** זַעְלָבִיָּקָעָר **פֿרוֹמָעָר** אָטוֹן **עַנְטָפָעָרָט** אַיִטָּ אָפּ. **עַר גִּיט** אֵלָיָן **זַוְּפָעָם** **זַוְּפָעָם** **פֿוֹן** **זַיְיָן** **כּוֹסָן**).

ר ב ה ע ש ל. **לְחַיּוֹם, רָב אַיְצָעָלָעָן לְחַיּוֹם, יְדָן!** קָודְשָׁא בְּרוּךְ הוּא וּוּטָמֵן אַנוֹן דָעָר שְׁטָן, דָעָר אַשְׁמָדָא, יְמָח שְׁמוֹ וּוּבָרוֹן, וּוּטָמֵן אַפְגָעָרָאָמָט וּוּרָעָן **פֿוֹן דָעָר עַרְדָּן!** (טְרִינְקָט אַוְיָס זַיְן גַּלְעָזָר).

ר ב א י צ ע ל ע. **לְחַיּוֹם, רָב הַעֲשָׂל!** שְׁטָעָנְדִיקָט זָאָל מַעַן

שטער Kan דעם יציר טוב קעגן דעם יציר הרע, און ווער עם קומט צו רײַנִיקָן, זאֲל מען אַים הַעלְפָן. לְחִים, יַידָן! (טרינקט, די אַונְדָעַרְעַ מאָכוּן בָּרְכָה, עַנְטְּפָעָרְן אָחוּן, וַיְוִינְשָׁן לְחִים, טְרִינְקָעָן, צְדוֹק גִּיט אָרוּם, וַיְוַיְר וַיְאַלְשֵׁט זִיד קִין אָרט נִישְׁט גַּעֲפָ�ן. בָּרוֹד אָנוּ בִּינְוָשָׁ מאָכוּן גְּלִיכְצִיטִיךְ די בָּרְכָה, עַנְטְּפָעָרְן זִיד גְּלִיכְצִיטִיךְ אָחוּן אָנוּ טְרִינְקָעָן גְּלִיכְצִיטִיךְ).

רְבָה הַעַשְׁלֵה! אַנְגָּנוּן! אַפְּרִילְעַסְטָן! אַרְקוֹדֶן! אַיךְ דָּאָרָף חְדוֹה! אַיךְ דָּאָרָף שְׁמָחָה עַילְעָדָן! (זָאָגָוּן הַיְּבִיט אָנוּ אַגְּנִיעָס זַיְעָר פְּרִילְעַסְטָן וַיְגַּ�ן, אַונְדָּעַרְעַס כָּפָן אַיס אַונְטָעַר אָנוּ עַס גִּיט אַונְעַק אַפְּרִילְעַסְטָן טָאנְץ. רְבָה הַעַשְׁלֵה שְׂרִוְתָּאָרוּן). אַיךְ ווַיְלַי נַאֲךְ פְּרִילְעַסְטָן כָּעָרָן! אַיךְ ווַיְלַי נַאֲךְ לְעַבְּדִיקָעָר! שָׁאָטָן! צְדוֹק, דוֹ האָסְטָן גַּעֲכְטִיקָעָן נַאֲכָטָן נִינְגָּנוּם גַּעֲהָרָטָן, גַּעֲדַעְנְקָסְטוּ זַיְוּן?

צְדָוָק. אַיךְ האָבָן גַּאֲרָנוּשָׁטָן גַּעֲהָרָטָן, אַיךְ האָבָן נַאֲךְ אַרְשָׁעָבָרְנוּמָן, אַרְשָׁעָבָרְנוּמָן, אַבְּעָדָר נִישְׁטָמָן.

רְבָה הַעַשְׁלֵה! דוֹ האָסְטָן אַבְּעָדָר די טָעָנָץ גַּעֲזָעָן, גַּעֲדַעְנְקָסְטוּ זַיְוּן?

צְדָוָק, רְבָי!

רְבָה הַעַשְׁלֵה! גַּעֲדַעְנְקָסְטוּ זַיְוּן?

צְדָוָק. עַס הַיְּבִיט מִיר אָנוּ צָו שְׁוּוִינְדְּלָעָן אַיְן קָאָפֶן, וּוּעָן אַיךְ טְרָאָכָט פָּוּן זַיְוּן.

רְבָה הַעַשְׁלֵה! קָאָנְסָטוּ זַיְוּ אָנוּ אַיבְּעָרְטָאָנָצָן?

צְדָוָק, רְבָי!

רְבָה הַעַשְׁלֵה! טָעָנָץ זַיְוּ פָּאָר אָנוּן, מִיר וּוּלָעָן זַיְוּ מִיטְדִּיר מִיטְטָאָנָצָן.

צְדָוָק. אָוי ווֹי, רְבָי!

רְבָה הַעַשְׁלֵה! עַס מַוּ אָזְוֵי זַיְוּן. אַיךְ מַוּ האָבָן די גַּרְעַסְטָעָן מְדֻרְנָה פָּוּן פְּרִילְעַסְטָיִיט. אָזְוֵי ווֹי אַיְן עַצְבָּותָ לְאָנוּ אַיךְ זַוְּךְ אַרְאָפֶן צְוַעַד מְדֻרְנָה פָּוּן זַיְדְפָּאָרְגָּעָטָן, אָזְוֵי מַוּ אַיךְ אַיְן דָּעָר שְׁמָחָה אַרְוִוְשְׁטָיִינָן צָו דָּעָר מְדֻרְנָה פָּוּן שְׁכָה.

רְבָה אִיזָּעָלָעָן. אַחֲוִיכָעָן מְדֻרְנָה!

רְבָה הַעַשְׁלֵה! טָעָנָץ, צְדוֹק!

צ ד ו ק. ווי איזו, רבוי?

ר ב ה ע ש ל. איז דאס דיאן פאלגן?

צ ד ו ק. איז איך בין קיינמאָל קיין טענצער נישט געווען.

ר ב ה ע ש ל. וועט געשען אַ נס און דו וועט טאנצן. דאס וועט זיין אַ טײַל פון דעם גרויסן נס, וואָס דאָרָה דֿא געשען.

צ ד ו ק. אַזָּא טרייפענעט טאנץ זיך אַנגעוזען! טפּוּן טפּוּן... אַ קְרִימָנִישׁ, אַ בּוֹיגָנִישׁ, אַ דְרִיעָנִישׁ... (הַיִּבְשֵׁת אַן נאָכָזֶה חאָכֶן דעַט טָאנֶן).

ר ב ה ע ש ל. דער נס איז דֿא! ער טאנצט! (ברוז, בײַנוֹש אָן די אַיבָּערִיךְעַ חֲטִידִים טָאנֶצֶן וְאַז צְדוֹקָן. דער טָאנֶץ וְעוֹרט אַ פָּאָרָאָדיַע אַוּיפּ דעם שְׂדֵסְטָאנֶן, רָבּ הַעַשֵּׂל הַתְּפֻלָּוֹתְדִּיק). דער נס וועט גְּרָעָסֶעֶר, זַיִן טָאנֶצֶן אַלְעַ מִיטְן! (צְלוֹאָכֶט זַיִן מִיטְן אַ גְּרוֹיסֶן גְּלָעָכְטָעָר). עַס וְעוֹטָן קְוָמָעַן די גְּרוֹיסֶעֶן פְּרִילְעָכְקִיטִי, די פָּאָרָנֶסֶן מַאֲכְנָדִיקָע פְּרִילְעָכְקִיטִי! דִּיצָה, רִינָה וְחִדּוֹה! צְדוֹק, שְׁטָעל זַיִן אַין טִיר אָן רֹופּ אָוִים: דער רבִי האָט גְּהַיִּיסֶן פְּרִילְעָד זַיִן, אָן וועַר עַס וְוַיִּיל, זַאַל קְוָמָעַן אַהֲרָן אָן מִשְׁמָה זַיִן זַיִן!

צ ד ו ק. אַיך פָּאָרְשָׁטִי גְּנָרְנִישׁטֶן.

ר ב ה ע ש ל. דו דָאָרְפְּסַט נִישְׁתַּפְּטָאָשְׁוִין. טָו, וְאָס אַיך האָבָדֵר גְּנוֹזָאנְט.

צ ד ו ק (שְׁטַעַלְתָּ זַיִן אַווּעַךְ אָן דער הַיּוֹטָעָרְשָׁטָעָר שְׁיר אָן רֹופּ אָוִיס). דער רבִי האָט גְּהַיִּיסֶן פְּרִילְעָד זַיִן, אָן וועַר עַס וְוַיִּיל, זַאַל קְוָמָעַן אַהֲרָן אָן מִשְׁמָה זַיִן זַיִן!

ר ב ה ע ש ל. אָן אַיר אַלְעַ וְעוֹט תְּפִילָה טָאָן, וְעוֹט זַאַן תְּהִלִּים. מַאֲכָט זַיִן נִישְׁתַּפְּטָאָשְׁוִין. מַאֲכָט זַיִן נִישְׁתַּפְּטָאָשְׁוִין. אָן רִיסְטַּפְּטָאָשְׁוִין אַיבָּער דעם תְּהִלִּים נִישְׁתַּפְּטָאָשְׁוִין. מַאֲכָט אַוּיפּ אַ רְגַע. הַאַלְטָט די אוֹיגָן צְוּנָמָאָכָט, די אוֹיעָרָן פָּאָרְשָׁטָאָפְּט. זַאַנט די קָאָפְּטִילְעָר בְּ"הָ אָן קְ"הָ... רָבּ אַיְצָעָלָע, אַוִּית אַיך פָּאָרְלָאָזֶן אַיך זַיִן! אַיר זַיִט צְוִילָבָד דעם דֿא גְּבָלִיבָן. אַיר וְעוֹט מִין הַעַלְפָעָר זַיִן....

ר ב א י צ ע ל ע (וְוַיִּל עַפְעָס זָגָן, אַבָּעָר אַין צִימָעָר הַיִּבְנָן אַוְרִינוֹצְקוֹמָעַן גַּעַסְט, אַוְיפְּגַעַלְעָט, שְׂטִיףָעָרִישׁ, וְאוֹילְיוֹגָנָגָרִישׁ, אַוְגָעָקוֹמָעַן פּוֹן אַחֲסָקָאָרָד. רָבּ אַיְצָעָל צִיטָעָט אַוּיפּ. מַאֲכָט

צו זי אוניגן, צו שאקלט זיך, און שרײַט אויס). אליך יהוה נפשי
אשא... (זי איבעריךע חסידים טווען איז נאָז).

רב ה ע ש ๕ (מײַכְטַּץ צו אַ ווילע זי אוניגן, גיט זיך אַ שאָקֵל,
שעפֿטשעט נפֿעַס).

די געס מ. דער רבִ הַאֲטַנְּהַיְהַן פְּרִילְעַךְ זַיְן! אַט אַיְזַן
בראָנְפַּן! אַט אַיְזַן ווֹיַן!

רב ה ע ש ๕. דער רבִ ווֹילְאַיךְ גַּעֲזַנְגַּן אַן טַאנְצַן!

די געס מ (פֿאַטְשַׁן) אַין זי הענט אַין גַּוְיִשְׂעַר פְּרִילְעַנְכִּיּוֹת).
הען הוּן (זַיְגַּזְגַּז אַן טַאנְצַן).

ער נעמט זי אַריַין אַין זַיְן אַרְם
אוֹן דַּרְיכַּת זַיְן צו שְׁטָאָרֶקְטַּזְוִין בְּרוּסֶט.

ער'ט קַיְוַנְמַאְלַ גַּעֲפִילְטַ אַזְוִי וּוּאָרֶם.

נאָך קַיְוַנְמַאְלַ פָּאַרְשְׁפִּירַט אַזְאַלְוּסֶט.

עם גִּיסְן צְנוּנִיָּה וִיךְ דַּי לִיפְּנֵן —

ער קוּשְׁטַ זַיְן, אוֹן דַּרְיכַּת זַיְן, אוֹן דַּרְיכַּת,

בָּאַתְּעָנוֹגָט וִיךְ מִתְּ אַירְעַ רִיפְּנֵן —

זַיְ וּוּרְטַ שִׁירַ פּוֹן אַיְנְגַּשְׁאָפְּטַ דַּרְשְׁטִיקַט...

ש ב ע (בָּאַזְוִיּוֹת זַיְן אַין דער פָּאַרְוָסֶטֶעַר טִירַ).

רב ה ע ש ๕ (וּאָסָה הַאֲטַלְזַ גַּעֲזַנְגַּן בְּלִיקְוּ אַזְיִיךְ יַעַזְבֵּן
געַר טִירַ, שְׁרִיטַ אַזְיִיךְ). שְׁבָעַ!

רב א י צ ע ๕ ע (מִתְּ שְׁטָאָרֶקְטַּר שְׁטִיטַ). רִיבַּה יְהוָה אַת
ירִיבִּי..... (זי אַנְדְּרַעַט טווען אַיז נאָז).

רב ה ע ש ๕. קָוָם אַרְיַין, שְׁבָעַ. הַאֲבָדֵךְ דַּאֲךְ גַּעֲוָאַלְט
רוּפְּן, אוֹן דַּו בְּיוֹם אַלְיוֹן גַּעֲקּוּמָעַן... בְּיוֹם נַיְגְּנָרְיוֹן גַּעֲוָאָרְן... אַדְעָר

הַאֲטַדְיַה בְּאַבְעַדְךְ גַּעֲשִׁיקְטַה... וּוּלְקַסְטַ טַאנְצַן? קָאַנְסַטוּ טַאנְצַן?

ש ב ע. אַיךְ הַאֲבָדֵךְ דַּאֲךְ קַיְוַנְמַאְלַ נִישְׁטַ גַּעֲמַנְצַט, פְּעַטְעַר.

רב ה ע ש ๕. פְּרִידַ אַן פְּרִילְעַכְקִיּוֹת הַאֲבָן קַיְוַנְמַאְלַ
דיינָע פִּסְטַ נִישְׁטַ בָּאַזְוּנְגַּט?

ש ב ע. שרע און פרומקסיט האבן באַלד זוי אָפָגנְשְׁטָעלְטַן.
 ר ב ה ע ש ל. האַסְטּוֹ קִינְמָאֵל נִישְׁתָן...
 ש ב ע. דָאָה.
 ר ב ה ע ש ל. ווען?
 ש ב ע. אין חֶלְום.
 ר ב ה ע ש ל. מִיט וּוּמְעָן?
 ש ב ע (קוקט אויר אים גאנז דערשראָה).
 ר ב ה ע ש ל. זָאָג דָאָה, מִיט וּוּמְעָן.
 ש ב ע. אַיך גַּעֲדָעַנְךָ נִישְׁתָן.
 ר ב ה ע ש ל. דו גַּעֲדָעַנְקָסְטָן, זָאָג!
 ש ב ע (פֿאָרְגָּאָרְ). דָאַכְטּוֹ זִיךְרָן מִיט אַיך...
 ר ב א יְצָעַל ע (דָוּהָעַכְעַרְטָן זָיְן קָוָן אַין דָעַט וְהַלְּיסָן...
 זָאָגָן, די אָנוֹדָשָׁע אַיךְ).
 ר ב ה ע ש ל. האָא! גַּעֲדָעַנְקָסְטָן נָאָך וּוּאָס פּוֹן דִּין חֶלְום?
 ש ב ע (מִיט גְּרוּיטָן שְׁרָעָה). אַיך גַּעֲדָעַנְךָ נִישְׁתָן אַיך גַּעַנְשָׁטָן מַעַר נָאָרְנִישְׁתָן!
 ר ב ה ע ש ל. דו גַּעֲדָעַנְקָסְטָן אַון וּוּילְסָט נִישְׁתָן זָאָגָן.
 דָאַרְפָּסְטָן אַיך נִישְׁתָן. אַיך וּוּוִיס אַלְיָוִן... גַּעֲדָעַנְקָסְטָן, זוי דו האַסְטּוֹ
 גַּעֲטָאנְצָט אַין חֶלְום? אַיך וּוּילָן, דו זָאָלְסָט דָאַיבְּרָעַטָּאָנְצָן.
 ש ב ע. אַיך קָאָן נִישְׁתָן... אַיך וּוּלְ נִישְׁתָן קָאָנְעָן...
 ר ב ה ע ש ל. דו זָאָגָסְטָן נִישְׁתָן אָמָת. דו האַסְטּוֹ זִיכְעָר
 אַיבְּרָעַטָּאָנְצָט דָעַם טָאָנִין פָּאָר זִיךְרָן. טָאָנָע, אַיך הַיּוֹן!
 ש ב ע (הַיּוֹבֶט אָן צו טָאָנְצָן). צוֹעַרְשָׁט אַומְזִיכְעָר, דָעַרְוָאָז
 זִיכְעָרָעָר אַון זִיכְעָרָעָר. אַ טָאָנָץ פּוֹן פֿאָרְלִיבְּטְקִיְשָׁן אַון בִּיּוֹקְעָנִישָׁן
 אַון פֿאָרְלָאָגָן).

ד י ג ע ס ט (טָעַנְצְּלָעָן אַוְנְטָעָר אַון זִינְגָעָן).

לִיב מִיךְ, אָ, לִיב מִיךְ, מִין הָאָרֶץָק גַּעֲטְרִיעָר,
 מַאָך מִיךְ אַ טִילְכָל פּוֹן דִירָן!
 לְעַש דָאָך, אָ, לְעַש דָאָך אַין בְּרוֹסְטָן מִיר מִין פִיְעָר,
 זְעַטְיקָ מִין הַוּנְגָעָר אַין מִיר!

דער צדיק און דער שטן

טעג זייןען וויסט מיר אין ביינקעניש שווערער,
נעכט זייןען לאנג מיר, אַ שראעל!
קייז מיר די נעכט דאך, אַ, פֿריידן פֿארמעער!
פֿיל אָן מיט זון מײַנע טעגן!

ר ב ה ע ש ๕ (מיט שעפֿטשענדזיךע ליפֿן, מיטן אויעדר צו
די תhalbײַזָּאנער, קוקט אויף שביעי גאנץ פֿאָרגאָפֿ, הייבט זי פֿלוֹזִ
לונג אויף, האָלט זי הוּא אַיסְגֶּעֶזְוִינֵן אָנוֹ שְׁרוּאַיט אָוִיסָּ). מיט זינֶר
וועל איך פֿאָרְנִיכְטָן זינֶר! יהודִיתָהָם זינֶר אָנוֹ חַלְאָלָפֿעָרְנָעָסָעָס
טווּיטָן (גִּיטִּ פֿיְיָרְלָעָךְ צוֹ דער פֿאָרְנָסְטָעָר טִירָן, די אויגן צוֹגָן
מאָכָטָן, די ליפֿן באָוּנטָגָט. די גַּעֲסָט טָאנְצָן פֿאָר אַיטָן, רַזְקְנְדִּיךְ זַיְדָן
דער טִירָן).

ר ב א י צ ע ל ע (שְׁרוּאַיט אָוִיסָּ). מְעֻמְקִים קְרָאַתִּיךְ יְהֹוָה!
(דאָס תhalbײַזָּאנָן ווּנְרָט פֿאָזְזִוִּיְפֿלְגְּגָשְׂרִי).

ר ב י צ י נ (מְאִיעְשָׁתְּעִיטִישָׁ, קְומָת אָרוֹסִים פֿוֹנְצְזְוִישָׁן די טָעָנָ
צָעָר, בלַיְבַּט שְׁטִינוֹ פֿאָר רְבָּה הַשְּׁלָן מִיט פֿאָרְנִיכְטָן דִּיקָן פֿיְיָרָן אָין די
אוֹגָן אָנוֹ דּוֹנְרוּט אָרוֹיסָן). רְשָׁעָן!

ר ב ה ע ש ๕ (צִיטָעָרָט אָוִיסָּ, רִיסְטָט אָוִיסָּ די אוֹגָן אָנוֹ
לאָזָט אַרְאָפָּ שְׁבָעָן. דָּאָס תhalbײַזָּאנָן הַאָגָט אָפָּ, די גַּעֲסָט פֿאָרְשָׁוּוֹינְדוֹן).

ש ב ע (לְוִיפֿט אָרוֹסִים פֿוֹן צִימָטָר מִיט אַשְׁרָעָקִיגְשָׁרִי).

ר ב ה ע ש ๕ (רְעַדְתָּ קְרָאַפְּטְלָאָז אָרוֹיסָן). מְאַמְּמָעָן!
ר ב י צ י נ. דִין מַאְמָעָן, וּוְאָס וּוְעָט דִיר אַיְצָטָר גַּעֲבָן דִין
אַמְתָן טָאָטָן.

ר ב ה ע ש ๕. וּוְאָס רַעֲדָסְטוֹ, מְאַמְּמָעָן?

ר ב י צ י נ. אַיךְ האָב מַיִן נַגְנָאָז לְעָבָן אַ סּוֹד אַ שְׁוּעָרָן מִיט
וַיַּךְ אַרְמוֹנָגְעָטָרָאָן —

ר ב ה ע ש ๕ (קְרָעָכְצָט אָרוֹיסָן). אַ סּוֹד! — אַ סּוֹד!

ר ב י צ י נ. אַ שְׁרָעְקָלְעַכְבָּרָן סּוֹד, וּוְאָס הַאָט גַּעֲבָרָן נַאֲךָ אַ
שְׁרָעְקָלְעַכְבָּרָן צְוּוֹיְפֿלָן. וּוּ אַ שְׁלָאָנָג אַיְזָנָ דָעָר צְוּוֹיְפֿלָן גַּעֲלָעָנָן אַיְזָנָ מִיר,
אָן אָן אַוְיְפָהָעָר גַּעֲבָיסָן, גַּעֲשְׁטָאָכָן, פֿאָרְנִיכְטָן מִיר דָאָס לְעָבָן. אַפְּטָ
הַאָב אַיךְ גַּעֲוָוָונְטָשָׁן זַיְךְ דָעָם טָוִיטָן, אָנוֹ מִשְׁוָגָעָת וּוְאָלָט מִיר אוּסְטָ
ליְזָוָנָג גַּעֲוָעָזָן. אַכְבָּר דָעָר טָוִיט אָנוֹ נִישְׁטָגְעָמָן, אָנוֹ מִשְׁוָגָעָת הַאָט

מיך אויסגעפעלט. פארוואס טוט עם נאטט מיט מיר? האב איך נישט אוייפגעהרט צו פרען. פארוואס דערהאלט ער מיך ביום זונגען און בייט לאבען? און האב געוואסט דעם ענטפער. ער טראפט מיך פאָר מײַן סול! וויל איך האב דעם מוט נישט, מײַן סוד פאָר דער וועלט אוייפצודעבן! און נאטט האט געיגט... איך נײַ טאן זיין ווילן. איך האב דעם מוט! איך דעך אוּף מײַן סוד, דער צוּיַּיפֵל איז צורנען, און ווילאייז מיר און וויל דעם זון, וואָס איך האב געבאָרן!

ר ב ה ע ש ۵. מאמע! מאמע!

ר ב י צ י נ. הערט, יידן! הערט אלען! און דעם טאג פאָר דער שחיתה, אין וועלכער מײַן מאָן דער צדיק איז אומגעומען, בין איך אין מקווה געגאנגען. אין יונגער נאכט האט ער מײַן טראקט געד בענטשט, וואָס איז שווין אכט יאָר נאָך אונזער חתונה אומפֿרוכטבָּאָר געוווען. געבענטשט, איז א זון זאָל אונז געבאָרן ווועגן, אַ קדיש איז א ירוש. אוּף מאָרגן איז די שחיטה אוייסגעבערכן. מײַן מאָן דער קדוש איז געהרגט געווארן פון דער האנט פון אַ קאָזיך, אַבער איך — איך — אַ, דער שדעלעכער סוד פון מײַן לאָנגן לעבען! — איך בין פאָרגנוואָלטיקט געווארן פון דעם קאָזיך, דעם מערדער פון מײַן מאָן.

ר ב ה ע ש ۶ (שריש אוייף, וויל דערשטייך פון שרעך, רב איצטלאָע, צדוק, צאָול, ברוד, ביינוש און די איבעריקע חסידים שפרוני גען אוייף פון זיעערע ערטרער, ברעכן די העט, הייבן זי צום הימל, קראָעטען און אַיזוּיעוּ).

רב י צ י נ. קיינגער האט עם נישט געזען, און מײַן מוייל האט זיך נישט אוייפגעפענט, איימיצן צו דערצילן. צו וואָס זאָל מען וויסן פון מײַן שאָנדן? זאָל עס בליבן אַ סוד צוּוישן מיר און נאטט און דער נשמה פון מײַן מאָן דעם קדוש. האב נישט געוואסט, וואָס איך האב אוּף זיך אַרוּפֿגעָלָאָדָן... איך בין טראָנעריך געווארן, מײַן בוייך איז פול געווארן מיט קינד. מיינע עַלְתָּעָרָן, קרובים, מקרובים, נאָענְטָע און ווילט האבן זיך דערפּרײַט, אַבער איז מיר האט אַנגגע הוייבן צו נאנן. ווועלמעס קינד, אַ, רבוֹנוֹ של עַולְםָן?

ר ב ה ע ש ۷ (לאָז אַרוּס אַ גַּשְׁרִי וויל אַ פָּאָרוּאוֹנְדָּע טע דיה).

דער צדיק אוֹן דער שטן

ר ב י צ י נ. אויב דעם צדיקס, לאו מיך עם אוייסטראנן און געד בערן! אויב דעם קאזוקס לאו עם מיר אוייסגעשוואומען ווערטן! צו נייען חרדים האב איך א זונ נעהארן. א' שמחה א נרישע אין שטאט און לאנד... א נס! א נס! דעם צדיק דעם קדוש איז א קדיש נעהארן געווארן, א ירוש, זיון ארטיפאראנעמער!... אבער איך בין געזעסן איבער דעם ניגגעבעארענעם מיט א שרײינדריקן הארץ און האב ענדי לעבקיות אין אים געזוכט. וועמען איז ער ענלאער? א, גאטט, נאך וועד מען וועט ער אוייס? זאגט מיר, טאטעדמאמעו מינגע, זאגט מיר, גוטע מענטשן, נאך וועמען וועט ער אוייס! אבער אלע זען אין אים מײַן מאן דעם צדיק. אלע — נאך נישט איך. בלאנדע האר האט אויך יmach שמו דער קאזוק געהאט. אבער די פאראב פון זיינע אוינן האב איך נישט געוואסט. מיט יארן האבן אלע אין אים אלץ מער געזען דעם צדיק אויסן אויך, און מיר אבער איז דער צוויפל אונגעשטיגן.

ר ב ה ע ש 5. נייזן!

ר ב י צ י נ. ער איז געווען גוט און פרום, א מתהיד און א חכם, ווי נאך דער צדיק ואאלט זיון טאטע געווען. אבער ער איז געד וואקסן הוויך, געונט און שטארכ — עפעס פרעמדס אין אים. איזוי איז מײַן מאן דער צדיק נישט געווען. אפט און עפטערטס פלאען איך דעם קאזוק אין אים דערזען, דער יעיך, ווען ער פלאענט אין בעם ווערטן.

ר ב ה ע ש 5 (שרויט אויף מיט די פינגערגונג אוייס זיין געדיכט).

ר ב י צ י נ. א, פאראואס האב איך פון דער פארגוואלטיקונג א סוד געמאכט? פאראואס האב איך פאָר צדיקים מײַן ספקות נישט אroiיסגערדט? ווי האב איך געקאנט א לעבן, א לאנג לעבן איזוי איזומניין?... שטענדייך באדריקט און געפינוייך... קיונמאָל נישט פריוי... אויך איז מײַן מײַן שלאָפ נישט... ענדלאָר... איזטער...

ר ב ה ע ש 5. א, מאמען!

ר ב י צ י נ. איך בין דיין מאמע, פון דעם אפזאנן זיך קאן איך נישט. אבער מײַן מאן דער קדוש איז דיין טאטע נישט.

ר ב ה ע ש 5. מאמען!

ר ב י צ י נ. ווען איך בין איזטער אריינגעקומווען און דיך

דערזען, האב איך דעם פֿאַרְגּוֹאַלְטִיכָּעֶר דערקענט, דעם מערדער פֿון מיין מאן. זיין געויבט איזן מיר ווואָך געווארן אוּן זיין געשטאלט, דער הייב פֿון זיינע הענֵם. איזוי אוּיך האט ער מיך אוּפֿגעַהוּבָּן אוּן צום, בעט געטראָגן... דו בײַזט אַ מְכוֹר, דער ווּן פֿון אַ קָּאַזְּוֵיךְ, אַ מְעָרָךְ דער, אַ פֿאַרְגּוֹאַלְטִיכָּעֶר! (חַסִּידִים רַיְשִׁין אַוְיָץ זִיד הַאֲרָךְ אוּן בְּגָדִים, יַאֲמָרָה אַוְיָץ).

רְבָּה הַעַשְׂלֵה נִישְׁתַּחַווּן אַוְיָץ אַזְּמָעַנְגָּלָעַךְ! דָּאָס אַזְּנַעַד אַמְתַּה נִישְׁתַּחַווּן וְוּן אַיךְ וּוּאלְטַן גַּעַוְעַן דַּעַם פֿאַקְוִיסְקָן, וּוּאלְטַן אַיךְ אַוְיָסְגָּעַד רַוְעַן גַּעַוְעַרְן פֿון דִּין בּוּחַ, וְוּי דַּו הַאַסְטַּטַּעַס עַס גַּעַוְאַלְטָן! נָאָר דַּי פֿרְכַּטְפָּן צְדִיקָּה אַסְטַּטַּע אַוְיָסְגָּעַדְרָאָגָּן אוּן גַּעַבָּרָן, וְוּי דַּו הַאַסְטַּטַּע עַס גַּעַבְעַטְן! אַיךְ בֵּין דַּעַם צְדִיקָּס זָוַן!

רְבָּה יְצִיּוּן. וְוּאָס דַּו הַאַסְטַּטַּע אַיְצָטָע גַּעַוְאַלְטַן, וּוּאלְטַן דַּעַר ווּן פֿון צְדִיקָּה נִישְׁתַּחַווּן וּוּלְעַן טָאָן.

רְבָּה הַעַשְׂלֵה נִישְׁתַּחַווּן דַּו וּוּוִיסְטַּה נִישְׁתַּחַווּן, וְוּאָס אַיךְ האָב גַּעַוְאַלְטָן! אַיךְ האָב נִישְׁתַּחַווּן גַּעַוְאַלְטַן זַוְּדִיקָן! אַיךְ האָב גַּעַוְאַלְטַן בִּיקְומָעַן דַּי זַוְּנָד! אַיךְ האָב גַּעַוְאַלְטַן אַיְנָן גַּרְעַסְטָן קָאַמָּה דַּעַם יִצְרָאָר הַרְעָאָמָּה זַיְן! אַיךְ וּוּאלְטַן סְמָאָל יְמָח שְׁמוֹ דַּא אַוְיָף אַיְבָּק בִּיגְעַסְטָן! אַיךְ וּוּאלְטַן אַים פֿאַרְגּוֹאַלְטָה אַיְנָן נְרוּוֹטָרָה נְאַנְטְּפָּהָן — — עַר אַזְּנַעַד דַּא גַּעַוְעַן מִיט דַּי גַּעַטְטָן! (אַ שְׂוִיזְדָּר גַּיְשָׁתְזָוְרָה דַּי חַסְדָּרָה. אַוְיָנוּ זִיד צַוְּרָב אַיְצָעָלָעָן, וּוּלְכָרָב שְׁטִיעָתָה מִיט פֿאַרְגּוֹאַלְטָה אַוְיָנוּ. רַב הַעַשְׂלֵה מִיט גַּעַוְיָינוּ). אַיךְ וּוּאלְטַן אַים גַּעַכְאָפְטָן, גַּעַבְנָדָן... וּוּאלְטַן בְּאַפְרִיטָן דַּי וּוּאלְטַן פֿון אַיְטָן... דַּעַר נְצָחָן פֿון אַלְעָן, וְוּאָס פֿרְוּם אוּן גָּות אָונָן...

רְבָּה יְצִיּוּן (רַעַד קְוִים אַרוֹוִיס). האָב אַיךְ נִישְׁתַּחַווּן גַּעַדְאָרְפָּטָן רַיְדָן... (ברענְכָּט צַוְּאַמְּטוּן).

צַדְוָקָה (איְבּוּרְגוּגְנְדִּיךְ זִיד אַיבְּעָר אַיר). רַבְיָצְנוּ! רַבְיָצְנוּ! (מִיט שְׁרוּךְ). רַבְיָצְנוּ!

רְבָּה אַיְצָעָלָעָן (נַאֲךְ אַלְעָגָן קְוָקָה). זַי אַזְּנַעַד גַּעַוְעַרְן... בְּרוּךְ דִּין האַמְתַּה!

צַדְוָקָה (אוּן דַּי אַיבְּרִיקָעָן זִוְרָוָן אַיבְּעָר). בְּרוּךְ דִּין האַמְתַּה!

רְבָּה הַעַשְׂלֵה (שְׁלַמְפָט זִיד מִיד צַוְּ). מַוְתָּעָל! — — מַאֲמָע!

(קוֹקָט אַוְיָץ אַיר אַ וְיַיְלָע מִיט אַשְׁטָאָרָן בְּלִיק אַזְּמָאָט צַוְּ אַירָע)

אויגן חיט אַ לאָנגזאַמֶּר בְּאַוועָּנוּנָּג פֿוֹן אַ שְׁטוּסֶר לְאַסְקָעָ). ברוך
דיין האמת! (געומט אָן די לִינְקָעַ לאָץ, רִיסְטַּ קְרִיעָה אוֹן בְּרוּכָּת
אוֹס אַן גַּנוּזִין). זֶה האט עַמְּ נִישְׁט גַּדְאָרֶפֶט טָאָז!... זֶה האט עַמְּ נִישְׁט
גַּדְאָרֶפֶט טָאָז!....

פערטער אקט.

ר ב ה ע ש ๕ מ צימער.

ר ב ה ע ש ๕ (כבי זיין טיש, מיט ביידע הענט אַרומגענונגסטען דעם גאָפ, זיצט אָוּ שאָגֶלֶט זיך אָז דער ברײַט, די אוינן צוֹגַעַמָּאָכָּט. גלייכט זיך פֿלוֹצְלוֹג אָוִיס, אַרְאַפְּלָאָזְנוֹדִיך ביידע הענט מיט אַ גַּלְאָפ אָוִיפּוֹ טיש). נייזָן! נייזָן! (בנִילְבְּשׁ זִיצְנִין מיט אַ שְׁטָאָרוֹ בְּלִיכְך).

צ ד ו ק (בָּאוֹזִיּוֹת זיך אָז אַז שְׁטִיבְּלַטְהֵר, זִיפְּצַט שְׁוֹעָר אָזָבָן בְּיִסְטְּאָבְּלִיךְ פּוֹן רְבִין, שָׁאָגֶלֶט טְרוֹיְעִירִיךְ מִיטְן קָאָפּ אָזָן וְעַדְתָּ אַרְוִיס). זקנִים זיינָן גַּעֲקוּמָן.

ר ב ה ע ש ๕ (נוֹאָז אַ וְיִילְעַ שְׂוִ依ִיגָּן, נִישְׁט עַנְדְּעַרְנְדִיךְ זַיְן בְּלִיכְךָ). וְעוּרָ?

צ ד ו ק. שְׁמוֹאֵלִיךְ, הָעֲנוֹלִיךְ, אַברָהָם בָּעָרָה, מַעְכְּלָן אָוּן מַאְטָלְשִׁיעָן.

ר ב ה ע ש ๕. אָוּן די אַנדְרָעָ?

צ ד ו ק (אַוְטוֹוִילִיךְ). נִישְׁט גַּעֲקוּמָן.

ר ב ה ע ש ๕. פָּאָרְדוֹאָס זיינָן זַיְן נִישְׁט גַּעֲקוּמָן?

צ ד ו ק (שְׂוִ依ִינְטִיךְ).

ר ב ה ע ש ๕. פָּאָרְדוֹאָס וּוְאַרְטְּסָטוֹ מִיט דִין עַנְטְּפָעָ?

צ ד ו ק (אַוְטוֹוִילִיךְ אָזָן פְּאַרְזִיכְטִיךְ). זַיְן האָבָן גַּעֲזָאנְטָן, אָז זַיְן זיינָן אַצְטָעָר זְלַאַטְקָאָוּעָ...

ר ב ה ע ש ๕ (קְרֻעְכְּצַט אָפּ). אָוְ-אָוְ-אָוְ! — בְּרִיְינְג אַרְיוֹן די, וּוְאָס זיינָן גַּעֲקוּמָן, וּוְאָס זיינָן נַאֲר נִישְׁט אַוּוּקְ צָוָם זְלַאַטְקָאָר וְעוּרָ.

צ ד ו ק (מִיט טְרוֹיְסְטַטְ אָזָן). דַּאֲךְ נַאֲר אַ פְּאָר אַוּוּקְ, נַאֲר עַטְלַעְכָּעָרבִּי... (קְוֹקְטַ אָזָן וּבְהַעֲלָלָן, וְיַי עַד וְאַגְּלַט גַּעֲזָאָרָט אָזָבָן אַ וְאַרְטָן, דְּעַרְוּאָרָט זַיְן נִישְׁט, גִּיטְ אַרְוִיסְ).

ר ב ה ע ש ๖ (בליבט זיצנו ווי פֿאָרגֿלְיוּוּרט מיט שטאָרוֹן
בליך).

א ב ר ה מ ב ע ר (צ'ו צדוקן) וועלכער העלפט איס אַריַיך).
דאָרְפַּסְטַּמְּרִיר נישט העלפָן. צום רבין טראָגן מיך מײַנְעַס פֿיס נאָך גוֹט.
מֵאַט ๖ שֵׁיַּע (הינטער אַברָהָם בערְיוֹן). אָז דער רבִי
רוּפֶט, נֵי אַיך אָפְּהַלוּ מִיט אַ וּוּוּתִיך אַיִן קְרוּיז, אַיִן!
מֵעַכְּבָן (הינטער מַאֲטָל שִׁיעַט). אָז דּוּ קְאַנְסְטַּקְוִים גַּיְזָן, טָאַ
ניַיְךְ נִשְׁטָמְטַצְּעָרְשָׁט. פֿאָרְשְׁטָעְלְסְטַּאָךְ בְּלִיּוֹן דָעַם וּוּגַן.
ה ע נ ๒. אַט אַזְוִי אַינְמִיטָן גַּאֲרָא אַ מִיטְוֹאָךְ, אַינְמִיטָן טָאגָן,
אוֹן צום רבִין! אַ זְכוֹתָן! אַ זְכוֹתָן!

שְׁמַוְאֵלִיק (זְיַונְגַּט זִיד אָונְטָעָר אַ נִיגּוֹנְזָל). טִירָאָדִידִיר
דאָם... טִירָאָדִידָאָם... (העֲרָט אַוְרִי, וּוּעָן ערְמַאְכָט אַ פֿאָרְשְׁרִיט
איַן צִימָעָר אָוֹן דָעַרְעַשְׁטָדָעַם רְבִינוֹן — נִאָךְ עַטְלָעָכְעַ שְׂרִיט בְּלִיּוֹן
זִיְשְׁטִין אַיְוֹנָר לְעָבָן אַנְדָעָרָן, אַומְחַאנְטְּשָׁלָאָסָן, קוֹקוֹן באַגִּיסְטָעָרָט
אוֹוִיפָן רְבִינוֹן וּבְין אָוֹן וּוּרְפָן פֿאָרְגְּנְבָּעָטָעָ פֿרְעָגְבְּלִיָּקָן אוֹוֹף צְדָקָן).

צְדָקָן (זְיַונְגַּט זִיד, זִיְזָלָן זִיד דָעְנוֹנְטָעָרָן צָום טִישׁ, פֿאָרְ
שְׁוּיְנְדָט, מַאְכָט צָו דִי טִירְהַינְטָעָר זִיד. דִי אַלְטָעַ דָעְנוֹנְטָעָר זִיד
צָום טִישׁ. בִּיסְטָעָן נְעַנְטָעָרָן אַונְבָּלִיךְ פּוֹן רְבִינוֹן זְיַעְרָע גַּעַזְיכְּטָעָר
פֿאָרְפִּינְסְּטָעָרָט, פֿאָרְעָרָנסָט, שְׁאַקְלָעָן טְרוּנְעָרָקָה מַטְזָה גַּעַפְּ).

ר ב ה ע ש ๖. אַ גּוֹטָן טָאגָן. (די אַלְטָעַ שְׁאַקְלָעָן טְרוּנְעָרָק
די גַעַפְּ, וּוי זִי וּוּאלְטָן פֿאָרְהָעָרָט די בְּאָגְרִיסְטָג. רְבָה הַשְּׁלָטָן רְדוֹר
איַיךְ, וּוי ערְמַאְכָט זִיְעַפְּסָט דָעְקָלְעָרָט). אַיךְ זִוְיט אַרְיִינְגְּנְעָקְוּמָן
אָן אַ בָּאָגְרִיסְטָג אָוֹן עַנְטָפְּעָרָט מִירְנִישְׁטָמָן אוֹוֹפְּ מִין גּוֹטָן טָאגָן, וּוּוּלָן
אַיךְ בֵּין אַ אָכְלָן, אוֹוֹפְּ מִארְגָּן נאָךְ מִין שְׁבָעָה.

א ב ר ה מ ב ע ר. יַאֲ, רְבִינוֹ.

מֵעַכְּבָן. אַזְוִי אַיְזָן דָאָךְ דָעַרְדִּין.

שְׁמַוְאֵלִיק. אַ מְנַהָּג פּוֹן קְרָמוֹנִים.

ר ב ה ע ש ๖. גּוֹט — וּוּאַסְטָעַל פֿי דִין וּלְלַפְּיַה מְנַהָּג
ה ע נ ๒. אָז נִשְׁטָמְט, וּוי קְוֹמָט מִעַן אַרְיִין צָום רבִין אָן אַ גְּרוּסָן?
מֵאַט ๖ שֵׁיַּע (מיט דָעַרְהַאנְט בִּיטְהַוְּזָה). אַיִן!

ר ב ה ע ש ๕. דיר טוט וויי דער קרויז, מאטַל שייע, נעם א
שטוֹל און זעַז זיך.

מ א ט ל ש י י ע. נײַן... נײַן... פֿאָרֶן רְבִּין זִיכְּן? אָזְוִי טוט
מיר מײַן רְוקָן נָאָך נִישְׁט וְוִילְּ!

ר ב ה ע ש ๕. שְׁפֵאָר זִיךְּ אָזְן אָזְן טִישׁ.

מ א ט ל ש י י ע (שְׁפֵאָר זִיךְּ אָזְן מִיט בִּידְזָע הַעֲטָא אָזְן טִישׁ).
אי, גּוֹטְן! אי, גּוֹטְן!

ר ב ה ע ש ๕ (נוֹאָז אָ וְוִילְּעַד שְׁוֹוִיגַן). אַיר האט מײַן —
טְאַטְּן גַּעֲקָעַנְטַן, דָּעַם קְדוּשָׁה, וְוָאָס אַיךְ בֵּין אָ נָאָמָעָן נָאָך אִם.

א ל ע. הַעַהָע... וְוָאָס הַיִסְטְּ גַּעֲקָעַנְטַן!

ד. ב. ה ע ש ๕. גַּעֲדָעַנְקָט אַיר נָאָה, וְוִי עַר האט אַוְיסְגָּעוֹזָן?
א ל ע. הַעַהָע... אָט וְוִי עַרְשְׁטַט גַּעֲזָעָן!

ר ב ה ע ש ๕. וְוַעַר פּוֹן אַיךְ האט לְעַנְגָּעָר אִים גַּעֲקָעַנְטַן?
א ב ר ה ס ב ע ר. אַיךְ גַּעֲדָעַנְקָט אִים, זְכַרְנוּ לְבָרְכָה, אָנוֹנוֹ
אוֹ לְאַגְּנָעָיָר, נָאָך אַלְמָס קְלִינְעָם וְיִינְגָּל... גַּעֲזָעָן אַיִן אַיִן עַלְתָּר
מִיט אִים... עַר וְוָאָלָט אַלְמָט גַּעֲזָעָן אַיְצָעָר... נָוָיא, וְוִי אַיךְ... אָ יָאָר
אַכְטָאָנוֹנָאָכְצִיךְ...).

ש מ ו א ל י ק. אַיךְ האָב וְזַיךְ מִיט אִים גַּעֲשְׁפִּילַט, וְזַעַן עַר אַיִן
אַלְמָט גַּעֲזָעָן אָ יָאָר צָעָן... בֵּין מִיט אָ יָאָר אָוֹן פִּיר חֲדִשִּׁים, גַּעֲזָעָן
יְיִנְגָּה.

ר ב ה ע ש ๕. וְוִי האט עַר אַוְיסְגָּעוֹזָן?

א ב ר ה ס ב ע ר. הַעַהָע... קְלִינְעָן אַזְוִי....

ש מ ו א ל י ק. נִשְׁטַט וְוַיְעַר קְלִינְעָן....

א ב ר ה ס ב ע ר. אַיךְ האָב נִשְׁטַט גַּעֲזָעָן: זְיִיעַר קְלִינְעָן!
קְלִינְעָן.... דַּעַר רְבִּי אַיִן זַיִן עַלְתָּר אַיִן גַּעֲזָעָן אַסְכָּד גַּרְעָסָעָר... הַעַהָע...
א ל ע. אָ, דַּעַר רְבִּי!

ש מ ו א ל י ק. הַעַהָע... דַּעַר רְבִּי אַיִן גַּעֲזָעָן חַוִּיךְ!....

א ל ע (מִיט התפעגות). הַעַהָע!

ר ב ה ע ש ๕. אַוְן וְוַיְעַטָּר וְוִי אַוְן עַר גַּעֲזָעָן?

א ב ר ה ס ב ע ר. וְוִי? — וְוָאָס מִוְינְט דַּעַר רְבִּי?

זער צדיש און זער שטן

ר ב ה ע ש ๕. איך מײַן, איז גוָפּ.

אַ-בְּ-רַהֲמֵ-בְּ-עַ-רְ. דָּאָרְ גַּעֲוֹעָזְן... זַיִינְרַ דָּאָרְ...

ש מ ו אַ-לְּ-קְ. אַ-שְּׁפֶעֱנְדְּלָ... אַטְ אָזְוִי... (וואַיזַּט מַיְשַׁ בַּיַּדְעַ
הַעַנְטַ, צַוְשְׁתַעַלְגְּדִיךְ פִּוְגָעַר צַוְ פִּוְגָעַר). נַעֲקָאנְט אַיְם לַיְיכְטַ אַרְומָרְ...

נַעֲמָעַן מִיטַּ בַּיַּדְעַ הַעַנְטַ.

ה ע נ ๕. דָּאָרְ רַבְּיַ אַבְּעַרְ, גַּעֲדַעְנַק אַיךְ גַּוְטַ, אַיזְ גַּעֲוֹעָזְן וּוְיִ

אַ שְׁבַתְ-קְוִילְעַטְשַׁ...

מ ע כ ๕. אַטְ אַזְעַלְכַּבְעַ בַּאַטְןַ... (בְּלָאָזְטַ אָנוּ דַּי בַּאַקְוּ), הַעַחַ...

אַ-לְּ-עַ. הַעַחַ...

ר ב ה ע ש ๕. וּוְיַחְטַטְ עַרְ אַוְסְגַּעַזְעַן אַיזְ מַיְן עַלְטַעַרְ?

אַ-בְּ-רַהֲמֵ-וְ-עַ. וּוְעַן עַרְ אַיזְ גַּעֲוֹעָזְן אַכְטַאַונְדְּרִיְיסִיךְ...

מ ע כ ๕. אַ צְוַעַלְקַ וְאַ-רְפַּאְרַ זְיוּן טְוִיטַ...

מ אַטְ לְ-שְׂ-יְ-עַ. אַיזְ...

ש מ ו אַ-לְּ-קְ. עַרְ אַיזְ גַּעֲלִיבַן קְלִינְגְּעַוְוִיקְטִיךְ... בִּין גַּעַ...

וּוְעַן מִיטַּ אַ-קָּאָפּ הַעַכְעַרְ...

ה ע נ ๕. וּוְעַן דָּאָרְ רַבְּיַ קְוַטְמַ אָוֹלְ מַירְ, קָאָן עַרְ זַעַן דַעַם

קְדוּשַׁ... אַיךְ מַיְן, דַי הַוּרְ... אַזְן אַפְּלִלוּ דַי דִּיקְ... עַרְ אַיזְ גַּעַ...

וּוְעַן אַזְאָ דַּאַרְיַינְקָעַרְ...

אַ-בְּ-רַהֲמֵ-בְּ-עַ-רְ. אַ-דָּאָרְ יְינְגְּלַ... אַ-דָּאָרְעַרְ מַאַן... אַיְנְגַּאנְצַן

רוֹחַנְיוֹתַ גַּעֲוֹעָזְן.

אַ-לְּ-עַ. רַוְחַנְיוֹתַ... רַוְחַנְיוֹתַ...

מ אַטְ לְ-שְׂ-יְ-עַ. זְיוּן בַּאַדְרַ אַזְן וְאַנְצָעַס פַּוְנְקַט וּוְמַיְנַעַ...

קָאָן דָּאָרְ רַבְּיַ זַעַן... נַאֲרַ אַפְּשַׁר אַ בִּסְעַלְעַ לְיַיְנְגָעַר... (הַיְבַּט אָוּרְ...

אַ-הַאֲנַטְ אַזְן צִיְגַּטְ, אָוּרְ וְוִיפְלַ לְיַיְנְגָעַר, אַזְן קְרַעְכַּצְט גַּיְזַ אַפְּ). אַיזְ...

(אַזְן לְאַזְזַ אַרְאָפּ דַי הַאֲנַטְ אָוּרְפּ טִישַׁ).

מ ע כ ๕. לְיַיְנְגָעַר... גַּעֲוֹוִים... אַ-סְּרַ לְיַיְנְגָעַר... אַטְ אָזְוִי וּוְמַיְ...

נַעַ. אַזְן בְּרִוּתַ מַאְקַע וּוְמַיְנַע...

ה ע נ ๕. נַאֲרַ אַ-סְּרַ שִׁיטְעַרְ...

אַ-בְּ-רַהֲמֵ-בְּ-עַ-רְ. אַ-דוּטְלַעְכַּבְעַ גַּעֲוֹעָזְן... וּוְדַעַם רַבְוִינְסַ...

ר ב ה ע ש ๕. אַזְן דָּאָרְ שְׁטַעַרְ?

אַלְעָ. דער שטערן? (קזען אוֹיֶךְ רב העשלאַס שטערן.)

מְאַטְלָשִׁיָּעָ. אַהוֵיכָר שטערן.

מְעַבְלָקִיָּה. בְּמַעַט וּוֹיַיְעַרְעָ.

הַעֲנָגָלָה. עַר הַאֲטָגָעָן גַּעֲטָרָעָן זַיִן יַאֲרָמָלְקָעָ שַׂטָּאָרָק אַנְגָּעָה.
רוֹקְטָ אַוְפָּן שטערן.

רְבָהָהָשָׁלָה (רוֹקָטָ אַזְיָן יַאֲרָחָלְקָעָה).

הַעֲנָגָלָה. אַטְאֹזְיָהָטָקָעָה.

שְׁמַוְאֵלִיָּה. זַיִן שטערן!

אַלְעָ. יַאֲיָזָן דַּעַם קְדוּשָׁם שטערן!

רְבָהָהָשָׁלָה. דַּעַר מַוְילָה?

מְאַטְלָשִׁיָּעָ. דַּעַר מַוְילָה?

מְעַבְלָקִיָּה. דַּעַר מַוְילָה... (קזען אוֹיֶךְ רב העשלאַס מַוְילָה.)

הַעֲנָגָלָה. וּוֹאָט שִׁיךְ, דַּעַר מַוְילָה? וּוֹעֵר קָאנְן גַּעֲדָעָנְקָעָן אַמַּוְילָה?

שְׁמַוְאֵלִיָּה. אַירְדָּן וּוֹיָם אַפְּלָוָן נִישָׁת, וּוֹיַמְין מַוְילָה...

אַבְרָהָם בָּעָר. דַּעַר נָאָזָן גַּעֲוָעָן פּוֹנְקָטָם וּוֹי דַעַם רְבִינָם.

אַלְעָ (מִיטַּשְׁמָחוֹה). פּוֹנְקָטָן!... פּוֹנְקָטָן!

רְבָהָהָשָׁלָה. זַיִן בְּלִיְקָה... דַּעַר קוֹקָפָן זַיִנָּעָ אַוְינָן?

אַלְעָ. אָ, דַּעַר קוֹקָפָן זַיִנָּעָ אַוְינָן!

אַבְרָהָם בָּעָר. עַר אַיזְגַּעַוּעַן חַבְמָה!

שְׁמַוְאֵלִיָּה. עַר אַיזְגַּעַוּעַן שַׁמְמָה.

הַעֲנָגָלָה. עַר אַיזְגַּעַוּעַן גַּוְטְסְקִיטָה!

מְעַבְלָקִיָּה. עַר אַיזְגַּעַוּעַן לִכְטִינְגִּיטָה!

מְאַטְלָשִׁיָּעָ. עַר אַיזְגַּעַוּעַן — אָ! (גִּיט אַהֲיבָדי

הַעֲנוֹט פָּאָר הַתְּפֻעָלוֹת. קְרוּכָצָט גְּלִיְיד אָפָּ). אַיִן (שְׁפָאָרָט זַיְזַי
דַּעַר אַזְוָן)

רְבָהָהָשָׁלָה. דַּעַרְמָאָנְטָ אַיְיךְ מַיִן שְׁטִים דַּי זַיִנְקָעָ?

אַלְעָ. נַאֲךְ וּוֹי! נַאֲךְ וּוֹי!

אַבְרָהָם בָּעָר. וּוֹעֵן דַּעַר רְבִי רַעַדְתָּ, הַעַר אַיְיךְ דַעַם קְדוּשָׁה

זְכָרוֹנוֹ לְבָרָכה, אַוְנוֹ צַוְּ לְאַנְגָּעָה יַאֲרָרָה... אַפְּלָוָן נַאֲךְ יַיְנְגָּלוּוּיוֹן...

דער צדיג אוו דער שטן

ש מ ו א ל י.ק. אמת... געוועזן פונקט דאס קולכל פון
דעם קדרוש יונגעוויזן...

ה ע ג ז ל. בידיע שטימען... אזו נלייך... אַן אַן!

ש מ ו א ל י.ק. דער עיקר נאר אין גנינה... טיראדיידאס...
מ א ט ל ש ו י.ע. די שטימע פון דעם קדרוש איז נאר געד
וועזן א ביסל דינער, וויבער.

מ ע ב. ג. א מאל אויך מיט א קויטש.

ר ב ה ע ש. ג. מער האב איך נישט וואס צו פרעגן. אַ
דאנק, וואס איר האט זיך מטרח געוועזן.

א ב ר ה מ ב ע. ר. הע... א דאנק, וואס דער רבוי האט צו זיך
געראפּן!

א ל ע. א דאנק!... א דאנק!

ר ב ה ע ש. ג. גיט געוונטערהייט!

א ג ע (פֿאָרטְרוֹוּעֶרט). הע! המוקם ינחם אותך בתוך שאך
אכלי ציון וירושלים!... (היבון אן אַרְוֹסְצָגִין, אַוּוּקְצָוָאָרָן זיך,
טרויטעריך אַרְוֹסְגָּעָבָנוּיך פון זיך) הע... הע... (מַאֲטָל שֵׁיָעָן קָעָכְצָטָן
אַרְוִיס זִין אַי!)

ר ב ה ע ש. ג. (טיט זיין פריעוזיקן שטארן בליך). וואס
וויס איך איצטער מעלה? — דער נאゴ... פֿוֹלִיכְט אַוְיך דער קָוָן... אַן
וויטער אלץ אנדעריש... פֿאָרְוּוּאָס בין איך גורוים געוואקסן?...

צ ד ו ק (איין טיר). די אַלְטָע אַסְתָּר... די באָכָע...

ר ב ה ע ש. ג. ברײַנְג זי אַרְיִין. (צְרוֹד פֿאָרְשָׁוֹוִינְדָט. גָּבָּה
העשל נישט ענדערזיך זיין בליכ). וואס קָאָן זי מִיר זאגַן? וואס
זיך איך? וואס קָאָן איך געפֿינְעָן?

צ ד ו ק (ברײַנְג אַרְיִין אַזְיִינְר אלטען, שטארק צוּקָאָרְטָשָׁעָטָע
פרוי, וועלכע גייט מיט קָלְיִינָע טְרִיטְלָען. ער פֿירְט זי בית טוֹז, אַין
וועלכען זי אַיז אַיְינְגָוּוּיקָלָט, ווי אַין אַ פרָאָסְטָן).

ד א ל ט ע (קוייס באָזְוָעָגְנְדִיך די פִּיס). העהעה... איך
האָב אַים פון זיין הייליקער מוטערס בויך אַרְוִיסְגָּעָנוּמָען... געוועזן
א גורוים קָינְד... אַ שְׂוּעָרָר בְּחֹור, העהעה... אַזְוָן צְעָשְׁרִיעָן האָט ער
זיך... דָּאָט חֹוֹז פּוֹל גַּעֲמָאָכָט מִיט זַיְן קָוָן... עַם אַזְוָן לִיכְטִיק גַּעַם

ווארן פון אים אין אלע ווינקלען... און איז איך האב דאס נאפעלאַ...
האט די הייליקע געשריין: "איך וויל אים זען! איך וויל אים זען!..."
געדענס עם אט ווי הינט... יא... יא... איך אליאן מיט מיינע הענט...
פון דער רביצינס בויך... זוכה געוועזן... דערפֿאָר אָפְּשָׁר לְעַב אַיך
אווי לאָנג... (צדוק פֿרְטָז די צו צום טיש, האָלֶט זי אָונְטָעָר פֿאָז
טוֹז). דאס איז ער דאָך... דער רבִּי... און איך דעצייל... אַט
ערישט פון בויך אַרְוִיסְגָּעָנוּמָן... העעהעה... דער רבִּי האט געשיקט
נאָך מיר... וואָס וויל דער רבִּי האָבן?

רְבִּי הַעֲשֵׂה. וואָס קִיְּנָעֶר קָאָן מִיר נִישְׁתָּוָן.

דְּיֵאַלְטָע אַסְתָּהָר. אַיְזָן וואָס אַיְזָן דָּא צָו פְּרָעָנָן?

רְבִּי הַעֲשֵׂה. הָאָט די באָבָע גַּעֲקָעָנֶט מִיְּן — טָאָטָן, דָּעַם
קְדוּשָׁ?

דְּיֵאַלְטָע אַסְתָּהָר. גַּעֲקָעָנֶט... גַּעֲקָעָנֶט... איך האָב אַוְיך
בי זוּין ערשותער פֿרוּז זְכוּרָנוּ לְבָרְכָה דאס טעכטערל צוֹגָעָנוּמָן,
שבָּעָלָעָם מּוֹטָעָר, שְׁבָּעָלָעָם צָו לאָנְגָּעָן יָאָר...

רְבִּי הַעֲשֵׂה. גַּעֲקָעָנֶט די באָבָע זוּין פְּנִים?

דְּיֵאַלְטָע אַסְתָּהָר. ווי מִוְּטָרְוָן פְּאַרְצְיוֹנָן...

רְבִּי הַעֲשֵׂה. דָּעַרְמָאָנֶט מִיְּן פְּנִים נִישְׁתָּוָן זוּין צְוָרָה?

דְּיֵאַלְטָע אַסְתָּהָר. דָּעַרְבִּי אַיְזָן אוֹוְף זוּין טָאָטָן דָּעַם
קְדוּשָׁ נִשְׁתָּוָן גַּעֲוָעָן עַנְלָעָר.

רְבִּי הַעֲשֵׂה (קְרָעָכְשָׁט אַפְּ). אוֹוְאָוְ!

צְדָוָק (שְׁטָרְיוֹנָן). דו זְאַלְסָטָם עַס דָּאָר נִשְׁתָּוָן זְאָן. אַזְוִי באָ
שְׁטִימָטָן!

דְּיֵאַלְטָע אַסְתָּהָר. איך האָב אַסְתָּהָר, אַסְתָּהָר לְיַנְדָּעָר גַּעַד-
הַאַלְפָן אַרְוִיסְקָוָעָן אוֹוְף דָּעַר וּוּלְטָן... אַסְתָּהָר, זְוִיעָר אַסְתָּהָר... האָב
זְעַלְמָן וּזְעַוְעָן, אַסְתָּהָר זְאָל אַיְנָגָאנָצָן עַנְלָעָר זְוִינָן... עַס מִישְׁטָם זְיַר
בְּלָוָט, מִישְׁן זְיַר גַּזְוִיכְטָעָר, פון צְוִיָּה פְּאַרְשִׁיְּדָעָן קוּמוֹט
אַרְוִיס אַדְרִיטָס... וּזְעַן דָּעַר רבִּי אַיְזָן גַּבְּאָרָן גַּעֲוָאָר, האָבָן אלע גַּעַד
שְׁרִיעָן, דָּעַר קְדוּשָׁ אָוִיס די אוֹוְיגָן... איך אַבְּעָר האָב גַּעֲמָעָן, ער
איְזָן אַיְזָן דָּעַר מָאָמָעָן, אַיְזָן דָּעַר רבִּי צְוִינָן גַּעֲרָאָטָן... אוֹוְף אַיְצָטָעָר זְעַר אַיך
מעָר די רבִּי צְוִינָן די הייליקע אוֹוְף דָּעַם רְבִּינָס פְּנִים...

ר ב ה ע ש 5. און קיינער האט קיינמאָל נישט געזאגט, אַיַ אַיךְ זע נישט אויס ווי בירעד?
 ד י אַל ט ע אַס תֶּר. קיינער קיינמאָל נישט... העהע... נאָר
 די שבתיגווע מאָטראָיאָנָע — אַ פִּינְסְטָעָרְן גִּיהֲנוּם זָאָל זַיְהָבָן, בְּרָעַ
 נָעַן אָזָן בְּרָאָטָן זָאָל זַיְהָבָן — וּוֹעֵן זַיְהָבָן דָּעַם רְבִין צָום עַרְשָׁטוֹן
 מאָל דַּעֲרוֹעָן בַּיְ דַּעְרָ אַס אַין שְׂוִים...
 ר ב ה ע ש 5 (לאכט ביטער אויז). מאָטראָיאָנָע... די לאָכְט
 נישט מַעַרְעַט?

ד י אַל ט ע אַס תֶּר. שְׁוִין לְאָגָג אַוּוּקְגַּעַפְּרוֹט... אַ שְׁבָתִי
 גְּוֹעַ גְּעוּעַן... יְדִיּוּשָׁע בְּרוּיט גְּעַגְּסָן... אָזָן אַ סְּבָרָה, אַזְיַיְהָט גְּעַדְיָה
 האָלָפָן אַיְן דַּעְרָ שְׁחִיתָה... אַנְגְּעַווֹזָן, וּוֹאַן וּוֹעֵר... אַ גְּרוּסָע שְׂיָה
 בּוֹרְטָע גְּעוּעָן...

ר ב ה ע ש 5. אַ דָּאנָק, באָכָע, פָּאָר דַּעְרָ טְרָחָת.
 ד י אַל ט ע אַס תֶּר. נִישְׁטָא פָּאָרוֹאָס... נִישְׁטָא פָּאָרוֹאָס...
 צ ד ו כ. קָוָם, אַלְטָע.
 ד י אַל ט ע אַס תֶּר (אַוּוּגְגַּעַדְיוֹזָק). אַזְוִיפִּיל וּוּוִיסְטִים...
 אַיךְ, אַזְוִיפִּיל זַאֲגַן אַיךְ... מְעַן וּוּוִיסְטִים נָאָר, וּוּפְלָגָט וּוּיל, מְעַן זָאָל
 וּוּיסְטִים...
 ר ב ה ע ש 5 (קָרְעַכְּצָט אויז). יַאֲ-יַאֲ!

ד י אַל ט ע אַס תֶּר. אַבעָר אַיךְ האָבָזָה זְכָה גְּעוּעָן... נַאֲר
 אַ מאָל אַ קוֹק צָו טָאָז... נַאֲר אַ מאָל זָעַן אַים מִיטָּמִינָע אַוּוִיסְטִים...
 אַ דָּאנָק הַשָּׁם יְתָבְּרָךְ... אַ דָּאנָק הַשָּׁם יְתָבְּרָךְ... (צְדוֹק פִּירָט זַי אַרוֹסְטִים).
 ר ב ה ע ש 5. יָא, מְעַן וּוּוִיסְטִים נָאָר, וּוּפְלָגָט וּוּיל, מְעַן זָאָל
 וּוּיסְטִים... וּוּרְעַבְּן בֵּין אַיךְ, נָאָטוֹנָיִי, וּוּרְעַבְּן בֵּין אַיךְ?!... דַּאֲרָ אַומְמָעָגָן
 זְעַרְקָן... נִיְזָקָן!! (קָרְעַכְּצָט זַיְד פָּאָרְצָוּוּיְפָלָט אוּוּיפָז זַיְן יָאָרְתָּאָלְגָעָן).
 וּוּ קָאָן אַיךְ אַנְנִיְּן? וּוּ קָאָן אַיךְ לְעַבְּנָן?... אָזָן מוֹן דַּאֲרָ! אָזָן מוֹן
 דַּאֲרָ!... בָּעֵל כְּרָחָק!... אַבעָר וּוּיְהָ!... אַיךְ קָאָן דַּאֲרָ אַיְצָטָעָר נִישְׁטָא
 סָוּסָן קִינְעָס אָזָן דַּי אַוְינָן גְּלִיְיךְ!... אַיעָדָע אַיְינָעָר קָאָן מִיר וּוּאָרְפָּן
 אַיְן פְּנִים — אַ וּוֹיָן אַ וּוֹיָן!... אָזָן אַיךְ אַלְיָזָן?... וּוּ זָאָל אַיךְ זַיְהָבָן
 בָּאָטְרָאָכְטָן? וּוּרְעַבְּן בֵּין אַיךְ? וּוּרְעַבְּן? וּוּרְעַבְּן! (בָּאָהָלָט זַיְן פְּנִים אַיְן
 זַיְן אַרְטָן).

צ ד ז ק (באווייזט זיך אוין טיר, גווקט אוירך רב העשלען, פירט פארנצענדער ווחמנזחידק די הענט, שאקלט מיטון קאפ, קליפעט אוירך).
ר ב ה ע ש 5 (היבט אוירך דעם קאפ). צדוק! וואס וויננט

ה ז ?

צ ד ז ק. קוקנדיך אוירך אייך.

ר ב ה ע ש 5. האקסט רחמנות? אויף וועמען אין מורה?

צ ד ז ק. פארוואס פרענט איר אוויז, רבבי?

ר ב ה ע ש 5. וויל איך בין צוויז... בין נישט מערכ אינגערא...

צ ד ז ק. איר זויט אינגערא! אינגערא! געווען און געלביבן!

ר ב ה ע ש 5 (שריט ארויס). וואלט איך עם זיך גע-

קאנט זאגן!

צ ד ז ק. רבבי!

ר ב ה ע ש 5. האקסט נישט מײַן מאמע איר גאנץ לעכן מיד

צוויעינדייך געווען? ווי קאנסטוועס איזו זיכער זיין?

צ ד ז ק. איך פיל עס, רבבי. און אלע פילן עס.

ר ב ה ע ש 5. נאר נישט די, וואס זינגען געווארן דעם
ולאטקאווערטס.

צ ד ז ק. רבבי, דער קדויש און דאך קיין עקר נישט געווען...

אייך זויט זוין זוין! איך זויט א צדיק בן צדיק!...

ר ב ה ע ש 5 (מיט ביטערן אויפלאז). איזו זאנסטווע...

און... איך... (מיט טרען איז קויל). וווען איך זאג ארטויס, "אלקי
אבותינו", מזו איך גלייך א טראקט טאנ: פון דער מאמעס זיך!...

צ ד ז ק. רבבי!!

ר ב ה ע ש 5. און און איך זאג אברהאם אכינגן,

יעקב אביגיל טראקט איך ווידעה: פון דער מאמעס זיך...

(קליפעט אוירך).

צ ד ז ק (ברענט אויס איז א געוועין). איך ברענט מײַן
הארץ מיר, רבבי!

ר ב ה ע ש 5. הלוואי ווערט מײַן הארץ איז מיר צובראכן!...

וועי דער מאמעס... אבער איך האב א שטארק הארץ... דאס הארץ פון א
קאווק...

דער צדיק אוֹן דער שטן

צַדְקָה רַבִּי רַבִּי!

דְּבָרָה עֲשֵׂה אַקְזּוֹק... אַקְזּוֹק...

צַדְקָה אַיר טָאָרֶט עַמְנַשְׁטַן זָאנָן!

רַבְּ חַעַשׁ. הַאֲבָגָנוּאַלְטַן דָּעַם שָׂטָן מְנַצְּחָה זַיִן, גַּנוּאַלְטַן
אַיִם אַזְמְבָרִינְגְּגָעַן, בָּאַפְּרִיעַן פָּוָן אַיִם דַּי וּוּלְטַן, אַוְן בֵּין גַּעֲלִיבָן
בְּלִיּוֹן מִיטַּדְעַר דָּעַרְיוֹנְגָרְמָה פָּוָן שְׁבָעָם גַּוְף אַיִן מִינְעָן פִּינְגָּרָה... אַיִן
אַיִן (קְלָאָפְּטַן זִיךְ אַיְבָּעָר דַּי פִּינְגָּרָה, וּוּי עַר וּוּלְטַן עַפְּעָס אַרְאָפְּגָעָה
שָׁאָרָט, אַרְאָפְּגָעָרִיסָן פָּוָן זַיִן אַוְן שָׁרִירַת פָּאַרְצְוֹוִיְּפָלָט). צְדוֹק! צְדוֹק!

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ (קוֹמֶת אַרְיִין, בְּלִיּוֹבֶט שְׁטַיִן אַיִן דָּעַרְשָׁטוּרִי
נוֹגָן אַוְן גַּיְשָׁתָן צָו רַבְּ הַעַשְׁלָעָן, לְאַגְּגָזָם אַרְוִיסְרִידְנִידִיגָּה). אַזְוִי
שְׁרִירַת אַפְּאָרוֹוְאָונְדָעַטָּה נְשָׁמָה.

רַבְּ חַעַשׁ. אַיִךְ בֵּין עַמְּ, רַבְּ יִצְחָקָן — נְוַתְּן טָאגְ אַיִיךְ!
וּצְצַטְּ זַיִן.

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ (זַעֲנוֹזִיךְ זִיךְ). זַיִיט שְׁטָאָרָק, וּוּעַט אָוָר
גַּעֲשְׁטָאָרָקָט וּוּעָרָן).

צַדְקָה וּקְ (רוֹקָט זַד אַרְוֹסָט).

רַבְּ חַעַשׁ. שְׁטָאָרָק זַיִן... שְׁטָאָרָק זַיִן...

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ. אַוְן וּוּלְטַן נִשְׁתַּמְעָר, וּוּפְלַ אַיר דָּאָרָפְּט.

רַבְּ חַעַשׁ. אַיִךְ הַאֲבָגָנוּאַלְטַן צּוּפְלַ.

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ. אַוְן אַוְףְּ אַזְוּעָר גַּלְוְתְּשִׁיקָן וּוּגָן.

רַבְּ חַעַשׁ. וּוּפְלַ דָּאָרָפְּ אַיִךְ אַיְצְטָעָר וּוּלְעָן? אַיְצְטָעָר
הַאֲבָגָנוּאַלְטַן צּוּפְלַ.

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ. אַיר הַאֲטַט — אַיר הַאֲטַט אַ וּוּגָן.

רַבְּ חַעַשׁ. וּוּעַן אַיִךְ וּוּיָסָ נִשְׁתַּמְעָת, וּוּעַר אַיִיךְ בֵּין.

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ. דָּאָרָפְּט אַיר אַוְיסְקְּלִיבָן דָּעַם זַוְכָּרָן, דָּעַם
וּוּיְנִיקָּעָר גַּעֲפָעָרְלָעָכָן.

רַבְּ חַעַשׁ. צִיְגָתָן אַיר מִיר אַיִם אַוְן, רַבְּ אַיְצְעָלָעָ. אַיִךְ
וּוּגָן. אַוְן אַנְגָּעָמָעָן.

רַבְּ אַיִצְעָלָעָ. זָאנָט זַיִד אַפְּ פָּוָן דָּעַר יְרוֹשָׁה, וּוּסָם אַיר
הַאֲטַט אַיְבָּעָר גַּעֲנָמָעָן פָּוָן דָּעַם קְדוּשָׁה.

- ר ב ה ע ש ג. איז בי איזק שיין באשטייט, איז איזק בין...
 ר ב א י צ ע ג ע. חס שלומע איז רoid פון א זיכערערן וועגן.
 ר ב ה ע ש ג. איז זאל זיך אפזאנן פון מיין טאטן?
 ר ב א י צ ע ג ע. דאס האב איז נישט אפ פון מיין טאטן?
 ר ב ה ע ש ג. אונ זאג איז זיך נישט אפ פון מיין טאטן,
פָאַרוֹאָס זָאַל אַיז זִיך אַפְּזָאנָן פָּוּן זַיִן יְרוֹשָׁה?
 ר ב א י צ ע ג ע. אויל ווילט נישט איזניען...
 ר ב ה ע ש ג. איז זיך איז... איז זיך זיך ירושה
 הייבט זיך איז אפזאנן פון מיה. זיך וועגן זאלטקאזועעה.
 ר ב א י צ ע ג ע. איך האב קינעם נישט געבעטען.
 ר ב ה ע ש ג. זיך וועגן קומען צו איזיך... זיך וועגן קומען!...
 זאל זיך די ירושה אפזאנן פון מיר, אבער איזק וועל זיך פון איזר נישט
אַפְּזָאנָן וּוּל זִיך נִשְׁתְּאַפְּזָאנָן פָּוּן מֵיַן טָאַטָּן!...
 ר ב א י צ ע ג ע. מוט, זיך איזר ווילט. נישט זוליב דעם בין
 איז דא איזנטער געלליךן אויפֿ מײַן צוירקווענס.
 ר ב ה ע ש ג. איך האב שיין געוואָלט פרעגן, וואָס האט
אַיז וּוִידָּעָן גַּעֲבָרָאָכָּט.
 ר ב א י צ ע ג ע. איז בין געקומען נאָך דעם פֿקְדוֹן.
 ר ב ה ע ש ג. דעם פֿקְדוֹן?
 ר ב א י צ ע ג ע. די בתולח, וואָס איזר האט אַוְּבָּדָּעָצָּיוֹן
פָּאַר מֵיַן זֹוּן.
 ר ב ה ע ש ג. זיך איז זאנט עפֿן די בתולח זוּל נועם אייער
 זוּן, און זיך איז אַתְּמוֹת.
 ר ב אַוְּצָּעָלָעָן ווילט אַיְה, ווועט זיך איזיך וועגן.
 ר ב ה ע ש ג. איך האב איז נישט געהַיִיטן נישט צו וועגן.
 ר ב א י צ ע ג ע. איזן דעם האב איך איזר נישט חושד געד
 וועגן. אבער איזר האט געוואָלט, זיך זאל נישט וועגן.
 ר ב ה ע ש ג. איך האב איז געוואָגָט, וואָס איזר האט מיר
געוואָגָט וועגן אייער זוּן...
 ר ב א י צ ע ג ע. איזער האָרֶץ איז נישט געווען איז איזערע

דער צדיש און דער שטן

רייד, און זי האט עם געפילט. ווילט מיט אן אמת, און זי ווועט אויך
וועלן.

ר ב ה ע ש ๕ (שויגיגט).

ר ב א י צ ע ๕ ע (שטרירינג). וואס טראכט איר נאך, רב
העלן?

ר ב ה ע ש ๕. איך טראכט, איז נאכדען ווי איר האט מיר
געראטן אַפְצּוֹזָאנָן זיך פון מיין ירושה און פון מיין טאטן דעם קדוש,
דארכט איר נישט וועלן מתחתן זיין זיך מייט מיר.

ר ב א י צ ע ๕ ע (האַדְטַ). זי איז געווים דאס
בלוט פון דעם קדוש.

ר ב ה ע ש ๕ (אויפגערגט), ציטערנדיק איז אעלע אברים,
ויל אויפשפרינגען, האַלְטַ זיך אַבעֶר איז און רעדט ביין און שאָרֶך
ארויסט). איך וועל זי איז נישט געבן.

ר ב א י צ ע ๕ ע (אויפשטיינענדיק). איר ווילט זי פֿאַר זיך?

ר ב ה ע ש ๕. און ווען?

ר ב א י צ ע ๕ ע (גאַז ווזען). איר מײַנט עם טאָקען!
ר ב ה ע ש ๕. מיין וויב איז אַנטה לֻמְתְּדִיקָעַן, אַ שְׂכִיב
מדע, זי קאָן יעדן מאָג שטָאָרבּוֹן...

ר ב א י צ ע ๕ ע. איר בעט נאך אַפְשֵׁר אַוְית איר דעם
טוויט!

ר ב ה ע ש ๕. איר טויט ווועט איר אַחֲרֵד זיין.

ר ב א י צ ע ๕ ע. איר זוילט ואָנְנוּ אַוְיך.

ר ב ה ע ש ๕. ווען נישט איר צוּשָׁטָאָנד, ווֹאַלְטַ זיך זי
אַפְגַּעַט. איך וויל קינדרער האָבן.

ר ב א י צ ע ๕ ע. נאמ האט אַיְוָעַ רַע קינדרער נישט געווואָלט.

ר ב ה ע ש ๕ (שפּוֹרִינְגַּט אוּרְפַּט אַוְיך ווַיְלַד אַוְיך). וואָס?

ר ב א י צ ע ๕ ע. דְּאָס פְּנִים... איך זע, איך זע... (איילט
אוועג).

צְדָוָק (איילט אַרְיוֹן). וואָס אַיְוָעַן דָּא גַּעֲוֹעָן, רבּוּ? וואָס
איַיְמַיט דָּעַם זְלָאַטְקָאָוּעָר? וואָס אַיְמַיט אַיְיך?

ר ב ה ע ש 5. רופ מיר אריין שבען.

צ ד ו ק. וואס איז פארט געשן?

ר ב ה ע ש 5. גוין

צ ד ו ק (איילט אונעך זורץ דער פֿאָרְנוּסְטֶעֶר טִיר).

ר ב ה ע ש 5 (שטייט נאץ אלץ, ווי ער וואלט נאכגעלאפֿן
מיט זיין גליק נאץ דב איצטעלען, קראעכט אַרְוֹיס). דאס פֿנִים...
ד א ס פֿנִים... (קוקט אויף דער טיר, פֿוּן וועלכער שבע דאָרָךְ
אַרְיִינְגְּוּמָעָה, הייבט אָנו צו פֿרְוּן זיך מיט דער האנט אַיבְּרוּן פֿנִים,
וואָרְפְּט זיך אויף זיין שטול, פֿאָרוֹוָרְפְּט דעם קאָפּ, פֿאָרְדְּקָט זיך
דעט פֿוּנִים מיט בִּידְעַה הענט, אַטְעַמְתְּ שׁוּנָר. צְדוֹק אָנוּ שבע קומען
אַרְיִין).

צ ד ו ק. שבע איז דא, רבין.

ש ב ע (קוקט מיט טרויער-אַזְוֵיג אויף רב העשלען).

ר ב ה ע ש 5 - (געמַת לאָנְגַּזְעַס אַרְאָפּ דֵי הענט פֿוּן פֿנִים,
האָלַט אַבעַר דעם קאָפּ אַפְּגַּ�וּנְדַּט אָנוּ דעדט אַרְוֹיס). לאָנוּ
אָנוּ אַלְיִין.

צ ד ו ק (אייז אַ וַיְיַלְעַ אַומְּנַטְּשָׁלָאָסּוּן, זִיפְּצַט אָנוּ גִּיט אַרוֹיס).

ר ב ה ע ש 5 (רעם קאָפּ כְּסֻדָּר אַפְּגַּ�וּנְדַּט). שבע...

ש ב ע (רַחֲחָנוֹתְדִּים). וואס איז, פֿעְמָעָר?

ר ב י ה ע ש 5. דער זאלטקאָווער איז דא אַיְצָטָעַר גַּעוּזָן. ער
וועיל דִּין אַזְוּקָנְעַמְעַן.

ש ב ע. ווילט אויר מיך אַזְוּקָגְעַבְן?

ר ב ה ע ש 5. בִּזְמַת אַ יְתָמָה, דָּרְפְּסַט אַלְיִין אַפְּמָאָכָן
בֵּין זֶה.

ש ב ע. אויך האָב שווין אַפְּגַּעַמְאָכָט.

ר ב ה ע ש 5. נו?

ש ב ע. אויך וויסט עם דאָך, פֿעְמָעָר. אויך וויל דעם שידוך
ニישט.

ר ב ה ע ש 5. דאס בחורל איז אַ שְׁוִינְגֶּר אָנוּ אַ תְּלִמְדִיד
חַכְמָה.

ש ב ע. איך וויל אום נישט.

ר ב ה ע ש 5. פאַרוֹאָס?

ש ב ע (שווייגט).

ר ב ה ע ש 5. עס מוז דראָך זיין אַ פאַרוֹאָס.

ש ב ע. איך וויל זיין כי איך.

ר ב ה ע ש 5. אַ מײַידל אַין דײַנְעַ יַאֲרָן מוז חתונה האבן
— וואָס שוויינְגֶּסְטוֹ? — (ווענדט אַ בִּיסְלַ דַּעַם קָאָפַ צַו אַיר). וואָס
שוויינְגֶּסְטוֹ?

ש ב ע (מיט טראָרוֹ). אַ, בעטער! איך ווים נישט, וואָס צו
זאגן, ווי עס צו זאגן. איך קָאָן פָּון אַיךְ נישט אַזְעָק... איך קָאָן
או אַיךְ נישט זַיְן... אָז אַיךְ ווועט מֵיךְ אַזְעָקְשִׁין, וועל אַיךְ זַיְן
זַיְעַד אַומְגַּלְיוֹקְלִיךְ...

ר ב ה ע ש 5. אָז אַיךְ זָאָל נַעֲמָן אַיךְ בִּיהְדוֹ נַאֲךְ דָּעַר
חתונה אַהֲרָר אוּפְּ קָעְטָט?

ש ב ע (הארט). איך וויל נישט חתונה האבן.

ר ב ה ע ש 5. ווי אַנְסְּטוּ עַפְּ!

ש ב ע. ווי איך פִּיל.

ר ב ה ע ש 5. אוּזְוּסְוִים, אָז דוֹ טַאַרְכְּטַ בֵּי מִיר נַיְשַׁט זַיְן.

ש ב ע (מיט שְׁרוּקָה). בעטער!

ר ב ה ע ש 5. נַאֲכְדָּעַם ווֹאָס עַס אוּזְ פַּאֲרָגְעָקוּמָעַן, טַאַרְסְּטוּ
נַאֲרָ נַיְשַׁט וּוּלְעַן אָזְ מִין הוּוּ זַיְן.

ש ב ע. איך פִּיל עַס נַיְשַׁט... איך ווים עַס נַיְשַׁט.

ר ב ה ע ש 5. ווֹיְסְטוּ, פַּאֲרָוָס דָּאָס אוּזְ דַּאְמָאָלְטַ פַּאֲרָד
נַעֲקוּמָעַן? ווֹיְסְטוּ, פַּאֲרָוָס עַנְעַס אַלְיַ אַזְנַעַן? פַּאֲרָוָס איך
הַאָב דַּיר אַוְיְגָעָהוּבָן אוּפְּ דַּיְהַעַט?

ש ב ע. איך ווים עַס נַיְשַׁט. איך ווים נַאֲךְ, אָז איך פִּיל זָוֵד
ווי צְוָנוּבָנְדָן... איך פִּיל אַיְוּרָעַ הַעַנְטָ אַוּוֹתָ מִיר... איך פִּיל דַּי בָּאַ
רוּוֹנָגָן...

ר ב ה ע ש 5. ((קרעכט, שאַלְטַ זִיךְ, ווי ער ווֹאַלְטַ נַיְשַׁט
גַּנוֹאַלְטַ צְוָאָזָן צַו זִיךְ אַיְוּרַעַ ווּרְטָעַר, אָז שְׂרִיטַ שְׁטְרִינְגַּ אַרְוִיס)).
שְׁבָעַ!

ש ב ע (ווי זי וואלט אים נישט געהערט). איך פיל אייערעד
פינגעער...
ר בעה ש. (מיט די פרערודקע אפקראץ' באזועונג.)

ש בעה. איך גלעת די ערטאָה, וועלכע זי האבן אויפֿ מיר באָ
דיבּ...
ר בעה ש. (מיט גרויס בייזקייט). שבע!!! (אי-
קליזל אַ גרויס גערויש, גערשי, ליַאָרֶם. עס הערט זיך אַן זי גע-
שלאָגֶג.)

צ ד וק (הארט הינטער דער טיר). איר וועט נישט אַריַין!

ש ט י מ ע. מיר וועלן שווין יאַ אַריַין!

צ ד וק (שטאָרְקָעֵר). איר וועט נישט אַריַין!

ש ט י מ ע (עקסנוותדיינער). מיר וועלן יאַ אַריַין!

ר בעה ש. (שטייט אַוִי, קוקט שטאָר אַוִי דער טיר.)

ש בעה (צייט זיך לאָנְגָּאָם צוֹרִיך צוֹ דער פָּאָרְסְּטָעֵר טִוֵּר, קָוְקָן)
דִּיק אַיבְּעָרָאָשֶׁט אַוִי דער הִינְטוּסְטָעֵר, וועלכע ווערט אַוִיגְגָּרִיטִין
אוֹן אַין צִימָעֵר רִיסְטִיך זיך אַריַין אוֹן וּלְמָפָּו שְׂרִיעָנְדִּיקָעֵן מְעֻנְנָעֵן
אוֹן פְּרוּוּשֵׁן אַין גַּרְאָנְגֵּל מִיט צְדוֹקָן, בְּרוֹזָן, בִּינְוֹשָׁן אוֹן אַנדְרָעֵן חֲסִיָּה
גּוֹגָעֵן אוֹן שְׂרִיְּתִיךְ דָּאָס וּאָרָט „אַריַין!“ נַאֲזָד בְּרוֹכָס „אַיר וועט נישט“.
ק ו ל ו ת. קִינְדָּעֵר פָּאָלֵן ווי די פְּלִיגִּין! — אַמְּנָפְּהָה! — מְתָאָר
עם נישט דעלְאָזָן! — הערט אַ מעָשָׁה, דער העט שטינְקָט נָאָר
פָּוּן קָאָפֶן...
ר בעה ש. (שְׂרִיְּת אַרוֹיָּת). ווֹאָס אַין דָּאָס?! (עַס
ווערט שְׂטִיגָּן). ווֹאָס זִינְגָּעָן דָּאָס פָּאָרְדָּא ווערטער?!... ווֹאָס האָט
אַיר זיך אַרְיוֹנְגָּעָרְיוֹס?!... ווֹאָס ווֹילְט אַיר?!
צ ד וק. רְשָׁעִים מִיט זִינְדִּיקָעֵן גַּעֲדָאָנְקָעֵן אַוְן זִינְדִּיקָעֵן ווערט
טָעָר!

ג ע מ ו ר מ. זִינְדִּיקָעֵן... זִינְדִּיקָעֵן... מִיר ווֹיְסָן נִישְׁט, זֹאוֹ
די זִינְדִּיקָעֵן גַּעֲדָאָנְקָעֵן זִינְגָּעָן! — מִיר ווֹיְסָן נִישְׁט, ווער זִינְגָּעָן די
רְשָׁעִים!

דער צדיק אוּן דער שטן

צְדָקָה, שְׁטוֹלֶךָ!

בְּרַדְתָּה, שְׁשָׁשָׁ!

בְּיִנְנוֹשָׁה, שָׁאָ!

צְדָקָה, אֵיר פָּאָרוֹזִינְדִּיקְטָה וְיךָ מִיטָּ אַיְעָרָעָ וּוּרְטָעָרָ!

רְבָה הַעַשְׂרֵה, לְאֹזֶן זַיִדְזָן, אַיךָ וּוֹילֶזֶן הַעֲרָן, (עַזְצָטָ

זַיְזָה, דָּעֵר עָלָס אִיזֶן דָּעַרְשָׁאָגָן פָּאָרֶזֶן זַיִן בְּלִיכָּה, דִי פְּרוּשָׁן צַוְּזָוִינְעָן
(זַיְזָה).

צְדָקָה, אַזְיַנְדָּאָזָן, וּוֹאָסֶן זַיִן וּוֹילֶן זַאָגָן.

אַמְאָן (גַּפְונָן הַיְנָטוֹן). אַזְיַנְדָּאָזָן צְוָן פָּאָרְשָׁוִוִינְגָן!

רְבָה הַעַשְׂרֵה, קָוָם אַרְוָוִים פָּוְנְהַנְּטָן אָזָן רַיִיךְ, פָּאָרְשָׁוִוִינְגָן נִישְׁטָה. אַיךָ וּוֹילֶזֶן וּוֹסֶן. (עַמְּ וּרְקָטֶזֶן פָּאָרְנוֹאָנְדָרָה. דָּעָר אַוִיסָּדָרָה יְעִירָרָה פָּאָרְלִירָט זַיְזָה, קָאָזֶן זַיְזָה קָוִוָּס בָּאָוָעָגָן, וּוֹילֶזֶן זַיְזָה נִישְׁטָה בָּאָוָעָגָן. חָשָׁן שְׁטוֹפָט אִים פָּאָרָאוֹיסָן אָזָן מַעַן מַחְטִיקָת אִים מִיטָּ צַוְּזָוְגָּוְגָּעָן) זַיְזָה! רַיִיךְ!

רְבָה הַעַשְׂרֵה (אוֹנוֹטָעָרְטָרִיבָּנוֹזְדִּיקָה). נֹוּ?

דָּעָרָ מְאָן (חַיְיטָ צִיטְעָרְנוֹדִיקָעָרָ שְׁטִיטָם). מִיר זַיְנָעָן טָאָטָעָם פָּוָן קִינְדָּרָה...

פָּרְדוּעָן (מִיטָּ גַּעֲוָוִוִין). אָזָן מַאְמָעָס אַוִיךְ!

דָּעָרָ מְאָן. פָּוָן קָלְיָינָן קִינְדָּרָה...

פָּרְדוּעָן. פָּוָן בְּרַעְמָלָעָךְ... פָּוָן אַוִיסְגָּעָבָעָטָעָנָעָ... אַוִיסְגָּעָדָפִינְיָיקְטָעָ...

דָּעָרָ מְאָן. אָזָן דִי מַנְגָּה נַיְטָ אַרְוָם... וּוֹילֶזֶן אַוִיפָּהָעָרָן... קִינְדָּרְלָעָךְ פָּאָלָן אַוּוֹעָךְ... (גַּעֲוָוִוִין פָּוָן פְּרוּוּעָן שְׁטִיְיגָט אָן) פָּאָרָ אַיְמִיצָנָס זַיְנָה...

רְבָה הַעַשְׂרֵה. נֹוּ? (אָזָן עָלָס גְּרָעָסְעָרָעָ פָּאָרְלָאָרְקִוִיטָה).
דָּעָרָ מְאָן (קָאָזֶן נִישְׁטָה קָוָקוָן גַּלְיָיךְ אַוִיךְ רָבָה הַעַשְׁלָעָן,
וְאַרְפָּטָה בְּלִיכָּה אַוִיךְ זַיִנָּה אַרְוּמִיקָה).

רְבָה הַעַשְׂרֵה. אָזָן וּוֹאָסֶן הַאֲטָה אֵיר זַיִדָּ אַזְוִי אַרְיוֹינְגְּנָעָרִים?

דָּעָרָ מְאָן (מִיטָּ צִיטְעָרָה). שִׁיקְטָה... (עַס וּוּרְטָזָיְעָרָה).
שְׁטִילָה. דִי וּוּבָעָרָה אַלְלָטָן אִיזֶן דָעַם גַּעֲוָוִוִין. מַעַן אַלְלָטָן אִיזֶן דָעַם אַטָּעָם.

דָעַר מַחְזָה, כָּמָעַט מִיטָּ צִיְינְרָקְלָאָפָן). שִׁיקְטָה פָּוָן אַיךָ אַוּוֹעָךְ... שְׁבָעָה...
לְעָזָה... אַיעָרָ שְׁוּעָסְטָעָרָם טָאָכְטָעָר...

ר ב ה ע ש ל (קרעכצט ארויס). אוּאָאוּ...
 ד ע ר מ א נ (דערושאָקענער). ניט... ניט זי... אַוּעַק...
 דעם זַלְאַטְקָאַוּעַר... ער ווארט אַוּפָה אִיר...
 ש ב ע (פֿוּ אַיר אָרט בֵּי דער פֿאָרְנוֹסְטָעֶר טִיר, שְׁרִיַּת אַרוֹיס).
 נַיְינַן! (אַלְעַ אַוִינָן וּבְעַנְדוֹ זַי צַו אִיר).
 ר ב ה ע ש ל. אַיר הָאָט גַּעֲהָרֶט אַיר עַנְטָפָעַר.
 ג ע ט וּ ר מ ל. זַי אַיְזָן דָא גַּעֲוָעָן! זַי אַיְזָן דָא גַּעֲוָעָן דִּי
 גַּעֲנַצְעַ צִיְּטַן!... זַי אַיְזָן דָא גַּעֲוָעָן מִיט אַיְם אַלְיַיְן!!!
 ר ב ה ע ש ל. שָׂאַטְמַן!
 צ ד וּ ק, בְּ ר וּ ד, בְּ יִ נ וּ ש (אוּן זַי חַסְדִּים). שָׂאַטְמַן!
 (גַּעֲמַרְמַל וּוּרְטַ גַּעֲשָׁרִי).
 ס וּ ל וּ ת. זַי אַיְזָן דָא גַּעֲוָעָן מִיט אַיְם אַלְיַיְן! זַי אַיְזָן דָא
 גַּעֲוָעָן מִיט אַיְם אַלְיַיְן!
 ר ב ה ע ש ל (אַרְבִּיבָּרְשָׁרְיעִינְדִּיך). זַי אַיְזָן דָא גַּעֲוָעָן מִיט
 מִיר אַלְיַיְן! אַוְן אַיר פֿאָרְנוֹמַט זַי גַּלְיַיךְ פֿוֹנְדָאנְעַן!
 ס וּ ל וּ ת. ער אַיְזָן דָא גַּעֲוָעָן מִיט אַיר אַלְיַיְן!... ער ניט עַם
 צַו!... ער ווֹיל זַי נִישְׁטַ אַוּעַקְשִׁיקְן!... נַאֲךְ וּוּינִיךְ קִינְדָּרֶעַר גַּעֲשְׁטָאַרְבָּן!...
 אַ רְבִּי אַיְן עַט!... אַ שְׁבָתִי צִבְנִיקְן!... אַ קָּאַזְיַיךְ! אַ קָּאַזְיַיךְ!
 ר ב ה ע ש ל (שְׁפָרְגָּוֶט אַוִוָּך, גַּאנְץ אַוְטָעַר זַו). וּוּאַסְפָּן!
 אַיר דַּעֲרוֹעָגַט זַיְךְ!! (דער עולָם דַּעֲרָשְׁעָט זַי פֿאָר זַי בְּלִיקְן
 אַוְן כֻּסְס, וּוּרְטַ אַפְּהַעַטְקַ, הַיְבַּשְׁת זַי אָן צַו רָקוּן אַוִוָּך הַינְּטוּן, צַדְקָה
 אַוְן דִּי חַסְדִּים לְאַזְוֹן זַי אַרְיוֹן אַוִוָּך דַּעַם עַולָּם אוּ שְׁטוֹפָן אַיְם צַו
 דַּעַר טִיר).

צ ד וּ ק. רְשַׁעַיִם! אַט אַיְצָטָעַר עַרְשַׁת וּוּט זַי אַנְהִיבֵּן דִּי
 מַגְפָּה! (די וּוּיְבָעַר יָאַמְעַרְן). דַּעַר עַולָּם וּוּרְט אַרְוִיגְנַשְׁטָוֹפַט. אַיְן
 קְלִיּוֹל גִּיט אָן אַגְּרוֹוֹשְׁ).

ר ב ה ע ש ל (חַיִּיט פֿאָר וּוּלְדוֹן כַּעַס פֿאָרְקוּרְמוֹתָן גַּעֲזִיכְטַן).
 קָאַזְיַיךְ! קָאַזְיַיךְ! אַיְזָן זַאֲל זַיְין קָאַזְיַיךְ!... אַיְזָן אַוִוָּס רְבִּי!... נִישְׁטַ מַעַרְבִּי! (בְּנוֹרוֹת אָפְּ פֿוּן זַיְיךְ דַּעַם גַּאֲרָטָל אוּ שְׁמִינִיט אַיְס אַוּעַקְ).

אַיְזָן אַוִוָּס רְבִּי! (קָוָקָט זַיְיךְ אַרְומָן נַאֲךְ שְׁבָעַן). שְׁבָעַן שְׁבָעַן!

ש ב ע (שְׁרִיַּת אַוִוָּך פֿאָר שְׁרָעָך פֿאָר דַּעַם אַוִּיסְדוֹרָך פֿוּן זַיְין
 גַּעֲזִיכְטַן).

ר ב ה ע ש 5. זי האבן מיך גערופן קאזוק, וויל אוך זיין
קאזוק! (לאזט זיך צו איר, כאפט זיך ארכס אונ קושט זיך, קושט זיך).
ש ב ע (ראנגנט זיך, שטופט איט פון זיך).
ר ב ה ע ש 5. אט איזו! זאל ויין קאזוק!
ש ב ע. ניין! ניין! לאוט מיך אפ!
ר ב ה ע ש 5. קאזוק, הא! (קושט זיך ווילד אונ ווילדער).
ש ב ע (רייסט זיך פון איט ארכיס). ניין! ניין!
ר ב ה ע ש 5. וואם איזו? וואם בייזטו דערשראקן? וואם
האסט זיך אועטנעריסן פון מיר? שבע, דו בייזט דעם פטעטערם, אונ
דר פטעטער איז דיזן!... דו האסט נישט געוואלט אועט איזן פון מיר, אונ
אייך האב דיך נישט געוואלט אועט איזן!... דיזן ליב האט נישט גע-
קאנט פארגענסן מינע פינגער, מינע פינגער האבן נישט געקאנט
פארגענסן דיזן ליב... קומ!...
ש ב ע. ניין!... אייך האב מורה!... אייך האב איזטער מורה
פאל איזיך!... אייך זייט נישט איזן!...
ר ב ה ע ש 5. ווערדען בין אייך? אייך בין דער פטעטער!...
האסט איך געוואלט דיזן פטעטער!...
ש ב ע. נישט דעם פטעטער... נישט איז...
ר ב ה ע ש 5. וואם איז א...
ש בע. ניין! נישט דעם...
ר ב ה ע ש 5. קאזוק!... זאג עס ארכיס!... קאזוק!!! זי
האבן עם מיר אין פנים געווארפן... צוליב דיר!... איז זאל זיין!...
שטייך ווי דער טוט איז די ליבע!... אובייך זיך האלטן מיך פאל א
זינדיוקן, איז זאל זיין!... אובייך אויס רבוי, איז אוייס!... אובייך איזוק,
אייז א קאזוק! איז א קאזוק! (כאפט ארכס פון קאפ די יארמאלקע אונ
שטייך זיך פון זיך איזו!).
ש ב ע (שרויט אויס פאל שרעה).

ר ב ה ע של (שטעלט און זיין שטערן בליך אויך דער יאר-
מאלקען, רעדט שווער ארכיס). איז א קאזוק! (טראקט די האנט צום
אונגנדעטען קאפ, פאודעקט איט, ציט זיך לאונזאums צו דער יארמאלק-
ען, הייבט זיך אויך, טוט זיך איז). א קאזוק... גיון!... נישט פאל מינע
כחות... גאטוניו, ווי האב איך דאס געוואלט? ווי האב איך דאס

גערדעד?... ווי האב איך דאט געלאנט?... (מיט טרערו). ווי א פיער איז איזן מיר אריין... א משונעת... (גיט צו דער קלייזלטר, ענטז זי און רופט ארויס). צדוק, בריניג אלעמען אריין! (גיט צו ריך צו זיין פלאץ ביט טיש און קוקט נישט איז שביעיס זיט). אויס-געניכטערט זיך.

ש ב ע (רומנו-תפוג). פטערט!

ר ב ה ע ש ל (קוקט זיך אויס איר נישט אום). אויס-געניכטערט. (אי שטיבל קומען אריין צוז, ברוז, ביינוש, די חסדיים און דער גאנצער עולס, דערשראָקענע, פאָרלארענע. רוב העשל שטייט אויס). יידן! זויט מיר מוחל, יידן! מיט געבראָכענעט האָרֶץ בעט איך בַּי איך מיחילה. און איך דאנס איך. איר האָט מיך געבראָכט צו זיך, אויפגעגענט דֵי אונגן און אַרְוִיפֿעַרְט אַוְפַּן רִיכְמִין וועג. מײַן שׂוֹהֻםטָעָרָם טָאָכְטָעָר וועט גְּלִיךְ אַפְּגַּעַפְּרַט ווערן צום זלאָטְקָאָוּהָ.

ש ב ע (לאָזֶט אַראָפֶן דעם קאָפֶן).

ר ב ה ע ש ל (נישט קוֹנְדִּיך אַוְיָס אִיר). שבען!

ש ב ע (נישט אויפֿהַיְבָּנְדִּיך דעם קאָפֶן). ווי צוֹשְׁטִיחַמְּנָזִיך אַיז פָּאָרָאָוִיס). יאָ, פטערט.

ר ב ה ע ש ל. ביזט אָן אַיְニַיְלָפָן אַ גְּרוּזָן צְדִיק, פָּוָן אַ קְדוּשָׁה. געדענְך עַמ. גַּנוּטוּ זיך אַיבָּעָר, פָּאָק דִּינְעָזָכָן, וּוְאַשְׁאָפֶן דִּין גְּוַיְכָט, כָּשֶׁר דִּינְעָזָלְפָן, אָן צְדָוק וועט דִּיך אַפְּפִירְן צוּ רְבָּאַיְצָעָלָעָן. זוי גְּזַעַנְט אָזָן פְּרוּמָן!

ש ב ע (מיט וואַיְקָו בְּלִיחָ). זויט גְּזַעַנְט, פטערט! (גיט אַזְעָקָן צו זיך מיט וואַיְקָע טְרִיטִיט). ע ו ל מ (אי גַּשְׁטָאָמָל). רְבִּי... רְבִּי... אַיר וועט אָנוּן מוחל זְיוּן... רְבִּי...).

ר ב ה ע ש ל (ווי אויפֿגַּעַוְאָכָט). אָן אויס רְבִּי (שְׁרַעַך אַיז עָגָט).

ר ב ה ע ש ל. אַיך ווֹיל נִשְׁטָן זְיוּן מַעַר קְיֻן רְבִּי.

אויס גַּעַש רְבִּי. רְבִּי!
ר ב ה ע ש ל. אַיך ווֹיל זְיוּן אַיך, בְּלוֹזָן זְיך. אַיר האָט מיך גַּעַרְוָטן קְאַזְיָק...
...
...
...

עו 5 מ (מיט געוויז). א, רב!

ר ב ה ע ש 5. איך האב זיך אלין גערופן קאוזיכ!

עו 5 מ. היילקער רב!

ר ב ה ע ש 5. מײַן אָפְשָׁתָם אֵין מסופֶּק...

עו 5 מ. נײַן, רב!

ר ב ה ע ש 5. וויל איך קיינעם זונ נישט זיין. איך בין נאָר דער זונ פון דעם יידישן נורל. נאָר יידן קאן אַזּוֹנִים געשען... שיחיות... פֿאַרְגּוֹן אַלְטִיקּוֹנְג... קְדוּשָׁה אָון טומאה... דָּאַס קָאן בַּיִ יַידְן נָאָר גַּעֲמָאַלְט זַיְן... נָאָר יַידְן קָאנָעַן אַזּוֹי גַּעֲוָאָרְפָּן וּוּרְעַן צַוּוֹשִׁי קְרוֹשָׁה אָון טומאה... וּוּאַס אֵין — טָאַט עָ? אַיך בֵּין זַיִד, קָודְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵין מִין פְּאַטְעָר, דָּעַר גַּאטַ פָּוֹן פָּאַלְקִי יִשְׂרָאֵל. זַיְנָעַר בֵּין אַיך, זַיִן זַיִן, זַיִן קָונְדֶּ.

עו 5 מ. רב!

ר ב ה ע ש 5. אָוָס רב! קְלָאָפֶט נִישְׁט אֵין מִיּוֹנָע טִירָן, קוּמֶט נִישְׁט צוּ מִיר מַעַר מִיט בְּקָשָׁות אָון קוּוִיטְלָעַך. אַיך וּוּלְ מַעַר גָּאָרְנוּשִׁתְהָאָבָן פָּאָר אַיְדָה. אָוָס רב. אַיך מִיט אַלְעַיְדָן צַוְּנִיְיך. אַ פְּשָׁוּטָר יַידְ.

עו 5 מ: מִיר בְּעַטְן דָּאַך מַחְילָה!

ר ב ה ע ש 5. אַיְזָנָט. הָאָבָן מִיר זיך אַיְנָע דִּי אַנדְרָע מַוחְלָ גַּעֲוָעָן, אָון דְּעָרְמִיט אַיְזָלְצָן צַוּוֹשִׁן אָוָנוֹ גַּעֲנְדִּיקְט. זַיִט גַּעֲוָונְט, יַידְן! גַּיּוֹט צוּ אַיְעָרָעָה הַיְמָעָן אָון הַאָפְטָם, אַיר וּוּט אַיְעָרָעָ קִינְדָּרָע מַגְדָּל זַיִן. צְדֻוק, קָוָם, דִּין לְעַצְעַט שְׁלִיחָות וּוְאָרְט אַיְוָף דַּיר. אַוי דָּרְעָנָאָך בִּזְטוּ פְּרִוי פָּוֹן מִיר.

צ ד ו כ (גָּאָזֶן צַעְבָּרָאָכו אָוָן פֿאַרְוּוַיְוָט). רב!

ר ב ה ע ש 5. דָו בְּיוֹט גַּעֲוָוִינְט צוּ פָּאָלָגָן מִיךְ, וּוּעַסְטוּ וּוּיְתָעַר פָּאָלָגָן, צּוּמָ לְעַצְעַן מַאְלָ. נִשְׁטָ דַּיבָּר מַעַר. קָוָם, וּוּסְטָ שְׁבָעָן אַפְּפִירְוָן צּוּמָ זְלָאָטְקָעוּתָה. זָאָג אִים, עָרָקָן אַיְבָרָעָנָעָמָן מִין גַּאנְצָע וּרְוָשָׁה. אַיך גַּיּוֹ צוּ מִין קְרָאָנְקָעָר וּוּבָב, שְׁבָעָם אָרָט בֵּין אַיר צוּ פֿאַרְנָעָמָן.

(עָרָגִיט, צְדֻוק הַיְנָטָעָר אִים מַוְתָּגְוִוִּין.)

ב ר ו ז (רוֹפָט אָוִיס). דְּבִינוּוֹ!

ב יִנּוֹ ש (איַן אַנְדָּר שָׁאָן). רבּוּנוּ! (אַיְבָרָחָזָוָג וּוּרט נִיגּוּן, פּוֹלְ פְּרוֹמָעָר בִּינְקָעְנִישָׁה).

אלֹהֶ תּוֹלְדוֹת נָח...

טְרַאֲגָנְדִּיעַ אֵין דָרְיַ אַקְטָן.

פַּעֲרוֹןָנָעַן:

נְחָה.
נְחָה, זִוֵּן וּוֹיֵב.
שְׁמָם
יְפָתָח
חַמָּה
שְׁמָה, שְׁמָס וּוֹיֵב.
יְפָתָח, יְפָתָעַם וּוֹיֵב.
חַמָּה, חַמָּס וּוֹיֵב.
פָּלָג, שְׁמָס אֶוְרָאִינִיקָּל.
כְּנָעָז, חַמָּס אִינְגְּסְטָעָר זָוָן.
שְׁמָה נָא יְאַלְּהָוִם-זִוֵּן.
עַזָּאַל
אִסְטָאַהָאָרָה.
פָּאַטְעָר
מְוָטָעָר
בְּרָוְדָעָר
גָּעָרָעָה.
מָאָה.
דָּאָנוֹאָה.
עַלְּגָג.
אַרְוָה.
אָאַרְגָּטָה.
פָּאַרְבָּאָה.
אַרְדָּאָה.
מענְעָר אָוָן פְּרוּיעָר פָּוָן פָּאָר דָּעָם מְבוֹלָן.
אַן עַיְלָה מְעָרָה.
אַכְנָעָנָה.
בְּנָעָנָה.
בְּנָעָנִים. עַילְמָעָר, מְנוֹגָעָר.

ערשטעט אקט.

ער ש ט ע ס צ ע נ ע.

רעד פלאץ פאר נחיס תבה. אין הינטערגרווט די טירזיזיט פון דער תבה. רעכטס א גויסטער פעלן, וואט זיין שפיך פאָרַשְׁוִיןֶדֶט אין דער הוּן. לינקס בוימער. די שיר, וועלכע געפינט זיך אין צוֹוִיטֶן שטאק פון דער תבה, אין אָראָפֿגָּעָלָן אוֹיף הענוגוֹס. זיך אין באָ שלאָן אין אַיר ברייט מיט פלאָנְקָנוֹס אָן דינְשָׁ אַלְסָ טְרָעָפָּ, אָרוֹיףָ אָן אָראָפֿ-צָוִיגָּן. — נָחַ שְׁטִיעַט אָוִיבָּן אַין דער טִיר, לעבען אַים זַיְן 22 שָׁם. יְפֵת זִיכְטָ אָוִיףָ דער פִּינְפְּטָעָרָ פְּלָאָנְקָעָ פָּוּן דער טִיר. פָּאָר אַים זִיכְטָ חָם אָוִיףָ דְּרִיטָעָרָ פְּלָאָנְקָעָ. אָוָונְטָן אָוִיפָּן פְּלָאָצָּ אַסְּן עֲולָם, צְוִישָׁן וּוּלְכָעָ עַט גַּעֲפִינְעָן זַיךְ גַּעֲרָעָדָ, מָאָרָ, רָאוֹאָךְ, עַבְּגָּ, אַרְזָטָ, פָּאָרְכָּאָן אָן אָרוֹאָזָ. אַ רְעַשָּׁ פָּוּן גַּעֲלָכְטָעָר אָן חַזְקָ-מָאָן כָּעָרִי פִּילְטָ אָן זַיךְ לְוֹפְּטָ.

נָח (שרײַט אָוִירָן אַין דעם רָעַשָּׁ). אַיךְ רָעַד צַו אַיךְ אָן נָאָר מעַן פָּוּן אַלְחוּם, פָּוּן אָוְנוּרָגָטָה יְהָוָה. עַר בָּאָדוּרְטָ, וּוּאַסְּ עַר הָאַטָּ דָעַם מְעֻנְטָשָׂן בָּאַשָּׁאָפָּן. זַיְן הָאָרֶץ אַין טְרוּוּרִיךְ אַין אַים. דָעַם מְעֻנְטָשָׂן שְׁלָעַכְטָסְקָוִיט פִּילְטָ אָן דִּי גַּאנְצָעָ רָעַד, אָוָן דִּי גַּעֲדָאָנְקָעָן פָּוּן זַיְן הָאָרֶץ זַיְגִּינְעָן אָנְעָוָעָנְדָט אַוְיפָּ רְשָׁוּתָ דָעַם גַּאנְצָן טָאגָן. (רָעַשָּׁ פְּאָרְשָׁטָאָרְקָט זַיךְ אָנוּ נָח דָעַרְחָעְכָּרְטָ זַיְן קָוָגָ). אָוָן עַר הָאַטָּ גַּעֲזָגָטָ: אַיךְ וּוּלְ אָפְמָעָקָן פָּוּן דָעַרְ עַרְדָּ דָעַם מְעֻנְטָשָׁ, וּוּאַסְּ אַיךְ הָאָבָּ בָּאַשָּׁאָפָּן. זַיְיָ הָאָבָּ חָרְתָּה, וּוּאַסְּ אַיךְ הָאָבָּ זַיְיָ גַּעֲמָאָכָט. אַ סְוָה זַוְעַט קְוֹמָעָן צַו אַלְעַזָּ, וּוּאַסְּ לְעַבְּטָ. זַיְיָ הָאָבָּן דִּי עַרְדָּ אָנְגָּעְפִּילְטָ מִיטָּ רְוִיבָּ, אָוָן אַיךְ וּוּלְ זַיְיָ פָּאָרְנִיכָּטָן פָּוּן דָעַרְ עַרְדָּ. (דָעַרְ גַּעֲלָכְטָעָר גַּעֲרִישָׁ שְׁטִיעִיגָּט אָוּ).

נָח דָעַד (ליינקס פָּאָרְנוֹט). אַין נִישְׁתָּ שְׁטוֹרָאָס גַּעֲנָגָ, וּוּאַסְּ עַר הָאַטָּ דִּיךְ אָרְיוֹנְגָּעְזָעָצָט צְוִישָׁן אָוָנוֹ? (גַּעֲלָכְטָעָר).
מָאָר (לְעַבְּן גַּעֲרָעָדָן). בִּזְוּת אַ גַּוְטָעָ פְּלָאָגָן!

ש. מ. הערט דאך, וואס דער טאטטוע רעדט צו אייך!
 ר א ו ו א (לעבען חארכו). און דער איז נאך א צונאכט! מאכט
 דיב פלאג נאך שטארכעט. (געלאכטער).

ש. מ. זויט שטייל! לאזט דעם טאטטן רעהן!
 ע ל י ג (רעלעטס פאָרְנוֹט). מיר טווען גאנַּנִּישט נישט אומזיסט.
 נ. ח. פון אייער טוביה ווועגן זאלט איר העזן!
 א ר ו ד (לעבען עלייג). ווילסט אונז טאן א טוביה, מוזטו אונז
 באָצָאַלְן! (געלאכטער).

ש. מ. וואס דער טאטטוע ווועט אייך זאגן, טראנט מיט זיך באָ
 לוינונגן.

צ א ר א ט. ווועט עם שמעקן ווי פְּלִיּוֹשׁ, וואס טרייפט מיט
 בלוט?

ע ל י ג. האט עס דעם טעם פון א יונגעער פרישער מיידל?
 נ. ח. עס ווועט אייך דעם אַטְעֵם שווין באָנְעָמָן!
 א ל ע (שוווער אויפֿאָטְעָמָנְדִּיך). אָוּוֹו! (געלאכטער).

נ. ח. (חייט גאנַּצָּער קְ‏וָאָפְּצָה). אָזֶוּי האט געוֹאנַט אלְהִים: און אייך
 וועל בריונגען א ואָסְטְּרָמְבּוֹל אַוְּיפְּ דער ערְ...
 ג. ע. ר. ע. ד (חאָכְטַּנְאַךְ נאָךְ נְחִיסְטִּים). „זוּ פְּאָרְנִיכְטָן פון אָונָז
 טערן הייל דאס גאנַּצָּע פְּלִיּוֹשׁ...”

צ א ר א ט כָּפְּפָט אָונְטְּרָט מיט דער זעלבייקער נאָכְחָאָכְעָנִישׁ.„
 וואס האט אַין זיך אַעֲבְּנָסְטָטְעָם...”

מ. א. ד, ר א ו ו א און א. ד. ו. ד (חאָכוּ עס ווי די פרידער-
 דיקעט). „אַלְּזַי וואס אַוְּיפְּ דער ערְ ווועט אָוְקְמוּעָן!...” (פֿאָרְשְׁטָאָרְקָה
 טער געלאכטער).

ע ל י ג. זעטּן, מיר קאנַען שווין גענוֹי די וווערטער. האסְטַּט זוי
 מיט אונז גוט אַיְנָנָעָחוּרט.

נ. ח. באָלְד ווועט אַיר באָקָאנַט ווערְן מיט דער זאָך.

צ א ר א ט. איז דאס א זאָך פון פְּלִיּוֹשׁ מיט בלוט? עס אַין
 דאָך הוַיְלַע וואָסְטַּרְ! (געלאכטער).

ע ל י ג. וואס וועל אייך טאן מיט א יונגעער פרישער מיידל
 אַין אַוְּיְפְּטַּל וואָסְטַּרְ?

ר א ו ו א. זאל זי אויפ איר דוקן שוויימען! (געלעכטער.)

נ. ח. דער טאגן אוין שווין דא!

א ל. ע. מיר וועלן שוויימען! שוויימען! שוויימען!

נ. ח. איך וווארן איך צום לעצטן מאל!

א ר ו ד. קאנסטעו שוויימען, נח?

ע ל. ג. און צ א ר א ט. ער האט דאך זיין קאסטען!

מ א. ר. קאו דיין קאסטען שוויימען?

ר א ו ו א. האסט אַנְגָּעָפָקָט אִים מֵיט צַוְּפֵל חַיּוֹת. (אי-

וועיס שטייט.) איך וווארן דיך, דיין קאסטען קאו נאך אונטעריגין.

נ. ח. איך וווארן איך צום לעצטן מאל: בעסערט איעירע וועגן,

איידער עס ווערט צודשעט. הערט אויף דעם דוייב. פֿאַרְלָאַנְגָּט נִישְׁתָּמַעַן

וועס נישט איירעס. פון מארד לאזט אַפְּ דַי הַעֲנָט, זאל אַוְיהַעַן דער ניאוֹת... (א דזונדרזיךער געלעכטער פֿאַרְטּוֹבֶּט זיינ שטייט. וזה

שורייט אַרְיבָּטֶר.) איך זאג איך צום לעצטן מאל: דער טאגן אוין דא,

די שעה אוין זיינר נאעטן. דער געלעכטער וועט פֿאַרְשְׁטִיקֶט ווערן

איין איעירע מיילער...

א ל. פון ואַסְטָר! וואַסְטָר! וואַסְטָר! (געלעכטער.)

נ. ח. איך האב מײַנס געטאן. (גייט אַרְיוֹן אַין תָּבָה בָּאָגְלִיָּת פֿוֹן געלעכטער.)

ש. מ. איר פֿאַרְטְּרִינְקָט מֵיט לאָבָן דעם טאָטָנָבָן דַיְה, אַיר וועט

פאַרְטְּרוֹנְקָעָן ווערטן, גִּזְיָּת אַזְעָק נאָזָן זָה, באָגְלִיָּת פֿוֹן אַזְיָּעָר גַּעַגְעָלָעָן.)

ג. ע. ר. ע. ד. (וואו זער געלעכטער לייגט זיך, רעדזט (אָז וְזוֹ):

„הערט אויף דעם דוייב, פֿאַרְלָאַנְגָּט נִישְׁתָּמַעַן, וועס נישט איירעס!...“

האהאהאה... און איך זאג: ווען איינער האט מעָר פֿאַר מִיר, מוֹעֵר

האָבָן ווַיְיַיְנִיקָעָל!

מ. א. ר. הא! ווען איינער האט גַּלְיָּיך מֵיט מִיר, וועט ער שווין

האָבָן ווַיְיַיְנִיקָעָל!

ר. א ו ו. א. האהאה, ווען איינער האט נאָר עַפְעָם, וועל איך

שווין זען, ער זאל גַּרְנִינְשָׁטָה האָבָן!

ע. ל. ג. (או אַרְוֹד אָוֹ צָאָרָאָט). „פֿאַרְלָאַנְגָּט נִישְׁתָּמַעַן, וועס נישט

אייערטס!..." און ארדאכטס נייער געצעטלט איזו מיר שטטעבעניש איזן די אויגן.

א ר ו. ד. מיר קלעמעט פאר דיר מײַן האָזען.

צ א ר א. ט. און איך בין גרייט צו העלפֿן. א, "פּוֹן מאָרד לאָזט אָפּ די הענט!" (איין אָ גּוֹפּעּ רַעֲכְטָס צוֹיִשּׁן וְתָבָה אָנוּ פְּנַלְדֵּץ צוֹלָאָכְט זֶיךְ אַיְינָעָרּ הָוּזְ אַיְוֹפּוּ קָוּגּ, פָּאָרוֹאָפּוֹנְדִּיךְ דָּעַם קָאָפּ אָנוּ לאָכְנָזִיךְ מִיטְן גָּאנְצָן קָעְרְפּוּרּ, מִיטּ דִּי הָעָנוֹת אָוּנְטָעָרָה אַלְטָנְדִּיךְ דָּעַט בּוֹזּ.)

ע ל י. ג. זַעַט נָאָרּ, וְוַיְ פָּאָרְכָּאָדּ לְאָכְטָן!

א ר ו. ד. האָטּ פְּרִיעָרּ גּוֹטּ אַרְיִינְגְּעַפְּרָעָסּן.

צ א ר א. ט. (הַיְבָט אַוִּיךְ אַשְׁטִיְין אָנוּ וְאַרְפָּט אַוִּיךְ פָּאָרְכָּאָדּ). אָטּ הַעֲרָטּ זַיִן לְאָכְן אַוִּיךְ.

פ א ר ב א. ד. (שְׁרִיְתּ אַוִּיךְ). וּוְעַדְיָה אָטּ דָעַם שְׁטִיְין אָוֹוּ מִיר גְּעוּוֹאָרְפָּן?

ע ל י. ג. אַרְוּד אָנוּ צ א. ר. א. ט. (וְיִיְזָן אָנוּ אַוִּיךְ אַיְינָעָסּ לִינְקָסּ צוֹיִשּׁן דִּי בְּיוֹמָעָרּ); אַדְדָאָל!

פ א ר ב א. ד. (הַיְבָט אַוִּיךְ דָעַם שְׁטִיְין אָנוּ וְאַרְפָּט אַוִּיךְ אַרְדָּאָכוּ). אָטּ הַאָסְטּוֹ אִים צוֹרְקָאָ!

אַרְדָּאָךְ (שְׁרִיְתּ אַוִּיךְ). אַוִּיךְ וְוַיְ אַוְיָה עַסְ?... וְוַעָּה?

ע ל י. ג. אַרְוּד אָנוּ צ א. ר. א. ט. פָּאָרְכָּאָד!

פ א ר ב א. ד. אַיךְ הַאָבּ דִּיר דִּין שְׁטִיְין צוֹרְקָנְעַשְׁקָטּ!

אַרְדָּא. דִּין שְׁטִיְין? דַּוְיִינְגָּה, דַּוְיִינְגָּה, דַּוְיִינְגָּה צוֹנְגָּה!

(לאָזַט זֶיךְ צוּ פָּאָרְכָּאָדּ מִיטּ זַיִן מַעְשָׂרּ).

פ א ר ב א. ד. (לוֹוְפּט אִים אַנְטְּקָעָגּ מִיטּ זַיִן מַעְשָׂרּ). דַּוְיִינְגָּה, דַּוְיִינְגָּה, דַּוְיִינְגָּה שְׁלַעַכְתָּעַד צָאָן! (אַרְדָּאָךְ פָּאָרְדָּרִינְגָּטּ פָּאָרְכָּאָדּ נָאָרּ רַעֲכְטָסּ. דִּי אַיְבָּעַרְקָעּ קָוּקָן צָוּ).

אַרְוּד. אָ, אַן עֲבִירָה פָּאָרְכָּאָדּ'סּ גּוֹטּעּ מַאְלַצְיּוֹתּ!

צ א. ר. א. ט. (צָו עַלְגָּגָן). קָאָנְסָטּ שְׁוֹן אַרְיִינְצִיעָן אַין אַרְ-

דָּאָכְטָסּ גַּעַצְעַלְטָסּ. (גַּעַרְעַד, מַאְרָא אָנוּ וְאַזְוָאָזְ קָוּמָעָן צָוּ).

גַּעַרְעַד. אַירְהָאָטּ פָּאָלְשָׁ אַוִּיךְ אַרְדָּאָכְעָן אַנְגָּעוּוֹוֹזָן.

ע ל י. ג. פאלש? וואס איז דאס פאר א ווארט?

מ א ר (צ'ז אראטץ'). דעם שטיין האסטו גוואארפן.

צ א ר א. מ. גויט עס דיק אן?

ר א ו א. ניין, גויט אונז נאך נישט אן, אבער שלאנן וועלן
מיר אייך דערפהה. (עה, גערעד און מאך כהפּאָרְוִיס זיערע
מעסערס. דַּי בָּאָפְּאָלָעָנָע טָרָעָטָן אָפְּ וְאָךְ רָעָכְטָס, דַּי בָּאָפְּאָלָעָרְ וְאָךְ זַיְיָ).

י פ. ת (שטייט אויף). אייך וועל ניין זאגן דעם טאטן, איז דער
מכיל וועט באָלֶד אַיבָּעָרִיט זַיְן. (גוייס אַריַין איז דער תְּבָה. הַם קָוָקָט
וְאָךְ נִיגְעָרֵיךְ דעם גַּעַשְׁלָגָג).

ג ע ר ע. ד (קומח צויר בָּאָלָאָדוֹ חַיִּיט זָאָכוֹ, לאָכְט אָוֹן שְׂרוּיָט
צ'ז זַיְיָ�ן חַבְּרוּס). לְאָזֶת זַיְיָ לְוִיפָּן, דַּי נַאֲקָעָטָע. וְאָלָן זַיְיָ נאָךְ זַיְיָעָרָע
לְעַבְּנָס טְרָאָגָן) (מחאר אָוֹן דָּאָוָאָס קָוָמָעָן צוּרָק, פָּאָכְנָדִיק מַזְטָזָה זַיְיָעָרָע
בלוֹטִיכָע מַעֲסָעָר).

מ א. ר. אייך לִיב אָז אַרְבָּעָט אַפְּצָוָטָן אַינְגָאנְצָן!

ר א ו א. אַוּוּקָעָנְלִיְיָת זַיְיָ אַיְינָס נאָךְ אַיְינָס. (צְיִילָט אָוֹף זַיְיָ
פִּינְגָּרָ), אַיְינָס, אַיְינָס — דְּרוּיָן!

מ א ר (צ'ז גַּעַרְעָדָן). אַיְצָטָעָר צִיְּגָן, וואס דַו האָסָט פָּוָן זַיְיָ
אַרְאָפְּגָנְעָרִיסָן.

ג ע ר ע. ד. אָלָאָן, וואס זַיְיָ האָבָן אַוּוֹף זַיְיָ גַּעַהָאָט.

מ א. ר. עַלְיוֹגָט וּוּסְטָמוֹ גַּעַבְּן מִיר.

ר א ו א. אַרְוֹדָס אַיְזָן מִין חַלְקָה.

ג ע ר ע. ד. האָט אַיְזָר אַרְאָפְּגָנְעָרִיסָן?

מ א. ר. מִיר האָבָן גַּעַשְׁנִיטָן, גַּעַשְׁמָאָכָן.

ר א ו א. אַוּוּקָעָנְלִיְיָת אַיְינָס נאָךְ אַיְינָס.

ג ע ר ע. ד. נַעַמְתָּ זַיְקָ דַי גַּוְפִּים, דַי קָלְיָדָוָגָג נַעַמְתָּ זַיְקָ.

מ א. ר. אייך ווּלְעַלְיוֹגָט אַנְגָּעָטוֹ.

ר א ו א. אייך האָבָן גַּעַשְׁמָאָכָן אַרְוֹדָס, אָוֹן אַרְוֹדָס בְּלִיְבָט

פָּאָר מִיר!

ג ע ר ע. ד. אַיְדָעָרָן נאָךְ זַיְן אַרְבָּעָט. אַיְרָ האָט גַּעַשְׁנִיטָן
אוֹן גַּעַשְׁמָאָכָן, נַעַמְתָּ זַיְקָ אַיְזָר דַּאָס פְּלִישָׁ אָוֹן בְּלוּטָה. אייך האָבָן דַּאָס
אַנְגָּעָטוֹ פָּוָן זַיְיָ אַרְאָפְּגָנְעָרִיסָן, דַּאָס אַנְגָּעָטוֹ בְּלִיְבָט פָּאָר מִיר.

מ. א. ר. (שארכ). וועסט מיר עליג'ס געבן!

ר. א. ו. א. וועסט מיר אַרְדָּס אונטערווקן!

ג. ע. ר. ע. ד. דאס איז איצטער אליעז גערעדס.

מ. א. ר. (גיט זיך אויף אים אַ ואָרְפַּ מיט זיין משטער). וועסט
מיר עליג'ס געבן!

ג. ע. ר. ע. ד. (טרעט שנעל אויף יונקס צווישן די בוימער, פאר-
שטעלנדייך זיך מיט די פולע זאכן). מאָר אַטְאָקִירֶת אַיס מיטן מעסער,
זוכנדייך אָנוֹ אַרט, וואּוֹ אַרְיִינְצּוּשְׁטָעָן. רָאַוּאַגְּ נִיטְ נָאַךְ הִינְטוּן מִיטְ�וָן
אַגְּנְגְּנְשְׁטָעָלָן מעסער. בליבט שטיין ניט ווַיֵּט פֿוּן די בוימער).

מ. א. ר. (קומט אָנוֹ, גִּינְעַנְדִּיך אַוְיף הִינְטוּן, מִיטְ די אַפְּגָנְגָנוּמָה נָעָן
זאָכוֹן). אַט אָזוֹו!

ר. א. ו. א. (גיט אויף אַיס אַ שְׁפָרוֹנָג פֿוּן הִינְטוּן מִיט זִין מַעַן
סָעָר). אַט אָזוֹו! (מאָר פָּאַלְטָן. רָאַוּאַגְּ כָּאָפְּטָן זיך זאָכוֹן אָנוֹ אַנְטְּלוּיפְּטָן).
ח. מ. (צְוָלָאָכְטָן זִיךְ). האהאההההה... אַט אָזוֹו! (הַאֲקָטָשׁ שָׂנָעָן אָפְּ
זִין לָאָכוֹן. שָׁם אָנוֹ יִפְתַּח קָוָמָן אַרְוּסָס פֿוּן דָּעַר תְּבָה, גִּיעַן אַרְאָפְּ, קָוָן
זִיךְ אַרְוּסָס).

ש. מ. (צְוָוִתְּהִי). האַסְטָטָאַלְעָן גְּזַעַן אָנוֹ אליעז גַּעַהַעַרְתָּן?

י. פ. ת. אליעז גַּעַהַעַרְתָּן.

ש. ס. אָנוֹן האַסְטָטָאַלְעָן גַּעַמְבִּילְטָן, גַּעַלְאָכְטָן.

י. פ. ת. אָנוֹן הנָאָה גַּעַהַעַרְתָּן.

ש. מ. הַנָּאָה גַּעַהַעַרְתָּן? פֿוּן ווֹאָסְפָּן? פֿוּן מַאָרְדָּס? פֿוּן בְּלוֹטְפָּאָרְגָּנָסָס?

י. פ. ת. פֿוּן זַיְעַד שְׁפִּיצְלְדִּיקִיט אָנוֹ גַּנְבָּהָשְׁקִיט, פֿוּן זַיְעַד
בְּיוֹזְקִיט אָנוֹ שְׁלַעַכְּטִיקִיט.

ש. מ. דַּעֲרָפְּוָן הַאַסְטָטָאַלְעָן הַנָּאָה גַּעַהַעַרְתָּן?

י. פ. ת. ווֹעֵן אִין דָּעַר טָאַט דַּעֲרָקָעָן אִיךְ דָּעַם פָּאַרְקָלָעָר.

ש. ס. כָּאַטְּשָׁ מַאָרְדָּס אָנוֹן רֹוִיבְּ!

י. פ. ת. דָּעַם טָאַטְּן וּוֹעֵל אִיךְ עַם נִישְׁתְּ זָאנָן. אַבְּגָעָר דִּיר יָאָ:

כָּאַטְּשָׁ מַאָרְדָּס אָנוֹן רֹוִיבְּ.

ש. ס. דָּאס בָּאַלְיוֹדִיקְטָן מִינְעָן אוּרְעָן נִישְׁתְּ וּוֹיְנִישְׁרָר וּוֹיְ דָּעַם
טָאַטְּנָס.

י פ. ת. (לאכט). אבער דו ביוזט מיר נישט טאטע.

ש. מ. מיר גרוילט! דו ביוזט נישט בעסער פאר זיין!

י. פ. ת. ביוזט טרוקן, שם. פארשטייסט זיך נישט אויה דינ-
שייטן. אך וועל נישט טאן, וואס זיין האבן געטאן, אבער איך האב
הנאה געהאט פון דעם, ווי זעיר הארץ האט געטראכט, געליגנט זיך...
ש. מ. באַלד וועט דין הארץ אויך אַנהיבן איזו צו טראכטן
און צו קליגן זיך!

י. פ. ת. שרעק זיך נישט. מיינע הענט וועלן בליבן דין.

ש. מ. דו הייב נאָר אָן צו טראכטן. לאָן דין הארץ נאָר נאָכִי
גיאָן נאָר די אלע בייזע געדאנקען...

י. פ. ת. דו רעדסט דעם טאטן נאָך.

ש. מ. איזו דאס שְׁלַעַכְתִּי? מענטט זיין אויך גוט אַיָּוחוֹן. (גייט
אַריַין אַיז דער תְּבָה).

י. פ. ת. (לאכט, ווונזט זיך צו חסיען, וואָס איז געועסן אויך
דער טיר מיט אַחונען, ווי ער וואָלט מורה געהאט פאר באַשטראָפּוֹן).
חָם, האָסְטוֹ אַלְץ געוען אָון געהרט?

ח. מ. יָאָ, געוען, געהרט.

י. פ. ת. האָסְטוֹ אויך הנאה געהאט?

ח. מ. בין געוען נײַגעַרֵּיך, ווער וועט וועמען. אָון אָיז זיין האָך
בן זיך געשלאָגן, האָב אַיך געווואָלט זיין אַין דעם געשלען. יעדער
שטיין, וואָס אַיז געוואָרטן געוואָרטן, האָב אַיך געווואָלט אַים וואָרטן.
און יעדער קְלָאָפּ, וואָס אַיז געגעבן געוואָרטן, האָב אַיך געווואָלט אַים
געבן.

י. פ. ת. אָון אויך געמען?

ח. מ. קְלָעֶפּ אַיז בעסער געבן ווי צו געמען.

י. פ. ת. אויך דין הארץ הייבט אָן קְלוֹג צו טראכטן, נאָר נישט
איידל.

ח. מ. וואָס מיינסטו מיט דעם וואָרט?

י. פ. ת. פֿאַרְוּאָס האָסְטוֹ זיך נישט אַרְיִינְגְּעַמְּיִישְׂט?

ח. מ. האָב מורה פֿאָרְן טאטן.

י פ.ת. דער טאטע ליעבט אויך אין דיר.

ח.מ. מײַגע הענט פֿאָלְגַּן אִים בעפֿער וְוי מֵין האָרֶץ.

י.פ.ת. האָסְטַּט גַּזְוָאנְט אֹוִיךְ, וּוֹאָסְ אֹיךְ פֿילְ.

ח.מ. אויך האָב זַוְיִ דָא אַלְעַמְעַן מְקַנָּא גַּעֲוָעָזְן.

י.פ.ת. מְקַנָּא גַּעֲוָעָזְן?

ח.מ. זַוְיִ האָבָן גַּעֲוָאַלְטַן, האָבָן זַוְיִ גַּעֲטַאַלְטַן.

י.פ.ת. יָאָ, דָּאַט קָאָן מַעַן מְקַנָּא זַיְוִין, אָוָן דָּאָרְךָ האָב אֹיךְ עַס נִישְׁטָן. אֹוְבַּ שְׂוִין מְקַנָּא זַיְוִין, בֵּין אֹיךְ שְׂוִין בעפֿער מְקַנָּא דַי זַיְוִין פֿוֹן אַלְהָיִם, דַי נְפִילִים.

ח.מ. זַוְיִ וּוֹאָרְפַּן אֹוְיַף מִיר אָן אַ שְׁרַעְקַ.

י.פ.ת. וּוֹאָלְטַמְוּ נִישְׁטָן גַּעֲוָאַלְטַן זַיְוִין אֹזְוִי שְׂיִין וְוי זַי?

ח.מ. זַוְיִ נִעְמַעַן בִּיְיִ אָוְנוֹ אַלְעַ שִׁוְינְהִיטַן אֹוְעַקְ.

י.פ.ת. אַלְעַ שִׁוְינְהִיטַן גַּעֲבַן זַיךְ זַוְיִ אֹוְעַקְ, אָוָן דָּאַט בֵּין אֹיךְ זַיְוִין מְקַנָּא.

ח.מ. אֹיךְ מוֹזַע מֵין חַמְהָןַ פֿוֹן זַוְיִ הִיטַן.

י.פ.ת. וְוי אֹיךְ מֵין יְפֻתְּחָןַ.

ח.מ. אֹיךְ האָב אַנְגַּעַזְנַט מֵין חַמְהָןַ, אֹיךְ וּוּלְ אֹור אַלְעַ בִּיְנָעַר אַיבְּעַרְבָּעַן, לְאַזְטוֹ זַיךְ פֿוֹן זַוְיִ זַעַן. דָּרְזַעַט זַי זַי, מוֹזַע דָּאַס פְּנִים פַּאֲרְדַעַן. לְאַזְטוֹ יְפֻתְּחָןַ אֹומְפַאֲרְדַעַקְ?

י.פ.ת. אֹיךְ פַּאֲרְדַעַק קִיּוֹן שִׁיְנְקִוִּיטַ נִישְׁטָן.

ח.מ. לְאַזְטוֹ יְפֻתְּחָןַ אֹוְיַף זַוְיִ קָזְקַן?

י.פ.ת. קָאָן אֹיךְ עַס פַּאֲרְבָּאַטְן?

ח.מ. זַוְיִ וּוּלְןַ זַי בֵּין דַי אֹוְעַקְנִעַמְעַן.

י.פ.ת. זַוְיִ האָבָן עַס נַאַךְ נִישְׁטָן. וּוּלְןַ זַי דָּרְזַעַט זַי, וּוּרְטַזְןַ רְזִוְתַן, אַירָעַ אַוְינְגַן פַּלְאַמְעַן אֹוְיַף. אַבְּעַר דַעְמַלְטַ וּוֹאָרְפַּט זַי זַיךְ מִיר אַוְיפַן הַאַלְגַן, אָוָן אַירָעַ קַוְשַׁן זַיְוָנַעַן פַּלְאַמְיקַעַר וְוי שְׁטַעַנְדִיקַ.

ח.מ. וּוֹאָס זַאלְ דָּאַס בַּאֲרִיוֹטַן?

י.פ.ת. אֹיךְ וּוּיַס נִישְׁטָן. אָפְשָׁר מִינְטַ זַי דַעְמַלְט זַי. אֹיךְ וּוּיַס, אָז גַּרְאַר דַעְמַלְט וּוֹאָלְטַ אֹיךְ גַּעֲוָאַלְטַ זַיְוִין — אַיְנָעַר פֿוֹן זַי.

ח. מ. פארשטיין דיך נישט.

י. פ. ת. פארשטייסטו שם און שמה?

ח. מ. וואס פארשטיין?

י. פ. ת. ווי זוי האלטן זיך מיט די זוּן פון אלהים.

ח. מ. וואס האסטו געמאָלְקַט?

י. פ. ת. גָּרְנִישְׁטָן!

ח. מ. גָּרְנִישְׁטָן.

י. פ. ת. שמה קוֹפֶּט זוי אָן, ווי זוי זואָלְטָן מיר געווען. און דאס רײַצָּט מיך זוּיר שטָאָרְקָן צוּ זוּגָן דָּרטָן, וואָו אלְהִים'ס זוּן האָבָן זוּגָן נוֹשֵׁט גַּעֲקָאנְט.

ח. מ. זוי איז שְׁמָם'ס ווּוִיב. דִּינָן בְּרוּדְרָס וּוּבְּרָעְרָאָן צוּ צוֹרָן.

י. פ. ת. האָסְטָן זיך דערְשָׁרָאָקָן, חַפְּ? זוי רְוָאֵיק, דִּינָן חַמָּה צִיט מיך ווּוִינְיִיךְ צוּ.

ח. מ. אָכְּבִּי זוי צִיט מֵיד צוּ גַּעֲנוֹג.

י. פ. ת. (צְוִילָקָט זִין. פָּנוּ פְּנִינְיָן קְמוּטָן אַרְאָפְּ שְׁמַחוֹאי אָן שָׂאָל, בְּלִיּוּן שְׂטִינוֹ אָיוֹפָן אוּסְגָּיָן. ווּטָ פָתָ בָּאַמְּרָקָט זִין, האָקָט עַר אַפְּ זִין גַּעֲלַעַטְנָר).

ש. מ. ח. ז. א. י. לְאָךְ ווּוִיטָר, נְחָסָן זָוָן. פָּאַרְוּוָסָ האָסְטָן אָוֶפְּ גַּעֲהָעָרְטָן? לְאָסְטָן אָזְוִי גָּוֹטָן.

י. פ. ת. נוֹשֵׁט וּוּן אִיר זְוִיט לְעַבְּן מִיר.

ע. ז. א. ג. ווי לְאָסְטָן דָעָן, וּוּן מִיר זְוִינְעָן לְעַבְּן דִיר?

י. פ. ת. גַּעֲמָאָכָט, באַדְרוֹקָט, קִוְינְמָאָלָן נוֹשֵׁט פָוּן האָרְצָן.

ש. מ. ח. ז. א. י. אָן דָו, נְחָסָן יְוִינְגְּסְטָעָן?

ח. מ. וּוּן אִיר זְוִיט דָא, לְאָךְ אִיךְ אַיבְּרָהָוִיפְט נוֹשֵׁט.

ע. ז. א. ג. זְוִינְעָן מִיר אָזְוִי שְׁרָעְקְלִיךְ?

י. פ. ת. אִיר זְוִיט צוּ שְׁוִין פָאָר אָוֹנוֹ.

ש. מ. ח. ז. א. י. דָו בִּיסְטָן דָאָךְ אַ בָּאוּוֹאַנְדְּרָעָר פָוּן שְׁוִינְקִיָּט.

י. פ. ת. פָאָר אַ וּוּאַנְדְּרָעָר לְאָסְטָן מַעַן נוֹשֵׁט.

ע. ז. א. ג. עַס אִיז אָוֹנוֹ שְׁוּעָר אִיךְ צוּ פָּאַרְשְׁטָיִין.

י. פ. ת. אָוּנוּעָרָעָ נְקֻבָּות פָּאַרְשְׁטָיִיט אִיר בעַסְעָר.

ע ז א 5 (התפעולותזיך). איזערע נסבות!

ש מ ח ז א י. אך, ווי זוי לאכן אין אונזערע ארמס!

ע ז א 5 (תאוזיך). ווי זוי לאכן!

ח.מ. דערפֿאָר פֿאָרנִיָּט אָנוֹן אַינְגָאנְצָן דָּרֶר גַּעֲלַבְּטָר.

י פ. ת. א, פֿאָרְוּאָס זִוִּיט אִיר אַחֲרָע גַּעֲקּוּמָן?

ש מ ח ז א י. אַהֲרָע? אַוְּפָּה דָּעַם פְּלָאָז דָּא פָּאָר דָּרֶר תְּבָה?

דָּרֶר גַּאנְצָעָר עַולְם קּוֹמָט אַהֲרָע.

ע ז א 5. מִיט וּוּבָרֶר, טַעַכְטָעָר...

י פ. ת. פֿאָרְוּאָס זִוִּיט אִיר גַּעֲקּוּמָן צָו אָנוֹן, פָּוּן וּאָנָּעָן אִיר

זִוִּיט גַּעֲקּוּמָן?

ח.מ. וּוּאָס הָאָט אֵיךְ אַנְגָּעַטְרָאָן צָו אָנוֹן?

י פ. ת. אִיר גַּעֲהָרְט צָו אָן אַנְדָּרָר וּוּלְט, פֿאָרְוּאָס זִוִּיט

אִיר דָּאָרְטָן נִישְׁט גַּעֲלִיבָן?

ש מ ח ז א י. מִיר זִיְּנָעַן גַּעֲקּוּמָן אֵיךְ צָו בְּעַסְפָּרָן.

ח.מ. וּוּרְהָאָט אֵיךְ גַּעֲבָעָטָן?

ש מ ח ז א י. מַעַן הָאָט אָנוֹן גַּעֲזָאָנט, אִיר לְעַבְטָט שְׁלַעַכְט,

נִישְׁטָא קִין אַונְטָעַרְשִׁידְ צָוִישְׁן אֵיךְ אָן וּוּלְדָעְ חִוּוֹת.

ח.מ. דָּאָס זָאנְט דָּרֶר טַאָמָע אַוְּרָ.

ש מ ח ז א י. אָן מִיר הָאָבָּן זִיךְ אַרְוִוְסָנְעָרְפָּן, אַרְאַפְּצָוְנְיָדָרְעָן

צָו אֵיךְ אָן אַוְּפָּהִיבָּן אֵיךְ צָו זִיךְ.

ע ז א 5. מִיר הָאָבָּן נִישְׁט גַּעֲוָאָסָט, וּוּ שָׁוּעָר דָּרֶר אַוְּפָּהִיבָּן

אַוְּרָ.

י פ. ת. אָן וּוּרְהָאָט עַם אָיוֹ דָּרֶר נִוְדָר. אִיצְטָעָר זִוִּיט אַוְּרָ

מִיט אָנוֹן אַין תְּהֻוָּם. אַנְשָׁטָאָט אִיר אָנוֹן צָו פֿאָרְבָּעָסָרְן, הָאָבָּן מִיר

אִיר שְׁלַעַכְט נִעְמָאָכְט.

ש מ ח ז א י. דִּי וּוּבָרֶר הָאָבָּן עַם אָנוֹן אַנְגָּעַטְאָן.

ח.מ. נִעְמָעַן בֵּי אָנוֹן אַוּוּסְ דִּי וּוּבָרֶר!

ש מ ח ז א י. מִיר הָאָבָּן וּוּ אַוְּבָּן נִישְׁט גַּעֲקּוּנָט.

י פ. ת. וּוּיְסָט אִיר נַאֲךְ דָּעַם וּוּגַּן נַאֲךְ אַוְּבָּן? פֿאָרְגָּעָט זִיךְ

אַהֲרָן צָוְרָק.

ש מ ח ז א י מיר האבן נישט קיין צוירק. מיר ווילן אים אויך נישט.

ע ז א ג בעסער מיט די ווייבער אונטן, ווי אוביין דארט אן זוי. ווער איז די מידל, וועלכע קומט ארטויס פון צווישן יענע בוומער?

ש מ ח ז א י זי האט אויך מײַן אויג געפאנגען.

י פ ת (גייט צו צו די בויומה, גוקט זוי אין). איסטאהאָר הייסט זוי, איינע פון אונזערע שענטען.

ח ב. דו זע נאָר זויערע אונין, ווי זוי ברענען.

י פ ת. איצטער טאָר מען זוי אין וועג נישט שטיאַן. (טרעט אָפּ מיט חמץ צו זעד תבהָטיר).

ש מ ח ז א י אָזָא אִינְעָה האָבָן מײַנְעָ אָוִינְעָ נאָר נישט גָּזְעָן.

ע ז א ג אָזָא אִינְעָה האָט נאָר מײַן האָרְצְקָלָאָפּ נישט פֿאָרְדּ שענְלָעָרט.

ב י י ד ע (שעפּטשען באֲגִיסְטָעָרט אַרוֹיסְט). אִסְטָאָהָאָר! (קוֹז זיך אָפָּרְאוֹו אָונְדָּרָעָרט).

ש מ ח ז א י דָּקָם האָט אָנוֹ נאָר נישט גָּעְטָרָפּן, אָז מֵיר בִּידְעָ זָאָלָן ווּלְעָן דִּיעְלְכָבָע אַרְמָסְטָאָכְטָעָר.

ע ז א ג זי ווּט אַיסְקְּלִיבָן צוּוִישָׁן אָוִינְעָן.

ש מ ח ז א י אַיך האָבָן נאָר בֵּין אִצְטָעָר נישט גָּעְוָאָסְטָן, ווּאָסְטָן הייסט פֿאָרְלִירָן.

ע ז א ג אַיך אָזְוִי ווי דָוּ.

ש מ ח ז א י אָוָן אִצְטָעָר ווּט אִינְעָר פָּוָן אָנוֹ מוֹזָן פֿאָרְלִירָן.

ע ז א ג מֵיר מעַנְטְּשָׁלָעָן זיך. מֵיר ווּרְעָן אַיְצָאָסְטָן זִין צוֹנְגָּלִיךְ.

ש מ ח ז א י אַיך ווּזָא ג נישט פֿאָרְלִירָן.

ע ז א ג ווּסְטָן מוֹזָן.

ש מ ח ז א י אַיך קָעָן נאָר נישט קַיְוָן מוֹזָן.

ע ז א ג ווּסְטוּ גַּעֲוָאָלָט גַּעֲבָרוּכָן?

ש מ ח ז א י האָסְטָטָעָר שְׂעַדְגָּתָה: מֵיר ווּרְעָן מעַנְטְּשָׁ צוֹנְגָּלִיךְ.

ע ז א ג ווּסְטוּ קָעָן מֵיר?

ש מה ז א. ג. דא קומט זו. איך ווער פריעל מענטש! (שפּוֹרִינְגְּטַ אָרְאָפְּ פּוֹן פֿעַלְזַ אָוֹן אַיְלָטַ אַנְטְּקָעַגְּן דָּעַר אַזְקָוָתְּנְדִּיקְעַר אִיסְטָאַהָּאָרַ).
א, אִסְטָאַהָּאָר!

אי סט א ה א. ר. (איַבְּרָאַשְׁטַ) מַאֲכָת אֶת טְרָאַט צְרוֹיקַ). פּוֹנוֹוָאנְגַּן
וּוִיסְטָוּ מוֹיָן נָאַמְעָן?

ש מה ז א. ג. דֵּין שִׁינְקִיְּתַ טְרָאַנְטַ אִים וּוּוִיט פָאַרְנָאַנְדָּרַ.
אי סט א ה א. ר. וּוָאַסְטָוּ דָּעַן פּוֹן מִיר?

ש מה ז א. ג. דָּאַרְפָּסְטַ עַם פְּרָעָנְגַּן? וּוָאַסְטָוּן אַיךְ פּוֹן דִּירַ
וּוְעָלָן? איך ווֹיל גַּהְעָרָטַ וּוּרָעַן פּוֹן דִּירַ.

אי סט א ה א. ר. וּוָאַסְטָוּן מִיר צַוְּן אַנְגָּן?

ש מה ז א. ג. דָו זָאַלְסָטַ מִיר גַּהְעָרָן.
אי סט א ה א. ר. גַּהְעָרָטַ זִיךְ דָּאַסְטַ צַוְּן אַנְגָּן? איך ווֹיל עַם גַּאַר
נִישְׁטַהְעַן.

ש מה ז א. ג. עַם האַטְ קִיְּן פְּרָוִי מִיר נַאַר נִישְׁטַ אַפְּגָעָזָאנְטַ.
ניַין, זַיְהָאַבְןַ אַלְעַ מִיר זִיךְ אַנְגָּעָבָאַטְן.

אי סט א ה א. ר. קִיְּן פְּרָוִי אַיְן נִישְׁטַ אִסְטָאַהָּאָרַ.
ש מה ז א. ג. דָּאַסְטָהָאָבַן אַיךְ גַּלְיַיךְ דָּעָרְזָעַן, דָּעָרְפִּילַטַן. אַ
אִסְטָאַהָּאָר!

אי סט א ה א. ר. אַיצְטָעָרַ האַסְטָוּן דָּאַסְטַ אַוְיךְ גַּהְעָרָטַ. (זַעַצְטַ
פָּאָר אַיךְ וּוֹעָגַן, פָּאָרְבִּיְּגִיְּעָנְדִּיקַ שְׂמַחְזָאוֹיְנַן).

עוֹזָאַל (שפּוֹרִינְגְּטַ אָרְאָפְּ פּוֹן פֿעַלְזַ אָוֹן פָּאָרְשָׁטְעָלַט אַיךְ דָעַם
וּוְעָגַן). אַ, אִסְטָאַהָּאָר!

אי סט א ה א. ר. וּוְילָסְטַ דֵּין חַבְרַ נַאֲכְרִיְּדַן? דָו קְרִינְגַּטַּ דָעַם
זַעֲלַבְּיַקְן עַנְטָפְּעָרַ.

עוֹזָאַל. אַוְיךְ אַיךְ וּוֹעָל אַוְםַ בַּיְ דִּירַ פָּאָרְדִּינְגַּן.
אי סט א ה א. ר. האַסְטָוּן אִים שְׁוִין פָּאָרְדִּינְטַ, וּוֹעָן דָו האַסְטָ
מִיר דָעַם וּוֹעָגַן פָּאָרְשָׁטְעָלַט.

עוֹזָאַל. דָּאַסְטָהָאָבַן מִיר מַיְוַן וּוֹעָגַן פָּאָרְשָׁטְעָלַט. וּוֹ אַיךְ חַבְרַ
דִּירַ דָעָרְזָעַן, חַבְרַ אַיךְ יַעַרְן וּוֹעָגַן פָּאָרְלָאַרְן. מַיְנַעַ אַוְיכַן וּוֹעָן מַעַר
קִיְּן וּוֹעָגַן נִשְׁטַהְעַן. זַיְהָזַעַן נַאַר דִּירַ, אַכְבָּעַר אַיצְטַ וּוֹוִסְטַ אַיךְ, פָּאָרְוּאַסְטַ

איך בין צו אדמ'ס קינדרער אראפנעלקומען — דאס איז געוווען דער
וועג צו דיר.

א יס ט א ה א ר. איז דער וועג צו מיר איסטגעליגט מיט
פרוייען? זונט איר האט זיך באזוויזן צוישן אונן, איז קיין איז פָּרְיוֹ
ニシַׁט זֶיכָּר דָּא פָּוּן אִיר. איך וויל די איסטנאם זיין.

ע ז א ג. איך האב פון ליבע נישט געוואסט, אצטער ווים
איך, וואם זיז איט.

א יס ט א ה א ר. צו וועלכער פרוי וועסטו אַרְבְּעָרְטְּרָעָטְן
איבער מיר?

ע ז א ג. נין. א, איסטאהאר! איך רעד פון ליבע צו דיר, און
ליבע איז א קייט.

א יס ט א ה א ר. קענטט גוט שוין אונזען שפראָד.

ע ז א ג. א, איסטאהאר, איך שווער דיר!

א יס ט א ה א ר. האהאהההה, דאס איז בעמער נאָר!

ע ז א ג. א, איסטאהההה!

א יס ט א ה א ר. איך וויל דיך נישט. געפֿעלט מיר נישט.
אַפְּלֵי חַם דָּא גַּעֲפַלְתָּן מִיר בְּעַמְּרָה.

ח מ (לאכט אַנְטְּצִיקְס אָוִיך).

ש מ ח ז א י (כָּפְּט אִיסְטָאַחָר אָוִיך זַיְוִינָעַ הַעֲטָה אָוּן לְאָזֶט
זיך מיט איר לויפֿן אַרְוֹז דַּעַם פְּעָלָה. עַזְלָא אָוּן יְפָת קְוָנוֹ נָאָך אָיִ
בעַצְשָׁת אָוּן פָּאַרְזִיְגָּעָט. חַם שְׁפָרְיוֹנָט אָוִיך אַרְיִיטְגְּנָדְקָה פָּוּן זַיְזַי
בִּזְעַט טָעָנוּר).

א יס ט א ה א ר (רִוִּיט זַיְזַי אַרְיִיט פָּוּן שְׁמַחוֹאָאִיס חַעַנְטָן,
ניִין, דו וועסט מיך נישט האבן! (וְאַרְפַּט זַיְזַי אַרְאָפָּפָה פָּוּן פְּעָלָז אָוּן
בלִיבְט לִיגְזָוּטָה).

ש מ ח ז א י (לאכט זַיְזַי לויפֿן אַרְאָפָּה, בלִיבְט אַבְּעָר שְׂטִיעָן,
די אַוְיגָן אַנְגָּשְׁטָעָלָט אָוִיך דַּעַר אָוְנָטָן לִיגְנְזִיקְעָר (אַיסְטָאַחָר).

ח מ (לויפֿט צו צו אַיסְטָאַחָר, בּוֹיגְט זַיְזַי אַיבְּנָר אַיבְּנָר
אוֹ שְׁרִיּוֹט אָוִיסָּה). זַי אַיז טְוִיט! זַי אַיז טְוִיט! (לויפֿט נָאָך רַעַכְתָּס
אוֹ שְׁרִיּוֹט). אַיסְטָאַחָר אַיז טְוִיט! (לויפֿט צְרוּץ צו דַּעַר טְוִיטָה).

אללה תולדות נח

שטעטלט זיך איבער איר אונז'ורע!
שענסטעל!

י פ ת (קומט אויז צו צו דער טויטער, שטייט איבער איר אונז'ורע
שאקלט מיטן קאָפ). האט נישט געטארט געשן.

ע ז א 5 (אייז אַרוּךְ אַוִיפָּן פָּעָלֶן, געבליבו שטיין לעבן שמחוזאיין
אראָפֿקָנוֹדִיך צו אַיסְטָאוֹהָר). דו האסט פָּאָרָגָעָסֶן, או זיי קאנען
שטאָרבָּן.

ש מ ח ז א י. זו טומט מיר ווירקלעך לֵיד. בין איך שווין נישט
צופיל מענטש געווֹאָרָן?

ע ז א 5. מיט דעם, וואָס דיר טיט לֵיד? דאס האָב איך נאָך
פָּוֹן זַיִי קִינְמָאָל נישט געהרט.

ש מ ח ז א י. איך האָב. נישט געדאָרְפֶּט געברויַּכְן קִין גַּעַד
וואָאָלָט.

ע ז א 5. האסט מיר געדאָרְפֶּט לאָזְן רִיאַדְן. איך קען שווין די
לייבּ-שפְּרָאָך.

ש מ ח ז א י. אַיצְטָעָר — נישט דיר, נישט מיר.
ע ז א 5. אָזְן דאס אַיז פָּאָר אָזְן דער בעסְטָר אַוִיסְוָועָג.

ש מ ח ז א י. דו רעדסט אַינְגָּאנְצָן זַיִי אַמעְנָטְשָׁן.
ח מ (צום אַנוּיוֹפְּדוּקְן עֲוֹלָת). דָּא לִינְט זַיִי, אַיסְטָאָהָר. טויט,
אן אַ לעבענְסָאָטָעָם. אַט דער... אַט דער זַוְן פָּוֹן אַלְהָיִם, דער שמחוזאי,
האָט געלוֹאָלָט געברויַּכְן אַוִיפָּן אַיז גַּעַוָּאָלָט, אָזְן זַיִי האָט זַיִךְ פָּוֹן אַוִוְּבָן
אַרְאָפְּגָּנוֹוֹאָרְפָּן, אַרוּסְיַּמְּנָדִיךְ זַיִךְ פָּוֹן זַיְינָעָרְעָמָם.

א פ ד ז י. דאס גַּלְוִיבְּ אַיךְ עֲפָעָם נישט.
ח מ. איך האָב אַלְיַוְן גַּעַזְעָן, געהרט. יפת אָז אַוְיךְ אָז עֲדוֹת,
י פ ת. גַּעַוְעָן אָז אַיְנְצִיקָּעָד אַדְמָסָטָאָכְטָעָר, וואָס האָט גַּעַד
וואָאָלָט בִּיְשְׁטִינוֹן די זַוְן פָּוֹן אַלְהָיִם... אָזְן זַיִי טויט. (גייט אַזְוָעָק אַז תָּבָה
אַרְיִיךְ).

ח מ. מיר טָאָרָן עַס נישט פָּאָרְשָׁוּוֹיְנָן!
אָמָּא ז. וואָס שְׁרוּסְטוֹ אַזְוָוִי? אַט שְׁטִיטָט אַיךְ בְּרוּדָעָר
אַיבָּעָר אָזְן שְׁוּוֹינְט.

ד ע ר בר ו ד ע ר. וווען איך וואלט געוואווסט, מיט וואס
שמחזאי קאן זי מיר באצאלן, וואלט איך שווין נישט געשוויגן.
ח.מ. מיר מוזן נקמה נעמען!

א מ א. וואס נעמסטו זיך איזוי אן?

ח.מ. זי האט געזאגט, איך געהפל איר בעסער ווי עזאל.

א פ ר ו. זי האט ווירקלעך איזוי געזאנט?

ח.מ. זי האט עט. יפת האט עט אוך געהרטט. (קוקט זיך ארטום
נאץ יפתחו.).

ד י פ ר ו. זי האט זי פארדינט איר סוף. (געלעכטער.)

ח.מ. דיז זוון אלחיהם וועלן פאר ארדטס זוין קיין וויבער מער
ニישט לאזן! דאס מזו א סוף דאך נעמען!

א מ א. עט ווועט קומען באילד דיזן טאטטנס מבול. (גע-
לעכטער.)

א צ זו וויט ער. דאס וואסער ווועט צו זי נישט צוקומען.
זוי וואוינען הויך.

ע ר ש ט ע ר. זי וועלן אבער בליבן אן אונזערע וויבער.
א פ ר ו. מיר וועלן זיך ארויפראטערעווין זו זוי! (גרוטער
געלעכטער. וזה באזוייזט זיך איז דער תבהיטה, יפת, שטה, יפתה
אוון חמה הינטער איסט).

ח.מ. (נוויפט איזוי צו נהיין). האסט געהרטט? דז וויסט?
זאג זוי, אלחיהם זוין, דיזן הארכ וויארט! שטראף זוי, זוי דיז קאנסט!
נ.ח. (אפשטופנדיק חמיען אויר הינטער זיך, ווונדז זיך צו דעם
עלען). איך קומ צו איך מיט דעם ליעצטן וויארט. הערט, דער סוף
אייז נאענטן! שמחזאי איזן עזאל זיינען פאר אונז פון אונזער
פארדרארבענקייט. דיז מאס אייז איבערגעפילט, דיז געדולד פון אלחיהם האלט
שווין מער נישט אויס. זוי זיינען געקומען אונז צו בעסערן, איזן זעם,
וואס פון זוי אייז דא געוואווארן. זוי האבן געדארפט זיין אונזער רעטונג,
אייז איצטער איזן פאר זוי אליזין קיין רעטונג מער נישטא. איך זוי
וואלן אונטערניין צווזאמען מיט איך; אוך. זוי וועלן אומטומען איין
דעם מבול.

יפת ח (שריט אויס) אוך זוי? (בליבט פארגליווערט מיט איר
בליע איזוי דיז ופיליט).

ח מ ה (קוקט אַרְוֹף צו אלהיסיס זין אוּן לאקט מיט הויכע אויסברוכן).

ח מ (לייגט אַרְוֹף זין האנט אוּף איר מוויג). זאלסט זיך זי נישט באוויזון! (שטופט זי ארין אין דער תורה).

נ. ח. דער מבול וועט אָפּוּוִישָׁן פון דער עריד אַיך, די עריד געבאָדערענע, אָזֶן אַוֵּךְ זיַּי, די ערַדְגַּעַזְוָאָדְרַעַנְעַן!!

ש מ ה (זיפצט אַרוּסִיס). אַוֵּךְ זיַּי! ...

י. ט. ת (לאקט אַרוּסִיס). אָ, שטיילע שמה!

ש מ. ח. אַיך האָב געווואָלַט, זיַּי זאלן זיַּן רַיּוֹן פון זונֶה.

ש מ. ח. ז. א. ג. אָ, נַחַן נַאֲדָר תְּשׁוּבָה הַלְּפָנִים?

נ. ח. דָּאָס ווַיֵּל דָּאָךְ אֱלֹהִים. עַר ווָאָרֶט נַאֲדָר אַלְזִי אָוִוָּה תְּשׁוּבָה. זעט, עַס לְלִיבֵּן זיך שְׂוִין די ווָאָלְקַנְס. זעט, ווי פִּינְסְטָעָר ווּעְרָט דָּעַר היומַל. טוֹט תְּשׁוּבָה אַלְעָא, אָזֶן די זוֹן ווּעַט ווּידַעַר שִׁינְעַן.

אָמָּא. זי ווּעַט שִׁינְעַן, נַחַן, אַוֵּךְ אָז אָנוֹנוֹעַר תְּשׁוּבָה. מִיר האָבָן ווָאָלְקַנְס שְׂוִין גַּעַזְעַן אָזֶן נַיְשְׁט אַיְכָמָל שְׂוִין נַאֲס גַּעַזְעַר פון רַעַגְן. (געלעכטער).

עָז אָלְזִי אָמַת זיַּן, ווָאָס נַח זַאנַט, אַיך טַראָכְט פון תְּשׁוּבָה נַיְשְׁט. האָבָן מִיר אַוִּיסְגַּלְיִיבָן צוֹ לְעַבְנָן ווי אַדְמָס קִינְ-

דָּעַר, נַעֲמַעַן מִיר אָז אַוֵּךְ זַוְּיַּעַר סָוָה. קוּם אַרְוִיָּה, שְׁמַחוֹזָאִי! מִיר ווּעַלְזַן דָּאָרְטַן ווּאָרְטַן, בֵּין דָּאָס ווָאָסְטָעָר ווּעַט אָנוֹן דָּרְגָּרִיכְבָּן. אָזֶן ווּעַט דָּאָס ווָאָסְטָעָר אָחִין נַיְשְׁט דָּרְשְׁתִּינְגָּן, ווּלְעַל אַיך דָּעַר עַרְשְׁטָעָר אַרְאָפְּוּוָאָרְפָּן זיך אִין דָּעַר טִיף. אָבָעָר דָּעַר מְבוּל קָוָמֶט נַאֲדָר נַיְשְׁט. מִיר ווּלְזַן נַאֲדָר אַיְיך גַּעַנְיִיסָן, אַדְמָס טַעַכְטָעָר! (אַהוֵיכָר גַּעַלְעַכְטָעָר פָּוּן פְּרוּעָן).

שְׁמַחוֹזָאִי אָזֶן זַעַל גַּיְינָן אַזְוּעָה אַרְוִיָּה).

נ. ח (שְׁרִוִּית אַרְיִין אָז דָּעַט גַּעַלְעַכְטָעָר). קָוָקְט זיך אָז דָּעַט הַיְמָלִן! (אַיְסְטָאָהָאָרִיט פָּאָטָעָר אָז מְטוּטָר קוֹמָעָן אָז צְלוֹיְפָן).

ד. י. מ. ו. ט. ע. ר. אַיך הַעָר, אַיְסְטָאָהָאָר אָז טַוִּיטָן מִין טַאָכְ-

טָעָר אָז אָזְמָעָן עַקְמָעָן! (שְׁפָאָרוֹן זיך אָז עַלְסָט).

דָּעַר בָּר וּדָעַר. יְאָ, יְאָ, דָּאָס אָז דִּין נַאֲרָן הַאָט זיך אלְיַיְן גַּעַמְאָכְט דָּעַט טַוִּיט, דָּעַר שְׁוֹטָה!

ד י מ ו ט ע ר. מיין טאכטער! מיין איסטאההאר! (יאחערט אויסציענדייך זיך איבער דעם קערפער)

ד ע ר פ א ט ע ר. מיין איסטאההאר! זיך איזו? פאַרוֹאָס?

ד ע ר ב ר ו ד ע ר. איר איזו נישט געפעלן געוואָרָן שמחן זײַם אומַארְמַונָּג, האָט זיך אַראָפְּנָעָוָרְבָּן.

ד ע ר פ א ט ע ר. ווייסט נישט, וואָס פֿאָר אַהיַזְקִין דער אלטער סעלעך האָט מיר ערשות פוינֶך פֿאָלְדְּעָרְפֿאָר אַיר אַנְגְּעַבָּטָן,

און שעפסן און ציגֶן גאנצע טפְּדָעָט. און דאס האָב אַיך פֿאָרְלְאָרְבָּן!

ד ע ר ב ר ו ד ע ר. ווי זיך איזו אַיְצָטָעָר, איזו זיך נאָך ווערט אַבעָּד.

ד ע ר פ א ט ע ר. ווי? זיך מַיְנְסְטוֹ?

ד ע ר ב ר ו ד ע ר. מיר וואָשָׁן נאָך אַפְּ דָּאָס בְּלוֹט פֿוֹן אַיר, גיט סעלעך צוּווֵי פֿאָלְדְּעָרְפֿאָר גְּעוּווַיס.

ד ע ר פ א ט ע ר. איזו עַם מעַגְלָעָך?

ד ע ר ב ר ו ד ע ר. זיך איזו נאָך ווֹאָרָעָט. לאַמְּרִיך זיך באַאיּוֹן.

זיך אַיך קען סעלעַקְעַן, גיט עד נאָך אַשְׁעַפְּמַן, אַ צִּינְג.

ד ע ר פ א ט ע ר (צִוְּדוֹר מַזְטָעָר). דו האָסְטָט גַּהֲעָרְטָן? שטיַּי אַוִּיכָּן! שְׂנָעָל, מיר מאָכָּן זיך צוֹרָעְבָּטָן!

נ ח (שְׁרִירִית אַוִּיכָּן). אַיְצָטָעָר קִימְטָט דָּעַר מַבּוֹלָן (אַ בלִיאָץ אָנוֹן

גְּלִיאַץ אַ שְׁטָאָרְגָּעָר, לְאַגְּגָאָן הַלְּטָנְדִּיקָטָר דָּזְנוּעָר. וְאָנוֹ זַיְזַיְּן,

וְיַעֲגַע אַרְיָן אַין דָּעַר תָּבָה. זַיְזַיְּרָה הַיְבָט זַיך לְאַגְּגָאָם אַוִּיכָּן.

אַ שְׁטוֹמָעָר שְׁרוּעָבָאַפְּאָלְטָן דָּעַם עַולְמָה).

צְוִוִּיתָעַ סְצִעַנְעַ

(אַין דָּעַר חַבָּה. אַ צִּימְחָר פֿאָר דָּעַר גְּרוּסְטָר טִיר, וְאָס גַּעֲפִוּת זַיך אַין דָּעַר הַיְנְטוּרוֹזָאָט. אַין דַי בִּידְעַ זַיְתְּנוּעָנָט זַיך צְוִוִּי טִירַן, פְּאַרְנָט אַון הַיְנָטָן. בַּיְ דָעַר לְיוֹקָעָר וּאָנָט צְוִוִשָּׁן בִּידְעַ טִירַן אַ בָּאָנָט. הַוִּיך אַיבָּעָר דָעַר מִיטְלָטָר — אַ פְּעָנְסְטָעָר. זַיך וּעְנָט זַיְנָעָן בָּאַזְעָקָט מִיטָּפָע. — נַח זַיְצָט אַוִּיכָּן דָעַר בָּאָנָט, לְעַבְנָן אִים רַעֲכָטָס זַיְצָט נַחָה; לְיוֹקָס — שַׁטָּס; צְוֹפָוָס — שַׁמָּה, יַפְתָּה אַון דַמָּה; יַפְתָּה שְׁטוֹיִת אַוִּיכָּן

א טיר-פלאנקע און קוקט ארויס איז פענסטער. חם זיצט אן איבער-געשראָקענעער איז ליגנו ווינקל, ווי ער וואָלט זיך געוואָלט פֿאַרְזּוֹקָה, בּזְהָאָלְטָן. פֿוֹן דּוֹרִיסְטָן הָעָרֶת זיך שְׁטָאָרְקָעָרָגָס, גּוּמִישָׂט מִיטְהָאָלְטָן. אָנוֹ אַ קלְאָפָן אֵין דִי וּמְוֹטָפָן מַעֲנְצָשָׂן, וּמְכַכָּעָה זיך אָנוֹ דּוֹרָה תְּבָה).

י. פ. ת. אַיך זַעַם, דָּאָס וּוָסְעָר גּוֹסְטָטְפָּן אָוִיבָּן אֵין דִיקָע שְׁטָרָאָדָה, גָּאנְצָעָה טִיבָּן פָּאָלָן פָּוֹן דִי וּוָאָלְקָנָס. וּוָאָס אָוְנָטָן טּוֹט זַיְה, זַעַם נִשְׁטָמָה.

ש. מ. עַמְּ אַיז גּוֹנְגָשָׂוִין, וּוָאָס מִיר הָעָרָן.

ח. מ. (יאַחְטְּעָרְדִּיך). וּוּטָט דּוֹר קָאָסְטָן אָוִיסְהָאָלְטָן? וּוּטָט עַר נִשְׁטָמָעָן פָּאָלָן?

נ. ח. אַיך האָב אִים גַּעֲבוּיטִים, וּוּי אלְהָיָם האָט מִיר בְּאַפּוּוֹלִין. האָב גַּאֲרְנִישְׂטָט נִשְׁטָמָעָן גַּעֲנְדְּעָרְטָט, אוּוּף קִיּוֹן הָאָרָד בְּרִיחָת נִשְׁטָמָעָן אַפְּנְעָטוֹרָאָד טָעָן פֿוֹן זַיְה אַנְנוּוֹין. דִי לְיִינְג, דִי הָוִיך, דִי בְּרוּיטָה... דִי טּוֹר, וּוּאוֹ זַי גַּעַר הָעָרָט... דִי פֻּעַנְסְטָעָר אַוְיך... גַּעַפְעָכְטָט פֿוֹן אַינְנוּוֹינִיך אָוֹן דּוֹרִיסְטָן... דּוֹרָה קָאָסְטָן וּוּטָט שְׂוִין אָוִיסְהָאָלְטָן.

נ. ח. ח. זַיְה האָבָן גַּעֲוָאָלָט אִים אַיבְּרָעָקָעָרָן אָוֹן האָבָן נִיטָמָעָן.

ח. מ. וּוּטָט דִי טִיר נִשְׁטָמָעָן נְאַכְּבָנָעָן אָוֹן אַוְיְפְּעָפְּעָנָעָן זַיְה?

נ. ח. יְהָוָה אֱלֹהִים האָט זַי הַינְּטָר אָוֹנוֹ פְּאַרְשְׁלָאָסָן. קִיּוֹן מעַנְטְּשָׂן-הָאָנָט וּוּטָט זַי נִשְׁטָמָעָן עַפְעָנָעָן.

י. פ. ת. קִיּוֹנְמָאָל נִשְׁטָמָעָן?

נ. ח. וּוּעָן עַמְּ וּוּטָט קְוּמָעָן דִי צִוְּיטָם, וּוּטָט זַי גַּעַפְעָנָט וּוּרָן.

ח. מ. זַיְהָנָעָן דִי פֻּעַנְסְטָעָר גּוֹט פְּאַרְמָאָכְטָן?

ש. מ. הָעָר דָּאָך אַוְיך מִיטְהָיִין שְׁרָעָק אָוֹן יְאַמְּרָא! דָּאָרְטָן קוֹדָם עַמְּנְטְּשָׂן אָס...

ח. מ. אַיך וּוֹלְנִישְׂטָמָעָן אַוְמְקוּמָעָן זַיְה!

נ. ח. יְהָוָה אֱלֹהִים וּוּטָט הָאָלְטָן דָּאָס וּוּרָט, וּוָאָס עַר האָט מִיר גְּעַנְעָבָן.

ש. מ. אַיז דּוֹר דָּאָס וּוּיְנִיך נַאֲך פְּאַרְיוֹכְבּוּרְנוֹגָן? הָעָר שְׂוִין אַוְיך מִיטְהָיִין גְּעַרְעָכִי.

ה. איר וויס, איז אלחים... איר וויל נאַר וויסן, צי דער
קאסטען....

ג. ת. רואיך, זונ, רואיך. אויב דו וויסט, איז אלחים
האלט זיין ווארט, וויס איך באשטייט, איז דער קאסטען וועט אוייסט
האלטן. אלחים האט געזנט צו מיר: און איך האכ אויפֿעַשטעלט
אַ בונד מיט דיר און וועסט אַריינקומען אַין דער תבה, דו און דינע
זין און דין וויב און די וויבער פון דינע זין....

ד. מ. ווען יענק אין דרויסן וואַלטן געוועז נח'ס קינדרער,
וואַלטן זוי אויך געראָטּוּעַט געוווארן.

י. פ. ת. ה. ווי גוט, וואָס מיר זיינען די וויבער פון דינע זין!
ש. ס. פֿאַרְזּוֹאָס באָדוּיעֶרט אַיר נישט די וואָס דרויסן?

י. פֿת. איך באָדוּיעֶר... איך באָדוּיעֶר...
ש. מ. ה. עס ברעכט און ווינט מיין האַיִן.

ש. ב. דו, וויס איך, האסט רחמנות.

י. פ. ת. האט אלחים אַיצְטָעַר רחמנות?

ג. ח. אַושְׁטָעַט, וואָס ער אלֵין האט אויפֿגעַבּוּט, באַשְׁאָפּן,
וועיל די אַרְבעַט איז אַיס נישט געלְגַעַן. ער קאן זיין אָמוֹזִיסְטָעַט מי
באָדוּיעֶרן, אַבְעַר נישט זיין אָמְגַעַלְגַעַן מלְאָכָה.

ש. ב. דאָך די אַרְבעַט אלֵין דָאָרָה באָדוּיעֶרן, וואָס זי ווערט
צושטערט. מיר זיינען אַ טִילְ פּוֹן זיין אָמְגַעַלְגַעַן מלְאָכָה, מיר
דאָרָפּן רחמנות האַבָּן. די דָאָרָטָן דרויסן....

ח. ס. (אויפֿגְּעַרְעַט). איך וויס נישט, ווער זיינען די דָאָרָט
דרויסן... זוי האַבָּן געווואָלָט אַיבְּרָקָעָן אָנוֹזְעָר קאסטען!

ה. מ. ה. ווען מען זאל זוי וועיל אַרְיוֹנָנְגַעַן אַזְעַט אָוּפְעַנְעַן
די טִיר, וועט אַרְיוֹנְגִיסְטָן דָאָס גָּאנְצָע ווּאָסָעָר.

ח. ב. וואָס רעדְסְטָו פּוֹן עַפְעַנְעַן די טִיר?! ווער וויל עַפְעַנְעַן
די טִיר?!(בַּאַהֲלָט זַיְן קָאָפּ צוֹוִישָׁן זַיְנוּ קָנוּי).

ג. ח. (צַו חַמְחַיִן). נַי וְעַזְקָר לְעַבְנָן דִּין מַעַן אָונֵן יַאֲגָפּוֹן
אַיס אַרְוִיס דָעַם שְׁרָעָק.

ח. מ. ה. עס אַזְעַט אַזְעַט לְעַבְנָן דִּין צַו זַיְצָן. ער קאן אַנְיאָנָן
אַ שְׁרָעָק.

נ. ח. ני, חמיה, ני.

ח מ ה (היבט זיך שווער אויך אונ גיט צו צו חמיש). וואס האסטו מורה מעד פאר אלעמען? (זעט זיך צו געבען אים), איצטער וועל איך אויך אנחהיבן צו ציטערן.

ש. מ. עס ציטערן די, וואס וויסן, אז זי האבן נישט פאר דינט די רעטונג.

י פ. ת. איך וויס, איך האב זי נישט פארדיינט, אונ צוטער דאך נישט. איך שטיי דא אונ טראכט נאך פון שמוחזאי אונ עצאל. איך האב זי מקא געוועזן, געוואלט זיין זיין.

ש. מ. ווען דו וואלסט געוועזן איזוי זיין, וואלסט אין דער תבה נישט געוועזן.

י פ. ת. איך בין דא אין דער תבה, וויל איך בין נח'ס זון. איך וויס, איך האב עם נישט פארדיינט. ביוטו דא נישט, וויל דו ביוט נח'ס זון? האסטו פארדיינט די רעטונגן?

ש. מ. איך וויס נישט. אבער איך האב זי געוואלט פארדיינען.

ג. ח. אמת, זון מינער, מיין בכור, ביוט אין מינע ווען גע-גןגען.

ש. מ. האב דינע ווען באטראטן, נאכגעטאן דינע מעשים, וויל איך האב אלחים דערקענט און זיין.

ג. ח. דו וואלסט אליין געראטטעוועט געווארן.

ש. מ. איך פרוי זיך, וואס איך בין דין זון.

י פ. ת. זי אומענדלאך איז מיין פרוי! וואו וואלט איך איזט געוועזן?

ש. מ. ה. די היילגעשריען אין דרויסן ווערן זייןינשער און זיין ניקער.

ג. ח. זי פארליון דעם אנחהאלט, וועלכן זי האבן געפונען, און פארשוינדן אין די וואסערן.

ש. מ. ה. זיין זיין!

י פ. ת. ה. ווען זי דראפען זיך נאך ארויף אויפן דאך!

ג. ח. אלחים וויל נישט זיינט רעטונג.

י. פ. ת. איך גלויב, איך זע דעם שפיטן פון פעלן. מיר זייןען אוניפ אין הויך כוית אים.

ש. מ. איזוי הויך שיין דאס וואסער אונגעשטינגן.

ח. מ. דער קאסטן וועט נישט אויסהאלטן! ער וועט זיך איז בערקיין! ער וועט זיך צוקלאפֿן אן אַ בָּאָרְגָּן!

ח. מ. ח. (צוויאטערט זיך).

נ. ח. רואיך! זויט דאך רואיך! געדענטט דאך אלחאים!

ח. מ. און ח. מ. ח. (מייט ציטער). אלחאים! אלחאים!

י. פ. ת. איך גלויב, איך זע דאָרטַן צוויי געשטאלטען. יא. שמח זאי און עוואָל. זוי לוייכטן אין דער וואסערגרויקיט, אין דער טונקל-קיט פון פָּאָרְגָּאנְקָטִם. שטייען רואיך. אליען צוויי פעלן.

ש. מ. וועלכע וועלן באָלֶד אַפְּגָּעוֹוישָׁט ווערן.

י. פ. ת. דאס וואסער שטייגט, שטייגט... זוי באָזען זיך נישט... דאס וואסער נעכט זוי אָרוּם... זען זוי די חבה? געוויס זען זוי די תבָּה, זען איך זע זוי... מיר זייןען איזוי נאָעָנט...

י. פ. ת. ח. קאן איך שטיין, זאו דו שטייסט? וואָלט אויך גע-וואָלט אַ קָּוּם טָאָן.

י. פ. ת. אוייב דו ווילט אַיְוָנְשָׁטָעָן אַרוֹפְּצָקְרִיבָן — דיין אַראָפְּפָאָל וועט זיין ערגרער זוי אַיסְטָאָהָאָרָם. קומסט?

י. פ. ת. איזוי נוינעריך בין איך איז.

י. פ. ת. דאס איז דיין גָּלֵיך... הָמָּה, זוי שנעל דאס וואסער שמיינטן! איך זע בלוייז די ביידע קעפּ.

ש. מ. ח. (רעדט לאָנְגָּאָטָס אַרוּס). זוי לוייכטן אין דער וואסער-גרויקיט.

י. פ. ת. (קוקט זיך אוניפֿ אַיר אָוס). וואָס האָסְטו גַּזְאָגָט?

ש. מ. ח. איך האָב אַיבְּרָעָגְּחָזָרְט דיינע ווערטער.

י. פ. ת. זוי דו האָסְטו עַס גַּזְאָגָט!

ש. מ. ח. זוי האָב איך דען?

י. פ. ת. איך וועל עַס דִּיר אַמָּאָל דערמאָנָעָן.

ש. מ. ח. וועט נישט נויטיק זיין.

ש. מ. אַ יעדער הערט אַרויַם, ווֹאַס ער ווֹיל אַרויַסעהָרֶן.
יְ פְּתָ. ווֹאוֹ זַיְנָעַן נַאֲר דִּי בִּידְעַ קַעְפֶּן? אַיךְ האָב אַ ווֹוְילָעַ
אַפְּגַעַוּעַנְדַּט דִּי אַוְוָןְן... אַיךְ גַּעֲפִין דַּעַם אַרְטַּנְיַשְׁטַּמְּעָרָה... פָּאַרְשְׁוָאַוְונְדָן
בִּידְעַ קַעְפֶּן...

ש. מ. אַ שָּׁאָר, אַ שָּׁאָד...
ג. ח. זַיְיַהְךָ נַעֲזָאַלְטַּ אַוְנוֹ זַיְן אַ גַּטְעַר בִּישְׁפִּילַ, ווֹעֲגַזְוּיְזַעְרַ
אוֹיְפַּ גַּלְיוּכַּעַ ווֹעֲגַן, אַוְןְחַאְבָּן אוֹיְפַּ אַוְנוֹזְעַרְעַטַּ שְׁלַעַכְטַּעַ ווֹעֲגַן פָּאַרְדַּ
בְּאַנְדוּשְׁעַטַּ...

יְ פְּתָ. נַיְיַן, אַיךְ זַיְיַ שַׂיְן נַיְשַׁטְמַעַר. אַיךְ זַיְיַ שַׂיְן אַוְידַ
דַּאַס ווֹאַסְעַר נַיְשַׁטְמַעַר. עַס ווֹרְטַ פִּינְסְטַעַר. עַס פָּאַלְטַ צַוְּ דִי נַאְכַטַּ
(שְׁפְּרִינְגַּטַּ אַרְאָפַטַּ). מַעַן קַלְאַפְּטַ נַאֲךְ אַוְן מַעַן שְׁרִיַּם. זַיְכַּעַר נַיְשַׁטְמַעַר דִי
בִּידְעַ...

ג. ח. עַטְלַעַכְעַ אַהֲלַטְן זַיְדַּ נַאֲךְ אַזְּ.

ש. מ. ה. קַאְן מַעַן זַיְיַ נַיְשַׁטְמַעַעַמְעַן?

ח. מ. אַוְןְחַמָּה (מַיִיטַ שְׁרַעַקַּ). אַלְהִים! אַלְהִים!

ג. ח. מַעַן קַאְן נַיְשַׁטְמַעַן מַעַן טַאַר נַוְשַׁטְמַעַן. אַלְהִים ווֹיל עַס נַיְשַׁטְמַעַן.

ש. מ. דַּאַס ווֹאַלְטַ אַיךְ גַּעֲזָאַלְטַ בִּאַרְשְׁטִיַּן. אַיזְּ רַחְמָנוֹת נַיְטַ
איַינְעַר פָּוּן זַיְנָעַן ווֹעֲגַן?

ג. ח. עַד ווֹיְסַ שַׂיְן, ווֹאַס עַד טַוְטַו. (דְּרוֹוִיטַ אַ שְׁרַעַלְעַכְעַן
וּוְיִגְעַשְׁרֵי, אַוְןְגַּלְיוּץַ הַעֲרוֹן אוֹיְפַּ דִּי גַּעֲשְׁרִיַּעַן אַוְןְדַּאַס קַלְאָפַטַּ. עַס ווֹרְטַ זַיְעַר
איַזְּ דַּעַר תְּבַהַה הַעֲרוֹן זַיְדַּ צַוְּ אַיזְּ גַּוּוִיסַעַד שְׁטִילְקַיִיטַ. עַס ווֹרְטַ זַיְעַר
פִּינְסְטַעַר).

יְ פְּתָה (נַאֲךְ אַ לְעַגְעַרְעַר פָּאַזְוּ). שְׁטַוְילַ.

ג. ח. דִי לְעַצְטַעַ זַיְנָעַן אַרְאַפְּגַעַשׂ וּוֹיְנִיקַטַּ גַּעַוְוָאַרְן.

ש. מ. (גַּיִיטַ צַוְּ דַּעַר הַיְנְטוּרְזַוְאַגְּטַ אוֹ הַעֲרַטַּ זַיְדַּ צַוְּ). מַעַן
הַעֲרַטַּ נַאֲר ווֹיְנַטַּ אַוְן ווֹאַסְעַר.

ג. ח. אַוְצַטְעַר זַיְנָעַן מִיר דִי אַיְנְצִיקַעַ פָּוּן אַדְמַ'ס קִינְדַּעַר
אוֹיְפַּ דַּעַר גַּגְנַצְעַר עַרְהַ.

ש. מ. ה. זַיְיַ שְׁרַעַלְעַד!

ש. מ. זַיְיַהְךָ אַלְהִים גַּעַקְאַנְטַ מַאֲכַן אַזְּגַעַטַּ מַעַות אַיזְּ זַיְן בָּאַ-

שאָה? פון אלע אַדְם'ס קונדער זאל נח אַלְיאָן אַיבָּעֶרְבָּלְיוֹבָן, אָון מיר
בלוין מיט נח'ס זכות.
 י. פ. ת. אַלְיאָן... עטְלָעֶכָּע מענטשן בלוייז... אַין גְּרוֹיסֶעָר פִּינְסָ
טָעָרְנִישׁ... אַרְוָמְגָנְגָנְלֵט מיט ווֹאַסְעָר אָון שְׁטוּרָם...
 ח. ט. פֿאָרוּאָס רְדָסְטָו אָזְוִי?... עַמְּ צִיטָעָן אָין מִיר אַלְעָ
אַבְּרִים!... אַלְחִים!... אַלְחִים!
 ח. מ. ה. אַלְחִים! אַלְחִים!
 ג. ח. (חַיִּיט שָׂוָעָרָו אַוְפְּזִיפָּצָ). דִּי אַיְנְצִיקָּעָ אַוּוֹפָ דָּעָר גָּאנָן
צָעָר עַדְךָ.
 י. פ. ת. ה. אַיְזָ דַּוְעָר גְּרוֹיסָ?
 ג. ח. אַיךְ בֵּין אַסְלָ אַוּפָ אַיר אַרְוָמְגָנְגָנְגָן, קוֹימָאָל זַו נִישָּׁת
אוֹסְפָּגָנְגָן.
 י. פ. ת. ח. אָזְוִי גְּרוּוּם, אָון מיר אַלְיאָן.
 ג. ח. מִיר אַלְיאָן. אַלְיאָן אַוּפָ דָּעָר גָּאנְצָעָר עַדְךָ.
 ח. מ. אָון ח. מ. ה. (יָקְמָעָרָו אַשְׁטִילָן לְאָגָנוּ יָקְמָעָר).

צְוּוּיָּמָעָר אַקְמָ

דאָס זעלבייקע תְּבָהִ-צִימָעָר. פון פָּעָנְסְטָעָר שִׁינְטָ אַרְיוֹן די זָוָן.
 זַו אָו שָׁם קוֹאָצָן אַרְאָפָּעָט פָּעָז פָּעָז פון הִינְשָׁעָר-חוֹאָזָט, עַפְּנָעָן
שָׁפָאָלָטָן, דָּוָרָךְ ווּלְעָכָע עַט גִּיסְט אַרְיוֹן דָּאָס גִּיכְטָ פָּוָן אַזְוִינָן
טָאָגָן. נָהָה, שָׁמָה, יְפָתָה צּוֹשְׁטָעָן זִיךְ בֵּי די שָׁפָאָלָטָן. יְפָתָ
שְׁטִיטָ אַוִּיךְ דָּעָר טַוְר בֵּים פָּעָנְסְטָעָר. חַם שְׁטִיטָ אַוְנְטָעָר אַיְסָ
בֵּי דָעָר טַוְר.

ג. ח. (אַרְוִיסְקָוְנְדִּיק פָּוָן אַשְׁפָאָלָט). טְרוֹקָן. דִּי עַדְךָ אַיְנָר
גָּאנְצָן טְרוֹקָן.
 ש. מ. (אַרְוִיסְקָוְנְדִּיק פָּוָן אַנְזָעָר שָׁפָאָלָט). טְרוֹקָן, זַו זַו
וּוְאָלָט קִיּוֹן ווּאַסְעָר שָׁוִין לְאָגָנוּ נִימָט גַּעֲהָטָט, זַו זַו וּוְאָלָט נַאָךְ ווּאַסְעָר
שָׁוִין גַּעֲדוֹרְשָׁטָם.
 י. פ. ת. דָּאָס זָאג אַיךְ שָׁוִין פָּוָן לְאָגָנוּ.

ח. מ. פאָרוּאַם מַאֲכֵט מִעַן נִישְׁתָּאָוֶף דֵי טִיר?
נ. ח. אלְהֹוּמַהּ אַהֲט זַי צוֹנוּמַאְכָט, אלְהֹוּמַהּ וּוּעַט זַי אוּיךְ עַפְעַנְעַן.
ח. מ. עַס שִׁינְיַט, עַר אַהֲט אָנוּן דָא פָּאַרגָּעַמְן.
נ. ח. אלְהֹוּמַהּ פָּאַרגָּעַטְטַט נִישְׁתָּ.
ח. מ. (פָּרוֹאַוּט זַי אוּיפָּצְוּעַפְעַנְעַן דֵי טִיר, שְׁטוֹפָּנוֹדִיק זַי מִיטַּעַל כְּחוֹהָ).
נ. ח. דָו וּוּסְטַט נִישְׁתָּ קָאנְעַן, אָוּן קִינְגָּעַר וּוּעַט נִישְׁתָּ קָאנְעַן.
גְּלוּבִּיסְטַט מִיד נִישְׁתָּ, וּוּסְטַט אוּיךְ זַאֲגַלְלַ.
ש. מ. (צַו חַסְפַּעַ). זַי נָאָר אָומְגַעְדוֹלְדִיק, אָוּן אלְהֹוּמַהּ וּוּעַט
הָאַלְטָן דֵי טִיר נָאָךְ לְיִינְגָּעַר צוֹנוּמַאְכָט.
נ. ח. מִיר הָאָבָן גַּעֲנָגָשׂוּן אָפְגָּעַקְרָאַצְט, קָאנְעַן זַעַן וּוּי דָעַר
דָּרוּיסְטַן אַיּוֹ. אִיצְטָעַר וּוּלְלַן מִיר צוֹנְגָּרְיוֹטַן דֵי חַיּוֹת צָום אַרְוִיסְטַן,
(גַּיִיט אַרְיוֹן אַיּוֹ דָעַר זִיטְנוֹטִיר לְיִנְקָס פָּאַוּט, שַׁעַט אַיּוֹ דָעַר זִיטְנוֹטִיר
פָּאַרְנוֹשַׁ רַעֲכַטַּס).
ח. מ. (בַּיּוֹז). צוֹנְגָּרְיוֹטַן, אָוּן מַעַן וּוּיְסַט נִישְׁתָּ וּוּעַן אָוּן וּוּסְטַט
(שְׁטַעַלְטַט זַי צַו צַו אַ שְׁפָאַלְטַט).
י. ב. ת. ח. אוּיךְ זַעַדְלַן נָאָרְנוֹיְשַׁט דָוָרְךָ דָעַם שְׁפָאַלְטַט.
ח. מ. ח. קִין שְׁפָוּר נִישְׁתָּ פָוּן דָעַם מְבוֹלָט.
נ. ח. ח. עַס אַיּוֹ קִין שְׁפָוּר פָוּן נָאָרְנוֹיְשַׁט נִישְׁתָּ גַּעֲלִיבָן.
י. פ. ת. דֵי גַּעֲנַנְטַט דָא אַיּוֹ מִיר אַיְנְגָּנְגַן אָוּמְבָאַקָּאנְטַט.
נ. ח. ח. טְוִיטַט דֵי גַּאֲנְצָעַ גַּעֲנַנְטַט.
ח. מ. ח. קִין בּוּיְסַט נִישְׁתָּ, קִין גַּרְעוֹלְלַן נִישְׁתָּ אַפְּלוֹן.
י. פ. ת. ח. אוּיךְ זַעַדְלַן דֵי שְׁמָרָאַלְן פָוּן דָעַר זַוְן.
ש. מ. ח. (בַּיּוֹז אַ שְׁפָאַלְטַט אַיּוֹ וּוּיְגָלְלַן נִישְׁתָּ וּוּיְטַפְּן דָעַר וּרְכַּטְעַר
זִיטְנוֹטִיר הִיּוֹטַן). אוּיךְ זַי אַ בּוּיְסַט, וּוּסְטַט שְׁטַוִּיט אַיּוֹ פּוֹלְעַר בְּלִיאָוָנָגָן.
י. פ. ת. זְעַסְטַט דָוָרְךָ דָעַם שְׁפָאַלְטַט מַעַר, וּוּי אוּיךְ דָא אַוְיכָן.
(שְׁפָרְנוֹגַט אַרְאָפַט אַוְן אַיְלַט צַו שְׁמָהִיס וּוּינְגַלְלַן, דֵי אַבְּעַרְקַע אַיְילַן
אוּיךְ אַהֲיָן, פָּאַרְכָּאַפְּוֹ אַיְסַט דָעַם וּוּגַג).
ש. מ. ח. מִיר זַיְנָעַן אוּוף אַ בָּאָרְגַּן, דָעַר בּוּיְסַט שְׁטִוִּיט אַונְטָעַן

וויט. (אַזְרוּם דער שפֿאָרוֹנוּ ווּרט אַשְׁטוֹפּעַנִּישׁ. חַם גַּעֲבָרוֹיכֶת זַיְנוּ הַעֲנוֹט, שְׁטוֹוִיסֶט אַוּוּקֶד דֵי זַיְבָּעַר.)

נְחַחַח. אַירְבִּין דֵי מַוְטָּעַר!

חַמְּ. אַירְחַאְבָּשׂוּן? לְאַגְּנַג נִישְׁטַגְּ גַּעֲזַעַן קַיְוָן בְּלִיעַנְדִּיקְן בּוּם. נְחַחַח. נִישְׁטַגְּ לְיַיְנְגַּעַר דָּא פָּאָר מִירְ. נַיְיָ, לְאֹזְדוּם פְּלַאָזְיָ מִירְ אָפְּ! חַמְּ. אַירְדּוּלְזַעַל זַיְקָוּן בּוּן זַעַט, דָּרְעַנְאָךְ קַאנְסְטָו אַיְם זַעַן. וְאוֹזְ�וָן עַדְלָנָר, דָּרְעַבְּוִים? אַירְזַעַן אַירְזַעַן!

נְחַחַח (אַפְּשַׁלְפַּנְדָּק אַיְסָט). אַירְלְאֹזְדּוּקְן נִישְׁטַגְּ קַוְּקָן, בּוּזְ אַירְחַאְבָּשׂוּן נִישְׁטַגְּ אַנְגַּעַטְקָט.

חַמְּ. מַאְמָעַ, מַאְכָסְטַמְּ מִיךְ ווּילְדִין!

יְפָת (שְׁטוֹפְט אַיְסָט אַפְּ). הַאָסְטַמְּ דָּעַם מְבוֹל שַׁוְּיִן פָּאָרְגַּעַטְן? חַמְּ (קָוְגַּט אַיְסָט אַוְיַיְלָעַן אָזְ), וְעַד וּוּאַלְטַזְיָ גַּעֲזַעַט אַרְיִיף ווּאַרְפָּן אַוְיִיף אַיְסָט אַזְוַיְתָא אַפְּ מִיטָּה אַזְוַיְתָא אַוְיַגְּנַשְׁרִי). פָּאָרְוֹאָס מַאְכָט עַד שַׁוְּיִן נִישְׁטַגְּ אַוְיִוף דֵי טִירְ? אַירְבִּין דָּאָרְ גַּעַדְוַלְדִּיקְן (גַּיְיט פָּוּן שְׁפָעַלְטַזְוּ שְׁפָעַלְטַזְוּ).

יְפָת הַ (צָו חַמְּה). וּוּסְטַמְּ מִיךְ לְאֹזְן צֻוְרַשְׁטַמְּ אַקְוּטְמָן, וְעוֹזְן דֵי מַוְטָּעַר וּוּטְמַאְוַעַגְנִיְן).

חַמְּה. פָּאָרְוֹאָס זַאְל אַירְ? דָו שְׁטִוִּימַט דָאָרְ הַינְּטָרְ מִירְ.

יְפָת הַ. אַירְחַאְבָּשׂוּן שְׁטַמְעַנְדִּיק גַּעַלְיִבְטַמְּ בּוּם אַזְוַיְתָא בְּלִיאָוְנָגְגָן... אַירְ בְּיַיְנָס אַזְוַיְתָא נַאְרַזְיָן.

חַמְּה. וּוּסְטַמְּ דִין בְּיַיְנָעַנִּישׁ אַבְּיַזְלַעַטְעַר שְׁטִילְזָן.

יְפָת הַ. דִּיר אַזְוַיְתָא דָאָרְ אַלְצַאְיִינְס. הַאָסְטַמְּ קִינְמָאָל זַיְדְ פָּוּן בְּלִומָעַן נִישְׁטַגְּ אַוְיַסְגַּעַטְמָאָכָט.

חַמְּה. שְׁטִיְיָ אַירְ צֻוְרַשְׁטַמְּ, וּוּלְזַעַל אַירְ צֻוְרַשְׁטַמְּ אַוְיִיךְ קוּקָן.

יְפָת הַ. דָו שְׁלַעַכְטַעַ!

חַמְּה. עַמְּ אַזְוַיְתָא נַאְרַזְיָן דָעַם מְבוֹל!

נְחַחַח. אָ, אַירְ זַוְּאַלְטַזְגַּקְוָת אַזְוַיְתָא גַּעַקְוָת. אַ בּוּם, אַ גַּרְוִוְסָר אַזְוַיְתָא אַזְוַיְתָא. פָּוּן אַיְסָט הַאָט דֵי טִוְּבַי גַּעַוְוִיס דָאָס בְּלָאָט גַּעַבְרַאְכָט, דָאָס לִיבְעַזְבַּרְבְּלָאָט.

חַמְּה (שְׁלַעַפְט זַיְ). הַאָסְטַמְּ גַּעַנוֹג גַּעַקְוָת, אַיְצְטָעַר לְאֹזְדּוּקְן מִיךְ.

נ' ח. ח. ני, קוק, זעטיך דיוינע אוניגן. (טרעט אַפּ). איך ני
נה'ן דערציאין פון דעם בויים. (גיט צו דער זייטנטיר זייןקס פֿאָרְנוֹט).
י' פ' ת' ח. (ויל פֿאָרְכָּאָפּ דעם אָוט).

ח' מ' ח. (שטויפּ זִ אַפּ). דו ווילסט דעם מבול ווידער? (שטעטלט
זִיךְ צו צום שפֿאָלֶט). יא, אַ בויים. גָּרְנִישֶׁט אָזָא גְּרוּיסְטָר. האָב
שווין אַ סְךְ גְּרוּסְעָרָע גְּעוֹזָן. ווֹיְטָר אַיז דָא אַלְּזִי, ווֹיְטָר אַלְּעַ אַנדְרָע
שפֿאָלֶטן).

י' פ' ת' ח. טא לאָזְאָן דָאָךְ מֵיד שווין אַיצְטָעָר.
ה' מ' ח. האָסְטָט נִישְׁתְּקִין צִיטָט? דָעַר בויים ווועט נִישְׁתְּקִין
לְוִיפּּן.

י' פ' ת' (גיט אַיר אַ קְנוּיָפּ).
ח' מ' ח. (שפרינגעט אַוִיךְ). אַיְן (ויל זִיךְ אַרוּפּוֹוָאָרְפּ אַוִיךְ
יְפִתְחָהִין). איך ווועל דִּיר באָוּוֹזְן קְנִיפָּּהִין!

י' פ' ת' (פֿאָרְהָאָלֶט זִי). ניינ', דָאָסְטָט האָב אַיךְ.
ח' מ' ח. (זִיט). אַ, דו!
י' פ' ת'. האָסְטָט גְּעוֹזָן גְּעֻקָּקָט. אוּיךְ איך וויל דעם בויים דָא זען.
ח' מ' ח. דִּיר לאָזְאָן אַפּ דעם פֿלְאָץ מִיטָּ גְּוֹטָן. (וּוֹקְטָ זִיךְ אַפּ
צַו אַן דָעַר שפֿאָלֶט).

י' פ' ת'. (צ'ו יְפִתְחָהִין). קְאָנְסָט אַיצְטָקָוּן.
ש' מ' ח. אַזְאָיךְ בֵּין דָא גְּעַשְׁתָּאָנָעָן, האָבָן אַלְּעַ שווין פֿאָרְגָּעָן.
י' פ' ת' ח. (התפּעלות זִידִיךְ). אַ בויים אַיְן בְּלִיאָוָנָגְן אַ בויים אַיְן
בְּלִיאָוָנָגְן ווֹיְ פְּרִיעָן זִיךְ דִּי אַוִיךְ! איך גְּלוּבָן אַיךְ פִּילְ אַוִיךְ זִיךְ גְּעַד
רוֹךְ. (צִיטָט דָעַר נָאָזְן). אַךְ, ווֹיְ גְּוֹטָן! ווֹיְ גְּוֹטָן! (צִיטָט ווֹיְטָר) ווֹיְ
גְּוֹטָן!

י' פ' ת'. האָסְטָט גְּעוֹזָן אָוּן אוּיךְ גְּעַשְׁמָעָקָט, אַיצְטָעָר לְאָזְמוֹ מֵיד.
(געמְטָ זִיךְ אַרוּס אָוּן דָרִיכְתָּ זִיךְ אַזְוּעָקָ פֿוֹן שפֿאָלֶט).

י' פ' ת' ח. ניינ', ניינ', איך האָב נִאָךְ נִשְׁתְּקִין גְּעַנְגָּן!

י' פ' ת'. אָוּן שְׁמָה ווֹלְ אַיךְ פֿלְאָץ צְרוּקָ.

י' פ' ת' ח. שְׁמָה אַיז אַ גְּוֹטָעָן.

י' פ' ת'. ני, קְרִוְגָּסְטָ דעם פֿלְאָץ דָא נִשְׁתְּקִין צְרוּקָ.

י פ.ת. ני איך צורוּץ צו די שטראָלן פון דער זוֹן. (שטעטלט
זיך אַזְוּעַך בֵּין אַ וַיִּתְעַרְוּ שְׁפָאַלְטַ)

י פ.ת. (צַו שְׁמַהֲיוֹן). אַיך גָּלוּב, דָּעַר שְׁפָאַלְט אַיז גָּרוּס גָּנוּג,
מִיר קָאנְגָּעַן בִּידְעַ קָוָן.

ש. מ.ה. (צַו שְׁטַעַלְדוּזִיך זַיך). בעסער אַיז אַלְיוֹן.

י. פ.ת. אַין פָּאַרְלָעַך אַיז עַס בעסער. (לייגט אַוִיך אַיך אַרְזַּוֶּך
דוֹ האָנט, צַיט זַיך צַו זַיך).

ש. מ.ה. (גִּיט אִים פְּלוֹצְלִינְג אַ שְׁטוֹפַ). אַיך בֵּין דִּין בָּרוֹדָרֶס
וַיְוִיבַּן הָאָסְטַּט דָּעַם מְבוֹל שָׂוֹן פָּאַרְגַּעַסְן?

י. פ.ת. אַזְוַי הָאָב אַיך דָּאַך חַמְּעַן פְּרוּעָר. אַיך הָאָב דָּעַם מְבוֹל
נִישְׁטַּפְּאַרְגַּעַסְן. אַיך גָּעַדְעַנְק גּוֹט, אַז אַלְעַ אַדְמַס קִינְדָּר זִינְגַּעַן
אַפְּגַּעַוְיִשְׁטַּגְּנַעַן גַּעַוְאָדָן. אַלְעַ מְעַנְעַר אַזְוַי אַלְעַ פְּרוּעָן, אַלְעַ אַלְטַע אַזְוַי
אַלְעַ זִינְגַּעַן — אָה, אַיך אַלְעַ זִינְגַּעַן פְּרוּעָן!

ש. מ.ה. וַיְיַרְדַּטְסְּטַּזְיַנְדִּיגַּן

י. פ.ת. דָו בִּזְוַט דַּי אַיְנְצִיקַּע גַּעַבְלָזְבָּן.

ש. מ.ה. דָו הָאָסְטַּט דִּין יַפְתָּחָן.

י. פ.ת. אַיך וַיְוִים, דָו דָאַרְפַּטְסַט מִיר נִישְׁטַּפְּאַרְגַּעַסְן. אַכְעָר זַי
אַז, אַזְוַי דָו בִּזְוַט דַי, אַזְוַי דָו גַּעַפְּעַלְטַט מִיר שְׁטָאָרָק, בִּזְוַט מִיר
נִאַך פָּאַר דָּעַם מְבוֹל גַּעַפְּעַלְטַט גַּעַוְאָדָן. אַיך הָאָב גַּעַטְרָאָכְט, בָּרוֹדָר
עַס הָאָט זַוְּך אַ שְׁיַינְעַט גַּוְטַן בִּיסְטַּוְסְגַּעַלְבִּין — זִיְן בִּיסְטַּוְסְגַּעַלְבִּין
צַוְּיַעַן גַּוְט זַיְן.

ש. מ.ה. אַיך טָאַר עַס נָאַר נִישְׁטַּפְּאַרְגַּעַסְן הָעָרָן.

י. פ.ת. עַס הָאָט מִיךְ אַגְּנַעַפְּילַט אַ בִּיְנַעַנְישַׁ נִאַך דִּיר, אַ ברָעַ-
נִיקָעַר פָּאַרְלָאָנְג. דָו מְזַוְּט אַיך מִיר גַּעַהָעָרָן!

ש. מ.ה. דָעַר מְבוֹל אַיז גַּעַפְּוּמָעַן פָּאַר אַזְוְלָכְבָּעַ זַיְן.

י. פ.ת. וּוֹעַן נִישְׁטַּפְּאַרְגַּעַסְן דָעַר מְבוֹל, וּוֹלְסַטְוּ עַס שְׁוִין לְאַנְג פָּוֹן מִיר
גַּעַהָעָרָט.

ש. מ.ה. מִיר זִינְגַּעַן נִאַך אַין דָעַר תְּבָה.

י. פ.ת. בָּאַלְד וּוֹעַט זַי גַּעַפְּעַנְט וּוֹעַרְן, אַזְוַי דָרְוִיסְטַן שְׁיַינְטַן דַי
זַיְן, אַזְוַי גַּרְנְגַּעַן בִּוּמְעָר, אַזְוַי מִין הָאָרְץ וּוֹעַט שְׁרַיְעַן שְׁטָאָרָק נִאַך דִּיר.

ש מ. ה. אללה האט וואסער נאך געונג.

י פ. ת. דו רעדט ווי נח, רעדט ווי שם, אבער איך גלויב
דייד נישט.

ש מ. ה. מײַן צוֹנָג רעדט, וואַס מײַן הָרֶץ טראָכט.

י פ. ת. אָך, וועָן אִיךְ ווּאָלֶט ווי שְׁמַחוֹאַי גַּעֲזָעָן אַדְרָעָר ווי
עַזְלָאַי אִיךְ האָב אַמְּאָל נְעַגְלִוְיָבֶט, זַיְיַזְוַעַן גַּאֲרַנְגִּישְׁטַדְתַּעַן. דו קַוקְטַּט
זַיְיַ אָן ווי יְעַדְרֵן פָּוֹן אָוָן. אָוָן פְּלַזְצַלְמָהָגְה האָב אִיךְ אַנְטְּדַעַקְטַּמְיָה
טֻעוֹת. דו האָסְטַּט אִין שְׁטִילְן נַאֲךְ זַיְיַ גַּעֲזִיפְצַט, גַּעֲלַעַכְצַט...

ש מ. ה. ווי קַומְסָטוּ דָּאָס צַו זַאֲגָן?

י פ. ת. זַאֲגָן אִיךְ דָּעַן לִיגְנָן? ווי האָסְטַּט אַוְפְּגַעַזְפְּצַט, וועָן דו
הָאָסְטַּט גַּעַהְעָרָם, אָז אָוִיךְ זַיְיַ ווּעָלָן אַפְּגַעַזְפְּצַט וּוּרָן פָּוֹן דָּעַר עַרְדָּן!
ווי האָסְטַּט פּוֹל בַּיְוַנְקַשְׁאָפְטַּמְיָה נְאַכְנַעַרְעַדְתַּעַן, אָז עַס לַיְוַבְּטַן זַיְעַרְעַע
גַּעַשְׁטַאַלְטַן אִין דָּעַר וואַסְעַרְנוּקִיְּטַן!

ש מ. ה. האָסְטַּט שְׁלַעַכְטַּמְיָה אָוָן שְׁלַעַכְטַּמְיָה פַּאֲרַשְׁטַאַנְעָן.

י פ. ת. אַבְעָר זַיְיַזְוַעַן גַּעַהְעָרָם, אָוָן אִיךְ בֵּין דָּעַר נַאֲךְ
עַנְסְטַעַר צַו זַיְיַ אַוְיסְעָן, אִין גַּעַשְׁטַאַלְטַמְיָה.

ש מ. ה. אָוָן דָּעַר ווּוִיטַּסְטַעַר מִיר, דִּין בְּרוֹדְעָרָט וּוּיְבָ.

י פ. ת. אָךְ, ווּעָר קִימְעָרְטַּזְקָדְסָמְעַדְתַּעַן!

ש מ. ה. דו ווּסְטַעַר נַאֲךְ אַצְוּוֹיְטַן מִבּוֹל בְּרִיְוָגְגָעָן! אִיךְ גַּיְיַ בעַעַד

סְטַעַר צַו דִּי חַיְוָת (גִּיטַּע צַו דָּעַר זַיְטָנוֹתִיר, רַעַכְטַּס, פָּאַרְנָט).

י פ. ת. בִּזְוָת פָּוֹן הִינְטַן רַיְצִיךְ ווי פָוֹן פָּאַרְנָט. (שְׁמָה פָּאַרְנָט
שְׁוּזִינְדָּט). אַוְמִזְטַּפְּאַרְלָאָרְן אָזְוִי פִּילְאָטָעָם. (וּוּנְדָט זַיְיַ צַו
שְׁפָאַלְטַמְיָה).

ח מ. ה. (קְוָמָת צַו). אִיךְ האָב גַּעֲזָעָן, מעַן קָאָן אַרְוִוְיסְטְּקָוָן
דָּא זַאֲלַבְּעָנָאנָה.

י פ. ת. וועָן מעַן ווּיל זַיְיַ צְרוּקָן אַיְינָם צַו אַיְינָם.

ח מ. ה. (לְאַכְתַּב אָוָן דְּרִיקְטַּזְקָדְסָמְעַדְתַּעַן).

י פ. ת. (וּזְקַט זַיְיַ אָפְּ).

ח מ. ה. וואַס דְּוַקְסָטוּ זַיְיַ אַזְוּעָקָה? מִיר וועָלָן דָּא צְוּזָמְעָן קוֹמָן.
(לִיְגַּט אָוִיךְ אַיְסָ אַרְוִיךְ אִירְהָאָנוֹת, צִיטַת אַיְסָ צַו זַיְיַ צַו, דְּרִיקְטַּזְקָדְסָמְעַדְתַּעַן).

- י. פ. ת (שפטופט ז' אפ). דו ביזט מיאן ברודערס וויבן!
 ח. מה (געמטע איס וויזער ארכס). ווי גוט איז דיך צו פילן!
 י. פ. ת. ווי רעדסטו זונדריג!
 ח. מה. קומ. איך וויס א פארבראָרגנעם ווינקל. בעסער ווי
 דער שפאלט דא.
 י. פ. ת. האָסט דעם מבול שוין פֿאָרְגּוּסְטִן?
 ח. מה. מיר וועלן דאָרטַן זיַן גאנץ אלַּיְּוָן. קינען ווועט אונז
 נישט געפֿינען.
 י. פ. ת. ווילטspo דעם מבול ווידער ברויינגען?
 ח. מה. ער ווועט אַהֲרָגְּנַץ נישט אַרְיַּה.
 י. פ. ת (וואָרְפַּט אַרְאָפְּ פֿוֹן זִיךְ אַיְּרָהָאָוט). נעם דיין האָנט
 אַזְעָעָט פֿוֹן מִיהָן!
 ח. מה. ניינ, ניינ, איך וויל דיך מעדרער פֿוֹלְּן!
 י. פ. ת. געפֿעלטט מיר נישט.
 ח. מה. האָסַט מָרוֹאָ פֿאָרְן מבול.
 י. פ. ת. אַזְעָעָק! איך וועל דיך וויזער קנייפֿן.
 ח. מה. טו עם גוט און האָרְצִיך.
 י. פ. ת. אָך, דו ביזט פֿאָרְ מִיר צַוְּפִילְן! איך ני בעסער צו דִי
 חיָות. (גייט אַזְעָעָק פֿוֹן אַיְּר, גייט פֿאָרְבִּי דער מִיטְלַטִּיר אַוְן קַלְאָפְּט).
 וואָס עפֿעַנְטַט ער נאָך נישט די טַרְן! (גייט אַזְעָעָק אַיְּן דער זִיטְנוּטִיר,
 לִיְּגָעַט, הִינְטָן).
 ח. מה (קוקט אַיְּסַט נאָך, לאַכְּטַאְוִיכְ אַוְן גיַיט אַזְעָעָק נאָך אַיְּסַט).
 י. פ. ת. ה. בין שיין מיד צו קוקן אוּוֶת די זונען-שְׂטְרָאָלְן.
 ח. מ. איך בנ-שוּן מִיד גַּדְּלֵיד צו האָבן.
 י. פ. ת. ה (אַרְוָמְקַוְּקוּדִיך זִיךְ). ווֹאוֹ זַיְנְעָן אַלְעָאָ?
 ח. מ. האָ, מִיר דָאָ נָגֵר אַלְיִוְן!
 י. פ. ת. ה. ני אַיך, אַוְיָף דעם בּוּסָם זָטָם זִיךְ אַנְצְוּקָן. (גייט
 אַרְיִיבָּר אַיְּסַט וַיְוַיְּקָל אַוְן שְׁטָעַלְט זִיךְ צו בִּים שְׁפָאַלְט). נַרְין אַוְן זַיְלָ
 בערדיַּס... אָך, ווֹעֵן איך דערְזָעַ נָגֵר אַ בְּלָוְם!

ח. מ. (צוקומענדיך). מיר זייןען דא אליאן און און א וווײטן
ווינקל!

יפת ה. האסט מורה?

ח. מ. איך פרייז זיך איבער דעם.

יפת ה. וואס און דען די פרייז?

ח. מ. צו זיין מיט דיר אליאן. פרויסטו זיך נישט צו זיין מיט
מיר אליאן? (ויל זיך איזומונגען.)

יפת ה. (שטופץ איס אפ). ווען איך בין מיט דיר אליאן, בין
איך מיט קיינעם נישט.

ח. מ. ווי קאן דאס זיין? בין איך דען קיינער?

יפת ה. פאר מיר.

ח. מ. דו, געדענקט די איסטאהאר?

יפת ה. איך געדענק זיך גוט.

ח. מ. זיך האט זיך איזויסנעריסן פון שמוחזאים הענט און
אראפנעווארטן זיך פון פעלז, וויל זיך האט מיך געוואלט.

יפת ה. די שיינע איסטאהאר?

ח. מ. זיך האט געוואנט: חמ געפעלט מיר בעטער. יפת האט עס
איך געהערט.

יפת ה. האט זיך נישט אליאן, נאר שמחזאי האט זיך אראפֿ
געווארטן. (לאכט). איסטאהאר האט דיך געוואלט! הא!

ח. מ. זיך האט זיך האט! און נעם זיך דו נישט איבער. עס זיך
גען נישט געכליכן צופיל מאנסביבן!

יפת ה. דער שיינער יפת איז מײַן מאן, און זאל איך אַ
צונאָב וועלן. האבן איך שםען.

ח. מ. שםען?

יפת ה. ער געפעלט מיר זיער.

ח. מ. וואס קאנסטו פון אים האבן?

יפת ה. וואס דו האסט מיר אַנגעבאָטן.

ה. מ. שם — זיין ברודערס זויכּ?

י פ ת ה. איך וועל אים זיין בלויו וויב, ווען איך וועל עס וועלן.

ח מ (ווארטט זיך צו איר). מיר, מיר מוזטו עס זיין!

י פ ת ה (שטופט אים אפ). איך דארוף עס ערשת וועלן.

ש מ (באווייזט זיך איזו דער זיטנטיר, רעכטה, פֿאָרגונט). חם, זיין ארבעט ווארט אויפ דיר בי די חזירין!

ח מ. וואו נעם איך נאָר געדולד! געדולד! (גיט אַרְיִין איז דער זיטנטיר, רעכטה, הינטן).

י פ ת ה. שם, האָסטו דעם בוים גזען?

ש מ. דעם בוים?

י פ ת ה. דעם אויל בערטבוים, פון וועלכּן די טויב האָט גע-בראכט דאס בלאט. קאנסט אים זען פון דאנגען, פון דעם דאָ שפֿאָלט.

ש מ. דער איז ווערט אָ קוק צו טאנן. האָט דער טאטע אים גזען? (קומט צו און שטעלט זיך צו צום שפֿאָלט). יאָ, אָן אויל-בערטבוים!

י פ ת ה (שטעטלט זיך צו אים צו, דראקט זיך איז אים אַרְיִין). איך האָכ געוואָסט, דו ווועט זיך דערפֿרײַען. ליבסטו מיך דערפֿאָר?

ש מ. פֿאָרוֹוָס דערפֿאָר בּוֹיזּוּ?

י פ ת ה. אָ, דו ליבסט מילך?

ש מ. געוויט.

י פ ת ה. וויל איך, דו זאָלטט מיך וועלן.

ש מ (געחט זיך און אויבּוּ פֿאָר בּוֹיזּ אַרְעָמָס). פֿאָר אַזּוּלְכּעַ געדאנקען און וועלענישׂן איזו דער מבּוֹל געקומען אויף דער ערֶד. נישט אלְקָ, ווֹאָס מעָן ווֹילָ, דָּארָףָ מעָן ווֹעֵדָ, אָן ווֹאָס מעָן נִישָּׁטָּ. דאס דארוף אונז וועצען גזען. ווילָן מיר לאָבען איזן פרידן אויף דער ערֶד. דו בּוֹזּוּ יונָן אָן שִׁיןָן, אָן אָמָן קאנז נאָר דיר פֿאָרְלָאָגְנָעָן, דיך באָגְנָעָן, אַבְּער דו בּוֹזּוּ מִין ברודערס וויבּ, אָן איך וועל דיך קִינְמָאָל נִישְׁט ווּלְעָן.

י פ ת ה. נִיּוּן! נִיּוּן!

ש. מ. און דו ביזט א מאָנְס אַ פֶּרוֹי, דאָרְפֶּסֶט אַוִיך קִינְעָם מעָר נִישְׁתָּוּן.

יפת. ה. אַבְּעָר אַיך ווֹיל דִּיך פָּאָרְטָן, אָן דַּו אַוִיך ווֹיל מַיך פָּאָרְטָן.

ש. מ. זָאנְסֶט עַמְּ נַאֲך אַכְּמָלֵל, ווּסְטוֹ פָּוּן דַּעַר תְּבָה קִינְמָלֵל נִשְׁתָּוּן אַרְוִוִּים.

יפת. ה. אַחַחְחָה!

ש. מ. פָּאָרְגָּעָס, ווֹאָס דַּו חָאָסֶט דַּא גַּעֲוָאָלְט, הָעָרְסָטָן!

יפת. ה. אַיך ווֹלֵל.

ש. מ. זָאג, דַּו חָאָסֶט עַמְּ שָׂוִין פָּאָרְגָּעָס. ווּסְטוֹ עַמְּ קִינְמָלֵל נִשְׁתָּוּן אַרְוִיסְבָּרִינְגָּעָן אַוִוָּה דִּוְינָעָן גַּעֲדָאָנְקָעָן.

יפת. ה. אַיך ווֹלֵל עַמְּ דִּיר אַנְגָּן, ווּעַן אַיך ווֹלֵל עַמְּ.

ש. מ. זָאג, דַּו ווּוְלְסֶט פָּאָרְגָּעָס.

יפת. ה. אַיך — אַיך מַזְוּ עַמְּ ווֹלֵל.

ש. מ. אַיְצָטָעָר קָוָם דַּו אַוִיך צַו דַּי חִיוָּת. (גִּיאַת מַזְוּ אַיך צַו דַּעַר זִיְּטָנְטִיר לִינְקָס הַוּטָן. ווּעַן זַי גַּיְעָן פָּאָרְבִּי דַּעַר מִיטָּלְטָר, הַיִּבְּשָׁת זַי זַי אָנוֹ אַוִּיפְּצָוּעָפָעָנָעָן, זָאנְגָּזָם אַרְאָפְּלָאָזְנָזִיך זַי זַי אָנוֹ בְּרִיק. שָׁם אָנוֹ יִפְתָּח אַטְמָהָן אַוִיך פָּאָר אַיְבָּרָאָצָשָׁוָג אָנוֹ הַיִּבְּשָׁן אָנוֹ צַו שְׁרִיְעָטָן) דַּי טִיר! דַּי טִיר ווּדְרָט אַוִּיפְּגָעָפָעָנָט! (שם הַיִּבְּשָׁת אָנוֹ צַו לְוִיפְּגָעָן פָּוּ טִיר צַו טִיר אָנוֹ שְׁרִיְעָט אַרְיוֹן). דַּי טִיר עַפְעָנָט זַי! דַּי טִיר ווּדְרָט אַוִּיפְּגָעָפָעָנָט! (עַס קָוָמָעָן אַרְוּסָן נָה, נָהָה, שָׁמָה, חָם, חָמָה אָנוֹ יִפְתָּח, צָוְשָׁתָלָן זַי פָּאָר דַּעַר טִיר אָנוֹ קָוָן מַזְוּ גַּרְוִי סְעָר שְׁפָאָנוּג, זַי זַי עַפְוָנָט זַי זַיְעָר לְאָנוֹגָאָס).

ג. ח. מִיר הַאָבָּן גַּעֲדָאָנְקָט אַלְהִים, ווּעַן עַר הָאָט צְוָעָמָאָכֶט דַּי טִיר. מִיר ווֹלֵן אִים דָּאָנְקָעָן, ווּעַן עַר עַפְעָנָט זַי אַוִוָּה פָּאָר אָנוֹן. גַּעַת בענטשֶׁט בְּזִוְּטוֹ יְהָוָה אַלְהִים...

ח. מ. דַּי טִיר בָּאוּגָעָט זַי נִשְׁתָּוּן מַעַר! (זַי טִיר בְּלִיְבָט הַיּוֹן גַּעַן אַוִיך אַיְזָן הַזְּיָד מַזְוּ דַּעַר דִּיל. זַי קָוָן מַזְוּ שְׁפָאָנוּג, וְאָרְטָן אַוִיך ווִיְתָעַט בָּאוּגָעָט אַנְגָּעָט, אַבְּעָר דַּי טִיר בָּאוּגָעָט זַי נִשְׁתָּוּן מַעַר. אַלְעָעָו ווּעַדְעָן זַיְעָר בְּלִיקָן צַו נָהָן).

ש. מ. אַלְהִים ווֹיל נַאֲך ווֹאָס פָּוּן אָנוֹן.

ג. ח. איך נוי אין מײַן צעל, וועל צו אלּהוּם תפֿילָה טָאָן, וועל אַים פְּרֻעָן. (גִּיטִּית אַרְיָין אֵין דָּעַר זִיטְנָטִיר לִינְקָט, פָּאָרָונֶת. דִּי אָנוֹ רָעָד בְּלִיבָּן) שְׂטִינוֹ פָּגָר דָּעַר הַיְּנָגְדִּיקָּעַ טִיר, קָוָקוֹ זִי אַרוֹת, קָוָקוֹ אַרוֹיסָּס.)

ח. מ. ח. (פְּרוֹאוֹסְטַּזְיָה עֲלָכָעַ מְאַלְמִינְטָוּסְטַּזְיָה פָּוָס אָנוֹ טְרָעָט עַנְּד-לָעָד אַרוֹיָּה אַיר אַרוֹיסָּס.) אַט בֵּין אַיךְ אַוְיָה אַירָּה!
ג. ח. ח., ווען זי לְאַזְמָז זִיךְ פְּלוֹצָלָוָנָג אַראָפַ, פָּאָלְסָטוֹ אַוְיָה דִּיְוָן
נָאָג.

ח. מ. ח. זִיךְ לְאַזְמָז זִיךְ דָּאָרַךְ פָּאָמְעָלָעָכְדִּיךְ אַראָפַ.
י. פ. ת. ח. איך בֵּין נִישְׁתָּשָׁוָעָר. איך שְׁמָעַל זִיךְ אַוְיָה אַרוֹיָּה.
(טּוֹטָעָס.) אַהֲהָתָה, ווֹי פְּרָוִי! ווֹי פְּרָוִי.
י. פ. ת. איך גְּלִיוֹבָ, בֵּין דָּעַר מְאַטָּעָ קָוָטָט, הַאַלְטָט זִיךְ אַלְעָמָעָן
אַוְיָה זִיךְ. (טְרָעָט אַרוֹיָּה מִיטָּה וּוֹגָה.)
ח. מ. האט זִיךְ שְׁוֹן אַוְיָה עַפְעָנָטָט, דָּאָרַךְ זִיךְ זִיךְ נָאָךְ פָּאָרָה
הַאַלְטָטָן. (טְרָעָט אַרוֹיָּה מִיטָּה וּוֹגָה.)
ש. מ. אָפְשָׁר אֵין שְׁוֹלְדִּיךְ דִּיְוָן אַומְגָעָדוֹלָה.

י. פ. ת. ח. מִיר זַיְנָעָן הַזִּיךְ נָאָךְ אַיְבָּעָד דָּעַר עַרְדָּה.
י. פ. ת. איך בֵּין שְׁוֹן הַעֲבָרָה הוּוִיכְן אַרְאָפְגָעָשָׁפְרָוָנָעָן.
ח. מ. איך שְׁפָרִינְגָּטָאָקָעָ גְּלִיְיךְ אַראָפַ!
ש. מ. (אַיְילָט אַרוֹיָּה אַרוֹיָּה דָּעַר טִיר). איך טָוָט עַס קִיְּנָעָר
נִישְׁתָּאָן קִיְּנָעָר וּוּטָט נִישְׁתָּאָן פָּאָרָלָאָזָן דִּי תְּבָה, בֵּין דִּי טִיר אֵין אַיְנָאנָאָזָן
געַפְעָנָט. ווֹי מִיר זַיְנָעָן אַרְיָין, אַזְוֹו וּוּלְעָן מִיר אַרוֹיָּוט.
ח. מ. מעָן מוֹן האָבָן אַיְזָעָרָנָע גַּעֲדוֹלָה! איך ווֹיל אַראָפְשָׁפְרִינְגָּט
גַּעַן אָוָן לְוַיְפָן, לְוַיְפָן, דָּעַרְפִּילְעָן מִינְגָּעָ פִּים.

ש. מ. דו שְׁפָרִינְגָּט אַראָפַ, בְּרָעָכְסָטוֹ דִּיְוָן גַּעַנְיָיק.
ח. מ. פּוֹן דָּעַר הוֹיךְ?
ש. מ. ווען דו נִיְסָטָט אַנְטָקָעָן אַלְהָיִם. דִּי טִיר אֵין דָּאָרַךְ נִישְׁתָּאָן
אַוְמָזִיסָט גַּעֲלָבָן זַיְנָעָן.
ש. מ. ח. אָז שְׁמָ שְׁטִוָּט אַוְיָה אַיר, נֵי איך שְׁוֹן אַיךְ אַרוֹיָּה.
(טּוֹטָעָס.)

אללה תולדות נוה

נ' ח. האיך וואלט געזאגט, איך וואלט און דעם טאטן אויה!
איך נישט שטיין. (ביגט ארויס דעם קאָפַ און קוֹקֶט).
י' פ. ת. איך קען די גענט דא אינגעאנַץ נישט. דערמאָנט מיר
מייט גָּאָרְנִישְׁט אָוּנוּעָד היַם.

ג' ח. ח. (זיפצט אָוִירַ). ניְזַן!

י' פ. ת. האט אונָן נאָך דרום אָוּוּקָעָטָרָאָגָן? האט עס אונָן
נאָך צְפָוָן? איך ווייס, מיר זיינָען אוּפַ דעם שְׂפִיחַ פָּוָן אַ בָּאָרגַן.

ש' מ. ה. דָּאַם האָב איך פְּרִיעָר שְׁוִין באַמְּעָרְקָטָן
ח' מ. איך ווייס, איך בֵּין נאָך אַין דער תְּבָה! האט אונָן די
פְּרִיעָר לְוָפֶט באָוּוִין אָוָן ווּעַט נאָך צּוּמָּאָכָן די טִיר צְרוּקִין!

ג' ח. ח. ש' מ. ה. אָוָן י' פ. ת. ה. אַ, חַמְּ!

ש' מ. ער קָאָן עס זִיךְ נאָך דערְרִידְן.

ג' ח. (קָוָחָט פְּרִיזְיַיךְ אָרוּיסַ פָּוָן דָּעַזְיָוְתִּיךְ, בלִיבְטַ שְׂטִיְין
אוּפַ אַ מְּחַמְּעַט, ווּעַ ער דָּעַזְעַט, וְאָוּזְזַעְזַע שְׂטִיְין, אָוָן
רוּפֶט אָוִיס). קָוָחָט העָרָן אַלְהָיָם'ס ווּאָרטָן (אָלָע קָוָחָט אָרְיַין אַיז
דער תְּבָה, נאָך יְפָתָה קָוָן זִיךְ נאָך אָבִיטָל לִיְגָעַט אָרוּסַן).
הָרָעַט, ווּאָס אַלְהָיָם האָט מִיר גַּעֲזָגָט. פָּרָנָעָטָם, ווּי גָּוט ער אַיז צָו
אָוּנוּ! „גַּיְיַ אָרוּיסַ פָּוָן דָּעַר תְּבָה“, האָט ער מִיר גַּעֲזָגָט, „דוֹ אָוָן דִּין
וּוִיבָּא אָוָן דִּינָעַ זִין אָוָן דִּי זְיוּבָּעָר פָּוָן דִּינָעַ זִין“... (זִיְּרוֹדִיךְ קָוָחָט
ער אָרוּיסַ אָוָן דָּעַרְנָעַט זִיךְ שְׂרִיטְוֹיַּזְיַ צָו דָּעַר טִיר, ווּי גַּעֲזָגָט פָּוָן
דָּעַס פְּרִיעָרַן דָּרְיִיסַן).

ח' מ. (שְׁפָרִינוֹגְדִּיךְ פָּאָר שְׁמַחְהָה). אַ, איך שְׁפָרִינוֹגְדִּיךְ אָרְאָפְּ!

ש' מ. אָרוּסָנִין האָט אַלְהָיָם גַּעֲזָגָט, אָרָאָפְּשָׁפְּרִינוֹנָעַן האָט
ער נִיט גַּעֲהִיםַן.

ח' מ. (בִּיאָז). ווּער בעט דִּיךְ מִיר דָּעַרְקָלְעָרְן!

ג' ח. (כָּאָפַט זִיךְ, גַּעֲמָט אָוּוּנָה די אָוּגַּן פָּוָן דָּעַס דָּרְיִיסַן). אַ,
הָרָעַט ווּוִיטָעַר דָּאָך אַלְהָיָם'ס ווּאָרטָן ער האָט מִיר גַּעֲזָגָט: „פְּרוּכְ
פָּעַט זִיךְ אָוָן מָעַט זִיךְ אָוָן פִּילְטַ אָוָן די עַרְדַּן“.

י' פ. ת. דָּאַם ווּלְזַן מִיר זְיוּעָר פָּרוּס פָּאָלָגָן. ווּי מִינְסָטוּ, יְפָתָה?
בֵּין באָרוּיט אָוִיךְ בְּרוּדָעָלָעָךְ אָוּסְצָהָעָלָפָן אַין יְהָוָה'ס ווּאָרטָן...
(כָּאָפַט זִיךְ פָּאָרְזַן מְוִילַּן).

ח מ ה (לאכט).

ח. ב. אויך איך קאָן אויסבָּאָרְגָּן מײַן קְרָאָפְּטָן. (לאכט שטאָרָק.)
ש. ב. שווייגט דאָך שטיַּלִּי! פָּאָרָאָמוֹוִירְדִּיקְטָן נִישְׁתְּ יְהָוָהֶם
וּוְאָרָטֶן!

ג. ח (אייז דערוויל אַרוֹיַּךְ אוֹרַיְךְ דָּעֵר טִיר, וְוי גַּעֲצָוָגָן, נַאֲכָתָן
וְזַנוּדְלָעָרָשׁ, אוֹו בָּאָקוֹשׁ דַּי גַּנְגָּנוֹת). בָּאָקָאנְטָן — אָן נִשְׁתְּ בָּאָ
קָאנְטָן.

ש. ב. טָאָטוּ, אַיְזֶ דָּאָסֶ אלְּזֶ, וּוְאָסֶ אלְּהָיִם הָאָטֶ דָּוֶר גַּעֲזָנְטָן?

ג. ח (כָּאָפָּט זֶן). אָ, יְאָן אַיְיךְ בֵּין פָּוָן דָּעֵם דָּרוֹסִין גַּעֲנָנִי
בָּאָרוֹוִישָׂטָן... וְוָאוֹנְדָּעָר זֶךְ, וְוָאוֹ מִיר זַיְינְעַן דָּאָסֶ... גַּעֲוָוִים, אַלְּהָיִם הָאָטֶ
מִיר נַאֲךְ אָסֶ סְדָּר גַּעֲזָנְטָן. (קְחוֹתָשׁ צַו בֵּין דַי הַעֲגָנָר.) אָוֹן אַיְיעָר
מוֹרָא אַיְזֶ שְׁרוּךְ, הָאָטֶ עדְ מִיר גַּעֲזָנְטָן, "וּוְעַטְזֶ זַיְינְ אַיְוחֶ דַי חַיוֹת
פָּוָן דָּעֵר אַיְזֶ אַיְוחֶ דַי פּוֹינְגָּ פָּוָן דָּעֵם הַיְמָלָ. אַלְּזֶ, וּוְאָסֶ דַי עַדְ
וּוְעַרְיוּמָטֶ אַרְוִוִּים, אַיְזֶ אַלְּעַלְפִּישָׁ פָּוָן יִסְמְזַיְּנָן אַיְבָּרְגָּעָנְעָבָן אַיְזֶ אַיְעָרָע
הַעֲנָטָן. אַלְּזֶ, וּוְאָסֶ קְרִוְיכְּטָן לְעַבְּדִיקָּ אַרְוּם, אַיְזֶ צָום עַסְןָן, וְוי דָאָסֶ
גַּרְיָנְעָ גַּרְאָזֶ גַּרְיָנְעָ אַיְיךְ אַלְּזֶ".

ח. ב. וּוְעַל אַיְיךְ עַסְןָן! וּוְעַל אַיְיךְ עַסְןָן!

ג. ח. "גַּאֲרָ פְּלוּיָשָׁ אַיְזֶ זַיְינְ בְּלֹוט זַאֲלָט אַיְיךְ נִיטָּ עַסְןָן", הָאָט
אַלְּהָיִם גַּעֲזָנְטָן, אַיְזֶ עַדְ הָאָט נַאֲךְ גַּעֲזָנְטָן: "אַיְיעָרָ לְעַבְּנָסְבָּלוֹט וּוּעַל
אַיְיךְ פְּאָדָעָרָן, פָּוָן יַעֲדָן לְעַבְּדִיקָּן וּוּעַן וּוְעַל אַיְיךְ סְפָּאָדָעָרָן.
פָּוָן דָּעֵם מְעַנְטְּשָׁנָסֶן הַעֲנָטָן, פָּוָן דָּעֵר הַעֲנָטָן פָּוָן יַעֲדָן אַיְינְצִיךְּן, וּוּעַל
אַיְיךְ דָּעֵם מְעַנְטְּשָׁנָסֶן לְעַבְּן פְּאָדָעָרָן. דָּעֵר, וּוְאָסֶ פָּאָרְגִּיסָּטָן
אַיְזֶ מְעַנְטְּשָׁן, וּוְעַט אַיְוחֶ זַיְינְ בְּלֹוט פָּאָרְגָּאָסֶן וּוּרָעָן, וַיְיִלְאָן אַלְּהָיִם סֶ
גַּעֲשְׁטָאָלָט אַיְזֶ דָּעֵר מְעַנְטְּשָׁן גַּעֲמָאָכָט גַּעֲוָאָרָן".

י. פ. ת. אַיְזֶ דָּאָךְ נִשְׁתְּ וְוי דַי זַיְינְ פָּוָן אַלְּהָיִם.

ש. ב. וּוְאָסֶ דָּאָרְפָּסְטָן זַיְיָ דָעֵר מְאָנְעָן?

ח. ב. דַי טִיר הַיְנָנְטָן נַאֲךְ אַלְּזֶ אַיְזֶ אַיְיךְ דָּעֵר לְוַפְּטָן!

ג. ח (וּוְיִדְעָר צַוְּגָעָזְגָּן צָום דָּרוֹיְסָן). אַיְזֶ גַּוְיָבָן, בֵּין דָאָ
אַמְּאָל גַּעֲוָעָזָן.

ש. ב. אַיְזֶ מְעַרְתָּה הָאָט אַלְּהָיִם דָּוֶר גַּרְנוּיָשָׁטָן נִשְׁתְּ אַנְטְּפָלְעָקָטָן?

נ' ח (צושטרויט, קוקנדיך רעכטס אונ לינקס אונ פאָר זיך). פרוכטערט זיך, האט ער געזאנט, אונ מעדט זיך...

ש. ב. דאס האסטע אונ שווין געזאנט.

י. פ. ת. דאס וועלן מיר גוט געדענקיין.

ח. ס (לאכט). אפֿלַו אִיךְ מֵיטַ מִיןַ זְבּוֹן!

נ' ח (כַּאֲפֻטֵּן זַיְד עַפְנָס). אָ, יְאָ! קַומְטַ אַלְעַ נָאָר אַהֲרֹן! (זַיְד קַומְעַן אַרוֹיֶּךְ אַוְיֶךְ דָּעַר טִירַ).

נ' ח. ה. זָאָל דִּי טָרַ נָאָר אַוִּיסְהָאָטָן. (טָרַעַט אַוְיֶךְ אַרוֹיֶּךְ).

נ' ח. אִיךְ זַעַט דָּעַם וּוְאַלְקָן דָּאָרָטָן?

נ' ח. ח. אַוי וּוְיַי וּוְעַט וּוְידַעַר אַהֲנוֹבוּן צַו גִּסְמָן?

ש. מ. ח (צ'ו יפתח). יְפַת (צ'ו שמחה). וּוְאַסְטַהְבָּא אִיךְ דִּיר גַּעַזְאָנָט?

נ' ח. קַומְטַ זַיְד אִיןְ נָאָר אַיְן דָּעַם וּוְאַלְקָן. זַעַט אִיךְ דָּאָרָטָן אֵפְלַפְּאָרְבִּיכְן בּוּגִינְגָן?

י. פ. ת. ח. אָ, וּוּ שִׁין!

נ' ח. קַומְטַ אַוְיֶךְ אַיְסָן גַּעַדְעַנְקָט, וּוְאַסְטַהְבָּא אַטְמַט גַּעַדְעַנְקָט. ער מאכט מיט אונז אַ בּוֹנְד, אַונְזָן מַעַר וּוְעַט קִין לְעַבְדְּרִיקָט נִישְׁטָט פָּאָרְנִיכְטָעַט וּוְעַרְדָּן דָּזָרְד אַ וּאַסְפְּעַרְדְּמָבוֹל; עַט וּוְעַט נִישְׁטָזְיָן מַעַר לְיִין מְבוֹל צַו פָּאָרְדָּאָרְבָּן דִּי עַרְד. אַונְז דָּעַר בּוֹנְגָן, אַלְהִים'ס בּוֹנְגָן, אַיְזָן דָּעַר צִיְּכָן פָּוֹן דָּעַם בּוֹנְד. וּוְעַן וּוְאַלְקָנָס וּוְעַלְן פָּאָרְוּאַלְקָעְנָעָן דִּי עַרְד, וּוְעַט זַיְד דָּעַר בּוֹנְגָן. בָּאוּזְיָין אַיְזָן דִּי וּוְאַלְקָנָס. אַסְמָן, אַזְיָה נִשְׁטָט דָּעַם בּוֹנְד, וּוְאַסְטַהְבָּא אַטְמַט מִיט אַונְז גַּעַדְעַנְקָט, אַונְז דָּאָס וּאַסְפְּעַר וּוְעַט נִשְׁטָט וּוְעַרְנָן מַעַר קִין מְבוֹל צַו פָּאָרְנִיכְטָן אַלְיאָן, וּוְאַסְטַהְבָּא לְעַבְטָן.

י. פ. ת (צ'ו שמחה). זַעַטְסָו, וּוְאַסְטַהְבָּא אַבְּאִיךְ גַּעַזְאָנָט!

י. פ. ת. ח (צ'ו שס'ען). האסטע אַוְמוּסְט גַּעַזְאָנָט.

ש. ס (צ'ו יפתח). דִּי טָרַ אַיְזָן נָאָר נִישְׁטָא אַפְּן.

נ' ח (וְזַיְדָר אַרְמְזָקְגָּנְדִּיה, שְׂרִוִּיט אַוְיסָ). אִיךְ וּוְיַסְט! אִיךְ וּוְיַסְט! אִיךְ דָּעַרְקָעָן דִּי גַּעַגְנָט! דָּאָס אַיְזָן דָּעַר באָרגְ אַרְטָן!

ש. ס. טָאָטָע, אַונְז מַעַר האָסָט אַלְהִים דִּיר גַּאֲרָנוּשָׁט נִשְׁטָט גַּעַזְאָנָט?

נ' ח. מַעַר? אָ, יְאָ! ער האָסָט אַסְטַהְבָּא מַעַר וּוְעַרְטָעָר אַנְגְּנָעָרָעָט וּוְעַנְזָן דָּעַם בּוֹנְד אַונְז וּוְעַנְזָן דָּעַם בּוֹנְגָן...

ש. מ. און גארנישט מער?

ג. ח. און גארנישט מער. איך געדענע אוניך יעדעם ווארט... איזטער דערמאן איך זיך גענוי די גאנצע געננט. עס איז דער ארטן גאנץ באישטימט. בין שיין לאנג צוריך דא געווען. ווי ווית דאס וואסער האט אוננו פארטראגן!

י. פ. ת. פארוואם גיינען מיר נאך נישט ארכוים פון דער תבה?

ח. מ. פארוואם היינט נאך די טיר אוזו הוייבער דער ערדר?

ג. ח. (קזט אראפ). ווירקלעך זיינר הויך.

י. פ. ת. האט ער דיר נישט געזאגט, מיר זאלן ארכויסנין פון דער תבה?

ג. ח. ער האט. געוויס. ער האט.

י. פ. ת. איז וואם שטייען מיר נאך דא?

ג. ח. די טיר .. די טיר ... זי איז נאך נישט פול געפענט.

ח. מ. איך שפריניג ווירקלעך באַלד אָראָפ.

ג. ח. איך גוי ווידער אין מײַן צעל. וועל ווידער פרענן, אויס-געפֿיגען. אפשר זאָגט ער מיר נאך וואָם.

ש. מ. דאַרפְּטַט נישט, טאטע. וואָם ער האט דיר נישט דער זאגט, האט ער מיר געזאגט. (אַלע ווערט אויפֿמעזאָט). איך צו מיר האט אלחיהם זיך באָזוין, איך איך האָב זיין וויאָרט פָּארְנוּמען.

ח. מ. איז וואָם האָכְטַו געשוונגן?

ש. מ. איך רעד נישט פָּאָר דעם טאטן.

ג. ח. בין נייגעריך, מײַן זון.

ש. מ. ער האט געזאגט, מיר זאלן זיך פרוכְּפֶּערן און מערן און אַנְפִּילְּן די ערדר...

י. פ. ת. דאס האָבָן מיר פון טאטן שיין געהערט.

ש. מ. אַבעָר ער וויל א בעמערע מענטשהייט האָבָן. די קומענֵן דיקע דורות, מיט וועלכָע מיר וועלן אַנְפִּילְּן די ערדר, זאלן בעמער זיין ווי די, וועלכָע ער האט פון דער ערדר אַראָפְּגַּעַשׂ ווַיְוִינְקַט. עס ווועט קיין מבול מער נישט זיין, ווי איך האט שיין געהערט. אַבעָר אלחיהם וויל, ער זאל נישט דאַרפְּטַט חרטה האָבָן אויף זיין בונד און אַנְשִׁיקַן אויף און אַן אַנדער שטראָף.

נ. ח. יא, דאס קאן ער... דאס סאן ער...

יפ. ת. וואס וויל ער דען פון אונז?

ש. מ. זעם זאכן פאָרעדט ער פון אונז, זעם געבעטן זאגט ער אַן דורך מיר צו אויך. נישט מאָרדִין — דאס האָט דער טאטֶע שויַן געזאנט. נישט נואָפֶן — אויך וויסט, ווי עס אַיּוֹ פֿאָר דעם מְבוֹל צוֹ געגענֶגֶן. די זוֹן פון אלְהִים זוַיְנָעַן דערפֿאָר אָומְגָעָקָומָעַן. נישט גַּנְבָּעַן — אויך האָט אלְלִין דערפֿוֹן גַּעֲלִיטָן. די גַּבְּוָת זוַיְנָעַן רַוְּבָּן, פון אלְהִים פֿאָרְהָאָסְטָן. נישט זאגַּן קִין פֿאָלְשָׁעַדְוָת — ווי חַבְּרָה האָט אַוְיָף אָרְדָּאָכְ', וואָס האָט צוֹ מְאָדָּג גַּעֲפִירָט. נישט גַּלְוָסְטָן נָאָךְ דעם פֿרְעָמָרָנס הוֹיז — ווי עַלְגִּין אָרְדָּאָכְ'ס הָווֹז: דאס האָט גַּעֲפִירָט צוֹ פֿאָלְשָׁעַדְוָת אָוֹן צוֹ מְאָדָּג. (שאָרוֹן אָוֹן שְׂטָאָרָקָה). נישט גַּלְוָסְטָן דעם אַנדְרָעָנָס ווּיבָּן — דאס פֿירְט צוֹ אַלְעַז זִינָר. דאס זוַיְנָעַן די זעם גַּעַד באָטָן, אלְהִים פֿאָרְלָאָגָנָט פון אונז צוֹ הַיְּטָן.

יפ. ת. אַזְוֵי פִּיל נישט אָוֹן וואָס אַיּוֹ יָאָ?

ש. מ. דאס זוַיְנָעַן נישטס, וואָס פֿירְן אָוֹנוֹ צוֹם גַּרְעָסְטָן יָאָ. עס אַיּוֹ רָוּ אָוֹן גְּלִיכָּן אַיּוֹ זַיִן. נַעֲמָת אויך זַיִן אַיּוֹ? — וואָס דַּעֲנַקְתָּן אויך אַזְוֵי לאָגָנָגָן? וואָס לְעַגְתָּן אויך נָאָךְ אַבְּעָרָה? — אַדְעָר ווּילָט אויך דָּא פֿאָרְבָּלְיוּבָּן? די תְּבָחָה-טִיר קָאָן זִיד נָאָךְ צּוּמָּאָכָּן צּוּדִיק.

נ. ח. נַעֲמָת אַיּוֹ! נַעֲמָת אַיּוֹ!

אַלְע. מִיר נַעֲמָעָן אַיּוֹ! מִיר נַעֲמָעָן אַיּוֹ!

ש. מ. אָוֹן זַיִן גַּעֲדָעָנְקָעָן, אָוֹן נָאָךְ זַיִן אוּיךְ לְעַבְּנָה?

אַלְע. אָוֹן זַיִן גַּעֲדָעָנְקָעָן, אָוֹן נָאָךְ זַיִן אוּיךְ לְעַבְּנָה! (די טִיר הַיְּבִיט זִיד אָוֹן אָרְאָפְלָאָגָן).

אַלְע. די טִיר! (דערשָׁאָקָה כָּאָפָן זִיד אָרְיִין אִין קָאָסְטָן. נָאָךְ שָׁם אָוֹן נָה גִּיעַן לאָגָזָאָס אָרְיִין). אַלְעַ קָהָן צַוָּה, ווי די טִיר לאָזָט זִיד אָרָאָפָּה, דַּעֲגָרְיִיכְתָּן די ערָה. אִיצְטָעָר ווּילָן זַיִן אַלְעַ טָאָן זִיד אָרָאָפָּה).

ש. מ. ((פֿאָרְהָאָגָלָט זַיִן)). נַיִן, אויך נָאָךְ נִישְׁט אָרוּיסָן?

ח. מ. וואָס שְׁוִין ווּידָעָר? וואָס שְׁוִין ווּידָעָר?

יפ. ת. עס קָאָן טָאָקָע פֿלָאָצָן די גַּעֲדָלָן!

ש. מ. אַפְּרִיעָר לְאָזָן מִיר אָרוּיסָן די חַוִּיתָן.

נ. ח. גַּעֲרָעָכָט, מִוְּזָן, גַּעֲרָעָכָט.

ח. מ. אָ, גַּעֲדָלָן! גַּעֲרָעָכָט!

דָּרִיְתַּעַר אַקְטָן

עֲרֵשְׁתַּעַם סְצֻעַנָּע

א פֶּלְאָז, אוֹזֶף ווּלְכָנו עַט שְׂטִיעָן פֵּיר גְּרוּיָעָס גְּעַצְּמָלָן, רַעֲכָטָס
פָּוּן דַּי גְּעַצְּמָלָן אַ וַיְיָגָרְטָן. דָּעַר גְּעַצְּמָלָט הַאֲרָט בֵּית וַיְיָנָן
גָּאָרָטָן, אַיְזָן חַיסָּס, דָּעַר צְוִיְתָעָר אַיְזָן שְׂסִיס, דָּעַר דָּרְיוּטָר יַפְתִּיעָס,
דָּעַר פָּעַרְטָעָר חַסִּיס.

ש מ (שְׂטִיעָס אַיְזָן דָּעַר עַפְעַנוֹוג פָּוּן זַיְן גְּעַצְּמָלָט אַזְן קְוַקְט אַזְוִיָּס
צָוָס הַימָּל. גִּיטָּת לְאַונְגָּזָס צָו צָו יַפְתִּיעָס גְּעַצְּמָלָט אַזְן רַופָּט אַרְיוֹן).
יַפְתָּן! יַפְתָּן, קָוָם אַדְרִים אַ וַיְיָלָעָן!

י פ ת (קוֹמֶט אַזְוֹט). וּוְאָס אַיְזָן עַם, וּוְאָס דַּו רַופָּט מַיקָּ?

ש מ. קוֹל אַזְן דַּעַם וּוְאַלְקָן. (וַיְיָזַט אַיְסָן מַיְיטָן פִּינְגָּרָן).

י פ ת. אַ רַעֲנְבָּוִוִינָן! — אַלְחָהִים גַּעֲדָעָנְקָט דַּעַם בּוֹנְדָן מִיטָן אַזְוָן.

ש מ. גַּעֲדָעָנְקָעָן מִיר דַּעַם בּוֹנְדָן?

י פ ת. אַלְחָהִים הַאֲלָטָם אַזְוָן אַיְין דָּרְמָאָנָן. דַי רַעֲנְבָּוִוִינָן
זַיְינָן אַזְוִי אַפְּטָן.

ש מ. וּוּן עַר וּוְאַלְטָן נִישְׁתָּמָן גַּעֲדָעָנְקָט דַּעַם בּוֹנְדָן, וּוְאַלְטָן מִיר
אַיְצָטָעָר וּוְיָטָעָר גַּעֲחָטָט דַּעַם מַבָּל.

י פ ת. אַזְוִי זַיְינְדָּיָס זַיְינָן מִיר?

ש מ. דַּו פְּרַעְנָסְט עַס?

י פ ת. אַיְךְ הַאֲבָן נִישְׁתָּמָן גַּעֲמָאָרְדָּעָט, נִישְׁתָּמָן גַּעֲנְבָּעָט...

ש מ. רַעֲכָן וּוְיָטָעָר, רַעֲכָן וּוְיָטָעָר.

י פ ת. הַאֲבָן קַיְינָן פָּאַלְשָׁעָדָהָן נִישְׁתָּמָן גַּעֲזָאנָט, נִישְׁתָּמָן פָּאַרְלָאָגָאנָט
דִּין הַוַּיָּן, נִישְׁתָּמָן גַּעֲגָלוּסָט דִּין וַיְיָבָן. אַיְךְ הַאֲבָן זַיְ גַּעֲגָלוּסָט, אַיְךְ זַיְגָן
דַּעַם אַמְתָה, פָּאַר דַּעַם מַבָּל אַזְן אַיְן דָּעַר תָּבָה. אַבָּעָר וּוְיָטָעָר נִישְׁתָּמָן,
אַיְךְ שַׁוּעָר.

ש. מ. דו האסט דאך וואס אויסגעלאן.

י. פ. ת. א קלינייניקיט, נישט וויכטיך, פארדיינט קיין מבול נישט.

ש. מ. פארזונדריקסט זיך מיט חמיהן.

י. פ. ת. אבער און גלוסט. איך גלוסט נישט נאך אויר. איך וויל זי נישט. אבער זי זוכט מיך אוית, וואו איד בין אליאן, געברוייכט כמעט גוואטלט — וואס ואלסטטו געתאָן?

ש. מ. דו רעדסטט דאך ווי א נואף!

י. פ. ת. עט איז אויר שולד אינגעאנץן. אבער אויר האסט דאך נארניישט נישט פארבאנטן. מיט דיב זעם געבאָטן האסט אונז, די מענער, בלויין געמיונט.

ש. מ. ביוזט פילוייכט דער פאטער פון חמ'ס קינדער. איז דאס בײַ דיר ניט קיין פעלשונגען?

י. פ. ת. זעט כוש אויס ווי איך? זעט אויס בגען? זי זען בײַ דע אויס ווי חמ. זי קומט צו מיר מיט פולן בויך.

ש. מ. ווי דו רעדסטט עט!

י. פת. אוווי פשט, ווי איך טו עט.

ש. מ. ווען חמ זאָל זיך דאס דערויסן!

י. פ. ת. זוועט ער חמיהן איבערברעכן אלע ביינער. ווען איד וועל מיר ווערן פון אויר, וועל איך זאגן חמ'ען, ער זאָל זי מער צו מיר נישט לאָזן.

ש. מ. יפת, דאס זוינען ווערטער פון פאר דעם מבוּז!

י. פ. ת. אמת, שם. דער מבול האט מיר קיין ניעז ווערטער ניט געגעבן, האט מיך אויך אנדרערש ניט געמאכט, האט קינעם פון אונז אנדערש ניט געמאכט. ד ו האסט דעם מבול נישט געדאָרטט. ביוזט שטעהנדייך גוט אונז פרום געוועזן. איך גוואטלט מסתמא דערטרונֶה קען געווארן, ווען איך בין נישט חמ'ס זוּן. מיט נח'ס זכות האט דער מבול מיך נישט אראָפֿגעַשׂ ווינקט. אבער איך בין זיך מורה, אויך איזן מיר האט ער גארניישט אראָפֿגעַשׂ ווינקט. איך בין געליבן דער זעלביינער יפת, נאָר לְיִנְגְּנוּיִילִיך איך זיך שרעקלעה. עס פעלן מיר די קינדער אלְהִים'ס אונז עס פעלן מיר אלע אַדְמָס קינדער.

ש. מ. זי מערער מיט אלְהִים.

י. פ. ת. ער אויז נישט מיט מיר. ער קומט צו מיר נישט אפֿילו
איין מיין חלום. אפֿילו נישט מיט א בייזן וארטט.

ש. מ. יפת, מיר ווילג'ן א בעסערע מענטשהייט האבן!

י. פ. ת. מיין גמר אויז שיין, מיין מגוּ אויז שענער, אוין מיין יון
שיינט נאר ווי די זונ. כבעם וענען זי אויס ווי אלחיהם זין. ווען יענע
וואאלטן געלעבט, וואאלט איך געוועז זיכער, אוז יפהה האט די קינד
דעך פון זוי באקומען. אויך דיביע קינדרער זיינען שיינהויטן. עילם,
אשר אוין אראפֿיכש — פראקטיעז יונגען. עס ווועט א שיינע מענטש
הויט זוי, א שענערע ווי געועזן.

ש. מ. איך האב געוזנט א ב עס ער ע מענטשהייט.

י. פ. ת. אלחיהם וויל זוי, זאל ער פאָר איך זאָרְן — אויב ער
כאָן נאָר.

ש. מ. ער קאָן.

י. פ. ת. פֿאָרְנוֹיכָטָן, נישט איבעראנַדערֶשׂן דעם מענטש.

ש. מ. ער וויל, מיר זאלן וועלן.

י. פ. ת. זוי וויס איך, וואָס ער וויל, איך זאל וועלן? דער מאָ
טע וויס עס איך נישט.

ש. מ. דער טאטע האט עס געווואָסט.

י. פ. ת. פֿאָרוֹואָס נישט אִיצְטָעָר?

ש. מ. זונט ער האט דעם ווינַנְאָרטָן פֿאָרְפֿאָלָאנְצָטָן, אוין ער אָן
אנַדערֶר געווואָרָן.

י. פ. ת. וואָס טומ ער שלעכטס דען?

ש. מ. דאס ווילסטו זאל ער נאָך? זוי זעלטן רעדט. ער אִיצְטָעָר
פֿון אלחיהם, אוין אַינְגַּאנְצָן מיט זיין ווינַנְאָרטָן פֿאָרְנוֹומָעָן. ער אוין
נישט גוט מעָר, אויז גאנְץ פֿאָרְנְדָעָטָן געווואָרָן. שלעכטס טאנְ!... פֿאָר
לייכְטָט קומט דאס נאָך איך.

ג. ח. (קוחט אַרְוִיס פֿוֹ גָּארְטָן מיט אַ קָּרוֹג). דאָ האָט אַיך
דעם זאָפטָטָן זיך מיט זיין מְרוֹיבָן, אַ פֿולְן קָרוֹג. גַּעֲרָאָנְגָּלָטָן זיך. מיט דער
ערָה, גַּעֲרָאָנְגָּלָטָן זיך מיט די טְרוֹיבָן. אוין אָטָן אַרְוִיס גַּעֲרָאָנְגָּלָטָן. גַּעֲרָאָנְגָּלָטָן
מען צִוְּיטָן, אַ לְּאָגָּנָעָן צִוְּיטָן, אַבְּעָר אַרְוִיס גַּעֲרָאָנְגָּלָטָן. או, וואָס פֿאָר אַ רְּזִיחָן!
צִוְּיגִיט זיך אַיבָּעָר אַלְּעָ נְלִידָרָה. אָנָּן. זוי ווועט זיין דער טעם! חָאָב מְרוֹאָ

נאָר אַלעט צו געבען. אַיך וויל זיך אַנפֿילִין מיטֵן רִיחַ... קומֶט שטעהט אַריין די נְזֹעֲרָר, מִינְיָע זַיַּן. (שַׁס אָוָן יְפָת שְׂטָנָקָן אַריין די נְזֹעֲרָר) וואָס אַנטָּמָן אַיר? נְזֹט, האָ? נְחַט טוֹט זַיַּן אַרְבָּעָט גּוֹט. זַיַּן אַרְבָּעָט אַיּוֹ גַּעֲבָעַנְטָשָׁט. (רוֹפֶט אַריין צו זַיַּן אַיּוֹ גַּעֲצָלָט). נְחַחַה, קומֶט אַרְוִוִּים אָוָן קוֹק אָוָן שְׁמַעַק!

נְחַחַה. (קומֶט אַרְוִוִּים). וואָס אַיּוֹ גַּעֲשָׁעָן? וואָס בִּיזְטוֹ אַזְוִי אַוְיפֶּגֶעֲלַעֲגָט?

נְחַחַה. זְעַסְט דָּעַם קְרוֹנוֹג? עַר אָיוֹ פּוֹל מִיטַּרְוִוְוְנְגָאָפְט. אַ גַּעַד טְרָאָנָק — אַיך חָאָב אִים נְאָר נִישְׁטָפְּאָרוֹזָכְט. נִישְׁטָדְּעָרְעָגְט זַיַּן נְאָר צו פְּאָרוֹזָן, הָאָב נְאָר גַּעֲשָׁמְעָט. טּוֹ נְאָר אַיך אַ שְׁמַעַק. (טְרָאָגָט אַוְונְטָעָר דָּעַם קְרוֹג אַוְנְטָעָר אַיך נְאָז). וואָס? צְוָנוֹיִט זַיַּן אַלְעָגָלְדָעָר, ווֹי?

נְחַחַה. עַם הָאָט מָוֶר אַ שְׁלָאָג גַּעֲטָאָן אַיּוֹ קָאָפֶט. נְחַחַה (ילאָכְט). אַמְתָּה... דָּאָס הָאָט מִיר אַוְיך בִּים עַרְשִׁי טְעַן שְׁמַעַק. אַיְצְטָעָר טּוֹ אַיך אַבְּעָר אַ לְעַק. (שְׂטָנָקָט אַריין דָּעַם פְּינָגָע אָנוֹ לְעַקְתָּאִים אַפְּ). אָוֹוֹו, ווֹי וְאוֹנְדְּעָרְבָּאָלָן! אַיְצְטָעָר מוֹן אַיך שְׁוַיְוַי אַ זּוֹפֶט טָאָן. (טְרִוְיְנָקְט לְאָוֹג אָנוֹ לְאָנוֹגָאָם. יְפָת קְוָקָט זַיַּן אַבְּעָר קוֹיְט שְׁמַיְעָן).

שְׁמָ. טְאָטָעָן!

נְחַחַה (חָאָכָט אִים מִיטַּדָּר הַאָנָט), נְרַזְּל אִים נִיטַּשְׁטָעָר, הָעָרָט אַבְּעָר בָּאָלְד אַוְיך צו טְרִיְנָקְט). אַחַחַה!... דָּאָס אַיּוֹ אַבְּעָר אַ טְרָוָנָק... (צְוָאוֹוַיְינָט זַיַּן פָּאָר גַּעֲרוֹרְטָקִיְּשָׁט). קִינְדָּעָר, אַיּוֹ דָּאָס אַ טְרָוָנָק!... אַזְוַאַט טְרָוָנָק מְעַן זַוְּכָה זַיַּן, דְּאָרָף מְעַן זַיַּן פְּאָרְדִּינְעָן... נְחַחַה, הָאָב אַיך אִים פְּאָרְדִּינְטָה?

נְחַחַה. אַלְהָיִם נִיטַּדָּר שְׁטָעַנְדִּיק, וואָס דָּו פְּאָרְדִּינְסָט.

נְחַחַה (זְעַצְט זַיַּן אַוְיך דָּעַם גְּרוֹוִוִּן שְׁטִיְּן פָּאָר דָּעָר. עַפְּעַנוֹנוֹג פּוֹו זַיַּן גַּעֲצָלָט אָנוֹ וְוַיְנָט). אַלְהָיִם!... גַּעֲבָעַנְטָשָׁט זַיַּן זַיַּן נְאָמְעָן!... אַיך וְוַיִּסְנִישְׁט, מִיטַּדָּר וואָס אַיך הָאָב עַם פְּאָרְדִּינְט... וּועְרָב בֵּין אַיך דְּעַזְזָבָה... אָן עַרְדְּמָעַנְטָש... אָן אַוְיסְנָרְעָבָעָר פּוֹן וּועְרָב... אַ פּוֹינְגְּלָאָפְּשָׁרְעָקָעָר... (שְׁאָקְלָט מִיטַּן גַּאֲפָא אָנוֹ וְוַיְנָט).

נְחַחַה. אַיך וּוֹעֵל אַוְיך בָּאָלְד וְוַיְנָעָן.

י פ ת (צ'ו שס'יעו). האסתו געוזן אים זווינגען?
 ש. מ. ווען ער רעדט מיט אלחיהם. דאס איז גוט. ער דירט מיין
 הארע אין מיר.
 י פ ת. מיר קומט ער אוויס גאנץ לעכערלעך. וואס וויל ער זיך
 פאַרמייאוּסן?

נ. ח. האב אויך נישט איזן דעם קרוֹג אַרְיוֹגָנוּוִווינט? (שוחטט).
 קאָן נאָך מיר דעם געטראָנג פֿאַרְזָאָלָצֶן. (טריקט ווידער גאנָג אָן
 לאָגָזָטָס, שאָקָלָט מײַט קָאָפֶ). אהָהָה, גוט! האב נישט פֿאַרְזָאָלָצֶן,
 וואָס פֿאָר אָ טְרוֹנָקָן! אָ פְּרִיּוֹד! אָ פְּרִיּוֹד! פֿילְטָמֵיר אָן דאס האָרָע
 מיט פְּרִיּוֹד! נַחַת, קִינְדָּעָר, אויך ווער פְּרִיּוֹלָעָך! האב לְאָגָג שׂוֹן אָזָא
 פְּרִיּוֹד נִיט פָּאַרְשְׁפִּירָט. פְּרִיּוֹד אָוָן — אָוָן קְרָאָפְּט! (שְׁטִיַּת אַוְיָז).
 אָוָן, מִינְעָן מוּסְקוֹלְזַן! האב אָין מִינְעָן יוֹנְגָע יַאֲרָן אָזָא קְרָאָפְּט נָאָר
 נִישְׁט גַּעַחַטְמָן. אָוָן, עַס-בְּרִיטְעָרָט זְוֵךְ מִיּוֹן האָרָע! נַחַת, דָו בִּזְוֹת שְׁטָאָרָק!
 עָךְ, נַחַת, דָו בִּזְוֹת אַיְינָעָרְלַן! אָן אַיְינְצִיקָּעָר גַּעַזְעָן אָוָן גַּעַבְּלִיבָּן, אָן
 אַיְינְצִיקָּעָר אָין אַלְעָ דּוֹרָוְתִּ!... האב אָסְךְ דָוָרוֹת שׂוֹן אַרְיַבְּרָעַלְעָבָט,
 דּוֹרְכָּעַלְעָבָט, אָוָן קַיְוָן אַיְינָעָר, קַיְוָן אַיְינָעָר... ווער האָט זְוֵךְ צָוּ מָרָט
 גַּעַקָּאנְטָן גַּלְיוֹיכָן?... האָהָהָהָהָהָן!... (הַיְבָט שְׁטָאָלָז אַוְיָז דעם קָאָפֶ
 אָוָן דעם קָרוֹג).

נ. ח. האב אָלָע אָזָוִי גַּעַזְעָנָט.
 י. פ. ת. דאס אָז גוט פּוֹן אִים צָו העָרָן. אָזָוִי האָב אויך אִים
 לִיבְ.

ש. מ. מיר קָלְעַמְתָּ דָעָרְפּוֹן מִיּוֹן האָרָע.
 י. פ. ת. זְוֵי הוֹיךְ ער טָרָאנְט אַיְצְטָעָר זְוֵין קָאָפֶ! זְוֵי שׂוֹן ער
 אָז גַּעַוְאָרָן!

ש. מ. אָוָן נִשְׁטָמַע נַחַת. אָזָעָלָכְן קָעַן אויך אִים נִשְׁטָמַע.
 נ. ח. האָהָהָהָהָהָן! אויך פָּאָרְדוֹן אָ דְרִימָן זְוּפָ... (טְרִינְקָט וו
 פְּרִיעָר, רִיעָס זְוֵךְ קוּס אָפְ פּוֹן קָרוֹג), אַדָּאוּ! (בְּלִיבָּט שְׁטִיַּת
 פָּאָגָנוֹאָזָנְעַגְעַשְׁפְּרִיטָע פִּסְ), זְוֵי אַיְינְצָוּהָאַלְעָן גַּלְיוֹנְעַוְיכָט). זְוֵי שׂוֹן
 דְרִימָט זְוֵךְ, דְרִימָט זְוֵךְ... אַלְעָיָן דְרִימָט זְוֵךְ... אַלְעָיָן דְרִימָט זְוֵךְ... אַיְרָ
 טָאנְצָט גַּאָרָן! אויך ווּלְאַיְרָ טָאנְצָן... (צְזִוְינְגָט זְוֵךְ מִיטָּשְׁוֹנָהָדִיקָט
 קוֹלוֹת אָוָן טָאנְצָט. אויך פִּין שְׁסִיסָּט גַּעַצְעָלָט בָּאָזְוִיזָט זְוֵךְ שְׂמָה,

פָּוּ יְפַתִּיעַס גַּעֲצָלֶט קָוָמֶת אֲרוֹוִיס יְפַתָּה מִיט אֲקִינְד אֲוִירְדִּי הָעֵנֶט,
פָּוּ חַמְּבִיס גַּעֲצָלֶט קָוָמֶת אֲרוֹוִיס חַס, חַנְהָה אָוּן דָּעֶרֶת קָלִיבְּ�וּעֶר כְּנָעָן).

שְׁמַה (צַו שְׁמַעַו). וּוֹאָס אַיְזַעַס?

שְׁמַה, עַס אַיְזַע נִישְׁטַגְנוּט. שְׁטַיְוָה דָּאָרְטָה אָוּן לְאָזַדְיָה
נִישְׁטַגְנוּט אֲרוֹוִיס. זַיְוָה דָּאָרְפָּהּ עַס נִישְׁטַגְזַעַן.

שְׁמַה (פָּאָרְצִיט דִּי עַפְעָנוֹג פָּוּ דָּעַם גַּעֲצָלֶט, לְאָזַט נָאָר
איְרָה קָאָפְאָזַן דָּזְוִוִּוָן).

יְפַתָּה (צַו יְפַתָּהָן). עַס אַיְזַע נִישְׁטַגְשִׁין. בָּאַהָאָלֶט דָּאָס קִינְהָר.
זַיְנָע אַוְיָנָן דָּאָרְפָּהּ נִישְׁטַגְזַעַן זַיְוָן זַיְדָן אַיְן זַיְוָן הַעֲמָלְכִיּוּת.

יְפַתָּה (טְרָאָגֶט אֲרוֹוִיז דָּאָס קִינְדָּז אָוּן קָוּחַשׁ צְרוּיק אֲרוֹוִיס).
שְׁמַה. וּוֹאָס אַיְזַע עַס מִיטַּדְעַם אַלְטָן?

יְפַתָּה. עַר הָאָטָם פָּוּ דָּעַם זַאָפְטָהּ פָּוּ זַיְנָע טְרוּיְבָן אַבְּיָסְלָן צַוְּהָר
פִּילָּגְעָטְרָוְנְקָעָן).

שְׁמַה. עַר הָאָטָם אַיְן דָּעַם קְרוֹנוֹגָה? דָּאָרְפָּהּ מַעַן אַוְיָךְ אַזְּוֹפְּתָמָן.
(גַּיְתָּ צַו נָחָיָן, וּוֹילְעָמָעָן בַּיְ אִים דָּעַם קְרוֹגוֹג.)

גְּחָ (אַרְוָמְכָאָפְּנָדִיךְ דָּעַם קְרוֹגוֹג מִיטַּבְיָדָע הָעֵנֶט). נִיְוָן!
וּוֹעֵר דָּעְרוּעָגֶט זַיְךְ עַס? דָּעַר טְרוּיְבָן זַאָפְטָהּ אַיְזַע אַיְנָגָאנָצָן מִינְגָּעָר! אַיְךְ
טְרִינְקָה, אַיְךְ גָּאנְצָה אַלְיָיָן. נַעַמְתָּ וּוֹעֵר פָּוּ מִיר דָּעַם קְרוֹגוֹג, צְוָשָׁפָלָטָה
אַזְּבָן אִים דָּעַם קָאָפְאָזַן (וּרְוִיקָטָהּ צַו זַיְךְ דָּעַם קְרוֹגוֹג, הַיְבָשָׁתָהּ וּוֹידָעָרָה
זַיְוָן גַּזְעָנוֹג אַוּ טָאָנָן).

חְמַה (צְוָלָאָכָט זַיְךְ אַוְיָפְאָזְוָן).

גְּחָ (הָאָלֶט אַיְזַע זַיְוָן טָאָנָן, קוּוִטָּהָאָלָטָנְדִיךְ זַיְךְ אַוְיָפְאָזְוָן). אַחָאָה, חַמְהָה! אַוְנָה יְפַתָּה אַיְזַע דָּאָזַן דִּי
אַט אַיְזַע שְׁמָה... פָּאָרְוָאָס נָאָר דָּעַם קָאָפְאָזַן, שְׁמָה? מַעַגְסָט אַרְוִיסְקוּמָעָן.
הָאָסָט אַסְרָה וּוֹאָס צַו בָּאוּוֹיְיָן... אַוְנָה דָּוּ, נָחָה, נִיְוָן נִיְוָעָלָהָ פָּוּ דָּאָזַן
נָעָן... אַבָּעָרָה נִשְׁתָּה אַזְּנָה מִין גַּעֲצָלֶט... בִּזְוָת צְדָאָלָט... בִּזְוָת אַטְרוֹפָן
בְּרָעָת גַּעֲוָאָרָה... קָאָן מַעַר קִינְדָּעָר מִיטַּדְעַם דִּירָהָ נִיְטָהָאָבָן...).

שְׁמַה. טָאָטָעָ!

גְּחָ. אַוְוָעָקָה! קְרִינְגָּסָט נִישְׁטַגְגָּסָט פָּוּ מִין זַאָפְטָהּ אַוְוָעָקָה, אַיְךְ זַאָל
נִישְׁטַגְגָּסָט אַיְזַע בָּעָם וּוּרְעָן.

שְׁמַה. דָּזַנְיָה זַיְךְ בָּעָסָעָר לִיְגָן שְׁלָאָפָן.

נ. ח. מיט וועמען? וועטטו מיר שמה'ן געבען? האהאה, זי איז פארישוואונדן! דערפנט נישט פארישוינדן, שמה! איך האב נאך קראפט גענוג איזן מיינע לאונדן... ווילסטע, ווילסטע, יפתח? בין שטארט קעד פאר דיוין מאן... זאל איך דיך קומען געמען? (לאזט זיך צו איר. יפתח אנטליופט איזן איך געצלט מיט געלעכטער. נא לוייפט איזן איזן דוחהה). א, חמיה! דו וועטט נישט אנטליופט. (כאנפֿט זיך אן מיט איזן האנט און שלעפֿט זיך, מיט דער אנדער ער צודריינדיך צו זיך דעם קרויג).)

ה מ ה (לאכט און לאזט זיך שלעפֿן).

ח מ (קוחט צו און זויל אורייסקאפֿן דעם קרויג).

ג. ח (לאזט אַפְּ חמיה און כאנפֿט אָרָום דעם קרויג מיט ביידע הענט). ניין האב איך געזאגט! דעם קרויג קרייסטן נישט! איזטער טריינק איך איזס אינגעאנץ! (טרינקט).

ש. מ. טאטעה, טריינק נישט מער!

נ. ח (לייזיקט איזס דעם קרויג און לאזט איט איזיספֿאַלן פון זיינע הענט. ער שטייט אַ ווילעט, קוים האלטנויריך זיך איזס די פיט, די איזיג בלינד פון שייכרות). איזס. אלץ. גענוג. (ווי געשטוףט פון איזטצען, יאָגֶט ער זיך אָרִינוֹ צו זיך איזן געצלט).

ח. מ (לוייפט צו צוס קרויג). קיין טראפֿן נישט געבליבן. (פֿאָר-זוכט אָרוּצְבוּאַקְומָטָן עַתְּחוֹאָסָט פון דעם קרויג און וואָרְפֿט אִים אָוּעָק מיט פֿאָרְזְּדָאָס).

נ. ח. ה. איך נוי איזטער נישט איזן מײַן געצלט. איך האב איז איזו נאך קיינמאָל נישט געזען. איך האב איזטער פֿאָר אִים מורה. שמה, איך קומ אָרִינוֹ צו דורך. (גייט אָרִינוֹ איז שסיס געצלט).

ח. מ. איזן בּנְעֵן (גײַיט צו צו נוויס געצלט, קוקן אָרִינוֹ און טראטען באַלד אָרִינוֹ).

ש. מ. עס איז נישט גוט.

י. פ. ת. עס איז נישט שיין.

ש. מ. האסט געוואָלט, ער זאל טאן שלעכטס, איזן אַט איז עס געקומען.

י. פ. ת. רופסט עם שלעכטס טאנז? וואס האט ער דען געטאזן?
ער איז בלויו נישט געווען שיין. דאס קאן איך אים נישט מוחל זיין.

ש. מ. און דאס מיט אונזערע ווייבער?

י. פ. ת. ער אלטער איזו יונג געווארן.

ש. מ. ווי וויתס מיר זיינען אינגען פון דעם אנדרען, יפתח!

י. פ. ת. איך וויס נישט, שם. אבער דריין צער איזו מײַן צער
ニישט. דאס איז געוועס.

ח. מ. און בּנָעֵן (קומען אַרוֹיס פֿוֹן נְחוֹס גַּעֲצָלֶט, שְׁטָאָרֶה
לאַכְּנוֹדִיךְ).

ש. מ. וואס איז געשען? וואס לאָקט אויר ביידע?
בּנָעֵן (אנטלויפֿט אַין חַמִּיס גַּעֲצָלֶט. דָּמָה גַּיְת אַיס נָאָךְ
בָּאַלְד הַעֲרָט מָעַן אוַיְר הַוִּיכָּן גַּעֲלַעַטְעָר).

ח. מ. (קָאָן קָוִיס רִיזְדּוֹ פָּאָר גַּעֲלַעַטְעָר). ער טָאָמָע לִוְגָט גַּאנָּץ
אָפְּגַּעַדְעַטְט... פְּרִי אַזְוִי אַינְגָּאנְצָן... כְּנָעֵן האט זִיךְ אַרְיוֹנָנְגַּשְׁטָעַלְט
צְוִישָׁן זַיְנָע פִּים... דָּעַם אַרט אַינְגָּאנְצָן נָאָס גַּעֲמָכְטָמָן...

ש. מ. (אוֹפְּגַּעַבְּרַאָכְטָמָן). וואס האט ער?!

ח. מ. אַמְּבוֹל אַוִּיסְגַּעַנְאָסָן... אַשְׁטְרָאָס... אַוּוּקְצּוּשְׂוִימָעָן...

י. פ. ת. ווי העסלען!

ש. מ. און דאס האסטע צוֹגְעַזען? און דאס האסטע דָּרְלָאָזָן?
ח. מ. (אַלְצָן לאַכְּדוֹיךְ). ווֹעֵן ער ווֹעֵט אַוִּיפְּוָאָסָן פֿוֹן זַיְן
טְרִיבְּבָנְזָאָפְּט, ווֹעֵט ער מִינְיָעָן... ווֹעֵט ער מִינְיָעָן... (קָאָן נִישְׁט רִיזְדּוֹ
פָּאָר גַּעֲלַעַטְעָר).

ש. מ. אַוּוּקְ פֿוֹן מִינְיָע אָוִינְגָן!

י. פ. ת. און אוֹיךְ פֿוֹן מִינְיָע נִי אַוּוּקְ!

ח. מ. (מַאְכָט אַוִּיךְ זַיְן מִיט די הַעֲטָט. קָאָן וִישְׁט אַיְנוֹהָאָלְטָן זַיְן
פֿוֹן גַּעֲלַעַטְעָר. גַּיְת צֹו זִיךְ אַין גַּעֲצָלֶט אַון לאָקט נָאָךְ מָעָר, אַנְגָּעָן
שְׁטָעַט פֿוֹן חַמָּהִיס גַּעֲלַעַטְעָר).

י. פ. ת. איך ווֹעֵל זִיךְ צֹו חַמָּה? מָעָר נִישְׁט צְרוּרָן, ווֹעֵל מִיט
אַשְׁטָעָפְּן זַיְ פָּאָרְטְּרִיבְּן פָּאָר אַט דָּעַם גַּעֲלַעַטְעָר אִירָן אַון — וּוֹיְלָה
ער שלְאָפְּט מִיט אוֹר!

ש. מ. קומ, מיר וועלן צודען דעם טאטן. (קוויפט אַפּ זִין מָאָר טעל אויפן האָלְגּו). נעם דעם אונטערשטיין ברעה, יפת. איך וועל דא איבבן האָלְטָן. מיר וועלן גיון אויף הינטן. מיר וועלן אונזער פָּאָטָעָר אַיְן זִין נַאֲקָעְטְּקִיּוֹת אָוֹן פָּאָרָאוּמוֹוֶרְדִּיקְוָנָג נִישְׁתָּצְעָן. (טוען עס אָוֹן גִּיעָן אָרוּין אויף הינטן אַיְן נַחַס גַּעֲצָלָט).

נ. ח. ה. (קומט אָרוּיס פּוֹן שְׂמֵיס גַּעֲצָלָט, באָגְלִיּוֹת פּוֹן שְׁמָהִין). איך מוז זען, ווֹאָס לְאָכְן זַיְדָאָרְט אָזּוֹן. (איילט אָוּעָך אַיְן חַסִּיס גַּעֲצָלָט).

י. פ. ת. ה. (קומט אָרוּיס פּוֹן אַיך גַּעֲצָלָט, קומט זַיְדָאָרְט). ווֹאָז זַיְדָאָרְט אָוּנְזָעָרָעָע מענער?

ש. מ. ה. בַּיּוֹם אָלְטָן גַּאנְצָ גַּעֲוּוֹים.

י. פ. ת. ה. ווי חט אַזְן חַמָּה לְאָכְן! אַיך לְאָד באָלְד מִיט זַיְן. ש. מ. ה. מיר גַּעֲפָעָלָט נִיט ווי לְאָכְן. אַיך וועל נִשְׁתָּמִיט לְאָכְן מִיט זַיְן.

י. פ. ת. ה. ווי דער אָלְטָעָר האָט זַיְד גַּעֲלָאָזָן צַו מִיד לְוִיפּּוֹן!
ש. מ. ה. דַּיְדָע בְּעַסְעָר נִשְׁתָּמִיט דָּעַרְפּוֹן.

נ. ח. ה. (לוֹוֹפּ אָרוּיס פּוֹן חַמִּיס גַּעֲצָלָט אַוְיְגְּעָרָעָג אָוֹן אוֹפּ גַּעֲבָרָאָכְט). דִּין לְאָכְן ווּטָדִיר פָּאָרְגּוֹנוֹן: (לוֹוֹפּ צַו זַיְד אַיְן גַּעֲלָט. דָּעָר גַּעֲלָכְטוּר אַיְן חַמִּיס גַּעֲצָלָט ווּרטָא אַיְבָּוְגְּעָרָיסְוֹן).

י. פ. ת. ה. אָזּוֹן כָּעָסְדִּיק האָב אַיך זַיְד נִשְׁתָּמִיט גַּעֲוּזָן. פִּילִיכְט אַיְן זַיְן כְּעֵם, ווֹאָס חַמָּה אַיְן פְּרִיעָר נִשְׁתָּמִיט אַנְטָלָאָפּוֹן, נַאֲר גַּעֲלָאָזָט זַיְד שְׁלָעָפּוֹן.

ש. מ. ה. זַי אַיְז עַס פְּרִיעָר נִשְׁתָּמִיט גַּעֲוּזָן. אַיר כְּעֵם האָט אַז אַנְזָעָר גַּרְוָונָט. (שָׁס אָוֹן יְפֵת קְוֻמָּה אָרוּיס פּוֹן נַחַס גַּעֲצָלָט. שְׁמָה ווּונְדָט זַיְד צַו שְׁפִּיעָן). ווֹאָס מַאֲכָט דָּעָר אָלְטָעָר?

ש. מ. עַר שְׁלָאָפּט אַ שְׁטָאָרְקָן שְׁלָאָפּ.

י. פ. ת. ה. האָט אַיר גַּעֲהָרָט חַמָּה אַזְן חַמָּה לְאָכְן? דַּי מַאְמָע אַיְן גַּאנְצָ בַּיּוֹ גַּעֲוָאָרָן. ווֹאָס אַיְן גַּעֲוָוָעָן זַיְדָעָר גַּעֲלָכְטוּר?

י. פ. ת. ווּילְסָט אִים מִיטְלָאָכְן? פְּרָעָג שְׁוֹן בְּעַסְעָר נִשְׁתָּמִיט.

י. פ. ת. ה. אַ, דַּו מַאֲכָסְט מִיךְ נִינְגָּרְיךְ!

ש מה. וווען חט אונן חמה. לאכּן, וויס איך, עס איז שלעטט.
אבער וואס איז מיט דער אַלטער?
יפת ה. איך שם איז שווין ניגעריך. דערצ'ילט אוננו דאר,
וואס איר וויסט.

יפת ה. ווילסטו פראומוֹרדיקונג וויסן? ווילסטו באַשׁמוֹזונג
הערן? וועסטו לאָכּן, וווען דו הערטט עס, וועל איך דיך פון מיר פֿאָרְדִּ
טריבּן. ווילסטו עט נאָך העדרן?

יפת ה. דו האָסְטַטְטַטְטַטְטַט מֵיְךְ נִיגְעָרְקָעֶר גַּעֲמָאָכְטָט. אַיךְ פֿרָעָג עט
שווין בַּיְּחַמְּדָן.

יפת ה. נײַן, ער ווועט עט אַרוֹיסְשְׁרְיוּן, אַונְן די לְוַפְטַּטְטַט עט
מער נישט העדרען!

יפת ה. דערצ'ילט עט מיר אַוְיפְּן אַוְיעָר.

יפת ה. אבער געדענְק, וואס איך האָבְּ דִּיר גַּזְאָנְטָט. וווען דו
וועסט לאָכּן... (בוייגט זיך צו צו אַיך אַוְיעָר).
ש מה (צ'ו שמיען). וויל איך שווין אַיך עט וויסן. דאָ האָסְטְּטַטְטַטְטַט
מיין אַוְיעָר.

ש מ. זאָל אַיך דִּיר זָאנְן, וואס יְפַת יְפַתְּהָה? (בוייגט זיך צו צו
אַיך אַוְיעָר).

ש מה (נאָך אַ וַיְיַלְעַחַדְוָן, שְׂרִיטַת אָוִיס). אַוְיָן! (לייגט
אַרוֹוֹף דַּיְהָאנְט אַוְיפְּן אַוְיעָר).

יפת ה. דערצ'ילט. נישט וויאַטער... אַיך וועל לאָכּן... (פֿאָרְדִּ
קְרִימְטַזְיךְ). נַוְיָן, עט אַיז העסְלָעָן!

נְחָ (קְוּמָת אַרוֹוִיס פֻּוְן זַיְן גַּעַצְעַלְט, שְׁטָאָרָק אַוְיַגְעַבְרָאָכְטָט,
אוֹן גַּיְיט מִיט שְׁנוּלָע, נַאֲךְ אָוְמְזִיכְעָרָע טְרִיט צַו חַמִּיס גַּעַצְעַלְט. שָׁם,
יְפַת, שְׁמָחָה אוֹן יְפַחָה, קָקוֹ אַיִם אָנוֹ גַּעַנְץ דַּעֲדָשָׁרָאָגָן, טְרַעַטְנוּ פֿאָר אַיִם
אָפְּ דַעַט וּוְעַג; יְפַתְּהָ לְיִגְּשַׁ אַרוֹוֹף אַיךְ האָנְטָט אַוְיפְּן מַוְיל, אַירָע אַוְיגָן
לאָכּן. נַד שְׂרִיטַת ווִילְדָן. ער ווועט דְּרַעְקָעָנָן מִין כַּעַס! ער ווועט
דְּרַעְוִיסְן אִיצְטַט מִין קְלַהְהָ! אַין זַיְן זַאֲלָ ער פֿאָרְשָׁאָלְטָן וּוּרָן.
ער האָט זַיְן זַוְן גַּעַלְאָזְן עַמְּטָאָן, זַיְן זַוְן זַאֲלָ זַיְן זַיְן קְלַהְהָ! (רייסט
פֿאָרְגָּאָנְדָעָר דַּי עַפְּנָנוֹנָג פֻּוְן חַסִּים גַּעַצְעַלְט אַונְן דַוְעָרָת אַרְיָוָן). פֿאָרְדִּ
שְׁאָלְטָן זַאֲלָ זַיְן כְּנָעָן! אַ קְנָעָטָט פֻּוְן קְנָעָטָט זַאֲלָ ער זַיְן בַּיְּזַיְּנָעָן

ברידער! (איילט אונען פון געצעלט; דם צעווינוט זיך אויפֿו קול) ווינט! ווינט! איר ווועט מײַן בעמ שוין געדענקען! איביך ווועט רוען אויף איך מײַן קלָה! (זערזעט שם און יפת) און איר... און איר... איר בידיע, כוינע עלטנטע... ווי גוט און שיין, וואָס אָור בידיע האט געטאנ... גבעגענטשט זוי, שם! גבעגענטשט יהוה, דער גאט פון שם!... (שריט מוט כעס איז דער זייט פון חטֿיס געצעלט). און כנען זאל אָ קנעכט זוי זיין! אָ סְךְ פְּלָאָז זאל אלחומ מאָן פָּאָר יִפְתְּחָן, אָונָ ער זאל וואָונגען אֵין שב-געצעלטן! (שריט ווידער איז דער זייט פון חטֿיס געצעלט). און כנען זאל אָ קנעכט זוי זיין! אָ קנעכט! אָ קנעכט!

י. פ. ת. ה. אָרָעָמָעָר כְּנָעָן!

ש. מ. ה. שׂוֹלְדִּיָּק אֵיז בְּלוֹזָן חָם.

י. פ. ת. און מִיר זַיְעַנְעַן גַּבְעָגַעַטְשָׁטָן. דָּאָךְ אַיךְ פָּאָרְשָׁטִי נִישְׁטָן... אֵין שב-געצעלטן?

ש. מ. אַיךְ זַיךְ קַיְוַן זַיְן נִישְׁטָן, יִפְתָּח. עַס אַיז גַּעֲנוֹג, מִיר ווּלְזָן, עַס דָּוָת אַוְךְ אָונָ ערְטָמָן בְּרָכָה.

י. פ. ת. ה. מִיר זַאלָן וּוּאָונְעַן אֵין דִּינְגַּע גַּעַצְעַלְטָן, שָׁם?

י. פ. ת. הָאָט עַר גַּעַמְיָנָטָן: אֵין הָעָר לְעַכְעַלְטָן?

ש. מ. פָּאָרְשָׁטִי עַס ווי דָּוָוִילְסָטָן, דָו בִּזְוּת גַּבְעָגַעַטְשָׁטָן!

י. פ. ת. אָדָעָר — דִּי שִׁינְקִוִּיטָן פָּוֹן יִפְתָּח אֵין דִי גַּעַצְעַלְטָן פָּוֹן שָׁם?

ש. מ. ה. פָּאוֹאַיְנִיקָט אֵין שב-נְחַשְּׁאַפְּט מִיט גַּוְטְּסָטָן אָונָ גַּעַדְעַטְקִוִּיטָן.

י. פ. ת. הָאָט דְּאָס דָּעָר טָאָטָע גַּעַמְיָנָט?

צְוֹוִיְמָעָר סְצַעַנָּע

אָ גְּרוּסָעָר גַּעַצְעַלְטֶן-לְאָגָּר. אָ הוּכָּעָר וּוִיטְשָׁאָטְנְדִּיקָּעָר דָּעָמָב שְׁטִוִּיט אַיּוֹמִיטָן. ווִיטָן, אֵין הִינְטוּרְגּוֹנוֹת זַעַט זַיךְ דָּעָר שְׁפִיָּזָן אָפָּוּן טָוָרָט. — נָהָר, שָׁם, דָם אַיז יִפְתְּחָן אָונְטָעָרָן בּוֹסָן, גּוֹכוֹ אָוִירָן טָוָרָט.

ג. ה. הָוִיכָה, הוִיכָה... דָעָר שְׁפִיָּזָן שְׁוִין בָּאָלָד אֵין הִימָּל... גַּעַפְּעַלְטָן. מִיר נִישְׁטָן.

ש. מ. און ביזט גערעכט, טאטע.

י. פ. ת. און אוּך בָּאוֹוָונְדָרַעַ, בֵּין גָּאנֶץ אַנְטְּצִיקָטַ.

ח. ב. און אוּך האָבָּמְוָרָא אַקְוָס צָו טָאָן. וַיְיַקְּאָנְעָן זַיְיָ אָזָוִי
הוֹיךְ בּוּעָן?

ג. ח. אוּך פְּרָעָג אַלְיאַזְוָן צָו וּוָסָטָן צָו וּוָסָטָן?

י. פ. ת. זַיְיָ האָבָּן דָּמָס דָּרְקָלְעָרַטַּ, מִיר זַיְיָנָעַן גַּעֲוָאָרַן אַסְּפָה,
זַיְיָעָר אַסְּפָה. אוּסְמָגָעָפָאָלְגָטַ אַלְהָוִים'ס גַּעֲבָאָט, גַּעֲפְּרוֹכְּבָעָרַט זַיְיָ אָוָן
גַּעֲמָעָרַט זַיְיָ. מִיר קַאָנָעַן צַוְּשָׁפְּרוּיטַ וּוּרְעָן אַיְבָּעָר דָּעַר גַּאֲנְצָעָר עָרַדַּ
אָוָן פָּאָרְלִיְּרַן זַיְיָ. דַּי עָרַד אַיְזָנוּסְטַ, גַּוִּיסְטַ אַזְוָעַן אָוָן וּוּיסְטַ נִישְׁטַ,
זַיְיָ צַוְּרִיקְצָוְקָמָעַן. דָּעַר הַוִּיכָּר טָרָם דַּא וּוּעַט אַזְוָעַן וּוּעַטַּן.
דָּעַרְוָעָסְטַ אַיְם פָּוּן דָּעַר וּוּסְטַ, אָוָן וּוּסְטַ, זַוְּהָוִין דַּו גַּוִּיסְטַ. אָוָן הַאָט
מַעַן זַיְיָ צַוְּשָׁפְּרוּיטַ, דָּעַר טָרָם וּוּעַט אַלְעָמָעַן צַוְּרִיקַ פָּאָרְאַיְינִיקַן. עָרַד
וּוּעַט בָּאָרִימָטַ וּוּרְעָן, אַלְעַזְוָן וּוּסְטַן, זַוְּהָוִין עָרַד שְׂפִיטַיְםַ. זַוְּהָוִין נִאמְעַן וּוּעַט שְׂוִין
ברִינְגָנָעַן צָו אַיְם צַוְּרִיקַ.

ג. ח. אָדָם'ס קִינְדָּעָר זַיְיָנָעַן גַּעֲוָעַן מַעַר, פַּילְ מַעַר וּוּי מִינְעָ
קִינְדָּעָר, אָוָן קִינְגָּעָר הַאָט נִישְׁטַ מַוְאָגָעָהָט פָּאָרְלָאָרַן גַּיְינִי, אָוָן
דַּי עָרַד אַיְזָנוּסְטַ נִישְׁטַ גַּעֲוָעַן קְלָעָנָרַעַ. אוּךְ אַלְיאַזְוָן אַסְּפָה
אָוָן שְׁטָעַנְדִּיקַ גַּעֲטָרָפָן דַּעַם וּוּעַגְזָרִיקַ, עַסְתָּהָבָן גַּעֲלָעָבָט דַּי זַיְיָ
דַּעַם — מַתְּשָׁלָחַ, יַיְדַּה, מַהְלָלָאַ, קִינְנָן — אָוָן הַאָבָּן אַיְקָרְדָּעַם וּוּעַגְזָרִיקַ
אוּףְזָרִיקַ נִישְׁטַ גַּעֲוָאָסְטַ, הַאָבָּן אַיְקָרְדָּעַם נִקְבָּעָרָעַגְטַ: וַאֲוֹ לִינְגַּט דָּעַר
וּוּעַגְזָרִיקַ דַּי זַיְידָעָטַ? אָוָן אַיְזָנוּסְטַ וּוּיְטָמָעַרְדַּעַר הַאָט מַעַן
גַּעֲוָאָסְטַ, דָּעַר וּוּעַגְזָרִיקַ, אַזְוָעַן דַּי זַיְידָעָטַ פָּוּן אַלְעָמָעַן בָּאָקָאנְטַ.
בָּאָרִימָטַ, וּוּי דָּעַר הַעֲכָסְטָר טָרָם, אָוָן הַאָט אַיְצָטָעַר אַיְקָרְדָּעַם גַּעֲדָאָרָפְטַ
עַס זַיְיָן. לְעַב אַיְקָרְדָּעַם נִשְׁטַהָן אַיְקָרְדָּעַם בֵּין פָּוּן אַלְעָמָעַן דָּעַר פָּאָטָעַרְ
אַיְקָרְדָּעַם בֵּין הַוִּיכָּר טָרָם, בֵּין דָּעַר אַלְטָעַר זַיְידָעַוְוָעַגְטַ. זַוְּהָוִין גַּעַד
דָּעַנְקָעַן, וּוּעַט מַעַן נִישְׁטַ פָּאָרְלָאָרַן גַּיְינִי.

י. פ. ת. לְעַבְנָן מִיר אַיְזָן אַלְיאַזְוָן, וּוּ אָדָם'ס קִינְדָּעָר דַּי דָּרוֹתַ, וּוּלְ
כָּעַ מִיר הַאָבָּן אַוְיְפָגְשָׁטָעַלְטַ, נִיְעַן אַוְיְפָגְשָׁטָעַלְטַ גָּאנֶץ אַנְדָּרָעַ וּוּעַגְזָרִיקַ
גַּלְוִיבַּ, זַיְיָנָעַן קְלִינְגָּרָעַר אַוְיָרַעַ. צָוְפָרָעַן מַעַן דַּאֲךְ הַאָבָּן בַּיְיָ וּוּעַגְזָרִיקַ
מַעַן, אָוָן טָרָעָטַ מַעַן קִיְּנָעַם נִישְׁטַ אַזְוָעַן, אַיְזָנוּסְטַ פָּאָרְלָאָרַן, מַעַן קַאָן
אַיְקָרְדָּעַם אַוְיָפָאָיְנָעַם, וּוּסָט אַיְזָנוּסְטַ אַלְיאַזְוָן אַזְוָעַן זַוְּכָּט דַּעַם

דער טורם אבער וועט שטענדיק אַנְוּוויזָן דעם וועג. נאר אויפָּה וועג. דער הייבָּן די אוינָן אָון שווין וויסטָן, וואוֹהָן דו גִּיסְטָן. אָין דָּאָס נִישָּׁתָּן גָּוֵט אַפְּגַּנְּטָרָאָכְּטָן?

ש. מ. צי ווילן זוי דאך נישט עפערס אנדערש? עפערס אנדערש, קלובייך איך, האט זוי צום בויעבראכט. עפערס אנדערש זוינען זוי מיט דעם פורם אויסן. איך האב מורה, זוי צילען קענען הייל. זוי גליובן, זוי וועלן דעם הימל דערגרויכן. זוי פלאגענווען עפערס קענען יהוה.

ג. ח. דאס איז שראעלעך, שמן

י. פ. ת. פון אוז פארטראקט האב איד-נישט געהרטן.

ט ט. האהא אונ און

ש. מ. עס זיינען שוער זוי אללהוּם גבעאמטן. מיינען זוי, זוי זיך באפריען, זווען זוי זועלן אים דערנרייכן אונן אים ארפאָד זעגן.

בג ח. איזו זינדריך זייןען מי יונען ע קינדרער?!

י. פ. ת. דאס האט זיך שם אליען דערטראכט בערטצען, אדרער זיין אוואריאיניקל, זעד ערבר, האט אים דעם קאָפּ פֿאַרדְרוּיט, דער אַיִינְצִיּ קערר, וואָס איז נוישט בעי דעם געבעו.

ב ח. איד לייב דעם יונגע.

ו' פת. גענונג ביזוטו אין דיינע יונגען יארון מיט אללהים אַרְמוֹן גענאנגען, אויד שם האט אַפְט מיט אַים פֿאָרְקָעֶרטּ, דער עבר טראעט אַינְגֶּנְגֶּנְגֶּן נישט אָפּ פּוֹן אַים.

ש מ. איז דאס שלעכט?

ב. ה. דאס מוווטו אויבוק פרענן זאג איך דיר, עס איז שיעטם.
בדער מאטע חאט בנען באר א קנעט פארשאלאט, דיין עבר איז א סד
א גראמעדרען קנעט.

ש. מ. כנען איז א קנעכט ביי קנעכט.

ה. מ. לאן מין כנען! ער ארבעת שוער — האט ארוינגען-בראכטן מעיר קינודער וויא אימצעער פון אייערעד, האהאהזחא!... נ. ח. איך ליב דעם יונגע, דעם עבר. דער איינזיקער, וועלכער גע-דאנקנט נאך גוט דעם אלטן עלטערעלטער-זידן!... קומט איזו אפט אונן פרעגט און פרענצען. וויל אלץ וויסן מײַנע וועגן מיט אלהום.

ש. מ. דאס טוט ער אווך מיט מיר.

י. פ. ת. אט דאס איז עס!

ש. מ. פאָרוֹואָס האַסְטוֹן אִים קָנַעַכְתּוּ גַּעֲרָזֶן?

י. פ. ת. קָנַעַכְתּוּ בֵּין אַלְהָיוֹם.

ש. ב. אַיךְ האַלְטָם עַמְּפָאָר אַ גַּרְוִיסָּעֶר זָאָךְ. אוֹךְ פָּרִוי זָאָךְ מִיט

מיין קִינְדֶּרֶ.

נ. ח. רַוְּפַסְטָם אִים קָנַעַכְתּוּ, וּוּן ער דִּינְטָם אַלְהָיוֹם גַּעֲרָזֶן?

י. פ. ת. קָנַעַכְתּוּ אַיז קָנַעַכְתּוּ, עַמְּמַכְּטָם נִישְׁתָּמָט, וּוּרְדָּעָר האָרָאָן, וּוּקְסָם מַכְּבָּטָם עַמְּבָּעָם בְּנֵעַן'ס קִינְדָּעָר אִוְּסָם, וּוּרְעָר עַמְּחִימָט זָוי צִינְגָּל טְרָאָגָן? אַזְּן טְרָאָגָט דִּין עַבְּרָנִים נִישְׁתָּמָט קִיּוֹן צִינְגָּל, טְרָאָגָט ער אַ שְׂוּרָעָרָן. יָאָךְ. ער גִּימְטָן אַזְּן צִוְּים, מַכְּבָּטָם זָאָךְ דָּאָס גַּאנְצָעָה לְעַבְּן שְׂוּרָאָן בְּיַמְּתָעָה. בְּיַיְדָן קָדָר אַזְּן וּוּנְדָה: צִי ווּלִי עַמְּאַלְהָיוֹם? אַזְּן
טוּט אַדְעָר טְוָט נִיעָמָט, נָאָר וּוּן יְהָוָה האָט גַּעֲהִיסָּן. אַזְּן דָּאָס נִישְׁתָּמָט קָנַעַכְתּוּ?

ש. מ. בֵּין אַיךְ דָּאָךְ גַּעֲרָעָטָם. דָּעָר גַּיְסָטָם פָּוֹן דִּינְגָּעָן וּוּרְטָעָר, ער בְּיַוְּט דָּאָס דָּאָרָט דָּעָם טָרָם. אַיז אַז אַוְּפְּהָיוֹבָּיְבָּי קָעָן יְהָוָה'ן. זָוי וּוּלִין צַו אִים אַרְוִיפְּקָוּמָן, אִים אַרְאָפְּעָצָן, אִים פָּאָר אִוְּסָם האָרָמָכָן.

י. פ. ת. ווּלִיל דָּאָס דִּין פְּלָגָן? ווּלִיל דָּאָס דִּין עַבְּרָס זָוָן? אַזְּן ער

אוֹזְדָּעָר גַּאנְצָעָר אַנְפְּרָעָה.

ש. מ. וּוּן ער טְוָט עַמְּסָם, ווּלִיל ער עַמְּסָם. מיין עַבְּרָס זָוָן האָט זָאָךְ אַנְגָּעָנוּמָעָן מִיט דִּין נִישְׁתָּמָט. עַמְּסָם אַיז דָּעָר גַּיְסָטָם פָּוֹן בְּוֹנְטָן! מעַן ווּלִיל זָאָךְ בָּאָפְּרִיעָן פָּוֹן יְהָוָה'ס יְאָךְ, יְהָוָה'ן דִּינְגָּעָן הַיְסָט דָּאָס לְעַבְּן זָאָךְ פָּאָרְבִּי טָעָרָן. זָוי זָאָלָן פָּאָרוֹזִיבְּטִיךְ זָוָן אַלְהָיוֹם גַּעֲדָעָנְקָט זָוָן בְּוֹנְד מִיט אַזְּן אַזְּן וּוּט קִיּוֹן מְבוֹל מַעְרָנָה בְּרִוְּנָגָן, אַבְּעָר ער קָאָן וּוּסָם אַנְּ-

דָּעָרָשׁ טָאָן.

נ. ח. אַיךְ מיין אוֹיךְ אַזְּוִי. אַלְהָיוֹם קָאָן זָוָעָר בְּיוֹן וּוּרָן, דָּעָר
מַאַלְטָם וּוּסָם ער נִישְׁתָּמָט פָּוֹן רַחְמָנוֹת.

י. פ. ת. דָוּ רַעֲדָסָט אַזְּן שְׁרַעַסָּט אַוְּמוֹזָסָט, שָׁם. דָּעָר טָרָם
הָאָט דָעָם אַיְינְצָוּעָק בְּלוּזָן: אַ וּוּגְוּוּיְזָעָר צַו זָוָן, אַ מִיטְלָפְּנוּגָט,
אַזְּן אַוְּפְּזָאָמְלָעָר פָּוֹן פָּאָרְלָאָפְּעָנָעָא אַזְּן פָּאָרְאָלָאָרָעָנָעָא, אַ פָּאָרְאָיְנָמָעָר
פָּוֹן צְוָשְׁפְּרִיאִיטָעָא אַזְּן צְוָוִוְוָעָא. זָעָ, וּוּי הַוִּיר ער אַיז שְׁוִוָּן! זָוָן שְׁפִּיאָ

אייז שווין איין הימל. אבער אלהיהם אייז נישט ביין, האט אין דער ארבעט נישט געשטערט.

ש. מ. א, ער שווייגט בלוייז בין א צויט.

נ. ח. ווער ריויט עס דען אהער איזו געשווינט? (שפ, יפת או)
חס שטייעש איז אונ קוקו זיך אייז.)

ח. מ. אייז עס נישט פֿלְגָן?

י. פ. ת. רוכטיק. ער זעם מיר אוים ווי פֿלְגָן.

ש. מ. עס איז פֿלְגָן, און עפּעס אייז געשען.

י. פ. ת. דער טורם שטייט. נישט אינגעפאַלן, נישט אינגעזונקען.

ש. מ. עפּעס אייז געשען.

ח. מ. ווען דו רעדסט איזו, פֿאַלט אָן אויף מיר אָ שְׁרָעָך.
זעסטו וואו דעם רעננבוינז?

י. פ. ת. אויפּן הימל קיין סימן נישט פֿוֹן אָ ווּאַלְקָן, און פֿלְגָן
דער אַנְפִּירָעָר אייז אָומְבָּאַשְׁטָרָאָפּט.

נ. ח. ער קומט אהער דֶּאָך, קענט אַיר דֶּאָך גַּעֲדוֹדִיך זַיְן אָן
ויך נישט אַיבָּעַרְשָׁפָּאָרָן.

ש. מ. עס אייז וואס געשען.

י. פ. ת. א, יא! פֿלְגָן האט זיך אויף אָן אַיזוֹל אַרוֹפְּגַּעַצְט אָן
פֿוֹן טורם אַוּעָרגָעָרִוָּתִן. און אַט אייז ער דֶּאָך! (פלְגָן קומט אָן פֿוֹן רעכטס.)

שפ. וואס אייז געשען, מײַן קִינְד?

פֿלְגָן גַּעֲנְדָּעָן?

י. פ. ת. (לאאנט).

פֿלְגָן, א, יא: די ארבעט אייז גַּעֲנְדִּיקְטָן.

אַלְעָעָט. גַּעֲנְדִּיקְטָן!

י. פ. ת. האט אַיר דערגרויכט דעם הומל?

פֿלְגָן. דעם הומל? האהא! וואס העבר מיר זוינען אַרוֹפְּגָן
שטייגן, אלע העבר אייז ער אַוּעָך פֿוֹן אָונָן. מיר האבן אַנְגָּעָרִוָּת
די ווּאַלְקָן, אַרוֹפְּגַּעַשְׁטִיגָן אַיבָּעָך זַיְן, אַבער די הוַיְכָקִיט פֿוֹן דעם
הימל אייז נישט ווּוַיְקָרָעָן גַּעֲוָאָרָן.

ש. מ. פֿאַרְוּאָס האט אַיר גַּעֲוָאָלָט דעם הומל דערגרויכְט?

פֶּלְגָּן אַ, זִיְדָע שֵׁם, וּוֹעֵן דּוּ זַעַט אַ פָּאַרְהָאָנְגָּן, וּוַיְלַסְטוּ וּוַיסְמָן, וּוֹאָסָם טָוטָם זַיְךְ הַינְטָעָר אִים.

שֶׁמֶן נַיְזָן, אַיךְ הַאֲבָן עַם קִיְינְמָאָל נִישְׁתָּמָעָט. דָעַר פָּאַרְהָאָנְגָּן אַיְזָן אַרְאָפְנָעָלָאָזָן, אַיךְ זָאָל נִישְׁתָּמָעָט וּוַיסְמָן גַּעֲוָאָלָט. עַד אַיְזָן מִיר חַיְילִיק. אַיךְ וּוֹעֵל אִים נִישְׁתָּמָעָט אַנְרִירָן, זַיְין סָוד נִישְׁתָּמָעָט וּוֹעֵל לְעֵן אַוְיְפְדָעָקָן.

פֶּלְגָּן מִיר הַאֲבָן אַזְוֵי נִישְׁתָּמָעָט גַּעֲטָאָכָט. קִיְינְעָר נִישְׁתָּמָעָט פָּן אָנוּן. אַךְ אַוְיְפְרִיסָן דָעַם פָּאַרְהָאָנְגָּן, דִי עַדְרָ פָּאַרְאַיְינִיקָן מִיטָּן הַימְלָל...

שֶׁמֶן הַאֲטָא אַיר נִישְׁתָּמָעָט גַּעֲוָאָלָט בְּלֹוִזָּא מִיטָּלְפָוָנָקָט, אַ וּוֹעֵגָן וּוֹיְזָעָר אַוְיְפְשָׁטָעָלָן?

פֶּלְגָּן דָּאָס אַיְזָן גַּעֲוָוָעָן דָעַר אַנְחִיבָּן. בַּיּוֹם אַוְיְפְשָׁטִיגָּן הַאֲבָן מִיר שָׁוֵין מַעַר גַּעֲוָאָלָט.

שֶׁמֶן הַאֲבָן אַיךְ רַיְבְּטִיק עַם פָּאַרְשָׁטָאָנָעָן!

יְפָתָח. פָּאַרְוּאָס רַוְפְּסָטוּ דִי אַרְבָּעָט שָׁוֵין גַּעֲנְדִּיקְטָן? פָּאַרְהָאָנְגָּן וּוֹאָס בּוֹיְט אַיךְ הַעֲכָר נִישְׁתָּמָעָט?

פֶּלְגָּן הַעֲכָר בּוֹעָן? מִיר וּוַיסְמָן שָׁוֵין גַּעֲנָנוּ, מִיר וּוֹעֵל דָעַם הַימְלָל נִישְׁתָּמָעָט דְּעַרְגְּרִיכָן, אַוְן הַאֲבָן צָום הַעֲכָרְבִּי דָעַם חַשָּׁק אַנְגָּן וּוֹאָרָן. אַבָּעָר דְּעַרְפָּאָר הַאֲטָא אָנוּן אַנְגָּעָכָאָט אַחֲשָׁק צָו דִי נִירָאָנָטָן דַעְקָטָע וּוֹיְטָקִיְיטָן.

גַּחַן אַ, יָאָ, וּוֹיְטָקִיְיטָן...

פֶּלְגָּן זִיְדָע נַחַם זַיְיָ אַפְשָׁר קַעְנָעָן, פָּאַר אָנוּן הַאֲבָן זַיְיָ זַיְיךְ עַרְשָׁט דָאָרָטָן אַוְיְבָן אַוְיְפְגָעָדָעָט. מִיר הַאֲבָן וּוַיְטָקִיְיטָן דְּעַרְזָעָן, וּוֹעֵל כָּעַמִּיר הַאֲבָן נִישְׁתָּמָעָט גַּעֲנָאנָט, אַוְן אַונְזָוָרָע אַוְיְגָן נִישְׁתָּמָעָט גַּעֲוָאָלָט פָּן זַיְיָ. מִיר הַאֲבָן שָׁוֵין הַעֲכָר אַוְן הַעֲכָר, נִישְׁתָּמָעָט דָעַם הַימְלָל צָו דְּעַרְגְּרִיכָן — מִיר הַאֲבָן שָׁוֵין גַּעֲוָאָלָט, מִיר וּוֹעֵל אִים קִיְינְמָאָל נִישְׁתָּמָעָט דְּעַרְגְּרִיכָן. אַבָּעָר מִיר הַאֲבָן גַּעֲוָאָלָט אַלְיאַיְעָר וּוַיְטָקִיְיטָן פָּאַר דִי אַוְיְגָן פָּאַרְאָנְגָּנְדָעָרוּוֹיְקָלָעָן. זַיְיָ הַאֲבָן אָנוּן גַּעֲצָוָגָן, אָנוּן גַּעֲרָפָן, וּוֹיְמִיט שְׁטָרְטִיק גַּעֲצָוָפָט אַיְן אָנוּן דִי הַעֲצָעָר. בַּינוּ מִיר הַאֲבָן זַיְךְ גַּעֲוָגָט: דָעַר הַימְלָל אַיְזָן נִישְׁתָּמָעָט צָו דְּעַרְגְּרִיכָן, פְּרוּבִירָן מִיר דִי וּוַיְטָקִיְיטָן. דָעַמְאָלָט הַאֲבָן מִיר אַ בָּאַשְׁלָוָס גַּעֲפָאָסָט, אַוְעָקָגָעָיָה לִוְגָט דִי אַרְבָּעָט.

י. פ. ת. אלע?

פ. ל. ג. אלע. איר ווועט זוי אלעמען דא האבן.

י. פ. ת. וואס פאר א באשלום האט איר באשלאסן?

פ. ל. ג. איין באשלום, און דאך אין אים צוטטיילט.

י. פ. ת. פאָרוּאָס ענטפערסטו מיט רעטענישן?

פ. ל. ג. איין באשלום אין די וויטקיטון אועקצוציען. אבער די וויטקיטון זינגען א סה, און דא קומט שוון די צוטיילונג. די וויטסטע וויטקיט האט זיך דיין יון אויסגעקליבן. פון דער מערב-זיט — ער האט געארבעט אויף דער מערב-זיט — האט ער אים דערזען, די וויטט בערגן פון דעם ים, און אינזעלען בי די ברעגן. דערזען און נישט געקאנט מעד אפקזון זיך. די ארבעט איז אים מעד שווין נישט גענאָגנען. דינגע זין טובל, משך און תירס — זוי אלע האבן וויטקיטון איין זעירע הערצער אַרְיִינְגְּנְוָמָעָן, וועלכע ליגן וויט איז צפונ-מערב בי די ברעגן פון דעם ים.

ש. מ. און דו? און מיינע זיז?

פ. ל. ג. זיידע אַרְפְּכֵשׂ האט אויף דער מוזהזוֹאנָט געארבעט, האט ער א וויטקיט איז מורה אויסגעקליבן. אoid עילם און אשוח, וועלכע האבן לאבען אים געארבעט.

ח. ב. און פון מיינע — וואו?

פ. ל. ג. פון דער דרום-זואָאנָט האבן זוי זיך דרום-וויטקיט אַוִיסגעּובָּט. דער גאנָגְהַיְבָּט אָז זיך גָּלִיךְ. מען האט נישט קיון גע-דולד צו פֿאָרְצִיעָן אַים. איך האָב צו איך גֿעַיְלָטָן: וואוּהָן אָז מיט וועמען ווילט איר גַּיְן?

נ. ח. איין די וויטקיטון?

י. פ. ת. איך האָב שווין מײַן באשלום. וואוּהָן יון גַּיְטָן, אהוּן וועל איך אודְקָן גַּיְן.

ש. מ. ווען עבר ווועט מיטניין...

פ. ל. ג. זיידע אַרְפְּכֵשׂ אָז איך האָב שווין באשלאסן: טאטע עבר ווועט מזון גַּיְן מיט אָזָן.

ש. ב. נוי איך מיט אים מיט.

פ. ל. ג. זיידע אַרְפְּכֵשׂ ווועט זעיר גְּלִיקְלָעָךְ זיַּן.

ח. מ. און אייך? וואויהן מיין בדור וועט גיון, מיין כוש.

פֿ ל. ג. אט האט אויר אלע שוין באשלאסן. קומט, מיר טראָד גען זוי אנטקען די זידישע באשלאסן — דאס וועט א שמחה זיין!

ש. מ. ווארט נאך, ווארט... און דו, טאטע?

פֿ ס. ג. יא, און דו, זידיע נח?

נ. ח. איך בליב דא. איך וויל קיון וויטקייטן נישט מעה. וויל אויך קיון אויסקליב צוישן איך נישט מאכן.

ש. מ. וועסטו בליבן נאנץ אליאן?

נ. ח. מיט דעם קבר פון אייער מוטער. איך האב זי אינמאָל שוער באַלְיוֹדִיקט, פון מיין געצעלט פֿאַרְיוֹאנֶט, וועל איך ליגן מיט איך אייביך אין איין קבר.

ש. מ. דאָך...

נ. ח. עס איז באַקאנט מיר דאס יאה, ווען איך וועל אַראָפְּנִידְרָעָר איז מיין קבר. איך וועל אים איך אַיבְּרָעָבְּן, און איך זאלט אים גען דענ侃ען. ווען ער וועט קומען, וועט אויר דריין, מיינע זון, שם, יפת אונ חם, קומען צו מיר אהען, און זוי זויט אויר זאלט נישט זיין. אויר וועט מיר די אויגן צומאכן און אַראָפְּלָאָזְן מיך בשולן איזן דער ערעד, דאס איז מיין באָפְּעָל, אַיצְטָר נוּיט, באַשְׁטִימָט, זוי זויט אויר וועט פון מיר אַזְעָק. (שם, יפת, חס און פְּלָג גִּיעָן אַזְעָק נאָך רעכטס. נאָך זייפט אַזְעָק שטיל, קוּקְט נאָך די אַזְעָק גִּיעָן זוּקָע). איך בליב דאָ נאנץ אליאן... אַוְּפְּגַעַצְיָוִינְן דורך, אַגְּנָעֵפְּלָט די ער און בליב דאָ נאנץ אליאן... גוט געוועזן צו האָבן אלעמען אַרוּם זיך. אַבער איך קאָן זיך נישט צוּטְיָלְן... מוז בליבן נאנץ אליאן... אַדְמָס קִינְדָּרְהָט דער מבול אַראָפְּנִעְשְׂוִינְקָט, ביי מיר רִוִּיסְן ווּוִיטְקִיטָן זוי אַזְעָק. וועט דער וועג צום זידן נישט פֿאַרְגָּעָסְן ווּרְעָן? הַוִּיכָּעָר טָרָם, וועסטו זוי נאָך ברוינְגָּעָן צו מיר?

דריטע סצְנָע

דער זעלבִּיקָעָר פְּלָאָצְן, זאָר שטײַיט אוּף אַיס אַין הַוְּתָעָגְרוֹוד אָן אַיְוְצִיקָעָר געצעלט. — אַ גּוֹוִיסְטָן גַּעֲפָגְנוּגָנוּ כְּנָעָנִים, מענער, פְּרוּעָן אָן קִינְדָּרְהָט ווּרְעָן דּוּרְגְּעָפְּרָוֶט פּוּ רַעֲכָט נאָך

ליינקס אונטער אַ זײַר שטאָרָקָן, מיט שווערד אָוּן שפֿיז בָּגוֹאָזֶן פָּעָנְטוֹן קָאָנוֹוָאָיֶן פָּוּן טִילְסִיעָר, וּוּלְכָן גַּבְּרוּיכָן אָוּזֶן רִימְנוֹס אָוּן בִּיטְשָׁן אַזְּיָּאָפֶן דֵּי מִזְּדָע, קָוִים גַּיְעָזְדִּיקָעֶן כְּנָנִינִיס. נַחַ קָומְתָּ אַרְוּסָה פָּוּן דָּעַם גַּעֲצָלָט אָוּן וּוּרְטָה גַּאֲזָן אַיבְּרָאַכְּשָׁטָהָן פָּוּן דָּעַם, וּוּאָס נָרֶעֶשׂ. עָרֶגֶת זִיךְּ אַ רִיסְאָפֶן פָּוּן זִיכְּ אָרֶט. אַבְּנָד אַיְזֶן דָּעַם אַיְזֶן גַּעֲנָעָס מַאֲמָעָנָט בָּאַפְּגָלָט פָּוּן לִינְקָס אַ גַּרְוּסָה מַגְגָּנָר דָּעַם קָאָנוֹוָאָיֶן. עַס בְּרָעְכָּט אָוִיס אַ גַּעַשְׁלָעָגֶן.

נַּח. וּוּאָס אַיְזֶן דָּאָס? שְׁטִיטָן! הַאלְּטָה אַיְזֶן! אַיר מַאְרְדָּעָט וּזְרָעָן! דָּאָס טָאָרָט אַיר נִישְׁטָן! (וּוּאַרְפָּט זִיךְּ צְוִישָׁן דֵּי קָעְמָפָעָר) שְׁטִיטָן, זָאָגֶן אַיְדָה! אַיְדָה הַיִּים אַיְדָה! אַיְדָה בֵּין נַח! (דָּעַר קָאָנוֹוָאָיֶן צְוָלָאָגֶן גַּעֲוָאָרָה, דֵּי מַגְגִּיעָר פִּירָו אַזְּוֹעֶעֶן דֵּי גַּעֲפָאנְגָּנְגָּעָן כְּנָנִינִיס. אַ וּוּיְתָעָר מַלְחָמָה-גַּעֲוָוִישָׁ אַיְזֶן הַיְּוּטָרְגָּוָן. נַח אַיְלָט אַהֲזָן.) אַוְיד דָּאָרָט! אַוְיד דָּאָרָט נִיְּטָה אַזֶּן דָּעַר טִוְּטָה-גַּעַשְׁלָעָגֶן (לִוְיָפֶט וּאַךְּ רַעְכָּטָס, פָּוּן וּוּאָגָּעָנָה עַס טָרָאָגֶט זִיךְּ אַ גַּעֲוָוִישָׁ). אַזֶּן אַוְיד דָּאָה! וּוּאָס אַיְזֶן עַסְּ? אַזְּוֹינָס הַאָב אַיְדָה נִישְׁטָן גַּעֲזָעָן. מַחְנָהָת בָּאַפְּלָן מַחְנָהָת. מַאְרָד אַיְזֶן גַּרְוִיָּס עַס צְאָלָה! וּוּיְקָאָן עַס זִיכְּיָה? (קָוָקָט אַרְוֹס זִיךְּ. דָּעַר פָּלָאָז אַיְזֶן בָּאַדְעָט מִתְּהֻדוֹגִים. בּוּגְט זִיךְּ אַיְזֶן אַיבְּנָר אַיְזָנָהָס.) טְוִיטָה. דָּאָס הָאָרֶץ אַיְזֶן דָּוּרְכָּנְעַשְׁטָאָכָן. (אַיבְּנָר אַ צְוִוִּיטָן.) טְוִיטָה. דָּעַר קָאָפֶן אַיְזֶן אַיְסָה צְוִוְּפָאָלְטָן.

אַ פָּאָרְדוֹן אַוְנוֹגְדָּעָט עַרְלָמְעָר (גַּיט זִיךְּ אַ וּבִיבָּה. זָאָגָט עַפְּעָס אַזְּיָּאָפֶן זִיכְּיָה).

נַּח. וּוּאָס זָאָנְטָמוֹ מַוְּרָה? אַיְדָה וּ, דֵי רַעְדָּסָט. אַיר פָּאָרְשָׁטָי אַבְּנָר נִישְׁטָן קִין וּוּאָרטָה. הַעֲרָאָה אַיְדָה דָּעַן שְׁלָעָכְטָה?

דָּעַר עַלְמָעָר (קָרְעָכָצָט עַפְּעָס אַרְוּסָה).

נַּח. אַיְדָה הַעֲרָאָה דֵיְין קָרְעָכָצָן. אַיְסָה פָּאָרְשָׁטָי אַיְדָה גּוֹטָה. בִּזְמַת פָּאָרְשָׁטָי וּוּאָנְדָעָט אָוּן דֵּיר טָוָט וּוּיָה. וּוּאָס אַיְזֶן נַאֲרָד דֵיְין וּוּאָנְדָה? (גּאָזָט זִיךְּ אַרְאָפֶן צְוִוִּים).

דָּעַר עַלְמָעָר (זָאָגָט עַפְּעָס).

נַּח. אַיְדָה פָּאָרְשָׁטָי וּוּדְעָר נִישְׁטָן. דָּאָךְּ דֵי וּוּאָנְדָה אַיְזֶן צְוָעָן. אַ טִּיפְּעָר שְׁנִית אַיְזֶן זִוְּתָה.. דֵי וּוּאָנְדָה קָאָן אַיְדָה פָּאָרְהָוִילָן. אַיר וּוּיָס שְׁוִין אַזָּא גְּרָאָז. (הַיְּבָט זִיךְּ אַזְּיָּאָפֶן).

דער עילם'ער (זאגט עפֿעס און צייגט מיט דער האנט,
אֶז ער וויל אַטרונק).

נ. ח. דאס זוארט האב אייך נישט פארשטיינען, נאָר אַיך
פארשטיין דעם וואָונק. ווילסט וואָטער, ווילסט אַטרונק. אייך נײַ דיר
גִּלְיָיך אַים ברוינגען, ברוינג אַיך מיט זיך דאס גראָן. (איילט צו זיך
איוֹ געַצְלָט, קומט באָלד אַרוּיס מיט אַ קָּרוֹג ווּסְגָּר אָוֹן גִּיט אַים
דעם פָּאָרוּאוֹנוֹדָעָן, אָוּנוּטָעָה אַלְטָנוֹדָיק זִיּוֹן קָאָפּ).

דער עילם'ער (כאָפּט צוֹן קָרוֹג).

נ. ח. אָוֹן דאַ האָב אייך דאס גראָן. ווּט זִוְּן דיר אַ רְפּוֹאָה.
(עוסקט צוֹן אַרוּס דער וואָונֵד).

דער עילם'ער (טרוינקט אָפּ. שטעלט אַווּעָך דעם קָרוֹג
אוֹן צְרוּעָדָט צוֹן).

נ. ח. (הערט צוֹן אַ ווּילעָץ). ער רעדט דאָך ווּיטער. דאס
זִוְּנָעָן ווּרטער גָּאנֵן באַשְׁטִימִיט. דאָך אייך פָּאָרְשְׁטִי זַוְּ נִישְׁט. אָוֹן
דאָס זִוְּנָעָן דאָך מִינְעָן קִינְדָּעָר... קִינְדָּעָר פּוֹן מִינְעָן קִינְדָּעָר... לִיְּוָן
אנְדָּעָר דאָך נִישְׁט... קִיּוֹן אַנְדָּעָר וִיְיָנָעָן דאָך נִישְׁט גָּעוּזָן... מִיר
הָאָבָּן אַלְעָדָי זַעֲלְבִּיכָּע ווּרטָעָר גַּעַרְעָט... מִיר הָאָבָּן אַלְעָדָי גָּוט
פָּאָרְשְׁטִינָעָן... וּוּ אַיז דאס גַּעַטְמָעָן... וּוּ אָוֹן הָאָבָּן זַוְּיָּה ווּרְדָה
טָעָר גַּעַטְמָעָן? — ווּרְדָה בִּזְטוֹן, זַאְגָן פּוֹן ווּאָגָן קַומְסָטוֹן פָּאָרְשְׁטִיסָה
טוֹן, ווּאָס אַיך רָעָד? אַיך זַעַר, פָּאָרְשְׁטִיסָט קוֹי זואָרט נִישְׁט, ווּאָס אַיך
זַאְגָן. אַיך בֵּין נָחָה, דָּעָר אַלְטָעָר, אַלְטָעָר זַיְדָעָה... הָאָסְטָו דָּעָם נָאָמָעָן
וּוּן גַּעַהְעָרָט? נָחָה... נָחָה... דָּעָר נָאָמָעָן, וּאַיך, זַאְגָט דָּיר גָּאָרְנִישְׁט.
הָאָסְטָו אַים קִיּוֹמָאָל נִישְׁט גַּעַהְעָרָט... פָּאָרְגָּזָן גַּעַוָּאָרָן דָּעָר זַיְדָעָה...
נָאָר ווּמָעָן פּוֹן מִינְעָן זַוְּן זַעַט ער אַוְיסָן? פּוֹן ווּמָעָן שְׂמָמָט ער אַפְּפָה?
פּוֹן שְׁמָה? פּוֹן יְפֻתָּה?... ער רעדט אָוֹן רעדט... אָוֹן אַיך ווּלְדָאָך
אוֹוֹ ווִיסָּן, פָּאָרוּאָס דָּעָר גָּרוּטָעָר מָאָרָד...
אַכְּבָּנָה (פָּאָרוֹנָט, לִיּוֹקָס, גִּיט צוֹן אַהיַב אָוֹן רְפּוֹט אַוְיסָן).

אַטְרָוְנָק! אַיך פָּאָרְשְׁטָמָאָכְט!

נ. ח. ווּוּ? אַיְוֹנָעָר דָּוְפְּט מִיט ווּרטָעָר, ווּלְכָע אַיך פָּאָרְשְׁטִי?
(הָיִבְּשָׁת צוֹן אוֹוְיָך אָוֹן קָוָקָט צוֹן אַרוּס). ווּרְדָה ווּלְדָאָך טְרָוְנָק? (הָיִבְּשָׁת
אוֹוְיָך דָּעָם קָרוֹג).

דער בְּנָעָנִי, אַטְרָוְנָק! אַיך נײַ אַוְיסָן!

נ. ח (איילט צו איט). גלייד! איך קומ מיט וואסער! ברײַנְג
א טראָנְק. (קוחט צו און גיט אים דעם קָרָג).

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. (טְרוֹנְקֶט). א, גוט! איך בין דערקוויקט!
האָסְטַ מִיר גַּעֲרָאַטְעוּוּתַ — אַבָּעַר דַּו האָסְטַ דַּאַרְטַן אָן עַילְםַעְרַ
געַהַאַלְפַּן. מיט וועמען האַלְטַסְטוּ, אַלְטַעַר?

נ. ח. מיט וועמען האַלְטַ אַיְךְ? ווַיִּסְטוּ, מיט וועמען דַּו רַעַדְסַטְ?

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. מיט אַזְוֵיר אַלְטַן מָאָן, וועַכְעַר האָסְטַ
מִיר מיט אַקְלַטַּן טְרוֹנְק דְּעַרְקְוִיקְט, אַבָּעַר האָסְטַ אַיְיךְ דְּעַרְקְוִיקְט
מיין שׂוֹנָא.

נ. ח. בין איך דיר בְּלוּוּן אַלְטַעַר מָאָן?

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. בְּיוֹזַט אַיְצְטַעַר מָעַר מִיר. האָסְטַ מִיר דְּעַרְ
הַאַלְטַן בַּיְ מִין לְעַבְנַן. אַבָּעַר האָסְטַ מיין שׂוֹנָא אוּיךְ גַּעַשְׁטַאַרְקְט.

נ. ח. דַּו ווַיִּסְטוּ נִישְׁטַ, וַיְעַר אַיְיךְ בֵּין.

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. איך ווַיִּסְטוּ נִישְׁטַ, צַי זָאָל איך דִּיר צַו מִינְעַ
שׂוֹנָאים צַוְצַיְלַן אַדְעַר צַו מִינְעַן פְּרִיְנְט.

נ. ח. איך בֵּין נָח.

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. דַּעַר נָאַמְעַן זָאַגְטַּן מִיר גַּעַרְנִישְׁטַ.

נ. ח. דַּעַר עַלְטַעַרְזִיְּדַעַן נָח.

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. וועמעם עַלְטַעַרְזִיְּדַעַן?

נ. ח. דַּעַר פָּאַטְעַר פָּוּן שֶׁם אָוֹן יִפְתַּח אָוֹן חָמַן. האָסְטַ פָּוּן דָּעַם
מְבוֹל גַּעַהַעַרטַן? האָסְטַ גַּעַהַעַרטַן פָּוּן דַּעַר תְּבַחַ?

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. בְּיוֹזַט דָּאָס דַּעַר נָח? גַּעַמְיִינְט, בְּיוֹזַט לְאַנְגַּן
שׂוֹיַן טוֹיט.

נ. ח. איך לְעַבְנַן... איך לְעַבְנַן... גַּעַמְוֹזַט דַּעַרְלְעַבְנַן בַּיְ צַו דָּעַם...

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. בְּיוֹזַט דָּאָס דַּעַר נָח!

נ. ח. בין איך נִשְׁטַ עַלְטַעַרְזִיְּדַעַן?

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. איך ווַיִּסְטוּ נִישְׁטַ וַיְיַזְוַי.

נ. ח. וַיְעַר בְּיוֹזַט? פָּוּן וועמען שְׂטָאַסְטַ אַפְּ?

ד. ע. ר. ב. נ. ע. נ. י. איך בֵּין אַכְנָעַן.

נ. ח. שטאמסטו פון כנען אפ. שטאמסט אפ פון חמ —
שטאמסט אפ פון מיין דרייטן זון.
דער בגען י. ביזטו מיין עלטער-עלטער-עלטער-עלטער
עלטער...
נ. ח. ווי אויך פון יונגעם דארטן, פון דעם, וואס שטאמט אפ
פון עילם, דעם זון פון שם, מיין בדור.
דער בגען י. ווי? אויך יונגער א קרוב מיר?
ג. ב. דו האסט עם נישט געוואויסט?
דער בגען י. און וויל עם אויך נישט וויסן. אויך וויס
נאָר, ער אויך מײַן שׂוֹנָא.
נ. ח. קענסטו זיך מיט אַים?
דער בגען י. ווי קומ איך אַים צו קענען? ער קומט פון
יעילם, און אויך בין אַ בגעני. אונזערע לענדער זינגען ווית. אויך קען
אַפְּלוּ ניט זוּן שְׁפֶרְאָך.
נ. ח. ווי אויך ער דען דיוֹן שׂוֹנָא?
דער בגען י. וויסט עם נָאָרְנוּישָׂת?
נ. ח. וואָלָט אִיך דען געפֿרָעָנט?
דער בגען י. דאס פָּאָלָק פון עילם אוּז בְּאַפְּאָלָן מײַן
פָּאָלָק, דאס פָּאָלָק פון די בגענים.
נ. ח. פָּאָלָק? יא, יא... אויך וויס, מען האַט זיך צוּטְיְילָט אַין
פעְּלָקָעָר אָנוּ פָּאָלָק אָנוּ פָּאָלָק באַפְּאָלָן, פָּאָרוּאָם באַפְּאָלָן?
דער בגען י. אַוּוּקָצְוָרְוִיבָן אַונְזָעָר האָב אָנוּ גּוֹטָם,
אוּוּקָצְוָנָעָמָן בֵּי אָנוּ ווּוִיב אָנוּ קִינְד, צוּ מָאָכָן אָנוּ פָּאָר קָנָעָט.
נ. ח. פָּאָרוּאָם?
דער בגען י. ווֹיָל ער אויך שטָאָרָק אָנוּ ווֹיָל נָאָך שְׁתָאָרָך
קָעָר וּוּרָן. ווֹיָל ער האַט אַסְך אָנוּ ווֹיָל נָאָך מְעָרָע הָאָבָן... האַט
ער פְּלוֹצְלִינְג מְלָחָמָה אָנוּ דָּעַרְכְּלָעָט.
נ. ח. מְלָחָמָה? — אויך קען נָאָרְנוּישָׂת דאס ווּאָרט.
דער בגען י. ווי קומט עס, זאָלָסָט נִישְׂט ווּיסָן. ווּעַן
איינָעָר באַפְּאָלָט אַיְוָנָעָם, אוּז עס גּוּשְׁלָעָג, אוּז עס דָּוִיב אָנוּ מָאָרָה.

ווען פאלק באפאלט פאלק, איז עם מלחה. מיר זיינען קעגן איז ארים איז בעיל און האבן די מלחה פאראלאן. ער האט אינגענער מען אונזערע שטעה, אועונגענומען אליע, וואס מיר האבן געהאט, געפאנגען אלע די, וועלכע ער האט נישט געטוייט, און אועונגענפרט אונז פאר קנעבט און דינסטן.

נ. ח. און ווער זיינען דאס געוועזן די, וועלכע זיינען באפאלן
אייעדר פאנגען?

דער בגען. דאס איז געוועזן אַמְנוּגָמְחָנָה.

נ. ח. מנוֹגָן? קינדרער פון דעם צוֹוִיטָן זוֹן פון מֵיָּוֶן צוֹוִיטָן!

דער בגען. די קומען נאָד פון ווּוִיטָר.

נ. ח. צוֹ רַוִּיבָן אָוּן צוֹ מַאֲרָדָן.

דער בגען. אוֹוִי גִּוִּיטָעַס לְאַנְגָּן שְׂוִין אָן.

נ. ח. און קִיְּן מְבוֹלָן קָוָמָטָן נִשְׁתָּאָן.

דער בגען. (שריט פלאזילונג אוֹז). זע דעם עילם'ער!
ער קומט צוֹ מַירָן! ער קומט מַיטָן זְוִינְדָּלָן! (שפֿרִיגֶט אוֹז, קוֹקָט
זִיךְרָוָן, הַיְבָט אוֹז) אַשׁוּרְדָּלְפָּוָן אַיְנוּסָפָן זַיְ גַּעֲפָאַלְעָוָן עַילָּן
מַיְעָרָן).

נ. ח. נֵיַּין! נֵיַּין! אַיר טָאָרָט נִשְׁתָּאָן! (די ביידע זוֹאָרָפָן זִיךְרָן
ווער אוֹז דעם אַונְדָּעָן מַיטָן זַיְ שְׁוֹוָרְדָּן). אָוּן ביידע פָּאָלָן טוּוָט.
שְׁטִיעָנְזִיךְרָא אַבְּשָׁר זִיךְרָא) בִּידְעָן טוּוָט. וְאָס אַיז פון מַיְנָעָן קִינְדָּרָעָן גַּעַנְעָן
וְאוֹרָן? חַוְּיכָעָר טָוָרָם, הַאָסָט גַּטְ צָוְטִילְטָן!

פִּירְטָעַס פְּאַעֲנָעַס

דער זעלבייקער פְּלָאָץ. — נָה זִיכְטָ אַונְטָעָרָן בּוּיסָן, שָׁם, יִפְתָּח
אָוּן חַס שְׁטִיעָן פָּאָר אַים.

נ. ח. עַס אַיז מֵיָּן לְעַצְטָעָר טָאגָן, אַיךְ ווּוִיסָן. דער לְעַצְטָעָר טָאגָן
פָּוָן מֵיָּן זַיְעָר לְאַנְגָּן לְעָבָן. מַיטָן צְוֹאָנְצִיךְרָא וְאַרְמָעָר פָּאָר אַדְמָעָן, מַיטָן
נִיְינְצִיךְרָא וְאַרְמָעָר פָּאָר זַיְדָעָן מִשְׁתָּחָה. אַסְךְ אַיךְ
בערגנְעַלְעַבָּט. דער מְבוֹל — די נְרֻעְמָטָע אַיבְּעָרְלַעְבָּוָגָן. פָּוָן אלע
אַדְמָס קִינְדָּרָעָן אַלְיָין מַיטָן מַיְנָעָן קִינְדָּרָעָן גַּעַלְבָּבָן. אַלְיָין אוֹזְף דער

וועיטער גרויסער ערדר. דאס וועט קיין מענטש שוין מערד נישט איבערדי לאבן. די צוויתע-גרעםטע איבערלעבעונג, וואס איזו זי געוועזן? פילוייכט — מײַן שיכור ווערן. ווי איזו דאס געשען? קאָן מיר נישט דערקלערן. האב זיך געהיט צום צוּוִיטָן מאָל עס ווערן. בײַם ערשותן טראָנֶק. אַ שעפֿסעלָע געוועזן, בײַם צוּוִיטָן ווי אַ לֵיב גַּעֲבָרְלִיט, בײַם דְּרִיטָן ווי אַן אָפָּ אָמוֹוַרְדִּיך זיך באָנוּמָעַן, בײַם פָּרָעָטָן ווי אַ חַזְּרָאַן שְׁמוּאֵן געלען. קיין מענטש מעָר שְׁוִין נישט געוועזן. אַזְּוִי געדענטקָט נַח דַּעַט טָאָג, ווען ער האָט ווי אַ מְרוֹבִינְגָּסְפָּט גַּעֲטָרְנָעָסָן. אַן אַיבְּעָרְלָעְבָּונָג, וועלכָּע ער האָט קִינְמָאָל נישט גַּעֲקָאנְט פָּאָרְגָּעָסָן. דָּרְנָאָךְ די דְּרִיטָע אַיבְּעָרְלָעְבָּונָג — די בִּיטְעָרְסָטָע פָּוֹן אַלְעָ. דָּאָס אַלְיָוִן בְּלִיבָּן, די גְּרוּיסָע אַיְינְזָאָמָקִיטִים, די פִּיל גְּרוּסָעָרָו ווי די אַיְינְזָאָמָקִיטִים אָזְּ דַּעַם מְבוֹלָ. קִינְגָּעָם נישט גַּהְאָט מעָר אָרוֹם זִיךְ. די ווּוַיְתְּקִיטָן האָכוֹן אלְעָמָעָן אַוּוּקָגָעָנוּמָעָן. אַדרָּע אָזְּן די בִּיטְעָרְסָטָע מִין באָקָאנְטְּשָׁאָפָּט מִיטְּ מְלֻחָּמָה? — הַמְּ! אָט שְׁטוּיטָה ער, דָּרָע הַוִּיכָּעָר טָרָם. האָט גַּעֲזָלָט פָּאָרְאִיּוֹקָעָד ווערָן אָזְּן גַּעֲוָאָרָן דָּרָע בִּיוּסָטָע צָוְיָוְלָעָ. די ווּוַיְתְּקִיטָן, פָּוֹן קְרוּבָּהָשָׁאָפָּט אָזְּן גַּעֲוָאָרָן פָּרְעָמְדָקִיטִים. מַעַן קָעָן זַרְעָ שְׁוִין נישט מַעַר. מַעַן רָעַדְתָּ נָאָר אַנדְרָע שְׁפָאָךְ. פָּאָרְשָׁתִיטִיט אַיְיךְ נָאָר, וואָס אַיְיךְ רָעַד?

די די די י. גַּעֲוָוָס, טָאָטָע, גַּעֲוָוָס!

נ. ח. רָעַדְתָּ אַיְיךְ אַיְיךְ וּוֹילְוִיסָן, צַי וּוֹלְ אַיְיךְ פָּאָרְדָּשְׁטִיּוֹן.

ש. מ. אַיְיךְ רָעַדְתָּ דִּיןְ שְׁפָרָאָה, טָאָטָע, אָזְּן אַלְעָ מִינְעָ אַרְפְּכָשָׁרְ-

קִינְדָּעָר רָעַדְנָ זַי. פ. ת. אַיְיךְ האָב זַי נָאָר נישט פָּאָרְגָּעָסָן, בָּאָטָש מִין יוֹנְסָ

קִינְדָּעָר רָעַדְנָ אָזְּ אַנדְרָע שְׁפָרָאָה.

ח. מ. אַיְיךְ — פָּאָרְגָּעָסָן. אַ סְּקָר, אַ סְּקָר פָּאָרְגָּעָסָן. מִין כּוֹשָׁ אָזְּן זַיְנָעָ קִינְדָּעָר רָעַדְנָ אָזְּ אַנדְרָע שְׁפָרָאָה.

נ. ח. רָעַדְתָּ אַיְיךְ, שֶׁ אָזְּן יְפָתָח, רָעַדְתָּ אַיְיךְ. אַיְיךְ האָט שְׁוִין לְאָגָנָג זַיְךְ נישט גַּעֲוָעָרְטָלָט וועָנָגָט אָזְּן שְׁיוֹן... אַיְיךְ וּוֹילְעָס הָאָ, נָוָט אָזְּן שְׁיוֹן! וּוֹי קְלִינְגָּט עַמְּ בְּיוֹן... וּוֹי וּוֹאָס פָּוֹן מִינְעָ קִינְדָּעָר אָזְּן גַּעֲוָאָזָן! נישט גָּוָט אָזְּן נישט שְׁיוֹן. דָּרָע מְבוֹלָה האָט אַפְּגָנוּוַיְשָׁט אַדְמָס'

קינדרער, אַבעָּר נִישְׁט זַיְעָר זַיְעָר זַיְעָר נִישְׁט קִינְדָּר עֲגַעַזְזָוָא זַיְעָר
גען זַיְעָר עֲגַעַזְזָוָא אַין דָּר עֶרֶד גַּעֲלִיבָן אַון אַין מִיְּנָעַ קִינְדָּר זַיְעָר
פָּאַרְפָּאַנְצָט. זַיְעָר שְׂטִיעָן נִישְׁט אָפָּא אַון זַיְעָר שְׁלַעַכְטִיקָּוֶט פָּוָן אַדְּסָם
קִינְדָּר. זַיְעָר יָאנָן זַיְעָר אַפְּלָו אַרְבָּעָר. אַון קִיְּן מְבוֹל וּמְעֵר נִישְׁט
קְומָעָן דַּי זַיְעָר קְיָעָן צָו בָּאַשְׁטְרָאָפָּן. אַלְהִים גַּעֲרָנְקָט זַיְעָר בּוֹנָה. גַּעַר
דַּעֲנָקָט נַאֲךָ וּמַעַר אַלְהִים? פָּאַרְזָוָאָס שְׂוִוִּיגָט אַירָ? לְעַבְתָּ נִישְׁט מְעֵר
אַלְהִים?

י. פ. ת. נִישְׁט אַון מִיְּנָעַ וּוּוּטְקִיטָן. דַּאֲךָ מַיְּנָס קִינְדָּר
וּוּנְגָעַן שִׁין אַון וּוּילָן צָו גַּעַטְרָעָר שִׁינְקִיטָן זַיְעָר דָּרְחִיבָּן.
ג. ח. פִּירָן זַיְעָר מְלָחְמוֹת צְוִישָׁן זַיְעָר? בָּאַפָּלָן זַיְעָר אַיְנָעַ דַּי אַנְּ
דָּרְעָר מִוּט מָאָרָד אַון רְוִיבָּ? — דַּו שְׂוִוְגָסְטָן אַון רְעָדָסָט פָּוָן שְׁוִינָר
קִימָט נַאֲךָ. זַאֲגָדָו מִיר, חַמָּ, לְעַבְתָּ נַאֲךָ אַלְהִים?
ח. מַאֲךָ וּוּיסָטָן, אַלְהִים לְעַבְתָּ. קָאָן נִישְׁט זַאֲגָן. מִיְּנָעַ
קִינְדָּר נִישְׁט מִיטָּ אַלְהִים.

ג. ח. מַעַן הָאָט מִיר פָּוָן סְדוּם דָּרְצִיּוֹט. עַם וּוּאוּנָעַ דָּרְטָטָן
דִּין בְּנָעָנָס קִינְדָּר, אַון זַיְעָר שְׁלַעַכְטָס אַון זַיְעָר שְׁרִיעָן אַרְזָוָף
צָוָם הַוּמָלָן.

ח. מ. דַּו בְּנָעַן פָּאַרְשָׁאָלְטָן. בְּנָעַן קְנָעָט זַאֲלָ זַיְעָן. שַׁמָּס קִינְ
דָּרְעָר סְדוּם בָּאַפָּלָן, פָּאַרְקָנְעָטָן. קְנָעָט קָאָנוּן גּוֹט זַיְעָן.
ג. ח. בָּאָלָד בֵּין אַודָּ שְׂוִין שְׂוִידְרִיךְ אַון — פּוֹלְיוֹכָט... הָאָסְטוֹ
אַטְרִיסָט פָּאַרְ מִיר, מַיְּנָס בְּכוֹרָ?

ש. מ. אַיְדָה בֵּין דָּרְעָר גַּעַטְרָעָר גַּעֲלִיבָּן, אַון אַלְהִים לְעַבְתָּ אַיְנָקְלָעָה,
מִיר. דַּאֲךָ מַיְּנָעַ קִינְדָּר זַיְעָר זַיְעָר אַונְגָּנָעָן אַוּוֹפָה פָּאַרְשִׁידְרָעָן
וּוּגָן. נַאֲךָ מַיְּנָס אַרְאַיְנִיקָּל עַבְרָ...

ג. ח. אַיְדָה לִיב דָּעָם יוֹנָגָן. דָּרְעָר אַיְנְצִיקָּעָר פָּוָן אַלְעָ אַיְנְקָלָעָה,
וּוּאָס הָאָט מַרְקָד נִישְׁט פָּאַרְגָּעָסָן. גּוֹוֹאָלָט אַלְעָן וּוּסָן, צִי פָּאַרְקָעָר אַיְדָ
נַאֲךָ מִוּט אַלְהִים, צִי פָּאַרְקָעָר אַלְהִים מִיטָּ מִיר.

ש. מ. אַון אַיְצָטָעָר עַבְרָס אַרְאַיְנִיקָּל אַין זַעַקְסָטָן דָּוָה. עַר
הַיְּסָט אַבָּרָם. נַאֲךָ נַאֲךָ אַיְנְגָר מַעֲנְטָשָׁ אַון שְׂטִיגָט אַרְבָּעָר דִּיךְ
אַון מִיךְ אַון עַמְּרָה. עַר שְׂטִיגָט הָאָרָט בְּיָמָיְ טְוִיעָר, וּוּאָס פִּירָט צָו גַּעַנְ
צָעָר גּוֹטְסָקִיּוֹט. עַר קָאָן אַטְרִיסָט דִּיר זַיְעָן.

נ. ח. הא! א טרייסטן איינער, איינער און נאך איינער, וועי
די גאנצע ערדר איז באדעתט מיט שלעכטס, וואס שטאטטס פון מיין
גע קינדרער. וואלט אָדָם פַּאֲרָדָעָם מִבְּלִי גַּעֲרִיסֶס מִיר אַלְיוֹן?
וואו קאן איין אַינְצֵיְקָעָר אַכְּרָם א טרייסט מיר זיין? איך האָכְּזָפְּלָעָט.
ニישט געדארפֿט עס גאנֶר דערלאַבען. ווי פְּרִיְּ אַיך זִיך, וואס
עַלְעַבְּטָט. נישט געדארפֿט שעה. באָלְד בֵּין אַיך טוֹוֶט! הא! אַזָּאָ
עס קוּמֶט מִין לְעַצְּטוּ שָׁעה. נְאָלְדָה בְּין אַיך טוֹוֶט! הא! אַזָּאָ
עַבְּזָן מִיט אַלְהָום גַּעֲלַעַט — אָוֹן פָּן דַּעַס נְחַבְּבַט קְוּסָּם
אַקְלִינְעָ שְׁפָוָר. איין קְלִינְעָ ווַיְלָעָ זִיך בָּאוֹאָפָּן — אָוֹן דָּרָעָ דָּזְקִיעָר
חָאָט אַגְּנָעָפְּלָט דַּי גָּאנֶצָּע ערָד. דָּאָס נְעַמְּדָקָט זִיך אַין קָבָר.
עס אַיז מִיר טְרוֹוִיעָרִיך, קִינְדָּעָר! עס אַיז מִיר זְוִיָּר, זְוִיָּר טְרוֹוִיעָרִיך.

יְוּנָרֶט אֲנוֹטְשָׁנוּיִגְןּוּ פָּאַרְנוֹאַרְפָּט דָּעַם גָּאָפּוּ.

ד, ד ר י, (ווארטן א ווילען, בויגו זיך צו אונ שערפנטשאָן). טויטן! (שטיישן א ווילען שטיל. שם מאכט אים צו די אויגן).

ו. פ. ח. טויט דער שיינער מענטש.

ש. מ. דער גוטער אונ גערעכטער.

ח מ . טויט — טאטע!

אלעקסאנדר אוֹן דיאגנעם

פַּעֲרוֹןָנָנוּ (לויט זיינער אויפטרעט)

ע פִּיאַלְמַעַם,
כ אַרְיוֹדָעַמְאַס,
פַּאֲרָטְרָעַטָּרְפּוֹן אַטְעַן.
עֲרַשְׁתְּעֵר בְּעַאֲטְיָהָר.
צְוֹוַיְוַיְטְּעֵר בְּעַאֲטְיָהָר.
פָּעַנְיִיךְסָמֶן,
פָּרָאַטְיִיטְעַם,
די פִּירְעָרְפּוֹן טַעַבְעַן.
אָנוּ עֲטַאַלְיִיעָר.
סְרַאַטְעָרָאַס, מַאֲקָעָדָאַנִּישָׁעַר גַּעַנְעַרְאָל.
הַאֲרַפְּאַלְאַס, אַלְעַקְסָאַנְדָּרָם שַׁאֲצְמִיסְטָעַר.
קָלִיטָאַס, מַאֲקָעָדָאַנִּישָׁעַר גַּעַנְעַרְאָל.
סָאַלְיִסְטָעַנְעַס, פִּילְאַזְאָף אָנוּ אַלְעַקְסָאַנְדָּרָם לְעַרְעָר.
לִיקְוָרְגָּאַס, פַּאֲרָטְרָעַטָּרְפּוֹן אַטְעַן.
פְּיַלְאַטְאַס, מַאֲקָעָדָאַנִּישָׁעַר גַּעַנְעַרְאָל.
דְּעַמְאַדְעָס, פַּאֲרָטְרָעַטָּרְפּוֹן אַטְעַן.
טְרַאַבְאַנְטָן.
אַלְעַקְסָאַנְדָּרָה.
אֲרַיְסָטָאַנְדָּרָה.
דְּעַמְאַרְאַטָּאַס פּוֹן קָאַרְיָנְטָה.
הַעֲפָעַסְטִיאָנוּן, אַלְעַקְסָאַנְדָּרָם אִינְטִימְסְטָעַר פְּרִינְטָה.
פְּעַרְדִּיקָאַס, מַאֲקָעָדָאַנִּישָׁעַר גַּעַנְעַרְאָל.
גַּעַנְעַרְאָלָן.
פַּאֲרָטְרָעַטָּרְפּוֹן די נְרִיכְבִּישָׁע שְׂטָאַטָּן.
דְּיִאְגַּעַנְעַם.
אָנוּ אַלְטָעַר מָאָנוּן.
גָּאַסְנִיְינְגָלְעָה.
קָאַרְיָנְטָה עַרְבִּירְגָּעָר אָנוּ בִּירְגָּעָרְיָנְטָה.

דער טעט פֶּלְדִּינָאָר פֿוֹן דַּעֲלָפִישׁ אַרְאָקָּס.
דוּ פּוֹטִיאָ.

די רֵיכְטָעָר קָעָגָן טַעַבָּעָן.
פְּטָאָל אַמְּעָאָס, מַאְקָעָד. גַּעַנְעָרָאָל.
אַסְּאָלְדָּאָטְנְפִּידְעָר.
טַיְמָאָקְלָעָאָ, אַטְּבָּאָנְעָרִין.
עַרְשָׁטָעָר סְאָלְדָּאָט.
צָוּוּיְוִיטָעָר "

דְּרִימָעָר "

פְּאָרָמָעָנִיאָ, מַאְקָעָד. גַּעַנְעָרָאָל, פִּילְאָטָאָסָעָם פָּאָטָעָר.
בְּאָרוּזִינָעָ.

די מַוְטָּעָר פֿוֹן קָעָנִינָג דְּאָרְיוֹסָם.
דָּאָס וּוּיְיָבָ פֿוֹן קָעָנִינָג דְּאָרְיוֹסָם.
אַפְּעָרְסִישָׁעָר אַפְּיָצָעָר, דָּאָרְיוֹסָעָם משׂוֹלָחָה.
פְּסָאָמָאָן, פִּילְאָזָאָפָּ.

דָּעָר אָוִיבָ עַרְפְּרִיסְטָעָר פֿוֹן אַמְּאָזְ-אָרָאָסָס.

פְּרִיסְטָעָר.

אַנְטִינָגָןָעָ, גַּלְיְבָטָעָ פֿוֹן פִּילְאָטָאָסָם.
הַעָרָא. גַּלְיְבָטָעָ פֿוֹן קְרָאָטָעָרָאָס.
טָאָיָס, טַעַנְצָעָרִין, גַּלְיְבָטָעָ פֿוֹן פִּטְאָלָאָמָעָאָס.
פְּרָאָנִיכָאָס, דָּעָר דִּיקְטָעָר.

פְּאָלָעָמָאָן,
אַמְּיָנְטָאָס,
אַטְאָלָאָס,
סְוּמִיאָס,

אַבְאָדָאָס, טְרָאָקְיָעָר גַּעַנְעָרָאָל.
צָוּוּיְגְרִיבְיִשְׁעָ אַפְּיָצָעָרָן.
קָעָנָאָס, מַאְקָעָד. גַּעַנְעָרָאָל.

נִיקָאָמָכָאָס,
בְּאָלִינָאָס,
רָאָקָסָאָנָעָ,

אַקְזִוִּיאָרָטָעָס, אִיר פָּאָטָעָר.

פֿערַסְיָשׁ עַסְאָטֶרֶא פֿן.
אֲנָא קְזֹא רְכָאָס, דֵעַרְ סָאָפִיסְטָן.
אֲנָטִינְעַנְיָדָעָס, פְּלִוִיטְנְשְׁפִילְעָרָה.
אֲטְרָאָמְפִיְוִטְעָרָה.
סְאַלְאָנָאָס, אִינְדְּוִישָׁעָרְ פִּילְאָזָאָתָה.
אַיְנְדְּיוּשָׁעָ פְּוָןְ דָעָםְ מְאַלְעָרְשְׁבָטָה.
אַיְנְדְּיוּרָ פְּוָןְ דָעָםְ מְאַלְעָרְשְׁבָטָה.
אֲקְזֹוּאָרְטָעָס, שְׁמָאָטְהָאָלְטָעָרָ פְּוָןְ קָאָרְמָאָנִיעָן.
אֲרְקְסְוִינְעָם, }
פְּאַלְמְאָכָאָס, } שְׁמָאָטְהָאָלְטָעָרָ פְּוָןְ פָּאָזָרְנָאָדָעָ.
גְּלָאוּקָאָס, דֵעַרְ רְוָפָא.
סְלָעָאָמָעָנָעָס, אוּבְעָרְאִינְטְּעַנְדָאָנָטָ פְּוָןְ עַנְיְפָטָן.
טְעַדְיוּאָס, מָאָקָעָד. גְּעַנְעָרָאָלָה.
פְּיַלְיוּפָ, דֵעַרְ אָסָרְנָאָנִיעָרָ, אַלְעָקְסָטָאָנְדָעָרָםְ רְוָפָא.
מְאַקְעָדָאָנִישָׁעָסְאַלְדָאָטָן.
טְרָאָבָאָנָטָן. הְוִוְיְפָלְיוּטָ. פְּאַלְאָנְקָסָ.

עדשטער אקט

עדשטע סצענע

פִּילִיפּ דָּעַר צוֹוִיטָעָר, קְעַנְיֵיגּ פֿוּן מַאֲקָנָדָאַנְיָעּ, הָאַט נָאַךְ דָּעַר מְלָחָמָה
בַּיְּ כְּנָרָאַנְעָא, אַיְּן יָאַךְ 338 פָּאַר קְרִיסְטוּסָן, אַוְנוֹת עַרְגָּטוֹאַרְפָּן אַוְנְטָהָנָה
וְזַי אַלְעַ גְּרִיכְיִשְׁעָ שְׂטָאַטָּן אַוְן פְּעַלְקָעְוָשָׁאַפָּטָן. (גְּרִיכְנְלָאַנד הָאַט נָאַךְ
דֻּעְמָאַלְס גְּנָהִיָּסָן הַלְּאָס). אַיְּן דָּעַם קְאַנְגָּרָעָטָן פֿוּן קְאַרְיוֹנָט, וְוְלְכָן נָאַךְ
הָאַט צְוּנוֹפְּגָנָרוֹפָן, הָאַבָּנו זַי אִים דְּנָרְקָלָעָרֶט פָּאַר דָּעַם אַוְבָּרָקָחָאַר
דִּיר פֿוּן זַיְּעָרָעָ אַרְמָמִיעָ, וְוְלְכָן פִּילִיפּ הָאַט גְּנָדָרָפָט פֿוּן נָאַךְ אַזְּעַ
אוֹרָף מְלָחָמָה קְעַגְּנוּ דָּעַם פְּעַרְסִישָׁן קְעַנְיֵיגּ דָּאַרְיוֹס. אַבָּעָר בָּאַלְדָן נָאַךְ דָּעַם
פָּאַלְטָ פִּילִיפּ פֿוּן דָּעַר הָאַטָּן פֿוּן אַטְּמָעָרָעָ. זַיְּן נִינְצִינְעָרִיקָעָר זַיְּן
אַלְעַקְסָאַנְדָרָעָר נְעַמְתָּ אַבָּעָר דִּי מְלָכָה. דִּי גְּרִיכְיִשְׁעָ שְׂטָאַטָּן הָאַבָּנו גַּעַ-
דַּעְנְקָטָן, אַז אַיְּצָטָעָר וְוְלְכָן זַיְּ זַיְּ קְעַנְיֵין בְּאַפְּרִיעִין פֿוּן דָּעַר מַאֲקָנָדָאַנְיָעּ
ニישער אוֹבָּרָהָעָרָשָׁאַפָּט, אַבָּעָר אַלְעַקְסָאַנְדָרָעָר קְרָעְפְּטִיקָעָר אוֹפְּטָרִיטָן
אַזְּן בְּעָאַטְּיִין בְּרִיְּגָטָן זַיְּ אַזְּנָרָעָר גְּדָאַקָּעָן. טְעַבְּעָן, דִּי הוֹפְּטָן
שְׂטָאַטָּן פֿוּן בְּעָאַטְּיִין, הָאַט זַיְּ גְּלִיאִיךְ אַוְנוֹת עַרְגָּנוּגָעָן, אַזְּן אַטְּעָן הָאַט
גְּנָשִׁיקָט צַו אִסְּ שְׁלִיחִים מִיטָּ גְּוֹטָעָ רִידָן אַזְּן גְּרוֹסָעָ אַוְסְּצִיְּעָנוּגָעָן,
אַלְעַקְסָאַנְדָעָר הָאַט מְוחָל גְּעוּוֹןָן דִּי גְּרִיכָן זַיְּעָרָעָ בְּאַפְּרִיעִונָס-גַּעַדָּאַנָּקָן
אוֹן צְוּנוֹפְּגָנָרוֹפָן אַיְּן קְאַרְיוֹנָט אַקְאַנְגָּרָעָט פֿוּן דִּי גְּרִיכְיִשְׁעָ שְׂטָאַטָּן,
אוֹסָם אַוְסְּגָּנְקָלִיבָן צַו וְוְלְרָן אַלְסָ אַוְבָּרָקָחָאַמָּדָנָדָר פֿוּן דִּי גְּרִיכְיִשְׁעָ
אַרְמָמִיעָן אַיְּן דָּעַר מְלָחָמָה קְעַגְּנוּ זַאְרִיוֹן אַוְנְטָהָנָה זַיְּן פָּאַטְּעָר.
גְּרוֹסָעָר זַאְל אַזְּ שְׂטָאַטְּהָיִין פֿוּן קְאַרְיוֹנָט. בַּיְּ דָּעַר דְּעַכְתָּעָן וְוְאַנְשָׁ דָּעַר
טְרָאָן, צַו וְוְלְכָן עַס פֿוּן אַזְּעַף פְּינָס טְרָעָפָן. אַזְּעַף גְּעוּוֹיִסְן אַפָּ-
שְׂטָאַנְדָן פֿוּן דִּי טְרָעָפָן מַאֲרָמָאַרְנוּ בְּעָקָן. סְטָאַטָּוָעָס אַזְּן פְּלָעָסָקָאַ-בִּילְזָעָר
פְּאַרְצִיְּרָן דָּעַם זַאְל, וְוְלְכָן אַיְּן אַנְגָּנְפִּילָט חִיטָּ פְּאַרְטָרָעָטָר פֿוּן דִּי
גְּרִיכְיִשְׁעָ שְׂטָאַטָּן. מְעַן שְׁטִיטָן, זִיצְטָן, גִּיטָּ אַרְוֹסָן. גַּאנְזָ פְּאַרְנוֹט אַגְּרָעָ-
טְרָעָ גְּרוֹפָעָ פֿוּן בְּעָאַטְּיִעָרָן אַזְּן עַטְּאַלְיִעָרָן אַרְוֹסָן פֿוּן אַלְטָעָס אַזְּן
כָּאַרְיִידָעָמָס דִּי אַטְּעָנוּרָן אַזְּן פֿוּן יְקָטָן אַזְּן פְּרָאַט יְטָעָס
לִי טְעַבְּגָנָעָר.

אַלְעָקְסָנְדֶר אָוּן דִּיאָגְעָנוּס

ע פ י א ל ט ע ס. א טרויערידקע צייט פאר העלענער, ווען זי
דאָרְפֵּן רעדן שטיל.

כ א ר י ד ע מ א ס. אויס מורה פאר א יונגל.

א ב ע א ט י ע ר. דער יונגל איז קוין יונגל נישט.

צ וו יו ט ע ר ב ע א ט י ע ר. פִּילִיפְס וּזְשְׁטִינְגְט וּזְיַונְגְּן אַרְדִּי-
בער. מיר פון בעאטיען קאנען גוט עדות זאגן. דער צוֹאַנְצִיקְעַרְקָעָר
האט געמאכט אונדערען נרויבערד צו נארן. זיינ் טאן און האַלְטְוָנְג אַיז
פון א מאן, וועלכער האט געהאט די גרעסטע דערפארונגנען. איך פאר-
זיכער איזיד, נרכינַלְאָנד וועט מוזן טאַנצָן, ווי אלַעֲקְסָנְדֶר וועט שפֿילְן.
פ ע ג י ק ס. וויל מיר איזַנְרַיכְנַלְאָנד זיינען טענְצָעָר געוווארן,
האָבן אויפֿגעַהָעָרט קעַמְפָּעָר צו זיינ.

פ ר א ט י ט ע ס. מיר האָבן זיך אויסגעַלְעָרְטָנט א סְך צו רעדן
און פֿאָרגָעָסָן, ווי מען טוֹט.

ע פ י א ל ט ע ס. וואָס קּוֹקְסְטוּ מִיך אָן דֻּרְבָּיוּ? מִינְסְטוּ דָּעָר-
מייט אָטָעָן צו טְרָעָפָן?

פ ר א ט י ט ע ס. זיינען מִינְעָן וּעְרָטָעָר אַמְּנָטָל, זָאָל אַיז אַנְ-
טָאן דָּעָר, וּוּמְעָן עָר פְּאָסְטָם אַמְּבָעָסָט.

כ א ר י ד ע מ א ס. ווער האט זיך צוּוֶּרֶשֶׂט פָּאָר אִים דָּעָרְשָׂאָקָן
נָאָד זָיִן אַיבְּרָעָפָּאָל אַוְּפָּאָט בעאטיען? האט נִישְׁטָט טָבָעָן דָּיָעָרְשָׂעָט
איַר נָאָקָן גַּעֲבָוִינְגָן?

פ ר א ט י ט ע ס. האט אָטָעָן מַאְקָעְדָּאַנִּישׁ סָאַלְדָּאָטָן אַין אַיר
פָּעָסְטוֹנָגָן? ווערט אָטָעָן פון מַאְקָעְדָּאַנִּישׁ הִינְטָט באַוּאָכָט אַיז בָּהָוִיט?
טָבָעָן האט זָיִן, אַיר קָאָרְמָעָא אַיז פּוֹן זַיִן באַזְעָצָט. גַּעֲבָוִינְגָן אַיז טָבָעָן
הָעָנְטָט אַיז פִּים, אַיר זַעֲלְבָּשְׁטָעְנְדָּרְקִיָּת אַיז אַוְּאָרָט אַיז אַינְהָאַלְטָט.
וְאָס האט טָבָעָן גַּעֲקָאָנָט טָאן, ווי נָאָר אַיר גַּעֲבָוִינְגָן נָאָקָן וּוּוּטָעָר
הָאַלְטָט אַיְוָנְגַּעְבָּוִינְגָן? אַבָּעָר פָּאָרוֹאָס האט אָטָעָן גַּלְיָיך אַונְטָרְגָּעָ-
שְׁטָעָלְטָט אַיר נָאָקָן אַונְטָרְדָּע דָּעָם מַאְקָעְדָּאַנִּיעָרָם פּוֹס, דָּעָם זָוּן נָאָך גַּרְעַי-
סְעָרָע אַוְּסְצִיּוּבָּעָנוֹנָגָעָן גַּעֲנָעָבָן וּזְיַוְּן פָּאָטָעָר?

ע פ י א ל ט ע ס. אָטָעָן אַיז טָבָעָן האָבן בַּיּוֹדָע גַּעְטָאָן, וְאָס זָיִן
הָאָבן גַּעְמָוֹט. דָּיָעָרְשָׂאָקָן מַאְקָעְדָּאַנִּישׁ סָאַלְדָּאָטָן אַין דָּעָר קָאָדְמָעָא פּוֹן טָעָ-
בָּעָן זָיְנָעָן אַיזיד פָּאָר אָטָעָן אַבְּיוֹז בִּיטְמָש.

אַנְעָמָן עַת אַלְיָהָר אֲנוֹנוֹ אַוְמְגָלִיךְ, מִיר זַיְנָעָן צָוְתִּילֶט, אַוְן
איינצִיקוּוֹן זַיְנָעָן מִיר צָוּוֹאָךְ קַעַנְןָן מַאֲקָעָדָנִיעַן.

בְּאַרְיֵד עַת אַסְּפָן זַיְנָעָן מִיר אָפְשָׁר אָונְטָעָר דִּיר זַיְךְ פָּאָרָאִי
נִיקְנָן? עַטָּאָלָעָן אָוּיסְקָלִיבִּין אַלְסְּפִּירְדִּין?

עַת אַלְיָהָר. טְרָאָנָט רְזִיךְ דָּאָךְ דֻּעָם יָאָר פּוֹן מַאֲקָעָדָנִיעַן,
מוֹרְמָלֶט נִישְׁטָן אַוְן קְלִינְגְּטָן נִישְׁטָן מִיטָּם אַוְיָדָעָ קִיטָּן. פָּאָרָגָעָסְטָן, מִיר
זַיְנָעָן גַּעַזְעָן פְּרוּיָעָ רַעַפְּבוּלִיכְן, אַוְן שְׁטוּפָט דֻּעָם קָעְנוּגָסָוָגָן אָוְנִי
טָעָר, וּוּלְכָעָר וּוּרְטָם אַגְּנָגָטְרִיבִּין פּוֹן דֻּעָם יַיְגָלָל אַלְעַקְסָפָנְדָעָר. וּוּאַסְּטָן
דָּעָדָן מִיר נַאֲךְ שְׂטִילָן, לְאַמְּרָר אַיְנָגָאנָן אַוְיָהָרָעָן צָוּ רָעָהָן.

עַפְּיָאָלְטָעָם. וּאַסְּטָן וּוּסְּמָן אַזְּנָעָן עַטָּאָלָעָר פּוֹן פָּאָלִיטָקְן! עַסְּמָהָעָטָן
איַיְךְ שְׁטָעָנְדִּיךְ גַּעַפְּעָלֶט אַיְן קְלוֹנְקִיטָן אַוְן אַיְן וּוּסְּקָן. נַאֲרָאָפְּוּאָרָטָן
אַוְן אַוְפְּכָאָפְּן דֻּעָם גַּוְנְסְטִיקָן מַאֲמָעָנָטָן. אַטְעָמָן קָאָן אַוְוָהָאָרָטָן
בְּוּיָּינָן אַיְרָקָאָפְּ, אַבָּעָר זַיְךְ וּוּעַטְקִינְגִּיכְּאָלָל נִישְׁטָן פָּאָרָגָעָסְטָן, וּוּי מַעְןָן
אַסְּטָן.

עַרְשָׁטָעָר בְּבָעָאָטָיָהָר. דָּאָס הָאָטָן זַיְשָׁוּן פָּאָרָגָעָסְטָן. אַיְצָאָזְטָן
טָעָר וּוּסְּמָן זַיְךְ, וּוּי מַעְןָן קְנָאָקָטָן נַאֲרָמָהָטָן דָּעָרָצָוָנָן.

עַפְּיָאָלְטָעָם. אַטְעָמָן וּוּעַטְדָּר דָּאָס וּוּאָרָטָן דָּעָרָמָאָנָעָן!
עַדְשָׁטָעָר בְּבָעָאָטָיָהָר. נִישְׁטָן, בְּלִיזְמָן אַלְעַקְסָפָנְדָעָר לְעָבָטָן.
פְּרָאָטָיָטָעָם. שְׂוֹיְגָינְטָן, פְּרוּיָעָ רַעַפְּבוּלִיכְן פּוֹן דִּיר
שְׁעַרְעַפְּבוּלִיכְן, מַאֲקָעָדָנִיעַר קָוּמָעָן אַן. צִיטָן שְׁנָעָל אַן אַוְיָדָעָ
חַנִּיפָּה-פְּאָסָקָעָם, וּוּרְדִּוְעָשָׁתָהָרָן!

פְּעָנִיקָם. וּוּי אַלְעַקְסָפָנְדָעָר, בֵּין אַיְיךְ אַזְּלָמָדָן פּוֹן אַרְדִּים-
טָאָטָעָלָם. בֵּין דָעָרְפָּאָר פְּרָעָיְפָּאָטָעָטִישָׁקָעָר אַזְּנָיְבָן זַיְךְ צָוּ בָּאָתוּעָן.
(גִּיטִּיטָן, אַזְּנָעָקָן. נַאֲךְ אַיְסָם. פְּרָאָטִיטָעָס אַוְן דִּיר עַטָּאָלִיטָר. דִּיר אַיְבָּרִיקָעָ
גְּלִיבָּנוּ. דִּיר גַּגְנוּעָרָאָלָן קָרָאָטָעָרָאָט, גְּלִיטָאָס אַוְן הַאֲרָפָאָלָס, אַלְעַקְסָאָנוּ
דָּעָרָס קְרוּמָוּקְגָּעָר שָׁאָצְמָיְסָטָה, קְחוּמָעָן צָוּ.)

קְרָאָטָעָר אַסְּפָן טָעָבָעָן אַזְּנָעָן בְּעָאָטָיָהָר הַאָבָן צָוּזָאָזָן
מַעְנָגָעָנְשָׁלָאָסְן וּוּיְעָרָעָ קָעָפָ — מִסְתָּמוֹ אַוְוָהָאַפְּצָוּטָרָאָכָטָן, וּוּי בְּעַסְעָר
אוּפְּצָוּנְעָמָעָן אַלְעַקְסָפָנְדָעָר'.

כְּאַרְיֵד עַת אַסְּפָן. מִיר הַאָבָן גַּעַרְעָדָטָן דֻּעָם קְרִיגָה מִיטָּן פָּעָרָם,
וּוּאַסְּטָן שְׁטוּיָּתָן אַונְדוֹן פָּאָרָה.

אלעקטאנדער אוּן דיאגונעס

ה א ר פ א ל א. ס. און ינען, וועלכע האבן זיך אפנעםראגן, זיין
גען דאס פון קריינספֿלאַץ שווין אנטלֶאָפּן.
ע פ י א ל ט ע. ס. פאסט זיך פאָר האָרְפָּאַלְאָסּן קריינס-זוייצן צו
מאָבּן?

ה א ר פ א ל א. ס. איך האָב א קְרוֹמֻעַן רְוִיקְן—דאָס מֵיְנְסְטוֹ דָּאָר
מייט דיין פְּרָאַנְעָ? — האָבָּאָבָּאָר אֲשָׁרְפָּן גְּלִיכְן קָאָפּ אָוֹן פָּאָרְשְׁטִי
נאָד גּוֹט, וּאָס אַיר הָאָט דָּאָ גּוֹרְעָדְטָן. רָאָס אַיך אַיך, זַוִּיט פָּאָרוֹזִיכְטִיךְ.
וּעַזְן פּוֹן אַלְעָאַיְעָדָעָן גְּרִיבְישָׁע קָעָפּ וּוּטּ וּוּרָן אַיְינְקָאָפּ, וּוּטּ עַס וּזְיַוְּן
אלעקטאנדערן נָאָר לְיוֹכְטָעָר אַפְּצָחָאָקָן.

ק ר א ט ע ר א. ס. גוֹט גּוֹזָאָנְטָן, האָרְפָּאַלְאָסּ! דָו זַעַסְטָן, אַטְעַנְעָר,
אוֹיךְ דִּי מַאְקָעְדָּאָנִישָׁע צִינְגְּנָעָר זַיְנְעָן שָׁאָרָפּ גּוֹשְׁלִיפּן. אֲבָּעָר נָאָךְ בְּעַ-
סָעָר זַיְנְעָן עַס אָוְנְדוּעָרָע שּׂוֹעָרְדָּן, אָוֹן מִיר וּוּוִיסְטָן, וּוּי מִיט זַיְוִין פְּרִין.
ק ל י ט א. ס. אוֹיךְ הָיָם דָעָר שְׁוֹאָרְצָעָר קְלִיטָאָסּ, מִין נָאָמָעָן מוֹזָן
מייט שְׁרָעָקָבָאָאָטָן אוֹיךְ זַיְוְן. אָוֹן וּוּי אַיךְ, זַיְנְעָן מִיר אָסָר, פּוֹן דָעָם
גְּרוֹיסְטָן פּוֹלִיפּ אַוְפְּדָעָצְיוֹגָן, אָוֹן אַוְנְטָעָר זַיְוְן זַוְּן וּוּלְּן מִיר נִישְׁטָט
שְׁוֹאָכָלָר וּוּרָן.

כ א ר י ד ע מ א. ס. זַיְנְעָן מִיר גּוֹקְעָמָעָן זַיְקָ צֹ קְרִיגְן, אַדְעָר
וּוְלָי אלעקטאנדער אָוְנְדוּן פָּאָרְאִינְקָט זַיְוְן?

ה א ר פ א ל א. ס. אָוְנְדוּן דָאָרְפָּסְטוֹ עַס-נִישְׁטָט דָעְרָמָעָן, גּוֹדָעָנָק
עַס גּוֹט אַלְיַוְן.

ק ר א ט ע ר א. ס. חֹוְתָן זַיְקָ עַס אַיְינְ: מַאְקָעְדָּאָנִיעָן הָאָט דִּי
מַאְכָטָן, אָוֹן מַאְקָעְדָּאָנִיעָסּ קְעָנִיגְיָה אוֹזְוּ אַיְיָרְשָׁעָן. אָוֹן וּוּוִיסְטָן אוֹיךְ
דָאָסּ: מִיר אַיְזָן מַאְקָעְדָּאָנִיעָן האָבָן שַׁוְּיָן אַיְזָן אלעקטאנדערן דָעָם גּוֹטִי
לְעַבְּנָן אַכְּיָלָעָס דָעְרָקָעָטָן, אוֹיךְ אַיְזָן הָעָלָאָס זַאְל עַר נִישְׁטָט וּוּיְנוּקָעָר זַיְוְן.
ע פ י א ל ט ע. ס. פּוֹן אַיְבָּוקָן אַיְזָן עַס גּוֹוּזָן גְּרִיבְּקָן-אָרְטָטָן. אַכְּיָ-
עָסָן צֹ בָּאוּוֹנְדָעָרָן.

ק ר א ט ע ר א. ס. באָוּוֹנְדָעָרט אַוְצָטָעָר אלעקטאנדערן, גּוֹדָעָנָקָט,
דָעָר מַאְקָעְדָּאָנִיעָר חִיל באָוּוֹנְדָעָרט אַכְּיָלָעָסּ אַיְזָן אִים. עַס וּוּט זַיְוְן
אוֹיךְ גּוֹט, וּעַזְן אוֹיךְ וּוּטּ דָאָס גּוֹדָעָנָקָעָן. (עַר, האָרְפָּאַלְאָס אַוּן קְלִיטָאָסּ
גִּיְעָז אַוּטָה וּוּיטָטָר).

ע פ י א ל ט ע. ס. (פְּלִיטְטָעָרָט שָׁאָרָף אָרוֹיסְטָן). באָרְבָּאָרְן! מִיר
וּוּלְּן גּוֹדָעָנָקָעָן אַכְּיָלָעָסּ פִּיאָטָעָ!

כ א ר י ד ע מ א ס. אבער דא אוּן ווירקלענד נישט דער ארטט צו רעדן. (די גראפע צעגייט זיך. וועדליג און אנדער גראפע קומחט און מיט דעם היסטאריקער קאלאיסטענעס אוּן דעם גרייז-גראיט אטטענישן רעד-נוּר ל'יקוֹרגאָס).

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. דאס איז אלעקסאנדר. א יונגער ל'יב, וועמעןעס איז געפערלעך צו שטעלן זיך אין וועגן. א גאנטניליכער הערד-שער, מיט וועלכַן די געשיכטעה הייבט אָן אַ נִיְּ אַפְּטִיל. אָן מָרָקָדְרִיךְ: נִשְׁתְּ בְּלוּזָן אַיְזָן עֶרְהָלֵד אָן גִּבְּוָר, דָּעַר מָאָן מִיט אַיְזָעָרָנָעַ מָסָּה-קָוָלָן אַזְּן לִיְבִּישָׂעֶר גַּשְׁקְטִיקִים. עֶרְ אַיְזָן מִיט גְּרוּזִין פָּאַרְשְׁטָאָנדְרַעַ בענטשטט גַּעֲוָאָרָן פָּוָן די גַּעַטְמָעָר, אַזְּן אַיְזָן דָּעַם פָּאַרְשְׁטָאָנדְרַעַ, דָּעַם גַּעַטְמָעָרַעַ בענטשטטן פָּוָן די גַּעַטְמָעָר, האָט מִין פָּעַטְמָעָר אַרְיסְטָאָטָעַלְעַס אַרְיוֹנָנָעַ-גָּסָּסָן, אַרְיוֹנָנָעַפְּלָאָנָצָט גַּאֲרָאָסְרָאָס פָּוָן זִוְּן אַלְיָזָן אַרְוֹמָנָעַמְּנָדְקָעַר חַמְמָה. אַזְּן אַיְיךְ ווּלְ נִשְׁתְּ זִוְּן בָּאַשְׁיָּידָן: אַיְיךְ אַיְיךְ האָבָּאָס פָּאַרְשְׁטָאָנדְרַעַ צוֹ שְׁלִוְיפָן אַזְּן צוֹ שְׁאַרְפָּן. אַיְיךְ בֵּין מִיט אִים שִׁוְּן אַלְעַנְגָּרָעַ צִוְּיט. אַלְעַרְדָּר אִים אַזְּן אַוְּגַּזְוִיזָּעָר, אַפְּרָעָר אִין ווּסְנַשְּׁאָפָּט אַזְּן אַוְּוָה דָּעַם ווּגַּן פָּוָן גַּוְּטָעַ מִידָּות.

ל י ק וּ רְגָן אָס. האָסְטוּ עַס אִים גַּעַרְאָטָן, דָּעַם טְרָאָן-יְוֹרָש אַמְּנִינָה טָאָס אָוּמְצָאוּבָּרִינְגָּעָן אַזְּן אַלְעַנְגָּרָעַ זִוְּן קְרוּבִים, וּוּלְכָעַ וּוּלְאָלְטָן גַּעַקְאָנָט זִוְּן טְרָאָן גַּעַפְּרָלְעַד וּוּרָן? אַיְזָן דָּאָס דִּין בָּאַלְעָרָונָגְן גַּעַוְוָעָן עֶרְ אַזְּלָן זִוְּן מַוְתָּעָר דָּעַרְלָוּבָן, זִוְּן פְּלִיְּפָס צְוּוּוֹתָעַ פָּרוּז אַזְּן קִינְדָּה, אלעקסאנדרעם האַלְבָּכְ-בָּרְדוּרָעַ, אַפְּרוּכְמָעַן פָּוָן זִוְּן קַעְנִיגְוּעָן?

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. האָט האָבָּאָס די גַּעַטְמָעָר אַוְּוָה אִים אַרְיוֹפָגָעָן לִיגָּטָה. זִוְּן ווּלְן, עֶרְ אַזְּלָן הָעָרָשָׁן. אַזְּלָן עֶרְ אַיְן דָּעַם גַּעַטְמָרְלוּיָּן גַּעַשְׁטָרָטָעָן וּוּדָרָן פָּוָן נִשְׁטָנָצִיקָעָשָׁטָרָעָר, וּוּלְכָעַ דָּעַנְקָעָן, אַזְּן זִוְּן גַּעַהְעָרָטָד עֶרְ טְרָאָן? נִאְטְרָלְעַד האָט עֶרְ זִוְּן אַלְעַמְּעָן גַּעַמוֹת אַפְּרוּכְמָעַן פָּוָן זִוְּן וּוּגַּן.

ל י ק וּ רְגָן אָס. האָט עַס אַרְיסְטָאָטָעַלְעַס אַזְּיךְ אַזְּוִי דָּעַרְקָלְעָרָט?

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. וּוּ קְאַלְיִסְטָעַנָּעָס אַזְּן לְעָרָעָר, וּוּרָטָ אַרְוִוָּס טָאָטָעַלְעַס נִשְׁתְּ מַעְרָטָגָעָט.

ל י ס וּ רְגָן אָס. האָהָא! .. האָסְטוּ אַזְּיךְ בָּאַלְעָרָנט דָּעַם זִוְּן לִיבָּן, עֶרְ אַזְּלָן לְאַזְּן גְּרִיכְנָלָאָנָדָם פָּאַרְטְּרָעָטָעָרָשָׁאָפָּט אַזְּוִי לְאַגְּגָן וּוּאָרָטָן אַזְּוִי זִיךְ?

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. דָו וּוּוִיסְטָ, עֶרְ בְּרִיְוְנְגְּטָ אִיצְטָעָר קְרָבָנָהָן צו

די געטער. און לאוט ער אייך מיט אפזיכט ווארטן, טוט ער זיינער גוט. אייער שטאלין אויז פומטער שטאלין, גאווה, וועלכע האט קיין גראנט נישט. איר דארפ מען אראפשלאנן די פליינלאן.

ל' ק' ו' ר' ג' א' ס'. ביזטו א העלענער, קאליסטטעןעם, אדער א מאַ קעדאניער?

ק' ל' י' ס' ט' ע' ג' ע. אוביין און אונטן — אוּך וויל שטענדים אוביין זיין. די מאקעדאניער זייןען איצטער די אויבערשט פון לוי-טע. זע, וו, ואָרָם-אָנוֹמְעָרֶטְעָנִיק דיין מיטבריגער דעם אָדָם רעדט מיט די מאקעדאנישע געגעראָלן. ער קרכט זוי אוּף דער לוייטער נאָך. דו לערן זיך אָפּ פון אָים.

ל' י' ק' ו' ר' ג' א' ס'. אוּך בין צו אלט נאָכְזּוּכּוּבָּן. (ער אָז זיינע באָגְנִיטָּעָר גִּינְעָן ווַיְתָהּ, קָאָלִיסְטָּעָנוּס נאָך אֵיס. עס קומען אָז פִּילָּאָ-טָאָס, אָז יונְגָעָר מַאֲקָעָדָאָנוּשָׁר גַּעֲנוּרָאָל, מִיט נאָז עַטְלָעָכָן מַאֲקָעָדָ-זָעָם גַּעֲנוּרָאָל). אָז דעם אָדָם, דער אָטְעָנִישָׁעָר דעַדְנוּרָע.

פ' י' ל' א' ט' א' ס'. צום דריינן מאָל שווין, וווען מיר קומען צו הע-לענער צו, צוֹנִיּוּן זיך אַין אלע זיינן, ווֹ פּוֹן שְׂרָעָגְנָטְרָבָּן. זוי זיוּוּלָן נישט געוּאלְטָמָט מיט מאקעדאניער אַין באָרוּונגָן קומען, אָדער זוי זיוּוּלָן צוֹוִישָׁן זיך גַּעֲרָעָטָם, ווֹאָס מיר דָּרְפָּן נישט העָרָן.

ד' ע' מ' א' ד' ע' ס'. אָ, נִין, דָּאָס דָּאָרְפָּסְטוֹ גַּאֲרִינִישָׁטְמָאָכְטָן. אָיר האט נאָר גַּעַדְלָד מיט זוי. אָן עַלְטָעָרָר בְּרוּדָר אַין גַּעַוְוִינִינָט אָוּוֹף דעם יונְגָעָר אָרָפְּצּוּקָוּקָן, אָן וווען דער יונְגָעָר הַיִּבְטָה זיך גַּאָר צָוָה הַעֲרָשָׁעָר אָוֹף, פִּילָּט זיך דער עַלְטָעָרָר בָּאָלִידִיקָט, אָן זיינָן האָז ווערט אָים בַּיְתָעָר. דָּאָס אַין אָפָּאָרוֹטְיָיל, פּוֹן ווּלְכָן זוי ווּלְכָן זיך אָפָּגְעָוִוִוְוִינָעָן.

פ' י' ל' א' ט' א' ס'. זוי מעָגָן זיך אָונְטָעָרָאִילָן. ד' ע' מ' א' ד' ע' ס'. דָּאָס אַין אִיצְטָעָר די אוּפְּגָאָכְבָּעָ פּוֹן מִין רָעָדָ-נָעָרָ-קָוָנָסָט.

פ' י' ל' א' ט' א' ס'. פְּרִיעָר אַין עס גַּעַוְוָן פִּילְוִיפּ אָז פָּאָרְמָעָנִיאָ, אִיצְטָעָר וועט עס זיינָן אלעקסאנדר אָז פִּילְאָטָאָס...

ט' ד' א' ב' א' ג' ט' ז' (בַּיְיָ דָעָר טִירָרָפּוֹן אָוּס). פָּאָרְנָעָטָ אִיְעָרָע פְּלָעָצָעָר, פְּעַלְקָעָר פּוֹן העָלָאָס! דער קָעָנִיגָּ אלעקסאנדר קָוָטָן! (די

פֿאַרטְרָעַטֶּעֶר פֿוֹן דִּי שְׂתָאַטֶּן פֿאַרְנוּמֶטֶן זַיְעַרְעַ פֿלְעַצְּעַר. דִּי נַעֲנַטְסְּטַע
צָוֵם טְרָאָן זַיְינֶטֶן דִּי מַזְקָאַדְזָנִינֶר אָן טַעַטָּלִילֶר. דִּי גַּעַנְעַרְאַלְן אַלְעַקְ-
סָאַזְדָּעָס, וּוּלְכָעַ זַיְינֶטֶן גַּעַוּעַ פֿאַרְשְׁפְּרִיטֶ אַיבָּרְעַן זָאַל, גַּיְעַן צָוֵם
טְרָאָן אַדְעַזְזָעַ צָוֵם טִיר, וּזְזִי וּזְאַרְטָן אַפְּ זַיְעַרְעַ קַעַנְגִּי. אַונְטָעַר דִּי
לְעַצְּטַעַגְעַיְנֶטֶן זִיךְ רַקְעַטְרָאָס אָן פֿלְאַטָּאָס. וּוּן אַלְעַפְּרָוּמֶטֶן
זַיְעַרְעַ פֿלְעַצְּעַר, וּוּפְן אָוִיס דִּי טְרָאַכְגָּאנֶטֶן: "דַּעַרְעַ קַעַנְגִּי" נַס וּוּרְטַ
שְׁטִיל).

אַל עַקְסָאַנְדָּעַר (בְּאַגְּלִילִיטֶ פֿוֹן דִּי גַּעַנְעַרְאַלְן הַעֲפַעַטְטִיאָן,
פֿעַרְדִּיקְאָס, פֿטְטָאַלְעַמְּחָאָס אָן אַרְטְּאַנְדָּעַר דַּעַם זַעַר, קַומְתָּ אַרְיָין
אוֹן גַּיְישָׁ צָוֵם טְרָאָן. אָנוֹ אַטְּלָעַטְיָשְׁ-גַּעַבְוִיטֶעֶר יוֹגְגָרְ מַעַנְטָשָׁ, מַיְשָׁ אַ
חוּיְינָן גַּעַזְיכְּטָ, אַוִּיפְּ וּוּלְכָעַ נַס שְׁפִילְטָ אַגְּזַוְנוּטָעַ רַוִּיקְטִיאָט. זַיְין הָאָרְ
שְׁפִילְטָ אַפְּ הַיְּזָדָ אַיבָּרְעַן אָנוֹ גַּיְישָׁ אַים דַּעַם אַוְסְדוֹרָעַ פֿוֹן אַ
לְיִיבָּ. עַד אַיְזָ אַגְּגַעַטְאָן וּזְזִי אַוְ אַיְנְפְּאַכְעָר מַזְקָעַדְזָנִישָׁעָר סָאַלְדָּצָט,
אַבְעָרְ דַּעַרְעַהָר אַיְזָ קַעַנְטִיקָאָיִן יַעַדְעַר בְּאַזְוּגְגָן. זַיְין יַעַדְעַר
חוּסְקוּגָוּ רַעַדְטָ פֿוֹן בָּאַזְוּנְדָּעַרְעַרְ קַרְאָפְטָ, זַיְינָן אַוְיָגָ שְׁטָעַןְ זַוְּדָ זַוְּדָ
שְׁפִיזָן, זַיְין גַּעַשְׁלָאָסָן מַוְילָן אָנוֹ דַּעַרְעַהָר אַוְנְטְּרַשְׁטָעַר טַיְלָ פֿוֹן
זַיְין גַּעַזְיכְּטָ וּוּזִין אַוִּיפְּ גַּרְוִיטָ אַנְטְּשָׁלָאָסָגְקִיָּתָ אָנוֹ עַנְגָּרְגִּעָּ. אַרְוִיְּפָ
חוּמְעַדְיָה צָוֵם טְרָאָן, וּוּנְזָדָעְ עַדְזִיְּ אָסָסָ צָוֵם דִּי פֿאַרְזָאַמְּלָטָ, קוּקָט
זַיְיָ שָׁאַרְךְּ אָנוֹ מַיְשָׁ בְּיִזְעַדְעַהָר אַוִּיפְּ זַיְין שְׁוּזָדָ — דַּעַרְעַהָר אַוְמְבָאַזְגָּ-
בָּאַרְעַרְעַרְ.

טְרָאַבְּ אַנְטָעַר (פֿאַרְ אַיְם אַוִּיפְּ דִּי טְרָעָפְ). פֿעַלְקָעַרְ פֿוֹן הַעַלְיָאמָם,
פֿאַרְזָאַמְּלָט אַוְנְטָעַר דַּעַרְ פֿרְוּנְגָן פֿוֹן דַּעַם קַעַנְגָּתָאַלְעַסְאַנְדָּרָה, וּוּלְכָעַר
וּוּלְ פֿאַרְטָוּעָצָן דִּי אַרְבָּעָטָ, וּוּלְכָעַ זַיְין פֿאַרְבְּרַעְכְּבָרִישָׁ אַוְמְגַעְקְוּמוּמָעָנָעָר
פֿאַטָּעַרְ, דַּעַרְ גַּרְוִיסָעְרָ קַעַנְגָּיְלִיטָ, הָאָטָם גַּעַהְאָטָם אַוְנְטְּרַגְּעַנוּמוּןָ, —
נִיְינָטָ צָוֵם אַיְיָרָעָ אַוְיָרָעָ אָנוֹ אַיְיָרָעָ הַעַרְצָעָרָ צָוֵם דַּעַם, וּוּאָסָס דַּעַרְ קַעַנְגָּ
גַּוְיִטָּ אַיְיךְ זַאֲגָן!

קַאַלְיִסְטָעַנְעַס (אוֹנוֹטָן בְּיִ דִי טְרָעָפְ, צָוֵם אלעקטאנזער).
אָ, דַּעַרְהַיְבָעַנְעַרְ קַעַנְגָּי, אַיְידָעַרְ דִּיְוָן שְׁטִים וּוּטָם דָא אַוְיְפְּקָלִינְגָּנָעָן וּוּי
די שְׁטִים פֿוֹן אַפְּאַלְאָ, דַּעַרְלוּבְּ אַיְוּנָם, וּוּלְכָעַ דָוְ האָסָט אַוְיְפְּגָעַנוּמוּן
איַין דִּיְוָן גַּנְאָה, אָסָס צָוֵם וּוּאַרְעַמְעָן אַיְין דִּיְ שְׁטָרָאַלְן פֿוֹן דִּיְוָן זַוְּן,
צָוֵם האָבָן פֿאַרְ זַוְּן אַוִּיפְּ אַקְוּדָצָעָרְ וּוּיְלָעָ דִּי אַוְיָרָעָן פֿוֹן דִּיְ פֿעַלְקָעַר
פֿוֹן הַעַלְיָאמָם.

אלעקטאנדען אוּן דיאגנומעט

אלעקטאנדען אוּן דיאגנומעט
כער איז געבער זו באפעלן). אויף א קורצער ווילע האסטו געזנט,
און האסט שווין גערעדט זו לאנג.

אלעקטאנדען דערלוב מיר, א, אלעקטאנדען, און איך
וועל זיך נישט דערווען לאנג זו פאראחלטן פון די פאראאמלטער פעל-
קער דעם קלאנג פון דיין שטיט און די קלונגקייט פון דײַנען ווערטער.
איך קען זיינער אומגעדול. איך וויל נאר דער מארגנשטיינ זיין, וועל-
כער זאנטיאן דעם אנקום פון דער זוּן.

אלעקטאנדען דער. אדרער דער האן. רעד, קאליסטענעס!

אלעקטאנדען זיך, אאנק דייר פאָר דיין גנאנ! (פארבויגט
זיך, שטייגט אָרוּךְ צוּי טרעפֿלעך אָנוּ וווענד זיך אָום מיט שׂוּעָר
וויכטיקיט זו די פאָרוֹצְחַלְטָע). פֿעלְקָדְר פֿון הָעָלָם, אוּסְגָּוִוִּיטָע
זֵין פֿון די לענדער פֿון הָעָלָם, פֿירְעָר אָון פֿאָרְשְׁטִיעָר פֿון דָּעָר גַּעַן
טֻרְנְגְּעַלְבָּטָע הָעָלָם! יְעַזְּנָה דָּרָה, וּלְכָעָר אָין גַּעֲבָעָנְתָשָׁמֶת. גַּעַוָּאָרָן
זַוְּעָטָן די היַלְיָקָע שְׂטָאַלְצָע עַד פֿון אָונְדָּעָר פֿאָטְרָלָאָן, האָבָּן
די גַּעַטָּעָר גַּעַלְיוּטָלִיקָט אָין זַיְינָר גַּנְּאָר מִיט מַעֲנָר, וּלְכָעָה האָבָּן
זיך דערווארבן די גַּרְוִיסָּע פֿרְוִינְטְּשָׁאָפָּט פֿון די אָוּשְׁטָמְעָרְבָּלְעָכָּע אָון
זַיְינָן אַנְגְּעַטְיִילָּט גַּעַוָּעָן מִיט גַּעַטְרָקְרָאָפָּט אָון גַּעַטְרָקְלָוְגִּיקָּט. פֿון
אלע דָּרוֹות דָּעָר גַּעֲבָעָנְתָשָׁמֶת אָין גַּעַוָּעָן דָּעָר דָּרָה פֿון אָונְדָּעָר
אוּמְפָאָרְגְּלִיְּכְּלָעָכָּע הָעָלָן, וּלְכָעָה האָבָּן גַּעַקְעָמָט אָוּנְטָעָר די וּנְעָט
פֿון טְרָאִיאָ. אָבעָר פֿון אלע הָעָלָן דָּעָר גַּעֲלְבָּטָעָר אָון גַּעֲכָטָסָטָעָר
און הָעָלְדִּישָׁסָטָעָר אָין גַּעַוָּעָן אָכְּלָעָט, דָּעָר שִׁינְעַנְדִּיקָּעָר שְׂטָאַלְץָיָן פֿון
הָעָלָם. יוּבְּלָט אָוּתָּה, אָהָלְעָנָר פֿון אָונְדָּעָר דָּרָה, וּוּיל אָכְּלָעָט אָין
לְעַבְּעִידָּק גַּעַוָּאָרָן אָון גַּעַפְּינָט זַיך צַוְּוִישָׁן אָנוֹן! הַיְּבָט אָוּפְּ אַיְּרָעָ
אוּינָן, אָ, פֿירְעָר פֿון הָעָלָם, אָון זַעַט, שְׂטִיטָעָר דָּר דָּא נִישְׁטָמָט פֿאָר אַיְּחָ
איַז נִשְׁטָמָט אלעקטאנדען פֿאָלְעָאָסָט זַוְּנָאָכְּלָעָט? אָ, פֿעלְקָדְר פֿון הָעָלָן
אלָסָט, וּוּ די כּוֹאָלִיעָט פֿון די יְמִים, וּלְכָעָה וּאָשָׁן די בְּרָעָנָן פֿון אָוּנָה
דוּעָר פֿאָטְרָלָאָן, זַאל אָוּפְּשָׁטִיגָּן אַיְּהָרָ פֿרִיּוֹד: מִיט אָונְדָּה אָין
אָכְּלָעָט! (זַיְינָן וּוּרְטָעָר וּוּרָן פֿאָרְטְּרוֹנָקָן אָין אָשְׁוּרָם פֿון אָפְּלָאָ
דִּיסְמָעָנוּטָה, וּלְכָעָר הַיְּבָט זַיך אָוּ צַוְּוֹשָׁט אָין די רִיעָן פֿון די מַאְקָעָ
זַאְנוּיָר אָוּן טְעַמְּאָלִיעָר אָוּ צַוְּשָׁפְּרִיָּט זַיך אַיְּבָעָר אָלָע אָונְדָּעָר וּרְיעָן.
קָאָלִיָּסְטָעָנוּט זַרְיָת זַיך אָוּן זַוְּנָאָלְעָנָדָעָן אָוּן דָּוֹפְּשָׁ אָוּטָה), פְּרִיּוֹד

מייט דיר, אַ, אלעקטאנדר, אַ, אכילעט! (אייצטער שטעלט ער זיך צו צו
די געגעראָלן, וועלכע שטייען רעכטס אויף די טרעפֿ).

אַ לְּ עַ קְּ סְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ (שְׁטוֹט בָּצְוּנָּגָנָּסְלָאָזְ), די ציינער צוּנוֹפֿיַּ
געדריקט. ווּנוּ קָאַלִּיסְטָעָנָעָסְ האָט גַּרְעָדֶט, האָט זַיִן גַּזְוִיכְט אַוְיסְגַּעַּ
דְּרוּקְט אָמְגַּנְדָּלָז. אַ פָּאָרְ מְאָל האָט ער גַּנְמַחְכְּתָאָז אַ בָּצְוּנָּגָנָּג וַיַּ
אַפְּפְּצְוּשְׁטָאָלָנוּ אִים. אייצטער הוּבִּיט ער אויף די האָנט, אָום אַיְנְצְוּשְׁטִילְ
די אַפְּלָאַדִּיזְמָנָעָטָן אָנוּ די בָּגְיִיסְטָעָרָטָע גַּנְשְׁרִיעָט. די טְרָאַבָּאָנָטָן אָנוּ
חוּפְּפִיַּיט אֵין די פָּאַרְשְׁיִידְעָנָעָטָע זַיִטָּוּ פָּוּ זַעַם זָאָל פָּאַדְעָדוּן אויף די
פָּאַרְזְּעָמָלְטָע שְׁטִיל צוּ זַיִן. ווּנוּ עַס וּוּרְטָ שְׁטִיל, פִּירְט אַיְקָסְטָאָנָדָר
דוֹרְדָּזָיַן דּוּרְכְּדּוּגְּנָעָנְדִּיקָן בְּלִיק אַיבָּעָר די פָּאַרְזְּעָמָלְטָע, גּוּרִיט אַנְצָוּ
הַיְּבָנוּ צוּ רְעָדָן).

אַ רְּ יְּסְּ טְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ דְּ עַ רְּ זְּ עַ רְּ (קוֹמַחְ נַאֲךְ פָּאַרְנָט פָּאַרְנָט,
טְרָאָגְ, וּוּ קָאַלִּיסְטָעָנָעָסְ אַיִּז גַּעַשְׁטָאָנָעָן).

אַ לְּ עַ קְּ סְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ (מְאָכְטָאָז אָמְגַּנְדָּלָזְקָע בָּצְוּנָּגָנָּג, ווּנוּ
ער דְּעָרְוָעָט אַרְיסְטָאָנָדָרָן, רְעָדָט אַבָּעָר רְזִיק אַרְוִיסְטָ). וּוּאָסְ וּוּלְּסָטָמוּ
זְעָרָ?

אַ רְּ יְּסְּ טְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ. דָו בִּזְוּת גַּעַוּן גַּנְעָדִים צוּ קָאַלִּיסְטָעָנָעָטָן,
זַיַּי אייצטער גַּנְעָרִיךְ צוּ מִיר אָזְן טְרָעָט מִיר אָפְּ אַוְוִיפְּ אַ וּוּילְעָדְיוּן
עָרָן פָּוּן די פָּאַרְזְּעָמָלְטָע פְּעַלְקְעָרְשָׁאָפְּטָן, וּוּילְאָאַיךְ האָבָזְיַיְהָ זַעַוְנָגְצָ
דְּעָרְקָלָעָרָן. פָּוּן גְּרוּסְמָעָר וּוּכְטִיקִיָּט אֵין די זַעַוְנָגְ, אָנוּ די צְקוּנוֹנָפְּ
לִיגְטָ אֵין אִיר, וּוּ דְּעָרָ קְעָרָן פָּוּן אַ נְׂוָס אֵין זַיִן שְׁאַלְעָכָן.

אַ לְּ עַ קְּ סְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ. אַיךְ וּוּלְּ דִיר די אַוְיָרָן פָּוּן די פָּאַרְ-
זְמָלְטָע נִישְׁטָ אַפְּטָרָעָטָן, אַרְיסְטָאָנָדָרָן, אָזְן אַוְידָ מִינְעָ אַוְיָרָן וּוּלְּ
אַיךְ דִיר נִשְׁטָ לִיְּעָן. אַיךְ האָבָחָרָתָה, וּוּאָס אַיךְ האָבָקָלִיסְטָעָנָעָסְ
גַּעַלְאָזָטָ רְעָדָן, אָזְן וּוּלְּ נִשְׁטָ צָוָם צְוּוִיָּטָן מְאָלָחָרָתָה האָבָן. טְרָעָט אָפְּ
זְעָלָה, אָזְן שְׁטִיְהָ נִשְׁטָ צְוּוִיָּשָׁן מִיר אָזְן די פְּעַלְלָעָרָ פָּוּן הַעַלְמָם.

אַ רְּ יְּסְּ טְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ. אַ, אלעקטאנדר!

אַ לְּ עַ קְּ סְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ (שְׁטָרָעָגָן). גַּוִּי, זְעָרָ!

אַ רְּ יְּסְּ טְּ אַ נְּ דְּ עַ רְּ. אַיךְ פָּאָלָגְ דִּיךְ, אַ, קָעְנִיגְ! (טְרָעָט אָפְּ).
טְרָאָבָּאָבָּאָטָן, הַעֲרָטָה, פְּעַלְלָעָרָ פָּוּן הַעַלְמָם, אלעקטאנדר דְּעָרָ
זְוּן פְּיִילִיפְּ, קָעְנִיגְ אָזְן הַעֲרָשָׁר אַיבָּעָר די מַאֲקָעָדָאָנִישָׁ-הַעַלְמָנִישָׁ
שְׁטָמָטָן, וּוּטָ רְעָדָן)

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. פָּאַרְטְּרַעַטָּר פֿוֹן דִּי הַלְּעֵנִישׁ פְּעַלְקָעָר! אַיר האָב אַיר צוֹנוֹיָפְּגָעָרְפָּן, אָזָן אַיר זַוִּית גַּעֲוָעָן גַּטְמָז מִיר אָזָן גַּלְיוֹר זַיְד צַוְּזָאַמְּעָנָנָעָקָומָעָן אַוְיףָּ מִיןָ רָופָּ, אָסָם וַיַּדְעָר אַוְיפְּצָוְנָעָמָעָן דִּי גַּרְוִיסָע טָاطָט, וַיַּעֲכָע דִּי גַּעֲטָרָהָבָן אַוְיףָּ אָנוֹן אַרְוִיפְּגָעָלִיָּונָט אָזָן וַיַּעֲלָכָע אַיזָּ מִיןָ פָּאַטָּעָר, דָעַם גַּרְוִיסָן פִּילִיפָּ, נִישְׁתָּ פָּאַרְגּוֹנָעָן גַּעֲוָאָרָן דָוָרָךְ פָּאַרְכְּרַעַבְּעַרְיִישָׂרָאֵלָהָנָט דָוָרְכְּצָוְפִּירָן. אַבָּעָר פִּילִיפָּס טָוָיט טָאָר דִּי מַלְחָמָה קָעָגָן דָעַם פָּעָרָס נִישְׁתָּ אַפְּשָׁטָעָלָן. אַ טַּילָּ פֿוֹן דָעָר אַרְמִיָּן וַיַּעֲלָכָע פִּילִיפָּ הָאָטָט צוֹנוֹיָפְּגָעָרְבָּאָטָט, גַּעֲפָנָמָט זַיְד שָׂוִין אַיְן קָלִיּוֹן-אַזְּעָיָן אַונְטָעָר דָעָר-פִּירְעָשָׁאָפָט פֿוֹן דָעַם אַוְיסְגָּעָצְיִיכָּנָט פָּאַרְמָעָנָיאָ. בָּאָלָד וַיַּעֲטָט דִּי גַּאַנְצָע אַרְמִיָּן זַיְד אַיְן וַעֲגָן, אַבָּעָר יוֹ דָאָרָף הָאָבָן אַזְּגָן, פָּאַרְטְּרַעַטָּר פֿוֹן דִּי פְּעַלְקָעָר פֿוֹן הַלְּאָסָם, אַזָּ אַיר וַיַּלְדָעָט אַיר צַוְּיִיפָּל אַזָּנָט בְּרוּשָׁהָה, וַיַּיְאַר האָב פֿוֹן אַיְם דָאַזְוָיקָן כְּבָוד אַיְבָעָרְנָעָמָעָן פֿוֹן אַיְם בְּרוּשָׁהָה, וַיַּיְאַר האָב פֿוֹן גַּעֲרִישָׁנָט טָרָאָן אַזָּן הַעֲרָשָׁאָפָט. אַזָּ וַיַּיְמִין, אַזָּ אַיר זַוִּית בְּאַרְעָכְטִיקָט צַוְּ הָאָבָן אַיְעָר צַוְּיִיפָּל אַזָּנָט שָׂוּעָרָן הַאָצָע אַרְוִיפְּלִיָּינָן אַוְיףָּ מִיר אַזָּ רְזִיקָע אַוְיְגָנָכָע. מִיןָ פָּאַטָּעָר אַיזָּ שְׂוִין נִישְׁתָּ מַעַרְיוֹנָג גַּעֲוָעָן, אַזָּנָט גַּרְוִיסָן אַזָּ אַיְבָעָרְצִינְגָּדִיק אַיזָּנָט גַּעֲוָעָן דָעַר צַעְטָלָ פֿוֹן זַיְנָעָהָלְדָן-טָאָטָן. אַזָּ בֵּין אַבָּעָר יוֹנָג אַזָּן מִינְיָנָן קְרִינְגָּר-אַוְיפְּטוֹאַוְנָגָנָעָן זַיְנָעָן נַאָרָנִישָׁם. וַיַּיְאַר אַיר אַיְבָעָרְקָמָאַנְדִּיר זַיְן? זַיְנָעָן דָּאָס נִשְׁתָּ אַיְיעָרָע צַוְּיִיפָּל? זַאְגָּט זַיְיָ פְּרִיָּ אַרְוִוָּס. — אַיר שְׂוִוָּגָט. אַיר הָאָטָט אַיְעָרָע צַוְּיִיפָּל נִשְׁתָּ. אַיר הָאָטָט זַיְד אַיְבָעָרְצִינָט פֿוֹן דָעַם בִּיסָּלָ, וַוָּאָס אַיר הָאָטָט פֿוֹן מִיר גַּעֲוָעָן, אַזָּ אַזָּ פָּאַרְדִּין אַיְבָעָרְצִינָט גַּעֲוָעָן, וַיַּיְאַר האָטָט צַוְּגָעָטִילָט מִיןָ גַּרְוִיסָן פָּאַטָּעָר. אַיר גַּעֲדָעָקָט גַּעֲוָעָן, וַיַּיְאַר אַלְסָ זַעְכָּנִיְּרָעִיקָּר האָב בְּאַזְוָיגָט דִּי מַעְדָּנָקָט גַּעֲוָעָן זַיְיָ אַזָּ פָּרִישָׁ, אַזָּן פְּרִישָׁ אַיזָּ אַיר אַזָּן זַכְרוֹן דִּי שְׁלָאָכָט בַּיִּי בְּעַרְאָנָאָ, עַרְעַ שְׁטָעָטָ, אַזָּן פְּרִישָׁ אַיזָּ אַיר אַזָּן זַכְרוֹן דִּי שְׁלָאָכָט בַּיִּי בְּעַרְאָנָאָ, וַאֲוֹ אַיר האָב זַוְּשָׁלָאָגָן דִּי הַיְּלִיכָּעָמָה פֿוֹן דִּי מַעְבָּאָנָעָר אַזָּ גַּעַד בְּרָאָכָט דָעַם זַיְגָמִין פָּאַטָּעָר. אַזָּקְשִׁיְּרָאָמָרָם פָּאַר אַיר, פְּעַלְקָעָר פֿוֹן הַלְּאָסָם, גַּרְיוֹת אַוְיסְגָּעָוְוִילָטָט צַוְּגָעָטָט זַיְגָמִין פֿוֹן אַזָּקְשִׁיְּרָאָמָרָם זַאְגָּלְטָעָמָיָט פָּאַרְגָּרָאָ, קָעָנִיגָּ, מִיר זַיְנָעָן זַיְד צוֹנוֹיָפְּגָעָקָומָעָן אַחֲרָ מִיטָּ דָעַם בָּאַשְׁלָסָ דִּיקָאָ.

דַּעַמְּ אַרְטָאָס פֿוֹן קָאַרְיָנָט (אַזְּיִיעָר אַלְטָעָר מַאֲזָן). אַ, קָעָנִיגָּ, מִיר זַיְנָעָן זַיְד צוֹנוֹיָפְּגָעָקָומָעָן אַחֲרָ מִיטָּ דָעַם בָּאַשְׁלָסָ דִּיקָאָ.

אויסצָהוּיִין אלְסָ אַוְבָּעָרָקָאמָנְדָר. אֵיךְ וּוּלְ רַעֲדָן אֵין אַלְעַמְנָס
נָאָמָעַן, וּוּעַן אֵיךְ דָּעַרְקָלְדָר דִּיךְ אַוְסָגָנוּיִילְטָ אלְסָ אַוְבָּעָרָקָאמָנְדָר
פָּוֹן דָּעַר פָּאָרָאַיְינְקָטָעָר אַרְמַנִּיָּה פָּוֹן אַלְעַטָּאָטָן פָּוֹן אָנוּנָעָר גַּעַטָּרָ
גַּעַלְיכְּתָעָר הַעַלְאָס! (גַּרְוִיטָן אַפְּלָזְדִּיטָחָנוּטָן בָּרוּכָנוּ אָוִיסָטָן דָּנְדָרָ
וּוּרְטָן אַוְסָגָנוּיִילְטָ פָּעָר אַקְלָאַמָּצִיעָן).

אָרִים טָאָנְדָעָר (איילְטָ צָו צָו דִּי טְרָעָפָ פָּאָרָן טְרָאָן אָוּ
הַיְבָט אָוּ צָו רַעֲדוֹן אַיְזָעָרְשָׁן עַקְסְטָאָז). הַעֲרָטָן, אָה, הַעַלְעַנְעָרָ! וּוּעַן
פִּילְּפָה הָאָט וּזְדָר גַּעַנְעַנְטָעָרָט צָו זִוְּן וּוּוּבָן אַלְמַפְּיָאָם, דָּעַר מְוֻטָּרָ פָּוֹן
אַלְעַקְסָאַנְדָּרָ, הָאָט עַר גַּעַלְחָוּמָן, אָוּ עַר הָאָט פָּאַרְשָׁטָעַמְפָּלָט אַיר
קַעְרְפָּעָר מִיטָּאָ שְׁטָעַמְפָּלָ, וּוּסָם זִוְּן אַפְּרָדָוק אָוּ נְעוּוֹן דִּי פִּינְגָּרָ פָּוֹן
אַלְיָוָבָן. הָאָט עַר אָן אַוְמָרְאַיְקָעָר גַּעַשְׁקָטָ נְאָךְ מְיָרָ, אֵיךְ וּאַלְ דָּעַרְקָלְעָרָן
אַים זִוְּן חָלוּמָן, אֵיךְ הָאָב גַּלְיָיךְ דָּעַרְקָאָנָטָן, וּוּסָם דָּעַר נְאָטָהָטָן גַּעַ-
מִינְטָמִיטָן חָלוּמָן, אָוּן הָאָב פָּאַרְזָוְיכָעָרָט דָּעַם קָעְנָגָן, אָוּ עַר קָאָן רְוִוָּקָן
אָוּן פְּרִילְעָךְ זִוְּן, וּוּיְלָ דִּי קָעְנָגָן וּוּטָ אִים גַּעַבָּרָן אָזָן, וּוּלְכָעָרָ
וּוּטָ זִוְּן שְׁטָאָרָק אָוּן מְוּטָּיךְ וּוּיְלָיְבָן. הַעֲרָטָן וּוּיְטָעָרָ, אָה, הַעַלְעַנְעָרָ!
אָין דָּעַר נְאָכָטָן, וּוּעַן אַלְעַקְסָאַנְדָּרָ אָוּ גַּעַבָּרָן גַּעַוּוֹרָן, אָוּ אַפְּנָעָן
בְּרָעַנְטָ גַּעַוּוֹרָן דָּעַר אַרְטָמִיסָ-טְעַמְּפָלָ אָוּן עַפְּעוֹאָם, אַוְנְדוּרָן הַיְוִילְיקָסָטָן
הַיְלִיקָטוּם אָוּן אַזְוּעָן. וּוּיְזָהָם גַּעַשְׁעָן, אָה, הַעַלְעַנְעָרָ? וּוּיְהָאָטָן דִּי
אַלְמַעְכְּטָיוֹקָעָ טָאַבְּטָעָרָ פָּוֹן צָעָוָס צָגְעַלְאָזָן, אַירָ טְעַמְּפָלָ וְאַלְ אַיְזָ-
בְּאַרְוָוָאַנְדָלָטָן וּוּרְזָן? אָה, הַעַלְעַנְעָרָ! דִּי שְׁרָעַקְלָעַכְבָּעָ שְׁרָפָה אָיְזָנְעָן,
וּוּיְלָ דִּי גַּעַטְיָן אָיְזָנְעָן דְּרָבְּבִי נִישְׁתָּגָעָן. זִי הָאָטָן גַּרְאָד דְּעַמְּאָלָטָן גַּעַ-
הַאָלְפָן אָיְזָנְעָן דָּעַר גַּבְּרוֹתָן פָּוֹן אַלְעַקְסָאַנְדָּרָ. אַלְעַ אַזְוָאַטְיָשָׁעָ זְעָרָ אָוּן
וּוּאַזְוָאַנְעָרָ, וּוּלְכָעָרָ זִוְּנָעָן דְּעַמְּאָלָטָן גַּעַוּוֹן אָיְזָנְעָן עַפְּעוֹזָאָם, זִוְּנָעָן אַרְוּמָ-
גַּעַלְאָפָן אַיְבָעָרָ דָּעַר שְׁטָאָטָן אָוּן גַּעַשְׁלָאָגָן זִיךְ אָיְזָנְעָקָטָן אָוּיסָ-
גַּעַרְוָפָן, אָוּן דָּעַם טָאגָן אָיְזָנְעָרָן גַּעַוּוֹרָן דָּעַר בָּאַזְוָגָרָ פָּוֹן
אַזְוּעָן. אָוּן גַּרְאָד מָעָרָ. אָה, הַעַלְעַנְעָרָ! וּוּעַן...
אָלְעַסְּאָפָן סָאָנְדָעָר (פָּעַט). גַּעַנְגָּוָ, זְעָרָ! וּוּסָטָ בָּאַלְדָ אַזְוָיָן פָּוֹן
מָאָכָן אַוְנְעַרְעָ אַוְעָרָן מִיטָּ דִּיְנָעָן וּוּאַוְנְגָעָן, אָוּ דִּי אַוְינָן וּוּלְן זִיךְ
אַוְנְדוּן צְוּמָאָכָן.

פָּאָרָזָן מֶלֶן גָּ. פְּרִידָן, אַלְעַקְסָאַנְדָּרָ! פְּרִידָן, אָוּנְגָעָן
לִיבָּן! פְּרִידָן, אָוּמְבָאַזְוָגְבָּאַרְעָרָ אַוְבָּעָרָקָאמָנְדָרָ פָּוֹן גַּעַנְיָזָ הַעַלְאָס!

אלעקטאנדר (הייבט אוירז דה האנט אום איינזושטילן).
די פאָרוֹזָמְלוֹנוּג).

דעם אַרְאַטְסְּ. דער פֿאָטְעֵר אַיז גַּעֲוָעֵן גַּלְיְּקְלָעֵד אַין אַלְעַז
זַיִנְעַ אָוְנְטַעְנְמַוְנְגָעַן, דַּעַר זָוֵן וּוּטֵן זָיוֵן נַאֲךְ גַּלְיְּקְלָעֵר. דַּעַר פֿערְ-
סִישְׁרָעַ בָּאָרְבָּאָר, וּוּלְכָעַר הָאַט זֶיךְ דַּעַרְוָעָנֵם צָוֵ פָּאָרָאָרְמוּנִיּוֹן אָוְנְ-
דוּעַר הַיְּלִיקְ לְאָנְדָר, וּוּטֵט קְרִינְ אַיְצֵט זָיוֵן שְׁטְרָאָפְּ, וּוּלְכָעַר הָאַט לְאָנְגָ-
אוּפְּ אַים גַּעֲוָאָרָט, אָוְן מִינְעַ אַלְטָעַ אָוְינְ וּוּלְן דַּעַרְלָעָבָן זֶיךְ צָוֵן.
פֿרְויְיד, אַ, הַעַלְעָנָעָר!

פֿאָרְזָאָמְלָוְג (ברעכט ווּידַע אַוְיס אַין פֿרְויְיד-גַּעַשְׁרוּיטַן).

אלעקטאנדר (וּשְׁוּ דַי גַּעַשְׁרִיעַ העָרָן אוּרָז). אַיךְ דָּאנְקָ
איְרָ, הַעַלְעָנָעָר, פֿאָר אַיְעָר צּוֹטְרוֹי, אָוְן אַיְעָר צּוֹטְרוֹי וּוּטֵט
גַּעַנְאָרָט וּוּרָן. אַיךְ בֵּין יְוָנָג אַין יָאָרָן, אַבְּעָר אַיךְ בֵּין גַּעַוְאָקָסָן בֵּין
דַּעַר בְּרוּסָט פָּוֵן דַּעַר הַעַלְעָנִישְׁרָעַ חַכְמָה, אָוְן אַיךְ בֵּין אַלְטָמָט. פֿאָר אַיךְ
שְׁטִיטִים אַן אַלְטָרָמָן, וּוּלְכָרָוּיָס, וּוּסָס עָר וּוּלְן אָוְן וּסָס עָר דְּאָרָפְּ
טָאָן, אָוְן צָו דַעְגְּנוּרִיכְן, וּוּסָס עָר וּוּלְן, אָוְן הָאַט דַי קְרָאָפְּטָעַ צָו
דַעְגְּנוּרִיכְן. אַיךְ וּוּיָס, אַיךְ האָבָדְיַה דַי קְרָאָפְּטָעַ, אָוְן דַּעְטָרָעַ וּוּלְן זָיוֵן
מִיְּתָמְרָר. מַעַן הָאַט מִיךְ אַכְּלָעַס אַגְּנָגְרוּפְּן, אַבְּעָר אַיךְ נַעַם זֶיךְ
אַכְּלָעַס בְּלִזְוּן אַלְסָם בִּישְׁפּוֹל אָוְן אַלְסָם מַסְטָעָר. וּוּיְעָר, האָבָדְיַה אַיךְ
מִיר קְיֻזְן מַוְרָא נִישְׁטָמָט פֿאָר דַי שְׁוּעָרָסְטָעַ טָאָטָן, אָוְן דָּאָרְיָוּס, דַעַר נְרוּיָ
סְעַר קְעָנִיָּה, וּוּיְעָר רְוֶפְּטָזְקָ, וּוּטֵט עָס בָּאָלְדָ אַדְרוּסְגְּנָפְּנָעָן. פָּוֵן אַיךְ,
הַעַלְעָנָעָר, דַעְרוֹאָרָט אַיךְ, אָז אַיךְ וּוּטֵט מִיר הַעַלְפָן. אַיךְ וּוּלְן אַיךְ זָיוֵן
גַּעַנְיִיקָט, אָז הַינְטַעְגְּדָאָנְקָעָן, גַּעַטְרִיוּ מִיְּזָן וּוּלְן, וּוּלְכָרָמָן
וּוּרָן אַיְעָר וּוּלְן. סְפָּאָרְטָא הָאַט מִין אַיְנָלָאָדוֹנָן צָו קְוָמָעַן אַהֲנָר
נִישְׁטָמָט אַגְּנָגְנוּמָעָן. זֶיךְ הָאַט מִיר גַּעַנְטְּפָעָרטָט, אָז זֶיךְ אַיז גַּעַוְיִינְטָט צָו
פִּירָן, נִישְׁטָמָט גַּעַפְּרִיטָט צָו וּוּרָן. אַיךְ וּוּאַלְטָט אַיךְ לִיכְטָט גַּעַקְאָנָט בָּאָוּיְזָן,
אָז זֶיךְ הָאַט שְׂוֵין לְאָנְגָן פָּאָרָגָעָסָן וּוֵי צָו פִּירָן, אַיךְ וּוּאַלְטָט זֶיךְ גַּעַקְאָנָט
צְוּוִינְגָעָן צָו קְוָמָעַן. אַבְּעָר אַיךְ לְאָז זֶיךְ צָרוֹן, וּוּלְן זֶיךְ אַיז אַזְוִי אַומְבָאָ-
דִּיְוָטְנְדִּיךְ, אָז זֶיךְ קָאָז נִישְׁטָמָט שְׁטָעָרָן. (אַפְּלָאָדִיסְטוּנָטָן). עָס וּוּטֵט זָיוֵן
אַיךְ שְׁטְרָאָפְּ, אָז זֶיךְ וּוּטֵט נִישְׁטָמָט הַעַלְפָן אַיז דַעַר הַיְּלִיקָעָר אַרְבָּעָט,
וּוּלְכָעַר שְׁטִיטָט אָוְנְדוֹז פֿאָרָה. אַיךְ אַנְדָעָרָעָ אַבְּעָר מַעַנְטָט שְׁטָלָאָז זָיוֵן, וּוּסָס
אַיךְ חָאָט מִיר אַיְעָר הַאָנְטָט גַּעַנְעָבָן. אַיךְ, פָּאָרָטָרָעָטָר פָּוֵן דַי פְּעָלָ-
קָעָר פָּוֵן הַעַלְאָס, וּוּטֵט אַיְצְטָרָא אַומְקָעָרָן זֶיךְ צְרוֹקָא אַין אַיְעָרָעָ לְעָנָ-

דרער. זאנט זיידארטן, זייד אַלְעָגָעָסֶן, אוֹן פִּילִיפֶס זוֹן אלעקטאנדר אוֹן בְּלוֹוֹן צוֹוָאנָצִיךְ יָאָר אַלְמָן. זוֹן ווֹלְן אֵיזַׂ פָּעָלוֹן, זוֹן חַאנְט אֵין שְׁטָאָל, זוֹן פָּאָרְשְׁטָאָנְדָר אֵין אַ יְוִרְשָׁה פָּוֹן פִּילִיפֶס, גַּעֲשְׁלִיבֶן אָוֹן גַּעַשְׁטָאָקְטָט דָּוֹדָךְ אַרְיסְטָאָטְעָלָם, גַּעֲבַעַנְטָשָׁט אָוֹן באַלְוִיכְטָן דָּוֹדָךְ דִּי גַּעַטָּה. ווֹלְלָךְ, ווֹלְכָעַן ווֹלְעָלָן האַלְטָן מִיטָּ אִים; ווֹיְדָי, ווֹלְכָעַן ווֹלְעָלָן נִין קָעָן אֵום. אַבְּעָדָר גַּאֲרָנוּשָׁט פָּוֹן אַ דַּעַסְפָּטָט אֵין אֵין מִיר. אַיךְ האָס אָוֹן פָּאָרָאָכָט דָּעַם דַּעַסְפָּטָט, ווֹי יְדָעָרָר פְּרוּיָר הַעַלְעָנָר. (אַפְּלָאָדִיס-חַעַנוֹטוֹ). אַיךְ בֵּין מעַסְקִיָּט, אַבְּעָר אַוְיךְ בעַסְטָקִיָּט, ווֹי דָעָר גַּרְוִיסָעָר אַטְעָנָר פְּלָאָטָה האָט גַּעַלְעָרָנָט. אַיךְ ווֹלְלָךְ מַלְוָחָה גַּרְנְדָן, ווֹאָס זָאָל גַּרְעָסָר זַיְן ווֹי דִי פָּוֹן דָעַם גַּרְוִיסָן קָעָנָג, אָוֹן ווֹיָט אָוֹן בְּרִיטָט ווֹלְלָךְ אַיךְ פָּאָרְבָּלָאָנָצָן דָעַם הַעַלְעָנָיָשָׁן נִיסְטָט. (שְׁטָאָרָקָע אַפְּלָאָדִיס-חַעַנוֹטוֹ). אָוֹן מִין הַעַרְלָעָכָר לְעַרְלָר אַרְיסְטָאָטְעָלָם האָט מִיךְ גַּעַלְעָרָנָט, אָוֹן דָעַר שְׁטָאָט קָאָן האָבָּן נָאָר אֵין צָוּוֹק: צָוּ פָּאָרָאָפָּן זַיְגָע בִּירְגָּעָר דִי גַּרְעָסָטָעָר מַעְלָלָעָכָע גַּלְיוֹקָעְלִיקִיָּט. אַיךְ האָבָּן גַּעַנְדִּיקָט רָעָדָן, אַיךְ הַיְבָּאָאָצָט אָוֹן צָוּ טָאָן. (וּוֹיָדָר עַנוֹתְזִיאָסְטִישָׁע אַפְּלָאָדִיס-חַעַנוֹטוֹ אָוֹן גַּעַט שְׁרִיעָט). דִי גַּעַנְרָאָלָן וַיְנָגָעָן אַרְוֹם אלעקטאנדרוֹוֹן.

דָעַמָּא רָאָט אָס. אֵין נָאָמָעָן פָּוֹן קָאָרִינָט לְאָדָר אַיךְ אֵין דִי הַוְּכָעָ פָּאָרְזָאָמְלָוָג צָוּ זַיְן אַרְעָ גַּעַסְט בֵּין דָעַר מַאְלָצִיָּט, ווֹלְכָעַ זַיְן האָט צְוָנָגָרִוִּיט. אֵין צְוִוִּיתָן זָאָל זַיְגָעָן דִי טִישָׁן שַׁוְּיָן גַּנְגָרִוִּיט, מִיטָּמָאָכְלָתָם צָוּ אַיְבָּרָעָטָן זָדָךְ, אָוֹן מִיטָּמָעָטָן גַּעַנוֹג, אָוֹן קִיְּמָעָר וָאָלָל נִישָׁט בְּלִיּוֹבָן נִיכְטָרָה. (וּוֹנְדָט זִיךְ צָוּ אלעקטאנדרוֹוֹן). אַיךְ דִי, אָקָעָנָג, זָאָג נִישָׁט אַפְּ זִיךְ, קָאָרִינָטָם גַּאָסָט צָוּ זַיְן. אָוֹן גַּוְטָעָר גַּעַט וְעַלְקִיָּט וְוַעֲסָטוֹ הַעַלְפָן יוֹסְטָבוֹן דָעַם גַּרְוִיסָן טָאָג פָּאָרָהָלָס, דָעַם טָאָג, ווֹלְכָר אֵין גַּרְוִיסָדָרָךְ דִי.

אַלְעָגָעָס אַיךְ זַיְן דָעַר. דָאָרְפָּטָט מִיךְ לְאָנָג נִישָׁט בְּעַטָּן, גַּעַטְרִיָּעָר דָעַמָּאָרָאָטָס. אַיךְ ווֹלְלָךְ זַיְן קָאָרִינָטָם גַּאָסָט מִיטָּמָעָלָעָ גַּעַסְט צְוָנִיָּיךְ. אַיךְ ווֹלְלָךְ מַאְכָלִים נִישָׁט בְּאַלְיוֹדִיָּקָן אָוֹן זַיְכָרָר נִשָׁט אַרְעָה גַּעַטְרָאָנָקָעָן. אַיךְ ווֹלְלָךְ דָאָ נָאָר נָאָר בְּאַשְׁפָרָעָן עַטוֹּאָס מִיטָּמָינָע גַּעַטְרָאָלָן אָוֹן קוּם אַיךְ בָּאָלָר נָאָר.

פָּאָרָהָלָס אַלְעָגָעָס! פְּרִיָּה, אָ, אלעקטאנדר! פְּרִיָּה, אָ, אַכְּלָעָטָם! פְּרִיָּה, אָ, אוֹיְבָּרָקָאמָאָנָן דִי פָּוֹן הַעַלְאָס! (חָעָן הַיְבָּאָאָצָט אָוֹן צְוִוִּיתָן זָגָל).

פָּעַנְיקָס (צֹו פְּרָאַטִּיטָּעַס). קֶומֶן שְׁנָעֵל. די לְוֶפֶט דּוּרְדְּרִיקְטַּ מִידְּ דָּא, וּוּ די לְוֶפֶט אֲרוּם דַּעַם שְׁרָעְקְלְעַכְסְּטַן דַּעַסְפְּאַטַּ.

פָּרְאַטְּיַתְּ עַ. קֶומֶן לְאַמְּטוּר וּזְךָ בָּאַטְּרִינְקְעַן לְכָבּוֹד דַּעַם טָאגְ, וּוּעַן הָעַלְאָם חָאַט אִיר פְּרִיְהִיחְטַּ פְּאַרְלְאַרְן, אוּן אַנְטְּרִינְקְעַן זִיךְ מִוּט מִוּט אָוּוֹף גְּעוּוּמְעַן זַי צְוִידְקַס פָּאַר טְעַבְעַן. (בִּיְדַע אָפַּ, טְרָאַבְאַטְּוֹן הָעַלְפַּן זַי גְּעַלְאַדְעַנוּ דְּרוֹרְזַי טְרִוְן. בָּאַלְזַי זַעַר פְּאַרְזְּאַתְּלוֹנוֹגְזָאַל אָוּסְגָּעַלְיִידְקַט. עַס בְּלִיְגַן אלעקטאנדר העַפְעַטְאַזְאַן, קְרָאַטְעָאַס, פְּעַרְדִּיקָאַס, קְלִיטָאַס, פְּילִאַטָּאַס, הָאַרְפָּאַלָּאַס, פְּטָאַלְעַמְעַאַס אוּן נַאַזְאַל אָנְדְּעַרְט גְּעוּנְרָאַלְוֹן).

אַלְעַקְסָאַס אַנְדְּעַרְט. עַס אַיְזַן גְּשַׁעַן! די וּרְוִישָׁה אַיְזַן פְּאַרְפּוֹלְטַן. אַיְצַט דָּאַרְהַ אִיךְ בְּלִוְיַזְן קְרִיבַן, וּוּאַסְמִין פָּאַטְּעַר הָאַטְּ גַּעַוְאַלְטַ בְּאַקְוּמְעַן. קֶומֶן, קְוּשַׁ מִיךְ, הַעֲפַעַטְיִיאָן! בֵּין אִיךְ אַכְּלִילָעַס, דָּאַזְבִּוְיַטְוֹ מִיְּן פְּאַטְּרָאַקְלָאַס, דִּיןְ קְוּשַׁ וּוּעַטְמַיר שְׁטָאַרְקְוּנְגַּן אַזְאַן דּוּרְקְוּיְקוֹנְגַּן זַיְן. (עַד נַעַטְשַׁ אַרוֹת הַעֲפַעַטְיִיאָנוֹן).

הַעַפְעַטְמַס טַיְאַזְן. דּוּ בְּיוּטַן גְּרוּוּסַן אַיְינְצִיךְ, אלעקטאנדר, אַזְאַן זַיְן דָּאַרְטַּן וּוּיְטַן עַס אַיְצְטַעְרַ גַּוְתַּן.

אַלְעַקְסָאַס אַנְדְּעַרְט. מִיְּנִינְמַטְוֹ? אִיךְ בֵּין נַאַר מִיטַּ וּוּ נִישְׁטַחְזַבְעַר. אִיךְ הָאַבְּ דִי אַוְיַן גְּעוֹזָן, וּוּלְכְבַע הָאַבְּן מִיךְ גַּעַהְאַסְטַן, בְּלִיְקַן, וּוּלְכְבַע הָאַבְּן מִיךְ דּוּרְכְנַשְּׁטָאַבְּן. אִידְעַרְט מִיר וּוּעַנְדוּן זַיְן צְוָם גְּרוּוּסַן קְעַנְגַּג, וּוּלְ אִיךְ דָּאַ נַאַרְטַּהְבַּן וּוּסְמִוְּאַזְבְּעַפְעַכְתַּן. אַבְּעַרְט דָּאַס וּוּעַט מִיר נִישְׁטַשְׁ שְׁטַעַרְן. אִיךְ וּוּלְ קְרַעְפְּטִיךְ אַנְגִּיּוֹן מִיטַּ די פְּאַרְבָּאַרְיוּטְוֹנְגַּעַן קְעַגְּן דַּעַם פְּעַרְם.

דִּי גַּעַנְעַרְט אַלְעַקְסָאַס. מַוד זַיְנְגַּעַן גְּרוּיִיטַן, אַ, קְעַנְגַּי! אַלְעַקְסָאַס אַנְדְּעַרְט. דָּאַס וּוּוּסְ אִיךְ. די סְאַלְזְאַטְּן וּוּ זַיְעַרְעַע גְּרוּסְאַרְטִיךְעַ פִּירַעַר זַיְוִינְעַן דַּעַר בְּעַסְטַעְרַ טְיַיל פַּוּן דְּעַר יְרֻוְשָׁה, וּוּלְ-כַּע מִיְּן פָּאַטְּעַר הָאַטְּ מִיר אַיְבְּרַגְּעַלְאַזְטַן! אִיךְ וּוּלְ אַבְּעַרְט נַאַר פְּאַר-בְּעַסְעַרְנוּנְגַּעַן מַאְכַּן: אַ נִּיעַ תְּרוּפְנְאַפְּטִיְּלַנְגַּן, מִיְּן אַיְוּגְּעַן דּוּרְפִּינְדוּנְגַּן.

פָּעַרְדְּיַקָּס. דּוּ מַאְכְּסַטְמַט אַנְדְּזַיְן נִיגְעַרְיקַן, אַ, קְעַנְגַּי!

קְלִיְמַס. נַאַר פְּוִילְיַפְּן — פְּאַרְבְּעַסְטַעְרַוְנְגַּעַן! אַלְעַקְסָאַס אַנְדְּעַרְט. נַאַר פְּאַרְבְּעַסְעַרְן אלעקטאנדרערן. נַאַר וּוּטַן נִיעַ אַיְנְפִּירְוּנְגַּן אַ נִּיעַ הַוּצָאַה זַיְן.

ה א ר פ א ל א. ס. קעניג!

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. איך האב געוועסט, איך דאראָפ זיך אומקסון אוֹוֶת דיר, מײַן געטרייעֶר שאמײַיסטער. די קאָסע איזו דער טרוועידער-סטער טיל פון מײַן יוֹוֶשָׁה. נישט פִּילְּ האָט מיר מײַן פָּאָטער אַיְבָּעֶר-געַלְאָזָן. דו וועסט מיר מוזן העַלְפָּן, האָרְפָּאָלָּאָם. וועסט מיר מוזן לְעַדְנָעַן חובות צו מאָכָן. אַבָּעָר אַיְר דָּאָרְפָּט נישט זָרְגָּן, אַיְר הַעֲלְדִּישָׁע פִּירְעָר פון מײַן אַרְמַיִּי. אַיְר ווּעַט מיר נישט דָּאָרְפָּן דִּינָעַן אוֹוֶת חָבָּה. איך ווֹיל אַיְד נָאָרְנִישְׁת שְׂוֹלְדִּיךְ זַיְּוֹן. איך האָב מײַן אַיְגָּנָס וועַלְדָּעֶר זַיְּעָר דִּיְךְ מִיט תְּבוֹאָה, שְׁטָאָלָן פּוֹל מִיט פִּי אָוָן פָּעָר — דָּאָס אַלְעָז צְוִוִּיָּאָר צְוִוִּישָׁן. איך. (פרײַיד-אַוִּיסְגַּשְׁרִישָׁן צְוִוִּישָׁן דִּי גַּעֲנָעָרָלָן)

פֿעַר דִּי ק א. ס. ווֹאָס בְּלִיּוּבֶּט דָעַן דִּיר, א. ס. קעניג?

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. די האָפְעָנוֹנָג.

פֿעַר דִּי ק א. ס. לְאֹז אָונְדָּז, די חְבָּרִים פון דִּינָעַטָּאָטָן, טִילְאָן מִיט דִּיר די האָפְעָנוֹנָג.

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. די ווּעַט אַיְר סִיּוּוּסִי טִילְאָן מִיט מִיר. פֿעַר דִּי ק א. ס. באָפְרִי מִיךְ, א. ס. קעניג, פון דִּין באָלְיָוָנָג נָאָר פָּאָר דָעַט זַיְּג, דָעַרְלָוִיב מִיר אָפְזָאָן זיך פון דִּין מָתָנה.

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. ווֹילְסְטוֹן, איך זָאָל מײַן מָתָנה נָעָמָען צוֹרָה? טוֹט אַזְוֵי אַשְׁעַנְקָעָר?

פֿעַר דִּי ק א. ס. ווּסְטוֹן זַיְּה, א. ס. קעניג, אָפְזָאָן אַנְצָוּנָעָמָעָן אַ מָתָנה פון אַיְגָּנָס פֿון דִּינָעַטָּאָטָן?

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. האָסְט גַּעֲוָנָגָן, אַלְטָעָר פְּרִינוּטָן. איך ווּעַט מִזְוָן צוּנָעָמָעָן פון דִּיר די מָתָנה. האָסְט מִיךְ רִיךְ גַּעֲמָאָכָט, פָּעָרְדִּיקָאָט, אָוָן איך האָב ווּידָעָר ווֹאָס צוֹ פָּאָרְשָׁעָנָקָעָן. איך ווֹיל פָּאָר זיך נישט מָעָר ווּ די האָפְעָנוֹנָג. איך ווֹיל פֿון דָעַר פָּאָרְגָּאָנָגָהָיִת נישט מָעָר ווּ די מָעָגְלָעְכִּיָּת די צָוקָנֶפֶט אַוְיפָּצְבּוּעָן, די צָוקָנֶפֶט, ווּ איך זַעַן ווּי אַיְךְ ווֹיל זַי. איך פָּאָנְטָאָזָיָר נישט אָוָן איך חָלוּס נישט. איך ווֹיל אָוָן איך ווּי.

גַּעֲנָעָר אַלְעָז (אַפְּלָאָדִירָן). פְּרִיְּד, א. ס. אלעקטאנדער!

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. (וּ אוֹפְּגַּעַוְאָכָט פֿוֹן אַ וּזְיָעָן). מִיר גַּיְעַן

אייטער צו שעפיין און טרונק. באלאד פארנעמען מיר זיך צוריך נאך מאקעדאניען. אויפן וועג שטעל איד זיך נאך אפ אין דעלפי, דעם אראקל צו באפרדען. אבער אידיינער מיר פאראלאוּן נאך קארינט וועט איד מיך צו א גאנצי באזונדרען באזוך באנגלייטן. אויף דעם וועג אהער האב איך עטלהבע מאל גטראקט, אzo אין קארינט געפינט זיך דער איינער, וועלכער וויל נישט.

איינער, גענער אלן. איינער, וועלכער וויל נישט?
 אלעקס אנדער. דיאגנונעס פון סיינאפע, אויב דאס ואנט איד מערכ. אים וויל איך באזוכן?
 פערדייק אס. דו? דער קעניג? אים באזוכן?
 אלעקס אנדער. א גלייכער א גלייכן, מיין לייבער פערדיי
 קאמם. קומט.

צוויטע צענע

(א פלאץ איז גראנוֹס, דער פאָרטאָט פון קארינט, פאָר דעם שטאָט-טויער, וועלכער איז לינקס איז הינטערגרוֹונט, בי דער שטאָט-וואָונט, פאָרנט, א גויסטער לימענער ווינגבאָהאלטער. די ווינוֹונג פון דעם פילאָזָאָפַען).

די א גענעם (א גראפטיקער אלטער מזון, ליגט פאָר זיין פאָס און וואָרערמַט זיך איז דער זון. ער האט אויף זיך איז אלטן אַפְּגַּעַת-געונעס, ערטערוֹיז זורסנעס פילאָזָאָפַען).
 אַל טער זיך (קומט אָרוּיס פון טויער און גיטש מיט שווערט קליעוּט טויט נאך רעכטס פאָרט, בליבט אָבער שטיין פאָר דיאגנונעסן). דו דא?

די א גענעם. אָז אָומוּיסטָעָטָע פֶּרֶאָגָנָע.

אל טער. איך מיין, פֶּאָרוּאָס בִּזְעָטוֹ דא?

די א גענעם. וויל איך בין נישט ערנצע אנדערש.
 אל טער. איך מיין, ביזט גָּאָרְנִישָׁט גָּעָגָנְגָעָן זען אלעקסאנדרען?
 די א גענעם. ניון.
 אל טער. דעם ווונגן העלדיישן קעניג? דעם אָכְּיָלָעָס? פֶּאָר אָז

אויבערקאמאנדר פון גאנץ גריינלאנד האבן זוי אים אויסגעווילט...
און ער איז קוּם צוֹאנציק!. אפלוּ איר, גאנץ אן כוח זוי איר בין,
האָב זיך אַזְוַעַקְנֶשְׁלָעַפְט אַ קָּוָך צוֹ טָאָן אוֹוָה אִים, ווען ער איז דורך
געריטן די נאָסָן... אַיְצָעַר פֵּיל אַיר זיך גָּוט. מײַנָּע אָוִוָּן האָבָן אַכְּבָּי
לְעָסָן גְּעוּזָן. ווערט גְּעוּזָן לְאָנָג צוֹ לְעָבָן. עַס אַיז מִיר... עַס אַיז מִיר
פרְּיוֹלָעָה, דְּיוֹגָעָנָעָם... פָּאָרוֹאָס בִּזְטוֹ נִישְׁתַּגְּנָגָנָעָן אַ קָּוָך צוֹ טָאָן
אוֹוָה אִים?

ד י א ג ע נ ע ס. מִיר אַיז פְּרְיוֹלָעָה סַיּוֹ-וַיּוֹסִי, מִין אַלְטָעָר.

א ל ט ע ר. וּוְאַלְסָטוּ זָעָן, פִּילָּאָפְּפָן פָּוָן גָּאנְצָ גְּרִינְלָאנְד זְיַינָעָן
זַיך צְנוּוֹבָגְעַפְּאָרָן, זַיך וְאַלְוָן קָאָנָעָן זַיך לְעָבָן אִים, פְּרִיעָעָן זַיך מִיט
זַיך אַנְבָּלִיק. זַיך גְּיַעַן אַרְוָם אַיז די נָאָסָן יוֹסְטָבְּדִיקָע, לְוַסְטִיקָע, וְזַיך
פָּאָרְשָׁכְּבָּרְטָעָה פָּוָן דָּעַם וְזָוָן זַיך אַנְבָּלִיק. בִּזְטוֹ נִישְׁתַּגְּנָגָנָעָן
זָאָקָה?

ד י א ג ע נ ע ס. פָּוְנוֹאָנָעָן וּוְיַוְסָטוֹ, זַיך זְיַינָעָן עַס?

א ל ט ע ר. מען האָט זַיך אַנְגָּרוֹפָן מִיט די גְּעַמְּעָן, מען האָט
זַיך בָּאֲגָעָנָגָט אַזָּן בָּאֲגָלִילִיט מִיט די אַוְיסְרָוָפָן: דָּאָס גְּנוּיט דָּעַר פִּילָּאָזָאָפָּה
דָּעַר אַזָּן דָּעַר! אַזָּן דָּאָרָט אַיז דָּעַר פִּילָּאָזָאָפָּה אַזָּוִי!. אַזָּאָזָאָז
הָאָב זַיך יְעַרְעַע גְּעַמְּעָן בַּיְמַין עַלְתָּעָר אַזָּן מִין שְׂוָאָכָן זְכוּרָן נִישְׁתַּגְּנָגָנָעָן
קָאָנָט בָּאַהָאָלָטָן... אַבָּעָר בָּאַרְיָמְטָעָה פִּילָּאָפְּפָן... בָּאַרְיָמְטָעָה גְּעַמְּעָן.

ד י א ג ע נ ע ס. גְּעַמְּעָן.

א ל ט ע ר. וְזַיך מִינְסָטוֹ עַס?.. אַ, דָּו לְיַוְקָנְסָטָה דָּאָד אַיז אַזָּן
אַלְעַמְּעָן!.. לְיַוְקָנְסָט אַוְיך אַיז דָּעַם קָעָנָגָה?

ד י א ג ע נ ע ס. ער אַיז קָעָנָגָה.

א ל ט ע ר. ער אַיז קָעָנָגָה — דָּאָס זַיך אַיז מִינָעָן. אַיר האָב
אִים גְּעוּזָן אַזָּוִי גְּעַנְיָוִי... פָּאָר מִיר פָּאָרְבִּיגְעַרְיוֹטָן... אַט זַיך פָּוְנְדָאָנָעָן
בַּיְזָן דָּאָנָעָן... מִינָעָן אָוִוָּן האָבָן אִים נִישְׁתַּגְּנָגָנָעָן אַפְּלָאָזָן... זַיך אַיר
אִים דִיר באַשְׁרַיְבָּן?.. דָּו האָסָט מִיר נָאָך נִישְׁתַּגְּנָגָנָעָן, פָּאָרוֹאָס
דו בִּזְטוֹ נִישְׁתַּגְּנָגָנָעָן אַ קָּוָך צוֹ טָאָן אַוְיך אִים. אַבָּעָר אַיר וּוּל אִים
דִיר באַשְׁרַיְבָּן.

ד י א ג ע נ ע ס. נַיְן, דָּו וּוּסָט אִים באַשְׁרַיְבָּן, וְזַיך דָּו דְּעַנְקָסָטָה,
אוֹ דָּו האָסָט אִים גְּעוּזָן.

אלעקטאנזער אוּן דיַגָּנָעַט

אַלְטָעַר. ווֹאמָס פֿאַלְטָט דִּיר אַיּוֹן!

דִּיר אַגְּעַנְעַס. דָו ווּעַסְטָט אַיִם באַשְׁרַיבָּן נַאֲךָ דָעַם גַּעֲרוֹיַשׁ פָּנוּ
די צַוְשִׁוְיעָה אַיִן דִּינְיָעַ אַוְיעָרָן.

אַלְטָעַר. אַבְּעַד נִין! אַיךְ זַעַן בַּילְד...

דִּיר אַגְּעַנְעַס. אַיךְ אַוְידָה.

אַלְטָעַר. האַסְטָטָו אַיִם דָעַן גַּעֲזָעָן?

דִּיר אַגְּעַנְעַס. ווֹיְדוּ.

אַלְטָעַר. ווֹיְ?

דִּיר אַגְּעַנְעַס (צִיְגַת זִיךְ אַוְיפָּן שְׂטָעוֹן). דָא.

אַלְטָעַר. האַסְטָטָו גַּעֲזָעָן אַפְּאַרְקִיטָט בַּילְד.

דִּיר אַגְּעַנְעַס. דיַיְלָעַכְעַד אַיִן קְלַעַרְעַד פָּאַר דִּינְיָעַ פִּילְאַזְאָפָן.
מיַין אַלְטָעַר.

אַלְטָעַר (הַיְבָט אַיִן אַוְועַקְצַוְשְׁלָעָפָן זִיךְ). עַ, מִיטָּ דִּיר אַיִן
ニישטָאָן ווֹאמָס צוֹ רַעַדְן! (אַגְּרַוְישׁ הַינְטָרָה דָעַר שְׂטָאַטְוָאָסֶט, בָּאַלְדָּז
לוֹיְפָּרָן פָּוּ טַוְוֵר גַּאֲסְנִינְגְּלָעַן מִיטָּהָרָה: "דָעַר קָעַנְיָגְדִּיט אַהֲרָן
דָעַר קָעַנְיָגְדִּיט זַיְנָעַ לְיִבְוּעַכְטָעָר קָחַמְתָּ אַהֲרָן!" דָעַר אַלְטָעַר בְּלִיְבָט
שְׂטִיְיָן). ווֹיְ? הַאֲבָאִיךְ רַוְכְּטִיךְ גַּעֲהָרָתָן? אַיְלָאִיךְ צָוָם טַוְיעָר... ווֹעַל
אַיךְ אַיִם ווִידָעַר זַעַן!... ווֹעַל אַיךְ אַיִם ווִידָעַר זַעַן!... אַיִן דָו לִיגְדָּא!... לִגְדָּא
דָא פָאַר דִּינְיָן פָּאַס... אַהֲנָטָ אַוְיפָּה אַקְיָט, ווּלְכָעָר בְּלִיטָ אַוְיפָּה
מעָן... (שְׁלָעָפָט זִיךְ צָוָם טַוְיעָר).

טְרָאָכְבָּאַנְטָן (קוֹמָטָן אַרְוִיסָּס פָּוּ טַוְיעָר אַוְ טְרִיבָּן אָפְּ דִּי אַנְטָן
גַּמְלָאַפְּעָנָעַן יְוָגְלָעַן, בִּירְגָּעָר אַוְ בִּירְגָּעָרִיסָּס אַיִן אַזְיָט). שְׁטִוִּיט נִישְׁטָן
איַן ווֹעַג! דָעַר קָעַנְיָגְדִּיט זַיְנָעַ לְיִבְוּעַכְטָעָר פָּאַרְלָאַזְן זַיְעָרָעָפָר
אוֹן נִיְעָן אַהֲרָן צּוּפָּס. שְׁטִוִּיט נִישְׁטָן איַן ווֹעַג! קוֹמָט נִישְׁטָן צּוּן!
אַלְטָעַר דִּיר (איַן דָעַם עַולְטָס). פָּאַרְשְׁטָעַלְטָס מִיר נִישְׁטָן... מִיר אַיִן
שְׁוֹעָרָד דָעַם קָאָפָר צּוֹ הַיְבָט, אַוְיָתָה דִּי שְׁפִיצְנְפִינְגָּר צּוֹ שְׁטִוִּיט... (אַלְעָקָר
סְאַגְּנָדָעָר קָמָט אַרְוִיסָּס פָּוּ טַוְיעָר. בָּאַגְּלִיטָן פָּוּ הַעֲפָעָסְטִיאָן, קָרָאַטָּעָר
וְאָס, פִּילְאַטָּאָס, קְלִיטָאָס, פֻּעַרְדִּיקָאָס אַוְ אַנְדָּרָעָר, אַוְ בְּלִיְבָט שְׂטִיְיָן
פָאַר דָעַם לִיגְנְדִּיקָן דִּיְגָנְנָעָס).

אַלְעָקָס אַנְדָעָר (רַעַדְתָּ לְאַנְגָּזָם אַרְוִיסָּס). דָאָס אַיִן עַר.

דִּיר אַגְּעַנְעַס. אַיִן דָאָס אַיִן עַר.

ה ע פ ע ס ט י א נ. אלטער!

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. רזיך, העפטעסטיין, ער איז גערעט... זוי
מיר גענרטט, דיאגונעס!

ד י א ג ע נ ע ס. זוי מיר גענרטט, אלעקסאנדר!

ק ר א ט ע ר א ס. דו רעדסט צום קעניג, מאן!

ד י א ג ע נ ע ס. איז זיין באידיטוונג איז דעם, וואס ער איז קע-
ניג, אדרער איז דעם, וואס ער איז אלעקסאנדר?

ק ל י ט א ס. דו זאלסט דאך נישט ליגן, ווען דער קעניג שטייט
פאר דיר!

ד י א ג ע נ ע ס. ער איז געקומען צו מיר — פארוואס זאל איך
געשטערט ווערן? אבער איך האב נישט קיין טראן אנטזובאטען און נישט
קיין רובעטעלער — איך קאנט זיך צוליגן לעבן מיר, אויב איך
וילט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. האחאה... זויט רזיך, פרוינט, איך שטערט
מיר מיט אייער צוישנערדען. איך בין דאך געקומען אהער נישט איך
צו הען. (טוט א קוק איז דער ער אונטער זיינע פיס אוּ ליגט זיך
אוועק אנטקענען דיאגונעס). איך נעם און דיין אינלאידונג, דיאגונעס.

ג ע נ ע ר א ל נ. קעניג!

פ י ל א ט א ס. הא! און דו ווילט נאך א וועטל-דראברער
זיין!

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. האחא!.. איך בין זיין גאטט.

ק ל י ט א ס. פיליפ ווילט עם אויך געטאן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר (באטראכטודיק דאס פאָס). איז דאס דיין
ווינונג, דיאגונעס... דאס וואסערקענדל דאָרטן דיין גאנץ היזונעשר...
ニישט קיין אויסגעטראכטע מעשה האבן מײַנע אויערין פֿאָרנוּמען ווען
דיין... פֿאָס... וואסערקענדל... עטְלַעֲבָע שמאטעם אויפֿן קערפְּער... און
דאָס איז גענוג...

ד י א ג ע נ ע ס. און דיר איז נישט גענוג וואס דו האסט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. נײַן.

ד י א ג ע נ ע ס. אומגלוּלעכער!

ע ט ל ע ב ע. וו? וואס? העזה!

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. שרייט נישט, ווען איר פארשטייט נישט.
— ביוזט גערעכט, דיָגענעם. איר דארף צו מײַן גלייך אָסְך, אָסְךָ מַעֲרֵךְ
די דורך פירונג פון אַזְוִיל... אַיר ווֹיל באָזְוִינָן אָוּן דערָאַבעָרָן די¹
גאנצָע וועלט.

ד י א ג ע נ ע ס. כימערָא!

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. דאס זאלקסטו נישט זאגַן, דיָגענעם.

ד י א ג ע נ ע ס. דאס איזו דער אַמֶּת.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. נײַן. אַיר ווֹיל אָוּן אַיר ווֹל.

ד י א ג ע נ ע ס. ווֹיל זיך אַלְיוֹן באָזְוִינָן, אלעקסאנדר, אָוּן דָו
וועסט באָזְוִינָן דיָganצָע וועלט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. באָזְוִינָן דיָזָעלט דורך דערָאַבעָרָן זיך פון
איַר, אַדער באָזְוִינָן זיך דורך דערָאַבעָרָן זיך מײַטן שׂוּעָרָד. דיָ
האָסְטָטָעָם עם דערָגְרִיכְטָע אַוִוָּחָד דעם ערְשָׁתָן וועָגָן, אַיר ווֹיל אָוּן וועלְעָט
אוּפְּן צוּווִיטָן.

ד י א ג ע נ ע ס. וועסט זיך פֿאַרְלוֹין אַוִוָּחָדָן וועָגָן. ווען דָו
וועסט אַנקְלָמוּעָן צוּ דָיַין צִיל — אֹוְבָּיך דָו וועסט אַנקְלָמוּעָן — וועסטו
ニישט זִין מַעְרָאַלעקסאנדר.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. מעַן קָאָן זיך פֿאַרְלוֹין אַוִוָּחָדָן וועָגָן —
האָסְטָטָעָם זיך פֿאַרְלוֹאן אַוִוָּחָדָן?

ד י א ג ע נ ע ס. זאל דאס פָּאָס דִיר עַנְטְּפָעָרָן, דער מאַנטָל, וועלְעָט
כער דעקט מִיך צִיל, דער שִׁין פָוָן מִינְיָן אָוּגָן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אָוּן דָיַין וועָגָן אַיז גַּעֲוָעָן אַשׂוּעָרָד.
ביּוּטו שְׂטָאַרְקָעָר פָּאָר מִיר? אַוְסְגָּה אַלְטָעַנְעָר? פֿאַרְזִיכְטִיקָעָר? אלעָקָעָט
סָאנְדָעָר גִּוַּיט אַרְוִוִּים צִוְּא צִיל, אלעקסאנדר וועט צִוְּא אַים קְומָעָן.

ד י א ג ע נ ע ס. דָיַין וועָגָן אָיז אָן אַוְמָעַנְלָעָכָה, אלעקסאנדר.
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. פָּאָר אַדְיָאנְעָם, אַבָּעָד נִישְׁטָפָאָר אָן

אלעקסאנדר.

ד י א ג ע נ ע ס. פֿאַרְזָוָאָס ווֹלְקָסְטָוָו דָרָאַבעָרָן דיָזָעלט?

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. פְּרָעָגָן עַס דיָגְעָטָר, דיָגענָעָם. דאס לאַגְט

איַן מִיר... דאס טְרִיבְטָמָך אָזְוִיל... דאס שְׁרִוְיט אָיז מִיר מִיט דיָדוֹנוּרָן

פֿוֹן צָעוֹס, מִיט דַעַם גְּרוֹוַישׁ פֿוֹן דֵי בּוֹאַלְיעַם, גַּעֲטְרִיבֶן פֿוֹן פָּאַסִּירְדָּן... זַעַמְתָּ, אַיךְ קָאָן שְׂוִין מַעַר נִיט לִינְן רְוִוִּקְ! (שְׁפִּרְיְּנְגְּט אַזְּוֹבְּ). יַעֲדָעֶר טָאגְ מַוְזָּ אֲשָׁרִיט זַיִן נַעֲנְטָעֶר צַיְמִין גְּרוֹוַסְן צִיל. הַיְּנְטִיקָּעֶר טָאגְ אַזְּנְעָזְוֹן אֲגְדוּסְעָר שָׁרִיט פָּאַרְוִים, נַאֲר אַיךְ מַוְזָּ פָּאַרְבָּאַרְיוֹתְנוֹגְעָן פָּאַר מַאְרָגָן מַאְכָן. (הַאַלְטָא אֲפַר דֵי טְרָאַבָּאַנְטָן), וּוְלְכָע זַיְנָעָן צָוְגְּעָנְחָטָן אַיִט אֲפְצּוֹשְׁטוֹבָן). נִישְׁטָן נְוִוִּיטִיק, פְּרִיְנְטָן, אַיךְ וּוּלְ דַּאַם קְלִיְיד בָּאַלְטָן, מִיט דַעַם שְׁטוּבָן אַוְיָף אִים — אַלְסְ דְּעַרְמָאַנְנוֹנָן.

דֵי אֲגַע נְעַמְּ. אַוְיְסְעָר דַעַם וּוְאַסְעְרָקְעָנְדָל הַאָב אַיךְ נַאֲר אָזְ אַיְוִינְגָּס: אֲלַאַמְּטָעָרָן, מִיט וּוְעַלְכָּעָר אַיךְ זַוְקָּעָן מַעֲנְטָשָׁן אַוְיָךְ בִּיְטָאָגָן. אַיךְ וּוּלְ זַיְדְּ רְשָׁעְנְקָעָן, אָ, קָעְנְנָה אֲלַעַקְסָמָאַנְדָּעָר אִים זַוְכָּן.

דֵי אֲגַע נְעַמְּ. וּוְעַטָּמָט מִיט אַוְרָאַלְעָקְסָמָדָעָר זַוְכָּן, וּוּעַן דַו וּוְעַטָּמָט אִים פְּאַרְלִיְרָעָן. אֲלַעַקְסָמָאַנְדָּעָר אִים זַיְדְּ בִּיְזִיךְ, דִיאַגְּנוּנָעָט, אַיךְ וּוּלְ זַיְנְשָׁטָן דְּאָרְפָּן.

דֵי אֲגַע נְעַמְּ (זִיפְצָט שְׁוּוֹר אֲפָ).

אֲלַעַקְסָמָאַנְדָּעָר אִים קְאַרְוּוֹסָהָאַמְּטָה אַוְיְפְגָעָזְפְּצָט, דִיאַגְּנוּנָעָט?

דֵי אֲגַע נְעַמְּ. מִיט יַאֲרָעָן צְוִירִיךְ בֵּין אַיךְ אַוְיָף אֲרִיוּעָ נַאֲר טִיצְיְלָע אַרְיוֹנְגָעָפְאָלָעָן אַיְן דֵי חָעָטָן פֿוֹן יַסְ-רוּבְּעָר, וּוְעַלְכָּעָר הַאָבָן מִיךְ פְּאַרְקוּוֹפָט פָּאַר אֲשְׁקָאָפָ. אַוְפָן שְׁקָאַפְּנָמָארָק הַאָט מִיךְ דְּרָעוֹן אֲקָהְיוֹנְטָעָה, אַוְן אַיךְ בֵּין אִים גַּעֲפָעָלָן גַּעֲוָוָרָן אַוְן עַר הַאָט גַּעֲרָאָנוֹ חַשְׁקָמִיךְ צַוְ קְוִיפָּן. „וְאַס קָאַנְסְטוֹ?“ הַאָט עַר מִיךְ גַּעֲפָרָעָגָט, „אוֹן צַוְוָאָס טְוִוְסְטוֹ?“ „אַיךְ קָאָן גַּאֲרְנוֹשְׁטָה“, הַאָב אַיךְ אִים גַּעֲנְטְפָעָרָט, „אַבָּעָר אַיךְ טְוִיגְ זַוְקָּעָן צַוְ לְעָרְנָעָן רְעָגְרָן“. הַאָט מִיךְ דְּרָרָקְרָינְטָר אַפְגָעְקוֹוֹפָט אַוְן גַּעֲמָאָכָט צַוְ אַוְיְפָעָעָר פֿוֹן זַיִן הוֹזָן אַוְן דְּעַרְצִיעָר בּוֹן זַיְנָעָ קִינְדָּרָה.

אֲלַעַקְסָמָאַנְדָּעָר אִים וּוּלְ דַעַם קָאַרְיְנְטָעָר נִישְׁטָן נַאֲכָטָאָן, דִיאַגְּנוּנָעָט. אַבָּעָר אַיךְ וּוּלְ דַוְקָּבָאַלְיוֹנָעָן פָּאַר דַאַם, וְאַס אַיךְ הַאָב גַּעֲהָעָרָט פֿוֹן דִיר. בָּעַט זַוְקָּאִים וְאַס פֿוֹן מִיר, דַו דְּיוֹזָקְ רִיכָּבָר. הַאָמָטוֹ נַאֲר פְּאַרְלָאַגְּנוּנָה?

די אָ גַעַנְעַם. אָ, יְאָ. זַיְזַיְזַי גּוֹט אָוֹן טְרִיעַת אֶפְאַבִּיסָעַל פֿוֹן דָעַר זָוָן.

ה עַפְעַמְטִיאָן. אָוְמְפָאַרְשָׁעַמְטְּקִיְּטוֹן!

כָּרָאָטָעָרָאָס. שְׂקָלָאָה, וּנוּמְסָטוּ זָוָן אָוִיסָן!

פְּיָלָאָטָאָס. וּוּעָן עַר וּוּאַלְטָמִיר דָאָס גַּעֲזָגָט!

אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר. אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר, וּוּאַלְטָמִיר דָאָס גַּעֲזָגָט! אָוֹן בָּאָמָת, וּוּעָן אִיךְ וּוּאַלְטָמִיר דָאָס גַּעֲזָגָט, וּוּאַלְטָמִיר דָאָס גַּעֲזָגָט!

דִּיאָגַעַנְעַם. וּוּמְסָטוּ מִיר דָעַרְלְוִיבָן צָו דָעַרְמָאָנָעָן דִּיךְ דָאָס, וּוּעָן דָו וּוּסְטָמִיר דָאָס!

וּוּעָן אָיִיךְ אָוְפְּהָרָן צָו זַיְן אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר?

אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר. דָו וּוּסְטָמִיר שְׁטָעַנְדִּיק זַיְן אָגָטָעָר נְאָסָטָם, דִּיאָגַעַנְעַם. אִיר הָאָט עַס גַּעֲהָרְטָמָט, פְּרִינְטָט. דִּיאָגַעַנְעַם וּוּסְטָמִיר שְׁטָעַנְדִּיק הָאָבָּן פְּרִיְעָן צְוָרִיטִים צָו מִיר. זָאָלָן דִּיְעָן יָאָרָן זָוָן מָעָרָן מִיר צָו זַיְן טִיפְּן עַלְטָעָר, דִּיאָגַעַנְעַם, אָוֹן דָו וּוּסְטָמִיר שְׁטָעַנְדִּיק גַּעֲזָגָט פְּינְעָן — אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר. (גִּיטָּה, זַיְעָן בָּאָגְלִיטָּר נָאָךְ אֵיטָט).

דִּיאָגַעַנְעַם (בָּאָגְלִיטָּר זַיְעָן אֵיטָט זַיְעָן אֵיטָט). וּוּעָן עַר וּוּאַלְטָמִיר זָוָן וּוּלְכָסְטָמִיר בָּאָזְוָגָט, וּוּאַסְפָּאָר אָגְרִיסְטָר מְעַנְטִישׁ עַר וּוּאַלְטָמִיר גַּעֲזָגָט!

דרימעט סצענע

דָעַר פָּאָרָהָוִיף אִין דָעַם טְעַמְּפָלְדִּיןְדוּר זִיכְצָר פָּאָר דָעַר טְרִיא אָוֹן דָעַלְפִּי. — אָטָעַמְפָלְדִּיןְדוּר זִיכְצָר פָּאָר דָעַר טְרִיא אָוֹן דָעַלְפִּי. עַס קְוָמָעָן אָוֹן אָלְעַקְסָמָאנְדָעָר, הָעַפְעַטְטִיאָן אָוֹן טְרָאָבָאָטָן. דָעַר דִּינְעָר וּוּאַכְטָא אִוְיָף אָוֹן קוּקְט אָוֹן דִּיְאָרִינְקָוָמְעַנְדִּיקָט מִוְתָ פָּאָרְוּוֹנְדָעָרְוָנָג.

אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר (צָוָם דִּינְעָר). אִין דִּיְפִּיטִיא דָאָ?

דִּינְעָר. הַיְיָנְט אִין פָּאָרְבָּאָטְעַנְעָר טָאָגָן.

אָלָעַקְסָמָאנְדָעָר. וּוּאַסְפָּאָר אִיךְ גַּעֲפָרְעָגָט, וּוּאַסְפָּאָר גַּעֲנַטְפָּעָרְט?

דִּינְעָר. אִין פָּאָרְבָּאָטְעַנְעָר טָעָג אִין דִּיְפִּיטִיא נִישְׁטָא אִין טְעַמְּפָלְדִּיןְדוּר.

אלעקס אנדער וויל זיין אראקל-שפּרוֹךְ.

דינער זי ווועט נישט קומען.

אלעקס אנדער. זאג איה, איך וועל מיט געוואטלט זי ברענַן גען אעהר.

דינער. אומיסט ווועט זיין די מײַ.

אלעקס אנדער. נײַן

דינער. דער אראקל ווועט דיר היינט קיין ענטפּער נישט געבן.

אלעקס אנדער. איך פרעג דיך נישט. איך הײַס דיר בלויַן,

זײַן (צָו עֲלֵיכֶם טַרְאַבָּאָנוֹן). באָנְגִּילִים אֵין אָוֹן זַעַט צָו, די פִּיטִּיאָן זָאָל קומען.

דינער. אָ, זָאו וּאָסְ מַעַן הַאֲטָם דַּעֲלַעַבְּטָן! (ווענדזט זַיְד צָו גִּיאָן).

העפסטי אָז. דער קענִיג האָט מִיט דִּיר גַּעֲדוֹלָה, איך וּאָלָט דִּי פִּים דִּיר אָונְטַעַרְגַּה אָקְטָם פָּאָר דִּין לְאַנְגָּנוֹאָמְזִיטָם. (דִּינוּר אָוֹן טַרָּאָן גִּיאָן אָזּוּעָךְ).

אלעקס אנדער (אַרְמוֹנָקָוְנִידָּה זַיְד). דער טַעַמְפֵּל פֿוֹן דַּעַלְפֵּי. ווּוּיסְטוּ, דִּיר שְׁפָרוֹךְ מַאֲכָתָם מִיךְ דָּאָךְ אָוּמְרִוִּיק.

העפסטי אָז. ער קָאָן קִיְּין שְׁלַעַבְּטָנוֹ שְׁפָרוֹךְ נִישְׁט זַיְן.

אלעקס אנדער. איך וּוּוִים, איך בֵּין פָּאָר גַּרְוִיסָּע זַיְן גַּעַבָּאָרָן, איך בֵּין דִּיר דַּעֲרַבְּעַרְעָרָה. איך זַיְד אָפְּטָם נָאָר רַיוֹנָן גַּרְוִיסָּם, מִיט טִילְאַנְעַן-שְׁרוּט אָוּשְׁפִּיזָן אַיךְ דִּי עַרְד אָז אָזְבָּהָאָלָט, מִיאָן קָאָפְּ חַוִּיךְ אָונְטַעְרָה דַּעַם הַיְמָל — אָוּמְפָאָס אַיךְ דִּי וּוּאָלָט אַין אַיר נָאָנְצָעָר לְעָנָג אָוֹן בְּרִיטָה. דָּאָךְ זָאָל דִּיר שְׁפָרוֹךְ מִיר וּאָסְ אָנְדַּרְשָׁס אָגָּן, זָאָל ער אָנְדִּיטָן, אָז אַיךְ חַאְבָּ אַיְן זַיְד אָטָוּת, הַעַר אַיךְ אָוּפְּ צָו זַיְן אלעקס אנדער. יַעֲמַלְתָּ וּוּלְ אַיךְ זַיְד פָּאָרְלִיְּרָן.

העפסטי אָז. דָּאָס וּוּאָרָט פֿוֹן דַּעַם אַלְטָן נָאָר.

אלעקס אנדער. גַּעַלְיוֹבְּטָרָה, פֿוֹן דִּיר וּוּלְ אַיךְ מַעַר פָּאָר שְׁמַעְדְּנִישָׁ פָּאָר דִּיאָגְעַנְעַמָּן.

העפסטי אָז. איך וּוּוִים נָאָה, אָז ער אָיוֹן גַּעַוּעַן זַיְעָר שְׁמוֹצִיךְ.

אַלְעַקְסָאַנְדֵּר אֹן דִּיאָגְנָזֶס
 גַּעֲדָאַנְקָעָן הַאַבָּן מִיכָּאָוִסְּנָעְפִּילְט אַיִּיף דָּעַם וּוֹעֲגָעָה?
 הַעַפְעַמְתִּיאָן אַלְעַקְסָאַנְדֵּר, עַרְשַׁת אַיְצָטָעָר הַעַר אַיךְ,
 אָז דָו הַאַסְטַט גַּעֲדָאַנְקָעָן, וּוּלְכָעָאַיךְ קָעָן נַאֲרָנִישָׂט.
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר זָאַל דָעַר גָּאַט מִיר אַנְטְּפָלְעָקָן, אָז אַיךְ הַאַבָּב
 גַּעֲהָאַט אַטְעָוָת וּוֹעֲגָן מִינְעָן גַּרְוִיסְעָזְגָּן, אָז אַיךְ בֵּין נִישְׁתָּמָעָד
 רַאַבְעָרָעָר, וּוֹאַיךְ דָעַנְקָפָן זַיְךְ, דָאַן וּוֹעֲרָאַיךְ דִּיאָגְנָעָנָעָן.
 הַעַפְעַמְתִּיאָן וּוֹאַיךְ דָעַנְקָפָן זַיְךְ, אַלְעַקְסָאַנְדֵּר!
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר יֻמְמָאַלְט — אָוָס אַלְעַקְסָאַנְדֵּר. יֻמְמָאַלְט
 בָּאוֹזִיג אַיךְ זַיְךְ, וּוֹי דִּיאָגְנָעָנָעָן הַאַט זַיְךְ בָּאוֹזִיגָן. אָז וּוֹעֲלָדִי וּוּלְכָעָט
 טִיט דָעַם בָּאוֹזִיגָן, וּוֹאָס אַוְךְ וּוֹעֲלָדִי זַיְךְ אַפְזָאַן פָּוָן אַיר.
 הַעַפְעַמְתִּיאָן דִּי גַּעֲדָאַנְקָעָן הַאַסְטַט גַּעֲהָאַט אָז הַאַסְטַט דָעַם
 גַּאֲנָצָן וּוֹעֲגָעָתָן?
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר הַאַסְטַט גַּעֲזָעָן דִּיאָגְנָעָנָעָן טְרוּוּעָרִיק?
 הַעַפְעַמְתִּיאָן אַיךְ אַוְךְ אַוְךְ אַוְךְ אַוְךְ אַוְךְ אַוְךְ אַוְךְ אַוְךְ
 שְׁפָרוֹךְ.
 דִי פִּיטִּיאָן (קוֹמֶת אַרְיוֹן, מַאֲכָת עַטְלָעָכָע שְׁרִיט אָז בְּלִיבָּב
 שְׁטִינוֹ שְׁטָאָגָץ אָז וּוּרְדוּפָול פָּאָר אַלְעַקְסָאַנְדֵּר).
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר דִי פִּיטִּיאָן.
 פִּיטִּיאָן. בֵּין גַּעֲקָוּמָעָן דִּיר אַזְגָּן, וּוֹאָס דָעַר דִּינָעָר הַאַט דִּיר
 שְׁוִין גַּעֲזָאַנְטָן.
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר פָּוָן דִּיר וּוֹיְלָאַיךְ אָז אַנְדָעָר שְׁפָרוֹךְ.
 פִּיטִּיאָן. וּוּסְטַט אִים פָּוָן מִיר הַיּוֹנָט נִישְׁתָּמָעָן.
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר וּוֹעֲגָן אַיךְ הַיּוֹס דִּיר?
 פִּיטִּיאָן. דָאָס גַּעֲזָעָן פָּוָן דָעַם גָּאַט אָז שְׁטָאָרָקָעָר פָּאָר דִּיר.
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר אַיךְ אַיךְ וּוֹיְלָדָעָם שְׁפָרוֹךְ, פְּרִיסְטָעָרִין.
 פִּיטִּיאָן. אַיךְ טָאָר אִים דִּיר הַיּוֹנָט נִישְׁתָּמָעָן.
 אַלְעַקְסָאַנְדֵּר אַיךְ אַיךְ שְׁוִין גַּעֲהָרָת. דָאָר אַיךְ
 פָּאָדָעָר אִים.
 פִּיטִּיאָן. קוּם מַאֲרָגָן.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. ווּן אֵיךְ הָאָב גַּרְיוֹתֶן אֲחָרָה, הָאָב אִיךְ
נְעוּוּסָמֶן, אָז הוַיָּמֶט אָז פָּאָרְבָּאָטָעָנֶר טָאגֶן, אֵיךְ טָאָר אַבְּעָר קִין צִיְּמָת
נִשְׁתַּמְתַּפְּרָאַלְיָוָן. אֵיךְ ווּלְדָעַם שְׁפָרוֹךְ, פְּרִיסְטָעָרָין.

פִּיטִּיאָ, מִינֵּן מוּל אָז פָּאָרְחָתְמָעָט.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. דוּ ווּעַסְטָ אִים אַוְפָּעַפְּעַנְעָן.

הָעָפָעָסְטָ אַנְדָּעָן. זָאָגֶן זַיְדָךְ פָּוֹן דָעַם שְׁפָרוֹךְ, אָן, פָּעַנְגָּן!

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. הָעָפָעָסְטָיָאָן, פָּוֹן דָיר רָעַדְתָ אַרְוָיָסְטָ דַי אָוָמָּהָ
רוֹ, מִינֵּן ווּלְיָן אָזָוָעָסְטָ. פְּרִיסְטָעָרָין, דָעַם שְׁפָרוֹךְ!

פִּיטִּיאָ. דָעַר גַּאֲטָה מְרִיָּה פָּאָרְבָּאָטָן.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. טָוּ מִינֵּן גַּעֲבָאָטָ, פְּרִיסְטָעָרָין. דָעַם גַּאֲטָה
קָאוֹן מִיר אַיְבָּעָה, אַרְךְ ווּלְזַיְדָ שְׂוִין מִינֵּן אִים אַוְיְגָלְיָוָן.

פִּיטִּיאָ. דוּ פָּאָדָעָסְטָ אַוְמַעְגְּלָעָבָסְטָ.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אֵיךְ גַּלוֹבָן נִשְׁתַּמְתַּפְּרָאַלְיָוָן אַוְמַעְגְּלָעָבָסְטָ, פְּרוֹסְטָ
טָעָרָין. נִיבָּמָר דָעַם שְׁפָרוֹךְ פָּוֹן דָעַם גַּאֲטָה, פָּאָרְהָאַלְטָ אִים לְעַנְגָּעָר
נִשְׁתַּמְתַּפְּרָאַלְיָוָן מָוָר.

פִּיטִּיאָ. אֵיךְ בֵּין דַי צָוְנָגָן פָּוֹן דָעַם גַּאֲטָה. זָוּ שְׁוּוֹנְגָּטָ הַיָּמָטָן.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. פְּרִיסְטָעָרָין, דוּ ווּלְיָסְטָ מִיךְ צְוּוֹנְגָּעָן גַּעַ-
וָאַלְטָ צָוּנְבָּרוּכָן.

פִּיטִּיאָ. ווּעַסְטָ זַיְדָ נִשְׁתַּמְתַּפְּרָאַלְיָוָן.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אָ! (כָּאָפָט זַיְדָר דָעַר הַאֲוֹטָה). דוּ נִוְיסְטָ
מִימָר אַיְן דָאָס אַיְנוּוֹיְנִקְסְטָן פָּוֹן דָעַם טָעַמְפָל אָזָן נִסְטָמָט מִיר דָעַם
שְׁפָרוֹךְ. (וְרָשְׁלָעָפֶט זַיְדָ צָוּ דָעַר טִיר פָּוֹן דָעַם אַיְנוּוֹיְנִקְסְטָן זָאָלָ).

פִּיטִּיאָ (איְנוּ גַּרְעָסְטָעָר אַנְשָׁטוּנְגָּוָג אַרְוִיסְצָרוּיָסְטָן זַיְדָ פָּוֹן זַיְן)

שְׁטָאָרְקָעָר הַאֲנָטָה). מִינֵּן זֹזֶן, דוּ בִּיסְטָמָט צָוּ ווִידָעָשְׁטִיָּן!

אַל עַקְסָא נְדֻעָה (קוֹקֶט זַיְבָּעָרָאָשָׁט אָז אָנוּ לְאַזְטָ אָפָ אַיְרָ
הַאֲוֹטָה). חָאָן גּוֹטָן! דָאָס אָזָן דָעַר שְׁפָרוֹךְ, מַעַר דָאָרָפָ אֵיךְ נִשְׁתַּמְתַּפְּרָאַלְיָוָן, מַוְתָּעָר
פְּרִיסְטָעָרָין, אַפְּאָלָא הָאָטָה דָיר גַּעֲצִיּוֹנָם, אָז עָרָקָאָן דָוְרָ דָיר רָעָדָן.
אַוְמַעְטָוָם. נִיְוִי אַוְצָטָעָה, בִּיּוֹטָ פְּרִיָּיָ, אָזָן בָּאַלְיְוָנָגָן וְעַטָּ זַיְן גְּרוּסָם.
זַיְיָ מִיר מַוחָל מִינֵּן קְרָעָפְטִיקָעָה הַאֲנָטָה. עַס אָזָן גַּעַוּוֹן דָאָס אַיְנְצִיקָעָ
מִיטָל אַרְוִיסְצָרוּדָיָן פָּוֹן דָיר דָעַם שְׁפָרוֹךְ. הָעָפָעָסְטָיָאָן, הָאָסְטָמָט גַּעַהָעָרטָ!
אֵיךְ בֵּין נִיסְטָמָט צָוּ ווִידָעָשְׁטִיָּן, אַלְעָקָסְטָאָנְדָעָר וְעַטָּ בְּלִיבָּן אַלְעָקָסְטָאָנְדָעָר!

פִּתְיָא (לאוגזט). ווירקלעך, נישט צו ווידערשטיאן. (א.פ.)
ה ע פ ע ס ט י א ז. אַקְסֶט אַיּוֹ פָּוּן מִיר אַרְאָפְּנוּפָּאַלְן. אַלְעַקְּסָאנְדְּר! וְעַן דָו וְאַסְטָט גַּעֲוָאָרְן דִּיאָגָעָנָעָם, וְאַלְטָאַיְךְ דָאַךְ גַּעַמְוָזָט
וּוָרָעָן דָו לְיוֹ, וְאַסְטָט אַוְהָ אַיִם אַרוּם.

אַלְעַקְּסָאנְדְּר נְדַעַת. מֵיַּן וּוְגַעַמְוָזָט קָלָאַר גַּעַוּזָן,
מֵיַּן גַּאַנְצָאַר לְעַבְנָסְטוּעָן. אַיְצָאַטְעָר טָרָעַט אַיְךְ פָּעַלְוָנְשָׁטָאַרְק אַוְיָחָן.
וּוְלָן זַיְךְ גַּעַטְרִי בְּלִיבָּן: עַלְבָּסְטָאַהָּרְשָׁט, אַיְנָפָאַךְ, מַעַסְיָק, מַיט
דָעַם גַּלְיָק פָּוּן דָעַר מַעַנְשָׁתְּחִיָּים פָּאַר מַיְנָעָן אַוְיָחָן. אַיְךְ בֵּין דָעַר, וּוְלָן-
כָּעַר וּוְעַט דָו וּוְעַלְט דָעַרְאָבָרְן צַו אַיְר אַיְוָגָעָנָעָם גַּלְיָק. אַיְךְ, דָעַר קָעָנִיג,
וּוְלָן דִי פָּעַלְקָעָר בָּאַפְּרִיעָן, אַיְךְ, דָעַר זַיְגָעָר, וּוְלָן זַיְגָעָר, וּוְלָן זַיְגָעָר
הָעַרְשָׁאָפָט וּוְעַט זַיְן דָעַר טַוי אַוְיָחָן דִי פָּעַלְדָעָר, דָו זַוְן, וּוְלָכָעָ באָ-
שְׁטָרָאַלְט אָוּן בָּאַלְעָבָט. הָעַרְשָׁטוּ מַיְךְ, אַפְּאַלְלָא? דָו וּוְעַט מִיר דִיְנָעָן,
שְׁמוֹאָלָן בָּאָרְגָּן!... הָעַרְשָׁטוּ מַיְךְ דָאַרטָּן, דָו אַלְמָעָר וּוְנְדָרְלָעָכָר מָאָן,
וּוְלָכָעָר וּוְלָן דִי וּוְעַלְט דָוָךְ אַדְרָמְקִוִּיט בָּאַפְּרִיעָן, דָוָךְ עַלְמָט אָוּן
שְׁמָמְטָעָס? אַיְךְ וּוְיל זַיְרָן צַו זַיְסָעָר נְלִיקְזָעְלִיקִוִּיט.

קָרָא טָעַר אַס (אייגַט אַריַּה). אַ, קָעָנִיג, אַיְךְ הָאָף, דָעַר אַרְאָקְ-
שְׁפָרוֹךְ אַיְזָאַוְיָסְגָּעָפָלְן גַּוְתָּן. דָו דָאַרְפָּט דָעַם גַּוְתָּן נְוִוִּיסְקָהָבָן.
אַלְעַקְּסָאנְדְּר נְדַעַת. עַד אַיְזָאַוְיָסְגָּעָפָלְן, אַזְוָן דָו קָאַנְסָט דָאָס בִּיוֹזָ-
סְטָעָן אַנְזָאָן מִיר גַּאנְץ רַוִּיךְ.

קָרָא טָעַר אַס. שְׁלִיחִים זַיְנָעָן אַנְגָּעָקָומָעָן פָּוּן מַאְקָעָדָאָנִיעָן
מִוטָּם דָעַר מַעַלְדוֹנָג, אַזְוָן דִי טְרָאָקִישָׁע אַזְוָן אַיְלָרִישָׁע פָּעַלְקָעָרְשָׁאָפָטָן
הָאָבָן וּוְיָדָר אַנְגָּעָהוּבוֹן זַיְעָרָעָדוֹבָּקָּאָנְפָלְן.

אַלְעַקְּסָאנְדְּר נְדַעַת. וְאַלְטָאַיְךְ צַו אַיִם צַו דָעַם גַּעַרְאָפָט מַטְרוֹזָה זַיְן
דָעַם גַּאַט מִוטָּם אַשְׁפָרוֹךְ? דָעַר יְוִנְסָטָעָר פָּוּן מַיְנָעָן פָּעַלְדָּפְעָלָם וּוְעַט
זַיְיָ קָאָנָעָן לְיִיכְתְּ צְוָרָק בָּאַצְוּמָן. דָו הָאַסְטָט אַבָּעָר נְאַךְ עַפְעָם, אָוּן
וּוּכְטִיקָּרָם.

קָרָא טָעַר אַס. יַא, אַלְעַקְּסָאנְדְּר, הָאַסְטָט עַס רִיכְטִיקָּמִיר אַפְּ-
גַּעַזְעָן. דִי טְעַבְּאָנָעָר הָאָבָן זַיְךְ אַוְיָסְגָּעָהוּבוֹן קָעָן דִּיר...

אַלְעַקְּסָאנְדְּר נְדַעַת. נְאָכְרָעָם, זַיְיָ זַיְיָ הָאָבָן מִיר אַוְיָסְגָּעָלִיבָן
אַלְס אַוְיָסְגָּעָקָּמָאַנְדִּיר!

קָרָא טָעַר אַס. זַיְנָעָן בָּאַפְּאָלְן דִיְנָעָן סָאַלְדָּאָטָן, וּוְלָכָעָ זַיְנָעָן
גְּרָאָר אַרוּסָן פָּוּן דָעַר קָאַדְמָעָא...

אַלְעָכְסָאַנְדָּר אָוּ דִּיאָגָעָנָעָס
אַלְעָקְסָאַנְדָּר אָס.

קָרָא טָעָר אָס. גַּעֲטֹוֵיט צְוּוֵי פּוֹן דִּינְעָ קָאַמְּאַנְדִּירָן...

אַלְעָקְסָאַנְדָּר פָּאַרְרָעַטָּר!

קָרָא טָעָר אָס. אָוּן דַּי אַיְבָּרִישׁע פּוֹן דִּינְעָ סָאַלְדָּאַטָּן האַבָּן זַיִן
איַיְנָעַשְׂלָאָסָן אַיִן דַּעַר פֿעַסְטוֹנָג, וּוּלְכָעַ זַיִן בְּאַלְאָגָעָרָן אַיְצָטָעָר.

אַלְעָקְסָאַנְדָּר אָס. נַיִ אַיְךְ גַּלְיַיךְ אַוְיַף טַעַבָּעָן. וּוּ פָאַרְחָאַלְטָן
זַיִד דַּי אַנְדָּעָרָעָ גַּרְיכִּישׁע שְׁטָאַטָּן?

קָרָא טָעָר אָס. אַוְמָעָטָום פָּאַרְדָּעַכְטִיקָּעָ בָּאוּעוּגָנוּגָעָן. אָיִן
וָגָאנָצָן פְּעַלְאָפָּאָנָעָן, אָוּן אַיְיךְ אָיִן אַטְעָן....

אַלְעָקְסָאַנְדָּר. וּוּעַט טַעַבָּעָן שִׁיקָּאָל זַיִן פָּאַר זַיִן אָס
טַע וָוָרָנוּגָג. דַּי הַעַלְעָנָעָר גַּלְיָוִבָּן מִיר מַיִן קְרָאָפֶט נִישְׁתָּמָן, זַיִן זַאָלָן זַיִן
אַיְצָטָעָר גַּוְטָ פָּאַרְשְׁטִירָן. זַיִן וָוָלָן זַיִן שְׁוִין מַעַר נִישְׁתָּפָאָגָעָסָן. מַיִן
וּוּלְטָ-דָעַרְאָבָּעָרָוָגָג הַיּוּבָט זַיִד אָן דָּא.

פָּעָרְטָעָ מְצָעָנָעָ

אלעקטאנדערס גַּעַצְעַלְט בַּיִּ טַעַבָּעָן. גַּעַשְׁרִיעַן דְּרוֹוִיסָן: «פְּרִיְיד, פְּרִיְיד
דָּעַם זַיְגָעַר!» אלעקטאנדער גַּוּמֶת אַרְיִיָּן, בָּאַגְּגִיָּט פּוֹן הַעֲפָעַטְשִׁיאָן,
הַרְאַטְעָרָאָס, פְּרִילְאָטָס, קְלִילָטָס, פְּטָאַלְאַמְּנָעָס, אָוּ טְרָאַבָּאָנָטָן...»

אַלְעָקְסָאַנְדָּר (צַו דַּי טְרָאַבָּאָנָטָן). בְּרַעַנְגַּט אַרְיִיָּן פָּעַנְיִקְס
אָוּן פְּרָאַטְיִיטָס! (צַוְויִיר טְרָאַבָּאָנָטָן כַּיְעַט אַרְיוֹסָט). אלעקטאנדער זַעַצְט
זַיִד אַרְיִיךְ זַיִן טְרָאָן). זַיִן חָאָבָן זַיִד גַּוְטָ אָוּן מַוְטִּיל גַּעַשְׂלָאָגָן, דַּי טַע
בָּאַנְעָר — מַעַר כְּבוֹד פָּאַר אַונְדוֹזָעָרָעָ וָוָאָפָּן. דַּי מַאְקָעָדָאָנִישְׁעָ וָוָגָאנָדָן
וָוָלָן זַיִד בָּאַלְדָּ פָּאַרְהַיִּילָן, אַבָּעָר טַעַבָּעָן וּוּעַט אַיִר קָאָפֶט מַעַר נִישְׁתָּ
אוּפְּהַיִּיבָּן. (פָּעַנְיִיקָּס אָוּן פְּרָאַטְיִיטָס וּוּעַרְוָן אַרְיִינְגְּנִיפְּרָט פּוֹן בָּאַוָּאָפָּן
טַע סָאַלְדָּאָטָן. אלעקטאנדער קָוְטָ זַיִד אָוּן רַעַדְטָ שָׁאָרָפָּ אַרְוִיסָּ). אַיִר
זַיִיט דָּאָס גַּעַוְוָעָן דַּי אַוְיְפִּיְצְעָרָ צָוָם אַוְיְפִּשְׁטָמָאָנָה?

פָּעַנְיִיקָּס. מִיר נִישְׁתָּמָן. דָּו.

אַלְעָקְסָאַנְדָּר. זַוְנַט וּוּעַן רַעַדְטָ אַטְעַבָּאָנָעָר לְאַקְאַנְיִישְׁ?

פָּעַנְיִיקָּס. אַוְנְטָעָר דַּעַר מַאְקָעָדָאָנִישְׁעָ הַעֲרָשָׁאָפֶט האַבָּן מִיר

זַיִד אַוְיְמָגְעַלְעָרָנָט צַו רַעַדְן. שְׁטִילָן אָוּן קָוְרִין.

אַל עֲקָם אֶנְדָּעַר. מיט וואָס האָב אֵיך אַיד אוּפְּגָנְעָרִיכְת
צָוָם אַוְּפְּשָׁטָאָנְדָּ? פָּרָאָט יִטְעָס. מיט דִּין אַוְּבָּעָהָרְשָׁאָפְּט. טַעַבָּען אַיז אָ
פְּרִיעָ רַעְפּוּבְּלִיק.

אַל עֲקָם אֶנְדָּעַר. אַיר האָט בִּידָע אַיז קָאָרִינְט גַּעַהַלְּפָטָן
אוֹזָמָצָוּוֹיְלָן מַיזָּקְ צָוָם אַוְּבָּעָרְקָאָמָנְדָּו.

פָּרָאָט יִטְעָס. האָסְטָו אַונְדָּעָר שְׂטִימָעָן גַּעַהַרְטָן?
אַל עֲקָם אֶנְדָּעַר. אָזּוּ! (זו קְרָאָטְעָרָאָסְוָן.) קְרָאָטְעָרָאָס,
וּוְעַטְטָ גַּלְיָיךְ פָּאָנָגָנְדָּעָרְשִׁיקְן שְׁלִיחִים אַיז אַלְעָ גַּרְכִּישָׁע שְׁטָאָטָן מִיט
דָּעָר אַיְנְלָאָדוֹנָגְ צָו אַ צְוִוְיָוְטָעָר פָּאָלְקָסְפָּאָרְזָאָטָלְוָגְן. (קְרָאָטְעָרָאָס אָפְּפָ.)
אַיְצָטָעָר וּוְאַלְעָ אַיר הָעָרוֹן זְיוּוּרָעָ שְׂטִימָעָן אַיְנְצִיקְוָיְוָי. אַ דָּאנְקָ אַירָ,
טַעַבָּגָנְעָר. אַיר האָט מִיר גַּעַלְעָרְנָטָן, וּוּ פָאָרְזִיכְטָיךְ אַינְקָ דָּאָרָפָחָן
מִיט דִּי חָעַלְעָנְעָר. אַבָּעָר אַיר האָט מִיר אָוֹזָקְ גַּעַנְעָבָן דִּי גַּעַלְעָנְהָיָהָט
צָו בָּאוֹוִיְזָן זַיְוִ, וּוּ פָאָרְזִיכְטָיךְ זַיְוִ דָּאָרָפָן הָאָנְדָּלָעָן מִיט מִיר.

פָּעָנְגָנְהָיָהָט צָו בָּאוֹוִיְזָן וּוּ גַּרְוָוָס דָּעָר נִוְיסָטָן פָּוֹן טַעַבָּעָן. האָסְטָן גַּעַלְעָנְהָיָהָט
פָּאָרְדָּעָרְטָ פָּוֹן אַיר, זַי זַאַל דִּיר אַרְוִיסָגָבָן אַונְדוֹ בִּידָע אַיז דַּו וּוּעַטְטָ
אַיר מוּחָל זַיְוִן דֻּעָם אַוְּפְּשָׁטָאָנָד. אַבָּעָר זַי האָט בַּעַסְעָר אַוְּטָנְעָקְלִיבָן
דַּעַט טּוֹיטָ, אַיְדָעָר אַונְדוֹ אַרְוִיסָגָבָן.

אַל עֲקָם אֶנְדָּעַר. וּוּ טִוְּיָעָר אַיז אַיְיךְ דִּי פָרְיוֹהִיָּט!.. וּוּלְ אַיךְ
עַמְעַצְנָס פָרְיוֹהִיָּט בָּאָרוֹבָן? בָּרְעָנְגָ אַיךְ מִיט וּזְיךָ אַיךְ פָּאָר וּוּעַמְעַזְ?
אַיךְ קָומָ מִיט אַיְוֹנִיקִיט אַיז פָאָרְאִינְיָוְנָגָן. אַבָּעָר דִּי וּוּילְטָ אַיר
נִישְׁטָ הָאָבָן, זַי פָּאָסָט נִישְׁטָ פָּעָנִיקָס אַיז פָּרָאָטִיםָעָם. אַיר וּוּלְ דַעַטְ
פָּעָרָם בָּאָשְׁטָרָפָן פָּאָר דָּעָר דָּעָרְנִיאָדוֹרְוָגָן פָּוֹן הָעָלָאָם, דִּי שְׁטוֹרָאָה, זַי
וּוּאָרָט שְׁוִין לְאָנְגָן, אַבָּעָר פָּעָנִיקָס אַיז פָּרָאָטִיםָעָם הָאָבָן גַּעַטְרָאָכָט, אַיז
אַיְצָטָעָר אַיז דִּי צְיוּת זְיוּרָעָהָרְשָׁאָפְּט אַיבָּעָר טַעַבָּעָן צָו פָאָרְשָׁטָאָרָקָן.
אַיךְ וּוּלְ גַּרְכִּינְלָאָנְדָן אַוְּסָבְּרִוְיָטָן, אַיר נָאָמָעָן וּוּיְטָ פָאָרְשָׁפְּרִוְיָטָן, אַבָּעָר
וּוּאָס גַּיְיטָ אַיךְ הָעָלָאָם אַיז! אַיר האָט טַעַבָּעָן פָּאָרְפִּירְטָן, דָּעָרְפָּאָרְטָן
אַיךְ גַּעַפְּאָדָעָר אַיְעָרָ אַרְוִיסָגָבָן. וּוּאָס אַיר רַוְּפָט גַּרְוִיסָעָר נִוְיסָט,

איו געווען בלינדשייט נאָר און אומפֿאַרטשְׁטָאנֶה, איו געווען אומגָלִיך-
לאָכָעֶר זעלבּסְטְּמָאָרֶה.

א ט ר א ב א נ ט (קומָז אַרְיָוֹן), בליבּט שטיין ווישט וויזט פֿוּ
דעָר טיר). דרייסן וואָרטן פֿאַרטְּרָטְּעָטְּרָעָר פֿוּ דֵי פֿאַלְקָעָרְשְׁאָפְּטָן, זעלְכָע
דעָר קָעְנִיגָּה האָט אָוּוּקָעְנוּזָעָצָט צּוּ מְשִׁפְּטָן טְּבָעָן. זַיְוִינָעָן גָּקוּמָעָן
מיַט דָּעַם אָוְרְטִיוּל.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. פִּיר זַיְאָרִיּוֹן. (טְּרָאָבָּאָנוֹת אָפְּ). אלעקטָאָנוֹ
דעָר צּוּ פֿעְנִיקָּס אָוּן פֿרְאַטְּיְטָעָס). אַיְצָעָר ווּט אַיְצָעָר אָוּן טְּבָעָנְס
אוֹרְטִיוּל הָעָן. נִישְׁטָה פֿוּן מִיר, זעלְכָעֶר האָט אַיְיךְ בְּאַזְוֹגָט אָוּן אַיְזָנָה
אַיְצָעָר הָעִירְשָׂרָה. נִאָר פֿוּן דֵי אַרְכָּאַמְּנָיָעָר, פֿאַטְּיִיעָר, פֿאַקָּעָר אָוּן
טְּעַסְּפִּיעָר. פֿוּן דֵי, זעלְכָעֶר אַיְרָהָט אַמְּאָלָל גָּעהָטָה בְּאַזְוֹגָט אָוּן באָ
הָעִירְשָׂרָה. זַיְוִינָעָן אָוְרְטִיוּל ווּטְּבָעָן באָוּוֹזָן, זַיְוִינָעָן גָּקוּמָעָן
אַרְיָיוֹן, אָוּן זַיְאָרִיּוֹן פֿאַרטְּשְׁטָאנָעָן דֵי פֿרְיוֹהִיט. (דֵי רִיכְטָעָר קָוָמָעָן
אַרְיָיוֹן, בְּגָלִילִיט פֿוּן טְּרָאָבָּאָנוֹטָן).

פֿר א ט י ט ע ס. האָסְטָ פֿוֹנְקָט אָזְוִי נִעְקָאָנְט אַיְבָּרְגָּעָבָן דָּעַם
מְשִׁפְּט אַיְבָּרְגָּעָבָן צּוּ דָעַר מְעַנְשָׁנָאָנוּמְבָּרְגָּעָנְדְּרִיקָר סְפִּינְקָט,
זעלְכָעֶר האָט אַמְּאָלָל חֲרוּב גָּעְמָאָכָט דֵי ווּעָגָן אַרְוּם טְּבָעָן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אָחָאָ, דּו ווּוִיסְטָן, זַוְּסָּ אַיְיךְ דְּעַרְוּוֹאָרָטָן
(צּוּ דֵי רִיכְטָעָר). זַוְּסָּ אַיְיךְ אַוְרְטִיוּל?

ד ע ר ע ל ט ס ט ע ר. זַוְּסָּ אַיְיךְ דְּעַרְוּאָרָטָן גַּעַטָּאָן צּוּ אָוְנְדוּעָרָע
שְׁטָעָטָן, זַאְל גַּעַטָּאָן ווּרְעָן צּוּ אַיְרָה.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. דְּאָס אַיְזָן מִיר אַרְעָטְעָנִישָׂ, דְּרָוִת זַיְךְ קָלָאָ-
רָעָר אָוִים.

ד ע ר ע ל ט ס ט ע ר. מִיר האָבָן אַיְנְשְׁטִימָק בְּאַשְׁלְאָסָן, טְּבָעָן
זַאְל גָּעְמָאָכָט ווּרְעָן מִוּט דָעַר עַד צְוָנִיּוֹת: אַיְרָע הַיּוּזָר זַאְלָן אַרְוֹן-
טְּעַרְגָּרִיסָן ווּרְעָן, אַיְרָע ווּנְעַט זַאְלָן אַיְנְגָעָוּאָרָפָן ווּרְעָן, אַיְרָע בִּירָ-
גָּעָר צְוָזָמָעָן מִוּט ווּיְבָעָר אָוּן קִינְדָּעָר זַאְלָן פֿאַרְקְוִיפָּט ווּרְעָן אַיְזָן
שְׁקָלָאָפָּעָרָיוֹן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אַיְזָן עַס נִישְׁטָה צּוּ האָרָט?
ד י רִיכְטָעָר. האָרָט?

א יְוִינָעָר. אַיְזָן חָוב בְּאַצְּעָלָן האָרָט?

דער עלטער (פעסט). מיר האבן עם אינשטיין בא-
שלאסן.

אלעקסאנדר. אייער אורטיל וועט דורךגעפירט ווערטן.
פער ניקס. וויא אונדז!

פראטיטער (קרעכצט שוער אפ).

אלעקסאנדר (צ'ו פוניקס און פראקטיטעס). לאס איז אויר
אייער אורטיל. איר האט קוינמאָל נישט געווומט, וואָס פרוייהיט איז.
די שנאה פון די, וועלכע זיינען באחרשת גוואָרן פון אייך, בא-
וויזט עם. שקלאַפעריוו איז דאס, וואָס איר פאַרדינט. (צ'ו זייער זאָד)
פערט זי אַוועק! (פוניקס און פראקטיטעס ווערטן אַוועקגעפירט. אלעקס-
אנדר צ'ו ריכטער). האט איר וואָס נאָך צ'ו זאגנ?

דער עלטער אונדזער אורטיל ווערטן אויסגע-
שלאסן די פריסטער און פריסטערינס.

אלעקסאנדר. גוט. און אויך די קינדס-קינדער און אלע-
וועס שטאמען אָפּ פון דעם געטעלען פינדראָר. זיינע לורער זיינען מי-
נע בעטטע פְּרִיּוֹנֶט, און זיינע נאָקְמוּנָר זאָלן מיר פְּאַרְשְׁוֹיָנָט בְּלֵיבָן,
אויך די, וועלכע האָבָּן גַּעֲשִׁימָט קעגּוֹן דעם אויפְּשָׁטָאנָר. לאָס
אייבְּרִיךְעַ בְּלֵיבָט, ווֹי איר האָט גַּעֲשִׁיפְּט. גִּיט און פְּוּרְט אָוִיס אַיְיעַר
אורטיל אַיְזָן פּוֹלָלֶר שְׂטוּרְעָנְגִּים. (די ריכטער גִּיעַז אַוועק. אלעקסאנ-
דר ער שטיט אַיְזָן ווּנוֹנדְז צ'ו זיינע סְוִוִּיטָעָן). מיר ווּאָרטָן אָפּ,
ביז דער אורטיל וועט אַוְתְּגָעָפִירט ווערטן, דערנָאָךְ פָּרָן מיר נאָךְ קָאָ-
רִוְנָמָט. אַיךְ ווֹי דִי העלענָר זָאנָן, אַוְיַבְּ זַיְהָ אָבָּן עַס נאָךְ נִישְׁתְּפָאָרָ-
שְׁטָאנָעָן פָּוֹן טְעַבְּעָנָס שְׁטוֹרָאָה: זַיְהָ זְיַינָעָן אָלָעַ זְיַכְּרָעַ, אָזּוֹ לְאָנָגָן ווֹי
זְיַינָעָן אַנְגְּשָׁלָאָסָן אָזְנָרָן; ווּלְאָן זַיְהָ גִּינְעָן מִיר, זְיַינָעָן זַיְהָ פְּאָרָ-
הָאָן. אַיךְ פְּאָרְזִיכְעָר אַיךְ, עַס ווּעַט שְׂוִין מַעַר נִישְׁתְּזִוְּן קִין אַפְּהָאָלָט
צַו אַונְדָּזָר גָּאנָגָן נאָךְ אַזְיָעָן. אַיךְ ווּעַר שְׂוִין אַוְמְגָדוֹלִידִיס. (סָאַלְדָּאָטָן
פִּירְדוֹ אָרִינוֹ טִיְּחָאָה לְעָאָ, אַיְוגָע טְעַבְּאָנוֹעָרָן פָּוֹן גּוֹוִיסָעָד שְׁיָנוֹ-
קִיט. דִי גְּעֻנוּרָאָלָן אַרוֹם אלעקסאנדר זְיַינָעָן זַיְהָ אַיבְּעָרָאָשָׁט, קָוָן זַיְהָ
אַיבְּעָרָה, שְׁמַוְיכָלָן. זַיְנָעָן אַונְצִיקָּט פָּוֹן דַּעַר שְׁיַיְנִיקִיט, ווּלְכָעָן זַיְהָ עַסְ-
חוּט זְיַעְרָעָ אַוְיָגָן. אלעקסאנדר אַיז אַבְּעָר אַוְחָאָגָנָעָס בְּאַרְוָת,
קוֹקָט נִישְׁתְּזִוְּן אַיְזָן פְּרָעָגָט דִי סָאַלְדָּאָטָן גַּעַשְׁפְּטָסְמָחָטִיקִ). ווָאָס
איַז עַט? פָּאָרוּאָס האָט אַיךְ זַיְהָ אַכְּבָּרָאָסָט צַו מִיר?

פֶּטֶן לְעַמָּעָם (גָּאכְתָּ אָוִיר). אָלֻעַקְסָאנְדָּרָעַר, וּאָסְ פָּרָעָן-סְטוֹן נָאָר! נָעַם זֶוּ צָוֹ אָוֹן בָּאַלְיוֹן זֶוּ קָעִינְגָּלָעַךְ פָּאָר דָּעַר מְתָנָה, וּאָסְ זֶוּ חָאָבָן דֵּיר אַוְיְסְגָּעוּזְכָּט.

פֶּטֶן לְעַמָּעָם. הָאָטָם טָעַבָּעַן נָאָר אַזְוָלְכָעַ שִׁינְהִיחְיטָן? זֶוּ זָאָלָן פָּאָרְשְׁוִוִּינְטָם בָּלְיְיבָן פָּאָר אָונְדוֹן.

אָלְעַקְסָאָן דָּעַר (רוּיט אָזְ גַּעֲזִיכְטָ), שְׁרִוְיט אָזְ גַּעֲרִיכְטָ). אַיְיךְ הָאָבָן צָוּ אַיְיךְ נִישְׁתְּנִיעַדְתִּי! (צָוּ דַי טָאַלְדָּאַטְזָ). אַוְיְבָן אַמְתָנָה — זֶי מִיר, וּוּטָם אַיְיעַרְ בָּאַלְיוֹנוֹנָגָן זֶיְן דַי הָאַרְטְּסָטָעָ שְׁטָרָאָף. פָּאָרוֹוָאָסְ הָאָטָם אַיְורָן זֶוּ נַעֲבָרָאַכְטָן?

סָאָלְדָּאָטָן פָּיְרָעָר. זֶי הָאָטָם, אָ, קָעְנִיגָּן, אָוְנְדוּזָעָר קָאָפִיטָאָזָן גַּעֲרָגָעָט.

אָלְעַקְסָאָן דָּעַר (וּוּ עַר וּוּאַלְטָ פָּרִי אַוְיְגְּנָאַטְעָמָט). אַהְהָהָה! (זַעַצְתָּ זֶיְזָ). וּוּ אַיְזָ דָּאָסְ גַּעֲשָׁעָן?

סָאָלְדָּאָטָן פָּיְרָעָר. זֶי הָאָטָם אַיְם פָּאָרְנָאָרְטָן צָוּ אַבְּרוּנָעָן. אַרְיְינְגְּנוּוּאָרְפָּן אַיְם אָוֹן פָּאָרְשָׁאָטָן מִיטָּ גַּרְוִיסָעָ שְׁטִינְעָרָן.

אָלְעַקְסָאָן דָּעַר (וּוּנְעַדְתָּ אַיְצָטָן זֶיְנָעָ רִיכְטָנְרָאַזְיָגָן אָזְ דָּעַר טָעַבָּעָנָעָרִין). אַיְזָ דָּאָסְ אַמְתָה, טָעַבָּעָנָעָרִין?

טִימָאָקָלְעָאָטָן. אַמְתָה.

אָלְעַקְסָאָן דָּעַר. הָאָסְטָן זֶיךְ דָּעַרְוָעָגָט צָוּ הָרָגָעָן אַיְינָעָם פָּוּן מִינְעָן אַפְּצִיעָרָן?

טִימָאָקָלְעָאָטָן. אַיְיךְ הָאָבָן זֶיךְ דָּעַרְוָעָגָט אַיְם צָוּ בָּאַשְׁטָרָאָפָן.

אָלְעַקְסָאָן דָּעַר. אַיְיךְ בֵּין דָאָ צָוּ בָּאַשְׁטָרָאָפָן. מִיטָּ וּאָסְ הָאָטָם זֶיךְ פָּאָרוֹוְנְדִיקְטָם. קָעְנִיגָּן דֵּיר?

טִימָאָקָלְעָאָטָן. דַי שָׁאנְדָן, וּוּלְכָעַר הָאָטָם מִיר אַנְגָּעָטָאָן, אַיְזָ גַּרְוִיסָעָם. אַיְיךְ וּוּלְעַזְיָרָן גַּרְעָסְעָרָן מַאֲכָן, וּוּעַן דַוְזָוִינְגָסְטָן מִיר אַרוּסִיצָוָה בָּרָעָנָעָן זֶי אַוְיָה מִינְעָן לִיפָּן. (לְאַכוּ צְוִוְישָׁוּ דַי גַּעֲנָעָרָאָלָן. טִימָאָקָלְעָאָטָן פָּלִיטְשָׁעָרטָ אַרְוִיסָטָ). וּוּ גּוֹטָן, וּאָסְ אַיְיךְ הָאָבָן אַיְם אַלְיְוִין בָּאַשְׁטָרָאָפָן!

אָלְעַקְסָאָן דָּעַר (מִיטָּ שְׁטָרָעָגָנוּ בְּלִיאָ אָזְ זֶיְנָעָ גַּעֲנָעָרָאָלָן).

דוֹ בְּזִוְתָן גַּעֲוָעָן שְׁטָאָרָק גַּעֲנָנָגָן אַרְיְינְצָוָזָאָוָאָפָן אַיְם אַיְזָ בָּרָעָנָעָן, אַוּן דָאָךְ הָאָטָם עַר גַּעֲקָאָנָטָן אַגְּמָטָן דֵּיר, וּאָסְדוֹ וּוּלְסָטָן נִישְׁתְּ אַרְוִיסָזָאָגָן!

טִימָאָקָלְעָאָטָן. אַיְיךְ הָאָבָן עַס גַּעֲטָאָן מִיטָּ שְׁכָלְ בָּלְיְוֹן, עַר הָאָטָם מִיר אַיְזָ דָעַם גַּעֲהָאָלְפָן מִיטָּ זֶיְנָעָ גַּעֲלָטְגְּרִוְיְקִיְּטָ.

אלעקטאנדער אוו דיאגונעס

אַלְעָקָס אַנְדָּר. רֹויְבָּעֶר אָוִיךְ נָאָךְ... דָּרְצִיּוֹל.

טֵימָאָקְלָעָא. האָט גָּעלְטָפָן מִיר גַּעֲפָאַדְרָעַטָּה אָוּן צִירְוָנָג,

נָאָלְדָן אָוּן אַיְדְלַשְׁטִינְעָר. האָב אַיךְ אִים גַּעֲנוּמָעָן צַו דָּעַם בְּרוֹנְגָן. דָּא

הָאָב אַיךְ מִין גָּעלְטָאָן גָּאלְדָן בְּאַהְאַלְטָן, הָאָב אַיךְ אִים גַּעֲזָגָטָן. וּוּעַ

עַד הָאָט זִיךְרָאַיְנָגְעָבָוִינְגָן בְּעַסְעַר אַיְנְצָקוֹקָן זִיךְרָאַיְנְצָקוֹקָן זִיךְרָאַיְנְצָקוֹקָן

גַּעֲשְׁטוֹפָט אַיְנָגָן בְּרוֹנְגָן. דַּי שְׁטִינְעָר אַזְנוֹפְצָעַנְגָּעָמָעָן אָוּן אִים אַרְיוֹנָן

צַו בָּאַשְׁיטָן, אָוּן מִיר שְׂוִין לַיְיכְטָמָעָן. (אַ בְּיַזְעָר גַּעֲמָרָמָל צַוְישָׁן
די גַּעֲנוּרָאַל.)

אַלְעָקָס אַנְדָּר. וּוּי הַיְסְטוֹ?

טֵימָאָקְלָעָא. אַיךְ בֵּין דַּי שְׁוּעַסְטָעָר פָּן טָעָאָן,
גַּעֲנָעָם, וּוּלְכָעָר אַיְזָן גַּעֲפָלָן בַּיִי בְּעַרְאָנָעָא אַיְזָן דָּעַר מַלְחָמָה קָעָן דִּין
פָּאַטָּעָר פִּילְיָפָטָר דָּעַר פְּרִיְהָוִת פָּן הַעַלְמָה.

אַלְעָקָס אַנְדָּר. פָּאַרְדוֹוָאָס אַזְנוּסְטוֹ עַס מִיר?

טֵימָאָקְלָעָא. זָאַלְסָטָן וּוּסָן: דַּי שְׁוּעַסְטָעָר, וּוּי דָעַר בְּרוֹדָעָר.
מִיר קָעַמְפָן קָעָן אַונְדוּעָר פָּאַרְנוֹוָאַלְטִיקָּעָר! (וּוִידָעָר בַּיְזָעָר גַּעֲמָרָמָל.)
קַלְיָטָאָס. פִּילְיָפָטָר פָּאַרְגוֹוָאַלְטִיקָּעָר!

אַלְעָקָס אַנְדָּר (צַו דַּי סָאַלְדָּגָטָן). לְאָוֹת זִיךְרָיִי. (די סָאַלְדָּגָטָן
דָּגָטָן טָרָעָטָן אָפָּפָן אַיךְ אַונְטוּשָׁטָעָן.) דַּי בִּזְוֹת פְּרִיִּי, טִימָאָקְלָעָא. נָאָךְ
מַעַה. דַּו אָוּן אַלְעָדָי דַּי דִּינְיָקָעָ זַיְנָעָן אַזְנוּגָעַשְׁלָאָסָן פָּן דָּעַט אַוְרְטִיִּילָן
וּוּאָס אַיְזָן גַּעֲפָלָן אַיְבָּעָר דַּי בְּרָגָנָעָר פָּן טָבָעָן.

טֵימָאָקְלָעָא. קָעַנְגִּינְ!

אַלְעָקָס אַנְדָּר. נִיְאָרְהִים, טִימָאָקְלָעָא. דַּי סָאַלְדָּגָטָן וּוּלְן
דִּיךְ בָּאָגְלִיְּטָן אָוּן אַפְּהָיִטָּן דִּיךְ אָוּן דַּי דִּינְיָקָעָ, אָוּן קַיְן שָׁאָרָן וּאַלְלָאָס
אַיְיךְ נִישְׁתְּבָאָפְּלָאָס.

טֵימָאָקְלָעָא (מִיטְטִיפְעָר פָּאַרְבוּגָוָגָג). אַ דָּאָנָק דִּיר, אָ
קָעַנְגִּינְ!

אַלְעָקָס אַנְדָּר. דָּאָנָק—פָּאַרְדוֹוָאָס הָאָסְטוֹ אִים בְּאַשְׁטְרָאָפְּטָה?
די שְׁטְרָאָף, וּוּלְכָעָר עַד וּוּאַלְטָפָן מִיר גַּעֲקָרָאָן, וּוּאַלְטָפָן אָן אַפְּשָׁרְעָס
גַּעֲוָעָן פָּאַרְהָוִיךְ אָוּן נִידְרָיוֹק אָוּן מִין אַרְמָיִן.

טֵימָאָקְלָעָא. וּוּי הָאָב אַיךְ עַס גַּעֲקָנָט וּוּסָן?

אַלְעָקָס אַנְדָּר. יָאָ, קוֹינָנָעָר וּוּיָס נָאָךְ נִישְׁתְּבָאָפְּלָאָס, פָּן וּוּלְכָעָן

נוייסט אלעקטאנדר אוּן באזעלט. אפילו די נישט, וואם זייןען ארכט אים.

ט י מ א ק ל ע א. ווען טבען וואלט עם געווסט! .. (ווענדט זיך צו גייל.)

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אירט געהרטט, סאלדאטן, איר וועט מיר פאר איר פאראנטווארטן.

ט י מ א ק ל ע א (ווענדט זיך אום אוּן קוקט זיך איזו איז אלעך סאנדרן).

א ל ע ק ס א נ ד ע ה. וואם איז, טימאקלעא?

ט י מ א ק ל ע א. איך וויל דוין פנים בעסער געדענקען.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איך וועל הייסן, א קלויינע סטאטווע פון מיר איזן דוין הויז דיר ברענגן.

ט י מ א ק ל ע א. ווי פאר א גאט וועל איך פאר איר קנייען. (אף.)

א ל ע ק ס א נ ד ע ר (צו די סאלדאטן). דאס מון מויר שוער זיון, נעט ווי אהיים איז אינעם פון מויינע קאָרייאטן.

ה ע פ ע ס ט י א ז. א, וואם פאראָט שינהייט!

ק ל י ט א ס. דערפֿאָר האט זיך זיך דערלויבט העזהידק איזו צו רעדן!

פ ט א ל ע מ ע א ס. א, קעניג, פאַרוֹואָס האָסְטוּ דוּין האָנט נאָך אָר נישט אָוִסְגַּשְׁטַרְקַט? זיך האָט דיך דאָך אַין בעט צו זיך מיט דֵי אָוִוָּן אָיִינְגָּעָדָן! ..

פ י ל א ט א ס. ווער וואלט זיך געקאנט אָפְּהָאָלְטָן, זיך נישט אָוּ פָּאָרְגּוֹאָלְטִיקָן?

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. ווען דאס וואלט נישט דער גויסט געוועז, וועלכער הערטט צוישן איך, דײַנע אַיצְטִיקָע ווערטער, פִּילָאָטָם, זיך וואלטן טיינער דיר געקאנט. איך וויל, איר אַלְעַז וואלט עס וויסן: איר אָזֶן מײַן גאנצע אַרְמַנִּי וועט זיך באָנְעָמָן, ווי איך וויל. מיר זייןען נישט קיין ווילדער חיַות, קיין דובער נישט אָזֶן נישט קיין פָּאָרְגּוֹאָלְטִיקָע. פָּאָרְשְׁפְּרִוִּיט עס צוישן די סאלדאטן, באָלְעָרָנט זיך אַין דעם... אַברְוִינָס, איך פַּיל — איך וויל אָזֶן טבען מער נישט. בליבן. איך צי נאָך הוינט אָווּעַס פָּוְנְדָאָנָעָן.

פִּינְפֶּטֶע் סְצָעַנָּעַ

צימער אין שטאטחויז פֿוֹן קָאַרְיָונַט. — אלעקסאנדר אוֹן העפֿנטיאָן
זומש אַריַין.

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָעַן אַיךְ דָּאָרָה זִיךְ נָאָר גַּעֲוִוִּינְעָן צַו אַזְעַלְכָּעַ
טרינקעריען. מֵינְעַ גַּעֲנְדָּאַלְן שְׁתִּינְגַּן מִיךְ אַין זַיְוִית אַרְיבָּעַר.
אַדְעַר אָפְּשָׁר וּוֹאַלְטָמַד אַיךְ עַם גַּעֲקָאָנְטַ פֿוֹנְקָט וְיַיְוִי, וּוֹעַן אַיךְ וּוֹאַלְטָמַד
עַם גַּעֲוָאָלָט. אַיךְ וּוֹעַל זִיךְ קִינְמָאָל אַין אַזָּא טְרִינְקָעָרִי נִישְׁתָּאַרְיָוּן.

ה עַפְעַס טִיאָן. אַיךְ הַאָבָס גַּעֲוָעַן. האָסְטַ דָּעַם בעכְּרַע גַּעַן-
טרָאנְגַּן בֵּין דַי לִיפָּן, אַבְּכָר דַי לִיפָּן האָסְטַוּ נִשְׁתָּאַנְעַצְטַן. בִּזְוּט אַיְבָּעַר-
הוֹיפְּטַן צּוּשְׁטָרִיּוֹת גַּעֲוָעַן, בִּזְוּט נִשְׁתָּאַנְעַעַן מִיטַּ אָוָן. וּוֹ בִּזְוּטַ
גַּעֲוָעַן, אַ, אלעקסאנדרען?

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָעַן טַעַבְעַן.

ה עַפְעַס טִיאָן. בִּזְוּט שְׁיוּנָר טִימָאַקְלָעָאָ?

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָעַן אַיךְ דָּאָרָה. האָסְטַ צּוֹפְּלַן גַּעֲטְרוֹנְקָעַן, העפֿנטיאָן.
וּוֹיְטָעַר וּאַסְטָמוֹ זִיךְ אַיךְ אַפְּחַאַלְטָן פֿוֹן טְרִינְקָעַן.

ה עַפְעַס טִיאָן. אַנְטְּשָׁוְלְדִּיק, אַ, קָעְנִיגָּן!

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָעַן אַיךְ בֵּין מִיטַּ מֵינְעַ גַּעֲדָאַנְקָעַן אַין טַעַבְעַן
גַּעֲוָעַן, גַּעֲיַעַן אַיךְ צּוּשְׁטָרוֹנְג, אַיךְ פָּאַרְנִיכְטָוָן, אַירָעַ דְּרִוִּיסְקַּטְוָוָונְטַ
בִּירְגָּעַר, וּוּלְכָעַ זַיְנְעַן פָּאַרְקוּיפְּט גַּעֲוָאָרָן אַין שְׂקָלָאַפְּעָרִי מִיטַּ זַיְוִי
בָּעָר אַוְן קִינְדָּעַר. וּוֹאָסְטַ אַיךְ הַאָבָטָן קָלְאַץ גַּעֲפִילָט אַין דַי לְעַצְטָעַ
טָעַג, אַיְוֹ מִיר אָוְנְטָעַר אַיְיָעַר טְרִינְקָעַזְאַנְגָּעַן הָעַל אַוְן קָלָאָר גַּעֲוָאָרָן:
אַיךְ בֵּין גַּעֲוָעַן צַו טַעַבְעַן זַיְעַר שְׁטוֹרָעַן.

ה עַפְעַס טִיאָן. בִּזְוּט גַּעֲוָעַן צַו אַיר גַּעֲרָבְטַי זַעַסְטַ אַוְיךְ,
וּוֹאָסְטַ דַו האָסְטַ מִיטַּ דַיְוַן שְׁטָרָעַנְגְּקִוִּיטַ דָּרְגָּרִיכְטַן. וּוֹ אַנְגָּעַשְׁרָאָקָן אַוְן
אָוְנְטָעַטָּנְיַיךְ זַיְנְעַן גַּעֲוָעַן אַיְצָטָעַר דַי פָּאַרְטָרָעַטָּר פֿוֹן הָעַלְאָם. מִיטַּ
אַרְאַפְּגָנְעַלְאַזְעַנָּעַ קָעַפְּ הַאָבָן וְיַיְ אַיְנְצִיקְוַיְוַי אָוְנְטָעַגְעַטָּרָאָן דַי דַי
אוּבָּעָרָה עַרְשָׁאָפְּט. קָאַנְסָט זִיבָּעַר זַיְוִן, מַעַר קִיְּוִן אַוְיְפָשְׁטָאַנְדַּן וּוּלְעַן
שָׁוֹן נִשְׁתָּאַר זַיְוִי.

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָעַן אַיךְ אַלְעַקְסָאַנְדְּרָעַן. דָּאָסְטַ צַו דָּרְגָּרִיכְטַן

האט מײַן שטרענקייט אוּיך געוואָלט. דאָך בין איך אָזועק צו ווייט. איך בין געוווען הערשער, ווֹ איז געלְֿין דער מענטש? איך האָב זיך באָפֿעַסְטִיקְט, אָבער איז דען נוּטֿיך געוווען נְרוּזְוָאַמְּקִיטְט?

ה ע פ ע ס ט י אַז. האָסְט געטָן, ווֹאָס דָו האָסְט געמוֹזָט.
אַל ע קָס אַנְדָעֶר. נֵיַו, איך האָב געטָן, ווֹאָס איך האָב גע-
וואָלְט. אָבער איך האָב דָאָס נִישְׁט געדאָרְפָּט ווּעלְֿן. איך דָאָרְפָּט נִישְׁט
וועָלְֿן אָזְוִי פִּילְֿ שְׂלָעְכָּטָם. דָאָרְפָּט אַיבָּעָרְהַוִּיפְּט קִיןְ שְׂלָעְכָּטָם נִישְׁט ווּעלְֿן.
בֵּין איך דען דָאָס שְׂלָעְכָּטָם צוֹ טָאָן, שְׂלָעְכָּטָם צוֹ פָּאַרְשְׁפְּרִיטְטָן?
איַז דָאָס — אלעקסָאנְדָעֶר?

ה ע פ ע ס ט י אַז. איך זאגַן, דָו האָסְט רִיכְטִיך געהאנְדְּלָט.
אַל ע קָס אַנְדָעֶר. העפְּעַסְטִיאָן, דָו בָּאַלְיוֹדִיסְטִטְטָן!
ה ע פ ע ס ט י אַז. ווֹאָס אַזְוִי דִי פֻוְלָה פָּוּן דִיְוָן חֲרַתְּה?
אַל ע קָס אַנְדָעֶר. ווֹעַטְט גְּלִיְיךְ הָעָרָן, העפְּעַסְטִיאָן. זַעַזְעַז
אוֹן פָּאַרְשְׁרִיבִּי. (וַיְקִיטִּירְתִּי.) אַלְעַלְּ אַיִן שְׁקָלָאָפְּרִירְיָה פָּאַרְקְּוִיפְּטָעָט טְעַבָּאָנוֹר
זַעַלְּן בָּאַפְּרִיְיךְ ווּעָרְזִין... זַיְוַן זַיְוַן אַומְקָעָרְן צְוִירִיךְ אַיִן זַיְוַר שְׁטָאָט
אוֹן צְוִירִיךְ אַוְיְפְּבּוֹעָן זַיְוַן... אַלְעַלְּ בְּקָשָׁותְטָפְּן טְעַבָּאָנוֹר זַעַלְּן נַאֲךְ מַעַנְיָן
לְעַבְּקִוִּים דָעְרְפִּילְט ווּעָרְזִין... טְעַבָּאָנוֹר, ווּעַלְכָעָט גַּעֲפִינְעָן זַיְוַר אַיִן דָעֶר
פָּרְשִׁישָׁעָר אַרְמִיִּי, זַעַלְּן בָּאַפְּרִיְיךְ ווּעָרְזִין, ווּעַלְכָעָט גַּעֲפִינְעָן גַּעַנְמַעְן ווּעַלְכָעָט
זַעַמְעַן ווּעָרְזִין. טְעַבָּאָנוֹר — —

דִי אַגְעַנְעָס (קְוֹמֶט אַרְיִין) מִיטְזִין זַיְוַן לְאַמְתָּעָרְן אוּן גִּיטְזִין צוֹ
אלעקטואָדוֹרְג, צְלוּיִיכְטוֹרְיךְ זַיְוַן, ווּרְזִיךְ ווּאַלְעַט עַמְצָעָן גַּעַזְכְּטָן.
אַל ע קָס אַנְדָעֶר. דִיאָגְנִיעַט — מִיטְזִין לְאַמְתָּעָרְן?
דִי אַגְעַנְעָס. איך זַיְוַן אלעקסָאנְדָעֶרְן, ווּלְכָרְהָאָט זַיְוַר פָּאַרְ-
לְאָרְן.

אַל ע קָס אַנְדָעֶר הָאָט זַיְוַר גַּעֲפִונְעָן.
אלעקסָאנְדָעֶר הָאָט זַיְוַר גַּעֲפִונְעָן.
דִי אַגְעַנְעָס. ער אַיִז פָּאַרְלָאָרְן גַּעַוְאָרְן אַונְטָעָר דִי חָרְבָּות
פָּוּן טְעַבְּעָן. דִי חָרְבָּות לִינְגְּ אַוְיָחְדִּים שְׁוּוֹאָרְץ אַזְנְבָּרְיךְ.
אַל ע קָס אַנְדָעֶר. ער אַזְוִי נִשְׁטָא מַעַר אַונְטָעָר דִי חָרְבָּות.
דִי אַגְעַנְעָס. איך בין אַיִם גַּעֲקָוּמָעָן זַוְּכָן אַונְטָעָר דִעְרָה
אלעקסָאנְדָעֶר, ווּלְכָרְהָאָט קָעְנִיגְתָּה גַּעֲרָאָכְט מִיטְזִין.

אלעקסאנדר אוֹן דִּיאגְנֶוּס

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. דִּי חֹרְבָּה אַיְזָן צְרוּיךְ אָוֹפְגָעָבוּיטַ נְעֻוָאָרָן.

דִּי אֲגָעָנָעָס. דָּאָס קָאָן נִישְׁטָמַט מַעַר גַּעַשְׁעָן.

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. צְוֹזָאמָעַן מִיטַּדִּי חֹרְבָּות פָּוָן טַבָּעָן.

דִּי אֲגָעָנָעָס. וַיְיַזְּלַאֲרַד דָּאָס פָּאַרְשָׁטוּין?

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר (גִּיטַּאִים הַעֲפָעָטְשִׁיאָנוֹס פָּאַרְצִיכְעָנוֹנוֹגָנוֹ).

לוּיעָן!

דִּי אֲגָעָנָעָס (איָן לִיְעָנוֹ). שְׁרַעְקָלְעָךְ... שְׁרַעְקָלְעָךְ... שְׁרַעְקָ-

לָעָךְ...

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. שְׁרַעְקָלְעָךְ?

דִּי אֲגָעָנָעָס. פָּוָן דִּיְוָן וּוּלְעָן גּוֹט מַאְכָן, פָּוָן דִּיְוָן גַּעֲפִינְעָן זַיְד, וַיְיַזְּלַאֲרַד רַוְּפַסְטַּעַס, וַיְיַזְּלַאֲרַד אַיְיךְ, וַיְיַזְּלַאֲרַד וַיְיַזְּלַאֲרַד דָּאָס פָּאַרְלָאָרָן. וַיְיַזְּלַאֲרַד אַוְנְדוֹן, וַיְיַזְּלַאֲרַד דָּעָר וּוּלְעָט אַוְן דָּעָר מַעֲנְטְשָׁהָיוֹת, וַיְיַזְּלַאֲרַד דָּו וּוּסְטַמְּזַיְד זַיְד פָּאַרְלִירָן. וַיְיַזְּלַאֲרַד שְׁרַעְקָלְעָךְ וּוּטַמְּזַיְד עַס זַיְד, אַפְּלִילָו וּוּזַיְד דָּו וּוּסְטַמְּזַיְד יַעֲדָס מַאְלָזַיְד גַּעֲפִינְעָן אַוְן וּוּלְעָן גּוֹט מַאְכָן.

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. אַיְן אַנְהָיָב פָּוָן אַוְעָג אַיְזָן מַעֲגַלְעָךְ אַפְּאָל-שְׁעָר שְׁרַוְּטַה. אַיְיךְ בֵּין אַיְן אַנְהָיָב פָּוָן מַיְן וּוּגַן.

דִּי אֲגָעָנָעָס. דִּיְוָן וּוּגַן וּוּטַמְּזַיְד וּוּרָן אַלְעַזְוּרָר אַוְן פָּאַרְ-דְּרוּיטָעָר. וּוּסְטַמְּזַיְד אַוְיָף אַיְסַפְּאַרְבָּלְאַנְדוּשָׁעָן אַוְן פָּאַרְלִירָן זַיְד.

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. אַיְיךְ וּזְמַיְן וּוּגַן קָלָאָר אַוְן הַעַלְ.

דִּי אֲגָעָנָעָס. וּוּסְטַמְּזַיְד אַיְזָן דִּיְוָן וּוּגַן?

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. אַיְיךְ בֵּין דִּי וּוּלְעָט, אַיְיךְ בֵּין דִּי מַעֲנְטְשָׁהָיוֹת. מַיְן וּוּגַן אַיְזָן פָּאַרְאַיְינְקוֹנָג. דָּוָרָךְ מִיר וּוּטַמְּזַיְד זַיְד גַּעֲפִינְעָן, וּוּרָן אַיְינִיק, וּוּרָן אַיְינִיס. אַיְן וּוּלְעָן וּוּטַמְּזַיְד זַיְד אַוְסְפִּילָן, אַיְן שְׁטָרָעָבָן. אַיְיךְ וּוּלְעָן דָּעָר וּוּלְעָן, אַיְיךְ — דָּאָס שְׁטָרָעָבָן. מַיְן גִּיסְטַה, דָּאָס בָּעַסְטָעָה אַיְזָן דָּעָר מַעֲנְטְשָׁהָיוֹת. מַיְן גְּרוּסְקִוִּיט — דִּי מַעֲנְטְשָׁלָעָכָעָן גְּרוּסְקִוִּיט, דִּי גְּרוּסְטָעָה מַעֲנְטְשָׁלָעָכִיָּיט.

דִּי אֲגָעָנָעָס. נָאָר אַוְיָף דָּעָם וּוּגַן צַו זַיְד לִיגְט גְּרוּסְקִוִּיט.

אַל עֲקָם אֲנֵד עַר. אַיְיךְ בֵּין אַוְיָף דָּעָם וּוּגַן צַו זַיְד.

דִּי אֲגָעָנָעָס. דָּוָרָךְ קְרִינְג, דָּוָרָךְ בְּלֹטְפָּאַרְגָּאָס, דָּוָרָךְ צּוֹשְׁטָעָה רָוָנָג אַוְן פָּאַרְנִיכְטָוָנָג...

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. דָּאַס אִיז גַּעֲטַעַר-זֹועַג. שְׁטוּרָעָם בְּרִינֶגֶט
פְּרוֹכְטְבָאַרְקִיטִי, צְוַשְׁטָעַרְוָנְג — אַוִיפְבוּיְוָנְג.
דִּיאַגְּנוּרָעָמָן (לְעֵשֶׂת אַוִיס דַּי לְאַחֲטָעַרְוָן). אָן עַבְירָה מַיְן לְיכַטְטָה
(וּוְעַנְדָּט זַיְדָ צָו גִּירָ).
אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אַזְוִי זָאַלְסָטוּ פָּוָן מִיר נִישְׁטָ אַוּעַקְנִיְין,
דִּיאַגְּנוּנָעָט.
דִּיאַגְּנוּרָעָמָן. אַיך וּוַיְנַטְשׁ דִּיר, דַו זָאַלְסָטוּ מַיךְ נַאַך וּוּעַלְן זָעָן.
אַל עַקְסָא נְדֻעָה. שְׁטַעַנְדִּיק, דִּיאַגְּנוּנָעָט!
דִּיאַגְּנוּרָעָמָן (לְאַכְט אַוִירָן אָוּן גִּיטַּ-אַוְעָקָה).
הָעַפְעַס טַיְאָן. וּוּ קָאַנְסָטוּ מִיט אַזְוִי גַּעַדְוָלְדִּיק זַיְן, אָן,
אַלְעַקְסָאַנְדָּר!
אַל עַקְסָא נְדֻעָה (אִיז גַּעַדְאָזְקָעָה). דִּיאַגְּנוּנָעָט — אִיז — מַיְן
נְעוּוִיסָן, הַעֲפַעַטְטִיאָן. גַּעַוּעַן גּוֹט, וּוֹאָס עַר אִיז גַּעַקְוִמְעָן. אַיְצָטָעָר —
מִיט פָּעַמְטָע שְׁרוּת אַוִוָּה מַיְן גַּעַטְעַר-זֹועַג.

צוויטער אקט

ערשטע מסען

דער געצלט פון דאָריַס אָוּפַן שְׁלָאָכְטְּפָגָלֶד בֵּי אִיטָּאָס — ذַי עֲרֵד אוֹן ذַי וּנְעֵט זַיְנָעַן פָּאָרְפּוֹצְטַ מִיט טֻפְּפִיכָּר, אָומְגָעָהוּיָּר גְּרוֹיסְטַע אוֹן רַיְיכָע, וּזְ צַוְּיִ טַעַפְּיכָעָר טַרְעָפְּן זַיְזַי, דַּאָּרְטַן זַיְנָעַן ذַי אַרְיָוְגִּינְגַּן צַוְּיִ פָּאָרְשִׂיְדְּעָנַע פָּאָוְרִילְאָנָעַן. לִיכְתַּ אַיְן גָּאָלְדְּעָנַע קָאָנְדְּעָלִיבָּרָעָס, אַיְן הַיְּוֹגְלִיכְתַּעַר פִּוְּן בְּעַסְתָּוּן קְרִישָׁטָאָל פִּילְוַן אַן דַּעַם וּוּמַטְּ חָלָן שְׁיָן, קָאָנוֹאָפְּנָס, בָּאָלִיכְגַּט מִיט טַעַפְּיכָעָר אַיְן קִישְׁנָס, אָוִסְגָּעָנִיטַמְּטַטְּ מִיטַּ. גָּאָלְדַּ אָוּן בְּרִילְיאָנָטַן, וּוּלְכָעַ וּוּאָרְפַּן אָפְּ אַיְן אָוּמְצִילִיקַע שְׁטָרָאָלַן דַּעַם אָוּפְּ-גַּעַונְמַעְנָעַם לִיכְתַּשְׁיָן. אָ גְּרוֹיסַע טַעַפְּיִיךְ-חוֹפָה, וּוּלְכָעַ בְּלַעַנדַט מִיטַּ אַיְרַ גָּאָלְדַּ אָוּן זַילְבָּעָר אַיְן אָלְעָרְלִיךְיָי אִידְלְשָׁטִינְגָּעָר, שְׁטִיטַס אִינוֹמִיטַס צָמְלַט, מַעַר צָום הַיְּוֹטְרָגוֹנוֹת. אָוּנוֹטַעַר אַיְרַ גַּעַפְּינַט זַיְזַי דַּאָּרְיָוְסַעַס גָּאָלְדְּעָנַעַר טְרָאָן. קִישְׁנָס אָוּן קִישְׁנָעָלַעַד, בָּאָנוֹנִיטַמְּטַטְּ מִיטַּ גָּאָלְדַּ אָוּן זַילְבָּעָר אַיְן אִידְלְשָׁטִינְגָּעָר, זַיְוָעַן צְעִיגַּט אִיבָּעָר ذַי דִּילְ-טַעַפְּיכָעָר. — וּוּיְשַׁ אָוּן בְּרִיטַט גַּשְׁוִירַעַן פִּוְּן ذַי זַיְגָר, וּוּלְכָעַ בְּאָרוֹויָבָן דַּעַם בָּאָ-זִיגְטָנָס לְאָגָעָר. צַוְּיִ טַעַפְּיכָעָר פָּאָרְנַטַּ רַעֲנָתָס דַּוְקָן זַיְזַי פָּאָרְנוֹאָנְדָרָה, אָוּן עַס בָּאָוְיָוּן זַיְזַי סָאָלְדָאָטָן.

עֲרֵשְׁתָּרָס אַלְדָּאָטַס. וּוּיְ רַיְקָן! וּוּיְ אָוּמְגָעָהוּיָּר רַיְקָן!
צַוְּיִ טַעַר. אִיצְטָעָר וּוּטַעַם זַיְן אָוּנוֹזָעָר קָעָנָג אַלְעָקְסָאָן-
דָּעָרָם גַּעַצְעַלְטַס.

דַּרְיַטָּר. זַיְן אִיגְעָנָעָר גַּעַצְעַלְטַ אַיְזַן וּוּיְ אִפְּאָרְצִימָעָר צַוְּ דַּעַם
גַּעַצְעַלְטַ דָּא. וַיְיַתְּ אַיְרַ בְּעַלְנִים דּוּרְכְּזָגְנִין זַיְזַי אָוּן נַעַנְטָר אַנְקָוּקָן ذַי
זַאֲכָן?

עֲרֵשְׁתָּרָס. וּוּאָס פָּאָלְטַ דִּיר אִיְזַן!
דַּרְיַטָּר. מִיר פָּאָלְטַ שְׁוִין אִיְזַן אַסְטַס. אִיךְ הַאָבַטְנָס אַפְּעָ-
טִיט אָפִילַו אָוִסְצּוֹצְיָעַן זַיְזַי אַיְן דְּאָרְיָוְסַעַס בְּעַט — נַאֲטִירָלְעָד: מִיטַּ

זיין וויב אין איר, וועלכע וועט וווערן איצטער אלעקטאנדרם בעט-
וואָרמערין.

צ וו יי ט ע. ר. דיר איז נישט ליב דיין לעבנ!

ד ר י ט ע. ר. ווען מען שלאָנט זיך אונטער אלעקטאנדרן, מיט
אלעקטאנדרן טראָנדיך זיין ליעבנ אין פארוים, לאָכְנֶדִיק פון יעדער
געפֿאָר, לערנט מען זיך אָוּס נישט אוֹיסְצּוֹמָאָכּוּן זיך פון דעם ליעבנ.
פריער אָדָּעָר שפֿעטער... פָּאָרוּאָס נישט שטָּאָרְבָּן פָּאָר לְיִגְּנָן אַין אַקְּעָ-
נִיגְּסָן בָּעֵט מִיט אַקְּעָנוּס ווּוּבָּקָּאָ אַיך בָּין אַ דָּעַנְקָעָר. שטָּאָרְבָּן אַין גַּע-
נוּס אַיז בעטער ווי שטָּאָרְבָּן אַין פָּאָרוּאָס.

ע ר ש ט ע. ר. אַוְּבָּ שְׂטָּאָרְבָּן, אַיז בעטער פָּאָר דעם קענִינֶס פָּאָר-
טִיּוֹדְקָוָנֶג, אַיְדָּעָר פָּאָר דעם קענִינֶס באַלְיִידְקָוָנֶג.

ד ר י ט ע. ר. קלְיִינָן נְשָׁמוֹת!

צ וו יי ט ע. ר. אָוּן דָו בִּזְמָת אַ פָּאָרְרָעָטָר.

ד ר י ט ע. ר. זָאָגָסְטָן עַמְּאָל, אָוּן דָו... (פָוּן דָּרוּסְטָן גַּע-
שְׁרִיעָן: "פְּרִירְדָּן... פְּרִירְדָּן... פְּרִירְדָּן...")

ע ר ש ט ע. ר. דער קענִינֶג! (די דָּרְיִידְ פָּאָרְשָׁוּוֹיְנוֹדָן, קָאָרִיאָטָן שְׁטוֹרָ-
מָעָן צָו צוֹם גַּעֲצָלָט. די "פְּרִירְדָּן" גַּעֲשָׁרְיִעָן פָּאָרְשָׁטָאָרְקָן זָד. אלעַקְ-
סָאָנְדָּעָר קָוָמָת אָרְיִין אָז דָעָר בָּאָגְּלִיטָוָגָן פָוּן הַעֲפָנָסְטִיאָן, קָרָאָטָעוֹאָס,
פָּאָרְמָעָנִיאָ, פִּילָּאָטָאָס, פֶּטְאָלָאָקְמָעָאָס, פָּעָרְדִּיקָאָס, קָלִיטָאָס, קָאָלִיסְטָעָ-
נָעָס, אַרְיוֹסְטָאָנְדָּעָר אָוּן טָרָאָבָּאָנָן. עַד האָלָט אָז דָעָר הַאָנָט דָעָס
בוּגָן פָוּן דָּאָרְיוֹס).

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר (גַּעַנְחָן אַיבָּוּרָאָשָׁט בִּיסָּן אַנְגְּלִיקָן פָוּן דָעָט
גַּעַנְצָלָט). ווֹאָס פָּאָר אַ רִיכְטוֹמָן אַיך בָּין גַּעַנְלָעָנְדָט! אַיך ווּלְלָר
שְׁעַמְּעָן אַומְצָוקָעָר זיך צוֹרִיק אַין מִין אַיְינָן גַּעֲצָלָט.

פָּאָרָמָעָן זיך נִישְׁתָּאָמְטָרָן. דָּאָרְיוֹסָעָם גַּעֲצָלָט
אַיז אַיצְטָעָר דִּינְעָר.

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר (לְאַכְּט אַוְּרִיךְ). הָאָ! אַיז מִיר נִישְׁתָּאַיְינָג-
פָּאָלְן... (הַיְּבָש אָז אַרְמוֹצְזָגִינוּ אָז אַזְּנוֹצְזָקָן די זָאָכוּן. די בָּאָגְּלִיטָוָג
הַיְּוֹטָעָר אִיט). ווּ רְיִיך! ווּ רְיִיך! — אַיך ווּלְלָר בְּעַנְלָעָן נִאָך דָעָר
אַיְינְפָּאָקְקִיּוֹת פָוּן מִין גַּעֲצָלָט. ווֹאָס זָאָל אַיך טָאָן מִיט אַזְּוִי פִּילְגָּשָׁן
אָז פָוּן? (גִּיט ווּוִיטָעָר. ווּנְדָט זיך פָּלוֹצְלִינָג צָוּ פָּאָרְמָעָנִיאָן). אַיז
דָּאָרְיוֹסָעָם קָרְיָוָס-קָאָסָע אַיך גַּעַנְומָעָן?

אלעקטאנדר אוּן דיאגונעס

פָּאַרְמָעַנְיָא. זֶה אִיז גַּעֲבְּלוּבֵן אֵין דְּמִשְׁקָה, אֹוְצָרוֹת נָאָנָצָעַ.
אַלְעַקְסָאַנְדָּר. וּוּסְטָזְוִידְ פָּאַרְרוּעַן, פָּאַרְמָעַנְיָא, אוּן דְּעַרְתָּ
נָאָר בָּאָנָעָכָן זְוִידְ נָאָר דְּמִשְׁקָה אֵון בְּרִינְגְּנָעַן מִירְ דִּי אֹוְצָרוֹת.
פָּאַרְמָעַנְיָא. יָא, אִיךְ דָּאָרְפָּהְ דִּי רֹו, אַבְּעָר דַּו דָּאָרְפָּהְ זַיְהָ
אוּרָה.

אַלְעַקְסָאַנְדָּר. בֵּין אָוֹרָקְ אַבְּיסָל הַוְּנָגְנוּרִיקָה.
הַעַפְעַסְטִיָּא. וּוּאָרוּם הַאַלְסָטוֹ נָאָר דֻּעַם בּוּינָן פָּוּן דָּאָרוּסָם?
אַלְעַקְסָאַנְדָּר. בָּאַלְדְּ הַאָבְּ אִיךְ פָּאַרְגָּעָסָן, אָז אִיךְ הַאַלְטָ
אִים. דָּאָס חָאָט דְּעַרְ דִּיְכְּטוּמָ דָּאָ מִירְ אָנָעָנָטָן. אָזָן אָפְּשָׁר אִיזוֹ זַיְן
בּוּינָן מִירְ טִיעָרָעָר פָּאָר דֻּעַם נָאָנָצָן גַּלְאָנָצָן פָּוּן זַיְן גַּעֲצָלָטָן. וּוּן אִיךְ
הַאַלְטָ זַיְן בּוּינָן, וּוּוּסְ אִיךְ בֵּין סָאָלְדָאָטָן אָזָן קַעְמָפָעָר, וּוּלְכָעָר
חָאָט זַיְן קַעְגָּנָעָר בִּינְגְּקָומָעָן. (גִּיטָּ אַבְּעָר דֻּעַם בּוּיגָן צָו אִינְעָסָפָן
דִּי טְרָאָבָאָטָן). אָשָׁאָד וּוּאָסְ אִיךְ הַאָבְּ דָאָרוּסָן נִישְׁתָּחָטְגָּפָטָן. דָּאָס
וּוּאַלְטָ גַּעֲוָעָן דְּעַרְ סְוּפָן פָּוּן דְּעַרְ מְלָחָמָה. מִיטָּ דָאָרוּסָן, הַאָבְּ
אִיךְ גַּאָנָצָן פָּעָרְסָעָן אֵין מִינְעָן הַעַנְטָן. דְּעַרְ וּוּגְ שְׁטִוְתָּ מִיד דָאָמָלָטָן
אָפָּן נָאָר שְ׀וִישָׁן אָזָן עַפְּבָאָטָאָנָא אָזָן פָּעָרְזָעָפָאָלִים. וּוּ שְׁנָעָל הַאַטָּ ערָ
נָעָמָוֹת לְוִיפָּן... אָרְעָמָעָר דָאָרוּסָן! אָהָזָן אָנְטָלְוִוְפָּטָן נִישְׁתָּחָטְגָּפָט...
אַוְצָטָעָר דָעָרָמָאָן אִיךְ זַיְהָ: אִיךְ הַאָבְּ עַרְגָּעָזָוָאָא אַוְאַנְדָּגָנָאָן.

דִּי בָּאַגְּלִיְתִּיְוָן (דְּעַשְׂרָאָקָה). וּוּוּאָוּ?
אַלְעַקְסָאַנְדָּר. דָּאָס וּוּלְ אִיךְ זְוִידְ דָעָרָמָאָנָעָן. וּוּאָוּ טָוּת
מִירְ וּוּוּיָה אֵין אָרָטָן, וּוּלְכָן אִיךְ דָוּלְ פָּאָר אִיךְ נִישְׁתָּ אָוּפְּדָעָקָן...
הַאָבְּנָן מִירְ דָּאָ פְּרִיעָר נִישְׁתָּפָן הַוְּנָגְנוּר גַּרְעָדָתָ? וּוּלְן מִירְ דָּאָ מְלָאָ
צִוְּתָן. גַּעֲפִינְטָן דָאָרוּסָעָם קִירָ. עַרְ הַאָטָרִיךְ גַּעֲנָעָסָן אָזָן גַּעֲטָרָנָקָעָן.
נָאָר וּוּלְ אִיךְ אָוּנָעָר טִישָׁ, אָוּנָעָר דָוּ-בְּעַטְלָעָךְ. (טְרָאָבָאָטָן גִּיעָן אָפָּ
אָוּסְצָוּפִילָן זַיְן וּאָוּנְטָשָׁ).

הַעַפְעַסְטִיָּא. (אָרְיִינְזָוְנוּזָה אָזָן פָּאָוְיִילְיאָן גִּינְקָס). דָאָס
אֵין אָבָּאָה.

אַלְעַקְסָאַנְדָּר. אָוִים גַּעֲצִיכְבָּנָטָ! אִידְעָר אִיךְ נִיְעָסָן, וּוּלְ
אִיךְ זְוִידְ אָפְּרִיְוִינְקָן פָּוּן דֻּעַם קְרִינְשָׁוּוּיָם, אָזָן אִיךְ מִין וּוּאָנָר
אָרוּמוּאָשָׁן אֵין דָאָרוּסָעָם בָּאָה.
הַעַפְעַסְטִיָּא. אֵין בָּאָה, וּוּאָס אֵיזְ גַּעֲוָעָן דָאָרוּסָעָם.

אַל עֲסָכֵן דְּעַרְךָ אֶת־מִיר נְעַמְעַן צִיְּמָה, בֵּין אַיךְ
וּוְלִיזְקָעַרְנָעַן מִינְסָצָו זָאָגָן אֹוִוָּפָ וּוְאָסָטָס אַזְּנָזָן
(קָוָקָט אָרוּין אַיזְן באָדְ-פָּאָוִילִיאָזְן), נְאָלָדְ! נְאָלָדְ! דַּי וּוְאָנָם, דַּי
וּוְאָסְטָרָטָעָפָ, דַּי קָעַנְדָּלָעָךְ, דַּי בּוּיְמָלְקָעַטָּלָעָךְ... פָּאָרָנָעָמָט אַיר דַּי
רִיחָוָתָ? דַּי גַּעַטָּעָר הַאָבָּן בֵּין אָוֹנוֹ אָזְוִינָס נִישְׁתָּגַעַטָּקָט... אַזְּנָזָן אַיךְ
וּוְלִיזְקָעַרְנָעַן בְּעַסְטָרָרָיָן? אַדְעָרָא אָפְּשָׁר אַיזְן זָיָן וּוְאָסְטָרָרָא אַיזְן אַזְּנָזָן
וּוְאָגָעָן בְּעַסְטָרָרָיָן? אַדְעָרָא אָפְּשָׁר אַיזְן זָיָן וּוְאָסְטָרָרָא פְּלִיסְקָטָן
אַחָא, דָּאָרְטָן שְׂטִיעָן זָיָן בְּעַדְעָרָא גָּאנָץ דָּעַרְשָׁרָאָקָן... קָומָ, הַעֲפָעָטְיָאָן
אַיךְ טִילְ מִיטְ דַּיְרָ דַּעַם גַּיְלָדָעָנָם וּוְאָוְלָטָאָגָן. (גִּיטָּ אָרוּין אַיזְן פָּאָזְ
וּוְלִיאָזְן, הַעֲפָעָטְיָאָן וְאַדְ אַיסְטָ).)

פְּעַדְיָקָאָס (אַיזְן דַּעַר עַפְּנָוָוָגָ פָּוָן אַזְּדָעָר פָּאָוְיִלְיאָזְן
רַעַכְטָס). דַּאָס אַיזְן דַּי קָרָךְ, אַזְן נְאָלָדְ... דַּי קָעַבְעָר בְּלִיְיד אַיזְן
זַיְעָר שְׁרָעָךְ, שְׂטִיעָן גְּרוּיטָ צָוְ דִּינְגָעָן, זָיָן וּוְעָלָן מִרְ צְעוּרָשָׁט פָּאָרוּכוֹן
דַּאָס גַּעַקְעָבָץ. וּוְעָר וּוְיָם, וּוְאָסָזְ זָיָן הַאָבָּן פָּאָר דַּעַם שָׁוֹנוֹן דָּאָרָט
אַרְיִינְגְּעָקָאָכָט אַיזְן זָיְעָרָעָ נְיָלְדָעָנָעָ טָעָפָ. (גִּיטָּ אָרוּין אַיזְן קִיזְ-פָּאָוְיִלְיאָזְן.
טְרָאָבָגָונָטָן בְּרוּיְגָגָן אָרוּין אַזְּגָגָן טִישָׁ אַזְּגָגָן רַוְּבָּטָלָעָן. דַּעַר טִישָׁ
וּוְעָרָט צְוָגָעָשְׁטָעָלָט מְוִית אַיזְן עַקְ צָוָס טְרָאָן. דַּי הַעֲבָעָטָלָעָן אַרוּס
(דַּעַם טִישָׁ).)

פְּאָרָמָעָן נִיְאָס (אַזְּוּקְלִינְגְּדוֹקָ זָיָן אֹוִוָּפָ קִישְׁנוֹס). אַיךְ לִיְגָ זָיָן
אָוּעָעָק, מִיד אַזְן וּוְיָי אַיזְן מִיד יְעַדְעָם גְּלִיְהָ.
פְּלִיאָטָאָס. אַיךְ וּוְלִיְדָיָן שְׁבָן זָיָן. אַיךְ הַאָלָט זָיָן אֹוִוָּפָ
אֹוִוָּפָ דַּי פִּים קְוִוָּם.

פְּטָאָלָאָמָעָאָס. וּוְעָן אַיךְ וּוְאָלָט אָזְוִי מִיד נִישְׁתָּגַעַט גְּעוּוֹן,
וּוְאָלָט אַיךְ אַרְיִינְגְּעָקָאָט נְאָרָק אַיזְן אַנְדָּרָעָרָ פָּאָוְיִלְיאָנָעָן. אַבְעָר אַיצְטָעָר
מְאָרָק אַיךְ אַירָנָאָר. (לִיגְיָזָט זָיָן).

קָלָיָטָאָס (אַזְּוּקְלִינְגְּדוֹקָ זָיָן). אַיךְ בֵּין וּוּ פָאָרְשִׁיכְוָרָט. אַיךְ
זָעָנָאָרָק דַּי שְׁלָאָכָט. זָי אַיזְן גְּעוּוֹן וּוּ זָעָלָטָעָן אַיְנוֹעָ. וּוּ וּוְאָלָט
דָּעַרְפּוּרִיטָן זָי פִּילִיפָס הַאָרָצָן!

שְׁרָאָטָעָרָאָס (אַיזְן טִירָ פָּוָן פָּאָוְיִלְיאָזְן לִינְסָה הַיְנְטָן). בֵּיִ
צָעָם! פְּרוּיָעָן — אַזְן שִׁינְהִיאַתָּן!
פְּטָאָלָעָמָעָאָס. וּוּוּ!... פָאָרְשִׁוּוֹנְדָטָן מִיר דַּי מִידִיקְיָיטָן
(שְׂפָרְיוֹגָט אֹוִוָּפָ אַיזְן צָוְ קְרָאָטָעָוָאָסָן).

קֶלְיָה אַס. אִינְטָרָעֶסְטוֹן מַירּ נִישְׁתָּ.

פֶּלְאַסְטָאַס (צֹו פַּאֲרָחוּנִיאָ. אַוְפַּשְׁתִּיעַנְדִּיק). פַּאֲטָעָר, רִוְּסָט
זִיךְרָנוּשָׂמֶן, בִּזְוּטוֹ וּוּרְקְלָעָךְ אַלְטָם.

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. בְּרִיְנְגָטְזִוְיָה אַרְוּסָאַחֲרָצָוּ. מִינְעָאַלְטָעָם
וּוְילְזָן זִיךְרָמִידְקִיּוּת נִשְׁתָּרְדוֹן, אַבְּעָרָמִינְעָאַוְיָגָן זִיכְרָנוּנָאַנְדָּרָן.

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. טָוְבָה אַנְאַלְטָמָן מְאָן. קֶרְאַסְטָעָרְמָעָן נִאָרָן
גְּרִיכְוִישָׂ נִשְׁתָּפְאַרְשְׁטִיוֹן.

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. אַוְיֵבְדִּיְוָעָן פָּוּן פֻּעְרָטְיָעָן זִיכְרָנוּנָאַזְוִיּ
שִׁיןְיָן, הַיְבָאַיךְ אָזְן צֹו לְעַרְנָעָן פֻּעְרָטְיָישָׂ.

פֶּלְאַסְטָאַס. אַלְמָעָנְגָטְרִירָזָן, אָזְן אַלְטָן פַּאֲטָעָרְצָוְלִיבּ, וּוּלְ
אַיךְ מִיטּוֹ זִיךְרָאוּףְשְׁטוּמְלָשָׂן, מִיטּהָעָנָטָן אָזְן פִּינְגָּרְדָּעָן רָעָדָן.

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. מִינְעָאַוְיָגָן זִיכְרָנוּנָאַמְּרִירְוִילְעָה הַוְנְגָעָרוּקָעָר
גָּעוּזָאָרָן.

פֶּלְאַסְטָאַס (חַיִּיטְפַּאֲרָבוֹגְנוּגָעָן אָזְן חַיִּיטְפִּינְגָּעָצִיכְוָן). מִוְיָיּ
נָעָדָמָעָן... שִׁוְנָהָיָוֹן פָּוּן פֻּעְרָטְיָעָן... אַפְּרָאַדְיָטָאָס בָּאֶגְלִיְּטָעָרָיָנָם...
אַיְירְזִוְיָטְגָּעְבָּעָטָן...).

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. זִיךְרָהְיָבָן... זִיךְרָהְיָבָן... אַיךְ אָזְן
בָּאָוּזָעָן...).

קֶרְאַסְטָעָרְמָעָן. דִּי עַרְשָׁטָעָזְטָמְעָן! דִּי עַרְשָׁטָעָן! דִּי,
וּוּלְכָעָגְיָיטָס אַפְּרָוִיסְטָן!..

פֶּלְאַסְטָאַס. אַלְטָעָרְפַּאֲטָעָר, גְּרִיטָאָזְן דִּינְעָאַוְיָגָן!

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. אַוְעָן אַיךְ קָאָזְן נִאָרְפָּרְסִישָׂ רָעָדָן!

בֶּאַרְזִיְּנָעָ (בָּאָוְיִזְנְדִּיקְזִיְּדָן צֹוְיִשְׁוָן דִּי פַּאֲרָנוֹנְדָּעָרְגָּעָנְפָּנְטָעָ
טָעַפְּיִיכְעָרָ). אַיְירְקָאָנָטְזָן צֹוְיִשְׁוָן דִּי עַבְּרוֹאַשְׁוֹגְגָּאַהָה
צֹוְיִשְׁוָן דִּי גָּעָנוֹרָאָלָן).

פֶּאַרְמָעָנִיאָ. בַּיְיָ צָעָוָס, פַּאֲרָשְׁטָעָלָט מִירּ נִשְׁתָּמָעָן
בְּלִיקְ!

בֶּאַרְזִיְּנָעָ. וּוּאָסְ וּוּלְטָאַירְ, גְּרִיכְן? פַּאֲרָוָאָס הָאָט אַיְרְ אָוְנוּ
אַרְוִוְיָסְגָּעָוְיָנְקָטְ?

פֵּיל אַט אָס. צוֹ דָּרְקָוִוִּין מִוּט אֲוַיְּעָר אַנְבְּלִיךְ אָן אַלְטָן, מִידָּן.
מַאן.

בָּאַרְזִיְּנָעַ. הָאָט אַלְעַקְסָאנְדְּרָדָם בָּאַפּוּילְן?

בָּאַרְזִיְּנָעַ. פָּוָנוֹאַנְגָּעָן וּוַיִּסְטוּ, אַיךְ בֵּין נִישְׁתָּאַלְעַקְסָאנְדְּרָ?

בָּאַרְזִיְּנָעַ (שָׂאָרָךְ אַנְקוֹנְדִּיקְאָסְט). עָר וּוּעַט דִּיךְ בָּאַשְׁטְרָאָפְּן
פָּאָר וּוּלְן אִים פָּאָרְקָלְעָנְעָן. (גַּעֲלַכְתָּעַר צְוִישָׁן דִּי גַּעֲנוֹאַגְּזָן).

פֵּיל אַט אָס (שְׁאָלָץ). וּוָסְטָוִוִּיטָוּ, וּוּרְ אַיךְ בֵּין?

בָּאַרְזִיְּנָעַ. אַכְּלָעָס נִישְׁתָּאַלְעַקְסָאנְדְּרָאָס.

סְרָאָט עַדְאָס. בַּיְּ צְעָאָס, זָוְ קָעַן האַמְּעָר! דָּס מָוָאַלְעָקְסָאנְדְּרָדָם וּוַיִּסְטוּ.

בָּאַרְזִיְּנָעַ (קָוָקְטָזִידְ אַרְוֹסָה).

פְּטָאַלְעָנְעָטָן בְּלָוִוִּין. דַּוְוָן אַלְיָוִן מָאָכְתָּה עַלְעָלָר וּדְ אַונְ רִינְגָּעָר אַיְן
דָּעָר בָּאָה, וּוָאוּ דָאָרְיוֹסָה אַטְזָיךְ גַּעֲפְּלָוִוְשָׁקָעָט...
בָּאַרְזִיְּנָעַ. דָּעָדְטָ אַוְיד אַלְעַקְסָאנְדְּרָדָם פָּוָן דָּאָרְיוֹסָה מִיטָּה
אוֹזְבָּכָעַ וּוּרְטָעָר? דָאָרְיוֹסָה אַיְן גַּעֲשָׁלָאָגָן, אַבְּעָר נָאָךְ נִישְׁתָּאַלְעַקְסָאנְדְּרָה
אוֹן עָר אַיְזָה נַאֲבָלָעָר קָעָנִיגְן.

פָּאָרָמָעַנְיָא. דַּוְוָאָרְדִּינְסָטָה דִּי לְעַקְצִיעָה, פְּטָאַלְעַמְּעָאָס.

סְלִיטָאָס. וּוַיִּסְטוּ דָּאָה, אָזְדוֹ אַונְ דִּינְגָּעָר חַבְּרָתָעָם זִינְעָן אַלְעָקְסָאנְדְּרָדָם גַּעֲפָאַגְּנָעָנָה.

בָּאַרְזִיְּנָעַ. מִיר וּוַיִּסְטוּ, וּוּ אַזְוִי אַיר קָוָמָט אַיְן דָאָרְיוֹסָה
גַּעֲצָלָטָה. מִיר וּוַיִּסְטוּ. אַיר זִוְּתָה נִישְׁתָּאַלְעַקְסָאנְדְּרָה גַּעֲלָאַדְעָנָה גַּעֲטָטָה, אַונְדוּ דִּי
צִוְּתָה צָוְ פָּאָרְטָרִיבָּן. (גַּעֲלַכְתָּעַר צְוִישָׁן דִּי גַּעֲנוֹרָאַלְעָן).

פָּאָרָמָעַנְיָא. זָוְ אַזְוִי קָלוֹגָן, וּוּ שְׁיוֹן. וּוּ הַיִּסְטוּ, מִין
שְׁיוֹנָעָה?

בָּאַרְזִיְּנָעַ. בָּאַרְוִינָה.

פָּאָרָמָעַנְיָא. וּוּרְ דִּינְגָּעָר פָּאָטָעָר?

בָּאַרְזִיְּנָעַ. אַרְטָמָאַבָּאַצָּאָס.

פָּאָרָמָעַנְיָא. נְרוֹוּסָעָר פָּעָרְסִישָׁר יְחֻוָּס... אָזְדוֹ דִּי מְוּטָעָר
אַגְּרִיכִין, מַעֲמַנְאָנס שְׁוּעַסְטָעָר...

אלעקסאנדר אוֹ דיאגנוןעס

ב א ר ז י נ ע. האסטו זיך שווין דערקוויקט מיט אונזער אַנְבָּלִיך,
אלטער, מידער מאן?

פ א ר מ ע נ י א. בי צואם, איך האב מיין מידקיט פאָרגעטען.

ב א ר ז י נ ע. קאנגען מיר זיך אומקערן צוריק. אידער זיינען מיר

שווין שְׁקַלְאַפִּינֶס, אַרְוִוִּיכְּפִּירֶת אֵין מַארְק, פֿוֹן מענער באָקּוּקט אָוֹן
געקייפט צו ווערטן?

פ א ר מ ע נ י א. איר זוּיט אלעקסאנדרערס געפֿאנְגּוּנע. וואָס ער
וועט מיט אַיְיך טָאָן, ווועט אַיְיך צִיְּטִיך גענְגּוּטָן דערוּוּיסָן.

ב א ר ז י נ ע. וועלָן מיר זיך אומקערן צו זיך אָוֹן פֿוֹן אלעַקְ
סְּאַנְדָּרָן אַפְּוּוֹאָרָטָן אַונְזָר גּוּרְל. (ווייט אַרְוִוִּיכְּפִּירֶת קָאָפּ גִּיט זִי
אַרְיִיךְ צְרוּיךְ אֵין אַיְיך פָּאָוִילִיאָס, נַאֲכְּפָלְגְּנִיךְ אַיְרָעָטְרָעָטָס).

פֿט אַל אַמְּעַאָס. אַיז דער צַעַלְט דָא נִישְׁתְּ פֿוֹנְסְּטָר גְּעוּוֹאָרָן?
סְּרַאַט עַרְאָס. מיר אַיז דָא פֿרְיוּר אַזְוִי הַוִּיס גְּעוּוֹזָן, אַיְצָטָעָר
אַיז מִיר קָאָלָט.

קַלְיַסְטָאָס. וואָס וועט אלעקסאנדר זאגָן?

קַאָלִיְסְטַעַנְעָס (וועלכער האָט די גָּאוֹצָעָט צִוְּעָט אַיז
אַשְׁרִיפְט). אלעקסאנדר וועט פֿאָר אַיְיך קִין אַוְינְגָן נִישְׁתְּ האָבָן.

פֿט אַל אַמְּעַאָס. אַיז ער דעַן בְּלִינְדָר? אַיז ער דעַן טוּוִיט?

קַאָלִיְסְטַעַנְעָס. ער אַיז מִין תְּלִמְדִיד — אָוֹן דָּאָס אַיז אַלְעַז.

פֿט אַל אַמְּעַאָס. אַ, יָא. מיר וואָלָט פֿאָרְגָּאָנְגָּעָן די גָּאנְצָע לְסָמֶט
צָו לְעָבָן, ווען אַיְיך וואָלָט גְּעוּוֹזָן דִּין תְּלִמְדִיד. (געלעכטער).

פֿעַרְדִּיק אָס (קָוּחָט אַרוּס מִיט קָאָכְעָר אָוֹן סָאָרוּוּר, וועלכָע
הַיְבָנוּ אָזָו גְּרוּיטָן די טִישָׁן). שְׁאַרְפָּה גַּעֲקָאָכְט אַבְּעָר גּוּט. עַס בְּרָעַנְט
דָּאָס מַוְיל פֿוֹן מַאֲנְכָעָנָם גַּעֲקָעָכְיָן, אַבְּעָר עַס אַיז נִשְׁתְּ גִּיפְט, אָוֹן זַיְעָר
זְיוּוּן לְעַשְׂתָּר דִּעְם מַוְיל גָּאנְצָע וְאַוְנְדָעָלָעָן.

פֿט אַל אַמְּעַאָס. איך האָב אַן אַיְונְפָאָל, הערט מִיך אָוּס.
ווען אלעקסאנדר וועט ביַי דער מַאְלְצִיָּט אַרְיוֹנְגִּיסָן אַיז זיך אַהְיֶש
בִּיסְלָ פֿוֹן דִּעְם פֿעַרְסִישָׁן וּוּוִין....

קַאָלִיְסְטַעַנְעָס. אלעקסאנדר טְרִינְקֶט אַוְיך וּוּוִינִיך.

פֿט אַל אַמְּעַאָס. איך בין זִיכָר, הַיְנָט וועט ער טְרִינְקֶעָן.

דַּעַר זַיְעָן גְּרוּסָם, דַּעַר דּוֹרְשָׁת נַאֲך גְּרוּסָר....

פֿאָרְמַעְנִיאָא. דִּיְין אַיִינְפָּאֵל וּוֹאָס אַיּוֹ?

פֿטְאַלְמַעְנִיאָא. וּוֹעֲן עֶרְבָּעַת בָּאַטְרוֹנְקָעַן זַיִן, וּוֹעֲלַן מִיר אַרְיִינְפָּרְוִן דַּי אַלְעַפְּרֵשְׁיַע שִׁוְּהִיחִיטַן. דַּעַמְּאַלְט וּוֹעֲלַן מִיר זַעַן, צַי וּוֹעֲט עֶרְבָּעַת נַאֲךְ מַעְר בָּאַטְרוֹנְקָעַן וּוֹעֲרָן.

קַאַלְיִסְטַּעַנְעַס. דַּו מַוְּטוֹת שְׂוִין בָּאַטְרוֹנְקָעַן זַיִן.

פֿטְאַלְמַעְנִיאָא. זַיִן דָּוְרְשְׁתַּע גַּעַשְׁטְוִילְט פָּוּן וּוֹיִין, וּוֹעֲט דַּעְרָ בָּרוּזְעַן-הַוְּנָגָע אַוְפְּשְׁטִיְיגַן אַיִן אַיִם.

קַאַלְיִסְטַּעַנְעַס. אוּן אַיךְ פָּאַרְשְׁרִיבַּע שְׂוִין: דַּעְרָ קַעְנִיגַּה אַטְבָּן פָּטְאַלְאַמְּעוּאָס פָּוּן זַיִינָע אַוְיָן.

פֿאָרְמַעְנִיאָא. פָּטְאַלְאַמְּעוּאָס, דִּיְין פָּלְאַן זַאְל דָּוְרְכְּנָפְרִיט וּוֹעֲרָן. (אלעקטאנדער אוּן העפְּסְטִיאָן קַוְמָעַן אַרְוִוִּיס פָּוּן בָּאַד-פָּאוּרִי זַיִאָן).

אַלְעַקְסַאַנְדָּר (גִּיְיט צָוָס טְרָאָן). פָּוּן אַגְּלְדָּעָנָעָר וּוְאַנְעָאָע אַוְיָף אַגְּלְדָּעָנָעָם טְרָאָן — אַיִצְטָעָר פִּילְאַיְיךְ זַיְךְ קַעְנִיגְלָעָךְ. (זַעַט זַיִד). דַּעְרָ זַיִן גַּאֲרְנִישָׁט וּוֹיְכָה. (שָׁפָאָרְט זַיִד אַזְמִינוֹן קַאְפָאָפָא זַיִן פָּוּן טְרָאָן). וּוֹיְזַעְטָאָס מִין קַאְפָאָפָא דַּעְרָמָעָם וּוֹעֲנְטָלָה? שִׁינְיַט עֶרְבָּעַת אַיִצְטָעָר? — דָּאָרָה אַיךְ אַיִצְטָעָר אַנְדָּעָרָשׁ רַעְדָּן? וּוֹיְזַעְטָאָס מִין שְׁטִימָע אַיִצְטָעָר קַלְיְנִינְעָן? זַאְל זַיִן פָּוּן אַגְּלְדָּעָנָעָם טְרָאָן נַאֲלְדָּעָנָעָם קַלְיְנִינְעָן? אַדְעָר גְּרָאָד פָּוּן אַגְּלְדָּעָנָעָם טְרָאָן דָּאָרָה זַי שַׁאֲדָה, וּוֹאָס מִיר האַבְּן דָּאָרְיוֹסְן נִישְׁתָּעָבָטָם. עֶרְבָּעַת מִיר גַּוְאָגָט, וּוֹיְמַעְן דָּאָרָה זַיְךְ בָּאַנְעָמָעָן, וּוֹעֲנָמָעָן. זַעַט אַוְיָף אַגְּלְדָּעָנָעָם טְרָאָן? אַדְעָר אַפְּשָׁר הָאָט עֶרְבָּעַת מִיטְגְּעָנוֹן פִּילְאַן זַיִן נַאֲלְדָּעָנָעָם טְרָאָן! אַדְעָר אַפְּשָׁר הָאָט עֶרְבָּעַת מִיטְגְּעָנוֹן וּמַעְן מִיטְגְּעָנוֹן? זַיִן זַיְךְ אַוְיָף זַיִן פָּעָרְדָּה? וּוֹעֲרָ וּוֹיְסָם, אַפְּשָׁר זַיְץָט עֶרְבָּעַת אַוְיָף אַגְּלְדָּעָנָעָם טְרָאָן אַנְשְׁטָאָט אַזְמָטָה... (שְׁפִּרְיוֹגְט אַזְמָטָה). אַזְוּעָק מִיטְגְּעָנוֹן נַאֲלְדָּעָנָעָר בָּאַרְבָּאָרְיוֹן! מִין רַוְּבָּעַט אַחֲעָר, אַוְיָף אַוְנוֹזָר גּוֹטָן גּוֹרְבִּישָׁן שְׁטִוְינְגָר! נַאֲךְ דַּעְרָ מַאֲלְצִיוֹת קַעְרָ אַיךְ זַיְךְ אָס אַזְמָעָן מִין גַּעַצְעָלָט צּוֹרִיק, אַזְמָעָן אַיִינְפָּאַכְּקִיטָּה בֵּין אַיךְ פִּילְאַרְיוֹכָה. קוֹם, הַעֲפָסְטִיאָן, לִיְוָג זַיְךְ צַוְּמָה. קַרְאָטְעָאָס, פִּילְאַטְאָס, קַלְטָאָס, פָּטְאַלְאַמְּעוּאָס, קַאְלִיסְטָעָס, פָּאַרְמָעָנִיאָא, פָּעַרְדִּיקָס, פִּילְאַטְאָס, קַלְטָאָס, מִין שְׁבַּן זַיִן פָּוּן לִינְקָם, נַעַם, אַיךְ קַעְנִתְעַט אַוְיָרָעָר פָּלְעָצָעָר. מִיר הַיְּבָן אַזְמָעָן אַוְנוֹזָר מַאֲלְצִיוֹת. זַיְיָ נַעַן דַּי שְׁפִּיְיָן נַאֲלָד? אַזְמָעָן אַיךְ דַּעְרָ וּוֹיְן פָּוּן נַאֲלָד?

פֵּרְדִּיקְאָס. אָזְוִי וּוַיִּתְהַאֲטָה דָאָרִוּס נַאֲךְ נִישְׁתְּגַבְּרָאָכְטָם,
אַכְּבָּר וּוַיְיָן אָוֹן שְׁפִּיוֹן טַעַמְּעָן גַּאֲלָרוֹס. אָוֹן אַוְיךְ אַומְעַנְדָּלָעָךְ רַיְיךְ אַיְזָן
וַיְיָן קַיְךְ. עַס שִׁינְטָמִיר, מַעַן הַאֲטָה אַיְזָן אַיר גַּעֲקָאָכְטָ פָּאָר זַיְן גַּאֲנְצָעָר
אַרְמַיִּוֹן.

קַאְלִיְסְטָעָן עַס. דָאָס קַאְנוֹ אַיְיךְ דָעַרְקָלָעָן.

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. מַוְרָן וּוְילָן בָּאַלְעָרָנָט וּוּרָן.

קַאְלִיְסְטָעָן עַס. פָּוֹן אַיְבָּיס אַיְזָן אַוְסָן אַמְּנָהָג בַּיְדָי
פָּעָרְשִׁישָׁע קַעְנִין אַונְטָרָצְטוֹרָאָן זַיְעָרָע גַּעַסְטָ אַזְוִיפָּלָן מַאֲכָלִים, אָוּ
וּוְאָס זַיְהַאָבָן נִשְׁתְּגַעְקָאָנָט אַלְיָיָן אַוְיָפָעָסָן, הַאָבָן זַיְן גַּעַנְוָעָן אַחִים
פָּאָר זַיְעָר דִּיְנְעָרְשָׁאָפָט.

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. דָאָס אַיְזָן אַכְּבָּר אַחֲזָאָה גַּעַוְעָן! וּוַיִּסְטָוּ
נַאֲךְ עַפְעָם פָּוֹן דִּי טִישְׁ-מְנָהָגִים פָּוֹן דִּי פָּעָרְשִׁישָׁע קַעְנִין?

קַאְלִיְסְטָעָן עַס. אַיְיךְ הַאָבָן זַיְהַאָבָן אַוְפָעָגָעָאָמָלָט, וּוּ אַרְיָסְטָאָז
טַעַלְעָם וּוְאָלָט זַיְהַעַר אַוְיָפָזָאָמָלָעָן נִשְׁתְּגַעְקָאָנָט.

פָּאָרָמָעָן יָאָ. וּוּ מַזְוָטָו זַיְהַשְּׁטָעְנְדִּיק בָּאַרְיָמָעָן, קַאְלִיְסְטָעָן
נִעְסָן?

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. דָרְקָ-אַרְיָן אַיְצָעָר, פָּאַרְמָעְנִיאָ! קַאְלִיְסְטָעָן
נָעָם וּוְילָן בָּאַלְעָרָנָעָן.

קַאְלִיְסְטָעָן עַס. דָעַרְפָּעָרְמָהָטָה קַיְוָנְמָאָל נִשְׁתְּגַעְקָאָנָלָדָן
צָוָם טִישְׁ-מָעָר וּוּ צָוָעָלָפָט פָּעָרְזָאָנָעָן.

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. אַגְּלָיָק דָאָס פָּאָר זַיְן פָּאָלָק!

פֵּרְדִּיקְאָס. דָו לְאַרְסָט אַיְזָן וּבְצִיקָּאָדָעָר וּבְצִיקָּאָ.

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. זַיְהַעַס זַיְהַעַס בַּיְמָר נִשְׁתְּגַעְבָּר, אָוּן
אַיְיךְ קַאְדָּנִשְׁתָּ פָּאָר זַיְעָר דִּיְנְעָרְשָׁאָפָט. וּוַיִּתְהַעַר, קַאְלִיְסְטָעָנָעָס.

קַאְלִיְסְטָעָן עַס. עַר אַלְיָיָן אַיְזָן גַּעַזְעָסָן הַיְנָטָר אַפָּאָרָהָאָגָגָן,
וּוְעַלְכָעָר אַיְזָן אָזְוִי אַוְסָגָעָהָאָגָגָן גַּעַוְעָן, אָוּן עַרְפָּעָרְמָהָט זַיְן זַיְהַ
נָעָם גַּעַסְטָ, אַכְּבָּר זַיְהַ אַיְסָמָנִשְׁתָּ.

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. גַּעַטְלָעָךְ אָוּן — אַיְינְזָאמָן!

קַאְלִיְסְטָעָן עַס. אָוּן הַאֲטָה עַר גַּעַגְעָסָן מִוְּת זַיְנָעָנָעָס גַּעַסְטָ אָוּן
אַיְזָן צִימָעָר, אַיְזָן עַר דָאָךְ נִשְׁתְּגַעְקָאָנָט מִוְּת זַיְהַזְוָאָמָעָן. דָעַרְבָּי אַיְזָן
עַר גַּעַזְעָס אַוְיָפָקִישָׁנָס, אָוּן זַיְהַזְוָאָמָעָן.

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ נִשְׁתָּהְ? וְזַיְןְ?

קַאַלְעָקְסָאנְדֶּרְ עַנְפָּעָסְ? טְרִינְקָעָןְ? זְיַוְּנָעָןְ? זְיַיְּ צְוֹגָלָאָזָןְ?

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? וְזַיְןְ? וְזַיְוְןְ? אַיְםְ? אַיְםְ? אַיְםְ? אַיְםְ?

קַאַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? אַיְםְ? אַיְםְ? אַיְםְ? אַיְםְ? אַיְםְ?

פְּטַאַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? קְיֻזְןְ? שְׁלַעֲכָטָעָרְ מְהַנְּגָןְ?

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? צְוֹנְגָנְגָןְ?

פְּטַאַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? טְרִינְקָעָןְ? טְרִינְקָעָןְ...?

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? קָאָרְגְּןְ אַיְךְ?

פְּטַאַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? דּוֹ טְרִינְקָעָטְ קְוּםְ, פְּאַרְשְׂוִינְדְּטְ אַיְיךְ אַוְנוֹגָעָרְ?

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? הַיְנְטָהְ וְעוֹטָםְ עַםְ נִשְׁתָּהְ? (טְרִינְקָטְ אַוְןְ לְאַזְטְ זְיַדְעָרְ אַוְפְּלָוְןְ) דּוֹ בְּעֵכָרְ. צְוַיְןְ טְרָאַבְּזָנְטְןְ קְוּמָעְןְ? צְוַיְןְ?

טְרָאַגְּנְדִּיקְ אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ? וְוָסְטָםְ אַיְזְ אַדְאָסְ? אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ?

טְרָאַגְּנְדִּיקְ אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ? מִירְ אַבְּנָהְ אַיְםְ? מִירְ אַבְּנָהְ?

לְאַזְטְ זְיַדְעָרְ אַוְפְּלָוְןְ? דּוֹ בְּעֵכָרְ. צְוַיְןְ טְרָאַבְּזָנְטְןְ? צְוַיְןְ?

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? קְוַנְסְטְוּרְקְ? וְזַיְןְ? וְזַיְוְןְ?

גְּרָעָכְטְ? עַםְ אַיְזְ אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ? וְזַיְןְ? וְזַיְוְןְ?

מִידְ פּוֹןְ דּוֹעָםְ? וְזַיְןְ? וְזַיְוְןְ?

פְּטַאַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? מִידְ פּוֹןְ דּוֹעָםְ? וְזַיְןְ? וְזַיְוְןְ?

אַלְעָקְסָאנְדֶּרְ אַיְםְ? וְזַיְןְ? וְזַיְוְןְ?

נְאַלְדְ אַוְןְ? אַיְדְלְשְׁטִינְעָרְ? קְיֻנְסְ? נִשְׁתָהְ? פּוֹןְ דּוֹעָםְ? וְעוֹרְטָמְ? פּוֹןְ קְעָסְטָלְ? אַוְןְ?

פּוֹןְ זְיַןְ? קְוַנְסְטְ? אַשְׁיְוָנְעָרְ? קְרָוְגְ? אַיְנְפְּאַכְעָרְ? וְזַיְןְ?

אַזְטְ אַזְטְ?

קעסטל א בעסערע פאראוננדונג. (זו די טראבאווטו). נעמת איך די צירונג צו צום דענק פארן קעסטל. איך וויל דאס קעסטל ליידיק. איך וויל און אים אויבבאווארן די אויפשריפט בון האמערס איליאדע, ועל-כע אריסטאטעלעם האט פאר מיר באזארגט. דאס וואנדערבראָרעה קעסטל ווועט באקומען דעם וואנדערבראָרסטן אינחהאלט.

ק אל יס ט ע נ ע ס. דאס מוז די אייביקיט וויסן. איך פאר-שרייבס עם אויף דורדזורות.

פוי לא ט אס (צווישן פֿאַרְמַעְנִיא אָוּן פֿאַלְאַמְעָאָס). איך גלייב, ער מון איצט שיכור זיין.

פארם ע נ י א. נישט, וווען ער געדענטט נאך זיין האמעה.
אל ע קס א נ ד ע ר.עס איזן מיר וואערעם. האט דאס קעסטל
מיר עס אַנְגַּעֲטָאָן אַדְעָר דָּר וַוֵּין? — פֿאַרְוָאָס זַיִת אָוּר שְׂטִילְלָה?
טְרִינְקֶט! (טרויקט אויס זיין בעכערו).

פֿט אַל אַמְעָס (זו פֿילְאַטְאָסָן). די וואָרָעְמִיקִיט קְוָמָט פָּוּזָין. אַיְצָטָעָר אַיזָּן די צִיִּיט, צו מאָכָן אַים נאָך וואָרָעְמִיר. (זו אַלעְזָן-סָאָנדָעָר). איך האָב פְּאָר דִּיר אַמְתָּהָה. אָ, קָעְנִיג, פּוֹן דָּאָרוּסָן אַיְבָּרָה-געְבָּלִיבָּן. דָּעְרְלוּבָּן מִיר זַיִת צּוֹצְבָּרִינְגָּן.

אל ע קס א נ ד ע ר. איך בין נִיגְנִירִיך.
פֿט אַל אַמְעָס (שטייט אויף אָוּן גִּיט צֻום פֿרְוִעָנְפָּאָוְוִילְיָאָן).
פּוֹנוֹוָאָנוּן ער קְוָמָט בָּאָלְד אָרוּס חִיטָּן די פֿרְוִיעָן, באָרוֹזְיָוָן פֿאָרוּס, אוּ פֿוֹרְט זַי צָו צו אלעקסאנדרן). אַיז זַי נִישְׁט שְׁעַנְעָר פְּאָרָן קְעָסְטָל?
אל ע קס א נ ד ע ר. וְעוֹלְכָע נִידְרִיךְיִיט האָסְטָו אַין מִיר וּוּעָן גְּעוּזָעָן, פֿטָאָלְאַמְעָאָס, אוּ דָו האָסְט זַיִת אָונְטָעְרָגְנָעָמָן צו מאָכָן מִיר אַזָּא אַוְמוֹוִירְדִּיקָע מְתָהָה?

פֿט אַל אַמְעָס. אָ, קָעְנִיג, אַזְוִי פֿוֹל שִׁינְהִיחְוָן!
אל ע קס א נ ד ע ר. נִעְמָן אַזְוָעָק פּוֹן מִיר דַעַט אַוְנְגְּנוּוּיְטִיך!
בְּאַרְזִין ע. אָ, וְאָס פְּאָר אַבְּאַלְיְידִיקָן!
אל ע קס א נ ד ע ר (אייבערוואָשָׁט). אַנְטְּשְׁוָלְדִּיקָן! איך האָב גַּעַל-לְוִוְּבָט, אַיְעָרָע אַוְעָרָן הָעָרָן נִישְׁט קִין גְּרִיבִיש.
בְּאַרְזִין ע. אָוּן וּוּן דִּין צָוָג וּוְאָלָט עַס נִישְׁט גַּעַזְגָּט, דִּינְגָּע אַוְינָן בְּאַלְיְידִיקָן נִישְׁט וּוּינִינְקָר. זַיִתְקָון אָוּן, וּיְמִיר וּוְאָלָטָן

געוען סטאטואם אָן ?עבן, שאטנס אַרוּיסגעשטיגענע פון דער אונטער-

וועלט. בין איך איינער? בין איך אַטוייט סטאטואם?

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. נישט ווען דו רעדטס אָזֶוי פִּיל.

בָּאַרְזֵין. איך קאָן אַוְיךְ זוֹנְגָּעָן. (חיט טאנץ-בָּאוּנְגָּעָן.)

אַוְיךְ טאנצָן. איך קעָן אַוְיךְ דִּיןְהַמְּעָרָה.

פָּטָאַל אַל אַמְּעָאַסְפָּה. זי אָנוּ האַלְבָּנְגְּרִיכְּזָן. באַרְזָוּנָה, דִּיןְטָאַכְּטָעָר

פָּוֹן אַרְטָאַבָּאַצָּאָס.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. איינע פָּוֹן דָּאַרְיוּסָעָם וּוּבָעָרָה? אַזְוִיפִּיל

האט ער זי גַּעֲהָאָטָן!

בָּאַרְזֵין. נַיְוִין, קַיְוִין אַוְינָעָן אַיזָּעָם נִישְׁתְּפָוֹן אָנוּן. טָאַכְּטָעָר

אָוְן פְּרוּוּן פָּוֹן פָּעָרְסִישָׁע טָאַמְּרָאָפָּן זַיְנְגָּעָן מִיר. צָוְנוּיְנְגָּעָומָן אַין

דָּאַרְיוּסָעָם גַּעֲצָעַלְטָן, אָוְם דִּיךְ אַנְצּוּקָהָן, וְועַן ער וּוְאלְטָה דִּיךְ גַּעֲפָאָנְגָּעָן.

דָּאַרְיוּסָעָם וּוּיבָּה, דִּי קַעְנִינוּן, אַיזָּעָם אַיר פָּאַוּוּלִיאָן (וּוְיַזְשָׁ אָן אַוְיךְ

אַפְּאַוְילִיאָן אָיזָעָם הַיּוֹטָעָגָרָוָת). צַוְּאָמָעָן מִיטָּדָאַרְיוּסָעָם מַוְתָּעָר אָוְן

זַיְנָעָן צַוְּיִי טָאַכְּטָעָר.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. פָּאַרְוּאָסָהָטָמָעָן מַעַן עַמְּרִירְפְּרִיעָר נִישְׁתְּ

גַּעֲזָאָנָטָן?

פָּטָאַל אַמְּעָאַסְפָּה. מִיר הַעֲרָן עַמְּצָוּמָה מַאְלָה.

קַרְאַטְעָרָאַסְפָּה. מִיר זַיְנְגָּעָן גַּעֲזָאָנָטָן צַוְּמִיר, אַלְעָפָאַוְילִיאָנָעָן

דוּרְכְּזָוּבָּן.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. נַיְיִ, קְרָאַטְעָרָאָסָה, גַּוְבָּה זַיְיִ אַבְּעָדָה מַיְוִין גַּרְוָסָה.

זַאְגָּזִי, זַיְיִ דָּאַרְפָּהָן נִישְׁתְּפָאָרָה אַהֲבָה פָּאַרְדָּלְעָסָה פָּוֹן מִיר. דָּעַרְקְּלָעָר

זַיְיִ זַיְיִ וּוּעָטָבָּה מִיר גַּאֲרָנוּשָׁתָפָּלְעָן, זַיְיִ בִּי דָּאַרְיָוָסָן.

פָּיְלָאַטְעָסָה. אַוְיךְ קַיְיִן מַאְזָן נִישְׁתְּ.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. דִּיןְגְּלִיקְּ, פִּילְאַטָּאָסָה, וּוָאָס זַיְיִ הַאֲבָהָן עַמְּ

נִישְׁתְּגַעְהָרָטָה. — נַיְיִ, קְרָאַטְעָרָאָסָה, אַיזָּעָם זַיְיִ וּוּידָה אַיזָּעָם אַוְיךְ

אַין בָּאַגְּעָמָעָן.

בָּאַרְזֵין. אַוְיךְ קַיְיִן מַאְזָן נִישְׁתְּ.

שְׁעַנְסְּטָעָעָן קַעְנִינוּן, וּוּלְכָעָה אַהֲבָה וְועַן דִּי עַדְדָה בָּאַשְׁיָוָתָה. וְועַן זַיְיִ וּוְאלְטָה

גַּעֲלָבָטָה אַין דָּעַרְ צִוְּתָה פָּוֹן פְּרִיאַמָּאָסָה זַוְּן, דָּעַם גַּעֲלָבָטָה הַעַלְדָּאַלְעָקָה-

סָאַנְדָּרָאָסָה פְּאָרִיםָה, וּוְאלְטָה ער זַיְיִ אַזְוּלְגָּעָנְגָּבָטָה פָּוֹן אַיר מַאְזָן, נִישְׁתְּ

אלעקסאנדר אוּזַּגְעָנוּס

אויער שיינע העלענע. וויל נאך מער פאסט זיך אויף איר דאס האמען-רישען ווארטה: „אן אומשטערבּעלעבער געטען באמת גלייכט יונע פון אנזונען.“.

ק ר א ט ע ר א ס. איזטער ווערט די שליחות מיר באזונדרעס אַנגענעט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איזטער בליבסטע דאס.

ק ר א ט ע ר א ס. א, קעניג, טרויסטן מיר די שליחות נישט? איך וועל זיין דער ווייכטער אין טאן, און מיין באנעםן וועט זיין אליאן די מילדקייט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אבער מיט דינע אויגן וועסטו זי באלייד דיקן. איך טריי איך קיינעם די שליחות נישט. איר וועט אלע זי אַוּעַקְגַּבְעָנָעָן מיט אייער אויגן פון איך מאן. איך וועל די שליחות אליאן טאן, קום, העפטעטיאן צום פֿאַוּוֹילִיאָן פֿוּן דער קעניגן.) (גייט

ב א ר ז י נ ע. פֿאַרְוּאָס בין איך נישט די קעניגן? אויף מיר האט ער זיך קיומ אומגעקופט.

פֿט א ל א מ ע א ס. איך האב געמאכט אַטְעוֹת. גייט צוריק, פרדייען, אין אויער פֿאַוּוֹילִיאָן.

ב א ר ז י נ ע. א, פרידניען, אונזער נידער לאגע דאס איז נישט קלענער פֿאַר דארויסעם מפלח אין בעלד. (גייט אַפְּ מִיט די פרויען, די אויגן געוענדט אויך אלעקסאנדרן. בי זי פֿאַרְשְׁוּוֹינְדְט איז אויך פֿאַוּוֹילִיאָן.).

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. איך האלט מיך אלע פֿאַר אַכְרִימָעָר. איך וועט, איך האב געשויגן די גאנצע צייט און זיך נישט באַרְוֶט, איז איך קען אלעקסאנדרן בעמער פֿיל פֿאַר איך.

ט ד א ב א נ ט ז (עפטענו פֿאַרְוָאַנְדְּעָר די טעפֿיכָעָר פֿוּן פֿאַוּוֹילִיאָן פֿוּן דער קעניג אלעקסאנדר! זי גענווארן ווענדן איזטער זיינער אויפֿמְעַרְקְזָמְקִיט צו דעם, וואס טס וועט פֿאַרְקָומָעָן איז יונעם פֿאַוּוֹילִיאָן. אלעקסאנדר אויך העפטעט-יאן בליבן שטיין פֿאַר דער עפטעונג. די קעניגן שטייט מיט די הענט אויך איך געוויכט. דארויסעס מוטער ציט זיך אויס אויפֿן געוויכט פֿאַר העפטעטיאָנוּן, ווי ער וואלט געוען אלעקסאנדר. העפטעטיאָן זעט

אייז איר טעות און טרעט אָפּ הינטער אלעקסאנדערן. די מוטער הייבט אויף איר קאָפּ, דערקענט איר טעות און שרייט אויף.).
מוֹטַעַר. אָ, אִיךְ האָבּ נישט געוואָסֶטֶן! אִיךְ האָבּ געמיינט,
יענֶדר אִיז אלעקסאנדער.

אַלְעַסְמַחַת אַלְעַסְמַחַת. דָוַיְהַטְמַהַט קִיְמַת טָעוֹת נִשְׁתַּחֲוֵת גַּמְעָכָת. אִיךְ
על אִיז אלעקסאנדער. אָזָן דָוַיְהַטְמַהַט פָּוֹן דָּאָרוּסֶט?
מוֹטַעַר. גַּעֲוָעַן. מִין אָוּמְגָלִיקְעַבְּעָר זָן אִיז דָאָךְ שָׂוִין טָוִיט.
אַלְעַסְמַחַת אַלְעַסְמַחַת. דִּין זָן אִיז נִשְׁתַּחֲוֵת טָוִיט.

מוֹטַעַר. אָ, גַּעֲטָעָל!

קָעַנְיִיגַן (הייבט אויף הויז דעם קאָפּ, די הענט נאָז אַלְעַסְמַחַת גַּעֲזִיכְטַן).

אַלְעַסְמַחַת אַלְעַסְמַחַת. אָ, קענִינִין, פָּאָרוּסֶם האָלְסֶטֶן דִּין גַּעֲזִיכְט
פָּאָרְבָּאָרְגָּן?

קָעַנְיִיגַן. (יאָחָשֶׁת אָרוּסֶט פָּוֹן הַינְּטַעַר דִּי הַעֲנוֹת). אָ, אַ גַּעֲפָאנְן-
געַנְעַצְוַן זָוַיְן!

אַלְעַסְמַחַת אַלְעַסְמַחַת (זְיוּנָר וּזְיוּנָן). אִיךְ וּוּלְעַס דִּיר אָזְזִי לִיּוֹכֶט
מאָבוֹן וּוּיְמַעְלָעַר.

קָעַנְיִיגַן (שְׁפָרִישַׁט אָוִיס זְדִי אָזְעַטְסַן אָזְדַּעַט אָרוּסֶט פָּאָרְ-
צְוִיְּפָלֶט אָזְדַּעַט בִּיטָּעָר). לִיְכַּט מַאֲכַן!.. (אלעקסאנדער אָזְהַעַפְּסְטִיאָן
מַטְכָּן אַ שְׁרִיט צְרוּקִין בֵּית אָנְגְּלִיקָן פָּוֹן אִיךְ שִׁינְקִיטַן, צְוִישָׁן דִּי גַּעַנְעַ-
רָאָגָן גַּיְתָן דָוַזְדַּעַט אַ גַּעֲמָרְטָל).

פְּטָאַלְמַעַן אַמְּעַטְמַעַן (פְּלִיסְטָרָט). דָאָס אִיז דָעַר סְוָף פָּוֹן אלעַסְמַחַת
סְּאָנְדָעָרָם וּוּיְבָעָרְפָּרָעְמְדָקִיט.

קָאַלְיִיסְטַעַנְעַס (לְאַכְט אָוִיפּ מִיטּ חֹזֶק).

אַלְעַסְמַחַת אַלְעַסְמַחַת (וּוּיְ�עוּ וּוּאַלְעַט קוֹרֶט צָוּמָעָט גַּעַקְומָעָט).
דוּ בִּזְוָת אַ גַּעֲפָאנְגַּעַנְעַעַן. דָאָס מַזְוָטוֹ בְּלִיְוָן. אַבְּעָר דָוַיְהַטְמַהַט קענִינִין,
אוֹן וּוּיְ אַ קענִינִין וּוּסֶטֶן אִיךְ בָּאַחֲאַנְדָלֶט וּוּרָן, נַארְנוּשֶׁט זָלְגַעַ-
עַנְדָרֶט וּוּרָן אַין דָעַט, וּוּיְ דָוַיְהַט גַּעֲוָיִינִט זָוַיְלָעָן. דָעַר דָאַזְוָינָעַר
גַּעַצְעַלְט, וּוּלְכָעַר אִיז דָאָרוּסֶט גַּעַוְעַן, וּוּטַט בְּלִיְוָן דִּיןָעַר — פָּאָר
דִּיר אָזְן דִּיןָעַר טַעַכְטָעַר אָזְן דָאָרוּסֶט מַזְמָעָם. באַטְראָכֶט מִיךְ אָזְן

אלעקסאנדר אוון דייגונגעט

מיינע פריינט איצטער אלס דיוינע געסט. אוון ווילסטו, קאנסטו זאגן,
דו ביוט איצטער צו געסט נישט אויפגעלאיגט.
קעניגן ז. לאנט פון מיר? דו קאנט זיך דאס פאַרגניען.
דו ביוט דער זינער.

אל עקס אנד ער. דו ווייסט, וואס אוון ווי א זינער וואָלט גע-
טאָן, פְּלִיאַכְטֶן גָּהָר, וואָס דָּאַרְיָום וְוָאָלְטֶן גָּעֲטָאָן, זָוָעָן ער וְוָאָלְטֶן זָוָעָר
געוועזן, אוון אַיך וְוָאָלְטֶן אַ ווּוּב גַּעַתְּאַט אַזְׂוֵי שִׁין וְוּדָוָן...
קעניגן ז. איצטער רעדסטו די שפֿראָך, וועלכּע אַיך האָב
דערוואָאָרט צו העָן. אָ, גַּעַטְּעָר, פְּאַרְוֹאָס בֵּין אַיך נישט הַעַלְעָעָר!
אל עקס אנד ער. באַטְרָאָכְט זִיך, אָ, קעניגן, ווי אָונְטָעָר
דעַם שְׁווֹז פּוֹן אָפְּשָׁטוּסְטָנְדְּרִיקָעָר הַעַלְעָכְטִים.
קעניגן ז. אָזָא באַלְיְוִידְקוֹנָן!

אל עקס אנד ער. באַלְיְוִידְקוֹנָן? קעניגן, ביוט די שענטטע
פרוי, וועלכּע אַיך האָב ווּעָן גַּעַזְעָן. אוון בין אַיך זָוָעָן צִיל נישט
אוֹן אַסְכְּד יָאָן, וְעַדְרָה מִינְעָן גַּעַנְעָרָאָלְעָן אָן, וועלכּע האָבָן אַיז זְיֻעָרָע
יאָרָן אַסְכְּד מַעְרָפְּרוּעָן אַגְּנָעָטְרָאָפָּן. וְעַ, וְוּזְיַוְּקָעָן דִּיך אָן! מִיט וְעוֹלָ-
כָּעָר באַפְּוּוֹנְדָּעָרָנוֹג, מִיט וְעוֹלָסְעָר אַנְטְּצִיקָוָן, ווּוְיל אַ גַּעַטְּנְגְּלִיְּכָע
שְׁטִיטָמִיט דָא פָּאָר זַיִ. אוון דָאָר בִּזְוֹטְוּ בֵּין מִיר גַּעַזְעָרָט וְוּי אָונְטָעָר
דָאַרְיָוםָעָס דָאָר אָן שַׁוִּי. קוֹיָן שְׁלַעַכְּטָס וְעוֹט דִּיך נִישְׁט טְרָפְּן, אוון
נִישְׁט די קַלְעַנְטָע באַלְיְוִידְקוֹנָן. אַין דָעַם דָאָזְקָעָן גַּעַצְעָלָט בִּזְוֹטְוּ קַעַ-
נִיגְיָן אָן חָרְשָׁעָרִין. עַר גַּעַהְרָתְּ דִיר מִיט אַלְזִי, וְוָאָס אַין אִים. אַיך
וּוְל זִיך נָאָר דָעַלְזָוָן דָאָס שִׁינְעָע קַעַטְטָל דָאַרְיָוםָעָס אלָס גַּעַשְׁנָק
זִיך אָוִיסְצָוְבָּעָטָן.

קעניגן ז. מיינסטו ערנטט?

אל עקס אנד ער. קענטט נישט אלעקסאנדרען, וועסט מִיך
פּוֹן מיינע טָاطָן אַרְוִוְסְטְּרָקָעָן. ביוט קעניגן אוון דִּין מְלוֹכָה אַיז
אַט דָעַר גַּעַצְעָלָט. דו וועסט הָעָרָשָׁן אַיבָּעָר די דִינְסְטָן אוֹן קַנְעָכְטָס, וְעוֹלָ-
כָּעָר האָבָן דִיך דָא שְׁטָעָנְדִיקָעָט. קוֹינְעָר טָאָר דִיר דָא נִישְׁט שְׁטָעָן.
עַס אַיז דִין הוֹיְלִיקָטָום, וְוָאָס טָאָר פּוֹן קוֹיְנָעָם נִישְׁט באַטְרָאָטָן וְעוֹלָן.
מיינע גַּעַנְעָרָאָלְעָן הָעָרָה, וְוָאָס אַיך זָאָגָן, אוון אַיך וְעוֹל עַס זִיך נִישְׁט דָאַרְפָּן
איְבָּעָרוֹאָגָן, אַבָּעָר אַיך אַלְיָוָן בֵּין פּוֹן דָעַם אַנְזָאָגָן נִישְׁט אַוְיסְגָּעָלְאָסָן.

קעניגין. דו און דיינע גענעראלן וועלן מײַן שיינקסיט גאנע פאָרגענסן?

אלעקס אנדער. זי וועט אונז הייליך זיין.
פְּטָאָלָמָעָס (פליסטערט). זי זאגט עס, ווי עס וואָלט איר שטארק פאָרדראָסן.

קעניגין. אָ, געטער, וואָס וועט זיין מיט מיר, וועט זיין!
אלעקס אנדער. דו צוּוֹיפְּלַסְט אלָאַץ, דָּאַךְ מִיט דֵּיר וועט גָּרְנִישֶׁט זַיִן. דו טְּרָאַכְּט נָאָר נִשְׁתְּ פָּוּן אַנְטָלוֹפָן. נִיבָּ דִּין וּוְאָרָט מִיר, אָז דו וועסט דעם גַּעֲצָלָט נִשְׁתְּ פָּאָרְלָאָזָן, נִשְׁתְּ דו אָן נִשְׁתְּ דֵּיר מִוטָּעָר, אָן נִשְׁתְּ דיַיְנָע טַבְּעָתָה.

קעניגין. אָ, דָּאַם וּוְאָרָט קָאָן אַיךְ דֵּיר גַּעֲבָן פָּוּן גָּאנְצָן הָאָרָצָן. עַס וּוְעַט אַ פְּיוֹן מִיר זַיִן, דַּי זָוָן גָּאָר אַנְצּוּקָן, דָּאַם פְּרִיעָר דָּרוֹיָסָן וּוְעַט מִיר ווי אַ שְׁעוּרָרָעָר בָּאָרְגָּדְרָיקָן. אַיךְ ווּלְ פָּאָרגָעָסָן אָוֹן פָּאָרגָעָסָן וּוּרָן, נִשְׁתְּ זָעָן אָן נִשְׁתְּ וּוּרָן אַנְגָּעוּן.

אלעקס אונדער, אוּבָּד דַּו וּוְילָסָט, האָסְטוֹ אָוֹן דַּי מִוטָּעָר מִין דָּעַרְלָוִיבָּנָישׁ אַוְיָפָן שְׁלָאַכְּטָפְּעָלָד אַרְוִוִּצְׁנוּנִין אָוֹן באָגָּרָאָבָּן יְעַנְעַ גַּעַפְּלָעָנָע פְּרִיעָר סָהָר, וּוְעַמְּעָן אַיר וּוְאָלָט גַּעֲוָוָלָט בָּאָגָּרָאָבָּן מִיט כְּבָוד אָן אַכְּטָ�נָגָה.
מוֹטָעָר. אָ, קָעְנִיגָּן, ווי גַּעֲדִיקָּד דַּו בְּיוֹטָן! דָּאַרָּאָפָּה אַיךְ גַּלְיָיךְ נִיְּזָן? עַס אַיךְ הָעַלְעָר טָאגָן...

אלעקס אנדער. נִיבָּ אָן קָומָ צְרוּקָּי, ווּלְ נָאָר נִשְׁתְּ אַנְטָר לְיֻופָּן...

מוֹטָעָר. דו האָסְטוֹ מִין וּוְאָרָט, אָוֹן אַיךְ וּוְעַלְעָם הָאָלָטָן. אָ, ווי דָּאָנָק אַיךְ דֵּיר, דו גַּנְאָדְפּוֹלָעָר! — קָוָם, גַּעַלְיָבָּטָע וּוְיָבָּפָן מִין דָּאַרְיוֹסָן מִיר מְזוֹן זַיִךְ באָאיְלָן, דָּעַר טָאגָן נִימָט שְׁנָעָל צָום סָוףָה.

קעניגין (שטייט אַוחְבָּאַז וּוּגָּט).

אלעקס אנדער. פָּאָרוּוּאָס אַיְלָסָטָו נִשְׁתְּ? קוּקָסָט מִיר אַזְוִי וּוְלְטָזָם אָזָן...

קעניגין. אַיךְ קוֹחָ דֵּיר ווי אַ וּוְאָונְדָעָר אָז.

אלעקס אנדער. בין אַיךְ אַ וּוְאָונְדָעָר, וועַן אַיכְטָו וּוְאָסָט רַעַבָּט אָוֹן רַיְכְּטִיקָה?

קעניגין. דו בייזט — —

אלעקסאנדר. וואט בין איך, קעניגין?

קעניגין (אַרוֹסֶפְּלִיטָנוֹדִיק). נישט מענטשלעך. (ווענדט

זיך לאונזאָם צו דער מוטער אוּן ביזע גיינן אַוּוּק).

אלעקסאנדר (קוקט איך נאָה, ביז זי גיט אָפּ, אוּן לאָכְט אָווֹאָה).

העפָעָסְטִיאָן. דו בייזט נישט מענטשלעך!

גענעראלן (כאמו אוֹף זיינ טוּטָר). נישט מענטשלעך! נישט מענטשלעך!

אלעקסאנדר (צורך אוֹף זיינ העטבעט). אָ, הערט דאָך אוֹיף מיט דעם וואָרט פון דער פרוי!

העפָעָסְטִיאָן (צו די גענעראָלן). האט איך געזען די פרוי אוֹוי גענוי ווי אַיך? „געטינעןלאָעכָע“ איז דאָ נישט קיין וואָרט פון אייבערשאָצָונג.

קָרָטָעָרָסְטִיאָן. איך האָב זי אַנגעוקומט אוּן פֿאָרגעָסְטִיאָן ווּ צו רעדן. מיר די שליחות, וועלכּע דו האָסְטִיאָטִים מיר גענבן?

פְּטָאָמָעָסְטִיאָן. ווער נישט אַין כָּס אוֹיף מיר, אָ, קעניגין! אָבער אוֹיבָד דו האָסְטִיאָטִים נַעֲקָנָת אַוְפְּלָאָקָעָרִן בַּיּוֹם אַנְבָּלִיךְ פון דער פרוי, האָב איך מורה, אָז דו וועסט שטארָבוֹן אָן אַ יְוָרֵש.

פָּרָמָעָנִיאָן. איך האָב נַעֲקוּקָט אוּן האָב מײַן עַלְטָעָר פֿאָרָגָעָסְטִיאָן.

פָּעָרָדָיקָסְטִיאָן. איך גַּיְינָת צו מײַן גַּלְיְיבְּטָעָר, ביז דער קעניגינִיס אַנְבָּלִיךְ וועט אַרְדוּסְטִיאָן מַיְינָנָע נַלְיְידָעָר.

העפָעָסְטִיאָן. אַלעקסאנדר, דערקלְעָר אוֹנוֹ זיך!

אלעקסאנדר. אַוך בִּין — — אַלעקסאנדר.

פִּילָאָטָסְטִיאָן. אַלעקסאנדר דאָרכָזָין אַ דעראָבעָרָר. דו בייזט דיאגניעס.

אלעקסאנדר. אוּן דיאגניעס צו זיינ מזע קאנען. אוֹיך איך האָב אוֹר שַׁוְּנִיקִיט גַּעֲזָעָן. גַּעֲמָרְקָטִים, אָז זיך האָט גַּעֲוָוָאָרטִים. איך זאלְלָזִי באַחָאנְדָלָעָן ווי יעדער אַנְדָרָר דעראָבעָרָר אוּן מאָן. זיך

וואלט זיך פיליקט גאנץ גליקלעך געפיטט, ווען אויך נעם זיך איז מינען ערעט. אבער זיך איז די וויב פון דארוים, אונ איך האב זיך באזונט. גענער איז זיך נישט מענטשלאָך!.. נישט מענטשלאָך!.. נישט מענטשלאָך!..

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. קָאַלְמַטְעָנָעָם, וְוִילְסְטוֹן זַיְ אָפְשָׁר דָּרְקְלָעָרָן וְוָאָס חִימָטָן מְעַנְטָשָׁזְוִין.

טְרָאַבְּאַנְטָה (קָוָחָת צַו אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה). אַפְּרֶסְיָישָׁר אָפִיעַ צָעֵר שְׂטִיטָט פְּאַרְדָּר טִיר מִיטָּה בְּרוּוֹן פָּוֹן דָּרְיוֹסָן.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. פָּוֹן דָּרְיוֹסָן! בְּרִינְג אִים שְׁנָעֵל אַרְיָין.

טְרָאַבְּאַנְטָה (וּוִינְקָט צַו דִּי טְרָאַבְּאַוְתָן פָּאַר דָּעֵר טִיר).

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. וְוִילְדָאַרְוָוָן זַיְ אָונְטָרְגָּעָבָן?

אַפְּיַצְעַדְר (קָוָחָת אַרְיָין). אַיְלָט צַו אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה אַוְ פָּאַלְט אָוִיפָּן גַּעֲזִיכְט).

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה (וּוִינְקָט פָּאַרְלָוְרָן צְוִיפִּל צִוְּתָאָוִוָּה זַיְעָרָעָצְרָעָמָאַנְיָעָם, דָּרְפָּפָר פָּאַרְלָוְרָן זַיְ מְלָחְמוֹת).

אַפְּיַצְעַדְר (הַיְבָט זַיְ אַוְוָךְ אַוְ גַּט אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה זַיְרְיוֹסָט בְּרוּוֹו). פָּוֹן מִיּוֹן גְּרוֹיסָן קָעְנִין, דָּעַם אָוְמָנְגָּיְקָלְעָכָן דָּרְיוֹסָט, צַו דִּיר, דָו גַּעֲלָעָכָר אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה (וּוִינְקָט פָּאַרְנָאַנְדָּרָה דִּי שְׁרוֹפָט, לִיְעֻנוֹת זַיְדוֹד אַוְ צְוָלָאָכְט זַיְדָטְזִיט חַזְקָה).

אַפְּיַצְעַדְר. מִיּוֹן אָרְעָמָעָר גְּרוֹיסָעָר קָעְנִין!

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה (צַו דִּי גַּעֲנָרָאַלְן). אַשְׁלוּם-אַנְבָּאָט!

גַּעֲנָעָר אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה (פְּרִידְיָק). אַשְׁלוּם-אַנְבָּאָט!

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. עַד בָּאת מִיר אַן אַלְעַלְעָנְדָעָר, וּוּלְכָעָלְגָּנְזָן אָוִוָּה דָעַר זַיְטָט פָּוֹן דָעַם טִיךְ פְּרָת, דִי האַנטָּה פָּוֹן זַיְנָע טַעַכְטָעָר אַזְנָבָן אַטְיוֹזָט טָאַלְעָנָטָס פְּאַר זַיְן וּוּבָן אַזְנָבָן זַיְן.

פָּאַר מַעַנְיָאָן. פָּאַרְוָוָס הָאַסְטָוָן מִיטָּהָזָק אָוִיפָּגָעָלָאָכְט? דִי באַדְוִינְגָּנוֹנָגָעָן זַיְנָעָן אָוִיסָגָעָצִיָּכָנָט.

אַל עַקְסָאַנְדְּרָה. וּוּרְקָלְעָדְךָ?

פָּאַר מַעַנְיָאָן. וְוָעַן אוּיךְ בֵּין אַלְעַקְסָאַנְדָּרָה, נַעַם אוּיךְ זַיְ אַזְמָיט בְּיַדְעָה הָעָנָט.

אלעקסאנדר. איך וואָט עס אָזיך געטאָן, ווען איך בֵין פַּאֲרְמָנִיאָ.

קָלְיִסְטָעָן עַמְּפָ. דָּאָס זֹוֶרֶט פַּאֲרְשִׁיבָּן. (שְׂרִיבָּט).

פְּיַלְאַטָּאָס. אָזיך פַּאֲרְמָנִיאָ צַוְּיַן מַוְּעַן קָאנְגָּעָן.

אלעקסאנדר. גָּאנְגָּן יְעוּוּס, מַיוּן לְוַעֲדָר פִּילְאָטָּאָס.

פָּאָרְמָעָן יְאָא. אַלְעַלְעַנְדָּעָר, וּוּלְכָבָעַ לִיגַּן אָוֹת דָּרְזָה וַיְמַפְּרַת...

אלעקסאנדר. איך ווֹיל זַיְד מִיט אִים נִישְׁתְּמַלְּיכָן. אָז
וֹוֵיל זַיְן. גָּאנְגָּעָן מְלוּכָּה.

פָּאָרְמָעָן יְאָא. זַיְן טַאֲכָטָר פָּאָרְטָאָז וּוֹוֵיבָּ.

אלעקסאנדר. דַּי קָאנְן עַר מִיר נִישְׁתְּגָּבָּן. זַי אָז אַז
מיינְעַ העוֹט. ווען אָזיך וּוּלְעַן, וּוּלְאָזיך זַי גָּעָמָעָן.

פְּטָאָלְעָן עַמְּפָ. זַיְן וּוֹוֵיבָּ אָזְוַן זַיְן מַוְּטָר וּוּלְסָטוּ גְּעוּוּס
נִישְׁתְּמַטְּפָטָם, פָּאֲרוֹזָס זַלְאָסָטָו זַיְן אָזְבִּיכְּיָוָן פָּאָרְטָוּזָמָטָטָס?
אלעקסאנדר. וּוֹוֵיל אָזיך וּוֹוֵיל, עַר אַלְקָומָעָן אָפְּנָעָמָעָן
זַיְן בֵּי מַוְּתָּה. וּוֹיְעַר נַעֲפָנָנָנָשָׁאָפָט וּוּטָמָס אָפְּשָׁר זַיְוָנָנָעָן צַוְּאָ
נִיְּעָר שְׁלָאָכָטָם. (צָוָס אָפְּצִיצָעָר) האָסָט גַּעֲהָרָט אָזְנוּזָר גַּשְׁפָּרָעָד, דָּאָס
איָזְנִין עַנְפָּעָר צַוְּדָאָרוּסָן. זַגְּ אִים נָאָר, אָזְיך בֵּין דָּרְזָה פָּוָן
גָּאנְגָּעָן אָזְוּעָן. אָזְיך קִיְּן שְׁלָוָם נִשְׁתְּמַטְּפָטָם, עַר מַזְוַן זַיְד
אוֹנְמָעָרָגָעָבָן. גִּיאַ!

אָפְּיָצָעָר (פְּגַעַת אָוּפָן גַּזְוִיכְּט, שְׂטִיחַ אָוּרָף אָוּנוּט אָזְוּעָקָ).

אלעקסאנדר. אָזְיך גַּרְוִיסָר גַּרְוִיסָר קָעְנוֹגָן!... אָזְיך וּוּלְאָים
פָּאֲרְלְוִוִּיפִּיךְ לְאָזְן צַוְּרוֹ. אַלְעַר אִיבְּרָכָאָפָן דָּעַם אָטָעָם, צָוְנוּיְפְּקִילְיָבָּן
זַיְן לְעַצְטָעָ אָרְמַיִּי. אָזְיך וּוּלְעַרְוּוּלְפָאֲרָנָעָמָעָן אַלְעַלְעַנְדָּעָר בֵּיְמָ
ברָעָגָ פָּוָן יְמָ. פְּעַנְצִיעָן, פְּאַלְעַסְטִיעָן, עַגְּיָפָטָן. דָּאָרְיָסָטָם וּוּטָ
בְּלִיְּבָן אָזְן אַחֲפָן אָזְן אָוֹמְהָעָרָן צַוְּיַן אָפְּלָאָטָם. אָזְן פָּוָן עַגְּיָפָטָן
אָזְוּרָק צַוְּדָאָרוּסָן. אָוּפָוּכוֹן אִים, אָוּבָעָר וּוּטָמָס אָרוּסָקָוּמָעָן
צַוְּמָר, זַיְן וּוֹוֵיבָּ אָזְן זַיְן מַוְּעַר בֵּיְמָר אָפְּנָעָמָעָן. דַּי לְעַצְטָעָ שְׁלָאָכָטָם
מִיט אִים... אָזְן נִשְׁתְּמַטְּפָטָם מַעְרָ דָּאָרוּסָם... אָזְיך וּוּרָה הָאָרָ פָּוָן גָּאנְגָּ
בָּאַשְׁטְרִיטָעָנָר, אָוּמְבָאָשְׁרָעָנָקָטָעָר הָאָרָ פָּוָן גָּאנְגָּ אָזְוּעָן... פָּוָן גָּאנְגָּ
אָזְוּעָן... אָזְן פָּוָן דָּרְזָה גָּאנְגָּעָר... קָאַלְיִסְטָעָנָם, האָסָט נָאָר נִשְׁתְּמַטְּפָטָם

כלערט, וואס הוייסט מענטש זיין... אבער איך בין איזטער זיעער מיד... איר וועט מיר אנטישולדיקן, ווען איך וועל מיר אביסל רו און שלאָפַ פֿאָרגונען. (זוי געונטראָז שטיינן אוּרַף פֿוּ זיינוע פֿלאָצעָה) איר וועט ווידער מײַנע געטט זיין, ווען איך וועל די שלאָקט אוּסַלְאָפַן פֿוּ מײַנע גֵּליַּדער. (געונֶרָאָלָן אוֹן קָאַלִּיסְטָעָנָעָס גִּיעָזָוּג) העפֿעַסְטִּיאָן, דו בְּלִיבָּה. איך שלאָפַ שְׁתַּעֲנִיךְ מִיטְהָאָמָּעָר אַיִּין, ווילסְטוּ אַים מִיר פֿאָרוֹזָאנָג?

הָעַפְּעַסְטִּיאָן אַיִּין טְרִוִּי נִישְׁתָּאַיצְטָעָר מִין זְכָרוֹן, אַוְן מִין צָוְגָּה אַיִּין מִיר אוּרַף מִיר. איך וועל האָמָּעָר דִּיר פֿאָרגְּנוֹרִיָּן, אַוְן דוּ וּעַסְטָט אַשְׁלַּעַטְמָן חָלוּם הָאָבָּן.

אַל עַקְסָאַנְדָּרָה. יָאָוֵךְ דָו האָסְטָט אַרְכְּטָט גּוֹטְמִיד צָו זַיִּין. אַיִּין דָאָס גַּעֲוֹעָן אַשְׁלַּאָכְטָן נָאָךְ אַזְּאָאַיְּנָעָן, אַוְן דָּאָרְיוֹם אַיִּין אַפְּ-נְוּוּוּשָׂמָּן... אַגְּרוּסְעָד טָאגְגַּעַזְעָן, העפֿעַסְטִּיאָן! אַרְיָוָנְשָׂרִיט פֿאָרוֹדוֹס צָוָם צִילָּה, נְוִי, העפֿעַסְטִּיאָן. רֹזָה... דָאָךְ אַפְּאָרְשָׂוֹרָה נָאָרְפָּוּן פֿוּן הָאָ-מָעָר... נְוִי, איך וועל זַיִּין מִיר אַלְיָוָן שְׂוִין פֿאָרוֹזָאנָן... וּוּאָרְטָלָה!... דָא פֿאָלָטָט מִיר אַיִּין. דִי הָאַלְבָּרִיבִּין... בְּאַרוֹזָעָן... זַיִּין הָאָמָּעָר... בְּרוּינָגָן זַיִּין מִיר, העפֿעַסְטִּיאָן, אַוְן גִּיְּזָעָן רֹזָה.

הָעַפְּעַסְטִּיאָן (גִּיטְצָום פֿרְוּינְפָּאָוְילִיאָן).

אַל עַקְסָאַנְדָּרָה (לייגַט זַיִּין אוּפְּפָן רֹזָה, מַאֲכָת צָו די אַוְיָן זַיִּוט זַיִּיךְ פָּאָרְשָׂוֹרָה פֿוּן הָאָמָּעָר).

„הָעַפְּטָאָרָה, מִיר נִישְׁתָּמָּעָן, אָוּמְפֿאָרְגָּעָלְעָבָּר שָׁוֹנָא, פֿוּן אָפְּמָאָכָּס גַּעֲפְּלַּוְוּדְעָרָטָן!

זַיִּין קִיְּזָן בְּוֹנְדָן נִישְׁתָּמָּעָן די לִיבָּן אַוְן מַעֲנְטָשָׁן בְּאָפְּרִיְּנְדָעַט, אוּרַף וּוּלְאָפַט נִישְׁתָּמָּעָן לְעַמְּדָר אַיִּין שְׁלֹומָן זַיִּיךְ חַבְּרָן קִיְּנְמָאָה...“

הָעַפְּעַסְטִּיאָן (קָוָחָת צָו חִיטָּה גַּעֲזָוּת). דָא אַיִּין דִי פֿעַרְסָעָד רֹזָה, אלעקסאנדר, אַוְן איך נְוִי. זַאְלָה דִיְיָן רֹזָה וּוּאָוָל באָקוּמוּן.

אַל עַקְסָאַנְדָּרָה. איך דִיְיָן רֹזָה, גַּעֲלִיבְּטָה.

הָעַפְּעַסְטִּיאָן (אַפְּ)

אַל עַקְסָאַנְדָּרָה (מוחַט צָו גַּעֲנָחָאָכָטָע אַוְיָגָן, אַוְן האָלְבָּן שְׁלַאָאָפַט). פֿעַרְסָעָד, זַאְגָּמִיר עַפְּעַם פָּאָרְפָּוּן האָמָּעָר.

בְּאַרְזִינָע. זַוְּלַכְעַ שְׁתַּעַלְעַ, אַ, קָעְנָגָן?

אלעקסאנזער אוּן דיאגרנעם

אַל עַקְסָאַנְדָּר. וועעלכע שטעלע... וועעלכע שטעלע...
 בְּאַרְזִינָע. וועעלכע שטעלע וואַלְסָטו גַּעֲוָאַלְט אַיְצָטָעָר הָעָרָן?
 אַל עַקְסָאַנְדָּר. וועעלכע שטעלע... וְאֵלְיוֹן... זְאֵלְיוֹן...
 אַכְּלִילְעַסְעַם עַנְטָפָעָר צָו הַעֲקְטָאָרָן.

בְּאַרְזִינָע (הַיְבָט אָנוּ פָּאַרְצָוָאָגָן אֵין רַעַטְשִׁיטָאָטִיּוֹ מִיט
 טַאנְצְבָאָזְוָעָגָנוּגָעָן).

אַל עַקְסָאַנְדָּר (לִיגִיט זִיךְ אָוֹונֶג צָום אַיְנְשָׁלָאָפָן).
 בְּאַרְזִינָע.

“פִּינְצָטָעָר נַעֲקָמָת אָוּן אַנְגָּהָוִבָּן הַאָמָט דָּעָר מַוְטִּיקָעָר לְוַיְפָעָר
 הַעֲקְטָאָר, מִיר נִישְׁטָמָט, אַוְמַפְּאַרְגָּעָסְלַעַכְּבָעָר שָׁוֹנָא, פָּוּן אַפְּמָאָכָם
 גַּעֲפְּלוּיְדָעָרָת!

וְוי קִין בָּונְדָן נִישְׁטָמָט דִּי לִיְבָן אָוּן מעַנְטָשָׂן בְּאָפְּרִיְנְדָט,
 אָוֵיךְ וְעוֹלָה נִשְׁטָמָט אָוּן לְעַמְּרָא אִין שְׁלָוָם זִיךְ חַבְרָן קִינְמָאָל,
 נַאֲר בְּיַטְעָרָע שָׁנָאָה טִוְילָט אַיְבָּקָס פָּאַרְגָּאַנְדָּר זִיךְ.
 צְוִוִּישָׁן אַיְנָוּ קָאָן פָּאַרְאִינְיְקָוָן נִשְׁטָמָט אָוּן פָּאַרְבִּינְדוֹגָן נִשְׁטָמָט
 זִיךְ,

מִיךְ צָו בְּאָפְּרִיְנְדָן מִיט דָעָר...”

אַל עַקְסָאַנְדָּר (וְעוֹלָכָר אֵין אַיְמָמָטָן שִׁיר נִישְׁטָמָט אַיְנָוּ
 גַּעֲשָׁלָאָפָן, רַאֲגָגָט מִיטָן שְׁלָאָקָא, וְעַגְטָזִיךְ, אָוּן פְּלוֹצְלִינְגָר רַיְסָט עוֹ
 זִיךְ פָּוּן אִים אַרְזִיסָט, דְּרוֹיִיט זִיךְ אָוּסָט צָו בָּאַרְזָוָנוּן, שְׁפָאָרָט זִיךְ אָוּסָט
 זִיךְ הַאֲנוֹט אָוּן קוֹקָט זִיךְ אָוּן. עַנְדָלָעָד פְּרָעָנָט עַר זִיךְ. דָו הַיְסָט בָּאַרְזָוָנוּן?

בְּאַרְזִינָע. דָו פְּרָעָנָט, וְאָסָט דָו וְוַיְסָט.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דָאָס אֵין נִשְׁטָמָט מִיּוֹן גַּעֲוִינְהָוִיט. פָּאַרְוּוָאָס
 האָב אַיךְ עַס גַּעֲטָאָן?

בְּאַרְזִינָע. וְוי קָאָן אַיךְ עַס וְוַיְסָן, אָ, קָעְנִינְגָן?

אַל עַקְסָאַנְדָּר. אֲזוּוִי הַיְבָט מַעַן אָוּ אַגְּשָׁפְּרָעָר, וְעוֹן מַעַן
 אַיְן פָּאַרְלָעָגָן.

בְּאַרְזִינָע. בְּיוֹטוּ עַס, אָ, גַּרוּיְסָעָר זִיגְעָר?

אַל עַקְסָאַנְדָּר. אַיְזָעָס נִשְׁטָמָט מַעְרְקוּוּיְרְדִּיקָן? עַנְטָפָעָר מִיר
 נִשְׁטָמָט, דָאָס פְּרָעָנָט אַיךְ זִיךְ אַלְיָוָן. אַיךְ בֵּין הַעַלְדָּס פָּוּן אַסְקָלָאַכְּטָן.

העלד אן מורה און אן ציטער. איך זיך אויף די גראטט געפֿאָרֶן, בין-א בישפֿאָיל פֿון מוט פֿאָר מיין אַרְמִינִי. אַבעָּר אַ טַּאנְצְנְדִּיקָּעַ מִידָּל, וועל-כע זונגעט האמער, מאכט מיך פֿאָרְלָעָגָן אָון אַומְּנָאַטְשָׁאָסָן. באָרוֹזָנוּן, וועל איך אַ שלְעָבָטָן בִּישְׁפֿאָיל גַּעֲבָן, ווען איך וועל דיך אַרְמוֹנָעָמָעָן אָון אַ קּוֹשׁ טָאָן?

ב אַ ד אַ נ ע. אַומְּגָעָקָעָרט, אַ, קָעְנִינוּ! ווען דו טוּסְטָט עַם נִישְׁטָט, וועסְטוּ אַ בִּישְׁפֿאָיל גַּעֲבָן פֿון מַוְתְּלָאַזְקִיּוּט, אָון איך וועל פֿאָרְלָאַכְטָט ווערָן פֿון אַלְעָגָרְטָעָם.

אַ ל ע ק ס אַ נ ד ע ר (וויז). דָּאָס ווּטָהָיִטָּן מַעְנְטָשְׁלָעָד ווערָן.

ב אַ ר ז י נ ע. ווֹאָסָהָאָסְטוּ גַּעֲזָאָגָט, אַ, קָעְנִינוּ?

אַ ל ע ק ס אַ נ ד ע ר (לְאַכְט אַוִּיךְ). הַאַהָאָהָא... ווֹאו בִּזְוָטוּ שְׂטִיעָן גַּעֲלָבִוָּן אֵין דִּין זְוִינְגָן?

ב אַ ר ז י נ ע. ווֹאו דוּ ווּסְטָט מָוח. איך שְׂטִיעָן נַאֲךְ אַלְעָגָרְטָעָם זְעָלָבִוָּן פְּלָאִיךְ.

אַ ל ע ק ס אַ נ ד ע ר (צְוָלָאַכְט זִיךְ). בִּיתָם דָּעַם פְּלָאִיךְ, קָוָם נְעַנְדָּעָט טָעָר צָו... .

צְוָוִימָעַ סְצָעָנָע

פֿאָר אלעקסאנדר גַּעֲצָלָט בִּי דָעַר דַּעֲלָטָא פֿון נִילָס. — אלעקסאנדר זְנַעַר גִּיט אָס אָהִין אָון צְוָרָק אֵין גְּרוּיסְטָעָר אַוְיְרָעָגָוגָג. זְנַיְּנָע בַּגְּלִילִיָּה, טָעָר, צְוָיָשָׁן ווּלְכָכָע עַס גַּעֲפִינְגָּע זִיךְ הַעֲפָעָסְטִיאָן, קְלִיטָאָס, פֿילְאַטָּאָס, שְׂטִיעָן אֵין רַעֲדָלָעָן, פֿלִיסְטָעָן צְוָיָשָׁן זִיךְ אָוֹן קְוָקוֹן אַלְעָגָרְטָעָם נַאֲךְ לִינְקָס, ווֹי זִיךְ וּוֹאַלְטָן דַּעְרוֹוָאַרט אַיְמִיצָנָס אַנְקָוּס.

ה ע פ ע ס ט י א ז (קְוָמָט צָו אַלעקסאנדרו). זַיְּדָאָךְ נִישְׁטָט אַזְוִי אַוְיְפָנְגָּרָעָט, אַ, אלעקסאנדרו! דָּאָס קָאָן קִיְּן בִּיזְוָרְטָהָר סִימָן נִישְׁטָט זִיךְן. האָסְטוּ ווֹאָס אַפְּנָעָטְרָאַכְטָט, ווּטָט עַמְּפָאַרְוּוּרְקָלְעָכָט ווערָן אָוּן מִוּט גַּיְקָלָעָהָן דַּעְרָפָאָלָג.

אַ ל ע ק ס אַ נ ד ע ר. אַ דָּאָנָק דִּיר, הַעֲפָעָסְטִיאָן. איך גַּלְוִיב עַמְּפָאַרְוּוּרְקָלְעָכָט אַוִּיךְ, אַבעָּר דָאָךְ ווֹיְל אַיךְ הָעָרָן, ווֹי דָעַר זְוָעָר, ווֹי אַרְוִיסְטָאַנְדָּעָר ווערָן

מיר דערקלען. ער האט שווין דא געדארפֿט זיין, אויב די שליחים
האבן אים געפונגען.

פֿיַּלְּ אַ טַּאֲסַּר. דא קומט ער, אַרְיסְטָאַנְדֶּר, זַיְנָעַ אַלְטָעַ פִּים
נייען אַוְמְלָיוְבְּלָעַךְ שְׁנָעַל.

קַּלְּ אַ טַּאֲסַּר. דעם קעניגס רות, דעם קעניגס וואונטש, זַיְנָעַ
פְּלִינְגָּעַן.

ה עַפְּעַסְטַּיְּאָן (זו אלעקסאנדרו). וועסט זען, אַיךְ בֵּין גַּעַ-
רַעַכְתָּ. (אַרְיסְטָאַנְדֶּר אַוְ פְּטָמָאָן קְוָמָעַן אַונְגָּאַילְטָ. פְּסָאַחָן בְּלִיבִּיט
שְׁזִיְּוָן פּוֹן הִינְטוֹן, וְעוֹזְלָעַ אַרְיסְטָאַנְדֶּר אַיזְיָצְטָ צַוְּזַוְּ אַלְעָקְסָאַנְדֶּרְוָן).

אַרְיסְטַּאֲנְדָּר. פְּרִיּוֹד מִוּטְדוֹר, אָ, קָעְנִיגָּן!

אַלְעַקְּסַּאֲנְדָּר. אויב פְּרִיּוֹד האַסְטָו גַּבְּרָאָכָּט. האט מען
דיַר דָּעַרְצִיְּלָטְסָ?

אַרְיסְטַּאֲנְדָּר. אַיךְ זַוְּלָעַס פּוֹן דִּיר אַלְיוֹן הַעֲרָן, אָוּן
גַּאנְץ אַוְיסְפִּירְלָעַךְ.

אַלְעַקְּסַּאֲנְדָּר. אַיךְ בֵּין אַוְמְנָדְוָלִיק אַוְיָף דִּין עַנְטָפָּה,
אַבָּעַר אַיךְ זַוְּלָעַס גַּעַדְוָל זַיְקָלְעָרְנָעַן אָוּן וּוֹלְעַאְנָהָבָּן פּוֹן וּוֹיִיטָ.
פּוֹן צִוְּתָן אָוּן גַּעַשְׁעָנִישָׁן, וּוּלְכָעַ לִינְגָּן אַזְוִי וּוֹיִיטָ אַפְּגָּנָעָ
רוֹקָט פּוֹן אָוּן, אָוּן מַעַן קָאָן קוּם גַּלוּבָּן, זַיְנָעַן וּוּרְקָלָעַךְ וּוֹעַן
גַּעַוְעָן. וּוֹלְעַאְנָהָבָּן זַיְן?

אַרְיסְטַּאֲנְדָּר. רִיּוֹד, אָ, קָעְנִיגָּן, וּוֹיְדוֹ גַּעַפְּינְמַטְ פָּאָר נְוִיטְוִיךְ.

אַלְעַקְּסַּאֲנְדָּר. אָוּן יַעַנְעַ אַלְטָעַ צִוְּתָן, וּוֹעַן הַעֲלָאָם אַיְוָם
נַאֲךְ פְּעַלְאַסְמָנִיאָ גַּעַוְעָן, אַיְוָם אַגְּנָעְקוּמָן קְיֻון אַטְיָקָאָפָּס קְעַרְאָפָּס אַוְיָם
סָאִים פּוֹן עַנְיָפָטָן, אַוְיָם סָאִים, וּוּלְכָעַ לִינְגָּט דָא פָּאָר אָוּן. דַּי שְׁתָאָטָם
אַטָּעָן, דַּי שְׁתָאָלָצָעָ, מַוְתִּיקָעָ, מַוְתִּיקָעָ, דַּי וּוּאַוְלָגְעַבְוִוְיטָ אָוּן וּוּאַוְלָגְעַלְעַרְנָטָעָ,
אַיְוָם נַאֲךְ דַּעַמְּאָלָט נִישְׁתָּט גַּעַוְעָן. קְעַרְאָפָּס דַּעַר עַנְיָפָטָעָר הָאָט אַוְיָם
דַּעַם פְּלָאָזִי, וּוֹאָזִי שְׁטִימָט אַיְצָטָעָ, אַוְיָסְפָּעָבָוִוְיטָ אַבְּרָגָעָ, וּוּלְכָעַ ערָ
הָאָט אַנְאָמָעָן גַּעַנְעָבָן קְעַרְאָפָּיָאָ, אָוּן פּוֹן אַיךְ אַיְוָם שְׁפָעָטָעָר גַּעַדְ
וּוֹאָרָן אַטָּעָן. אַבָּעַר נִישְׁתָּט דָאָס אַלְיוֹן הָאָט קְעַרְאָפָּס אַוְיָפְגָּנָעָטָאָ.

עַנְיָפָטָן אַיְוָם דַּעַמְּאָלָט גַּעַוְעָן אַלְאָנדָ פּוֹן בִּילְדָוָגָן אָוּן אַרְ-

דַּעַנְוָגָן, אַטְיָקָאָפָּס אַבָּעַר אַיְוָם נַאֲךְ גַּעַוְעָן וּוּלְדָ אָוּן רִיּוֹ. קְעַרְאָפָּס הָאָט
אַבָּעַר גַּעַנְעָבָן אַרְעָ אַיְנוֹוָוָיָנָעָר זַיְן עַנְיָפָטִישָׁ וּוּיסָן אָוּן פָּאָרָיָנִיקָט

וַיְיִ אֵין אֲ שָׁתֶּאֱטָמָ... וְוֹאָנוֹנְדָּרְסְּטוּ זַיְךְ נְיֻשָּׂט, צַו וּוֹאָסְ אַיְךְ דָּרְצַיְלְ עַם?
פְּלָאָצְטְ אַיְנְ דַּיְרְ נְיֻשָּׂט דַּיְ גַּעֲדוֹלָדְ?
אֲ דַּיְסַטְ אֲ נְדַעַר. דַּיְנַעַר וּוּרְטַעַר, אֲ, קַעַנְגַּ, זַיְנַעַן מַיר
שְׁטַעַנְדִּיקְ גַּרְוִוְסְטַעַר תַּעַנוֹג. עַם אַיְזְ מַירְ, וַיְיִ דַּעַר גַּאַטְ וּוֹאָלְטְ גַּעַרְעַטְ
צַו מַיר.

אַלְעַקְסַטְ אֲ נְדַעַר. דַּאָסְ הַיְוִיסְטְ חַנְיַהְ, אַוְן צַו שְׁטַרְאָפְ פָּאָר
איְרְ וּוֹעַל אַיְךְ דַּיְרְ פָּאָלְגְן מִיטְ גַּעַטְרַעַר אַוְיְפְּרַעְלְכְּקִיטְ. הַעַר דָּאוּ
וּוַיְטַעַר. וַיְיִ פָּוֹן אֲ חַוִּיכְן בָּאָרְגְ אַרְאָפְ הַאָבְן דַּיְ יַאֲזְן זַיְדְ גַּעַקְיַקְלְמַןְ
צַיְמַן הַאָבְן אַיְבְּרַעְגְּבַעְבְּוֹטְן צִיְמַן, דַּאָסְ קְלִיְנַעַר גַּרְיְבְּלְאַנְדְ אַיְזְ גַּעַוְאָדוֹן
גְּרוּיִסְ אַוְן קְלֹגְ אַוְן שְׁטַאָרְקְ, דַּאָסְ גַּרְוִוְסְעַטְ עַנְיְפְּטַן אַיְזְ גַּעַוְאָרְן קְלִיְיַן
אוּנְ נְיַשְׁטַהַ, אֲ פָאָרְוּוּאָרְלָאָזְטְ וּוּטְנְקְאָמְעַר אַיְזְ דַּעַר גַּרְוִוְסְעַטְ פָּעַרְסִיְ
שְׁעַר מַלְוָהָה. אַיְךְ חַאְבְ עַם אַיְצְטַעַר בָּאָפְרִיְטְ פָּוֹן דַּעַם פָּעַרְשִׁין וְאַךְ
אוּנְ וּוֹיְלְ עַם וּוֹידַעַר אַוְיְפְּרִיכְטַן. דַּאָסְ הַאֲנְדְ זַיְלְ וּוֹידַעַר וּוֹעַרְן גַּוט גַּעַ-
פִּירְטְ אַוְן דַּיְרְ, נְיַשְׁטַמְ כְּמַרְ קְיַיַּן עַלְנְדַעְ וּוּטְנְקְאָמְעַר זַיְן. אַיְךְ וּוֹיְלְ
קַעַדְרָאָפְסָעַם לְאַנְדְ בָּאָצְלָןְ, וּוֹאָסְ קַעַדְרָאָפְסָעַם הַאָטְ גַּעַטְאַנְדְ אַזְ אַטְיַיְלְ
פָּוֹן אַונְזַעְדְ לְאַנְדְ. דַּעְרְפָאָר הַאָבְ אַיְךְ בָּאָשְׁלָאַסְן אֲ נְיַעַדְ הַוִּיפְטַן אֲוּן הַאָפְנַ-
שְׁטַמְאַטְ אַוְיְפְּצְוּבְוּעַן, אַוְן אַלְעַקְסְאַנְדְרָאַזְ זַיְלְ זַיְ הַוִּיסְ. אַוְן וּוֹאָסְ קַעַדְ-
רָאָפְיַאָדְאַטְעַן אַיְזְ גַּעַוְאָרְן פָּאָר אַטְיַקָּאָ אַוְן גַּאנְצְ גַּרְיְבְּלְאַנְדְ, זַיְלְ
אַלְעַקְסְאַנְדְרָאַיָּה וּוֹעַרְן פָּאָר עַנְיְפְּטַן. דָּאָ, וַיְיִ מַירְ שְׁמַיְעַן אַיְצְטַעַר,
בִּים אַרְיְנְפָאַל פָּוֹן דַּעַם גַּעַטְלַעַן נְיַוְסָ אַיְזְ דַּעַם יַסְ, זַיְלְ דַּיְ שְׁטַמְאַטְ
גַּעַבְוִיטְ וּוֹעַרְן. וּוֹיְסָטוּ, וּוֹעַרְ הַאָטְ דַּעַם פְּלָאָצְ מַירְ אַנְגַּנוּזְוִיזְ?

אֲ דַּיְסַטְ אֲ נְדַעַר. דַּיְיַן שָׁאָרְפָעַר בְּלִיקְ אַוְן דַּיְ גַּעַטְרַעַר, וּוּלְכָעַ
בָּאָגְלִיטְן דַּיְ אַוְיְפְ דַּיְן וּוֹעַגְ.

אַלְעַקְסַטְ אֲ נְדַעַר. זַיְיִ אַוְן הַאָמְעַרְ.

אֲ דַּיְסַטְ אֲ נְדַעַר. וַיְיִ דַּעַן הַאָמְעַרְ?

אַלְעַקְסַטְ אֲ נְדַעַר. עַרְ הַאָטְ אַיְזְ חַלְוָם מַיךְ אַוְיְפְגַעְזָעַטְ, אֲ גַּרוּ-
קַעְפִּיקָעַר אַטְלַעַר בְּלִינְדַעַר מַאןְ, פָּוֹן וּוּאָנוֹנְדָּרְלַעַן בְּכַבּוֹדִיקְ אַוְיְזָעַןְ,
אוּנְ מַירְ דַּיְ דְּאַזְיַקְעַ פָּעַרְזְן פָּאָרְגְּזְוָנְגְןְ:

„אַזְ אַיְזָלְ לִיגְטְ, וַיְיִ הַוִּיךְ דַּיְ בּוֹאַלְיָעַס שְׁטוּרְמָעַןְ,
מַעַן רְוָפְטְ זַיְ פָּאָרָאָם, בַּיְ עַנְיְפְּטַןְ בָּרְגְןְ.“

אַיְךְ בִּין אַוְיְפְגַעְשְׁטָאַנְעַן אַוְן אַוְוָעַקְ אַחְתָרְ. קוּקְ דַּיְרְ אַזְ דַּיְ גַּעַגְנַטְ. קַיְיַן

בעסערן פֿאַזְיַ פֿאַר מִין שְׁטָאַט קָאַן אַיךְ מִיר נִישְׁתַּדְעַן. אֲבָעֶר
וּוֹ שְׁטִימַט עַמְּ מִיטַּ דֵּין גַּדְוָלָה, אֲלְטָעָר זַעַר?
אֲרִיסְטָאַנְדָּר, בֵּין גַּאנְצַ גַּעהָר, מִיטַּ גַּרוּסָר שְׁפָאַנוּנָג
פֿאַרְנָעָם אוּיךְ יַעֲדָעַס וּוֹאָרטַ.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. אַיךְ קָוָם צָוָם סּוֹף, מִין אָוְמָנָעַדְוָלָדַ וּוֹאַקְסָט
אָן. אַיךְ הָאָב בָּאָפְּיוֹלָן אָוְיָצְוָלִינָן דָא דֻעַם פְּלָאָן פָּוֹן דָעַר שְׁטָאַט,
וּוְעַלְכָּעַ אַיזְ אַין מִיר גַּעַבָּרָן גַּעוּוָרָן. אַלְינְיַ אָרוּמְצִיעַן אַיבָּעָר אַיךְ
גַּאנְצָעָר גַּרוּסָ, אָןְ שְׁוֹרוֹתְ דָוְרְכְפִּירָן פֿאַר גַּאסָן, מָעָרָק אָןְ פְּלָעַצָּר.
וּוְיַיְלָ קַיְן קְרִידַ אַיזְ נִישְׁתַּגְעַוּן, הָאָטַמְעַן דֵי לִינְיַעַן אָוְיָסְגָּלִינוּט
מִיטַּ מַעַל, אַיזְ פְּלָאַלְגָּנָג אָנְגַּעַפְלוּוֹגָן אַן אָוְמָנָעַדְלָעַבָּעַ צָאָל פָּוֹן גַּרוּסָטָע
פִּינְגָּלַ, וּוֹיְ אַ וּוְאַלְקָן אָוְיָפְגָעַשְׁתִּיגָּן פָּוֹן טִיךְ אָןְ יַם, אָןְ הָאָט אָוְיָפָּט
גַּעַגְעַסְן יַעֲדָעַס שְׁטוּבָלָלָעַל. עַס אַיזְ גַּאנְצַ נָאָטְרָלָעַ, פִּינְגָּלַ וְאַלְקָן
לְיבָן מַעַל, אֲבָעֶר עַס אַיזְ אָוְמָנָעַטְרָלָעַ, אַיזְ פְּלָאַלְגָּנָג וְאַלְקָן אַזְוִי פִּילַ
פִּינְגָּלַ אָנְפָלִיעַן אָןְ אָוְיָפְעַסְן דֵי גַּאנְצָעַ מַעַל. נִישְׁתַּגְעַוְתָּאָן אָוְיָפָּט
צִיכְוָן שִׁיקָּן מִיר דֵי גַּעַטָּרָה, אָןְ וּוֹיְ מִיר שִׁינְטָטָה, אַיזְ דָעַר צִיכְוָן שְׁלָעַכְתָּ.
דָעַר גַּעַטָּרָה וְוַיְלָן נִישְׁתַּמְעַדְתָּ, אַיךְ וְאַלְקָן שְׁטָאַטָּ דָא בְּוּעָן, וְאַגְּ מִירַ, אֲלְטָעָר
זַעַר, דָוַ אָלְצָוּסְנָדְרִישָׁעַר דָעַרְקָלְעָרָעַר פָּוֹן דֵי צִיכְוָן, וּוְעַלְכָּעַ דֵי גַּעַדְ
טָעַר שִׁיקָּן אָונְדוֹ; וּוְסָם בָּאָדִירְיַן דֵי פִּינְגָּלַ, וּוְעַלְכָּעַ הָאָבָן דֵי מַעַל
אָוְיָפְגָעַסְן פָּוֹן דֻעַם פְּלָאָן פָּוֹן מִין שְׁטָאַטָּ? וְאַגְּ מִירַ, וְעַלְ אַיךְ נִיְן
קָעָן דֻעַם וְוַיְלָן פָּוֹן דֵי גַּעַטָּרָה, וְוַעַן אַיךְ וְעַלְ דֵי שְׁטָאַטָּ אָוְיָפְבּוּיָן.
אֲדָעָר מִין וְוַיְלָן אַיזְ אַוִּיךְ זַיְעַר וְוַיְלָן?

אֲרִיסְטָאַנְדָּר, הָאָסְטָוָוָן שְׁוֹן מִין עַנְטָפָעָר נִישְׁתַּגְעַוְתָּאָן
גַּעהָרָטָ פָּוֹן מִין בָּאָגְרִיסְוָנָג? זַעַטְטוֹ אִים נִישְׁתַּגְעַוְתָּאָן מִין פְּרִוְילְעָבָן
גַּזְוִיכְטָ?

אַל עַקְסָאַנְדָּר. זַיְנָעַן דֵי גַּעַטָּרָה מִיטַּ מִירַ?
אֲרִיסְטָאַנְדָּר, דָוְרָךְ דֵי פִּינְגָּלַ הָאָבָן זַיְיַ דָרְ גַּעַלְאָזָטָ וְוַיְסָן, אַיזְ דֵי
שְׁטָאַטָּ, וּוְעַלְכָּעַ דָוַ וּוְעַטָּ דָא אָוְיָפְבּוּיָן, וּוְעַטָּ שְׁפִּיוּזְרָן זַיְן אָןְ דָעַר-
נְעַרְעָוִין פָּוֹן אַסְקָ פְּעַלְקָעָר.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דָוַ הָאָסְטָוָן אַזְ אָוְרָמוֹ פָּוֹן מִיר אָוְעַקְגָּעָנוֹ-
מַעַן, אָרִיסְטָאַנְדָּר, דָאָסָ וּוְעַלְ אַיךְ דָרְ גַּוְטָ בָּאָצָלָן. אַיךְ וּוְאַלְטָ דֵי
שְׁטָאַטָּ אָוְיָפְגָעָבוּיָן, אָןְ וְוַעַן דֵי גַּעַטְלָעָרָגָן וּוְאַלְטָ שְׁלָעַכְתָּ אַיךְ

אויסגעפאלן. עם זאנט מיין פארשטיינד מיר: די שטאט דא מוו אויפ-
געבויט וועגן, זי איז נויטיך פאָר דעם נוייעס אויבובי פון דעם גאנזן
לאנד איך בין אויך נישט געווינט מיין ווילן צו פֿאַרבוֹוֹן. איך וואָלט
די שטאט געבויט, אומבאָקִים ערט, וואָס די געטער פֿלאָנְגָּן. אַבעָּר עס
אייז דאָך בעטער מיט די געטער צו גוּן, זוי קענען זיין.

פֿס אַמְּאָן (טְרֻטְטַּס צו מיט טִיפְּעָר פֿאַרבּוֹיָגָּג). וועסט מיר
דעֶרְלוֹיבָּן, אָ, קעניג, מיין וואָרט צו זאנז?

אַל עַקְסָאַנְדָּר. ווער בּוֹטוֹ?

אָרְיסְטָאַנְדָּר. פֿסְאָמָּאָן הייסט עה. איז גִּרְבִּישָׁעָר פֿילְאָּּר
וואָפּ, וועלכּעָר וואָוינְטַּשׁ שׁוֹין לאָנגָן אַין עֲנוּפָּתָן. דִּינְעָן שְׁלִיחָם הַאָבָּן
מֵיר גַּעֲפָנְגָּן אַין מִיטָּן גַּעֲפָרָעַךְ מִיטָּאִים, האָבָּאָיךְ אִים מִיטְגָּנְגָּמוֹעָן
אוּפּוֹן וועג דעם גַּעֲפָרָעַךְ פֿאַרטְצּוֹעָצָן, אַוְן אוּפּידָר זָלְמָר הַעֲלָפָן
דעם צִיכְּן אָוִיסְצּוֹטִיםָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. רַיְה, פֿסְאָמָּאָן.

פֿס אַמְּאָן. האָסְטָה גַּעֲהָרָט, אָ, קעניג, אַיךְ האָבָּאָיךְ מִיטְגָּנְגָּה אַלְפָן
איין דער אָוִיסְצּוֹטִיםָן פֿוֹן דִּינְעָן פֿוֹן די גַּעֲטָעָר. אַיךְ ווֹיל נָאָר
צּוֹגָעָבָן, דו זָאָלָסְטָה קַיְוָן צּוֹוִיפְּלָן אַין. אַיךְ נִישְׁתְּהָאָבָּן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. אַיךְ האָבָּאָיךְ נִישְׁתְּהָ.

פֿס אַמְּאָן. אַיךְ ווֹיל דִּיר דָּרְקְלָעָרָן, פֿאַרְקוֹוָאָס דו זָאָלָסְטָה קַיְוָן
צּוֹוִיפְּלָן נִישְׁתְּהָאָבָּן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. ווֹיל די אָוִיסְצּוֹטִיםָן פֿאָסְטָה מֵיר אָוִיסְגָּעָר
צִיכְּנָתָן. אַבעָּר רַיְה, פֿילְאָזָּאָט.

פֿס אַמְּאָן. אלעָ מענטשָׁן וועגן גַּעֲפִירָט פֿוֹן די גַּעֲטָעָר, איין
אלְעָזָן, וואָס מענטשָׁן טְוִיעָן, אַיְוָ פֿאַרְאָן גַּעֲטְלָעְכָּקִיט. ווֹיְלָ אלְעָזָן, וואָס
זְוִיְּ טְוִיעָן, קומְטָ פֿוֹן דִּעְם ווֹילְן, אַוְן דָּרָר ווֹילְן קומְטָ פֿוֹן דִּעְם גַּעֲטָעָט. אַיךְ
די מענטשָׁן, וועלכּעָט טְוִיעָן נָאָר, וואָס מעָן הייסטָ זְוִיְּ, טְוִיעָן דָּרָר, וואָס די
הייסטָר ווֹילְן, אַוְן דָּרָר ווֹילְן פֿוֹן די הייסְטָר אַוְן באָפּוֹיְלָעָר קומְטָ פֿוֹן
גַּעֲטָעָט. אַבעָּר וואָס שְׂטָאָרְקָעָר דָּרָר ווֹילְן אַין אַמענטשָׁן, וואָס גַּעֲטָעָר
דָּרָר הייסְטָר אַוְן באָפּוֹיְלָעָר, אלְעָזָן מַעְרָה האָטָר פֿוֹן דִּעְם גַּעֲטָעָט אַין זְוִיְּ.
דו בּוֹזְטָ דָּרָר גַּעֲטָעָר באָפּוֹיְלָעָר, דיְן שְׂטָאָרְקָעָר אָוּמְבּוֹיְגּוֹנָאָמָּעָר ווֹילְן
אייז דָּרְפָּאָר דָּרָר גַּעֲטָעָט אלְיָוָן, אַוְן ווֹעָן דו ווֹילָסְטָ אַוְן האָסְטָ באַשְׁלָאָסְטָ

אויסצובויען דא א נייע שטאטם, אוֹן דאס שוין אוּיך געווען דער ווילן פון דעם נאמט.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דִּין פִּילְאָזָפְּיָע גַּעֲפָלְטָמֶר, פְּסָמָאן, אוֹן זַיְזָל דֵּיר בָּאַלְיוֹנָט וּוּרָן. זַי גַּעֲפָלְטָמֶר בָּעַסְטָר פָּאָר מִין אַיְינְגָנָר. פָּסָאַמָּן זַיְזָל דֵּיר אַוְן קָעְנִיגָּן, זַיְזָל גַּעֲרִיךְ צַוְּמִיר אַוְן אַנְטְּפָלָק מִיר דִּין פִּילְאָזָפְּיָע.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. זַי גַּעֲטָט דֵּיר, פִּילְאָזָפְּיָע, גַּעֲוִיס נִישְׁתָּחַט נִיְּזִין. צַעְאָסָס, זַאנְטָזִי, אוֹן דֵּיר אַלְגָּעָמִינָּר פָּאָטָטָר פון אַונְדוֹן אַלְלָדָר. מַעַן. אַבְּעָר דֵּי בָּאַצְּיָאָנָּגָן פון אַפְּאָטָטָר אוֹן נִשְׁתָּחַט צַוְּאַלְלָעַזְעָן קִינְזָה. דֵּיר גַּלְיָיךְ. עַטְלָעַכְעָלָבָט עַד זַיְעָר שְׂטָאָרָק אַוְן טָוָט זַיְזָל, וּוּאָסָס זַיְזָל וּוּרָן; עַטְלָעַכְעָלָבָט עַד זַיְעָר וּוּיְינְקָעָר אַוְן נִיטָּזָה אַוְן אַרְזָה. עַטְלָעַכְעָלָבָט עַד אַפְּיָלוֹ אַוְן לְיִוְגָּט אַוְיָחָד זַיְזָל וּוּיְינְקָעָר, אַוְן עַס אָזָן, זַיְזָל הָאָמָעָר זַאנְטָן: "וּוְעָר עַס פָּאַלְגָּט דֻּעַם גַּעֲבָאָט פון דִּי גַּעֲטָהָר, דֻּעַם הָעָרָן זַיְזָל וּוּידָעָר", אַוְן דֵּיר מָאָס, זַיְזָל מִיר פָּאַלְגָּן דִּי גַּעֲטָהָר, אַוְן דֵּיר מָאָס לְיִוְן זַיְזָל אַונְדוֹן.

פָּסָאַמָּן זַיְזָל בָּאַוְנוֹנְדָּר דִּין דַּעֲנָקָעָן, אַ, קָעְנִיגָּן!

אַל עַקְסָאַנְדָּר. אַ, נִיְּזִין, מִין פִּילְאָזָפְּיָע הָאָט מִיר אַוְן אָוּטְרָאִיקָּוּת נְעהָלָטָן. וּוּאָרִים זַיְזָל קָאָן אַיְינְגָר שְׁטָעָנְדִּיךְ וּוּיטָן, וּוּאָסָס דִּי גַּעֲטָהָר וּוּרָן פון אִוְם, זַיְזָל קָאָן עַר שְׁטָעָנְדִּיךְ גַּעֲדָנְקָעָן זַיְעָרָע גַּעַנְתָּן? הָאָב אַיְךְ נִשְׁתָּחַט גַּעַמּוֹזָט אַרְמוֹנָיָן אַיְן שְׁדָעָק, פִּילְיָיכְטָן זַיְדָקָה. אַיְךְ קָעָן דִּי גַּעֲבָאָטָן פון דֻעַם גַּעֲבָאָט דִּין פִּילְאָזָפְּיָע אַיְן אַסְקָּרִיכְטָה, פָּאָר מִיר רַכְבָּיְקָעָר אַוְן צַוְּעַפְּאָסְטָה. אַיְךְ נָעַם זַיְזָל, זַיְזָל וּוּאָלָטָט דֵּיר גַּעֲטָהָר אַמְתָּה גַּעֲוָעָן. מִין זַיְזָל פון גַּעֲטָהָר, אַיְן גַּעֲטָהָר, אַיְן גַּעֲטָהָר. מַוּ דָעָרָפָאָר דָוְרָכְגַּעֲפִירָט וּוּרָן, גַּעֲטָט דָוְרָכְגַּעֲפִירָט וּוּרָן. פָּאַרְגָּעָטָט מִיד אַלְלָא, מִוּנָעָן גַּעֲנָרָאָלָן! גַּעַנְעַז עַנְיָפָטָן — אַוְנְטָרְעַנְיָפָטָן אַוְן אַוְיבָּעָרְעַנְיָפָטָן — הָאָט זַיְזָל מִיר אַוְנְטָרְעַנְיָפָטָן. עַס בְּלִיְוְבָט מִיר נָאָךְ צַוְּבָרְיָנְגָעָן דָא אַוְנְטָרְעַנְיָפָט מִין הָרִישָׁאָפָט אַיְין פָּוְנְקָט, וּוּעַכְבָּר אַיְן פון דִּיְרָהָרָסָר בָּאַדְיָוָתָןָן פָּאָר דֻעַם הָאַנְדָּל אַוְן פָּאָר דֵּיר הָלְטוֹנָגָן פון דִּיְרָהָרָסָר בְּיָוָם נְיָוָס. דֵּיר פָּוְנְקָט לְיִוְטָה וּוּיְמָט, אַוְן דֵּיר וּוּגָג צַוְּיִיפָּלָם, צַי זַיְזָל דֵּיר שְׁוּוּרָרָה. אַיְךְ הָאָב גַּעַהָאָט מִיּוֹנָע צַוְּיִיפָּלָם, צַי זַיְזָל אַיְךְ זַיְזָל אַהֲיָן בָּאַגְּעָבָן. אַיְצָטָר הָאָב אַיְךְ טֵר דִּי צַוְּיִיפָּלָם נִשְׁתָּחַט. אַיְךְ וּוּלְ,

וועט עס זיך מיר אוינגעבן. מיר ניעין צו דער אאוע פון אַמְּנוֹן אַיִּין
דער לַיבְּשָׁעֶר ווַיְמַטָּע.

גַּעֲנָעָרָלְעָזָן וְווַיְ? — וְוַאֲם? אָ, שְׁנִינוּ!

פֵּילְאַטְאַסְטָה בַּאֲטְרָכְבָּטָה לְעָלָע גַּעֲפָאַרְזָן?

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. נִישְׁתָּאַזְוַיְ פָּאַרְמִירָה.

פֵּילְאַטְאַסְטָה. אַזְוְעַגְפָּוָן לְאַנְגָּעָמָע אַזְוְאַטָּה.

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. מִינְיָנוּ וַיְוִינְטְּרִינְקָעָרָה וְעוּלָן צַוְּפָרְדִּין זַיִּין.

פֵּילְאַטְאַסְטָה. דּוֹ שְׁפָאַטְמָט.

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. דּוֹ הַאֲסָטָמָטָמוֹרָה, בְּלִיְבְּסָטָמוֹדָה,

פֵּילְאַטְאַסְטָה. דִּיר אַיְזָן דָּאַךְ גַּעֲוָוִים בַּאֲקָאנְטָם, וְוַאֲסָטָעָם עַטְרָאָפָּן דָּאָרָטָן מִיטָּדָעָר אַרְמָמִיָּה פָּוָן דָּעַם פַּעֲרָטְשִׁין קַעְנִינִי קַאְמְבִּיוּסָם?

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. מִיטָּדָעָר רַיְצָסָטָה מִיךְ נַאֲרָמָעָרָה. וְוַאֲסָטָעָם קַאְמְבִּיוּסָם אַיְזָן נִישְׁתָּגְּלִינוּגָעָן, וְוַעֲטָמָעָן אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָעָן.

קַלְיִטְאַסְטָה. וְוַאֲסָטָעָם דָּעַן מִיטָּקַאְמְבִּיוּסָם גַּעֲטָרָאָפָּן?

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. קַאְמְבִּיוּסָם אַיְזָן גַּעֲוָעָן אַלְמָזָול. עָרָהָט נַאֲרָאִינְמָאָלָה אַרְוִוְגְּנָצְזִוְינָן זַיִּין שְׁוֹעָרָה, הָטָה עָרָזְיךָ מִיטָּאִים אַלְיִוְן אַוְיָתָטָוִיט דַּעֲרָשָׁטָאָכָן.

קַלְיִטְאַסְטָה. דָּאָס אַיְזָן מִיטָּאִים גַּעֲשָׁעָן אַיִּין דָעָרָה וְוַוְסְטָעָה?

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. נַיְיָן, דָּאָס אַיְזָן מִיטָּאִים גַּעֲשָׁעָן שְׁפָעָטָה.
וְוַיְוִינְיָוקָה קַעְנָסָטָמָעָה, קְלִיטָאָסָה! אַיִּין דָעָרָה וְוַיְסְטָעָה הָטָה עָרָה
פָּאַרְדָּאָרָן אַיְזָן אַרְמָמִיָּה פָּוָן פַּוְסְחָקָטָוִינְטָמָאן.

קַלְיִטְאַסְטָה. אַוְמָגְעָקְומָעָן פָּוָן דַּוְרִישָׁטָמָעָה פָּוָן שְׁוֹעָרָה?

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. פָּוָן עַטְוֹאָסָמָעָרָנָה. אַשְׁרַעַלְעַכְּבָעָר
זִידְוִוִּינְטָה הָטָה אַוְיְפְּגָעָהָיָבָן דָעַם זָאָמָדָה פָּוָן דָעָרָה וְוַיְסְטָעָה וְוַיְ דָּאָס וְוַאֲזָה
סְעָרָה פָּוָן דָעַם יִסְאָזָן בַּאֲדָעָקָטָמָעָה מִיטָּאִים אַיִּין פַּאֲרִישְׁלָוְנְגָעָן דִּי גַּנְצָעָה
קַאְמְבִּיוּסָם אַרְמָמִיָּה. אַיְךְ גַּיְבָּצָוָה, דָּאָס אַיְזָן אַשְׁוּעָרָרָטָוִיט.

קַלְיִטְאַסְטָה. אַוְן צְוָעַם טָוִיט וְוַיְלָסָטָה גַּיִּין?

אַלְעַקְּסָאַנְדְּרָה. נַיְיָן, אַיְךְ גַּיְיָן צְוָעַם אַמְּנוֹן.

קַלְיִטְאַסְטָה. אַיְךְ גַּיְיָן נִשְׁתָּאַזְעָרָן פָּאַרְזָה, וְוַיְיָ אַיְדָה וְוַיְ
מִיטְגִּין מִיטָּדָיר אַיְזָן צִיטָעָן פָּאַרְדָּיָה.

אלעקטאנזער אוּן דיאגנוןעס

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר. מײַן טריינער קליטאָס, איך האָב געווואָסֶט, דו וועסט פון מיר נישט אָפְשָׁטוּן. אָוִיב אַיִמְצָעֶר פון איך ווֹוִיס נאָך מעָר געפֿאָרֶן אָוֹן שׂוּעָרָרָע, באָנְרָאָכְט בְּזִוְּיָם. אַיר ווֹעַט נאָך מעָר מָוֵת מִיר צוֹגְעָבָן אָוֹן שְׁטָאָרְקָן מִיר מִין ווַילְּן.

א ר י ס ט א נ ד ע ר. ווֹעַסְטָוּ מִיר, אָ, קָעָנִיג, באָרָגָן אַוְוִיף אַסְלִיְינָר ווַיְילָע דִּינְיָע אָוַיעֲרָן?

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר. הַאֲלָטְמִיךְ נִישְׁתָּאָוִוָּת, אָ, זְעָרָן דָּעָר ווִיסְטָנוּגָה בְּרָעָנָט שׂוֹוִן אַיְן מִיר.

א ר י ס ט א נ ד ע ר. אַוְוִיף אַסְלִיְינָר ווַיְילָע בְּלָוִוָּן, אָ, קָעָנִיג, אָוֹן אָונְטָאָר פִּיר אָוִוְוָן.

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר. מאָכָסֶט מִיךְ נִינְגָרְדִּיךְ, אַלְטָעָר. אַיר האָט גַּעַחְעָרטָן, מִינְיָע פְּרִיְינְט, איך שֵׁיךְ אַיְיךְ נִישְׁתָּאָוְוָעָק, דָּאָט טָוָט דָּעָר אַסְלָטָעָר אָרִיסְטָאָנְדָרָע. (די גַּעַנְעָרָעָן דָּעְרוּוַיְיטָעָרָו זִיךְ). הַעֲפָעָסְטִיאָן, דו בְּלִיְיבָן, פָּוֹן דִּיר האָב אָרָקְיָין סְדוֹתָנִים. ווּעַם עַס נְוִיטִיךְ זַיְינָן, ווּעַל איך מִיט מִין זָוְנְלָרִינְג דִּינְיָע לְפִוְן דִּיר פָּאָרְשָׁלִיכְן. רִיְיד, אָרִיְיד, סְטָאָנְדָעָר, ווַיְיָ אַיְיךְ ווְאַלְטָה דָּא גַּעַוּוֹן אַלְיָוָן.

א ר י ס ט א נ ד ע ר. אָ, קָעָנִיג, דָּאָט אַיְיךְ דָּעָר סָוד פָּוֹן דִּין מַוְטָּעָר.

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר. הַעֲפָעָסְטִיאָן לְיוֹעָנָט בַּי מִר אַלְעָאָירָע בְּרוּוֹג, רִיְיד, אָרִיסְטָאָנְדָרָע.

א ר י ס ט א נ ד ע ר. דו ווֹעַסְטָוּ אַיִצְטָעָר נִיְזָן, אָ, קָעָנִיג, צָו דָעָר אָזָוע אָמוֹן.

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר. אַיְזָן דָּאָט דִּין סָוד, אַלְטָעָר? אַרְיָסְטָט אַנְדָרָע.

פָּוֹן דָעַם נָאָט צְעָאָסְ-אָמוֹן.

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר. דָאָט ווֹוִיסְן קָלִיְינָע קִינְדָּעָר.

אַרְיָסְטָט אַנְדָרָע. דו אַבְעָר מָוֹזָט ווֹוִיסְן מעָר.

א 5 ע ק ס א נ ד ע ר (אַוְיִילָע שָׁאָרָף אַזְקוֹנְדִּיךְ דָעַם זַעַר). פָּוֹן מעָר ווַיְילָע איך נִשְׁתָּאָוְוָעָן.

אַרְיָסְטָט אַנְדָרָע. דו ווֹעַסְטָוּ עַס הָעָרָן פָּוֹן דָעַם אַרְאָקְלָן.

ה ע פ ע ס ט י אָן. נִשְׁתָּאָוְוָעָן הָעָרָן איך, נאָר רַעֲטָעָנִישָׁן.

אַלְעָקְסָאנְדֶּר אֹוּ דִּיאָגְנוּמֵעַ

אַרְיִסְטָאַנְדֶּר. נִישְׁתָּאַרְיִשְׁקִיטָן, אַ, קָעְנִינוּ! נִישְׁתָּפְּלִיפָּ,

נָאָר דָּעַר נָאָט צְעָוָס-אָמוֹן אַיְזָן דִּין פָּאָטָר. פָּוּן אַיְם הָאָט דִּין מָוֶר

טָעַר דִּיךְ גַּעֲהָטָם. אַיְן דָּעַר גַּעֲשָׂטָאַלְטָט פָּוּן אַשְׁלָאָנָן אַיְזָן עַד צַו אַיר

גַּעֲקוּמָעַן, דָּעַר פִּילְגְּשָׁעָטָאַלְטִיקָר, אַוּן הָאָט זַי בָּאַשְׁלָאָפָן.

הַעַפְעָסְטִיְאָן אַז (איְזָן גּוֹיִסְטָן שְׁרָעָקָן). אַ, גַּעֲטָלְעָכְבָּעַן!

אַלְעָקְסָאנְדֶּר עַמ, פָּאָרְגָּעָס עַמ, הַעַפְעָסְטִיְאָן! רַעַד דָּעַרְפּוֹן

נִישְׁתָּמָעַר, אַרְיִסְטָאַנְדֶּר! אַוּן בִּידְרַן פָּאָרְבָּקָט אַיְךְ דָּאָס צַו גַּלוּבָן.

אַיְדָן בֵּין אַלְעָקְסָאנְדֶּר דָּעַר וּזְוּן פָּוּן פִּילְיָופְּ! אַרְעָר וּוּלְטָט אַיר, אַיר וְאַלְעָקְסָאנְדֶּר אַוּן זַיְן אַלְעָקְסָאנְדֶּר? אַוּן אַיְךְ וּוּלְזַיְן אַלְעָקְסָאנְדֶּר,

בְּלֹוּזָן אַלְעָקְסָאנְדֶּר.

אַרְיִסְטָאַנְדֶּר. דָו בִּיזְמָט, וּוּיְלָדָו בִּיזְמָט...

אַלְעָקְסָאנְדֶּר דִּיר נִישְׁתָּאַן!

אַרְיִסְטָאַנְדֶּר. דָו וּוּסְמָט עַמ פָּוּן דָעַם אַרְאָקָל הַעֲרָן.

אַרְעָר וּוּסְמָטוֹ אִיצְטָמָצָן צַו אַיְם נִישְׁתָּאַן?

אַלְעָקְסָאנְדֶּר. אַוְיָבָדָו וּוּלְטָטָט דָעַרְמָוִיט מִיד אַפְּחָאַלְטָנוֹ

פָּוּן צַו גַּיְינָן אַיְן דָעַר וּוּסְמָטָן, וּוּטָט עַמ דִּיר נִישְׁתָּאַלְגָּעָן. אַיר וְעוֹלָמָן אַוּן וּוּלְמִיט דָעַם אַרְאָקָל רַעַדָן, אַוּן נִאָרְנוּשָׁט וּוּטָט זַיְן עַנְדָעָרָן.

מַיְוָן וּוּלְקָן אַיְזָן נָאָט, אַיְךְ וּוּלְזַיְן גַּעֲטָרָזָן נִישְׁתָּאַן?

דרוֹטָעַ סְצֻעָן

איְזָן טָעַחְפָּל פָּוּן צְעָוָס-אָמוֹן. דָעַר אַוְיְבָרְפּוֹרִיסְט שְׁטִיחַ פָּאָר דָעַם

אַרְאָקָל, רַעַכְתָּס אֹוּ לִיְוָס פָּוּן אִים שְׁטִיעָן זַיְונָעָפְּרִיסְטָר. פָּאָר אַיְסָט

אלְעָקְסָאנְדָרָס גַּעֲנוּרָאָלָן. מִיתְ קְרוֹאָטָעָאָס, קְלִינְטָאָס, פְּעוֹדְקִיאָס,

פְּטָאָלָאָמְנָאָס אַיְן פָּאָרְוִיסָט.

אוּ וְיִבְעַר פְּרִיְסָט. זַיְיטָ מִיר גַּעֲנְרִיסְט, מַאְקָעְדָּאַנְיָעָר אֹוּ
הַעַלְעָנָעָר! איְזָן נִאָמָעָן פָּוּן צְעָוָס-אָמוֹן בָּאָגְרִוִּים אַיְךְ אַיְזָן! פָּאָרוּוֹאָס
קוּמָט נָאָר אַיְעָר קָעְנִיגָּל אַלְעָקְסָאנְדָר נִישְׁתָּאַרְיוֹן?

קְרָאָט עַדְרָאָס. עַדְלָאָזְטָפְּאָר זַיְדָעָמָעָר חִיל פָּאָרְבִּיְמָאָרְשִׁוֹרָן.

עַר וּוּלְזַיְן, צַי פָּעַלְתָּ נִישְׁתָּאַיְנָעָר, צַי איְזָן נִישְׁתָּוּר אַיְן דָעַר
וּוּסְמָטָפְּאָרְאָרָן גַּעֲנָאָגָעָן.

אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. דער גוטער פָּאַסְטָהּ, ווי זוֵין פָּאַטָּעַר.
קֶלְיָתָאַסְטָר. יָאָ, עֲרָאַזְוִין זַיְינְדָּעַר גַּאנְצָ גַּעֲרָאַטָּן.
אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. דָו הַאַסְטָטָן גַּעֲזָאַטָּן מַעַן, ווּמְפָלָדָו וַיְוִיסְטָם.
דָאָר דָעַרְצִיאַלְטָט מַוְרָן וּוּאַסְפָּן אַיְירָן גַּאנְגָּן. עַס אַזְוִין דָעַר וַעֲגָן, אַוְיָה
וּוְלְכָן אַגְּרוּסָעַ אַרְמַנִּי הַאַטָּזִיךְ אַמְּלָאַל דָעַרְוָעַטָּן צַוְּנִין אַזְוִין
נִישְׁתָּה דָעַרְגָּאנְגָּעַן. ווי זַיְוִיטָן אַיְירָן דָעַרְגָּאנְגָּעַן?

פָּעַר דִּיקָאַסְטָר. קַיְיָן אַיְינְעַר פָּעַלְתָּן אַונְגָּן נִישְׁתָּה.
אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. הַאַטָּזִיךְ פָּוּן דָוְרְשָׁתָן גַּעֲלִיטָן?
פָּעַר דִּיקָאַסְטָר. דָאָס וּוּאַסְפָּר, וּוּאַסְמָרְהָאַבָּן מַוְתְּגָעַנוּמָעַן, אַזְוִין
אַונְגָּן אַיְבָּרִיךְ גַּעֲוָעָן. דָו גַּעֲטָעַר זַיְינְגָּן גַּעֲוָעָן גַּוְתָּן צַוְּנִין אַזְוִין
אַסְפָּרְהָאַבָּן. גַּעֲגָבָן אַונְגָּן גַּעֲגָבָן.
אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. דָאָס הַאַבָּאַיְיךְ דָעַרְוָאַרְטָן אַזְוִין אוֹירָן
אַגְּנְדָעָרָן וּוּאַגְּנְדָעָרָן. דָאָר זַיְמָדָה הַאַטָּזִיךְ זַיְיךְ נִישְׁתָּה גַּעֲרִירָתָן?
קֶרְאָטָעַר אַסְטָר. פָּוּן רָעַגָּן צַוְּנִיְּגָעַלְלָעַטָּן, אַזְוִין אוֹיפָאַים גַּעַד
וּוּעָן לְיִוְצָטָן צַוְּנִין.
אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. אַזְוִין אוֹירָן אַיְיךְ גַּעֲוָעָן צַוְּנִין אַזְוִין
דָעַר וּוּסְטָעַלְוָפְטָן?

קֶלְיָתָאַסְטָר. דָאָרְהָעַן אַטָּזִיךְ זַיְינְגָּן אַפְּגָעַפְרִישָׁתָן.
אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. אַזְוִין נַאֲךָ וּוּאַגְּנְדָעָרָן? אַזְוִין נַאֲךָ? ווי הַאַטָּזִיךְ
אַיְיךְ דָעַם וּוּעָגָן אַהֲרָן גַּעֲפָנְגָּעָן?
פָּעַר דִּיקָאַסְטָר. יָאָ, דָאָס אַזְוִין גַּרְעַטְמָעָן וּוּאַגְּנְדָעָר — עַס
שִׁינְיָם, דָו וּוּסְטָט דָעַיְלָוּן. רָאַבָּן זַיְינְגָּן גַּעֲפָלְגָּוּן פָּאַרְוִיסָּן אַזְוִין אַונְגָּן
וּוּעָגָן גַּעֲצִיוֹגָטָן.

פָּטָאַלְאָמָעָן דָעַם חַיל הַאַטָּזִיךְ אַזְוִין דָעַר גַּרְעַטְמָעָן וּוּאַגְּנְדָעָר אַזְוִין, אַזְוִין
אַיְינְגָּרְהָעָרָטָן צַוְּקָאַקָּעָן אַזְוִין מִיטָּזְוִיעָר גַּעֲשָׂרִי אַיְם צַוְּקָאַקָּעָן
רָאַבָּן נִשְׁתָּה אַיְבָּרְגָּהָעָרָטָן צַוְּקָאַקָּעָן אַזְוִין מִיטָּזְוִיעָר גַּעֲשָׂרִי אַיְם צַוְּקָאַקָּעָן.

אוֹן יִבְעַר פֶּרְיִסְטָר. דָאָס אַלְיָזָהָאַבָּאַיְיךְ דָעַרְוָאַרְטָן. דָי וּוּאַנְגָּן
דָעַר זַיְינְגָּן פִּילָּן, וּוּלְכָעָדָר גַּאֲטָקָאַן זַיְינְגָּן גַּעֲלִיבָטָן זַוְּן דָעַרְוִוִּוִין.
אַלְעַמְסָאַנְדָעָר (בָּאֲגִילִיתָן פָּוּן הַעֲפָעָטִיזָה), אַרְיסְטָאַגְּנָדָעָר אַזְוִין
טְרָאַבָּאַנְטָה, קָוָמָט אַרְיִין).

או ייבער פרויסט (צוואזען חיט די אנדער פריסטער). זיין געריסט אוון גבענטישט, אַ, געלעכער קעניג, אין נאמען פון דיזן פאטער אמונה!

או ייסט אנדער (פליסטער אַרויסט). האסט געהרט, אַ, קעניג!

אלעקסאנדר ער. זיין געריסט, געלעכער פריסט, אוון גבענטישט זיין דער גאט, וואס איז אונזער אלעמענס פאטער. בין גען קומען אחרער מיט קרבנות אים צו דענקען פאדר די ואונדר, וועלכע ער האט אונזו באזוויז אועה דעם וועג דורך דער וויסטער. אוון וויל איד בין שעין דאָ, וויל איך אויך ענטפערס פון אים אויף פראנן, וועלכע איך האב צו פרען.

או ייבער פרויסט. פרען זיין, אַ, מײַן זוּן!
אלעקסאנדר ער. ענטפער מיר, אַ, געלעכער פריסט: ווועט די וועלט-מלוכה מײַנע זיַּן?

או ייבער פרויסט. קיין קעניג מלוכה איז נאך איזו גרוועס נישט געווען.

אלעקסאנדר ער. קיין קעניג האט די גאנצע וועלט נאך נישט באהערשט, אויך דער בערמ האט בלוז אַ טיל. איך קאן צו זיין טיל נאך אַ טיל צונעבן — דאס וועט זיין די גראטער מלוכה, דאך אליז נאך נישט די גאנצע וועלט. ענטפער קלאָר מיר: וועט די וועלט-מלוכה מײַנע זיַּן?

או ייבער פרויסט זיין דו ווועט וועלן.
אלעקסאנדר ער. דאס איז דער ענטפער, וועלכן איך האב געוואָלט הערדן. ווועט פאָר אים גוט באָצָּל ווערן.

או ייבער פרויסט. איך זאג, וואס דער גאט רעדט פון מיר אַרוועס.

אלעקסאנדר ער. נאך אַ פראנע, אַ, געלעכער פריסט. מײַן פאטער ווי דו וויסט, איז דער מאָדרדעט געווארן פון פאָרבערער-שייער האנט...

או ייבער פרויסט. זאג עט נישט, אַ, געלעכער זוּן! דיזן פאטער האט נישט געקאנט דער מאָדרדעט ווערן. ער איז נישט שטערבלעַך.

אריסטאנדר ער, קענינג!

אלעקסאנדר ער ער. איר ווים, או פיליפ אוּן אומשטיינבלעך און ווועט אייביך אין זיינע מעשיים ליעבן. אבער דאך האט א מערדע-רישע האנט אים אועגעגענומען פון אונז אונז פאראירצט די גרויסע טאטן, מיט וועלכע ער וואלט זיין אומשטיינבליכייט באפעסטיקט. איד האב זיינע מערדע באשטרראפט. איך גלויב, אלע, וועלכע זיינען אין דעם מארד פארטישט געווען, האבן זיינער שטרראט געקראנן, דאך בין איד אין דעם נישט זוכער. ענטפער מיר, א, געטלעכער פריסט, איז נאך ווער פון מײַן פאָטערם מערדע געלביבן אומבאָשטעראָפֿט?

או ייבער פֿרִיסְט. קיון אינגעַר נישט, דיין שטרראָת האט זי אלעמען דערנגייכט. דאך פֿילִיפ איז נישט געווען דיין פֿאָטער. דער גאנט, צו וועמען דו ביזט אַהֲרֹן געקוּמען, איזו געווען דיין פֿאָטער, אלס שלאנְג פֿאָרטַעַלְט איז ער געקוּמען צו דיין מוטער. (די פריסטער לאָז זיך אַרְאָפּ אוּרְךָ די קני. באָזעונג זווישן די גענוּרָאָלְן.)

אריסטאנדר ער. דא האסטו עס. א, קענינג!

אלעקסאנדר ער ניין!

קֶלְיִט אַס. אַשְׁלָאָנְגָּעָן-צָוָנָגָן אַזְוִינָס אַרְוִיסְרָעָדָן!

פֿער דֵי קֶאָס. פֿילִיפּ האט אַלְיוֹן גַּעֲקָעָנָט אַזְוִיבּ באַשְׁלָאָפָּן, ער האט קיון מיטשלָאָפָּנָר נישט באָדָרָפְּט!

פֿטֶאָלָמָע אַס. פֿילִיפּ איז גַּעֲוָעָן גְּרוּסְגָּעָנָג, אַן אלעָקָד סַאנְדָּרָעָר אַרְוִיסְצּוּבָּרָעָנָגָן.

קֶלְיִט אַס. וווען די מערדער-האנט וואָלְט אַים נישט אָומְגָעָד בראָכָת, וואָלְט ער דאַ אַיְצָטָר פֿאָר דֵי גַּעֲשָׂטָאָנָעָן, נישט זיַין זוֹן, וואָלְסָטוּ יַעֲמָלָט אַוְיךָ דיין שלָאָנְגָּעָן-גַּיְפָּט אַרְוִיסְגַּעַשְׁפִּינָגָן?

או ייבער פֿרִיסְט. וואָס האט אַיר זיך צַעֲרִיעָן, אַיר מענָעָר? גְּלוּבָט אַיר נישט דעם גַּאֲטָה?

פֿער דֵי קֶאָס. מַיר גְּלוּבָן נישט זיַין פֿרִיסְט.

או ייבער פֿרִיסְט. אַיר באַלְיוֹדִיקָט דעם גָּאנָט, וועלכער רעדט פון מַיר אַרְוֹסָט.

פֿטֶאָלָמָע אַס. פִּון דֵיר רעדט ער ווֹין אַרְוֹסָט, מיט וועלכָן דו האסָט זיך באַזָּאָפָּן.

ק ל י ט א ס. זאג אים, א, קעניג, וואס דו דענסטט פון אים?
או י ב ע ר פ ר י ס. מ. האב איך איזטער פאלש גערעדט, איז
פאלאש אויך מײַן וועלט-מלוכה-שפּוּרָן!

ק ל י ט א ס. א, קעניג, זאג אונז, וואס דו דענסטט!
או י ב ע ר פ ר י ס. מ. איר אוֹמְגַלְוִיבָעַן, אוֹיעֵר וועג אַחֲרֶאָן
פּוֹלְגַעַן מִיטְוָאַנדָּעָר — מִינִינְטָאָר, אָזְדִי וְאוֹאַנדָּעָר זַיְינָן צַוְּלִיבָן
אייך געשען? אָזְצַוְּלִיבָן אַיך הָאָטְוָיְיךָ דָעַרְתָּאָטְוָיְיךָ? אַיך הָאָטְוָיְיךָ
געפֿידְרָט אַמְוֹנָס זָוָן, אָזְן זַיְינָן פְּאַטְעָרָה הָאָטְוָיְיךָ אַים באַשְׁיכָצְטָה דָרְכָה זַיְינָן
וְאוֹאַנדָּעָר.

ק ל י ט א ס. א, קעניג!
א ל ע ק ס א נ ד ע ר (פֿאַרְגָּלָאָרוֹ אַין גַּעַדְזָקָעָן). וואס איר הָאָטְוָיְיךָ
אַיְצָט גַּעַהְעָרָטָה, ווַיְסָמֵךְ שַׁיְוָן פּוֹן לאָגָן.

א ר י ס ט א נ ד ע ר. אַיר חָאָבָעָס דִּיר אַנְטְּפָלְעַקְטָה.
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. נִיְינָן, אַיך הָאָבָעָס פְּרִיעָר נַאֲרָגְעָוָסָט
אוֹן פֿאַרְגָּעָסָן עַס גַּעַוּאָלָט, אָזְן הָאָבָעָס אויך פֿאַרְגָּעָסָן. אַיך הָאָבָעָס
ニישט גַּעַוּאָלָט זַיְינָן קִין גַּעַטְעַרְזָוָן.

ק ל י ט א ס. אָזְן אַיְצָטָרָה, אָ, קעניג?
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. נִישְׁטָמְטָמִין, קְלוֹנוֹהִיטָה הָאָטְוָיְיךָ אַרְאַפְּגַעְבָּרָאָכְטָה
דֻּעָם רַעַנְןָן אַין דָעַר ווַיְסָטָעָ, אָנוֹנָה דֻּעָם דָרְשָׁתָה צַו שְׂטִילָן. אָזְן נִישְׁטָמְטָמִין
מִין מָוֶת הָאָטְוָיְיךָ צַוְּזַעְמַגְעַטְרִיבָן דִי רַאֲבָן, צַו וַיְזָוָן אָנוֹנָה דֻּעָם ווּעְגָּהָרָה.
דָּאָס אַיְזָן גַּעַלְמָעָן פּוֹן אַ העַכְעָרָעָרָ מַאֲכָטָה. דָעַר פְּרִיסְטָה הָאָטְוָיְיךָ
זַיְינָן דָעַרְקָלְעַרטָה.

ק ל י ט א ס. ווּסְטָמְטָמִין זַיְינָן אַפְּטָעָרָ פֿוֹלְיְיפּ?
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. פֿאַרְאַיךָ, מִינְעָן פְּרִיסְטָה, ווּלְאַיךָ שְׁטָעָנָה
דִּיק פֿוֹלְיְיפּ זָוָן זַיְינָן.

או י ב ע ר פְּרִיסְטָה. בִּזְוֹט גַּטְמָנָס זָוָן.
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אַ, גַּעַטְלְעַכְעָרָ פְּרִיסְטָה, אַיךָ ווּלְדִיר נִישְׁטָמְטָמִין
פֿאַרְבָּאָטָן דָעַר ווּלְטָ דָאָס צַו דָעַרְקָלְעַרטָה. פֿאַרְבָּאָטָה דו מִיר נִישְׁטָמְטָמִין
פֿוֹלְיְיפּ זָוָן צַו גַּיְינָן. אַוְיךָ פֿוֹלְיְיפּ אַיְזָן, ווּדוֹ הָאָסָטָה דָא גַּעַהְעָרָטָה,
גַּרְוִוְוָסָרָ יְהָוָם. גַּיְיָ, פְּרִיסְטָה, זַיְיָ מְקַרְבָּה דִי קְרִבְנָותָה.
או י ב ע ר פְּרִיסְטָה. זַיְיָ ווּלְעָן דִּין פְּאַטְעָר זַיְיָר גַּעַפְעָלָן זַיְינָן.
(אָפְּ מִישְׁטָמְטָמִין זַיְינָן פְּרִיסְטָה.)

אַל עַקְסָא נֶדֶר. ווֹאָס שְׁטוּיט אַיר אַלְעַזְוִי אַנְגַּנְעָרוֹקֶט אָוֹן
אַנְגַּבְלָאוֹן? זַע אַיךְ אַיְצָטָעֶר אַנְדָּעֶרֶשׂ אָוִיסֶם? רַיֵּד אַיךְ אַיְצָטָעֶר
אַנְדָּעֶרֶשׂ?

קַלְיַטָּאָס. ווּעַסְטָ פָּוּן ווּגְ אַרְאָפֶ, אָ, קָעְנִינֶגֶ!

אַל עַקְסָא נֶדֶר. עַפְעַט עַנְלָעַכְסַ האָב אַיךְ אַמְּאָל גַּעֲהָרֶט.

קַלְיַטָּאָס. דיאגנוןעט אַיּוֹ גַּעֲוָעַן גַּעֲרָבֶט. דַו ווּעַסְטָ זַעַךְ
פָּאַרְלִירֶן.

אַל עַקְסָא נֶדֶר. דיאגנוןעט... אַדְאַנְקָ דִּיר, ווֹאָס דַו הַאַסְטָ
אַיְם מַיְר דַּרְמָאָנָט. אַיךְ מַרְאָכֶט אַפְּטָ פָּוּן אַיְם, אַבְּכָעֶר אַיְצָטָעֶר אַיּוֹ עַר
מַיְר אַרְוִוִּים פָּוּן זַיְנָעָנָט... פָּאַרְלִיר אַיךְ זַיְה, ווּעַן אַיךְ האָב
דַעַם פְּרִוְסַט גַּעֲלָאָזָט רַעֲדָן? האָב אַיךְ אַלְמָ פִּילִיפֶס זַוָּן ווּיְנִיקָּעֶר גַּעַר
זַוָּאלָט, ווּיְ אַמְוֹנָס זַוָּן ווּטָ ווּלְעָלָן? זַעַט דַעַר ווּגְ פָּוּן אַמְוֹנָס זַוָּן אָז
אַנְדָּעֶרֶשׂ זַיְן ווּיְ דַעַר ווּגְ פִּילִיפֶס זַוָּן? אַיךְ בֵּין פְּרִיעָרָ פָּוּן אַלְעַזְוִי
אַלְעַקְסָטָאנְדָּר, אוֹן אַלְעַקְסָטָאנְדָּר ווּלְ אַיךְ בְּלִיבָּן. זַיְיט אַיר מַיט
דַעַם נִישְׁטָ צּוּפְרִידָן, מִינְעָן פְּרִיְינְטָ גַּעֲלִיבָּט.

קַלְיַטָּאָס. מִידְהַאָבָן פִּילִיפֶן גַּעֲלִיבָּט.

אַל עַקְסָא נֶדֶר. אַיּוֹ אַיךְ נִישְׁטָ ווּיְנִיקָּעֶר פָּוּן אַיְיךְ, אָוֹן
וּוּלְ אַיְם ווּיְטִיעָר לְיִבְּן. אַיךְ בֵּין פִּילִיפֶס זַוָּן, נַאֲרָ ווּטָ מַלְוָכָה-קָלוֹנוֹגָהִיט
פָּאַדְרָעָן, ווּטָ אַמְוֹנָס זַוָּן דַעֲגִירָן אָוֹן בָּאָפְוִילָן. פִּילִיפֶט ווּלְעָן דַי
פָּעַלְקָעֶר זַעַךְ בַּעֲסָעָרָ פָּאַרְאַוִּינְיָקָן אַונְטָעָר דַעַם נַאֲטָס זַוָּן, ווּיְ אַוְנְטָעָר
פִּילִיפֶט. נַלְעָט אַוּסָם אַיְירָעָ שְׁטָעָרָנָס. מַיְר ווּלְעָן דַי אַזְוָעָ בָּאַלְדָ פָּאַרְ-
לָאָזָן אַזְוָעָ אַ נִיְיעָס ווּגְ מַיטָ נִיְיעָס נִיְיעָס ווּאַוְנְדָעָ. אַזְוָעָס מַיר זַעַךְ
צָוָם לְעַצְטָן מַאלְ מַיטָ דַאְרִיוֹסָן אָוֹן אַיךְ פָּאַרְשָׁפָרָעָ אַיךְ גַּרְוִיסָעָ פְּרִיְ-
לְעַכְקִיָּתָ. אַיר האָטָס גַּעֲהָרֶטָ פִּילִיפֶס זַוָּן אַדָּעָר אַמְוֹנָס זַוָּן —
אַלְעַקְסָטָאנְדָּר פָּאַדְשָׁפָרָעָ אַיךְ ווּגְ אָוֹן פְּרִיְלָעַכְבָּיָיט.

דִּינָמֵעַ אֲקַט

עֲרַשְׁתְּמַעַן סְצֻעַנָּעַ

דער טעפין-באָפּוֹצְטָעַר טְרִינְקוֹזָאַל אַיִן דַעַט פָּאַלְאַץ פֿוּן די פָּעָרֶסְיַעַן
חליכים אַיִן פָּעָרֶסְיַעַן פְּאַלְיַעַן. הַיּוֹתָן דַעַר קָעָנוּגְלַעַכְעַר טְרָאַן פֿוּן פָּעָרֶסְיַעַן
אוֹטוֹטָעַר אַגְּלַדְעַנְעַר חַוְּפָה; רַעַכְתָּס אַוְן לִינְקָס פֿוּן טְרָאַן צִיְעַן זַיְד
נַאֲךְ פָּאַרְוָנַט שְׂוֹרוֹת פֿוּן יַיְגִּידְיוֹאָנָעַן. — די סְעוֹזָה האָט זַיְד נַאֲךְ וַיְשַׁחַט
אַגְּנוּהָוִיבָן. אַלְעַקְסָאַנְדָּעַר אַיִז נַאֲךְ וַיְשַׁחַט, אַוְן די גַּעַשְׁטַז זַיְעַן צַוְּרַעַן
שְׁפִּירַיַּת אַיְבָּעָרַן זַאֲל. גַּאנְץ הַיּוֹתָן שְׁטִיעַת אַגְּרַוּעַ גַּעַנְעָרָאַלְן קְרָאַטָּעַן
פִּילְאַטְאָסַן. פָּאַרְוָנַט שְׁטִיעַן אַרוֹם קָאַלְיַסְטַעַנְעַס אַוְן אַנְדָּעָרַן, וַיְאַוְּזַ אַסְּד
רַאֲסַ קְלִיטָאָס, פָּעָרֶדְיקָאָס, פִּטְאַלְאַמְּטָעָס אַוְן אַנְדָּעָרַן, צַוְּיַשְׁן זַיְד
פְּרוֹיַעַן, די גַּעַלְיבָּטַע פֿוּן די אַיְגַּגְעַלְאַדְעַנָּעַן גַּעַנְעָרָאַלְן. צַוְּיַשְׁן זַיְד
גַּעַפְּיוֹנָעַן זַיְד דָּא אַנְטִיגָּאָנָעַן, די גַּעַלְיבָּטַע פֿוּן פִּילְאַטְאָס, הַעֲרָא, די
גַּעַלְיבָּטַע פֿוּן קְרָאַטְעָרָאָס, אַוְן טָאַיס, די גַּעַלְיבָּטַע פֿוּן פִּטְאַלְאַמְּטָעָס.

ק א ۶ יַסְטַעַנְעַס זַיְד צְוִיַּעַט אַיְלִיאַדָּע, אַוְן
הַאֲמָעַר וַוְאַלְטַז זַיְד בְּעַסְעַר נִישְׁתַּחַט גַּעַמְאַכְתָּם. וַוְאַסְטַהְבָּא אַרְקָגְעַנְטָן? נַיְיַן,
מַיִּין צָוְנָג האָט נִישְׁתַּחַט גַּעַרְדָּט, וַוְאַסְטַהְבָּא גַּעַרְדָּאַנְקָה האָט אַיר אַוְנְטָעַר
גַּעַזְאַגְמָן. עַס וַוְעַט זַיְד אַן אַלְעַקְסָאַנְדְּרִיאַדָּע, וַוְעַלְכָּעַ וַוְעַט הַאֲמָעַר
אַיְלִיאַדָּע גַּאנְץ פָּאַרְטָוּנְקָלָעַן. אַיךְ בָּאַדְוִיעַר בְּלוֹיַזְן, אַוְן רַאֲסַ מַאֲכָתַ מִיד
טְרוּוּיְעַרְק, וַוְאַס עַס וַוְעַט זַיְד נִשְׁתַּחַט זַיְד מַעְרְקִין אַלְעַקְסָאַנְדָּעַר, וַוְעַלְכָּעַ
זַאֲלַמְּיַן וַוְעַרְקָאַזְוִי הַיְּלִיק הַאַלְטָן, וַיְיַאֲלַעַקְסָאַנְדָּעַר די שַׁאַפְוָנָג פֿוּן
הַאֲמָעַר.

פְּטַאֲלַסְטַע אַמְּעַט אַסְטַהְבָּא. דַו לְוַוְבָּסְטַע דִּין וַוְעַרְקָאַזְוִי זַיְגַּסְטַע עַס אַוְן
נִשְׁתַּחַט פָּאַר. זַו זַיְגַּסְטַע בְּעַסְעַר אַוְן לְאַזְזָס לְוַיְבָן אַוְן.
ק א ۶ יַסְטַעַנְעַס זַיְד צְוִיַּעַט. האָט אַלְעַקְסָאַנְדָּעַר זַיְד אַרְבָּעַט שְׁוֹן גַּעַנְעַס
עַנְדִּיקָט? עַד האַלְטַז זַיְד אַיְנְמִיטָן, אַוְן אַיךְ וַוְאַרְטָאָפַט, בֵּין עַד וַוְעַט
זַיְד פָּאַרְעַנְדִּיקָן.

פֵּרְדִּיקָטָס. דַּי גַּעֲטָעָר וּוַיְסָן, וּוֹעֵן עַר וּוּעַט זַי פָּאַרְעַנְדִּיקָן,
אוֹן דַו לְוִיכְבֶּסֶט דִּין אַרְבָּעָט שְׁוִין, זַי זַי וּוֹאַלְטָ אַפְּנַעַטָּן גַּעַוּעַן.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר עַנְצָמָן. קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר גַּעַר נְעַדְנָקָאַלְיִיָּן אוֹן שְׁוִין פָּוּן דָּר
גַּרְעַסְטָעָר גַּרְוּוּם. אַיְךְ מְעַן מִיּוֹן קָאָפָט טְרָאָנָן שְׂטָאַלְיָן אוֹן חַוִּיר, אַיְךְ
מְעַן אַרְוֹמָנִיָּן גַּאֲוָהָדִיק אַוְן אַוְיפְּגַעְבְּלָאָזָן — אַיְךְ, קָאַלְיִסְטָעַנְעָם, הַאָבָּן
אַן אלעקסאנדריויאַדָּע פָּאַרְטָרָאַכָּט.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר גַּוְטָ, וּוֹאַסְטָ עַר זַאֲגָטָ נְיִשְׁתָ, עַר הַאָט אלעקסאנדרוֹן
אַלְיִוָּן פָּאַרְטָרָאַכָּט.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר לְאָךְ נְיִשְׁתָ, קָלִיטָאָס, אַיְךְ וּוּלְדִיךְ אַוְךְ
פָּאַרְאַיְבִּיקָן.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר, דַו מִיךְ פָּאַרְאַיְבִּיקָן!

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר אַיְן דָעַם צְוַיְוִיטָן קָאַפְּיִיטָלָ פָוּן מִיּוֹן אלעַקְ-
סָאַנְדָרְיוִיאַדָּע בָּאוֹזִינָן אַיְךְ דַי שְׁלָאָכָטָ בַּיְ נְרָאָנִיקָאָס — דָאָס עַרְשְׁטָע
קָאַפְּיִיטָל בָּאַהֲאנְדָלָט דַי פְּרוּעָרְדִּיקָע טְאָטָן פָוּן אלעקסאנדרוֹן אוֹן דָעַם
אַיְבעָרְגָּאנָג אַיְבעָרְגָּאנָט — בָּאוֹזִינָן אַיְךְ דִיךְ, אָ, קָלִיטָאָס, מִיטָּ
דַי פְּיִיעָרְדִּיקְסְּטוּ וּוּעַטְעָרָ. וּוֹ דַו הַאָסְטָ אַיְן דָרְ שְׁלָאָכָטָ בַּיְ נְרָאָנִיקָאָס
דַי הַאָנָט אַפְּגַעְהָאָקָט פָוּן דָעַם פְּעָרָס סְפִּיטְרְיוּרְדָאָטָעָס, וּוּלְכָעָרָ הַאָט
פָוּן הַיְנָטָן אַוְיפְּגַעְהָוִיבָן זַיְן שְׁוּוּרִידָ אַוְוִיָּה דָעַם אַוְמְבָאַרְעָקָטָן קָאַפְּ
פָוּן אלעקסאנדרוֹן.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר, פָּאַרְאַיְבִּיקָטָ דַו מִיךְ, שְׁרִיבְעָרְלָ? דָאָס הַאָט מִיּוֹן
טָאָטָ מִיךְ שְׁוִין.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר, קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר אַיְן זַיְן שְׁנִיטָ אַזְוִי זַיְבָרָ, קָלִיטָאָס. אַיְךְ קָאַן
אַיְן מִיּוֹן אלעקסאנדריוֹיאַדָּע אַן אַנְדָרָן דְּעַמְּאָנָעָן, אַזְיַיְנָעָרָ הַאָט דָי
טָאָט בָּאַגְּאָנָעָן, מַעַן אַיְךְ פָוּן דָרְ אַיְבִּיקָיָטָ דִיךְ אַוְסָ.

קָאַלְיִסְטָעַנְדָּר, אַיְךְ לְאָךְ פָוּן דָעַם!
קָרְאָט עַר אָס. אָ, קָלִיטָאָס, דַי מַעַנְטָשָׁן מִיטָּ דָעַם שְׁרִיבָ-
גַּעַצְיָוָן זַיְנָעָן מַעַכְטִיקָעָר פָאָר אָנוֹן. מִיר זַיְנָעָן אַיְן זַיְעָרָעָ העָנָטָ צַוְּ
גַּוְטָן אַוְן צַוְּ בִּיוֹן. וּוּלְיָן זַיְיָ, מַאֲכָן זַיְיָ אָנוֹן פָאָר דַי גַּרְעַסְטָעָר הַלְּרָן,
וּוֹאַס יַעֲדָעָר אַיְינָעָרָ פָוּן אָנוֹן הַאָט אַגְּנָצָעָ אַרְמָיָיָ בָּאוֹזִינָן. וּוּלְיָן זַיְיָ,
זַיְנָעָן מִיר פִּוְגְּלִינָן, פְּחָדָנָן, וּוּלְכָעָנָטְלוּוֹפָן בַּיְםָ אַוְפְּבָלִילָיָ פָוּן
אַשְׁוּעָרָ. זַיְיָ גַּוְטָ צַוְּ זַיְיָ, קָלִיטָאָס, אַיְן דִּינָעָ הַלְּרָן-טָאָטָן וּוּלְיָן
אַנוֹוָאָקָסָן אַוְיָפָן חַשְׁבוֹן פָוּן אַסְטָ אַנְדָרָעָ.

א נ ט י ג א נ ע (זו דער לנבען איר שטיעונדיקער העראך). ווּ
די טאטן פון אלעקסאנדרן אליאין.
ה ער א. ווּ מיינסטו עס?

א נ ט י ג א נ ע א, איך וויס שווין, וואס איך רעד!
ק ר א ט ע ר א ס (וואצט געהרט אירע וווערטער אוּ קוּקַט זי אָן
גאנץ פאַרְוֹאוֹנְדָּעֶרט).

ק אל י ס ט ע נ ע ס. וואס פאָר א געוֹאנְג ווועט די שלְאַכְט בֵּוּ
איסאָס זיֿן, און וואָנדערלְעַכְבָּר נאָד די שלְאַכְט בֵּי אַרְכְּבָּלָא אָן
גאנְגָּמְעָלָא. צוֹ דער געטַנְטָר הוֹיך שטיינְט אַלעקסאנדר דָּאָרָט
אַרְיוֹף, איר אלְעַ שטיינְט אִים נאָך, נאָר פָּאַרְמָעַנְיָא אַלְיאַין, דער אלְטָעָר
געַנְעָרָאָל, ווועט אַרְיוֹסְקָומָעָן פָּאַרְקָלְעָנְדָּעָט.

א נ ט י ג א נ ע (זו העראָן). איז פִּילְאָטָם דָּאָר גַּרְעָבָט. ער אָן
זַיִן בָּאַטָּעָר פָּאַרְמָעַנְיָא מַזְוָן פָּאַרְקָלְעָנְדָּעָט וּוּרָן, אַלעקסאנדר זָאָל
אוּסְזָעָן גַּרְעָסָעָר.

ה ער א. א, זאג עס דָּאָר נִישְׁטָם, אַנטִיגָּנָּאָן!

ק ר א ט ע ד א ס (חַאַכְט אַ נָּאָד חַוָּר פָּאַרְוֹאוֹנְדָּעָט גַּעֲזִיכְט
אוּ קוּקַט אַנְטִיגָּנָּאָן שָׂאָרָף אָן).

ק אל י ס ט ע נ ע ס. אַמְּלִיאָן סָאַלְדָּאָטָן הַאָט דָּעָר דָּאַרְיוֹסָם,
אוּן פְּפִצְיָס מַיְוִינְט בְּלוּזָן דָּעָר גַּעֲטָלְעָכְבָּר אַלעקסאנדר — אַיר העָרָט,
וּוּי דִּי אַיְנְפָאָכָּע וּוּרְטָעָר זַיְנָגָען וּדְרָוִיסָם! אָן מַעֲכִיקָּר שְׁטִינְגָּטָן
אוּן מַיְוִן גַּעֲזָאָנָג — בֵּי פָאַקְלִישָׁיָן בָּאָזָעָט דָּאַרְיוֹסָם זַיְנָעָן סָאַלְדָּאָטָן,
וּוּי דָּעָר הַוְּמִיל אָין אַשְׁטָרְזְּנָאָכָּט וּוּטָטָרָסָם שָׁלְאַכְטָפָעָלָד אָוּסָם,
בָּאָזִוִּיט מִיטָּ דָּאַרְיוֹסָם פָּאַקְלָעָן.. אַכְבָּר אַלְעַקְסָאַנְדָּרָסָם סָאַלְדָּאָטָן
שְׁלָאָפָּן רְוָאִיךְ מִיטָּ דָּעָר רְוָאִיקָּיטָן פָּוּן זַיְיָעָר הַעַלְד אָן פִּירָעָר, וּוּלְכָבָר
בְּרִיְנְגָט נַרְאָד קְרָבָנָותָן צוֹ זַיִן נָאָט. נַאָר דָּעָר אַלְטָעָר גַּעֲנָרָאָל פָּאָרִי
מַעֲנִיאָ אָין אַוְמְרוֹאָיךְ, וּוּלְיָ עַסְתָּרָקְט אִים דָּאַרְיוֹסָם מַיְלָיאָן. ער
איִילְטָ צוֹ אַלעקסאנדרָן אָן וּוּלְיָ אִים אַיבָּעָרְדָּעָן צוֹ אַבְּאַנְאַכְּטִיקָּן
אַיבָּעָרְפָּאָל אַוְיָפָּה דָּעָם שָׁוָּנָא. דָּאָרָ דָּעָר זַיְנָגָעָר גַּעֲטָלְעָכְבָּר הַעַלְד
עַנְטָפָעָרָט שְׁטָאָלִיאָ: „אַיךְ וּוּלְיָ וּרְאִיךְ שְׁלָאָפָּן. אָין דָּאָס נִשְׁטָם אַ
אָין זַיִן זַיְכָּרְקִיְּט לִיְגָט עַר זַיִךְ וּרְאִיךְ שְׁלָאָפָּן. אָין דָּאָס נִשְׁטָם אַ
נָּאָנִי וּוּנְדָעְרְבָּאָרָעָר גַּעֲזָאָנָג?

פָּעָרְדִּיקָּס. דָּאָס זַיְנָעָן טָאָטָן, קָאַלְיִיסְטָעָנָעָם.

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. אויך האמער האט טאטן בלויין באזונגען.
א נ ט י ג א נ ע (צ'ו הערצ'). אויך הייב שוין אן צו צויפלען
איין אכילדען, וועלכון האמער באזינט איזו.
ה ער א. וואס איז דיר, אנטיגאנע?

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. וואס גראסער די מעשים פון דעם העלה,
אליז גראסער שטיינט דער דיכטער. אויך האב נאך קיון ווארט נישט
אויפגעשריבן, און בין שוין פול פון דער ערלאָעכקייט פון מײַן געזאנג.
פ ט א ל א מ ע א ס. בלאָז זיך איזו נישט אויף, מײַן לֵיבער
קָאַלִּיסְטָעָנָעָם. די מעשים זייןען דאָך נישט דיאַנָּע.

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. אויך ביזן שטאלֶין, וואס אויך וועל זוי פאָר-
הערלאָעכן. אויך פיל איין יעדער איזנֿצְהִיט דעם וואָנדְרֶקְלָאָנג פון
מיינע בערזן. עס שלאָפט דער יונגער העלה, נאָר אומגעדרוֹלְדִּיך איז
פארמענִיא. עס האָלֶט נישט אוּס דער אָלְטָעָר מאָן אָן ווּקָט עַנְדְּלָעָד
אויף דעם געטְלָעָד-מוֹטִיכָן שלעפָר. „וואַן קָאַנְסְטָו אַזְוִי פָעָטָשׁ שְׁלָאָפָּן,
וּזְדוֹ וּוּאַלְטָסְטָשׁוֹן דער זְוִינְגָר זְיוֹן?“ „אויך ביזן עס“, ענטפערט
דער מוטיקער, דעם שלאָפָּן דַּי אָוִוָּן פָּאָרְטְּרוּבְּנְדִּיך. „אויך האָב
שוין געזונט, ווען אויך דאָרָך נישט אַרְוָמְלוֹפָן נאָך דָּאָרְיָסָן, וּזְדוֹ
דעם ווינט איין פָּעָלָד“. די לאָצָטָע פָּאָרְגְּלִיוֹכָנָג איזו נישט אלעקסָאָנָּ
דעַרְסָם, אַבָּעָר דערפָּאָר בֵּין אויך דער דיכטער.

א נ ט י ג א נ ע (צ'ו הערצ'). און לִיגְנָעָר.

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. און דערנָאָך ווּוִיטָעָר. די שלאָכְטָט נִיְּתָ אָן
אלעקסָאָנָדָעָר אויף זְיוֹן בּוֹעָצְפָּאָלָּם. רָוִוָּק אָוּן העַדְלִישָׂ, דעם שְׁפָ�
איין דער לִינְקָעָר האָנטָט, די רַעֲכָתָעָה האָנטָט אויפְּגָהָוִוָּן צָוָם הַיּוֹלָדָה, פָּוּ
די גַּעַטָּע אַרְוָמְפָּאָדָעָרְדִּיך זְוִיָּר הַלְּהָה: „בֵּין אויך ווּוּדְלָעָד דער זְווֹן
פָּוּ צְעָוָס-אַמְּטוֹן, באָוִוָּיָּט עַס מִיר מִיט אַיְיָר פְּרִינְטְּשָׁאָפָּט!“

ק א ל י ט א ס. דָּאָס זָאָלְסָטוֹ בְּעַמְּדָר אַוְיסְלָאָזָן, דִּיכְטָעָר!

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. האָחָאָ, דָּאָס ווּט זְיוֹן אָן אויפְּשָׁטִינָג אָין
מיין געזאנָג, אָן אויפְּשָׁטִינָג וּזְנוֹאָר זָעָלָן. אָוּן וּזְער שְׁטִינָט אַזְוִי אָין
מוֹטִיכָן גַּעַשְׁפָּרָעָך מִיט די גַּעַטָּע, קָוָמָת גַּעַרְיוֹתָן מִיט שְׁרָעָק אָשְׁלִיחָה
פָּוּ פָּאָרְמָעָנִיאָ.

א נ ט י ג א נ ע. ווּדָעָר פָּאָרְמָעָנִיאָ!

ק א ל י ס ט ע נ ע . און עם שטאמלט דער שליח: פארמעניאָ בעט היילפֿ און פארשטיינָ, אָז נישט אַיז דָּס גָּאנְצָע גַּעֲפָעַ בָּאַלְדַּ פָּאַרְלָאַרְן! און עם עומפֶּערט דָּעַר אָוּמְפָּאַרְנְּיִיכְבָּאַרְעַר הָעֵלֶד: „ואָגּ פָּאַרְמָעְנִיאָן, אָז דָּעַר מָזָה נִישְׁתְּ וַיְיַזְּנָן, וַיְיַזְּלָרְנָאָס אָזְן וַיְיַזְּנָן שְׁדָעָה, אָז סָאַלְדָּאָטָן, וַיְיַזְּנָן זַיְזָן, נַעֲמָן אָפּ דָּעַם שְׁוֹנָאָס גַּעֲפָעַק. אָז וַיְיַזְּנָן זַיְזָן זַיְזָן אַיזָּן זַאְךְ צָוָתָן: מַוְתִּיךְ צָוָתָן אָז שְׁטָאָרְבָּן מִטְּעַרְעַן.“ דִּי דָאַזְעַעַן וּוּרטָעַר וַיְיַזְּנָן וְעַל אַירְ נַאֲךְ בָּאַפּוֹצָן.

ק ר א ט ע ד א ס. זַיְזָן שִׁין גַּעֲנָג.

ט א י . ס. הָאָסְטָן, אָ, נִיעָר הָאָמָעָה, אָוּרְ פְּרוּעַן אַיז דִּין גַּעַז זַאֲגָג אָזְן בָּאוּזִינְסָט אַלְעַקְסָאַנְדָּרָט לִיבָּעַ צָו זַו? פָּט א ל א מ ע א ס. דָּעַר בָּאוּזִינְטָטָן, אָז לִבְּכָעַ-טָּאָטָן הָאָט אַלְעַקְסָאַנְדָּר נִישְׁתְּ בָּאָגָּאָנְגָּעָן. (גַּעֲלַכְתָּעָר)

ק א ל י ס ט ע נ ע . דָּו הָאָסְטָן אַוְיָף אָ גָּוְטָן גַּעֲדָאנְק מַיְךְ אָרוּפְּגָּנְבָּרָאָכְט, אָטוּנְעָרִין. עַס אַיז אָ גָּרוּסָע שְׁוּרָעָרָט אָפְּרָאַדְיָטָעָן בִּיאַצְוּשָׁטִין, אָזְן אַלְעַקְסָאַנְדָּר חָאָט דָּס אָוּרְ גַּעֲקָאָנְטָן. דָּס אָלְבָּאָגָּוְנְגָּעָן וּוּרָעָן.

ט א י . ס. וּוּאָרְטָן נַאֲךְ אָפּ, אַלְעַקְסָאַנְדָּר הָאָט נַאֲךְ נִישְׁתְּ פָּאָרְדָּעַנְדִּיקְטָן.

ק א ל י ס ט ע נ ע . אָ, אִיךְ הָעָר שְׁוִין דָּעַם גַּעַזְאָגָג, דִּי וּוּרָטָרָעָר נַעֲמָן זַיְזָה אַיז מִיר צְוֹזָאָמָעָן. פְּרָעָמָר זַיְזָן דָּעַם גַּעַטְלָעָכְן דִּי פְּרוּעַן גַּעַוְעָן, עַרְדִּישָׂ אָזְן נִישְׁטָקָה וּוּ גַּוְלָמָס פָּוָן לִיְּמָס... דָּס מָזָה אִיךְ מִיר גַּלְיָיךְ פָּאַרְשָׁרְיוֹבָן.

ט א י . ס. בָּאָס אַוְתָּה, דָּעַר צְוּוּיָּטָרָעָר פָּעָרָן קָאָן נַאֲךְ אַנְדָּעָרָשָׂ קַלְיָנְגָּעָן. דָּעַר קָאָן נַאֲךְ אַיְינָעָ טְרָעָפְּן...

ק א ל י ס ט ע נ ע . מִיְּן הָעָל אַיז נִישְׁתְּפָאָרְדוֹאַנְדָּכָאָר. ט א י . ס. אָ, עַרְאָסָם, דָּעַר לְעַמְטָעָרָט דִּיךְ! דָּו שְׁטָאַרְקִיסְטָעָרָפָן אַלְעַ גַּעֲטָהָר, צִוְּגָה אַים, אָז אִוְיךְ אַלְעַקְסָאַנְדָּר מָזָה דִּין מַאֲכָט. זַיְזָה בּוּיְגָן, אָזְן בָּאַשְׁטָרָאָה דָּעַם לְעַסְטָעָרָעָר מִיטָּה דִּין פִּילָּה, דָּעַר זַאְל וְזַיְזָה אַיז אָקוֹ פָּאַרְלִיבָּן! (גַּעֲלַכְתָּעָר).

ק א ל י ס ט ע נ ע . דִּין תְּפִילָה אַיז אָמוֹזָסָט, טְעַנְצָעָרִין, דָּאָךְ

ביבער קאן איד זיך אין א קו פאָרליבּוֹן, ווי אלעקסאנדר זאל פאָרְלַיבּוֹן זיך אין דיר.

פֿט אַ לֵּאַ מִעְאָסֶסֶת אַסְטַּוְוָאָקְיָהָן, טַאַסְמַיְּן מִוְיָנָעָן אַוְן אלעקסאנדרן זייןיען הייליכּ דַּי גַּעֲפִילְעָן פּוֹן זַיְנָעָן גַּעֲנַעַרְאַלְעַן.

ט אַ יְּסָדָה אַוְן זַאַל אלעקסאנדר פְּאָרְלַיבּוֹן זַיךְ אַין מִיר, וּוּלְאַ

אַיךְ זַעַן, עַר זַאַל דַּיְרָא אַוְיסְשַׁנְיִידַן דִּיְן צַוְּנָה.

קַאַלְיַסְטָעָן עַנְעָסָה. וּוּוִיסְמַיְּן, אַז אַיךְ וּוּלְאַ שְׂוִין שְׁטַאַרְבָּן מִיטָּמַיְּן צַוְּנָה.

ט אַ יְּסָדָה אַדְרָעָרְדַּעְרָךְ דִּיְן צַוְּנָה.

פְּעַדְלַיךְ אַסְטַּוְוָאָסֶת. דַּאַסְטַּוְוָאָסֶת שְׁוִין ווי אַן אַרְאָכָלְשְׁפָרוֹן.

פֿט אַ לֵּאַ מִעְאָסֶת אַסְטַּוְוָאָסֶת, טַאַסְמַיְּן, ווי וּוּסְטַוְוָאָסְטַוְוָאָסֶת אַין זַיְן גַּעַזְאַנְגָּן!

ט אַ יְּסָדָה. אַיךְ קַאַן פְּאָרְלַיבּוֹן, עַר וּוּטָה אַסְטַּוְוָאָסֶת דִּיכְטָן, ווי עַר דָּעַנְקָטָה. (בָּאַזְוּגָנוּג בַּיִּם אַרְיָנוּגָנוּג).

ט ר אַ בְּאַ נְטָן (רוֹפָן אַרְוִיס). פָּאָרְנַעַמְטַה דַּי פְּלַעַצָּה, גַּעַרְטָה גַּעַסְטָן! דַּעַרְטָה קָעַנְגָּה קָוָמָת. (דַּי פְּאָרְשִׁיְּדָעָן גַּוְפָּן צָעַגְיָעָן זַיךְ פּוֹנָגָן דָּעָרָה).

אַ נְטָן יְגָאנָה עַ (צַוְּהַרְאָן בַּיִּם צָוְשִׁידָן זַיךְ). אַיךְ וּוּוּנְדָעָר זַיךְ נִישְׁתָּה, וּוּסְטַוְוָאָסֶת אַין אַזְוִי צַוְּרַיְוָעָן: עַר אַיְן נַאֲךְ גַּאֲרָא יְוּנְגָלָה. זַיְנָעָן גַּרוֹסְטָה טַאַטָּן זַיְנָעָן גַּאֲרָה דַּי טַאַטָּן פּוֹן פִּילְאָטָה אַין פְּאָרְמָעְנִיא. וּוּן נִישְׁתָּה זַיְן וּוּאַלְמָטָה עַר אַפְּלַיוֹן קָעַנְגָּה נִישְׁתָּה גַּעַוּוּן.

הַעַדָּא. וּוּי קָוְסְטָה דַּאַסְטַּוְוָאָסֶת זַיךְ זַאנְגָּן!

אַ נְטָן יְגָאנָה עַ. פִּילְאָטָה הַאָטָה עַס מִיר... (בָּאַזְעָקָט, אַז קָרָא-טֻרָאָס הַוּרָט זַיךְ צַוְּן, אַוְן פְּאָרְכָּאָפָּט זַיךְ). אַיךְ מַזְוָן שְׂוִין צַוְּן פִּילְאָטָה! (אייגַעַט אַזְוּעָה).

סְרַאַט עַדְלָאַסְטָה. גַּאנְצָה מַעְרְקוּוּרְדִּיק אַיר גַּעַשְׁפָּרָעָה.

הַעַדָּא. הַאָסְטָה גַּעַהְעָרָטָה?

קְרַאַט עַדְלָאַסְטָה. יְעַרְעָם וּוּאָרטָה. אלעקסאנדר מַזְוָן עַס וּוּסְטָה. (גִּיטְמִיט אַיר גַּעַנְטָעָר צָוְסָטָרָאָזָה).

אַלְעַקְסָמָן דַּעַר (קָוָמָת אַרְיוֹן, בָּאַגְּלִיטָה פּוֹן גַּעַנְטָרָאָלָה) אַוְן

טראבאנטן. די גנט בארגיסו אים מיט פריילעכע אויסרוונגען. ער גיט צום טראג, בליבט פאָר אַיס שטיין, באָקוקט, באָטראָכט אַיס, גיט ענדלאָד צו אַיס אַרויַּס אָזֶן זונצט זיך אַרויַּס אַיס. אַ פרײַד-גָּעוֹשָׂרִי בְּרָעֵט אוּס. ווּן דער פרײַד-גָּעוֹשָׂרִי ליינט זיך, חיבט אָז אלעקסאנדר מיט פֿעַסְטָרָה הערשער-שטיינע): דארוּס אַיז נישט מעָרְקָעָנִיג, דָּאַס הוּא פֿוֹן אַכְעָמָעָנָעָס האָט אוּפְּגָּעָהָרָט. אַיך בֵּין אַיצְטָעָר קָעָנִיג פֿוֹן פֿערְסְּעָן אָזֶן אַלְעָמָדִינָה, ווּלְכָא זַיְנָעָן פֿוֹן אַיר באָהָרֶשֶׁת גַּעֲוָאָרָן. (פרײַד-גָּעוֹשָׂרִי). ער באָקָוקָט מִשְׁיָּוָן-בלְּאָקוֹן דעם טראָג) דער דָּאַזְּקָעָר טראָן אַיז דער טראָן פֿוֹן אַ ווּלְטָמְלָכָה. ער פֿאָסְטָר זיך מעָרְקָעָנִיג מִיר, ווּ פָּאָר מִיְּנָעָ פָּאָרְנִינְגָּעָר, ווּלְכָא זַיְנָעָן אַוְיָס אַיס גַּעַנְעָסָן. אַיך זַיְנָעָן אָזֶן פֿעַסְטָר אַוְיָס אַיס.

דָּעַמָּאַט אַסְּסָה (פֿוֹן גָּאָרִוָּט, שְׁטָאָרָק גַּעַלְטָעָרט, שְׁטִיטִיָּה) בִּידְעַה הָעָטָה אוּפְּגָּעָהָבוּן אַיגָּדָרְהָוִין, אָזֶן טְרָעָרְנוּן זַיְנָעָן אַזְּוִיגָּן). אַ, גַּעַטְעָרָ! אַ, גַּעַטְעָרָ! ווּ דָאַנְקָא אַיך אַיך, ווּאַס אַיר האָט מִיךְ גַּעַלְאָזָט אַזְּוִיגָּן לְעָבָן אָזֶן דָּעַרְלָעָבָן דָּאַס צָוּזָן, ווּאַס אַיך זַעַם אַיצְטָעָר! אַונְגָּזָר קָעָנִיג אלעקסאנדר אַוְיָס דעם טראָן פֿוֹן דארוּסְטָרָה עַרְסְעָן באָזִינָה אַונְטָעָר די פִּים פֿוֹן הָעָלָאָם, אָזֶן דער זְוִינְגִּיכָּר קָעָנִיג פֿוֹן הָעָלָאָם אַוְיָס דעם טראָן פֿוֹן דָּאַנְקָא אַיך אַיך, אַ, גַּעַטְעָרָ, ווּאַס אַיר האָט מִיר גַּעַנְגָּבָן כּוֹחַ אַוְיָסְצָה הָאַלְטָן דעם לְאָנָּנוּ ווּנְגָּפָן קָאָרְנָמָן בּוֹן פֿערְמָעְפְּאָלוּסָם אָזֶן גַּעַרְאָכָט מִיךְ אַהֲרָר בְּשְׁלָוּם צָוּזָן אלעקסאנדרָן אַוְיָס דארוּסְטָמָן טְרָאָן! אַ, ווּ באָדוּיָּעָר אַזְּקָעָנִיג נְרָכָן, ווּלְכָא הָאָבָן נִישְׁתָּמָעָן גַּעַבָּאָתָן צָוּזָן דָּעַרְלָעָבָן צָוּזָן, ווּאַס אַיך זַעַם! גַּעַטְעָר, ווּ גַּזְּטָר אַיר זַעַם צָוּזָן גַּעַוּעָן!

אַלְעַקְּסָאָנְדָרָה. באָרוֹאִיך זַיך, דָּעַמְּאָרָאָטָסָם, דָּו גַּטְעָר אלעקסאנדר מאָן! פָּאָרְגָּעָם דָּיִן פְּלָאָזָן אָזֶן שְׁטָאָרָק זַיך מִיט ווּוִין אָזֶן שְׁפִּוּזָן. דָּעַמָּאַט אַסְּסָה. זַיְנָעָן שְׁפִּוּזָן, ווּוִין אָזֶן שְׁפִּוּזָן? דָּיִן גַּעַטְעָר לְעָנָגָר לְעָבָן? דָּיִן גַּעַטְעָר ווּוִילְן עַס אַוְיָס דָּאַרְאָךְ גַּוטְסְּקָיִיט צָוּזָן האָט זַוְּעָר אַיְלָהָרָגִיט. אַיצְטָעָר קָאָן אַיך שְׁטָאָרָבָן, דָּעַר גַּלְיָקְלָעְבָּסְטָאָר פֿוֹן אַלְעָמָדָה, ווּלְכָא זַיְנָעָן מִיט מִיר גַּלְיָיך גַּעַבָּאָרָן. ווּוִין אָזֶן שְׁפִּוּזָן, אַיך זַעַם נִישְׁתָּמָעָן. אַיצְטָעָר גַּוְיִיך אַיך שְׁטָאָרָבָן. (גַּיְיט).

אָלֶא קְרַב אֲגִיד עַד דָּעַמְּרָאָתָאָבָן

דעת מארטינס. דע געטער רופו מיה: (אף).

האט עד זיך פון שטראַבן גאנֶר צווערט? ער האט מיך טרוועրיך (טראָבענָוט אָפּ). ער האט גערידט מיין האָרי, דער אלטער. פֿאָרוֹאָס (ענְבָּרָן) ער האט אַנְדָּעָה. נֵי אָוָן זע אִם צו.

ק 5 ט א ס (פו זיון רובעט). דער מאן אויז איבער הונדרט אנד אכטן. נוין נאגען גוועט טויט אַראָה דִּיר נִישְׁתְּרֹועֶרֶיךְ מאָכָן.

אָלַף עַבְדָּה אֲנָדֹעַ. רְאֵר דְּעֵר גַּעֲדָאָנֶק פָּוּן טְוִיט — מִיטָּאִים

בנין איד אוינַר אַרְתִּין אַהֲרֹן. (באוועגונג צויזשן די געסט).

אָוַיְסָרָוֶפֶן וּוֹיְזָה וּוֹאַפֶּה?

ויריחסותם נאלהרעדן זיך און שטוויב און שמוץ.
געבותין איזו צוושערט געואָרֶן; זיין סטאטוע, דער דענסמאָל פון זיין
פֿון דער ערְה, אָון אַט — טויט אָון צוּפּוֹילֵט. אַלְזִי, ווֹאָס ער האָט
קעניג, האָט דעראָבערט לאָנד נאָך לְאָנד, באָהערשט אַנְרוּיסְן טַיְלִין
סְפָּטָאָטוּן פֿון קְסָעָרְקְסָעָס לְיִינְן אוּוִיה דָעַר ערְה. ער אַיְזָן גְּעוּוֹן אַגְּרוּיסְעָר

ט א י. ס. א, שעניג, דו בייזט נעווען גוט צו אונז און פֿרוּיעַן
דורך אונזערע געליבט אינגעלאָדֶן, אבעבר מיר ווילן דיך נישט טרויִ-
עריק יוזן. נישט אָזֶוֹן, אַיר פֿרוּיעַן.

הַיְלָדִים עֲזֹבִים גָּעוּוִיסִים!

אֵלֶּה קְסָאָנָה עָרָה. דַּו בִּזּוֹת נְעֻרְבָּת, אַטְעַנְדָּרִין, אַיְד שָׁאָקָל

שונן מיר דע טזערווקייט אראפֿ.

ט' א י.ס. ווער עס בוייט, א, פָּעַנְגִּי, טְרָאַכְטִ נִישְׁתֵּפָן דָּעַם סֹהָ, אָן דָו, דָו גַּעֲטַלְעַבְעָד בּוֹיעֶד, אָאָסְטִ זַוְכָּעֵר פָוָן קִיּוֹן סֹוָף נִישְׁתֵּפָן

טראכטן. וואם געטער בויען האט אוין נוישט קון טויזן.

אֵל עַקְבָּרֶן דָּעָה. וְוִוְוִילְוִינְגְּסָפָטְעָמְשָׁן אֲלֹוֹמְגְּסָפָטְעָמְשָׁן

פָּנָן דִּי עַלְמָן פָּנָן אֲשֶׁר-עַרְבָּן אֲשֶׁר-עַרְבָּן, אֲשֶׁר-עַרְבָּן אֲשֶׁר-עַרְבָּן.

ט' א י. מ. א, קענינג, דו ביזט געויניגט, וו וויט איד האב געד
ט' א י. מ. א, קענינג, דו ביזט געויניגט, וו וויט איד האב געד

צוצוביינגען, פריי און פרידנטער, ווּ א גלייכער מיט גלייבע. אנד שולדיך, א, געלעכער קענינג, ווען איך זאג עס דיר: דורך דעם, וואט דו וויסט וויסט און אפניעונדערט, אליען און איינזאם אויפן טראן אונטער דער אפשויידנדיקער חופה, געפינט די פריילעכירות זיך נישט קיין ארט און פלאין, ווּ זוּ וואלט א פאריתומטע געווען.

פְּטַ אַ לְ אָמַעַ אַ, טַאַסְ!

אַלְעַקְסַ אַנְדַּר (לְאַכְתַּ אֹוִיָּ). ביזט זוּ דער גערעקט, שיינע טאַים, און נאָך אַמְּאָל מֵיָּן דָּאָך. דער טראָן דָּא אַיְּ דָּר צִיכְּן פֿוֹן מִינְעַ דָּרְגְּרִיכְּנוֹנְגְּעָן, אַבְּדָר עַד דָּאָרֶף נִישְׁתַּ וְעוֹרָן דָּרָ קָאַלְטָרָר שְׁפִּיעַ פֿוֹן דָּעַם הוּוּכָן בָּאָרֶן. אַיך פָּאָרָלָאָן זַיְּן אַיְּנָאַזְמָקִיט אָוּן קָוָם צַו אַיְּיךְ אַרְאָפַּ, מִינְעַ גַּעֲטַט, מִינְעַ גַּעֲטַרְיָעַ אָוּן לְיָבָעַ. (שְׁפִּיטַט אֹוִיָּ). שְׁטָאַלְצָעָר הָרְשָׁעָרְטָרָאָן, טוֹוָהָט זַיְּ נִישְׁתַּ בַּיּוֹם טְרִינְקָעָן. (גִּיטַּ אַרְאָפַּ פֿוֹן טְוָאָן).

זַיְּטַ פְּרִיְּנָעַד, מִינְעַ גַּעֲטַט (גִּיטַּ צַו זַיְּן בַּעַטְלָ צְוֹפּוֹן פֿוֹן טְרָאָן).

טַ אַ יָּסַ (לְאַזְזַ זַיְּ אַרְאָפַּ אֹוִיָּ אַיר פָּלָאָץ גַּעֲבָן פְּטָאַלְאַמְעָאָסָן).

פְּטַ אַ לְ אָמַעַ אַ, טַאַסְ, דָו האָסְטַ מֵיָּן לְיָבָעַ אָוּן בָּאָן וְאוֹנְדָעָרָוָן אָוּ דִיָּה נאָך פְּאַרְפִּילְפָאָסָן.

טַ אַ יָּסַ (טַ אַ יָּסַ טַ עַגְעַס) מֵיָּן פְּטָאַלְאַמְעָאָסָן!

קַ אַ לְ יָסַ טַ עַגְעַס (צַו זַיְּן שְׁכַן גְּלִיטָאָס). דִי טְעַנְצָעָרָין האָט גַּעֲוָוָס גַּעֲלוֹבָט, אַלְעַקְסָאַנְדָּר וּוּטַט זַיְּ בְּיוֹ אָרְד זַיְּטַ לְיִגְעַן.

קַ לְ יָסַ אַ סַּ (מוֹזַט אַבְּדָר צְוֹגָעָבָן), אָזְזַיְּ אַזְזַיְּ קוֹנְצִיךְ מִיט אַיר צְוָנָג, וְזַיְּ מִיט אַירָעָ פְּסָס.

אַלְעַקְסַ אַנְדַּר (פֿוֹן זַיְּן בַּעַטְלָ). דִי שְׁמָחָה הַיְּבָט זַיְּ אָוּפָן אַלְטָן שְׁטִינְגָּר אַין פְּוֹלְעָר פְּרִיְּהָיָט אָוּן גְּלִיכְּהָיָט, אָוּן טְרִינְקָעָן בֵּין זַיְּ אָסְטַ שְׁיכָר וְעוֹרָן. (דִי גַּעֲלָקִיט הַיְּבָט זַיְּ אָז). דִי בַּעַכְרָר וְעוֹרָן אַוְיסְגַּעַטְרוֹקָעָן אַזְזַיְּ וּשְׁוֹעָל וּזְיַיְּ וּוּוֹרָן אַנְגְּגַפְּלִיט).

פְּרָאָנִיְּבָט (דָּרְ דִּיכְטָעָר, טְרָעָט אַרְוָסָ מִיט אַ לְיָרָע, גְּרִיְּת אַנְצָוְהָיָבוֹן זַיְּגָעָן).

אַלְעַקְסַ אַנְדַּר. האָסְטַ וְזַיְּ נִיעָם, פְּרָאָנִיְּבָט?

פְּרָאָנִיְּבָט. גַּעֲוָוָס, אַ, גַּעֲלָעָכְרָעָ! אַיךְ וּלְ דָאָך קַיְּין אלְטָס נִשְׁתַּ אַבְּרָחוֹרָן.

אַלְעַקְסַ אַנְדַּר. וְזַיְּ אַיְּן דִיְיָן נִיעָם, פְּרָאָנִיְּבָט?

אלעקסאנדר אוּ דיאגנוןעס

פֶּרֶא נַיְבָאַס. אַ, נַעֲמָעַבָּעַר, דִּיר וּוּטַעַם גַּעֲפָלָן וּוּרָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. עַם דָּצָרָה אֹוֵיךְ מִינְעָגַע גַּעַטְגָּעַן גַּעַפְעָלָן וּוּרָן.

פֶּרֶא נַיְבָאַס. עַם וּוּטַעַם, אַ, קַעְנִינָּא!

אַל עַקְסָאַנְדָּר. וּוּאַס בָּאוּנְגַּטְדִּין לִידָּא?

פֶּרֶא נַיְבָאַס. דִּין גַּרוּסְקִיטָּו.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דָּאַס אָזְ שָׁוֵין אַלְטַס. אַיךְ וּוּלְעַס אַיְצָטָעַר אֹוֵיךְ נִישְׁתַּחַת הָעָרָן, אַיךְ בֵּין פָּוּן טְרָאָן אַרְאָפְ מִיןְגַּרְוִיסְקִיטָּו. אָזְן מִינְסְטָוָן, מִינְעָגַע גַּעַטְגָּעַן זָוִין גַּעַטְגָּעַן מִיןְגַּרְוִיסְקִיטָּו אַלְיָן צַו הָעָרָן? אַיךְ וּוּלְעַס נִיעָם, פָּרָאַנְיכָאָסָם. בָּאוּוּזְדִּין וּוּרְטָרָה קַונְסָטָאָזָן זָוִין — יָא, זָוִינָג אַלוּבְּגַעְזָאָנָג צַו טָאַיס. (בָּאוּוּגְנוּגְגָן צַוְוִישָׁוּן דִּי גַּעַטְגָּעַס, גַּעַלְעַכְטָעַר אוּ גַּעַמְוָרְחָלָן.)

קֶלְיַטְאָס (צַו קָאַלְיַטְעַנוּעַס). קָאַלְיַטְעַנוּעַס, דִּין צָוָנָג אָזְ אַין גַּעַפָּהָר.

פֶּרֶא נַיְבָאַס (אַרוּסְקָוָמְעַנְדִּיךְ פָּוּן זַיְן אַיבָּעַרְאַשְׁוּוֹג). אַ,

קַעְנִינָּא, מִינְסָטָעַס עַם וּוּרְקָלְעָדָה? פָּאַרְוָאָס וּוּלְסָטוּן פָּוּן מִיר שְׁפָאַטָּן?

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דָו שְׁפָאַטָּסְטָעַס פָּוּן זַיְן אַלְיָין, וּוּעַן דָו וּסְטָטָעַס עַמְעַסְטָעַס: פָּאַרְדִּינָטָן נִיטָטָאָס פָּאַרְדִּינָטָן דִּין קָוָנָסָטָן. פָּרָעָן נָאָר פָּטָטָאַלְמָעַסְטָעַס: פָּאַרְדִּינָטָן נִיטָטָאָס פָּאַרְדִּינָטָן דִּינְגָּבָטָה? כָּאַטָּש דָעַרְעָאָר אַלְיָין, אַ, פָּרָאַנְיכָאָסָם, וּוּאָס זַו הָאָטָט מִיךְ פָּוּן פְּיוּן טְרוּוּרְקִיטָּו אַרְוֹסָטָעַס. וּוּעַן אַיךְ וּוּאַלְטָט נִישְׁתַּחַת גַּעַוְעָן אַזְוִי פָּאַרְנוּמָעָן מִיטָט דָעַרְעָאָר בָּעָרָן דִּי וּוּעַלְטָט, וּוּאַלְטָט אַיךְ אַלְיָין דָאַס לִידָּאָסְטָטָט. פָּאַרְטָרָאַכְטָט זַיְן, פָּרָאַנְיכָאָס!

קֶלְיַטְאָס. אַ, קָאַלְיַטְעַנוּעַס, זַעַם, פָּטָטָאַלְמָעַסְטָעַס וּוּרָטָן גַּאֲנָיָן בָּלְיָיךְ. עַד פִּילְטָט, דָעַד קַעְנִינָג נִעְמָט בֵּין אִים זַיְן טָאַיס אָפָט. דָו מַעְנָסָט שָׁוֵין אֹוֵיךְ בָּלְיָיךְ וּוּרָן.

פֶּרֶא נַיְבָאַס. אַיךְ גַּלְוִיבָּאָס, אַ, קַעְנִינָּא...

טָאַיְס (שְׁפָרְוִוָּגָט אַוְיָחָד). דָעַרְלָוִיבָּאָס מִיר, אַ, קַעְנִינָּא, מִין אַיְגָעָד נִעְמָט לְוּבְּגַעְזָאָנָג אַלְיָין פָּאַרְדִּינָטָן).

אַל עַקְסָאַנְדָּר. נָרוּסְאַרְטִיקָטָאָס. טָאַיס. טָוָע אָזְן פָּאַרְשָׁעָם דָעַם דִּיְכְּטָעָר.

טָאַיְס (טְרָעָט אַרוּס אַין חִיטָן זָאָל).

פֶּרֶא נִיְבָּס (טרעט אַפְּ מִיטָּאָן אַרְאָפְּגָעָלָזְעָנוּס קָאָפְּ).
 אַל עַקְסָאַנְדָּר. ווער נישט טרויעריך, פְּרָאַנְיכָּאָם. באַטְרִינְק
 זיך גוֹט, וועסטו דְּיוֹן אַיְגָעָנָעָם לְוִיבָּנִישְׁטָן נָאָר בְּאַזְוֹנְגָּעָן, נָאָר,
 טָאיָם, אוּיךְ בְּאַטְאַנְצָן.
 טָאַיְסָהָר, מֵיָּוָן קָעָנוֹג, מֵיָּוָן לְוִיבָּנְגָּעָן, רִיכְטִישָׁר, מֵיָּוָן
 לוּבְּגָעָטָאָנִי אַיְזָנִישְׁטָן מִיר, אוּיךְ בְּיָוָן נִישְׁטָן אַדְךָ...
 אַל עַקְסָאַנְדָּר. פְּטָאַמְּמָעָסָם, וְאָסָם אַיְזָנִישְׁטָן, וְעוֹן זַי אַיְזָנִישְׁטָן
 זַי?

פְּטָאַלְמָעָסָה. מִיר אַוְן זַי שְׁטָעָנְדִיךְ זַי גַּעֲזָוָן.
 טָאַיְסָהָר. אַיְיךְ בְּיָוָן אַיְצְטָעָר הָעָלָאָס. אַיְיךְ ווּילְאַוְיסְטָאַנְצָן גְּרִיכְכָּה
 לְאָנְדָּר, זַי אַיְזָנִישְׁטָן בָּאַלְיְוִיקָט גַּעֲוָוָן פָּוָן דִּי פְּרָאַסְיָשָׁע מְאַנְאָרְכָּן, אַיְזָנִישְׁטָן
 דָּעָרָנָאָר וְעַל אַיְרָטָאָנָזָן גְּרָבְּנָאָנָה, דִּי בְּאָפְּרִיטָהָע, פָּוָן דִּיְרָ גַּעֲפִירְטָהָע.
 (זַי ווּרְעָט שְׁטָאָרָה אַפְּלָאַדְּרִיטָה.)
 אַל עַקְסָאַנְדָּר. דָּעָר גַּעֲדָאָנָק אַיְזָנִישְׁטָן, זַאָלָן דִּיְנָעָ פִּים
 זַי הָעָרְלָעְכְּבִּים אַיְם דְּרָאַפְּרִין.

טָאַיְסָהָר (גִּיטָּא צִיכָּן צַו דִּי מְזִוְּנָעָר, זַי הַיְבָּנוּ אַנְשָׁפִילְן אַוְן
 זַי הַיְבָּט אַנְשָׁן צַו טָאָנָצָן). קָאָפְּ גַּעֲבִוִּיגָן, הָאָרָ צְוּוֹאָרְפָּן אַיְזָנִישְׁטָה,
 הָעָנָט אַוְן פִּיס וְוִי גַּעֲבָוָןָדוֹן. אַבְּעָר זַי הַיְבָּט זַי אַנְשָׁן בְּאָפְּרִיעָה. זַי
 שְׁטוּפָט אַפְּ דָּעָס אַנְפָאַלְזִיךְן שָׁוָּאָן, זַאָד זַי הַיְבָּט דָּעָס קָאָפְּ-אַלְצָ
 נִישְׁטָה אַוְיָף, נָאָר אַטְקָומָט דָּעָר גַּוְיסְטָעָר זִיגְעָר, אַוְן הָעָלָאָס הַיְבָּט
 אַוְרָךְ דָּעָס קָאָפְּ אַלְצָהָנָכָר אַוְן הַעֲכָר. טָאיָס וְעוֹרָט אַלְצָ מַעַר בָּאָר
 רְוִישָׁת, ווּילְדָעָה, עַנוֹתְזִיאָסְטִישָׁעָה, אַבְּעָר אַוְן דָּעָר אַיְגָעָנוּר צִיזָּ
 פְּאַרְפָּאַלְגָּט זַי אַלְעָאַבְּוָוָגָגָגָן אַלְעָקְסָאַנְדָּרָס, וְעַלְכָּעָר זִיצְטָ גַּאֲזָ
 רְוָאִיךְ, גַּעֲנוֹסָט דָּעָס טָאָזָן אַוְן בְּאַמְּחָרָקָט אַפְּיָלוֹ נִישְׁטָן דִּי פָּרוֹי. זַי
 וְעוֹרָט אַגְּגָעָקוֹט מִיטָּפְּאַרְוָוָאַנְדָּרָוָג, דָּעָר עֲולָם וְעוֹרָט בָּאַרְוִישָׁת.
 אַבְּעָר זַי חָאָכָט וִיזְדָּעָן קִיְּנוּס אַוְן גַּאֲרָנוֹשָׁה אָוִיס. זַי זַעַט זַאָר
 אַלְעָקְסָאַנְדָּרָן. טָגָנָצָט גַּאֲזָן נָאָעָנָט פָּאָר אַיְסָה, טָגָנָצָט זַיְד אַרְיָין אַיְזָנִישְׁטָה
 אַיְסָמִיט אַיְרָעָ אַוְגָן, אַוְן וְעַוְן וְעַרְבִּיבָּט אַלְצָ דָּעָר וְזַאְקָעָר גַּעֲנִיסָּה,
 טְוֹפָעָט זַי אַוְיָף בִּיזְדָּעָן פָּוָס, קְרָעָמָפָט זַי פִּינְגָּר, אַוְן גַּנְדָּלָע
 שְׁרִיָּט זַי אַוְיָף וְוִי אַיְן וְוּלְדָעָר הִיסְטָרוּיָה, אַנְהָאַלְטָנְדָּיךְ אַיְרָטָאָזָן.
 וְוִי גוֹט עַמְּ אַיְזָנִישְׁטָן, וְוִי הָעָרְלָעָה, אַ, וְאָס אַיְיךְ קָאָן אַזְוִי בְּאַטְרָעָטָן דָּעָס
 פְּרָאַכְּטָ-פְּאַלְאָזָן פָּוָן דִּי פְּרָאַסְיָשָׁע מְאַנְאָרְכָּן! לְאָנָגָ גַּעֲוָאָרָט דָּרְוִוָּת,

א סך זיך אויסגעשטאנען, אבער וו גראיס איז די באלוינונג, וואס איד קאן איזוי באטופען דעם שטאלץ פון די פערטער! דאך הערליךער וואלט נאך געווען, וווען איז וואלט אונטער דער פירונג פון מײַן געטלעבן זיגער-קענינג מיט פיעיר גאַשטראָפֿט דעם פֿאַלְאַץ פון דעם קסערקסעט, וועלכער חאט אַין אַש פֿאַרְוּאַנדְלַט מײַן שטאמט אַטְעַן. (כַּגְּפַט אַ בּוֹעֲנוּזִיךְן פֿאַקְל). העי, אַין ווילְדַּן גַּעֲמַנְצַׂעַט מיט פֿאַקְל אַין האַנט וואָלַט אַיךְ די שְׁרָפָה אַנְגַּעַזְנֶרְן אָוּן אַין אַש פֿאַרְוּאַנדְלַט דעם פֿאַלְאַץ, ווֹאוּ קְסֻרְקְסֻעַט האַט גַּעֲטַרְאַנט. דאס וואָלַט מײַן אַרְיְגַּעַנְעַר לְוִיבְּגַּעַזְנֶג גַּעֲוַעַן, מײַן גַּרְעַסְטַּר לְוִיבְּגַּעַזְנֶג, ווּ קוֹיַין דִּיכְטָעַר וואָלַט אִים מֵיר נִישְׁתָּאַסְטָה גַּעֲוַעַנְעַן. טָאיַס די טָעַנְצָרַין פָּוּן אַטְעַן, אַ פָּונְסָ פָּוּן אַלְעַקְסָאַנְדְּרַס זֹוּן, האַט די גַּרְעַסְטַּר נִקְמַה גַּעֲנוּמָעַן אַין די פֻּרְעַסְטַּר פָּאַר די לִיְּרַן אָוּן באַלְיְדִיקְוָנְגָעַן פָּוּן הַעְלָם — די גַּרְעַסְטַּר נִקְמַה, ווּ שְׁיַׁנְעַר פָּוּן די קְרִינְסְהָלְדַּן האַט אֹז נאָךְ נִשְׁתָּאַסְטָה גַּעֲנוּמָעַן. (וּ) טָאנְצַׂט פִּיעַרְדִּיקָּעַר אָוּן פִּיעַרְדִּיקָּעַר בַּיִּם אַוְיַּסְּ בְּרוֹדָ פָּוּן ווִילְרַע אַפְּלָאַדִּיסְטַּחְנוּטָן, אָוּן נִמְתָּח מִיט דַּעַר לִיְּקָעַר האַנט אַ צְוִוִּיטַּוּן פֿאַקְל). אַ, אַיךְ פֿאַקְלַעַן, אַיר באַלְיְכַּט אַלְעַקְסָאַנְדְּרַס טְרִינְקְ-יְוָסְטַּבָּ אַין דעם פֿאַלְאַץ פָּוּן קְסֻרְקְסֻעַט, דאָךְ גַּרְעַסְטַּר וואָלַט גַּעֲוַעַן אַיעַר דִּינְסָט, ווּעַן אַיר וואָלַט צָום אַונְטְּרַצְּנַדְּן גַּעֲבָרוּבַּט גַּעֲוַאַרְן. אַ, קְעַנְיַג, נִעְמַן אַ פֿאַקְל, פִּיר אָנוּן צַו דַּעַר שְׁרָפָה, פִּיר אָנוּן צַו דַּעַר גַּרְעַסְטַּר אַילְיְמִינְגְּצִיעַן פָּוּן גַּרְכְּנַלְאַנד! (וּ) אַפְּלָאַדִּיסְטַּחְנוּטָן ווּשְׁוֹן ווִילְדַּר).

א ג ע ש ר יי (הַיְבַּט זֶיךְ אַוְיַּךְ אַיבָּעַר דעם אַפְּלָאַדִּיסְטַּחְנוּטָן שְׁטוּרָעַס). נִעְמַן, אַ, קְעַנְיַג, נִעְמַן!

ט א י ס (אָיַן ווִילְדַּן טָאנְצַׂט, מִיט אַירָע אַוְיַגְעַן עַסְנְדִיק אַלְעַקְסָאַנְדַּרְן). הַעְלָם רֹופָט, אַ, קְעַנְיַג! הַעְלָם!

א ל עַקְסָ אַנְדַּרְעַ (נוֹמָת בַּיִ אַיר אַ פֿאַקְל אָוּן שְׁפְּרִוְנְגַּט אַוְיַּךְ. אַלְעַט ווֹאַרְפַּן זֶיךְ צַו די פֿאַקְלַעַן מִיט יוֹבֵל, גַּעֲזַנְג אָוּן טָאנְצַׂט, אָוּן מִיט גַּעַשְׁרַי אָוּן גַּעֲזַנְג טָאנְצַׂט מִעְן אַרוֹסָן פָּוּן דַּעַר זַאַל אַונְטַעַר דַּעַר פִּירָוָג פָּוּן אַלְעַקְסָאַנְדַּרְן, ווּלְכָעַר ווּוְרַט גַּעֲפִירַט פָּוּן טָאנְצַׂנְדִּיקָּעַר טָאיַס. דַּעַר זַאַל ווּוְרַט לִיְּזַיךְ אָוּן פָּאַרְטּוֹנְגַּלְטָן).

ק א ל י ס ט ע נ ע ס (לְאַגְּנוּזָם אַרוֹסְבָּאַוּגְנְדִּיךְ זֶיךְ). אַזְוַיְה ווּלְאַיךְ פְּאַרְשְׁרִיבְּכָן: צָום עַרְשָׁטָן מַאַל האַט אַלְעַקְסָאַנְדַּר גַּעַלְאַזְט

זיך פירן אוון פאָרפרין פון אַ פְּרוֹו. (פֿוֹן דְּרוֹוִיסֶן הָעֶרֶת זִיךְ דָּעֵר וַיְזִיכְעָר
געַרְוַוְשׁ פֿוֹן דָּעֵם וַיְלַזְּ-גַעְוָאָרְעָנוּם עֲוָלָם).

נָשְׁרַיְעַ עַזְּ. עַס בְּרַעַנְטַ! דָּאָס פְּיַיעַר האָט זִיךְ אַנְגַּעַכְאָפְטַ!
דָּאָס פְּיַיעַר פְּאַרְשְׁבְּרִיטַ זִיךְ!

טַאַיִסְטַּה אַרְיַינוּ פֿוֹן אַונְדָּעֵר טִיר, פִּירְנוֹדִיךְ אַלְעָקָ
טַאַונְדָּרָוּן, וַיְלַכְּכָעָר בְּלִיבְשַׁת אַנְצָטוֹן. אַרְיַיסְטַּקְוָנְדִּיךְ צָוֵס דְּרוֹוִיסֶן, אַוְ
טַאַונְצָנוֹדִיךְ וַעֲדַת זִיךְ. עַס בְּרַעַנְטַ! עַס בְּרַעַנְטַ! דִּי שְׁרָפָה צַוְשְׁפְּרִיטַ
זִיךְ הָעַרְלָעַךְ! קּוֹמַ, אַ, קָעְנִיגַ, קוֹמַ! פְּאַרְהָוָאַט בִּזְוֹטוֹ שְׂטִוִין גַּעֲלִיבְּנַן?

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר. אַיךְ וּוֹלְדִּי שְׁרָפָה אַנְזָעַן.

טַאַיִסְטַּה קּוֹקְאַחְעָר, וַיְעַסְטַּט דָּא נִישְׁטַמְקִין קְלַעַנְגָּרָעָר שְׁרָפָה זָעָן.

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר (קוֹקְטַ זִיךְ שְׂנָעַל אָוֹס). וְאוֹו?

טַאַיִסְטַּה. אַיְזַן מִיר. הָעַלְאָס בְּרַעַנְטַ אַיְזַן לִיבְעַץ אוּרְקָעְנִיגַ.

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר (צְוָרִיךְ אַרְיַיסְטַּקְוָנְדִּיךְ). דָּאָס פְּרִיטַ מִיךְ
זַיְעַד שְׁטָמָאָרָק. אַיךְ הָאָב שְׁמַעְנְדִּיךְ גַּעַוְאָלָט הָעַלְאָס זָאָל מִיךְ לִיבְעַץ.

טַאַיִסְטַּה. טַאַיסְ-הָעַלְאָס בְּרַעַנְטַ אַיְזַן לִיבְעַץ אוּלְעַקְסַמְאַנדָּרָן.

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר. וַיְעַסְטַּט פְּאַרְבְּרַעַנְטַ וַוְעַרְן, טָאַיִסְטַּה.

טַאַיִסְטַּה. אַ, קָעְנִיגַ!

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר. אַיךְ הָאָב פְּאַרְדִּיר קִיּוֹן לְעַשְׁוָנָגַ נִישְׁטַמְקִין.

טַאַיִסְטַּה. אַ, אַלְעַקְסַמְאַנדָּר, אַיךְ הָאָב דִּיךְ פֿוֹן דִּין טְרוּוּיְרִיְּ
קִיטַ אַרְיוֹסְגַּעַטְרִיטְלַטְ ...

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר. אַיךְ הָאָב דִּיר דְּעַרְפָּאָר גַּעַדְאָנְקָט, וּוּלְ
אוּיךְ לְאַזְן דִּיךְ מִיטַ נְאָלָד בָּאַלְוִוְונָעָן.

טַאַיִסְטַּה. נִיּוֹן! .. אַיךְ, טָאַיִסְטַּה, דִּי שְׁוִינְגַ, דִּי יְוָנְגַע, הָאָב דִּיךְ
פֿוֹן דִּין טְרוּיְרִיקִיטַ אַרְיוֹסְגַּעַטְרִיטְלַט! אַיךְ, טָאַיִסְטַּה, דִּי פְּרַעַכְטִיקָע,
דִּי בָּאַוְאָן-נְדָעַטָע, הָאָב דִּיךְ בָּאַנְיִסְטָעַרְטַ צָוֵדָעָר שְׁרָפָה! חָאָב אַיךְ
בָּלוּזַן דָעַם קָעְנִיגַ אַיְזַן דִּיר אַנְגַעַזְוָנְדַן? בְּרַעַנְטַ דָעַר מָאָן אַלְעַקְסַמְאַנדָּר
נִישְׁטַמְקִין? הָאָט דִּי שְׁרָפָה, וַיְלַכְּבָע בְּרַעַנְטַ אַיְזַן מִיר, אַוְזָה דִּיךְ זִיךְ נִישְׁטַ
פְּאַרְשְׁפְּרִיטַ? אַ, אַלְעַקְסַמְאַנדָּר, אַיךְ הָאָב מִין וּוֹלְן אַרְיוֹפְגַעַדְרִוִינְגַט
אוּוֹה דִּיר ...

אַלְעַקְסַמְאַנדָּעֵר. דִּין — וּוֹלְן?

ט א י.ס. האט נישט מיין ווילן דעם פאָכל דיר אין דער האנט
געגעבן? האט נישט מיין ווילן דיך צו דער שרפה געפֿרט?

אַלְעַקְסַמְּ אַנְדָּר. דו ביזט באָלְד גערעכט.

ט א י.ס. איך בין גערעכט. און איזצטער שטיי איך פֿאָר
דִּיר, טָאַיס דַּי שְׁטָאָרָם, דַּי פְּרָעָכְטִיקָע, דַּי רַיְצְנֶדֶר אַין אַלְעַ
בָּאוּוּגְנוֹגְגָּעָן . . .

אַלְעַקְסַמְּ אַנְדָּר (שרײַיט אַרוֹיס אַין דְּרוֹיסָן). אַהֲרָר צו מִין!
ט א י.ס. (דערשאָרָקָן). אָ, קָעְנִיגָּה וּוֹאָס וּוַיְלָסְטוּ טָאַן מִיט
מִיד?

אַלְעַקְסַמְּ אַנְדָּר (צַו דַּי אַגְּגָלָאָפָּעָן טְרָאָבָּאָנְטָן אַו
גַּעֲנוּרָאָלָן). שְׁנָעֵל אַוְיסְלָעָשָׂן דַּי שְׁרָפָה: דָּאַט אַיְזָן גַּעֲוָעָן אַמִּינָּט
פָּוֹן שִׁיכְרוֹת אַוְן מִשְׁוָּגָנָה. נָאָר שִׁיכְרוֹת אַוְן מִשְׁוָּגָנָה הָאָבָּן אַוְן
גַּעֲקָאָנְט פָּאָרוֹוָאָנְדָלָעָן אַיְזָן וּוְלְדָעַ פְּיוּרָמָאָכָּר אַוְן צְוָשְׁטָרָרָה. איך
דָּאָנָּק דַּי גַּעֲטָעָר, וּוֹאָס דַּי מִשְׁוָּגָנָה קָוָמָת נִשְׁתָּמָת פָּוֹן מִיר. נִשְׁתָּמָת
וּוְלְיָן האָט דַּי שְׁרָפָה דָּא גַּעֲוָאָלָט. אוֹר זִוְּטָ פְּלִיְּסָק גַּעֲוָעָן אַיְזָן
אַוְנְטָעָרְצִינְדָּן, זִוְּטָ פְּלִיְּסָקָעָר נָאָךְ אַיְזָן אַוְיסְלָעָשָׂן. גַּיִיט שְׁנָעֵל!
לְעַשֵּׂן! לְעַשֵּׂן! (איַלְעַט אַוְעָקָץ צְוָחָמָעָן מִיט דַּי אַגְּגָלָאָפָּעָן,
וַיְשָׁט אַוְמָגָּעָקָוָט דִּין אַוְיָךְ טָאַיס, וּוְלְכָעַ בְּרָעָכְט צְוּוֹיָךְ אַוְיָךְ
דַּעַר דִּיל).

צְוּוֹיָטָעַ סְצֻעָּנָעַ

אלעקסאנדערס געצעלט, וּוְלְכָעַר אַיְזָן שָׂוִין נִישְׁטָ מַעַר אַיְנוֹפָאָז:
אַזְּיָאָטִישָׁעָר לְזָקָסָס לְאַזְּזָס זִין שָׂוִין דַּאֲ שְׁטָאָרָק מַעַרְקָן. —
אלעקסאנדער, הַעֲפָעָטְטִיאָן אַוְן גַּוְאָטָעָרָאָס שְׁטִיעָן אַיְזָן גַּעֲשָׁפָרָעָן.
אוֹיָךְ אַגְּגָלָאָפָּעָן זִין זִין זִין — טְרָאָבָּאָנְטָן.

אַלְעַקְסַמְּ אַנְדָּר. איך זַעַר דַּי זַעַר פּוֹלְ לְיִוְכְּטָעָר. פֿילְאָטָאָס
הָאָט זַעַר גַּעֲוָאָלָט פְּאָר זִין גַּעֲלִיבְטָעָר אַבְּיָסָל אַוְיסְבָּאָרְיָמָעָן. זַי אַיְזָן
וּוּרְקָלְעָד זַיְעָר רַיְצְנָה, אַוְן אָסָם אוֹר אַבְּיָסָל מַעַר צַו גַּעֲפָלְעָן, הָאָט
זִין צָוָנָג דְּעָרְלְוִוְבָּט זִין, וּוֹאָס עַד הָאָט גַּעֲוָוִים קַיְוָנְמָאָל נִשְׁתָּמָת גַּעַי
טְרָאָכָט. איך בין עַס מַוחָל אַיְם אַוְן וּוּלְעַס אַוְיָךְ פֿאָרְגָּעָס. עַר

וועט איז מיר נישט מערכן, איז איך האב וואס געהרט. לאזט איז אים אוניך נישט מערכן. ער איז און אויסגעזיבנער גענעראל איז דיגט מיר זיער גוט. ניין, קראטעראָס, האסט מיר נישט איבערדאָשט, דערפֿאָר וועל איך דיך איבערדאָשן. (ווענדז זיך צו א טראָבָאָוט.) גִּיְזַע, ווֹו שטייט עס כוּט מײַנע נײַע קלֵיַידָר. (טראָבָאָנט אָפּ וְאֶדְרָעֶכְטָס.)

קָרָא טָעָר אָס. האסט מיך זיער נײַגְעַרְיךָ גַּעֲמָאָכְט. ווֹאָס אָזְזַדְיַה אַיְבָּעַרְדָּאָשָׁוֹן?

אַל עַקְסָאָנְדָּר. מײַנע נײַע קלֵיַידָר.

קָרָא טָעָר אָס. ווֹיְזַעְלַאְךְ דָּאָס פָּאָרְשָׁטְיַין?

אַל עַקְסָאָנְדָּר. ווֹיְזַעְלַאְךְ זַיְן דַּי גַּרְעַסְטָע אַיְבָּעַרְדָּאָשָׁוֹן. איך הָעָרְדָּאָס מָוְרְמָלָעָן שַׁוִּין פָּוּן מִינְעָן מַאְקָהָדָאָנִיָּא.

קָרָא טָעָר אָס. עס ווּעָרְטָן נִישְׁתְּלֵיכְטָעָר מִיר. ווֹיְזַעְלַאְךְ דִּיְיָעָן נִיעָן קלֵיַידָר אָז אַיְבָּעַרְדָּאָשָׁוֹן?

אַל עַקְסָאָנְדָּר. זַיְן וְאֶלְעָן דַּעְרָאָס אַיְסְדוּךְ זַיְן פָּוּן דַּעְם, ווֹאָס אַיְזַע וְוֹיְלַאְן ווֹאָס אַיְזַע.

קָרָא טָעָר אָס. ווֹעָן דָּו שְׁמַעְלָסְטָן טַוִּיטְשְׁטָרָאָה פָּאָר נִישְׁתְּ-

טרָעָפָן דַּיְן רַעַטְעַנְיָאָש, אַיְזַע וְאֶלְעָטָבָאָשְׁטָמָט מִיְּזָן לְעָבָן פָּאָרְלָאָרָן.

דַּעְרָאָבָאָנְטָה (קוֹטָשׁ צְרוּיקָה). דַּיְלִידְוָנָג אָז פָּאָרָ-

טִיק. זַאְלַאְיךְ זַיְן אַרְוִיסְבָּרְעַנְגָּעָן אַחֲעָר?

אַל עַקְסָאָנְדָּר. נַיְן, אַיְזַע זַיְן דַּיְשְׁנִידָּעָר. (אָפּ רַעַטְסָ)

קָרָא טָעָר אָס. (צְוָה הַעֲפָעָתִיאָה). דָו בַּיּוֹת נִשְׁתְּאַיְבָּעַרְדָּאָשָׁט.

איְזַע דַּיְן רַעַטְעַנְיָאָש פָּאָר דַּיְרָקִין רַעַטְעַנְיָאָש נִשְׁתְּ?

הַעֲפָעָתִיאָן. נַיְן. אלעקסאנדר האט מײַט מִיר דַּי זַאְךְ בָּאַשְׁפָּרָאָכְן.

קָרָא טָעָר אָס. אַיְזַע וְאֶלְעָטָבָאָשְׁטָמָט ווּרְזָן. מִיט דַּיְרָקִין זַאְךְ בָּאַשְׁפָּרָאָכְן... דַּיְזַאְךְ?.. דַּיְרָקִין רַעַטְעַנְיָאָש ווּרְזָן גַּרְעָסְטָר. דַּיְזַאְךְ?..

אוֹן דָּאָס זַאְלַאְיךְ זַיְעָן קלֵיַידָר זַיְן... זַאְלַאְיךְ זַיְעָן אַרְטָטָל קלֵיַידָר זַיְן?

הַעֲפָעָתִיאָן. דָו בַּיּוֹת אַוְיָפָן וְוָעָג צְוָה רַעַפָּן.

קָרָא טָעָר אָס. אַזְיָע אַרְטָטָל קלֵיַידָר, חַוִּיסְטָט עַס... אַזְיָע אַרְטָטָל... דַּיְרָקִין עַס, ווֹאָס אַיְזַע קוּעָל זַיְדָאָזְיַע אַפְּ מִיט דַּעְם רַעַפָּן, ווֹאָס

אלעקסאנדר אוּ דיאגונעס

איך מון מײַן קאָפֶ אַנְשֶׁטְרִיּוֹנְגָּעַן בֵּין ווּוִיטִיךְ אָוּן דָּאָךְ צַוְּגָּרְנִישָׂט
זַיד דָּעַרְקָלְעָרְן. דִּין שְׁמִיכָּל קָאָן אָן אַפְּגָּרוֹנְט וּוּרָן צְוִישָׂן אָוּנוּ.

ה עַפְּעַס טִיאָן. דוּ טְדָאָכְט בְּעַסְעָר ווּוִיטָעָר, האָסְט גְּלִיקְלָעַךְ
אַנְגָּהוּבוּן. אַ נִּיעַ אַרְטְּ קְלִיְּדוֹנְגָּן...

קְרָאָט עַרְאָס. אָוּן זַי זָאָל אָן אַיבְּעַרְאָשָׁוֹנָג זַיְּן... דַּי גְּרַעַסְטָע,

הָאָט עַרְגָּאָגָט, אָוּן גַּעֲהָרְטָט אַ מְוֻרְמָלָעַן שָׁוִין...

ה עַפְּעַס טִיאָן. דוּ קְלִיְּבָסְט זָוק גּוֹט פָּאָרְנָאָנְדָעָר. ווּוִיטָעָר
ווּוִיטָעָר, אָוּן דוּ טְרַעְפָּסְט דַּי רַעַטְעַנְיָש.

קְרָאָט עַרְאָס. דָּאָךְ ווּוִיטָעָר גַּיִיטָמִינָא קָאָפֶ נִישָׂט. אַיךְ בָּאָז
גְּרִיָּה דַּי קְלִיְּדוֹנָג נִישָׂט. דַּי קְלִיְּדוֹנָג — אָן אַיבְּעַרְאָשָׁוֹנָג... אַיךְ
הַיְּבָז זַיד אָוּן צַוְּשָׂטוֹן... ווּיל עַר אָפְּשָׂר... עַס ווּרטָט מִיר לְכָטִיךְ אָוּן
קָאָפֶ... עַר ווּוֹל זַיךְ קְלִיְּדוֹן...

אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר (קוֹמֶת אַרְיוֹן אָגְעָטָאָן אָוּן אָלְעַזְוָגָן, ווּמִי

כָּעֵד אִיז אַ גַּעַמְיִיט פָּוּן פָּעָרְסִישָׂ אָוּן מַאְקָעְדָּאַנִּישׁ — וַיְשַׁט אָזְוִי
צְוּשְׁפָּרִיט וּוְ פָּעָרְסִישָׂ אָנְטוֹן, אָבָּעָר נִישָׂט אָזְוִי אַיְוֹנוֹפָאָז וּוְ מַאְקָעִזְבָּן
דָּאָנוּשָׂעָר, אָוּן דַּי פָּעָרְטָשָׂעָן הַיְּוֹן אָוּן אָוּן דַּי בָּרוּעָט פָּעָרְסִישָׂ אָרְבָּל).

קְרָאָט עַרְאָס (פָּאָרְעָנוֹדִיגְט אָוּן גַּעַפְּלִיסְטָעָר). פָּעָרְסִישָׂ!

אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר (מוֹיט אַ שְׁמִיכָּל). אַיבְּעַרְאָשָׁאַשְׁתָּ?

קְרָאָט עַרְאָס (בָּאָקוֹט אַיסְט). פָּעָרְסִישָׂ... מַעֲדִישָׂ... מַאְקָעְדָּאָז
נִישָׂ... דָּאָס אָוּן — פָּאָרְקְלִיְּדוֹן.

אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר. דָּאָס אָוּן — פָּאָרְאַיְוִינְקָוָן.

קְרָאָט עַרְאָס. פָּוּן פָּעַלְפָּעַרְקְלִיְּדוֹן.

אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר. אָוּן פָּוּן פָּעַלְפָּעָרָה.

קְרָאָט עַרְאָס. דָּוְרָךְ נַאֲדָל אָוּן פָּאָרְדִּים.

אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר. דָּוְרָךְ נַעֲמָן אָוּן גַּעַבְן. אַיךְ ווּיל פָּאָרְדִּים.

אַיְיָנוֹקָן. דָּאָס בְּעַסְטָע פָּוּן דַּי גְּרִיכָּן, דָּאָס בְּעַסְטָע פָּוּן דַּי פָּעָרְסָה.

דָּאָס אִיז דָּעָר ווּגָג צַוְּפָּלְקָעְרְדְּפָאָרְאַיְוִינְקָוָן, פָּלְקָעְרְדְּפָאָרְבִּידָעָרָן.

דָּעָר ווּגָג צַוְּגָּרְנִישָׂן לְאָנָה, פָּאָרְאַיְנִיקָּט אָונְטָעָר מִיר. אַיךְ ווּיל

מִקְרָב זַיְּן דַּי בָּאוּגְטָעָ פָּעַלְפָּעָרָה...

קְרָאָט עַרְאָס. אָוּן ווּעַסְטָט דָּעַרְוּוִיטָעָרָן דַּי אַיְגָנָעָן.

אל ע ק ס א נ ד ע ר. זוי וועלן נישט דערוועגן צו דערוועיטערן זיך.

קראט טער אס. איך בין מיט דיר, מיין קענינג.

אל עקסאנדר. איך וויס עט. דו אוון העפֿעסטיין, איך זויט מיר מײַנע בעטטע שטיצֶן.

קראט טער אס. איז דאך ווועט עט נעמען לאָנגַג, ביז מײַנע אוּנְגַן וועלן זיך צוֹגְעֻווֹיְנָעַן צוֹ דִּיר אֵין דער דָּזְוִיקָעֶר קְלִיּוֹדֶנֶג.

אל עקסאנדר. זיז איז איז מיר נַיִ, אַבְּעָר אַיך פַּיל זיך אַין אַיִּח, ווֹ אַיך וּאַלְטַ שִׁוְּן פַּיל דָּעֲגָרִיכֶּט פּוֹן דָּעַם, ווֹאַס אַיך וּוֹיל דָּעֲגָרִיכֶּן. פָּעָרְמִישׂ, מַעֲדִישׂ, מַאֲקָרְדָּאָנוֹשׂ... בְּעַסְעָרְ פַּיל ווֹיְ וּוֹאַרְטָ אַון שְׁרוּמַט וּוֹעַט דַּי דָּזְוִיקָעֶר קְלִיּוֹדֶנֶג דָּרְקָלְעָרֶן דַּי פָּעַלְקָעֶר מְיַיְּנָע אַפְּזִיכְתָּן. אַיְינִיקִיּוּם, פָּאַרְאַיְינִיקָּוֹן — אַיך וּוֹלְ גַּוְןְ וּוֹיְטָה, וּוֹיְטָה, טָרָאָגָן עַס מִיט זִיך ביז צוֹ דִּער עַנְדָ פּוֹן דִּער וּוֹלְטָ. בָּאוּגָן, באָפְּרִיעָן, פָּאַרְאַיְינִיקָּן... אַ, מְיַיְּנָע פְּרִיגְנֶט ! ..

דריטע צענע

דִּער לְאָגָעָר פּוֹן דִּער מַאֲקָעָדָאָנוֹיָשׂ אַרְמַיְ בִּי דִּער הַוּפְּטַשְׁטָאָט פּוֹן דָּרָאָנוֹיָאָן. לִיּוֹקָס אַרְנוֹטוֹן דִּער גַּעַצְמָטַט פּוֹן דָּעַם קָעְנוֹיָג. דַּי פָּאַלְאָנָקָס פָּאַרְזָאַמְלָט זִיך נָאָכוֹ אַלְטַ-מַאֲקָעָדָאָנוֹיָשׂ מְהֹהָג צָום מְשִׁפְט אַיבָּעָר פְּגַעַטְאָטָהָן, וּוּלְכָאָרָה וּפְרָט בָּאַשְׁוֹלְזִיקָט אַיְן פָּאַרְזָה רָאָט אַוְ פָּאַרְשָׁוּפְרָוָג קָעְנוֹן אַלְעַטְאָנְדָרָה. אַ גְּרוּפָ אַפְּיִצְטָרָן שְׁטִיטַ אַרְוָם דַּי גַּוְעַרְאָלוֹן פָּאַלְעָמָהָן, אַמְּנוֹתָס, אַטְאַלְאָס אַוְ סִימִּיָּס, פָּאַרְטָאָן אַיְן גַּשְׁפּוֹרָעָן.

פְּאַלְעָמָהָן, נַיְיָן, זַיְיָן אַיְן שְׁטָעַנְדִּיקָן גַּעֲוָוָת. צַו וּוֹאָם ? וּוֹאָרָוָס ? אַיְן עַלְפָה טָעַג דָּרְיַ-אַזְּ-דָּרְיוּסִיק הַוְּנְדָעָרָט פָּאַרְלָאָגָנָס דָּרְכָּי גַּעֲלָאָפָה אַיְן גַּעֲוָג נַאֲך דָּאַרְיוֹסָן... דַּי גַּאנְצָאָרְמָיְ שִׁיר נַיְט אַומְגָעָד קָוְמָעָן פָּאָר דָּוְרְשָׁתָה... דָאָך דָּאַרְיוֹס האָט גַּעַדְאָרְפָט גַּעַפְּאָנְגָעָן וּוּרָעָן, הַאָבָן מִיר זַיך נִשְׁתָּמְעָלָתָה. אַלְעַ שְׁוּעוּרְקִוְּתָן אַיְן יִסְוְרָים מִיט מָוָת אַיְן אַנְטְּשָׁלְאַסְנָקִיְּת אַזְּ-בָּרְגָּעָטְרָאָגָן... אַבְּעָרָה דָּאַרְיוֹס אַיְן שַׁוִּין טָוִיט אַיְן בָּאָנְגָּרָבָן, צַו וּוֹאָם דָּאָס לְוִיפָּן נַאֲך ? וּוֹאָם יִאָגָּנָן מִיר זַיך

נאר בעסאָס, וועלכער האט דעם דארוּס געטוּט? מיר זאלַן אַיְם
דאָנקְבָּאָר זיוֹן אָוֹן לְאָזֶן צְרוּרָה. נישט אַזְוֵי, אַיְרָ פְּרִוּנְט?

אַמִּינְגְּטָאָס. געווֹיס. ער אַיְן שְׁטָאַטָּהָאַלְטָעָר פֿוֹן בָּאַקְטְּרִיעָן.
פֿוֹן אַ לְּאָנֶד, וועֶר ווּוִיס גָּאָר ווּאוֹ זַי לִיגְט. זָאָל ער בְּלִיבְּן, ווּאוֹ ער
אַיְן. מִיר האָבָּן גַּעֲנוֹג שְׂוִין אַיְנְגָעָנוּמָן. עַס מָוֵן דָּאָרָק נַעֲמָעָן ווּעוֹן
אַ סּוֹפָּה. אַךְ, ווּעַן דָּעַר קַעַנְגָּה האָט קַסְּמָרְקָסְמָס' פָּאַלְאָצָן אַיְן פֻּרְשָׁעָד
פָּאַלְיָים אַונְטְּגָעָעָצָנוֹן, האָבָּאָךְ שְׁרָהָה בָּאַלְד אַוְיְסָגָעָאָשָׁן צְרוּיךְ אָוֹן
מיַט אַיְרָ דִּי האַפְּגָעָנוֹנָן אַיְן מִיר, דִּי חַיְם נַאָּךְ אַמְּאָל זַוְּזָעָן.

אַט אַ לְּאָס. דוֹ דָרִיקְסְּטָה דִּי גַּעֲפִילְוָן ווּוְיל שְׂוִין מַעַר נִיטָּנִין.
אַרְמַנִּי. אַיְךְ ווּוִיס, מִין אַפְּטִילְוָן ווּוְיל שְׂוִין מַעַר נִיטָּנִין.

סִימְיָאָס. אַיְיךְ מִינְגָּעָן נִישְׁטָה. קָאַנְסְּטָה אַנְפְּרָעָגָן בְּיֵי אַפְּטִילְוָן
נַאָּךְ אַפְּטִילְוָן, קִיְּן אַיְנָעָן ווּוְיל נִישְׁטָה ווּוִיטָעָר גַּיְן. אַלְעָ ווּוְילְן זַיְן
צְרוּיךְ. אַיְן מִין אַפְּטִילְוָן זַאָגָן זַיְן: ווּאַס גַּכְבָּעָר מִיר ווּוְילְן זַיְן
אוּמְקָעָרָן, אַלְעָ בְּעַסְעָר פָּאָר אלְעַקְסָאַנְדָּרָן; בְּלִיבְּן מִיר נַאָּךְ לִיְנָגָעָר,
ווערט ער בָּאַלְד אַ פֻּרְטָה.

אַט אַ לְּאָס. דָּאָס זַאָיט דִּי גַּנְצָעָנָעָ אַרְמַנִּי. עַס אַיְן צְוָם
שְׁטוּנָעָן, ווּוְ ער האָט דָעַם קָאָפָּ פָּאַרְלָאָרָן. דָעַר זַוְּגָעָר אַיְן גַּעַוְּאָרָן
אַ בָּאוּגְעָר. יְעַדְעָס מָאָל, ווּעַן אַיְךְ זַעַם אַיְן זַיְן פֻּרְשָׁעָד
בָּאַרְבָּאַרְדִּיקְלִיְדָוָן, קָאַכְטָמָר אַוְיָה מִין בְּלִיטָה.

אַמִּינְגְּטָאָס. דִּי קְלִיְדָוָן אַיְן אַנְחָיָבָה. אַיְצָטָעָר טְרָאָגָט ער
זַיְן ווּוְ אַ פֻּרְשָׁעָד מְאַנְאָרָה, בָּאַלְד ווּעַט ער אַנְחָיָבָן צַוְּ רָעָנִירָן ווּוְ
אַזְנָעָנְטָאַלְיָשָׁר דָעַסְפָּאָטָה.

פֿאַלְעָמָאָן. עַס אַיְן מִין מִינְגָּעָן, מִיר זַאָלָן אַיְם דָעַקְלָעָרָן,
דִּי אַרְמַנִּי זַאָגָט זַיְן אַפָּ פֿוֹן ווּוִיטָעָר מָאַרְשִׁירָן. זַי אַיְן מִיד אָוֹן בִּינְמָט
אַחֲרָיָם. ווּי מִינְטָמָאָה, מִינְגָּעָר פְּרִוּנְט?

סִימְיָאָס. דָּאָס ווּעַט זַיְן דָעַר רִוְּנָעָר אַמְתָה, אָוֹן דִּי אַרְמַנִּי ווּעַט
אוֹן אַונְטְּגָעָטִיצָן, אַלְעָ ווּי אַיְן מַעֲנָטָשָׁה.

פֿאַלְעָמָאָן. בָּאַלְד נַאָּךְ דָעַם גַּעֲרִיכָת אַיְבָעָר פִּילְאַטָּאָס, ווּעַן
דִּי גַּנְצָעָ פָּאַלְאָנָקָס אַיְן נַאָּךְ דִּאָ פָּאַרְזָאָמָלָט, טְרָעָטָן מִיר אַרְוּסָס פָּאָר
אלְעַקְסָאַנְדָּרָן אָוֹן דָעַקְלָעָרָן אַיְם דָעַם ווּוְילְן פֿוֹן דָעַר אַרְמַנִּי. מִיר
אַלְעָ צְוּזָאָמָעָן.

שטי מען. מיר אלע צוואמען!

פאלע מאן. אדרער זאלן מיר נאך צווערטט פארבארייטן די
ארמיי — ווי מײינט איר, פרײנט?

א מײַנְט אָס. דאס וואָלט אַיסגעזען ווי אַ פֿאַרְשְׁוּעָרְגָּג אָן
אוֹן אוֹיךְ נִישְׁתְּנוּתִיךְ . דיַ אַרְמֵי אַיְזָן פֿוֹן זִיךְרְאַלְיָין שְׂוִין פֿאַרְבָּאַרְיִיךְ .
מִיר צוֹגְיַעַן זִיךְרְאַצְטָר צַו אַונְזְעָרָע אַפְּטְיוֹלוֹנוֹגָן. מִיר זֶאנְגְּ קִינְגָּעָם
נִישְׁתְּפִין וּוּאָרָט. דיַ אַונְטְּרָשְׁטִיכְזָוָן, וּוּלְכָעָ מִר וּוּלְכָעָ שְׁפָעַטָּר
קְרִינְגָן, וּוּעַט זַיְינְגָן דָעַר בְּעַסְטָעָר בָּאוֹיְיָן, ווי וּוּיְיָטָ מִר זַיְינְגָן גַּעֲרַעַכְט.

שטי מען. אַמְּנְגַּטָּס אַיְזָן גַּעֲרַעַכְט.

פֿאַלְעָמָן. בְּלִיבְּכָט עַמְּאָזְוִי, אָן אַיְצְטָר צַו אַונְזְעָרָע אַפְּ
טִילְוָנְגָן. (דיַ גַּעַוְעַדְגָּן אָן אַפְּצִיטָרוֹן צוֹגְיַעַן זַיְינְגָן. עַס טְרָעַט אַוִּיךְ
אַ טְרָאַקְיָשָׁעָר גַּעַוְעַדְגָּל אָן זַיְינְגָן גַּוְרִיכִישָׁעָ אַפְּצִיטָרוֹן).

טְרָאַקְיָעָר. אַיר האָט גַּעֲהָרָט.

עַרְשְׁטָעָר אַפְּצָעָר. זַיְיָ האָבָן אוֹיךְ נִישְׁתְּ שְׁטִיל גַּעֲרַעַכְט.

צַוְוִיְיָט עָרָ. אַיךְ קָאָן אַיבְּעָרָהָזָן יְעַדְעַט וּוּאָרָט.

טְרָאַקְיָעָר. אוֹיךְ אַיְזָן מִיר לִינְגָן זַיְיָ ווי אַפְּגָעָשָׁרָבָן. קְוֹמָט,
מִיר טְרָאָגָן עַמְּאַלְעַקְטָאַנְדָּרָן צַו. (זַיְיָ גִּיעָן אַרְיָין אָן אַלְעַקְטָאַנְדָּרָעָט
גַּעֲצָלָט, פּוֹנוֹאַנוּט קְרָאַטְעָרָאָס קְוֹחָט אַרוֹוִיט).

קְרָאַטְעָרָאָס (קְוֹחָט זִיךְרָאָס אָנוֹ רְוֻפְּתָאָס). אָנוֹ דיַ פְּאָזָן
לְאַנְקָס שְׂוִין פֿאַרְזָאַמְּלָט?

קָעַנְאָס (אַ זַּיְיָעָר אַלְעָטָר גַּעַוְעַדְגָּל, טְרָעַט אַרוֹוִיט). אַגְּנָץ.

קְרָאַטְעָרָאָס. זָאָג אַיךְ עַמְּאַל עַמְּאַל עַמְּאַל.
אַרְיוֹסְקוֹמָעָן.

קָעַנְאָס. זָאָג אַים נָאָךְ עַפְעַט.

קְרָאַטְעָרָאָס. וּוּאָס זָאָל עַמְּזָיְן?

קָעַנְאָס. אַ בְּקָשָׁה אַיְזָן נִאמְעָן פֿוֹן דָעַר גַּאנְצָעָר פֿאַלְלָאַנְקָס.
וּוּלְסָטוֹ זַיְיָ אַים אַיבְּעָרָגָבָן?

קְרָאַטְעָרָאָס. אַוְיכְּ זַיְיָ וּוּעַרְטָמָ.

קָעַנְאָס. עָרָ וְאָל צַו אָנוֹ אַרְיוֹסְקוֹמָעָן נִישְׁתְּ אַיְזָן זַיְיָ פֿעָרְסִיְּ
שְׁעָר קְעַנְיִינְקְלִידָוָנָג, נָאָר אַיְזָן זַיְיָ אַלְעָטָר מַאֲקָעָדָאַנְיִישָׁר — (וּרִישָׁט

אלעקסאנדר אוו זיאגענעס

אייבער, וויל אין דער טיר פון געצלט שטייט אלעקסאנדר אָנגנטאָן אַין זיין מאָקען זאָרישער באַקליזוֹנָג. זי פֿאַלְאַזְקָס בּוּעַכְת אָוִיס אָנוֹ אַפְּלָאַרְיסְטְּחָנוּטוֹן, קָעָנָאָס מִיט פֿאַרְבּוֹגָוָג). דִי בְּקָשָׁה אַין שְׂוִין דֻּרְפְּלוּט.

אלעקסאנדר ער. וועלכּע בְּקָשָׁה?

קָעָנָאָס. מִיר האָבָן דִיר גַּעֲוָוָלֶט זָעַן אַין אלטער מאָקָעָן דָּאַנְיָשָׁעָר באַקליזוֹנָג, וועלכּע טוֹט אָוּנוּעָרָעָ אָוִוָּגָן. אָוֹן דַו האָסְט אָוּנוּעָר ווַיְלֵן ווַיְגַעַטְרָאָפָן.

אלעקסאנדר ער (לְאַכְטָה). אַין עַם אָזוּוּ ווַיְכְטִיךְ, מִינָעַ פְּרִוְינָט — אַיר זַיְנָט דָאַךְ מִינָעַ פְּרִוְינָט! — ווַיְאַיךְ טַוְיַד אָן? בֵּין אַיךְ אַין פָּעָרְסִישָׁעָר קְלִיּוֹדָגָן אַן אַנְדָּעָרָעָ, ווַיְאַיךְ דַרְעָרָמְעָדָאָנְיָשָׁעָר? אַאט אַיר אַין מִיד פָּאַרְעָנְדָּעָרְוָנָגָן באַמְעָרָקָט? אַיךְ קָאָן מִינָעַ קְלִיּוֹדָגָן בַּיְתָן, ווַיְאַבְעַר בַּיּוֹט אַיךְ נִישְׁטָה. אַיךְ גַּיְמָיָן ווּגָן, ווַיְדוּרְקָ אַז אַרְיאַדְרָנְעָפָּאָדִים גַּעֲפִירָט. אַיךְ קָאָן נִישְׁטָה פָּאַרְבְּאַנְדּוּשָׁעָן, אַיךְ ווּלְ בַּלְיָבִן אַיךְ. (אַפְּלָאַזְיְסְמָנָעָט, פְּרִירְגַּעַשְׁרִיָּעָן) אַיְוּרָעַ אַפְּלָאַדִּים-מַעְנָטָן אָוֹן גַּעַשְׁרִיָּעָן צִיגָן, אָז אַיךְ האָט אָין מִיר גַּעַשְׁוּיְפָלָט. דַּאסְמָאַכְטָמָיְמָדָז זַיְעָר טְרוּיְעָרָק, נִישְׁטָה ווַיְוִינְקָעָר טְרוּיְעָרָק, ווַיְדַּאסְמָבָאָז ווּאָסְטָיוֹן, אָז אַין מִינָעַ אַרְמָמִי אָוֹן גַּאֲרָנְטָמָט אַרְוָם מִיר האָבָן זַרְעָנָט גַּעַפְּנָעָן מַעְנָטָשָׁן, ווָאָסְטָמָט אַיךְ מִיד אַומְבָּרְיָינָגָן גַּעַוְאָלָט. (אַיְוּפְּגַּעַבְּרָאַכְטָעָר גַּעַטְרָמְלָגָן) ווַעֲן אַיךְ ווְאַלְטָמָז זַרְעָנְדָּעָרָט, ווַעֲן אַיךְ ווְאַלְטָמָז אַפְּרָעָס גַּעַוְאָרָן, ווַיְיָלָאָן אַיךְ טַוְיַד אָן אַין פָּעָרְסִישָׁעָר קְלִיּוֹדָגָן, ווְאַלְטָמָז אַיךְ דָאַ פָּאַר אַיךְ אַיְצָטָר נִישְׁטָה גַּעַשְׁתָּאָגָן. ווַיְיָלָאָן אַיךְ ווְאַלְטָמָז אַיךְ אַלְיָוָן גַּעַשְׁפָטָט דִי פָּאַרְבְּעָכָר קָעָן מִיר, אַבעָר אַיךְ בֵּין אַיךְ גַּעַבְּלִיבָן אָוֹן ווַיְיָסָן, אַיךְ בֵּין קִיְּינָט אַיבָּעָר קִיְּינָעָם לְעָבָן, אָוֹן ווַיְיָסָן מִינָעַ דָּרְגָּרְיוֹכְוָנָגָן זָאָלָן נִישְׁטָה זַיְן, דַּאסְמָלְעָבָן פָּוֹן יְעָדָן אַיְנָעָם גַּעַהְעָרָט דָעַם פָּאַלְקָ, דַּאסְמָאַנְאָרָכָן, ווְאַלְטָמָז אַיךְ אַלְיָוָן גַּעַשְׁפָטָט דִי פָּאַרְבְּעָכָר קָעָן מִיר, אַבעָר דַּאסְמָפְּרָאָפְּטָמָן לְעָבָן אָוֹן טָוִיט. (אַפְּלָאַזְיְסְמָנָעָט) הָעָר, פָּאַלְקָ פָּוֹן מַאְקָעְדָּאָנָיָעָן, אָוֹן כְּשָׁפָטָט. אַיךְ קָלָאָגָן אַן פִּילְאַטָּאָס דָעַם זָוָן פָּוֹן פָּאָרָה-מַעְנָיאָ, אַפְּאַרְדִּינָטָן גַּעַנְעָרָאָל אָוֹן דָעַם זָוָן פָּוֹן אַנְדָּעָרָעָן גַּעַנְעָרָאָל, צִיְּוָן. שְׁפָלְ-קָאָמָעָרָאָד אָוֹן זָוָן פָּוֹן פָּאַטָּעָר פִּילְוָסָ אַלְטָן פְּרִוְינָט, אָז עָר האָט גַּעַוְאָלָט מִינָעַ טְוִיט אָוֹן מִיט אַנְדָּעָרָעָ זַיְדָ פָּאָרָה-שְׁוֹאָרָן מִינָעַ מִיר צַוְּגָעָן. קָרָאַטְעָרָאָס, פִּיר דָעַם באַשְׁוּלְדִּיקָטָן אַחֲרָ אַרְוָוָס אָוֹן אַלְעָעָדָות. (קָרָאַטְעָוָס גִּיטָּאָרָוָיָן אָז גַּעַצְלָט).

אַיד ווועט מישפטן אָן פְּנוּת, ווֹי נִישְׁתָּאָיךְ ווֹאָלֶט דָּא גְּעוּוּן פָּאַרְמוּשָׂט,
וֹי נִישְׁתָּאָום מִיר ווֹאָלֶט זַיְךְ גַּעֲהָנְדִּיט, אָון אַיךְ אָונְטְּעָרוֹאָרֶף זַיְךְ
איַיעַר אָוָרְטִיל. (קְרָאָטְעָאָס אָון הַעֲפָטְסִילְיאָן גְּוֹמְשָׁן אָרוֹסִים פַּוְלְאָס,
טָאָס), הַיְוָטָר זַיְךְ דֵּי טָרוֹת, אָנְטִיגָּאנָע, נִיקָּחָאָקָאָס אָוֹ בָּאַלְיָאָס.
פַּילְאָטָאָס ווֹעַט בָּאַגְּעָנָט מִיטְ בְּיזְוָן, ווֹאָרוֹס דָּעָר בִּיוּזָר
מוֹרְמָל? פַּילְאָטָאָס אַיזְ נַאֲךְ נִישְׁתָּאָסְ פָּאָרָאָוְרְטִילְט. צְעָרָשָׂט ווֹעַט אַיד
די עֲדוֹת אָוִיסְהָעָרָן אָוֹן פָּאָרָנְעָמָעָן אַיךְ, ווֹאָס פַּילְאָטָאָס הָאָט צַוְּ וְאַגְּן
צַוְּ וְיַיְן פָּאָרְשָׂוּעָרָוּנָג. אָנְטִיגָּאנָע, טְרָעָט פָּאָר, דָּעָרְצִילְדָּעָם פָּאָלָק
פָּוֹן מַאְקָעְדָּאָנִיעָן, ווֹאָס דָּוְהָאָסְטָמָט מִיר דָּעָרְצִילְט.

אַנְטִיגָּאנָע (טְרָעָט פָּאָר, דָּעָם קָאָפְ אָרָאָפְגָּנְלָאָזְן, דֵי אַוְגָן
גַּאנְזְ פָּאָרוּוּיָּות).

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. זַיְיךְ אָנְטִיגָּאנָע אָוָס פִּידָּנָא, אַין דְּמַשָּׁק
אַיזְ זַיְ נַעֲפָנָגָנָעָן גַּעֲוָאָרָן, אַיזְ אָוִיסְנְעָמָלְן אַוְיָהָפִילְאָטָאָסָעָם חָלָק אָוֹן
גַּעֲוָאָרָן זַיְן גַּעֲלִיבָטָע. רַיְיךְ, אָנְטִיגָּאנָע!

אַנְטִיגָּאנָע. ווֹי קָאָן אַיךְ!

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. הַעַלְהָ אַיךְ אָוָס, קְרָאָטָעָרָם.
אַנְטִיגָּאנָע. מִיןְ צָוְגָן וְאַלְמִיר אָפְנְעָמָעָן, ווּעְלְכָעָה הָאָט אִים
פָּאָרְדָּאָטָן.

קְרָאָטָעָר אָס. אַוְיָהָפִילְאָטָאָס אַין פָּרְסְעָפְאָלִיסָט
זַיְ מִיןְ הַעָרָאָן צָוְגָעָפְלִיסְטָעָרט, אָזְ אָלְעָקָסְאָנְדָעָרט גַּרְוִיסָט טָאָטָן זַיְנָעָן
גַּאֲרָדְיָה טָאָטָן פָּוֹן פַּילְאָטָאָס אָוֹן פָּאָרְמָעָנָא. וְעַן נִישְׁמָן זַיְיָ, וְאַלְמִיר
עַר אָפִילְוָוָה קָעָנָג נִישְׁתָּאָסָעָן. (בָּאַזְוָגָגָג, גַּעֲלָכְטָעָר).

אַנְטִיגָּאנָע. אָפְרָוָאָס הָאָב אַיךְ גַּעֲרָעָטָה!

קְרָאָטָעָר אָס. אַיךְ גַּעֲפְלִיטְמָעָר הָאָט אַיךְ צַוְּ מִינְעָן אָוִיעָרָן
דָּעָרְגָּרְיוּכָּט, הָאָט אַזְוִי מִיךְ אַיבְּעָרְיָאָשָׂט אָוֹן אַיךְ אַזְוִי דָּעָרְצָעָרָט, אָזְ
אַיךְ הָאָב זַיְ נַעֲרָאָכָט צָוְמָעָן גַּעֲלָקָאָזָט זַיְ אַיבְּעָרְחוֹזָן אַלְיָה,
וְאָס זַיְ הַעָרָאָן צָוְגָעָפְלִיסְטָעָרט.

אַלְעָקָס אַנְדָּעָר. אָון נַאֲרָד מַעַר הָאָט זַיְ דָּעָרְצִילְט. אָנְטִיגָּאנָע,
רַיְיךְ.

אַנְטִיגָּאנָע — אָ, גַּעֲטָעָר! גַּעֲטָעָר! — אָון אַטָּאָג, וְעַן פַּילְאָטָאָס הָאָט

פּוֹל גַּעֲטְרָנוּקָעַן — אֵיך אָמְגָלְיקְלָעֶכָּבָה האָב אַיִם אַיִן טְרִינָקָעַן צָוָעַד הַאַלְפָן אַוְן צָוָם טְרִינָקָעַן נַאֲך מַעַר בְּאֲגִיסְטָרָטָן! — אַוְן שִׁיכָּר גָּאנְץ פּוֹן וַיְיָין אַוְן מַיה, הָאָט עַד וּוּרְטָעָר אַרְוִיסְגָּערָדָט, וּוּלְכָעָר עַד הָאָט נִשְׁתָּמָט גַּעֲדָרָפָט.

אַל עַקְסָא נַד עַד רָה. וּוּאָסָהָאָט עַד גַּעֲזָאָגָט?

אַנְטִי גָּאנְץ. אֵיך גַּעֲטָעָלָן עַס אַיִם דִּי גַּאֲוָה אַיִם קָאָפָט גַּעֲשְׁטָיגָן, וּוּי דָעָר וַיְיָין. פִּילְיוֹכְטָה האָט עַד גַּעֲוָאָלָט מִיְּן לְיוֹדְנָשָׁאָפָט צַו אַיִם מִיטָּזָוָן וּוּרְטָעָר אַוְנְטָרְצִינְדָן, אַוְיפְּרָזִוָּן.

אַל עַקְסָא נַד עַד רָה. וּוּאָסָהָאָט עַד גַּעֲזָאָגָט!

אַנְטִי גָּאנְץ. אֵיך בֵּין גַּעֲזָעָס אַוְוָה זַיְן שְׂוִים, אַיְינְגַּעַשְׁלָאָסָן — אַיִן זַיְנָעָ אַרְעָם, אַוְן עַר הָאָט מִיר אַיִן מִיְּן אַוְוָרָאָרְעָדָט — אֵיך פָּאַרְדוֹאָס בֵּין אֵיך נִשְׁתָּמָט גַּעֲוָעָזָן טְוִיבָן! — „וּוִיסְטָם, אַנְטִינְגָּאנְעָ“, הָאָט עַר צַו מִיר גַּעֲזָגָט, „וּוִיסְטָם, אַוְוָף וּוּמָעָס שְׂוִים דַּו זַיְצָטָה?“ „אַוְוָב דָעָר וַיְיָין הָאָט מִיךְ נִשְׁתָּמָט פָּאַרְטוּמָלָט, זַיְן אֵיך אַוְוָה פִּילְאַטָּאָסָעָס שְׂוִים“, הָאָב אֵיך דָעְרוֹיָה גַּעֲנְטָפָעָרט. „אַבָּעָר וּוִיסְטָמוֹן, וּוּרָר פִּילְאַטָּאָס אַיִן?“ הָאָט עַר גַּעֲפָרָעָט. „מִיְּן גַּלְיְבָטָעָר, מִיְּן הָאָר אַוְן מִיְּן בָּאַפְּוּלָעָר“, הָאָב אֵיך וּוּדָעָר אַיִם גַּעֲנְטָפָעָרט. אַוְן עַר הָאָט שְׁטָאָלָאָז אַרְוִיסְגָּערָדָט: „אַוְן אַוְיד אַיְינְגָּרָה, וּוּלְכָעָר הָאָט גַּעֲדָרָפָט זַיְן דִּיְוָן קָעְנָגָן! דָּאַרְפָּסָט וּוִיסְטָן“, הָאָט עַר וּוּיְמָעָר גַּעֲרָדָט אַיִן זַיְן שְׁטָאָלָאָז אַוְן שִׁיכָּרָות, „אַז אַלְעָא גַּרְוִיסָּעָ טָاطָן, וּוּלְכָעָר טְרָאָגָן אַלְעָקְסָאָנְדָרָט זַיְן זַיְנָגָלָן, זַיְנָעָן מִיְּנָעָן מְעַשִּׁים אַוְן מִיְּן פָּאַטָּמָרָן, אַבָּעָר דָּאָם זַיְנָגָל אַלְעָקְסָאָנְדָרָט נָעַמָּת זַיְקָזָן, וּוּאָס עַס גַּעֲהָרָט פִּילְאַטָּאָסָן. דָעָר גָּאנְץ צָעַר רֹום אַוְן רִיוּוחָ פּוֹן אַזְנוּרָעָ טָاطָן פָּאַלְטָ דָעָם זַיְנָגָל זָוָן, וּוּי אַוְיך דָעָר קָעְנִינְגְּטִיטָל, וּוּלְכָעָר גַּעֲהָרָט מַעַרְטָ מִיר וּוּי אִים“. עַר הָאָט עַס מִיט אַזְוּפִילְ פָּאַרְדוֹאָס אַוְן בִּיטְחָדְקִית גַּעֲזָאָגָט, אֵיך הָאָב אַיִם גַּעֲמָזָט טְרִוִּיסָּטן מִיט פָּאַרְהָעָטָעָרָט לְבָעְלָאָטָקָעָס אַוְן מִיט מַעַרְטָ וַיְיָין. — אֵיך גַּעֲטָעָר! גַּעֲטָעָר! (צָעוֹוִיּוֹת זִיךְרָה).

אַל עַקְסָא נַד עַד רָה. אֵיך הָאָט גַּעֲהָרָט, וּוּאָס דִּי גַּלְיְבָטָעָר פּוֹן פִּילְאַטָּאָס הָאָט אֵיך דָעְצִיְּלָט. אֵיך הָאָב עַס שְׂוִין אַיִן פָּעַרְמָעָפָּאָלִים גַּעֲהָרָט, אַבָּעָר הָאָב אַיִם דָאֲך נִשְׁתָּמָט אַנְגָּעָלָגָט. עַר אַיִן גַּעֲוָעָן באָר טְרִינָקָעַן, הָאָב אֵיך מִיר גַּעֲזָאָגָט, אַוְן עַר הָאָט זַיְקָזָן גַּעֲוָאָלָט באָרִימָעָן פָּאָר דָעָר, וּוּלְכָעָר עַר הָאָט גַּעֲוָאָלָט מַעַרְטָ דָעְרָהִיצְן. אֵיך הָאָב עַס

געוֹאַלט פֿאָרגעַסֶן, אָוּן אַוִיךְ כּוּמֶט פֿאָרגעַסֶן, וּוּן דָא צּוּלְעַצְט... נִיקָּאמָכָאַסֶן, טְרֻעַט פְּאָר. אָוּן אַוִיךְ דָו, בְּאַלְיַינָּאַסֶן! דָרְצִיְּל, נִיקָּאמָאַר כָּאַס, וּוּאַס דָו וּוּיסְט.

נִיקָּאמָאַס כָּאַס. אַירְחַאְבּ גַּהְהַאְטּ אַלְיבִּן פֿרְיוֹינְט אַין אָוּנוּעָר אַרְמִיִּי. לִימְנָאָס מִיטְן נָאָמָעַן, אַ מאַקְעַדְאַנְיָעַר, וּוּי אַירְחַאְבּ אַירְ, אַ מאַקְעַדְאַנְיָעַר פָּוּן כְּאַלְאַטְרָא. אַסְכּ פָּוּן אַירְחַאְבּ אַים זְוִיכְרַעַלְעַךְ גַּעַר קַעַנְטּ. אַ גַּוְתְּעַר סְאַלְדָּאַט גַּעַוּוּן. שְׁטָאַרְק אַין קַעַמְפּן וּוּי אָוּן טְרַינְקָעַן, מְטוּיָּיךְ, וּוּי דָי מְטוּקִיםְטָעַן אַוְנַטְעַר אַירְחַאְבּ. עַד חַאַט מִירְ לִיבּ גַּהְהַאְטּ אַין אַירְחַאְבּ בֵּין שְׁטָאַלְיָז גַּעַוּוּן אַוְיָז זְוּן לְבָבָעַ. דִּי סְאַלְדָּאַטְוּן פָּוּן אָוּנוּעָר אַפְּטִילְוִינְגּ הַאֲבָן אָוּנוּ שְׁטַעַנְדִּיךְ גַּעַוּוּן צּוֹזָמָעַן. אַירְחַאְבּ בֵּין גַּעַוּוּן מַעַר מִיטּ אַים וּוּי מִיטּ מִין בְּרוּדָעַר, וּוּלְכָבָעַ שְׁטִיטַת דָא לְעַבְנָן מִירְ. אָוּן אַיְינְ זְאָגּ זְאָגּ עַד מִירְ — דָאָס זָאָל אַיְצְטָעַר צְוּיָּוִי וּוּאָכְן זְיַוִּין...
אַל עַקְסָאַס כָּאַד עַד רָ. דָאָס חַאַט עַד דִּירְ גַּעַזְאָנְטָה: "דָאָס זָאָל אַיְצְטָעַר צְוּיָּוִי וּוּאָכְן זְיַוִּין?"

נִיקָּאמָאַס כָּאַס. וּוּי נְיַין, אַ קַעְנִינוּ אַירְחַאְבּ מִין, דָאָס זָאָל אַיְצְטָעַר צְוּיָּוִי וּוּאָכְן זְיַוִּין פָּוּן יָעַנְעַם טְאָגּ, וּוּן עַד חַאַט מִירְ גַּעַזְאָנְטָה, אָוּן עַד חַאַט גַּעַזְאָנְטָה אַוְיָז זְיךָ צּוּ טְוִוְוָן.

אַל עַקְסָאַס כָּאַד עַד רָ. אַירְחַאְבּ וּוּיָם, אַירְחַאְבּ וּוּיָם. דָרְצִיְּל עַם נָאָר עַד פְּאַלְאָנְקָסָט.

נִיקָּאמָאַס כָּאַס. עַד חַאַט גַּעַזְאָנְטָה אַוְיָז זְיךָ צּוּ טְוִוְוָן דָעַם קַעַנְגּ, הַאַט עַד מִירְ גַּעַזְאָנְטָה, וּוּיְלָעַד עַד קַעַנְגּ וּוּרְטָט שְׂוִין פֿעַרְמִישְׁעָר דַעַפְּאָטָט, אָוּן אַ בעַסְעַרְטָרְמָאַן וּוּטָט קַעַנְגּ וּוּרְעָן. צִי וּוּי אַירְחַאְבּ נִישְׁטַה הַעַלְפָנִים? מִירְ וּוּעַלְןְ דָרְבָּיוּ זְוִיעַר פִּילְ גַּעַלְטָט פֿאַרְדִּינְעָן, הַאַט עַד מִירְ גַּעַזְאָנְטָה, אָוּן אַירְחַאְבּ אַומְשְׁטַעְרְבָּלְעַכְלִיטָט זְיךָ קוּפְּפָן אַלְסָפְּאַלְקָסָט בְּאַפְּרִיעָר, וּוּי דִי טְוִרְאָנְעָן-מְעַרְדָּעָר האַרְמָאַדְרִיאָס אָוּן אַרְסְטָאַגְּיִיטָאַן. אַירְחַאְבּ לִימְנָאָסָן גַּעַלְבָּטָן, דָאָס קַעַנְעָן אַלְעַדְרוֹת וּזְאָגּ, וּוּלְכָבָעַ הַאֲבָן אָוּנוּ גַּעַקְעַנְתָּה. אַבְּעַר זְיַינְעַן וּוּרְטָעַר הַאֲבָן מִירְ דָרְשָׂרָאָקָן, אָוּן אַירְחַאְבּ בֵּין פָּוּן אַים מִיטּ וּוּי אַנְטָלְאָפָן אַזְבָּאַלְיָאָס מִין בְּרוּדָעַר.

בְּאַל יְיַיָּס. וּוּן עַד חַאַט וּוּי מִירְ דָרְצִיְּלָטָה, הַאֲבּ אַירְחַאְבּ גַּלְיַיךְ גַּעַזְאָסָט, וּוּאַס אַירְחַאְבּ צּוּ טְאָגּ. אַירְחַאְבּ בֵּין אַוּוּקָץ צּוּ פְּיַלְאַטְאָסָן, וּוּלְכָבָעַ אַיזְ גַּעַוּוּן מִין גַּעַנְעָרָאָל, אָוּן אַוְיָפְּגָעָפְּאַרְעָרָט אַים, עַד וּאַל

אלעקטואודער און דיאגנוועס

מיין ברודער און מיך ברוינגען צו דעם קענינג, וועמען איך האב
וואס וויכטיקס צו דערציילען.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. האט ער איך צו מיר גענומען?

בְּאַלְיִינְסְּפָרְטָן. ניון, אַ, קעניגן! ער האט געזאגט, ער קאן אונז
צו דיר נישט ברוינגען, וויל דו בייזט איצטער באשעפעטיקט מיט
זאָבן פון גרעסערער וויכטיקיט. אַבער —

נֵיֶק אַמְכָּבָּס. לויינאָס איזו פון מיר נישט אַפְּגַּעַשְׁטָאָנָּעָן. די
פאָרבָּאַרְיוֹטָוֹנְגָּעָן צוֹם עַנְיִינְסְּ-מָאָרְדָּ וּוּרְעָן שָׂוִין אַפְּגַּעַשְׁלָאָסָּן, האט ער
מיָר גַּעֲזָאנְטָן, אָוּן ער ווֹלְטָט גַּעֲוָאָלָטָן, אַיך זָאָלְמָיָן טַיְלָ נִישְׁטָ פָּאָרְלִינְן.
בְּאַלְיִינְסְּפָרְטָן. אָוּן צוֹם צוֹוִיטָן מָאָל זַיְנְעָן מִיר אָוּוּקָ צוֹ פִּילְאָטָאָסָן,
ער זָאָל אָוּן צוֹם קַעְנִיגָּ פִּירָן. דָּאָךְ ער האט ווּידְעָ אָוּן מִיט
גַּאֲרַנִּישְׁטָ אַפְּגַּעַשְׁקִיטָן. אַבער מִיר האָבָּן בָּאַשְׁלָאָסָן, מִיר טָאָרָן מִעָרָן גַּלְיָ�
וּוָאָרטָן, אָוּן גַּעֲוָעָנְדָטָן זִיךְ צוֹ קָרָאָטָעָרָאָסָן. ער האט אָוּן גַּלְיָ�
געַבְּרָאָכָטָן צוֹם קַעְנִיגָּ, אָוּן מִיר האָבָּן אִים דָּרְצִיְּלָטָ פָּוּן לִיְמָנָאָסָעָם
פָּאָרְשָׁוּעָרְוָנָגָן אָוּן פִּילְאָטָאָסָעָם נַאֲכָלָסִיקִיטָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. מִעָר ווּוִיסְטָ אַיך גַּאֲרַנִּישְׁטָ צוֹ דָּרְצִיְּלָן?

נֵיֶק אַמְכָּבָּס. דָּאָם אַיזְׁאָלְזָן, אַ, קעניגן!

אַל עַקְסָאַנְדָּר. האט אַיך די פָּאָרוֹטוֹעָצָמָן. דָּרְיוִי פָּוּן מִינְיָ�
ליְבוּעוּכְטָעָר, ווּלְכָעָ אַיך האָבָּן גַּשְׁקִיטָן לִיְמָנָאָסָן צוֹ מִיר צוֹ ברוּינָ
געָן. (דָּעַר טְרָאָקִישָׁעָר גַּעֲנוּרָאָל אָוּן די צָוִיְּ גַּרְכִּישָׁעָ אַפְּגִּיצָּרָן טְרָעָעָ
פָּאָרָ).

דָּעַר טְרָאָקִישָׁעָר. מִיר האָבָּן גַּעַפְּוָנָעָן לִיְמָנָאָסָן אַין זַיְן גַּעַ-
צָעַלְטָן, דָּאָךְ ווּעַן ער האט אָוּן דָּרְזָעָן, האט ער זִיךְ גַּעַכְּפָטָ פָּאָר זַיְן
שְׁפִּין. „אַיר ווִיטָן גַּעַקְוָמָעָן מִיר צוֹ אַרְעַסְטִירָן.“ האט ער אוּסְנָגְשָׁרִין,
כָּאָטָשָׁ מִיר האָבָּן אִים נָאָל קַיְן ווּאָרטָן נִישְׁטָ גַּעֲזָאנְטָן. „אַבער אַיך
וּוְעַט מִיךְ נִישְׁטָ קָרִינְגָן. אַיך האָבָּן שַׂוִּין גַּהְאָטָ קָעָן: מִיר גַּרְעָסְרָעָ
צָאָלָן אָוּן פָּוּן זִיךְ גַּעַפְּגַּעַשְׁלָאָגָן. בָּרוּינָגָט נַעֲסָעָר אַיְיָרָ קַעְנִיגָּ, אָוּן
ער וּוְעַט פָּוּן מִיר קָרִינְגָן, ווּאָס אַיך האָבָּן אִים צָוְגָנְרִיקִיט.“ מִיר האָבָּן
גַּעַמּוֹזָת צִיעָן קַעְנִיגָּ אִים אָוּנוּרָעָ וּוּאָפָן, אָוּן לִיְדָעָר בֵּין אַיך גַּעֲוָוָעָ
אַבְּסִילָן צוֹ הַעֲפָטִיק, ווּוְילָ ער האט מִיךְ מִיטָּ זַיְנָ וּוּרְטָעָר גַּאֲנִיגָּ

צורייצט. מיין שוערדי איז אכיבס צו וווײַיט איז זיין ברוטט אַריין, איז ער איז געפֿאַלְן טוּיט.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. קיון נעמען פֿון מיטפֿאַרְשׁוּועָרָה האט ער נישט אַנגּוּרְפָּן?

דִּעְרָה טְרָאַקְיָעָר. ניין. ער האט נאָר גּוֹזְרָת אַזְנָבָעָן גּוֹשְׁאַלְטָן, בֵּין דִּעְרָה טְוּוּטָה האט דָּאַס מּוֹיְלָאַים צּוּגּוּמָאַכְמָה.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. צום באַדְיוּעָר! לִימְנָאָס האט דָּאַר זִיכְעָר מִיטְשְׁוָלְדִּיקָע גַּעַחַתָּם. ער ווֹאַלְטָה אַוְתָּה זַיךְלְיָוָן אֶזְאָטְשָׁוּעָר זַיךְנִישְׁט גַּעַנְוָעָן. ער האט אוּיךְ צו נִיקְאַמְּאָכָּסָן פֿון רַיְכָּבָּר בַּאַלְיְוָונָגָּג גַּעַד רַעַד אַזְנָבָעָן פֿון אַבְעָרָן מִאַזְנָבָעָן קָעָנִיגָּה. אַבְעָרָן מִיטָּזָוָיט, ווּוּלְאַיךְ ווּיסָן, ווּער איז הַינְטָעָר אַים גּוֹעוּזָן? דָּאַס חַאְבָּא אוּיךְ זַיךְ נִפְרָעָתָם, אַזְנָבָעָן דָּאַר הַאְבָּא אוּיךְ פֿון פִּילְאַטְאָסָן נִשְׁטָן גּוֹטְרָאַכְמָה, בֵּין קְרָאַטְעָרָאַס...

קְרָאַטְעָרָאַס. אוּיךְ הַאְבָּא דָּעַם קָעָנִיגָּס אַוְיְמְעָרָקְזָאַמְּלִיטָה אַוְיְהָ פִּילְאַטְאָסָן גּוֹעַזְיָן. אוּיךְ הַאְבָּא אַים דָּעַרְמָאָנָט, ווּאַס פִּילְאַטְאָס האט צַו אַנְטִינְגָּאנָע גּוֹעַזְיָן, דָּעַרְמָאָנָט אַים, ווּוּ פִּילְאַטְאָס האט אַפְּגַּנְהַאְלָלָטָן נִידָּקָאַמְּאָכָּסָן אַזְנָבָעָן זַיין זַיךְלְיָוָן פֿון קִין צּוּפְאַל נִשְׁטָן גּוֹעוּזָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. ערשות יַעַמְּאַלְטָה האָב אוּיךְ גּוֹלְאַזְנָבָעָן פִּילְאַטְאָסָן אַרְעַטְרִין אַזְנָבָעָן בְּרוּינְגָּעָן אַים פָּאָר אוּיר גּוּרְיכָּט. אוּיךְ הַאְבָּא קִין צּוֹוָאנָגָּג נִשְׁטָן גּוּבְּרוּיכָּט דָּעַם אַמְּתָּה פֿון אַים אַרְוִוְצְׁוּפְרִיגָּן. דַּי עדות זִיְּנָעָן מִיד גַּעַנְוָגָּה. אוּיךְ סְלָאָג אַים אַזְנָבָעָן, ער אוּיךְ מִיטָּזָוָיט לִימְנָאָס אַין אַפְּרָבִינְדוֹגָּה גּוֹעוּזָן. ער איז גּוֹשְׁטָאַגְּגָה הַינְטָעָר דָּעַר פְּאַרְשׁוּועָרָג אַזְנָבָעָן גּוֹדְוָנְגָּעָן מִיד צַוְּטוּטָן, ווּוּלְאַיךְ ער ווֹאַלְטָה דָּאַר גּוֹעוּזָן אַבְעָמְרָעָר פָּעָנִיגָּה. ואַל ער עַם אַפְּלִיּוּקָעָנָעָן, אוּובָעָר קָאָן.

פִּיְּלָאַטְעָרָאַס (טרעט פָּאָר), פָּאַלְקָפָן מַאֲקָעָדָאַנְיָעָן, אוּיךְ בֵּין נִשְׁטָן שְׁוֹלְדִּיקָן!

קְעַנְאַס. דָּאַס אַזְנָבָעָן לִיּוּכָט גּוֹעַזְיָן. ווּאַס אַזְנָבָעָן גּוּרְיָיד צַו אַנְטִינְגָּאנָע?

פִּיְּלָאַטְעָרָאַס. זַיךְלְיָוָן שִׁיבָּר גּוֹעוּזָן פֿון אוּיךְ אַזְנָבָעָן ווּוּן זַיךְנִישְׁט פְּאַרְטִּידְוָקָט. אוּיךְ בֵּין שִׁיבָּר גּוֹעוּזָן פֿון אוּיךְ אַזְנָבָעָן ווּוּן זַיךְנִישְׁט

אלעקסאנדר אוֹן דיאגונעס

מיינע וווערטער דא נישט איבערגעחוּרט, איל וואָלט נישט געדענקט, איך האָב זיין ווען געברוייכט. דער ווין האָט פון מיר גערעדט, איך לויַקְן עס נישט אָפֶ. איך ניב אוֹיך צוֹ, איך בין אַ באַיִמְעַר, נאוֹה אָזֶן אַיְנָעֶר פון מיינע ערנטטע חַסְרוֹנוֹת. מיין פֿאַטְעַר, דער אַיְדְּלָלָעַר פֿאַרְ-מענְיאָא, האָט מיר שווֹין לאָנג גַּעֲזָאנְט: "מיין זוֹן, צוֹ זַיְן נישט אָזֶן דָּרוֹים בַּיְזַיךְ, וואָלט גַּעֲזָעַן אָסְטַר בעַסְטַר".

ק ע נ א ס. אַ שאָד, וואָס דַו האָסְטַט אַים נישט גַּעֲפַלְגַּט. דער ווֹיַן האָט פון דֵיר אַדוֹוּס גַּעֲבַרְאַכְט, וואָס דַו האָסְטַט אַין דִּיְוַן נִיכְטַעַרְךָ קִיטַּט פֿאַרְטְּרַאַכְט: שִׁיכְרוּרְהַיִט האָסְטַט פֿאַרְגְּעַסְטַן פֿאַרְזְּיַכְּטַיךְ צוֹ זַיְן. אַבְּעַר דַו בַּיּוֹט גַּעֲזָעַן נִיכְטַעְרַ, ווען נִקְאַמְאַכְּסָאָס אַין בָּאַלְנְיאָס זַיְן עַנְגַּל, האָסְטַט זַיְן גַּעֲזָאנְט, אַיז מִיט ווַיְכְטִיקְעַרְעַס פֿאַרְנוֹמָעַן. דַו ווַיְסַט דָּאָךְ, דַו האָסְטַט זַיְן גַּעֲזָאנְט אַ לְּגַוְן.

פ י ל א ט א ס. אַיך האָב עס זַיְן גַּעֲזָאנְט, ווַיְוַיל אַיך האָב מִיט מיין אַפְּלִינְגַּן גַּעֲזָאָלְטַבְּיַה זַיְן דָּאס ווַיְכְטִיעַש אַרוֹיְסַעְפִּינְגַּן. ק ע נ א ס. דַו האָסְטַט זַיְן דָּאָךְ גַּעֲפַרְעַונְט, וואָס דַאְרְפַּן זַיְן צּוֹם. קַעְנִינְגַּן.

פ י ל א ט א ס. זַיְן האָבָן מיר גַּעֲנַטְפַּעַרט, זַיְן מַזְוַן עס אַלְיוֹן דַעַם קַעְנִינְגַּן זַיְן, האָב אַיך גַּעֲזָאָלְטַבְּיַה זַיְן אַומְגַדְוָלְדִיךְ מַאֲכָן, זַיְן זַאֲלַן מיר זַיְעַר סָוד אַנְטְּפַלְעַקְן.

ק ע נ א ס. ווֹי אַזְוִי האָסְטַט גַּעֲזָאָלְטַבְּיַה אַ סָוד אַרוֹיְסַבָּאַקְוּמָעַן, וואָס אַיז דַעַם קַעְנִינְגַּס?

פ י ל א ט א ס. אַיך — אַיך האָב ווַיְרְקַלְעַד זַיְך בְּאַנְאָרִישַׂט. ק ע נ א ס. האָסְטַט נִשְׁתַּחַת גַּעֲזָאָלְטַבְּיַה אַרוֹיְסַקְרִינְגַּן בַּיְזַיךְ, צַי ווַיְסַט זַיְן נִשְׁתַּחַת וואָס וועַן לְיִמְנָאָסָן!

פ י ל א ט א ס. נִיְוַן. ק ע נ א ס. האָסְטַט נִשְׁתַּחַת אַרוֹיְסַגְּעַפְּנוֹנָעַן פָּוֹן לְיִמְנָאָסָן, אָז נִקְאָדָמָקָאָס ווַיְסַט וואָס פָּוֹן דֻּעַר פֿאַרְשְׁוּעוֹרְנוֹנָגָן?

פ י ל א ט א ס. נִיְוַן. אַל עַס אַנד עַר. קַעְנָאָס פְּרַעַנְט דֵיר אַומְזִיסְט. דַו ווַעַסְט אַוְיַף אַלְעַ זַיְנַע פְּרָאנְגַּן זַכְעַר זַאֲנַן נִיְוַן. צַי דִּיְוַן פֿאַרְטְּיוֹדִיקְוָנְגַּן האָסְטַט צַי

ענטפערן, אז אײַינְמָאָל ביזטו שיכור געוען און צום צוועיטן מאל האָסְטָנו זיך באָנָּאָרִישֶׁט, און אַיְצָטָעָר ווילְסְטוּ מיט דִּין "ניַין" אָונָּנוּ נָאָרָן. אַיך נְלוֹיבָךְ דִּיר נִישְׁטָמָט, זָלְדִּי פְּאָרָאָטְמָלְטָעָ פָּאָלְאָנְקָסָ דִּיר נְלוֹיבָן, אַוְבָּזְוִילְ. אַיך נְבוּבָךְ אַיך אַיבָּעָר אַין אַרְעָה הענט. פָּאָלְקָ פָּוּן מַאֲקָעָדָאָנְיָעָן, הָאָסְטָ גַּעַהְעָרָטָם, ווֹאָס אָרוֹן מַיְינָעָ עֲדוֹתָהָאָבָּן דֻּרְצִיְּלָטָ, הָאָסְטָ גַּעַהְעָרָטָם, אַוְיד פְּיָלְאָטְאָסָעָם פְּאָרָטְיְידְּקָוָןָן. אַוְרטִיְּלָ. אַינוֹ עָר שְׂוְלְדִּיק אָין דָּעָר פְּאָרְשָׁוּעוּרָוָןָגָעָן מֵיר אַדְרָעָר נִין.

פְּאָלְקָסָ אָנְדָּעָר. ווֹאָס זָלְזָין זִין פְּסָקָ?

אָלְעַקְסָ אָנְדָּעָר. פְּאָרְשָׁטְיְינְקָוָןָגָעָן.

אָלְעַקְסָ אָנְדָּעָר. פְּיָלְאָטָאָסָם, דָּאָס פָּאָלְקָ פָּוּן מַאֲקָעָדָאָנְיָעָן הָאָט דִּיךְ צום מַוִּיטָ פְּאָרָאָרְטִיְּלָטָ. עַס טָוּט מֵיר זַיְעַד לְיִידָּ, מֵיר זַיְעַנָּעָן. לְאַגְּנָנְיוּרִיקָעָ פְּרִיְינָט גַּעַוְעָן. פְּיִילְיכָט אַינוֹ דָּאָס גַּעַוְעָן דִּין אָוְמָגְלָקָ. אַין דָּעָר הוֹיךְ לְעַבְנָן מֵיר הָאָט זַיךְ דִּיר קָאָפְ פְּאָרְדְּרִוִּיטָ.

פְּיָלְאָטָ אָסָ. אַיך בֵּין אָמוּשָׁוְלְדִּיקָ?

אָלְעַקְסָ אָנְדָּעָר. דָּאָס פָּאָלְקָ הָאָט זִין אָרְטִיְּלָ אָוּסְגָּעָן שְׁפָרָאָכָן. אַבָּעָר אַיְדָעָר אַיךְ נְבוּבָךְ אַיבָּעָר צום פָּאָלְקָ דִּי שְׁמַרְאָאָפָּ אָוֹהָ דִּיר אָוְיסְצָוְפִּירָן, ווֹילְסְטוּ מֵיר נִשְׁטָמָט זָאנָן, ווֹעָר אַינוֹ מִיטָּ דִּיר גַּעַוְעָן אַין דָּעָר בְּאָרְשָׁוּעוּרָוָןָגָעָן.

פְּיָלְאָטָ אָסָ. אַיך ווֹוִים נִשְׁטָמָט פָּוּן קִיןְ בְּאָרְשָׁוּעוּרָוָןָגָעָן.

אָלְעַקְסָ אָנְדָּעָר. דָּאָס פָּאָלְקָ פָּוּן מַאֲקָעָדָאָנְיָעָן הָאָט דִּיר נִשְׁטָמָט. — הָאָט דִּין פְּאָטָעָר, דָּעָר אַיְדָעָלְעָר פְּאָרְמָעָנָא, פָּוּן דִּיןָעָן אַפְּוּכָטָן גַּעַוְאָסְטָ? אַינוֹ עָר גַּעַוְעָן אַין דָּעָר פְּאָרְשָׁוּעוּרָוָןָגָעָן?

פְּיָלְאָטָ אָסָ. נִיןְ!

אָלְעַקְסָ אָנְדָּעָר. גַּעַוְוִים ווּעַסְטוּ זָאנָן נִיןְ, אַבָּעָר אָוֹ ווִילְ דָּעָם אָמָת ווִיסְןָ.

פְּיָלְאָטָ אָסָ. אַיך הָאָב גַּעַזְגָּט דָּעָם אָמָתָ?

אָלְעַקְסָ אָנְדָּעָר. קְרָאָטְעָרָאָסָם, הָעָפָעָסְטִיאָן, נַעַמְתָ אִים אַין גַּעַצְעָלָט אַרְיָן אַון גַּעַפְנָט בֵּין אִים דָּעָם אָמָת אָוִוָסָם.

פְּיָלְאָטָ אָסָ. מִיןְ פְּאָטָעָר ווּוִים פָּוּן גַּאֲרָנְשָׁטָ, ווֹי אַיךְ הָאָב פָּוּן גַּאֲרָנְשָׁט נִשְׁטָמָט גַּעַוְאָסְטָ. דִּוְוּוִילְסְטוּ אַמְּאָרָד בָּאָגְיָיןָן. (וּוְעָרָט אָפָּ)

געפירות אין אלעקסאנדרס געצעטל, וואויהן עס גיינע אים נאץ הע-
פעסטיאן אוּן קראטעראָס).

אַלְעַקְסָאָנְדֶר. פָּאָלְקְסָפָון מַאֲקָעָדָאָנוּן, בֵּין קְרָאָטָעָרָאָס
אוֹן הַעֲפָעָסְטָאָן וּוּלְעַן פָּוֹן פִּילְאָטָאָס דָּעַם אָמָת אַרְוִוָּסְבָּאָצְוָוִינְגָעָן, הָאָבָּא
אַיךְ נָאָךְ אַ פְּלָאָגָעָ פָּאָר דָּרָר פָּאָרְצָוּבָּרָעָנְגָעָן. פָּוֹר פָּוֹן מַוְינְגָעָ גַּעַנְעָרָאָלָן,
פָּוֹן דַּי בַּעֲסָטָעָ, מַוְיְּקָסְטָעָ, קְלִינְסָטָעָ, פִּירָ, וּוּלְכָעָ אַיךְ הָאָבָּא גַּהְאָלָטָן
פָּאָר מַוְינְגָעָ אַוְבָּעָרָעָנְבָּכָטָעָ, הָאָבָּא דָּא בַּאֲשָׁלָאָסָן אַיךְ אַוְבָּעָצְרוּיָּהָן,
מִיךְ מַעְרָ נִוְשָׁתָ צַוְּפָאָלָןָן אַוְן מִיךְ צַוְּצַוְוִינְגָעָן אַוְמַצְקָעָרָן זַיְךְ צְרוּיָּה,
זַיְךְ זַוְּגָןָן, אַזְוְיָה בִּינְקָעָן אָחָיָהָן, אַוְן נָאָךְ מַעְרָ הָאָבָּא זַיְךְ מַוְרָאָה,
וּוּלְוּ וּוּרָן אַ פָּעָרָטָ. פָּאָלָעָמָאָן, אַמְּנָאָטָאָס, אַטְאָלָאָסָן אַוְן סִימְיאָס זַוְּגָעָן
די אַנְגָּעָלָאָגָטָעָ. אַיךְ רֹהָ זַיְךְ צַוְּשָׁטָעָן זַיְךְ פָּאָר אַיךְ.

קְעַנְגָּסָן אַסְטָהָן, אַסְטָהָן, קְעַנְגָּסָן, קְעַנְגָּסָן
פָּאָלָאָנָקָס אַוְן אַיךְ דַּי רִוְּטָעָרִי שְׁטִימָטָ פָּאָר דָּרָר אַיְן דָּעַם בַּאֲשָׁלָדִיקָם.
פָּאָלָעָמָאָן, אַמְּנָאָטָאָס, אַטְאָלָאָסָן אַוְן סִימְיאָס, אַוְיבָּזְיָה הָאָבָּא גַּעַרְעָדָטָן,
הָאָבָּא נָאָר אַוְסָּגָעָדָרִיקָט אַוְנוֹזָעָר אַלְעָמָעָנָס מַיְוְינְגָעָ אַוְן גַּעַפְּילָן. זַיְךְ
זַוְּגָעָן נִוְשָׁתָ שְׁוּלְדִיקָ.

אַלְעַקְסָאָנְדֶר. רַעַדְתָּ דַּי פָּאָלָאָנָקָס דָּוָרָךְ דִּירָ?

קְעַנְגָּסָן. דַּו קְאָנָסָטָעָ פָּוֹן אַיךְ הַעֲרָןָן.

אַלְעַקְסָאָנְדֶר. אַיךְ גַּלְוִיבָדָרָ, קְעַנְגָּסָן, אַוְן נָעַם מִיְּן אַנְ-
קָלָאָגָ קְעַנְגָּס דַּי פִּירָ צְרוּיָהָן, אַבָּעָרָדָי זַיְךְ וּוּרָטָ עַרְנְסָטָעָרָ פָּאָר מַוְרָ. דַּי
פָּאָלָאָנָקָס הָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן אַוְמַצְקָעָרָן זַיְךְ צְרוּיָהָ?

פָּאָלָאָנָקָס (קְרָעָפְּטִיקָ). יָאָ!

אַלְעַקְסָאָנְדֶר. אַיךְ וּוּיָוָטָ, דַּי פָּאָלָאָנָקָס הָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן,
הָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן זַיְךְ גַּוְטָעָ גַּרְוָנְדָן. אַבָּעָרָדָי פָּאָרְוָוָסָהָן זַיְךְ בַּאֲשָׁלָאָסָן, אַיְידָעָרָ זַיְךְ
הָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן זַיְךְ דָּוְרָכָנְעָרָעָדָטָ מִיטָּמָרָ? אַוְיךְ אַיךְ בַּאֲרָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן זַיְךְ מִיטָּמָרָ
קְרִינְסְּדָרָאָטָ, אַיְודָעָרָ אַיךְ פָּאָסָן עַרְנְסָטָן בַּאֲשָׁלָוָסָן. וּוּיְ קַומְטָעָ, דַּי
פָּאָלָאָנָקָס הָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן מִיטָּמָרָ זַיְךְ נִוְשָׁתָ בַּאֲרָאָטָן?

קְעַנְגָּסָן. דַּי פָּאָלָאָנָקָס הָאָטָבָאָשָׁלָאָסָן זַיְךְ אַוְבָּעָרָהָוִיפְּטִיקָ. נִוְשָׁתָ בַּאֲרָאָטָן.
עַם אַיְוָן אַיךְ וּוּלְגָן, וּוּיְמָטָרָ נִוְשָׁתָ צַוְּגָיָן.

אַלְעַקְסָאָנְדֶר. וּוּטָ דַּי פָּאָלָאָנָקָס אַוְמַקְעָרָן זַיְךְ צְרוּיָהָ.
שָׁאָרָ, אַיְודָעָרָ אַרְבָּעָטָ וּוּטָ בְּלִיְּבָןָ נִוְשָׁתָ גַּעַנְדָּרִיקָטָ. פָּאָר דַּי בַּאֲרָבָּאָרָן

וועט איר זיין, ווי עפֿעס אַ בְּיוּזֶר חֶלְום, ווי היישעריקן, וועלכע באָר פָּאֵלן אַ פָּעלֶד אָון פָּאַרְשְׁוּינְדֶן. מענטשן אָומְנָכְרָאָכֶט, הייער צָרֶה שטערט, אַגְּנָעָמָרֶט קְבִּידֶם אָון פָּאַרְשְׁוּוֹאָנְדֶן. גַּזְוִיגֶט, אֲבָעֶר נִישְׁתָּאַיְזְנָעָנוּמָעָן. אָון אָוְמָנָקְעָרֶט זִיךְרָוִיךְ, ווי פָּאָר עַפְּעַם, פָּאָר אַיְמָצֶן זִיךְרָעָנוּמָעָן. דַּי בָּאַרְבָּאָרָן וּוּלְן מַעְנָן נָאָכְלָוִיפָּן נָאָר אַיְיךְ, בָּאַפְּאֵלֶן אַיְיךְ, ווי זַיְן וָאַלְטָן בָּאַפְּאֵלֶן דָּרְשָׂרָאָקָעָנָע וּוּבָעָר. דָּאָךְ אַיךְ וּוּלְן קִינְעָס נִישְׁתָּאַיְזְנָעָנוּמָעָן. דָּעֶר וּוּלְן פָּוּן דָּעֶר פָּאַלְאָנְקָס אָיְזָן—צָו גַּיְין צָרֶיךְ, וועט זַיְן צָרֶיךְ. דָּעֶר וּוּלְן פָּוּן דָּעֶר פָּאַלְאָנְקָס אָיְזָן חַיְילִיק. (פָּוּן גַּעַצְלָעַט דְּרִינוֹגֶט אַרְוִיס אַ וּוּיְגָעָשְׁרִי פָּוּן דָּעַם גַּעַפְּיִינְקָטָן פִּינְאַטָּאָס. אלעקטאנדער וּוּנְזָעַט זִיךְרָוִיךְ צָו דָּעֶר זַיְיט פָּוּן דָּעַם גַּעַשְׁרִי.) אָרְעָמָעֶר פּוֹלְאָטָאָס! בִּיזְמָא אַזְוִי שְׁוֹאָכְמוֹטֶק אָון פָּאַרְוּיְבָלְעָכֶט, אָזֶן דַּו קָאָנָסְטָט נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים אַוְיְסָהָלָטָן, אָון הָאָסְטָט זִיךְרָאָדָךְ אַרְיִינְדָּן גַּעַנְאָזָן אָזָא גַּעַפְּעָרְלָעָכֶר אַונְטָעָרָנָעָמָונָג!—וּוּי טָמָט עַר מִיר לִיהְיָה, דָּעֶר נָאָר! (דָּעֶרְהָעַכְעָרֶט זַיְן שְׁטִיטָם). וועט אַיר, אַיְיעַר קַעְנָג אָיְזָן נִישְׁתָּאַבְּכָמוֹטֶק אָון נִישְׁתָּאַבְּיָלְעָכֶט. דַּי אַונְטָעָרָנָעָמָונָג, וּוּלְכָעֶשׂ שְׁוֹאָכְמוֹטֶק אָזֶן דַּו אַונְטָעָרָגָעָנוּמָעָן, וועט אלעקטאנדער דָּוּרְכְּפָרִין בִּיזְמָא צָום פָּוּף. דָּעֶר וּוּלְן פָּוּן דָּעֶר פָּאַלְאָנְקָס אָיְזָן פָּעָסְט אָון הַיְּלִיק, אֲבָעֶר מִין וּוּלְן אִיזְמָעַס נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים. אַיךְ שְׁטָעַל מִין וּוּלְן קַעְנָג אַיְיעַרְן. דַּי פָּאַלְאָנְקָס וועט זִיךְרָאָמְקָעָרְן צָרֶיךְ, אַיךְ וּוּלְן גַּיְין וּוּיְטָמָעָר. אַיךְ בִּין דָּעֶר וּוּרְשָׁ פָּוּן דָּאָרְיָוָם, אַיךְ מַוּוּבָאַשְׁטָרָאָפָּן זַיְן מַעְרָדָר, אַיךְ וּוּלְן נִישְׁתָּאַפְּלָאוֹן, בֵּין אַיךְ וּוּלְן נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים. אַיךְ שְׁטָעַל דָּעַם בְּעָסָם. אָזֶן זַוְּלָ דָּעֶר וּוּגָן מִיךְ פִּירָן אַיךְ וּוּסָ נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים, אָזֶן וּוּיְ שְׁוּעָר אַרְזָאַלְנִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים. אַיךְ וּוּלְן עַס, אָזֶן מִיטָּסְטָרָאָפָּן זַיְן מִין וּוּלְן אַיזְמָעַס נִאָטְסְוּוֹלִין, אָזֶן נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים, אַיךְ וּוּסָ וּוּלְן. אַיךְ הַאֲלָלָט קִינְעָמָעָן נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים. אַבָּעֶר נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים פָּוּן אַיךְ זַיְן גַּעַפְּעָרְלָעָכֶר אַזְוִי פָּאַרְרָעְטָעָרְיָוָשׁ וּוּי פְּיָלָאָטָאָס. אַיךְ וּוּלְן נָאָר גַּעַפְּעָנָעָן גַּעַנְגָּסְטָאָלְדָאָטָן, וּוּלְכָעֶשׂ וּוּלְן מִיר הַעֲלָפָן דָּוּרְכְּצְוּפִירָן, וּוּסָ אַיךְ וּוּלְן. אַיךְ בֵּין אַרְוּוִים אַזְוִי מַאֲכָלָעָיָדָן דָּאָגְנִיעָן פָּאָר דָּעֶר הַעֲרִישָׁרְיָן פָּוּן דָּעֶר וּוּלְטָמָעָן, אָזֶן אַיךְ וּוּלְן וּיְ עַס מַאֲכָלָעָיָדָן צְוֹאָמָעָן מִיטָּסְטָרִין דַּי, וּוּלְכָעֶשׂ וּוּלְן מִיךְ בָּאָגְנִילִיטָן. דַּי, וּוּמְעָן עַס שְׁטִיטִיטָטִיט אָזֶן צְוֹאָמָעָן מִיד אַלְיָוָן אַוְיָה מִין גְּרוּזָן וּוּגָן, זַוְּלָן גַּלְיוֹד אַוְיָפְשְׁטִיטִין אָזֶן אַזְוּקָגְנִין. (קִיְּנוּדָר רִירָט זִיךְרָוִיךְ נָוָטָם, אַזְוּקָגְנִין אַזְוּקָגְנִין וּוּיְדָעָר, מִין פָּאַלְאָנְקָס, מִין אַרְמָנִי! אַיר פָּאַרְלָאָזָט נִישְׁתָּאַבְּיָלְסְטוּרִים)

אלעקסאנדר אוֹן דִּיאגָנוּס

איך שטייט נישט אָפֶן פֿוֹן אַיְינֶר אלעקסאנדר. איך זוֹיט אַיְינֶיק מיט אַים. זַיְן ווֹילֶן אַיְן אַיְינֶר ווֹילֶן. אַבְּער אַיך ווֹיל אַיְיך מַתְּרָה זַיְן: מַר נִיעָן פֿוֹן דָּאָנָּעָן נַאֲר בְּאַקְטְּרִיעָן, וְאוֹהֵין בְּעַסְּאָס אַיְן אַנְטְּלָאָפָּן. דָּעָר וּוְעָג אַהֲן אַיְן אָזֶן וְוַיְעָר שְׁוּעָרָר. עָר פְּרָט דָּוָר וְיַיְעָר הַוְּכָבָע בְּעָרָה, אַגְּטְּקָעָן וּוְעָלָכָע אָוּנוּר אַלְיְמָפָּאָס אַיְן נַאֲר אַגְּנָאָן קְלִיָּן בְּעָרְגָּל, דָּוָר שְׁנִיְּרָבָּא דְּעָקְטָע וּוְיסְטָע בְּאַרְנִינְגָּנָּטָן — וְוַיְלָט אַיך אַים מִיט מִיר גַּיְוָן?

פְּאַל אַנְקָס. מִיר ווֹילֶן! פֿרֶד אָוֹן, וְאוֹהֵין דָו ווֹילְסָטָן!

אַל עַקְס אַנְדָּעָר (שְׁרִיט אָוֹרִיך). ווֹילֶן מִיר דִי וּוְעַלְתָּ דָעָרָא-
בְּעָרָן! (פְּיַלְאָטָאָס וּוְעָרָט מַעַר אַרְוִיסְגַּעַטְרָאָגָן וְוַי אַרְוִיסְגַּעַרְטָרָט).

חַע פְּעַס טִיאָן (אַרְוִיסְקַעְנָדוֹדָק). עָר האָט זִיך מַודָּה גַּעֲוָעָן,
אַז אַיְיך פְּאַרְמָעָנִיא הָאָט גַּעֲוָאָסָט פֿוֹן דָעָר פְּאַרְשָׁוּעוּרָוָן.

אַל עַקְס אַנְדָּעָר. אַרְעָמָעָר פְּיַלְאָטָאָס! — פְּאַלְלָאָנָּקָם, קָאנָסָט
אוֹסְפִּירָן דִּין אָוּרְטָיָל.

פֻּעָרְטָע סְצָעָנָע

(אלעקסאנדר געצעעלט. — אלעקסאנדר קומט אַרְיָין מִיט דָעָם
טרָאָקִישָׁן גַּעֲנוּרָאָל אַזְנָן דִי צּוֹוִי גַּרְיכִּישָׁע אַפְּיצְטוֹרָה.)

אַל עַקְס אַנְדָּעָר. מִינְעָן פְּרִינְט, אַיך האָב אַהֲרָנָע נָסָץ
אַוְקָנָאָקָן.

טְרָאָקִיָּעָר. רֹופָ אָנוּן אָזֶן דִי נָסָץ.

אַל עַקְס אַנְדָּעָר. פְּאַרְמָעָנִיא.

טְרָאָקִיָּעָר. זַיְן זָוָן הָאָט אַים באַשְׁוֹלְדִּיקָט. אַזְנָן דָעָר פְּאָרָה-
שְׁוּעוּרָוָן קָעָן דִּיר.

אַל עַקְס אַנְדָּעָר. אַזְנָן דָאָך אַיְן עַס נִישְׁט אַזְוִי אַיְינְפָּאָך.

טְרָאָקִיָּעָר. בְּרוּינְג אַים צּוֹם גַּרְוּכָט.

אַל עַקְס אַנְדָּעָר. עָר גַּעֲפִינְט זִיך אַיְן עַקְבָּאָטָאָנָא אַלְסָ הוֹיפָט
פֿוֹן דָעָר אַרְמִיָּי, וּוְעָלָכָע אַיך האָב אַיְבְּעָרְגָּעָלָאָזָן אַיְן מַעְדִּיעָן.

טְרָאָקִיָּעָר. דָאָך ווֹעָן דָו וּוּסָט אַים הַיְסָן קוּמָעָן...

אַל עַקְס אַנְדָּעָר. אַזְנָן עַקְבָּאָטָאָנָא הַאֲלָט אַיך אַוְפָּגָעָנְשָׁפִּינְ-

לְעָרָט גַּרְוִיסָע אַוְצָרוֹת.

ט ר א ק י ע . ר. אונ ער ווועט זיַי פֿאָרְכָּאָפָּן.

א ל ע ש ס א נ ד ע . ר. אונ מיט זיַי באָפָּעַסְטִיקָן זיַד אַין זיַן חַיָּן.

ט ר א ק י ע . ר. ווֹילְסְטוֹן לאָזֶן אַים צוֹרוֹת?

א ל ע ש ס א נ ד ע . ר. ווֹי מִינְסְטוֹן, ווועט פֿאָרְמָעַנְיאָן אוּפָּנְעַמָּעָן

די בּוֹרְהָה פֿוֹן זיַן זוֹנָס בְּאַשְׁטְרָאָפָּנָגָן?

ט ר א ק י ע . ר. מוֹזָעָן אַים אָוּמְשָׁעַדְלָעַךְ מַאֲכָן.

א ל ע ק ס א נ ד ע . ר. ווֹי פֿאָרְשְׁטִוִּיסְטוֹן עַם, אַמְּאָדָאָקָסָם?

ט ר א ק י ע . ר. מְשֻׁפְטָן אַדְעָרָן נִישְׁתָּמָעָן מְשֻׁפְטָן — ער האָט גַּעַנְגָּה

גַּעַלְעַבְטָן.

א ל ע ק ס א נ ד ע . ר. אונ די האָרְטָעָן נָסָם אַיְזָן צוֹקְנָאָקָט.

ט ר א ק י ע . ר. ווֹילְסְטוֹן, מַיְזָד זַוְלָן עַם טַאָזָן?

א ל ע ק ס א נ ד ע . ר. אַיךְ ווֹילְ נָאָר, ווֹאָס עַם קוֹמָטָן פֿוֹן מַיְזָן.

ט ר א ק י ע . ר. דָעֵרְלְוִוְבְּסְטוֹן אָנוֹןָן, די נָסָם אַזְוִי צוֹקְנָאָקָן?

א ל ע ק ס א נ ד ע . ר. עַם קָאָן זיַן, אָזֶן אַיךְ רַיְדָדָא מִיטָּאָרָאָזָן,

אַיְזָן צוֹוִי, אַיְלָטָן שְׁוִין אַיְמִיצָעָרָן נָאָר עַקְבָּאָטָאָנָגָן, פֿאָרְמָעַנְיאָן פֿילְאָרָן.

ט ר א ק י ע . ר. מַיְזָד ווֹעַלְן שְׁנָעַלְעָרָן רִוְּיטָן. ווֹעַן דָעָר בּוֹרְהָה-

ברִוְּינְגָעָר ווועט אַנְקָוּמָעָן, ווועט פֿאָרְמָעַנְיאָן נִישְׁתָּמָעָן לְעַבְנָן מַעָרָה.

א ל ע ק ס א נ ד ע . ר. (אַנְגָּוְקָנוֹדִיךְ די דָרְיִי). אַיךְ זַעַןְשְׁלָאָסְנְקִיְּוִית

איַן אַיךְ, מִינְעָן גַּעַרְיוּן, אַיךְ ווֹעַלְ אַיךְ נִישְׁתָּמָעָן אוּפְּהַאָלָטָן.

ט ר א ק י ע . ר. מַיְזָד ווֹעַלְן אַלְזָן טָאָן פָּאָרְדָּן רָוָן אַוְן גַּלְיקְלָעָבָן

קִיְּמִיט. (די דָרְיִי פֿאָרְבּוֹיְגָן זַיְד אַוְן גַּיְעָן אַוְונָעָקָן).

א ל ע ק ס א נ ד ע . ר. (שְׁטִיְּטִיךְ אַוְוַיְלָעָן פֿאָרְלָאָרָן אַין גַּעַדְאָנָקָן)

קוֹקָט זַיְד אַרְוָם מִיט אַוְמְרוֹאִיךְ אַוְיסְדוֹרָק, ווֹי ער ווֹאָלָט עַפְּנָס פֿאָרָ-

לָאָרָן, פֿאָרְגָּעָטָן, לְאַזְטָן זַיְד צַוְּדָעָר עַפְּנָנוֹנָגָן פֿוֹן גַּעַצְנָלָט, רַוְפְּט אַוְיסָ);

אַמְּאָדָאָ!.. (פֿאָרְכָּאָפָּט זַיְד אַבְּעָרָן אַוְן מַאְכָט אַוְונָקָן מִיט דָעָר הַאָנָט, גַּיְתָּ

לְאַגְּנוֹגָם צַו אַיזָּן לְאַזְטָן זַיְד אַוְאָפָּ). אַזְוִי מוֹזָעָן זַיְן. (לְאַזְטָן אַרְאָפָּ

זַעַם קָאָפָּ אוֹרָף דָעָר בְּרוֹסְטָן אַוְן בְּלִיבְטָן זַיְצָן אַוְן אַבְּוֹוּגְוָוָגָן).

ד י א ג ע נ ע ס (קומט ארינו), האלטנדיך זיין אַנגעצעונדנען לאחטהו).

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר (ציטערט אוּווֹ). ווער האט דיך ארינגען אַלְזָן?

ד י א ג ע נ ע ס. איך האב דיין דערלויבניש צו קומען צו דיר, ווען איך וויל.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. היינט האב איך דיך נישט געוואָלט זען.

ד י א ג ע נ ע ס. איך וויל.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. ווען ביזטו אַנגעקומוּן אין דראָנְגִּינְאָפָּה?

ד י א ג ע נ ע ס. ווי פרענסטו עס? בין דאָר אַנגעקוּמוּן מיט דיַר צוֹנְגְּלִיךְ.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. אַ, אַ, אַנטשׂוֹלְדִיךְ, איך האב פֿאַרגְּנָעַסן, וואָס קומסטו ווועדר שווין צו מיר מיט דיַר לְאַמְטָעָרָן?

ד י א ג ע נ ע ס. אוּס גַּעֲוִוִּיחִיט. איך וויל, וועל נישט געפֿינְעַן.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. איך בין נישט פֿאַרְלָאָלְן גַּעֲוָאָרָן.

ד י א ג ע נ ע ס. ביוטעס, און מײַן זוכּן וועט נישט העלְעָן.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. און איך זאג, איך בין נישט פֿאַרְלָאָלְן גַּעֲנָגְנָעַן.

ד י א ג ע נ ע ס. מֵיךְ ווועסטו נישט נאָרָן.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. דו דערלוּעַנְסָט זיך שווין צוֹפִּיל, דיאגנונעס.

ד י א ג ע נ ע ס. דו קאנסט די פֿאַלְאָקְטָט נאָרָן, זאנָן אַיר, דו האָסְט זיך נישט געבייטן.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. איך האָב זיך נישט געבייטן.

ד י א ג ע נ ע ס. אלעקסאנדר, וועלכּעֶד שיקט געהוּיַּע מערדעך צו אַינְעָם פּוֹן זיינָע פֿאַרְדִּינְטָסָט גַּעֲנָרָאָלְן, האָט זיך נישט געבייטן?

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. זיין זוֹן אלְיַיְהָן האָט אַים באַשְׁוְלִידִיקְט אַיִן פֿאַרְשּׁוּוּרָוּנְג.

ד י א ג ע נ ע ס. דו האָסְט גַּעֲזָגְט דָּעַר פֿאַלְאָקְטָט, אָז דו ביוט געבלִיבָּן דו אַוְן ווַיְיַסְט, אָז דו ביוט נישט קִין הָאָר אַוְיף קִינְעָם

לעבן, און וועסט נישט, ווי די פערסויישע מאנארכן, אליאן באשטראָפּן
די פֿאָרְבּוּעָכּעָר קעגן דיר.

אַל עַקְסָמִינְיָא טָאָר נִישְׁט שְׂטִוִין צְוֹוִישָׁן מִיד
אַן מֵיָּן צִיל. עָר וּוְאָלָט זָוֶךְ זַיְבָּעָר אָוִיפְּגָעָהָובָן קעגן מִיר, וּוְאָלָט
אוּעָקָגָעָנוּמָעָן מִינְיָן אָוּצָרוֹת, וּוְעַלְכָּעָ גַּפְּגָעָן זִיךְ בַּיְּ אִים אַיְּן עֲקָבָאָ
טָאָגָא, וּוְאָלָט אָפְּגָנְרוּסָן פָּוָן מִיד דָעַט טִילְפָּוָן דָעַר אָדָמִי, זַיְבָּעָר
וּוְעַלְכָּעָ ערְהָאָט גַּעַקָּאמָאָנְדִּירָט. אָנְשָׁטָאָט צָו נִין וּוְוַיְטָר אָוִוָּה מִין
וּוְעַגְּ צָו דָעַר דָעַרְבּוּרְנוּגָן פָּוָן דָעַר וּוְעַלְכָּט, וּוְאָלָט אַיךְ נָאָר מִיט אִים
געַדְאָרְפּט מְלָחָמָה פִּירָן.

דִּי אַגְּ עַנְעַס. אָזְוִי רָעְדָת דָעַר קָעָנִיגָּ. וּוְאָסָן דָעְרָצָו דָעַר
מעַנְטָשָׁ אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר?

אַל עַקְסָמִינְיָא נִידָעָר. דָעַר מעַנְטָשָׁ אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר, נִישְׁט דָעַר קָעָנִיגָּ
אַיְּן אָרוֹוִים צָו דָעַרְבּוּרְן דִי וּוְעַלְכָּט אַן זִיךְ גָּעָבָן. דָעַר מעַנְטָשָׁ
אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר, נִישְׁט דָעַר קָעָנִיגָּ, פִּילְט אַיְּן זָוֶךְ דִי גַּעַנְצָעָ וּוְעַלְכָּט אַן
טָרָאָגָט מִיט זִיךְ אַן אַיְּן זִיךְ אָיר פֿאָרְאִינְיָוּסָגָן. דָעַר מעַנְטָשָׁ אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר
סָאָנְדָעָר הָאָט זִיךְ נִישְׁט גָּעָבָן. אַיךְ נָעַם דִי לְעַנְדָעָר אַיְּן, אָבָעָר אַיךְ
בָּאָפְּרִיְּזָוִי. הָאָט וּוְעַגְּ צָו זַיְגְּרִיכָּעָר קָעָנִיגָּ זִיךְ אָזְוִי בָּאָנוּמָעָן, וּוּי עַס
בָּאָנְעַמְטָז זִיךְ דָעַר זַיְגְּרִיכָּעָר אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר? אַיךְ בָּרִינְגָּ דִי בָּאוּגְּנָעָ
פֿאָלְקָעָר דָו אַן גַּלְעַלְקָבִיָּט, אַיךְ בָּרִינְגָּ זִיךְ אַיְּנוּנִיקִיָּט אַן אָרְדָעָנוּגָן,
אַיךְ בָּרִינְגָּ לְיִכְטִיקִיָּט אַיְּן זַיְעָר אָוּזָטִישָׁר פֿינְסְטָעָרְנוּשָׁ, נִיעַ אָוּמָד
גַּעַקְּגָנְטָעָ מַעַלְקָבִיָּטן צָו אַ בָּעַסְעָרָן לְעַבָּן. לְאָנָגָג, הָאָבָן דִי פֿעָרְמִישָׁע
מָאָנְאָרְכָן דָאָ רָעְנִירָט, אַן דִי מְלָכָה הָאָט קִין גַּטְעָ זַיְבָּעָר וּוְעַגְּ
נִישְׁט גַּעַחָטָט, וּוְעַלְכָּט זָאָלָן פֿאָרְבִּינְדָן שְׂטָאָט מִיט שְׂטָאָט אַן לְאָנָד
מִיט לְאָנָד. אָוּנְטָעָר אַיְּן קָעָנִיגָּ, אַן דָאָךְ זַיְגְּנָעָן זִיךְ דִי לְעַנְדָעָר אַן
פֿאָלְקָעָר פָּוָן פְּרָס אַן מְדוּי גַּבְּלִיּוֹן פְּרָעָמָד אַן פֿיְנְטָלָעָר. אַיךְ שְׁנִיר
זַיְיָ גַּטְעָ וּוְעַגְּ דָוָרָה, בָּרִינְגָגָ זִיךְ אַיְּנָהָיוֹת אַן פֿאָרְבִּינְדָוָגָן, בָּרִינְגָגָ זַיְיָ
שְׁלָוָם צְוֹוִישָׁן זִיךְ וּוּי, דָעַנְקָמָטוֹ, וּוְעַט זַיְעָר לְעַבָּן אַיְּן דָעַר צְוֹקָנוּפָט
זַיְיָ? זַיְיָ וּוְעַלְכָּעָ זַיְיָ דָאָ וּוּי נִיְגָעָבָאָרָן, גַּאנָץ וּוּי אָמְגָעָבָיטָן. אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר
בַּיְּתָן זִיךְ נִישְׁט, אַלְעַקְסָמָאָנְדָעָר בַּיְּתָן דִי וּוְעַלְכָּט אַום אַיְּן זַיְיָ
גַּיְסָט. דָאָס וּוְיָלָעָר אַן דָאָס וּוְעַט עָרָ.

דִּי אַגְּ עַנְעַס. וּוְיָלָעָר אַן וּוְעַט. רַיְזָדָאָךְ נִישְׁט מָעַר פָּוָן וּוְיָלָעָר.

אַל עַקְסָמִינְיָא נִידָעָר. אַיךְ זָאָל מָעַר פָּוָן וּוְיָלָעָר נִישְׁט רַיְזָדָאָךְ!

דיאגנוןעס. האסת אליאין אים דאך געבראכן.

אלעקסאנדר ערפם וויס אוך נישט דערפון.

דיאגנוןעס. האסת געוואלט זיין אונגעטאן וויא פערם און אין דער דאיזקער קלידונג ארישטומען פאר דער פאלאנקם. אבער דה האסט זיך בארכנט, אז עס ווועט זיין קלינער ארישטומען פאר איר אין דער מאקזואנישער באקלידונג, האסטו פון דיין ווילן אפֿט געלאון און געלאון נאך וויעס איז קלינער.

אלעקסאנדר ערפם וויסט עס!

דיאגנוןעס. האסט געוואלט די מעדרעד צו פאראמעניאן שיקון, און דאך האסטו זיך נישט דערוונט דיין ווילן אויסצושפּראבן. האסט געלאון דעם טראישער אמאזאקסם קומען אויף דעם געדאנק און דיין ווילן אפילו אים פאראליוקנט.

אלעקסאנדר ערפם וואמס ווארפסטו קליניקיטן מיר פאר!

דיאגנוןעס. די קליניקיטן, זוי ווועלן דיך פאראנווכטן.

אלעקסאנדר ערפם, וואמס עס פאלן איזיפּיל הרוגנים און די שלאלקטן? איך נוי צום גרויסן ציל צום בעטן פון דער מענטשטייט און דער וועלט און שטעל אליאין מיין ליעבן אין. איך בין דער ערשתער און געפּאָר.

דיאגנוןעס. דו באריםט זיך, ווילן דו ווילסט און זיך דיין פאראלארקייט פאַרשְׁרִיעַן.

אלעקסאנדר ערפם. איך זאג, איך האב זיך נישט פאַרלאָרן.

דיאגנוןעס. ביזט געוואָרן אַגְּטָס אַזּוּן.

אלעקסאנדר ערפם. אום גראעסער איניקיט און פאלגשאָפּט ביי די פעלקער צו דערגרייכן.

דיאגנוןעס. דו טוסט זיך און וויא פערט...

אלעקסאנדר ערפם. צו באוויזן די פערסער, און איך בין זיעער שעניג, נישט זיעער באזונער.

דיאגנוןעס. האסט געלאָקט פון דארוּסְעַט נילדנעט טראָן, איצטער ליבסטו אויף אים צו זיצן.

אַל עַקְסָא נְדָעֶר. אֲוֹפֵף אִים הָאָבָן דִּי בָּאַרְכָּאָרְן לִיב צַו זָעַן
וַיַּעֲרֵר רַעֲנִירָעֶר.

דִּי אַגְעָנָעָם. אלעקסאנדר אוֹן אֲרוֹס צַו בְּרִינְגְּנָעָן דַּעַר בָּאָרָה
בָּאַרְיָשָׁעָר וּוְעָלָט זַיְן וּוְעָגְצַו לְעָבָן, אֲבָעָר עַר הָאָט זִיד פָּאַרְלָאָרְן אוֹן
אַנְגְּנוּמָעָן דֻּעַם וּוְעָגְפָּוָן דִּי בָּאַרְכָּאָרְן.

אַל עַקְסָא נְדָעֶר. קְלִינְגָּעָמִיטְלָעָן צַו אַגְרָוִיסְן צַיְל.
דִּי אַגְעָנָעָם. יְעַדְעָס גְּרוּסְעָמָעָץ צַיל וּוּרְעָתָץ צַו גְּאַרְנִישָׂת, וּוּעַן
דַּעַר מְעַנְשָׂת, וּוּלְכָעָר גַּיְטָץ צַו אִים, פָּאַרְלִיְרָט זִיד.
גְּרוּסְן צַיְל צַו דָּעַרְלָאָנָגָעָן גְּלוּקְוּלִיקִיט דָּוְרָךְ אֲפָוָאָן זִיד. פָּוָן דַּעַר
וּוְעָלָט. מִיְּנָסְטָו, אַיךְ וּוְאַלְטָא אִים דָּעַרְגְּרִיוֹיכְט, וּוּעַן אַיךְ וּוְאַלְטָא זִיד דָעַר
לְיִוְבָּט דָּא אָונָן דָּאָרָט וְאָסָם דָּו רַופְּסָט אָן קְלִינְקִיקִיט? אַסְקָּפָּוָן מִיְּנָעָן
תַּלְמִידִים אוֹן נַאֲכָמָכָעָר הָאָבָן זִיד עַס דָּעַרְלָוּבָט, הָאָבָן זִיד דֻּעַם צַיְל
קִיְּנָמָאָל נִוְשָׁט דָעַרְגְּרִיוֹיכְט. אַיךְ וּוְאַרְזָן דִּיךְ, וּוּסְטָט נַאֲךְ עַרְגָּעָרָעָז אַאֲכָן
טָאָן.

אַל עַקְסָא נְדָעֶר. אַיךְ וּוְעַל מִיּוֹן צַיל דָעַרְגְּרִיוֹיכְן.
דִּי אַגְעָנָעָם. דַּעַר אִימְפָּעָט וּוּעַט דִּיךְ טְרָאָנוֹן, אֲבָעָר דָו בְּיוֹזָט
שְׁוֹזָן נִשְׁתָּמָעָר דָו. דָו וּוּסְטָט עַס אַלְיָוָן. דָו וּוּסְטָט פָּוָן דִּי אַלְעָ קְלִיְרָ
נִיקְיָיטָן פָּאַרְפָּאַלְגָּט, זַיְוְרִיְעָן אַין דִּיר, שְׁרָעָפָן דִּיךְ.
מִיטָּעַם אַנוּוֹאָקָם
פָּוָן זַיְעָר צָאָל, וּוּסְטָטוֹ גַּאנְצָיָן פָּאַרְטּוּמָלְט וּוּרָעָן אַון אַונְטָעָרְגִּין אַין
וַיַּעֲרֵר גַּעֲרוֹוִישָׂ.

אַל עַקְסָא נְדָעֶר. דְּוָאָגְעָנָעָם, דִּיְוָן אַוְיְדִיעָנָץ אַין גַּעַשְׁלָאָסָן.
דִּי אַגְעָנָעָם. אַון אַיךְ וּוְלִי נַאֲךְ רַעְדָן.

אַל עַקְסָא נְדָעֶר. אַדוֹרִיסְ!

דִּי אַגְעָנָעָם (וּוּרְטָט נִוְשָׁט פָּלְצְוָלִינְגָּ).

אַל עַקְסָא נְדָעֶר (קוֹקָט זִיד אֲרוֹס). דִּי טְרָאָבָגָוָטָן בֵּי דַעַר
טִיר שְׁטִיעָן אַוְיְגָעָרָעָט אַון דָעַרְשָׁאָקָן. עַר קוֹקָט זִיד שָׁאָרָף אַן):
וְזָאָס אַין מִיט אַיךְ?

טְרָאָבָאָגָנָט. דַעַר קָעְנִיגָּה הָאָט אַוְיְגָעָרָעָן אַין זַיְן חְלוּם.
אַל עַקְסָא נְדָעֶר. חְלוּם?.. אַין דָא דִיאָגָעָנָעָם... רַופְּטָט מִיר שְׁנָעָל
אַרְיָשָׁעָר... נִיְיָן, וּוּאָרָט, מַעַן דָאָרָהָפָן נִשְׁתָּמָעָר. אַיךְ וּוְעַל מִיר אַלְיָוָן
מַיְיָן חְלוּם דָעַרְקְלָעָרָן. (בָּאַהֲלָט זַיְוָן גַּעַזְיָכָט אַין דִּי הָעָט, זִיצְט אַזְוִי
אַוְיְגָעָר אַון רַעְטָאָרָוָס). אַון דָאָרָף... אַון דָאָרָף... (הַיְיָבָט אַוְיְגָעָר דֻעַם
קָאָפָה הוּיז אַון שְׁטָאָלָץ). חְלוּם-דִיאָגָעָנָעָם, וּוּסְטָט אַטְעוּת הָאָבָן!..

פערטער אקט

ערשטע סצענע

א זייטן-צימער בי דעם אוידיענץ-זאל אין דעם שלאָס פון דעם קעניג אַן מאראָקאנֶדֶא, דער הויפט-שטאט פון טאנדיינֶא. אַן דעם זאל האלט איצטער אלעקסאנֶדער אוידיענֶץ, אַן אַן דעם זייטר-צימער גע-פֿוּן זיך גוֹאָטערָאָס, גָּלִיטָאָס אַן נאָך עטלעכּע גענערָאָלֶן.

קֶלְיָטָאָס. נֵין, אַיך זאג זיך אָפֶן פָּאָרְשְׁטִין, אַן אַיך בֵּין נִישְׁטָט דָּעָר אַיְנְצִיקָּעָר, וּוּלְכָבָד הָאָט אַוְיפְּגָהָעָרְטָט אַלְעַקְסָאָנְדָרָעָן צָו פָּאָרְשְׁטִין, אַיך דָּרִיך זיך שׂוֹאָר נָאָך אָוֹס. רִיכְטִיקָּעָר, אַיך זאג זַיְדָּנָר פָּאָרְשְׁטִיטָט אִים שְׁוִין נִישְׁטָט מָעָר. אַן דָּי, וּוּלְכָבָע זָאנֶן, זַיְדָּנָר בָּאָנְרִיפָּן זַיְדָּנָרְפִּירְוָנָג, מָאָכָּן בְּלוּזָן אָנְשְׁטָעָל.

קֶלְיָטָאָס. מִינְיָסְטָו, אַן אַיך חַנְפָּע?

קֶלְיָטָאָס. נֵין, אַיך ווּוִים, דָו בִּזְוָת נִישְׁטָט קוֹין חֲוָנָה. אַוְיך הַעֲפָעָסְטִיאָן אַיז עַס נִישְׁטָט. אַבָּעָר אַיר בִּידָע, ווּוִיסְטָן אַיך דָי גַּעֲטָהָר, זַיְדָּנָר שְׁוִין גַּעֲוָוִינָט אַין אַלְיָז מִיט אִים צָו הַאֲלָטָן.

קֶלְיָטָאָס. ווּוִילְעָד אַיז דָי קְלִינְקִיטָט. מַעֲנָסְטָט נִישְׁטָט וּוּלְזָן גַּלְוִיבָּן, אַיז עַר אַיז אַגְּטָעָרְיוֹן, אַונְן, בֵּין צְעָאוֹס, אַיך גַּלְוִיבָּן, אַבָּעָר אַבְּטָט מַוּטוֹטָה עַס גַּלְוִיבָּן. נָאָר אַגְּטָעָרְיוֹן קָאָן אַיך זַיְדָּנָר אַזְוִיפָּל חַכְמָה חַאָבָן אַין אַזְוּלְכָבָע יָוָנְגָע יָאָרָן. נָאָר צְעָאוֹסָטָם זָוָן —

קֶלְיָטָאָס. אַ, חַזְרָע עַס נִישְׁטָט אַיבָּעָר, חַזְרָע עַס נִישְׁטָט אַין. דָו שְׁוּעָרָסְטָט, דָו גַּלְוִיבָּסְטָט נִישְׁטָט, אַון בָּאָלְדָן גַּלְוִיבָּסְטָט עַס דָּאָך.

קֶלְיָטָאָס. אַיך זאג, עַס אַיז שְׁוּעָר נִישְׁטָט צָו גַּלְוִיבָּן. ווּוִילְעָד נָאָר צְעָאוֹסָטָם זָוָן הָאָט גַּעֲקָאָנְטָא אַרוֹיסְיָוִין מִיט אַבָּאַשְׁטִימָטָן צִילְפָּאָר זַיְנָע אַוְיָוָן אַין נֵין צָו אִים מִיט אַזְוּלְכָבָע זַיְכָּעָרָע אַן פָּעָשָׁטָע שְׁרָטָה.

קֶלְיָטָאָס. דָּאָס ווּוִיסְטָן מִיר אַלְעָא אַן אַלְעָא בָּאָוָוָונְדָרָן מִיר אִים דָּרְפָּאָר. אַבָּעָר וּוּלְכָבָע זַיְכָּעָרָע שְׁרִיטָט זַעַמָּו אַין דֻּעָם, ווּאָס עַר

טראנט זיך ווי א פערם, האט אונגעטאוֹ א פערסישע דיידעם און זיצט נישט אנדערש ווי אויף דעם טראן? וועלכע פעסטע טרייט זיינען עט, די פערסער מיט אונז מאקדראנזער און נויכן אויה גלייכן פום צו שטעלן? נישט נאָר די פערסער, נאָר אפִילוֹ די באַקטערער, סאנדריאנעה, אַריַאנער, דְַראָנְגִיאַנְעָר, דער הונט ווים, ווי די אלע באַרבָּאָרָן הייסֶן, בעלכער, וועלכע זיינען אפִילוֹ פון די פערסער געטראָטַן געווארן אונד טער די פִּים, אויך זיַּי באַהֲאנְדָּלַטַּעַר, ווי זיַּי וואָלְטַן געווען אונזער נליכן. מאכט זיַּי פָּאָר שְׂטָאַמְּהַאֲלְטָעָר, גיט זיַּי הוֹכָעַ ערמְטָעָר, חְבָּרָט זיך מיט זיַּי. רופטו דאס זוכערע עריטו? הייסט דאס ביַּי דיַּר אויך צילְבָּאָוָאָסְטָן?

קד אַט עַר אַס. צילְבָּאָוָאָסְטָן, באַשְׁטִימַטַּן! מאקדראנזער, גְּרִיבְּנְגָּאָנָה, עַנְיֵפְּטָן, פְּעַנְיִקְּעָ, פְּרִיגְּעָ, פְּרִעְמָעָ, מְעַדְּיעָ, באַקטערער, סאנדריאנָאָנָה—אַלְעָ אַיִּין מְלוֹכָה. אָוּן נישט נאָר אַיִּין מְלוֹכָה, נאָר אַיִּין באַטְּרָלְאָנְדַּעַן בָּאָר אלע בעלכער, וועלכע באַוואָוִינָן זיַּי. נאָר מַעַרְן אַיִּין לְאָנָה, אָוּן אלע בעלכער אַיִּין אַיִּין פָּאָלָק צוֹנוֹוְפְּגָעַשְׁמָלָצָן. אַיִּין דער צִיל נישט גְּרוּוֹסָן זיך צו אַיִּין צָו, אָוּן אוּר ווּט דאס באָלְדַּעַן גְּרוּוּסָן גְּפִינָן.

קד אַט עַר אַס. גְּעוּוֹין זיך צו צו דעם געדאנָק, מײַן לְיֻבָּר קליטאָס. וואָס שְׂנָעַלְעָר, ווּט בעסְר זיַּן פָּאָר דיַּר. (העפְּסְטִיאָן קוֹחָת אָזְרִיוֹן אַונְגָּעָטָאָן אַיִּוֹ פָּעָרְסִישָׁעָ בְּאַקְלִיזְדָּוָן. אלע קָוָקוֹ אַיִּם אַיִּוֹ גּוֹוּסְטָר אִיבְּטוֹרָאָשָׁוָג. אויך קְרָאַטְּעָרָאָס אַיִּוֹ פָּאָרְזָאָנוֹנְדָּרָט.)

ה עַפְעַס טַיְאָן. וואָס קָוְקָט אוּר מִיךְ אָזְוִי אָן? קָלִידָט מִיר נישט די קָלִידָונָגָן?

קד אַט אַס פָּנוֹ: דיַן צוֹנוֹוְפְּשָׁמְעַלְצָוָנָג הַיְבָט זיך אָן, קְרָאַטְּעָרָאָס, אָוּן דָו בְּיוֹט אַלְיָוָן פָּאָרְוָוָאָנוֹנְדָּרָט. נֵי, טַו זיך אוּד אָן ווי אַ פָּערָם. דָו פָּאַרְשְׁטִיסְטָט דָאָך דעם גְּרוּוֹסָן גְּנָדָאנָק. מִיר ווּלְן ווּרְטָן, בְּיוֹ מִיר ווּלְן גְּעַצְוֹוָאָונָגָעָן ווּרְטָן. די צוֹנוֹוְפְּשָׁמְעַלְצָוָנָג ווּט ווּרְטָן אַ פָּאָרָה פְּלִוְיזָנָג. די פָּעָרְסִישָׁעָ ווּלְן די מאַקְדָּרָאָנוֹנָעָר אָוּן גְּרִיבָן באָלְדַּעַן טְרִינְקָן.

אלעקסאנדר אוּן דִּיאגניעס

ה ע פ ע ס ט י א . איז די באקלידיונג דען נישט פראכטפו? ק ל י ט א . ס. דא האט אויר די בעטטע דערקלערונג, פאראוּס אלעקסאנדר האט געלאָזון דעם דארוּס-מעדרעד איזוּ באַרבָּאַרְישׂ ווילֶר באַשְׁטְּרָאָפֵן. אַיְוֹנְגַּבְּוִינְגַּן צוּווִי בּוּמְעָר, צוּווִי פֿוּכְּטָן אַדְרָעַ צוּווִי פֿאַלְמָעַן, צוּגְּבָּוּנְדָּן בעסְאָסְעָם פִּסְטָן צוּ די בּוּידָע שְׁפִיצָן אָזָן אַפְּגָּעָלָאָזָן די בּוּמְעָר, אָזָן דער אַומְגְּלִיכְּלָעָכְּר אַיז צְעִירָסִן גַּעֲוָאָרָן אַוְוָוָעָן צוּווִיּוּן. אַזְוִי האט גַּעַטְּאָן אַמְּאָל אַיז גַּרְיכְּנָלָאָגְּדָן סִינְסִיט, דער פֿוּכְּטָן-בּוּמְעָר. אַיז. ער אַבְּעָר גַּעַוְוָעָן אָז אַוְמְעַנְטָש, אַ רְוִיבָּר, אָז גַּרְיכְּנָלָאָגְּדָן האט גַּעַוְמְטָבָט, ווּזְנַן דער העַלְד טְעוּזָאָסִים האט זַוְּפָן אַים באַפְּרִיטָט. אָזָן אַיצְטָעַר טּוֹט אַזְוִי אלעקסאנדר, דער מאַקְעָדָאַנְיָה-הַעֲלָעָנִישָׁר קָעָנִיג, ווּלְכָעָר ווּלְ נָאָר זַוְּנַן דִּרְרָע זַוְּנַן צְעָאָס.

ה ע פ ע ס ט י א . ווּי בִּיטְעָר קְלִיטָאָס רְעַדְתִּי! ק ר א ט ע ר א . ס. אָזָן ווּי פְּאַלְשִׁן! אלעקסאנדר האט בעסְאָסְעָן נישט באַשְׁטְּרָאָפֵט. ער האט אַיז אַיבְּרָעָנָגָעָבָן צוּ דָאַרְיוּסָעָם בּוּרְדָּעָר, אָזָן יַעֲנָעָר האט די שְׁטָרָאָפֵט אַיז אַנְגָּעָטָאָן.

ה ע פ ע ס ט י א . אָזָן די שְׁטָרָאָפֵט אַיז אַנְדָּעָר גַּעַוְוָעָן, ווּי מַעַן האט זַוְּ דִּיר דֻּרְצְיָוָט. זַוְּ הַאָבָּן דעם דָאַרְיוּס-מעדרעד נָאָז אַזְוָעָרָן אַפְּגָּעָשָׁנוּתָן, אָזָן דָּרְנוֹנָאָר צוּ אַ קְרִיּוֹן אַיז צוּגְּנָלָאָגְּדָן.

ק ל י ט א . ס. הא, אָזָן דָּאָס אַיז גַּרְיכְּוִישׁ, ווּי? אָזָן דָּאָס האט אלעקסאנדר צוּגְּנָלָאָגְּדָן! אוּבָּר אַיז דָאַרְיוּסָעָם יְוָרָשׁ, פֿאַרְוּאָס האט ער דעם דָאַרְיוּס-מעדרעד נישט באַשְׁטְּרָאָפֵט? אָזָן האט ער דָאַרְיוּסָעָם בּוּרְדָּעָר גַּעַוְוָאָלָט דָּאָס שְׁטָרָאָפְּ-פֿאַרְגָּרָעָנִין אַיְבָּרָלָאָזָן, האט ער גַּעַד דָאַרְפָּט אַיז ווִיסְטָן לְאָזָן: מַאֲקָעָדָאָנִין הַעֲרָשָׁת דַּאַיְצְטָעָר! אַיז מַאֲקָעָדָן-טּוֹיטָן מַעַן אוּיךְ פֿאַרְכְּרָעָכְּר, אַבְּעָר מַעַן פֿיְינִיקָּט זַוְּ נִישְׁט אַוְמְעַנְטָשְׁלָעַךְ.

ק ר א ט ע ר א . ס. ווּי האט אלעקסאנדר גַּעַקְּאָנְט ווִיסְטָן, ווּי די פֿערְסָעָר ווּלְעָן בעסְאָסְעָן באַשְׁטְּרָאָפֵן?

ק ל י ט א . ס. ווּזְנַן ער ווֹאָלָט גַּעַוְוָאָלָט, ווֹאָלָט ער גַּעַוְוָאָסְט.

ה ע פ ע ס ט י א . ז. מאַכְּסָט דְּרָפְּפָוּן אַיְבָּרְחוּוֹפְּט צְוִיפְּלָן ווּזְנַן.

ק ל י ט א . ס. בּוּי דִּיר אַיז אלְזָן נִישְׁט ווּוְכְּטָיק. בּוּזָט דָאָר שְׁוִין אוּיךְ אַ פְּרָעָס. די קְלִיּוֹדָגָן אַיז בּוּי אוּיךְ נָאָר אַז אַוְיְבָּנָאַוְיְפָעָזָה,

אבער אויך און אלע אנדרער זעען: די קלויידונג איז פארפערסט, זי
וועט אויך גאנץ פארפערסטן.

ה ע פ ע ס ט י א נ. קליטאטס, דו ווערטט איהט.

ק ל י ט א ס. וואלט אלעקסאנדר, נישט פארפערסט, געקאנט
אווי פארמעניאן...

ה ע פ ע ס ט י א נ. קליטאטס!

קר א ט ער א ס. דו פארגענט זיך טאקט, קליטאטס.

ק ל י ט א ס. וואס איך זאג, זאנן אלען.

קר א ט ער א ס. ואלט זיך בעסער לערנען שוויגן.

ק ל י ט א ס. אויך לערן זיך בעסער רעדן, אלעקסאנדרן אין
געזיכט עס צו זאנן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר (איין פערטישער גלייזונג, גראד אריינגר
חונדייך פו זעם זאל). וואס איזו עס, קליטאטס? וואס ווילסטו מיר איז
געזיכט זאנן?

ק ל י ט א ס (פאלגאָרָן אוֹן אַפְּהַנְּטִיק). נאך נישט, א, קעניג
אויך דאָרָף זיך לערנען נאך.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. גוט, לערן זיך. אויך האָב נאך ציוט צו
ווארטן. בין איצטער אויך נישט אופגעיליגט צו הערן דאס, וואס דו
וואלסט מיר געאנט.

ק ל י ט א ס. וועל אויך ריכטיך טאן, ווען אויך וועל זיך איצטער
אוועקנעם פונדאנען, א, קעניג?

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. דו ביזט פרוי צו טאן, זיך דו ווילסט, א,
קליטאטס!

ק ל י ט א ס. פרויד מיט דיר, א, קעניג! (חויט פֿאַרְבּוֹיגָנָג אָפּ)
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. ער האָט מיך דאָך געבענטשט. — דעדציילט
מיר נישט, וואס ער האָט גערעדט. אויך וויס עס, זיך דאָך וואָלט זיך
הינטער דער טיר שאָרָף צוֹגְעַהֲרָט. — אויך וווער שוין מיד פון דעם
גערײַיד. עס איזו אומזון, אויך קאָן זיך דאָך נישט אליעָז פֿאַרְעָנְטֶפּעָרָן.
דאָס פֿערְסִישׁע איזו מײַן נאָטוֹר פֿונְקְט אָזְוִי פֿרְעָמֵד ווֹי זַוִּי, אַבְּעָר אויך
וויל די באָזְוִינְטָע פֿעלְקְעָר דּוֹרְך גְּלוֹיכְהִיט אָזְוִי פֿרְיוֹנְדְלְעַכְקִיט אַרוֹפְּפִירָן
צַוְּמֵיר, צַוְּאָנוּ. מַזְוִי אויך אלְסָס פֿירְעָר אַרְאָפְּגִינְזָן צַוְּזַיְהָ אַרְאָפּ אָזְוִי

פִּרְזָן זַיְדָם וּוֹעֲגָרָה. — אֶבְעָר אֵיךְ וּוֹילְ נִישְׁתָּאָונְ פָּאָרָעָנְטָפָּעָר זַיְדָאָךְ. (קָוָקָט אָוּ הַעֲפָעָסְטִיאָנוּן אַיְזָה דָּעָר פָּעָרָטִישָׁוּר קָלִידָנוּגְ). אָדָאנְקָה דָּירָ, הַעֲפָעָסְטִיאָןְ. הַאָב זַיְדָ שְׂטָאָרָק דָּעָרָפְּרִיאָמָ, וּוֹעֲן אֵיךְ הַאָב דָּרָק אַיְזָה דָּעָר דָּזְוִיקָעָר קָלִידָנוּגְ דָּעָרָזָעָן. דָּו פָּאָרָשְׁטִיסָטָמִיד גָּוָטָ. — דָּאָס דָּרָאָף אֹוִיף דָּירָ נִישְׁתָּוּ וּוֹאָרְפָּן קִיְּן שָׁאָטָן, מִיְּן קָרָאָטָרָאָם. אָוֹרָד דָּו פָּאָרָשְׁטִיסָטָמִיד קִיְּרָאָסְגָּזְבִּינְטָמָ. אֵיר זַיְתָּוּ מִיר בִּיְדָעָ אָגְרִיסָע שְׁטִיעָן. אָבָעָה — הַעֲפָעָסְטִיאָןְ אַיְזָה אַלְעָקְסָאָנְדָרָם פְּרִיאָנְטָ, דָּו בִּיְוָת דָּעָר פְּרִיאָנְטָפָּוּן לְעָנִינָ. פָּאָרָשְׁטִיסָטָמִיד דָּעָם אָוֹנְטָרְשִׁיעָדָ? עָרָדָאָרָךְ דָּירָ נִישְׁתָּאָבָלִידִיקְןְ).

קָרָאָט עָרָאָסְ. אֵיךְ בֵּין שְׁתָאָלָזְ דָּעָם קָעְנִינְגָּס פְּרִיאָנְטָ צָוְזָוָן. אַלְעָקְסָאָנְדָרָה, נַאֲךְ אַלְסָ יְוָנְגָעָר יְוָנְגָלְ הַאָב אֵיךְ הַעֲפָעָסְטִיאָןְ גַּלְיִיבָט — מִיְּן פָּאָרָאָקָלָאָס! — וּוּסְטָמָ נִישְׁתָּפָּאָרִיבָּלְ הַאָבָןְ, אָנְ. קָרָאָטָרָאָם, וּוֹעֲן אַלְעָקְסָאָנְדָרָה וּוֹילְ בְּלִיבָּןְ אַלְיָוִן מִיטְ הַעֲפָעָסְטִיאָןְ? אָז אָנְדָרְשָׁ מָאָלְ וּוּטָה דָּעָרָ קָעְנִינָ בְּעָטָן הַעֲפָעָסְטִיאָנָעָן צָוְ לְאָזָן אִים אָלְיָוִן מִיטְ זַיְן קָעְנִינְסְפָּרִיאָנְטָקָרָאָם. אֵיר וּטָ, אֵיךְ וּוֹילְ, אָז צָוְוִישָׁן אֵיךְ וְאַלְ קִיְּן אַיְפָּרְזּוּכָּטָ נִישְׁתָּוּזָן.

קָרָאָט עָרָאָסְ. עַמְּ אַיְזָה מִיר אַפְּרָגְעָנִינָה דָּירָ צָוְ פָּאָלְגָןְ, אָנְ. קָעְנִינָ!

אַלְעָקְסָאָנְדָרָה. גַּיְיָ אַיְזָה וְאַלְ אָוּן וּוֹנְדָה אַיְזָה דִּין טָקָטָ אָוּן קָלוֹנוֹקִיּוֹת צָוְ פָּאָרָאָיְנִינָהָן דָּעָמָרָה מִיטְ דָּעָמָרָה. וְעַ, אָז אָנוֹנְעָרָעָ מעָנְטָשָׁן וְאַלְ זַיְדָ זַיְקָ אָזָוִי נִשְׁתָּאָלָזְ אָוּן דָּיְקָעָפָּה נִשְׁתָּאָלָזְ צָוְ הַוִּירָ פָּאָרְדִּיסָןְ).

קָרָאָט עָרָאָסְ. אֵיךְ וּוֹעֲלָמָאָן דָּאָס בְּעָסְטָעָ, וּוֹאָס אֵיךְ קָאָןְ (אָפְּ).

אַלְעָקְסָאָנְדָרָה (בָּאָגְלִיטִית אִיטָס, קָוָקָט אָרוֹיס אַיְזָה דָּעָר טִירָ אָזָן גִּיטָה צָוְ הַעֲפָעָסְטִיאָןְ). הַעֲפָעָסְטִיאָןְ, מָעָרְקָסְטוּ וּוֹאָס אֹוִיף מִיר?

חַעְבָּעָסְטִיאָןְ (קָוָקָט אִיסְ אָרוֹסָה). נִיְיָן, אַלְעָקְסָאָנְדָרָה.

אַלְעָקְסָאָנְדָרָה. זַיְ אֵיךְ נִשְׁתָּאָלָזְ עַפְּעָם אָנְדָרְשָׁ אָוִיס?

הַעֲפָעָסְטִיאָןְ. וְאַלְ עַמְּ זַיְן אַפְּרָזְעָזָוָנָגָ פָּוּן דָּעָמָגָעָרִיד?

אַלְעָקְסָאָנְדָרָה. חָאָט דָּעָר אָוּסְדָּרָוָקָ פָּוּן מִיְּן גַּזְוִיכָט זַיְדָ

נִשְׁתָּאָלָזְ גַּעֲבִיטָן?

העפסטיאן. נעמסט זיך עם ווירקלעך איזוי צום הארץן,
אַ, קעניג!

אלעקסאנדר. צום הארץן! דאס איזו ריכטיך.

העפסטיאן. אַ, אלעקסאנדר, ווי קאנסטו...

אלעקסאנדר. ניין, ניין, נישט דאס וואס דו מײנטש. עס
אייז נארנישט פון פאליטיך. עפעס גאנז אנדערש. גאנז אנדערש...
אייך דערקען זיך אליאין נישט... ווען אייך וואלט איצטער און אַ שפינול
אַרויינגעוקט, וואלט אייך זיך אליאין געפרענט: אלעקסאנדר, דאס
ביזט? ניין, אייך בין נישט מער אייך.

העפסטיאן. דערקלעך דאס מיר.

אלעקסאנדר. דאס וויל אייך אויך. אייך גלויב, אייך בין
פָאַרְוֹוָוָונְדָעַט...

העפסטיאן. פָאַרְוֹוָוָונְדָעַט? דו?

אלעקסאנדר. טוֹף אָוֹן גאנז געפֿערְלָעֶך!

העפסטיאן. אַ, אלעקסאנדר!

אלעקסאנדר. דאך קאן אייך זיך עס נישט גלויבן.

העפסטיאן. ווען און וואו אייז עס געשען?

אלעקסאנדר. דא און מאראקאנדא מיט עטליעבע מענע
צויריך אויף דעם באָל בִּי אַקְסֵיָּרְטָעָם.

העפסטיאן. אויף דעם באָל בִּי אַקְסֵיָּרְטָעָם... און דו
דראיילסט עס מיר ערשת איצטער? וואו ביזט פָאַרְוֹוָוָונְדָעַט?

אלעקסאנדר. אייך גלויב, איזו הארץן.

העפסטיאן. אַ, איצטער הוייך אייך און צו פָאַרְשְׁטִין. דו
האָסְטְמִיד אַבער שטארק דערשראָקָן.

אלעקסאנדר. אייך בין אליאין דערשראָקָן, און גאָר מַאֲדָנָע
אייז מיר צו מומט.

העפסטיאן. זאָל עס זיין אַקְסֵיָּרְטָעָם טאָכְטָעָר? דָאָקָד
סָאנָע, וועלכּעַ חָאָט גַּעֲטָאָנָצָט פָּאָרְ דָּוָר?

אלעקסאנדר. קאנסטו, אַ, גַּעֲלִיבְטָעָר, אַזְוִינָס בָּאָגְרִוִּיפָן?
עס זיינען פרוייען פרעמד גַּעֲוָעָן מַיִן ווען, דו וויסט עס. אייך האָב

אלעטאנזדע אוּן דיאגניעס

געוקט אוף זוי ווי פון א גרויסער הויך און מיין האנט נישט געוואַלט אראָפֿשִׁין צו זוי אין זיינער נידערקייט. אוֹיר די שענסטע פון זוי זייןען מיר בלויו שינען סטאָטוען געווען, שיינע בילדער. קוּקְסֶט זוי אָן אָן ניסט פֿאָרִיבָּה. באָרְזִינְעָן אָיז מיר געווען בלויו אַ שיינע קעסטל פֿאָר האָמָּעָר, וועלכּע אַךְ האָבָּ מֵיָּן אַיְגָּנס מיר געמאָט. אַ שְׂפִיל בְּלִוּן מֵיר, אַ קְלִינְעָר צִימְפָּאָרְטְּרָבִּי. אָן האָבָּ אַיךְ פָּוּן אַ ווּיבָּ, אַ קְעַנְגִּין פֿאָר מֵיר, גַּעֲטָאָכְט, האָבָּ אַיךְ שְׂטָאָלָּץ צוֹ מֵיר? זַי מַוָּ אַ הַעֲלָדִין זַיִן, אַ האַלְבְּגָּעָטִין אַין יַעֲדָר אַיְנְצְּלָהִוִּים.

ה עַפְעַס טִיאָן. אֹזֶן אַיְזָן נַאֲךְ נִישְׁתָּה גַּעֲבָאָרְן גַּעֲוָאָרְן.

אַל עַקְסָאַנדְרָה. ווי? דו האָסְטָט מִיט דִינְעָן ווערטער רָאָקָה סָאנְגָּן מֵיר בָּאַלְיוֹדִיקְט... אַיךְ ווּילָה, זַי וְאַל זַיִן אֹזֶן אַיְזָן נִישְׁתָּה, אַיךְ ווּיסָם. זַי אַיְזָן נִישְׁתָּה הוֹיךְ אָן גַּרְוִים, קַיְן גַּעֲטָן נִישְׁתָּה אָן נִישְׁתָּה קַיְן הַעֲלָדִין, נַאֲךְ זַי אַיְזָן פֿאָרְפִּילְפָּאָכְט מֵיר גַּעֲוָאָרְן.

ה עַפְעַס טִיאָן. ווּאַס מִינְסָטוּ מִיט דֻּעָם?

אַל עַקְסָאַנדְרָה. אַיךְ זַי אַומְעָטָם. אַיךְ האָבָּ זַי שְׁטָעְנְדִּיק פֿאָר מִינְעָן אַוְינְגָּן. נִיְּין, דָּקָם אַיְזָן נִישְׁתָּה אַלְיָזָן אָנוֹ אַוְיךְ נִישְׁתָּה גַּאנְצָן רָוְכְּטִיק. אַיךְ זַי אָונָן פּוֹל זַי מִיט אַלְעָן מִינְעָן גַּלְדִּיעָר. אַיךְ קוּק אַוְיפָּה דִּיר, אָן מיַן זַיְיט גַּעֲוָעָנְדָט צָוָם זָאָל, פְּלַטָּם, אֹזֶן זַי אַיְזָן אַיְצְּטָעָר דָּאָרטָן, זַעַט זַי אַיְזָן אַלְעָאָרְעָה בָּאוּעָנוּנוּנוּן. די אַלְעָעָטָעָן, זַיְנט אַיךְ האָבָּ זַי צָוָם עֲרַשְׁטָן מְאָל דָּעַרְזָעָן, האָבָּ אַיךְ נִישְׁתָּה אַוְיפָּנְהָעָרָט זַי צַוָּעָן, אַיְן מיַן גַּעֲצָלָט, אַוְיפָּה מֵין רִיטָּהָן, אַיְן אַלְעָעָטָעָן, וועלכּע אַיךְ האָבָּ גַּעֲפִירָט, אָן אַמְּדִיטְּלָעָסְטָן, בַּיִּי דָּעָרָט נַאֲכָט אַוְיפָּה מֵין גַּעֲלָגָעָר.

ה עַפְעַס טִיאָן. דו בִּזְוֹט פֿאָרְוּוֹאַנדָּעָט. אֹזֶן ווּירְקָט די פּוֹיל פָּוּן ערָאָס.

אַל עַקְסָאַנדְרָה. אַיךְ ווּיסָם עַס אָונָן קַאֲן עַס מֵיר נִישְׁתָּה צַוָּה גַּעַבָּן. קַאֲן עַס ווּירְקָלָעָר זַיִן? ווי קוּמָט עַס נַאֲךְ צוֹ מֵיר? זַי אַיךְ אַיְן מֵיר אַ טָּעוֹת האָבָּן?

ה עַפְעַס טִיאָן. פָּוּן עַרְקָטָעָס פּוֹיל אַיךְ קַיְנְעָר נִישְׁתָּה באַשְׁיכָאָט. אַוְיךְ די גַּעַטָּעָר. (קוּקְסֶט אַרוּסָּה אַיְזָן זָאָל.)

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. דֹו זַעַט וֵי אִזְטָעָר, אָוּן אַיד בֵּין דַּיר
מֶקְנָה, אֲבָעָר אַיךְ וְזַי אַוְיךְ. זַי אַיְזָן מִיר. גָּאנְצַן מַעֲרָקְוּוַיְרְדִּיק,
דַּעַר זָאָל דַּאֲרָטָן אַיְזָן פָּוּן אַיךְ פּוֹל, אַיךְ דַּאֲרָפְּה נִישְׁתְּפָרְגָּן, וְזַוְּ אַזְּ
שְׂתִּים, זַוְּצָט אַדְרָעָר גַּוְיִיט.

הַעֲפָעָסְטִיאָן. זַי גַּוְיִיט אַרְוּם.

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אַיךְ זַעַט וְזַי אַיךְ גַּגְנָגָן... וְזַי צִירְלָעַךְ יַעֲדָעָר
טְרִיטִים!... וְזַי חַרְלָעַךְ דַּי הַאַלְטָנוֹנָגְפָּוּן אַיר יַיְנְגַּלְשִׁישְׁ-שְׁלָאָנָקְן קַעְרְפָּעָר!
הַעֲפָעָסְטִיאָן. אַפְּרִינְגְּדִין רַעַטְתָּ צַוְּ אַיךְ אָוּן זַי שְׁמַיְכָלָט צַוְּ...
אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אַ, אַיךְ שְׁמַיְכָלְן! אַיךְ גַּלוֹב, עַר הַאֲטָ
דָּאָם מִיר אַגְּנָעָטָן. אַזְּוִי זַוְּסָם אַיְזָן עַר אָוּן צָאָרָט, אָוּן וּאָלְרָעָם וּוּרָטָ
מִיר פָּוּן אַיְזָן.

הַעֲפָעָסְטִיאָן. זַי קוֹמֶט אַהֲעָר...

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אֲדָרָעָר זַוְּנָעָן דָּאָם אַירָעָ אַוְיָן, וּוּלְכָעָהָבָן
עַרְאָסָעָם פּוֹילָן אַיְזָן מִיר אַרְיְינְגְּנָעָשָׂאָן? שְׁוֹאָרָעָ אָוּן טִיף — מִיפְּעָר
פָּאָר דָּעַם הַעֲלָעָטְפָּאָנָט אָוּן דָּעַם גַּרְאִיקָּאָס, אַיְזָן וּוּלְכָעָהָבָן אָזְּ
מוֹרָא אַרְיְינְגְּנָעָקָוּטָן.

הַעֲפָעָסְטִיאָן. זַי קוֹמֶט נָאָעָנֶט צַוְּ...

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. הַעֲפָעָסְטִיאָן!

הַעֲפָעָסְטִיאָן. זַאְל אַיךְ זַי אַרְיְינְגְּפָוּן אַהֲעָר?

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. אַיךְ שָׁעָם זַיךְ צַוְּ זַאְגָּן יָאָ, אָוּן קָאָן נִישְׁתְּ
זַאְגָּן נִיְּזָן.

הַעֲפָעָסְטִיאָן (גַּיִיט אַרְוִיסְטָן).

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. הַעֲפָעָסְטִיאָן!... הַעֲפָעָסְטִיאָן!... (טוּפָעָט
מִיטָּ פּוֹסָ). נִיְּזָן, אַיךְ בֵּין אַיךְ! (זַיְזָן גַּעֲזִיכָּט נָעָמָט אָז אַפְּעָטָן
אוֹטְזָרוֹקָ).

רַאֲקָסָאָנָע (קָוָחָט אַרְיוֹן), דַּעֲרָשָׁעָטָץ זִיזָוּעָ זַי דַּעֲרָזָעָט
אלעקטאנדרוֹן). אַ, קָעָנָג! (וּוְיל זַיךְ אַוְיסְצִיעָן אַוְיָפְּן גַּעֲזִיכָּט).

אַל עַקְסָא נְדֻעָה. נִיְּזָן, רַאֲקָסָאָנָע, טַוְעַם נִישְׁתְּ.

רַאֲקָסָאָנָע. הַעֲפָעָסְטִיאָן הַאֲטָמָט מִיךְ אַרְיְינְגְּנָעָשָׂקָט. אַיךְ וּאָלָט
זַיךְ נִישְׁתְּ דַּעֲרָוּעָגָט. עַר הַאֲטָמָט גַּעֲזָגָט, מַעַן וּוְיל מִיךְ זַעַן. וּוְילְסָטוֹ,

אַ, קָעָנָג, וּוְאָסָפְּן מִיךְ?

אלעקסאנדר. דיך זען — ווי העפעסטיאן האט דיר געזאנט.

ראקסאנע (שטייט גאנץ פאראלאו אונטער זיינע בליכו) שמייכלט אויף, דערשרעקט זיך, לאזט אראפ די אווונט. אלעקסאנדר. לאו די אוינן נישט אראפ, ראקסאנע, וויל א שאטן ליאיגט זיך דאן אוות דיר און מיר, און טרייב דיין שמיכל נישט אווועק פון דינען ליפן, וויל עס ווערטט מיר טרויעריך אן אוים. קומ, שטי דאך נישט בי דער טר, ווי איך ואלט געדארפט דיר אויסטילן א באפעל. זיין זיך צו אטידא... ניין, זיין זיך דארטן וויאטער. איך וויל דיך זען וואט מעערער איז דיין גיין, וואס איז ווי א נימפנֶטאנז. (ראקסאנע גיט צו דער וויאטער באזק, וועלכע ער האט איז אונגעוויז). ניין, דו בייזט נישט פרוי. שרעken דיך מינע בליאקן? זוינען זיך דיך קיטן אויף די פים?

ראקסאנע (פאלט כמעט אויף דער בזנק). א, קעניג!
אלעקסאנדר. מיר געפעלט אויך דיין פאראאנקליט, וועל-
בע קלידט דיר איזו גוט. נאר-בעטער זיך דיך, זען דו בייזט פרוי.
דאם קלידט דיר נאך פיל שענער. (טרעט צו איז צו).

ראקסאנע (וואיל אויפשטיין).
אלעקסאנדר. זיין, ראקסאנע. פאגאנעם, עס. רעדט צו דיר
דער קעניג.

ראקסאנע. ווי קאן איך דאס פארגנען?
אלעקסאנדר. עס שטיט פאָר דיך אלענטאנדר.
ראקסאנע. דער וועלט-דעראבעער, דער גרויסער זונער, דער
זון פון נאָט.

אלעקסאנדר. מיט די דאזוקע ווערטער שטעלטמו אויף
אואנט צוישן מיר און דיר.

ראקסאנע. דאראפ איך זיך ערשות אויפשטען?
אלעקסאנדר. ווי דו האסט מיך איצטער אונגעוקט,
האסטוי די וואנט ווידער איינגעוואָרטן.
ראקסאנע. ווי האב איך דיך זען אונגעוקט, א, קעניג?

אלעקסאנדר. איך קאָן עס דיר נישט זאגן, אַ, רַאֲקְסָאָנָעַ,
נָאָר פָּאָרְגָּעָם אֵיךְ, וּוּעָר אֵיךְ בֵּין.

ראָקְסָאָנָעַ. דוֹ לְאָכְסָטָם, אַ, קָעְנִינֶג!

אלעקסאנדר. איך לְאָךְ נִישְׁתָּה, רַאֲקְסָאָנָעַ. בֵּין אֵיךְ וּוּעְלָטָר
דעָרָאָבָּעָרָעַ, גְּרוּזָעָרָעַ, זְוִינָגָרָעַ, זְוִינָגָרָעַ? אֵיךְ דָּאָרָה זְוִינָגָרָעַ
נְעַמְּעַן מִיטָּמוֹת, וּוּעָן אֵיךְ זְוִינָגָרָעַ לְעַבְּן דִּירָה. אָוֹן עַס צִיטָּמָה,
זְוִינָגָרָעַ אַשְׁקָּלָאָפָּה אַוּוּקָצְוּלִינָגָרָעַ זְוִינָגָרָעַ בֵּין דִּינְעַן פִּים. (שְׁפָרְגִּינְגַּט פְּלוֹצָץ
לִיּוֹג אַוִּיבָּג, טְוּפָּעָט מִיטָּן פּוֹסָט, וּמְעַט אָוֹן דָּעַס הָאָרֶטֶן אַוְיסְדוֹרָק אַוִּיבָּג
זְוִינָגָרָעַ.)

ראָקְסָאָנָעַ (שְׁפָרְגִּינְגַּט אַוִּיבָּג אָוֹן קוֹקָט אַוִּיבָּג אַיס דָּרָשָׂרָקָנוּ).

אלעקסאנדר. פָּאָרְוָוָאָס האָט הַעֲפָעָטְמִיאָן דִּיךְ אַרְיִינְגְּנָעַ-
שִׁיקְטָן צֹו מִיר? אֵיךְ וּוּלְזַיךְ מִיטָּאַים דָּרְפָּאָרָרָעַ צְוָרִינְגָּן.

ראָקְסָאָנָעַ (מִיטָּטוּרָעָן אַיְן אַיר שְׁטִימָעַ). אַ, קָעְנִינֶג, וּוּאָס
הָאָב אֵיךְ דָּעַן גַּעַטָּאָן?

אלעקסאנדר. נִיּוֹן, נִיּוֹן... דוֹ בִּזְוָת נִישְׁתָּה שׁוֹלְדִּיק... בִּזְוָת
אַיְן גַּאֲרְנוּשָׁת שׁוֹלְדִּיק... דָּעַרְעַטְדָּעַרְאָבָּעָרָעַ קַעְמָפָט נָאָר דָּא מִיטָּמָה
זְוִינָגָרָעַ... זְוִינָגָרָעַ... זְוִינָגָרָעַ...

ראָקְסָאָנָעַ. אֵיךְ וּוּיָסָטָן, וּוּאָס צֹו זָאָגָן... אֵיךְ וּוּיָסָטָן,
וּוּאָס צֹו טָאָגָן...).

אלעקסאנדר. זְוִינָגָרָעַ, רַאֲקְסָאָנָעַ. בָּאנָעָם זְוִינָגָרָעַ וּוּאֵיךְ
וּוּאָלְטָט דָּא מִיטָּדִיר נִישְׁתָּה גַּעַוְועָן... אָדָעָר וּוּאֵיךְ וּוּאָלְטָט גַּעַוְועָן אָזָן
אָלְטָטָר בָּאָקָאנְטָעָר פּוֹן דִּירָה, אַ שְׁפִּילְקָאָמָעָרָאָרָעַ פּוֹן דִּיןָן קִינְדְּהִיּוֹט.

ראָקְסָאָנָעַ. דָּאָרָקְסָטָם זְוִינָגָרָעַ.

אלעקסאנדר. זָאָגָן, רַאֲקְסָאָנָעַ, בִּזְוָתָו זְוִיעָרָעַ, זְוִיעָרָעַ, זְוִיעָרָעַ
שִׁין?

ראָקְסָאָנָעַ. זְוִינָגָרָעַ אַוְלָאָס דָּאָס בָּאָעַנְטָפְּרָעָן, אַ, קָעְנִינֶג?

אלעקסאנדר. זְוִינָגָרָעַ. זְוִינָגָרָעַ, דָּוֹ וּוּאָלְטָט עַס דִּיןָן שְׁפִּילְקָאָמָעָרָאָרָעַ
בָּאָעַנְטָפְּרָעָט.

ראָקְסָאָנָעַ (חַוִּיט אַשְׁמִיכָל). בֵּין אַיס וּוּאָלְטָט אֵיךְ עַס נָאָר
גַּעַפְּרָעָיגְט.

אלעקסאנדר און דיאגנוןעס

אל עק אנדער. אדם האיסטו גוט געזאגט, אונז דיזן שמייביל איזוועז געטליעך. איזיצער ענטפער מיר, וואס איך האב געדבעט.

ראקסמן. וויל מאל זיינר האסטו געזנט? מאל עקסמן דער. איך גלויב, דריי מאל. איך קאו צונגעבון דריי מאל דריי, אויב דו ווילסט.

ראקס מאנער. מיאנסטוו, יעמאלאט איז עם גענוג?
אל עקסאנדר (לאכט). א, דו דענקסטו, דו ביוזט די שענסטע
מיידל פון דער וועלט וועלכע איר האב דער אבערט?

רָאֵסֶם אֲנָעַ. אַיְלַהֲבַּעַם נִשְׁתַּגְּמַת, אֲ, קָעַנְיָג. וּוֹיָס
נִשְׁתַּגְּמַת צֻוְמָאֵל, אֲזַיְרַבְּיָן אַיְינְמָאֵל וּוֹיָרְדָּשִׁין.
אַלְעַקְסָא נְדַעַה. דָּאֵסֶם זָאנְסָטוּ נִשְׁתַּגְּמַת דָּעַם אַמְתָה.
רָאֵסֶם אֲנָעַ. אַיְלַהֲבַּעַם זָאגְדָּעַם אַמְתָה, אֲ, קָעַנְיָג. מִיּוֹן שְׁפִינְגָּל זָאנְטָמִיר. אֲזַיְרַבְּיָן שִׁין.

אַל עֲקָס אַנְדָּעֶר. אָ, ווֹאַרְטִי-אַרְעָמָעֶר שְׁפִיגָּל!
רַאַקְס אַנְעָ. מִינְעָ שְׁקָלָפִינְס זָאנְן מֵיר, אָז אַיר בֵּין זַיְעָר
שְׂיָוָן.

אֵל עַסְמָא נְדֻעָה. זֹיו זָאַלְוּ בְּלִיבָן שְׂקָלָאָפְנִים.
רְאַקְסָמָא נָע. מִיְנָעַ עַלְטָעָרָן פּוֹקָן מִידָאָן בְּלִיזָאָן אַין זְיַעַרְעָ
בְּלִיקָן לִיעַן אַיךְ אֲרוּסִים, אַז אַיךְ בֵּין זְוִיאָרָ, זְיַעַר שְׁיָין.

אֵל עַקְסָא נְדֻעָר. דּוֹ לְיִעַנְסֶט זְוִיּוּר, זְוִיּוּר שְׁלַעֲכַת.
רָא קְסָמָא נָעַ. אֶבְעָר מִיּוֹנָעַ חַבְרָטָעַם הַאֲבָן אַסְרָה וּזְאָסָא אַוְוִיסָּטָה
צְוֹזְעָנָן אַין מִיר.

אל עס אנד ער. שלעכטעה חברטעס! דו זאלסט זוי פון
דור פאריאגן.

שעננטע אין דער וועלט. נאר מיין אלטע אם באחויפט, אז איד בין די
ראסן אונען עאַריך אָזֶה, אֲזֶה צוֹבֵר קְרָבָה בְּמִזְרָחָה וְבְאַרְצָה.

אֲלֹתָם נִדְעָה. וְזֶה עַמְּגָעָן בְּגַעֲנָה הַעֲלָה.

רָאַס אָנָע (פְּרִידִיק). אֶ, קָעַנְג, דָעַנְלָסְטָן וּמֵין אָם ?

אל עסמא נדע, ווי דיון אם, ווי דיון עלטערן, ווי דיון
חברטעם, ווי דיונע שקלאפענס, ווי דיון שפיגל! .. וויס איך, ווי איך

דענַק? וויס אַיך, פֿאַרְוֹאָס אַיך דַעַנַק פֿוֹן דִיר? אַיך האָב פֿאַר דִיר
קיין מאָס נישט, אַיך האָב פֿאַר דִיר נישט קיון פֿאַרגְלִיך. אַיך וויל
דִיך אַיך מיט קיינעם נישט פֿאַרגְלִיבָן.

ראָקְסָאנְעָס (בְּאַזְמְזָזָאַיקְט). אָ, קענְגָג, אַנטְשְׁוְלְדִיך, ווּאמָם
אַיך האָב דִיך עַם גַעֲפְרָעָט!

אַל עַקְסָאנְדָר. אַיז מֵיָן שְׂתִים גַעֲוָעָזָן הָארְטָן? האָב אַיך
דִיך דָעַרְשָׁרָאָקָן? אַנטְשְׁוְלְדִיך, אַיך האָב עַם נישט גַעֲוָאַלְט. דָאַיך
איַן דָעַרְ קָאָמָפָ אַין מַיר... דַו זַיְן נַאֲרָ רַוְאִיך... רַוְאִיך... אַיך פֿילְ זַיְך
אוֹזְוִי גַוְטָן, ווּעַן דַו זַיְצַטְדָאַ לְעַבְנָן מִיר.

ראָקְסָאנְעָס. אַיך ווּאלְט נַאֲרָ גַעֲוָאַלְט פֿאַרְשְׁטִינוּס....
אַל עַקְסָאנְדָר. דָאַם וויל אַיך אוֹיך. אַיך האָב זַיְך גַעֲוָעָן
מיט אַ ווּוִיב אַ גַעֲטְיוֹן-עַלְכָבָר, אַיבְעַרְמְעַנְטְשְׁלָעְכָר. מִיר האָבָן זַיְך
געַהְאַלְטָן פֿאַר דִי העַנְטָן, אַזְנָן בְּיַדְעָן זַיְונָעָן מִיר גַעֲוָאַקְסָן הוֹיְדָן אַזְנָן
הָעַכְבָּר, אַזְנָן דִי גַעֲנְצָעָן ווּעלְטָה האָט אַרְיוֹפְנְעַקְסָט צַו אַזְנָן, אַיך קעַנְגָג
איַן אַיך קעַנְגָגָן. דָאַם אַיז מֵיָן חַלְום גַעֲוָעָזָן פֿוֹן מֵיָן ווּוִיב. אַיך
הָאָב זַיְך אַין אַים אַיְינְגָנוּוֹיְנָט, אַיְינְגָעְלָעָט. אַזְנָן פֿלְצְלוֹנָג... (קוֹטָ
זַיְך אַיז אַיז רַאְקָסָאָנוּס, ווּלְכָעַ צַוְוֹיָךְ) אַיך האָב ווּידָעַר דִיך
דָעַרְשָׁרָאָקָן. (רַאְקָסָאָנוּס וּמְתַזְזָעַ זַיְדָ צַחְזָמָעָן, קוֹט אַיסְטְרָאַיך אַזְנָן)
דָאַם אַיז בעַסְעָר, בעַסְעָר... אַט דִי אַוְינָן לְיב, באַוְאַנְדָר אַיך אַומָד
עַנְדְלָעָן. (טַרְעַט צַו הָארְטָן צַו אַיך.) אַט דִי אַוְינָן... (קוֹט זַיְך אַיז,
וּרטָאַזְמָרָאָק, טַרְעַט אַפְּ).

ראָקְסָאנְעָס. אָ, קענְגָג, ווּאמָם אַיז דַעַן מיט מֵיָן אַוְינָן?
אַל עַקְסָאנְדָר. האָט דִיך קִיְינְמָאָל קִיְינְעָר גַעֲוָאַנְט?
זַיְונָעָן דִי מעַנְעָר בְּלִינְד אַין באַקְטְרִיעָן אַדְרָעָר סָאנְדְרִיאָן?
ראָקְסָאנְעָס. אַיך האָב פֿאַר מַעְנָעָר זַיְ אַרְאַפְּגָעָלָאָן.

אַל עַקְסָאנְדָר. אַזְנָן האָסְטָטָן גַוְטָן. פֿאַרְוֹאָס האָסְטָטָן
פֿאַר מַיר זַיְ נִישְׁטָ אַרְאַפְּגָעָלָאָן?

ראָקְסָאנְעָס. אַיך האָב דַאַך גַעֲוָאַלְט דַעַם קעַנְגָג אַזְעָעָן.
אַל עַקְסָאנְדָר. ווּאוֹ אַיז הַעֲפָעַסְטִיאָן? פֿאַרְוֹאָס קוֹטָ
עַר נִישְׁטָ אַרְיוֹן?

ראָקְסָאנְעָס. דָעַלְוִיב מַיר, אָ, קענְגָג, אַיך ווּאל אַרוֹוְסְגָיָן אַיז
אַים אַרְיוֹנְשִׁיקָן.

אלעקסאנדר. יא? ווילסט עס?

ראקסאנע (שטייט איז).
אלעקסאנדר. ניין, ניין, זיין!

ראקסאנע. ווילסט דארך העפטעטיאנען?

אלעקסאנדר. דו וויסט, איך וויל אים נישט.
ראקסאנע. א, קעניג, איך וויס עם נישט. דו האסט זיך
נאכגעפרענט אוויף אים.

אלעקסאנדר. און וווען ער וואלט אריונגעקומען, וואלט
אייך אים ארויסגעשיקט. — וואלט איך עס? אפשר וואלט ער מיר
א הילף געווען...
ראקסאנע. קענין ווועמען, א, קעניג?

אלעקסאנדר. קענין זיך אליאן. אלעקסאנדר, וועלכער
האט קוינמאָל קיין צוֹווַיְפֵל נישט געהאט, וווערט פון צוֹווַיְפֵל דא צורייסן.
אלעקסאנדר, וועלכער וויס נישט, וואָס הייסט געפֿאָר און מורה
און שדרע, וועלכער אויז קוינמאָל נישט באזיגט געווען... א, ראקסאנע!..

ראקסאנע. וואָס זאל איך טאן, א, קעניג?

אלעקסאנדר. האסט געונג געטאן. וואָס קאנסטו מער?
ראקסאנע. איך קאן אוועקנין, באחאלטן זיך, מער פאר
דעט קעניג נישט באזוייז זיך.

אלעקסאנדר. און איך זאל דערנאנך די וועלט חרוב מאָכָּן
אין זוכו דיך.

ראקסאנע. ווילסטו, קאן איך שטארבן.

אלעקסאנדר. און איך זאל... ווי קומסטו איזו צו רעדן?
האָב איך דיך וואָס געזנט?

ראקסאנע (פֿאָלט אוֹיז דִּי גַּנוּ). א, אלעקסאנדר!
אלעקסאנדר. אהחה! דאס איז מיר דורך דורך מארך
און בלוט! דאס איז פֿיעַר איזן מיינע אַדערן! זאג עס נאָך אַמָּאָל.

ראקסאנע. דו גורייסער קעניג!

אלעקסאנדר. ניין!

ראקסאנע. אלעקסאנדר!

אלעקסאנדרו. איצטער בזונ איך זיך נאך מער איין צו דיר! איצטער לאו איך זיך צו דיר אראפ. (לאזט זיך אראפ אויף די קני). די ספקות זייןגען אויסגעברענט איין מיר. איצטער בין איז ווידער ווילן בלוייז! (געטט זיך אראפ און דרייקט ארכויף אַלעגונג לאיינז ליזנער). שאפטלעכן קוש אויף איר חול. בויגט זיך אלץ ווידעריקער און נידען ריקער צו דער ער. ריסט זיך פולצלווג אָפ און שפּוֹרְגֶּנֶט אויף), ניין, נישט אוווי וועל איך אַרְיוֹסְפִּירֶן דיך איין זאל צומ יומטובדיקן עולם. (איילט צו דער טיר און רופט). העפעסטיאן!

העפסטיין (קומט אריין). האסט מיך גערופן?

אלעקסאנדרו. עטלעכע מאָל.

העפסטיין. איך האב נישט געהרט.

אלעקסאנדרו. גוט וואָס דו האסט פריער נישט געהרט. העפסטיין. בין געשטאנגען ביי דער טיר, פון איר נישט אַפְּגַּנְּעַטְּרָאָטָן.

אלעקסאנדרו. נאך וווען איך האב געוואָלט, דו זאלסט דער-הערן, האסטו דערהערט. רופ אַקְּסְּטוּרְטָעֵן, רַאֲקְּסְּאָנָּעֵם פָּאַטְּמָעֵר, אַהֲרָן אַרְיָין, מאָצָעָם אויף, און מענָאַבָּאַזָּאָזָם אָוֹן אַרְיוֹאַבָּאַרְזָאַזָּעָם, אָוֹן קְרָאַטְּמָעָרָאָס, אָוֹן קְלִיטָאָס אָוֹן די אַיבָּעָרְעָשׂ גַּעַנְעָרָאָלָן. די דָּרְקָלָעָד רונג ווועסטו האבן, וווען דו ווועסט אַרְיוֹנוֹקְמוֹעָן מיט זוי. העפסטיין. מיין אַומְּגָדְּוָלְד ווועט שנעל זוי צוֹזָאָמָעָנָה בְּרוּנְגָּעָן. (אָפָּ).

ראָקְסָאָנָע. וואָס ווּוְלְסָטוּ דעַן, אָ, קענִיג?

אלעקסאנדרו. האב איך דיר עס שווין געזאגט?

ראָקְסָאָנָע. וואָס, אָ, קענִיג?

אלעקסאנדרו. האב איך עס מיט וווערטער דיר שווין אויסגעדרוקט?

ראָקְסָאָנָע. אָ, קענִיג, וואָס?

אלעקסאנדרו. האב איך געזאגט: איך ליב דיך? האסטו פון מיר עס שווין געהרט? אָ, רַאֲקְּסְּאָנָּע, דיך החט ערָאָס אויסגע-קליבּן, מיט דיר מיך צו פָּאַרְדוֹאָנוֹן. איך האב נישט געוואָסט, וואָס ליבע צו אַפְּרִוִּין, האב איך דיך דערזען...

אלעקסאנדר אוֹן דיאגנומעט

ראָקסָאנַע. אִיךְ האָב ווּ אַנְטָדֵיךְ אַנְגָּעָקָוּט.

אלעקסָאנַדָּר. אָוֹן גַּעֲטָעָר זַיְנָעָן וַיְוִיט אָוֹן נִישְׁטָדָר-גַּרְיוֹכְבָּאָר... וְאָסָטָו צָו מִיר דָּרְפָּלֶט? דָּו האָסָט מִיר גַּאֲרָנִישַׂט נַאֲךְ גַּעֲזָאָנָט.

ראָקסָאנַע. אִיךְ האָב זַיְדָ נִישְׁטָדָר-דָּרְוּוּגָט, וְאָסָט צָו פַּילָּן. אִיךְ האָב מַיְן הַארְץ מִיטָּמִינָע פּוֹסְטָן צָנוֹוְפְּגָנְדָרִיקָט, עַם זָאָלְשָׁוּוֹגָן שְׁטִילְ.

אלעקסָאנַדָּר. אָבָעָר אלעקסָאנַדָּרָם הַאָרֶץ האָט נִישְׁטָגְשָׁוֹגָן שְׁטִילְ. אִיךְ האָב דִּיךְ דָּרְעוֹזָן אָוֹן נִישְׁטָגְעָנָט דִּיךְ מַעְרָאָרוֹסְטְּרִוִּיסְלָעָן פָּונְמַיְנָע אָוֹגָן. דִּי-פַּילָּן פָּונְדִּיְנָע בְּלִיכָּן, וַיְיִדְיָהָן פָּונְעָרָס, זַיְנָעָן טָהָר אַין מִיר אַרְיוֹן, נִישְׁטָאַרוֹסְצְּרוֹיָסָן. אָוֹן אַיְצָטָרְפָּרָעָג אִיךְ, וְאָסָט אִיךְ האָב שְׂוִין באַשְׁלָאָסָן: וַיְוִילְסָטוּ וַיְוָרָן מַיְן וַיְוִיבָּ?

ראָקסָאנַע. אִיךְ דָּרְוּוּגָט עַם זַיְדָ נִישְׁטָאַרוֹסְצְּרוֹעָן. אִיךְ בֵּין דִּיְוָן שְׁקָלָאָפִין.

אלעקסָאנַדָּר. נַיְן, אִיךְ וַיְיִלְדְּיךְ פָּאָר מַיְן וַיְוִיבָּ.

ראָקסָאנַע. מַיְן קֹשְׁהָאָט דָּעַם עַנְפָּעָר דִּיר גַּעֲגָבָן.

אלעקסָאנַדָּר. זָאָג מִיטָּוּ וַעֲרָתָעָר מִיר.

ראָקסָאנַע. וַיְיִבְרְאַל בֵּין אִיךְ שְׁתָלָאָלָן אָוֹן נִיקְלָעָר, אלעקסָאנַדָּר, דִּיְוָן וַיְוִיבָּ צָו וַעֲרָן.

אלעקסָאנַדָּר. אָוֹן אַיְצָטָבָאָרְפָּטִיקָט מִיטָּאַקְשָׁה. (וְעַמְּתָּה זַיְדָזְעָר אָרוֹס מִיטָּלְיִידְגָּשְׁאָפְּלָעָעָן קוֹשָׁה).

הַעֲפָעָסְמִיאָן (קְוֹמֶת אַרְיוֹן), הַינְטָעָר אִיסְטְּ דִּי פֿוּרְסִישָׁע סָאָטָרְאָפְּטָעָס, מַעְעָצָאָס, מַעְנָאָבָאָזָאָס, אַרְיוֹאַבָּאַרְזָאָנוּס אָוֹן דִּי גַּרְיכִּישָׁע גַּעֲנָעָרָלָן, קְרָאָטָעָרָאָס, קְלִיטָאָס אָוֹן אַנְדָּרָעָר).

אלעקסָאנַדָּר. אִיךְ האָב אָוִיסְעָלְלִיבָן מִיר דִּיְוָן טָאָכְטָעָר פָּאָר אַ וַיְוִיבָּ, אַקְסִיאָרְטָעָם, אִיךְ האָב אָוִיסְעָלְלִיבָן מִיר דִּיְוָן חָגָוָט).

הָאָסָטָו וְאָסָט דְּאָקָעָנָן?

אַקְסָיָאָרְטָעָם (אוֹן דִּי אַזְדָּרָעָטָאָפְּטָעָפְּן צִיעָן זַיְדָ אָוִיסְעָלְלִיבָן). אָ, גַּרְוּסָעָר, גַּעֲטָלָעָכָר קַעְנִינָא!

אלעקסָאנַדָּר. יָא אַדְעָר נַיְן? שְׁטִיְיָ אַוְיָף אָוֹן זָאָג.

א ק ס י א ר ט ע ס (אויפשטיינדיק). וואם פרעומטוו, געטלען
כער? דו היבסט מיך אויף בין צו די שטערן.

א ל ע ק ס א נ ד ע . בין צופרידן צו זען דיך אויף דינע פים.
איך האב אייך אלעמען ארינגערוףן, איר זאלט מאך און זי אין זאל
ארוייבאנגלייטן. איך וויל, פון אויער הוייכער באגלייטונג באשינט
און באעדט, ארינקוטען מיט איר אין זאל און פאר דעם גרויסן
עלום דערקלערן וויל פאר מײַן געועצלאָע וויב און קעניגין. (פריד
איסטנשטיין, די פערעטער פֿאָלן וויזער אויף זיינער געויכטער אוּ
היבנו זיך באָל אויוֹ.).

ק ל י ט א ס (זו קראטעראָט). א פרעמדע!

א ל ע ק ס א נ ד ע . איך האב געהרט דיוין שעפטעזען, קליד
טאָס, דו האסט נישט שטיל גענות געפלייסטרט. פֿאָרקלאג דעם גאט,
וועלכער האט די פרעמדע דא מיר אויסגעלבין. אבער איך וויל,
איר זאלט עם אלע הערן. אין מײַן מלוכה גיט קיון פרעמדע נישט.
אלע פֿאָלטער זיינען גליהַ מיר נאענט. די געטער, זעם, האלטן דא
מיט מיר. (זו רָאָקָאָפּוּ). קומ און מײַן אָרֶם, דו נאענטער, זיינער
נאענטער! — א, פְּרִוִּינַט, באָנְגַּלוּיַּת אָנוּ אָרוּס צוּם אָנוֹזָג פון אָונְזָעָר
פריד און גליק!

צְוַוִּיתָע סְצֻעָנָע

(גּוֹרְוִיטָע פֿעַסְטוֹזָאָל אֵין מְחַרְקָאָנוֹדָאָ). אלעקטאנדער יְסַטּוּבָּט דַעַט
בְּאַקְכּוֹסִיְסִיטָּבָּן אֵין קְרִיזָן פּוּ זְיִינָעַ נְאַעֲנוּטָע, אָוּנוּטָע וּלְלָכָע עַס
גּוֹפְּרִיּוּטָן זַיְזַי גּוֹנוּרָאָלָן הַעֲפַעַטְתִּיאָן, קְרָאָטָעָרָאָט, קְלִיטָאָט, פְּעָרָאָט
דִּיקָאָט אָנוּ אָנוּדָעָרָע, די פֿילְאָזָאָפּוּ קְאַלִּיטְשָׁטָעָנָע אָנוּ אָנְזָקְזָאָרָקָאָט,
דָעַר דִּיכְטָעָר פְּרָאָנִיכָאָט, דָעַר פְּלִיטְרָאָשְׁפִּילָעָר אָנוּגָוִינִידָעָס. טְרָאָז
בְּאָנוֹטָה, לִיבְזְוַעַטָּרָה, דִּינָעָר).

א ג א ק ז אָ ר ב א ס. מײַן לְעַרְעָ אַ�וּ: עַס אֵין נִישְׁטָא קִיּוֹן אַבָּא
סְאַלְוַעַטָּר אַמְתָה. גָּאָרָנִישָׂט אֵין פֿעַסְטָט אָנוּ נִארָנִישָׂט אֵין וּכְעָר. אַלְעָ
זַאָּבָן זְיִינָעַן אָוּמְבָאָגְרִיְפְּלָעָר, אָוּן ווּוֵיל זַיְזַי זְיִינָעַן אָוּמְבָאָגְרִיְפְּלָעָר,
זְיִינָעַן זַיְזַי אָוּיךְ צְוַוִּיתָעָה אָפְּטָה.

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. ווּוֵיל עַס אֵין נִישְׁטָא קִיּוֹן אָבָסְאַלְוַעַטָּר

אלעקסאנדר און דיאגונעס

אמת, און דאך נישט אמרת, וואס דו זאנסט. און וויל עט און נישט אמרת, וואס דו זאנסט, זיינען אלע זאנן באנרייפלער, און וויל זי זיינען באנרייפלער, זיינען זי נישט צויזיפלהאטט.

א נ א ק ז א ר ב א ס. דאס שפיל איז אלט, קאליסטנעס, און נישט דיין דערפינדונג, איז גאנץ אומבאג'ריפלער און דיין מיל און ווערט מיר דערפאָר זיעער צויזיפלהאטט. (לאכט אונטער די געסט).
ק א ל י ס ט ע נ ע ס. ניון, איך נעט דאס מאָל אַן דיין לערע און זאגן, דו ביזט מיר גאנץ אומבאג'ריפלער און דערפאָר ווערטו
מיר זיעער און זיעער צויזיפלהאטט. (געעלעכטער).

א נ א ק ז א ר ב א ס. און אויב דער, וועמעס לערע דו געמסט און, איז צויזיפלהאטט, ווי ביזטו עט שויין? (געעלעכטער).
ק ר א ט ע ר א ס. איז עט צויזיפלהאטט, איז אויר האט בידע
אַסְטְּ וַיְהִי נְעָטְרָנוּקָעָן?

א נ א ק ז א ר ב א ס. בי קאליסטנעס איז עט נישט צויזיפלֶהאטט, בי מיר איז עט יאָ. פון ווין, זאנט מען, ווערט מען שכור. איך בין אבער נישט שכור. וויל אויב שכור זיין הייסט: נישט זאָקן: איך ווים, וואס מען רעדט צו מיר און וואס איך ענטפער, וויס. איך בידע וויסן, וואס מען רעדט צו מיר און וואס איך ענטפער, וויס. איך זאָקן: איך ווים, וואס מען רעדט צו מיר, און וויס, וואס איך ענטפער. איז פון אַסְטְּ, איז אויר בין נישט שכור. איז אויב עט איז אמרת, איז פון ווין ווערט מען שכור און איך בין נישט שכור, איז עט אַסְטְּ, איז איך האָב קיון ווין נישט געטרונקען. נאָר אויב איך האָב יאָ געטרונקען און בין דאָך נישט שכור, איז עט אַבָּאוּין, איז פון ווין ווערט מען נישט שכור. נאָר אויב קאליסטנעס פארדי וואָרפְּטְּ מײַן לערע און בי אַים איז גאָר קיון סְפָּקְ נִשְׁטָמָן, איז פון ווין ווערט מען שכור, האָט ער געוויס געטרונקען אַסְטְּ ווין, וויל ער אויב שכור און וויס נישט וואס ער רעדט. (געעלעכטער).

ק א ל י ס ט ע נ ע ס. און וויל עט איז אמרת אלען, וואס דו זאנסט, איזו איז דאס אויך אמרת. וויל פיל ווין טרונקען איזו מיר שטענדיק זואָוּידער, און איך זאג שטענדיק, איז ווערט עט טרינקט אַסְטְּ ווין,
וועט צום סוף נאָר ווערט אַן אַנְאָקְזָאָרְכָּאָם. (לאכט).

א נ א ק ז א ר ב א ס. לאָכְטְּ נִשְׁטָמָן, אויר לאָכְבָּר, נאָר יובילוֹרטָן:
אויר וועט דערהייבּן ווערט!

ה ע פ ע ס ט י א . א, אלעקסאנדר, הייס די פילאואפן שווינגן,
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אנטיגענידעם, זעם אונז אוות מיט דיזן
פלויטן-שפוי. (אפלאָדיסטעןטו).

א נ ט י ג ע נ י ד ע ס (דער פלייטן-שפילער שפיטל די מלעךיע
פֿוֹן אַ קְרִיגְסְּגְּזָאָגְּ, וְעַלְכָּעֵד בְּאֲרוֹשְׁתָּאָן צִוְּדָע אָז דַּי גַּעֲנָרָאָגְּ
וְעַלְכָּעֵד הַוִּיבָּן אָז צַו קְלָאָפְּן מִיט דַּי חָנְטָן אָז פִּיס).

א ל ע ק ס א נ ד ע ר (גאנץ באֲגִיסְטָרָט, שְׁפְּרִינְגְּט אָוּף אָז
הייבט אָז צַו דַּעַקְלָאָמִירָן פְּעוֹז פֿוֹן אַ קְרִיגְסְּלִיךְ, פָּאַכְעַנְדִּיךְ דָּעָרְבִּי מִיט
זַיִן שְׁוּעָרָד, וְאָס אִיז גַּעֲלָגָן גַּעֲבָן אִים):

עם ציטערט דער פִּינְט, זוען מיר גַּיְעַן אוּפְּ אִים!
עד ווֹיס, אָ, מיר זוֹיְיכָן צְוִירִק נִישְׁת —
צָוָם זִיג אַלְאַ, צָוָם זִיג שְׁנָעָל, מיר גַּיְעַן פֶּאָרוּם —
בָּאַלְדְּ לְגַטְּ שְׂוִין דַּי וּוּלְטָ אַ בָּאוּגְּטָעָ!

(גְּרוֹיְעַס אַפְּלָאָדִיסְטָעַןטוֹן). אלעקסאנדר לאָזט זִיךְ צְרוּרִק אַרְאָפְּ אָוּף
זַיִן פֿלְאָצְּ). אַנטְּגָעָנִידָעָס דִּין מְוֹיק אִיז גַּעֲטָלָעָד. זוען אַיךְ הָעָר זַיִן
קוּמָעָן אִין מיר פָּאַרְעָנְדָעָרְנוּגָעָן פָּאָר. דַּו האָסְטָט דַּי קְרָאָפְּט מִיךְ
טרְּוִיעָרִיךְ צַו מַאֲכָן אַדְרָע אַוְיְצָהְיִיבָּן מִיךְ צָוָם גַּרְעָסְטָן וּבוֹלָן.
פֶּר אַ נִּיכְּבָּאָס. וּוּסְטָוּ מִיד דַּעַרְלוּבָּן, אָ, גַּעֲטָלְעָכָר, אַוְיךְ מִין
קְוִינְסְטָ פָּאָר דַּיְרָ פָּאַרְצְּפִּירְן?

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. וְאָס בָּאוּגְּנָט וּזְהִוְנָט?
פֶּר אַ נִּיכְּבָּאָס. זַוְיְ גַּעֲוִינְיְלָעָךְ: דַּיְיָנָע גַּרְוִיסְטָ טָאָטָן.
א ל ע ק ס א נ ד ע ר. גַּוְטָ, זַוְיְ גַּוְטָ מִיד פָּאָר. מִיר גַּיְעַן בָּאַלְדְּ
נַאֲד אַינְדִּיעָן, אָזָן עַס וּוּט זַיִן גַּוְטָ, מִין זַוְיְן מִיט מִינְיָן טָאָטָן.
אַבְּוּסְלָ אַפְּצְוּפְּרִישָׁן.

פֶּר אַ נִּיכְּבָּאָס (טרָעַט אַרוֹיס מִיט זַיִן לְיוֹרָע אָז הַיְּבָט אָז צַו
זַיְגָעָן):

עַס זַוְנָעָן דַּי אַלְטָעָ, דַּי אַרְאָלְטָעָ גַּרְיכָן
די וּוּאָנְדָעָר די גַּרְוִיסְטָ פֿוֹן גַּעֲטָלְעָכְן הָרְקָוְלָעָם.
זַוְיְ הָאָבָּן נִישְׁתָּ גַּעֲוָוָסְטָ, די באָדוּרְעָנְסְוּוּרְטָעָ,
גַּעֲאָנָט נִוְשְׁטָ אַפְּיָלוֹ די אַמְתָעָ גַּרְוִיסְקִוִּיט.

אלעקסאנדר אוֹן דִּיאגְנֶזֶס

וואָס זיינען דען אלע דַּי מעשִׁים פֿון הַרְקּוֹלֶעֶם,
פֿאָרגְּלִיכְטַמְּן זַיְהַר מִיטַּדְרֵר קַלְעַנְסְּטוּר דַּרְגְּרִיכּוֹנְג
פֿון דַּעַת אַומְפֿאָרגְּלִיבְּלָעָכְן, אָן אלעקסאנדרע?..

קְלִיְתָא ס (שְׁפִירְגֶּט אָוֹרְס), שְׁתִיל, דַּו לִינְגְּרוּשְׁעֶר דִּיכְטָעָר!
דו טְרִיבְּסְטַמְּטַדְּרֵס טְאָטָן צַו פֿאָרגְּלִיכְטַמְּן מִיטַּדְרֵר, וְאָס שְׁטָעַלְטַסְטוּ זַיְהַר אָונְטָעָר
אלעקסאנדרעט האָט דַּוְרְכְּגַעֲפְּרִיטַטְס? וְאָס הַרְקּוֹלֶעֶם האָט גַּעַטְאָן, האָט עַר
הַרְקּוֹלֶעֶם גַּעַטְאָן. עַר האָט קוֹין חִיל נִישְׁתְּגַהְאָט, פָּאָר אִים דַּי גְּרוּסְעָט
טְאָטָן דַּוְרְכְּזְפִּירְן. זַיְהַר אָומְעַטְסָם אִין עַר אַלְיָין גַּעַוּעַן, זַיְהַר אָוְינְגְּעָנָע
מוֹמְקָלְדְּקָרָאָפְּט, זַיְהַר אָיְינְגְּעָנָר וְזַיְהַר אָוֹן שָׁאָרְפּוֹן. דַּו וְוּלְסָטָן, גַּעַמְיְינְגָעָר
דִּיכְטָעָר, חַנְפְּעַנְעָן אלעקסאנדרען אוֹן אִים אַיבְּעָר הַרְקּוֹלֶעֶם שְׁטָעָלָן,
אַבְּעָדָר אלעקסאנדרעט האָט זַיְהַר חִיל, דַּעַר רֹום פֿון זַיְהַר טְאָטָן
איָן דַּעַר רֹום פֿון זַיְהַר אַרְמַנִּי.

הַעַפְעָסְטִיאָן קְלִיְטָס נִעְמָת זַיְהַר אָן פָּאָר הַרְקּוֹלֶעֶם אָוֹן
רִימְטָן נַאֲר זַיְהַר.

קְלִיְתָא ס. אַיךְ בָּאָרִים זַיְהַר נִישְׁתְּגַהְאָט, אַיךְ לְאָוֹן נַאֲר אָן אַנְדָּרָעָן
נִישְׁתְּגַהְאָט לְוִיבָּן אָוּפְּנָן חַשְׁבָּוּן פֿון דַּעַר אַרְמַנִּי, אָוֹן טְאָטָן, וְוּלְכָבָעָן אַלְעָקְסָטָן
טְאָנְדָּרָעָט האָט נִישְׁתְּגַהְאָט, שְׁטָעָלָן אַיבְּעָר דַּי טְאָטָן, וְוּלְכָבָעָן הַרְעָה
לוּלָעָט, האָט דַּוְרְכְּגַעֲפְּרִיטְס.

קְרָאָטָר דַּעַר אָס. טְאָטָן... טְאָטָן... אלעקסאנדר שְׁוּוֹיְגָט,
וּלְאָיךְ דַּיְר עַנְטְּפָעָרָן. דַּעַר רֹום פֿון אָן אַרְמַנִּי אִין דַּעַר פִּירְעָר,
וְוּלְכָבָעָן פִּירְעָט זַיְהַר אָוֹן אלעקסאנדרע וְוּלְכָבָעָן גַּעֲפִירְט דַּאְרְיוּסְטָס אַרְמַנִּי,
דו אָוֹן אַיךְ אָוֹן אָוְנוּעָר גַּאנְצָע מַאְקָעָדָרָאַנִּישְׁ-הַעֲלָנִישְׁ אַרְמַנִּי וְוּלְכָבָעָן
לְאָנְגָן שְׁוֹין נִישְׁתְּגַהְאָט.

קְלִיְתָא ס. דָּאָס וְוּסָס אַיךְ נִישְׁתְּגַהְאָט אָוֹן גַּלְוִיבָעָס נִישְׁתְּגַהְאָט. עַר האָט
גַּעְוִוְגָט, זַוְוֵיל עַר האָט אָוֹנוֹ אָוֹן דַּי מַאְקָעָדָרָאַנִּישְׁ אַרְמַנִּי גַּעַהְאָט. אַיךְ
שְׁעַעַן פִּילְעָלָן דַּי טְאָטָן פֿון זַיְהַר פָּאָטָעָר פִּילְעָפְּ...
הַעַפְעָסְטִיאָן פִּילְעָפְּס אַיְנְצִיקָּעָר רֹום אִין דַּאֲרָנָר, וְאָס

עַר הַוִּיסְטָן אלעקסאנדרעט פָּאָטָעָר!

קְלִיְתָא ס. דָּאָס אִיז אַהֲזָה, וְאָיךְ האָב זַיְהַר נַאֲר
נִישְׁתְּגַהְאָט גַּעְהָרָט, אָוֹן דַּעַר לִינְגָן אִיז גַּרְעָסְטָר נַאֲר פָּאָר דַּעַר הַעֲזָה.

פִּילִיפָס אַיְינְצִיקָעֶר רֹם!... וְאֵם אֵין מַאֲקָדָרָנִיעַן גַּעַוּעַן, אַיְידָרָ פִּילִיפָס
אֵין אַיר קַעַנְג גַּעַוְאָרָן? וְעוֹר הָאָט גַּאנְץ גַּרְיכָנְלָאָנְד בָּאוּגַנְט אָוָן
אָוּנְמָעָר מַאֲקָדָרָנִיעַט הָעַרְשָׁאָפֶט גַּעַבְּרָאָכְטָן? וְעוֹר אֵין אַוְהָ דָעַם נָעַ
דָּאָנְק גַּעַפְּמוּעַן אַוְיָפָ פָּעָרְסִיעַן אַוְיָפָ מַלְחָמָה אַרְוִוְסְצָוְגְּיָין? הָאָט פִּילִיפָס
נִישְׁת צֹו דָעַר מַלְחָמָה אַלְעָ פָּאָרְבָּאָרְיוֹטְנוֹנְגָעַן גַּעַמְאָכָט, וְעוּלְכָע זַיְגְּנָעַן
זַיְגָן נַאֲכָפָמָעָר אַזְוִי גַּוְטְ צַוְנְיָז גַּעַקְמָעַן? פָּוּן קְלִיּוֹן הָאָט פִּילִיפָס אַנְ
גַּעַהְוִיבָן אָוָן אַרְוִוְגְּנְעָבְרָאָכָט זַיְד צֹו דָעַר הָעַכְסָטָעָר הַוּרְ, דָעַר. רֹם פָּוּן
זַיְגָע טָאָטָן אָיָן גַּעַוּעַן אַזְוִי גַּרְויָס, אָוּ עַר הָאָט נִישְׁת גַּעַדְאָרָפֶט דָעַרְ
קְלָעָרָן זַיְד פָּאָר אַגְּטָזְזָן... (גַּעַמְוָרָל אַוְנְטָעָר דִּי גַּעַטְטָ)

אַל עַקְסָא נְדָעַר (גַּטְטוֹטִיק). אַיר זַעַ, דָו הָאָסְט זַיְד אָוִיסָ
גַּעַלְעָרָנְט צֹו רָעָדָן, קְלִיטָאָם, פָּאָרְקְרִיבָסְט מִיר אַבְּעָר שְׂוִין צֹו וּוּיְיטָ.
קְלִיטָאָס. וּוֹעֵן דָו נַעַמְסָט זַיְד נִישְׁת אָזְ פָּאָר דִּיּוֹן פָּאָטָעָר, אַיר,
זַיְגָן אַלְטָעָר גַּעַנְעָרָאָל, קָאָן עַס נִישְׁת פָּאָרְשָׁוִיְגָן. פִּילִיפָס אַיְזָן מִיר
גַּרְוִיס אָוָן הַיְלִיק, אַיר לְאֹזְ זַיְגָן אַנְדָעָנָק נִישְׁת פָּאָרְשָׁוּוֹבָן. עַר אַיְזָן
גַּעַוּעַן אַגְּרוּסָעָר הַהָלָד, דָעַר זַיְגָע אַיְזָן אַומְצָיְלִיקָע שְׁלָאָכָטָן אָזְ אַ
גַּעַנְצָעָר גַּעַטְרִיעָר מַאֲקָדָרָאָנְגָע — עַד זַוְאָלָט קְיָוָן פָּעָרָס נִישְׁת גַּעַוְאָרָן
אָוּן בָּאָרְבָּאָרָן צֹו זַיְד נִישְׁת דָעָרְהִיבָּן.

אַל עַקְסָא נְדָעַר. דָאָט אַיְזָן, וְאֵם עַס שְׁטָעָכְט דִּיר!
קְלִיטָאָס. אָזְן וּוֹעֵט נִישְׁת אַוְפְּהָעָרָן צֹו שְׁטָעָכְט. מִיר זַאָבָן
נִישְׁת פָּאָרְגָּאָסָן אַוְנוֹעָר מַאֲקָדָרָאָנְשָׁי בְּלָוְט, דִי פָּעָרְסָעָר צֹו דָעָרְהִיבָּן.
אַל עַקְסָא נְדָעַר. הָאָסְט מַוְרָא, זַיְגָעָן דִּיר אַרְבָּעָרְשָׁטְיָיָן.
קְלִיטָאָס. מַוְרָא? אַיר? אַיר דָאָרָפָ נַאָך עַרְשָׁט וּוּסָן, וְאֵם
מַוְרָא הַיְסָט.

אַל עַקְסָא נְדָעַר. זַאָל אַיר עַס דִּיר לְאֹזְן וּוּסָן?
קְלִיטָאָס. יָא, אַוְיָב דָו וּוֹילְסָט אַוְסְלָעָנָעָן מַוְרָא צֹו חָאָבָן
אָט דִי הָעָנָט, וְעוּלְכָע הָאָבָן דִּיר פָּוּן סְפִּיטְרִידָאָמְעָטָעָם שְׁוּעָרָד גַּעַרְ
טָעוּעָט, אָזְן אָט דִי וּוֹאָנְדָן, וְעוּלְכָע הָאָבָן דִּיר גַּעַהְאָלְפָן אַרְוִוְפְּשָׁטְיָיָן
אַזְוִי הַוּרְ, אָזְן דָו וּוֹילְסָט פָּאָרְלִיוּקָעָנָעָן דִּיּוֹן פָּאָטָעָר פִּילִיפָס אָזְן
קְלָעָרָן זַיְד פָּאָר אַמְוָנָס זַוְן.

אַל עַקְסָא נְדָעַר (צָאָרְוִיךְ). הַעָר אַזְוִף צֹו רָעָדָן, קְלִיטָאָס!
דוּ בְּרִיְנְגָסָט אִין כְּעֵם מִידָאָרְיוֹן. דוּ וּוֹילְסָט, וּוֹעֵם שְׁיָוִינָט, דִי מַאְכָעָר

דאנויר אוופרייצן קענן מיר. אבער איך וועל פארגנסן, וואס דו ביזט
מיר געווען....

ק ל י. ט א. ס. און וועסט מיר באשטרא芬, טויטן נאָר פִּילְיוֹכֶט,
ווײַ דּו האָסְטּ פֿאַרְמָעַנְיָאַן גַּעֲטוּיט.

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה. קְלִיטָאַס!

ק ל י. ט א. ס. דו וועסט מיך נישט דערשרען, און דער טויט
האט מיד נאָך קיינמאָל פֿוֹן קֵיָּוָן שְׂרִיטָן נִישְׁטָאָפְּגָעָהָאַלְטָן. דער טויט
וּוְגַּוְתּ אַיְזָן פֿאַרְמָעַנְיָאַן אַוְן פֿיָּאלְטָאַסּן, וּוְגַּלְּיקְלָעַךְ אַלְעַ אַנְדְּרָעַ
וּוְעַלְכָּבָּהָאָבָּן נִישְׁטָאָפְּגָעָהָאַלְטָן צַוְּעַן, וּוְדֵי פֿעַרְסָעַר וּוְיַעַנְעַן גַּלְּיבָּ
געַשְׁטָעַלְטּ מִיטּ אַוְן.

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה (אייז גרויטן כעס). זָאַלְסָטּ אַוְיפָּהָעָרָן צַוְּ
רעַדְןִּי!

ק ל י. ט א. ס. אַיְרָךְ בֵּין נִישְׁטָאָפְּגָעָהָאַלְטָן, בֵּין אַ
פֿרְוִיְּגָעָבָּאַרְדָּעָנָרָה מַאְקָעָדָאַנְיָיָרָן, גַּעֲוַוְוַנְטָן, מַיְוִין מַוְילָן
שְׁלִיסָן. וּוְלְסָטוֹ אַרְוָמְרִינְגָּלָעָן זִיךְ מִיטּ שְׁוַיְגָן, נַעַם צָנוּנָהָאָרָוםָן דִּירָ
דיַ פֿעַרְסָעַר בָּאַרְכָּאָרָן, וּוְעַלְכָּבָּהָאָבָּן לְעַקְן דַּעַם שְׁטוּבָן פֿוֹן אַונְטָעָרָן
דיַיְנָעָן פִּים אַוְן בּוֹקָן זִיךְ צַוְּעַן דִּיןָן פֿעַרְסָיָן גַּאֲרָטָלָן אַוְן דִּיןָן
טְוִוְּנִיקָן.

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה (שפֿרְיָוְגָטּ אַוְיָף אַוְן וְיַלְדוֹן צָאָרָה), נַאֲפָטָן
עַפְלָן פֿוֹן טִישָּׁ אַוְן וְאַרְפָּטָן אַיְסָ אַוְיָף גְּלִיטָאַסּ, אַוְן גְּוֹטָן זִיךְ אַרְומָן
גַּאֲזָן זִיךְ שְׁוֻנָּדָן, וּוְעַלְכָּבָּהָאָבָּן קְרָאַטְעָרָאָסּ הָאָטָ שְׁנוּלָן בָּאַהְאָלְטָן, וּוְעַן אַלְעַקְסָ
סָאַנְדָּעָר אַיְזָן אַוְפֿגְּנָשְׁפֿוֹגְגָעָן).

ק ל י. ט א. ס. אַיְךְ וּוְעַדְעַם עַפְלָן בָּאַהְאָלְטָן, אַלְסָם עַדְותָן פֿוֹן דִּיןָן
דְּאַנְקְבָּאַרְקִיָּטָן, דּוֹ זָוָן פֿוֹן גַּאֲטָן!

אַלְעַקְסָאַנְדְּרָה. מַיְוִין שְׁוֻעָרָד! מַיְוִין שְׁוֻעָרָד וְאַוְן אַיְזָן וּוּרָ
הָאָטָ בָּאַהְאָלְטָן מַיְוִין שְׁוֻעָרָד? (העַפְעַטְטִיאָן אַוְן קְרָאַטְעָרָאָסּ הַיְבָן אַיְסָ
אוֹ צַוְּגָרְוָאִיקָן). אַנוּדָעָו גַּעֲנוּאַלְגָּוּן הָאָבָן אַרְמוֹנָגְרִינְגָלָטָן גְּלִיטָאַסּן אַוְן
פִּירָו אַיְסָ פֿוֹן זָאָלָן, וּוְזָוִינָהָעָרָן רַאֲנְגָטָן זִיךְ מִיטּ זִיךְ).

ק ל י. ט א. ס. נִיטָאַיְסָ זִיךְ שְׁוֻעָרָד! אַיְךְ קָאָן אַיְסָ מִינְעָם
גַּעֲבָן! אַיְךְ הָאָבָן קֵיָּוָן מַוְרָאָן נִישְׁטָן... זָאָלָן דּוֹ מַאְקָעָדָאַנְיָיָרָן זַעַן, וְאַסָּם
פֿוֹן אַלְעַקְסָאַנְדָּרָן אַיְזָן גַּעֲוָאָרָן!

אַל עֲקָם אֵנֶד עַד (אַרְוִוִּיטִירִיסְנוֹדִיךְ זַיְד פָּוּן הַעֲפַעַטְשִׁיאָן אָנוּ קַרְאַטְשֻׁרָּאָסְ). אָוּוּל פָּוּן מִיר! מִין שְׂוּעָרְדִּ! (צַו דַּעַם הַיּוּטָר אִים שְׁטִיעַנְדוּקָן טְרָאַחְפִּירְטָנוּ). בְּלֹאָזְן טְרָאַמְפִּיטָן... נִיב דַּעַם סִינְגָּלָן!
רוֹף צְוָנוֹיָה דַּי גַּאנְצָעָנָן אַרְמַיִן!
קַל יְטַאַס. וְאָ, טַו עַמְּ! רֹופְ צְוָנוֹיָה דַּי מַאְקָעַדָּאַנְיָעָרָ!. זָאַלְן
זַיְדְ זָעָן אַין דַּעַר גַּאנְצָעָר גַּעַטְלַעַכְיִיטָן!
קַרְאַטְעַר אַס. נִיּוֹן, נִישְׁתָּט טְרָאַמְפִּיטָן! דַו וּוּסְטָט נָאָר אָוִיפָּטָן
רוֹדְעָרָן דַּי גַּאנְצָעָנָן אַרְמַיִן.
אַל עֲקָם אֵנֶד עַד (גִּיט דַּעַם טְרָאַחְפִּירְטָר מִיט דַּעַר פּוּיסְט אָין
גַּעַזְיכָט, אָז יְעַנְעָר פָּאַלְט אָום). פָּאַרְוּוּאָט בְּלֹאָזְנוּ נִישְׁתָּט, וְזָעָן אַיךְ הַיּוּם
דִּירָ?!

קַל יְטַאַס (וּוּרְנוֹדִיךְ אַרְוִוִּיטִיגְּפִּירְט, כַּעַפְט זַיְד נָאָז אָז דַּעַר
שִׁירָ). האַחְאַהָא!... אלעקסאנדר ער גַּעַרְבִּוְיכְּט זַיְן פּוּיסְט אַוְוָן עַלְנָדָן
טְרָאַמְפִּיטָרָן—דָּאָס אַין זַיְן חַבְרַשְׁאָפָט מִיט בְּאַרְבָּאָרָן!.. (ער וּוּסְטָט
אוּוּקְגַּעַנְשְׁלַעַפְט).

הַעַפְעָסְטָוְאָן. בְּאַרְוָאַזְקָן, אָ, אלעקסאנדר, ער אַינוּ שְׂוִין
דָּא נִישְׁתָּט.

אַל עֲקָם אֵנֶד עַד (שָׁאַקְלָט מִיט דַּי פּוּיסְט אַינוּ דַּעַר גַּופָּט אָנוּ
הַיּוּטָר אָנוּ אַוּפְגַּעַרְעָגָט אַרְוִוִּיגְּזִוְּן אַיְבָּרוֹן זָאָל). אָ, דַי אַומְדָאַנְקָאָרָה
קִוְיטָן, אַזְוִי בְּאַלְיוֹדִיקְט צַו וּוּרְנוּן! מִיט מִיר אַזְוִי צַו רָעָדָן, מִיךְ אַזְוִי
צַו בְּאַחְאַנְדָלָעָן! ער וּוּסְטָט בְּעַסְעָר, וְזַי צַו פִּירָן אָ וּוּלְטַמְלַחְכָה... ער
זַאָנְטָט מִיר אַ דַּעַה, וְזַי אַיךְ הַאָב וְזַי אַוְפְּצָוְפִּירָן!.. ער הַאָנְטָט
אַ שְׂוּעָרְד צַו הַאָלָטָן — הַאָטָט ער דַּעַן אָ קָאָפָט, וְזָאָס זָאָל גַּעַדְאַנְקָעָן
טְרָאַכְטָן? הַאָטָט ער דַּעַן אָן אָוִיגְ, וְזָאָס הַאָטָט אָ וּוּיטָן בְּלִיקְ? וּוּלְכָעָט
אַנְוָנְגָהָטָט ער, וְזַי וּוּיִיט אַיךְ זַי אַרְיִין אַינוּ זַיְעָן פָּוּן רַעְגִּירָן? ער,
וְזָאָס אָז שְׁטַעַנְדִּיק פָּוּן אָן אַנְדָעָר וּוּילְן גַּעַטְוִיכְן גַּעַוְאָרָן, וְזָאָס וּוּיִיט
ער פָּוּן אָ וּוּלְן, וּוּלְכָעָט טְרִיבְטָן?.. ער, וּוּמְעָס גַּעַדְאַנְקָעָן, אַוְיָב ער
הַאָט זַי וּוּעָן גַּעַהָט, זַיְנְעָן קִיְינְמָאָל זַיְנְעָן נִישְׁתָּט גַּעַוְעָן, וְזָאָס וּוּיִיט ער
פָּוּן גַּעַדְאַנְקָעָן, וּוּלְכָעָט נְעַמְעָן אַרְוּס דַּי גַּאנְצָע וּוּלְטָט אָנוּ מַעֲנַטְשָׁהִיט?..
מִין פָּעָרְסִישָׁעָר גַּאֲרָטְל... מִין פָּעָרְסִישָׁעָר טְוִוְוִיק... וְזַי גַּרְוִוִּס אַיךְ מִין
פָּאַרְבָּרָעָן!.. (הַעַכְעָרָט זַיְוּן קוֹלוֹ). אַיךְ זָאָג אַיךְ, אַיךְ וּוּלְן נָאָר מַעַר,
אַיךְ וּוּלְן נָאָר מַעַר דַי פָּעָרְסִישָׁעָר גַּעַבְן. אַיךְ וּוּלְן אַוְיִשְׁטָטְלָן אָ פָּעָרְסִישָׁעָר

אלעקסאנדר אוּן דיאננעס

ארמיי, אַ גוֹט גָּלְעָרֶנְטָע אָוֹן גָּוֹט דִּיסְצִיפְלוֹנִירְטָע, וְעוֹלְכָע זָאֵל דִּינְעָן דֻּעַם גְּרוֹיִיסָן פָּאַטְעָרְלָאָנד נְוִשְׁתָע עֲרָגָר וּוּי מַאְקָעָדָאָנוּיָר. אָוֹן אַיךְ וְעוֹלָן נְאָךְ מַעַרְפָּוֹן דִּי פָּעָרְסָעָר נְעַמְעָן — וּוְיָילְאַיךְ לִיבָּעַם, וּוְיָילְאַיךְ מַזְהָעַם, וּוְיָילְאַיךְ וּוְיָילְעַס... אָוֹן אַיךְ זָאֵל פָּוֹן אַיךְ מַעַרְפָּקָיָן וּוְאַרטָּנִישָׁתָע חָרָעָן אַובָּעָר דֻּעַם!... אַיךְ וְעוֹלָן נְוִשְׁתָע הָרָעָן מַעַרְפָּקָיָן (גַּגְזָעַן וּוְלָדָר). אַיךְ וְעוֹלָן נְיִשְׁתָע הָרָעָן מַעַרְפָּקָיָן וּוְאַרטָּנִישָׁתָע, קִיּוֹן טָאָן, קִיּוֹן וְאוֹונָקָן נְיִשְׁתָע מִיטָּה אַוְונְזָן... אַיךְ דָּעָרְלָאוּבָן נְיִשְׁתָע מַעַל!...).

קְלִיְמָן (לִוּיִיפְטָאָרְיָן) אַין זָאֵל בֵּי דַי גָּלְעָטָע וּוּרְטָעָר, נְאַכְגִּיאָגָטָע פָּוֹן דִּי גָּנוּרָאָלָן). דָּעָרְלָוּבָסָטָן נְיִשְׁתָע מַעַרְפָּקָיָן... וְאַסְמָעָדָרָה לְזָוְבָסָטָן נְיִשְׁתָע מַעַרְפָּקָיָן? „אַין הָעָלָאָם, אַ וְוַיִּי, שְׁטִוִיטָע עַם זָוְעָרָדָלְעָכְטָן!“ — וּוּעַן אַ קָּעָנִיגָּה הַיְבָטָה שְׁוֹיָן אַן צָוָאָפָּרְבָּאָטָן... פְּילִיפְטָהָאָטָן קִיְּנָמָאָלָן נְאַרְנִיְשָׁתָע פָּאַרְבָּאָטָן, גַּעַטְמָעָר אָוֹן פָּעָרְסָעָרָדָלְעָכְטָן לִיבָּעַן צָוָאָפָּרְבָּאָטָן... אָוֹן דַּו בִּזְוּטָם בַּיּוּדָה וְזָאָכָן... פָּאַרְלִיּוֹקָנָטָן דֻּעַם לְזָוְבָלָעָכְטָן פָּאַרְבָּאָטָן... אַין גָּנוּוֹאָרָן אַ זָּוָן פָּוֹן דֻּעַם גָּאָט אָוֹן נְלִיְיךְ דָּרְמָרוֹתָעָר דָּעָסָפָאָטָן... שָׁלָאָגָטָן זָוְיָעָלָן מִיטָּה זָוָן אַיְגָעָנָעָרָדָלְעָכְטָן, בָּאָלָד וּוּעָטָעָר אַנְהָיוֹבָן אַוְיסְצּוֹפָיָרָן אַוִּיפָּה זָוָי מִיטָּה אַיְגָעָנָעָרָדָלְעָכְטָן דִּי טָוִיטָה שְׁמָרָאָה... צָוָם צִיְּמָפָּאָרְטָרִיבָן אָוֹן אַיְגָעָנָעָרָדָלְעָכְטָן נָאָן אָוֹן אַוְיעָרָן אַפְּשָׁנִיְידָן, טְשָׂוָעָקָעָם שְׁלָאָגָן אַיְן דֻּעַם גַּעַרְיוֹצִיקָטָן...).

אַל עַסְמָאָנְדָעָר (וּוּרְכָעָרָה הַאָט דָּאָס אַלְצָאָוִיטָגָעָה עָרָט אָיָן אַ וְיָילְדוֹ צָאָרָן אָוֹן אַיְן דַּעַרְעָזָבָעָרָדָלְעָכְטָן צִיְּטָעָרָדָלְעָכְטָן גַּעַרְזָגָלָטָן זָיְדָמִיטָעָר אַיְגָעָנָעָרָדָלְעָכְטָן בָּאַטְרָוּנָקָעָנָקָיָיָה, שְׁרִוְיטָעָרָדָלְעָכְטָן זָיְדָמִיטָעָר אַיְגָעָנָעָרָדָלְעָכְטָן בְּיַיְהָרָאָבָאָנָטָן דֻּעַם שָׁפִּיזָן אָוֹן שְׁלִיזָעָדָטָן אַיְם אָוֹן טְרָאָבָאָנָטָן דֻּעַם קְלִיטָאָטָן אַיְן הָאָרָצָן).

קְלִיְמָן (פָּאַלְטָוִיטָה).

אַל עַסְמָאָנְדָעָר (וּוּרְכָעָרָה גַּלְיִיךְ אַוִיטָגָעָנִיכָּטָעָרָטָן פָּוֹן זָוָן אָוֹן צָאָרָן אַוְוָרָפָטָן זָיְדָמִיטָעָר אַלְצָאָוִיטָגָעָה עָרָטָן קְלִיטָאָטָן! קְלִיטָאָטָן!! קְלִיטָאָטָן!!! טָוִיטָה!... נִיּוֹן, אַוְמְמָעָנָלָעָלָה!... קְלִיטָאָטָן! קְלִיטָאָטָן!!! קְלִיטָאָטָן!!! טָוִיטָה... אַ, צְעָאָטָן! (צִיְּטָעָרָדָלְעָכְטָן זָיְדָמִיטָעָר שָׁפִּיזָן פָּוֹן קְלִיטָאָטָעָס בְּרוֹסָטָן אָוֹן וְיָילְאַיְם אַרְיוֹנָשָׁטָעָן זָיְדָמִיטָעָר אַלְצָאָוִיטָגָעָה דִּי אַרוֹמִיקָעָר רִיְסָן בְּיַיְהָרָאָבָאָנָטָן דֻּעַם אַרְיוֹסָטָן אָוֹן עַרְפָּאָלָטָן מִיטָּה אַיְחָצָרָעָרָיָה אַיְבָּעָר דֻּעַם טָוִיטָה קְלִיטָאָטָן אָוֹן צְוָאוֹוִינָטָן זָיְדָה). קְלִיטָאָטָן... קְלִיטָאָטָן... וּיְהָאָבָן אַיךְ דָּאָס גַּעַרְיוֹצִיקָטָן? וּיְהָאָט

מיין האנט זיך אויפגעהויבן? אלעקסאנדערם האנט, ווי האט זיך איז אויפגעהויבן צו מארדן? קליטאָס, דיך צו מארדן?!... קליטאָס, איז דאס מענעלעך, איז דו לאַבסט נישט מעלה? שטיי אויף, קליטאָס, און דאס, רײַד... רײַד... וויפֿל און וואָס דו ווילסְט, אַבִּי דו זאלסט נאָר לְעֵבֶן... אַיך וועל זיין געדזְדִּיק... אַיך וועל מיט דאנְק דינְעַן ווּרטער אוֹפְּפַעַן, אַיך וועל דִּין צוֹנְג אָזְן מְוִיל דִּיר בענטשְׁן... קליטאָס, קָעְבָּן... קליטאָס! אַיך האָב דָּאָר דִּיך נִישְׁתְּ דָּרְמָאָרְדָּעַט... דָּאָס אַיז דָּאָר אָוּטְמָעְגָּלְעָך... דִּין מְאָרְד ווּעַט מיַן מְאָרְד זִין... אַיך האָב זיך גַּעַד מְאָרְדָּעַט, קליטאָס... אַיך בֵּין אִיצְטָעַר טוֹיט... פָּאָרוֹאָס האָבָן זַיְמַד דָּעַם שְׁפִּין אַרוֹסְנָעָרִיסְן, ווּלְכָעָר וּלְאָט מִיר פָּוּן זיך אַלְיוֹן באָפְּרִוִּיט?... קליטאָס, זַג מִיד ווּאָס... דַּו גּוּטָעָר, טְרִוְיעָר קליטאָס! (וּוִינְטָה אָרְצָה זַרְעָה. זַקְפָּעַטְיָה, קָרָאַטְשָׁרָאָס, קָאַלְיָסְטָעָעָס, אַנְאָזָאַרְכָּס אָז אַרְיסְּטָה אַזְּנָדָעָר שְׂטִיעָן אַיבָּעָר אִיסְּטָה.)

ה עַבְעַס טִיאָן. שְׂטִיעָן אוֹות, אלעקסאנדער, לאָז אַוּוּקָנָעָמָעָן דעם טוֹיטָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר. דָּעַם טוֹיטָן?... נִין!... נִין!... אַרְיסְּטָה אַנְדָּעָר. עַם אַיז גַּעַשְׁעָן, ווּאָס האָט גַּעַמוֹת גַּעַשְׁעָן. אַזְּוִי חָבָן דַּי גַּעַטָּעָר עַם גַּעַוְאָלָט.

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר. האָבָן דַּי גַּעַטָּעָר גַּעַוְאָלָט, אַיך זַאְל מַעֲדרָה ווּרְעָז?

אַרְיסְּטָה אַנְדָּעָר. דַּי גַּעַטָּעָר האָבָן גַּעַוְאָלָט, קליטאָס זַאְל זַיְמַד טוֹיט גַּעַפְּנָעָן דָּוָרָךְ גַּעַטְעָרָה האָנט, ווּיְיל עַר האָט דִּין לְעֵבָן דִּיר גַּעַרְאַטְעָוּוּט.

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר. דָּרְמָאָרְדָּעַט מִיר עַם נִישְׁטָה!

אַרְיסְּטָה אַנְדָּעָר. אַיך זַג, ווּאָס אַיך זַע אָזְן ווּוִיס.

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר. אַ, קליטאָס, קליטאָס... קָרָאַטְשָׁרָאָס, דַּו ווּסְטָה אַים מִיט דִּין ווּינְגָעָן לְעַבְדִּיק נִישְׁטָה מַאֲכָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּעָר. אַיז לאָז אַים נִישְׁטָה אַוּוּקָנָעָמָעָן. אַיך שלְים זיך אַיז מִיט אַים.

אַרְיסְּטָה אַנְדָּעָר. דָּאָס ווּילְן דַּי גַּעַטָּעָר נִישְׁטָה. אַיז נָאָמָעָן

אלעקסאנדר אוּן דיאגניעס

פָּוֹן דַּי גַּעֲטָרְנָעַט אָוּעַקְדָּעַר אָוּן דִּיאָגְנְיָעַס
דַּעַם טַוִּיטָן, וּוּדְלִיךְ הַעֲפָעַטְיָאָן אָוּן קְרָאַטְעָרָאָס הַאַלְטָן צַוְּ אַלְמָנָה
(סָאַנוּדוֹווֹן).

אַלְעַקְסָאַנְדָּר (בלִיבֶּט לִיגְנוֹ אָוּנִיף דַּעַר עַרְדָּה, אַוִּיסְטְּרוֹוִוִּיךְ).
קְלִוְתָּאָס! קְלִוְתָּאָס!
סְרָאַט עַרְאָס. אַיִּין נָאַמְעַן פָּוֹן דִּיוֹן חִילְדָּה מַזְוַת זַוְּדָבָּץ
רוֹאַיְקָן, אָ, קָעַנְיָנוּ!
הַעַפְעַס תִּיאָן. אָלֻעַקְסָאַנְדָּר, קְרָאַטְעָרָאָס הַאַטְרָכְטִיךְ
אַזְחֵיל דִּירְדָּרְמָאַנְטָה.

אַלְעַקְסָאַנְדָּר. קְלִוְתָּאָס!.. קְלִוְתָּאָס!

קְאַלְיִסְטָעַנְעַט עַנְעָס. עַם אַיְזְשִׁין פָּוֹן דִּירָה, אָ, קָעַנְיָגָה, דִּיוֹן טָאַט
אָזְוִי צַוְּבָאַזְוּוּיְינָעַן. דִּיוֹן וּוּיְנָעַן וּאַשְׁטָמָה דִּירְדָּיִן, וּזְאָס דִּי טָאַט זָאַל
נִוְשָׁט זַיִן. דִּי עַרְלָעַכְעַת תְּשׁוּבָה אָוּן חַרְתָּה מַאֲכָן דִּי בִּיוּעַ טָאַט וּוּי
נִוְשָׁט גַּעַשְׁעַן. אָוּיךְ וּוּעַן דִּי בִּיוּעַ טָאַט אַיְזְשִׁין אַגְּעוֹוָאַלְטָהָעַ, אַזְחֵיל
פָּלָאַנְטָה, אַפְּאַרְוּסָה פָּאַרְטָרָאַכְּבָּטָה, דִּי עַרְלָעַכְעַת תְּשׁוּבָה רַוְיִינְקָט אָפְּ פָּוֹן
אַיְרָה. דִּיוֹן טָאַט אַבְּעָר אַיְזְשִׁין אַפְּנָעַפְּלָאַנְטָה נִשְׁתָּמָעַן גַּעַוּזָעַן, נִשְׁתָּמָעַן
וּגְעוֹזָעַן קִיְּוָן גַּעַוְאַלְטָהָעַ. זַי אַיְזְשִׁין פָּלוֹצְלָוְנָגָן גַּעַשְׁעַן, אַיִּין וּוּילְדָן כַּעַם, פָּוֹן
קְלִוְתָּאָסָן אַוִּיפְגְּנָדְרִוִּיצְטָה. דָּעַר שְׁפִיָּין אַיְזְשִׁין צְוְפָעָלִיסָה אַיְזְשִׁין הַאַנְטָהָרִינְיָה
גַּעֲקוּמוּן, וּוּי דַּי גַּעֲטָרְנָעַט וּוּאַלְטָן אַיִּם דִּירְזַגְעַשְׁטָעַלְטָה.

אַלְעַקְסָאַנְדָּר. וּוּסְטָמָקְמָה מִיקְ נִשְׁתָּמָעַטְפָּרָעָן, קָאַלְיִסְטָעַנְעַט.

קְאַלְיִסְטָעַנְעַט עַנְעָס. וּוּאַלְסָטוֹ שְׂוֹלְדִּיקָה גַּעַוּזָעַן, וּוּעַן קְלִוְתָּאָס
וּוּאַלְטָהָעַלְבָּסְטָמָאַרְדָּה דָּא בָּאַגְּאַנְגָּעָן? מִיטָּזִיָּן וּוּילְדָן רַוִּיצְזָן דִּירְאַיְזָן
עַר אַיִּם בָּאַגְּאַנְגָּעָן.

אַלְעַקְסָאַנְדָּר (בְּרוּמָת אַרְוִיסָה, וּוּי קָאַרְטָשְׁעַנְדִּיקָה זִיךְ אַיִּין
פִּיְוָן). רַוִּיד נִשְׁתָּמָעַט, קָאַלְיִסְטָעַנְעַט!

קְאַלְיִסְטָעַנְעַט עַנְעָס. אַיְזְשִׁין דָּעַן נִשְׁתָּמָעַט רַוִּיצְקִיךְ? קְלִוְתָּאָס הַאַט...

אַלְעַקְסָאַנְדָּר (וּוּי פְּרִיעָר). רַוִּיד נִשְׁתָּמָעַט, קָאַלְיִסְטָעַנְעַט!

אַנְאַקְזָאַנְדָּר, אַוְיָף וּוּלְכָן דִּי אַוְיָגָן פָּוֹן דָּעַר גַּאנְצָעָר וּוּלְטָה וּוּנְעַן
גַּעֲוַעַנְדָּט? וּוּי אַשְׁקָלָאָפָה הַאַט עַר זַוְּדָאָגְנָעָוָאָרָפָן, וּוּינְעַנְדָּיק

און יאמערנדיך, ווי ער וואלט זיך געדראפט פאר איזמייצן פארענטן פערן! איז ער נישט אלילין געוזיע? וואס ער טומט, דארה אלעמען גע- רעכט און ריבטיך זיין! ער האט איזנונגסמען די וועלט אום צו הערשן, די מאכט איבער דער וועלט צו געווינען, אבער נישט באחרשת צו ווערן פון דער פומטער מײַנוֹג פון דער וועלט און אונטערטעניך צו זיין די לִיְדִוּשׁ צִינְגָּר. וויסטו נישט, אַ, קענגן, אַן גערעטיזיט אַן געוזיע ווערן דערפֿאַר אַוּעַגְעַשְׁטָעלַט בֵּין צַעֲוָסֶן פון בִּירְדָּע זַיְתָּן, אַום צו צִינְגָּן, אַן אַלְעַהְנְדְוָנְגָּן פון דעם, וואס האט די מאכט, זינגע געוצלעך און גערעט?

אַל עַקְסָ אַנְדָּעַ רַעַבְתָּן! איך אלילין פָּאַרְאָרְטִילְיָיך זיך.

אנא קז אַרְבָּאַס. דו האסט דערצ'ו קייז רעכט נישט, בייזטו געוזיע און גערעטיזיט פאר דער גאנצער וועלט, ווי קאנסטו זיך פָּאַרְאָרְטִילְיָיך? ווען דו פָּאַרְאָרְטִילְקָט זיך, הערטטו אוֹפֶּן צו זיין געוזיע און גערעטיקיט. ווילסטו זיך אַפְּזָאנְן פון דיין מאכט? ווילסטו זיך אַפְּזָאנְן פון דיינע זונגן?

הַעַפְעַם תִּאְמִירְתָּן! שטי אַוְוָת, אלעקסאנזער. ער אוּ גראטנע ראַס הייבן אַלעקסאנזער, זען אַיס אַוְיָה. אַל עַקְסָ אַנְדָּעַ רַעַבְתָּן!

אַנְקָזְאַרְכָּאַס.

קַאַלְיָסְטָעַן! זַעַמְתָּן ער גען ער. דו זאלטט מיט אַים נישט אַיְנְשְׁטִימָעַן.

אַל עַקְסָ אַנְדָּעַ רַעַבְתָּן! ער גען ער. עס איז אַן אַמה אַין דיינע ווערטער,

אַנְקָזְאַרְכָּאַס. אַבער...

קַאַלְיָסְטָעַן! ער לִיְקָנְטָן יעדן אַמת אָפֶן.

אַל עַקְסָ אַנְדָּעַ רַעַבְתָּן! דיך פרען איך נישט, קאַלְיָסְטָעַן. איך

רַיְדָאַן! אַנְקָזְאַרְכָּאַס.

קַאַלְיָסְטָעַן! גַּיְיט אַוּוֹשׁ חִיט בָּאַלְיָידִיקָטָעַר מַאַיְעַסְטָעַט.

אַנְאַקְזָאַרְכָּאַס! טְרַעַט צו מיט זיסן שמייכל. זאל איך

אַיבָּעַדְחָוָן, וואס איך האַב גַּזְאַנְטָן? מְדַאַכְתָּן זיך גַּאַר גַּוְטָאַרְיָין...

אַלְעָקְסָאנְדֶּר. אִיךְ וּוֹלֵזֶר אַרְיוֹנְטָרָאַכְּטָן... אַ, שְׁוּעָרָעָר
וּוֹעֲגָן... (חַאַכְּטָן צַו דַּי אָוֹגָן. דַּי הַעֲנוֹת אַוְיָפָן קָאָפָן).

אַנְּאָקְזָאַרְבָּאָס (צַו הַעֲפָעָטָיָן אַוְ קָרָאַטָּעָאָס). דָּאָם אַיְן
מַיְן פִּילְאָאַפְּיָע. אִיךְ גַּלְוִוֶּב אַיְן נַאֲרְנִישָׁמָן, אַבְּעָרָפָר מַאֲכָטָן מוֹזָאִיךְ
זִיךְ בּוֹינְגָן. אַלְיָזָאַיְזָן צַוְוּיְוִיפְּלָהָאָפָט, אַבְּעָרָפָר מַאֲכָטָן אַיְזָאַיְזָקָעָן וּוֹרָקָעָן
לְעַכְקִיטָה. אִיךְ וּוֹיָסָ נִישָׁמָן, וּאַסְמָדָונְעָר אַיְזָאַן בּוֹלִיאָן, אַבְּעָרָפָר אִיךְ קָעָן
זַיְעָרָמַאְכָט אַוְן שְׁרָעָק זִיךְ פָּאָר אָרָה. זַיְעָרָמַאְכָט אַיְזָאַיְזָקָעָן
פָּאָרָוָרְטִילָּט, וּוֹיָלָעָרָהָאָט נַאֲךְ קִינְמָאָל צַעָּאָסָן
נִישָׁמָן פָּאָרְקָלָאָנָט אַוְן פָּאָרָוָרְטִילָּט, וּוֹיָלָעָרָהָאָט אַיְמָצָן מִיטָּן
בּוֹלִיאָן גַּעַטְרָאָפָן. מַאֲכָטָן אַיְזָאַבְּסָאַלְיָוָט, נִשָּׁמָן צַוְוּ פָּאָרְקָלָאָנָט אַוְן נִשָּׁמָן
צַוְוּ פָּאָרָוָרְטִילָּן, צַוְוּ אַיְזָאַיְזָקָעָן אַדְעָר זִין זָוָן.

אַלְעָקְסָאנְדֶּר (רוּיְסָט אַוְיָפָן דַּי אָוֹגָן אַוְן רַעַדְטָ אַרוֹוִיס).
וּוֹעֵן עַרְעַט גּוֹמָעָן, לְאַזְּוֹת אַיְם נִשְׁתָּמָט אַרְיוֹן.

הַעֲפָעָט יְאָזָן. דַּו מִינְסָט פָּאָלִיסְטָעָנָעָס?

אַלְעָקְסָאנְדֶּר. דיינְגָּעָנָעָס מַיְן אִיךְ!

דרוֹטָעָס צְעָנָעָס

(אלעקסאנדראס ריזונגצעעלט בַּיָּמִים טִיךְ הַיְּפָאָזִיס אַיְן אַיְנְדִיעָן. דַעַם
מִיטָן פָּאָרְנוּמָט אַגְּלָדָנְעָר טְרָאָן. וּוֹלְכָעָר שְׁטִיטָה אַוְיָפָן אַחֲרֵי חַוְיכָנָר
בָּאַטְרָעָפְטָעָר פִּירָאַמִּידָע. דַּי וּוֹעֵנט זִיְגָעָן בָּאַצְּרָתָה דַּי טִיעָרְסָטָע
טַעַפְיָיכָה, פָּוֹן אַוְיבָּנוּ הַיְּנָגָעָן אַוְאָפָּהָרָיָקָעָן קָאַנְדָּעָלְיָאָבָרָעָן, אַיְן פָּאָרָה
שִׂיחָדָעָן זִיְגָעָן שְׁטִיטָה פָּרָאַקְטָפְוָעָן סָאָפָעָס. — אלעקסאנדראס זִיכְטָע
אַוְיָפָן טְרָאָן, אַנְגָּעָטָאָן אַיְן מִיטָּגָּלָד אַוְן בְּרִילְיאָנָטָן אַוְסְגָּעָנָיָטָן
פּוֹרְפּוֹרְמָאָנְטָלָן, וּוֹלְכָעָר פָּאַרְזָעָקָט אַוְיָזָד דַעַם טְרָאָן אַוְן דָּעָרְגָּרִיכָט
בֵּין צַוְוּ דַי אַוְיבָּרְשָׁטָע טְרָעְפְּלָעָן, אַזְּוִי אַזְּ אַלְעָקְסָאנְדָר זַעַט אַוְיסָן
דָּעָר שְׁפִּיצָן פָּוֹן דָּעָר פִּירָאַמְּדָע — אַחֲלָבָגָאָט, הַוִּיד אַוְן וּוֹיָט פָּוֹן
דָּעָר פָּאַרְזָעָקָט אַוְיָדְיעָן פָּוֹן מַאֲקָעָדָאַנִּישָׁע אַוְ גַּרְיכִּישָׁע גַּעַנְעָאָן
רָאָלָן, פֻּעָרְסִישָׁע סָאַטְרָאָפָן אַוְן אַיְנְדִישָׁע פִּירָשָׁטָן, וּוֹלְכָעָר קָוָן אַרְיוֹף
צַוְאִיס מִיטָּמָרָא. צַוְיָשָׁן דַי גַעַט גַעַפְיָינָעָן זִיךְ אַזְּוִי אַיְנְדִישָׁע בּוֹאָן
מַאֲנָעָר, גַּרְיכִּישָׁע פִּילְאָזָאָפָן, פֻּעָרְסִישָׁע טְרָאַבָּאָנָטָן אַיְן זַיְדָס אַוְן פּוֹרָה
פּוֹרָה, בּוֹינְגָרְשִׁיסָע אַיְן שְׁרִיְעָנְדִיקָעָפָרְבָּוָן, מַאֲקָעָדָאַנִּישָׁע סָאַלְדָאָטָן
מִיטָּזְלָבָרְנוּן שְׁיַדְזָן).

אַל עַקְסָא נְדֻעָר (ענדיקט זיין טראָן-רעֶדֶע, מיט שטוריינגער שטימען, פעסט און דאָך פֿאָרטוּרִומֿתֿ-זָעָמֿישׁ). מורה און מערב פֿאָרָאייניקט, אָן אַויְבּערפֿעלְקָער אָן אַונְטּוּרְפֿעלְקָער, באָזִיגְנָעָר אָן באָזִיגְנָעָר, הערשער אָן באָהָרְשָׁטָע. אלע אַין מֵיר אָן דָּוָרָךְ מֵיר וּוּרָן זַיִי אַיְינָס. אַיך בֵּין אַלְעָזִי, זַיִי וּוּרָן אַיך.

קַאֲלָאָס (או אַיְנוֹרְשָׁעָר בְּדָאָטָאָן), גָּזָעָן נַאֲקָעָט, קָוָמָעָט צַו דָּעָר פֿרְאָצְמִידָע, שְׁלַעְפּוֹנְדִּיךְ אַגְּרוּסָע אַוְיסְגָּעְטְּרִיקְוּטָעָ פֿירְאָאוֹטוּקָע פֿעָל, ברִיטַזְיָה אַוְיסְאָזְדָּעָר אָדוֹן באָגְרִיסְטָאָלְעָקְסָטָאָן דָּעָר אַוְיסְזַיְן שְׂטִיבְּגָעָר, מיט דָּעָם וּוּאָרט). קָאַלְעָעָ!

אַל עַקְסָא נְדֻעָר (טרוֹכוֹ). וּוּסָם וּוּלְסָטוֹ, קָאַלְאָנָאָס?

סַאֲלָאָס. דִּיךְ באָלְעָרְנָעָן אַין דִּין רַעֲנִירָן.

אַל עַקְסָא נְדֻעָר. דָו — מַיְיךְ?

קַאֲלָאָס. מיט דָעָר הַיְלָךְ פֿוֹן דָעָר פֿעָל.

אַל עַקְסָא נְדֻעָר. דָאָס אַיז אַרְעַטְעַנְיָשׁ.

קַאֲלָאָס. אָוֹן דָו בְּזָוָת נַיְגָעָרִיךְ.

אַל עַקְסָא נְדֻעָר. באָלְעָרְןִין!

קַאֲלָאָס. דִיךְ פֿעָל אַיז דִין מְלוֹכָה. פֿוֹן מַאֲקָעְדָּאָנִין, אַלְעָנָד, פֿוֹן וּוּלְכָן אַיךְ האָכָב בֵּין נִישְׁתָּחָוֹת, בֵּין אַיְנְדִּיעָן, אַלְעָנָה, פֿוֹן וּוּלְכָן דָו האָסָט דָעָם נִאמְעָן נִישְׁתָּחָוֹת, גַּעהָרְטָה, זַיִי גַּעהָרְטָה, אַיךְ וּוּרָן אַיְצְטָעָר דָו — קְנוּיָתָשׁ דִין שְׁטָעָרְנָן נִשְׁתָּחָוֹת: האָסָט ערְשָׁתָאָלְיוֹן גַּעוֹזָנָט, מֵיר וּוּרָן דָו. אַ, זַיִי וּוּיָת אַיז פֿוֹן דָעָם וּוּאָרט, וּוּסָם קְוָמָט אַרְזָוִים פֿוֹן מְוַיָּל, בֵּין זַיִן פֿאָרוּזְוּרְקָלְעָבָונָגָן! מעַנְטָש, זַיִי דָו, זַיִי זַיִקְיָיךְ אַיז וּוּאָרט אָזְטָמָט.

אַל עַקְסָא נְדֻעָר. קָאַלְאָנָאָס!

קַאֲלָאָס. קָאַלְעָעָל! זַיִי גַּעֲנְרוּסָט, מעַנְטָש אָן קָעְנִיגָן! זַיִי קָעְנִיגָן אַיבּעָר דָעָם מעַנְטָש אַין דִיר, פֿאָרגְנָעָס דָעָם מעַנְטָש נִשְׁתָּחָוֹת אַין דָעָם קָעְנִיגָן.

אַל עַקְסָא נְדֻעָר. וּוּסָם אַיז דָאָס אַלְזָאָס?

קַאֲלָאָס. גַּעֲרִיְיךְ, גַּעֲרִיְיךְ... אַוְוָתְּ וּוּינְטָאָן לְוַפְּטָם.

אַל עַקְסָא נְדֻעָר (איְנְגָעָהָאַלְטָן). בֵּין אַיךְ דִיר וּוּינְטָאָן לְוַפְּטָם?

אלעקסאנדר ער און דיאגונעס

ק א ג נ א ס. בייטשטו זיך נישט ווי זו? ביזטו דען שטענדייך דז? וויסטו דיין נכסטן אויגנבליך? ביוט זיכער בלוייז מיט טויט. אל ע קס אנד ער ר. פאראכטער פון טויט, איך האב פאר דיר קיין שטראָפּ נישט. גיראן מיט דיין באַלעַרונג. וואָס איז דא מיט דער פעל?

ק א ג נ א ס. א, די פעל... היבּן מיר פון אנהיבּ אָן. די פעל איז דין מלוכה, אִיךְ־דוֹ טרעט אַרוֹיףּ אַוּףּ אֶ ברעה פון אָיר. מערכ ווי זיך הייבּט זיך אַוּףּ בַּיּוֹם אַנדערן ברעה. טרעט איך אַיזטער אַוּףּ דעם אַנדען ברעה אַרוֹיףּ, הייבּט זיך אַוּףּ דער ערשטער, באַוואָגען אָזָן קריימען זיך אַלְעַ ברענן. אַוּףּ וועלְן ברעה איך זאל נישט אַרוֹוףּ טרעטן, היבּן זיך די אַנדערע. איך נײַ טריט בַּיּוֹ טריט פון זיך זוּ זוּ זוּ זיט — די פעל באַוואָגעט זיך, הייבּט זיך, בלְאַזְוּת זיך, לְזַמְטַנְתַּן נישט רואַיך אֵין. נאָר דער ברעה, וואָס איך באַטְרַעַט, ער אלְיאַן באַוואָגעט זיך נישט. וואָס טָאַן, די פעל, די נאַנטצע פעל זאָל זיך פֿאַרְהַאֲלַטְן רואַיך? אִיךְ־דוֹ טרעט אַרְיוֹן אֵין מיטן. אַיזטער לְזַמְטַנְתַּן זיך זוּ זיט רואַיך באַוואָגעט זיך נישט. ווילְסַט דעם פֿוֹרַשׂ?

אל ע קס אנד ער. ניון, איך וויס אַים. איך וויס אַים שווין לאָנגּן. דו האָסט מיר נישט באַלעַרט, קאַלאָנָאָס. (הייבּט אַוּףּ זוּעוֹ אַוּגּן אַוּרְדַּע זעם גְּרוּיטַן עַולְט, דערהעכְרַט זַיְן שַׁטְּיט). אֵין מיטן פון מײַן מלוכה וועט מײַן הויַפְשַׁטָּט זַיְן, נאָענט נְלִיךְ צוּ אַלְעַ ברענן פון מײַן קעַנְינְגַּרְיךְ. דאָך דער מיטְפַּונְקַטְט פון מײַן מלוכה אֵין נאָר נישט באַשְׁטִימַט, איך האָבּ מײַן וועגּ נאָך נישט פֿאַרְעַנְדִּיקְט, די גְּרוּעַ נאָעַ נישט דער גְּרוּגְּרַיכְט. איך וועלְ אַרְיְבַּרְלִינְן דעם הַיְאָזִים אָזָן דעם נאָנגָעַס, אַיְינְגָעַמְעַן גַּאנְץ אַינְדִּיעַן, צוּקוּמַעַן צוּסַּפְּן דער ערְדָה... מײַן אַרְמוֹי אֵין מִיהָ, ווֹילְ נישט ווֹיטַעַנְדַּן. איך האָבּ עַם אַיְינְמַאָל שווין פון אַיר גַּעהַרְט, אָזָן דאָך אֵין זיך גַּעַנְגַּעַן ווֹיטַעַנְדַּן. מײַן ווֹילְן ווֹיס קיַן אַפְּשַׁטְּעַל נישט. (העפְּטַרְיאָן, טַרְאַטְעַרְאָס, קָעַנְסַען אַזְּנַעַרְאַלְעַן קומַש אַרְיוֹן אֵין גַּעַצְעַלְט אָזָן טַרְעַטְן צוּ צוּ טַרְאָס, שְׁטִיגַּן אַרוֹיףּ אַוּרְדַּע טַלְעַכְע טַרְעַפְּלַעְסַע). אלעקסאנדר שׂוֹזְרַעַט זַיְרַע גַּעַזְיכְּטַעַר. זַיְן גַּעַזְיכְּט פֿאַרְפַּוְטַטְוּזְט זַיְךְ אָזָן ער רַעַדְשׂוּרַע אָזָן שַׁאֲרַקְעַס. מײַן ווֹילְן אֵין דָאַט פִּיעַר, אֵין ווֹעַדְכַּן דער ווֹילְן פון דער

ארמיי וווערט ווילוי צושמאַלצן. זי ווועט מיר ביז צום סוף פון דער ערעד באָנְגִּילִיטֶן.

קענאָס. די אַרְמֵי ווועט דעם היפאֹזִים נישט אַרְבִּיעָרְגִּין.

אלעקסָסָנדָר (וּוּ אַרְבִּיסְגַּעֲרָכָט). נוּין?

קענאָס. ווועט קיון אַיִן שְׁרוּט ווַיְתַעַר נִשְׁתַּמְּשׁ מַאֲכָן. זי וויל אוֹן ווועט צְרוּקִים.

אלעקסָסָנדָר. וויל אוֹן ווועט... הא!

קרָאַטְּרָאָס. אלע אָנוֹזָעָרָע אָונְטָעְרִידְוָנְנָעָן האָבָן נִשְׁתַּמְּשׁ גַּהְהַאְלְפָן.

העפָע סְטִיאָן. ביז אָוֹן גּוֹטְהָבָן צוֹ גַּאֲרְנוּשִׂט גַּעֲפִירַט.

אלעקסָסָנדָר. נִיְמַט אָוֹן בְּרוּנְגַּט דָּאָס צוֹ דער אַרְמֵי: עַם אַיִן מִיּוֹן ווַיְלַן אַרְבִּיעָרְגִּין דעם היפאֹזִים אָוֹן דעם גַּאֲנְגָעָט אָוֹן אַיְנְצָוּנְעָמָעָן גַּאֲנְיָא אַיְנְדָעָן. אַיךְ ווּלְ פָּוּן מִיּוֹן ווַיְלַן נִשְׁתַּמְּשׁ אַפְּלָאָן. דְּרִיְ טָעַג בָּאַחָאַלְטָן אַיךְ מִיּוֹן גַּעֲזִיבָּטָן זַיְ וַיְיַ. דְּרִיְ טָעַג ווּלְ אַיךְ זַיְ נִשְׁתַּמְּשׁ לְאָוֹן זַעַן, אָוֹן זַאְלַ זַיְ וַיְקַרְבַּלְיָוָן, זַיְ ווַיְלַן זַיְ מִיּוֹן בעַט פָּאַרְנָאַנְדָּרְבָּלְאָזָן. נִיְמַט. (די גַּעֲנוּרָאָלָן גַּיְעַן אָזָוָעָק. אלעקסָסָנדָר קוּקָט אָוֹן פָּאַרְזָאַמְלָטָעָן חִיט אָ בְּלִיכָּ, פָּוּן ווּלְכָן עַס פָּאַרְשָׁפְרִיט זַיְ אַגְּרוּטָעָ שְׁטִילְקִיָּט — די שְׁטִילְקִיָּט פָּוּן מַוְרָא, אָוֹן עַס הַיְבַּט זַיְ אָן די אַזְּדָרָאַצְיָה: אַיְנְצִיקְוִוִּיז, דָעְרָשָׂרָאָקָן אָוֹן שְׁטָמִי, גַּיְעַן די גַּעַטְפָּה פָּרָבִי דעם טְרָאָן, פָּאָלָן אַוְיָף די קְנוּיָה, פָּאָרְבּוֹקָן זַיְ, שְׁטִיעָן אַוְיָף אָוֹן גַּיְעַן ווַיְתַעַר, שְׁטִילָן אָוֹן דָעְרָשָׂרָאָקָן).

קָאַלְיִסְטָעָנָעָם (מִיט אָ שְׁטָאָלָץ אַוְיְגָעָהוַיְבָעָנָעָם קָאָפָּ, לְאָגְנוֹזָעָט, דָעְמָאַנְטָרָאַטִּיוֹ, גַּיְשָׁטָפָרְבִּי דעם טְרָאָן אָוֹן פָּאָלָט נִשְׁתַּמְּשׁ אַוְיָף די קְנוּיָה).

אלעקסָסָנדָר. קָאַלְיִסְטָעָנָעָם, שְׁטִוִּי!

קָאַלְיִסְטָעָנָעָם (בְּלִיְבַּט שְׁטִיָּן, דָעַט קָאָפָּ שְׁטָאָלָץ גַּעַטְהָלָטָן, אָוֹן קוּקָט זַיְ אָוֹן אַוְיָף אַלעקסָסָנדָרָן).

אלעקסָסָנדָר (לְאָגְנוֹזָעָט, נַאֲזָן קָלְיִינָעָט שְׁווֹיִיגָּן). טָמָט אַיִם אָן אַיִן קְיִוָּן! (טְרָאַבָּאָנָהָן טְרָעָטָן צוֹ צוֹ קָאַלְיִסְטָעָנָעָם).

אלעקטאנדער אוֹן דיאגנומס

קָאַלְ יִסְטָעַנְעַם. אַיְךְ בֵּין אֶפְרַיִמְעַר הַעַלְעַנְעָר...

אַלְעַקְסָמָןְדָעָר. נִשְׁתַּמְעַרְעַדְתָ!

קָאַלְ יִסְטָעַנְעַם. אַיְךְ וּוּלְ דֵי קִיטַן וּוּי בְּרַאֲסְלַעַטְן טְרָאָגָן...

אַלְעַקְסָמָןְדָעָר. פִּירְט אִים אָוּעָק!

קָאַלְ יִסְטָעַנְעַם (אייז אַפְגִּינְ). אַבְעָר אַיְךְ וּוּלְ מִינְעַן קְנִי
נִשְׁתַּמְעַן אוֹן נִשְׁתַּמְעַן נַאֲקָן. (אַפְ.)

אַלְעַקְסָמָןְדָעָר. אַיְךְ וּוּלְ יַעֲדָן נַאֲקָן בּוֹיְגָן!

פינפתער אקט

ערשטען צענען

א פאוויליאן אין אלעקסאנדער געצעטלט בייס טיעז היפאזיס. —
אלעקסאנדער, העפעטהיאן או קראטעראָס.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר (איין גראַיסער אויפֿרְנְוֹג, בִּיז אָוֹ אַיְזָן
געשפֿאָרט). זיי וועלן בֵּי מִיר נִין.

ה ע פ ע ס ט י אַן. זיי וועלן נישט, אלעקסאנדר. דריי טענ
בִּיזֶטוֹ שְׁוִין אַיְנְגַּעַשְׁלָסְמָן אָוֹן וּוּוֹזֶט דִּין צָאָרָן זַיִן, אַבָּעָר זַיִן בְּלִיבָּן
איַנְגַּעַשְׁפָּאָרט. זיי וועלן דעם היפאזיס נישט אַרְבִּיבָּרִינִין.

קָרָאַט עָרָאַס. העפעטהיאן אָוֹן אַיך אָוֹן אַלְעַגְּעַנְדָּאָלְעַן האָבָּן
די דריי טענ נישט גָּרוּט. דורךגעאנגען די גָּאנְצָע אַרְמִי, בָּאַזְוּכָּט
אַלְעַגְּטִילְוָנְגָּעָן. גָּערְעָדָט מִיט גָּרוּסָים אָוֹן קָלִיָּין, מִיט הָוִיד אָוֹן נִידָּך.
ריַּק. דער עַנְפְּפָעָר אָוֹן פָּוֹן אַלְעַמְּעָן גָּלִיָּך: נִין אָוֹן נִין. זַיִן וּוּלָן
וּוּוִיטָעָר אִין אַינְדְּיעָן קִין פּוֹם נִישְׁתָּחְתָּלָן.

ה ע פ ע ס ט י אַן. די דריי טענ פָּוֹן דִּין בְּרוֹנוֹן זַיִן האָבָּן זַיִעְר
עֲקָשָׁנוֹת נִישְׁתָּגַּעַרְאָבָּן, וּוֹאָס קָאַנְסָטוֹ וּוּוִיטָעָר טָאָן?

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. וּוֹאָו אַיִן דער אַלְטָעָר קָעָנָאָט?

קָרָאַט עָרָאַס. עָרְשְׁטוּת דָּא פָּאָר דָּעָר טִיר.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. רֹוָף אַוְיָם אַרְיִין.

קָרָאַט עָרָאַס (איין דער טִיר). קָעָנָאָס, דָּעָר קָעָנָג וּוּלְדִיך זַעַן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. וּוְלָ... וּוְלָ... זַיִן בְּרָעָכָן מִיר מִין וּוּלָן.
(זרוַיסֶן אַיְגָּבָּל אַוְטָרוֹזָן).

קָעָנָאָס (קוֹוחַ אַרְיִין).

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. וּוֹאָס אַיִן דער יּוּבָּל?

קָעָנָאָס. זַיִן נִשְׁתָּגַּעַרְאָבָּן זַיִן אַוְיָם זַיִן זַיִן דָּעָרְפִּירִים,

אלעקסטאנדער אוֹן דיאגנוועס

וואָס דו האָסְט מיך אַרְיִינְגֶּרְפֶּן. זַיְוָעֵן אַין דָּעַם אַ סִּימָן, אוֹ דִּין
כֻּס אַיְזָאָרְיבָּעָר.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. וּבְלָעֵן זַיְגְּנִין, וּוֹהָהִין אַיךְ וּבְלָזַיְפִּין?
קַעַנְאָס. נַיְוָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. יַוְבְּלָעֵן זַיְיָ, וּוֹיְלָזַיְדָעֵן, זַיְיָ הַאֲבָן
אוֹיסְנַעְפִּירֶת.

קַעַנְאָס. זַיְיָ יַוְבְּלָעֵן, וּוֹיְלָזַיְדָעֵן וּזַיְפִּין צְרוּךְ אֲחִים.
אַל עַקְסָאַנְדָּר. זַיְיָ יַוְבְּלָעֵן נַאֲךְ צַוְּפִין.

קַעַנְאָס. פָּאָר וּוָסְטָה אַסְטָמָן מֵיךְ אַרְיִינְגֶּרְפֶּן, אָ קָעְנִינוּ?

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דו זַאֲלָסְטָמָרְפֶּן בְּרָעָכָן זַיְעָר עַקְשָׁנוֹת.
קַעַנְאָס. אָוּמְמַעְלָעָךְ, אָ קָעְנִינוּ!

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דו בִּיזְמָט אַיְינָעָרְפָּוּן מַיְנָעָעָלְטָסְטָעָגָעָ
נַעֲרָאָלָן. האָסְט מַיְיָן פָּאָטָעָר פְּיִילִיפְּ טְרִיוּ גַּעֲדִינָט אָוֹן מֵיךְ האָסְטָמָאָלָס
קִינְדָּגָעָלִיבָט.

קַעַנְאָס. אַיךְ הַאֲבָן נַוְשָׁט אַוְפְּגָעָהָעָרָט דִּיךְ צַוְּלִיבָן.
אַל עַקְסָאַנְדָּר. קָאָנְסָטָוּ צַוְּלָאָזָן, אוֹ דָּאָסְ צַיְלָ, וּוָסְ אַיךְ
הַאֲבָזָיךְ גַּעַשְׁטָעָלָט, וְאַל אַיךְ נַיְשָׁט דְּרָגְרִיבִּיכְן? בֵּין אַיךְ אָ וְוַיְלָדָעָר
פָּאָנְטָאָזָיאָר, וּוְעַכְבָּר פָּאָטְרָאָכָט אָוּמְמַעְלָעָכָס אָוֹן שְׁטָעָלָט זַיְיָצְיָלָן,
וּוְעַכְבָּעָ קָאָנָעָן נַיְשָׁט דְּרָגְרִיבִּיכְטָן וְעַזְוָן? וְיָ קָאָן אַיךְ זַיְדָאָן אַלְיוֹן
צְוְרָיוּעָן? וְיָ קָאָן אַיךְ פָּאָדְרָעָן צְוְרָיוּפָן אַיךְ? אַיךְ זַיְדָאָן דָּאָרָ
צְוְיִוְבְּלָעָן אָוֹן יַעֲדָן נַיְעָם שְׁרִיטָן, פְּיִילִיכְטָן אָוֹן עַר גַּאֲרָדָס מְפִילָּיָן
קִינְדָּגָעָלִיבָט אַל בְּעַלְ-חַלּוּמוֹת. אַיךְ וּוֹיְסָ אַבָּעָר בְּאַשְׁטִימָט, מִירָגָעָן דָּעָם
הַיְפָאָזָוּס דָּאָרְיִיבָּר, אָוֹן אַיךְ דָּעָם גַּאנְגָעָם. אָוֹן גַּאנְזָ אַינְדִּיעָן לְגַוְתָּם
אָפָּן דָּאָן פָּאָר אָנוֹן, אָוֹן אַיךְ קָוָם אָן צַוְּמָיָן צַיְלָ.

קַעַנְאָס. דִּי אַרְמַיְיָ וּוְעַט דָּעָם הַיְפָאָזָוּס נַוְשָׁט אַרְיִיבָּרְגָּיִן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. וּוְלָסְטָמָרְפֶּן מִירָגָעָן צְוְרָיוּפָן. זַאֲנָסְטָמָרְפֶּן, וּוָסְטָמָרְפֶּן
דוֹ האָסְט שְׂוִין גַּעֲזָגָט, אָוֹן עַנְטָפְעָרְסָט מִירָגָעָן פְּרָאָגָן נַיְשָׁט.

קַעַנְאָס. דִּי אַרְמַיְיָ הַאֲלָטָט נַיְשָׁט דִּיְוָן צַיְלָ פָּאָר אָוּמְמַעְלָעָךְ.

זַיְיָ וּוֹיְסָ, זַיְיָ קָאָן דָּעָם הַיְפָאָזָוּס אַרְיִיבָּרְגָּיִן, אָוֹן אַוְיָדָעָן דָּעָם גַּאנְגָעָם
אוֹן אַוְיִפְעָפָעָנָעָן פָּאָר דָּרָגָעָן אַינְדִּיעָן, אַבָּעָר זַיְיָ וּוְיָלָגָעָן וּוְיָדָ

טָעָר, זַיְיָ חָאָט גַּעֲנוֹג. זַיְיָ מִידָּר...

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. אַיְד ווּעַל זֶה לְאֹזֶן דָּא פָּאָרְרוּזֶן זִיךְרָא, אָזְוִי
לְאָנְגָּוּזָה זֶה ווּעַט ווּלְעָלָן.

קָעַנְאָסֶם, זֶה ווּלְאָחָהִים, זֶה ווּלְצָוְרִיקָה.

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. ווּעַט זֶה גִּינְזָרִיק אָן מִירָה.

קָעַנְאָסֶם. דָו הָאָסְטָטָעָס אַיְרָגָאנְטָמָ, מִירָה אַבָּן אַיְרָגָאנְטָמָ
הָוּרָט — עַם מַאְכָבָט קִוְין אַיְנְדוּךְ נִישְׁתָמָ.

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. (בִּינְזָה). ווּעַט זֶה גִּינְזָרִיק אָן מִירָה?

קָעַנְאָסֶם. דָו ווּעַסְטָטָזִין מִיטָאִירָה.

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. ווּי מִינְגָּטָו עַסְטָטָזִין?

קָעַנְאָסֶם. דִי אַרְמָנִי ווּלְאָזָה גִּינְזָרִיק. ווּעַט גִּינְזָרִיק — אַיְדָה
וּוְאָלָט דִיךְ אַבָּעָדָר נִישְׁתָמָ גַּוּוֹאָלָט בָּאַלְיְידִיקָט זָעָן.

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. ווּעַט מִיךְ צְוּוֹנְגָּעָן גָּאָרָה? פִּירָן מִיךְ צְוְרִיקָה.
אַגְּבָּאָנְגָּעָנָם פִּילְיוּכְטָה?

קָעַנְאָסֶם. אַיְן דָעַם טָאגָה, ווּעַן דָאָס ווּעַט גַּעַשְׁעָן, ווּלְאָזָה
נִישְׁתָמָ לְעָבָן מַעָרָה. (הָעָפָעָטִיאָן אָנוּ קָרָאָטָעָרָאָס וְעוֹדָן זֶה אָפְ צָוְבָא
הָאָלָטָן זְיוּגָר גַּעַרְוָתְקִיטִיתָה).

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. ווּלְאָזָה עַס זָעָן, ווּי מִין אַרְמָנִי ווּעַט מִיךְ
נָאָךְ מַעָר בָּאַלְיְידִיקָן!

קָעַנְאָסֶם. קָאָן אַיְדָה אַיְצָטָעָר גִּינְזָה, אָ, קָעְנִינְגָּה?

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. הָאָסְטָטָעָס אַזְחָה נִישְׁתָמָ פָּאָרְמָרָה?

קָעַנְאָסֶם. פִּירָן דִין אַרְמָנִי צְוְרִיקָה.

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. אַיְד ווּלְדִין עַזְחָה נִישְׁתָמָ אַנְגָּעָמָעָן, — אַבָּעָדָר
אַיְד ווּלְדִין גַּעַטָּעָר בָּאָפְרָעָן. מִין ווּלְאָזָה אַיְזָה שְׁטָעָנְדִיקָה זְיוּגָר ווּלְאָזָה
גַּעַוּעָן. אַיְד ווּלְדִין זָעָן, מִטְ וּוּמָעָן הָאָלָטָן זֶה אַיְצָטָעָר. אַיְד ווּלְדִין פָּאָרָה
דָעַם ווּלְאָזָה פָּוָן דִי גַּעַטָּעָר. גִּיְיָ, אַלְטָעָר פְּרִינְטָה, לְאֹזֶן אַרְיְסְטָאָנָה
דָעַר דָוְרָק קְרָבָנָות דִי גַּעַטָּעָר בָּאָפְרָעָן.

קָעַנְאָסֶם. דִי גַּעַטָּעָר ווּלְאָזָה הָאָלָטָן מִיט דָעַר אַרְמָנִי. (אָפְ).

אַלְעָמָס אֲנֵד עַד. דָעַר אַלְטָעָר הָאָטָהָס פָּאָרָשְׁטָאָגָעָן! דִי שָׁאָנָדָה!

אלעקסאנדר אוֹן דיאגניעס

פראצטערעם, גי צו אристאנדערן, סודע אים אריין; די צייכן פון די
קרבנוז, מוזן אויספאלן קעגן מיר. פארשטיינען?
ק ר א ט ע ר א ס (זיפצת ארויס). יא, אוֹך האָב פֿאַרְשְׁטָמָן
(אָפּ).

אַלְעַקְסָאַדְעָרֶר. די שאָנד! די שאָנד! אוֹיך וועל נאָרֶן די
סַאַלְדָּאַטְן... פִּילְיִיכְט אַוְיך וועלֵן נאָרֶן די שׂוֹאַכְוִינְקָע צוֹוִישָׁן זַוִּי
מיַר
נְלִוְיבָּן, אָז אוֹיך האָב זַיך דָּא אָונְטְּרָנְגָּוָאָפָּן דָּעַם ווֹילָן פָּוּן די
געַטְעָר... אַבְּעָר זַיך וועל אוֹיך דָּאָך קִוְינְמָאָל נִישְׁתָּן נְאָרֶן. אוֹיך וועל
דָּאָך דָּעַם אַמְתָּשְׁטָעַנְדִּיך ווֹיסְּנָן: מַיְן ווֹילָן, מַיְן גַּעֲטָרְדוּוֹיָן אַיז
דוֹרָך מַיְן אַרְמַי גַּעֲבָּאָן גַּעֲוָאָרָן. דָּעַם צַיִל, ווֹאס אַיך האָב זַיך
געַשְׁטָעַלְט, האָב אוֹיך נִישְׁתָּן דָּעַרְגְּרִיךְט, ווֹילָן מַיְן אַרְמַי הַאָט עַם
נִישְׁתָּן גַּעֲוָאָלָט... אוֹיך האָב זַיך בָּאָרִימָט, אוֹיך וועל דָּעַרְאָבָּרָן די
וּעְלָט, אָז נִישְׁתָּן זַיְן דָּעַאְבָּרָט, ווֹילָן מַיְן אַרְמַי אַיז שְׁטָאַרְקָעָר
גַּעֲוָעָן פֿאַר מִיר. ווֹאס קָאָן נאָרֶן מַעַר גַּעֲשָׁעָן?

הַעַפְעָסְטִי אַז, נְגַלְיְבָטָר, באַשְׁוּעָרָסְט אַוְמְזִיסְט זַיך
בְּלִיּוֹן דָּאָס חָאָרִיך.

אַלְעַקְסָאַדְעָרֶר. טְרִוִּיסְט מַיְן נִישְׁתָּן, הַעַפְעָסְטִי אַז. זַיך וּ
מַיְן לְאָגָע רִיכְטִיך.

הַעַפְעָסְטִי אַז. קָאַנְסָט צָוְפְּרִידָן זַיְן מִיט דָעַם, ווֹאס דָוּ האָסְט
דָּעַרְגְּרִיךְט.

אַלְעַקְסָאַדְעָרֶר. אַיז אלְלַי נִישְׁתָּן דָּעַרְגְּרִיךְט, אַיז גַּאֲרְנוּשָׁט
דָּעַרְגְּרִיךְט. ווֹאס פֿאַר אַפְּסְטָר בָּאַרְיְמָעָר אַיך בֵּין גַּעֲוָעָן! אוֹיך וועל
אוֹן אוֹיך וועל... אַיז אַט ווֹיל אוֹיך אוֹן וועל דָּאָך נִישְׁתָּן!. די וועלט
דָּעַרְאָבָּרָן... הַעַרְשָׁר ווֹעָרָן אַיבָּר דָּעַר גַּאנְצָע וּוּלְטָט... די גַּאנְצָע
וּוּלְט פָּאָרָאַיְנִיךְן אַוְנְטָעָר מִיר... די גַּאנְצָע וּוּלְט אַיז גַּוְיִים פָּאַטְעָר
לְאָנְד... די פָּאַרְשִׁיְדָרָאַטְוִיקְסְטָע פָּעַלְקָעָר צְוֹזָאַמְעַנְשְׁמָעָלָץ אַיז אַיז
גַּוְיִים פָּאַלְקָק... די מַעְנְטִישְׁהִוִּיט נִישְׁתָּן מַעַר צְרוּיסְן אַיז צְוּטִילְט אַיז
אַיְוביָק פִּינְטְּלָעְכָּע, זַיך בָּאַקְעַמְפְּנְדִּיקָּע טִילָּן... די פָּאָרָאַיְנִיךְוָגָג גַּעַד
פָּעַטְקָט דָּוֹרָך אַז אלְגַּעַמְיוֹנָר בְּיָלוֹנָג, דָּוֹרָך אַז אַרְגָּאַנְיִוָּרָט שְׁטָרָבָן
צַו מַעַר ווֹיסְּן... ווֹאס פֿאַר אַגְּרוּסְטָר גַּעַדְאָנְקָן! אַז בְּלִיּוֹן שְׁטָיוֹן בַּיִּי
דָּעַר שְׁוּלְפָן פָּוּן דָּעַר דָּעַרְגְּרִיךְוָגָן! ווֹאס פֿאַר אַווּיְטִיךְ אַז פָּאַרְדָּאָס!!

הע פֵּסְטִי אַז. פֵּיר דָּוֹרֶךְ דִּין גְּרוֹסִין גְּדָרָאָס אַז דָּעַם רְיוֹזִין טַיְלָן פּוֹן דָּרָר וּוּלְטָן, וּוּלְכָן דָּו הַאֲסָטָן שְׁוִין דָּרָאָבָּרָטָן.

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר (נְאַכְגִּינְעָדָק זְיַוָּע אַיְגְּגָנוּ גַּעַדְאָקָעָן). אַז אַיְנְמָאָל מִיּוֹן וּוּלְכָן גְּבָרָאָכָן גַּעַוָּאָרָן, וּוּ אַפְּטָקָאן עַר נְאָךְ גַּעַד בְּרָאָכָן, וּוּרְזָן? אַיךְ וּוּרְאָר אַשְּׁפִּילְכָּל אַזְיָן דִּי הַעַנְטָפָן פּוֹן מִיּוֹנָע סָלְדָאָטָן.

הַע פֵּסְטִי אַז. דָּו וּוּסְטָט וּזְרָא אַיְצָטָעָר אָוְנְטָעְרוֹוָאָרָפָן דָּעַם וּוּלְכָן פּוֹן דִּי גַּעַטָּעָר.

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר. נְאַרְעָרִי.

הַע פֵּסְטִי אַז. וּוּ קְאַנְסָטָוּס וּסְוּסִין? פִּילְיוֹיכָט וּוּלְכָן טָאָקָעָדָי גַּעַטָּעָר נִישָּׁטָן, דָּו וּאַלְסָטָט וּוּיְתָעָר גַּיְוָן אַזְיָן נְאָךְ מַעַר דָּרָאָבָּרָנוֹגָעָן מַאְכָן? פִּילְיוֹיכָט אַזְיָן דִּי אָרְמָיָן נְאָר אַגְּצָעָיגָן אַזְיָן דִּי הַעַנְטָפָן פּוֹן דִּי גַּעַטָּעָר?

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר. בָּזָן אַיְצָטָעָר הַאָבָן דִּי גַּעַטָּעָר שְׁטָעְנְדִּיקָעָגָוָאָלָטָן, וּוּאָסָט אַיךְ הַאָבָן גַּעַוָּאָלָטָן.

הַע פֵּסְטִי אַז. וּוּאָרָט אָפָּה, וּוּסְטָט זְעָן, דִּי צִיְּכָן וּוּלְכָן אָוִיסָטָן קָעָן דִּירָן.

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר. אַיךְ הַאָבָן שְׁוִין שְׁלַעַכְטָעָזָטָן נְזִיכָּן נָוָט אָוִיסָטָן גַּעַטָּעָרָשָׂטָן, אַזְיָן מִיּוֹן וּוּלְכָן אַזְיָן גַּעַשְׁעָן.

הַע פֵּסְטִי אַז. אַיְצָטָעָר וּוּלְכָן אַבְּעָר דִּי גַּעַטָּעָר, זְיוּעָר וּוּלְכָן זָאָל גַּעַשְׁעָן.

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר. דָּוֹרֶךְ מַעַנְטָשָׁן אַדְעָר גַּעַטָּעָר, מִיּוֹן וּוּלְכָן וּוּסְטָט גְּבָרָאָכָן זְיַוָּן, מִיּוֹן צִילָּוּס וּוּסְטָט נִישָּׁטָן דָּרָגְרִוְיכָט וּוּרְזָן... אַ, גַּעַטָּעָר, אַזְיָן בְּקַשְׁה הַאָבָן אַיךְ נְאָךְ צְוָאָה אַיְיךְ: זָאָלָן דִּי צִיְּכָן אָוִיסְפָּאָלָן קָעָן מִירָן, אַיךְ זָאָל נִישָּׁטָן דָּאָרְפָּאָן זְיַוָּן נִאָרָרָן! (דָּוֹרֶיסָט אַגְּזָעָר יְזָבָלָן אָוִיסְבָּרוֹז: "דִּי צִיְּכָן הַיִּסְטָן אָוְמְקָעָרָן... דִּי גַּעַטָּעָר שִׁיקָּן אַזְיָן צְוֹרִיקָן... צְוֹרִיקָן... אָחִיכִיסָן... צְוֹרִיקָן...")

הַע פֵּסְטִי אַז. דָּוֹ הַעֲרָסָט?

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר. אַיךְ הַאָבָן עַמְּדָאָךְ אַזְוּי בְּאַפְּוּלָן.

הַע פֵּסְטִי אַז. פִּילְיוֹיכָט אַבְּעָר...

אַל עַקְסָטָן נְדָעָר. (איְרָאַנִּישָׁ). פִּילְיוֹיכָט... פִּילְיוֹיכָט... פִּילְיוֹיכָט...

אָרִיסְטָאָנְדָעָר. (קוֹוֹשָׁ אָרִיזָן). אַיךְ הַאָבָן קְרָבָנוֹת גְּבָרָאָכָט,

אלעקסאנדר אוון דיאגנומע

געלייענט איזן זיירע געדערם, אוון די ציבין זיינען אויסגעפאלן,
וועי דה האסט געוואלט.

אלעקסאנדר. ווי איך האב גע ואַט!
אריסטאנדר. ווי דה האסט אַנְגָּזֶנֶט, זי זאלן אויסגעפאלן.
אלעקסאנדר. ווי זיינען זי אויסגעפאלן? דעם אמרת
זאגן.

אריסטאנדר. קאנסט אַרְבִּערְגִּינִּין דעם היפאזוין אוון דעם
גאנגעס — גאנץ אַינְדִּיעַן ווועט אַונְטְּרֵפָאלִן אַונְטְּרֵר דִּין שׂווערד.
אלעקסאנדר. א, די שאנד! (זריקט צו זייז ריגלזֿרִין צו
אַרְטְּשַׁטְּאַנְדְּרָס לִיפּוֹן). באַהֲלָת עַמ אַיִן דִּיר, בְּרַעְנָג עַמ קִינְמָאַל נִישְׁתָּ
אַרוֹסִים אַוִּיף דִּיינָע לִיפּוֹן, ווי איך וועל זיך באַמְּיָעַן צו פָּאַרְגְּנָסִן די
שְׁעַנְדְּלַעְכְּסָטָע באַלְיוֹדִיקָּנוֹגָן, ווּלְכָא אַיך האָב זיך אלְיאַן אַנְגָּטָאָן.
אריסטאנדר. איך וועל שְׁטַעַנְדִּיק גַּעַדְעַנְקָעָן, אוון די ציבין
זיינען גַּעַוּעַן קָעָן דִּיר. (אָפּ).

אלעקסאנדר. א, העפְּסָטִיאָן, פָּאַרְאַכְּסָטָו מִיך נִישְׁתָּ
אייצטער? מִיּוֹן ווֹלוֹן אַיִן גַּעַרְאָכוֹן נִישְׁתָּ דָּרְךָ דִּי גַּעַטְעָר, נָאָר דָּרְךָ
מַעַנְטָשָׁן... די גַּעַטְעָר זיינען מִיטָּמִיר אַוִּיף דֻּעָם ווּגָן צו דָּרְךָ דָּרְגָּנְרִיָּה
כוֹנְגָּפָן מִיּוֹן צִילָּה, נָאָר מִיּוֹנָע סָאַלְדָּאָטוֹן לְאַזּוֹן מִיך נִישְׁתָּ... נִיּוֹן! דָּאָסָם
טָאָר נִישְׁתָּ גַּעַשְׁעָן!... איך וועל דָּאָר... איך וועל זיך נִשְׁתָּ אַונְטְּעָרָה
גַּעַבָּן... איך ווֹוֹ... די גַּעַטְעָר ווּלְגָן...

קָעָן אָס (קָוָמָט אַרְיוֹן). די אַרְמִי ווֹיל הַעֲרָן דִּין באַפְּעָל
אוֹוִף צְוֹרִיקִינִין, אָ, קָעָנִין!

אלעקסאנדר. צְוֹרִיקִינִין?!

קָעָנָאָס. אַזְוִי באַפְּעָלָן עַמ אַוִּיך די גַּעַטְעָר.

אלעקסאנדר (בָּאַקְעַמְפָט אַזְוִי זיך דֻּעָם כָּעֵס אוֹן רָעַד
שָׁוֹאָד אַרְיוֹסִט). גַּיִי, הַיִּס זַיְצְוָרִיְּטָן זַיְקָאַיִן ווּעַגְּ... צְוֹרִיק...

קָעָנָאָס (אָפּ).

אלעקסאנדר (שְׁעַפְּשָׁעָט אַרְיוֹס). איך בין פָּאַרְנִיכָּט.
(זרוֹיטָן ברַעַכְת אַוִּיס בָּאַטְוִיבָּנְדִּיקָּעָר יְוָגָל. אלעקסאנדר פָּאַלְט אַוִּיפּוֹ
גַּעַזְיָצָט מִיט אַ גַּעַזְיָין).

אלעקסאנדר אוון דיאגניעס

אנטאנן. איך האב אבולדעטסען געלאזוט וויסן, ער זאל מיך באגעגעגען
מייט פראוויאנט, האט ער מיך באגעגענט מיט דרייב טויזנט טאלענטס
איין געכינצטער מטבעות. איך האב פארגעליונט די מטבעות מיינע
פערד אנטשטאט היי און האבעה. זיין האבן זיין נושט גענעסען, די
בעסטיעם, אוון דערפער ווועט בי מיר אבולדעטסען לאנג זיצן. אבער
זיין זוּן... זיין זוּן!... (צ'ו די טואגבאנט). ברויננט מיר ארויין אקזיארַ
טעסן! (טואגבאנטן איילן אָרוֹיסֶס). ער ווארט אויף זיין אוידיעני,
זיין ווועט אים שלעכט באקומען.

ה ע פ ע ס ט י א . האסט געדראפט דיר אַבִּיסֶל דו פֿאָרְגִּינְעָן,
אלעקסאנדר. וו וויניק האסטו פֿאָר דער צוּיט געשלאָפָן, אוון במעט
שמענדיק אויף דיוינע פֿים.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. זאג אויך: אוון איביך מיט די אוינן צום
מורח, אוון איין הארצן אָנוֹ אויפֿהער זיין אַ וואָרים אַ בָּאַלְיִידִיקָּוָג אַ
שׁוּעָרָע... דָּא קומט ער, דער פֿאָרְגִּעְטָעֶר! (טואגבאנטן קומש אָרֵין
חוּט אָקְזִיאָרְטָעֶס, שְׁטָעָתָהָאַלְטָעֶד פֿוֹן קָאַרְמָאַנְיָעֶן).

אַק זַי אַרְטָעֶס (פֿאָלֶט אָוּפָן גַּוְיִיכֶת). פֿרְיִיד דִּיר, גַּרְוִיסָּעֶר
קענְגָּנָּה!

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. וויניק פֿרְיִיד, וווען מען האט אַזְעַלְכָּעֶד
נער. שמיי אויף, דערצייל, וו גַּיְיטָס קָאַרְמָאַנְיָעֶן, ווועַלְכָּעֶ איך האב
דיין פֿאָטָעֶר אַנְפְּאַרְטָרוֹת אָנוֹ דִּיר.

אַק זַי אַרְטָעֶס. אָ, גַּרְוִיסָּעֶר קענְגָּנָּה, גַּלוּב די בִּיוּז צִוְּנָגָעָר
ニישט!

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. איך באַרְיכְּטָדוֹר גַּרְנוּשָׂט. איך וויל נָאָר
דיין באַרְיכְּטָה.

אַק זַי אַרְטָעֶס. אָיך ווים, מען האט דִּיך באַגְּעָנָנֶט, מיר דעם
וועג פֿאָרְכָּאָפָט, אוון מיט לִיגָּן פֿוֹל אַנְגְּעַשְׁטָאָפָט דיין קענְגָּלָעֶד גַּעהָר.
אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. איך פרעג דָּאָך דיין באַרְיכְּטָה: ווֹ שְׁטִוִּיט
עם מיט קָאַרְמָאַנְיָעֶן?

אַק זַי אַרְטָעֶס. עַס קָאָן נִישְׁתְּ בְּעַמְּדָר זַיְן.

אַל ע ק ס אַנְדָּעֶר. פֿאָר ווועַמָּעָן?

זו טריבין מיך פאראוים. צורייק ! " דאס ווארט ניט פליגלען מיר ! " צו צורייק ! " דאס איז מײַן שטאָרקסטע שפֿרונְגִּיךְראָפֶט ! (שפֿרונְגִּיךְ אָרָאָפֶט אַיְן שְׂטָאָט אַרְיָוֹן, בְּלִיְבַּת שְׁטִיְיוֹן אָוֹף דֵי פֿוֹס אָוֹן וּקְטַזְזַז צַוְדָע וּוָגָנוֹט, זִיכְרָנוֹזֶק זַיְדָע רָקוֹן. דֵי מַאְלָעָר דַּעֲשָׂרָעָן זַיְדָע אָוֹן הַיְבָנוֹ אָזֶן צַוְאַנְטְּלִיּוֹפָן. וּוִיטָעָר פֿוֹן אִים בְּלִיְבַּו זַיְדָע, גַּוְכוֹן אִים אָזֶן בְּאַוְונָגֶן זַיְדָע נִישְׁתָּחַ, וּוּ פָאָרָאַלְיְזִירָט פֿוֹן זַיְדָע דַּעֲשָׂיְנוֹגָן.) אַיְיךְ וּוּאַסְטִימַט אִיר אָזְוִי ? מִינְט אִיר, אַיְיךְ וּוּעַל אַיְיךְ נַאֲכְלִיּוֹפָן ? נַאֲ, וּוּאַסְטִימַט אִיר אָזְוִי ? מִינְט אִיר, אַיְיךְ וּוּעַט אַיְיךְ נִישְׁתָּחַ גַּלְעִינְגָּעָן. וּוּלְטַט אִיר מִיךְ צַוְזַיךְ פָּאָרָאַנְרָן ? דָּאַס וּוּעַט אַיְיךְ נִישְׁתָּחַ גַּלְעִינְגָּעָן. אַיְיךְ הַאָבָּא צִוְיָה צַוְזַיךְ וּוּאַרְטָן, בֵּין אִירְתַּ צְזֻקָּמָעָן צַוְזַיךְ. אַחָאָ, אַיְיךְ שְׁוּעוּדוֹן אָזֶן שְׁפִיזָה, וּוּלְכָעָן עַד שְׁלָגָט קָוּנְצִיךְ אָפֶן. אַיְיךְ קָאנְט זַיְדָע דָּאַךְ נַאֲרְנִישְׁתָּ שְׁלָאָנָן... אַיְיךְ וּוּיסְטַט דָּאַךְ נִישְׁתָּחַ, וּוּ צַוְזַיךְ שְׁוּעוּרָד אָזֶן שְׁפִיזָה... אַיְיךְ זַעַם, אַיְיךְ לְעָרוֹן אַיְיךְ אָזֶן דָּעַם, גַּעֲבָרוּכִין שְׁוּעוּרָד אָזֶן שְׁפִיזָה... אַיְיךְ מַעַרְבָּד אָזֶן שְׁפִיזָה ! (עַטְלָעָכָע מַאְלָעָר פְּאַלְוִיט שְׁוּעוּרָד אָזֶן זַיְדָע וּוּעַרְטַט אָנוּפְגָּוְרִינְיִקְט. עַר מַעְרְקָט נִישְׁתָּחַ וּוּ אַיְין מַאְלָעָר, אַבְּיִסְלָן וּוּיְטָה, צִילְטַ זַיְדָע פְּיַילְנוּבִּיגָן, אָוֹן רַעַזְתַּ צַוְזַיךְ מַאְלָעָר וּוּלְכָעָן שְׁטִיעַנְשָׁפֶר אִים, וּוּ זַיְדָע וּאַלְטַן גַּעֲזָוָת וּוּ בְּעַסְטָר אָנוּפְפָאַלְוִיט אָוֹרְפִּים). נַאֲ, וּוּאַסְטִימַט אִיר שְׁטִיְיוֹן נַעֲבְּלִיבָן ? אַיְיךְ וּוּלְטַט נִישְׁתָּחַ לְעָרְגָּעָן מַעַר ? וּוּלְטַט פְּילְיִיכְט וּוּסְטַן, וּוּ מִיךְ בְּעַסְטָר צַוְזַיךְ בְּאַפְּאַלְוִיט ? פֿוֹן הַינְּטָן, רָאַט אָוֹר אַיְיךְ, פֿוֹן הַינְּטָן ! אָזֶן דָּעַם חַאְמָעָנָט הַאָט דָּעַר פֿוֹן דָּעַר ברוֹסְט, זְוַרְכָּשִׁינְדִּיק דָּעַם קִירָאָס. אלעקטאנדער שְׁוִירִיט אָוֹרְפִּים). אָזֶן ! (פָּאַלְט אָוֹרְפִּים זַיְדָע.)

הַעֲפַעַטְיַיְן אָזֶן קְרָאַט טָעַר אַס. (שפֿרְוּגְּגָן אָרָאָפֶט אַיְן דָּעַם חַאְמָעָנָט פֿוֹן דָּעַר וּוּאַנְטַ אָוֹן שְׁלָקָנָן אָפֶן דֵי אָנוּפְזִוְדְּקָע מַאְלָעָר.) אַלְעַקְסָאַנְדָּר (קַעְמַפְט אָוֹזֶן, שְׁטִיעַנְדִּיךְ אָוֹרְפִּן קָנוֹן). בֵּין צְעָוָס, שְׁוּעוּר צַוְזַיךְ בְּאַוְונָגֶן אַשְׁוּעוּר דָּעַר מִיט אַפְּרַמְּדָעָר פִּילָן אַיְן דֵי רִיפְּן. אָ, זַיְטָט וּוּיָה, דֵי פָאָרָדָמְטָע ! אָ, גַּעֲטָעָר ! (פָּאַלְט אַיְן חַלְשָׁוֹת.)

הַעֲפַעַטְיַיְן אָזֶן קְרָאַט טָעַר אַס (פֿאָרְשָׁטְלָעָן אִים מִיחִיט זְיִירָע שְׁילָזָה, פְּעַכְתָּו מִיחִיט דֵי מַאְלָעָר אָוֹן שְׁרִירָעָן נַאֲדָה הַלְּבָדָה). צַוְחִילָה, מַאְקָעְדָּאַנְיָעָר ! צַוְחִילָה שְׁנָעָל ! דָּעַר קָעְנִיגָּאַן גַּעֲפָאָר ! דָּעַר קָעְנִיגָּאַן אַיְן גַּעֲפָאָר !

מֵאַקְעָדָןִי עֶרֶב (וועלכע האבן זיך באַזְוִיז אַזְבָּן אֹוּיפְּזָעָר וְאַזְנָט, שריינַן אַרְאָפְּזָעָר יַעֲנָדְר זִיְּט). דער קעניג אין גַּעְפָּאָר! (אוּן שפֿרְנוּגַען אַרְאָפְּזָעָר אַין שְׁאָף). זַי צָאָל פּוֹן מַחְקָעַדְזָנִינְעָר וְאַקְסָט אַן מַעַן אוּן מַעַר. זַי פַּאֲרָטְרִיבָּן דַּי מַחְלָעָר, וְעוֹדְלִיק הַעֲפָעָסְטִיאָן אוּן קוֹאָטְעָרָאָס נַעֲסָקָן זַי אַרוֹם אַלְעָקְסָאַזְדָּעוֹן).

הַעֲפָעָסְטִיאָן. עֶרֶב לִיְגָט, וְזַי עֶרֶב וְוְאַלְטָג נַעֲוֹזָן טּוֹיט.

מֵאַקְעָדָןִינְעָר. אַיז דער קעניג טּוֹיט? (דָּאָס וְאַרט "טוֹרִיט" וְוְעָרָט אַיְבָּרְגְּעָזְרוּט אוּן אַיְסְגָּעָשְׂרִיבָּן אַין גַּרְוִיסְעָר פַּאֲרָטְזְוִיְּפָלוֹגָן). קַרְאָטְעָרָאָס. בְּרִינוֹגַט דָּעַם הַיְלָעָר שְׁנָעָל! (זַעַר בְּאַפְּפָעַל פַּאֲרָשְׁפּוּרִיט זַי פּוֹן מַזְוָל צַו מַזְוָל, וְוְעָרָט אַרְאָפְּגָעָשְׂרִיבָּן פּוֹן דַּעַר וְאַזְנָט צֻוְמָה חִיל אֹוּיפְּזָעָר אַזְנָדָעָר זִיְּט).

הַעֲפָעָסְטִיאָן. דַּי פְּיָוָל וְזַעַט טִיה. אַיךְ הַאָבָב מַוְרָא זַי צַו בְּאַזְוּגָן. אָ, אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר!

קַרְאָטְעָרָאָס. לְאֹזְמוֹר, אַיךְ וְוִיסְטָאָבִיסְטָה הַיְלָעָר-קָוָנסָט. (צִיט דַּי פְּיָל). נִין, אַוְמְמָעָנְלָעָר.

אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר (וּוְאַכְטָא אֹוּיפְּזָעָר וְוְיִתְחָ). אַהְהָה... אַיךְ לְעָבָ... אַיךְ נַאֲךָ... אַיךְ לְעָבָ... אַיךְ לְעָבָ... אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר (ברענן אַוִיס אַין גַּרְוִיסְעָר פְּרִידִיְּ). דַּעַר קעניג סַלְדָאָטָן (ברענן אַוִיס אַין גַּרְוִיסְעָר פְּרִידִיְּ). דַּעַר קעניג לְעָבָטָן! דַּעַר קעניג לְעָבָטָן (וְוִיט אָוּן בְּרִיטָה קְלִינְגָט דַּעַר פְּרִידִיְּ גַּעַשְׂרִיְּ. מַעַן וְוִיטָּפָאָר פְּרִידִיְּ, קְוֹשְׁטָ זַיְּ, הַאֲלָזָט זַיְּ. אַיזְוּן הַעֲפָעָסְטִיאָן אַזְוּנַעַר אַזְוּנַעַר וְוְיַעַנְעַר פָּאַר גַּעַרְוְטְקִיטִּיט).

אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר. זַיְנָעַן דַּי מַאְלָעָר...

קַרְאָטְעָרָאָס. בְּאַזְוּגָט אַון פָּאַרְנוּיכָט.

אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר. וְוָאָס זַיְנָעַן דַּעַם דַּי טְרָעָר? וְוָאָס זַיְנָעַן אַיךְ אַלְעָ?

הַעֲפָעָסְטִיאָן. מַעַן הַאָט דַּיְקָ שְׁוִין פָּאַר טּוֹיט גַּעַהְאַלְטָן, אַוּן דַּעַם זַיְנָעַן פְּרִידִזְטְּרָעָר.

אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר. זַיְ פְּרִיעָן זַיְ מִיט זַיְעָר שְׁפִּילְצִיגָּן, וְוִיל זַיְ הַאָבָן עַמְּנַאְךְ נִיט פָּאַרְלָאָרָן.

הַעֲפָעָסְטִיאָן. וְוָאָס מִיְּנִיסְטָו מִיט דָּעַם, אָ, אַלְעָקְסָאַנְדָּעָר?

אלענטאָנדער אוּן דיאגנומעט

אַל עַקְסָאַנְדָּר. בֵּין אִיךְ נִישְׁתַּחֲוֵל אַיְלָצְיוֹן? בֵּין
אִיךְ נִשְׁתַּחֲוֵל שְׁפִילָעָכְלָאַיְן זְיוּעָר שְׁפִילָצְיוֹן?
קְרָאַטְעָרָאָס. אַ, קָעְנוֹג, רַיֵּד דָּאָךְ נִשְׁתַּחֲוֵל אֶזְוִי.
אַל עַקְסָאַנְדָּר. עַס אַיְן גַּעוּעַן אַ גַּטְעַ נְעַלְעַנְהַיִּיט.
קְרָאַטְעָרָאָס. גַּעַלְעַנְהַיִּיט? צַו וּוֹאָס?
אַל עַקְסָאַנְדָּר. צַו שְׁטָאָרְבָּן!
הַעֲפַעַטְיַיְּאַן אָוֹן קְרָאַטְעָרָאָס. אַ, קָעְנוֹג!
אַל עַקְסָאַנְדָּר. וּוּיִי, אַ, וּוּיִי! דַּי פְּרָעָמְדוּ פַּיְּלָ שְׁטָעָקְטָ נַאֲךְ
אַיְן מִינְעָן דִּיפְּן.

הַעֲפַעַטְיַיְּאַן. וּוּאַ זְיַינְעַן דַּי הַיְּלָעָר דָּעַן?
אַל עַקְסָאַנְדָּר (קָרְעַכְּטָן). זְיִי וּוּלְעַן מִיר נִשְׁתַּחֲוֵל הַעֲלָפְּן.
קְרָאַטְעָרָאָס. זְיִי וּוּלְעַן אַרְוִיסְנַעַמְעַן דַּי פְּיִילָ. זְיִי זִיצְטָ צַו
טוֹפְּ.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. זְיִי וּוּלְעַן אַרְוִיסְנַעַמְעַן דַּי מַאְלָעָרְפִּיְּלָ...
די אַנְדָּרְפִּיְּלָ... אָו, דָּעַר וּוּיטִיק!
דַּי הַיְּלָעָר (לְזִוְּפָן אָוֹן, צִיעַן אַרְוִיסְדִּי פְּיִילָ, נַעַמְעַן פָּוּ אִים
אַרְאָפְּ דָעַם קִירָאָס, לִיְיָגָן אִים אַרְוִיָּה אַוִּיכָּה אַטְרָגָעָר אָוֹן טְרָאָגָן אִים
פָּאַרְזִיכְטִיךְ אַזְוּעָךְ).

אַל עַקְסָאַנְדָּר. וּוּאָהָן? צַו וּוֹאָס? אִיר טְרָאָגָט דָּאָךְ
מִיךְ צְוָרִיךְ!

דרוֹטְמָעַ סְצֻעָנָעַ

אַלענטאָנדערס צָלַט אַיְן קָאַרְחָאַנְיאָ. אַלענטאָנדער אוּן הַעֲפַעַטְסָ
טִיאָן, בִּידְעַן מִיד אוּן גַּעַלְעַטְמָרָט אַוִּיסְנַעַמְדִיךְ זִיכְרָן אַוִּיכָּה
בְּעַטְלָעָן; קְרָאַטְעָרָאָס שְׁטִיטִיךְ פָּאָר זְיִי.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. שְׁרַעַקְלָעַכְעַטְעַג — שְׁרַעַקְנִסְטָעַג זְיַינְעַן
עַס גַּעוּעַן. נַאֲנַצְעַז וּצְבִּיךְ טָעַג — מַוְרָאַדִּיךְ צְרוּקִיכְדָּעַנְקָעַן! וּוּי
אִיךְ חַאְבָּן נַאֲךְ פָּאַרְלָאָזְן דָּאָס לְאַנְדָּר פָּוּן דַּי אַרְיָטָן, בֵּין אִיךְ אַרְיָוָן אַיְן
דָּעַר וּוּסְטָעַ, אָוֹן נַאֲנַצְעַז וּצְבִּיךְ טָעַג הַאָטָט גַּעַנוּמָעַן זַי דּוּרְכָּזְגָּוָן.
כְּמַעַט דְּרוּיִי פָּעַרְטָל פָּוּן מִיְּן אַרְמָיוּ הַאָטָט מִיךְ דָּעַר וּוּגְגַּעַקְאָסְטָן.
וּוּלְכָעַ לִיְיָדָן! וּוּלְכָעַ יְסָרוּם! אַ שְׁרַעַק גַּעוּעַן אַנְצְוּקָעַן...

קְרָאַת עֲרָאֵסׁ. וְוֹאָסׁ פָּאָר אֶגְלִיק, וְוֹאָסׁ דֵּיר הָאָט נִישְׁתַּגְעָדָט.

הַעֲפָעָסְטִיוֹן. אֶעָרָהָט נָאָךְ גַּעֲלִיטָן מַעַר פָּאָר אַלְעָמָעָן, וְוֹיֵל עֶרֶתְּמִיט אַלְעָמָעָן אָוָן פָּאָר אַלְעָמָעָן גַּעֲלִיטָן.

אַלְעָקְסָמָנְדָרָה. אִיךְ חָבֵב נִישְׁתַּגְעָסְטָן, דֵּי זָוֵן הָאָט אָזְוִי פִּילְחִיזְאָן פִּיעָרָה. אִירָעָ שְׁטְרָאָלְזָן יוֹינָעָן שָׁאָרְפָּעָשְׁפִּיזָן גַּעַוּעָן, שָׁאָרְפָּעָר פִּילְפָּאָר דֵּי שְׁפִּיזָן, קָעָן וּוּלְכָעָאִיךְ הָאָב וּוּעָן גַּעַקְעָמָפָט. אַיְן הַונְּדָעָטָרָהָט וְזַיְּפָאָרוֹוָנוֹנְדָעָטָמָן סָאָלְדָאָטָן, אַיְן הַונְּדָעָרָה טָעָר זַיְּנָעָן זַיְּאָמְגָעְקָומָעָן פָּוּן אִירָעָ שְׁטָעָר. מִיטְ פִּינְיְקְרְדִּיקְעָר אַוְמְנְדָוָלָדְהָבָן מִיר אָוּרָה דָּעָרָ נָאָכָט גַּעַוּוָאָרָט, אַבְעָרָ דֵּי נָאָכָט פָּלְעָנִט — זַיְּאָרְאָפְּלָאָזָן מִיטְ פִּלוֹצִימְדִּיקְעָר קָעָלָט אָוּן נִישְׁוּן וּוּאָנְדָן מָאָכָן — הָאָט מַעַן וּוּידָעָר צָוֵם טָאָגְאָרְוִיסְגָּוּקָטְטָמִיט זַיְּנָעָן הַיְּזִירָוִים!

קְרָאַת עֲרָאֵסׁ. אָוָן דַּו הָאָסְטָט דָּאָסׁ אַלְיָ אַרְיְבְּעָרְגְּעָטְרָאָגָן!

אַלְעָקְסָמָנָה אָוּן דָּרְשָׁתָם, דֵּי וּוּסְטָעָהָט נִישְׁתַּגְעָסְטָט פָּאָר אָוּנוֹ קִיןְ פָּלָאנְצָן אָוּן קִיןְ קְוָאָלָן. טִיכְלָעָדְשָׁנִיְּדוֹן זַיְּ דָּרָךְ פָּוּן דֵּי אָרוֹדָ מִקְעָעָ בָּעָרָגָ אָרָאָפָּה, אַבְעָרָ דֵּי זָוֵן הָאָט זַיְּ אַוְסְטְּרִיקָנָט. וְזַיְּ וּוּאָסְטָרָ אָזְוִי גַּעַוּעָן, הָאָב אִיךְ זַמְּדָר גַּעַפְּנוּעָן אָוּן קְלִינְיָעָ שְׁטִינְנָרָ. אָוּן הַוְּנָדָעָטָר אַוְמְגָעְקָומָעָן, זַיְּנָעָן אַוְמְגָעְקָומָעָן פָּוּן הַוְּנָגָר אַדְרָעָ דָּרְשָׁתָם.

קְרָאַת עֲרָאֵסׁ. הָאָסְטָט דַּו פָּוּן הַוְּנָגָר גַּעֲלִיטָן? הָאָט דֵּי דָּעָרָ הַוְּנָגָר גַּעַפְּיִינְקָט?

הַעֲפָעָסְטִיוֹן. נָאָךְ זַיְּ!

אַלְעָקְסָמָנָה וּוּאָלָט אִיךְ גַּעַפְּקָאנְטָמָעָן, וּוּעָן מִינְעָ סָאָלָדָטָן גַּעַהְנוּגְעָרָט? אָוּן אַיְינְמָאָלְהָבָן מִיר מִינְעָ סָאָלְדָאָטָן אָטְרוֹנָקָ וּוּאָסְטָרָ גַּעַבְּרָאָכָט, דֵּי אַיְבְּעָרְבְּלִיְּבְּנִישְׁסָ פָּוּן אָזְוִיְּסְגָּעָ טְרִיקָנָטָן קְוָאָלָה, הָאָב אִיךְ עָסָ אַוְסְטְּרִיקָנָסָן. פָּאָר אַיְינָעָם אָזְוִי גַּעַוּעָן צּוֹפִּילָ, פָּאָר אַלְעָמָעָן צּוֹ וּוּיְנִיקָּה, וְאָלָ דָּעָרָ אַיְינָעָרָ עָסָ אַוִּיךְ נִישְׁתַּגְעָהָבָן.

קְרָאַת עֲרָאֵסׁ. אָוּן הַוְּנָדָעָטָר קָעְנִיגָּ!

אַלְעָקְסָמָנָה. אָוּן גַּעַפְּמוּעָן וּוּאָסְטָרָ, אָזְוִי עָסְטָרָן גַּעַוּעָן

שווין צופיל. אויך האב אַנְגָּעַטְרָאָפָּן אוֹיפֶּן וועג דאס בעט פון אָן אוֹיסְגָּעַטְרִיכָּנְטָן טִיר ; באַשְׁלִים אֵיך, דָא וועט מֵיָן מִידָע אַרְמָנִי זַיך אֲנַצְּזָן טָאגּ פָּאָרוּעָן, אָנוּן דִי אוֹיסְגָּעַטְרָעַטְמָע, מִידָע הָאָט זַיך שְׂטָאָרֶל דָעַרְפּוּיט. אֲכָעָר אַיְן דָעַר נַאֲכָת הָאָט זַיך דָעַר טִיר אֲנַגְעָט פּוֹלְטָמִיט וּאַסְטָעָר פָּוֹן אַמְבּוֹלְדָעָן, וּוָסָם אַיְן דִי בָּרָגּ גַּעֲפָלָן. פְּלוֹצָלָנָגּ, מִיטּ רַיְסְנָדָקָר גַּעֲשָׂוְינְדָקִיט אַיְן דָאס וּאַסְטָעָר גַּעֲפָלָן,

אוּן אַסְטָעָר פָּוֹן דִי שְׁלָאָפָּעָר וַיְיַיְנָעָן דָעַרְטְּרָוְנְקָעָן גַּעֲוָאָרָן.

קְרָאָטָעָר אָס. אַלְעַקְסָנְדָרָעָר, פָּאָרוֹוָס הָאָסְטָוָה מַיך מִיטּ מֵיָן אַרְמָיְרָטִיל נַיְשָׁט גַּעֲלָאָזָן אַיְן דָרוֹמְזָוָעָן ? פָּאָרוֹוָס הָאָסְטָוָה זַיך מֵיָן צְפּוֹנְזָוָעָן נַיְשָׁט גַּעֲנוּמָעָן ? פָּאָרוֹוָס בִּיזְטוּ נַיְשָׁט גַּעֲנָגָנָעָן מִיטּ דָעַר פְּלָאָטָעָן ?

אַלְעַקְסָנְדָר אָס. דָעַר דָרוֹמְזָוָעָן אַיְן אַקְעַנְגְּדוּעָגּ, דִי וּוָאָנְדָעַרְקָעְנִינִיּוּן סֻעְמִירָאָמִיס אַיְן אַוִּיפּ אָסְטָוָה גַּעֲנָגָנָעָן. נַאֲרָאָרָה, שְׁפָעַטָּעָר, דָעַר גַּרוֹסְנָעָר קָעְנִיגּ כּוֹרְשָׁה. בִּידָעּ הָאָבָן זַיך אַוִּיפּ אָסְטָוָה וּיְעַרְעַ אַרְמָיְעָן גַּאנְץ פָּאָרְלָאָרָה, אויך האב שווין בעטער אַפְּגָנָשָׁנִיטָן.

קְרָאָטָעָר אָס. דוּ הָאָסְטָוָה גַּעֲוָאָסְטָה פָּוֹן זַיְעַר אַוְמָלִיק ?

אַלְעַקְסָנְדָר אָס. אויך האב אויך גַּעֲוָאָסְטָה פָּוֹן קָאַמְבּוֹזָעָסָעָם אַוְמָנְלִיק אַיְן דָעַר לִיבְיָשָׁעָר וּוּסְטָעָר, אָנוּן האב זַיך דָאָךְ נַיְשָׁט אַפְּגָעָה שְׁטָעַלָּט. וּוּ גַּלְוְּקָלָעָר זַיְעָנָעָן מִיר דָוְרְכָנְגָנָעָן יַעֲנָע שְׁרָעַקְלָעָבָעָה וּוּסְטָעָר, גַּעֲהָאָלָפָן דָוְרָדְדִי גַּעֲטָעָר. אויך האב גַּעֲהָאָפָט, אויך אַוִּיפּ דָעָם וועג ווּלְעָן זַיך מִיר זַיְעַר חִילָּאָגְבָּן. אֲכָעָר — זַיְיַעָנָעָן נַיְשָׁט מַעַר גַּאנְץ מִיטּ מִיר.

קְרָאָטָעָר אָס. אַ, קָעְנִיגּ, וּוּ קָאַנְסָטוּ דָאס זַאנְן !

אַלְעַקְסָנְדָר אָס. אויך בין אַרְוִוִּס דִי וּוּלְעָט אַיְינְצָוּנְעָמָעָן, אָנוּן אויך גַּיְיָ צְרוּסִים, מֵיָן זַיך נַיְשָׁט אַפְּגָנָשָׁנִיטָן. וּוּ קָאַנְעָנָעָן זַיך דִּינָעָן אַיְינְעָם, וּוּסָם אַיְן זַיך נַיְשָׁט טָרִי גַּעֲבְּלִיבָן ? וּוּ קָאַנְעָנָעָן זַיך הָעָלָפָן אֲפָרָעָר, וּוּלְכָעָלָפָן לְאַזְוָת זַיך פָּוֹן זַיְעָנָע גַּעֲפָרָטָעָר פִּירָן ? עָרָהָרָט אַוִּיפּ פִּירָעָר צַוְּזָוָן אָנוּן זַיְוָן פְּלָאָעָז אַיְן נַיְשָׁט מַעַר צְוּוִישָׁן גַּעֲטָעָר.

קְרָאָטָעָר אָס. וּוּ קָאַנְסָטוּ אַזְוִי בִּיטְעָר רַיְדָן, אַלְעַקְסָנְדָר !

הָעָפְּעַטְטִיאָן, פְּרוֹבּוֹר, קְרָאָטָעָר אָס, דוּ שְׂוִין פָּוֹן זַיְן אַוְמָעָט

אַים אַרְוִיסָצְרוֹידֶן, מֵיר גַּלְוִינְגֶט עַמְּנִישֶׁט. דָּאַס אַומְקָעָרָן זַיךְ צְרוֹיךְ אַיז נְעוּוֹן אֲבִין, וּוּלְכָבָעַ הָאָט אַיר שְׂטָאָכָל אַין אַים אַיבָּעַדְגָּלָאָזָן.

אַל עַקְסָאַנדָּרָה. פִּילְיוֹכְטָ אֲשְׁלָאָנָג, וּוּלְכָבָעַ הָאָט טְוִיטְלָעָךְ מִיךְ גַּעֲבִיסָן. הָאָ! זַיְהָאָבָן מַוְרָא גַּעֲחָאָט פָּאָרָאוֹיָס צַוְּנִין, גַּעַד צְוָאָנוֹנְגָּעָן מִיךְ צַוְּנִין צְרוֹיךְ. אַיְצָטָעָר וַיְוִיסָן זַיְהָ, וּוּאָס הַיִּסְטָט גַּיְינָן צְרוֹיךְ, וּוּעַן דָּעַר וּוּגְלִיגְטָ פָּאָרָאוֹיָס. דָּרְיוִי פָּעָרְטָלָ פָּוּן מִיְּזָן אַרְמָיָן!

אַבְּעָר אָזָק בֵּין גַּלְיְוקְלָעָךְ, וּוּאָס דָוּ, קְרָאָטָעָרָאָס, הָאָסָט גַּעֲחָאָט לְיוֹכְטָן וּוּגְלִיגְטָ דָעַט צְוָיְוִיטָן טִילָּ פָּוּן דָעַר אַרְמָיָן. אַוְיָז נְעַרְבָּאָסָט הָאָט פְּרִוְידְיָק אַיבָּעַרְאָשָׁט מִיךְ. עַר הָאָט דִי פְּלָאָטָעָ דָוְרָךְ אַלְעָ גַּעַפָּאָרָן פָּוּן דָעַם עַרְיְטִיעִין יִסְמְבָאָשְׁעָרִיקָט דָוְרָכָנְעִירָט. דִי גַּעַטָּעָר זַיְנִיעָן דָאָךְ נְאָךְ גַּוְטָ צַוְּמִיר אַבְּסִיכָל. אָזָיָק אֲצִיל, וּוּאָס אַיךְ הָאָב וִיךְ גַּעַד שְׁתְּעַלְתָּ, אַיז שְׁוִין דָעְגָּרְיוֹכְטָ, כָּאַטְשׁ תְּוִיעָר בָּאַצְּאָלָט. אַיךְ בֵּין פָּוּן פָּעָרְסִיעָן אַין אַינְדִּיעָן פָּוּן צְפָוּן אַרְיְינְגָּעָקָעָטָן, אַיְצָטָעָר הָאָב אַיךְ גַּעַוְאָלָט אַין דָרָום אַוְיְעָפְנָעָן אֲוּגְלִיגְטָ פָּוּן אַינְדִּיעָן נְאָךְ פָּעָרְסִיעָן. דָאַס פָּעָרְסִיעָן, אַיז מֵיר גַּלְוִונְגָּעָן, אַוְן בַּיְדָעָ לְעַנְדָעָר הָאָבָן אַיְצָטָעָר אֲוּגְלִיגְטָן, וּוּלְכָבָעַ זַיְהָאָבָן קִיְּנָאָלָגָן נְישָׁתָ גַּעֲחָאָטָן. וּוּלְאַיךְ אַנְגִּינְיָן מִיטָּמִין פָּאָרְבִּינְדוֹגָן, פָּאָרְשְׁמָעְלָצְוָנְגְ-אַרְבָּעָט בֵּין דָעַם פָּוּנְקָטָן, פָּוּנְזָאָנָעָן, צַוְּמִין שָׁאָנָדָ, אַיךְ הָאָב גַּעֲמוֹזָט אַומְקָעָרָן זַיךְ צְרוֹיךְ.

קְרָאָט עַרְאָסָט. דָאַס אַיז אַן אַרְבָּעָט פָּוּן אֲהֻרְקוּלָעָם.

אַל עַקְסָאַנדָּרָה. דַוְוִוְילְסָטָט מִיךְ טְרִוִּיסְטָן, דַוְוִוְילְסָטָרָד טְעָרָאָס! יָאָ, אֲחַרְהָעָס-אַרְבָּעָט... וּיְיָאָזָע, אַיז דָעַר אַנְהָיָיבָן מֵיר נְישָׁתָ נְאָר גַּלְוִונְגָּעָן... דִי שְׂטָאָטָהָלְטָעָר אַוְן גַּעַנְעָרָאָלָן, וּוּלְכָבָעַ אַיךְ הָאָב אַיבָּעַדְגָּלָאָזָן אַין פָּעָרְסִיעָן, הָאָבָן זַיְהָר אַרְבָּעָט שְׁלָעָכָט גַּעֲטָאָן. זַיְהָאָבָן גַּעַגְלָוִיבָט, אַיךְ וּוּלְזַיךְ נְישָׁת אַומְקָעָרָן צְרוֹיךְ, אַינְדִּיעָן וּוּטָמִין קָבָר זַיְהָן. הָאָבָן זַיְהָזַיךְ גַּעַלְאָזָן וּוּאוֹיְלָגִין אַוְן בָּאָנוֹמָעָן זַיךְ. וּיְיָהָיְה גַּעַמְיְנִסְטָטָרָיְבָעָר. טְעַמְפְּלָעָן זַיְנִיעָן אַיְסְגָּעָר דָוְיְבָט גַּעַוְאָרָן, דִי בָּאָפְעָלְקָעְרוֹנָגָן חָאָרָט בָּאָדְרִיקָט, אַוְן פָּרוּיָעָן אַוְן מִיְּדָלָעָךְ זַיְנִיעָן גַּעַוְאָרָן וּוּיְחִוְתָּ צָוְם גַּעֲוָגָן. דִי אַפְרָעָכָנוֹגָן הָיָב אַיךְ אַן גַּלְיָיךְ דָאָ. אַיךְ מָאָרָק קִיְּן שְׁרִיטָ נְישָׁת וּוּוִיטָעָר אַין לָאָנָד, בֵּין אַיךְ רְיוֹנִיק נְישָׁת אָפְ דִי לְוָפָט. אַיךְ הָיָב אַן מִיטָּאַקְזְּוִיאָרְטָעָס דָעַט זַוְּן פָּוּן אַבְּוּלָעָטָס, דָעַט סְאָטְרָאָט דָאָ פָּוּן קָאָרְמָאָנִיעָן. דָעַר פָּאָטָעָר זַוְּצָט שְׁוֹזָן אַיז קִיְּטָן, דָעַר זַוְּן וּוּטָמְלָעָךְ זַוְּן, וּוּלְזַיךְ זַוְּן, אַיךְ לְאָז אַים קִיְּטָן

צְוֹוִיֶּתֶעْ סְצֻעַנָּע

אַ פְּלָאַץ פָּאַר דָּעַר פַּעֲסְטוֹנוֹגְנוֹאָונָט אֵין אַ שְׁטָאָט פֿוּן דִּי מַאְלָעַן
בַּיִּס אִינְזְוָס-טִיְּזָן אָ�ן אִינְזְּדִיעַן, מִיט וּוּלְכָן אַלעֲנָקְסָאָנְדָעַר הָאָט
זִיךְ אָוּמְגָעְקָפְּרָט צְוִירָק נַאֲךְ פַּעֲדִישָׁן. אַוְיָפּוּן פְּלָאַץ אָ�ן אוֹרִיךְ
דָּעַר וּוּאָנָט גַּעֲפִינָּעַן זִיךְ מַאְלָעַר-טָאָלְדוֹצָן, בַּאֲוּפָנָט מִיט
שְׂוּנְעָרוֹן, שְׂפִיּוֹן אָ�ן פִּילְבּוֹגָנס. פֿוּן הַיְנָטָעַר דָּעַר וּוּאָנָט הָעָרָט
מַעַן זָעַם גַּעֲרִישָׁ פֿוּן אַלעֲנָקְסָאָנְדָעַר אַרְמִיָּה, וּוּלְכָעַ בַּאֲלָאָגָרָט
דִּי שְׁטָאָט. דִּי מַאְלָעַר אָ�רִיךְ דָּעַר וּוּאָנָט שְׁלָאָגָן מִיט זִיעָרָעָט
שְׂוּנְעָרוֹן אָ�ן שְׂפִיּוֹן, שִׁיסָּן מִיט זִיעָרָעָט פְּרִילְוָן, אַפְּשָׁלָאָגְנְדִיקְ דִּי
מַאְקָעְדָּאָנִיָּר, וּוּאָס וּוּלְיָן אָרִיךְ דָּעַר וּוּאָנָט. פֿוּן וּוּאָנָט
פָּאָלוּן אַרְאָפּ עַטְלָעָכָע טָרְטוּן מַאְלָעָר, עַטְלָעָכָע שְׁפְּרִינְגָּעָן אַרְאָפּ,
וּוּי זַיְּ וּוּאָלְטָן זַדְזָ גַּרְאָטָנוּוּסָט.

אַ לְּעַקְסָאָנְדָעַר (בַּצְוֹוִיֶּתֶעْ זִיךְ אָ�רִיךְ דָּעַר וּוּאָנָט, מִיט
שְׂוּנְעָרוֹן שְׂלִיד, וּוּאָרָפּ אַרְאָפּ עַטְלָעָכָע מַאְלָעַר). אָזּוּי. דָּעַר וּוּעַגְּ
וּוּרָט אַלְיָן מַעַר אַפְּגָנְרָיוִינְקָט, פְּרִוְיָר. בַּאֲלָל זִינְעָן מִיר אַיְן שְׁטָאָטָם.
(קוֹקָט זִיךְ אַרְוָס אָ�ן דָּעְזָוָעָט, אָזְעָר אַיְנָעָר אַלְיָין אָ�רִיךְ דָּעַר
וּוּאָנָט). וּוּאוּ זַיְּטָ אַיר, הַעֲפָעָסָטָן, קְרָאָטָעָרָאָס ? וּוּאָס אָ�ן דָּעַן
גַּעַשְׁעָן ? (וּרְעָדָט אַרְאָפּ אָ�רִיךְ דָּעַר אַזְדָּעָר זַיְּטָ). וּוּי ? דִּי לִיְּטָעַר הָאָט
זַיְּךְ צּוּבָּרָאָן ! .. דָּא קָאָן אַיר שְׁיָלְטָן ! .. מַאְכָט זַיְּ שְׁנָעַל דָּאָךְ גַּנְאָנָץ ! ..
קְרִינְגָּט אָ�ן אַנְדָּעָר לִיְּטָעָר ! .. וּוּי ? אָ, יָא, דָּעַר פְּלָאַץ דָּאָ פְּאָר, דָּעַר
וּוּאָנָט אָ�ן אַנְגָּעָפְּלָט מִיט מַאְלָעָר. (קוֹקָט אָזּוּי אָ�ן שְׁטָאָט אָ�וּפְּצָוּנָעָט
זַיְּ צְוִירָק צַוְּדִי זַיְּנִיקָעָט). דִּי מַאְלָעַר זִינְעָן נִינְגָּרִיךְ אָ�נוּן אַוּפְּצָוּנָעָט
מַעַן. מַאְכָט שְׁנָעַלְעָר דָּאָךְ, לְאֹזֹת נִישְׁתָּתְּלָאָגָן זַיְּ וּוּאָרָטָן. (דִּי מַאְלָעַר
הַיְבָּבוֹ אָזְעָר צַוְּבָּאָשִׁיסְטָן מִיט פְּרִילְוָן). אַיר זָעַט, וּוּי זִינְעָן אַוּמְגָעְדָּוְלְדִיקָּה ?
זַיְּ שִׁקְעָן זַיְּעָרָעָבָּאָגְרִיסְוָנָגָעָן אַרְוֹופָּה צַוְּמָרָה. — וּוּי ? אַיר זָאָלְ אַרְאָפּ־
שְׁפְּרִינְגָּעָן צְוִירָק ? צְוִירָק ! וּוּי פָּאָרָהָאָסָט אָ�ן מִיר דָּאָס וּוּאָרָט ! אַיר
חָאָב נָאָר אַיְנָמָאָל זַיְּגָלָאָזָט פֿוּן אַיְם פָּאָרָפִּין, מַעַר פָּאָלָג אַיר אַיְם
שָׁוֹן קִינְמָאָל נִישְׁתָּמָט. צְוִירָק ! נִיְּוָן, מַעַר צְוּוִינְגָּט אַיר מִיר נִישְׁתָּמָט צַוְּ
דָּעַם ! אַיר קָאָנָט בְּלִיְּבָן וּוּאוּ אַיר זָוְלָט, אַיר גַּיְיָ אַלְיָין פָּאָרָוִוִּים !
(וּוּנְדָעָט זַיְּ אָסְטָן צַוְּדָעָר שְׁטָאָט). צְוִירָק, הַאָבָּן זַיְּ גַּעֲזָאָגָט, צְוִירָק.
קִיְּין בְּעַסְעָר, שְׁטָאָרָקָעָר וּוּאָרָט הַאָבָּן זַיְּ נִישְׁתָּמָט גַּעֲקָאָנָט גַּעֲבָרְוִוִּיכְן אָ�רִיךְ

א ק ז י א ר ט ע ס. פאר אלעמען, א, קעניג! פאר גאנץ קאהר מאניען.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איך האב עטלעכע טעטפלען באזוכט, נישט אלע...

א ק ז י א ר ט ע ס. עם האבן נביבים זיך פארפריט אין לאנד, רוייבערדבאנדעם. זיינען ערלעכע טעטפלען באפאלאן, באראיבט, בא נכבעת. איך זוך זיינאך ארום. איך האף, איך וועל זיינ באילד געפינען.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איך האב זיינ שיין געפונען.

א ק ז י א ר ט ע ס. דו ווועסט זיינ מיר ארויסגעבן, א, גרויסער קעניג, איך וועל זיינ גוט באשטראפן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איך האב זיינ געפונען, איך וועל זיינ בא שטראפן. זיינען די וווען דורךנעליגט געווארן, זיינ איך האב דיר באפויין?

א ק ז י א ר ט ע ס. דער אנהיב איז געמאכט אוון גוט געמאכט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. דער אנהיב?.. ווירקלען! דאס איז א גוטו בשורה. האט דיר געלט געפעלט?

א ק ז י א ר ט ע ס. געלט! א, געוויס, גרויסער קעניג. די וווען בדיזבן געלט אסיך, געלט איז א גרויסער אפהאלט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. האט ארויפגעעליגט אויף דער באפעלקעדי רונג שועערע אפצאלונגונגן...

א ק ז י א ר ט ע ס. ליאז-מיילער, שוינדרלער, דער קלענסטער צינן פאר דעם גרויסן קעניג איז זיינ שוער. קינער וויל נישט טראגן. דעם יאך פון דער רענירונגן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איך האב א באפעל פון דיר געליזענט, א שריפט כויט דיין נאמען אוון דיין זיגל, איז מירלער פון צוועלף בייז פופצן וואך זאלן צוונבראכט וווען צו דיר.

א ק ז י א ר ט ע ס. איך האב געשריבן, "מיידער", האבן זיינ שנעל חתונה געמאכט אוון מיין באפעל באשווינדלט. אבער איך האב קיינעם נישט באשטראפן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר (געחט ביים לעבען איס שטייענדיזן בויגן)

אלעגסאנדר אוּן דיאגונעט

שיסער פיבוביגו אוּן שיסט אוּס איז אקזירטעס). ראייז, וועלכע איד האב געמאכט פאָר אַן אוֹיפֿזערין פון אַ חבואה-ישפֿיכֶּער.
אַ קְזִי אַ רְטָעֵס (פֿאָלֶט טוּיט).

אַ לְעַקְסָאַנְדְּרָה. אַזְוֵי וועל אַיךְ מיט אלע רֵעַ. (טראָ
בָּגָנוֹן טְרָאָגָן אַרוֹיט דָּעֵס טוּיטוֹן).

קְרָאַטְעָדָרְסָה, אַ, קָעְנִיגַּ, מיט דִּינְן אַיְגָעָנְעָרְהָאָנְטָן!
אַ לְעַקְסָאַנְדְּרָה. מיט מײַן אַיְגָעָנְעָרְהָאָנְטָן וועל אַיךְ זַי
דעַרְהַיְבָּן, מיט מײַן אַיְגָעָנְעָרְהָאָנְטָן וועל אַיךְ זַי אַוְיסְרָאַטָּעַן. הארט
וועל אַיךְ זַיְן אָזְן שְׁטָדְיִינְגָּן, פָּאָרְן קְלָעָנְסְטָן פָּאָרְבָּרְעָדָן
פָּאָרְדָּעָם נְרָעָסְטָן. וועָרָעָס בְּאָגְנִימָּט אַ קְלִינְיָעָם פָּאָרְבָּרְעָדָן, קָאָן אָזְרָד
אַ גְּרוּזִיסְן טָאָן, אָזְן אַיךְ וועל נְיִשְׁתְּדָרְלִיבָּן, פָּאָרְבָּרְעָכָרָן זָאָלָן שְׁטָעָרָן
טִיר אַין וּוּגָן. (צָו די טְרָאָגָנוֹן). בְּרִינְגָּטָן אַרְקִינְגָּעָס אָזְן פָּאָרְ
אַיְמָאַכָּאָס. (עַטְלָעָנָן טְרָאָגָנוֹן אַפְּ).

הַעֲפָעָסְטִיאָן. נָאָר נְיִשְׁטָמִיט דִּינְן אַיְגָעָנְעָרְהָאָנְטָן, אַ
אַלְעָקְסָאַנְדְּרָה!

אַ לְעַקְסָאַנְדְּרָה. האסטט מִיד בָּאוּוֹאַנְדָּרָט, וּזְעַן אַין דַּי
שְׁלָאָכְטָן האב אַיךְ דָּעַם שְׁוֹנוֹאַ מִיט מײַן אַיְגָעָנְעָרְהָאָנְטָן גַּעֲטָוִיט, דַּי דָּאַ
זְוִינְגָּעָן מִיר נָאָר עַרְגָּעָרָעָפִינְט אָזְן גַּעֲפָרְלָעְכָּרָעָט. דָּעַר שְׁוֹנוֹאַ אַין פָּעָלָד
וּזְאָלָט מִיר נָאָר אַוְמָנָעְבָּרָאָכָט, דַּי בְּרִינְגָּעָן אָזְמָדָס, וּזְאָס וְאָלָן
מִיר לְעָבָן.

קְרָאַטְעָדָרְסָה. דַּו רְוֶפְסָט זַיְרָע — בִּזְטוּ דָעַן אַ רְאַצְנָי
טוּוּטָעָרָה?

אַ לְעַקְסָאַנְדְּרָה. דָעַר טְוִילְלָעָלְלָעָט נְיִשְׁטָגָט, דַּי טָאָט אַיְזָן
אַבְעָרָנוּטִיקָן.

הַעֲפָעָסְטִיאָן. אַיךְ בָּעַט דִּיךְ, לְאֹזְזִי אַיבָּעָר דִּינְעָעָדָן.
אַ לְעַקְסָאַנְדְּרָה. אַיךְ בִּין אַוְמָגְעָדוֹלְדִּיק, זַיְזִי זִידָן מִיר אַוְיָפָ
מִין בְּלוֹט. (אַרְקְטִיוּס אָזְן פָּאָלִימָאָכָּאָס גַּוְתָּעָ אַרְיִיז). פָּאָלִימָאָכָּאָס
דָעַר מַאְקָעְדָּאָנְיָעָר אָזְן אַרְקִינְגָּעָס דָעַר פָּעָרָם... מַעַן פָּרָאָטָעָסְטִירָט קָעָנָן
מִין פָּאָרְשָׁמְעָלָצָן, מַעַן פָּאָרְשָׁמְעָלָצָן זַיְדָן אַין פָּאָרְבָּרְעָכָן... אַיזְזַי וּוּעָדָת
אַגְּנָעָלְלָאָגָט אַין אַוְמָצִיְּלִיְּקָעָ פָּאָרְבָּרְעָכָן, וּזְאָס פָּאָרְ יְעָדָן אַיְנָעָם פָּוּנָן
זַיְיָ, אַוְיָבָ אַמְתָּה, פָּאָרְדִּינְטָה אַיזְזַי דָעַם טוּוּט. אַבְעָרָאַיְיר גַּרְעָסְטָעָר פָּאָרְ

ברעד — איך וועל זיך רואיך האלטן... די היילוקע געביידע, אין וועל-
בער דער נרויסער בורש ליגט באגראבן אין פאזהראנדער, האט איר
צושטערט, אלע קאסטבארכוינען אוועקענענומען, און כוישעט טויטן
קערפער פארברעכעריש צוהאקט, פארמומט. ארקסינעם, דו בייזט אַ
פערט, און כוישעט קבר נישט אַ היילוקטום כי דיין? פאלימאכאמ, דו
בייזט מיט מיר פון אנההיב פון דעם מוזט עס וויסן: בין
איך געקומען אחרע אלס צוישטערט? איך האב איך ביידן, דעם מאָר
קעדרניינער און דעם פערט, אלס היטער פון פאזהראנדער אויפגעשטעלט,
אזווי האט איר עס געהט? מײַן צוטרווי צו איך, וואָס האט איר מיט
אַים געטאנ?

אַ רְקְסִינְדֶּר (פֿאַגְּט אַוְפְּנָגְעִיכְט). אַ, נרויסער, געטְלַעֲבָר
קענינג. דער קלאנגע האט זיך פֿאַרְשְׁפְּרִיט, דו בייזט אַין דער מאָלָעָר-
שלאָכְט געפֿאַלְזִין!

אַ לְעַקְסָמָנְדָר (שְׂרִיט אַוְיָף). אַהְהָה! (שְׁטוֹקְט אַוְיס זַיִן
הַקְּוֹנְט צָוֵם פֿיְלְגְּנוּבִּיגְנָה).

חַעַפְעַסְטִיאַן. אַלעַקְסָמָנְדָר!

אַ לְעַקְסָמָנְדָר (צָו דַי טְרָאָבָאנְטָה). פִּירְתְּ זַיִן אַוְעַק צָוֵם
טווֹיטָן!

פְּאַלְיַיְמָאָכָט. איך בין אַ מאָקְעָדָנְיָעָר! מײַן לעבן געהרט
דעם גאנצָן פֿאַלְקָן! איך מַזְוִיְּפָן דער פֿאַלְאָנְקָס געמשפט וווער!
אַ לְעַקְסָמָנְדָר. אַיצְטָעָר געדענסטָה, או דו בייזט אַ מאָקְעָדָ-
דָּאָנְעָה, אַזְך ווֹיָם אַפְּילָג, דו בייזט פָּוֹן יְהָוָה, אַין פֿעָלָא גַּעֲבָאָרָן גַּעַדְ-
וֹוָאָרָן, אַין דער שְׁמָאָט פָּוֹן מַיְוִין גַּעֲבָוָרָט, באָלְדָא אַ קְרוּב מִינְיָעָר. איך
ווֹיָם אַוְיָף, דו האָסְט זיך אַסְט מַאְלָבִיְּ מִיר אַוְיסְגַּעַצְיָינְט... (שְׂרִיט
אַוְיָף), נעטט זַיִן אַוְעַק, טוֹיט זַיִן בַּיְידָן — פֿערְסִיש! (אַרְקְסִינוּס אַוְ
פֿאַלְיַחְאָכָט ווּוֹרָן אַוְוְגַּעַפְּרִיט).

חַעַפְעַסְטִיאַן. האָסְט גַּוְת גַּעַטָּן, אַ, גַּעַלְיבְּטָעָר!

אַ לְעַקְסָמָנְדָר. דְּרוֹוִיסְטָן נַאֲר אַ סְרָד. אַכְּבָר אַיך קָאָז
ニישט אַוְצָטָעָר מַעָר, אַוְיכְ אַיך ווֹילְ נַיְשָׁט מַיְוִין בְּלוּט פֿאַרְדָּאָרְבָּן.
חַס!.. דער קלאנגע האט זיך פֿאַרְשְׁפְּרִיט, איך בין אַין דער מאָלָעָר-
שלאָכְט געפֿאַלְזִין... איך זַעַדְם סּוֹת שְׁוִין פָּוֹן מַיְוִין גַּעַנְצָעָר אַונְטָעָרָנְעָ-

מוונגע... איך האב אלין דעם ערשותן שרים געמאכט, די אנדערע טווען
עס נאך ליבטער... .

קר א טער א. ס. א, קענינג!

אלעקס אנדער. אוך אין דער חיים, און מאקענדאנען, איך
זיעער אומראיך, ווי איך וואלט טויט געוווען. די מוטער ריזט זיך
ארום מיט אנטיפאטערן, אנטיפאטער פארביבנדט זיך מיט די עטאליער... .

ה עפערט א. ז. דו מאקסט מיך זיעער טרווערכ.

קר א טער א. ס. און מיך נישט ווינוקער, א, קענינג!

אלעקס אנדער. דאס זאל איך נישט... איך כאך איך
טרווערכ? ניין, דאס זאל איך ווירקלען נישט... איך בין צום גליכ
ニישט טויט נאך. איך וועל נאך אלעמען, די מענטשן און די געטער
דערויזן, ווי לאבעדיך איך בין. זוית נישט טרווערכ, מײַנע פרײַנט!

ה עפערט א. ז. ווען דו וועסטעס נישט זיין.

קר א טער א. ס. ניב אוננו צוריך די פריד!

אלעקס אנדער. איר זאלט זי האבן. מיר וועלן יומיטובן
אונזער אומקער, ווי מיר האבן קינמאָל נאך נישט געוייסטובט. מיר
וועלן בריינגען דאנק-קרבות צו די געטער — זוי זאלן דאך פאָר אליע
געדאָנט ווערטן! און דערנאָך די פארשיידנשטע שעפֿילן, געאָנג און
טאָנג, און טריינקען, טריינקען... בי צעאָם, איך וועל זיך איך באָ
טריאָנקען! (ווייט הארטקֵיט). באָטראָנקען אַבער שטָאָרְקָן!

פערטע סצענע

א פֿאָוּזִיאָן אֵין אלעקסאנדרום געצעלאַט. אוי א בעט ליגט דער טויט
גראָנגער הנעטשטיָאָן, לעבען אים שטייט גלאָקָאָס דער היילער. בי
דער טיר — טראָבאָנט.

ה עפערט א. ז. (זעט זיך אוי איז פֿיבָּער אוֹן שְׁרוּיט).
וואָו אֵין דער קענינג? איך וויל אלעקסאנדרן זען!

אלעקס אנדער. ליגז זיך צוריך. איך האב געשיקט אים אַנְזָאָגָן,
או דו ווילסט אים זען. איך בעט דיך, ליגז זיך צוריך.
ה עפערט א. ז. איך וועל זיך נישט אַוּעָקְלִיָּין, בי איך זע

ニישט אלעקסאנדרן. קומט ער נישט גלייך, שטיי איך אוּף אוֹן ני
אַים זוכָן.

גֶּל אַוְקָאַס. ער ווועט קומען גלייך. וווען ער ווועט דערהערן,
דו ווילסט אַים, ווועט זוּן פערד אונטער אַים פְּלִינְגָּלָעֵן באַקְומָעֵן.

ה עַפְעַסְטִיאָן. פֿאַרְדוֹאָס אַיז ער אַזְוּפְגַּעֲנָגְעָנָגְעָן?

גֶּל אַוְקָאַס. אַיך האָב דִּיר גַּעֲזָנָמָן: ער האָט גַּעֲוָאַלְטָעֵן זָעָן, ווֹי
קַאַלְאָנָאָס ווועט זִיך אַלְיוֹן פְּאַרְבְּרָעָנָן.

ה עַפְעַסְטִיאָן. ער האָט נישט גַּעֲדָאָרְפָּטָן נַיְין זָעָן. אַיך וווער
דָּא אַוְיך פְּאַרְבְּרָעָנָט... אַיך בְּרוּן, נַאֲקוֹאָס!. פֿאַרְדוֹאָס לְעַשְׁסָטוֹ מִין
ニישט אַזְוָים, דָו עַלְנָדָרָה היַלְעָר?

גֶּל אַוְקָאַס. דָו גַּעֲמָטָן נישט מַיְין רְפּוֹאָה.

ה עַפְעַסְטִיאָן. מַיְין רְפּוֹאָה אַיז אלעקסאנדר. אַים ווַיְלַאְיָד
הַאָבָן.

גֶּל אַוְקָאַס. לִיגָּז זִיך, הַעֲפַעַטְיָאָן. נַעַם דִּי רְפּוֹאָה, ווועט דִּיר
לייכטער וווערָן, אוֹן וווען דער קענִיגִי ווועט קומען, ווועט ער זָיַן צֻופְרָיָן.
ה עַפְעַסְטִיאָן. אַיך נַעַם נישט דִּי רְפּוֹאָה, בֵּין ער קומט
ニישט.

גֶּל אַוְקָאַס. אַיך בעט דִּיך, אָ, הַעֲפַעַטְיָאָן, נַעַם דִּי רְפּוֹאָה.
מייט טראָרָן בעט אַיך דִּיך, אוּפָה דִּי קְנִי בעט אַיך: נַעַם דִּי רְפּוֹאָה!
אָ, פְּאַטְרָאַקְלָאָס, דָו גַּעֲטָלְכָעָרָר פְּרִינְיָטָן פָּוֹן דָעַם גַּעֲטָלְעָכָן אַכְּלָעָם,
זַיְיָ גַּעֲדָרִיך צָו מַיְיר, דִּין אָוְמְנְגְּלִיקְלָעָן הַיְלָעָר...

ה עַפְעַסְטִיאָן. אַיך ווַיְלַאְיָד אלעקסאנדרן! אַיך ווַעַל דִּין
רְפּוֹאָה נישט גַּעֲמָעָן, בֵּין אַיך האָב דָא נישט אלעקסאנדרן!. נַיְין, אַיך
וַעַל נישט ווָאָרטָן מַעַרְיָן! אַיך נַיְיָ צָו אַיסְטָן (וַיְלַאְיָד פָּוֹן בעט).

אַל עַקְסָאַנְדָּרָה (איילט אַרְיָוִן). ווָאָס אַיז גַּעֲשָׂעָן? הַעֲפַעַטְ
טִיאָן, ווָאָס שְׂטִיסָטוֹ אַוְיך?

ה עַפְעַסְטִיאָן. דָא בְּיוֹטוֹ!.. (לִיגָּז זִיך אַזְוָעָךְ). אַיצְטָעָר אַיז
גַּוְטָם... אַיצְטָעָר אַיז גַּוְטָם...

אַל עַקְסָאַנְדָּרָה. גַּעֲלִיבְטָעָר, האָסָט גַּעֲוָאַלְטָעָט מִיד זָעָן?

גֶּל אַוְקָאַס. נישט גַּעֲוָאַלְטָעָט דִּי רְפּוֹאָה גַּעֲמָעָן, סִידָן. דָו, אָ
קענִיגִי, ווועט קומען. אַיז אַזְוָעָטָאַנְעָן...

אל עקס אנד ער.نعم די רפואה, געליבטער.

ה ע פ ע ס ט י א נ. איצטער איז גוט. צו גלאוקאסטן, וועלכען האט אים אונטערוגעטראגן די רפואה). ניין, דער קעניג וועט זי מיר גבען.

אל עקס אנד ער (גיט אים די רפואה).نعم און ווער געזונט.

ה ע פ ע ס ט י א נ (טרונקט די רפואה און בליבטש זואיך ליגן). איצטער איז מיר גוט.

אל עקס אנד ער. דאס הער איך זיעדר גערן. מוזט שנעל גע-
זונט ווערטן, דו-האטס וואס אונגעוארן. נישט די שמחות, וועלכע זוי-
גען אונגעאנגען, ווען דו ביסט איז בעט געלעגן. די וועל איך איבער-
חוּזָן, ווען דו וועסט פון בעט אראפַּ. אבער איז דעם טויט פון דעם
איינדיישן פילאָזָאָפַּ האָסְטָו ווֹירְקָלָעָךְ וואס פָּאָרְלָאָרָן. סיידן איך זאל
נאר א פילאָזָאָפַּ אָרָאָפְּבָּרִיןְגְּגָן פון איינדען, און ער זאל זיך פָּאָר
דער פָּאָרְבָּרְעָנָן. וואס קומסטו מיד איז און, געליבטער?

ה ע פ ע ס ט י א נ. עם איז מיר איצטער גוט... ווי האט געברענט
דער איינדען?

אל עקס אנד ער. זאל איך דער דערציילן?

ה ע פ ע ס ט י א נ. איך פֿיל... איך פֿיל דאס פֿיעַר.

אל עקס אנד ער. אין גלייכער צייט מיט דער האט קלְאָנָאָט
דעם מאָן זיך פָּאָרְדָּאָרָן, האט גְּרוּסָעָשׂ שְׁמָאָרֶצְן באָקְוּמוּן אֵין די
געדרעימ, צום ערשותן מאָל איז לעבן. און גלייך האט ער דעם באָשְׁלוּם
געפָּאָסְטָן, מיט טויט אַסּוֹף צו די שְׁמָאָרֶצְן מאָכְּנוּן. איך האב אים געוֹאָלָט
אָפְּרָעָדָן דערפּוֹן: די ווֹיְטִיכְּן וועלְן פָּאָרְבָּעָר, ער וועט געזונט וועדָן.
אבער ער האט נישט געוֹאָלָט מיד העָרָן. „איך לאָבָּד אָנָּר, דעם
טויט בְּלוּזָן צו דערגְּרִוִּיכְּן“, האט ער געזונט. „צַו וְאַס נָאָר שְׁמָאָרֶצְן
טְּרָאָגָן? צַו וְאַס גְּזֻוּנָט נָאָר וְוָרָן? דער טויט איז דעם לְעָבָנָס צִיל,
וְוִיטְקָן. ברִינְגְּנָן מיד צָום צִיל — פָּאָרְדוּאָס זאל איך פֿון צִיל אַנְטָט
לוֹוֶפְּן?“ און איז איז האט ער זיך געלְאָזָט אָוּפְּשָׁטָעָן אֲשִׁיעָרָהוּפְּן,
אָרוֹפְּנוּשְׁטָיגְּן אָוָיָךְ אִים, אָוּעָקָנְעָלִיָּט זיך, אָוּסְגָּעָצָוּן ווי אַקְּרָבָן,
דאָס גְּזֻוּכָּט זיך נָאָר פָּאָרְדָּעָטָן. און ווען דאס פִּיעַר האט אִים דער-
גְּרִוִּיכְּט, האט ער זיך נִוְשְׁטָקִין דִּיר גְּעַטָּן אָוּסְגָּעָצָוּן
געגעבן.

ה ע פ ע ס ט י א נ. איך פיל דאס פיער... איך פיל עט...

אַלְעַקְסָמָן דָּעַר. אָזֶן דַּי אִינְדְּיעַר הַאֲבָן פָּאָרֶן טוֹוֶוֹת נִישְׁתְּמוֹרָא, הַאֲבָן אֵיךְ שְׁנָעַל אַיִן אִינְדְּיעַן אוֹיְסְגְּעַפְּנוּן. זַיְיַזְעַנְעַן גַּעַוּן דַּי שְׁוּעוּרְמַטָּע שְׁטְרִיְּטָע, וּוּלְכָבָע אֵיךְ הַאֲבָן אַנְגְּעַטְרָאָפָן. אָזֶן מַוְּרָא פָּאָרֶן טוֹוֶוֹת, וּוּיסְן זַיְיַזְעַנְעַן פָּוֹן אַנְטְּלוֹפְּוֹן, אָזֶן יַעֲרַע שְׁטָמָט אָזֶן שְׁטָמָטְלָט זַיְיַזְעַלְטָט זַיְיַזְעַלְטָט אֵיךְ אַנְטְּקָעַן, דַּי מַלְחָמָה רֹות נִישְׁתְּאוֹפָה קַיְיַז וּוּיְלַע... אַ מַעְרְקָוְוִירְדָּיק לְאָנְדָר, מַעְרְקָוְוִירְדָּיק בָּאוֹאוֹוְונָר... אַ שָּׁאָר, וּוּסָם אֵיךְ בֵּין דָעַם גַּאנְגָּעַם נִישְׁתְּאַרְבְּרָגְעָנָגָנָגָנָגָן... אֵיךְ הַאֲבָן גַּעַוּוֹאַלְטָט מַעַר פָּוֹן וּיְיַע חַבְמָה שְׁעַפְּן, גַּעַוּוֹאַלְטָט זַיְיַזְעַלְטָט מַעַר שְׁטוֹרִין... גַּעַבְּן זַיְיַזְעַלְטָט פָּוֹן אַוְנוּזָרָם, גַּעַמְעַן זַיְיַזְעַלְטָט זַיְיַזְעַלְטָט... וּוּ וּוּלְכָבָע אַרוֹיְסְגְּעַקְמָעַן דַּי פָּאַרְאַיְינְקוֹנָגָן? וּוּרְעַר וּוּלְכָבָע שְׁטָאַרְקָעַר אַיִן אַיְר גַּעַוּוֹרְקָט: מִיר, דַי לְעַבְּנָסְטְּבָאַיָּאָר, אַדְעַר זַיְיַזְעַלְטָט, דַי לְעַבְּנָסְטְּפָאַרְנָיְינָיְינָר, דַי לְעַבְּנָסְטְּמוֹטָרָע?

ה ע פ ע ס ט י א נ. אֵיךְ וּוּלְכָבָע אַיְרַעַן אַוְוָה דָעַם שְׂיִידָטְרָהָיוֹפָן.

אַלְעַקְסָמָן דָּעַר. יַי, אָוִיךְ אֵיךְ הַאֲבָן פָּאָרֶן דָעַם טוֹוֶוֹת קַיְיַז מַוְּרָא נִשְׁתְּמוֹרָא. קַיְיַז מַוְּרָא נִשְׁתְּמוֹרָא צַו שְׁטָאַרְבָּן פָּאָרֶן אַצְּצִיל, וּוּסָם פִּירְטָט צֻוְּמָה נְרוּסָן לְעַבְּנָסְטִיזָגָן. אֵיךְ בֵּין אַרְזָוִים אַיִן קַרְוִיג, הַאֲבָן אַזְוִיפְּלָיְפָלְטָל פְּרָעָמָד אַזֶּן אַיִינָן בְּלֹוט פָּאַרְגָּאָסָן, דַי עַדְרָ צַו בָּאַפְּרוֹכְּפָעָרָן פָּאָרֶן דָעַם נְרוּסָן לְעַבְּן. דַי אָוְמְצִיאְלִיקָע גַּעַפְּאַלְעַנְעַן, דַי טוֹוֶוֹת קַעְפְּעָרָטָם, וּוּלְכָבָע הַאֲבָן מִינְעַן שְׁלָאַכְּטָט-פְּעַלְדָּעָר בָּאַדְעָקָט, זַיְיַזְעַלְטָט קַאְרִיאַטְּדָן דָאָרָד גַּעַוּוֹאָרָן, טְרָעָנָעָר פָּוֹן אַנְיִיעַם וּוּלְכָבָויִי, פָּוֹן וּוּלְכָבָן אֵיךְ בֵּין דַי עַדְרָ אַרְכִּיטְּלָטָאָר. אֵיךְ וּוּסָם בָּאַשְׁטִיכָמָט, אֵיךְ וּוּלְכָבָע אַיִן דַי אִינְדְּיעַר אַוְסְגְּעַלְעַרְנָט דָאָס לְעַבְּן לִיבָּן, דָאָס לְעַבְּן אַכְּטָן, אָזֶן מִיטָּפָאַרְשָׁטָאַרְקָטָע בְּחוֹתָה, מַוְּרָח אַזֶּן מַעְרָב אַיִן אַיְינָם צְוָנוֹפְּגָנָמִישָׁם, וּוּלְכָבָע דַי פָּאַרְאַיְינְקוֹטָע מַעְנְטָשָׁהָיִט יוּבְּלָעַנְדִּיק מַאְרָשִׁירְטָט צֻוְּמָה נְרוּסָן זַיְיַזְעַלְטָט.

ה ע פ ע ס ט י א נ. אֵיךְ וּוּלְכָבָע זַיְיַזְעַלְטָט.

אַלְעַקְסָמָן דָּעַר. וּוּסָם הַאֲסָטָנו גַּעַזְאַנְטָה!.. הַעַפְּעַטְּסִיאָן, נִינוּן! דַו וּוּסָט לְעַבְּן, אֵיךְ דָאָרָף דִּיךְ נַוְּיִיטָק הַאֲבָן. וּוּסָט הַעַלְפָן מִיר דַעְרָ, כַּרְיִיכָּן, וּוּסָם אֵיךְ הַאֲבָן נַאֲרָ נִשְׁתְּמַעְקָה הַאֲבָן. וּוּסָט הַעַלְפָן מִיר דַעְרָ, דַי אַרְכְּבָט הַיְּבָט וּוּדְעָרָ אָזֶן. מִיר גַּיְיַזְעַן נַאֲרָ אַרְכְּבָט, מַאֲכָן זַיְיַזְעַלְטָט פָּוֹן אַוְנוּזָר נְרוּסָן פָּאַטְּעַלְאָנָד. אַפְּרִיעָן וּוּרְעַט אַיְינְגָּעָנוּמוּן, גַּעַבְּרָאַכְּט אַיִן דַעְרָ פָּאַרְבִּינְדוֹנָגָן, אַגְּרוּסָעָר פָּלָאָט וּוּרְעַט גַּעַבְּיִוְתָּן, פָּרָת אַזָּן חִידְקָל.

ווערין שופכאר ביז צום ים געמאכט. אוּן דערנאך צוריך צו אינדייען. וואס איך האב אוינמאָל אומגלאַיקלעָך פֿאַרְפַֿעְלָט, וועל איך... הע-פעסטיאָן, וואס קוקסטו אוּן אוּף מיר? הַעֲפַעְסְּתִיאָן!

גֵּפֶן קָאַפֶּן (בזיגט זיך איבער-אייבער העפֿעַסְטִיאָן), הערט זיך צו, שטייט אוּף בליז, ציטערנדיך אוּן אלע אַברִים). אַ, גְּרוֹיסְעָרְעָן, איך האב מורה...

אַל עַקְסָאַנְדָּר (מיט ווילְזָן אוּפֿגְּנָשְׁרִי). וואס?! (וּאַרְפַּט זיך צו העפֿעַסְטִיאָן). הַעֲפַעְסְּתִיאָן!!! נְאַזְקָאַס, וואס האַסְטָוּ מְוָרָאָה נְעַחַט אַרְוִים צוֹרְעָדָן?! רְוִיד עַס נְישַׁת אַרְוִיס!.. עַס אַיּוֹ בְּעַסְרָ פְּאַרְדִּין לְעַבְנָן, רְוִיד עַס נְישַׁת אַרְוִיס!. וְעוֹנָר אַן דְּיוֹן קוֹנְסְטָט, דַּו שְׁוּפְטִיכָּעָר חַיְלָעָר!.. איך האב דִּיר אַים אַנְפְּאַרְטְּרוּיט, דַּו זְאַלְסָט אַים גַּעַזְוָנָט מִיר מאָכָּן, נְישַׁת דַּו זְאַלְסָט מִיר אַנְזָאָן, אַן עַר אַיּוֹ... נְיַין, איך נָעַם דַּי בְּשָׂוְרָה נְישַׁת אַן, איך לאָז דִּיך נְישַׁת אַרְוִיסְרָעָן! (כַּגְּפַט אַן גְּלָאָזָס) מִיט דַּעַר רְעַכְטָעָר הַאֲנוֹת פָּאָרוֹ נְאָכוֹ). דַּו וּוּסְטָט דָּאַס וּוּרָטָט מִיר נְישַׁת אַרְוִיסְרָעָן. דַּו וּוּסְטָט מִיט אַים דְּעַרְשְׁטִיקָט! הַעֲפַעְסְּתִיאָן, דַּו בִּזְוָת עַס נְישַׁת: הַעֲפַעְסְּתִיאָן, איך דָּאַרְפָּה דִּיך נְוִיטִיך האַבָּן! (דְּרוֹיקָט גְּלוֹאָרְעָן קָאַטָּן אַרְפָּה צום טוֹיטָן). דַּו אַוְמְגָלְיקְזְוּלְיכָּעָר הַיְּוּלָעָר, טַו אַלְעַז נְאָר, וואס דַּו קָאַנְסָט!

גֵּפֶן קָאַפֶּן (אַ, גְּעַטְעָלְעָן!

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דָּעַרְמָאָן זַיִד מִיר אַיְצָטָעָר נְישַׁת! זַיִד זַיְנָעָן מִינְעָן שׁוֹנָאִים, הַעַלְפָן מִיר נְישַׁת מַעַר. דַּו וּסְטָט דָּאַר, זַיִד ווִילְזָן מִיר נָאָך מַעַר פְּאַרְוּוֹאוֹנָדָן. הַעַלְפָן דָּאַלְיָין!

גֵּפֶן קָאַפֶּן. איך קָאָן נְישַׁת, אַ, קָעְנָגָן! איך קָאָן פָּזָן טוֹיטָן...

אַל עַקְסָאַנְדָּר. דַּו האַסְטָט דָּאַס וּוּרָטָט גַּעַזְוָנָט, דָּאַס וּוּרָטָט, וואס איך ווִילְזָן נְישַׁת הַעַרְדָּן. דָּאַס וּוּרָטָט וּוּטָט אַיִּצְטָט דִּין טוֹיט דִּיך זַיִן.

גֵּפֶן קָאַפֶּן. איך קָאָן נְישַׁת הַעַלְפָן. טַו דִּין ווִילְזָן.

אַל עַקְסָאַנְדָּר. מִין זַיִד זַיִן! וּוּרָטָט האַט דִּיר דַּאַס וּוּרָטָט גַּעַהְיִסְטָן צו גַּעַבְרִוִּיכָן? אַיִּז ווּינִיך מִיר דַּעַר שְׁמַאָרִיך, וּוּלְסָט מִיד נָאָך בָּאַלְיְוִיךָן? מִין זַיִד שְׁוִין לְאָנָגָן אַטְרוֹקָן שְׁפַעְנָדָל, אַ שְׁטוּרָי, וואס האַט זַיִד אַיבְּעַר גַּעַבְרָאָכָן, וּוּטָן פְּלָגָן האַבָּן זַיִד אַנְגַּעַשְׁטָעָלָט אוּוף אַים. גְּלוֹבְסָטָו נָאָך אַיִּז מִין זַיִן? איך ווִילְזָן, עַר זַיִלְמָר לְעַבְנָן!

גָּלַאֲןְקָאַסְטָרְסָןְדָּןְסָןְ אִיךְ הָאָבָּאָלֶןְ אַנְגָּנוּוֹעָנְדָּטְ צָוּ רַאֲפָטָעוּוֹןְ אִיםְ,
אַלְעַזְ, וּוֹאָסְ אִיךְ הָאָבָּגְנוּוֹסְטָןְ, אַלְעַזְ, וּוֹאָסְ אִיךְ הָאָבָּגְעָנְטָןְ.

אַלְעַשְׁסָאַנְדָּרְדָּרְ אִיךְ וּוֹיְלָדְ, עַרְ וּאַלְ מִירְ לְעָבָןְ!..

גָּלַאֲןְקָאַסְטָרְסָןְדָּןְסָןְ אִיךְ גַּעֲטָרְ!..
אַלְעַשְׁסָאַנְדָּרְדָּרְ אִיךְ וּוֹיְלָדְרָןְ! מִיטְ זַוְ וּוֹעַלְ אִיךְ אַלְיְוִןְ שְׂוִיןְ רַעַדְןְ,
ניְ פָוֵןְ מִינְעַןְ אַוְגָןְ! וּוֹאָרְטָןְ!.. אָ, גַּלְאָוְקָסְטָןְ, אָ, לִיבָּעָרְ, לִיבָּעָרְ גַּלְאוֹרְ
קָאָסְ!.. אִיזְ עַסְ — וּוֹיְרָקְלָעְ? אִיזְ נִישְׁטָאָ — קִיּוֹןְ הַילָּפְ מַעְרָ? אִיזְ הַעַדְ
פָּעַסְטִיאָןְ וּוֹיְרָקְלָעְ טְוִיטָ? אָ, טְיֻעָרְדָּרְ גַּלְאָוְקָסְטָןְ, דָוְ וּוֹעַסְטָ דָעָרְ בְּרוֹדְ
דָעָרְ פָוֵןְ מִיןְ הָאָרֶץְ מִירְ וּוֹעָרְ... וּוֹעַסְטָ מִירְ אָ צְוַיְוִיטָרְ הַעַפְעַסְטִיאָןְ
זַיְ...
גָּלַאֲןְקָאַסְטָרְסָןְדָּןְסָןְ (בְּרַעַכְתְּ אַוְיסְ אִיזְ אַיְמָהָהְ, אָ וּאַרְטְּ טְוּנְזְדִּיקְ זַיְדְ
אוֹיְדְ דָעָרְ עַרְדְ). טְוִיטְ אִיזְ הַעַפְעַסְטִיאָןְ!.. נִשְׁטָ מַעְרְ לְעַבְדִּיםְ צָוְ
מַאֲכָןְ!..

אַלְעַשְׁסָאַנְדָּרְדָּרְ אִיךְ דָעָרְ (הַיִּבְשָׁתְ אַןְ צָוְ צִיטָעָרְ אִיזְ אַלְעַ אַבְרָוִיטְ).
טוֹיטְ... הַעַפְעַסְטִיאָןְ טְוִיטְ... הַעַפְעַסְטִיאָןְ... הַעַפְעַסְטִיאָןְ... (וּוֹאָרְפְטְ זַיְדְ
איְבָעָרְוּ טְוֹטָןְ חַוְשָׁ אֶהָזְצְבָרְעָכְדָוְקָןְ יַאֲחָתְרָ. אַלְעַ אַנוּוֹזְדָעְ וּוֹיְנָעְ
חוֹשְׁטָ). דָאָסְ קָאָןְ דָאָךְ נִשְׁטָתְ זַיְןְ, גַּלְיְבָטְעָרְ, דָאָסְ אִיזְ דָאָךְ גַּנְאָנְיָ אָוֹםְ.
מַעְנְלָעְ... וּוֹעַלְ אִיךְ דִּיןְ שְׁטִימָעְ מַעְרְ קִיּוֹנְמָאָלְ נַאֲרָנִישָׁתְ הָעָרָןְ?
וּוֹעַסְטָוְ מַעְרְ אַוְיָףְ מִיןְ וּוֹגְ מִיךְ נִשְׁטָתְ בָּאָגְלִיטְ?.. נִיןְ דָאָךְ, מִיןְ
גַּלְיְבָטְעָרְ!.. אִיךְ הָאָבָּדָרְ דָאָךְ נִשְׁטָתְ אַלְיְוִןְ דְּרָעְצִילְטָ, נִשְׁטָתְ אַלְעַ
מִיןְעַ פְּלָעָנָרְ. אִיךְ הָאָבָּזְ וּזְיךְ סְטָאָטְרָאָ, דִי טְאָכְטָעָרְ דָאָרְיְוָסְעָםְ, אַלְסְ
צְוַיְוִיטָעְ וּוֹיְבְּ גַּעַנוּמָעְןְ, דִי מַאֲקָדְרָאַנְיָרְ אַוְןְ פָּרְסָרְעָרְ אַיְינְגָעָרְ צָוְ פָּאָרְ
בִּינְדָןְ. פָּאָרְ דִּירְ הָאָבָּאָדָרְ אִיךְ סְטָאָטְרָאָסְ שְׁוֹעַסְטָעָרְ אַלְסְ וּוֹיְבְּ אַוְיסְגָּעָ
קָלְבִּיןְ, אָוָם אַיְינְגָעָרְ נִאָךְ מִיטְ דִּירְ זַיְדְ צָוְ פָּאָרְשָׁמְעָלָצְןְ. אַוְןְ דָוְ... נִיןְ!
נִיןְ!.. דָוְ וּוֹעַסְטָ מִיךְ נִשְׁטָתְ פָּאָרְלָאָזְ... פָוֵןְ אַלְעַ מִיןְעַ נַאֲעַנְטָעְ הָאָסָטָוְ
אַמְבָעָסָטָןְ מִיךְ פָּאָרְשָׁטָאָנָעָןְ, מִירְ אַיְןְ אַלְיְוִןְ גַּהְאָלְפָןְ, מִירְ אַוְנְטָרְגָּעָ
עַטְיִיצָטָ אַוְיָףְ יַעַדְןְ שְׁרִיטָטְ אַוְןְ טְרִיטָ... אִיךְ מַזְןְ דִּירְ הָאָבָּנוֹ!.. קָרָאָטָעָרָאָסְ
הָאָבָּאָדָרְ אִיךְ אַיְןְ מַאֲקָדְאַנְיָעְןְ אַוְוַעְגָּנְשִׁיקָטְ, בִּזְמָטְ מִירְ אַלְיְוִןְ גַּעַבְלִיבְןְ!..
הַעַפְעַסְטִיאָןְ! גַּלְיְבָטְעָרְ! דָוְ שְׁוַיְוִיגָטְ... אִיךְ הָרְ דִּיןְ קָוְלְ נִשְׁטָתְ מַעְרְ...
בִּזְוּטְ... בִּזְוּטְ... וּוֹיְ שְׁרָעְקָלָעְ אִיזְ דָאָסְ וּוֹאָרְטָ!.. וּוֹיְ אִיזְ עַסְ גַּעַשְׁעָןְ?
הָאָסָטָ דָאָךְ עַרְשָׁתְ גַּעַרְעָדְטָ! אַוְפָוֵןְ שִׁיטָרְהָוִיפָןְ אַןְ גַּעַשְׁרִיְ פָּאָרְבָּרְעָנְטָ
גַּעַוְאָרְןְ. חָאָטְ אָוָרְ, אָ, גַּעַטְעָרְ, גַּעַוְאָלְטָ פָוֵןְ מִירְ דָעָמְ קְרָבְןְ? נִיןְ, אִיךְ
וּוֹיְסְ, אָוָרְ, חָאָלְטָ מִיטְ מִירְ נִשְׁטָתְ מַעְרָ.

אלענאנדער אוּן דיאגנוןעס

ר א ס מ א נ ע (קומת ארין און גיט צו צו אלעקסאנדרו). א. פציגן!

אֵל עַקְסָא נְדֻעָה. נִיּוֹן! רַעֲדָת קִוְינָעָר נִשְׁטָח צָוּ מִיר!

ר א ס ס א נ ע א ל ע ק ט א נ ד ע ר!

אֵל עַסְמָא נֶדֶעֶר. רָאשָׂתָנָא, דּוֹ? בִּזְמַת גַּעֲקֻומָּעָן מִיטָּמֵר צָו
וּוְיַעֲנֵן? קָוֵם, פָּאָרָאוּנִיק דִּינְגַּשׁ טְרַשְׁבָּנוּ בָּא מִיטָּמֵן.

ר א ק ס א ג ע (ציטרונדייך). אויר חאָב אַ בְּשׂוֹרָה...

ה' ע' ק ס א ג ד ע ר (אוiphיבונדיך זיך אביטל). א בשורה? וועאלכע? קאנסטו מיר אנטאגן, אzo הועפסטיאן אוין נישט געתטארבן? אzo ערד דא, וועאלכער לונגט איזו רוaic פאר מיר, שלאפעט בלויו זים, וועט באטל זיך אויפנקפאנן און אונפלין מיד מיט העעלעכער פרויר? האסטו ד' בשורה. מיר געבראקט? קיין אנדרעדו וויל אויך נישט הערדן! ..

ר א ק ס א נ ע. א. אלעטסאנדר, מיין בשורה קאן א טרייסט
ביב. נו... .

אַל עֲקָס אֲנֵד ע. ר. אַטְרִוִיסְטָן! עֶרְלִינְגְטָן נַאֲך דָא פָּפָר מַיר, אָזָן
דוֹ ווּלְקָסְטָן מִיךְ טְרִוִיסְטָן שְׂוִין! אָזָן דָאָם דִּיְוָן דָאַנְקְבָּאָרְקִיטָן צָו אַיִם,
וּוֹאָס עֶרְהָאָט דִּירָן צָו מִיר אַרְיִינְגְּנָשִׁיקְטָן? הָאָסְטוֹן קִיְּונָן טְרָעָן נִישָׁת
פָּפָר אַיִם? סָאנְגְּסָטוֹן אַיִם נִוְשָׁת בָּאוּוֹנוּנוּן?

ר א ס א נ ע. עם רישום מין הארכז אין צוויי, און טרערן ברען
ונון כוב בז אוננו. דבר איז דשברונו זוז גוינטן צו גוינטן

א 6 ע ק ס א נ ד ע ר. ווֹי? ווֹאָס בְּאֶדְיוֹתָן דִּינָע וּעֲרַטָּעָר? הָאָט
דֵּיד וּעֲרַדָּם וּוַיְיָנָע דָּא פָּאָרְבָּאָטָן? ..

ד א ק ס א נ ע. דאס לעבן, וואס איד שפער...

... שפירותט... קומען אין רעטענישן מיט מיר צו שפויו?.. דאס לעבן, וואס דו שפירותט... ביזטן גע-עד.

ר א ס א ג ע. אונטער מײַן האָרֶץ...

א ל ק ס א נ ד ע ר. אונטער דיין הארץ? שפּוֹר אַיךְ קָיוֹן לְעָבֵן נוֹשָׂט אִין יְהֻדָּן אֶבְרָן? אַיךְ שְׁפּוֹר אֲזוּנוֹפִיל לְעָבֵן! אַיךְ וּוֹאַלְטָן דָּעַם מְוֹיטָן דָּא & הָעַלְפָט דָּעַרְפָּטָן גַּעֲלָנָט אֲפָגָעָן, אָוֹן בְּיֵידָע וּוֹאַלְטָן מַיר גַּעַהָאָט גַּעַנְגָּוָן, אַ, הָעַפְעַסְטַּיאָן, וּוֹלְסָטוּ מִיטָּן מִיד טִוְּזָן?

ר א ק ס א נ. ע. א, קעניג, א, אלעקטאנדר, איך טראג א סינד פון דיר...

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. האהאהאחהא! דאס אליא דיין בשורה! דאס זאל מיר א טרייסט זיין!.. האסט מיר געוואלט אונזאגן, איז איך קאו קינדרער מאכן! איך האב עם שווין פון באיזוינען לאנג געוואסט. דאס האסט דו זיך בלויו פארשפעריקט! וועלכע טרייסט האסט מיר מיט דעם געברדאכט? וועסט מיר העפעסטיאנען צוריך געבאָרן?

ר א ק ס א נ ע (וואוינט אויז). א, איך אומגנילעבע! איך האב דיזן געוויזן געהערט, וועלכער חזאט טרען פון מיר געצעאט. אבער אַנְט שטאָט איזן טרען אויפציגן, האב איך מוט געפאָט דיר א טרייסט צו ברוינגען מיט דער בשורה פון א ירוש.

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. א ירוש! הא! האב איך דען שווין די ירושה? האב איך דערגרייכט, וואס איך בין אַרוֹוִיס צו דערגרייכן? האלט איך פעסט שווין, וואס איך האב דערגרייכט? פעסט און שטראָק איז מיר געווען זיין האנט, זע, וואס די געטער האבן דא געטן! זינט איך האב מײַן זוילן געלאָזן ברעכּן...

ר א ק ס א נ. ע. א, קעניג, דו גערענקסט דאס שלעכטע, גערענקס דאס גומע אויך. זינט דו האסט פון אינדייען זיך אומגעערט, האסטו דאך אויך פֿוּלְ פֿרְיְידְ דֶרְלְעַטְטַ.

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. פֿרְיְידְ? דאס וויסטּוּ נישטּ, רָאַקְסָאָנָעּ. איך האב פֿרְיְולְעַכְקִוְתְּן דֶרְכְגַעְמַאְכְטַ, קֵין פֿרְיְידְ נִישְׁתְּ מַעַר גַּעֲהָאָטַ.

ר א ק ס א נ ע (מייט טרען). איז דאס קינד — קֵין פֿרְיְידְ דִיר נִישְׁתְּ? בין איך דיר מער קֵין פֿרְיְידְ נִישְׁתְּ?

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. נֵי, רָאַקְסָאָנָעּ, וּאָרָטְ אָוֹוּףְ קֵין עַנְטְּפָעַר נִישְׁתְּ.

ר א ק ס א נ. ע. א, אלעקטאנדר!

א ל ע ק ס א נ ד ע. ר. נֵי, אָוֹן פֿרְעָנָן וּוּסְטּוּ מִירְ, וּזְעַן מִינְעַן אוֹגְן וּוּלְן טְרוֹפְן וּוּרְן. דעם עַנְטְּפָעַר וּוּסְטּוּ האָבָן, וּזְעַן מִין הָאָרֶץ וּוּסְטּוּ וּוּידָעַר קָאנָעַן פֿרְיְידְ פֿאַרְטְּרָאָגְן.

ר א ק ס א נ ע (אָפְ מִיטְ טְרָעָה).

אַל עֲשֵׂה כֵּן דֵּרֶךְ וְעוֹלָן מִינְיָן אָוִינְן טְרוֹקָן וְוּרְזָן? וְוַעֲטָמִין
הָאָרֶץ וְוַיְדָעֶר אַוְיפְּנַעַמָּעָן פְּרִידִיך? פְּאַטְרָאַקְלָאַס אַיְזָן טּוֹיטָן, אַכְּלָעָס קּוֹמֶט
אוֹם בָּאַלְדִּיקְסְּטָן נָאָר.

פִּינְפְּטָעַ סְצֻעַנָּעַ

דָּעַר גָּאַסְטּוֹזָל בֵּית גָּעָנָרָאָל מַעְדִּיאָס, אַלְעָקְסָאַנְדָּרָס וְיִיעָם פָּאוֹאָרִיט.
מַעְדִּיאָס אוֹן קְלָעָאַחְנוּס, אַוְיבָּרָאָקְמָעָנְדָּאָנְטָפָן עַנְיִיפָּטָן. טְרָאַבָּאָנוֹטָן.
קַלְעָאָמָעָן דָּוּמוֹת מִיר הָעָלָפָן, מַעְרִיאָם. אַלְעָקְסָאַנְדָּרָס
אוֹזְוִיְעָרָגָט צְוָוָה דִּיר, בִּזְוָת אִיצְטָעָר אַיְינְעָרָפָן זְוִינָעָן נַאַעַנְטָסְטָעָן, אוֹן
אַוְאָרָט פָּוָן דִּיר פּוּעָלָט פִּילָּבָן בַּיְּ אִים.
מַעְדִּיר אִיךְ וַיְוִיס וַיְוִרְקָלָעָךְ נִישָּׁטָן, צַי וּוּלְאִיךְ קָאָנָעָן
הָעָלָפָן, עָרָאָזָן זְוִיְעָר שְׁתָרָעָנָג צַו בָּאַמְּטָעָן, וּוּלְכָעָה הָאָבָן זִיךְ פָּאַרְשָׁוָלָן
דִּיקְטָן. וּוּטְיִילָן פָּוָן זִיךְ אַלְיוֹן בָּאַטְרָאַכְטָן עָרָדִי בָּאַמְּטָעָן. אוֹן טִוְּלָן
זָאנְטָעָר, פָּוָן אַקְעָרָפָר, וּוּלְכָעָה חִיבָּן אָזְן צַו פּוֹילָן, מַוּן אַפְּגָעָשָׁנִינוֹן
וּוּרָן.

קַלְעָאָמָעָן דָּוּמוֹת מִיר הָעָלָפָן.
בָּאַפְּעָלָקְעָרָוָגָן פָּוָן עַנְיִיפָּטָן, הָאָבָן אִיךְ זִיךְ קָאָסָעָר דִּירָךְ גַּמְאָכָטָן.
מַעְדִּיר אִיךְ זִיךְ נָאָרָמָעָר. דִּיןָן קָאָפָן אָזְן נִישָּׁטָן פִּילָּבָן וּוּרָטָן
אִיצְטָעָר, קְלָעָאַמְּעָנָעָם. אִיךְ בָּאַדְרִיעָר שְׁטָאָרָקָן.

קַלְעָאָמָעָן דָּוּמוֹת מִיר הָעָלָפָן.
מַעְדִּיר אִיךְ אָוִיסְקָלִיבָן פָּאָרָר דִּיר אַלְיִוְכְּטָעָן טּוֹיטָן.
קַלְעָאָמָעָן דָּוּשְׁפָּאָסָטָן, אוֹן מִיר אָזְן צָוָם לְאָכָן.
מַעְדִּיר אִיךְ וּוּאָסָמָאָכָטָן עַמְּ אָוִיסָם? הָאָסָט עַטְלָעָכָע יָאָר גַּעַלְעָבָט
אִין רִיכְטוֹן אָזְן לְוִקְסָוָן, גַּעַנְאָסָן פָּוָן דָּעָם לְעַבְנָס נַרְעָסָטָה פָּאָרָה
גַּעַנְיָנָם, וּוּאָסָמָשְׁרָעָקָט דִּיר דָּא דָעָר טּוֹיטָה? גַּאנְצָיְונָג בִּזְוָטוֹ נִישָּׁטָן
מַעְרָה, וּוּפִילָּקָאנְסָטוֹ דָּעָן נָאָר לְעַבְנָה?

קַלְעָאָמָעָן דָּוּמוֹת מִיר קָעָנָג פָּאָרָר מִיר נִישָּׁטָן בְּעַטָּן?
מַעְדִּיר אִיךְ עָרָזְלָעָנָקָעָן, דָּוּהָאָסָטָן מִיר אַונְטָעָרָגְקָוִיפָּטָה?
קַלְעָאָמָעָן דָּוּמוֹת זְוִינָעָן קְרוּבָּיָם אָזְן חְבָרִים, מַעְרִיאָס...

מעדיאס. וויל איך דיר נישט העלפֿן דען? אוד ווים אבער,
איך קאן נישט.

קלווע אַ מָעַן. ער דארה נישט זיין אַזּוּ שטראַינְגּ צוּ מִיר
וואָס איך האָב זיין ניע שטאט אלעקטאנדריע אין עטלעכּע יאָר בלויוּ
גרוֹיס אָוּן רֵיכּ געמאָכּט.

מעדיאס. איך האָב עם דיר שׂוֹן גַּזְוָאנְטָן: איך דערוֹאָרט
דעם קענִיגּ יעדע מִינּוֹטוֹ. ער קוּמֶט צוּ מִיר, דעם אַוּוֹנטָם מִיטּ מִיר צוּ
פאָרְבְּרוּינְגּעַן. בלויַּיבּ דָאָ, טְרֻעָתּ פָּאָר אִים, דְּרִידּ אַלְיַּוּן פָּאָר זַיְּדּ.
ווען עַס ווּעַט מעַלְעַךּ זַיְּן, ווען איך גַּעֲפִין אַ גַּינְסְטִיקּן מַאֲמַעַנְטָן אָוּן
דאָס פָּאָסִיקּ ווֹאָרטָן, וויל איך אַרְיִינְרָעָדָן פָּאָר דִּיר.
טְרָאָבּ אַ מָעַן (אייז טִיר). ער קענִיגּ קוּמֶטָן!

מעדיאס. אַיצְטָעָר מַזְוָנוֹ בְּלִיּוֹבּן.
אלעקס אַנד ער (קוּחַת אַרְיִין), ער אייז שׂוֹן גַּרְאָנְגּ, האָט
פִּיגּעָר. אָבעָר ער נַעַמְתָּעָס נַאֲזַלְיִיכּט).
מעדיאס אָוּן קלווע אַ מָעַן עַס (חַיִּטּ טִיפּעָר פָּאָרְבוּיּוֹגּוֹן).
פרִידּ מִיטּ דִּיר, אָ, קענִיגּ.

אלעקס אַנד ער (אוֹמָנוֹגּעָנוּם אַיבְּעָרָאָשָׁט בֵּיתָן אַנְגְּלִישָׁ פָּוּ
קְלָעַטְמָעָנוּס, בְּלִיּוֹבּ שְׂטִינוֹ וַיְשַׁטּ וַיְתַּיְּתַּיְּתָן דָּעָר טִיר). קְלָעַטְמָעָנוּס
דָּאָ? דָעַרְפָּאָר הָאָסְטָנוֹ מָהָר, מַעֲדָאָס, צוּ דִיר הַיִּנְטָ אַיְינְגְּעָלָדָן?
מעדיאס. נִיּוֹן, אָ, קענִיגּ, עַס אַיְזָן צַופְּאָל בְּלִוּוֹן. איך האָב דִּידּ
מייט טָעַן צְוָרִיךּ אַיְינְגְּעָלָדָן, אָוּן קְלָעַטְמָעָנוּס אַזְּ הַיִּנְטָ עַרְשָׁתּ אַנְגָּעָן
קוּמְעָן.

אלעקס אַנד ער. אָוּן דָו הָאָסְטָ נִישְׁטָ גַּעֲוָאָסְטָ, ער קוּמֶט
הַיִּנְטָ אָזּ.

מעדיאס. נִיּוֹן, אָ, קענִיגּ! ער האָט מִיךְ מִיטּ זַיְּן אַנְקָוּס
גַּאנְגּ אַיבְּעָרָאָשָׁט.

אלעקס אַנד ער. פָּאָרְוָאָס אָוּן ער צוּ מִיר נִישְׁטָ גַּלְיוּיךּ גַּעַז
קוּמְעָן?

מעדיאס. ער אייז קְרֹובּ מִיר אָוּן חְבָר. אָוּן ער צוּ מִיר גַּעַז
קוּמְעָן, בַּיִּ מִיר צַוְּעָרָשָׁט זַיְּדּ צוּ פָּאָרְוָעָן פָּוּן דִּי שְׁוּעָרְקִיּוֹטָן פָּוּן דָעָם
וועַן.

אלעקסאנדר אוּן דיאגונען

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר. אָוֹן הַוִּיפְטוֹאַכְלָעֵךְ צָו בְּעַטְן דִּיר, דַּו זָאַלְסַט
מִיךְ פָּאַר אַיְם דָּעָרְוַיְיכָן. וּוּסְטַ מִיר אַנְטְּשָׁוְלְדִּיקָּן, מַעֲדִיאָס, אַיְדַּקָּן
אַיְצְטָעֵר בֵּי דִיר נִישְׁתַּבְּלוּבָן.

מַעַדְיָאָס. דַּו וּוּסְטַ מִיר דַּי שָׁאַנְדַּ נִישְׁתַּאַנְטָאָזָן, אָ, קָעְנוּגָן!
אָוֹן טַוְפְּטָו זַי מִיר אָזָן, אַיְךְ וּוּלְזַי נִישְׁתַּאַבְּלָעָבָן.

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר. דַּי שְׁטָרָאָה, וּוּלְכָעָדַו וּוּסְטַ זַיְדַּ אַנְטָאָזָן,
וּוּטַ אַוְיךְ אַפְּאַרְדִּינְטָעַ זַיְן. דַּו הַאַסְטַ מִין פְּרִוְינְטְשָׁאָפְטַ צָו דִיר גַּעַד
וּוּאַלְטַ שְׁלָעַבְטַ בָּאַנוֹצָן.

מַעַדְיָאָס. דַּו בִּזְטַ גַּעֲוִוִוִינְטַ צָו גַּלְיוּבָן מִיר, אָ, קָעְנוּגָן. אַיְדַּ
פָּאַרְזְּוִיכָּעָרְ דִּיר, אַיְךְ הַאָבָּדָאָרְשָׁתְּ קַלְעָאַמְעָנְעָסְן גַּעֲזָגָט, וּוּלְכָעָר
אַיְזָוְלְיִידְעָרְ קְרוּבְ מִיר אָזָן פָּזָן דַּי קִינְדְּהִיטְיִאָרָן, אָזָן אַיְדַּזְיָעָל
פָּאַרְ אַיְם נִישְׁתַּבְּטַ בְּעַטְן, וּוּיְלַ עַרְ פָּאַרְדִּינְטַ דַּי שְׁטָרָאָה.

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר. אַיְךְ הַאָבָּבְעַנְיִיפְטָן פָּזָן דַּעַם פָּעָרְטַ בְּאַפְּרִוִּיטַ,
אַרְאַפְּגַעַנוּמָעַן אַיְאָךְ, וּוּאַסְטַ הַאָטְדָּאָס לְאַנְדָּר דָּעְרָדְיקָט. אַבְּעָרְ אַיְינָעָר,
וּוּמְעָן אַיְדַּרְ הַאָבָּדָאָרְשָׁתְּ אַנְפְּאַרְטְּרִוִּיטַ, הַאָטְדָּעַם יַאֲךְ נַאֲדַ שְׂוּעָד
רָעָרְ זַיְגַעְמָאָכָטַ, דָּאָס מַזְוַהְאָרְטַ בְּאַשְׁטְרָאָפְטַ וּוּרְעָן.

קַלְעָאַמְעָנְעָס (פָּאַלְטַ אַוְיךְ דַּי קָנוּגָן). אָ, קָעְנוּגָן!

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר. מַעֲדִיאָס, דַּו בִּזְטַ בְּאַלְעַבָּאָס דַּאָ, הַיִּים אַיְם
גַּיְוָן.

מַעַדְיָאָס. פָּאַרְלָאָזָן מִיךְ אַיְצְטָעֵר, קַלְעָאַמְעָנְעָס.

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר. דְּרוּוִיסָן הַיִּם אַיְם אַרְעָסְטָרָן.

קַלְעָאַמְעָנְעָס (שְׁטִיחַ אַוְיךְ אָזָן גַּיְטַ) צָו דַעַר טִירַ.

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר (אַוְעַקְעַזְעַנְזִיךְ זַיְדַ). וּוּאַרְטַ מִיר אַיְזָן וּוּאַסְטַ
אַיְינְגְעַפְאָלָן. אַיְךְ הַאָבָּבְעַנְיִיפְטָן גַּעֲזָגָט פָּאַרְ זַיְדַ, דַּי לִכְיִישָׁעָ
וּוּסְטַ, דַעַם טַעַמְפָלְ פָזָן צְעָאָסְמָאָצָן... דָאָס רַאַטְעֻוּטַ דִיר דִין קָאָפַ
אוֹן זִיכְעָרָטַ דִיר אַפְיָלוּ דִין שְׁטָעָלָעָ.

קַלְעָאַמְעָנְעָס (פָּאַלְטַ וּוּזְעַדְ אַוְיךְ דַי קָנוּגָן). אָ, זַוְן פָזָן צְעָאָסְ!

אַלְעָקָס אַנְדָּעֶר. דַעַר חַנִּיפְחַטְיִיטַלְ קָאָן דִיר נִישְׁתַּבְּטַ נַזְעָן, עַר
רוּפְטַ שְׁוֹן לִינְנַסְטַ אַרְוָסַ בְּיוֹ מִיר אַשְׁמִיכָל. אַבְּעָרְ בִּזְטַ דַאֲדַ גַּעַד

רַאַטְעֻוּטַ אוֹן וּוּסְטַ נַאֲדַ נִישְׁתַּפְאַרְוּוֹאָס.

קַלְעָאַמְעָנְעָס. דִין גַּנְאָד אַיְזָגְרוּסָן.

אַלְעָקָטָאָזָדָעָ אָנֵ דָעָר. זֹי אַיזֶׁ עַם קִינְמָאָל נִישְׁתָּגַעַעַן. צֹרוּ
בָּעָר אָוּן גְּנָבִים, וּוְעַכְעַה אֲבָבָן מִיְּנָעַ רַעֲנִירָנְסְפָלְעָנָעַר מִיר גַּעַשְׁטָעַרְטָמָ
מִיר פָּאַרְדָּאָרְבָּן, נִישְׁתָּאָוָסָגָנָד, נָאָר אָוָסָ צַוְּלָחָבָים וּוְעַל אַידָּ
דִּינְעַ זָונְדָ פָּאַרְזָעָן, צַוְּלָחָבָים, יָאָ, דִּינְעַרְטָרָה. דִּיךְ וּוְיל אַיךְ אָוִיסְנוּזָן
צֹרוּ דָעַם.

קַלְעָקָטָאָזָדָעָ אָמָעָסָמָ. בָּאַפְּעָלָל, אָ, גְּרוּסָעָרָקָעָנִיגָּא

אַלְעָקָטָאָזָדָעָ אָנֵ דָעָר. זֹי הָאָבָן מִיר הַעֲפָעַסְטִיאָנָעָן גַּעַטְוִיטָמָ, מִיְּוִין
גַּלְיוּבָטָסָן פְּרִיְינָט מִיר אָוְמָנְגָבָרָאָכָט, וּוְעַל אַיךְ אִים אַיְבָקִיָּוִיט
שִׁינְעָקָעָן אָוּן פָּאָר אַהֲלָבִגָּאָט אִים דָעַרְקָלָרָן. דָו קָעָרְסָט זִיךְ אָוָסָגָנָאָמָנוּ
עַנְיפָּטָן גְּלִיָּחָ, רִיוְוִיטָן וּוְאָסָשְׁנָעַלְעָרָ צֹרוּ דָעַם טָעַמְפָּלָ פָּוּן צַעַאָסָמָאָמוּן
איַן דָעַר וּוְיִסְטָעָ אָוּן קָרְגָּסָט אָדוֹיָסָ פָּוּן אַרְאָקָלָ דָעַם שְׁפָרָן, אָוּ העִיָּ
פָּעַסְטִיאָן זָוִי דָעַרְקָלָעָרָט גְּעוּוֹאָרָן פָּוּן דִּינְעַרְטָרָ פָּאָר אַהֲלָבִגָּאָט אָוּן
אוּבִגְעָנָנוּמָעָן גְּעוּוֹאָרָן זָוִי זְיָהָ, וּוְעַמְעַן אַיךְ הָאָבָן אַיְצָטָעָרָ דִּי יָאָרָן דָא
פָּאַרְלִינְגָנָרָטָ. נִיְּ אָוּן פִּירָ דִּיךְ וּזְאָקָ מִיר אָוָסָשְׁנָעַלְעָרָ אָוּן וּוְאָסָ
בָּעַסְמָעָרָ, אָוּן לְאָזָן מִיר דִּי עַגְעַפְתִּישָׁעָ בָּאַפְּעָלְקָדָרָוָןָ צָרוּןָ.

קַלְעָקָטָאָזָדָעָ אָמָעָסָמָ. פְּרִיְידָ מִיטָּ דָוָרָ, אָ, קָעְנִינָ! (אָפָּ)

אַלְעָקָטָאָזָדָעָ אָנֵ דָעָר. הַאֲהָאָחָ, וּוְעַל דִּינְעַרְטָאָרָאָשָׁטָזָוִין!
אָוּן אַין זְיָהָרָ נִאמְעַן וּוְעַט דִּיךְ זְאָךְ גַּעַשְׁעָן, הַאֲהָאָחָ! (אָ פִּיבָּעָרָ
פָּרָאָסָט גִּיְתָ אִיסְ דָוָדָ) וּוְיִסְטָמָט מְעַרְיָאָסָ, אַיךְ בֵּין אַבְּיָסָלָ קְרָאָנָקָ. שָׁוּן
נִעְכָּתָן בַּיְדָעְרָנָאָכָט הָאָבָן אַיךְ פָּאַרְשָׁפִירָט אַבְּיָסָ פְּכָבָרָ אָוּן דִּי נִאָכָט
איַן בָּאַדְ-צִימָעָרָ צַוְּגָעָרָאָכָט. דָאָךְ דָעַם נָאָנָצָן תָּאָגָן הַיְיָנָט הָאָבָן אַיךְ
דָעַם פְּכָבָרָ אַין מִיְּנָעַ בַּיְנָעַרְטָ גַּעַפְלָטָ. בָּעַסְמָעָרָ וּוְאָלָט גַּעַוּוּןָ,
וּוְאָלָט צֹרוּ דִּיךְ נִישְׁתָּגַעַעַן. אַכְבָּרָ אַיךְ הָאָבָן דִּיךְ נִישְׁתָּגַעַעַן
אַגְּטוּשָׁן. זָוִי וּוְיִסְטָנוּ מִיטָּ מִירָ פָּאַרְבָּהָיָנָגָעָן? אַיךְ שְׁלָאָגָ פָּאָרָ, מִיר
זָאָלָן אַין בַּיְנָדָלָעָךְ שְׁפִילָןָ, אָוּן וּוְעַרְטָסָפָרְלִירָטָ, טְרִינְקָטָ דִּי גְּרוּסָעָ
מָאָסָ.

מַעַדְיָאָסָ. בַּיְיָ דָוָרָ אַין דִּי גְּרוּסָעָ מָאָסָ אַשְׁטָרָאָפָּ, בַּיְיָ מִיר
איַן זָוִי אַבְּלָוִינְוָנָגָ. אַיךְ וּוְעַל זִיךְ בַּאֲמִיעָן עַפְטָעָרָסָ צֹרוּ פָּאַרְלִיָּרָן אָוּן
עַפְטָעָרָסָ בַּאֲשָׁטְרָאָפְּטָרְבָּאָלְיוֹנָטָ צֹרוּ וּוְעַרְןָ. (זֹי גְּיָינָן זִיךְ אַוְיָףָ דִּי בָּעַטְ
לְעַזָּה, שְׁפִילָןָ אָוּן טְרִינְקָעָןָ).

אַלְעָקָטָאָזָדָעָ אָנֵ דָעָר. הַאֲהָאָ... אַיךְ טְרָאָכָטָ, וּוְיל אָוּן דִּינְעַרְטָרָ

אלעקטאודער אוּן דיאגונעט

עם אויפגעמען... זוי האבן אים בי מיר צונגענו מען... פארוואס האבן זוי עס גנטאו, מעדיאס?

מ ע ד י א ס. דעם זין פון זיינער מעשים האט נאך קינער נישט דורךנעדרונגנען.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. אפט דאכט מיר, איך פארשטי זוי גוט.

מ ע ד י א ס. יא, דו ביזט זוי איזוי נאענט.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. זוי האבן מיך געוואלט באשטראפן.

מ ע ד י א ס. א, קעניג!

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. זוי האבן מיך ארייסגעשיקט צו טאן א זאָד, וואס זוי האבן אפנעלאלטן, איך בין זיינער אויסגעווילטער געווען. זוי נען זוי געווען מיט מיר, איזוי לאָנגן ווי איך בין געאנגען פארויאס אוייפ דעם וועיג, וועלכַן זוי האבן אַנְגַּעֲצִיכְּבָּן. ווען איך האָב זיך אומגעקערט צוֹווַיֶּק קעַנְגַּן מיין איינגענען אָזְנַז זיינער ווילן, האָבן זוי אַוְּפַעַתְּהָרְט צוֹ זיינ ער מיט מיר. איך זעעס קלָאָר, זונט איך בין דעם היפאָזִים נישט אַרְבִּעְנָגָנָגָנָען. אַבָּעָד פָּאָרוּאָס האָבָן זוי מיר העפָּסְטָיאָנָעָן אָוּעָך געונמען?.. איך האָב פִּיבָּעָר, מעדיאס!

מ ע ד י א ס. דו זאָלְסְטַּדְּךְ לִיבָּרְפָּאָרְלוֹרְן, זוי געווינען. די גרויסע מאָס קָאָן דעם פִּיבָּעָר העלְפָּן.

א ל ע ק ס א נ ד ע ר. איך קָאָן נִישְׁתְּהָלְפָּן, איך בין געווינער... בין עס שטעהנדיך געוווען... בין דעם אַרְבִּעְנָגָנָגָנָה אַיְבָּרְעָן היפאָזִים... בין העפָּסְטָיאָנָס טוֹיטָט... מײַן גַּרְעַטְעָר פָּאָרְלוֹסְטָט... פָּאָרוּאָס האָבָן זוי אָיז בֵּין מיר צונגענו מען?.. אָיז זיינ לְוִיה נִישְׁתְּ גַּשְׂרִיעָן... גַּעֲנָעָמָן...

מעדיאס?

מ ע ד י א ס. די וועלט האט נאך אַזְוִינְס נִישְׁתְּ גַּעֲזָעָן. אַלְעַקְסָאַנְדָּר. צָעַן טוֹיזָוָנָט טַאַלְעָנָטָס האט זיך געפאָסְט... אַיז נִישְׁתְּ דָעַר גַּעֲבָוִי, אַוְּיָף וועלכַן עַד אַיז פָּאָרְבָּרְעָנָט גַּעֲוָאָרְן, רַיְזִיך הוֹיך גַּעֲוָעָן?.. גַּעֲנָטָעָר צַוְּ דַי גַּעֲטָעָר... דָא האָט אַר אַיְינְרָקְבָּן!.. עַד האָט אַוְּיָף זיינ שִׁוְּטָעָרְהַוִּין נִישְׁתְּ גַּשְׂרִיעָן... עַס טַרְיוּסְלָט מִיד, מעדיאס.

מ ע ד י א ס. דו רעדסט פון דעם טוֹיטָן אלְּגָן.

אַלְעַקְסָאַנְדָּר. אָזְן טְרָאָכְטָמָן פון אִים נאך מָעָר. איך ווּעָל

לאוון טעטפל בויען איזן זיין נאמען. טעטפל פאר דעם האלביגאטט העפעטיאן, וועלכער איזן אלעקסאנדרטס געליבטסטער פרוינט געווען. מען זאל קרבנות בריגנען אים, וואס איזן אליזן געפאלן אַ קרבן. יאָן אַ קרבן פאר מיר, וועלכן די געטער האבן נאָך ביזקומען נישט געלאנט אַדער נישט געוואָלט. מעדייטס, איך פֿוֹל אַיזט אַזוי הײַט.

מע דיאָס. האָסט אַנגעהוּבִין פֿאָרְלִין מֵיר צוֹ אַפְּט. אַלְעַקְסָאַנְדָּרָה. הָאָ צְעוֹרֶשֶׁת גַּהֲאַלְתָּן אַיזן גַּעֲוִוִּינְעָן. אַיצְטָעָר פֿאָרְלִין אַיך אַלְעַז. מע דיאָס. איך בין דֵּיר די גַּרוּסָעָמָס מַקָּנוּן. האָפְּנְטְּלָעָר גַּעֲוִוִּינְסְטוּן וַיַּדְעָר בָּאָלָד.

אַלְעַקְסָאַנְדָּרָה. דָּאס וּוּט גַּעֲוִוִּיס גַּעֲשָׁעָן. אַיך בין גַּעֲוִוִּינְעָר בָּאָלָד. העפעטיאן ווערט האָלְבִּיגְאָט אַיזן ווער באָלָד גַּעֲוִוִּינְרָה... נֵין, ווּדְעָר האָב אַיך פֿאָרְלִין... אַלְזָאָן, די גַּרוּסָעָמָס... זַי אַיז שְׂוִין באָלָד צוֹ גַּרוּסָעָמָס... אַצְטָמָז אַיך זַי אַזְעִיט גַּעֲוִוִּינְעָן... מעדייטס, אַיך מוֹז גַּעֲוִוִּינְעָן... אַיך ווּלְדִי אַרְבָּעָט עַנְדִּישָׁן, זַי ווּרְעָן האָב זַי אַנְגַּעַחֲוִיבָן... די פֿלְעָנְעָר זַיְינְעָן גַּרוּסָעָמָס... אַיך גַּעֲרָעָטָר, גַּרְעָסָטָר, אַרְאָכְיָעָט, דָּערְנָאָך צְוִירָק צוֹ אַינְדִּיעָן... אַיך ווּלְדִי אַרְבָּעָט דָּעם הַיְּאָזִים, דָּעם גַּאנְגָּעָס אַיזן ווּלְכָעָט טִיכָּן נָאָך... זַי ווּלְלִין מֵיר מִין ווּלְלִין מַעַר נִישְׁט בָּרְעָכְן! ... אַיך האָב עַמ זַי בָּאָזְוִין, ווּעַן זַיְיָן האָב נִישְׁט גַּעֲוָאָלָט דָּערְלָאָזָן, אַיך זַאל די אַינְוָאָלִידָן אַזְעָקְשִׁיקָן אַחֲיִים נָאָך מַאְקָעָדָנִיעָן... אַיך ווּט מִין ווּלְלִין מַעַר נִישְׁט בָּרְעָכְן! אַיך ווּלְלִט נִישְׁט דָּוּנָעָן מֵיר, אַיך דָּאָרָף נִישְׁט אַיְיָעָר דִּינְסָט. אַיך האָב אַ צְוִוִּיטָע אַרְמָיו מֵיר אַנְגַּעַנְרִיט, פָּוּן פֻּרְעָשָׁר, מַעְרִידָעָר אַיזן אַלְעַנְדְּרָעָ אַזְוַיָּטָן. האַחָהָאָה! ... זַיְיָן האָב זַיְיָן גַּעֲבָוִין, אַוְיָה די קָנִי פֿאָר מֵיר גַּעֲרָאָכְן... אַיצְטָעָר ווּלְדִי אַיך די ווּלְלִט דָּערְאָכְבָּעָר... אַיצְטָעָר דִּינְגָּט קוּנָעָר מֵיר נִישְׁט צְוִירָק... אָה, פֿאָרְלִין... די גַּרוּסָעָמָס אַהֲעָר! (טרוּנְקָט אַוּס אַזְעָט זַיְיָ אַוְיָך דָּעַרְשָׁאָקָה). מעדייטס, וואס אַיז דָּאס גַּעֲוִוִּין?

מע דיאָס (מייט שָׁרָעָה). וואס אַיז דֵּיר, אָ, קָעְנִינְגָּה? אַלְעַקְסָאַנְדָּרָה. וואס אַיז עַס גַּעֲוִוִּין? אַיז די עַרְד נִישְׁט אַזְוּעָק פָּוּן אַנְטָעָר מֵיר? מֵיר שְׁוּוֹנְרָלְט, מעדייטס, אַיז נִישְׁט פָּוּן זַיְיָן. אַיך בין נִישְׁט שִׁיכָּר, נֵין, אַיך ווּוּס עַס נָאָך פָּוּן אַנְקָזָאָרָכָאָסָעָט לְעָרָע... אַבָּעָר מֵיר שְׁוּנְדָלְט, שְׁוּנְדָלְט... אַיז הַיָּם אַיז מֵיר, אַיך ברָעָן... לְוָפְט, מעדייטס, לְוָפְט! ... ? עַש מִיחָה, רֹופָה דָּעם הַיְּלָעָר!

אלעקטאנדער אוּן דיאגונעס

מעדי אַס (צָו דֵי טְרָאַבָּאָנוֹן). שטויות דָאַר נִישְׁתָּה, וְוי פָאָרֶד
אלעקטאנדער שאָל! לְוִיפְט אָוּן روֹפְט דָעַם היַלְעָר!
אלעקטאנדער. נַיְן, אַיך נַי צָו מִיר אָוּן בעט... אַנטְשָׁוָל
דִיק, מְעַדְיאָם, וּוֹאָס דָעַר אָוֹנוֹט אָיוּן נִישְׁתָּה אָוְסָנָפָאָלָן, וְוי דַו הָאָסְטָ
זַיך גַּעוֹוָאָונְטְשָׁן. אַיך וּוֹאָלָט נַאֲדָר לְיִנְגְּדָר מִיט דִיר גַּעַשְׁפִּילְטָן... פָאָרֶד
וּוֹאָס קַוקְפְּטוֹ אָזְוִי פָאָרְלָאָרָן? מִיר אָיוּן שְׁוִין בַּעַסְטָר... אַוד קָאָן נַאֲדָר
איַינְמָאָל מִיט דִיר, אַיְידָעָר אַיך נַי אָוּוּקָע...
מַעַד יְאָס. קָוָם דָאַך לְיִכְבָּר גְּלִיּוֹן.

אלעקטאנדער. בִּזְוּט מִיר דֵי גַּרוֹיְסָע מָאָס מְקָנָא? נַאֲדָר
נַאֲדָר אַיְן מַאְל דֵי בִּינְדְּלָעַךְ וּוֹאָרְפָּן אָוּן דָאָן אַ גּוֹטָע נַאֲכָטָן... פָאָרֶד
שְׁפִּילְטָן!... צָוּם לְעַצְמָן מַאְל דֵי גַּרוֹיְסָע מָאָס... (טְרִיקְט אָוּן לְאָזָט דָעַט
בַּעַכְעָר אַרְוִוִּיס פָוּן האָוט). מְעַדְיאָם, וּוֹעַטְט פָאָר מִיר מַקְרִיב זַיְן צָו
די גַּעַטְמָעָר...

דִּין

זעקסטע סְצִיעָנָע

אלעקטאנדער שְׁלָאָפְּצִימָעָר אַיְן דָעַט שְׁלָאָס פָוּן בְּבָל. — אלעקט
טאָנְדָעָר לִיגְט אָוִיך זַיְן בעט. פִּילִיפְט דָעַר היַלְעָר, מְעַדְיאָס, קָעָנָאָס
אוּן נַאֲדָר אַסְטָן גַּעַנְעַרְאָלָן זַיְינָעָן פָּאָרְזָאָמְלָט לְעַבְנָן בעט. פָוּן
דרוֹטָן דְּרוֹיְגָט אַרְיָוָן דָעַר רַעַשׂ פָוּן דָעַר מַקְעַדְזָאָנִישָׁעָר אָרָומי.

פָּעָרְדִּיךְ אָס (קָוָם אַרְיָוָן אוּן וּוֹנְדָט זַיך אָיוּן גַּעַפְּלִיסְטָעָר
צָו פִּילִיפְט, מְעַדְיאָס אוּן קָעָנָאָס). דִי סָאָלְדָאָטָן פָאָרְדָּעָן, מַעַן זַאל זַיְן
אַרְיְינְלָאָזָן. זַיְיָ וּוֹילָן זַעַן דָעַט קָעְנִיגְפָּאָר זַיְן טּוֹיטָן.
מַעַד יְאָס. (מִיט גַּעַוְוִין). וְוי שְׁרַעְלָעָר אַיְן דָאָס וּוֹאָרטָן!
(גַּעַוְוִין צָוִישָׁן דֵי גַּעַנְעַרְאָלָן).

פָּעָרְדִּיךְ אָס. וּוֹאָס זַאלָן מִיר טָאָן, פִּילִיפְט? זַאלָן מִיר דֵי
סָאָלְדָאָטָן אַרְיְינְלָאָזָן? זַיְיָ זַיְינָעָן בִּיְזָן אוּוֹפְּגָעָרְגָּטָן. זַיְיָ דָרָאָעָן
גַּעַוְאָלָט צָו גַּעַבְּרוּיכָן.

פִּילִיפְט. אַיך גַּלְוִיבָן, אַים אָיוּן שְׁוִין אַלְאָן אַיְינָס.

פָּעָרְדִּיךְ אָס. וּוֹעַט דָעַר גַּעַרְוִישָׁ אַים דָעַן נִישְׁתָּה שַׁאֲדָן?
פִּילִיפְט. שַׁאֲדָן וּוֹעַט עַר זַיְכָּעָר נִישְׁתָּה. דָעַר קָעְנִיגְפָּאָר זַיְן

שפראכלאז באָלד פֿוַר אָוּן צוֹוָאנְצִיךְ שְׁטוֹנְדָּן. אַיךְ ווַיַּסֵּת צּוּמָּאָלֶל, צִי עַר הָעָרֶת אָוּנוּ אָוּן פָּאָרְשְׁטִימִיט. פִּילִיכְט וּוּעַן דַּי סָאָלְדָּאָטָן וּוּלְלָן אַנְהַהִיבָּן דָּוּרְכְּצָוְנִיּוֹן פָּאָרְבִּי זְיַין בָּעַט, וּוּטַע עַס אַים צְוִירִיךְ צַו זְיַין בָּאָוּוֹאָסְטוּזִין בְּרִינְגְּנָעַן.

פָּעָרְדִּיךְ אָס (צַו דַּי טְרָאָבָּאָטָן בַּיְּ דַעַר טִיר). עֲפַנְתְּ אַוְוָה טּוּיְעָן אָוּן טִירָן, לְאַזְטַּחַת אָרְיִין דַּי אַרְמִיּוֹן. (דַּי טְרָאָבָּאָטָן גִּיבָּוּ אַיְבָּעָד דַעַס בָּאָפָּעַל אַיזְטַּעַס צְוּוִיתְוָן צִימָעָר).

מַעַד יְאָס (צֻום הַיְלָעָר). אָוּן וּוּעַן עַר זָאָל קְוָמָעָן צֻום בָּאָז וּוּסְטוּזִין, אַיזְטַּחַת פָּאָרְאָן נָאָךְ הַאָפְעָנוֹנָג?

פִּילְיָהָפָּ. הַאָפְעָנוֹנָג — דַּי זָאָל שְׁטָעָנְדִּיק זְיַין.

קָעָנָאָס. פִּיטָּאָן אָוּן סְעָלְוִיקָאָס קָאָנְעָן נָאָךְ פָּוּן מְעַמְּפָלְ פָּוּן סְעָרָאָפִּים בְּרִינְגְּנָעַן דַּי רְפָוָה.

פִּילְיָהָפָּ. וּוּעַן דַּי גַּעַטְמָעָר זָאָלְן וּוּלְלָן...

מַעַד יְאָס. אָוּן דִּיְוָן קְוָנְטָט רְיוֹכְטָט שְׁוִין מַעַר נִישְׁטָט אַוְוָים?

פִּילְיָהָפָּ. אַיְנָמָאָל הָאָט זַו אַוְיסְנָגְרִוִּיכְט — וּוּעַן אַיךְ הָאָב אַים

איַן צִיצְּלִיעָן פָּוּן אַכְעָרָאָנָם הַעַנְתָּמָט אַרוּוּסְגָּרְיוּזָן.

מַעַד יְאָס. אַכְבָּר אַיְצְטָעָר! אַיְצְטָעָר! (סָאָלְדָּאָטָן וּוּשָׁוּן אַרוּזָן)

פָּעָרְדִּיךְ אָס (איַילְעָט זַיְוָן תְּקָנְגָּנוֹן). נִיּוֹן, בָּאָזָאָפָּנָט דָּאָרְפָּן זַיְוָן גַּעַוְוִים נִישְׁטָט אַרְיִינְקָוְמָעָן! (צַו דַּי סָאָלְדָּאָטָן אַיזְטַּעַס גַּעַלְיִיסְטָעָרְטָאָן).

לִיְגָּוֶט אַיְיעָרָע וּוּאָפָּן אַפְּ אָוּן נִוְתָּט נִשְׁטָט אַיְן פָּאָלְאָנְקָס - אַרְדָּעָנוֹנָג.

אַיְינְצִיקְוָוִין, אַיְנָעָרָה הַינְּטָעָר דַעַם אַנְדָּעָרָן, וּוּטַע אַיךְ פָּאָרְדָּר דַעַם בָּעַט פָּאָרְבִּיְמָאָרְדִּשְׁרָן, אָוּן נִוְתָּט אַרוּסָם פָּוּן יַעַנְעָר טִיר אַנְטָלְעָן). (דַעַר

בָּאָפָּעַל אָוּן דַי וּוּאָפָּן וּוּטַע אַיְבָּוּגְעָגָנָבָן פָּוּן דַי פָּאָרְוָסְטָעָס סָאָלְדָּאָטָן צַו דַּי הַינְּטָעָרָה. דַעַר פָּאָרְבִּיְמָאָרְדִּשְׁרָה הַיְבָּשָׂת זַיְד אָן. דַי סָאָלְדָּאָטָן

גִּיאָעָן מִיטַּדְיָה אַוְגָּגָן גַּעַוְוָנְדָט צַוְּתָּאָגְזִיקָּן קָעָנִיגָּה. בִּיחַט בָּעַט פָּאָרְדָּר לְאַגְּנָגְאָמָהָרָן זַיְדָעָן שְׁרִיט אַוְיָהָבָן קָלִינְעָרָה סְעָקוֹנְדָעָן אָוּן גִּיאָעָן וּוּיְטָעָר

אוּן אַרוּסָת זָוָרָן דַעַר אַנְטָקְעָגְנוֹזְיָקָעָר טִיר).

דַי עַרְשָׁטָע סָאָלְדָּאָטָן (צּוֹקְמוֹנְדִּיקָה צֻום בְּעַט מִיטַּ אָנוֹן גַּעַרְקָטָע וּוּנְסָטָע גַּעַזְיִיכְטָעָר, קָוָקָנוֹ זַיְד אַיזְטַּחַת אַיזְטַּחַת אַלְעַקְסָאָנְדָּרָה, אָוּן רַוְפָּן צַו צַו דַי, וּוּאָס הַינְּטָעָר זַיְד, אַיזְטַּחַת פְּרִיְזִיקָּן גַּעַלְיִיסְטָעָר): עַרְשָׁטָע!

— דַעַר קָעָנִיגָּה לְעַכְתָּ! — עַר הַאָלָט דַי אַוְגָּגָן אַפְּן! — עַר

ווינקט אויך מיט די ברעמען ! (די בשורה ווערט איבערגעגעבען פון מול צו מוויל. אין זוויסטן ברעכט באלאד אויס אַ פרײַד-גאנשטיין. די געוויכטער פון די וויטנער אָנטומען-זִקעַ סָלְדָאַטַּן זֵינַען שׂוֹן נישט אֶזְוַי שְׁרוֹסְטַּן, אֲבָעָר אַ סְדַּן פון די סָלְדָאַטַּן ווַיְוָנוּן). מעדי אַס (צ'ו פִּילִיפּוֹן). אַקָּרְנָאַנְיָעַר, אַיך מערק אָן ענדערונג אַין זַיְן גַּעֲזִיכְתָּן.

קָעַנְאַס. גַּעֲטַעַר, עַמְּ אַיְזָן בָּאוּוֹאַסְטוּזִין אַין זַיְנַע אַוְיַן !

פָּעַרְדִּיְקָאַס. עַר בָּאוּוּנְגַּטְן זַיְךְ !

פִּילִיפּוֹן (שטייט אַזְמַע אַ פָּאַרְפִּינְסְּטָעַרְטַּן גַּעֲזִיכְתָּן). אַים, אַין טְרַעַט אַפְּ מִיחַט אַ פָּאַרְפִּינְסְּטָעַרְטַּן גַּעֲזִיכְתָּן). מעדי אַס. אַקָּרְנָאַנְיָעַר, פָּאַרְוֹאָס בִּיזְטוֹ נִישְׁטַט פְּרִילְעַבָּר גַּעֲזִיכְתָּן ? פָּאַרְוֹאָס בִּיזְטוֹ גַּאר פָּאַרְפִּינְסְּטָעַרְטַּן ?

פָּעַרְדִּיְקָאַס. וּוֹאָס האַסְטָו בָּאַמְּרַקְטָה ?

פִּילִיפּוֹן. עַמְּ אַיְזָן ווַיְטַקְיָה אַין זַיְנַע אַוְיַן. (עַר אָנוּן די גַּעֲנַע). רָאַלְן פָּאַרְטִּיףּוֹן זַיְךְ אַיְזָן טְרַנְּסְטַּן גַּעֲלִילְעַטְּרַטְּרַעְרַע).

די אַגְּנַעַנְעַם (זַיְנַע גַּעֲלַעַטְּוֹט, דְּשָׂרְשִׁינְיַט פָּאָר זַיְן בְּעֵטָה).

אלעקסאנדר (שטעטל אָן אויך אַים זַיְן בְּזִיק). די אַיְזָן גַּעֲנַעַם ? וּוי בִּיזְטוֹ אַרְיִינְגְּעַטְּמַעְן ? אַיך הַאָב דָּאַךְ אַנְגַּעַזְאַמְּטָמַעְן מַעַן זַאַל דִּיר נִישְׁטַט אַרְיִינְלָאָזְן).

די אַגְּנַעַנְעַם. דו האַסְטָו דָּאַךְ גַּעֲשִׁיקְטָה נַאַךְ מַוְּרָה.

אלעקסאנדר. אַיך הַאָב נַאַךְ דִּיר גַּעֲשִׁיקְטָה ? .. אַיך גַּעַנְעַם ?

דעַנְקַע עַפְעַט נִישְׁטַט ... פִּילִיכְטַּן ... וּוֹאָס אַיְזָן לְאַמְּטַעַרְטָן ?

די אַגְּנַעַנְעַם. בֵּין נִישְׁטַט גַּעֲקֻומָּעַן זַוְּכוֹן. דו שְׁטָאַרְבָּסְטַּט דָּאַךְ סִיּוּוּיְסִיִּי.

אלעקסאנדר. בִּיזְטוֹ זַיְכָּעַר ?

די אַגְּנַעַנְעַם. ווַיְסִטְטַט עַמְּ דָּאַךְ אַלְיוֹן. אַין אַיך בֵּין גַּעֲקֻומָּעַן צַו שְׁטָאַרְבָּן דָּא מִוְּטַדְּרָה.

אלעקסאנדר. קָוָם, לִיגַּן זַיְךְ צַו לְעֵבָן מַוְּרָה.

די אַגְּנַעַנְעַם. אַיך ווֹיל שְׁטָאַרְבָּן, וּוי אַיך הַאָב גַּעֲלַעַבְטָן. (צִיט זַיְךְ אַוְיַף דָּאַרְטַּבְּדַע בַּיְּ דָאַר זַיְטַט פָּוֹן בְּעֵטָה).

אלעקטאנדער אוון דיאגונעעס
מייטן געזיכט צו דער זעלביינער דיאגונעעס. (זרויט זיך צו
דייאגונעעס. איך בין געלביבן איך. קאנסטו עם אויך זאנן
פונ זיך?)

אלעקטאנדער אויך איד בין געלביבן איך.
הו אונעס. ביזטו ערעלער מיט זיך, אלעקטאנדער?
אלעקטאנדער. איך בין ארויס מיט א גראיסן ציל פאָר
מיינע אויגן. דער ציל איז געווען אלעקטאנדער. אים בין איך טרי
געלביבן.

דייאגונעעס. בייז דעם היפאָזִים.
אלעקטאנדער (וואויש אוו). פאַרוואָס האָסְטו מיך דאס
דעַמָּאנַט?

דייאגונעעס. דער חשבון מוז זיין פינקטלעך.
אלעקטאנדער. ווען איך וואָלט נאָך געלעבט...
דייאגונעעס. דאס מוז מען אין אַנְהֵיב וועג געדענקיין.
אלעקטאנדער. ווען איך וואָלט אלט געווארן...

דייאגונעעס. דער טויט איז אונזער שטעהנדער באָנְגִּיטָּעָר,
מווע אונזער אַרְבָּעָט יעדן טאג זיין אַפְּגַּעַטָּן.

אלעקטאנדער. ווי אָלט ביזטו, דיאגונעעס?

דייאגונעעס. ניינציך יאה.

אלעקטאנדער. ווען איך ווער איזו אָלט!
דייאגונעעס. און איך וואָלט זיך פֿאָרְפּוֹלְט, מיינס דערגרויכט,
ווען איך שטארב אין דינגע יאָרֶן.

אלעקטאנדער. ווען איך לְעֵב ניינציך יאָר!

דייאגונעעס. וואָס וואָלט דאן געווען?

אלעקטאנדער. איך וואָלט צווערט דערענדיקט, וואָס איך
האָב אַנְגָּעָהִיבָּן, און דערנאָך דאס אַפְּגַּעַטָּן עַנְעַנְעַט פֿאָרְשְׁטָאָרְקָט, פֿאָרְ
פֿעַסְטִיקָט. איך וואָלט די וועלט פֿאָרְאַיְינִיקָט, און זיך וואָלט געלביבן
אייניק.

דייאגונעעס. הא! דו וואָלטסְטָט די וועלט פֿאָרְאַיְינִיקָט —

מענעלעך, דו וואָלטסַט געווֹאָרֶן קענִיג פֿוֹן דֿעֶר גַּאנְצֶעֶר וּוּלְטֶט. אַיּוֹנִיך
אֲבָעֵד וּוּאַלְטֶט זַי נִישְׁטָט גַּעַוְּאָרֶן אָוֹן זִיכְּרָנָה גַּעַלְבִּיבָּן.

אַל עַק סַאַנדְעָר. פְּאַרְוּאָסַט רַעֲדַסְטָוָה אָזוֹי זִיכְּרָעָר?

דִּיאָגָעָנָעָם. דו וּוּוִיסְטָט עַס דָּאַךְ אַלְיָוִן. אַ קְלָאנְגָּה אַחַת זַיְד
פָּאַרְשְׁבָּרוּיטָן, אַ פָּאַלְשָׁעֶר קְלָאנְגָּה, אָז דו בִּזְוּת טּוּוִיטָן, אָוֹן גְּלוּיְיךְ זַיְנוּן
אַלְעָלָע דִּיְוָנָע פָּאַרְטְּרָעַטָּה, וּוּאָסַט זַיְנוּן דִּיְוָנָע יוֹרְשִׁים, זַיְוּן וּוּלְדָע
גַּעַוְּאָרֶן.

אַל עַק סַאַנדְעָר. דַּעֲרְפָּאָר הַאָב אַיךְ דִּיְוָן לְאַנְגָּה לְעַבְּן גַּעַד
דַּאַרְפָּט הַאָבָּן, אָוֹן אַלְיָזָן צַו בְּאַפְּעַסְטִיקָן.

דִּיאָגָעָנָעָם. אָוֹן וּוּעָן דו וּוּאַלְטָסַט צַוְּיוּיָה מָאַל אָזוֹי אַלְטָעָד גַּעַד
וּוּאָרֶן וּוּי אַיךְ, דו וּוּאַלְטָסַט עַס דָּאַךְ נִישְׁטָט דִּעְרְגְּרוּוֹיכָטָן. דו וּוּאַלְטָסַט
דִּיְ מַעְנְטָשָׁן נִשְׁטָט אַיבְּעַרְגְּעַמְאַכְּטָה אָוֹן הַאָסְטָה זַיְד אַלְיָוִן דַּעֲרְוּוֹילְ פָּאַרְ
לָאָרֶן. הַאָסְטָה זַיְד פָּאַר אַ גַּעַטְעַרְזָוָן גַּעַלְאָזָט דַּעְקְלָעָרָן...

אַל עַק סַאַנדְעָר. צּוּלִיב מִין גְּרוּוֹסָן צִילָּה.

דִּיאָגָעָנָעָם. דַּיְ פַּעַלְקָעָר גַּלְוִוְּבָן בְּלִוְּוִין, וּוּאָסַט זַיְד אַלְיָוִן דַּעַרְ
קְלָעָרָן. פְּאַרְוּאָסַט הַאָסְטָה נִשְׁטָט אַפְּנָעוֹאָרָט, זַיְד אַלְיָוִן זַיְוּן אַין דִּיר
נַאֲטָמָז זַוְּן אַנְטְּפְּלָעָקָן? דַּעְמָאַלְטָה וּוּאַלְטָסַט עַס גַּעַוְּאָרֶן, כַּאֲטָשׁ דו
וּוּאַלְטָסַט גַּעַשְׁטָאָרָבָן.

אַל עַק סַאַנדְעָר. אַיךְ הַאָב נִשְׁטָט גַּעַוְּאַלְטָה קִיּוֹן אַנְדְּרָעָר
וּוּרָן. אַיךְ הַאָב זַיְד נִשְׁטָט פָּאַרְלָאָרָן.

דִּיְ אַגְּעָנָעָם. הַאָסְטָה נִשְׁטָט גַּעַמְעַרְקָט אַיְן זַיְד, אָז דו הַאָסְטָה
גַּעַנְיִיגְט אַלְיָזָן מַעְרָאָן דַּעְסְּפָאָט צַו וּוּרָן? הַאָסְטָה עַס גַּעַוְּוִים גַּעַמוֹזָת
צּוּלִיב דִּיְוָן גְּרוּוֹסָן צִילָּה. בִּזְוּת צּוּלִיב אִים אַוְיָד פּוֹנְחִינְטָעָרְדוֹן
מַעְרְדָּעָר גַּעַוְּאָרֶן.

אַל עַק סַאַנדְעָר (קְרֻעְכְּצָט אָוֹרָה). זַיְד הַאָסְטָה נִשְׁטָט רַחֲמָנוֹת
פָּאַרְמָעְנִיאָן אַיְן זְבָרוֹן מִיר צַו בְּרַעְנָגָן!

דִּיאָגָעָנָעָם. דו בִּזְוּת אַרְוִוִּים מִיטָּדָעָם גַּוְּטוֹן וּוּלְיָוִן זַעְלְבָּסָּה
בָּאַהֲרָשָׁט צַו זַיְוּן אָוֹן בִּזְוּת בְּלִוְּוִין זַעְלְבָּסָהָרָשָׁעָר גַּעַוְּאָרָן. דו הַאָסְטָה
מַעְסְּקוּיָּת גַּעַלְיִיכְטָה אָוֹן זַיְד, צַו וּוּאָסַט דו הַאָסְטָה גַּעַרְבָּאָכָטָה: אַ גַּאֲלָעָנָר
טְרָאָן, קְלִיּוֹדָוָגָן פֿוֹן הַעֲכָסְטָעָר פְּרָאָכָטָה, פִּינְגָּה הַוְּנְדָעָרָט פְּרָטְשִׁיעָ טְרָאָן
בָּאַנְטָן אַיְן פְּרוֹפְּרוֹר אָוֹן זַיְד, אַוְמַצְיָאַלְקָעָד דִּינְעָר אָוֹן הוּיְפָלִיָּת אַיְן

נאָלֵד אָוּן זילבעָר אָוּן פֿאַרְשִׁידָעָנָע פֿאַרְבָּן. דָו האָסְט גַּעוֹוָאַלְט זַיִן פֿעַסְט אָוּן בִּזְמַת גַּעוֹוָאָרָן אָן אַכְּוֹר אָוּן אַ תְּלִיּוֹן. וּוֹאָס אָיוּ דָעַר צַיִל, וּוֹאָס וּוֹעֶרט דָעַרְגִּוִּיכְט מִיט אַזְעַכְעַ מִיטְלָעָן?

אַל עַקְס אַנדְרָה. אָ, מַיִין צַיִל אָיוּ שִׁיּוֹן, מַיִין צַיִל אָיוּ גְּרוּוּם. דִי וּוֹעֶלֶט צַו רַאֲטָעוּעָן! דִי וּוֹעֶלֶט צַו רַאֲטָעוּעָן פֿוֹן אַיר צְרוּסְנְקִיט אָוּן צְמוּדְלְטִיקִיט, דִי מַעֲנְטִישׁן גַּלְיְלָעָר צַו מַאֲכָן דָוָך אַ העֲבָרִין בְּאָגְרוֹף פֿוֹן לְעָבָן, דָוָך אַ גַּרְעַסְעָרָר לְעַבְנְסְכָאִיאָוָן. דָו בִּזְמַת לְעַבְנְסְפֿאַרְנִינְעָר, דָו פֿאַסְכָּאוֹוָאַיְ��ָעָר, דָו שְׁמַאְטָעַסְטְּרָעַגְעָר!

דִי אַגְעַנְעָם. אַיר האָב גַּעוֹוָאַיְ��ָט אָין אַ פָּאָם, גַּעַטְרָאָן שְׁמָאָץ טַעַם, דָאָס וּוֹאַסְעָרָקָעָנְדָל, וּוֹאָס דָו האָסְט בִּיִּ מִיר גַּעוֹעָן, האָב אַיר צְוּבְּרָאָכָן, וּוֹיְל אַיר האָב אַוִּיסְעָפְּנוּעָן, אָז אַיר קָאָן מַיִין וּוֹאַסְעָר אַנְשָׁעָפָן מִיט דָעַר הַאָנְט, אַכְּבָר אַיר בֵּין נִישְׁתָּמָעָן גַּעוֹעָן קִיּוֹן לְעַבְנְסְפֿאַרְנִינְעָר. אַיר האָב גַּעַלְיבְּט דָאָס לְעָבָן נִישְׁתָּמָעָן וּוֹיְנִיקָעָר פָּאָר דִּיר. אַיר האָב לְבִכְעַהָאָט דִי זָוָן בִּיְתָאָג, אַכְּבָר אַיר דִי נַאֲכָט הַאָט גַּעַהָאָט פָּאָר מִיר אַיר רִיאָיָן. אַ שִׁיְּנַעַן בְּלוּם הַאָט מִיךְ גַּעַקְאָנְט אַנְצָיְקָן מִיט אַיר אַנְבָּלִיק אָוּן אַיר גַּעַרְזָן. אַךְ האָב הַנְּאָה גַּעַהָאָט פֿוֹן דָעַם טִיְּר אָוּן זַיִן גַּעַמְוָרְמָל. אַיז אָן דָעַם אַלְזָן וּוֹיְנִיקָעָר לְעָבָן? וּוֹאָס האָב אַיר מַעַר גַּעַדְאָרְפָּט דָאָס לְעָבָן צַו בְּאַיְאָעָן? אַיר האָב דָאָס גַּרְוּסָעָן לְעָבָן פֿוֹן דָעַר נַאֲטוֹר אָין זִיךְ אַרְיְינְגָעָנוּמָעָן, אָוּן מִיט פּוֹלָעָהָוִינְפָּס חַכְמָה אָוּן וּוֹיְסָן אָין זִיךְ אַרְיְינְגָעָשָׁעָט. האָסְט דָעַן מַעַר דָעַרְגִּוִּיכְט מִיט אַלְעַדְיוֹנָעָן שְׁלָאָכְטָן אָוּן מִיט דָעַם נַאֲגָנָעָן בְּלֹוְטְפֿאַרְגָּאָס? אָוּן וּוֹעַסְטוּ נַאֲךְ מַעַר בְּלוּטָהָפָאָרְגִּים, דָעַרְגִּוִּיכְן וּוֹעַסְטוּ נִישְׁתָּמָעָן. פָּאַרְלִין פִּילְיוֹיכְט דָאָס כִּיסְּלָה, וּוֹאָס דָוְסָט דָעַרְגִּוִּיכְט. אַ גַּלְקָסְפָּאָרְדָּר, וּוֹאָס דָוְסָט אַזְעַכְעַ מִינְג!

אַל עַקְס אַנדְרָה (וּוֹיְנִיט אַזְיָּה). נִיּוֹן, אַיר וּוֹיְל נִישְׁתָּמָעָטָהָן!

דִי אַגְעַנְעָם. מִיךְ אַרְטָט נִישְׁתָּמָעָט, אָז אַיר שְׁטָאָרָב.

אַל עַקְס אַנדְרָה. דָו בִּזְמַת אַזְוִי אַלְטָט.

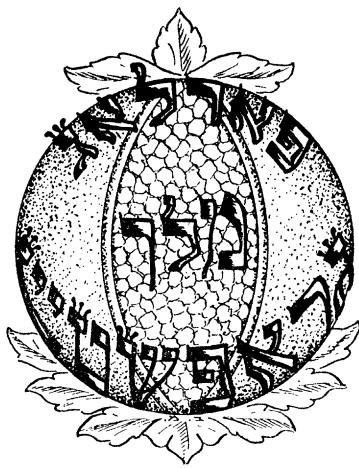
דִי אַגְעַנְעָם. נִיּוֹן, נַאֲךְ וּוֹיְל אַיר זִיךְ פָּאַרְפּוֹלָט.

אַל עַקְס אַנדְרָה (וּוֹיְנִירִישָׁה). אַיר וּוֹיְל זִיךְ אַוּזָּעָט פָּאַרְפּוֹלָן, אַיר וּוֹיְל מַיִין צַיִל דָעַרְגִּוִּיכְן.

די א גענען. דיין ציל ווועט קיינמאָל נישט דערגרייבט וועגן
אויף דיין ווועג און שטייגער. נאָר מײַן ווועג פירט צו אַים. זאָל
יעדר זיך אלֵין באָזונגען, זאָל יעדער זיין זיך אלֵין גענונג, אָן די גאנצע
וואָלט. אַינוּ אַיינוק.
אַל עַקְסָאַנדְרָה. דיין ווועג וווערט פֿוֹן קיינעם נישט גענאנגען,
כאמטש דו טראָטסְט אַוּפְּ אַים אַזְוִי לְאַגְּגָן.

די א גענען. דאָך אַינוּ ער דער ווועג צו דיין גְּרוּזֶן צִיךְ.
אַל עַקְסָאַנדְרָה. נוינְצְיךְ יאָר האָסְטוּ געלעבט אָון קְיַין אַיְנָה
צִיךְ לְעַבְּן נִישְׁט גְּעַבְּיטָן, אַיךְ האָבָּשׂ שְׂוִין דַּי ווּלְטָט פָּאָרְעָנְדָּעָרט. אַיךְ
וּוַיְלָן נָאָךְ וּוַיְתָעַרְךְ לְעַבְּן... כָּאַטְשָׁ נָאָךְ אַבְּיסָלְלָה לְיַיְנָגָעָרְךְ לְעַבְּן?! (צְוָאוּיָוָט
זֶרֶד). לְעַבְּן... לְעַבְּן... אַיךְ וּוַיְלָן דֻּרְגְּיַיְכָן... אַיךְ קָאָן נָאָךְ פּוֹלָן... אַן
נָאָךְ אַבְּיסָלְלָה... לְעַבְּן!... האָבָּשׂ אַיךְ וּוַיְרָקְלָעָךְ דַּעַן געלעבט אַומְזִיסְט?...
הָאָבָּשׂ אַיךְ וּוַיְרָקְלָעָךְ זִיךְ פָּאָרְשָׁוּנְדָּט?... נִיְּזָן... נִיְּזָן...

די א גענען. יָאָ... יָאָ...
אַל עַקְסָאַנדְרָה (קְרָעָכְטָאָפְּ גְּאַנְצָ מְשֻׁוְּנוֹהָדִיק מִיטָּא
שְׁרָעָקְלָעָכָן גְּיַאָמָּעָר). נִיְּזָן!!!... (בְּלִיְבֶּט שְׁטִיל).
פְּיַלְלַיְפְּ אָון דַּי גַּעֲנָעָר אַלְעַקְסָאַנדָּעָר אָנוּ לְאָזְנוֹ
גְּעוּוֹעָזָן?! (הָזָקָן זִיךְ אָזָם מִיטָּשָׁרְעָן אַוְיָר אַלעקטאנדרען אָנוּ לְאָזְנוֹ
זִיךְ צָוָם בְּעַט. דַּי סְאַלְדוֹאָטָן בְּלִיְבָן שְׁטִיְיָן אַיזְזִיךְ פָּאָרְבִּיְמָחָרְשָׁרוֹן.
פִּילִיפְּ הָעָרֶט זִיךְ צָוָם קְרָאָנָקָן אָנוּ בְּרָעָכְט אָוִיס מִיטָּא יָאָמָּעָר,
וּוְלָכָר וּוְעָרָט אַוְיְגָעָנוֹמָעָן פּוֹן די גְּנוּעָרָאָלָן אָנוּ דַּי סְאַלְדוֹאָטָן אָנוּ
פָּאָרְשָׁפְּרִיט זִיךְ בִּיזְזִיךְ אַין דְּרוּסָן).

LONDON

CANADA

1949

